00079963

THE
ASIATIC SOCIETY OF BOMBAY
Town Hall, Bombay.

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 02 July, 2018

ARRIANI

NICOMEDIENSIS

EXPEDITIONIS

ALEXANDRI

LIBRI SEPTEM

79963

RECENSITI

ET NOTIS ILLUSTRATI

A

FRIDERICO SCHMIEDER

PHILOS. DOCT. ET AA. LL. M. GYMN. LUTH. HALENSIS COLLEGA.

LIPSIAE

SVMTV E. B. SCHWICKERTI

A. MDCCLXXXXVIII.

00079963

PRAEFATIO

Ex quo Arrianum eo conſilio tractavi, ut anabaſin Alexandri ederem, duplicem hujus libri editionem deſiderari vidi, alteram majorem, verſione latina omnique apparatu critico et exegetico ornatam; alteram minorem, juvenum manibus tradendam. Quid in majori praeſtandum ſit et in minori praeſtiterim, paucis exponam, praemiſſa brevi *hiſtoria literaria libri Arrianei de expeditione Alexandri Magni.*

§. 1. *De MStis hujus libri.*

Anabaſeos Alexandri et Indicorum, quae olim pro octavo anabaſeos libro habebantur, plures extant codices Manuſcripti, quorum alii a viris doctis collati ſunt, alii non collati. *Collatorum* plurimi ejusdem fere generis et pretii ſunt, e quibus parum ad Arrianum reſtituendum redundare poterat; unus autem tanti pretii eſt, ut merito a Gronovio *Optimus* vocaretur. Servatur Florentiae, alligatus Origenis Philoſophumenis, et a Iacobo Gronovio diligenter collatus eſt. Reliqui ſecundi generis ſunt, e quorum duobus deſcriptae ſunt editiones primae, Veneta et Baſileenſis; tertio, Conſtantinopolitano, quem a Stephano acceperat, uſus eſt Vulcanius, cujus variam lectionem ex comparatione Vulcanianae editionis cum Baſileenſi videre licet; quarto, quem Auguſtanum vocat, uſus eſt idem, cujus varias lectiones in ora exemplaris ſui notavit et Gronovius publicavit. Servatur in Bibl. Auguſtana Vindel. Duobus aliis, Richeliano et Gandenſi, uſus eſt Blancardus, quorum lectiones textui ſubjecit. Iacobus Gronovius denique contulit Florentiae in Bibliotheca Medicea S. Laurentii tres Codices et quartum in Abbatia S. Petri Peruſiae, omnes minoris notae, et optimo illi longe poſtponendos. Extant autem plures ad-

huc codices *non collati*. In Bibl. Medicea ſeptem ſervantur, quorum quatuor contulit Gronovius, tres reſtant, ſed a quibus nihil ſperandum eſt. (Vide Fabr. ex ed. Harl. Tom. V. pag. 93.) Unus extat in Bibl. Veneta D. Marci; unus vel duo Neapoli; duo Lugduni Bat.; unus et plures mutili Oxonii; unus in Bibl. Eſcorialenſi. Tres deſcribuntur in Caeſareae Bibliothecae Neſſelii parte quinta num. IV. num. LXXXIX. et num. CXIV. Quos Gronovius putat mediceo optimo ſimillimos. De iisdem vide Kollarium in Supplem. I. ad Lambecii commentarium. Palatina Arriani exemplaria deſcripſit Salmaſius in Solinianis pag. 694., quae, ſicut et aliud exemplar penes Glareanum, Gronovio ſecundi ordinis codicibus adnumeranda videntur. Denique de St. Croix in libro: Examen des Hiſtoriens d'Alexandre le-Grand à Paris 1775, duos MStos codices Arriani in Bibl. reg. Pariſ. commemorat, utrosque non magni pretii, alterum n. 583. in 4to. (pag. 267.) alterum no. 1683 allatum ex oriente ab Abbate Sevin, cujus ope nullus editorum uſus eſt; in quo autem de St. Croix ſaepiſſime eas lectiones invenit, quas editores Arriani rejecere. (Examen pag. 295.) Sed extant ibidem non duo ſolum, ſed novem. Vide Fabricium. Ex omnibus, quos novimus MStis, parum fructus ad Arrianum emendandum, eſſe ſperandum, lacuna (lib. VII, c. 12.) docet, in omnibus conſpicua, unde omnes ſuperſtites uni, eique jam mutilo, originem debere patet. Solummodo Vindobonenſes conferre, operae pretium foret, idque praecipue, ut, quantum Cod. Optimus iis confirmetur, videamus.

§. 2. *De editionibus.*

Tot de hoc Arriani libro codicibus ſuperſtitibus, auctoreque ipſo tam praeclaro et excellente, ſive ad orationem, ſive ad argumentum hiſtoriae rationemque id tractandi reſpicias, ſane mirandum eſt, eum ſcriptorem inter tot alios, longe ipſo inferiores neglectiorem jacuiſſe. Aliorum quorundam, minimi adeo pretii, tot ſunt exemplaria diverſa, maxime ob ſcholarum uſum, ut nonniſi cum labore numerentur, hujus, qui in ſcholis legatur, praeter reliqua

et ob caſtitatem digniſſimi, ſi ſeptem numeraveris editiones, omnes habebis.

Prima eſt: Ἀῤῥιανοῦ περὶ Ἀλεξάνδρου ἀναβάσεως. *Arriani de aſcenſu Alexandri.* 1535. 8. *Venetiis*, in aedibus Bartholomaei Zanetti Caſtergazenſis et diligentia Ioann. Franciſci Trincavelli. Praefatus eſt Ioan. Baptiſta Egnatius.

Secunda: Ἀῤῥιανοῦ περὶ Ἀλεξάνδρου ἀναβάσεως ἱστοριῶν βιβλία ὀκτώ. *Arriani de expeditione ſive rebus geſtis Alexandri Macedonum regis libri octo, nuper et reperti et quam diligentiſſime in lucem editi. Hiſtoriam quoque eandem, olim quidem a Bartholomaeo Facio latinitate donatam, nunc vero innumeris, quibus ſcatebat, mendis repurgatam, hic adjungi curavimus, ut et conferri a graecae linguae ſtudioſis poſſit, et quid in utraque a nobis praeſtitum ſit, facilius appareat. Baſileae.* Editionem curavit Nicolaus Gerbelius, Argentinenſis 1539. 8. impenſis Roberti Winter, Baſileenſis Bibliopolae, typis Ioannis Oporini. Haec baſis eſt reliquarum editionum. Utramque editionem, Venetam et Baſileenſem, diligenter contuli. Veneta ex codice deſcripta eſt, ſed cum ingenti errorum numero. Baſileenſis deſcripta vel eſt ex Veneta, ſed adhibito MSto vel uno, vel pluribus, e quibus textus emendatior redditus eſt; vel, quod veroſimilius, ex MSSto ſecundi quidem generis, ſed meliore tamen, quam is erat, quem Veneti ſequebantur. In Baſil. plures vel typorum vel librarii errores emendati ſunt, qui erant in Veneta; interdum vero etiam novi acceſſere. Reliquis vero locis ferme omnibus conſentiunt. At Baſileenſes tamen ex MSto edidiſſe Arrianum, ex eo probabile fit, quod primi librum ſextum et ſeptimum diſtinxerunt. Hi enim libri in Veneta contrahuntur, et libri ſeptimi inſcriptionem habet Hiſtoria Indica. Idem probare videtur locus hic: V, 4, 4., ubi Veneta habet ὅπου καὶ αὐτὸς ὁ ἰνδὸς, τοῦ λάγου; Baſileenſis autem: ὅπου καὶ ὁ ἰνδὸς τοῦ * γάγγου, aliique loci pauci. Ceterum in utraque hac editione longe pauciora contracta ſunt, quam in Vulcaniana et editt. ſequentibus, non ſolum ſi adverſativa δὲ occurreret, ſed in aliis etiam vocabulis.* Nec tam ſaepe invenitur ξὺν pro σὺν, quod in Vul-

caniana frequentiſſimum. Codices vero, ex quibus utraque deſcripta eſt, ſequioribus accenſendi ſunt.

Tertia: Ἀῤῥιανȣ etc. *Arriani (qui alter Xenophon vocatus fuit) de expedit. Alex. Magni hiſtoriarum libri VIII, ex Bonavent. Vulcanii Brug. nova interpretatione. Ab eodem quam plurimi loci ope veteris exemplaris reſtituti. Anno 1575. fol. excudebat Henr. Stephanus*, qui addidit 1) Plutarchi vitam Alexandri. 2) ejusdem de fortuna Alexandri libros II. 3) Livii judicium de Alexandro, ſi Aſia perdomita arma in Europam vertiſſet; 4) Juſtini comparationem Philippi et Alexandri; 5) Curtii de Alexandri vita, moribus et morte judicium. Poſt praefationem, quae Alexandrum laudat et Facii caſtigat interpretationem, ſequitur index locorum aliquot inſignium, e veteri codice reſtitutorum, et eorum, qui ob chartas in codice deficientes Vulcanio ex ingenio videbantur emendandi. Leviora errata, ex Vet. Codice emendata, non pauca ſunt et conferenti hanc editionem cum Baſileenſi ſeſe offerent. Non raro variantes et conjecturae, Curtii latina, quae Graecis reſpondent, Facii diverſa interpretatio aliaeque notulae in margine adſcriptae ſunt. Primus Vulcanius textum recenſuit. Poſt Vulcanium exegeſis et critica conjunctae ſunt.

Quarta: Ἀῤῥιανȣ περὶ ἀναβάσεως Ἀλεξάνδρȣ ἱϛοριῶν βιβλία ζ. τȣ αὐτȣ ἰνδικά. *Arriani de expedit. Alex. Magni hiſtoriarum libri VII, ejusdem Indica ex Bonavent. Vulcanii Brug. interpretatione. Nicolaus Blancardus e veteribus libris recenſuit, verſionem latinam emendavit, octo libros animadverſionum adjecit.* Amſtelodami apud Ioa. Janſſonium à Waesberge et viduam Elizaei Weyerſtraet. 1668. cum effigie Blancardi, Medici et illuſtrium Zelandiae ordinum Hiſtorici. Acceſſerunt Photii Patriarchae Conſtantinopolitani ex Arriani ſcriptis eclogae, Andrea Schotto interprete, indices tres: 1) auctorum, qui ab Arriano citantur, 2) auctorum, qui in caſtigationibus laudantur, emendantur, illuſtrantur, 3) in Arriani libros. Plura Blancardus bene vel ex ingenio reſtituit, vel conjecit, et ex codicibus, Richeliano et Gandenſi, ea dedit, quae potuit. Ani-

madverſiones continent horum codicum varias lectiones, easque ex Vulcanii editione, interpretationes et explicationes multorum locorum difficiliorum, et comparationem reliquorum de Alexandro ſcriptorum, diligentem quidem, ſed multa tamen relinquentem. Quod vituperabis eſt, partim, quod nimis multa aliena in notis tractantur, partim, quod multa debet Freinshemio, Salmaſio aliisque, non ſemper additis celebribus iſtis nominibus.

Quinta: Ἀῤῥιανοῦ Νικομηδέως ἀναβάσεως Ἀλεξάνδρου βιβλία ἑπτὰ καὶ ἰνδική. *Arriani Nicomedienſis Expeditionis Alexandri libri ſeptem et hiſtoria indica ex Bonavent. Vulcanii interpretatione latina poſt variam aliorum induſtriam ita lacunis vel cognitis vel ignotis etiamnum et obſcuris ſuppletis, ita auctoris in graecae linguae nativo uſu et praeſtantia et facultate reſtituta ex plurium MSStorum et praeſertim unius optimi collatione, ut nunc demum prodire hic auctor videri debeat opera Iacobi Gronovii.* Lugdini Batavorum, excudit Petrus Van der AA, Bibliop. 1704. Poſt dedicationem et praefationem ſequuntur multae in Arrianum notae et exercitatio de foſſa ex Euphrate. Acceſſit index rerum in Arriano memorabilium. In notis conditas reperis varias lectiones codicis Auguſtani, Peruſini, et quatuor Florentinorum, in quibus Optimus eſt, gravioresque priorum editionum. Nemo non totum Optimum typis traditum deſiderabit; ſed aliter illi placuit. Alia enim vel ex omnibus codicibus, vel ex Optimo ſolo, vel ex conjectura ſua et aliorum recepit; alia et plura ex iisdem codicibus et Optimo, eaque veriſſima, non recepit, id quod multis exemplis palam feci. Igitur non tam gratiam meretur pro reſtituta vera auctoris manu, quam pro diligentia, qua variantes MStorum lectiones colligeret et ſervaret. Recenſio textus minor eſt, quam pro tantis ſubſidiis. Notis criticis ſaepenumero interpretationes locorum difficilium immiſcuit, easque maximam partem optimas; ſi modo voluerit omnium; nam plurima non tetigit. Contulit quoque ſaepenumero Facii et Vulcanii verſiones. At, fateor, fatigat, praecipue ad libros priores, lectorum patientiam innumeris conviciis, quibus reliquos interpretes et editores confodit, praecipue Blan-

cardum, atque in ea re ita ſibi placet, ut in ſummam incidat loquacitatem.

Proxime editi ſunt: *Arriani Nicomedienſis expeditionis Alexandri libri ſeptem et hiſtoria indica graece et latine cum adnotationibus et indice graeco locupletiſſimo Georgii Raphelii. Accedunt eclogae Photii ad Arrianum pertinentes cum lectionibus variantibus Dav. Hoeſchelii, ſummaria librorum diſtincta et emendata, index rerum accuratiſſimus nec non tabula geographica expeditionis Alexandri.* Amſtelaedami apud Wetſtenium. 1757. Textus eſt Gronovianus, quem tribus modo locis paulisper mutavit. Libro V, 14, 11. pro ὅσοι κατὰ ex Optimo codice recepit ὅσοι δὲ κατὰ; VII, 12, 11. ἥκιϛα δὴ τῇ et VII, 20, 6. μικϱοτέϱα δὲ, ex eodem pro ἥκιϛα τῇ et μικϱοτέϱα, quamvis in notis nihil moneret. In notis interdum bene examinantur emendationes a Gronovio vel factae vel commendatae; ſaepe vero adſcriptae ſunt Optimi et aliorum codicum variantes, quos Gronovius non receperat. Plures autem, eaeque potiores multis deſcriptis, neglectae ſunt. Retinuit Gronovii diviſionem in capita, ea vero in minores ſectiones diviſit. Reliquae notae juvenibus explicant vel ſermonem graecum vel ſententias auctoris, vel ea, quae ex hiſtoria et tactica obiter tanguntur. Maximam explicationum partem Gronovio debet Raphelius, pauciſſimas Blancardo. Errat enim St. Croix pag. 267, ſi Raphelium Blancardo ſua debere putat. Ceterum Curtium contulit, cujus loca verſioni latinae ſubſcripſit. Summus ejus et utiliſſimus labor fuit in conſtruendo indice graeco, quem primus adjecit, vere copioſiſſimum, ut perfectiorem ad alios auctores vix viderim.

Septima: *Flavii Arriani Nicomedienſis Opera graece, ad optimas editiones collata; ſtudio Auguſti Chriſtiani Borheck, in regia Duisburgenſi Academia Hiſt. et Eloq. P.P.O.* Vol. I. Lemgoviae in officina libraria Meyeriana. 1792. Manſit diviſio in capita ex Gronovio, non receptae ſunt minores ſectiones Raphelii; capitibus praeſcripta ſunt argumenta ex Rapheliana, vel potius Gronoviana, ubi in margine ſuperiori cujusvis paginae inveniuntur. In mar-

gine inferiori adſcripti ſunt loci paralleli Curtii (ex Raphe-liana) Diodori Siculi et Iuſtini, atque hi nunc primum additi. Textus emendatior eſt, non quidem iis paucis, quae interdum ex prioribus editionibus recepta ſunt, ſed ex Rapheliana. Quas enim lectiones Raphelius ex Gronoviana deſcripſerat, eas maximam partem receptas invenies; quamvis et harum non paucae et certiſſimae (ex. c. II, 11, 11.) neglectae ſint. Reliquarum a Raphelio in notis non deſcriptarum nulla fuit cura. Ceterum editio operarum et correctoris negligentia vitiis ſcatet. Totos verſus omiſerunt, ex. c. pag. 35. 43. 102. 217. 286. 345. Vides vero, et poſt hanc editionem ne textum quidem Arriani ita reſtitutum eſſe, quam per ea, quae habemus ſubſidia, fieri potuerat.

§. 3. *De verſionibus.*

Latinus factus eſt hic Arriani liber multo ante primam graeci textus editionem per *Petr. Paulum Vergerium* intra 1410 — 1437 in uſum Sigismundi Imperatoris. Facius eam verſionem non bonam minimeque Alexandri nomine dignam cenſet, nec eam typis unquam traditam reperio. Extat tamen in Cod. Vaticano et laudatur a *Zeno* in *Voſſ. diſſert.* I. p. 53 ſeqq. Quae vero quum circiter eodem tempore (intra 1416 — 1457) ex Germania in Hispaniam miſſa eſſet, et diſpliceret, Alphonſus V. Arragoniae rex, *Bartholomaeum Facium*, Genuenſem, Arrianum latinum reddere voluit. Tertio poſt inceptum opus anno deceſſit Facius, quarta circiter parte verſionis abſoluta, reliquis tribus nondum ſatis elimatis; quare Iacobus Curulus, Genuenſis, Facio familiaris, librum reſtituit et emendatum exſcripſit. Theodori Theſſalonicenſis et Nicolai Sagondini ope uſus erat Facius, unde opinio, interpretationem Arriani a Nicolao Sagondino factitatam eſſe, nata videtur. Diu adhuc traductio Faciana manuſcripta manſit, donec eam *Sigismundus Golphus Pergolanus* typis tradidit, quod video ex Gabuardi Turcellani epiſtola verſioni praemiſſa, quae ſcripta eſt *Piſauri* 1508 *Eid. Iunii.* Deinde repetita eſt, innumeris mendis repurgata, *Baſileae*

1539. 8. *Lugduni* 1552. 16. et *Bernae* 1554. 8. Quae vero verſio, quum totius triennii labore digna non eſſet, non temere ad hunc auctorem denuo vertendum acceſſit *Bonavent. Vulcanius*, Brugenſis, 1575, praecipue quum, ejusdem opera, nova ejusdem auctoris recenſio ederetur. Sed et ingens eſt numerus errorum in hac nova verſione, quorum multos Blancardus, Gronovius et Rapheſius emendarunt; multi emendandi reſtant. Alia verſio vetus latina, vetuſtior forte Vergeriana, auctore *Carolo Valgulio* Brixienſi, commemoratur in Fabricio Tom. V. pag. 95. Haec de verſionibus latinis. In ſermonem italicum translatus eſt Arrianus 1544 per *Petrum Laurum*; (Arriano dei fatti del Magno Aleſſandro trad. per Piet. Lauro in Venegia appr. Mich. Tramezino.) Alios translatores novit Harleſius in Fabr. Tom. V. pag. 99.; in gallicum, interprete *Nic. Perroto d'Ablancourt* Pariſ. 1646; quae verſio ſaepius typis repetita videtur; aliam verſionem edidit *Claudius de Vivard* Pariſ. 1581; in anglicum, interprete *Rooke* 1729. in germanicum bis; Flav. Arrians 7 Buecher von den Feldzuegen Alexanders des Groſsen, ueberſetzt und mit Anmerkungen von Gebh. Chriſtoph Ludw. *Timaeus*. Leipz. u. Frft. 1765. et: Arrians Feldzuege Alexanders, aus dem Griechiſchen ueberſetzt von Aug. Chriſtian *Borheck* Dr. der Philoſ. und Prof. zu Duisburg. Tom. I. Frft. am Main 1790. Tom. II. 1792. Tertius nondum prodiit. Utraque verſio laudanda eſt, et poſterior multis notis, comparationes reliquorum de Alexandro ſcriptorum et alia graecis literis parum erudito utilia ex interpretibus petita continentibus, inſtructa eſt.

§. 4. *De ſubſidiis.*

Reſtat, ut de gravioris momenti ſubſidiis ad Arrianum emendandum et explicandum loquar. Commemorantur in praefatione Gronovii „ſcripta *Eliae Vineti* in Arriani vitam Alexandri, prout referuntur in indice operum ejus.“ Sed neque Gronovius plura de his ſciviſſe videtur, neque ego ſcio. Redeo igitur ad certiora.

Iac. Palmerius a Grentemesnil edidit *exercitationes in graecos auctores* Lugd. Bat. 1668; in quibus etiam notulae ad Arrianum noſtrum. Sunt maximam partem critici generis et perpaucae, ſed non contemnendae. Sequuntur *Iacobi I. F. F. Gronovii Supplementa lacunarum in Aenea Tactico, Dione Caſſio et Arriano de exped. Alex.* Lugd. Bat. apud Danielem a Gaesbeck. 1675. ubi pag. 162-176. pauci loci lacunoſi antea vel cogniti vel incogniti, maxime ex Codice optimo reſtituuntur. Ad quem librum ſaepe Gronovius in editione Arriani relegat.

Operam aliquam Arriano navavit *Petrus Horreus in obſervationibus criticis in ſcriptores quosdam graecos hiſtoricos, Herodotum praecipue, Thucydidem item, ut et Xenophontem et Arrianum.* Harlingae 1736. Quae ad Arrianum pertinent pag. 533-561. ſunt perpauca, ad cap. primum libri primi, nec multi pretii et ita ſcripta, ut magis turbent quam illuſtrent.

Magno editoribus Arriani pretio eſſe debet liber a Viro doctiſſimo, *de St. Croix*, ſcriptus: *Examen critique des anciens hiſtoriens d'Alexandre le-Grand. à Paris* 1775. qui in anglicum ſermonem translatus eſt a *Richardo Clayton.* Aquis Solis et Londini 1793.

Multis etiam hujus libri locis lucem affert liber nuperrime in Anglia editus: *The Voyage of Nearchus from the Indus to the Euphrates, collected from the original journal preſerved by Arrian and illuſtrated by Authorities ancient and modern; containing an account of the firſt navigation attempted by Europeans in the Indian Ocean. By William Vincent, D. D. To which are added three Diſſertations, two on the acronychal Riſing of the Pleiades by the Right Reverend D. Samuel Horsley, Lord Biſhop of Rocheſter, and by Mr. William Wales, Maſter of the Royal Mathematical School in Chriſts Hoſpital: and one by Mr. de la Rochette on the firſt Meridian of Ptolemy, London, printed for T. Cadell jun. and W. Davies in the Strand.* 1797. Serius hunc librum accepi, quam ut eo ad Expeditionem edendam uti potuiſſem. Pauciſſima modo, dum ultimam manum ad corrigendos in typis errores adhiberem, ex eo emendare potui.

Silentio hoc loco praeterire nequeo *duo ſpecimina* mea *notarum criticarum in Arriani Nicomedienſis de Alex. M. exped. libros IV. priores:* Halis Magdeb. 1795.

Praeter haec, ſpeciatim ad Arrianum pertinentia, editorem conſulere et conferre debere *Curtium* cum commentario Freinshemii, *Diod. Siculi* libr. XVII., cum notis Weſſelingii, *Plutarchi* vitam Alexandri et oratt. de fortuna ejusdem, *Juſtinum* et *Oroſium*, *Plinium*, *Polybium*, *Aeliani* varias hiſtorias, *Polyaenum* et *Frontinum*, *ſcriptores tacticos*, reliquos *Arriani libros*, omnes ex optimis editionibus, *Strabonem* et *Athenaeum* Caſaubonianum, *Salmaſii Soliniana* et alios multos cujusvis aevi libros, e quibus aliquid frugis ad Arrianum conferri poteſt, per ſe liquet.

§. 5. *De hac editione mea.*

Arriani hiſtoria Alexandri praecipue a juvenibus graecae linguae ſtudioſis legi meretur, et quia ea hiſtoria ipſa memoratu digniſſima atque juvenibus jucundiſſima eſt, et ob facilem elegantemque Arriani ſermonem caſtitatemque ſummam, et quia Arrianus ſolus veram Alexandri hiſtoriam reliquit. Quae omnia virorum doctorum judicio confirmantur. Igitur conſilium meum duplex fuit, partim ut librum optimum juvenibus in manus traderem, partim vero etiam, ut tandem aliquando textum libri hujus pro ſubſidiis noſtris incorruptiſſimum edendum curarem. Textum dedi ex codice optimo, rejectis, quae vitioſa videbantur, reliquorumque codicum variantibus iisque primarum editionum, quas per omnes libros ſtudioſe contuli, in ſubſidiis collocatis. Sed et ſic reſtant multi loci corrupti, ubi nec MSti, nec libri editi juvant, quorum alios ex meis aliorumque conjecturis emendare auſus ſum; alios, ubi ad certiora pervenire nequibam, notavi. Adjeci enim poſt textum verbis breviſſimis recenſum eorum locorum, quos ego emendavi, cum rationibus. De iis vero locis, quos jam alii ex Optimo vel aliunde emendavere, ad reliquos Arriani editores lectorem relego. Ea ſola tetigi, quae ipſe emendavi, niſi aliorum emendationes vitioſae videbantur. Adſunt fortaſſe plura, adhuc ex

primis duabus editt. emendanda. Sed quia Gronovius MStos contuliſſe videtur cum Vulcaniana, cogitare debui, eas lectiones Vulcanianae, quae differunt a lectionibus Baſil. et Venetae, et contra quas nihil monuit Gronovius, a MStis Gronovii confirmatas eſſe. Diviſionem in capita et ſectiones minores retinendam putavi. Textui ſubjeci notulas, ut loca obſcuriora illuſtrarem, et capitum argumenta. Si notas aliorum excerperem, vitioſa, in quorum refutatione longus eſſe nolui, omiſi. Adjeci indicem graecum copioſiſſimum et juvenum uſui accommodatum, et indicem novum locupletiſſimum nominum propriorum. In Indice vocabulis graecis adſcripſi ſignificationem latinam, et quidem, ſi ſignificatio eſſet ſolennis, locis non adjectis; adjectis vero, ſi minus ſolennis videretur. Ea vero vocabula, quae in Hederici lexico graeco vel plane deficiebant, vel ſaltem, quorum ſignificationem aliquam principem ibi non eſſe videbam, ſtellulis obſignavi. In indice Raphelii latina rarius adjecta ſunt, at ſi res ullius modo eſſet momenti, locus, ubi vocabulum occurrit, adſcriptus eſt. Hunc igitur adeat vir doctus, quem in meo indice, pluribus tamen vocabulis auctiore, aliquid offendit. — Locos parallelos in editione mea non adjeci, ne nimis opus creſceret; pertinent in editionem majorem; et multa jam inveniuntur in Borheckii verſione germanica. Denique ſi vitam Arriani praemitterem ac tabulam chronologicam rerum memorabiliorum; atque de fontibus Arriani, quae ſufficiunt, lectoribus ſatisfacere videbar. Mappam vero geographicam ad hos Arriani libros commendo, quam curavit *de la Rochette*, Londini 1793. Inſcripta eſt: „Indiae veteris, quatenus Macedonibus nota fuit, finitimarumque regionum ſpecimen geographicum, ſitum ac nomina locorum recentioris aevi ſub oculos ſubjiciens, nec non Alexandri itinera intra Euphratem et Hyphaſin et navigationem Nearchi ab Indo flumine oſtium usque Paſitigris.“

§. 6. *Quid praeſtandum ſit in editione majori.*

Ante textum, loco argumenti totius libri repetenda ſunt excerpta Photii ex Anabaſi, cum Schotti interpretatione.

Ad textum conferantur codices non collati, praecipue Vindobonenſes, quorum ſupra mentionem feci; quod ſi fieri nequit, vel ſi parum lucri ex eorum collatione proveniat, typis tradatur optimus, eodem modo, ut hac in editione. Textui graeco ſic quantum licuit reſtituto ſubjiciatur Vulcanii verſio latina, Blancardi, Gronovii, Raphelii et nova opera emendatior; multa enim corrigenda manſerunt, praecipue in principio. Commentario prolegomena praeponere commodum erit, in quibus de Arriani vita et ſcriptis, praecipue de his de Alexandro libris eorumque praeſtantia ſumma ſcribendum eſt, non neglectis aliorum de iisdem teſtimoniis graviſſimis. Hac in parte praecipue de fontibus Arriani, et quomodo iis uſus ſit, diſſerendum eſt. Adnectenda eſt ejusdem libri hiſtoria litteraria; tabula chronologica; epitome hiſtoriae Philippi et incrementorum potentiae macedonicae, conſpectus exercitus macedonici et diſſertatiuncula de certaminibus publicis, quorum fuit Alexander amantiſſimus. Tranſeo ad commentarium. Propter difficultatem, plurimas editiones Arriani acquirendi, deſideratur, ut omnis apparatus ad Arrianum huc usque in editionibus congeſtus denuo typis tradatur, Horrei nempe et Palmerii notae vel integrae, vel excerptae; animadverſiones Blancardi, in quibus Vulcanii notulae comprehenſae ſunt; notae Gronovii ex editione et Supplementis lacunarum; et ex editione Raphelii omnia vere Rapheliana. In quibus omnibus deſcribendis hac ratione verſandum eſt: I) quae ad unum eundemque locum pertinent, conjungenda ſunt; II) abjicienda ſunt, quae alter ab altero deſcripſit, quae multa ſunt, praecipue in Rapheliana; III) omittantur, quae Vulcanii verſionem emendant. Gronovius ex. c. Facii, Vulcanii aliorumque, qui per occaſionem locum tranſtulerunt, verſionem caſtigare, ſuamque meliorem adjicere ſolet. Quod ubi factum, emendatio in textum verſionis recipiatur, reliqua, ita tamen, ut nihil, quod eſſet majoris momenti, (ut de Arriani genere quodam loquendi) negligatur, abjiciantur; IV) Raphelii notulae de rebus tritis in tironum uſum ſcriptae, non repetantur; V) longiores notae, quan-

tum ſine damno fieri poteſt, contrahantur; quod factum eſt, relictis Gronovii conviciis; inductis verſionibus eorum locorum graecorum, qui in notis ipſi deſcribuntur; non deſcriptis longioribus locis Arriani, qui facile evolvi poſſunt. Interdum, ubi interpretes loquaces ſunt, verba ſuperflua reſecanda ſunt. Editorum autem animadverſiones ad aliorum auctorum locos, eorumque emendationes, quibus addendis Arrianus anſam praebuit, ex ea editione exſulare non debent, ut emtores reliquis editionibus carere poſſint. — Quam rationem in aliorum notis deſcribendis qui ſequitur, aliquibus locis omnia, quae notanda erant, notata reperiet, pluribus autem multa ſibi relicta videbit. Novarum obſervationum magnam partem ob textus recenſionem critici generis eſſe debere, jam liquet. Editoris eſt, in notis ex aliis libris multis colligere atque componere, quae faciunt ad ſcriptorem interpretandum, ut lector, ſaepenumero libris et ſubſidiis deſtitutus, ſaltem non ad libros evolvendos otioſus, facile habeat, quo utatur. Sed cavendum eſt, ne repetas, quae jam in ſcholis trita ſunt. Igitur quae ad ſenſum locorum difficiliorum vel ex orationis graecae ingenio, vel ex hiſtoria, geographia, tactica etc. neceſſaria videbuntur, congerenda ſunt. Praecipua opera danda, ut ſupra jam laudati, Curtius, Diodorus, Iuſtinus, Plutarchi vita Alexandri et libri de fortuna Alexandri, Oroſius, et praeter hos etiam alii multi, qui per occaſionem de Alexandro ſcripſere, conferantur cum Arriano, qua re non paucis locis Arriano lux comparatur. Ubi conſentiunt, nudos adſcribe locos parallelos, ubi diſſentiunt, paucis nota diſcrepantiam. Addatur commentario diſſertatio Gronovii de Pallacopa, foſſa ex Euphrate; tabula geographica expeditionum Alexandri et deſcriptiones quarundam acierum; denique tres indices: 1) nominum propriorum, 2) vocum graecarum, 3) et auctorum, in notis emendatorum. — Scribebam Halis Saxonum d. VIII. Oct. CIƆIƆCCLXXXXVII.

Vita Arriani.

Pauca modo de Arriani vita conſtant. Plura conſtarent, niſi Bithynica, in quibus de ſe et patria ſua ipſe ſcripſerat, perdita eſſent. Fontes ſunt Arrianus ipſe paucis locis, Photii eclogae, et Suidas. Ex recentioribus praeter Fabricium (edit. Harleſ. Tom. V. pag. 89.) vitam ejus ſcripſerunt *Dodwell.* de aetate Peripli Maris Euxini et *de St. Croix* in libro ſupra laudato pag. 22 ſeqq. E quibus omnibus, quae ſequuntur, collegi.

Flavius Arrianus, natione Bithynus, Nicomediae natus, educatus et literis imbutus eſt, atque poſtquam inclaruerat, in eadem urbe Cereris et Proſerpinae, quibus Nicomedia ſacra fuit, ſacerdotium geſſit. Iam a juventute literis ſummopere ſe dedidit, et praecipue ſectatus eſt Epictetum Stoicum. Floruit ſub Hadriano et Antonino Pio, imperatoribus. Inclareſcere coepit libris philoſophicis ſcribendis, quorum primi ſunt *diſſertationum Epicteti libri octo* (διατριβῶν Ἐπικτήτου), ex quibus deinde ipſe collegit *enchiridion;* deinde ſcripſit *ſermonum Epicteti* (ὁμιλιῶν) *libros duodecim* et librum *de Epicteti vita.* Poſt ea ſcripta fama Arriani celeberrima fuit, iisque ipſis ſummos ſibi honores comparavit. Civitatem Athenienſem cum nomine Xenophontis accepit, nec alio nomine appellari maluit, quod ex multis ſcriptorum ſuorum locis comparet. Se ipſum nominat ſaepenumero Xenophontem, et ſeniorem Xenophontem; quo a ſe alius fuiſſe noſceretur, non niſi additis voculis τοῦ Γρύλλου, vel τὸν πάλαι vel τὸν πρεσβύτερον. Unde non mirum, ſi in multis, interdum adeo minutis rebus illum Xenophontem imitaretur. Inde tot argumenta librorum Xenophontis novi, argumentis ſenioris ſimilia. Anno poſt Chriſtum 124 Hadriano, qui tunc in Graecia verſabatur et Epictetum in ſumma familiaritate habuerat, innotuit, a quo civitate romana et laticlavio donatus eſſe videtur, quo jus haberet capeſſendorum honorum ſenatoriorum. Tunc accepit nomen romanum Flavii. Eo etiam tempore ſcripſiſſe videtur *vitam Tillibori latronis,* et *Parthica libris XVII.* in quibus res a

Trajano in Parthos geſtas abſolvit, in gratiam Hadriani, ab Trajano adoptati. Anno poſt Chriſtum 136 Arriano ab Hadriano tradita eſt praefectura Cappadociae. Quum jus gladii acciperet, ſcripſit *commentarium de re militari* ſive *tacticam*; initio geſtae provinciae *Periplum Ponti Euxini.* Anno proximo invaſere Alani Cappadociam, quibus ab Arriano victis paulo poſt provinciam *Alanica* ſcripſit, cujus libri fragmentum extat. Conſulatu romano demum poſt provinciam ornatus fuiſſe videtur. Tandem, circiter 150 p. Chr. n. veroſimile eſt, Arrianum totum ſe literis et otio addixiſſe; quo tempore ſcripſit hanc *Alexandri anabaſin;* deinde *Indica;* mox forte *de rebus poſt Alexandrum geſtis libris decem*, inde *Timoleontis Corinthii in Sicilia res geſtas* et *Dionis Syracuſani*, denique *Bithynica libris octo* et libellum *de venatione.* Annus Arriani natalis, annus mortis, et omnino certiora de ejus vita non inveniuntur. Sunt qui Arrianum Marci Antonini tempora attigiſſe ſcribant, quod tamen maxime incertum eſt. Alii eum etiam adnumerant jureconſultis, eique in Pandectis Iuſtiniani tribuunt leges: *qui libertatem* (de liberali cauſa) et: *omne delictum* (de re militari) in qua advocatur imperator Hadrianus. Citatur etiam a Paulo Patavino et Ulpiano Tyrio. Tempus congruit, ſed extra dubium res collocari nequit. Vixit enim iisdem temporibus in Italia Arrianus Maturius quidam, Altinates, Plinii junioris amicus. Omnium tamen Arriani Nicomedienſis ſcriptorum tituli ad nos non videntur perveniſſe; vide Photium cod. 58. Ex ſcriptis ejus reſtant: quatuor libri diſſertationum; enchiridion; Tactica; Periplus Ponti Euxini; fragmentum ex Alanicis; Alexandri anabaſis; Indica; et liber de venatione. Reliqua periere, praeter quod argumenta *librorum de rebus poſt Alexandrum geſtis, Parthicorum* et *Bithynicorum* a Photio ſervata ſunt.

Tabula chronologica.

Sequitur Arrianus morem Atticorum, annos nominibus Archontum ſuorum indicantium. Athenienſes vero

poſt Metonem, anno circiter 432 ante Chriſtum n. una cum plurimis Graecorum anni initium in novilunio poſt ſolſtitium aeſtivum fixere. Vulgo menſe Iunio annus atticus incepiſſe creditur eoque menſe alius archon priori ſucceſſiſſe. Quam rationem etiam noſtrum ſequutum eſſe ex libro II, 24, 12. III, 7, 1 etc. perſpicuum eſt. Disquiſitionibus igitur chronologicis aliis peritioribus relictis, in hac tabula annum Graecorum a Iunio ad Iunium accipere, eumque aequalem anno Iuliano ponere non dubitavi. Ob negligentiam ſcriptorum jam ſatis eſt, ſi annum habemus et menſem probabilem. In tabula ipſa invenies omnes res notatu digniores, adſcriptas ſuis annis, menſibus, adeoque diebus, ſaltem anni temporibus, prout ubique per auctores ipſos licuit, quorum loca adſcripſi. Quia vero anni Atticorum et Olympiadum cum annis ante Chriſtum non congruunt, annum quemque ſic, ut vides, dividere malui.

Natus eſt Alexander Ol. 106, 1. ante Chr. n. anno 356, die VIto Iunii. (Plut. Vita Alex. cap. 11.)

ante Chri. nat.			
336	Ianuar. — Maj.		
	Iunius — Dec.	Olym. 111, 1. Archon Pythodemus (Arr. I, 1, 1.) vel Pythodorus. (Diod. Sic. XVI, 91.)	Succedit Alexander Philippo non multo poſt menſem Iunium; Paulo poſt ingreditur Graeciam, et ſummus Graecorum contra Perſas dux creatur;
335	Ian. — Maj.		Vere ineunte movet in Thraces; (Arr. I, 1, 5.) quibus victis vidit et vicit Triballos, Iſtrum tranſit in Getas; e quibus redux in Illyriam pergit;
	Iun. — Dec.	Olym. 111, 2. Archon Euaenetus.	Illyriisque ac Taulantiis oppreſſis iterum Graeciam ingreditur, atque Thebis dirutis (menſe Auguſto Arr. I, 10, 4.) reliquisque Graecis territis in Macedoniam redit.

334	Ian. — Maj.		Ineunte vere (Arr. I, 11, 4.) caſtra movet e Macedonia ad Helleſpontum, viginti diebus, (Arr. I, 11, 7.) quo trajecto,
	Iun. — Dec.	Ol. 111, 3. Arch. Cteſicles.	menſe Iunio pugnatum eſt ad Granicum (Plut. Vit. Alex. c. 16.) Phrygia ad Helleſpontum, Lydia, Caria, Ionia ſubacta, Halicarnaſſo et Mileto urbibus expugnatis, media hieme verſatur in Lycia.
333	Ian. — Maj.		(Arr. I, 24, 1. 8.) Conjuratio Alexandri Aeropi filii. Poſt Lyciam Pamphylia, Piſidia et Phrygia major invaduntur. Salagaſſenſes praelio victi. Vere eſt Alexander Gordii (Arr. I, 29, 6. II, 4, 1.) et accidit Memnonis expeditio navalis. Paphlagonia deinde et Cappadociae parte ſubacta Ciliciam intrat. Morbus Alexandri.
	Iun. — Dec.	Ol. 111, 4. Arch. Nicocrates apud Diodorum; apud Arrianum (II, 11, 14.) Nicoſtratus.	Cilicia percurritur aeſtate. (Curt. III, 5, 1.) Septembri (Arr. II, 11, 24.) vel ſub hiemem (Curt. III, 8, 8.) pugna apud Iſſum, Darii fuga. Paulo poſt Syria et Phoenicia in poteſtatem rediguntur. (Ex opinione Diodori XVII, 40. tranſiſſet Alexander demum principio anni 332. ex Cilicia in Syriam. Secundum Arrianum id factum videtur Anno 331. exeunte, quod neceſſe eſt, ſi Curtio teſte (IV, 4, 19.) Tyrus per VII. menſes oppugnata eſt.)
332	Ian. — Maj.		
	Iun. — Dec.	Ol. 112, 1. Arch. Anicetus (Arr. II, 24, 12.) Niceratus	Iunio, ſub finem, Tyrus expugnata; (Arr. II, 24, 12.) Gaza capta circiter Septembri; (Diod. XVII, 48.) Expeditio in Aegyptum.

331	Ian. — Maj.	(Dio.XVII, 40). Nicetus (Dion. Halic. in Dinarch. T.II.p.116) Vid.Meurſ. de archont. IV, 13.	Hieme condi coepit Alexandria; (Arr.III, 1.) ſequitur iter ad Hammonem. Vere redit Alexander ex Aegypto in Phoeniciam. (Arr. III, 6, 1.)
	Iun. — Dec.	Ol. 112, 2. Ariſtophanes.	Iunio pervenit ad Euphratem; (Arr. III, 7, 1.) Quem quum, ſicut paulo poſt Tigrim, tranſiſſet, accidit XVto Auguſti (Plut. Vit. Alex. c. 31.) vel menſe Octobri (Arr. III, 15, 17.) lunae defectus, et undecim diebus poſt proelium apud Gaugamela. Darii fuga in Mediam. Alexander potitur Babylonia et Suſiana, vincit Uxios et Ariobarzanem ad pylas Perſicas;
330	Ian. — Maj.		hieme verſatur in Perſide (Curt. V, 6, 12. Plut. Vit. Alex. c. 37.) Poſt hiemem per Paraetacas tranſit in Mediam, et perſequitur Darium, qui denique a ſuis in vincula conjectus
	Iun. — Dec.	Ol. 112, 3. Ariſto. phon.	menſe Iunio occiditur. (Arr. III. 22, 3.) Deinde et bello et conditionibus in poteſtatem recipiuntur Hyrcanii, Tapuri, Mardi, Arii;
329	Ian. — Maj.		hieme ſequente Drangae, Gedroſii, Arachoſii hisque finitimi Indi. (Arr. III, 28, 3. 14.) deinde Parapamiſadae, ubi urbs Alexandria conditur, (Arr. III, 28, 6.) interea ſuccedit Dario Beſſus, occiduntur Philotas et Parmenion. Per Bactrianos ſubactos
	Iun. — Dec.		tranſit Alexander in Sogdianam,

		Ol. 112, 4. Cephiſophon.	Beſſumque perſequitur, qui captus non multo poſt occiditur. Alexandria ad Tanaim (Iaxarten) condita. Cyropolis, aliaeque urbes rebellantes dirutae. Rebellio Sogdianorum et Bactrianorum, quam Scythae fovent, qui media circiter aeſtate, Iaxarte ab Alexandro trajecto, vincuntur. (Arr. IV, 4, 16.) Spitamenis varii conatus et clades Macedonum ſub Pharnuche.
328	Ian. — Maj.		Hieme et vere ſequente Sogdiani et Bactriani iterum pacati, Spitamene caeſo; (Arr. IV, 7, 1. 18, 2.) Interea Cliti caedes, et paulo poſt puerorum conjuratio. Vere expugnatur petra Oxyartae (ubi Roxanes matrimonium) aliaque Chorienae. Bactrianis denique devictis tranſit per Parapamiſum in Indiam (Arr. IV, 22, 4.) vere exeunte.
	Iun. — Dec.	Ol. 113, 1. Euthycritus.	Nyſaeis, Aſſacenis aliisque gentibus et urbibus cis Indum devictis, petraque Aorno expugnata tranſit ſub finem anni trans Indum. (Diod. XVII, 86. 87.)
327	Ian. — Maj.		Taxile in fidem recepto, pergit ad Hydaspen, ubi
	Iun. — Dec.		circa ſolſtitium aeſtivum, Poro tranſitum prohibente, caſtra ponit. (Arr. V, 9, 6.) Sequitur circiter menſe Iulio pugna cum Poro et tranſitus Hydaspis. Bucephala et Nicaea urbes conditae. Trajiciuntur Aceſines et Hydraotes. Multae gentes et urbes imperio

Ol. 113, 2. Chremes. Hegemonem nominat Arrianus V, 19, 5., ubi vide notam.

additae. Vincuntur Cathaei, expugnantur Sangala. Hyphaſin tranſire recuſat exercitus; aris igitur exſtructis redit Alexander ad Hydaspen, ubi ſub finem circiter aeſtatis (XXIIImo Octobr. ut vult Vincent. p. 100.) parte exercitus navibus impoſita, reliquis juxta ripas proficiſcentibus, navigatio Alexandri per flumina et Indum usque ad Oceanum coepit. Facta eſt hieme (Arr. VI, 19, 4.) ſi Plutarchum ſequimur, (Vita Alex. c. 66.) ſeptem, ſi Strabonem (lib. XV. p. 476.) decem menſibus. *Vincent* Alexandro, dum navigaret et circa Pattala verſaretur, novem modo menſes conſumtos aſſerit p. 158.) Urbes et gentes ripis propinquae per viam ſubactae. Memoratu digniores Malli (ubi temeritas et vulnus Alexandri) et Muſicani. Hieme adhuc pervenit ad oſtia Indi. (Curt. IX, 10, 2.)

Ian. — Maj.

326

Iun. — Dec.

Poſt ver (Curt. IX, 10, 3. Arr. VI, 22, 12.) circiter ſub initium Septembris Alexander ipſe terra ab Indo movet in Arabitas, Oritas, deinde Gedroſiam, ubi aeſtate adhuc eſt; (Arr. VI, 25, 9.) ex Gedroſia poſt iter difficillimum pervenit in Carmaniam. Nearchus autem ſub initium hiemis (IIo Oct. Vinc. p. 35.) claſſe ex Indo proficiſcitur, litora legens, (Arr. VI, 21, 4.) et hieme nondum praeterlapſa, aſſequitur Alexandrum in

Ol. 113, 3. Anticles, ſecundum Diodorum. Arr. in Ind. c. 21. habet Cephiſodorum. ubi vide notam.

Ian. — Maj.

			Carmania. Alexandri ſeveritas in
			malignos ſatrapas. Sub finem
325			hiemis proficiſcuntur claſſis et ex-
			ercitus terreſtris in Perſidem;
	Iun. —		(Arr. VI, 28, 12.) Alexandri et
	Dec.		ducum nuptiae. Epigoni. Per-
			venitur ad urbem Opin, ubi ſedi-
		Ol. 113, 4.	tio Macedonum. Quibus placa-
		Soſicles.	tis et X millibus domum remiſſis
			in Mediam pergit. Certamina
			Ecbatanis. Hephaeſtionis mor-
			bus et mors.
	Ian. —		Hieme Coſſaei victi, (Arr. VII,
	Maj.		15, 3.) iter in Babyloniam. Le-
			gationes undique miſſae. Chal-
			daeorum monitum, ne Babylo-
324			nem intret Alexander. Invia ra-
			tio fati evitandi. Introitus in Ba-
			bylonem, ut videtur, ſub hiemem.
			(Diod. XVII, 112.)
	Iun. —		Per hiemem adparatus ad ex-
	Dec.	Ol. 114, 1.	peditionem in Arabiam, accolas
		Ageſias, vel Hegeſias.	maris Caſpii aliasque regiones.
323	Ian. —		Navigatio in Pallacopa, foſſa
	Maj.		Euphratis; omina multa. Mor-
			bus Alexandri ob intemperiem
			vini et mors. Deceſſit 32 annos
			natus, et 8 menſes, poſt impe-
			rium duodecim annorum, et
			octo menſium; (Arr. VII, 28, 1.)
			Auctore Plutarcho (Vita Alex.
			c. 76.) obiit die 28mo Daeſii.
			(Aprilis). Cf. diſſertatio de anno
			natali Alexandri in libro: Examen
			critique des anciens Hiſtoriens
			d'Alex. le-Grand. à Paris. 1775.

De fontibus Arriani.

Scripſit Arrianus in praefatione, ſe praecipue Ariſtobulum, Ariſtobuli filium, et Ptolemaeum, Lagi filium, ſequutum eſſe; Ariſtobulum, quod cum Alexandro ſocius in Expeditione verſatus ſit, Ptolemaeum vero, quia praeterquam, quod una militaret, turpius in eo, utpote rege, mendacium, quam in quocunque alio fuiſſet; utrumque, quod mortuo jam tum Alexandro ſcriberent, quum neque neceſſitas, neque merces, qua adducti aliter quidpiam atque accidiſſet ſcriberent, eſſet propoſita. Seque ait ea tanquam veriſſima conſcripſiſſe, quae uterque conſentiens memoriae prodiderit; ex iis vero, in quibus diſſentirent, ea, quae ſibi fide digniora viſa fuiſſent, ſelegiſſe. Denique addit, ſe etiam quasdam aliorum narrationes deſcripſiſſe, ſi narratu dignae neque prorſus incredibiles, tanquam quae ſermonibus modo divulgatae eſſent, viſae ſibi fuerint. Videamus, utrum haec ratio critica probari poſſit? quantam fidem mereatur? et utrum ſcriptor conſtanter ei rationi ſatisfecerit?

Dico vero, hanc rationem, paucis exceptis, probari poſſe. Quod ut monſtrari poſſit, de ſingulis ſcriptoribus et ſcriptis breviter agendum eſt.

Incipiamus cum *Ariſtobulo*, Ariſtobuli filio. Noſter de eo prodit, eum cum Alexandro militaſſe hiſtoriamque ſcripſiſſe, Alexandro defuncto. Deinde addit, eum Cyri in Perſide ſepulcrum, ab irreligioſis direptum, ab Alexandro reſtaurare juſſum fuiſſe. (lib. VI, 29, 15.) Praeter haec nihil. Hiſtoriam vero rerum ab Alexandro geſtarum, quam ſcripſerat, ſaepiſſime allegat; loca collegi et appono. Arr. Lib. II, 3, 13. 4, 10. 12, 9. III, 3, 5. 11. 4, 9. 11, 3. 26, 1. 28, 8. 10. 30, 11. 13. IV, 6, 1. 8, 15. 13, 9. 14, 4. 5. V, 7, 1. 14, 3. 20, 3. VI, 11, 10. 22, 7. 28, 3. 4. 29, 5. 15, VII, 4, 6. 13, 6. 15, 8. 17, 7. 18, 1. 5. 10. 19, 5. 20, 9. 22, 7. 8. 24, 1. 26, 5. 28, 1. 29, 9. Alii veterum pauca addunt, in quibus Lucianus (in Ma-

crobiis cap. 22.) Ariſtobulum hiſtoriam ſcripſiſſe annos 84 natum, ὡς αὐτὸς ἐν ἀρχῇ τῆς πραγματείας λέγει. Idemque cum Athenaeo (2, 6. 6, 13.) Κασσανδρέα eum vocat. Praeter haec nihil de eo invenire potui; quorum vero graviora conjuncta non immerito ei praecipuam fidem habitam fuiſſe ſpondent. Plutarchus etiam ſaepius eum laudat, in Vita Alex. c. 15. 16. 18. 21. 46. 75. et Orationibus de fortuna Alexandri (edit. Francofurt.) pag. 341. C. 342. D. 327. D. E. Tom. II. Quod auctoritatem ejus augere poſſet, niſi Plutarchum ſine judicio quaecunque fabuloſa veris inmiſcuiſſe videremus. Paſſim laudatur etiam ab aliis, Strabone ex. gr. et cet. non vero a Curtio, nec a Diodoro Sic. in quo praeter alia hoc praecipue, quod libro XVII, ubi de Alexandro agitur, ne ullum quidem auctorem prodit, praeter epiſtolam aliquam Alexandri ad matrem; (pag. 580. edit. Rhod.) vituperandum eſt, Luciani tamen mentio adhuc facienda eſt, qui eum (in libro, quomodo Hiſt. ſcribenda ſit c. 12.) praelii adverſus Porum deſcriptionem ſuam Alexandro praelegiſſe ſcribit, quam rex, ob fabularum immixtarum vim, in Hydaſpem fluvium abjecerit. St. Croix (in libro Examen des Anc. Hiſt. d'Al. le-Grand pag. 19.) in Luciano pro nomine Ariſtobuli nomen Oneſicriti legendum eſſe cenſet, quem vide rationes afferentem. Sed mutatione non opus eſt. Cur enim non credamus, eundem, Alexandro vivo, fortunae ſuae per adulationem ſubvenire voluiſſe, qui eo mortuo, veram ejus hiſtoriam, ipſe ſenex, ſcriberet?

Ptolemaeus deinde, Lagi filius, Eordaeus, amicus intimus Alexandri pueri, propter diſſidia Alexandri et patris e Macedonia exſulare juſſus, Philippo occiſo ad Alexandrum redux, eumque in expeditionibus comitatus, inter eos pertinet, qui optime de Alexandro ſcribere potuere. Erat amicus Alexandri viri, ſummis apud Macedonas honoribus affectus, magnis exercitibus, Alexandro jubente, praefectus, et magnas ipſe res geſſit, regi utiliſſimas, earumque cauſa prae multis fuit honoratus (cf. Index ducum, ubi res ejus geſtae, quas Arrianus narravit, additis locis, indicatae

ſunt.) Haec conſideranti Ptolemaeum Ariſtobulo multo eſſe praeferendum, et me tacente liquet. Melius enim eum, qui ipſe eſſet imperator, bellum deſcribere poſſe, quam praefectum inferiorem et obſcurum, qualis fuiſſe videtur Ariſtobulus, procul dubio eſt; plebs militum ſemper eadem, res a ſe geſtas, et mala, quae perpeſſa eſt, mirum in modum auget; reliqua ob ignorantiam et ſermonem incultum mox ita depravantur, ut veritatem vix poſſis extricare, et difficile eſt, ex militum gregariorum narrationibus veram hiſtoriam contexere. Ptolemaeo vero res facilis erat, quia, quae ipſe neſciebat, ex Alex. ipſo et imperatoribus reliquis, qui totum regebant atque noverunt, audiebat. Poſt Alexandri mortem rex Aegypti factus pace non minus clarus, quam militia, res geſſit memoria digniſſimas, quas vide in Diodoro Sic. et hanc quoque ob cauſam Ariſtobulo praeferendus eſt, quia a rege, qui ipſe magnus eſt, non expectantur mendacia in deſcriptione rerum ab alio rege geſtarum, in quovis mortalium turpia, in rege tali turpiſſima. Commune cum Ariſtobulo hoc habet, ut poſt Alexandri mortem ſcriberet, quum nihil ei ſuaderet, nihil eum cogeret, vera negligere. Quod quanti momenti ſit, probat optimus quisque Latinorum Hiſtoricorum. Salluſtius in prooemio belli Catilinarii: Mihi, ait, a ſpe, metu, partibus reipublicae animus liber erat. Tacitus (Ann. I, 1, 4., et in principio Hiſtoriarum.) et Livius in Praefatione ſimilia dicunt. Has igitur ob rationes Ptolemaeus fide digniſſimus eſt, et quantum ego video, praeferendus adhuc Ariſtobulo. Laudatur hiſtoria ejus ab Arriano in Exped. lib. I, 2, 13. 8, 1. II, 11, 11, 12, 9. III, 3, 10. 4, 9. 17, 12. 26, 1. 2. 30, 10. IV, 3, 11. 12. 14, 1. 5. 6. 25, 6. V, 7, 1. 14, 9. 20, 3. 14. 28, 7. VI, 2, 7. 10, 2. 11, 10. 13. 28, 3. VII, 13, 6. 15, 8. 26, 5. a Curtio IX, 5, 21. a Plutarcho in vita Alex. c. 46. in Oratt. de fort. Alex. Edit. laud. pag. 327. D. Reliquos auctores, qui non diſerte de Alex. ſcripſere, et Ptolemaei librum allegant, ex. c. Athenaeum, Plinium cet. hoc loco mitto.

Utroque hoc ſe uſum eſſe ſcribit Arrianus, ita, ut ea tanquam veriſſima conſcriberet, in quibus conſentirent; hoc probo. Addit vero, ſe ex iis, in quibus diſſentirent, quae veroſimiliora ſibi fuiſſent, ſelegiſſe; et hoc vitupero. Nam ſi etiam ſilentio praetereo, Ptolemaeum praeferendum fuiſſe, quia hic quoque ubicunque non aderat, et homo erat, et vere erravit (cf. Exped. VI, 10, 2.) quaeri tamen poteſt, utrum ſemper ea, quae ſibi veroſimiliora viſa ſunt, et vera fuerint? Sunt enim noſtris adhuc temporibus multa non veroſimilia, et tamen vera; multo plura ejus generis fuere olim. Exemplum illud Herodoteum ſatis notum eſt, qui pro fabula habet narrationem de Tyriis, qui ſub Necho, Aegyptiorum rege, ex mari rubro circum Africam in mare mediterraneum navigaſſe feruntur, quia ſe ſolem Septentrionem verſus vidiſſe dixerint. Et nos in ſententiam Herodoti tranſiremus, niſi argumentum illud additum veritatem navigationis aperte monſtraret. Et in Arriano ipſo inveniuntur falſa quaedam, quae ſua aetate omnibus erant veroſimilia, ideoque ipſi non ſevere imputanda ſunt. Exemplo ſit opinio de mari Caſpio; fluviorum quosdam inquit *ἐκδιδόναι ἐς τὴν Ὑρκανίαν καλυμένην θάλασσαν, καὶ ταύτην κόλπον οὖσαν τῆς μεγάλης θαλάσσης* (lib. V. c. 5, 6. ad quem locum vide notam meam.) Herodotum tamen et Ariſtotelem Diodorumque veram ejus maris formam noviſſe, perſpicuum eſt. Herod. lib. I. c. 203. Ariſtot. meteorol. lib. II. c. 1. et l. I, 13. Diod. Sic. l. XVIII. c. 5. Deberet ergo potius, ubi diſſentiunt auctores, quos habuit, utriusque narrationem deſcribere, et quae ſibi praeferenda videatur, argumentis probare. Sed videamus quoque, utrum his auctoribus ita utatur, quomodo pollicetur.

1) De utroque confirmat, ſe eos praecipue ſequutum eſſe. Scribit enim (V, 7, 1.) Neque Ptolemaeus neque Ariſtobulus ſcribunt, quomodo Alexander Indum fluvium ponte junxerit, *οἷς μάλιστα ἐγὼ ἕπομαι*; deinde (VII, 15, 5.) Romanos ad Alexandrum legatos miſiſſe, de

ea re ſilent et Ariſtobulus et Ptolemaeus, οἷςισι μᾶλλον ἐγὼ ξυμφέρομαι.

2) Plurima narrat Arrianus, auctore non prodito. Ibi ſecundum ea, quae in praefatione praemiſit, credendum eſt utrumque conſenſiſſe, nec opus erat, hoc quavis pagina repetere. Excipiamus tamen locum I, 11, 4. ubi Alexandrum adverſus Perſas peditum non multo plures quam triginta millia, equitum ſupra quinque millia duxiſſe narrat. Si vero Plutarchus de fort. Alex. p. 327. recte excerpſit, Ariſtobulum videmus XXX M peditum, IV equitum ſcripſiſſe, Ptolemaeum totidem peditum et V millia equitum. Neutrum igitur accurate hoc loco deſcripſit, Ptolemaeo tamen proxime acceſſit. Interdum vero, et, ut quae alii negarent, vera eſſe, et, quae alii narrarent tanquam vera, et quae rumore ſparſa eſſent, ut falſa eſſe doceret, utriusque vel affirmationem vel ſilentium de induſtria addit. Sic II, 12, 9 ſeqq. Leonnatum quidem, conſentiunt, ad Darii matrem, uxorem, filiasque ab Alexandro, qui eas conſolaretur, miſſum eſſe; ſilent vero hoc, Alexandrum ipſum cum Hephaeſtione ad eas acceſſiſſe, matrem Hephaeſtioni προσκυνήσασαν, errato cognito pudefactam receſſiſſe, Alexandrumque dixiſſe: nullum eſſe erratum; nam et hunc eſſe Alexandrum. Narratio fictioni ſimilis eſt; unde Arrianus eam relaturus ſic incipit: λόγος δὲ ἔχει, eaque narrata addit: ταῦτα ὄτε ὡς ἀληθῆ, ὄτε ὡς πάντη ἄπιςα ἀνέγραψα. Eam vero fictam eſſe, diſcimus ex fragmento epiſtolae Alexandri ipſius, ſervato in Plut. vita Alex. c. 22.: Ἐγὼ γάρ, inquit, ὐχ ὅτι ἑωρακὼς ἂν εὑρεθείην τὴν Δαρείυ γυναῖκα, ἢ βεβυλευμένος ἰδεῖν, ἀλλ' ὔτε τῶν λεγόντων περὶ τῆς εὐμορφίας αὐτῆς προσδεδεγμένος τὸν λόγον. Sic conſentiunt uterque, Philotae perfidiam jam in Aegypto ab Alexandro cognitam fuiſſe, lib. III, 26, 1. Miranda eſt igitur regis temperantia et patientia, ubi alii ſuſpicionem et crudelitatem tyranni viderunt. Simile exemplum vide in Arriano I, 25. Uterque dixit, Calliſthenem participem fuiſſe conjurationis puerorum adverſus Alexandrum (IV, 14, 1.) quod alii

negarunt; meritas ergo poenas dedit. Ptolemaeus et Ariſtobulus produnt, maximam illam pugnam apud Gaugamela et ad flumen Bumelum commiſſam fuiſſe, (VI, 11, 10.) non apud Arbela, quomodo vulgo dicunt. Plures ſcripſerunt, Alexandrum ad imitationem Bacchi ex India redeuntis, ex eadem reducem per Carmaniam cum omni exercitu inſtar bacchantium et comeſſabundorum rediiſſe. Quam narrationem, per ſe difficilem creditu, Ariſtobulus et Ptolemaeus, aliique omnes fide digniores, teſte noſtro VI, 28, 3. ſilentio praetereuntes fabulam eſſe arguunt. Eorundem nemo mentionem fecit Amazonum et Thaleſtris fabuloſae earum reginae (VII, 13, 6. et Plut. vita Alex. 46.) Nemo, qui paulisper ingenium Romanorum novit, eos ad Alexandrum in Aſiam legatos gratulandi cauſa miſſuros fuiſſe credet; quod quidam divulgaverant; ſed nec Ptolem. nec Ariſtob. rem prodidere, et pro fabula habenda eſt. Nemini denique Alexandri prudentiam noſcenti, quae morti proximus imprudenter dixiſſe fertur, et alia fabuloſa de morte ejus, veroſimilia eſſe poſſunt, (quae legere licet in fine hujus operis Arrianei,) ſed uterque etiam, ut diſerte ſcribit Arrianus (VII, 26, 5.) nihil de iis prodidit, ſed talia, quae quemque ſanum pro veris habere oporteat. Haec omnia etiam, merito ſcriptis utriusque, injuria temporum perditis, plurimam ab Arriano fidem habitam eſſe, documento ſunt, et addenda ad ea, quae ſuperius dixi.

3) Ubi vero diſſentiunt, ibi vel Ptolemaeus praelatus eſt; ſic ex. c. V, 14, 4–9. rejicitur Ariſtobuli narratio praelii cum Poro juniore; oppoſitum eſt ſcriptorum vulgus (*οἱ δὲ λέγουσι*) et Ptolemaeus cum additamento: *ὅτῳ καὶ ξυμφέρομαι.* Sic III, 26. 2. aperte praelata eſt Ptolemaei narratio de ſupplicio Philotae, de quo et Ariſtobulum ſcripſiſſe ex eodem loco perſpicuum eſt. Sic merito Ariſtobulus poſthabitus eſt de Beſſo capto alia narrans quam Ptolemaeus, quem ipſum Alexander ad Beſſum capiendum miſerat III, 30, 10. 11. Ptolemaeum de multitudine navium, quas Alexander habebat lib. VI, 2, 7. laudans, addit diſerte: *ᾧ μάλιστα ἐγὼ ἕπομαι.* Unde, locis IV, 6, 1.

IV, 13; 9. IV, 8, 15. II, 3, 13. II, 4, 10., ubi poſt aliam de quadam re narrationem, aliam diſſentientem Ariſtobuli addit, et quidem ita, ut hanc poſthabendam eſſe innuat, quamvis hoc diſtincte non addat, priorem e Ptolemaeo ſumtam eſſe patet; et ſi prior illa incipit οἱ δὲ λέγουσιν, Ptolemaeum cum reliquis omnibus, vel maxima eorum parte conſentire, credendum eſt. Huc pertinet etiam locus I, 8, 1. De expugnatione enim Thebarum et alia adeſt narratio, ſed eam Ptolemaei protulit, quamvis non adderet, utrum et Ariſtob. alia ſcripſiſſet.

4) Vel utrumque deſcripſit, quem praeferri velit, non adjiciens. Sic uterque alia narravit de morte Calliſthenis IV, 14, 6. et miratur auctor, ne hos quidem ipſos ſcriptores, quorum fides maxima ſit, quique tum temporis Alexandro adfuiſſent, de rebus manifeſtis, quae eos, quo pacto geſtae eſſent, minime laterent, inter ſe conſentire. Sic ut diſſentientes nominati ſunt de via ad Ammonem. III, 3, 10. 11. alia portenta Ptolemaeus, alia Ariſtobulus narrabant. III, 4, 9. alia via alter, alia alter Alexandrum ab Ammone in Aegyptum rediſſe, ſcripſit. IV, 3, 11. alius alia de expugnatione urbium ſcythicarum; V, 20, 3. alius aliud nomen Glaucanicorum prodidit.

5) Uter eorum rem narrat, quam ipſe geſſit, ipſe vidit, ipſe audivit, hunc praefert. Laudatus eſt Ptolemaeus de perſecutione Darii poſt pugnam in Cilicia, quum eſſet αὐτόπτης II, 11, 11. eamdem ob cauſam IV, 25, 6. Libro VI, 11, 14 ſeqq. invehitur Arr. in reliquos de Alexandro ſcriptores, qui Ptolemaeum in Mallis (ubi Alexander ſolus de moenibus in urbem deſilierat) una cum Peuceſta Alexandrum clypeo texiſſe, ideoque Σωτῆρα vocatum eſſe narrarunt, cum tamen Ptolemaeus ipſe dicat, ſe non adfuiſſe, ſed interea alii exercitui praefectum cum aliis barbarorum pugnaſſe. Laudatus eſt Ariſtobulus VI, 29, 5. 15. de ſepulcro Cyri, quod ipſe reficiendum curaverat; idem de portento aliquo, quod Alexandri mortem praeindicaſſe credebatur, VII, 18, 1. 5. 10. quia hoc ab ipſo haruſpice,

qui id viderat, audiviſſe narrabat. Obſervo et hoc, Ariſtobulo noſtrum debere deſcriptionem regionum et memorabilium naturalium; quae quidem et Ptolemaeus vidit, ſed fortaſſe non deſcripſerat. Allegatur enim III, 28, 8. 10. Ariſtobuli deſcriptio Caucaſi et Silphii; VI, 22, 7. deſerti Gadroſii et arborum plantarumque ibi inventarum; III, 3, 5. ejus deſcriptio littoris africani, et ſic III, 30, 13. et VII, 20, 9.

6) Reliquis denique locis, ubi ſine altero nude vel Ptolemaeus vel Ariſtobulus ut auctor narrationis cujusdam nominatur, Arrianum narrationem alterius minus veroſimilem ſilentio praeteriiſſe veroſimile eſt.

Videmus vero ex his omnibus, Arrianum, dum uteretur his auctoribus, et ea probe feciſſe, quae bene promiſerat; et ea, quae ſuperius in promiſſis ejus, quomodo his auctoribus uti vellet, probanda eſſe negaveram, in libro ipſo ſcribendo correxiſſe, dum vel Ptolemaeo in pluribus, quod quidem merebatur, majorem fidem tribueret, vel utriusque narrationem ſimul adſcriberet, ideoque lectores in judicio ſuo de eo, quid probabile ſit? quid non? acquieſcere non cogeret. Quod ſi etiam aliquibus locis fecerit, nunc tamen, rationibus, ſecundum quas vera et falſa diſtingueret, perſpectis, ſecuriores eſſe poſſumus. Et ſane tribuendum eſt aliquid ei ſcriptori, qui jam in limine libri ſui id judicii ſui teſtimonium reliquit, ut graviſſimis argumentis, qui ſint praecipui fontes, oſtendat, eosque ſe ſequi velle polliceatur. Si vero erravit, errare humanum eſſe memineris. Vide I. A. Erneſti de fide hiſtorica recte aeſtimanda in opuſc. philolog. pag. 64. Sed transeundum eſt ad reliquos ſcriptoris noſtri fontes, e quibus quaedam narratu digna nec prorſus incredibilia ſe deſcripſiſſe ſcribit. Repetere nolo quae jam de iſta ratione ſcribendi monui. Auctores vero iſti ſunt Eratoſthenes Cyrenaeus, Nearchus, Megasthenes, Oneſicritus, Ariſtos, Aſclepiades, Alexandri M. epiſtolae et ephemerides regiae. De *Eratoſthenis Cyrenaei* vita, ſcriptis, et de fide, quae ipſi ha-

benda ſit, vide Fabricii Bibl. Gr. ex edit. Harleſii locupletiſſima Tom. III. p. 41. et Tom. IV. pag. 117. et ſeqq. et ex libris ibi allegatis praecipue librum: Eratoſthenis Geographicorum Fragmenta edita a *Seidel*, Goettingae 1789. in Prolegomenis. Laudatur a noſtro de rebus geographicis, et cur eum aliis praetulerit, diſerte ſcribit in Hiſtoria Indica cap. 3, 1. ἐμοὶ δὲ Ἐρατοσθένης ὁ Κυρηναῖος πιστότερος ἄλλου ἔστω, ὅτι τῆς περιόδου πέρι ἔμελεν Ἐρατοσθένει, i. e. quia ex profeſſo Geographiae operam dabat. (Addit deinde, quae Eratoſthenes de magnitudine Indiae dixerat. Pertinet iſte locus ad ejus librum Μετρήσεις inſcriptum.) Ratio iſta probanda eſt, eam ſequitur Arrianus libro V, 5, 1. ſcribens: ſe in deſcribenda India (praeter Alexandri commilitones) Megaſthenem et Eratoſthenem, δοκίμω ἄνδρε, ſequi velle. Eosdem auctores allegat, quum ſcribit, in quas partes Aſia per montes ſuos dividatur, libro V, 6, 2. Denique allegatur Eratoſthenes libro V, 3, 1. 5. de commutatione Parapamiſi montis cum Caucaſo. (Haec depromta videntur ex Geographumenis, libro Erat. vide Fabric. l. l.) Hoc vero ſolo loco aliud quid excerpſit ex eodem ſcriptore. Scripſerat enim Erat.: ſi quid (ſc. ab Alexandro geſtum) a Macedonibus ad deum aliquem relatum ſit auctorem, hoc factum eſſe in gratiam Alexandri; (nempe ut vel res bene geſtas immenſe laudarent, vel male geſtas excuſarent.) Exempla ab Eratoſthene prolata ſequuntur, nempe quae narraverint Macedones de Herculis et Bacchi expeditionibus, ut Alexandrum longius quam utrumque progreſſum eſſe arguerent. Addit vero Arrianus, ſe Erat. Cyrenaeo in his non prorſus aſſentiri; (cur? non adjecit) ſibi vero talia in medio eſſe relinquenda et per ſe cuivis integrum eſſe, utrum his aut fidem tribuere aut derogare velit. Et ſi Plutarchum, qui in libris laudatis ter Eratoſthenem auctorem prodit, evolvimus, merito ei in aliis rebus praeter geographicas fidem negatam eſſe divinamus. In vita Alex. cap. 3. legitur: Olympias, ut ait Eratoſthenes, Alexandrum ad expeditionem dimittens, ipſique ſoli τὸ περὶ τὴν τέκνωσιν ἀπόρρητον enarrans (Alexandrum nempe fuiſſe filium Iovis Ammonis) ju-

bebat eum ἄξια φρονεῖν τῆς γενέσεως. Similiter fabuloſa ſunt, quae l. l. c. 31. ex eodem auctore de certamine ſingulari atque ominoſo duorum Alexandri militum, quorum alter Darii, alter Alexandri nomine vocatus fuerit, narrata ſunt. Ex his vero Plutarchi locis et tertio (de fortuna Alex. p. 330. A. ed. Frft., ubi Alexandrum veſtes ex habitu macedonico et perſico compoſitas geſtaſſe, ſcripſiſſe narratur), veroſimile mihi eſt, (praecipue quum Plutarchus dicat: καθάπερ Ἐρ. ἱστόρηκεν,) Eratoſthenem praeter libros geographicos, in quibus de Alexandri itineribus ſermonem eſſe neceſſe erat, etiam librum ſingularem de rebus geſtis Alexandri ſcripſiſſe, ex quo haec ſumta ſint, quamvis in Catalogo librorum ejus deperditorum (cf. Fabr. l. l.) titulum aptum non inveniam, ubi tamen non pauci alii libri hiſtorici reperiuntur. Ex his omnibus, Arrianum quo modo deberet Eratoſthene uſum fuiſſe, apparet.

De *Nearcho* Androtimi filio, Cretenſi, qui vero Amphipoli, quae ad Strymonem ſita erat, habitabat (cf. Arr. Hiſt. Ind. c. 18, 4. 10.) vide Fabricii Bibl. Graec. lib. IV. c. 10. ſect. 8. et Vol. III, pag. 46. edit. Harles. Pertinebat inter amicos Alexandri et comites, res geſſit non contemnendas, earumque cauſa ſummis ab Alexandro honoribus affectus eſt. Excellebat praecipue peritia rei navalis, et ducebat claſſem Alexandri ex oſtiis Indi per Oceanum Indicum et mare Perſicum in Paſitrigrim. Res ejus geſtas vide in Indice ducum adjecto. Scripſerat τὰ ἀμφὶ τῷ παράπλῳ Arriano teſte l. l. Quum vero per flumina Indiae et Oceanum usque in Perſiam, ipſe claſſi praefectus ſupremus naves reduceret, neſcio cui potiſſimum quam huic fides habenda ſit. Laudo igitur Arrianum, qui hunc in hiſtoria ejus Parapli et Indorum, (praeter et per quos haec navigatio fiebat) ſeorſum ſcripta ſequutus eſt, quamvis Strabo lib. II. Nearchum multa de India mentitum eſſe ſcribat. cf. Voſſ. de Hiſtor. Graec. pag. 60. et 76. 77. In Arriano ſaltem nihil fabuloſum ex eo receptum eſt. Praeter hunc librum ſcripſit, Suida teſte, συγγραφὴν ὑπὲρ

Ἀλεξάνδρου, praeter omne dubium; quod jam video Dodwellum (in Geographiae vet. ſcriptoribus minoribus Tom. I, pag. 140. §. 10.) contra Fabricium confirmare. Erat ille paraplus vel liber ſingularis et diverſus ab hiſtoria Alexandri, vel, ex ſententia Dodwelli, lacinia duntaxat majoris operis; quod vir doctus eo probat, ut Strabonem pluribus locis ibi laudatis, ex Nearcho quaedam deſcripſiſſe oſtendat, quae ad paraplum pertinuiſſe nemo credere poſſit. Iis locis Strabonis addo alios Arriani. Libro VI, 13, 10. Nearchus auctor eſt, graves Alexandro illos fuiſſe ex amicis, qui reprehendebant, quod ſe (in Mallis) tanto diſcrimini pro exercitu objeciſſet; neque enim id ducis, ſed militis officium eſſe. VII, 3, 8. allegatur de Calani funere. Et haec, quaeſo, quid ad Paraplum? A Plutarcho in libris ſaepius laudatis et Curtio non allegatur. cf. Seideli Fr. Erat. p. XIX.

Megaſthenes in Expeditione allegatur tribus locis, V, 5, 1. V, 6, 2. et VII, 2, 9. Spectant haec ad Indos; quos in Indiam legatus probe noſſe potuit, a Strabone quoque his de rebus ſaepiſſime laudatus.

De Oneſicrito, Aſtypalaeenſi, gubernatore navis Alexandri, vide Indicem et Fabric. Bibl. Graec. Tom. III. edit. Harl. pag. 47. et 523. et libros ibi laudatos, quibus addo Dodwellum de Arriani Nearcho pag. 141. in Geogr. Minor. Tom. I. et Voſſ. de Hiſt. Gr. pag. 59. Loca Plutarchi, ubi laudatur, pleniora, ſunt in libro de fort. Alex. pag. 327. D et vita Alex. capp. 8. 15. 46. 60. 61. 65. 66. Huic auctori in iis, quae de Alexandro ſcripſit, fidem non eſſe habendam, jam diu inter omnes conſtat. Noſtrum eſt, ut videamus, quo modo Arrianus eo utatur? Ter allegatur, et quidem VI, 2, 6. ubi verba noſtri ſunt: *Τοῦ μὲν δὴ ναυτικοῦ παντὸς Νέαρχος αὐτῷ ἐξηγεῖτο. τῆς δὲ αὐτοῦ (Ἀλεξάνδρου) νεὼς κυβερνήτης Ὀνησίκριτος, ὃς ἐν τῇ συγγραφῇ, ἥν τινα ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ξυνέγραψε, καὶ τοῦτο ἐψεύσατο, ναύαρχον ἑαυτὸν εἶναι γράψας, κυβερνήτην ὄντα.* In Hiſt. Ind. 3, 6. non concedit Arrianus Oneſicrito, In-

diam eſſe tertiam orbis totius partem; et 6, 8. contra alios (majoris momenti) dixiſſe narratur, in fluviis indicis equos fluviatiles eſſe, ſicut in Nilo. Novit igitur Arrianus hominem, quem occaſione data non tanquam auctorem probabilem, ſed ut lectores ſecuros, ne ſe eum ſequutum eſſe credant, reddat, videtur allegaſſe.

Sequuntur *Ariſtus* (Salaminius), de quo vide Voſſ. lib. I. p. 62, et *Aſclepiades*, de quo nihil praeter nomen ex Arriano notum eſt. Uterque videtur inter hiſtoricos inferioris gradus pertinere. Occurrunt ſemel in Arriano, lib. VII, 15, 7. et auctores ſunt, Romanos quoque ad Alexandrum legatos miſiſſe; quod Arrianus refellit.

Calliſthenem non allegat noſter, quamvis eum hiſtoriam Alexandri ſcribere ſaltem voluiſſe appareat ex libro IV, 10, 2. ubi eum vituperat, quod (ſi vera ſcripta ſint) dixerit: Alexandrum et Alexandri facta in ſua et librorum ſuorum poteſtate eſſe; ſe non ut ſibi ab Alexandro gloriam, ſed ut illi (per ſcripta ſua) gloriam inter mortales compararet, ad Alexandrum veniſſe. Non immerito igitur appellat Arrianus καλλισθένην τὸν τρόπον ὑπαγροικότερον. Scripſit autem Hiſtoriam de Alexandri expeditione, quam non laudatam vides in Polybio XII, 8 ſeqq. Allegatur etiam a Plutarcho in vita Alex. c. 27. 33. 52. 53. 54. 55. Ceterum Calliſthenem, quum non inter fontes Arriani numerandus ſit, non curamus. Reſtant epiſtolae Alexandri et ephemerides regiae.

Epiſtolarum Alexandri diu extitit collectio, quibus Arrianus cum reliquis melioribus Alexandri ſcriptoribus uſus eſt. De iis vide Fabr. B. ed. Harl. p. 27. Locorum, ubi allegantur, ibi laudatorum numero addo ex Arriano (praeter epiſtolam ad Cleomenem VII, 23, 10.) epiſtolam ad Athenienſes I, 10, 7. ad Darium II, 14, 7. ad Parmenionem III, 26, 5. ad matrem VI, 1, 5. ad eandem ex Diodor. Sic. (ed. Rhodom.) p. 580. Epiſtolarum eius fortaſſe multae fictae fuere; judicium vero de ea re ferendum

relinquo editori Plutarchi, qui eas ſaepiſſime, ut reliquos libros taceam, in vita Alexandri laudat, nempe cap. 7. 8. 17. 20. 22. 27. 29. 37. 41. 42. 60. 39. 57. 55. 47. 46. 34. 28. 25. 16., et in quibusdam horum capitum bis et ter. Semel laudantur de fort. Alex. pag. 341. B. Saepe commemorantur etiam ab Athenagora, Athenaeo, aliisque. cf. Caſaubonus ad Athen. XIV, 22. ad finem. Aſſentior St. Croix, Viro Cl. qui lib. I. pag. 21. epiſtolae illae, ait, ſi ſuperſtites eſſent, non ſolum ad res bello ab Alexandro geſtas, ſed ad ingenium quoque et mores et actionum rationes conſiliaque melius cognoſcenda lucem afferrent.

Ephemerides regias non tam expoſuiſſe res majoris momenti ab Alexandro geſtas; conſilia ejus etcet. quam potius minores, vitam ejus privatam, et quaecunque Alexander quovis die egerit, apparet ex Plutarcho V. Al. cap. 23. qui locus claſſicus eſt, aliisque in Fabricio p. 29. l. l. allegatis locis. Scripſerunt eas, eodem teſte, Diodotus Erythraeus, et Eumenes Cardianus, Hieronymi filius, γϱαμματεὺς βασιλικὸς, auctore Arriano VII, 4, 8. V, 24, 9. Erat hic ex amicis Alexandri et fide prae multis aliis dignus. cf. Fabric. p. 41. Ab Arriano laudantur ephemerides lib. VII, 25, 1. 12. 26, 3. de morbo et morte Alexandri. Eundem locum et Plutarchus (c. 76. 77.) ex ephemeridibus excerpſit, et inter ſe comparari poteſt, quomodo Arrianus et Plutarchus eodem libro utebantur. Arrianus latior eſt, res apud utrumque eaedem ſunt, verba maximam partem diverſa; Plutarchus tamen adjecit: τȢτων (eorum, quae excerpſit) τὰ πλεῖςα κατὰ λέξιν ἐν ταῖς ἐφημερίσιν Ȣτω γέγϱαπται. Voces vero κατὰ λέξιν non tam ſtricte intelligendae ſunt, quia Arrianus plura eaque exactius ex iisdem deſcribere potuit. Haec igitur ſunt ſcripta, hi ſcriptores, qui Arriano in ſcribenda hiſtoria fontes fuere. Vidimus rationem criticam, qua iis uſus eſt, maxime eſſe probandam. Jure concludimus, Arriano, ſi cui alii, in hiſtoria Alexandri fidem magnam eſſe habendam. Multum abeſt, ut, ſicut Plutarchus, modo unum, modo alterum ſine diſcrimine deſcripſerit; elegit po-

tius ex ſcriptis optimorum, et quorundam aliorum, quodcunque, *re diligenter conſiderata*, fide videbatur dignius. Et ſunt alia, quibus fides ejus vehementer augetur. Liceat mihi hoc loco quaedam inſerere, quae St. Croix, huc pertinentia pag. 23. ſcripſit. (locum ex francogallico in latinum ſermonem transtuli.) „Philoſopho convenit judicium de actionibus, moribus, ingenio hominum, de conſiliis, quibus ad agendum compelluntur, de via, qua ad conſilia perſequenda utuntur; eique ſoli cauſae incrementi et ruinae regnorum explicandae ſunt; at ſcientiae militari experientia auctae relinquatur deſcriptio itinerum magni exercitus, rerumque ab imperatore geſtarum. Nemo vero Arriano peritior erat, in rerum militarium cognitione. Liber enim ejus de re tactica optime deſcribit, quodcunque de ea re Graeci ſcivere. Singularia, quae ſcripſit de ordine et decurſibus phalangis, ob perſpicuitatem et diligentiam ſcriptoris merito a peritis admirantur; et fragmentum, quod ſupereſt de itinere ejus et acie adverſus Alanos, p. Chr. 137. irruptionem in Aſiam minorem tentantes, ſcientiam ei experientia natam eſſe probant. Eandem nemo non videt in hiſtoria Alexandri.“

„Quis credat, perſpicuitatem Arriani in deſcribendis decurſibus exercitus macedonici ipſius fidem ſuſpectam reddere potuiſſe? Guiſchardus in libro Mém. Milit. ſur les Grecs et les Romains, tom. I. p. 281. ſcriptorem noſtrum in deſcriptione praelii apud Gaugamela, neglecta veritate lectiones tacticas ſcribere voluiſſe contendit. Exercitum vero cum hoſtibus diſciplinae militaris expertibus conflicturum, in campo plano prudenter et bene decurrere, cui hoc incredibile eſſe poteſt? quis adeo deſcriptionem decurſuum ab homine artis militaris perito relatam, ſecundum ſyſtema tacticum fictam eſſe credat? — et quia Polybius de veritate ſingularium, quae Calliſthenes narraverat, dubitat, quis Arrianum, commentaria primorum Alexandri ducum ſequutum, falſiloquum eſſe, conſequenter colligere poteſt? Hae enim ſunt rationes Guiſchardi.“

„Vanitatis potius ſingularis in eo ſtudium videtur exprobrandum; gloriante, ſibi non opus eſſe, ut nomen prodat, patriam, genus et res geſtas ſuas nemine ignorante; ſibi inter principes Graecorum ſcriptores eundem, quem inter imperatores Alexandro, locum deberi. Indulgeamus vero ſcriptoris vanitati, quam ſaepiſſime una cum celebritate videmus augeri. Nec vanitas iſta eo tempore ſine exemplo erat. cf. Phot. Bibl. Col. 312."

„Animadvertendum tamen eſt, Arrianum ad extollendas res geſtas Alexandri, ad eas, quae laudari merentur, candide proferendas, et ad ſucceſſus rerum verbis augendos inclinare videri. Non ſatis habens Alexandrum ſupra omnes imperatores extollere, hunc regem nec Minoi nec Aeaco et Rhadamantho Iove natis gloria cedere affirmat, ſed iſta comparatio cum ſeveris inferorum judicibus nimis exilem adhuc illi ideam herois ſui praebere videtur, herois, quem nec Theſeo Neptuni nec Ione Apollinis filiis inferiorem eſſe dicit. (Exped. VII, c. 29.) Quamvis vero hic enthuſiasmus interdum eum invaſiſſe videatur, tamen Arrianus arte critica uſus eſt in diſquirendis rebus geſtis ſapientiſſima. Nihil fere ſcripſit, niſi diligenter examinatum, et interdum ſevere perſtrinxit Alexandrum. Dum loquitur ex. c. de epiſtola regis ad Cleomenem (VII, 23.) unum ex praefectis Aegypti, in qua poſt male habitos praefecti mores veniam facinorum et praeteritorum et futurorum promittebat, ſi olim, redux in Aegyptum, templa et alia monumenta in honorem Hephaeſtionis exſtructa inveniſſet, vehementer Arrianus in eum invectus, et quam periculoſa haec ſit indulgentia docet, et ſe nullo modo talia homini improbo promiſſa laudare poſſe. Saepius adhuc cenſorem regis egit. Finit opus ſuum his verbis: Ego vero, tametſi nonnulla Alexandri facta in hiſtoria rerum ab eo geſtarum reprehendi, Alexandri tamen ipſius admiratorem eſſe me ipſum citra pudorem profiteor. Facta vero nonnulla improbavi; et veritatis ſtudio et publica utilitate permotus. Occurrunt interdum vitia geographica in opere Arriani. Quae vero ſi comparas

cum aliis aliorum, maximam partem nullius ſunt momenti, praeſertim quum haec hiſtoria a prioribus ſcriptoribus ita eſſet nubibus obducta, ut plura non inveniri mireris. Poſſum ergo, non dubius de omnium aſſenſu Arriano primum inter omnes de Alexandro ſcriptores ſuperſtites locum adſignare, qui philoſophus et dux exercitus idemque inſignis ſcriptor non tanquam primus ſolum de Alexandro Hiſtoricus, ſed ut ſolus, cujus hiſtoriae fidem tribuere licet, conſiderandus eſt.«

Reliquos ſcriptores de Alexandro Magno, quorum ſcripta in Arriano non commemorantur, mitto. Videatur catalogus eorum in Fabr. Bibl. Gr. ed. Harl. pag. 32. ſeqq. Tom. III. Numerus excedit ſupra centum et triginta, et pauca habeo addenda, quae hoc loco deponere liceat. Addatur ad

Anaximenem locus Plutarchi in Oratt. de fortuna Alexandri, ed. Fcftenſis p. 327. D.

Duridem Plut. ibid. p. 327. E.

Clitarchum Plut. vita Alex. cap. 46.

Hecataeum Plut. ibid. c. 46.

Dinonem quendam et *Leoſthenem* de Alexandro ſcripſiſſe, certum non eſt, quamvis mihi veroſimile. Prior occurrit apud Plut. in vita Alex. c. 36. alter apud eundem de fort. Alex. p. 336. E.

Philarchum vero de Alexandro ſcripſiſſe certum eſt ex Plut. de fort. Alex. pag. 342. D. In Fabricio ſcriptus eſt Phylarchus, ex Athenaeo, apud quem etiam lib. 6, 13. liber ejus ſextus et ex eo locus, qui ad Alexandrum ſpectat, laudatur. His duobus locis rejiciatur Freinshemii, quo Fabric. h. l. uſus eſt, opinio, Philarchum ſine juſta cauſa ſcriptoribus de Alexandro accenſitum eſſe.

Silentio tamen praeterire non poſſum, ab Arriano interdum etiam alios ſcriptores de rebus ad Alexandrum

ſtricte non pertinentibus in teſtimonium vocari, vel ſaltem nominari. Nomina cum locis ſunt haec:

Cteſias, hiſtor. V, 4, 2. (Ind. 3, 6.)

Cimon (ſcripſiſſe videtur pugnam Athenienſium cum Amazonibus, niſi forte vox γράφειν, qua utitur auctor, latine reddenda eſt, *pingere*) VII, 13, 10.

Euripides VII, 16, 9.

Herodotus II, 16, 4. III, 30, 14. VII, 13, 2. 11. V, 6, 7. 7, 3.

Hecataeus II, 16, 6. V, 6, 7.

Homerus IV, 1, 1. V, 6, 8. VI, 1, 4.

Xenophon, Grylli fil., I, 12, 5. II, 7, 12 — 15. 8, 18. VII, 13, 6.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, καὶ Ἀριστόβουλος ὁ Ἀριστοβούλου, ὅσα μὲν ταυτὰ ἄμφω περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου ξυνέγραψαν, ταῦτα ἐγὼ, ὡς πάντη ἀληθῆ ἀναγράφω· ὅσα δὲ οὐ ταυτὰ, τούτων τὰ πιστότερα ἐμοὶ φαινόμενα καὶ ἅμα ἀξιαφηγητότερα ἐπιλεξάμενος. Ἄλλοι μὲν δὴ ἄλλα ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ἀνέγραψαν, οὐδ᾽ ἔστιν ὑπὲρ ὅτου πλείονες, ἢ ἀξυμφωνότεροι ἐς ἀλλήλους· ἀλλ᾽ ἐμοὶ Πτολεμαῖός τε καὶ Ἀριστόβουλος πιστότεροι ἔδοξαν ἐς τὴν ἀφήγησιν· ὁ μὲν, ὅτι συνεστράτευσε βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ, Ἀριστόβουλος, Πτολεμαῖος δὲ, πρὸς τῷ ξυστρατεῦσαι, ὅτι καὶ αὐτῷ βασιλεῖ ὄντι αἰσχρότερον ἢ τῷ ἄλλῳ ψεύσασθαι ἦν· ἄμφω δὲ, ὅτι τετελευτηκότος ἤδη Ἀλεξάνδρου ξυγγράφουσιν αὐτοῖς ἦτε ἀνάγκη καὶ ὁ μισθὸς τοῦ ἄλλως τι, ἢ ὡς συνηνέχθη, ξυγγράψαι ἀπῆν.

NOTAE CRITICAE.

PROOEMIVM.

ξ, ξυγγράφουσιν αὐτοῖς, vulgo ξυγγράφουσιν, ὅτι αὐτοῖς etc. Sed praeſens hoc, quatuor praeteritis interjectum, ſuo loco non eſſe, ex conſtructione totius periodi facile apparet. Unde, ejecta conjunctione, ὅτι, quae librario debetur, locum ex conjectura mea emendavi et verto ξ *quum ſcribentibus iis* etc.

ANIMADVERSIONES.

PROOEMIVM.

Arg. Diſſerit de ſcriptoribus, quos et quomodo eos ſequutus ſit, et cur hiſtoriam ſcripſerit. — Ariſtobulus hiſtoriam Alexandri ſcripſit 84 annos natus, Ptolemaeus, quum eſſet rex Aegypti. Reliqui fontes, quibus interdum uſus eſt Arrianus, ſunt Eratoſthenes Cyrenaeus, Nearchus, Megaſthenes, Oneſicritus, Ariſtos, Aſclepiades, Alexandri M. epiſtolae, et ephemerides regiae.

Ἔστιν ἃ καὶ πρὸς ἄλλων ξυγγεγραμμένα, ὅτι καὶ αὐτὰ ἀξιαφήγητά τέ μοι ἔδοξε, καὶ οὐ πάντη ἄπιστα, ὡς λεγόμενα μόνον ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου, ἀνέγραψα. Ὅστις δὲ θαυμάσεται, ἀνθ' ὅτου ἐπὶ τοσούτοις συγγραφεῦσι, καὶ ἐμοὶ ἐπὶ νοῦν ἦλθεν ἥδε ἡ συγγραφή, τά τε ἐκείνων πάντα τις ἀναλεξάμενος, καὶ τοῖσδε τοῖς ἡμετέροις ἐντυχὼν, οὕτω θαυμαζέτω.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

1 I. Λέγεται δὴ Φίλιππον τελευτῆσαι ἐπὶ ἄρχοντος Πυθοδήμου Ἀθήνησι· παραλαβόντα δὲ τὴν βασιλείαν Ἀλέξανδρον, παῖδα ὄντα Φιλίππου, ἐς Πελοπόννησον παρελθεῖν· εἶναι δὲ τότε ἀμφὶ τὰ εἴκοσιν ἔτη Ἀλέξανδρον·
2 ἐνταῦθα ξυναγαγόντα τοὺς Ἕλληνας, ὅσοι ἐντὸς Πελοποννήσου ἦσαν, αἰτεῖν παρ' αὐτῶν τὴν ἡγεμονίαν τῆς ἐπὶ τοὺς Πέρσας στρατείας, ἥντινα Φιλίππῳ ἤδη ἐνδεδώκεσαν·

4. *Ἔστιν ἃ καὶ* ex Codice Optimo. Vulgo *ἔστι δὲ ἃ καὶ πρός*. *ἔδοξε* ex Cod. Optimo; Vulgo *ἔδοξαν*.
5. *ἐπὶ τοσούτοις* ex eodem. Vulgo *ἐπὶ τοσοῖσδε*. *Τοσόσδε* eſt Arriano *tantus* (V, 19, 10.) *τοσοῦτος tam multus*. (I, 12, 6. VII, 1, 9. 18, 9. et aliis locis multis.)
οὕτω θαυμ. St. Croix in *Examen* etc. pag. 26. not. 2. conjicit *οὔτι*. Male. Vide Raphelium ad hunc locum.

LIB. I. CAP. I.

1. *Φίλιππον μέν.* Alteram vocem propter C. Opt. abjeci.
2. *στρατείας* ex conjectura mea. Vulgo *στρατιᾶς*. Sed vide Morum ad Panegyricum Iſocratis c. 38.
ἐνδεδώκεσαν ex Opt. Vulgo *ἔδοσαν*.

4. [*ὡς λεγόμενα μόνον*] quaſi ea ſermonibus tantum divulgata fuerint, veri autem nihil habuerint. *Raph.*

[*οὕτω θαυμαζέτω*] *tunc demum miretur.* Particula *οὕτω* ſimiliter utitur infra VII, 30, 1. et Xenophon, Mem. Socr. IV. extremo. *Raph.*

LIB. I. CAP. I.

Arg. Tempus mortis Philippi et ſucceſſionis Alexandri. Alexander in Graeciam ingreditur, dux Graeciae adverſus Perſas creatur ab omnibus praeter Lacedaemonios. Irrumpit in Thraciam, Thracesque tranſitum ad Triballos prohibentes vincit.

καὶ αἰτήσαντα λαβεῖν παρ' ἑκάστων, πλὴν Λακεδαιμο-
νίων· Λακεδαιμονίους δὲ ἀποκρίνασθαι, μὴ εἶναι σφίσι
πάτριον, ἀκολουθεῖν ἄλλοις, ἀλλ' αὐτοὺς ἄλλων ἐξηγεῖ-
σθαι. Νεωτερίσαι δὲ ἄττα καὶ τῶν Ἀθηναίων τὴν πόλιν· 4
ἀλλὰ Ἀθηναίους γε, τῇ πρώτῃ ἐφόδῳ τοῦ Ἀλεξάνδρου
ἐκπλαγέντας, καὶ πλείονα ἔτι τῶν Φιλίππῳ δοθέντων
Ἀλεξάνδρῳ εἰς τιμὴν ξυγχωρῆσαι. Ἐπανελθόντα δὲ 5
ἐς Μακεδονίαν, ἐν παρασκευῇ εἶναι τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν στό-
λου· ἅμα δὲ τῷ ἦρι ἐλαύνειν ἐπὶ Θρᾴκης, ἐς Τριβαλλοὺς
καὶ Ἰλλυριοὺς, ὅτι νεωτερίζειν ἐπύθετο Ἰλλυριούς τε καὶ
Τριβαλλοὺς, καὶ ἅμα ὁμόρους ὄντας οὐκ ἐδόκει ὑπολεί-
πεσθαι, ὅτι μὴ πάντη ταπεινωθέντας, [οὕτω] μακρὰν
ἀπὸ τῆς οἰκείας στελλόμενον. ὁρμηθέντα δὴ ἐξ Ἀμφι- 6
πόλεως ἐμβαλεῖν ἐς Θρᾴκην, τὴν τῶν αὐτονόμων καλου-
μένων Θρακῶν, Φιλίππους πόλιν ἐν ἀριστερᾷ ἔχοντα, καὶ
τὸν Ὄρβηλον τὸ ὄρος. Διαβὰς δὲ τὸν Νέσσον ποταμὸν, 7
λέγουσιν ὅτι δεκαταῖος ἀφίκετο ἐπὶ τὸ ὄρος τὸν Αἷμον.
Καὶ ἐνταῦθα ἀπήντων αὐτῷ κατὰ τὰ στενὰ τῆς ἀνόδου τῆς 8
ἐπὶ τὸ ὄρος, τῶν τε ἐμπόρων πολλοὶ ὡπλισμένοι, καὶ οἱ

4. τοῦ Ἀλεξάνδρου ex Cod. Opt. Vulgo τῇ Ἀλεξ.
5. ὅτι τε νεωτερίζειν. Copulam, Opt. duce, abjeci. Mox οὕτω, quod uncis incluſi, in Optimo non legitur.
8. τῶν τε ἐμπόρων πολλοί. Gronovius conjicit ἐμπείρων (quod in Lemgoviana receptum eſt) vel ἐγχωρίων vel ἐγχώρων. Clericus: τῶν τε ἐπ' ὀρῶν. Alia multa habet Petr. Horreus in obſervatt. criticis p. 533. ſeqq. Mihi placebat ἐκ τῶν ὀρῶν ſc. βαρβάρων (ut I, 17, 1.) Sed nunc h. l. conjecturis uti nolo, vulgatam recepi.

3. ἄλλων ἐξηγεῖσθαι] nempe ſi universa Graecia bellum gereret. Contra Xerxen enim quum pugnaretur, volentibus Graecis omnibus, Herodoto teſte, exercituum et claſſium duces erant Lacedaemonii. Quam tamen opinionem Lacedaemoniorum Iſocrates in Panegyrico falſitatis arguit, c. 3. ſeqq.

4. εἰς τιμὴν ξυγχωρῆσαι] quo magis Alexandrum venerari viderentur, majora ei ad bellum auxilia concedebant, quam Philippo.

5. ἐλαύνειν ἐπὶ Θρᾴκης, ἐς Τρ. τε καὶ Ἰλλ.] Senſus eſt: Ineunte vere (primo) movit Thraciam verſus contra Triballos ac (deinde etiam, quum in Macedoniam rediens cap. 5, 1. de eorum defectione audiret, contra) *Illyrios.* Per prolepſin Illyrii Triballis juncti ſunt.

8. τῶν τε ἐμπόρων] Vide notas criticas. Interpretor τῶν ἐμ-

Θρᾶκες οἱ αὐτόνομοι, παρεσκευασμένοι εἴργειν τοῦ πρόσω,
κατειληφότες τὴν ἄκραν τοῦ Αἵμου, τὸν στόλον, παρ' ὃν ἦν
9 τῷ στρατεύματι ἡ πάροδος. Ξυναγαγόντες δὲ ἁμάξας,
καὶ προβαλόμενοι πρὸ σφῶν, ἅμα μὲν χάρακι ἐχρῶντο
ταῖς ἁμάξαις, εἰς τὸ ἀπομάχεσθαι ἀπ' αὐτῶν, εἰ βιάζοιντο· ἅμα δὲ ἐν νῷ εἶχον ἐπαφιέναι ἀνιοῦσιν, ᾗ ἀποτομώτατον τοῦ ὄρους, ἐπὶ τὴν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων τὰς
10 ἁμάξας. Γνώμην δὲ πεποίηντο, ὅτι ὅσῳ πρανοτέρᾳ τῇ
φάλαγγι καταφερόμεναι συμμίξουσιν αἱ ἅμαξαι, τοσῷδε
11 μᾶλλόν τι διασκεδάσουσιν αὐτὴν βίᾳ ἐμπεσοῦσαι. Ἀλεξάνδρῳ δὲ βουλὴ γίγνεται, ὅπως ἀσφαλέστατα ὑπερβάλῃ τὸ ὄρος, καὶ ἐπειδὴ ἐδόκει διακινδυνευτέα (οὐ γὰρ εἶναι ἄλλην τὴν πάροδον) παραγγέλλει τοῖς ὁπλίταις, ὁπότε καταφέροιντο κατὰ τοῦ ὀρθίου αἱ ἅμαξαι, ὅσοις μὲν ὁδὸς πλατεῖα οὖσα παρέχοι λῦσαι τὴν τάξιν, τούτους δὲ διαχω-
12 ρῆσαι, ὡς δι' αὐτῶν ἐμπεσεῖν τὰς ἁμάξας· ὅσοι δὲ περικαταλαμβάνοιντο, ξυννεύσαντας, τοὺς δὲ καὶ πεσόντας ἐς γῆν, συγκλεῖσαι ἐς ἀκριβὲς τὰς ἀσπίδας, τοῦ κατ' αὐτῶν φερομένας τὰς ἁμάξας, καὶ τῇ ῥύμῃ κατὰ τὸ

10. ὅσῳ πρανοτέρᾳ ex Opt. pro vulgato πυκνοτέρᾳ.

πόρους per validum mercatorum commeatum, qui quum in Thraces incideret, volens nolensve una cum Thracibus Alexandri transitum inhibebat. Inde tot currus. Inde Alexander praedam hoc proelio factam dignam censet, quae deferatur ἐς τὰς πόλεις ἐπὶ θάλασσαν. In Thracia enim mercatores conjunctim profectos esse, non dubitabis, si cogitas de ferocia incolarum. Sequentia construe: εἴργειν τὸν στόλον τοῦ πρόσω, sc. γίγνεσθαι. στόλος est expeditio, vel exercitus, qui expeditionem facit. παρ' ὃν sc. Αἷμον.

ἐπαφιέναι ἀνιοῦσιν etc.] Verte: *simul vero in animo erat, ea in phalangem Macedonum immittere, ubi iis qui aſcendunt maxime praeruptus eſt mons.* Vox ἀνιοῦσιν pleonasmus, eſt Graecis et Arriano maxime ſolennis. cf. c. 2, 1. II, 26, 2. III, 18, ...

10. ὅσῳ πρανοτέρᾳ etc.] *quanto pronioribus et velut incumbentibus in aſcenſione militibus plauſtra immittantur.* *Gron.*

12. ξυννεύσαντας τοὺς δὲ etc.] τοὺς δὲ pro τινὰς δὲ *eos reclinatos, quosdam adeo* (nempe priores) *in terram proſtratos* etc. Forma teſtudinis in re tactica neminem fugit. Ad τοῦ ἐπελθεῖν ſupple ἕνεκα.

εἰκὸς ὑπερπηδώσας, ἀβλαβῶς ἐπελθεῖν. καὶ οὕτω ξυνέ- 13
βη, ὅπως παρήνεσέ τε Ἀλέξανδρος, καὶ εἴκασεν. οἱ μὲν γὰρ διέσχον τὴν φάλαγγα, αἱ δὲ ὑπὲρ τῶν ἀσπίδων ἐπικυλισθεῖσαι ὀλίγα ἔβλαψαν· ἀπέθανε δὲ οὐδεὶς ὑπὸ ταῖς ἁμάξαις. Ἔνθα δὴ οἱ Μακεδόνες, θαρσήσαντες, 14
ὅτι ἀβλαβεῖς αὐτοῖς, ἃς μάλιστα ἐδεδίεσαν, αἱ ἅμαξαι ἐγένοντο, σὺν βοῇ ἐς τοὺς Θρᾷκας ἐνέβαλον. Ἀλέξαν- 15
δρος δὲ τοὺς τοξότας μὲν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως, πρὸ τῆς ἄλλης φάλαγγος, ὅτι ταύτῃ εὐπορώτερα ἦν, ἐλθεῖν ἐκέλευσε, καὶ ἐκτοξεύειν ἐς τοὺς Θρᾷκας, ὅπῃ προσφέροιντο: αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὸ ἄγημα, καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς, καὶ τοὺς Ἀγριάνας, κατὰ τὸ εὐώνυμον ἦγεν. Ἔνθα δὴ οἱ τοξόται βάλλοντες τοὺς προεκθέον- 16
τας τῶν Θρᾳκῶν ἀνέστελλον: καὶ ἡ φάλαγξ προσμίξασα, οὐ χαλεπῶς ἐξέωσεν ἐκ τῆς χώρας ἀνθρώπους ψιλοὺς καὶ κακῶς ὡπλισμένους βαρβάρους· ὥστε Ἀλέξανδρον ἐκ τοῦ εὐωνύμου ἐπάγοντα οὐκέτι ἐδέξαντο, ἀλλὰ ῥίψαντες ὡς ἑκάστοις προὐχώρει τὰ ὅπλα, κατὰ τοῦ ὄρους ἔφυγον. Καὶ 1
ἀπέθανον μὲν αὐτῶν ἐς χιλίους καὶ πεντακοσίους, ζῶντες δὲ ἄνδρες μὲν ὀλίγοι ἐλήφθησαν, διʼ ὠκύτητα, καὶ τῆς χώρας ἐμπειρίαν· γυναῖκες δὲ ὅσαι ξυνείποντο αὐτοῖς, ἑάλωσαν πᾶσαι· καὶ τὰ παιδάρια, καὶ ἡ λεία πᾶσα ἑάλω.

II. Ἀλέξανδρος δὲ τὴν μὲν λείαν ὀπίσω ἀπέπεμψεν ἐς τὰς πόλεις τὰς ἐπὶ θαλάσσῃ, Λυσανίᾳ καὶ Φιλώτᾳ παραδοὺς διατίθεσθαι· αὐτὸς δὲ τὸ ἄκρον ὑπερβαλὼν, προῄει διὰ τοῦ Αἵμου ἐς Τριβαλλοὺς, καὶ ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸν Λύγινον ποταμόν· ἀπέχει δὲ οὗτος ἀπὸ τοῦ Ἴστρου ὡς

14. ἐς τοὺς Θρᾷκας pro ἐπὶ τοὺς Θ. ex eodem et Veneta.

13. αἱ δὲ] ſc. ἅμαξαι.
15. τὸ ἄγημα] vide notam ad c. 11, 4.
16. ψιλοὺς] inermes.

C. II.

Arg. Ex Thracia progreditur Alexander Triballos verſus, quorum pars cum rege Syrmo in inſulam Iſtri fugerat; reliqui ad Lyginum deprehenſi pugnare coacti vincuntur.

1. De fluvio Lygino nihil conſtat.

2 ἐπὶ τὸν Αἷμον ἰόντι, σταθμοὺς τρεῖς. Σύρμος δὲ ὁ τῶν
Τριβαλλῶν βασιλεὺς, ἐκ πολλοῦ πυνθανόμενος τοῦ Ἀλε-
ξάνδρου τὸν στόλον, γυναῖκας μὲν καὶ παῖδας τῶν Τρι-
βαλλῶν προὔπεμψεν ἐπὶ τὸν Ἴστρον, διαβαίνειν κελεύσας
τὸν ποταμὸν ἐς νῆσον τινὰ τῶν ἐν τῷ Ἴστρῳ. Πεύκη ὄνομα
3 τῇ νήσῳ ἐστίν. ἐς ταύτην δὲ τὴν νῆσον καὶ οἱ Θρᾷκες οἱ
πρόσχωροι τοῖς Τριβαλλοῖς, προσάγοντος Ἀλεξάνδρου,
συμπεφευγότες ἦσαν. Καὶ αὐτὸς ὁ Σύρμος ἐς ταύτην
4 ξυμπεφεύγει ξὺν τοῖς ἀμφ' αὐτόν. Τὸ δὲ πολὺ πλῆ-
θος τῶν Τριβαλλῶν ἔφυγεν ὀπίσω ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ἔν-
5 θεν περ τῇ προτεραίᾳ ὡρμήθη Ἀλέξανδρος. Ὡς δὲ
ἔμαθεν αὐτῶν τὴν ὁρμὴν, καὶ αὐτὸς ὑποστρέψας τὸ ἔμπα-
λιν, ἐπὶ τοὺς Τριβαλλοὺς ἦγε, καὶ καταλαμβάνει κατα-
στρατοπεδεύοντας ἤδη, καὶ οἱ μὲν καταληφθέντες πρὸς
6 τῷ νάπει τῷ παρὰ τὸν ποταμὸν παρετάσσοντο. Ἀλέ-
ξανδρος δὲ καὶ αὐτὸς τὴν μὲν φάλαγγα ἐς βάθος ἐκτά-
ξας ἐπῆγε· τοὺς δὲ τοξότας καὶ τοὺς σφενδονήτας προεκ-
θέοντας ἐκέλευσεν ἐκτοξεύειν τε καὶ σφενδονᾶν ἐς τοὺς
βαρβάρους, εἴπως προκαλέσαιτο αὐτοὺς ἐς τὰ ψιλὰ ἐκ
7 τοῦ νάπους. Οἱ δὲ, ὡς ἐντὸς βέλους ἐγένοντο, παιόμενοι
ἐξέθεον ἐπὶ τοὺς τοξότας, ὅπως ἐς χεῖρας ξυμμίξειαν
8 γυμνοῖς οὖσι τοῖς τοξόταις. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς προήγα-
γεν αὐτοὺς ἐκ τῆς νάπης ἔξω, Φιλώταν μὲν, ἀναλαβόντα
τοὺς ἐκ τῆς ἄνωθεν Μακεδονίας ἱππέας, προσέταξεν
ἐμβάλλειν κατὰ τὸ κέρας τὸ δεξιὸν, ᾗπερ μάλιστα προὐ-
9 κεχωρήκεσαν ἐν τῇ ἐκδρομῇ· Ἡρακλείδην δὲ καὶ Σώπο-
λιν, τοὺς ἐκ Βοττιαίας τε καὶ Ἀμφιπόλεως ἱππέας, κατὰ

Cap. II.

3. ξὺν τοῖς ἀμφ' αὐτόν. Sic ex Veneta, Baſ. et Vulc. reſcribo pro ἀμφ' αὐτόν.

5. οἱ μὲν καταληφθέντες. Hanc Vulcanii conjecturam defendi in notis criticis ad Arr. libros VII. et recepi pro καταλειφθέντες.

4. ἐπὶ τὸν ποταμὸν] ſc. Lyginum.

6. ἐς βάθος ἐκτάσσειν eſt ita ordinare aciem, ut majus ſit βάθος (altitudo) quam μῆκος (longitudo, frons).

τὸ εὐώνυμον κέρας ἐπάγειν ἔταξε· τὴν δὲ φάλαγγα 10
τῶν πεζῶν, καὶ τὴν ἄλλην ἵππον, πρὸ τῆς φάλαγγος
παρατείνας, κατὰ μέσους ἐπῆγε· καὶ ἔς τε μὲν ἀκροβο- 11
λισμὸς παρ᾽ ἑκατέρων ἦν, οἱ Τριβαλλοὶ οὐ μεῖον εἶχον·
ὡς δὲ ἥ τε φάλαγξ πυκνὴ ἐνέβαλλεν ἐς αὐτοὺς ἐῤῥωμένως,
καὶ οἱ ἱππεῖς οὐκ ἀκοντισμῷ ἔτι ἀλλ᾽ αὐτοῖς ὠθοῦντες τοῖς
ἵπποις, ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ προσέπιπτον, τότε δὴ ἐτράπη-
σαν διὰ τοῦ νάπους ἐς τὸν ποταμόν. Καὶ ἀποθνήσκουσι 12
μὲν τρισχίλιοι ἐν τῇ φυγῇ, ζῶντες δὲ ὀλίγοι καὶ τούτων
ἐλήφθησαν, ὅτι ὕλη τε δασεῖα πρὸ τοῦ ποταμοῦ ἦν, καὶ
νὺξ ἐπιγενομένη τὴν ἀκρίβειαν τῆς διώξεως ἀφείλετο τοὺς
Μακεδόνας. Αὐτῶν δὲ τῶν Μακεδόνων τελευτῆσαι λέγει 13
Πτολεμαῖος ἱππέας μὲν ἕνδεκα, πεζοὺς δὲ ἀμφὶ τοὺς
τεσσαράκοντα.

III. Ἀπὸ δὲ τῆς μάχης τριταῖος ἀφικνεῖται Ἀλέ- 1
ξανδρος ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Ἴστρον, ποταμῶν τῶν κατὰ
τὴν Εὐρώπην μέγιστον ὄντα, καὶ πλείστην γῆν ἐπερχόμενον,
καὶ ἔθνη μαχιμώτατα ἀπείργοντα. τὰ μὲν πολλὰ Κελ-
τικὰ, ὅθεν γε καὶ αἱ πηγαὶ αὐτῷ ἀνίσχουσιν· ὧν τελευ-
ταίους Κουάδους καὶ Μαρκομάνους· ἐπὶ δὲ Σαυρροματῶν
μοῖραν, Ἰάζυγας· ἐπὶ δὲ Γέτας τοὺς ἀπαθανατίζοντας· 2
ἐπὶ δὲ Σαυρομάτας, τοὺς πολλούς· ἐπὶ δὲ Σκύθας, ἔς τε
ἐπὶ τὰς ἐκβολὰς, ἵνα ἐκδιδοῖ κατὰ πέντε στόματα ἐς τὸν

Cap. III.

2. ἔς τε ἐπὶ τὰς ἐκβολάς. Ex optimo pro ἔς τε ἐκβ.

C. III.

Arg. Progreſſus ad Iſtrum et hujus accolas, irritum conamen in Peucen inſulam trajiciendi. Trajectus per Iſtrum in Getas.

1. ἀπείργοντα] ſc. a finibus Romanis. Nominantur vero ii populi, qui ad laevam Iſtri temporibus Arriani, non Alexandri habitabant. Vide Mannerti Geographiam Tom. III. p. 527. p. 143. 153. 439.

2. τοὺς ἀπαθανατίζοντας] cf. Herod. lib. IV. c. 94. Si Getae legatum ad Zamolxin mittunt, quibusdam tria jacula dantur, ut erecta teneantur, aliis, ut eum qui ad Zamolxin mittitur, comprehenſum et in ſublime agitatum in cuſpides projiciant. Quem ſic occidunt,

3 Εὔξεινον πόντον. Ἐνταῦθα καταλαμβάνει αὐτῷ ἡκούσας ναῦς μακρὰς ἐκ Βυζαντίου, διὰ τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου, κατὰ τὸν ποταμόν. 4 Ταύτας ἐμπλήσας τοξοτῶν τε καὶ ὁπλιτῶν, τῇ νήσῳ ἐπέπλει, ἵνα οἱ Τριβαλλοί τε καὶ οἱ Θρᾷκες συμπεφευγότες ἦσαν· καὶ ἐπειρᾶτο βιάζεσθαι τὴν ἀπόβασιν. 5 Οἱ δὲ βάρβαροι ἀπήντων ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ὅποι αἱ νῆες προσπίπτοιεν· αἱ δὲ, ὀλίγαι τε ἦσαν, καὶ ἡ στρατιὰ οὐ πολλὴ ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ τῆς νήσου τὰ πολλὰ ἀπότομα ἐς προσβολὴν, καὶ τὸ ῥεῦμα τοῦ ποταμοῦ τὸ παρ᾽ αὐτὴν, οἷα δὴ ἐς στενὸν συγκεκλεισμένον, ὀξὺ καὶ ἄπορον προσφέρεσθαι. 6 Ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος ἀπαγαγὼν τὰς ναῦς, ἔγνω διαβαίνειν τὸν Ἴστρον, ἐπὶ τοὺς Γέτας τοὺς πέραν τοῦ Ἴστρου ᾠκισμένους· ὅτι τε συνειλεγμένους ἑώρα πολλοὺς ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἴστρου, ὡς εἴρξοντας, εἰ διαβαίνοι (ἦσαν γὰρ ἱππεῖς μὲν ἐς τετρακισχιλίους, πεζοὶ δὲ πλείους τῶν μυρίων) καὶ ἅμα πόθος ἔλαβεν αὐτὸν, ἐπέκεινα τοῦ Ἴστρου ἐλθεῖν. 7 Τῶν μὲν δὴ νεῶν ἐπέβη αὐτός· τὰς δὲ διφθέρας, ὑφ᾽ αἷς ἐσκήνουν, τῆς κάρφης πληρώσας, καὶ ὅσα μονόξυλα πλοῖα, 8 ἐκ τῆς χώρας ξυναγαγὼν (ἦν δὲ καὶ τούτων εὐπορία πολλὴ, ὅτι τούτοις χρῶνται οἱ προσοικοῦντες τῷ Ἴστρῳ, ἐφ᾽ ἁλιείᾳ τε τῇ ἐκ τοῦ Ἴστρου, καὶ εἴποτε παρ᾽ ἀλλήλους ἀνὰ τὸν ποταμὸν στέλλοιντο, καὶ ἐλῃστεύοντο ἀπ᾽ αὐτῶν οἱ 9 πολλοί.) ταῦτα ὡς πλεῖστα ξυναγαγὼν, διεβίβαζεν ἐπ᾽ αὐτῶν τῆς στρατιᾶς ὅσους δυνατὸν ἦν ἐν τῷ τοιῷδε 10 τρόπῳ. Καὶ γίγνονται οἱ διαβάντες ἅμα Ἀλεξάνδρῳ,

4. ὅποι αἱ νῆες ex eodem et duobus aliis pro [ἔνθα]. Veneta et B[illegible]ensis consentiunt cum MStis.

immortalitatem assequi putant. Hoc igitur est Getarum ἀπαθανατίζειν, *immortalem redderet*. Σαυρομάται οἱ πολλοὶ sunt maxima pars Sauromatarum, quorum parva pars erant Iazyges.

τὰς δὲ διφθέρας] Curt. VII, 5, 18. Alexander „utres quam plurimos stramentis refertos dividit. His incubantes transnavere amnem." Etiam equi in pellibus transnatabant V, 10, 3.

ἱππεῖς μὲν ἐς χιλίους καὶ πεντακοσίους, πεζοὶ δὲ ἐς τετρακισχιλίους.

IV. Διέβαλον δὲ τῆς νυκτὸς, ᾗ λήϊον ἦν σίτου βαθύ. 1
καὶ ταύτῃ μᾶλλόν τι ἔλαθον προσχόντες τῇ ὄχθῃ. Ὑπὸ 2
δὲ τὴν ἕω Ἀλέξανδρος διὰ τοῦ ληΐου ἦγε, παραγγείλας
τοῖς πεζοῖς, πλαγίαις ταῖς σαρίσσαις ἐπικλίνοντας τὸν
σῖτον, οὕτω προάγειν ἐς τὰ οὐκ ἐργάσιμα. Οἱ δὲ ἱππεῖς,
ἔς τε μὲν διὰ τοῦ ληΐου προῄει ἡ φάλαγξ, ἐφείποντο. Ὡς 3
δὲ ἐκ τῶν ἐργασίμων ἐξήλασαν, τὴν μὲν ἵππον ἐπὶ τὸ
δεξιὸν κέρας αὐτὸς Ἀλέξανδρος παρήγαγε, τὴν φάλαγ-
γα δὲ ἐν πλαγίῳ Νικάνορα ἄγειν ἐκέλευσεν. Καὶ οἱ Γέ- 4
ται οὐδὲ τὴν πρώτην ἐμβολὴν τῶν ἱππέων ἐδέξαντο· πα-
ράδοξος μὲν γὰρ αὐτοῖς ἡ τόλμα ἐφάνη τοῦ Ἀλεξάνδρου,
ὅτι εὐμαρῶς οὕτω τὸν μέγιστον τῶν ποταμῶν διεβεβήκει ἐν
μιᾷ νυκτὶ τὸν Ἴστρον, οὐ γεφυρώσας τὸν πόρον· φοβερὰ
δὲ καὶ τῆς φάλαγγος ἡ ξύγκλεισις, βιαία δὲ ἡ τῶν ἱπ-
πέων ἐμβολή. Καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐς τὴν πόλιν κατα- 5
φεύγουσιν, ~~ἣ δὴ ἀπεῖχεν αὐτοῖς~~ παρασάγγην [τοῦ Ἴστρου]·
ὡς δὲ ἐπάγοντα εἶδον σπουδῇ Ἀλέξανδρον, τὴν μὲν φά- 6
λαγγα παρὰ τὸν ποταμὸν, ὡς μὴ κυκλωθείεν πῃ οἱ

Cap. IV.

3. ἐν πλαγίῳ ex Optimo pro ἐν πλαισίῳ. Paulo poſt idem habet βιαία δὲ ἡ τῶν ἵππων ἐμβολὴ, quod recipere dubitavi, quum paulo ſuperius nihil mutet in verbis οὐδὲ τὴν πρώτην ἐμβολὴν τῶν ἱππέων.

5. [illegible]ρασάγγην τοῦ Ἴστρου. Primam vocem, Optimo jubente, abjeci. Ultimae, τοῦ Ἴστρου, ſuſpectae ſunt. Quo enim modo poterat ea urbs XXX ſtadia a flumine diſtare, ſi Alexander eam adgreſſurus juxta ripas proficiſcitur, et Getae ex urbe …ientes fugiſſe dicuntur ὡς πορρωτάτω ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ?

C. IV.

Arg. Getae territi ſine praelio fugiunt, quorum urbs diruta. Redit Alexander trans Iſtrum. Legati undecunque ad eum miſſi. Celtarum arrogantia.

3. ἐν πλαγίῳ exercitus ducitur, ſi qui ante agmen ducebant et claudebant, a lateribus ſunt, et qui antea ἐς βάθος conſtituti erant, κατὰ μῆκος progrediuntur.

4. ἡ ξύγκλεισις] Vir viro, armis arma conferta ſunt, ut ait Curtius III, 2, 13. *Kapp.*

πεζοὶ ἐνεδρευσάντων τῶν Γετῶν, τοὺς ἱππέας δὲ κατὰ μέ-
τωπον, λείπουσιν αὖ καὶ τὴν πόλιν οἱ Γέται κακῶς τετει-
χισμένην, ἀναλαβόντες τῶν παιδαρίων καὶ τῶν γυναικῶν
ἐπὶ τοὺς ἵππους ὅσα φέρειν οἱ ἵπποι ἠδύναντο· ἦν δὲ αὐτοῖς
7 ἡ ὁρμὴ ὡς πορρωτάτω ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἐς τὰ ἔρημα. Ἀλέ-
ξανδρος δὲ τήν τε πόλιν λαμβάνει, καὶ τὴν λείαν πᾶσαν
ὅσην οἱ Γέται ὑπελίποντο· καὶ τὴν μὲν λείαν Μελεάγρῳ
8 καὶ Φιλίππῳ ἐπαναγαγεῖν δίδωσιν· αὐτὸς δὲ κατασκά-
ψας τὴν πόλιν, θύει τε ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἴστρου Διὶ Σωτῆρι,
καὶ Ἡρακλεῖ, καὶ αὐτῷ τῷ Ἴστρῳ, ὅτι οὐκ ἄπορος αὐτῷ
ἐγένετο. Καὶ ἐπανάγει αὐτῆς ἡμέρας σώους σύμπαντας
9 ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Ἐνταῦθα ἀφίκοντο πρέσβεις ὡς
Ἀλέξανδρον, παρά τε τῶν ἄλλων ὅσα αὐτόνομα ἔθνη
προσοικεῖ τῷ Ἴστρῳ, καὶ παρὰ Σύρμου τοῦ Τριβαλλῶν βα-
σιλέως· καὶ παρὰ Κελτῶν δὲ τῶν ἐπὶ τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ
ᾠκισμένων ἧκον (μεγάλοι οἱ Κελτοὶ τὰ σώματα, καὶ μέγα
ἐπὶ σφίσι φρονοῦντες) φιλίας δὲ πάντες τῆς Ἀλεξάνδρου
10 ἐφιέμενοι ἥκειν ἔφασαν. Καὶ πᾶσιν ἔδωκε πίστεις Ἀλέ-
ξανδρος καὶ ἔλαβε· τοὺς Κελτοὺς δὲ καὶ ἤρετο, ὅ, τι μά-
λιστα δεδίττεται αὐτοὺς τῶν ἀνθρωπίνων, ἐλπίσας ὅτι
μέγα ὄνομα τὸ αὐτοῦ καὶ ἐς Κελτοὺς καὶ ἔτι προσωτέρω ἥκει·
11 καὶ ὅτι αὐτὸν μάλιστα πάντων δεδιέναι φήσουσι. Τῷ δὲ
παρ' ἐλπίδα ξυνέβη τῶν Κελτῶν ἡ ἀπόκρισις· οἷα γὰρ
πόῤῥω τε ᾠκισμένοι Ἀλεξάνδρου, καὶ χωρία δύσπορα
οἰκοῦντες, καὶ Ἀλεξάνδρου ἐς ἄλλα τὴν ὁρμὴν ὁρῶντες,
12 ἔφασαν δεδιέναι μήποτε ὁ οὐρανὸς αὐτοῖς ἐμπέσοι· καὶ
τούτους φίλους τε ὀνομάσας καὶ ξυμμάχους ποιησάμενος,

9. καὶ παρὰ Κελτῶν δὲ. Sic ex Optimo; quum vulgo adverſativa deficeret.

10. Bis ex Optimo revocavi Κελτοὺς pro vulgato Κελτικούς.

6. μέτωπον eſt in re tactica aciei ordo primus hoſtem verſus. Κατὰ μέτωπον ἐπάγειν (aliis locis ἐκ μετώπου hoc ſenſu adhibetur,) h. l. eſt longa et ex-porrecta aciei fronte hoſtem verſus contendere.

5. Κελτῶν] Intellige praecipue Scordiſcos, qui tunc proximi Celtarum Alexandro erant.

ὀπίσω ἀπέπεμψε· τοσοῦτον ὑπειπών, ὅτι ἀλαζόνες Κελτοὶ, εἰσίν.

V. Αὐτὸς δὲ ἐπ' Ἀγριάνων καὶ Παιόνων προὐχώρει. 1
Ἔνθα δὴ ἄγγελοι ἀφίκοντο αὐτῷ, Κλεῖτόν τε τὸν Βαρδύλεω ἀφεστάναι ἀγγέλλοντες, καὶ Γλαυκίαν προσκεχωρηκέναι αὐτῷ τὸν Ταυλαντίων βασιλέα. Οἱ δὲ καὶ τοὺς Αὐ- 2
ταριάτας ἐπιθήσεσθαι αὐτῷ κατὰ τὴν πορείαν ἐξήγγελλον. Ὧν δὴ ἕνεκα κατὰ σπουδὴν ἐδόκει ἀναζευγνύναι.
Λάγγαρος δὲ ὁ τῶν Ἀγριάνων βασιλεύς, ὅ,τε μὲν καὶ Φι- 3
λίππου ζῶντος ἀσπαζόμενος Ἀλέξανδρον δῆλος ἦν, καὶ ἰδίᾳ ἐπρέσβευσε παρ' αὐτόν, τότε δὲ παρῆν αὐτῷ μετὰ τῶν ὑπασπιστῶν, ὅσους τε καλλίστους καὶ εὐοπλοτάτους ἀμφ'

Cap. V.

2. *οἱ δὲ καὶ τοὺς.* Sic reſcribo ex Veneta, Vulcaniana et Baſil. quum in Gronoviana copula, operarum negligentia, excidiſſe videretur.

3. *Ὅ,τε μὲν, qui quidem.* Sic legendum cenſeo pro vulgato *ὅτι μὲν*, quod vertendum eſſet: *quia.* Sed non valet concluſio: quia antea amaverat Alexandrum, ergo tunc aderat cum copiis ſuis. Adverſativa in *τότε δὲ παρῆν* utique repetita eſt ex *Λάγγαρος δέ.* Mox etiam interpunctionem mutavi, poſt *εἶχε* colon ſcribens pro puncto finali.

C. V.

Arg. Movet Alexander in Agrianes et Paeones. Cliti defectio, cui opem ferunt Glaucias Taulantiorum rex et Autariatae. Hos cohibet Langarus et regie ab Alexandro donatur. Ejus mors. Expeditio in Illyriam et urbem Pelium, a qua recedere cogitur. Philotas a periculo ſervatus; Alexander incluſus.

1. *προὐχώρει*] caſtra movit, ut III, 23, 1. IV, 15, 12. non proceſſit. Receſſit enim Macedoniam verſus, nec praepoſitio *προ* urgenda eſt.

3. *καὶ ἰδίᾳ ἐπρέσβευσε*] Agrianes et Paeones Alexandro ſuſpecti fuere, fortaſſe quia legatos publice ad eum, quum rex fieret, mittere intermiſerant. Rex vero eorum, jam antea Alexandro fidus, privatim legatos miſerat. Δὲ in *τότε δὲ* attice repetitum eſt ex *Λάγγαρος δέ.* — Agrianes et Paeones habitabant ad fines Macedoniae ſeptentrionales. — Bardylis fuerat Illyriae rex a Philippo victus, quo occiſo Bardylis filius Clitus regni paterni recuperandi tempus adeſſe rebatur. Taulantii gens illyrica prope Epidamnum; Autariatae quoque gentibus illyricis adnumerantur tunc habitantes occidentem verſus a Paeonia.

4 αὐτὸν εἶχε· καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν ὑπὲρ τῶν Αὐταριατῶν πυν-
θανόμενον Ἀλέξανδρον, οἵ τινές τε καὶ ὁπόσοι εἶεν, οὐκ
ἔφη χρῆναι ἐν λόγῳ τίθεσθαι Αὐταριάτας (εἶναι γὰρ
ἀπολεμωτάτους τῶν ταύτῃ) καὶ αὐτὸς ἐμβαλεῖν ἐς τὴν
χώραν αὐτῶν, ὡς ἀμφὶ τὰ σφέτερα μᾶλλόν τι ἔχοιεν.
5 Καὶ κελεύσαντος Ἀλεξάνδρου ἐσβάλλει ἐς αὐτούς· καὶ
ἐμβαλὼν ἦγε καὶ ἔφερε τὴν χώραν αὐτῶν. Αὐταριάται μὲν
6 δὴ ἀμφὶ τὰ αὐτῶν εἶχον. Λάγγαρος δὲ τά τε ἄλλα
ἐτιμήθη μεγάλως πρὸς Ἀλεξάνδρου καὶ δῶρα ἔλαβεν ὅσα
7 μέγιστα παρὰ βασιλεῖ τῷ Μακεδόνων νομίζεται· καὶ τὴν
ἀδελφὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου Κύναν, καὶ ταύτην ὡμολό-
γησε δώσειν αὐτῷ ἐς Πέλλαν ἀφικομένῳ Ἀλέξανδρος·
ἀλλὰ Λάγγαρος μὲν ἐπανελθὼν οἴκαδε νόσῳ ἐτελεύτη-
8 σεν. Ἀλέξανδρος δὲ παρὰ τὸν Ἐριγόνα ποταμὸν πορευό-
μενος, ἐς Πήλιον πόλιν ἐστέλλετο. Ταύτην γὰρ κατειλή-
9 φει ὁ Κλεῖτος ὡς ὀχυρωτάτην τῆς χώρας· καὶ πρὸς ταύ-
την ὡς ἧκεν Ἀλέξανδρος, στρατοπεδεύσας πρὸς τῷ Ἐορ-
δαϊκῷ ποταμῷ, τῇ ὑστεραίᾳ ἐγνώκει προσβάλλειν τῷ
10 τείχει. Οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Κλεῖτον, τὰ κύκλῳ τῆς πόλεως

7. καὶ τὴν ἀδελφὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου, Κύναν, ταύτην; Sic vulgata. In Veneta et Baſil. eſt τὴν Ἀλεξάνδρου Κύναν, καὶ ταύτην; in Vulcaniana τοῦ Ἀλεξάνδ. Κ. καὶ ταύτην. Voces τοῦ Ἀλεξάνδρου gloſſema eſſe ne credas. Vide notam ad V, 2, 6. Reliqua lego καὶ τὴν ἀδελφὴν τοῦ Ἀλ. Κύναν, καὶ ταύτην *atque adeo ſororem ſuam Cynam*, quo genere loquendi utitur auctor II, 24, 11. II, 7, 13. II, 2, 4. aliisque locis multis. Mox pro vulgato Πέλλιον ex Optimo ſcripſi Πήλιον, et pro καταστρατοπεδεύσας ex eodem στρατοπεδεύσας.

4. αὐτὸς ἐμβαλεῖν] elliptice pro αὐτὸς ἔφη, αὐτὸν ἐμβαλεῖν.

5. ἦγε καὶ ἔφερε] ἄγειν καὶ φέρειν proverbialis ſermonis figura eſt pro eo, quod eſt hoſtili more populare et vaſtare: Homines et jumenta aguntur, ſarcinae feruntur. *Raph.*

7. Cyna haec, ex Illyria muliere ſuſcepta Philippo, Amyntae in matrimonium data erat; qui, filius Perdiccae, Philippi fratris, quum per Alexandri caedem ad regni paterni ſucceſſionem adſpiraret, patefactis inſidiis poenas dedit. — Pella erat regia ſedes Macedonum.

9. τῷ Ἐορδαϊκῷ ποταμῷ] cui nomen Apſus. Regio Eordaea eſt pars Mygdoniae, provinciae Macedonicae. Ex hoc vero loco non ſequitur Pelium ad Apſum ſitum fuiſſe.

ὄρη ὑπερδέξιά τε ὄντα καὶ δασέα κατεῖχον; ὡς πάντοθεν ἐπιτίθεσθαι τοῖς Μακεδόσιν, εἰ τῇ πόλει προσβάλοιεν. Γλαυκίας δὲ αὐτῷ, ὁ τῶν Ταυλαντίων βασιλεὺς,
οὔπω παρῆν. Ἀλέξανδρος μὲν δὴ τῇ πόλει προσῆγεν, οἱ δὲ 11
πολέμιοι σφαγιασάμενοι παῖδας τρεῖς καὶ κόρας ἴσας τὸν ἀριθμὸν καὶ κριοὺς μέλανας τρεῖς, ὥρμηντο μὲν ὡς
δεξόμενοι ἐς χεῖρας τοὺς Μακεδόνας. Ὁμοῦ δὲ γενομέ- 12
νων ἐξέλιπον καίτοι καρτερὰ ὄντα τὰ κατειλημμένα πρὸς σφῶν χωρία, ὥς τε καὶ τὰ σφάγια αὐτῶν κατελήφθη
ἔτι κείμενα. Ταύτῃ μὲν δὴ τῇ ἡμέρᾳ κατακλείσας αὐ- 13
τοὺς ἐς τὴν πόλιν, καὶ στρατοπεδευσάμενος πρὸς τῷ τείχει, ἐγνώκει περιτειχισμῷ ἀποκλεῖσαι αὐτούς· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ παρῆν μετὰ πολλῆς δυνάμεως Γλαυκίας ὁ τῶν
Ταυλαντίων βασιλεύς. Ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος τὴν μὲν 14
πόλιν ἀπέγνω ἑλεῖν ἂν ξὺν τῇ παρούσῃ δυνάμει, πολλῶν μὲν ἐς αὐτὴν καὶ μαχίμων ξυμπεφευγότων, πολλῶν δὲ ἅμα τῷ Γλαυκίᾳ προσκεισομένων, εἰ αὐτὸς τῷ τείχει
προσμάχοιτο. Φιλώταν δὲ, ἀναλαβόντα τῶν ἱππέων 15
ὅσους ἐς προφυλακὴν, καὶ τὰ ὑποζύγια τὰ ἐκ τοῦ στρατο-
πέδου, ἐς ἐπισιτισμὸν ἔπεμπεν. Καὶ ὁ Γλαυκίας μαθὼν 16
τὴν ὁρμὴν τῶν ἀμφὶ Φιλώταν, ἐξελαύνει ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ καταλαμβάνει τὰ κύκλῳ ὄρη τοῦ πεδίου, ὅθεν οἱ ξὺν Φι-
λώτᾳ ἐπισιτιεῖσθαι ἔμελλον. Ἀλέξανδρος δὲ, ἐπειδὴ 17
ἀπηγγέλθη αὐτῷ ὅτι κινδυνεύουσιν οἵ τε ἱππεῖς καὶ τὰ ὑποζύγια, εἰ νὺξ αὐτοὺς καταλήψεται, αὐτὸς μὲν ἀναλαβὼν τούς τε ὑπασπιστὰς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς
Ἀγριάνας καὶ ἱππεῖς ἐς τετρακοσίους ἐβοήθει σπουδῇ· τὸ 18
δὲ ἄλλο στράτευμα πρὸς τῇ πόλει ἀπέλιπεν, ὡς μὴ ἀποχωρήσαντος παντὸς τοῦ στρατοῦ, καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἐπι-
δραμόντες τοῖς ἀμφὶ Γλαυκίαν ξυμμίξειαν. Ἔνθα δὴ 19
Γλαυκίας προσάγοντα Ἀλέξανδρον αἰσθόμενος, ἐκλεί-

12. ὁμοῦ δὲ γενομένων, ex Opt. pro ὁμοῦ δὲ γενόμενοι.

12. ὁμοῦ δὲ γενομένων sc. Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν πολεμίων. *Gron.*

πει τὰ ὄρη· οἱ δὲ ξὺν Φιλώτᾳ, ἀσφαλῶς ἐπὶ τὸ στρατό-
2 πεδον διεσώθησαν. Ἐδόκουν δ' ἔτι τὸν Ἀλέξανδρον ἐν
δυσχωρίᾳ ἀπειλῆφθαι οἱ ἀμφὶ τὸν Κλεῖτον καὶ Γλαυ-
κίαν· τά τε γὰρ ὄρη τὰ ὑπερδέξια κατεῖχον πολλοῖς
μὲν ἱππεῦσι, πολλοῖς δὲ ἀκοντισταῖς καὶ σφενδονήταις,
καὶ ὁπλίταις δὲ οὐκ ὀλίγοις· καὶ οἱ ἐν τῇ πόλει κατει-
21 λημμένοι προσκείσεσθαι ἀπαλλαττομένοις ἔμελλον· τά
τε χωρία, δι' ὧν ἡ πάροδος ἦν τῷ Ἀλεξάνδρῳ, στενὰ
καὶ ὑλώδη ἐφαίνετο. Τῇ μὲν γὰρ πρὸς τοῦ ποταμοῦ ἀ-
πειργόμενα, τῇ δὲ, ὄρος ὑπερύψηλον ἦν καὶ κρημνοὶ πρὸς
τοῦ ὄρους· ὥστε οὐδὲ ἐπὶ τεσσάρων ἀσπίδων ἂν τῷ στρατεύ-
ματι ἡ πάροδος ἐγένετο.

1 VI. Ἔνθα δὴ ἐκτάσσει τὸν στρατὸν Ἀλέξανδρος
2 ἕως ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τὸ βάθος τῆς φάλαγγος. Ἐπὶ τὸ
κέρας δὲ ἑκατέρωθεν διακοσίους ἱππεῖς ἐπιτάξας, παρ-
ήγγελλε σιγῇ ἔχειν, τὸ παραγγελλόμενον ὀξέως δεχομέ-
3 νους· καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐσήμανεν, ὀρθὰ ἀνατεῖναι τὰ
δόρατα τοὺς ὁπλίτας, ἔπειτα ἀπὸ ξυνθήματος ἀποτεῖ-
ναι ἐς προβολὴν, καὶ νῦν μὲν ἐς τὸ δεξιὸν ἐγκλῖναι τῶν
4 δοράτων τὴν σύγκλεισιν, αὖθις δὲ ἐπὶ τὰ ἀριστερά. Καὶ
αὐτὴν δὲ τὴν φάλαγγα ἔς τε τὸ πρόσω ὀξέως ἐκίνησε,
5 καὶ ἐπὶ τὰ κέρατα ἄλλοτε ἄλλῃ παρήγαγε. Καὶ οὕτω πολ-
λὰς τάξεις τάξας τε καὶ μετακοσμήσας ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ,
κατὰ τὸ εὐώνυμον, οἷον ἔμβολον ποιήσας τῆς φάλαγγος,
6 ἐπῆγεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Οἱ δὲ πάλαι μὲν ἐθαύμα-
ζον, τήν τε ὀξύτητα ὁρῶντες καὶ τὸν κόσμον τῶν δρωμέ-
νων· τότε δὲ προσάγοντας ἤδη τοὺς ἀμφὶ Ἀλέξανδρον

11. Τῇ μὲν γὰρ ex Opt. Vulgo deeſt γὰρ.

21. ἐπὶ τεσσάρων ἀσπίδων] quater is clypeatis. Clypeus eſt pro clypeato. *Raph.*

A. C. VI.

Arg. Alexander ſolerter ſe expedit et tranſit flumen Eordaicum. Deinde hoſtes ſecutos in ipſis eorum caſtris aggreditur et fugat. Pelium a Clito incenſum eſt.

3. τῶν δοράτων τὴν σύγκλεισιν] haſtas conſertas.

6. προσάγοντας τοὺς ἀμφὶ Ἀλέξανδρον] pro προσάγοντα Ἀλέξανδρον.

οὐκ ἐδέξαντο, ἀλλὰ λείπουσι τοὺς πρώτους λόφους. Ὁ 7
δὲ καὶ ἐπαλαλάξαι ἐκέλευσε τοὺς Μακεδόνας, καὶ τοῖς
δόρασι δουπῆσαι τὰς ἀσπίδας· οἱ δὲ Ταυλάντιοι ἔτι
μᾶλλον ἐκπλαγέντες πρὸς τῆς βοῆς, ὡς πρὸς τὴν πόλιν
ἐπανήγαγον σπουδῇ τὸν στρατόν. Ἀλέξανδρος δὲ λόφον 8
τινὰς κατέχοντας ἰδὼν οὐ πολλοὺς τῶν πολεμίων, παρ᾽ ὃν
αὐτῷ ἡ πάροδος ἐγίγνετο, παρήγγειλε τοῖς σωματοφύ-
λαξι καὶ τοῖς ἀμφ᾽ αὐτὸν ἑταίροις, ἀναλαβόντας τὰς ἀσπί-
δας ἀναβαίνειν ἐπὶ τοὺς ἵππους, καὶ ἐλαύνειν ἐπὶ τὸν γήλοφον·
ἐκεῖσε δὲ ἐλθόντας, εἰ ὑπομένοιεν οἱ κατειληφότες τὸ 9
χωρίον, τοὺς ἡμίσεας καταπηδῆσαι ἀπὸ τῶν ἵππων, καὶ
ἀναμιχθέντας τοῖς ἱππεῦσι πεζοὺς μάχεσθαι. Οἱ δὲ 10
πολέμιοι τὴν ὁρμὴν τὴν Ἀλεξάνδρου ἰδόντες, λείπουσι
τὸν γήλοφον, καὶ παρεκκλίνουσιν ἐφ᾽ ἑκάτερα τῶν ὀρῶν.
Ἔνθα δὴ καταλαβὼν Ἀλέξανδρος τὸν γήλοφον, σὺν 11
τοῖς ἑταίροις τούς τε Ἀγριᾶνας μεταπέμπεται, καὶ
τοὺς τοξότας ὄντας ἐς δισχιλίους· τοὺς δὲ ὑπασπι- 12
στὰς διαβαίνειν τὸν ποταμὸν ἐκέλευσε, καὶ ἐπὶ τούτοις
τὰς τάξεις τῶν Μακεδόνων· ὁπότε δὲ διαβάντες
τύχοιεν, ἐπ᾽ ἀσπίδα ἐκτάσσεσθαι, ὡς πυκνὴν εὐθὺς
διαβάντων φαίνεσθαι τὴν φάλαγγα. Αὐτὸς δὲ ἐν προ- 13
φυλακῇ ὤν, ἀπὸ τοῦ λόφου ἀφεώρα τῶν πολεμίων τὴν
ὁρμήν. Οἱ δὲ ὁρῶντες διαβαίνουσαν τὴν δύναμιν κατὰ 14
τὰ ὄρη ἀντεπῄεσαν, ὡς τοῖς μετὰ Ἀλεξάνδρου ἐπιθησό-
μενοι τελευταίοις ἀποχωροῦσιν. Ὁ δὲ, πελαζόντων 15
ἤδη, αὐτὸς ἐκθεῖ σὺν τοῖς ἀμφ᾽ αὐτὸν, καὶ ἡ φά-
λαγξ, ὡς διὰ τοῦ ποταμοῦ ἐπιοῦσα, ἐπηλάλαξεν· οἱ
δὲ πολέμιοι, πάντων ἐπὶ σφᾶς ἐλαυνόντων, ἐγκλίναντες

Cap. VI.

7. τὰς ἀσπίδας ex Opt. pro vulgato πρὸς τὰς ἀσπίδας.

8. τοῖς ἀμφ᾽ αὐτὸν ἑτ. ex Veneta, Baſil. et Vulc. pro τοῖς ἀμφ᾽ αὐτόν.

12. ἐπ᾽ ἀσπίδα ἐκτάσσεσθαι] *ad clypeum* i. e. ad ſiniſtram, qua clypeum ferebant. Quod in equitibus etiam dicitur ἐφ᾽ ἡνία. *Raph.*

16 τες ἔφευγον· καὶ ἐν τούτῳ ἐπῆγεν Ἀλέξανδρος τούς τε
Ἀγριάνας καὶ τοὺς τοξότας δρόμῳ, ὡς ἐπὶ τὸν ποτα-
17 μόν. Καὶ πρῶτος μὲν αὐτὸς φθάσας διαβαίνει·
τοῖς τελευταίοις δὲ ὡς εἶδεν ἐπικειμένους τοὺς πολε-
μίους; ἐπιστήσας ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τὰς μηχανὰς, ἐξακον-
τίζειν ὡς πορρωτάτω ἀπ᾽ αὐτῶν ἐκέλευσεν, ὅσα ἀπὸ
μηχανῶν βέλη ἐξακοντίζεται· καὶ τοὺς τοξότας δὲ ἐκ
18 μέσου τοῦ ποταμοῦ ἐκτοξεύειν, ἐπεσβάντας καὶ τούτους. Καὶ
οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν Γλαυκίαν εἴσω βέλους παρελθεῖν οὐκ ἐτόλ-
μων· οἱ Μακεδόνες δὲ ἐν τούτῳ ἀσφαλῶς ἐπέρασαν τὸν
ποταμὸν, ὥστε οὐδεὶς ἀπέθανεν ἐν τῇ ἀποχωρήσει αὐτῶν.
19 Τρίτη δὲ ἀπ᾽ ἐκείνης ἡμέρᾳ καταμαθὼν Ἀλέξανδρος
κακῶς αὐλιζομένους τοὺς ἀμφὶ Κλεῖτον καὶ Γλαυκίαν, καὶ
οὔτε φυλακὰς ἐν τῇ τάξει αὐτοῖς φυλαττομένας, οὔτε χά-
ρακα ἢ τάφρον προβεβλημένους (οἷα δὴ ξὺν φόβῳ ἀπηλ-
λάχθαι οἰομένων Ἀλέξανδρον) ἐς μῆκος δὲ οὐκ ὠφελι-
20 μον ἀποτεταγμένην αὐτοῖς τὴν τάξιν, ὑπὸ νύκτα ἔτι
λαθὼν διαβαίνει τὸν ποταμὸν, τούς τε ὑπασπιστὰς ἅμα
οἱ ἄγων, καὶ τοὺς Ἀγριάνας, καὶ τοὺς τοξότας, καὶ τὴν
21 Περδίκκου καὶ Κοίνου τάξιν. Καὶ προσετέτακτο μὲν ἀκολου-
θεῖν τὴν ἄλλην στρατιάν· ὡς δὲ καιρὸν εἶδεν εἰς ἐπίθε-
σιν, οὐ προσμείνας ὁμοῦ γενέσθαι πάντας, ἐφῆκε τοὺς
22 τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριάνας: οἱ δὲ, ἀπροσδόκητοί τε ἐπι-
πεσόντες, καὶ φάλαγγι κατὰ κέρας, ᾗπερ ἀσθενεστά-
τοις αὐτοῖς καρτερωτάτη ἐμβολὴ προσμίξειν ἔμελλον,

19. ἐν τῇ τάξει] vicibus, per ordines ſucceſſionesque ordinatim; ut III, 4. *Gron.*
ἐς μῆκος etc.] Longitudinem aciei inutilem eſſe dicit, quia quo magis extenduntur cornua, hoc rariores fiunt ordines, totaque acies nimio ſpatio exhauſta inutilis eſt ad ſuſtinendum hoſtium impetum. Praeterea ne quidem a fronte, ſed a latere eos Alexander aggreſſus eſt. Τάξις autem hic eſt ordo in caſtris degentium. *Raph.*

22. καὶ φάλαγγι] dativus pendet a verbo ἐπιπεσόντες. Verte: *Hi vero, et inexſpectati irruentes, et adverſus latus phalangis hoſtium, vbi cum infirmiſſimis illis validiſſimo impetu conflicturi erant, alios, etiamnum in lectis, occidunt, alios fugientes facile inter-*

τοὺς μὲν ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς κατέκτεινον, τοὺς δὲ φεύγον-
τας εὐμαρῶς ἀναιροῦντες· ὥς τε πολλοὶ μὲν αὐτοῦ ἐγκα- 23
τελήφθησαν καὶ ἀπέθανον· πολλοὶ δὲ ἐν τῇ ἀποχωρήσει
ἀτάκτῳ καὶ φοβερᾷ γενομένῃ· οὐκ ὀλίγοι δὲ καὶ ζῶντες
ἐλήφθησαν. Ἐγένετο δὲ ἡ δίωξις τοῖς μὲν ἀμφὶ Ἀλέ- 24
ξανδρον μέχρι πρὸς τὰ ὄρη τῶν Ταυλαντίων· ὅσοι δὲ καὶ
ἀπέφυγον αὐτῶν, γυμνοὶ τῶν ὅπλων διεσώθησαν. Κλεῖ- 25
τος δὲ ἐς τὴν πόλιν τὸ πρῶτον καταφυγὼν, ἐμπρήσας
τὴν πόλιν, ἀπηλλάγη παρὰ Γλαυκίαν ἐς Ταυλαντίους.

VII. Ἐν τούτῳ δὲ τῶν φυγάδων τινὲς τῶν ἐκ Θη- 1
βῶν φευγόντων, παρελθόντες νύκτωρ ἐς τὰς Θήβας,
ἐπαγομένων τινῶν αὐτοὺς ἐπὶ νεωτερισμῷ ἐκ τῆς πόλεως,
Ἀμύνταν μὲν καὶ Τιμόλαον τῶν τὴν Καδμείαν ἐχόντων,
οὐδὲν ὑποτοπήσαντας πολέμιον, ἔξω τῆς Καδμείας ἀπέ-
κτειναν ξυλλαβόντες· ἐς δὲ τὴν ἐκκλησίαν παρελθόντες, 2
ἐπῆγον τοὺς Θηβαίους ἀποστῆναι ἀπὸ Ἀλεξάνδρου, ἐλευ-
θερίαν τε προϊσχόμενοι, παλαιὰ καὶ καλὰ ὀνόματα, καὶ
τῆς βαρύτητος τῶν Μακεδόνων ἤδη ποτὲ ἀπαλλαγῆναι·
πιθανώτεροι δὲ ἐς τὸ πλῆθος ἐφαίνοντο, τεθνηκέναι Ἀλέ- 3
ξανδρον ἰσχυριζόμενοι ἐν Ἰλλυριοῖς· καὶ γὰρ καὶ πολὺς
ὁ λόγος οὗτος, καὶ παρὰ πολλῶν ἐφοίτα· ὅτι τε χρόνου

22. εὐμαρῶς ἀναιροῦντες. Ex Optimo, pro ſimplici αἱροῦντες. Ante οὐκ ὀλίγοι perſpicuitatis cauſa colon ſcripſi pro commate.

ficiunt, ita ut multi in caſtris ipſis oppreſſi ſint et occiſi, multi in fuga inordinata ac trepida. Non pauci etiam vivi in poteſtatem venerunt.

C. VII.

Arg. Thebani novis rebus ſtudent. Alexandri expeditio adverſus Thebas ejusque cupido ſalutis Thebanorum.

1. τῶν φυγάδων τινὲς] Poſt pugnam apud Chaeroneam Philippus propter defectionem Thebanorum in ſummo rerum diſcrimine, praeſidium arci impoſuerat, ſuſpectis Thebanis vel occiſis vel exulare juſſis. Horum exſulum quidam redierant. Voces ἐκ τῆς πόλεως pertinent ad τινῶν; τῶν τὴν Καδμείαν ἐχόντων verte: *Ex praeſidio Cadmeae*; cujus praefectus erat Philotas quidam.

2. ἐλευθερίαν τε etc.] ἓν διὰ δυοῖν pro ἐλευθερίας παλαιὰ καὶ καλὰ ὀνόματα.

ἀπῆν οὐκ ὀλίγον, καὶ ὅτι οὐδεμία ἀγγελία παρ'
4 αὐτοῦ ἀφῖκτο· ὥς τε (ὅπερ φιλεῖ ἐν τοῖς τοιοῖσδε) οὐ
γινώσκοντες τὰ ὄντα, τὰ μάλιστα καθ' ἡδονὴν σφίσιν
5 εἴκαζον. Πυθομένῳ δὲ Ἀλεξάνδρῳ τὰ τῶν Θηβαίων, οὐδα-
μῶς ἐδόκει ἀμελητέα εἶναι, τήν τε τῶν Ἀθηναίων πόλιν
δι' ὑποψίας ἐκ πολλοῦ ἔχοντι, καὶ τῶν Θηβαίων τὸ τόλ-
μημα οὐ φαῦλον ἡγουμένῳ, εἰ Λακεδαιμόνιοί τε πάλαι
ἤδη ταῖς γνώμαις ἀφεστηκότες, καί τινες καὶ ἄλλοι τῶν
ἐν Πελοποννήσῳ, καὶ Αἰτωλοὶ οὐ βέβαιοι ὄντες, συνεπιλή-
6 ψονται τοῦ νεωτερισμοῦ τοῖς Θηβαίοις. Ἄγων δὴ παρὰ
τὴν Ἐορδαίαν τε καὶ τὴν Ἐλυμιῶτιν, καὶ παρὰ τὰ τῆς
Τυμφαίας καὶ Παραυαίας ἄκρα, ἑβδομαῖος ἀφικνεῖται
7 ἐς Πελλίναν τῆς Θετταλίας. Ἔνθεν δὲ ὁρμηθεὶς, ἕκτῃ
ἡμέρᾳ ἐσβάλλει ἐς τὴν Βοιωτίαν· ὥς τε οὐ πρόσθεν οἱ
Θηβαῖοι ἔμαθον εἴσω Πυλῶν παρεληλυθότα αὐτὸν, πρὶν
8 ἐν Ὀγχηστῷ γενέσθαι ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ. Καὶ τότε
δὲ οἱ πράξαντες τὴν ἀπόστασιν στράτευμα ἐκ Μακεδονίας
Ἀντιπάτρῳ ἀφῖχθαι ἔφασκον, αὐτὸν δὲ Ἀλέξανδρον
τεθνάναι ἰσχυρίζοντο, καὶ τοῖς ἀπαγγέλλουσιν ὅτι οὗτος
αὐτὸς προσάγει Ἀλέξανδρος, χαλεπῶς εἶχον· ἄλλον
9 γάρ τινα ἥκειν Ἀλέξανδρον, τὸν Ἀερόπου. Ὁ δὲ Ἀλέ-
ξανδρος ἐξ Ὀγχηστοῦ ἄρας τῇ ὑστεραίᾳ, προσῆγε πρὸς τὴν
10 πόλιν τῶν Θηβαίων, κατὰ τὸ τοῦ Ἰολάου τέμενος. Οὗ
δὴ καὶ ἐστρατοπέδευσεν, ἐνδιδοὺς ἔτι τοῖς Θηβαίοις τριβὴν,

Cap. VII.

5. οὐ φαῦλον ἡγουμένῳ ex Opt. pro οὐ φ. ποιουμένῳ.
6. Παραυαίας. Sic emendaverat jam Gronovius, idque revocavi, quum nuper iterum editum viderem Παρυαίας. Mox ſcripſi, Πελλίναν pro vulgato Πελλήνην, in tam diverſa hujus nominis ſcriptura codicem optimum ſequutus.

4. φιλεῖ ſc. γίγνεσθαι, ut III, 11, 2.
6. Elymiotis eſt regio occidentalis Macedoniae. Tymphaea et Paravaea, regiones montoſae Epiri. Pylae vulgo Thermopylae, anguſtiae, quibus ex Theſſalia Graecia intratur.
Oncheſtus ſex circiter millia paſſuum a Thebis diſtabat.
8. Ἀντιπάτρῳ ab Antipatro.
9. Iolaus, ſocius et ἡνιοχὸς Herculis, a Thebanis ut Heros cultus eſt. Templum ejus fuit ante portam Proetidem.

εἰ μεταγνόντες ἐπὶ τοῖς κακῶς ἐγνωσμένοις πρεσβεύσαιντο
παρ᾽ αὐτόν. Οἱ δὲ τοσούτου ἐδέησαν ἐνδόσιμόν τι 11
παρασχεῖν ἐς ξύμβασιν, ὥς τε ἐκθέοντες ἐκ τῆς πόλεως
οἵ τε ἱππεῖς καὶ τῶν ψιλῶν οὐκ ὀλίγοι ἔς τε ἐπὶ τὸ στρα-
τόπεδον, ἠκροβολίζοντο ἐς τὰς προφυλακάς, καὶ τινὰς
καὶ ἀπέκτειναν οὐ πολλοὺς τῶν Μακεδόνων. Καὶ Ἀλέξαν- 12
δρος ἐκπέμπει τῶν ψιλῶν καὶ τοξοτῶν ὥς τε αὐτῶν ἀνα-
στεῖλαι τὴν ἐκδρομήν· καὶ οὗτοι οὐ χαλεπῶς ἀνέστειλαν, ἤδη
τῷ στρατοπέδῳ αὐτῷ προσφερομένους. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ 13
ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν πᾶσαν, καὶ περιελθὼν κατὰ τὰς
πύλας τὰς φερούσας ἐπ᾽ Ἐλευθέρας τε καὶ τὴν Ἀττικήν,
οὐδὲ τότε προσέμιξε τοῖς τείχεσιν αὐτῶν, ἀλλ᾽ ἐστρατο-
πέδευσεν, οὐ πολὺ ἀπέχων τῆς Καδμείας· ὥς τε ἐγγὺς
εἶναι ὠφέλειαν τῶν Μακεδόνων τοῖς τὴν Καδμείαν ἔχουσιν.
Οἱ γὰρ Θηβαῖοι τὴν Καδμείαν διπλῷ χάρακι ἐφρούρουν 14
ἀποτειχίσαντες, ὡς μήτε ἔξωθεν τινὰ τοῖς ἐγκατειλημ-
μένοις δύνασθαι ἐπωφελεῖν, μήτε αὐτοὺς ἐκθέοντας βλά-
πτειν τι σφᾶς, ὁπότε τοῖς ἔξω πολεμίοις προσφέροιντο.
Ἀλέξανδρος δὲ (ἔτι γὰρ τοῖς Θηβαίοις διὰ φιλίας ἐλ- 15
θεῖν μᾶλλόν τι ἢ διὰ κινδύνου ἤθελε) διέτριβε πρὸς τῇ
Καδμείᾳ κατεστρατοπεδευκώς. Ἔνθα δὴ τῶν Θηβαίων 16
οἱ μὲν τὰ βέλτιστα ἐς τὸ κοινὸν γιγνώσκοντες, ἐξελθεῖν
ὥρμηντο παρ᾽ Ἀλέξανδρον, καὶ εὑρέσθαι συγγνώμην τῷ
πλήθει τῶν Θηβαίων τῆς ἀποστάσεως· οἱ φυγάδες δὲ 17
καὶ ὅσοι τοὺς φυγάδας ἐπικεκλημένοι ἦσαν, οὐδενὸς φι-
λανθρώπου τυχεῖν ἂν παρ᾽ Ἀλεξάνδρου ἀξιοῦντες, ἄλλως
τε καὶ βοιωταρχοῦντές ἐστιν οἱ αὐτῶν, παντάπασιν ἐνῆγον

13. τοῖς τείχεσιν αὐτῶν ex Opſ. pro τοῖς τείχ. αὐτοῖς.
14. βλάπτειν τι σφᾶς ex conjectura Gronovii, pro vulgato βλ. τὰς σφᾶς, quem vide.
17. ἐστιν οἱ αὐτῶν. Sic jam ex omnibus plane MStis et editione Veneta emendaverat Gronovius vulgatam εἰσὶν οἱ αὐτῶν, quam in Lemgoviana iterum repetitam miratus ſum. Vide Gronovium.

17. βοιωταρχοῦντές ἐστιν οἱ] *quidam Boeotarchontum.* Thebae cum principibus Boeotiae urbibus foedus junxerant et

τὸ πλῆθος ἐς τὸν πόλεμον. Ἀλέξανδρος δὲ οὐδ᾽ ὣς τῇ πόλει προσέβαλεν.

1 VIII. Ἀλλὰ λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, ὅτι Περδίκκας προτεταγμένος τῆς φυλακῆς τοῦ στρατοπέδου σὺν τῇ αὑτοῦ τάξει, καὶ τοῦ χάρακος τῶν πολεμίων οὐ πολὺ ἀφεστηκώς, οὐ προσμείνας παρ᾽ Ἀλεξάνδρου τὸ ἐς τὴν μάχην ξύνθημα, αὐτὸς πρῶτος προσέμιξε τῷ χάρακι· καὶ διασπάσας αὐτὸν ἐνέβαλεν
2 ἐς τῶν Θηβαίων τὴν προφυλακήν. Τούτῳ δὲ ἑπόμενος Ἀμύντας ὁ Ἀνδρομένους, ὅτι καὶ ξυντεταγμένος τῷ Περδίκκᾳ ἦν, ἐπήγαγε καὶ αὐτὸς τὴν αὑτοῦ τάξιν, ὡς εἶδε τὸν Περδίκκαν προεληλυθότα εἴσω τοῦ χάρακος.
3 Ταῦτα δὲ ἰδὼν Ἀλέξανδρος, καὶ δείσας ὡς μὴ μόνοι ἀπολειφθέντες πρὸς τῶν Θηβαίων κινδυνεύσειαν, ἐπῆγε
4 τὴν ἄλλην στρατιάν. Καὶ τοὺς μὲν τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριάνας ἐκδραμεῖν ἐσήμηνεν εἴσω τοῦ χάρακος, τὰ δὲ
5 ἀγήματα καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς ἔτι ἔξω κατεῖχεν. Ἔνθα δὴ Περδίκκας μὲν τοῦ δευτέρου χάρακος εἴσω παρελθεῖν βιαζόμενος, αὐτὸς μὲν βληθεὶς πίπτει αὐτοῦ, καὶ ἀπο-

Cap. VIII.

1. παρ᾽ Ἀλεξάνδρου ex Optimo. Vulgo πρὸς Ἀλεξ.

3. Ἀλέξανδρος, καὶ δείσας. Ultimae voces nunc demum a me ex Optimo adduntur.

4. τὰ δὲ ἀγήματα. Vellem τὸ δὲ ἄγημά τε propter ſectionem octavam, et quia nunquam hoc plurali Arrianus utitur.

ex omnibus legati mittebantur ad res publicas adminiſtrandas. Ex his eligebantur Boeotarchontes, qui praeſidium haberent et ipſis praeeſſent exercitibus. — Numerus eorum non ſatis conſtat.

C. VIII.

Arg. Poſt variam pugnam Thebae expugnantur. Thebanorum clades.

1. Conſtrue: Περδίκκας σὺν τῇ αὑτοῦ τάξει προτεταγμένος τῆς φυλ. τοῦ στρατοπ. — *Perdiccas, cum ſuis copiis conſtitutus priore loco, cuſtodiae caſtrorum ſive praeſidii caſtrenſis. Raph.*

4. ἐκδραμεῖν ſc. ἐκ τοῦ στρατοπέδου.

τὰ δὲ ἀγήματα] intelligi poſſunt agema peditum et agema equitum, de quibus vide ad c. 11, 4. Sed conferas notas criticas.

κομίζεται κακῶς ἔχων ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, καὶ χαλεπῶς
διεσώθη ἀπὸ τοῦ τραύματος. Τοὺς μέν τοι Θηβαίους ἐς 6
τὴν κοίλην ὁδὸν τὴν κατὰ τὸ Ἡράκλειον φέρουσαν οἱ ἅμα
αὐτῷ εἰσπεσόντες ὁμοῦ τοῖς παρ᾽ Ἀλεξάνδρῳ τοξόταις
συνέκλεισαν. καὶ ἔς τε μὲν ἐπὶ τὸ Ἡράκλειον ἀναχωροῦ- 7
σιν, εἵποντο τοῖς Θηβαίοις· ἐντεῦθεν δὲ ἐπιστρεψάντων αὖ-
θις σὺν βοῇ τῶν Θηβαίων, φυγὴ τῶν Μακεδόνων γίγνε-
ται. καὶ Εὐρυβώτας τε ὁ Κρὴς πίπτει ὁ τοξάρχης, καὶ 8
αὐτῶν τῶν τοξοτῶν ἐς ἑβδομήκοντα· οἱ δὲ λοιποὶ κατέ-
φυγον πρὸς τὸ ἄγημα τὸ τῶν Μακεδόνων, καὶ τοὺς ὑπα-
σπιστὰς τοὺς βασιλικούς. Κἀν τούτῳ Ἀλέξανδρος τοὺς μὲν 9
αὑτοῦ φεύγοντας κατιδών, τοὺς Θηβαίους δὲ λελυκότας
ἐν τῇ διώξει τὴν τάξιν, ἐμβάλλει ἐς αὐτοὺς συντεταγμέ-
νῃ τῇ φάλαγγι. Οἱ δὲ ὠθοῦσιν τοὺς Θηβαίους εἴσω τῶν πυ- 10
λῶν. καὶ τοῖς Θηβαίοις ἐς τοσόνδε ἡ φυγὴ φοβερὰ
ἐγίγνετο, ὥστε διὰ τῶν πυλῶν ὠθούμενοι ἐς τὴν πόλιν, οὐκ
ἔφθησαν συγκλεῖσαι τὰς πύλας· ἀλλὰ συνεσπίπτουσι 11
γὰρ αὐτοῖς εἴσω τοῦ τείχους, ὅσοι τῶν Μακεδόνων ἐγγὺς
φευγόντων εἴχοντο, ἅτε καὶ τῶν τειχῶν διὰ τὰς προφυ-
λακὰς τὰς πολλὰς ἐρήμων ὄντων· καὶ παρελθόντες εἰς 12
τὴν Καδμείαν οἱ μὲν ἐκεῖθεν κατὰ τὸ Ἀμφεῖον σὺν τοῖς
κατέχουσιν τὴν Καδμείαν ἐξέβαινον ἐς τὴν ἄλλην πόλιν·
οἱ δὲ κατὰ τὰ τείχη ἐχόμενα ἤδη πρὸς τῶν συνεισπεσόν-
των τοῖς φεύγουσιν ὑπερβάντες, ἐς τὴν ἀγορὰν δρόμῳ
ἐφέροντο. Καὶ ὀλίγον μέν τινα χρόνον ἔμειναν οἱ τεταγ- 13
μένοι τῶν Θηβαίων κατὰ τὸ Ἀμφεῖον· ὡς δὲ πανταχό-

7. ἐπὶ τὸ Ἡράκλειον ex Opt. pro vulgato πρὸς τὸ Ἡράκλ.
9. τοὺς μὲν αὑτοῦ φεύγ. Vulgo αὐτοῦ. Sed illud ex Vulcaniana et Gronoviana revocavi.
12. κατὰ τὸ Ἀμφεῖον. Morus ad Hiſt. Gr. Xenoph. V, 4, 8. legendum cenſet Ἀμφίειον, quia nomen viri ſit Ἀμφίων. Praeterea iſta verba vel hic vel ſect. 13. alieno loco ſunt.

11. διὰ τὰς προφυλακὰς] intellige praeſidia extra urbem poſita.

12. Quae hic narrantur, ſine accuratiori urbis Thebarum et arcis Cadmeae cognitione vix ſatis poſſunt intelligi. *Raph.*

θεν αὐτοῖς οἱ Μακεδόνες καὶ Ἀλέξανδρος ἄλλο τε ἄλλη ἐπιφαινόμενος προσέκειντο, οἱ μὲν ἱππεῖς τῶν Θηβαίων διεκπεσόντες διὰ τῆς πόλεως ἐς τὸ πεδίον ἐξέπιπτον, οἱ
14 δὲ πεζοὶ, ὡς ἑκάστοις προὐχώρει ἐσώζοντο· ἔνθα δὴ ὀργῇ οὐχ' οὕτως τι οἱ Μακεδόνες, ἀλλὰ Φωκεῖς τε καὶ Πλαταιεῖς καὶ οἱ ἄλλοι δὲ Βοιωτοὶ, οὐδὲ ἀμυνομένους ἔτι τοὺς Θηβαίους, οὐδενὶ κόσμῳ ἔκτεινον, τοὺς μὲν ἄλλους ἐν ταῖς οἰκίαις ἐπεισπίπτοντες, οὓς δὲ καὶ ἐς ἀλκὴν τετραμμένους, τοὺς δὲ καὶ πρὸς ἱεροῖς ἱκετεύοντας· οὔτε γυναικῶν οὔτε παιδῶν φειδόμενοι.

1 IX. Καὶ πάθος τοῦτο Ἑλληνικὸν, μεγέθει τε τῆς ἁλούσης πόλεως καὶ ὀξύτητι τοῦ ἔργου, οὐχ ἥκιστα δὲ τῷ παραλόγῳ ἔς τε τοὺς παθόντας καὶ τοὺς δράσαντας, οὐ μεῖόν τι τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἢ αὐτοὺς τοὺς μετασχόντας τοῦ ἔργου
2 ἐξέπληξε. Τὰ μὲν γὰρ περὶ Σικελίαν Ἀθηναίοις ξυνε-

13. ἐς τὸ πεδίον. Opt. habet ἐς τὸ στρατόπεδον, quod recipere dubitavi.

14. Vulgata erat: τοὺς μὲν ἐν ταῖς οἰκίαις ἐπεισπίπτοντες, τοὺς δὲ ἐς ἀλκὴν τετρ. Quam ex Optimo, ſic ut vides, emendavi.

Cap. IX.

1. ἢ καὶ αὐτοὺς. delevi καί. Gronovius enim alteram vocularum in optimo deeſſe notavit.

14. οὐδὲ ἀμυνόμενοι ἔτι ſunt, qui non amplius publice, ſuo quisque in agminibus militaribus loco ſe defendunt, ſed diffugerant. ἐς ἀλκὴν τετραμμένοι ſunt ſinguli Thebanorum, qui de venia deſperantes diem quantum per ſe licebat inulti obire noluere. πρὸς ἱεροῖς ἱκετεύοντες denique ſupplices in locis ſacris tam publicis quam privatis. Verte: *Tunc ira perciti, non tam Macedones, quam Phocenſes, Plataeenſes aliique Boeotorum* (memoria veterum injuriarum ſollicitati) *Thebanos non jam publice reſiſtentes, nullo modo adhibito, trucidant, alios* (οὓς δὲ eſt pro τινὰς δὲ) *in vim* (ob deſperationem) *converſos, alios in locis ſacris ſupplices, reliquos* (τοὺς μὲν ἄλλους) *irruptione in aedes eorum facta* (ἐν ταῖς οἰκίαις eſt ut ſaepe pro ἐς τὰς οἰκίας) *nec mulieribus nec pueris parcentes.*

C. IX.

Arg. Comparatio cladis Thebanae cum atticis, laconicis, Plataeenſibus aliisque Graecorum cladibus. Thebarum interitus et in eo ſera numinis vindicta. Prodigia. Pindari poſteritas ſervata.

2. περὶ Σικελίαν] cf. Thucyd. lib. VI. et VII. — μεγάλῳ βασιλεῖ i. e. regi Perſarum. *Raph.*

νεχθέντα, εἰ καὶ πλήθει τῶν ἀπολομένων οὐ μείονα τὴν
ξυμφορὰν τῇ πόλει ἤνεγκεν, ἀλλὰ τῷ τε πόῤῥω ἀπὸ
τῆς οἰκείας διαφθαρῆναι αὐτοῖς τὸν στρατὸν καὶ τὸν πο-
λὺν ξυμμαχικὸν, μᾶλλον ἢ οἰκεῖον ὄντα, καὶ τῷ τὴν πό-
λιν αὐτοῖς περιλειφθῆναι, ὡς καὶ ἐς ὕστερον ἐπιπολὺ τῷ
πολέμῳ ἀντισχεῖν, Λακεδαιμονίοις τε καὶ τοῖς ξυμμά-
χοις καὶ μεγάλῳ βασιλεῖ πολεμοῦντας, οὔτε αὐτοῖς 3
τοῖς παθοῦσιν ἴσην τὴν αἴσθησιν τῆς ξυμφορᾶς προσέ-
θηκεν, οὔτε τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι τὴν ἐπὶ τῷ πάθει ἔκ-
πληξιν ὁμοίαν παρέσχε. Καὶ τὸ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς 4
αὖθις Ἀθηναίων πταῖσμα, ναυτικόν τε ἦν, καὶ ἡ πόλις
οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ τῶν μακρῶν τεῖχον καθαιρέσει καὶ νεῶν
τῶν πολλῶν παραδόσει καὶ στερήσει τῆς ἀρχῆς ἐς ταπει-
νότητα ἀφικομένη, τό τε σχῆμα τὸ πάτριον ὅμως ἐφύ-
λαξε, καὶ τὴν δύναμιν οὐ διὰ μακροῦ τὴν πάλαι ἀνέλα-
βεν· ὡς τά τε μακρὰ τείχη ἐκτειχίσαι, καὶ τῆς θα- 5
λάσσης αὖθις ἐπικρατῆσαι, καὶ τοὺς τότε φοβεροὺς
σφίσι Λακεδαιμονίους καὶ παρ' ὀλίγον ἐλθόντας ἀφα-
νίσαι τὴν πόλιν, αὐτοὺς ἐν τῷ μέρει ἐκ τῶν ἐσχάτων κιν-
δύνων διασώσασθαι. Λακεδαιμονίων τε αὖ τὸ κατὰ 6
τὰ Λεῦκτρα καὶ Μαντίνειαν πταῖσμα, τῷ παραλόγῳ
μᾶλλόν τι τῆς ξυμφορᾶς, ἢ τῷ πλήθει τῶν τε ἀπολο-
μένων τοὺς Λακεδαιμονίους ἐξέπληξεν· ἥ τε ξὺν Ἐπα- 7
μεινώνδᾳ Βοιωτῶν καὶ Ἀρκάδων γενομένη προσβολὴ
πρὸς τὴν Σπάρτην, καὶ αὐτὴ τῷ ἀήθει τῆς ὄψεως
μᾶλλον ἢ τῇ ἀκριβείᾳ τῶν κινδύνων αὐτούς τε τοὺς Λα-

4. τὴν πάλαι ἀνέλαβεν ex conjectura Gronovii. Vulgo τὴν πα-λαιὰν ἔλαβεν.

4. ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς] vide Xenoph. Hiſt. Graec. lib. II. Locus hic erat e regione Lampſaci. *Raph.*
τῶν μακρῶν τειχῶν] Longi muri ad Piraeum tendentes quadraginta ſtadia occupabant. Thucyd. lib. II. — νεῶν τῶν πολλῶν exceptis duodecim navibus. τῆς ἀρχῆς ſc. in univerſam Graeciam. *Raph.*

5. De his rebus videatur Xenophontis Hiſt. Graeca, ſicut etiam de ſequentibus.

κεδαιμονίȣς καὶ τȣ̀ς ξυμμετασχόντας αὐτοῖς τῶν τότε
8 πραγμάτων ἐφόβησεν. Ἡ δὲ δὴ Πλαταιέων ἅλωσις
τῆς πόλεως, τῇ σμικρότητι τῶν ἐγκαταληφθέντων, (ὅτι
οἱ πολλοὶ αὐτῶν διαπεφεύγεσαν πάλαι ἐς τὰς Ἀθήνας,)
9 ȣ̓ μέγα πάθημα ἐγένετο. Καὶ ἡ Μήλȣ καὶ Σκιώνης
ἅλωσις, νησιωτικά τε πολίσματα ἦν, καὶ τοῖς δράσα-
σιν αἰσχύνην μᾶλλόν τι προσέβαλεν, ἢ ἐς τὸ ξύμπαν
10 ὁ Ἑλληνικὸν μέγαν τὸν παράλογον παρέσχε. Θηβαίοις
δὲ τὰ τῆς ἀποστάσεως ὀξέα καὶ ξὺν ȣ̓δενὶ λογισμῷ γε-
νόμενα, καὶ ἡ ἅλωσις δι' ὀλίγȣ τε καὶ ȣ̓ ξὺν πόνῳ τῶν
ἑλόντων ξυνενεχθεῖσα, καὶ ὁ φόνος πολὺς, οἷα δὴ ἐξ
11 ὁμοφύλων τε καὶ παλαιὰς ἀπεχθείας ἐπεξιόντων, καὶ
ὁ τῆς πόλεως παντελὴς ἀνδραποδισμὸς, δυνάμει τε καὶ
δόξῃ ἐς τὰ πολέμια τῶν τότε προεχȣ́σης ἐν τοῖς Ἕλλη-
σιν, ȣ̓κ ἔξω τȣ̃ εἰκότος εἰς μῆνιν τὴν ἀπὸ τȣ̃ θείȣ ἀνη-
12 νέχθη· ὡς τῆς τε ἐν τῷ Μηδικῷ πολέμῳ προδοσίας τῶν
Ἑλλήνων διὰ μακρȣ̃ ταύτην δίκην ἐκτίσαντας Θηβαίȣς,
καὶ τῆς Πλαταιέων ἔν τε ταῖς σπονδαῖς καταλήψεως,
13 καὶ τȣ̃ παντελȣ̃ς ἀνδραποδισμȣ̃ τῆς πόλεως, καὶ τῆς
τῶν παραδόντων σφᾶς Λακεδαιμονίοις ȣ̓χ' Ἑλληνικῆς

8. Ex optimo ſcripſi ἐγκαταληφθέντων pro ſimplici.

7. τȣ̀ς ξυμμετασχόντας] Hi erant pars Arcadum, Achaei, Elei, Athenienſes. *Raph.*

8. Vide Thucydidem libro III. De Melo et Scione eundem libro V.

9. Nominativus ἅλωσις abſolute ponitur, pro: quod ad illam occupationem attinet. *Raph.* Athenienſibus Pallenae (Cherſoneſi thracicae, in qua Scione ſita erat) Iſthmum occupantibus Scionaei, in Cherſoneſo habitantes, meri jam inſulani erant, ſc. quibus nullum ex continenti auxilium ferri poterat. Quum igitur Scione vere eſſet πόλισμα et Melus vere eſſet inſula cum oppido, ad utramque ſimul reſpiciens juſte dixit Arrianus νησιωτικὰ πολίσματα. *Gron.*

10. ὁμοφύλων i. e. a Plataeenſibus aliisque Boeotis, qui eandem cum Thebanis regionem incolebant, Phocenſibusque finitimis. *Raph.*

12. Attice accuſativi cum ὡς conſequentiam deſignant. *Raph.* cf. Herodot. lib. VIII. et IX. et Thucydides lib. II. initio et lib. III.

13. ȣ̓χ' Ἑλληνικῆς] Graecis (contra Graecos) indignae.

γενομένης διὰ Θηβαίους σφαγῆς, καὶ τοῦ χωρίου τῆς ἐρημώσεως, ἐν ὅτῳ οἱ Ἕλληνες παραταξάμενοι Μήδοις ἀπώσαντο τῆς Ἑλλάδος τὸν κίνδυνον· καὶ ὅτι Ἀθηναίους 14
αὐτοὶ τῇ ψήφῳ ἀπώλλυον, ὅτε ὑπὲρ ἀνδραποδισμοῦ τῆς πόλεως γνώμη προὐτέθη ἐν τοῖς Λακεδαιμονίων ξυμμάχοις. Ἐπεὶ καὶ πρὸ τῆς ξυμφορᾶς πολλὰ ἀπὸ 15
τοῦ θείου ἐπισημῆναι ἐλέγετο, ἃ δὴ ἐν μὲν τῷ παραυτίκα ἠμελήθη· ὕστερον δὲ ἡ μνήμη αὐτὰ ἐς λογισμὸν τοῦ ἔκπαλαι ἐπὶ τοῖς ξυνενεχθεῖσι προσημανθῆναι ἀνήνεγκε.

Τοῖς δὲ μετασχοῦσι τοῦ ἔργου ξυμμάχοις (οἷς δὴ καὶ 16
ἐπέτρεψεν Ἀλέξανδρος τὰ κατὰ τὰς Θήβας διαθεῖναι) τὴν μὲν Καδμείαν φρουρᾷ κατέχειν ἔδοξε, τὴν πόλιν δὲ κατασκάψαι εἰς ἔδαφος, καὶ τὴν χώραν κατανεῖμαι τοῖς ξυμμάχοις, ὅση μὴ ἱερὰ αὐτῆς· παῖδας δὲ καὶ 17
γυναῖκας καὶ ὅσοι ὑπελείποντο Θηβαίων, πλὴν τῶν ἱερέων τε καὶ ἱερειῶν καὶ ὅσοι ξένοι Φιλίππου ἢ Ἀλεξάνδρου ἢ ὅσοι πρόξενοι Μακεδόνων ἐγένοντο, ἀνδραποδίσαι. Καὶ τὴν Πινδάρου δὲ τοῦ ποιητοῦ οἰκίαν καὶ τοὺς ἀπογόνους 18
τοῦ Πινδάρου λέγουσιν ὅτι διεφύλαξεν Ἀλέξανδρος αἰδοῖ τῇ Πινδάρου· ἐπὶ τούτοις Ὀρχομενόν τε καὶ Πλαταιὰς 19
ἀναστῆσαί τε καὶ τειχίσαι οἱ ξύμμαχοι ἔγνωσαν.

X. Ἐς δὲ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ὡς ἐξηγγέλθη τῶν 1
Θηβαίων τὸ πάθος, Ἀρκάδες μὲν ὅσοι βοηθήσοντες Θηβαίοις ἀπὸ τῆς οἰκείας ὡρμήθησαν, θάνατον κατεψηφίσαντο τῶν ἐπαράντων σφᾶς ἐς τὴν βοήθειαν. Ἠλεῖοι 2

14. τῇ ψήφῳ ἀπώλλυον] delendam cenſebant. cf. Xenoph. Hiſt. Graec. lib. II. *Raph.*

15. Ἐπεὶ καὶ] *quandoquidem etiam. Idem.*

ὕστερον δὲ etc.] *recordatio ea retulit ad* eam *opinionem*, ut exiſtimarent, illa prodigia *oſtenſa olim fuiſſe de iis, quae* tunc *accidiſſent.* H. e. in memoriam redeuntes veterum prodigiorum, ea ad iſtos rerum eventus referebant, quos iis praenunciatos fuiſſe judicabant. *Raph.*

C. X.

Arg. Arcades, Elei, Aetoli et Athenienſes ſupplices. Charidemus in exilium miſſus.

δὲ τὰς φυγάδας σφῶν κατεδέξαντο, ὅτι ἐπιτήδειοι
3 Ἀλεξάνδρῳ ἦσαν· Αἰτωλοὶ δὲ πρεσβείας, σφῶν κατὰ
ἔθνη, πέμψαντες ξυγγνώμης τυχεῖν ἐδέοντο, ὅτι καὶ
αὐτοί τι πρὸς τὰ παρὰ τῶν Θηβαίων ἀπαγγελθέντα
4 ἐνεωτέρισαν. Ἀθηναῖοι δὲ, μυστηρίων τῶν μεγάλων
ἀγομένων, ὡς ἧκον τινὲς τῶν Θηβαίων ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου,
τὰ μὲν μυστήρια ἐκπλαγέντες ἐξέλιπον, ἐκ δὲ τῶν ἀγρῶν
5 ἐσκευαγώγουν ἐς τὴν πόλιν. Ὁ δῆμος δὲ ἐς ἐκκλησίαν
συνελθὼν, Δημάδου γράψαντος, δέκα πρέσβεις ἐκ πάντων
Ἀθηναίων ἀπολεξάμενος, πέμπει παρὰ Ἀλέξανδρον,
οὕστινας ἐπιτηδειοτάτους Ἀλεξάνδρῳ ἐγίγνωσκον·
6 ὅτι τε σῶος ἐξ Ἰλλυριῶν καὶ Τριβαλλῶν ἐπανῆλθε,
χαίρειν τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων οὐκ ἐν καιρῷ ἀπαγγέλλοντας,
καὶ ὅτι Θηβαίους τοῦ νεωτερισμοῦ ἐτιμωρήσατο.
7 Ὁ δὲ τὰ μὲν ἄλλα φιλανθρώπως πρὸς τὴν πρεσβείαν
ἀπεκρίνατο, ἐπιστολὴν δὲ γράψας πρὸς τὸν δῆμον, ἐξῄτει
τοὺς ἀμφὶ Δημοσθένην καὶ Λυκοῦργον· καὶ Ὑπερείδην
δὲ ἐξῄτει καὶ Πολύευκτον, καὶ Χάρητα, καὶ Χαρίδημον,
καὶ Ἐφιάλτην, καὶ Διότιμον, καὶ Μοιροκλέα·
8 τούτους γὰρ αἰτίους εἶναι τῆς τε ἐν Χαιρωνείᾳ ξυμφορᾶς
τῇ πόλει γενομένης, καὶ τῶν ὕστερον ἐπὶ τῇ Φιλίππου
τελευτῇ πλημμεληθέντων ἔς τε αὐτὸν καὶ ἐς Φίλιππον·
καὶ Θηβαίοις δὲ τῆς τε ἀποστάσεως ἀπέφαινεν αἰτίους οὐ
9 μεῖον ἢ τοὺς αὐτῶν Θηβαίων νεωτερίσαντας. Ἀθηναῖοι

Cap. X.

2. ἐπιτήδειοι Ἀλεξάνδρῳ ex Opt. vulgo Ἀλεξάνδρου.
5. ἀπολεξ. ex eodem pro ἐπιλεξ.

4. μυστηρίων τῶν μεγάλων] Non dubitandum eſt magna myſteria Eleuſinia intelligenda eſſe, quae quotannis (Herod. VIII, 65.) die XV. Boedromionis celebrabantur.

5. γράφειν eſt ad populum ferre rogationem, et deinde quod populus ſciverit ſcribere; ſive univerſae hujusmodi rei, quae populo deliberanda proponitur, praeeſſe. *Raph.*

7. Demoſthenes, Lycurgus, Hyperides, Polyeuctus, Ephialtes, Diotimus et Moerocles erant oratores, Chares et Charidemus copiarum duces.

8. τὰ ὕστερον — πλημμεληθέντα vide in Freinshemii ſupplementis ad Curt. I, 14, 16. ſqq.

δὲ τοὺς μὲν ἄνδρας οὐκ ἐξέδοσαν, πρεσβεύονται δὲ αὖθις
παρὰ Ἀλέξανδρον, ἀφεῖναι δεόμενοι τὴν ὀργὴν τοῖς
ἐξαιτηθεῖσι· καὶ Ἀλέξανδρος ἀφῆκε, τυχὸν μὲν, αἰδοῖ 10
τῆς πόλεως, τυχὸν δὲ, σπουδῇ τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν στόλου, οὐκ
ἐθέλων οὐδὲν ὕποπτον ἐν τοῖς Ἕλλησιν ὑπολείπεσθαι.
Χαρίδημον μέν τοι, μόνον τῶν ἐξαιτηθέντων τε καὶ οὐ 11
δοθέντων, φεύγειν ἐκέλευσε· καὶ φεύγει Χαρίδημος ἐς
τὴν Ἀσίαν παρὰ βασιλέα Δαρεῖον.

XI. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐπανῆλθεν εἰς Μα- 1
κεδονίαν· καὶ τῷ τε Διῒ τῷ Ὀλυμπίῳ τὴν θυσίαν τὴν
ἀπ' Ἀρχελάου ἔτι καθεστῶσαν ἔθυσε, καὶ τὸν ἀγῶνα
ἐν Αἰγαῖς διέθηκε τὰ Ὀλύμπια. Οἱ δὲ καὶ ταῖς Μούσαις
λέγουσιν ὅτι ἀγῶνα ἐποίησε. Καὶ ἐν τούτῳ ἀγγέλλεται 2
τὸ Ὀρφέως τοῦ Οἰάγρου τοῦ Θρακὸς ἄγαλμα, τὸ ἐν
Πιερίδι, ἱδρῶσαι ξυνεχῶς. Καὶ ἄλλοι ἄλλα ἐπεθείαζον 3
τῶν μάντεων. Ἀρίστανδρος δὲ, ἀνὴρ Τελμισσεὺς, μάντις,
θαρρεῖν ἐκέλευσεν Ἀλέξανδρον· δηλοῦσθαι γὰρ ὅτι
ποιηταῖς ἐπῶν τε καὶ μελῶν, καὶ ὅσοι ἀμφὶ ᾠδὴν ἔχουσι,
πολὺς πόνος ἔσται ποιεῖν τε καὶ ᾄδειν Ἀλέξανδρον καὶ
τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. Ἅμα δὲ τῷ ἦρι ἀρχομένῳ ἐξε- 4
λαύνει ἐφ' Ἑλλησπόντου, τὰ μὲν κατὰ Μακεδονίαν τε
καὶ τοὺς Ἕλληνας Ἀντιπάτρῳ ἐπιτρέψας, αὐτὸς δὲ ἄγων
πεζοὺς μὲν, σὺν ψιλοῖς τε καὶ τοξόταις, οὐ πολλῷ πλείους
τρισμυρίων, ἱππέας δὲ ὑπὲρ τοὺς πεντακισχιλίους. Ἦν 5

Cap. XI.

4. πλείους τῶν τρισμυρίων, articulum, quem primus Gronovius habet, abundantem et turbantem delevi.

11. Charidemus ob libertatem linguae a Dario occiſus eſt.

C. XI.

Arg. Reditus in Macedoniam et dies feſti peracti. Vere novo iter cum exercitu ad Hellespontum, quem trajiciunt. Alexander Ilii.

1. Archelaus fuerat quondam Macedoniae rex.

3. Τελμισσεὺς] Telmiſſus urbs Lyciae. Telmiſſenſes vero peritiſſimos prodigiorum interpretes eſſe, antiquitus creditum erat.

4. *αὐτὸς δὲ ἄγων* etc.] Quum tot diverſa militum in Alexandri

δὲ αὐτῷ ὁ στόλος παρὰ τὴν λίμνην τὴν Κερκινῖτιν ὡς ἐπ' Ἀμφίπολιν καὶ τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ τὰς ἐκβολάς.
6 Διαβὰς δὲ τὸν Στρυμόνα, παρήμειβε τὸ Πάγγαιον ὄρος τὴν ὡς ἐπ' Ἄβδηρα καὶ Μαρώνειαν πόλεις Ἑλληνίδας ἐπὶ θαλάσσῃ ᾠκισμένας. Ἔνθεν δὲ ἐπὶ τὸν Ἕβρον ποταμὸν ἀφικόμενος, διαβαίνει καὶ τὸν Ἕβρον εὐπετῶς.
7 Ἐκεῖθεν δὲ διὰ τῆς Παιτικῆς ἐπὶ τὸν Μέλανα ποταμὸν ἔρχεται. Διαβὰς δὲ καὶ τὸν Μέλανα, ἐς Σηστὸν ἀφικνεῖται ἐν εἴκοσι ταῖς πάσαις ἡμέραις ἀπὸ τῆς

6. *παρήμειβε* ex Opt. et aliis. Vulgo *παρήμειψε*.

Καὶ τὸν Ἕβρον εὐπετῶς. Tertiam vocem ex Optimo et aliis inſerendam putavi; et mox ex iisdem ſcripſi bis Ἐλαιοῦντα et Ἐλαιοῦντος pro vulgato Ἐλεοῦντα et Ἐλεοῦντος. cf. Valckenar. ad Herod. IX, 116, et Waſſe ad Thucyd. VIII, 103.

exercitu nomina occurrant, breviſſimis hoc loco conſpectum exercitus Alexandri dare in animo eſt. *Peditum* praecipui erant *Macedones ipſi.* Dividebantur 1) in *agema peditum*, conſtans ex tribus circiter millibus, 2) in *reliquos hypaſpiſtas*, quorum fuerunt chiliarchiae tres, 3) et in *πεζεταίρους*, qui diviſi erant in ſex *τάξεις*, quarum quaevis mille hominum tenebat. Acceſſerunt peditum *ſociorum* (Graecorum) circiter *ſeptem* millia, et *mercenariorum* quinque millia. Hi omnes erant gravis armaturae, pezetaeri vero graviſſimae. Ad *pedites levis armaturae* pertinent *ſagittarii Macedones et Cretenſes*, utrique circiter mille; *Agrianes* jaculatores, circiter mille; *Thraces* jaculatores, aliique jaculatores et *funditores* fortaſſe ex *Illyriis* et *Triballis*; quorum omnium numerus ſupra quatuor millia exceſſiſſe videtur. — Primum omnium inter *equites* locum tenent *equites amici* ex Macedonia conſcripti, quorum erant octo turmae, ex quarum duabus conſtabat una hipparchia. Prima harum turmarum vocabatur *turma regia*, vel *agema equitum*, et conſtabat forte ex trecentis equitibus; reliquae ſingulae turmae ex ducenis. His omnibus praeerat Philotas, poſt cujus mortem quatuor turmis Clitus, reliquis Hephaeſtion praeficiebatur. Proximi dignitate ſunt equites *Theſſali* circiter mille et quingenti. Sequuntur *equites ſymmachi* ſexcenti et diverſa agmina *equitum mercenariorum*, quorum omnium numerum nemo tradidit. Hi erant gravis armaturae. Levis ſunt *Thraces*, *Paeones* et *prodromi*. Equitum omnium, ſecundum Arrianum, fuerunt ſupra quinque millia. Aſia vero victa modo ſupplementis ex Europa adductis, modo militibus ex nationibus victis coactis multum auctus eſt Alexandri exercitus.

οἴκοθεν ἐξορμήσεως. Ἐλθὼν δὲ ἐς Ἐλαιοῦντα, θύει 8
Πρωτεσιλάῳ ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ Πρωτεσιλάου, ὅτι καὶ
Πρωτεσίλαος πρῶτος ἐδόκει ἐκβῆναι ἐς τὴν Ἀσίαν τῶν
Ἑλλήνων τῶν ἅμα Ἀγαμέμνονι ἐς Ἴλιον στρατευσάντων.
Καὶ ὁ νοῦς τῆς θυσίας ἦν, ἐπιτυχεστέραν οἱ γενέσθαι ἢ
Πρωτεσιλάῳ τὴν ἀπόβασιν. Παρμενίων μὲν δὴ τῶν 9
πεζῶν τοὺς πολλοὺς, καὶ τὴν ἵππον διαβιβάσαι ἐτάχθη
ἐκ Σηστοῦ ἐς Ἄβυδον· καὶ διέβησαν τριήρεσι μὲν ἑκατὸν
καὶ ἑξήκοντα, πλοίοις δὲ ἄλλοις πολλοῖς στρογγύλοις.
Ἀλέξανδρον δὲ ἐξ Ἐλαιοῦντος ἐς τὸν Ἀχαιῶν λιμένα 10
κατᾶραι ὁ πλείων λόγος κατέχει, καὶ αὐτόν τε κυβερ-
νῶντα τὴν στρατηγίδα ναῦν διαβαίνειν· καὶ ἐπειδὴ κατὰ
μέσον τὸν πόρον τοῦ Ἑλλησπόντου ἐγένετο, σφάξαντα
ταῦρον, τῷ Ποσειδῶνι καὶ Νηρηΐσι σπένδειν ἐκ χρυσῆς
φιάλης ἐς τὸν πόντον. Λέγουσι δὲ καὶ πρῶτον ἐκ τῆς 11
νεὼς σὺν τοῖς ὅπλοις ἐκβῆναι αὐτὸν ἐς τὴν γῆν τὴν Ἀσίαν,
καὶ βωμοὺς ἱδρύσασθαι, ὅθεν τε ἐστάλη ἐκ τῆς Εὐρώπης,
καὶ ὅπου ἐξέβη τῆς Ἀσίας, Διὸς ἀποβατηρίου καὶ Ἀθη-
νᾶς καὶ Ἡρακλέους· ἀνελθόντα δὲ ἐς Ἴλιον, τῇ τε Ἀθη- 12
νᾷ θῦσαι τῇ Ἰλιάδι, καὶ τὴν πανοπλίαν τὴν αὐτοῦ ἀνα-
θεῖναι ἐς τὸν ναὸν, καὶ καθελεῖν ἀντὶ ταύτης τῶν ἱερῶν
τινὰ ὅπλων ἔτι ἐκ τοῦ Τρωϊκοῦ ἔργου σωζόμενα· καὶ ταῦτα
λέγουσιν ὅτι οἱ ὑπασπισταὶ ἔφερον πρὸ αὐτοῦ ἐς τὰς
μάχας. Θῦσαι δὲ αὐτὸν καὶ Πριάμῳ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ 13
Διὸς τοῦ Ἑρκείου λόγος κατέχει, μῆνιν Πριάμου παραιτού-
μενον τῷ Νεοπτολέμου γένει, ὃ δὴ ἐς αὐτὸν καθῆκεν.

10. ναῦν διαβαίνειν ex Optimo pro διαβάλλειν.
12. ἐς τὸν ναὸν ex Opt. et altero. Vulgo ἐς τὸν νεών. In Veneta et Baſil. eſt τὸν νεόν, quod alludit.

12. τινὰ ὅπλων] ſcutum commemoratur VI, 9, 6.
13. ἕρκος dicitur aulam ambiens murus. Unde Jovem Hercium appellarunt, quod ipſi ibi ſacrificia tanquam ejus loci praeſidi, et a quo omnes conſervarentur, qui intra idem ἕρκος habitarent. — Neoptolemus Achillis filius Priamum in ipſis Palatii focis occiderat. Raph.

1 XII. [Ἀνιόντα δ' αὐτὸν ἐς Ἴλιον Μενοίτιός τε ὁ κυβερνήτης χρυσῷ στεφάνῳ ἐστεφάνωσε, καὶ ἐπὶ τούτῳ Χάρης ὁ Ἀθηναῖος ἐκ Σιγείου ἐλθὼν, καί τινες ἄλλοι, οἱ μὲν
2 Ἕλληνες, οἱ δὲ ἐπιχώριοι.] Οἱ δὲ, ὅτι καὶ τὸν Ἀχιλλέως ἄρα τάφον ἐστεφάνωσεν. Ἡφαιστίωνα δὲ λέγουσιν, ὅτι τοῦ Πατρόκλου τὸν τάφον ἐστεφάνωσε, καὶ εὐδαιμόνισεν ἄρα (ὡς ὁ λόγος) Ἀλέξανδρος Ἀχιλλέα, ὅτι Ὁμήρου
3 κήρυκος ἐς τὴν ἔπειτα μνήμην ἔτυχε. Καὶ μέν τοι καὶ ἦν Ἀλεξάνδρῳ οὐχ ἥκιστα τούτου ἕνεκα εὐδαιμονιστέος Ἀχιλλεὺς, ὅτι αὐτῷ γε Ἀλεξάνδρῳ, οὐ κατὰ τὴν ἄλλην ἐπιτυχίαν, τὸ χωρίον τοῦτο ἐκλιπὲς ξυνέβη, [οὐδὲ ἐξηνέχθη
4 ἐς ἀνθρώπους τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα ἐπαξίως. Οὔτ' οὖν

Cap. XII.

1. Ἀνιόντα — ἐπιχώριοι. In praecedentibus ſermo eſt de diis et heroibus, quibus Alexander ſacra fecerat Ilii. De eadem re pergit in ſequentibus. Cur ergo alieno loco interjecta ſunt iſta de coronatione Alexandri? Deinde hoc loco mentio facta eſt hominis ignoti, Menoetii gubernatoris praeter conſuetudinem Arriani ſine ulla nota, vel cujus fuerit nationis, vel qualis gubernator, utrum forte urbis et regionis troianae, an navium? Nec veroſimile eſt, Charetem, quem modo ſibi tradi ab Athenienſibus popoſcerat, nunc ultro ad eum venturum, qui eum coronaret, quum in ſeqq. occurrat idem cum imperio aliquo a Perſis contra Alexandrum accepto. Vide III, 2, 7. et Curt. IV, 5, 14. Deinde Alexandrum incredibile eſt, vix Aſiam ingreſſum jam coronari ab indigenis, horum nondum victorem. Uncis locum includendum curavi tanquam interpolatum ab alio, donec meliora proſtabunt.

3. 4. οὐδὲ ἐξηνέχθη — Ἀλεξάνδρῳ ἐπεοικότες. Si rejicis, quae verba uncis incluſi, omnia bene cohaerent et Arrianus ipſe diffici-

C. XII.

Arg. Sacra heroibus Ilii facta. Ratio, cur Arrianus ſe ad ſcribendam hiſtoriam Alexandri contulerit. Iter Alexandri Hermotum usque. Perſarum duces, qui fuerunt, eorumque conſilium pugnandi.

1. Ἀνιόντα] Vulgaris loquendi conſuetudo, quae a mari ad interiora regionis recedunt, ea ſuperiora vocat. *Raph.* Vide notas criticas.

2. Ἡφαιστίων erat intimus amicorum Alexandri. Patrocli monumentum coronat, αἰνιττόμενος, ut ait Aelianus, ὅτι καὶ αὐτὸς ἦν ἐρώμενος τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὥσπερ Ἀχιλλέως ὁ Πάτροκλος.

3. τὸ χωρίον τοῦτο ἐκλιπὲς ξυνέβη] *haec pars felicitatis deficiebat* — i. e. dignum rerum geſtarum praeconem non inveniebat.

4. Hiero Syracuſanorum rex fuit,

καταλογάδην, οὔτε τις ἐν μέτρῳ ἐποίησεν, ἀλλ᾽ οὐδὲ ἐν
μέλει ᾔσθη Ἀλέξανδρος, ἐν ὅτῳ Ἱέρων τε καὶ Γέλων καὶ
Θήρων, καὶ πολλοὶ ἄλλοι οὐδέν τι Ἀλεξάνδρῳ ἐπεοικό-
τες.] ὥστε πολὺ μεῖον γιγνώσκεται τὰ Ἀλεξάνδρου, ἢ τὰ
φαυλότατα τῶν πάλαι ἔργων. Ὁπότε καὶ ἡ τῶν μυρίων 5
σὺν Κύρῳ ἄνοδος ἐπὶ βασιλέα Ἀρταξέρξην καὶ τὰ
Κλεάρχου τε καὶ τῶν ἅμα αὐτῷ ἁλόντων παθήματα,
καὶ ἡ κατάβασις αὐτῶν ἐκείνων, ἣν Ξενοφῶν αὐτοὺς
κατήγαγε, πολύ τι ἐπιφανέστερα ἐς ἀνθρώπους Ξενοφῶν-
τος ἕνεκά ἐστιν, ἢ Ἀλέξανδρός τε καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου
ἔργα. Καίτοι Ἀλέξανδρος οὔτε ξὺν ἄλλῳ ἐστράτευσεν, 6
οὔτε φεύγων μέγαν βασιλέα τοὺς τῇ καθόδῳ τῇ ἐπὶ θά-
λατταν ἐμποδὼν γιγνομένους ἐκράτησεν· ἀλλ᾽ οὐκ ἔστ-

liora verba: τὸ χωρίον τοῦτο ἐκλιπὲς ξυνέβη explicat inde a verbis ὥστε πολὺ μεῖον et in ſeqq. Primus ſcholiaſtes adjecit verba: οὐδὲ ἐξ. ἐς ἀνθρ. τὰ Ἀλεξ. ἔργα ἐπαξίως, recte noſtrum explicans, qui in praefatione de Alexandro ſcripſerat οὐδ᾽ ἔστιν ὑπὲρ ὅτου πλείονες ἀνέγραψαν. Si ab Arriano profecta eſſent iſta verba, legeretur οὐδὲ γὰρ, ut verba ſint parenthefcos. Sed de his, ſi cui Arriani eſſe vifebuntur, non multum pugnabo. Sequentia vero praeter omne a\bium aliena ſunt. Principium ſtatim: ὅτ᾽ ἂν non igitur alterius manum indicat; conſequentiam incipientis, quae abſurda eſt. Unde enim habet, Alexandrum nec ſoluta oratione nec carminiilnis celebratum eſſe, Arriano ipſo in praefatione contrarium dicente? Defuerunt inſignes rerum geſtarum praecones. — Variantem lectionem non invenio.

6. Καίτοι Ἀλεξ. Sic editiones ante Gronovium, qui inſerit γε, neſcio unde. Unde abjeci. Mox Veneta et Baſ. habent ἐπὶ θάλατταν adverbialiter: *meerwärts.* Vulgo articulus adjectus eſt; tunc Graeci mare mediterraneum intellexiſſent pro ponto Euxino.

in quem exſtant quatuor Pindari odae. Gelon frater fuit Hieronis, cujus laudes, quis cecinerit ignoro. Theron Agrigentinorum tyrannus eundem Pindarum nactus eſt praeconem. *Raph.*

5. τῶν μυρίων ſc. Graecorum; in quos Cyro interfecto ipſorum voluntate imperium obtinebat Clearchus; *Raph.* qui fraude cum quibusdam aliis captus et ab hoſtibus interfectus eſt.

6. οὔτε ξὺν ἄλλῳ ſicut iſta decem millia Graecorum ſub imperio Cyri.

οὔτε φεύγων μέγαν βασιλέα] non *fugiebat regem Perſarum* Artaxerxem, fratrem Cyri minoris, uti decem millia Graecorum, qui cum Cyro contra

ὅςις ἄλλος εἷς ἀνὴρ τοσαῦτα ἢ τηλικαῦτα ἔργα κατὰ πλῆθος ἢ μέγεθος ἐν Ἕλλησιν ἢ βαρβάροις ἀπεδείξατο.
7 Ἔνθεν καὶ αὐτὸς ὁρμηθῆναί φημι ἐς τήνδε τὴν ξυγγραφὴν, οὐκ ἀπαξιώσας ἐμαυτὸν φανερὰ καταςήσειν ἐς
8 ἀνθρώπους τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. Ὅς τις δὲ ὢν ταῦτα ὑπὲρ ἐμαυτοῦ γιγνώσκω, τὸ μὲν ὄνομα οὐδὲν δέομαι ἀναγράψαι (οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἄγνωςον ἐς ἀνθρώπους ἐςὶν) οὐδὲ πατρίδα, ἥτις μοι ἐςὶν, οὐδὲ γένος τὸ ἐμὸν, οὐδὲ εἰ δή τινα ἀρχὴν ἐν τῇ ἐμαυτοῦ ἦρξα. Ἀλλ᾽ ἐκεῖνο ἀναγράφω· ὅτι ἐμοὶ πατρίς τε καὶ γένος καὶ ἀρχαὶ οἵδε οἱ λόγοι εἰσί
9 τε καὶ ἀπὸ νέου ἔτι ἐγένοντο. Καὶ ἐπὶ τῷδε οὐκ ἀπαξιῶ ἐμαυτὸν τῶν πρώτων ἐν τῇ φωνῇ τῇ Ἑλλάδι, εἴπερ οὖν

οὐδὲ γένος τὸ ἐμὸν ex Veneta, Vulc. et Baſil. Neſcio unde Gronovius habeat οὐδὲ τὸ γένος τὸ ἐμόν? Cur non fecit paulo ante οὐδὲ τὴν πατρίδα et paulo poſt ἡ πατρίς τε καὶ τὸ γένος καὶ αἱ ἀρχαί? Sic etiam paulo poſt ex iiſdem reſcripſi τῶν πρώτων ἐν τῇ φωνῇ, quum Gronovius iterum temere adjecto articulo habeat τῶν πρώτων τῶν ἐν τῇ φωνῇ.

Artaxerxem ſteterant Cyroque victo et interfecto in patriam ſe ex hoſtico recipere conabantur. Quem reditum fugae nomine appellat Arrianus, non quod ex acie fugerint, in qua ipſi quidem hoſtem ſuis vicerant, cum Cyrus et reliquum ejus exercitus infelicius pugnaſſent, ſed quod ſenſim, quod fit in fuga non effuſa, receſſerint, et inſidias regis prudenter vitantes et vim, ſi inferretur, fortiter propulſaturi. Nam quum, Cyro caeſo, in mediis hoſtibus deſtituti eſſent, neque tamen arma tradere vellent, quod ſe victos eſſe negarent, factum eſt ipſorum, cum virtute tum conſilio, ut eos rex neque aperto marte aggredi auderet, neque fraude in poteſtatem redigere poſſet ſuam. Graecorum autem domum reditioni impedimento erant plerique populi, per quorum regiones iter ipſis in patriam erat faciendum, quos tamen omnes ſuperarunt, vi armis facta. Vide Xenophontis anabaſin Cyri. *Raph.*

8. Vide Vitam Arriani. ὅτι ἐμοὶ πατρίς τε etc. i. e. *quantum alii in patria genere et magiſtratibus ſuis, tantum ego in his literis gloriam meam pono.*

9. τῶν πρώτων ἐν τῇ φωνῇ τῇ Ἑλλάδι etc. *Propterea* (quia a juventute literis deditus fui, et tantam jam gloriam nactus ſum) *non indignum me judico, qui, ſiquidem Alexander iis, qui primi in armis fuere, accenſendus eſt, primis in literis, vel principibus Graecorum ſcriptoribus accenſear*, i. e. ego tam vere ſum in primis graecis ſcriptoribus, quam Alexander in primis impera-

καὶ Ἀλέξανδρος τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις. Ἐξ Ἰλίου δὲ ἐπὶ 10
Ἀρίσβην ἧκεν, οὗ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῷ διαβεβηκυῖα
τὸν Ἑλλήσποντον ἐστρατοπεδεύκει. Καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἐπὶ 11
Περκώτην, τῇ δὲ ἄλλῃ Λάμψακον παραμείψας, πρὸς
τῷ Περσακτίῳ ποταμῷ ἐστρατοπέδευσεν, ὃς ῥέων ἐκ τῶν
ὀρῶν τῶν Ἰδαίων, ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν τὴν μεταξὺ τοῦ
Ἑλλησπόντου τε καὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου. Ἔνθεν δὲ ἐς
Ἑρμωτὸν ἀφίκετο, Κολωνὰς πόλιν παραμείψας. Σκοποὶ 12
δὲ αὐτῷ ἐπέμποντο πρὸ τοῦ στρατεύματος· καὶ τούτων
ἡγεμὼν ἦν Ἀμύντας ὁ Ἀρραβαίου, ἔχων τῶν τε ἑταίρων
τὴν ἴλην τὴν ἐξ Ἀπολλωνίας, ἧς ἰλάρχης ἦν Σωκράτης

11. πρὸς τῷ Περσακτίῳ. Sic omnes MSti et veteres editiones; quarum auctoritatem ſequi malui, quum in poſterioribus editionibus conjecturam Πρακτίῳ receptam viderem; quamuis de flumine Prosactio nihil inveniam. Quot enim ſunt nomina oppidorum et fluminum, quae vel vix ſemel occurrunt, vel plane periere? nec ſcio, cur Arriano in iis geographicis, quae ſolus habet, et quorum plura ſunt, fidem negare velimus. Sic ſtatim invenitur locus *Hermotum*, de quo in omnibus Geographis altum ſilentium.

toribus. — Si alii aliter locum explicare ſtudebant, ortum id eſt ex cupidine gloriationis Arrianum crimine abſolvendi, qui labor irritus. Cf. finis libri ſeptimi et St. Croix pag. 25. Aliter explicat Raphelius: Cum in ſtudiis ego mea ponam et a juventute poſuerim omnia, propterea non indignum me cenſeo, qui de his rebus ſcribam, quae maximae ſunt in lingua graeca, dignaeque, ut ab homine hujus linguae peritiſſimo exponantur. Omnes enim bellica gloria ſuperavit Alexander. Aliter Gronovius: quia ab juventute ſemper mihi curae fuerunt literae, ideo non dedignor me, inter primos, (ſcilicet qui hodie vivunt, et ea utuntur) in ejus linguae uſu, ſicut Alexander in uſu armorum.

10. Arisbe, urbs interius ſita, non procul ab Abydo.

11. Locorum apud noſtrum hic ordo eſt: Alexander juxta mare ſeptemtrionem verſus contra hoſtes ad Granicum proficiscens, primo die ex Arisbe ad Percoten usque movit; altero a Percote, Lampſacum praetergreſſus et deflectens in mediterranea ad fluvium Prosactium; deinde ab eo flumine Hermotum venit, Colonas (Mileſiorum coloniam) et Priamum, urbes praetergreſſus; ab Hermoto denique ad Granicum pervenit.

12. ἐξ Ἀπολλωνίας] quae in Mygdonia ſita.

ὁ Σάθωνος, καὶ τῶν προδρόμων καλουμένων ἴλας τέσ-
13 σαρας. Κατὰ δὲ τὴν πάροδον Πρίαμον πόλιν ἐνδοθεῖσαν πρὸς τῶν ἐνοικούντων τοὺς παραληψομένους ἀπέστειλε σὺν
14 Πανηγόρῳ τῷ Λυκαγόρου ἑνὶ τῶν ἑταίρων. Περσῶν δὲ στρατηγοὶ ἦσαν Ἀρσάμης καὶ Ῥεομίθρης καὶ Πετίνης, καὶ Νιφάτης, καὶ ξὺν τούτοις Σπιθριδάτης ὁ Λυδίας καὶ Ἰωνίας σατράπης, καὶ Ἀρσίτης ὁ τῆς πρὸς Ἑλλήσπόν-
15 τῳ Φρυγίας ὕπαρχος. Οὗτοι δὲ πρὸς Ζελείᾳ τῇ πόλει κατεστρατοπεδευκότες ἦσαν ξὺν τῇ ἵππῳ τε τῇ βαρβα-
16 ρικῇ καὶ τοῖς Ἕλλησι τοῖς μισθοφόροις. Βουλευομένοις δὲ αὐτοῖς ὑπὲρ τῶν παρόντων, ἐπειδὴ Ἀλέξανδρος διαβεβηκὼς ἠγγέλλετο, Μέμνων ὁ Ῥόδιος παρῄνει μὴ διὰ κινδύνου ἰέναι πρὸς τοὺς Μακεδόνας, τῷ τε πεζῷ πολὺ περιόντας σφῶν, καὶ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου παρόντος, αὐτοῖς
17 δὲ ἀπόντος Δαρείου. Προϊόντας δὲ, τόν τε χιλὸν ἀφανίζειν καταπατοῦντας τῇ ἵππῳ, καὶ τὸν ἐν τῇ γῇ καρπὸν ἐμπιπράναι, μηδὲ τῶν πόλεων αὐτῶν φειδομένους. Οὐ γὰρ μενεῖν ἐν τῇ χώρᾳ Ἀλέξανδρον ἀπορίᾳ τῶν ἐπιτη-
18 δείων. Ἀρσίτην δὲ λέγεται εἰπεῖν ἐν τῷ συλλόγῳ τῶν

14. Πετίνης. Sic hic et cap. XVI, 5. Optimus. Vulgo Πετήνης.

13. Urbs Priamus ignota eſt, praeter quod, Ortelio teſte in Theſauro ſuo, ejus meminit concilium Epheſinum III.

14. τῆς πρὸς Ἑλλησπόντῳ Φρυγίας ὕπαρχος] Phrygia dividebatur in duas partes, altera, Phrygia ad Hellespontum occurrit et I, 17, 1. Minor haec vocari ſolet. Altera eſt Phrygia major vel Phrygia ſimpliciter. Unde Phryges utrique III, 22, 6. V, 25, 8. VII, 9, 11. Xenophontem in his ſequitur Arrianus. Locos ex Diodoro aliisque habet Petr. Weſſeling. ad Diod. XVII, 18. Ὕπαρχος minor dignitate eſt quam Satrapa. Interdum tamen Satrapae quoque ὕπαρχοι vocantur. Zeleia eſt urbs Troadis ad Aeſepum.

16. μὴ διὰ κινδύνου ἰέναι] *praelium non committere*. De Memnone vide Indicem. Erat frater Mentoris felicis aeque ac prudentis Perſarum ducis. Ejus ſororem in matrimonium duxerat Artabazus, teſte Diodoro XVI, 52.

17. Vocem προϊόντας rectius de regrediendo intelliges. Vocula enim πρὸ in compoſitione ſaepius apud noſtrum nihil ſignificare et ſupervacua eſſe ſolet. cf. I, 5, 1. II, 9, 3. 19, 9.

Περσῶν, ὅτι ὐκ ἂν περιίδοι μήτ' οἰκίαν μίαν ἐμπρησθεῖσαν τῶν ὑπὸ οἱ τεταγμένων ἀνθρώπων· καὶ τὺς Πέρσας 19
Ἀρσίτῃ προσθέσθαι, ὅτι καὶ ὕποπτόν τι αὐτοῖς ἦν ἐς τὸν Μέμνονα, τριβὰς ἐμποιεῖν ἑκόντα τῷ πολέμῳ τῆς ἐκ βασιλέως τιμῆς ἕνεκα.

XIII. Ἐν τύτῳ δὲ Ἀλέξανδρος προὐχώρει ἐπὶ τὸν 1
Γρανικὸν ποταμὸν συντεταγμένῳ τῷ ϛρατῷ, διπλῆν μὲν τὴν φάλαγγα τῶν ὁπλιτῶν τάξας· τὺς δὲ ἱππέας κατὰ τὰ κέρατα ἄγων, τὰ σκευοφόρα δὲ κατόπιν ἐπιτάξας ἕπεσθαι, τὺς δὲ προκατασκεψομένυς τὰ τῶν
πολεμίων ἦγεν αὐτῷ Ἡγέλοχος, ἱππέας μὲν ἔχων τὺς 2
σαρισσοφόρυς, τῶν δὲ ψιλῶν ἐς πεντακοσίυς. Κ[illegible] Ἀλέξανδρός τε ὐ πολὺ ἀπεῖχε ἀπὸ τῦ ποταμῦ τῦ Γρα-

18. ὅτι ὐκ ἂν περιίδοι μήτ' οἰκίαν μίαν ἐμπρησθεῖσαν τῶν ὑπὸ οἱ τεταγμένων. Sic ex conjectura Gronovii, quum in principio Optimus haberet ὅτι ὐκ ἂν περιίδοιμεν οἰκίαν μίαν ἐμπρ. et deinde in eodem ac MSS. plerisque eſſet ὑπὸ οἱ τεταγμ. Vulgo legitur: ὅτι ὐκ ἂν περιίδοι μίαν οἰκ. ἐμπρ. τῶν ὑποτεταγμένων.

Cap. XIII.

1. συντεταγμένῳ ex Veneta, Vulc. et Baſileenſi pro vulgato συντεταγμένῳ quod primus habet Gronovius, operarum fortaſſe negligentia. Nam vetus lectio ſatis graeca eſt. Cf. Arriani Ind. XIX, 1. Exped. I, VIII, 9. II, XX, 4. 8.
2. ἀπεῖχε ἀπὸ τῦ ποταμῦ ex Opt. Vulgo deeſt praepoſitio.

19. τῆς ἐκ βασιλέως τιμῆς ἕνεκα] *honoris a rege tributi cauſa.* Plus enim in uno Memnone ſpei habebat Darius, quam in caeteris ducibus omnibus. Curt. III, 2, 1. Unde et imperium ipſi inferioris Aſiae, totiusque claſſis conceſſerat, infra I, 20, 5. et II, 1, 1. Eundem ſolum Alexander ob induſtriam et rei bellicae peritiam verebatur. Curt. III, 1, 21. *Raph.*

C. XIII.

Arg. Perſis trans Granicum in acie ſtantibus appropinquat Alexander. Parmenionis de non ſtatim transmittendo flumine conſilium rejectum.

1. διπλῆν φάλαγγα] Duplici phalange iterum utitur Alexander in proelio ad Gaugamela, ne ſui a Perſis circumveniri poſſent, cf. III, 12, 1. cum III, 14, 8. In itinere enim utraque phalanx fronte in eundem locum tendebat; at ſi hoſtes a tergo conſpicerentur, poſterior, converſa, hoſtibus frontem, ſuis terga obvertebat.

νικοῦ, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν σκοπῶν σπουδῇ ἐλαύνοντες, ἀπήγ-
γελλον ἐπὶ τῷ Γρανικῷ πέραν τοὺς Πέρσας ἐφεστάναι
3 τεταγμένους ὡς ἐς μάχην. Ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος μὲν
τὴν στρατιὰν πᾶσαν συνέταττεν ὡς μαχουμένους. Παρμε-
4 νίων δὲ προσελθὼν, λέγει Ἀλεξάνδρῳ τάδε. Ἐμοὶ
δοκεῖ, βασιλεῦ, ἀγαθὸν εἶναι ἐν τῷ παρόντι καταστρα-
τοπεδεῦσαι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τῇ ὄχθῃ, ὡς ἔχομεν. Τοὺς
γὰρ πολεμίους οὐ δοκῶ τολμήσειν, πολὺ τῶν πεζῶν λει-
πομένους, πλησίον ἡμῶν αὐλισθῆναι, καὶ ταύτῃ παρέξειν
ἕωθεν εὐπετῶς τῷ στρατῷ διαβαλεῖν τὸν πόρον. Ὑπο-
φθάσομεν γὰρ αὐτοὶ περάσαντες, πρὶν ἐκείνους ἐς τάξιν
5 καθίστασθαι. Νῦν δὲ οὐκ ἀκινδύνως μοι δοκοῦμεν ἐπι-
χειρήσειν τῷ ἔργῳ, ὅτι οὐχ οἷόν τε ἐν μετώπῳ διὰ τοῦ
6 ποταμοῦ ἄγειν τὸν στρατόν. Πολλὰ μὲν γὰρ αὐτοῦ ὁρᾶται
βαθέα, αἱ δὲ ὄχθαι αὗται, ὁρᾷς ὅτι ὑπερύψηλοι καὶ
7 κρημνώδεις εἰσὶν αἱ αὐτῶν· ἀτάκτως τε οὖν καὶ κατὰ
κέρας, ᾗπερ ἀσθενέστατον, ἐκβαίνουσιν ἐπικείσονται, ἐς
8 φάλαγγα συντεταγμένοι, τῶν πολεμίων οἱ ἱππεῖς· καὶ
τὸ πρῶτον σφάλμα, ἔς τε τὰ παρόντα χαλεπὸν, καὶ
9 ἐς τὴν ὑπὲρ παντὸς τοῦ πολέμου κρίσιν σφαλερόν. Ἀλέ-
ξανδρος δὲ, Ταῦτα μὲν (ἔφη) ὦ Παρμενίων, γιγνώσκω,
αἰσχύνομαι δὲ, εἰ τὸν μὲν Ἑλλήσποντον διέβην εὐπετῶς,
τοῦτο δὲ σμικρὸν ῥεῦμα (οὕτω τῷ ὀνόματι τὸν Γρανικὸν
ἐκφαυλίσας) εἴρξει ἡμᾶς τοῦ μὴ οὐ διαβῆναι ὡς ἔχομεν.

9. τοῦ μὴ οὐ διαβῆναι ex Ven. Baſ. et MSS. pleriſque pro vulgato τοῦ μὴ διαβῆναι. Saepe Graeci negationem duplicant. Exemplum vide IV, 8, 5.

3. ὡς μαχουμένους, enallage numeri, quia στρατιὰ eſt nomen collectivum.

4. ὡς ἔχομεν] *ut ſumus.* Differt ὅπως ἔχομεν, *ut poſſumus. Gron.*

5. ἐν μετώπῳ] *recta fronte* (et bene compoſita) Cap. ſeq. 10. λοξὴ τάξις *obliqua acies* opponitur. *Raph.*

6. εἰσὶν αἱ αὐτῶν] quaedam earum riparum.

7. ἀτάκτως *inordinate*, quod vadum non ubique aperiret vorticoſus amnis; κατὰ κέρας *cum cornu*, altero ſcilicet tantum, ſive acie non longiore, quam unum cornu eſſe ſolet, ob eandem cauſam. Contraria ſunt κατὰ κέρας ἄγειν et ἐπὶ φάλαγγος ἄγειν. Conf. ſupra ad I, 6, 22. *Raph.*

8. τὸ πρῶτον σφάλμα, *infortunium in principio belli.*

Καὶ τοῦτο οὔτε πρὸς Μακεδόνων τῆς δόξης, οὔτε πρὸς τῆς ἐμῆς ἐς τοὺς κινδύνους ὀξύτητος ποιοῦμαι· ἀναθαῤῥήσειν τε δοκῶ τοὺς Πέρσας ἀξιομάχους Μακεδόσιν ὄντας, ὅτι οὐδὲν ἄξιον τοῦ σφῶν δέους ἐν τῷ παραυτίκα ἔπαθον.

XIV. Ταῦτα εἰπὼν, Παρμενίωνα μὲν ἐπὶ τὸ εὐώ- 1
νυμον κέρας πέμπει ἡγησόμενον, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸ δεξιὸν
παρῆγεν. Προετάχθησαν δὲ αὐτῷ τοῦ μὲν δεξιοῦ, Φιλώ- 2
τας ὁ Παρμενίωνος, ἔχων τοὺς ἑταίρους τοὺς ἱππέας, καὶ τοὺς τοξότας, καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας, τοὺς ἀκοντιστάς· Ἀμύντας δὲ ὁ Ἀῤῥαβαίου τούς τε σαρισσοφόρους ἱππέας ἔχων, Φιλώτα ἐπετάχθη, καὶ τοὺς Παίονας καὶ τὴν
ἴλην τὴν Σωκράτους. Ἐχόμενοι δὲ τούτων ἐτάχθησαν οἱ 3
ὑπασπισταὶ τῶν ἑταίρων, ὧν ἡγεῖτο Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος· ἐπὶ δὲ τούτοις, ἡ Περδίκκου τοῦ Ὀρόντου φάλαγξ· ἐπὶ δὲ ἡ Κοίνου τοῦ Πολεμοκράτους· ἐπὶ δὲ, ἡ Κρατεροῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου· ἐπὶ δὲ, ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρομένους· ἐπὶ

Cap. XIV.

3. τοῦ Ὀρόντου ex conjectura Blancardi. Vulgo ὁ geminatur. Illud firmant hoc loco plures Codices, et alia loca, ubi eodem modo ſcribitur. De Optimo nihil dixit Gronovius.

10. οὔτε πρὸς Μακεδόνων τῆς δόξης etc.] *neque pro Macedonum gloria, neque pro mea ad pericula alacritate facturus ſum*; h. e. ſi tuum conſilium ſequerer, neque convenienter agerem Macedonum gloriae, neque meam in periculis adeundis conſuetudinem ſervarem. Ita πρὸς uſurpatur a Xenoph. ἄτοπα λέγεις, καὶ οὐδαμῶς πρὸς σοῦ, *abſurda dicis, nec pro tua dignitate*, aut *pro tua officio*. Thucyd. οὐ πρὸς τῆς ὑμετέρας δόξης τάδε, *res veſtra gloria indigna*. Sophocl. οὐ πρὸς ἰατροῦ σοφοῦ, *non convenit medico docto*. *Raph*. ὄντας per notum graeciſmum intellige pro infinitivo εἶναι et ſupple ὡς, quod etiam ſupra deerat, 1, 6, 15. ἀξιομάχους vero non interpretare de numero militum, ſed de virtute bellica, qua Perſae cum Macedonibus non erant comparandi.

C. XIV.

Arg. Macedonum et Perſarum aciei collocatio. Alexander ingreditur Granicum.

2. προετάχθησαν] *primum locum tenebant*, ſi quis a dextra incipit agmina numerare. ἐπετάχθη *alterum locum tenebat*,

δὲ, ὧν Φίλιππος ὁ Ἀμύντου ἦρχε. Τοῦ δὲ εὐωνύμου πρῶτοι μὲν οἱ Θετταλοὶ ἱππεῖς ἐτάχθησαν, ὧν ἡγεῖτο Κάλας ὁ Ἁρπάλου· ἐπὶ δὲ τούτοις, οἱ ξύμμαχοι ἱππεῖς, ὧν ἦρχε Φίλιππος ὁ Μενελάου· ἐπὶ δὲ τούτοις, οἱ Θρᾶκες, ὧν ἦρχεν Ἀγάθων· Ἐχόμενοι δὲ τούτων πεζοὶ, ἥ τε Κρατεροῦ φάλαγξ καὶ ἡ Μελεάγρου καὶ ἡ Φιλίππου, ἔς τε ἐπὶ τὸ μέσον τῆς ξυμπάσης τάξεως. Περσῶν δὲ

5. *ἥ τε Κρατεροῦ φάλαγξ καὶ ἡ Μελεάγρου καὶ ἡ Φιλίππου.* Ob Codicum ſilentium nihil quidem muto, ſed ſcribendum fuerat *ἡ Κρατεροῦ φάλαγξ* (i. e. totum pezetaeron agmen, cui Craterus praeerat) *καὶ ἀπὸ ταύτης ἥ τε τάξις Μελεάγρου καὶ ἡ Φιλίππου.* Ea enim taxis, cui ſpeciatim praeerat Craterus, jam ſect. 3. cum reliquis nominata eſt. Plura quam ſex agmina, pezetaeron non fuere, ut patet ex II, 8, 5. 6. III, 11, 15—17. quibus omnibus Craterum praefuiſſe absque dubio eſt, ſi confers III, 11, 17. et ... 8, 7. ubi *τὸ εὐώνυμον τῶν πεζῶν* ſunt haec ſex agmina, ageniati ... reliquis hypaſpiſtis numero militum aequalia. Alius denique Craterus non occurrit. Si (cum Gronovio pag. 5, 2.) duos Crateros fuiſſe credis, eam ob rem, quod altero loco (ſect. 3.) additur nomen patris, altero (ſect. 5.) nihil, erras. Si duo ſunt ejusdem nominis, eos diſtinguit Arrianus ita, ut utrique nomen patris addat. Sic hoc ipſo capite habes Amyntam Arrabaei et Amyntam Andromenis filium; ſic Philippum Amyntae et Philippum Menelai filium. In Arriano quinque Amyntae patris nomine addito diſtinguuntur. Si vero interdum Amyntas quis ſine patre nominatur, num credamus eum ſextum eſſe? Videtur potius Arrianus, ſi nudo aliquo nomine utitur, quod duo habebant, celebriorem intellexiſſe. Nec differt is Craterus, qui, cum Alexander in India navibus veheretur, exercitum juxta Indi ripas ducebat, ab eo, qui in Indicis c. 18, 5. inter *τριηράρχας* numeratur. Honoris cauſa ab Alexandro etiam navi praefectus eſt. Sic etiam ibidem Hephaeſtion trierarchis adnumeratur, quum tamen et hic in altera Indi ripa exercitum duceret, naves non conſcenderet. Inde non ſequitur, duos Hephaeſtiones in ſummo apud Alexandrum honore fuiſſe.

5. Totius aciei Macedonicae hic ordo eſt, a dextro cornu ad laevum numeranti: equites amici, ſagittarii et Agrianes ſub Philota; equites ſariſſophori, Paeones, et turma Socratis ſub Amynta, Arrabaei filio; hypaſpiſtae amicorum, i. e. agema peditum et reliqui hypaſpiſtae ſub Nicanore; pezetaeri, quorum phalanges vel *τάξεις*, ut reliquis locis vocari ſolent, ducuntur a Perdicca, Coeno, Cratero, Amynta Andromenis filio, Philippo Amyntae filio, et Meleagro, omnibus praeeſt Craterus. Sequuntur equi-

ἱππεῖς μὲν ἦσαν ἐς δισμυρίους, ξένοι δὲ πεζοὶ μισθοφόροι ὀλίγον ἀποδέοντες δισμυρίων· ἐτάχθησαν δὲ τὴν μὲν ἵππον παρατείναντες τῷ ποταμῷ κατὰ τὴν ὄχθην ἐπὶ φάλαγγα μακρὰν, τοὺς δὲ πεζοὺς κατόπιν τῶν ἱππέων. Καὶ γὰρ ὑπερδέξια ἦν τὰ ὑπὲρ τὴν ὄχθην χωρία. Ἧι δὲ Ἀλέξανδρον αὐτὸν καθεώρων (δῆλος 7
γὰρ ἦν τῶν τε ὅπλων τῇ λαμπρότητι καὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν τῇ σὺν ἐκπλήξει θεραπείᾳ) κατὰ τὸ εὐώνυμον μὲν σφῶν ἐπέχοντα, ταύτῃ πυκνὰς ἐπέταξαν τῇ ὄχθῃ τὰς ἴλας τῶν ἵππων. Χρόνον μὲν δὴ ἀμφότερα τὰ στρατεύ- 8
ματα ἐπ' ἄκρου τοῦ ποταμοῦ ἐφεστῶτες, ὑπὸ τοῦ τὸ μέλλον ὀκνεῖν ἡσυχίαν ἦγον· καὶ σιγὴ ἦν πολλὴ ἀφ' ἑκατέρων. Οἱ γὰρ Πέρσαι προσέμενον τοὺς Μακεδόνας, ὁπότε ἐσβήσονται ἐς τὸν πόρον, ὡς ἐπικεισόμενοι ἐκβαίνουσι. Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπηδήσας ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ τοῖς 9
ἀμφ' αὐτὸν ἐγκελευσάμενος ἕπεσθαί τε καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς γίνεσθαι, τοὺς μὲν προδρόμους ἱππέας καὶ μὴν καὶ τοὺς Παίονας προεμβαλεῖν εἰς τὸν ποταμὸν ἔχοντα Ἀμύνταν τὸν Ἀρραβαίου καὶ τῶν πεζῶν μίαν τάξιν, καὶ πρὸ τούτων τὴν Σωκράτους ἴλην Πτολεμαῖον τὸν Φιλίππου ἄγοντα, ᾗ δὴ καὶ ἐτύγχανε τὴν ἡγεμονίαν τοῦ ἱππικοῦ

tes, nempe Thraces ſub Agathone, Symmachi ſub Philippo, Menelai filio, et Theſſali ſub Cala. — Vides vero Philippi taxin pedeſtrem bis nominari, primo dum agmina a cornu dextro ad eam usque et deinde dum a ſiniſtro usque ad eandem numerantur. Τὸ μέσον vero τῆς ξυμπάσης τάξεως nihil ſignificat niſi locum, ubi cornu dexterum tangit ſiniſtrum. Nulla enim eſt acies media. Ceterum vide notas criticas.

ξένοι] intellige Graecos.

τῶν ἀμφ' αὐτὸν τῇ σὺν ἐκπλήξει θεραπείᾳ] eo eorum, quibus ſtipatus erat, cultu maxima eius reverentia inſigni. τῶν ἵππων pro τῶν ἱππέων.

9. τοὺς μὲν προδρόμους] Conſtruendum eſt: Ἀμύνταν τὸν Ἀρραβαίου ἔχοντα τοὺς προδρόμους ἱππέας καὶ μὴν καὶ τοὺς Παίονας καὶ τῶν πεζῶν μίαν τάξιν προεμβαλεῖν εἰς τὸν ποταμὸν καὶ Πτολεμαῖον τὸν Φιλίππου ἄγοντα πρὸ τούτων τὴν Σωκράτους ἴλην, ᾗ, δὴ etc. Sic illud ἄγοντα poſtponit II, 2. 3. *Gron.* Conſtructio totius eſt: Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπηδήσας — καὶ — ἐγκελευσάμενος (ἕπεσθαι — γίγνεσθαι — προεμβαλεῖν) αὐτὸς δὲ ἄγων — ἐμβαίνει ἐς τὸν πόρον.

τὴν ἡγεμονίαν τοῦ ἱππικοῦ παντὸς] Videtur in Macedonica mili-

1 ὁ παντὸς ἔχουσα ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· αὐτὸς δὲ ἄγων τὸ δεξιὸν κέρας ὑπὸ σαλπίγγων τε καὶ τῷ Ἐνυαλίῳ ἀλαλάζοντας, ἐμβαίνει ἐς τὸν πόρον, λοξὴν ἀεὶ παρατείνων τὴν τάξιν, ᾗ παρεῖλκε τὸ ῥεῦμα, ἵνα δὴ μὴ ἐκβαίνοντι αὐτῷ οἱ Πέρσαι κατὰ κέρας προσπίπτοιεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς, ὡς ἀνυστὸν, τῇ φάλαγγι προσμίξῃ αὐτοῖς.

1 XV. Οἱ δὲ Πέρσαι, ᾗ πρῶτοι οἱ ἀμφὶ Ἀμύνταν
καὶ Σωκράτην προσέσχον τῇ ὄχθῃ, ταύτῃ καὶ αὐτοὶ
ἄνωθεν ἔβαλλον· οἱ μὲν αὐτῶν, ἀπὸ τῆς ὄχθης ἐξ
ὑπερδεξίου ἐς τὸν ποταμὸν ἐσακοντίζοντες· οἱ δὲ, κατὰ
τὰ χθαμαλώτερα αὐτῆς ἔς τε ἐπὶ τὸ ὕδωρ καταβαίνον-
2 τες. Καὶ ἦν τῶν τε ἱππέων ὠθισμὸς, τῶν μὲν ἐκβαίνειν
ἐκ τοῦ ποταμοῦ, τῶν δ' εἴργειν τὴν ἔκβασιν· καὶ παλτῶν
ἀπὸ μὲν τῶν Περσῶν πολλὴ ἄφεσις, οἱ Μακεδόνες δὲ
3 ξὺν τοῖς δόρασιν ἐμάχοντο. ἀλλὰ τῷ τε πλήθει πολὺ
ἐλαττούμενοι Μακεδόνες ἐκακοπάθουν ἐν τῇ πρώτῃ

tia obtinuisse, ut primus locus inter et turmas eo omnes militum partes per dies variaret, quasi omnes honore aequatae essent, idque ista varietate ostenderetur; id vocat ἡγεμονίαν Arrianus. Sic V, 13, 4. Idem de ducibus testatur I, 28, 5. Verto igitur: *atque ante istos Socratis alam ducentem Ptolemaeum Philippi filium, quae (ala) locum principem universi equitatus eo die ſortita erat.* Gron.

30. τὸ κέρας ἀλαλάζοντας] enallage numeri, quia κέρας, hoc ſenſu, collectivum eſt. Clamor iſte inconditus, ἀλαλὰ laetabundus, in ſignum victoriae, quum in proelia progrederentur, Marti ſacer putabatur, eoque animus clamantium augeri, hoſtium terreri poterat.

λοξὴν ἀεὶ παρατείνων τὴν τάξιν] *obliquam ſubinde extendens aciem.* Obliqua phalanx eſt, quae alterum cornu, utrum magis libuerit, hoſtibus admovens ipſo certame incipiat, alterum autem aliquando longius collocet ab hoſtibus, nec pugnam inire ſinat. Ael. Tact. 30. Alexander igitur aciem ſuam, quam obliquam incedere cogebat flumen voraginibus impeditum, ſubinde magis magisque extendebat, ita ut, quantum per aquarum altitudinem licebat, plures identidem armatorum ordines in frontem traduceret. Παρὰ in παρατείνων ſignificat *juxta.* Raph.

C. XV.

Arg. Principium conflictus, laborantibus Macedonibus. Virtus Alexandri in proelio et periculoſus ardor.

προσβολῇ, καὶ αὐτοὶ ἐξ ἀβεβαίου τε καὶ ἅμα κάτωθεν
ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀμυνόμενοι· οἱ δὲ Πέρσαι, ἐξ ὑπερδεξίου
τῆς ὄχθης· ἄλλως τε καὶ τὸ κράτιστον τῆς Περσικῆς
ἵππου ταύτῃ ἐπετέτακτο, οἵ τε Μέμνονος παῖδες, καὶ
αὐτὸς ὁ Μέμνων μετὰ τούτων ἐκινδύνευσε. Καὶ οἱ μὲν 4
πρῶτοι τῶν Μακεδόνων ξυμμίξαντες τοῖς Πέρσαις
κατεκόπησαν πρὸς αὐτῶν, ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι,
ὅσοι γε μὴ πρὸς Ἀλέξανδρον πελάζοντα ἀπέκλιναν
αὐτῶν. Ἀλέξανδρος γὰρ ἤδη πλησίον ἦν, ἅμα οἷ ἄγων
τὸ κέρας τὸ δεξιόν. Καὶ ἐμβάλλει ἐς τοὺς Πέρσας πρῶ- 5
τος, ἵνα τὸ πᾶν στῖφος τῆς ἵππου καὶ αὐτοὶ οἱ ἡγεμόνες
τῶν Περσῶν τεταγμένοι ἦσαν, καὶ περὶ αὐτὸν ξυνειστή-
κει μάχη καρτερὰ, καὶ ἐν τούτῳ ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις τῶν
τάξεων τοῖς Μακεδόσι διέβαινον οὐ χαλεπῶς ἤδη. Καὶ 6
ἦν μὲν ἀπὸ τῶν ἵππων ἡ μάχη, πεζομαχίᾳ δὲ μᾶλλόν
τι ἐῴκει. Ξυνεχόμενοι γὰρ ἵπποι τε ἵπποις, καὶ ἄνδρες
ἀνδράσιν, ἠγωνίζοντο, οἱ μὲν ἐξῶσαι εἰσάπαν ἀπὸ τῆς
ὄχθης, καὶ ἐς τὸ πεδίον βιάσασθαι τοὺς Πέρσας, οἱ
Μακεδόνες· οἱ δὲ εἶρξαί τε αὐτῶν τὴν ἔκβασιν οἱ Πέρσαι,
καὶ ἐς τὸν ποταμὸν αὖθις ἀπώσασθαι. Καὶ ἐκ τούτου 7
ἐπλεονέκτουν ἤδη οἱ σὺν Ἀλεξάνδρῳ τῇ τε ἄλλῃ ῥώμῃ
καὶ ἐμπειρίᾳ, καὶ ὅτι ξυστοῖς κρανείνοις πρὸς παλτὰ
ἐμάχοντο. Ἔνθα δὴ καὶ Ἀλεξάνδρῳ ξυντρίβεται τὸ 8
δόρυ ἐν τῇ μάχῃ· ὁ δὲ Ἄρετιν ᾔτει δόρυ ἕτερον, ἀναβο-
λέα τῶν βασιλικῶν· τῷ δὲ καὶ αὐτῷ πονουμένῳ συντε-
τριμμένον τὸ δόρυ ἦν· ὁ δὲ τῷ ἡμίσει κεκλασμένου τοῦ
δόρατος οὐκ ἀφανῶς ἐμάχετο, καὶ τοῦτο δείξας Ἀλεξάν-
δρῳ, ἄλλον αἰτεῖν ἐκέλευε. Δημάρατος δὲ, ἀνὴρ Κο- 9
ρίνθιος τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἑταίρων, δίδωσιν αὐτῷ τὸ αὑτοῦ

7. ξυστοῖς κρανείνοις] Erat ξυστὸν ſpecies armorum non ad eminus pugnandum et jaculandum, ſed cominus et e propinquo. [Plerumque vertitur *lancea*.] Quod tanto magis nunc animadvertendum, ne Macedonas ob materiam armorum viciſſe credamus. Nam et παλτὰ ex eadem fiebant plerumque. *Gron.*

8. τῶν βασιλικῶν ſc. ἵππων.

1 οδόρυ. Καὶ ὃς ἀναλαβὼν, καὶ ἰδὼν Μιθριδάτην τὸν
Δαρείου γαμβρὸν πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων προϊππεύοντα,
καὶ ἐπάγοντα ἅμα οἱ ὥσπερ ἔμβολον τῶν ἱππέων,
ἐξελαύνει καὶ αὐτὸς πρὸ τῶν ἄλλων· καὶ παίσας ἐς τὸ
11 πρόσωπον τῷ δόρατι, καταβάλλει τὸν Μιθριδάτην. Ἐν
δὲ τούτῳ Ῥοισάκης μὲν ἐπελαύνει τῷ Ἀλεξάνδρῳ, καὶ
παίει Ἀλεξάνδρου τὴν κεφαλὴν τῇ κοπίδι, καὶ τοῦ μὲν
κράνους τι ἀπέθραυσε, τὴν πληγὴν δὲ ἔσχε τὸ κράνος.
Καὶ καταβάλλει καὶ τοῦτον Ἀλέξανδρος, παίσας τῷ
12 ξυστῷ διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στέρνον· Σπιθριδάτης δὲ
ἀνετέτατο μὲν ἤδη ἐπ' Ἀλέξανδρον ὄπισθεν τὴν κοπίδα,
ὑποφθάσας δὲ αὐτὸν Κλεῖτος ὁ Δρωπίδου παίει κατὰ
τοῦ ὤμου, καὶ ἀποκόπτει τὸν ὦμον τοῦ Σπιθριδάτου ξὺν τῇ
κοπίδι· καὶ ἐν τούτῳ ἐπεκβαίνοντες ἀεὶ τῶν ἱππέων
ὅσοις προυχώρει κατὰ τὸν ποταμὸν, προσεγίγνοντο τοῖς
ἀμφ' Ἀλέξανδρον.

XVI. Καὶ οἱ Πέρσαι παιόμενοί τε πανταχόθεν ἤδη ἐς τὰ πρόσωπα αὐτοί τε καὶ οἱ ἵπποι τοῖς ξυστοῖς, καὶ πρὸς τῶν ἱππέων ἐξωθούμενοι, πολλὰ δὲ καὶ πρὸς τῶν ψιλῶν ἀναμεμιγμένων τοῖς ἱππεῦσι βλαπτόμενοι, ἐγκλίνουσι ταύτῃ πρῶτον, ᾗ Ἀλέξανδρος προεκινδύνευεν. Ὡς δὲ τὸ μέσον ἐνεδεδώκει αὐτοῖς, παρεῤῥήγνυτο δὴ καὶ τὰ ἐφ' ἑκάτερα τῆς ἵππου· καὶ ἦν δὴ φυγὴ καρτερά. Τῶν μὲν δὴ ἱππέων τῶν Περσῶν ἀπέθανον εἰς χιλίους. Οὐ γὰρ πολλὴ ἡ δίωξις ἐγένετο, ὅτι ἐξετράπη Ἀλέξανδρος ἐπὶ τοὺς ξένους τοὺς μισθοφόρους· ὧν τὸ στῖφος, ᾗ τὸ πρῶτον ἐτάχθη, ἐκπλήξει μᾶλλόν τι τοῦ παραλόγου, ἢ λογισμῷ βεβαίῳ ἔμενε. Καὶ τούτοις τήν τε φάλαγγα

11. τοῦ μὲν κράνους τι ἀπέθραυσε] nempe τὸν λόφον μετὰ θατέρου πτεροῦ. Plut. V. Al. c. 16.
ἔσχε τὸ κράνος] ſimplex ἔχειν pro compoſito κατέχειν, *inhibere, reprimere*. *Raph.*

C. XVI.

Arg. Perſarum fuga et clades. Macedonum pauci caeſi. Qui mortuis honores tributi, quae ſauciis ſolatia; qui ſepulti. Graeci capti in Macedoniam

ἐπαγαγὼν, καὶ τοὺς ἱππέας πάντῃ προσπεσεῖν κελεύσας,
ἐν μέσῳ δι' ὀλίγου κατακόπτει αὐτούς· ὥστε διέφυγε μὲν
οὐδεὶς, ὅτι μὴ διέλαθέ τις ἐν τοῖς νεκροῖς· ἐζωγρήθησαν
δὲ ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους. Ἔπεσον δὲ καὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν 5
Περσῶν, Νιφάτης τε καὶ Πετίνης, καὶ Σπιθριδάτης ὁ
Λυδίας σατράπης, καὶ ὁ τῶν Καππαδοκῶν ὕπαρχος
Μιθροβουζάνης, καὶ Μιθριδάτης ὁ τοῦ Δαρείου γαμβρὸς,
καὶ Ἀρβουπάλης ὁ Δαρείου τοῦ Ἀρταξέρξου παῖς, καὶ
Φαρνάκης, ἀδελφὸς οὗτος τῆς Δαρείου γυναικὸς, καὶ ὁ
τῶν ξένων ἡγεμὼν Ὠμάρης. Ἀρσίτης δὲ ἐκ μὲν τῆς 6
μάχης φεύγει ἐς Φρυγίαν, ἐκεῖ δὲ ἀποθνήσκει αὐτὸς
πρὸς αὑτοῦ, ὡς ὁ λόγος, ὅτι αἴτιος ἐδόκει Πέρσαις γε-
νέσθαι τοῦ ἐν τῷ τότε πταίσματος. Μακεδόνων δὲ τῶν 7
μὲν ἑταίρων ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι καὶ πέντε ἐν τῇ πρώτῃ
προσβολῇ ἀπέθανον, καὶ τούτων χαλκαῖ εἰκόνες ἐν Δίῳ
ἑστᾶσιν, Ἀλεξάνδρου κελεύσαντος Λύσιππον ποιῆσαι,
ὅσπερ καὶ Ἀλέξανδρον μόνος προκριθεὶς ἐποίει. Τῶν 8
δὲ ἄλλων ἱππέων, ὑπὲρ τοὺς ἑξήκοντα, πεζοὶ δὲ ἐς τοὺς
τριάκοντα· καὶ τούτους τῇ ὑστεραίᾳ ἔθαψεν Ἀλέξανδρος
ξὺν τοῖς ὅπλοις τε καὶ ἄλλῳ κόσμῳ· γονεῦσι δὲ αὐτῶν
καὶ παισὶ τῶν τε κατὰ τὴν χώραν ἀτέλειαν ἔδωκε, καὶ
ὅσαι ἄλλαι ἢ τῷ σώματι λειτουργίαι, ἢ κατὰ τὰς κτήσεις
ἑκάστων εἰσφοραί. Καὶ τῶν τετρωμένων δὲ πολλὴν πρόν- 9

Cap. XVI.

5. Πετίνης ex Opt. ut I, XII, 14.

abducti. CCC panopliae perſicae Minervae conſecratae.

6. ὅτι αἴτιος ἐδόκει] cf. ſupra c. 12, 18.

7. τῶν μὲν ἑταίρων] i. e. equitum ex turma Socratis.

ἐν Δίῳ] nomen id oppidi Macedonici, in quo templum Jovis (Δῖον) fuiſſe videtur. Vide Gronovium; qui ex Vellejo addit, ex Macedonia Metellum eas ſtatuas Romam tranſtuliſſe. Alexandri ſtatuam ſuperſtitem poſteris temporibus Nero auro obducendam curavit.

8. τῶν δὲ ἄλλων ἱππέων] prodromon et Paeonum.

γονεῦσι δὲ αὐτῶν etc.] verte: *parentibus eorum ac liberis rerum, quas terra profert, immunitatem conceſſit, omniaque, quae aut corpore praeſtantur ſervitia, aut pro facultatibus cujusque penduntur, tributa remiſit.*

νοιαν ἔσχεν, ἐπελθών τε αὐτὸς ἑκάςυς καὶ τὰ τραύματα ἰδὼν, καὶ ὅπως τὶς ἐτρώθη ἐρόμενος, καὶ ὅ, τι πράττων, εἰπεῖν τε καὶ ἀλαζονεύσασθαι οἱ παρασχών. Ὁ δὲ καὶ τῶν Περσῶν τὺς ἡγεμόνας ἔθαψεν. Ἔθαψε δὲ καὶ τὺς μισθοφόρυς Ἕλληνας, οἱ ξὺν τοῖς πολεμίοις ςρατεύοντες ἀπέθανον· ὅσυς δὲ αὐτῶν αἰχμαλώτυς ἔλαβε, τύτυς δὲ δήσας ἐν πέδαις, εἰς Μακεδονίαν ἀπέπεμψεν ἐργάζεσθαι, ὅτι παρὰ τὰ κοινῇ δόξαντα τοῖς Ἕλλησιν, Ἕλληνες ὄντες, ἐναντία τῇ Ἑλλάδι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων ἐμάχοντο. Ἀποπέμπει δὲ καὶ εἰς Ἀθήνας τριακοσίας πανοπλίας Περσικὰς, ἀναθήματα εἶναι τῇ Ἀθηνᾷ ἐν τῇ πόλει· καὶ ἐπίγραμμα ἐπιγραφῆναι ἐκέλευσε τόδε· ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΟΙ ἙΛΛΗΝΕΣ, ΠΛΗΝ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, ἈΠΟ ΤΩΝ ΒΑΡΒΑΡΩΝ ΤΩΝ ΤΗΝ ἈΣΙΑΝ ΚΑΤΟΙΚΟΥΝΤΩΝ.

XVII. Καταςήσας δὲ Κάλαν σατραπεύειν, ἧς Αρσίτης ἦρχε, καὶ τὺς φόρυς τὺς αὐτὺς ἀποφέρειν τάξας, οὕσπερ Δαρείῳ ἔφερον, ὅσοι μὲν τῶν βαρβάρων κατιόντες ἐκ τῶν ὀρῶν ἐνεχείριζον σφᾶς, τύτυς μὲν ἀπαλλάττεσθαι ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἑκάςυς ἐκέλευε. Ζελείτας δὲ ἀφῆκε τῆς αἰτίας, ὅτι πρὸς βίαν ἔγνω συςρα-

c. ἀπέπεμψεν ex Opt. pro ſimplici ἔπεμψεν.

Cap. XVII.

. ἐκέλευε ex Veneta et Baſil. Vulgo ἐκέλευσε, quod typorum lapſu in Vulcaniana ortum eſt.

.. πράττων ſc. ἐτρώθη.

o. ἐργάζεσθαι intellige de laboribus ſervorum, praecipue in fodinis, ut V, 4, 7. Παρὰ τὰ κοινῇ δόξαντα τοῖς Ἕλλησιν contra commune Graecorum decretum.

I. ἐν τῇ πόλει] intellige ἀκρόπολιν.

C. XVII.

rg. Phrygia ad Helleſpontum Calae tradita. Zeleia, Daſcylium et Sardes receptae. Lydia et Jonia Aſandro traditae. Epheſus occupata; ſeditionesque hujus urbis.

I. σατραπεύειν ἧς] ellipſis pro τῆς χώρας, ἧς, etc. *Raph.*

ἐκ τῶν ὀρῶν] Intellige Idam Pedaſumque.

τεῦσαι τοῖς βαρβάροις. Δασκύλιον δὲ παραληψόμε-
νον Παρμενίωνα ἐκπέμπει· καὶ παραλαμβάνει Δασκύ-
λιον Παρμενίων ἐκλιπόντων τῶν φρουρῶν. Αὐτὸς δὲ ἐπὶ 3
Σάρδεων προὐχώρει, καὶ ἀπέχοντος αὐτοῦ ὅσον ἑβδομή-
κοντα σταδίους Σάρδεων, ἧκον παρ' αὐτὸν Μιθρίνης τε ὁ
φρούραρχος τῆς ἀκροπόλεως τῆς ἐν Σάρδεσι, καὶ Σαρ-
διανῶν οἱ δυνατώτατοι· ἐνδιδόντες οἱ μὲν τὴν πόλιν, ὁ δὲ
Μιθρίνης τὴν ἄκραν καὶ τὰ χρήματα. Ἀλέξανδρος 4
δὲ αὐτὸς μὲν κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῷ Ἕρμῳ ποτα-
μῷ. Ἀπέχει δὲ ὁ Ἕρμος ἀπὸ Σάρδεων σταδίους ὅσον
εἴκοσιν· Ἀμύνταν δὲ τὸν Ἀνδρομένους τὴν ἄκραν παρα-
ληψόμενον ἐκπέμπει ἐς Σάρδεις· καὶ Μιθρίνην μὲν ἐν
τιμῇ ἅμα οἱ ἦγε, Σαρδιανοὺς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Λυδοὺς
τοῖς νόμοις τε τοῖς πάλαι Λυδῶν χρῆσθαι ἔδωκε, καὶ
ἐλευθέρους εἶναι ἀφῆκεν. Ἀνῆλθε δὲ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν 5
ἄκραν, ἵνα τὸ φρούριον ἦν τῶν Περσῶν· καὶ ἔδοξεν αὐτῷ
ὀχυρὸν τὸ χωρίον· ὑπερύψηλόν τε γὰρ ἦν καὶ ἀπότομον
πάντῃ καὶ τριπλῷ τείχει πεφραγμένον· αὐτὸς δὲ ἐπὶ
τῇ ἄκρᾳ ναόν τε οἰκοδομῆσαι Διὸς Ὀλυμπίου ἐνενόει,
καὶ βωμὸν ἱδρύσασθαι. Σκοποῦντι δὲ αὐτῷ τῆς ἄκρας 6
ὅπερ ἐπιτηδειότατον χωρίον, ὥρα ἔτους ἐξαίφνης χειμὼν

3. Μιθρίνης ex Opt. Vulgo Μιθρήνης.
4. σταδίους ὅσον εἴκοσιν. Vulgo deest ὅσον, quod ex Optimo inſerendum putavi.
5. ἀνῆλθε δὲ καὶ ex Conjectura Gronovii, quum vulgo ultima vox deſit.

2. Δασκύλιον δὲ] Videtur Alexander a Granico Zeleiam progreſſus, exinde ad laevam contra Daſcylium Parmenionem miſiſſe, ipſe vero meridiem et Sardes verſus proceſſiſſe. Daſcylii non parvum Perſarum praeſidium fuiſſe, apparet jam ex Herodoto VI, 33. Sardes, caput Lydiae.

4. ἐλευθέρους εἶναι ἀφῆκεν] *liberos eſſe ſivit*, uti III, 27, 10. et in diſſert. Epict. lib. I. c. 19. p. 80. et Polyb. IV, c. 27. *Raph.* Iſta vero, libertas in eo tantum conſtitiſſe videtur, ut legibus ſuis uterentur. Mox enim Niciam conſtituiſſe narratur redituum ex Lydis praefectum et Aſandrum Lydorum Satrapam.

6. ὥρᾳ ἔτους] *tempore anni*, i. e. aeſtivo, circa ſolſtitium; quod ex Galeno cognoſcitur, de alim: facult. lib. II. c. 2. *Raph.*

ἐπιγίγνεται, καὶ βρονταὶ σκληραί· καὶ ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ
7 πίπτει, οὗ τὰ τῶν Λυδῶν βασίλεια. Ἀλεξάνδρῳ δὲ
ἔδοξεν ἐκ θεοῦ σημανθῆναι, ἵνα χρὴ οἰκοδομεῖσθαι τῷ
8 Διῒ τὸν νεὼν, καὶ οὕτως ἐκέλευσε. Κατέλιπε δὲ τῆς μὲν
ἄκρας τῆς Σάρδεων ἐπιμελητὴν Παυσανίαν τῶν ἑταίρων·
τῶν δὲ φόρων τῆς συντάξεώς τε καὶ ἀποφορᾶς Νικίαν·
Ἄσανδρον δὲ τὸν Φιλώτου, Λυδίας καὶ τῆς ἄλλης τῆς
Σπιθριδάτου ἀρχῆς, δοὺς αὐτῷ ἱππέας τε καὶ ψιλοὺς ὅσοι
9 ἱκανοὶ πρὸς τὰ παρόντα ἐδόκουν. Κάλαν δὲ καὶ Ἀλέ-
ξανδρον τὸν Ἀερόπου, ἐπὶ τὴν χώραν τὴν Μέμνονος
ἐκπέμπει, ἄγοντας τούς τε Πελοποννησίους καὶ τῶν ἄλλων

7. Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἔδοξεν ex Optimo et alio Florentino. Vulgata erat: καὶ ἐνταῦθα Ἀλεξάνδρῳ ἔδοξεν.

8. τὸν Φιλώτου, malim τὸν Φιλώτα, qua forma Arrianus uti ſolet, ut III, 11, 19. 29, 13.

8. τῶν δὲ φόρων τῆς συντάξεώς τε etc.] *tributorum deſcriptioni et collationi.* Συντάττειν φόρους eſt *imponere tributum, deſcribere et deſignare, quantum et quid tribuendum ſit,* III, 17. 13. *Gron.*

9. ἐπὶ τὴν χώραν τὴν Μέμνονος] Memnon quum ſtatim poſt pugnam ad Granicum a Dario factus eſſet totius Aſiae maritimae et claſſium praefectus, nonne jam Alexander in ejus regione erat? Intelligere tamen poſſumus eam regionem, ubi nunc Memnon eſt, partem meridionalem Aſiae minoris. Cur vero Calas, qui modo Phrygiae ad Helleſpontum praefectus eſt, nunc in Aſiae minoris partes meridionales mittitur? cur in eas regiones, quas ſtatim Alexandrum ipſum petiiſſe audimus? cur non accuratius nominatur regio? Memnonis enim χώρα et poteſt ſignificare *praedia* ejus. Quod ſi in haec miſſus fuiſſet, omnino hoc magnanimitati Alexandri non reſponderet, nec verum eſt, quum Polyaen. III, 3, 15. diſerte dicat, Memnonis agris Alexandrum parci voluiſſe, quo magis homo induſtrius ſuſpectus redderetur. Cur non accuratius indicatur, quid tot hominum millibus (XII. erant: Diod. XVII, 17.) perficiendum erat? Vellem oſtendere poſſe, iſtam expeditionem in Thraciam factam eſſe. Ex hoc quidem loco nihil colligi poteſt; obſcurus manet, ſive de hac, ſive de illa expeditione intelligatur. Sed alia ſunt, quibus ad eam opinionem perductus ſum. In Diod. XVII, 62. reperies Memnona quendam ϛρατηγὸν τῆς Θρᾴκης, ἔχοντα δύναμιν καὶ φρονήματος ὄντα πλήρη circiter ol. CXII, 1. vel 2. barbaros illic excitaſſe, atque ab Alexandro cum iis defeciſſe; contra quem Antipatrum exercitum ex Macedonia duxiſſe etc. Factum hoc quidem

ξυμμάχων τοὺς πολλοὺς πλὴν Ἀργείων. Οὗτοι δὲ ἐν
Σάρδεσι κατελείφθησαν τὴν ἄκραν φυλάττειν. Ἐν 10
τούτῳ δὲ ὡς τὰ τῆς ἱππομαχίας ἐξηγγέλθη, οἵ τε τὴν
Ἔφεσον φρουροῦντες μισθοφόροι ᾤχοντο φεύγοντες, δύο
τριήρεις τῶν Ἐφεσίων λαβόντες, καὶ ξὺν αὐτοῖς Ἀμύν-
τας ὁ Ἀντιόχου, ὃς ἔφυγεν ἐκ Μακεδονίας Ἀλέξανδρον·
παθὼν μὲν οὐδὲν πρὸς Ἀλεξάνδρου, δυσνοίᾳ δὲ τῇ πρὸς
Ἀλέξανδρον ἀπαξιώσας τὶ παθεῖν πρὸς αὐτοῦ ἄχαρι.
Τετάρτῃ δὲ ἡμέρᾳ ἐς Ἔφεσον ἀφικόμενος, τούς τε φυγά- 11
δας, ὅσοι δι' αὐτὸν ἐξέπεσον τῆς πόλεως, κατήγαγε,

10. *ὡς τὰ τῆς ἱππομαχίας.* Ex Opt. Vulgo inſeritur ὑπὲρ: Deinde eodem jubente omiſi verba καὶ αὐτὸς, quae vulgo leguntur proxime ante ἀπαξιώσας τὶ παθεῖν.

eſt aliquot annos poſt Sardes captas. Cur vero non credamus Memnonem iſtum jam nunc defectionem molitum eſſe, et Alexandrum, ſimulac aliquibus ſuarum copiis carere poterat, hos cum Alexandro, Aëropi filio, et Cala, qui vicinam Thraciae Satrapiam tenebat, adverſus eum miſiſſe? praecipue quum Arrianus I, 25, 4, hunc Alexandrum a rege miſſum eſſe tradat, στρατηγὸν ἐπὶ Θρᾴκης, de qua re nihil amplius conſtat, niſi hic eam expeditionem deſignari ponis.

10. *ἀπαξιώσας*] *veritus*, ne quo incommodo afficeretur. — Ita etiam I, 29, 9. *Raph.*

11. *ἀφικόμενος*] nempe Alexander *Raph.* Δι' αὐτὸν ſc. Ἀλέξανδρον, propter ipſum, qui ejus partes fovere ſe oſtendiſſent. *Gron.* Τετάρτῃ δὲ ἡμέρᾳ poſt digreſſum a Sardibus. Τῇ Ἀρτέμιδι, cujus templum celeberrimum, quod Epheſi erat, eodem die, quo Alexander naſceretur, incendio abſumtum erat. Vide Freinsh. Suppl. II, 6, 32. ſqq. De iſta Epheſi ſeditione apud alium nullum mentionem factam vidi. Heropythus quidam, quovis modo urbi reddidiſſe videtur libertatem eam, ut cives democratia inſtituta ſuis legibus viverent, nec Satrapae eſſent ſubjecti, tributum tamen Perſis penderent. Hunc Heropythum Epheſii honoris cauſa in foro ſepelivere. Quum vero Alexander in Aſiam tranſire moliretur, urbsque Alexandro ſeſe adjunctura videretur, recepերunt quidam, inter quos Syrphax cum filio Pelagonte et fratrum filiis, clam reliquis civibus Memnonem, qui praeſidio perſico impoſito, Syrphaci et cognatis imperium urbis tradebat, quin quo firmior eſſet oligarchia, Perſis juvantibus crudeliter in cives a ſe alienos conſulentes, eos, qui Alexandro favebant, ex urbe pellere, Heropythi monumentum deſtruere, templum Dianae diripere, Philippique in eo ſtatuam deji-

καὶ τὴν ὀλιγαρχίαν καταλύσας, δημοκρατίαν κατέστησε· τοὺς δὲ φόρους, ὅσους τοῖς βαρβάροις ἀπέφερον, τῇ Ἀρτέ-
12 μιδι ξυντελεῖν ἐκέλευσεν. Ὁ δὲ δῆμος ὁ τῶν Ἐφεσίων, ὡς ἀφῃρέθη αὐτοῖς ὁ ἀπὸ τῶν ὀλίγων φόβος, τούς τε Μέμνονα ἐπαγομένους, καὶ τοὺς τὸ ἱερὸν συλήσαντας τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ τοὺς τὴν εἰκόνα τοῦ Φιλίππου τὴν ἐν τῷ ἱερῷ καταβαλόντας, καὶ τὸν τάφον ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀνορύξαντας τὸν Ἡροπύθου, τοῦ ἐλευθερώσαντος τὴν
13 πόλιν, ὥρμησαν ἀποκτεῖναι. Καὶ Σύρφακα μὲν καὶ τὸν παῖδα αὐτοῦ Πελάγοντα καὶ τοὺς τῶν ἀδελφῶν τοῦ Σύρφακος παῖδας ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐξαγαγόντες κατέλευσαν·
14 τοὺς δὲ ἄλλους διεκώλυσεν Ἀλέξανδρος προσωτέρω ἐπιζητεῖν καὶ τιμωρεῖσθαι· γνοὺς ὅτι ὁμοῦ τοῖς αἰτίοις καὶ οὐ ξὺν δίκῃ τινάς, τοὺς μὲν κατ' ἔχθραν, τοὺς δὲ κατὰ ἁρπαγὴν χρημάτων ἀποκτενεῖ, ξυγχωρηθὲν αὐτῷ, ὁ
15 δῆμος. Καὶ εἰ δή τῳ ἄλλῳ, καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ πραχθεῖσιν, Ἀλέξανδρος ἐν τῷ τότε εὐδοκίμει.

1 XVIII. Ἐν τούτῳ δὲ ἐκ Μαγνησίας τε καὶ Τράλλεων παρ' αὐτὸν ἧκον ἐνδιδόντες τὰς πόλεις· καὶ ὃς πέμπει Παρμενίωνα, δοὺς αὐτῷ δισχιλίους καὶ πεντακοσίους πεζοὺς τῶν ξένων, καὶ Μακεδόνας παραπλησίους, ἱππέας δὲ
2 τῶν ἑταίρων ἐς διακοσίους. Ἀντίμαχον δὲ τὸν Ἀγα-

Cap. XVIII.

2. Ἀντίμαχον ex Opt. pro vulgato Ἀλκίμαχον.

cere. Quum vero clades ad Granicum nunciata eſſet, qui melius conſulerent, cum praeſidio perſico ſe ſubduxere, in reliquos a plebe poſt Alexandri adventum ſaevitum eſt.

12. ἐπαγομένους] hoſtem in urbem *inducentes*, ſive ultro advocatum *admittentes*. *Raph.*

15. ξυγχωρηθὲν] vide notam ad 29, 4.

C. XVIII.

Arg. Magneſia et Tralles deditae; urbes aeolicae et ionicae liberatae. Alexander Miletum tendit. Hegêſiſtrati praefecti fallacia. Lade inſula occupatur claſſe Macedonum. An pugna navalis ſubeunda?

1. Magneſiae et Tralles, urbes ad Maeandrum, ad quas recipiendas Parmenion mitti

θοκλέους, ἐπὶ τὰς Αἰολίδας τε πόλεις ξὺν δυνάμει οὐκ
ἐλάττονι ἐξέπεμψε, καὶ ὅσαι Ἰωνικαὶ ὑπὸ τοῖς βαρ-
βάροις ἔτι ἦσαν. Καὶ τὰς μὲν ὀλιγαρχίας πανταχοῦ 3
καταλύειν ἐκέλευσε, δημοκρατίας δέ τε ἐγκαθιστάναι,
καὶ τοὺς νόμους τοὺς σφῶν ἑκάστοισιν ἀποδοῦναι· καὶ τοὺς
φόρους ἀνεῖναι, ὅσους τοῖς βαρβάροις ἀπέφερον. Αὐτὸς 4
δὲ ὑπομείνας ἐν Ἐφέσῳ, θυσίαν τε ἔθυσε τῇ Ἀρτέμιδι,
καὶ πομπὴν ἔπεμψε ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ ὡπλισμένῃ τε
καὶ ὡς ἐς μάχην ξυντεταγμένῃ. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἀνα- 5
λαβὼν τῶν τε πεζῶν τοὺς λοιποὺς καὶ τοὺς τοξότας καὶ
τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς Θρᾶκας ἱππέας καὶ τῶν ἑταίρων
τήν τε βασιλικὴν ἴλην καὶ πρὸς ταύτῃ τρεῖς ἄλλας, ἐπὶ
Μιλήτου ἐστέλλετο· καὶ τὴν μὲν ἔξω καλουμένην πόλιν ἐξ
ἐφόδου ἔλαβεν ἐκλιπούσης τῆς φυλακῆς· ἐνταῦθα δὲ
καταστρατοπεδεύσας, ἔγνω ἀποτειχίζειν τὴν εἴσω πόλιν.
Ἡγησίστρατος γὰρ ὅτῳ ἡ φρουρὰ ἡ Μιλησίων ἐκ βασι- 6
λέως ἐπετέτραπτο, πρόσθεν γράμματα παρ' Ἀλέξαν-
δρον ἔπεμπεν, ἐνδιδοὺς τὴν Μίλητον· τότε δὲ ἀναθαῤῥή-
σας ἐπὶ τῷ Περσῶν στρατῷ οὐ μακρὰν ὄντι, διασώζειν
τοῖς Πέρσαις ἐπενόει τὴν πόλιν. Νικάνωρ δὲ τὸ Ἑλλη- 7
νικὸν ναυτικὸν ἄγων, ὑποφθάνει τοὺς Πέρσας, τρισὶν
ἡμέραις πρότερος καταπλεύσας, ἢ τοὺς Πέρσας Μιλήτῳ
προσχεῖν· καὶ ὁρμίζεται ναυσὶν ἑξήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐν
τῇ νήσῳ τῇ Λάδῃ· κεῖται δὲ αὕτη ἐπὶ τῇ Μιλήτῳ. Αἱ 8

3. Ex eodem reſtitui δέ τε ἐγκαθιστάναι et ἑκάστοισιν pro vulgato δέ γε et ἑκάστοις. In Veneta et Baſ. eſt δὲ τὶ ἐγκαθ.

5. τὴν μὲν ἔξω καλουμένην πόλιν ex conjectura Freinshemii in Supplem. Curtianis II, 7, 12. et Blancardi. In Opt. erat ἔξωδον, in alio ἔξω τῶν, in reliquis ἔξοδον, in primis editionibus et Lemgoviana Ἔξωδα. Quod cur in Lemgoviana repetitum ſit, cum jam Gronovius Blancardi conjecturam receperit, miratus ſum.

videtur. -ὂς pro αὐτὸς Ἀλέξανδρος.

5. τὴν μὲν ἔξω καλ.] Illa Mileſia ἐξώπολις videtur eſſe, quam ſcribit Strabo ex Ephoro κτίσμα Κρητικῶν, ὑπὲρ θαλάσσης τετειχισμένον, ὅπου νῦν ἡ παλαιὰ πόλις Μίλητός ἐστι. Gron.

6. στρατῷ] intellige claſſem.

δὲ τῶν Περσῶν νῆες ὑςερήσασαι, ἐπειδὴ ἔμαθον οἱ
ναύαρχοι τῶν ἀμφὶ Νικάνορα τὴν ἐν τῇ Λάδῃ προκατα-
9 γωγὴν, πρὸς τῇ Μυκάλῃ τῷ ὄρει ὡρμίσθησαν. Τὴν
γὰρ Λάδην τὴν νῆσον προκατειλήφει Ἀλέξανδρος, οὐ
τῶν νεῶν μόνον τῇ ἐγκαθορμίσει, ἀλλὰ καὶ τοὺς Θρᾶκας
καὶ τῶν ἄλλων ξένων ἐς τετρακισχιλίους διαβιβάσας ἐς
10 αὐτήν. Ἦσαν δὲ τῶν βαρβάρων αἱ νῆες, ἀμφὶ τὰς
τετρακοσίας. Παρμενίων μὲν δὴ καὶ ὧς παρῄνει Ἀλε-
ξάνδρῳ ναυμαχεῖν, τά τε ἄλλα κρατήσειν τῷ ναυτικῷ
τοὺς Ἕλληνας ἐλπίζων, καί τι καὶ θεῖον ἀνέπειθεν αὐτὸν,
ὅτι ἀετὸς ὤφθη καθήμενος ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατὰ
11 πρύμναν τῶν Ἀλεξάνδρου νεῶν. Καὶ γὰρ δὴ νικήσαντας
μὲν, μεγάλα ὠφεληθήσεσθαι ἐς τὰ ὅλα· νικηθεῖσι δὲ,
οὐ παρὰ μέγα ἔσεσθαι τὸ πταῖσμα· καὶ ὧς γὰρ θα-
λαττοκρατεῖν τοὺς Πέρσας. καὶ αὐτὸς δὲ ἔφη ἐπιβῆναι
12 ἐθέλειν τῶν νεῶν, καὶ τοῦ κινδύνου μετέχειν. Ἀλέξανδρος
δὲ τῇ τε γνώμῃ ἁμαρτάνειν ἔφη Παρμενίωνα, καὶ τοῦ
13 σημείου τῇ οὐ κατὰ τὸ εἰκὸς ἐξηγήσει. Ὀλίγαις τε γὰρ
ναυσὶ πρὸς πολλῷ πλείους ξὺν οὐδενὶ λογισμῷ ναυμα-
χήσειν, καὶ οὐ μεμελετηκότι τῷ σφῶν ναυτικῷ πρὸς
ἠσκημένον τὸ τῶν Κυπρίων τε καὶ Φοινίκων· τήν τε ἐμ-
πειρίαν τῶν Μακεδόνων καὶ τὴν τόλμαν ἐν ἀβεβαίῳ
14 χωρίῳ οὐκ ἐθέλειν παραδοῦναι τοῖς βαρβάροις· καὶ ἡττη-
θεῖσι τῇ ναυμαχίᾳ οὐ μικρὰν τὴν βλάβην ἔσεσθαι ἐς τοῦ

10. ἐλπίζων ex Opt. Vulgo ἐπελπίζων.
11. καὶ γὰρ δὴ ex eodem pro καὶ δή.

8. Mons Mycale, ſeptentrionem verſus a Mileto e regione inſulae Sami ſitus.

10. κατὰ πρύμναν] naves puppim littori habebant proxime applicitam, proram verſus mare ſpectantem. *Gron.* Καὶ ὧς παρῄνει *etiam ſic, nihilominus.* Licet centum et ſexaginta tantum naves haberent Graeci, barbarorum autem claſſis eſſet quadringentarum navium, nihilominus tamen ad navale proelium adhortabatur Alexandrum Parmenio. *Raph.*

13. τήν τε ἐμπειρίαν] *peritiamque* Macedonum et audaciam in inſtabili loco, i. e. in mari, nolle prodere, exponere, objicere barbaris. *Raph.*

πολέμου τὴν πρώτην δόξαν· τά τε ἄλλα, καὶ τοὺς Ἕλληνας νεωτερίειν πρὸς τοῦ ναυτικοῦ πταίσματος τὴν ἐπαγγελίαν ἐπαρθέντας. Ταῦτα μὲν τῷ λογισμῷ ξυντιθεὶς οὐκ ἐν καιρῷ ἀπέφαινε ναυμαχεῖν· τὸ θεῖον δὲ αὐτὸς ἄλλῃ ἐξηγεῖσθαι. Εἶναι μὲν γὰρ πρὸς αὐτοῦ τὸν ἀετόν· ἀλλ' ὅτι ἐπὶ γῆς καθήμενος ἐφαίνετο, δοκεῖν οἱ μᾶλλόν τι σημαίνειν, ὅτι ἐκ γῆς κρατήσει τοῦ Περσῶν ναυτικοῦ.

XIX. Καὶ ἐν τούτῳ Γλαύκιππος, ἀνὴρ τῶν δοκίμων ἐν Μιλήτῳ, ἐκπεμφθεὶς παρὰ Ἀλέξανδρον παρὰ τοῦ δήμου τε καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων, οἷς μᾶλλόν τι ἐπετέτραπτο ἡ πόλις, τά τε τείχη ἔφη ἐθέλειν τοὺς Μιλησίους καὶ τοὺς λιμένας παρέχειν κοινοὺς Ἀλεξάνδρῳ καὶ Πέρσαις· καὶ τὴν πολιορκίαν ἐπὶ τούτοις λύειν ἠξίου. 1
Ἀλέξανδρος δὲ Γλαυκίππῳ μὲν προστάσσει ἀπαλλάττεσθαι κατὰ τάχος ἐς τὴν πόλιν, καὶ Μιλησίοις ἐπαγγέλλειν παρασκευάζεσθαι, ὡς μαχουμένους ἔσωθεν. 2
Αὐτὸς δ' ἐπιστήσας τῷ τείχει μηχανάς, καὶ τὰ μὲν καταβαλὼν δι' ὀλίγου τῶν τειχῶν, τὰ δὲ κατασείσας ἐπιπολύ, προσῆγε τὴν στρατιάν, ὡς ἐπιβησομένους, ᾗ κατερήριπτο ἢ ἐσεσάλευτο τὸ τεῖχος, ἐφομαρτούντων καὶ μόνον οὐ θεωμένων τῶν Περσῶν ἀπὸ τῆς Μυκάλης πολιορκουμένους τοὺς φίλους σφῶν καὶ ξυμμάχους. 3
Ἐν τούτῳ δὲ καὶ οἱ ἀμφὶ Νικάνορα ἀπὸ τῆς Λάδης τὴν ὁρμὴν τῶν ξυν 4

15. ἐκ γῆς ex auctoritate ſcriptorum omnium. Vulgo additur articulus ἐκ τῆς γῆς.

Cap. XIX.

2. ἐπαγγέλλειν et μαχουμένους utrumque ex MStis omnibus pro ἀπαγγ. et μαχομένους. Prius Gronov. ad XVIII, 14. correxit, hoc loco neglexit. Μαχουμένους jam eſt in Veneta et Baſil.

15. οὐκ ἐν καιρῷ ſc. εἶναι. ἐκ γῆς, i. e. eo, ut litora et portus hoſtium easque gentes in poteſtatem ſuam redigeret, quae naves et claſſiarios Perſis praeberent.

C. XIX.

Arg. Miletus terra marique oppugnata et capta. Irrita claſſis Perſarum conamina.

Ἀλεξάνδρῳ κατιδόντες, ἐς τὸν λιμένα ἐπέπλεον τῶν
Μιλησίων, παρὰ γῆν τὴν εἰρεσίαν ποιȣ́μενοι, καὶ κατὰ
τὸ ςόμα τȣ̃ λιμένος, ἧπερ τὸ ςενώτατον ἦν, ἀντιπρώρȣς
βύζην τὰς τριήρεις ὁρμίσαντες, ἀποκεκλείκεσαν, τῷ
μὲν Περσικῷ ναυτικῷ τὸν λιμένα, τοῖς Μιλησίοις δὲ τὴν
5 ἐκ τῶν Περσῶν ὠφέλειαν. Ἔνθα οἱ Μιλήσιοί τε καὶ οἱ
μισθοφόροι, πανταχόθεν ἤδη προσκειμένων σφίσι τῶν
Μακεδόνων, οἱ μὲν αὐτῶν ῥιπτȣ̃ντες σφᾶς ἐν τῇ θαλάσ-
σῃ, ἐπὶ τῶν ἀσπίδων ὑπτίων ἐς νησίδα τινὰ ἀνώνυμον
6 τῇ πόλει ἐπικειμένην διενήχοντο· οἱ δὲ, ἐς κελήτια ἐμ-
βαίνοντες καὶ ἐπειγόμενοι ὑποφθάσαι τὰς τριήρεις τῶν
Μακεδόνων, ἐγκατελήφθησαν ἐν τῷ ςόματι τȣ̃ λιμένος
πρὸς τῶν τριηρῶν, οἱ δὲ πολλοὶ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει ἀπώλ-
7 λυντο. Ἀλέξανδρος δὲ, ἐχομένης ἤδη τῆς πόλεως, ἐπὶ
τȣ̀ς ἐς τὴν νῆσον καταπεφευγότας ἐπέπλει αὐτὸς, κλί-
μακας φέρειν ἐπὶ τὰς πρώρας τῶν τριηρῶν κελεύσας, ὡς
κατὰ τὰ ἀπότομα τῆς νήσȣ, καθάπερ πρὸς τεῖχος, ἐκ
8 τῶν νεῶν τὴν ἀπόβασιν ποιησόμενος. Ὡς δὲ διακινδυ-
νεύειν ἐθέλοντας τȣ̀ς ἐν τῇ νήσῳ ἑώρα, οἶκτος λαμβάνει

4. ἀντιπρώρȣς βύζην τὰς τριήρεις ὁρμίσαντες] ἀντίπρωρος proprie navis, cujus proſa obverſa eſt alicui rei, ut ſect. 15., deinde omnino: converſus in aliquem locum, ex adverſo poſitus. Cf. Mori index ad Xen. Hiſt. Gr. ubi exemplum eſt de exercitu ἀντιπρώρῳ. Plut. in V. Alex. elephantos hoſtibus oppoſitos vocat ἀντιπρώρȣς. Proris vero navium adfixa erant roſtra, quibus hoſtium naves petebantur. Vocem βύζην explicat Scholiaſtes ad Thucyd. IV, 8. ἀθρόως, οἷον βύσαντες ταῖς ναυσὶ τὸν ἔσπλȣν. Nicanor igitur, παρὰ γῆν, non in alto, navigans, ne forte a Perſis pugnare cogeretur, fauces portus occupat, *confertim triremes collocans* atque *adverſis proris*, ut vertit Raphelius, qui addit: Quibus autem obverſae ſteterint prorae, oppidanis an Perſarum claſſi, non eſt difficile dijudicare. Qui enim dubitari poteſt, quin mare verſus ſpectarint, quum perſicae claſſi dicantur aditum praecluſiſſe, nullius autem ab urbe periculi ne ſuſpicio quidem ſit in Arriani verbis.

5. ἐν τῇ θαλάσσῃ] ut ſaepiſſime pro ἐς τὴν θάλασσαν. Sequentia ἐπὶ τῶν ἀσπίδων ὑπτ. pertinent ad διενήχοντο.

6. οἱ δὲ πολλοὶ, *plerique autem*, non *multi*, quod eſſet πολλοὶ ſine articulo. *Raph.*

αὐτὸν τῶν ἀνδρῶν, ὅτι γενναῖοί τε καὶ πιστοὶ αὐτῷ ἐφαί-
νοντο. Καὶ σπένδεται πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῷδε, ὡς αὐτῷ
ξυστρατεύειν. Ἦσαν δὲ οὗτοι μισθοφόροι Ἕλληνες ἐς 9
τριακοσίους· αὐτοὺς δὲ Μιλησίους, ὅσοι μὴ ἐν τῇ κατα-
λήψει τῆς πόλεως ἔπεσον, ἀφῆκε, καὶ ἐλευθέρους εἶναι
ἔδωκεν. Οἱ δὲ βάρβαροι ἀπὸ τῆς Μυκάλης ὁρμώμενοι, 10
ταῖς μὲν ἡμέραις ἐπέπλεον τῷ Ἑλληνικῷ ναυτικῷ, προ-
καλέσασθαι ἐς ναυμαχίαν ἐλπίζοντες· τὰς δὲ νύκτας
πρὸς τῇ Μυκάλῃ οὐκ ἐν καλῷ ὡρμίζοντο, ὅτι ὑδρεύεσθαι
ἀπὸ τοῦ Μαιάνδρου ποταμοῦ τῶν ἐκβολῶν διὰ μακροῦ
ἠναγκάζοντο. Ἀλέξανδρος δὲ, ταῖς μὲν ναυσὶ τὸν 11
λιμένα ἐφύλαττε τῶν Μιλησίων, ὡς μὴ βιάσαιντο οἱ
βάρβαροι τὸν ἔσπλουν. Ἐκπέμπει δ᾽ ἐς τὴν Μυκάλην
Φιλώταν, ἄγοντα τούς τε ἱππέας καὶ τῶν πεζῶν τάξεις
τρεῖς, παραγγείλας εἴργειν τῆς ἀποβάσεως τοὺς ἀπὸ
τῶν νεῶν. Οἱ δὲ, ὕδατός τε σπάνει καὶ τῶν ἄλλων 12
ἐπιτηδείων οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ πολιορκούμενοι ἐν ταῖς
ναυσὶν, ἐς Σάμον ἀπέπλευσαν· ἐκεῖθεν δὲ ἐπισιτισά-
μενοι αὖθις ἐπέπλεον τῇ Μιλήτῳ· καὶ τὰς μὲν πολλὰς 13
τῶν νεῶν πρὸ τοῦ λιμένος ἐν μετεώρῳ παρέταξαν, εἴπῃ
ἐκκαλέσαιντο ἐς τὸ πέλαγος τοὺς Μακεδόνας· πέντε δὲ
αὐτῶν εἰσέπλευσαν εἰς τὸν μεταξὺ τῆς τε ἄλλης νήσου
καὶ τοῦ στρατοπέδου λιμένα, ἐλπίσαντες κενὰς κατα-
λήψεσθαι τὰς Ἀλεξάνδρου ναῦς· ὅτι τοὺς ναύτας 14
ἀποσκεδάννυσθαι τὸ πολὺ ἀπὸ τῶν νεῶν, τοὺς μὲν ἐπὶ

10. τῶν ἐκβολῶν ex Opt. Vulgo εἰσβολῶν.
11. τῆς ἀποβάσεως τοὺς ἀπὸ τῶν νεῶν. Sic Opt. cum quinque aliis, pro vulgato τῆς ἀποβ. αὐτούς.
13. εἴπῃ ἐκκαλ. Sic ex omnibus MStis et Veneta pro ὅπῃ ἐκκ.
14. τὸ πολὺ ex Opt. et tribus aliis pro vulgato ἐπὶ πολύ.

12. οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ] *propemodum.* Elliptica loquendi ratio, quaſi diceretur: *nihil aliud* mali deerat, niſi *quod non* prorſus *obſiderentur. Raph.*

13. τῆς τε ἄλλης νήσου] Circa Laden ſitae erant parvulae inſulae Tragaeae, et noſter ipſe praeter Laden modo commemoravit νησῖδα τινὰ ἀνώνυμον τῇ πόλει ἐπικειμένην, quam nunc dicere videtur.

14. τὸ πολὺ *plerumque.*

Φρυγανισμῷ, τὰς δὲ ἐπὶ ξυγκομιδῇ τῶν ἐπιτηδείων, τὰς δὲ καὶ εἰς προνομὰς ταττομένας, πεπυσμένοι ἦσαν.
15 Ἀλλὰ μέρος μέν τι ἀπῆν τῶν ναυτῶν· ἐκ δὲ τῶν παρόντων ξυμπληρώσας Ἀλέξανδρος δέκα ναῦς, ὡς προσπλεύσας τὰς πέντε τῶν Περσῶν κατεῖδε, πέμπει ἐπ' αὐτὰς κατὰ σπουδὴν, ἐμβάλλειν ἀντιπρώρους κελεύσας.
16 Οἱ δὲ ἐν ταῖς πέντε ναυσὶ τῶν Περσῶν, ὡς παρ' ἐλπίδα ἀναγομένους τοὺς Μακεδόνας ἐπὶ σφᾶς εἶδον, ὑποστρέψαντες ἐκ πολλοῦ, ἔφευγον πρὸς τὸ ἄλλο ναυτικόν.
17 Καὶ ἡ μὲν Ἰασσέων ναῦς ἁλίσκεται αὐτοῖς ἀνδράσιν ἐν τῇ φυγῇ, οὐ ταχυναυτοῦσα. Αἱ δὲ τέσσαρες ἔφθασαν καταφυγεῖν εἰς τὰς οἰκείας τριήρεις. Οὕτω μὲν δὴ ἀπέπλευσαν ἄπρακτοι ἐκ Μιλήτου οἱ Πέρσαι.

1 XX. Ἀλέξανδρος δὲ καταλῦσαι ἔγνω τὸ ναυτικὸν, χρημάτων τε ἐν τῷ τότε ἀπορίᾳ, καὶ ἅμα οὐκ ἀξιόμαχον ὁρῶν τὸ αὐτοῦ ναυτικὸν τῷ Περσικῷ, οὔκουν οὐδ' ἐθέλων
2 μέρει τινὶ τῆς στρατιᾶς κινδυνεύειν. Ἄλλως τε ἐπενόει, κατέχων ἤδη τῷ πεζῷ τὴν Ἀσίαν, ὅτι οὔτε ναυτικοῦ ἔτι δέοιτο, τάς τε παραλίους πόλεις λαβὼν, καταλύσει τὸ Περσῶν ναυτικὸν, οὔτε ὁπόθεν τὰς ὑπηρεσίας πληρώσουσιν, οὔτε ὅπῃ τῆς Ἀσίας προσέξουσιν ἔχοντας. Καὶ

16. In omnibus editt. legitur τὸ ἄλλον ναυτικόν. Delevi prius το quod male duplicatum eſt. Similis error eſt in Baſil. I, 27, 9. ὅρος ἄλλον ἐστιν, quod tamen excuſari poteſt.

Cap. XX.

2. πληρώσουσιν ex Opt. pro συμπληρ. Ex eodem et plurimis ſcripſi ὅπῃ τῆς Ἀσίας pro vulgato ὅποι τ. Ἀσίας.

16. ἐκ πολλοῦ] *e longinquo*, non exſpectato propiore Macedonum acceſſu. Eodem ſenſu dicitur III, 28, 11. *Raph.*

17. αὐτοῖς ἀνδράσιν] deeſt σὺν, *una cum ipſis viris*, remigibus et militibus. *Raph.* Iaſſus eſt inſula parva cum oppido, ad Cariam pertinens, ſub Mileto.

C. XX.

Arg. Alexander, claſſe diſſoluta, Cariam ingreditur. Obſidio Halicarnaſſi. Irrita ſpes de Myndo.

2. καταλύσει] repete ὅτι. Deinde placuit Arriano (ut ait Gron. ad c. 21. p. 45.) voces eas τὸ Περσῶν ναυτικὸν conſtruere,

τὸν ἀετὸν ταύτῃ συνέβαλλεν, ὅτι ἐσήμηνεν αὐτῷ ἐκ τῆς
γῆς κρατήσειν τῶν νεῶν. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος, 3
ἐπὶ Καρίας ἐστέλλετο, ὅτι ἐν Ἁλικαρνασσῷ συνεστηκέναι
οὐ φαύλην δύναμιν τῶν τε βαρβάρων καὶ ξένων ἐξηγ-
γέλλετο. Ὅσαι δὲ ἐν μέσῳ πόλεις Μιλήτου τε καὶ Ἁλι- 4
καρνασσοῦ, ταύτας δὲ ἐξ ἐφόδου λαβὼν, καταστρατοπε-
δεύει πρὸς Ἁλικαρνασσῷ, ἀπέχων τῆς πόλεως ἐς πέντε
μάλιστα σταδίους, ὡς ἐπὶ χρονίῳ πολιορκίᾳ. Ἥ τε γὰρ 5
φύσις τοῦ χωρίου ὀχυρὸν ἐποίει αὐτὸ, καὶ ὅπῃ τι ἐνδεῖν
ὡς πρὸς ἀσφάλειαν ἐφαίνετο, ξύμπαντα ταῦτα Μέμνων
τε αὐτὸς παρὼν, ἤδη ἀποδεδειγμένος πρὸς Δαρείου τῆς
τε κάτω Ἀσίας καὶ τοῦ ναυτικοῦ παντὸς ἡγεμὼν, ἐκ
πολλοῦ παρεσκευάκει· καὶ στρατιῶται πολλοὶ μὲν ξένοι 6
μισθοφόροι τῇ πόλει ἐγκατελείφθησαν, πολλοὶ δὲ καὶ
Περσῶν αὐτῶν· αἵ τε τριήρεις ἐφώρμουν τῷ λιμένι, ὡς
καὶ ἀπὸ τῶν ναυτῶν πολλὴν ὠφέλειαν γίγνεσθαι ἐς τὰ
ἔργα. Τῇ μὲν δὴ πρώτῃ ἡμέρᾳ προσάγοντος Ἀλεξάν- 7
δρου τῷ τείχει, κατὰ τὰς ἐπὶ Μύλασσα φερούσας
πύλας, ἐκδρομή τε γίγνεται τῶν ἐκ τῆς πόλεως καὶ
ἀκροβολισμός· καὶ τούτους οὐ χαλεπῶς ἀνέστειλάν τε οἱ
παρ' Ἀλεξάνδρου ἀντεκδραμόντες, καὶ ἐς τὴν πόλιν
κατέκλεισαν. Οὐ πολλαῖς δὲ ὕστερον ἡμέραις Ἀλέξαν- 8
δρος ἀναλαβὼν τούς τε ὑπασπιστὰς καὶ τὴν τῶν ἑταίρων
ἵππον, καὶ τὴν Ἀμύντου τε καὶ Περδίκκου καὶ Μελεάγρου
τάξιν τὴν πεζικὴν, καὶ πρὸς τούτοις τοὺς τοξότας καὶ τοὺς
Ἀγριᾶνας, περιῆλθε τῆς πόλεως τὸ πρὸς Μύνδον μέρος,

4. ταύτας δὲ ἐξ ἐφόδου ex uno MSto, jubente Gronovio ad c. 23, 4. Vulgo deficit δέ.
8. τῆς πόλεως τὸ πρὸς Μύνδον ex eodem. Vulgo ἐς τὸ πρὸς Μ.

ac ſi ſcripſiſſet τοὺς Περσῶν ναύτας.

4. ἐξ ἐφόδου] *primo acceſſu.* Diverſum eſt ἐν παρόδῳ. Tertium eſt ἐξ ἐπιδρομῆς. Halicarnaſſus eſt princeps Cariae.

μάλιστα eſt *circiter, propemodum.*

7. Mylaſſa, urbs Cariae ab Halicarnaſſo orientem verſus, Myndus ſeptentrionem verſus ſita.

τό, τε τεῖχος κατοψόμενος, εἰ ταύτῃ ἐπιμαχώτερον
τυγχάνοι ὂν ἐς τὴν προσβολὴν, καὶ ἅμα εἰ τὴν Μύνδον
9 ἐξ ἐπιδρομῆς δύναιτο λαθὼν κατασχεῖν· ἔσεσθαι γὰρ
οὐ σμικρὰν τὴν ὠφέλειαν ἐς τὴν τῆς Ἁλικαρνασσοῦ πολιορ-
κίαν, τὴν Μύνδον οἰκείαν γενομένην. Καί τι ἐνεδίδοτο
αὐτῷ ἐκ τῶν Μυνδίων, εἰ λάθοι νυκτὸς προσελθών.
10 Αὐτὸς μὲν δὴ κατὰ τὰ συγκείμενα ἀμφὶ μέσας νύκτας
προσῆλθε τῷ τείχει· ὡς δὲ οὐδὲν ἐνεδίδοτο ἀπὸ τῶν
ἔνδον, αἵ τε μηχαναὶ καὶ αἱ κλίμακες αὐτῷ οὐ παρῆσαν,
οἷα δὴ οὐκ ἐπὶ πολιορκίαν σταλέντι, ἀλλ᾽ ὡς ἐπὶ προδοσίᾳ
ἐνδιδομένης τῆς πόλεως, προσήγαγε καὶ ὣς τῶν Μακε-
δόνων τὴν φάλαγγα ὑπορύττειν κελεύσας τὸ τεῖχος.
11 Καὶ ἕνα γε πύργον κατέβαλεν οἱ Μακεδόνες· οὐ μέν τοι
ἐγύμνωσέ γε τὸ τεῖχος πεσών· καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως
ἅμα εὐρώστως ἀμυνόμενοι, καὶ ἐκ τῆς Ἁλικαρνασσοῦ ἤδη
κατὰ θάλασσαν πολλοὶ παραβεβοηθηκότες, ἄπορον
ἐποίησαν τῷ Ἀλεξάνδρῳ τὴν αὐτοσχέδιόν τε καὶ ἐξ
12 ἐπιδρομῆς κατάληψιν τῆς Μύνδου. Οὕτω μὲν δὴ ἐπα-
νέρχεται Ἀλέξανδρος, οὐδὲν πράξας ὧν ἕνεκα ὡρμήθη·
καὶ τῇ πολιορκίᾳ τῆς Ἁλικαρνασσοῦ αὖθις προσεῖχε.
13 Καὶ τὰ πρῶτα μὲν τὴν τάφρον, ἣ πρὸ τῆς πόλεως ὀρώ-
ρυκτο αὐτοῖς, πλάτος μὲν τριάκοντα μάλιστα πήχεων,
τὸ βάθος δὲ ἐς πεντεκαίδεκα, ἐχώννυε, τοῦ ῥᾳδίαν εἶναι
μὲν προσαγωγὴν τῶν τε πύργων, ἀφ᾽ ὧν ἔμελλε τοὺς
ἀκροβολισμοὺς ἐς τοὺς προμαχομένους τοῦ τείχους ποιεῖσθαι,
καὶ τῶν ἄλλων μηχανῶν, αἷς κατασείειν ἐπενόει τὸ τεῖχος.

11. *οὐ μέν τοι ἐγύμνωσέ γε τὸ τεῖχος πεσόν.* Sic Vulgata et MSti omnes. Conjicit Gronovius *οὐ μέν τι*, nempe *τῆς πόλεως*, ut *τὸ τεῖχος* ſit aliud vocabulum, loco *τοῦ πύργου*. Quod ferri quidem poteſt, at ellipſis *τῆς πόλεως* durior mihi videtur, et Vulcanii conjectura, *πεσών*, ſimplicior, quam recipere malui, quum in Lemgoviana Gronovii conjectura expreſſa ſit. Ceciderat quidem turris, ſed ita, ut per ruinas ejus aditus Macedonibus non pateret.

13. *τὸ βάθος δὲ* ex Opt. Vulgo *τὸ δὲ βάθος*.

9. *καί τι ἐνεδίδοτο*] *etiam aliquid venditabatur illi.* Gron.

Καὶ ἥ τε τάφρος αὐτῷ ἐχώσθη οὐ χαλεπῶς, καὶ οἱ
πύργοι προσήγοντο ἤδη. Οἱ δὲ ἐκ τῆς Ἁλικαρνασσοῦ 14
νυκτὸς ἐκδραμόντες, ὡς ἐμπρῆσαι τούς τε πύργους, καὶ
ὅσαι ἄλλαι μηχαναὶ προσηγμέναι, ἢ οὐ πόρρω τοῦ προσά-
γεσθαι ἦσαν, ὑπὸ τῶν φυλακῶν τε τῶν Μακεδόνων,
καὶ ὅσοι ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ ἐξεγερθέντες παρεβοήθησαν,
οὐ χαλεπῶς κατεκλείσθησαν εἰς τὰ τείχη αὖθις· καὶ 15
ἀπέθανον αὐτῶν ἄλλοι τε ἐς ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν,
καὶ Νεοπτόλεμος, ὁ Ἀῤῥαβαίου, τοῦ Ἀμύντου ἀδελφὸς,
τῶν παρὰ Δαρεῖον αὐτομολησάντων. Τῶν δ᾽ Ἀλεξάν-
δρου στρατιωτῶν ἀπέθανον μὲν ἐς ἑκκαίδεκα, τραυματίαι
δὲ ἐγένοντο ἐς τριακοσίους· ὅτι ἐν νυκτὶ γινομένης τῆς
ἐκδρομῆς, ἀφυλακτότεροι ἐς τὸ τιτρώσκεσθαι ἦσαν.

XXI. Οὐ πολλαῖς δὲ ἡμέραις ὕστερον, δύο τῶν 1
Μακεδόνων ὁπλῖται ἐκ τῆς Περδίκκου τάξεως, ξυσκη-

15. καὶ ὁ Νεοπτόλεμος ὁ Ἀῤῥαβαίου τοῦ Ἀμύντου ἀδελφὸς Gronovius vertit: *Neoptolemus, frater Arrabaei, Amyntae filii.* Audirem Gronovium, niſi locus ipſe, quem laudat (c. 25.) contra eum pugnaret, ex quo patet, Arrabaeum Heromenem et Alexandrum non eſſe filios *Amyntae*, ſed *Aeropi*. Neoptolemo igitur nihil eſt cum Arrabaeo, niſi forte ejus filius fuerit. Quod ſi ponis, alia eſt difficultas. Erat Amyntas quidam Arrabaei filius, ſed inter milites et amicos Alexandri, nec veroſimile eſt, fratres ſibi bello obſtare voluiſſe, nec Amyntam Arrabaei filium Alexandro tam fidum fuiſſe viſum, fratre ad Perſas perfuga, quam apparet ex I, 12, 12. 14, 1. 15, 1. 28, 5. Quare accedente Diodoro (XVII, 25.) qui Neoptolemum occiſis Macedonibus apud Alexandrum adnumerat, veroſimillimum mihi eſt, Arrianum erraſſe, dum Neoptolemum inter Perſas cecidiſſe narraret. Niſi forte legendum eſt καὶ Νεοπτόλεμος ὁ Ἀντιόχου, τοῦ Ἀμύντου ἀδελφός. Amyntas enim Antiochi filius ad Perſas transierat. Vide Indicem. Articulum vero ὁ ante Νεοπτόλεμος abjicio. Deeſt in Veneta et Baſileenſi. Si exemplis probatum vis, articulum abeſſe debere, conferas cap. 12, 4. c. 16, 5.

Cap. XXI.

1. ἐκ τῆς ὕστερον Περδίκκου τάξεως. Sic vulgo. Tertiam vocem, quam Gronovius ex ſuperiore verſu temere repetitam cenſet, ejiciendam putavi, praecipue ob quintam hujus capitis ſectionem.

C. XXI.

Arg. Per duos Macedonas excitata temere pugna.

νοῦντές τε καὶ ἅμα ξυμπίνοντες, αὐτόν τε καὶ τὰ αὐτοῦ
2 ἑκάτερος ἐπὶ μέγα τῷ λόγῳ ἦγεν· ἔνθα δὴ φιλοτιμία
τε ἐσπίπτει αὐτοῖς (καί τι καὶ ὁ οἶνος ὑπεθέρμαινεν)
ὥς τε ὁπλισάμενοι αὐτοὶ ἐπὶ σφῶν, προσβάλλουσι τῷ
τείχει κατὰ τὴν ἄκραν τὴν πρὸς Μύλασσα μάλιστα
τετραμμένην, ὡς ἐπίδειξιν τῆς σφῶν ῥώμης μᾶλλόν τι
ἢ πρὸς πολεμίους μετὰ κινδύνου τὸν ἀγῶνα ποιησόμενοι.
3 Καὶ τούτους κατιδόντες τινὲς τῶν ἐκ τῆς πόλεως δύο τε
οντας, καὶ οὐ ξὺν λογισμῷ προσφερομένους τῷ τείχει,
4 ἐπεκθέουσιν. Οἱ δὲ τοὺς μὲν ἐγγὺς πελάσαντας
ἀπέκτειναν, πρὸς δὲ τοὺς ἀφεστηκότας ἠκροβολίζοντο,
πλεονεκτούμενοι τῷ τε πλήθει καὶ τοῦ χωρίου τῇ χαλεπό-
τητι· ὅτι ἐξ ὑπερδεξίου τοῖς πολεμίοις ἡ ἐπιδρομή τε
5 καὶ ὁ ἀκροβολισμὸς ἐγίγνετο. Καὶ ἐν τούτῳ ἀντεκθέουσι
τινὲς καὶ ἄλλοι τῶν τοῦ Περδίκκου στρατιωτῶν, καὶ ἀπὸ
τῆς Ἁλικαρνασσοῦ ἄλλοι, καὶ ξυμπίπτει μάχη καρ-
6 τερὰ πρὸς τῷ τείχει. Καὶ κατακλείονται αὖθις πρὸς
των Μακεδόνων εἴσω τῶν πυλῶν οἱ ἐπεκδραμόντες. Παρ'
7 ὀλίγον δὲ ἦλθε καὶ ἁλῶναι ἡ πόλις. Τά τε γὰρ τείχη
ἐν τῷ τότε οὐκ ἐν ἀκριβεῖ φυλακῇ ἦν, καὶ δύο πύργοι
καὶ μεσοπύργιον εἰς ἔδαφος καταπεπτωκότα, οὐ χαλεπὴν
ἂν τῷ στρατεύματι, εἰ ἅπαν προσήψατο τοῦ ἔργου, τὴν
ἐς τὸ τεῖχος πάροδον παρέσχε. Καὶ ὁ τρίτος πύργος
κατασεσεισμένος, οὐδὲ οὗτος χαλεπῶς ἂν ἠρίφθη ὑπορυσ-
8 σόμενος. Ἀλλὰ ἔφθησαν γὰρ ἀντὶ τοῦ πεπτωκότος
τείχους, ἔσωθεν πλίνθινον μηνοειδὲς ἀντοικοδομησάμενοι,
9 οὐ χαλεπῶς, ὑπὸ πολυχειρίας. Καὶ τούτῳ ἐπῆγε τῇ
ὑστεραίᾳ τὰς μηχανὰς Ἀλέξανδρος, καὶ ἐκδρομὴ αὖθις
γίνεται τῶν ἐκ τῆς πόλεως, ἐπὶ τῷ ἐμπρῆσαι τὰς μηχα-

7. ἂν ἠρίφθη ex MStis. Vulgo: ἀνερρίφη.
8. ὑπὸ πολυχειρίας ex Opt. pro ἀπὸ πολυχ.

2. ἐπὶ σφῶν, *ſuopte arbitrio*, iniuſſu imperatoris. *Blanc.* τῷ τείχει κατὰ τὴν ἄκραν, *muro arcis.* Praepoſitione κατὰ, in quam muri partem impetum fecerint, oſtendit. *Raph.*

νάς. Καὶ μέρος μέν τι τῶν πλησίον τοῦ τείχους γέῤῥων 10
καὶ ἑνὸς τῶν πύργων τῶν ξυλίνων κατεκαύθη, τὰ δὲ ἄλλα
διεφύλαξαν οἱ περὶ Φιλώταν τε καὶ Ἑλλάνικον, οἷς ἡ
φυλακὴ αὐτῶν ἐπετέτραπτο· ὡς δὲ καὶ Ἀλέξανδρος ἐπε- 11
φάνη ἐν τῇ ἐκδρομῇ, τάς τε δᾶδας ὅσας ἔχοντες ἐκβε-
βοηθήκεσαν ἀφέντες, καὶ τὰ ὅπλα οἱ πολλοὶ αὐτῶν
ῥίψαντες, εἴσω τοῦ τείχους ἔφευγον. Καί τοι τά γε 12
πρῶτα τῇ φύσει τε τοῦ χωρίου ὑπερδεξίου ὄντος ἐπεκρά-
τουν, καὶ οὐ κατὰ μέτωπον μόνον ἠκροβολίζοντο ἐς τοὺς
προμαχομένους τῶν μηχανῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν πύργων,
οἳ δὴ ἑκατέρωθεν τοῦ ἐῤῥιμμένου τείχους αὐτοὶ ὑπολελειμ-
μένοι, ἐκ πλαγίου τε καὶ μονονοὺ κατὰ νώτου παρεῖχον
ἀκροβολίζεσθαι ἐς τοὺς τῷ ἀντῳκοδομημένῳ τείχει
προσάγοντας.

XXII. Οὐ πολλαῖς δὲ ὕστερον ἡμέραις ἐπάγοντος 1
αὖθις Ἀλεξάνδρου τὰς μηχανὰς τῷ πλινθίνῳ τῷ ἐντὸς
τείχει, καὶ αὐτῷ ἐφεστηκότος τῷ ἔργῳ, ἐκδρομὴ γίνεται
πανδημεὶ ἐκ τῆς πόλεως· τῶν μὲν κατὰ τὸ ἐρηριμμένον
τεῖχος, ᾗ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπετέτακτο· τῶν δὲ κατὰ
τὸ τρίπυλον, ᾗ οὐδὲ πάνυ τι προσδεχομένοις τοῖς Μακε-

12. τοῦ ἐῤῥιμμένου τείχους ex Opt. Vulgo τοῦ ἐρηριμμένου τείχ.

Cap. XXII.

1. τὸ τρίπυλον. Minore magis, quam magna litera prima hoc nomen ſcribere malui, quum nomen portae ſit, quod etiam patet ex ſect. 7.: περὶ ταῖς πύλαις αὐταῖς.

10. γεῤῥῶν] *cratiumque*, quibus opera tegebantur, *nonnihil.* Freinshem. in Suppl. ad Curt. II, 10, 2.

12. κατὰ νώτου] eo quod interior murus in naſcentis lunae figuram eſſet ſinuatus. — παρεῖχον *praebebant* facultatem nimirum. *Raph.*

C. XXII.

Arg. Conflictus circa lateritium intra moenia murum. Pugna felix Macedonum.

1. κατὰ τὸ τρίπυλον] *per tripylum*, quod Halicarnaſſi nomen eſt portae, ſicut τὸ δίπυλον Athenis. Confirmatur id ſect. 7. verbis περὶ ταῖς πύλαις αὐταῖς, quae ſolummodo de Tripylo intelligenda eſſe videntur, et ipſo loquendi genere κατὰ τὸ τρ. ut κατὰ τὸ ἐρ. τεῖχος.

προσδεχομένοις ἦν] *exſpectantibus erat*, i. e. exſpectabant. Sic Tacit. Agric. 18, 2. *quibus bellum volentibus erat.* *Raph.*

δόσιν ἦν. Καὶ οἱ μὲν δᾷδάς τε ταῖς μηχαναῖς ἐνέβαλλον, καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τὸ ἐξάψαι τε φλόγα καὶ ἐπὶ
3 μέγα προκαλέσασθαι. Τῶν δὲ ἀμφ' Ἀλέξανδρον αὐτῶν τε ἐμβαλλόντων ἐς αὐτοὺς ἐῤῥωμένως, καὶ ταῖς μηχαναῖς ἀπὸ τῶν πύργων λίθων τε μεγάλων ἀφιεμένων, καὶ βελῶν ἐξακοντιζομένων, οὐ χαλεπῶς ἀπεστράφησάν τε καὶ ἔφυγον ἐς τὴν πόλιν· καὶ φόνος ταύτῃ οὐκ ὀλίγος ἐγένετο, ὅσῳ πλείονές τε καὶ ξὺν μείζονι τῇ τόλμῃ
4 ἐξέδραμον. Οἱ μὲν γὰρ εἰς χεῖρας ἐλθόντες τοῖς Μακεδόσιν, ἀπέθανον· οἱ δὲ, ἀμφὶ τῷ τείχει τῷ καταπεπτωκότι, στενοτέρας τε ἢ κατὰ τὸ πλῆθος αὐτῶν τῆς παρόδου οὔσης, καὶ τῶν κατερηριμμένων τοῦ τείχους χαλε-
5 πὴν τὴν ὑπέρβασιν αὐτοῖς παρεχόντων. Τοῖς δὲ κατὰ τὸ τρίπυλον ἐκδραμοῦσιν ἀπήντα Πτολεμαῖος ὁ σωματοφύλαξ ὁ βασιλικὸς, τήν τε Ἀδδαίου καὶ Τιμάνδρου ἅμα οἱ τάξιν ἄγων καὶ ἔστιν οὓς τῶν ψιλῶν. Καὶ οὗτοι οὐδὲ
6 αὐτοὶ χαλεπῶς ἐτρέψαντο τοὺς ἐκ τῆς πόλεως. Ξυνέβη δὲ καὶ τούτοις ἐν τῇ ἀποχωρήσει κατὰ στενὴν γέφυραν τὴν ἐπὶ τῆς τάφρου πεποιημένην φεύγουσι, τήν τε γέφυραν

5. τήν τε Ἀδδαίου καὶ Τιμάνδρου. Nusquam occurrunt duo praefecti unius τάξεως. Videntur mihi voces καὶ Τιμάνδρου natae ex nomine patris Addaei. Forte legendum eſt τοῦ pro καὶ.

6. ξυνέβη δὲ καὶ τούτοις. Sic ex omnibus MStis, Veneta et Baſileenſi. Vulgo τούτους.

5. ὁ σωματοφύλαξ ὁ βασιλικὸς] Corporis cuſtodum duo genera erant apud Alexandrum. Cuſtodes minoris auctoritatis erant pueri nobiles, qui regis famulitio fungebantur, de quibus vide Ael. Var. Hiſt. XIV, 49. Curt. V, 1, 42. Arr. Exped. IV, 13, 1. 2. Hi pueri ſunt veri corporis cuſtodes et vocantur ab Arriano plerumque παῖδες, quod verte *Pagen*. Hi vero pueri ſunt longiſſime infra dignitatem reliquorum corporis cuſtodum, qui ab Arriano vel σωματοφύλακες ſimpliciter vel σωματοφ. βασιλικοὶ vocantur, quorum usque ad reditum ex India ſeptem circa Alexandrum erant (vid. VI, 28, 6.) Hi ſunt principes ducum apud Alexandrum, e quibus ſaepe terrarum devictarum ſatrapae eligebantur, et qui plerumque magnis exercitibus, ſeorſim ab Alexandro itinera facientibus, praeficiebantur. Omnium nomina vide in Indice ſub voce Somatophylaces.

αὐτὴν ὑπὸ πλήθους ξυντρίψαι, καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἐς
τὴν τάφρον ἐμπεσόντας, τοὺς μὲν ὑπὸ σφῶν καταπα-
τηθέντας διαφθαρῆναι, τοὺς δὲ καὶ ἄνωθεν ὑπὸ τῶν
Μακεδόνων βαλλομένους. Ὁ πλεῖστος δὲ φόνος περὶ 7
ταῖς πύλαις αὐταῖς ξυνέβη· ὅτι ἡ ξύγκλεισις τῶν
πυλῶν, φοβερά τε καὶ πρὸ τοῦ καιροῦ γενομένη, δεισάν-
των μὴ συνεισπέσοιεν τοῖς φεύγουσιν ἐχόμενοι αὐτῶν οἱ
Μακεδόνες, πολλοὺς καὶ τῶν φιλίων τῆς εἰσόδου ἀπέ-
κλεισεν, οὓς πρὸς αὐτοῖς τοῖς τείχεσιν οἱ Μακεδόνες
διέφθειραν. Καὶ παρ' ὀλίγον ἧκεν ἁλῶναι ἡ πόλις, εἰ 8
μὴ Ἀλέξανδρος ἀνεκαλέσατο τὸ στράτευμα, ἔτι δια-
σῶσαι ἐθέλων τὴν Ἁλικαρνασσόν, εἴ τι φίλιον ἐνδοθείη
ἐκ τῶν Ἁλικαρνασσέων. Ἀπέθανον μὲν τῶν μὲν ἐκ τῆς 9
πόλεως ἐς χιλίους, τῶν ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἀμφὶ τοὺς τεσ-
σαράκοντα, καὶ ἐν τούτοις Πτολεμαῖός τε ὁ σωματοφύ-
λαξ, καὶ Κλέαρχος ὁ τοξάρχης, καὶ Ἀδδαῖος ὁ χιλιάρχης·
οὗτοι καὶ ἄλλοι τῶν οὐκ ἠμελημένων Μακεδόνων.

XXIII. Ἔνθα δὴ ξυνελθόντες οἱ ἡγεμόνες τῶν 1
Περσῶν, Ὀροντοβάτης τε καὶ Μέμνων, καὶ ἐκ τῶν
παρόντων γνόντες σφᾶς τε οὐ δυναμένους ἐπιπολὺ ἀντέ-
χειν τῇ πολιορκίᾳ, καὶ τοῦ τείχους τὸ μέν τι καταπεπτω-
κὸς ἤδη ὁρῶντες, τὸ δὲ κατασεσεισμένον· πολλοὺς δὲ
τῶν στρατιωτῶν ἐν ταῖς ἐκδρομαῖς, τοὺς μὲν διεφθαρμέ-
νους, τοὺς δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ τετρῶσθαι ἀπομάχους ὄντας·
ταῦτα ἐν νῷ λαβόντες, ἀμφὶ δευτέραν φυλακὴν τῆς 2

7. *φιλίων* ex Opt. Vulgo *φίλων*.

9. Vulgata erat: *Ἀπέθανον δὲ τῶν μὲν* et *τῶν δὲ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ.* Quae ita mutavi ut Optimus jubebat. Deinde in *Ἀδδαῖος ὁ χιλιάρχης* inſerui articulum, qui in editis omnibus deeſt, nec abeſſe poteſt, quum modo ſcriptum ſit *ὁ σωματοφύλαξ, ὁ τοξάρχης.*

C. XXIII.

Arg. Conſilium Perſarum de abeundo. Incendium Halicarnaſſi et expugnatio. Ada Cariae princeps in regnum paternum reſtituta.

1. *ἐκ τῶν παρόντων*] eodem modo *ex praeſentibus* dicit Curt. IV, 12, 17. *Raph.*

νυκτὸς τόν τε ξύλινον πύργον, ὃν αὐτοὶ ἀντῳκοδόμησαν ταῖς μηχαναῖς τῶν πολεμίων ἐμπιπρᾶσι, καὶ τὰς στοὰς,
3 ἐν αἷς τὰ βέλη αὐτοῖς ἀπέκειτο. Ἐνέβαλον δὲ καὶ ταῖς οἰκίαις πῦρ ταῖς πλησίον τοῦ τείχους· τῶν δὲ καὶ προσήψατο ἡ φλὸξ, ἀπό τε τῶν στοῶν καὶ τοῦ πύργου πολλὴ ἐπενεχθεῖσα, καί τι καὶ τοῦ ἀνέμου ταύτῃ ἐπιφέροντος· αὐτῶν δὲ οἱ μὲν ἐς τὴν Ἀρκόννησον ἀπεχώρησαν, οἱ δὲ ἐς τὴν Σαλμακίδα ἄκραν οὕτω καλουμένην.
4 Ἀλεξάνδρῳ δὲ ὡς ἀπηγγέλθη ταῦτα ἐκ τινῶν αὐτομολησάντων ἐκ τοῦ ἔργου, καὶ τὸ πῦρ πολὺ καθεώρα αὐτὸς, καίτοι ἀμφὶ μέσας που νύκτας ἦν τὸ γιγνόμενον· ὁ δὲ καὶ ὣς ἐξαγαγὼν τοὺς Μακεδόνας, τοὺς μὲν ἔτι ἐμπιπράντας τὴν πόλιν ἔκτεινεν, ὅσοι δὲ ἐν ταῖς οἰκίαις καταλαμβάνοιντο τῶν Ἁλικαρνασσέων, τούτους δὲ σώζειν
5 παρήγγειλεν. Ἤδη τε ἠὼς ὑπέφαινε, καὶ κατιδὼν τὰς ἄκρας, ἃς οἵ τε Πέρσαι καὶ οἱ μισθοφόροι κατειλήφεσαν, ταύτας μὲν ἀπέγνω πολιορκεῖν, τριβήν τε ἐπινοῶν οὐκ ὀλίγην ἔσεσθαι οἱ ἀμφ' αὐτὰς τῇ φύσει τῶν χωρίων, καὶ οὐ παρὰ μέγα εἶναι ἐξελόντι οἱ τὴν πόλιν ἤδη πᾶσαν.

Cap. XXIII.

3. οὕτω καλουμένην. Propter has voces ſuſpicor locum lacunoſum eſſe. Si enim dicere vellet auctor in arcem quam Salmacida vocant, ſcribendum erat ἐς τὴν Σαλμακίδα καλουμένην ἄκραν. Vox οὕτω vero adjecta requirere videtur additam rationem, cur ſic vocata fuerit arx, ſic forte: οὕτω καλουμένην ἀπὸ τῆς πηγῆς τῆς Σαλμακίδος ἐν ταύτῃ τῇ ἄκρᾳ vel ſimile quid.

4. ἀπηγγέλθη ταῦτα ἐκ τινῶν ex Opt. Vulgo ἐξηγγέλθη τ. πρὸς τινῶν.

3. τῶν δὲ καὶ προσήψατο ἡ φλὸξ] *quasdam vero etiam comprehendit flamma et ex porticibus et ex turri plurima illata, vento etiam nonnihil illuc ferente.* — Nempe tectis muro vicinis Perſae ipſi ſubjecerant ignem, quasdam vero domus (a moenibus remotiores) flamma ſponte ſua invaſit, porticibus turrique late fundentibus incendium, vento etiam adjuvante. Οἱ δὲ autem pro *quibusdam* dici notiſſimum eſt. *Raph.*

ἐς τὴν Ἀρκόννησον — ἐς τὴν Σαλμακίδα.] Salmacis, arx Halicarnaſſi, quae nomen a fonte traxit, qui bibentes molles reddere credebatur. Huic arci adjacet Arconneſus, de qua inſula vide Cellarii Not. orb. ant. Tom. II. p. 24.

5. καὶ οὐ παρὰ μέγα εἶναι ἐξελόντι] *nec id magni momenti eſſe, quum jam expugnaſſet* etc.

ʻΘάψας δὲ τοὺς ἀποθανόντας ἐν τῇ νυκτὶ, τὰς μὲν μηχα- 6
νὰς ἐς Τράλλεις ἀπαγαγεῖν ἐκέλευσε τοὺς ἐπ' αὐταῖς
τεταγμένους. Αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν εἰς ἔδαφος κατασκά- 7
ψας, αὐτῆς τε ταύτης καὶ τῆς ἄλλης Καρίας φυλακὴν
ἐγκαταλιπὼν, ξένους μὲν πεζοὺς τρισχιλίους, ἱππεῖς δὲ
ἐς διακοσίους, καὶ Πτολεμαῖον ἡγεμόνα αὐτῶν, ἐπὶ Φρυ-
γίας ἐστέλλετο· τῆς δὲ Καρίας ξυμπάσης σατραπεύειν 8
ἔταξεν Ἄδαν, θυγατέρα μὲν Ἑκατόμνου, γυναῖκα δὲ
Ἰδιέρως, ὃς καὶ ἀδελφὸς αὐτῇ ὢν, κατὰ νόμον τῶν
Καρῶν ξυνῴκει. Καὶ ὁ μὲν Ἰδριεὺς τελευτῶν ταύτῃ 9
ἐπέτρεψε τὰ πράγματα, νενομισμένον ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἔτι
ἀπὸ Σεμιράμεως καὶ γυναῖκας ἄρχειν ἀνδρῶν. Πιξό- 10
δαρος δὲ τὴν μὲν ἐκβάλλει τῆς ἀρχῆς, αὐτὸς δὲ κατεῖχε
τὰ πράγματα. Τελευτήσαντος δὲ Πιξοδάρου Ὀροντοβά-
της τὴν Καρῶν ἀρχὴν ἐκ βασιλέως πεμφθεὶς εἶχε γαμ-
βρὸς ὢν Πιξοδάρου. Ἄδα δὲ Ἄλινδα μόνον κατεῖχε, 11

7. ἐπὶ Φρυγίας. Legendum videtur ἐπὶ Λυκίας. Lyciam enim et Pamphyliam verſus ipſe caſtra movet, in Phrygiam mittit Parmenionem.

10. Hunc locum ego demum reſtituo, ex Optimo Arriano reſtituens verba: Τελευτήσαντος δὲ Πιξοδάρου, quae in editis non leguntur, et ſcribens Πιξώδαρος, non ut vulgo Πηξόδ. quam ſcripturam et interpretes Diodori ad XVI, 74. defendunt.

8. Ἄδαν, θυγατέρα μὲν Ἑκατόμνου] Hecatomnus hic occurrit apud Diod. XV, 2. et XIV, 98. ab Artaxerxe bellum contra Euagoram, Cypri regem, gerere juſſus. Poſt hunc Ol. 106, 4. 107, 1. per duos annos regnavit filia Artemiſia, fratre et marito Mauſolo poſt regnum XIV annorum mortuo (Diod. XV, 90. XVI, 36.) Poſt hanc ab anno Ol. 107, 2. per ſeptem annos frater Idrieus, et hoc mortuo per quatuor annos imperium Cariae obtinuit Ada ſoror et uxor. (Diod. XVI, 42. 45. 69.) Poſt Adam pulſam regnum obtinuit per quinque annos Pixodarus, frater natu minimus. Hic idem eſt, cujus parum deerat, quin Alexander gener fieret. (Plut. Vita Alex. c 10.) Poſt Pixodarum Perſam quendam rerum potitum eſſe, confirmat etiam Strabo XIV, p. 970. Exempla ſororum a fratribus in matrimonium et regni ſocietatem ductarum collegit Freinshemius ad Tacit. Ann. I, 3. et Curt. III, 11, 24.

9. νενομισμένον] vide notam ad 29, 4.

χωρίον τῆς Καρίας ἐν τοῖς ὀχυρώτατον, καὶ ἐσβαλόντι Ἀλεξάνδρῳ ἐς Καρίαν, ἀπήντα, τά τε Ἄλινδα ἐνδιδοῦ-
[8 σα, καὶ παῖδα οἱ τιθεμένη Ἀλέξανδρον. Καὶ Ἀλέξανδρος τά τε Ἄλινδα αὐτῇ ἐπέτρεψε, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ παιδὸς οὐκ ἀπηξίωσε, καὶ ἐπειδὴ Ἁλικαρνασσόν τε ἐξεῖλε, καὶ τῆς ἄλλης Καρίας ἐπεκράτησεν, αὐτῇ ἄρχειν ἁπάσης ἔδωκε.

[1 XXIV. Τῶν Μακεδόνων δέ ἐστιν οἱ συνεστρατευμένοι Ἀλεξάνδρῳ ἦσαν νεωστὶ πρὸ τῆς στρατείας γεγαμηκότες· καὶ τούτων ἔγνω οὐκ ἀμελητέα εἶναι οἱ ὁ Ἀλέξανδρος, ἀλλ᾽ ἐκπέμπει γὰρ αὐτοὺς ἐκ Καρίας, διαχειμάσοντας
2 ἐν Μακεδονίᾳ ἅμα ταῖς γυναιξίν· ἐπιτάξας αὐτοῖς Πτολεμαῖον τὸν Σελεύκου, ἕνα τῶν σωματοφυλάκων τῶν βασιλικῶν, καὶ τῶν στρατηγῶν, Κοῖνόν τε τὸν Πολεμοκράτους καὶ Μελέαγρον τὸν Νεοπτολέμου, ὅτι καὶ αὐτοὶ τῶν νεογάμων ἦσαν· προστάξας, ἐπειδὰν αὐτοί τε ἐπανίωσι, καὶ τοὺς μετὰ σφῶν ἐκπεμφθέντας ἐπαναγάγωσι, καταλέξαι ἱππέας τε καὶ πεζοὺς ἐκ τῆς χώρας ὅσους
3 πλείστους. Καὶ τῷ ἔργῳ τῷδε εἴπερ τινὶ ἄλλῳ, εὐδοκίμησε παρὰ Μακεδόσιν Ἀλέξανδρος. Ἔπεμψε δὲ καὶ Κλέανδρον τὸν Πολεμοκράτους, ἐπὶ ξυλλογῇ στρατιωτῶν
4 εἰς Πελοπόννησον. Παρμενίωνα δὲ πέμπει ἐπὶ Σάρδεων,

Cap. XXIV.

3. τῷ ἔργῳ τῷδε ex Optimo. Vulgo τῷ ἔργῳ τούτῳ.

11. ἐν τοῖς ὀχυρώτατον] *omnium munitiſſimum.* Voculas ἐν τοῖς vertendas eſſe: *omnium, longe, multo* docuerunt Fr. Volg. Reizius *de Proſodiae graecae accentus inclinatione*, pag. 16. ſeqq. atque Fr. Aug. Wolfius in notis ad hunc libellum doctiſſimis. Exemplis graeciſmi hujus ſingularis ibi collectis duo addo ex Arriano, alterum quod hîc eſt, alterum libr. VII, 13, 11.

C. XXIV.

Arg. Macedonibus νεογάμοις hiberna apud conjuges permiſſa; recentes in Graecia milites conſcripti. Parmenion in Phrygiam miſſus. Ab Alexandro Lycia ſubacta.

1. De ἀλλὰ γὰρ, *itaque*, vide Vigerium. In noſtro ſaepius ſeparantur, ut III, 2, 5.

δοὺς αὐτῷ τῶν τε ἑταίρων ἱππαρχίαν καὶ τοὺς Θετταλοὺς ἱππέας καὶ τοὺς ἄλλους ξυμμάχους καὶ τὰς ἁμάξας ἄγειν· καὶ κελεύει ἀπιέναι ἀπὸ Σάρδεων ἐπὶ Φρυγίαν.
Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Λυκίας τε καὶ Παμφυλίας ᾔει, ὡς τῆς 5
παραλίου κρατήσας, ἀχρεῖον καταστῆσαι τοῖς πολεμίοις
τὸ ναυτικόν. Καὶ πρῶτον μὲν ἐν παρόδῳ Ὕπαρνα 6
χωρίον ὀχυρὸν φυλακὴν ἔχον ξένους μισθοφόρους ἐξ ἐφόδου ἔλαβεν· οἱ δ᾽ ἐκ τῆς ἄκρας ξένοι ὑπόσπονδοι ἐξῆλθον.
Ἔπειτα εἰσβαλὼν ἐς Λυκίαν, Τελμισσεῖς μὲν ὁμολογίᾳ 7
προσηγάγετο· περάσας δὲ τὸν Ξάνθον ποταμὸν, Πίναρα καὶ Ξάνθον τὴν πόλιν καὶ Πάταρα ἐνδοθέντα ἔλαβεν,
καὶ ἄλλα ἐλάττω πολίσματα ἐς τριάκοντα. Ταῦτα 8
καταπράξας, ἐν ἀκμῇ ἤδη τοῦ χειμῶνος ἐς τὴν Μιλυάδα καλουμένην χώραν ἐσβάλλει, ἣ ἐστι μὲν τῆς μεγάλης Φρυγίας, ξυνετέλει δὲ ἐς τὴν Λυκίαν, τότε οὕτως ἐκ βα-
σιλέως μεγάλου τεταγμένον. Καὶ ἐνταῦθα Φασηλιτῶν 9
πρέσβεις ἧκον περὶ φιλίας τε καὶ χρυσῷ στεφάνῳ στεφανῶσαι Ἀλέξανδρον, καὶ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν ἐπικηρυκευόμε-
νοι ἐπρέσβευον Λυκίων τῶν κάτω οἱ πολλοί. Ἀλέξαν- 10
δρος δὲ Φασηλίτας τε καὶ Λυκίους παραδοῦναι τὰς πόλεις τοῖς ἐπὶ τούτῳ στελλομένοις ἐκέλευσε, καὶ παρε-
δόθησαν ξύμπασαι. Αὐτὸς δὲ ὀλίγον ὕστερον ἐς τὴν 11

4. ἀπιέναι ex eodem pro vulgato προϊέναι.

4. ἐπὶ Φρυγίαν] intellige *magnam.*

6. Hyparna, arx Cariae, ut ex noſtro loco apparet, praeter quem locum eam nusquam commemoratam vidi.

7. Sequitur ex hoc loco, celebria iſta oppida ad laevam Xanthi ſita fuiſſe. In Mappis non ita ſcripta ſunt. Milyas inter Lyciam et Phrygiam ſita eſt.

8. τεταγμένον] vide notam ad 29, 4.

9. Phaſelis, urbs inter confinia Lyciae, Pamphyliae et Piſidiae. καὶ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν etc.] Ordo et ſententia verborum eſt: „et pleriquè (vel potius: omnes) ex Lycia inferiore mittentes legatos agebant de iisdem rebus“ de quibus nempe Phaſelitae. Nam prius conjungenda ſunt ὑπὲρ τῶν αὐτῶν ἐπρέσβευον, ſicut I, 29, 10; deinde, uti loco jam citato πρεσβεύεσθαι eſt *in legatione quippiam agere*, ita hic πρεσβεύειν eſt *per legatum agere*, itemque I, 5, 3. *Raph.* Intellige autem accolas litorum Lyciae verſus orientem.

Φασηλίδα παραγενόμενος, συνεξαιρεῖ αὐτοῖς Φρούριον ὀχυρὸν ἐπιτετειχισμένον τῇ χώρᾳ πρὸς Πισιδῶν· ὅθεν ὁρμώμενοι οἱ βάρβαροι πολλὰ ἔβλαπτον τῶν Φασηλιτῶν τοὺς τὴν γῆν ἐργαζομένους.

1 XXV. Ἔτι δὲ αὐτῷ περὶ τὴν Φασηλίδα ὄντι ἐξαγ-
γέλλεται, Ἀλέξανδρον τὸν Ἀερόπου ἐπιβουλεύειν, τά τε
ἄλλα τῶν ἑταίρων ὄντα, καὶ ἐν τῷ τότε Θεσσαλῶν τῆς
2 ἵππου ἄρχοντα. Ἦν μὲν δὴ ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος, ἀδελ-
φὸς Ἡρομένους τε καὶ Ἀῤῥαβαίου, τῶν ξυνεπιλαβόντων
3 τῆς σφαγῆς τῆς Φιλίππου. Καὶ τότε αἰτίαν σχόντα
αὐτὸν Ἀλέξανδρος ἀφῆκεν, ὅτι ἐν πρώτοις τε ἀφίκετο
τῶν φίλων παρ' αὐτὸν, ἐπειδὴ Φίλιππος ἐτελεύτησε, καὶ
τὸν θώρακα συνενδὺς, συνηκολούθησεν αὐτῷ εἰς τὰ βα-
4 σίλεια· ὕστερον δὲ καὶ ἐν τιμῇ ἀμφ' αὐτὸν εἶχε, στρατη-
γόν τε ἐπὶ Θράκης στείλας· καὶ ἐπειδὴ Κάλας ὁ τῶν
Θετταλῶν ἵππαρχος ἐπὶ σατραπείᾳ ἐξεπέμφθη, αὐτὸν
5 ἀπέδειξεν ἄρχειν τῆς Θεσσαλικῆς ἵππου. Τὰ δὲ τῆς
ἐπιβουλῆς ἐξηγγέλθη ὧδε. Δαρεῖος, ἐπειδὴ Ἀμύντας,
αὐτομολήσας παρ' αὐτὸν, λόγους τέ τινας καὶ γράμμα-
τα παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου τούτου ἐκόμισε, καταπέμπει ἐπὶ
θάλασσαν Ἀσισίνην ἄνδρα Πέρσην τῶν ἀμφ' αὐτὸν

Cap. XXV.

1. Vulgo legebatur Ἀλέξανδρον αὐτῷ τὸν Ἀερόπου. Secundam vocem, quam Gronovius in Optimo et duobus aliis non invenit, abjeci. Mox poſt οὗτος et poſt Ἀῤῥαβαίου commata ſcripſi, ut voces τῶν ξυνεπιλαβόντων ad Alexandrum trahantur, non ad Heromenem et Arrabaeum.

5. Ἀσισίνην. Gron. ad VII, 6, 7. ſcribendum cenſet Σισίνης, nec credendum eſſe, illud Ἀ eſſe ab Arriano. Inveniſſe ſe in uno ὁ Ἀσελεύκου. — Accedit a Curtio hoc nomen vocari *Siſines* III, 7, 11. Vide Freinshemii indicem Curtianum in *A.* et *Siſines*.

1. φρούριον ὀχυρὸν] quod Marmarenſes incolebant, ſi quidem Diodorus XVII, 27. quod veroſimillimum eſt, de hoc caſtello loquitur.

C. XXV.

Arg. Alexandri, Aeropi filii, inſidiae in Alexandrum regem detectae, ipſeque in vincula conjectus. Hirundinis omen.

4. ἐπὶ Θράκης] vide quae ſcripſi ad I, 17, 9. De Cala autem I, 17, 1.

πιστῶν· πρόφασιν μέν, παρὰ Ἀτιζύην τὸν Φρυγίας 6
σατράπην, τῇ δὲ ἀληθείᾳ τῷ Ἀλεξάνδρῳ τούτῳ συνεσόμενον, καὶ πίστεις δώσοντα, εἰ ἀποκτείνει βασιλέα Ἀλέξανδρον, αὐτὸν βασιλέα καταστήσειν τῆς Μακεδονίας, καὶ χρυσίου τάλαντα πρὸς τῇ βασιλείᾳ ἐπιδώσειν χίλια. Ὁ δὲ Ἀσισίνης ἁλοὺς πρὸς Παρμενίωνος λέγει 7
πρὸς Παρμενίωνα ὧν ἕνεκα ἀπεστάλη· καὶ τοῦτον ἐν φυλακῇ πέμπει Παρμενίων παρ' Ἀλέξανδρον, καὶ πυνθάνεται ταυτὰ παρ' αὐτοῦ Ἀλέξανδρος. Συναγαγὼν δὲ 8
τοὺς φίλους, βουλὴν προὐτίθη ὅ, τι χρὴ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου γνῶναι. Καὶ ἐδόκει τοῖς ἑταίροις μήτε πάλαι εὖ βεβουλεῦσθαι, τὸ κράτιστον τοῦ ἱππικοῦ ἀνδρὶ οὐ πιστῷ ἐπιτρέψας, νῦν τε χρῆναι αὐτὸν κατὰ τάχος ἐκποδὼν ποιεῖσθαι, πρὶν καὶ ἐπιτηδειότερον γενόμενον τοῖς Θετταλοῖς, ξὺν αὐτοῖς τι νεωτερίσαι. Καί τι καὶ θεῖον ἐφόβει αὐτούς. 9
Ἔτι γὰρ πολιορκοῦντος αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου Ἁλικαρνασσόν, ἀναπαύεσθαι μὲν ἐν μεσημβρίᾳ, χελιδόνα δὲ περιπέτεσθαι ὑπὲρ κεφαλῆς τρύζουσαν μεγάλα, καὶ τῆς εὐνῆς ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ καθίζειν, θορυβωδέστερον ἢ κατὰ τὸ εἰωθὸς ᾄδουσαν. Τὸν δέ, ὑπὸ καμάτου ἐγερθῆναι μὲν 10
ἀδυνάτως ἔχειν ἐκ τοῦ ὕπνου, ἐνοχλούμενον δὲ πρὸς τῆς φωνῆς, τῇ χειρὶ οὐ βαρέως ἀποσοβῆσαι τὴν χελιδόνα· τὴν δὲ τοσούτου ἄρα δεῆσαι ἀποφυγεῖν πληγεῖσαν, ὥς τε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου καθημένην, μὴ πρόσθεν ἀνεῖναι, πρὶν παντελῶς ἐξεγερθῆναι Ἀλέξανδρον. Καὶ Ἀλέξανδρος οὐ φαῦλον ποιησάμενος τὸ τῆς 11
χελιδόνος, ἀνεκοίνωσεν Ἀριστάνδρῳ τῷ Τελμισσεῖ μάντει·

6. εἰ ἀποκτείνει ex Optimo, plurimis MStis et primis editis pro vulgato ἢν ἀποκτείνῃ.

7. Tota haec ſectio ita nunc edita eſt, ut legitur in Optimo, praeter quod ex conjectura mea ταῦτα mutarem in ταυτὰ *eadem*. Vulgata erat: Ὁ δὲ Ἀσισίνης ἁλοὺς πρὸς Παρμενίωνος, ταῦτ' εἶπεν ἀνακρινόμενος, ὧν ἕνεκα ἀπεστάλη· καὶ τοῦτον αὐτίκα ἐν φυλακῇ πέμπει παρ' Ἀλέξανδρον, καὶ πυνθάνεται ταῦτα αὐτοῦ Ἀλέξανδρος.

9. ἀναπαύεσθαι] ſc. αὐτὸν Ἀλέξανδρον.

Ἀρίϛανδρον δὲ, ἐπιβȣλὴν μὲν ἔκ τȣ τῶν φίλων σημαίνεσθαι αὐτῷ εἰπεῖν· σημαίνεσθαι δὲ καὶ, ὅτι καταφανὴς ἔϛαι. Τὴν γὰρ χελιδόνα, σύντροφόν τε εἶναι ὄρνιθα καὶ εὔνȣν ἀνθρώποις, καὶ λάλον μᾶλλον ἢ ἄλλην ὄρνιθα.
12 Ταῦτά τε ȣ̓͂ν καὶ τὰ ἀπὸ τȣ͂ Πέρσȣ ξυνθεὶς, πέμπει ὡς Παρμενίωνα Ἀμφοτερὸν τὸν Ἀλεξάνδρȣ μὲν παῖδα, ἀδελφὸν δὲ Κρατερȣ͂· καὶ ξυμπέμπει αὐτῷ τῶν Περ-
13 γαίων τινὰς τὴν ὁδὸν ἡγησομένȣς. Καὶ ὁ Ἀμφοτερὸς ϛολὴν ἐνδὺς ἐπιχώριον, ὡς μὴ γνώριμος εἶναι κατὰ τὴν ὁδὸν, λανθάνει ἀφικόμενος παρὰ Παρμενίωνα· καὶ γράμματα μὲν οὐ κομίζει παρ' Ἀλεξάνδρȣ (ȣ̓ γὰρ ἔδοξε γράφειν ὑπὲρ ȣ̓δενὸς τοιȣ́τȣ ἐς τὸ ἐμφανὲς) τὰ δὲ ἀπὸ γλώσσης οἱ ἐντεταλμένα ἐξήγγειλε· καὶ ȣ̓́τω ξυλλαμβάνεται ὁ Ἀλέξανδρος ȣ̓͂τος, καὶ ἐν φυλακῇ ἦν.

1 XXVI. Ἀλέξανδρος δὲ ἄρας ἐκ Φασηλίδος, μέρος μέν τι τῆς ϛρατιᾶς διὰ τῶν ὀρῶν πέμπει ἐπὶ Πέργης, ᾗ ὡδοπεποιήκεσαν αὐτῷ οἱ Θρᾶκες, χαλεπὴν ἄλλως καὶ μακρὰν ȣ̓͂σαν τὴν πάροδον· αὐτὸς δὲ παρὰ τὴν θάλασ-

Cap. XXVI.

1. In verbis μέρος μέν τι ultimam vocem revocavi, quum vitio operarum in proximis duabus editionibus deſit. Deinde Gronovius pro Θρᾶκες conjicit Κᾶρες, quia in tribus MStis erat Κᾶκες, et Cares proximi et praeſentes erant.

χαλεπὴν ἄλλως καὶ ȣ̓ μακρὰν. Negatio nihil niſi turbat, unde, Optimo id exigente, eam abjeci. Vide Gronovium.

11. ἔκ τȣ] pro ἔκ τινος. Sic II, 14, 17. *Raph.*

13. ȣ̓ γὰρ ἔδοξε] neque enim conſultum viſum fuit, quidquam de re hujusmodi aperte ſcribere. *Raph.* Quis fuerit Alexander, Amphoteri pater, utrum unquam expediri potuerit, in dubio eſt. Nec multum intereſt. Alexander autem, Aeropi filius, poſt triennium una cum Philota occiſus eſt. çf. Diodorus XVII, 80. et Curt. VII, 1, 8, 9, et VIII, 8, 6. cum nota Freinshemii.

C. XXVI.

Arg. Alexander Pamphyliam ingreditur, ipſe per littus, via periculoſa, reliquus exercitus per montes. Eam ſubigit praeter Aſpendum et Syllium. Siditarum origo.

1. Perge, urbs Pamphyliae celeberrima cum templo Dianae, 60 ſtadia a mari.

χαλεπὴν ἄλλως καὶ μακρὰν ȣ̓͂σαν] Opponuntur via, qua exercitus pars ire juſſa eſt, et via,

σαν διὰ τοῦ αἰγιαλοῦ ἦγε τοὺς ἀμφ' αὐτόν. Ἔστι δὲ 2
ταύτῃ ἡ ὁδὸς οὐκ ἄλλως, ὅτι μὴ τῶν ἀπ' ἄρκτου ἀνέμων
πνεόντων· εἰ δὲ νότοι κατέχοιεν, ἀπόρως ἔχει διὰ τοῦ
αἰγιαλοῦ ὁδοιπορεῖν. Τότε δ' ἐκ νότων σκληρῶν, βορέαι 3
ἐπιπνεύσαντες, οὐκ ἄνευ τοῦ θείου (ὡς αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ'
αὐτὸν ἐξηγοῦντο) εὐμαρῆ καὶ ταχεῖαν τὴν πάροδον
παρέσχον. Ἐκ Πέργης δὲ ὡς προήει, ἐντυγχάνουσιν 4
αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν πρέσβεις Ἀσπενδίων αὐτοκράτορες,
τὴν μὲν πόλιν ἐνδιδόντες, φρουρὰν δὲ μὴ εἰσάγειν δεόμενοι.
Καὶ περὶ μὲν τῆς φρουρᾶς πράξαντες ἀπῆλθον ὅσα ἠξίουν· 5
πεντήκοντα δὲ τάλαντα κελεύει τῇ στρατιᾷ δοῦναι αὐτοῖς
ἐς μισθὸν, καὶ τοὺς ἵππους, οὓς δασμὸν βασιλεῖ ἔτρεφον.
Οἱ δὲ, ὑπέρ τε τοῦ ἀργυρίου καὶ τοὺς ἵππους παραδώσειν
ξυνθέμενοι, ἀπῆλθον. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ Σίδης ᾔει, 6
εἰσὶ δὲ οἱ Σιδῖται Κυμαῖοι ἐκ Κύμης τῆς Αἰολίδος· καὶ
οὗτοι λέγουσιν ὑπὲρ σφῶν τόνδε τὸν λόγον· ὅτι ὡς κατῆ-
ράν τε ἐς τὴν γῆν ἐκείνην οἱ πρῶτοι ἐκ Κύμης σταλέντες,
καὶ ἐπὶ οἰκισμῷ ἐξέβησαν, αὐτίκα τὴν μὲν Ἑλλάδα
γλῶσσαν ἐξελάθοντο, εὐθὺς δὲ βάρβαρον φωνὴν ἵεσαν,
οὐδὲ τῶν προσχώρων βαρβάρων, ἀλλὰ ἰδίαν σφῶν, οὔπω
πρόσθεν οὖσαν τὴν φωνήν· καὶ ἐκ τότε οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους
προσχώρους Σιδῖται ἐβαρβάριζον. Καταλιπὼν δὲ φρουρὰν
ἐν τῇ Σίδῃ, προήει ἐπὶ Σύλλιον, χωρίον ὀχυρὸν καὶ φρου-

7. Optimus ſcribit Σίλλυον, quod recipere dubitavi. Vide Holſtenium ad Stephanum. Mox reſcripſi ἔπειτα καὶ ἠγγέλθη, ubi media vox vulgo deeſt, et ὅποι πεπονηκότα ἦν pro vulgato ὅπῃ, utrumque ex Optimo.

qua Alexander ibat, ut citius perveniret. Prior trans montes erat χαλεπὴ ἄλλως (i. e. difficilis, niſi a Thracibus planior facta eſſet) et μακρὰ, longa; poſterior, qua Alexander ibat, per littus planum, facilis et brevis, εὐμαρῆ καὶ ταχεῖαν τὴν πάροδον παρέχουσα. Mons, quem exercitus tranſit, eſt Climax.

4. πρέσβεις αὐτοκράτορες] *legati libera poteſtate*, ſive verbis Livii XXXVIII, 8. *legati cum mandatis liberis*. *Gron.* Aſpendus urbs Pamphyliae ad fluvium Eurymedontem.

6. ἐκ τότε] Hanc loquutionem non eſſe atticam demonſtravit ad Luciani ſoloeciſtam pag. 100 Graevius. Alibi Arrianus dicere ſolet ἐκ τούτου. *Gron.*

ρὰν ἔχον ξένων μισθοφόρων καὶ αὐτῶν τῶν ἐπιχωρίων
βαρβάρων. Ἀλλ' οὔτε τὸ Σύλλιον ἐξ ἐφόδου αὐτοσχε-
8 δίου ἠδυνήθη λαβεῖν. Ἔπειτα καὶ ἠγγέλθη αὐτῷ κατὰ
τὴν ὁδὸν, τοὺς Ἀσπενδίους, ὅτι οὐδὲν τῶν συγκειμένων
πρᾶξαι ἐθέλοιεν· οὔτε τοὺς ἵππους παραδοῦναι τοῖς
πεμφθεῖσιν, οὔτε ἀπαριθμῆσαι τὰ χρήματα, καὶ τὰ ἐκ
τῆς χώρας ὅτι ἀνασκευασάμενοι ἐς τὴν πόλιν, τάς τε
πύλας ἀποκεκλείκασι τοῖς παρ' Ἀλεξάνδρου, καὶ τὰ
τείχη, ὅποι πεπονηκότα ἦν, ἐπισκευάζουσι. Ταῦτα
πυθόμενος, ἐπὶ Ἀσπένδου ἀνεζεύγνυεν.

1 XXVII. Ὠίκισται δὲ τῆς Ἀσπένδου τὰ μὲν πολλὰ
ἐπὶ ἄκρᾳ ὀχυρᾷ καὶ ἀποτόμῳ· καὶ παρ' αὐτὴν τὴν
ἄκραν ὁ Εὐρυμέδων ποταμὸς ῥεῖ. Ἦσαν δὲ αὐτῆς καὶ
περὶ τῇ ἄκρᾳ ἐν τῷ χθαμαλῷ οὐκ ὀλίγαι οἰκήσεις, καὶ
2 τεῖχος περιεβέβλητο αὐταῖς οὐ μέγα. Τὸ μὲν δὴ τεῖχος,
ὡς προσάγοντα Ἀλέξανδρον ἔγνωσαν, ἐκλείπουσιν ὅσοι
ἐπῴκουν, καὶ τὰς οἰκίας, ὅσας ἐν τῷ χθαμαλῷ ᾠκισμέ-
νας οὐκ ἐδόκουν διαφυλάξαι ἂν δύνασθαι· αὐτοὶ δὲ ἐς
3 τὴν ἄκραν ξυμφεύγουσιν. Ἀλέξανδρος δὲ, ὡς ἀφίκετο
ξὺν τῇ δυνάμει, εἴσω τοῦ ἐρήμου τείχους παρελθὼν, κατε-
στρατοπέδευσεν ἐν ταῖς οἰκίαις ταῖς καταλελειμμέναις
4 πρὸς τῶν Ἀσπενδίων· οἱ δὲ Ἀσπένδιοι, ὡς εἶδον αὐτόν

Cap. XXVII.

2. τὸ μὲν δὴ τεῖχος. Vulgo additur εὐθὺς, quod Optimo jubente abjeci.

8. Ἔπειτα καὶ] haec reſpondent praecedenti οὔτε. *Gron.* Ad Sillyum vel Syllium vel Syllaeum vel Sylaeum, quibus nominibus eadem urbs deſignari videtur, retroeundum erat a Side, non progrediendum. Ergo praepoſitio πρὸ in προύχει non urgenda, quod ſupra jam notavi. In ſequentibus non traditur, utrum urbs iſta capta ſit an tradita. Verba ἐξ ἐφόδου αὐτοσχεδίου verte: *ex ingreſſu, ex tempore facto.*

C. XXVII.

Arg. Aſpendus ad conditiones redacta. Iter per anguſtias Telmiſſenſes patefactum.

2. ἐς τὴν ἄκραν] *in iſtam rupem*, in qua magna urbis pars ſita erat. *Raph.*

τε Ἀλέξανδρον παρ' ἐλπίδα ἥκοντα, καὶ τὸ στρατόπεδον
ἐν κύκλῳ σφῶν πάντῃ, πέμψαντες πρέσβεις ἐδέοντο
ἐφ' οἷσπερ τοπρότερον ξυμβῆναι. Καὶ Ἀλέξανδρος τό, 5
τε χωρίον ὀχυρὸν ἰδών, καὶ αὐτὸς οὐκ ἐπὶ χρόνιον πολιορ-
κίαν παρασκευασμένος, ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς μὲν οὐδὲ ὡς ξυν-
έβη πρὸς αὐτούς· ὁμήρους δὲ δοῦναι σφῶν τοὺς δυνατωτά- 6
τους ἐκέλευσε καὶ τοὺς ἵππους, οὓς πρόσθεν ὡμολόγησαν·
καὶ ἑκατὸν τάλαντα, ἀντὶ τῶν πεντήκοντα· καὶ πεί-
θεσθαι τῷ σατράπῃ τῷ τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ φόρους ἀπο-
φέρειν ὅσα ἔτη Μακεδόσι, καὶ ὑπὲρ τῆς χώρας διακρι-
θῆναι, ἣν τῶν προσχώρων οὖσαν βίᾳ κατέχειν ἐν αἰτίᾳ
ἦσαν. Ὡς δὲ πάντα οἱ ἐπεχώρησαν, ἀνέζευξεν ἐς 7
Πέργην, κἀκεῖθεν ἐς Φρυγίαν ὥρμητο· ἦν δὲ αὐτῷ ἡ
πορεία παρὰ Τελμισσὸν πόλιν. Οἱ δὲ ἄνθρωποι οὗτοι, 8
τὸ μὲν γένος Πισίδαι εἰσὶ, βάρβαροι. Χωρίον δὲ οἰκοῦσιν
ὑπερύψηλον, καὶ πάντῃ ἀπότομον· καὶ ἡ ὁδὸς παρὰ
τὴν πόλιν, χαλεπή. Καθήκει γὰρ ἐκ τῆς πόλεως ὄρος
ἔς τε ἐπὶ τὴν ὁδόν· καὶ τοῦτο μὲν αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ ἀπο-
παύεται. Ἀντίπορον δὲ αὐτῷ ὄρος ἄλλο ἐστὶν, οὐ μεῖον 9
ἀπότομον· καὶ ταῦτα τὰ ὄρη ὥσπερ πύλας ποιεῖ ἐπὶ
τῇ ὁδῷ, καί ἐστιν ὀλίγῃ φυλακῇ κατέχοντας τὰ ὄρη ταῦ-
τα, ἄπορον ποιεῖν τὴν πάροδον. Καὶ τότε οἱ Τελμισσεῖς
πανδημεὶ ἐκβεβοηθηκότες, ἀμφότερα τὰ ὄρη κατεῖχον.
Ταῦτα δὴ ἰδὼν Ἀλέξανδρος, στρατοπεδεύεσθαι αὐτοῦ, 10
ὅπως εἶχον, ἐκέλευε τοὺς Μακεδόνας, γνοὺς ὅτι οὐ μενοῦσι

5. παρασκευασμένος ex Opt. pro παρασκευασάμενος. Deinde in verbis οὐδὲ ὡς diſtinctionem in Lemgoviana poſt οὐδὲ factam delevi.

5. οὐδὲ ὡς] *ne ſic quidem*, ut I, 7. in fine.

7. Telmiſſus haec eadem non eſt, quae c. 24. commemorabatur, ſed alia Piſidiae, alias Termiſſus vel Termeſſus vocata. Plerique vero Piſidarum juga Tauri incolebant. Strabo lib. XII.

8. ἡ ὁδὸς παρὰ τὴν πόλιν] *via juxta urbem. Raph.*

9. καὶ ἐστιν etc] conſtrue καὶ ἔξεστι, κατέχοντας τὰ ὄρη ταῦτα ἄπ. π. τὴν πάροδον (σὺν) ὀλίγῃ φυλακῇ.

10. ὅπως εἶχον] vide notam ad I, 13, 4.

πανδημεὶ οἱ Τελμισσεῖς, αὐλιζομένους σφᾶς ἰδόντες, ἀλλ' ἀποχωρήσουσιν εἰς τὴν πόλιν πλησίον οὖσαν οἱ πολλοὶ αὐτῶν, ὅσον φυλακὴν καταλιπόντες ἐπὶ τοῖς ὄρεσι.
11 Καὶ ξυνέβη, ὅπως εἴκαζεν· οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ αὐτῶν ἀπῆλθον, αἱ φυλακαὶ δὲ ἐγκατέμειναν. Καὶ ἐπὶ τούτους εὐθὺς ἀναλαβὼν τούς τε τοξότας, καὶ τὰς τῶν ἀκοντιστῶν τάξεις, καὶ τῶν ὁπλιτῶν ὅσοι κουφότεροι, ἐπήγαγεν. Οἱ δὲ οὐκ ἔμειναν βαλλόμενοι, ἀλλὰ ἔλιπον τὸ χωρίον. Καὶ Ἀλέξανδρος ὑπερβαλὼν τὰ στενὰ, πρὸς τῇ πόλει κατεστρατοπέδευσε.

1 XXVIII. Καὶ ἐνταῦθα ἀφικνοῦνται παρ' αὐτὸν
2 Σελγέων πρέσβεις. Οἱ δέ εἰσι καὶ αὐτοὶ Πισίδαι βάρβαροι, καὶ πόλιν μεγάλην οἰκοῦσι, καὶ αὐτοὶ μάχιμοί εἰσιν· ὅτι δὲ πολέμιοι τοῖς Τελμισσεῦσιν ἐκ παλαιοῦ ἐτύγχανον, ὑπὲρ φιλίας πρὸς Ἀλέξανδρον πεπρεσβευ-
3 μένοι ἦσαν. Καὶ πρὸς τούτους σπένδεται Ἀλέξανδρος, καὶ ἐκ τούτου πιστοῖς ἐς ἅπαντα ἐχρήσατο. Τὴν Τελμισσὸν δὲ ἀπέγνω ἑλεῖν ἂν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, ἀλλ' ἐπὶ Σα-
4 λαγασσοῦ ἐστέλλετο. Ἦν δὲ καὶ αὕτη οὐ μικρὰ πόλις. Πισίδαι καὶ ταύτην ᾤκουν· καὶ ἐδόκουν, πάντων Πισιδῶν μαχίμων ὄντων, αὐτοὶ εἶναι οἱ μαχιμώτατοι, καὶ τότε τὸν λόφον τὸν πρὸ τῆς πόλεως, ὅτι καὶ οὗτος οὐ μεῖον τοῦ τείχους ὀχυρὸς ἐς τὸ ἀπομάχεσθαι ἦν, κατειληφότες
5 προσέμενον. Ἀλέξανδρος δὲ τὴν μὲν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων τάττει ὧδε. Ἐπὶ μὲν τοῦ δεξιοῦ κέρως, ἵνα

11. καὶ Ἀλέξανδρος ὑπερβαλὼν ex Opt. Vulgo Ἀλέξανδρος δὲ ὑπερβαλών. Omnino verba καὶ Ἀλέξ. — κατεστρατοπέδευσε retraxi ad cap. 27. quum apud Gronovium ſint principium capitis ſequentis.

C. XXVIII.

Arg. Piſidia ſubacta. Praelium apud Salagaſſum, ejusque urbis expugnatio.

1. Selga, orientem verſus a Telmiſſo. Strabo cum Stephano aliisque urbem originem a Lacedaemoniis traxiſſe tradunt.

3. τὴν Τελμισσὸν] utrum unquam urbs capta ſit, non proditur.

καὶ αὐτὸς ἐπετέτακτο, τοὺς ὑπασπιστὰς εἶχεν· ἐχομένους
δὲ τούτων, τοὺς πεζεταίρους ἔς τε ἐπὶ τὸ εὐώνυμον παρα-
τείνας· ὡς ἑκάστοις τῶν στρατηγῶν ἡγεμονία τῆς τάξεως
ἐν τῇ τότε ἡμέρᾳ ἦν. Ἐπὶ δὲ τῷ εὐωνύμῳ ἐπέταξεν
ἡγεμόνα Ἀμύνταν τὸν Ἀῤῥαβαίου. Προετάχθησαν δὲ 6
αὐτῷ, τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρως, οἵ τε τοξόται καὶ οἱ Ἀγριᾶνες·
τοῦ δὲ εὐωνύμου, οἱ ἀκοντισταὶ οἱ Θρᾷκες, ὧν ἡγεῖτο Σιτάλ-
κης. Οἱ γὰρ ἱππεῖς αὐτῷ οὐκ ὠφέλιμοι ἐν τῇ δυσχωρίᾳ
ἦσαν· τοῖς Πισίδαις δὲ καὶ Τελμισσεῖς προσβεβοηθη-
κότες ξυνετάξαντο. Ἤδη δὲ οἱ ἀμφ' Ἀλέξανδρον 7
προσβεβληκότες τῷ ὄρει, ὅπερ κατεῖχον οἱ Πισίδαι, κατ'
αὐτὸ τὸ ἀποτομώτατον τῆς ἀνόδου ἦσαν. Καὶ ἐν τούτῳ
ἐπιτίθενται αὐτοῖς οἱ βάρβαροι λόχοις κατὰ κέρας ἑκά-
τερον, ᾗ σφίσι μὲν εὐπροσοδώτατον ἦν, τοῖς πολεμίοις δὲ
χαλεπωτάτη ἡ πρόσβασις· καὶ τοὺς μὲν τοξότας, οἷα 8
δὴ οὔτε ἀκριβῶς ὡπλισμένους καὶ πρώτους πελάσαντας,
ἐτρέψαντο. Οἱ δὲ Ἀγριᾶνες ἔμειναν. Ἐγγὺς γὰρ ἤδη
καὶ ἡ φάλαγξ τῶν Μακεδόνων προσῆγε, καὶ πρὸ αὐτῆς
Ἀλέξανδρος ἐφαίνετο. Ὡς δὲ ἐν χερσὶν ἡ μάχη ἐγένετο, 9
γυμνοί τε οἱ βάρβαροι ὄντες ὁπλίταις προσεφέροντο,
καὶ πάντῃ κατατιτρωσκόμενοι ἔπιπτον, ἐνταῦθα δὴ
ἐγκλίνουσι· καὶ ἀπέθανον μὲν αὐτῶν ἐς πεντακοσίους.

Cap. XXVIII.

5. ἐπὶ δὲ τῷ εὐωνύμῳ ex Optimo. Vulgo ἐπὶ δὲ τοῦ εὐωνύμου. Alterum enim exemplum verbi ἐπιτάσσειν cum genitivo non inveni.

5. τοὺς ὑπασπιστὰς] intellige agema peditum et reliquos hypaspiſtas, τοὺς πεζεταίρους ex ſex agminibus conſtantes. Vide notam ad 1, 11, 4. De hegemonia ad c. 14, 9.

ἔς τε ἐπὶ τὸ εὐώνυμον] *usque ad ſiniſtrum cornu extendens.* [illegible]: dividitur phalanx in par[illegible] ſolidas duas, a frontis media [illegible]ectione pe[illegible] totam latitudinem, et a[illegible] quidem pars dim[illegible]iata de[illegible]um cornu vocatur et cap[illegible] altera autem ſiniſtrum cornu et cauda. Aelian. Tact. c. 7. *Raph.*

6. προετάχθησαν non *ante frontem,* ſed *ad latus.* τοῖς Πισίδαις — intellige Salagaſſenſes.

7. λόχοις κατὰ κέρας ἑκάτερον] feruntur barbari *cum ſuis copiis in vtrumque cornu.* Λόχος autem quamcunque militum cohortem ſignificat, quam alii definierunt viris octo, alii decem, alii duodecim, alii etiam ſedecim. *Raph.*

10 Κοῦφοι γὰρ ὄντες καὶ ἔμπειροι τῶν χωρίων, οὐ χαλεπῶς
ἀπεχώρουν· καὶ οἱ Μακεδόνες, διὰ βαρύτητα τῶν ὅπλων,
καὶ ἀπειρίαν τῶν ὁδῶν, οὐ θαῤῥαλέοι ἐς τὸ διώκειν ἦσαν.
11 Ἀλέξανδρος δὲ ἐχόμενος τῶν φευγόντων, τὴν πόλιν
αὐτῶν αἱρεῖ κατὰ κράτος· τῶν δὲ ξὺν αὐτῷ Κλέανδρός
τε ὁ στρατηγὸς τῶν τοξοτῶν ἀποθνήσκει, καὶ τῶν ἄλλων
12 ἀμφὶ τοὺς εἴκοσιν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τοὺς ἄλλους
Πισίδας ἦγε, καὶ τὰ μέν τινα τῶν φρουρίων βίᾳ ἐξεῖλε,
τὰ δὲ ὁμολογίᾳ προσηγάγετο.

1 XXIX. Ἐντεῦθεν δὲ ᾔει ἐπὶ Φρυγίας παρὰ τὴν
λίμνην, ᾗ ὄνομα Ἀσκανία, ἐν ᾗ ἅλες πήγνυνται αὐτό-
ματοι· καὶ τούτοις χρῶνται οἱ ἐπιχώριοι, οὐδὲ θαλάσσης
2 τι ἐπὶ τούτῳ δέονται. Καὶ ἀφικνεῖται ἐς Κελαινὰς
πεμπταῖος. Ἐν δὲ ταῖς Κελαιναῖς ἄκρα ἦν πάντη ἀπό-
τομος. Καὶ ταύτην φυλακῇ κατεῖχον ἐκ τοῦ σατράπου τῆς
Φρυγίας, Κᾶρες μὲν χίλιοι, Ἕλληνες δὲ μισθοφόροι
3 ἑκατόν. Καὶ οὗτοι πρεσβεύονται παρ' Ἀλέξανδρον, ἐπαγ-
γελλόμενοι, εἰ μὴ ἀφίκοιτο σφίσι βοήθεια ἐν ἡμέρᾳ, ᾗ
ξυνέκειτο (φράσαντες τὴν ἡμέραν) ὅτι παραδώσουσι τὸ
4 χωρίον. Καὶ ἔδοξε ταῦτα Ἀλεξάνδρῳ ὠφελιμώτερα,

Cap. XXIX.

4. ὠφελιμώτερα ex Optimo ac duobus aliis pro vulgato ὠφελιμώτατα, quod in Lemgovianam iterum receptum erat, quum locus jam a Gronovio emendatus eſſet.

C. XXIX.

Arg. Alexander Phrygiam ingreſſus paciſcitur cum praeſidio Celaenarum, Gordium verſus tendit ibique copias contrahit. Irrita Athenienſium de liberandis captivis legatio.

1. Ἀσκανία] cf. Plin. Hiſt. nat. XXXI, 10. Ex noſtro apparet, lacum hunc inter Salagaſſum et Celaenas ponendum eſſe.

ἐπὶ τούτῳ] *ad hoc*, ut ſalem ex mari vel capiant ſponte natum, vel ex aqua marina excoquant. *Raph.*

2. πεμπταῖος] ſc. e Piſidia, vel potius ab urbe Salagaſſo. De Celaenis urbe, quam Livius XXXVIII, 13. caput quondam Phrygiae vocat, vide Freinshemium ad Curt. III, 1, 1. Xenoph. Anab. I, 2, 7—9. et Stephanum in Apamia. Ἄκραν hanc vel ἀκρόπολιν Xerxes exſtruxiſſe [illegible]ratur, quum ex Grae[illegible] fugeret. Ἐκ τοῦ σατρ[illegible], *jubente ſatrapa.*

3. ἐν ἡμέρᾳ] nemp[illegible] ſexageſimo. Curt. III, 1, 8. *Raph.*

ἢ πολιορκεῖν, ἄπορον πάντῃ προσφέρεσθαι, τὴν ἄκραν.
Πρὸς μὲν δὴ ταῖς Κελαιναῖς φυλακὴν καταλείπει στρα-
τιώτας ἐς χιλίους, καὶ πεντακοσίους. Μείνας δὲ αὐτοῦ 5
ἡμέρας δέκα, καὶ σατράπην ἀποδείξας Φρυγίας Ἀντί-
γονον τὸν Φιλίππου, ἐπὶ δὲ τοὺς συμμάχους ἀντ᾽ ἐκείνου
στρατηγὸν Βάλακρον τὸν Ἀμύντου ἐπιτάξας, αὐτὸς ἐπὶ
Γορδίου ἐστέλλετο· καὶ Παρμενίωνι ἐπέστειλεν, ἄγοντα
ἅμα οἱ τὴν δύναμιν ἐκεῖσε ἀπαντᾶν. Καὶ ἀπήντα ξὺν
τῇ δυνάμει Παρμενίων. Καὶ οἱ νεόγαμοι δὲ οἱ ἐπὶ Μακε- 6
δονίας σταλέντες, εἰς Γόρδιον ἧκον, καὶ ξὺν αὐτοῖς ἄλλη
στρατιὰ καταλεχθεῖσα, ἣν ἦγε Πτολεμαῖός τε ὁ Σελεύκου,
καὶ Κοῖνος ὁ Πολεμοκράτους, καὶ Μελέαγρος ὁ Νεοπτο-
λέμου, πεζοὶ μὲν Μακεδόνες τρισχίλιοι, ἱππεῖς δὲ ἐς
τριακοσίους, καὶ Θεσσαλῶν ἱππεῖς διακόσιοι, Ἠλείων
δὲ, ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα, ὧν ἡγεῖτο Ἀλκίας ὁ Ἠλεῖος.
Τὸ δὲ Γόρδιόν ἐστι μὲν τῆς Φρυγίας τῆς ἐφ᾽ Ἑλλησπόντου, 7
κεῖται δὲ ἐπὶ τοῦ Σαγγαρίου ποταμοῦ· τοῦ δὲ Σαγγαρίου

4. ἄπορον πάντῃ προσφέρεσθαι] *quum difficilis undique ad id eſſet acceſſus.* Ἄπορον eſt neutrum, (non more attico pro fœminino ἄπορος uſurpatum, ut conſtrui oporteat πολιορκεῖν ἄκραν, ἄπορον πάντῃ προσφέρεσθαι, *cui nusquam appropinquari poſſet*, quod foret tam ſententiae quam ſyntaxi ſatis commodum) ſed ut dico, illud eſt neutrum, et verba illa tria a ſeſe pendent, ut ſeparatum comma, ex more auctoris, cui familiare eſt, rationem rei alicujus tali modo edere, ut c. 17, 15. 23, 9. 24, 8. lib. IV, 2, 6. c. 19, 5. aliisque. *Gron.* Raphelius hoc loco verſionem Gronovii non probat, quoniam ἄπορον non ſit participium ejusmodi, qualia locis laudatis inveniuntur, et vertit: *obſidere arcem*, vel, *difficilem undique oppugnatu*, feminino genere, vel neutro *difficile quiddam* ſive *locum difficilem undique oppugnatu.*

5. Φρυγίας] intellige μεγάλης.

6. Cf. I, 24, 1.

7. τῆς Φρυγίας τῆς ἐφ᾽ Ἑλλησπόντῳ] De Gordio cf. Curt. III, 1, 12 ſeqq. noſter II, 3, 1. ſeqq. et Iuſtinus XI, 7. cui Gordium poſitum eſt inter Phrygiam majorem et minorem. Iam Cellarium Tom. II. pag. 140. (cui aſſentitur St. Croix p. 172.) video haeſiſſe in his verbis, eamque urbem Phrygiae magnae adnumeraſſe. Videtur vero noſter excuſandus. Phrygiam enim, quae ad Hellespontum vocatur, longe interius extenſam fuiſſe, usque ad Paphlagoniam, ex noſtro ipſo apparet. Fecerat enim Alexander Satrapam Phrygiae ad Hellespontum Calam, (I, 17, 1.) Satrapam Phrygiae

αἱ μὲν πηγαὶ ἐκ Φρυγίας εἰσίν· αὐτὸς δὲ διὰ τῆς Θρακῶν
8 τῶν Βιθυνῶν χώρας ἐξίησιν εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον· ἐν-
ταῦθα καὶ Ἀθηναίων πρεσβεία παρ᾽ Ἀλέξανδρον ἀφί-
κετο, δεόμενοι Ἀλεξάνδρου, ἀφεῖναι σφίσι τοὺς αἰχμα-
λώτους, οἱ ἐπὶ Γρανικῷ ποταμῷ ἐλήφθησαν Ἀθηναίων,
ξυστρατευόμενοι τοῖς Πέρσαις· καὶ τότε ἐν Μακεδονίᾳ
9 ξὺν τοῖς δισχιλίοις δεδεμένοι ἦσαν. Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν
ἄπρακτοι ἐν τῷ τότε ἀπῆλθον. Οὐ γὰρ ἐδόκει ἀσφαλὲς
εἶναι Ἀλεξάνδρῳ, ἔτι συνεστῶτος τοῦ πρὸς τὸν Πέρσην πο-
λέμου ἀνεῖναί τι τοῦ φόβου τοῖς Ἕλλησιν, ὅσοι ἐναντία τῇ
Ἑλλάδι στρατεύεσθαι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων οὐκ ἀπηξίωσαν.
10 Ἀλλ᾽ ἀποκρίνεται, ἐπειδὰν τὰ παρόντα καλῶς γένηται,
τότε ἥκειν ὑπὲρ τῶν αὐτῶν πρεσβευομένους.

majoris Antigonum (29, 5.) Ex Gordio vero Ancyram quum progreſſus eſſet, ad eum venere Paphlagones ſeſe dedentes (II, 4, 1.) quos adjungit Satrapiae Calae. Hoc minime mirum, ſi Phrygia ad Helleſpontum omnes ſeptemtrionales totius Phrygiae tractus, inque iis et urbem Gordium teneret. Si vero Gordium pertineret ad Phrygiam magnam, cur Paphlagones non ſubjecit Antigono? Cellarium etiam ipſum video p. 123. et 124. ex Strabonis locis convincere, parvam Phrygiam duas partes habuiſſe, alteram, quae Helleſponto erat propior, ab illo etiam denominata, alteram ſub Bithynia circa Olympum, remotiorem ab Helleſponto, inde ab Eumenis temporibus Phrygiam Epictetum vocatam. Ad quam ipſis Arriani temporibus Gordium pertinere potuit. Et ſolet quidem noſter locorum interdum ſitum ita deſcribere, ut ſuo tempore erat. Cf. lib. I, 3, 1. II, 4, 1. Ne vero temere rejiciamus noſtri auctoritatem, qui quum eſſet Cappadociae praefectus, et quum iter faceret, cujus deſcriptionem in Periplo Ponti Euxini habemus ſine dubio plurima eorum locorum ipſe vidit (nam Alexandri hiſtoriam ſenex ſcripſit) et qui alioquin in rebus geographicis diligentiſſimus reperitur. — Bithynos ex Thracia quondam in Aſiam trajeciſſe ex Herodoto VII, 75. notum eſt.

8. δεόμενοι] ſc. Ἀθηναῖοι. Cogitandum eſt, quaſi Arrianus ſcripſiſſet Ἀθηναίων τινὲς ἀφίκοντο.

9. οὐκ ἀπηξίωσαν] veriti non fuiſſent.

10. τότε ἥκειν] *tunc veniant* de iisdem ſive rebus, quod probabilius, ſive civibus tanquam legati agentes. Vid. I, 14, 9. *Raph.*

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἐκ δὲ τȣ́τȣ Μέμνων τȣ͂ τε ναυτικȣ͂ παντὸς ἡγεμὼν ἐκ 1
βασιλέως Δαρείȣ καθεϛηκὼς, καὶ τῆς παραλίȣ ξυμπά-
σης, ὡς ἐς Μακεδονίαν τε καὶ τὴν Ἑλλάδα ἀποϛρέψων
τὸν πόλεμον, Χῖον μὲν λαμβάνει, προδοσίᾳ ἐνδοθεῖ-
σαν· ἔνθεν δὲ ἐπὶ Λέσβου πλεύσας, ὡς ȣ̓ προσεῖχον
αὐτῷ οἱ Μιτυληναῖοι, τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Λέσβȣ
προσηγάγετο. Ταύτας δὲ παραϛησάμενος καὶ προ- 2
σχὼν τῇ Μιτυλήνῃ, τὴν μὲν πόλιν χάρακι διπλῷ ἐκ
θαλάττης εἰς θάλατταν ἀπετείχισε, ϛρατόπεδα δὲ
πέντε ἐποικοδομησάμενος, τῆς γῆς ἐκράτει ȣ̓ χαλεπῶς.
Καὶ μέρος μέν τι τῶν νεῶν τὸν λιμένα αὐτῶν ἐφύλασσε, 3
τὰς δ᾽ ἐπὶ τὴν ἄκραν τῆς Λέσβȣ τὸ Σίγριον, ἵνα ἡ προσ-
βολὴ μάλιϛά ἐϛι ταῖς ἀπό τε Χίȣ καὶ Γεραισȣ͂ καὶ

NOTAE CRITICAE.

LIB. II. CAP. I.

1. ἐπὶ Λέσβȣ ex omnibus MStis (Gron. ad I, 11, 4.) et primis editis pro ἐπὶ Λέσβον.

3. μάλιϛά ἐϛι ταῖς — Sic ex Optimo locum reſtituerat Gronovius. In Lemgoviana vero recepta erat vetus lectio μάλιϛα ἐπὶ ταῖς, quam denuo abjeci. Mox pro Μαλαίας non dubitavi reſcribere Μαλέας, quod Gron. in duobus MStis invenit.

ANIMADVERSIONES.

LIB. II. CAP. I.

Arg. Chios et Lesbus a Memnone captae, Mitylene ab eodem oppugnata; ejusdem mors. Pharnabazo ſucceſſori urbs deditur.

1. ἐκ δὲ τȣ́τȣ] *poſtquam Alexander haec geſſit*, i. e. eo circiter tempore, quo Gordium venerat. Reliquae Lesbi urbes ſunt Antiſſa, Methymna, Pyrrha et Ereſſus, quas ipſas nominat Diodor. XVII, 29.

2. τῆς γῆς ἐκράτει ȣ̓ χαλεπῶς] a terra quidem facile urbem continebat, a terra ſuperior erat, partem reliquam inſulae facile parere ſibi cogebat, *Gron.*

Μαλέας ὁλκάσιν, ἀποκλείσας τὸν παράπλουν, ἐν φυλακῇ εἶχεν, ὡς μή τινα ὠφέλειαν κατὰ θάλατταν
4 γίγνεσθαι Μιτυληναίοις· καὶ ἐν τούτῳ αὐτὸς μὲν νόσῳ
τελευτᾷ. Καὶ εἴπερ τι ἄλλο, καὶ τοῦτο ἔβλαψε τὰ βασι-
5 λέως πράγματα. Αὐτοφραδάτης δὲ καὶ Φαρνάβαζος
ὁ Ἀρταβάζου, (ὅτῳ καὶ ἐπέτρεψε τελευτῶν ὁ Μέμνων
τὴν αὐτοῦ ἀρχὴν, ἔς τε Δαρεῖόν τι ὑπὲρ αὐτῆς γνῶναι,
ἀδελφιδῷ αὐτοῦ ὄντι) οὗτοι τῇ πολιορκίᾳ οὐκ ἀῤῥώστως
6 προσέκειντο· καὶ οἱ Μιτυληναῖοι τῆς τε γῆς εἰργόμενοι,
καὶ ἀπὸ θαλάττης πολλαῖς ναυσὶν ἐφορμούσαις φρουρού-
μενοι, πέμψαντες παρὰ τὸν Φαρνάβαζον, ὁμολογίας
7 ἐποιήσαντο· τοὺς μὲν ξένους τοὺς παρ' Ἀλεξάνδρου σφίσι
κατὰ συμμαχίαν ἥκοντας ἀπελθεῖν, Μιτυληναίους δὲ
καθελεῖν μὲν τὰς πρὸς Ἀλέξανδρον σφίσι γενομένας
στήλας, ξυμμάχους δὲ εἶναι Δαρείου, κατὰ τὴν εἰρήνην τὴν
ἐπ' Ἀνταλκίδου γενομένην πρὸς βασιλέα [Δαρεῖον], τοὺς

5. τὴν αὐτοῦ ἀρχὴν — Sic ſcripſi pro αὐτοῦ ἀρχὴν, qui error ſcribentium ſaepe in noſtro occurrit.

7. πρὸς βασιλέα Δαρεῖον — Nihil certius eſt, quam pacem iſtam cum Artaxerxe Mnem. factam eſſe, non cum Dario Ocho vel

3. τὸν παράπλουν] non *praeternavigationem*, quam prohibere nihil certe intererat urbem obſidentium, intererat autem plurimum, littorum appulſu arcere naves, ne quid ſubſidii Mitylenaeis mari advenire poſſet. Neque inuſitata eſt haec notio particulae παρὰ in compoſitis. Ita enim et παρέρχεσθαι eſt *intrare* locis plurimis in indice annotatis. Quin imo et παραπλέω hoc ſenſu citatur in Lexicis ex Thucyd. παρέπλευσαν ἐς Σικυῶνα, *Sicyonem navigarunt*. Sic mox diviſim c. 2, 1. ἔπλει παρ' Αὐτοφραδάτην *Raph.* Sigrium promontorium Lesbi, occidentem verſus; Geraeſtus promontorium meridionale Euboeae, Malea Laconiae. Claſſe igitur ad Sigrium, naves ex inſulis Graecia Macedoniave, claſſe vero ante portum Mitylenaeorum naves ex Aſia propinqua forte venientes, et cum iis omne ſubſidium excludebatur.

4. ἐν τούτῳ] dum ſcilicet Mitylenaeos acrius obſidione urgeret. *Blanc.*

5. ἀδελφιδῷ] *ſororis filio.* Diod. XVI, 52. *Blanc.*

6. τῆς τε γῆς εἰργόμενοι] *terra probibiti*, quo minus in [illegible] excurrere poſſent. [illegible] IV, 27, 13. *Raph.*

7. τὴν ἐπ' Ἀνταλκίδου] Hiſt. Gr. Xenoph. IV. *Raph.*

τοὺς φυγάδας δὲ etc.] Verte;

φυγάδας δὲ αὐτῶν κατιέναι ἐπὶ τοῖς ἡμίσεσι τῶν τότε
ὄντων ὅτε ἔφυγον. Ἐπὶ τούτοις μὲν δὴ ἡ ξύμβασις τοῖς 8
Μιτυληναίοις πρὸς τοὺς Πέρσας ξυνέβη. Φαρνάβαζος 9
δὲ καὶ Αὐτοφραδάτης, ὡς παρῆλθον ἅπαξ εἴσω τῆς
πόλεως, φρουράν τε ἐς αὐτὴν εἰσήγαγον, καὶ φρούραρχον
ἐπ' αὐτῇ Λυκομήδην Ῥόδιον καὶ τύραννον ἐγκατέστησαν
τῇ πόλει Διογένην, ἕνα τῶν φυγάδων· χρήματά τε εἰσέ-
πραξαν τοὺς Μιτυληναίους· τὰ μὲν βίᾳ ἀφελόμενοι τοὺς
ἔχοντας, τὰ δὲ ἐς τὸ κοινὸν ἐπιβαλόντες.

II. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενοι, Φαρνάβαζος μὲν 1
ἔπλει ἐπὶ Λυκίας, ἄγων τοὺς ξένους τοὺς μισθοφόρους·
Αὐτοφραδάτης δὲ, ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους. Καὶ ἐν τούτῳ 2

adeo Codomanno; nihil apud Graecos ſolennius, quam regem Perſarum non nomine proprio, ſed vel ſimpliciter τὸν βασιλέα vel τὸν μέγαν βασιλέα vocari. Unde ſi hoc tantum loco nomen Darii adjectum eſſet, pro gloſſemate id haberem. — At quum etiam c. 2, 4. repetitum ſit ἣν ἐπὶ Ἀνταλκίδου Δαρεῖος ξυνέθετο, error potius Arriani eſſe videtur. Nomen tamen Darii utroque loco uncis includendum curavi.

ut exſules ipſorum redirent ea conditione, ut ipſis dimidia pars bonorum, quae tunc erant, quae tunc poſſidebant, cum fugerent, reſtitueretur. Gron. et Raph.

9. χρήματά τε etc.] Verte: *a Mitylenaeis pecuniam exigebant, partim vi eam locupletibus eripientes, partim ab incolis univerſis poſcentes.* — Ceterum regum Perſicorum mos erat, viros de ſe meritos tyrannide urbis alicujus donare, quos tamen ſibi ſubditos manere et bello orto auxilia mittere oportebat. Non multum errabis, ſi eos cum vaſallis noſtrorum temporum compares.

C. II.

Arg. Tenedus a Perſis recepta. Navalis Perſarum ſub Datame clades.

1. ἐπὶ Λυκίας] Eam regionem tum Alexander tenebat; eo tendit Pharnabazus, vel ut regionem recuperet, vel quo prius Darii mandatum reciperet. Mercenarios autem per Thymondam arceſſitos, ne credas terra per Lyciam et littora ad regem ductos eſſe, ſed mari in Phoeniciam, quod et ex numero imminuto navium Perſarum perſpicuum eſt (pro trecentis enim reſtant CX.) et ex noſtro II, 13, 3. Tripolin enim transportati ſunt. In mercenariis vero Graecis maximam Perſarum ſpem fuiſſe, ex omnibus hujus hiſtoriae ſcriptoribus apparet.

καταπέμπει Δαρεῖος Θυμώνδαν τὸν Μέντορος, αὐτὸν
μὲν τοὺς ξένους παρὰ Φαρναβάζου παραληψόμενον καὶ
ἀνάξοντα, παρὰ βασιλέως Φαρναβάζῳ δὲ ἐροῦντα
ἄρχειν, ὅσων Μέμνων ἦρχε· καὶ παραδοὺς τούτῳ τοὺς ξένους
Φαρνάβαζος, ἔπλει παρ' Αὐτοφραδάτην ἐπὶ τὰς ναῦς.
3 Ὡς δὲ ὁμοῦ ἐγένοντο, δέκα μὲν ναῦς στέλλουσιν ἐπὶ τὰς
Κυκλάδας νήσους Δατάμην ἄνδρα Πέρσην ἄγοντα,
4 αὐτοὶ δὲ ναυσὶν ἑκατὸν ἐπὶ Τενέδου ἔπλευσαν· κατακο-
μισθέντες δὲ τῆς Τενέδου εἰς τὸν Βόρειον καλούμενον λιμένα,
πέμπουσι παρὰ τοὺς Τενεδίους, καὶ κελεύουσι τὰς στήλας
τὰς πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ τοὺς Ἕλληνας γενομένας σφίσι,
ταύτας μὲν καθελεῖν, πρὸς Δαρεῖον δὲ ἄγειν τὴν εἰρήνην,
5 ἣν ἐπὶ Ἀνταλκίδου [Δαρείῳ] συνέθεντο. Τενεδίοις δὲ
τὰ μὲν τῆς εὐνοίας ἐς Ἀλέξανδρόν τε καὶ τοὺς Ἕλληνας
ἐποίει μᾶλλον· ἐν δὲ τῷ παρόντι ἄπορον ἄλλως ἐδόκει,
6 ὅτι μὴ προσχωρήσαντας τοῖς Πέρσαις, σώζεσθαι· ἐπεὶ
οὐδὲ Ἡγελόχῳ, ὅτῳ προστέτακτο ὑπ' Ἀλεξάνδρου
αὖθις ξυναγαγεῖν δύναμιν ναυτικήν, τοσαύτη ξυνη-
γμένη ἦν, ὡς δι' ὀλίγου προσδοκᾶν ἔσεσθαι ἂν σφίσι
παρ' αὐτοῦ τινα ὠφέλειαν. Οὕτω μὲν δὴ οἱ ἀμφὶ
Φαρνάβαζον τοὺς Τενεδίους φόβῳ μᾶλλον ἢ ἐθέλοντας
7 παρεστήσαντο. Ἐν δὲ τούτῳ Πρωτέας ὁ Ἀνδρονίκου
(ἐτύγχανε μὲν ξυναγαγὼν ἐξ Εὐβοίας τε καὶ Πελοπον-

Cap. II.

6. ὑπ' Ἀλεξάνδρου ex Optimo pro vulgato παρ' Ἀλεξ.

3. ἄγοντα] Ordo verborum eſt: στέλλουσι Δατάμην, ἄνδρα Πέρσην, ἄγοντα δέκα ναῦς, ἐπὶ τὰς Κυκλάδας νήσους. Gron. ad I, 14, 9., ubi eodem modo loquitur Arrianus.

4. τὸν Βόρειον] inſula Tenedus duos habebat portus, Strabo XIII, pag 415, quorum alter hic nominatur.

5. Τενεδίοις δὲ etc.] τὰ τῆς εὐνοίας Τενεδίοις eſt pro ἡ εὔνοια τῶν Τενεδίων, et phraſin: ἡ εὔνοια τινὸς ποιεῖ ἔς τινα ſignificare: *animus alicujus favet alicui*, patet ex ſimillimo Thucydidis exemplo, quod Stephanus in Theſauro laud. pag. 1067. Tom. II. ἡ δὲ εὔνοια παρὰ πολὺ ἐποίει τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους.

7. Voces ἐτύγχανε μὲν [illegible] οἱ βάρβαροι ſignis parentheſeos interclusi. Conſtructio eſt: ἐν δὲ τούτῳ Πρωτέας [illegible]

νήσȣ ναῦς μακρὰς, ὑπὸ Ἀντιπάτρȣ τεταγμένος, ὡς
εἶναί τινα ταῖς τε νήσοις φυλακὴν καὶ αὐτῇ τῇ Ἑλλάδι,
εἰ (καθάπερ ἐξηγγέλλετο) ἐπιπλέοιεν οἱ βάρβαροι·)
πυθόμενος δὲ Δατάμην παρὰ Σίφνον ὁρμεῖν δέκα ναυσὶν, 8
αὐτὸς ἔχων πεντεκαίδεκα, νυκτὸς ἀνάγεται ἐπὶ Χαλ-
κίδος τῆς ἐπὶ τῷ Εὐρίπῳ· καὶ προσχὼν ἕωθεν Κύθνῳ 9
τῇ νήσῳ, τὴν μὲν ἡμέραν αὐτȣ̃ αὐλίζεται, ὡς σαφέστε-
ρόν τε διαπυθέσθαι τὰ περὶ τῶν δέκα νεῶν, καὶ ἅμα
ἐν νυκτὶ φοβερώτερον προσπεσεῖν τοῖς Φοίνιξιν· ὡς δὲ 10
ἔμαθε σαφῶς τὸν Δατάμην ξὺν ταῖς ναυσὶν ἐν Σίφνῳ
ὁρμȣ̃ντα, ἐπιπλεύσας ἔτι νυκτὸς ἐπ' αὐτὴν τὴν ἕω καὶ
ἀπροσδοκήτοις ἐπιπεσὼν, ὀκτὼ μὲν ναῦς αὐτοῖς ἀνδρά-
σιν ἔλαβε· Δατάμης δὲ μετὰ δυοῖν τριήροιν, ἐν τῇ πρώτῃ 11
προσμίξει τῶν ἅμα Πρωτέᾳ νεῶν ὑπεκφυγὼν ἀπεσώθη
πρὸς τὸ ἄλλο ναυτικόν.

III. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐς Γόρδιον παρῆλθε, πό- 1
θος λαμβάνει αὐτὸν ἀνελθόντα ἐς τὴν ἄκραν (ἵνα καὶ
τὰ βασίλεια ἦν τȣ̃ Γορδίȣ, καὶ τȣ̃ παιδὸς αὐτȣ̃ Μίδȣ)
τὴν ἅμαξαν ἰδεῖν τȣ̃ Γορδίȣ, καὶ τȣ̃ ζυγȣ̃ τῆς ἁμάξης
τὸν δεσμόν. Λόγος δὲ περὶ τῆς ἁμάξης ἐκείνης παρὰ 2
τοῖς προσχώροις πολὺς κατεῖχε, Γόρδιον εἶναι τῶν πάλαι
Φρυγῶν ἄνδρα πένητα, καὶ ὀλίγην εἶναι αὐτῷ γῆν ἐργά-
ζεσθαι, καὶ ζεύγη βοῶν δύο· καὶ τῷ μὲν ἀροτριᾶν, τῷ
δὲ ἁμαξεύειν τὸν Γόρδιον. Καί ποτε ἀρȣ̃ντος αὐτȣ̃ ἐπι- 3

8. παρὰ Σίφνον ὁρμεῖν ex eodem pro vulgato παρὰ Σίφνον ὁρμȣ̃ντα.
10. ἔτι νυκτὸς, ἐπ' αὐτὴν τὴν ἕω. Ex eodem. Vulgo ἔτι νυκτὸς
οὔσης, ὑπ' αὐτὴν etc.

Δατάμην ὁρμεῖν -- νυκτὸς ἀνάγεται etc Adverſativa δὲ attice repetitur poſt πυθόμενος. Deinde ὑπὸ Ἀντιπάτρȣ τεταγμένος verte: *ab Antipatro juſſus vel emiſſus ad claſſem cogendam.* Sic ſect. 6. ſcriptum eſt ὑπ' Ἀλεξάνδρȣ
10. ἐπ' αὐτὴν τὴν ἕω] *ad ipſam auroram, ad primum aurorae exortum.* Sic III, 18. Gron. ἀπροσδοκήτοις *nihil tale expectantibus.* vide III, 10, 2.

C. III.

Arg. Narratio prodigii ac fati, quod Gordio contigit. Nodi Gordii ſolutio.

στῆναι ἐπὶ τὸν ζυγὸν ἀετὸν, καὶ ἐπιμεῖναι ἔς τε ἐπὶ βουλυ-
τὸν καθήμενον· τὸν δὲ ἐκπλαγέντα τῇ ὄψει, ἰέναι κοι-
νώσοντα ὑπὲρ τοῦ θείου παρὰ τοὺς Τελμισσέας τοὺς μάν-
4 τεις· εἶναι γὰρ τοὺς Τελμισσέας σοφοὺς τὰ θεῖα ἐξη-
γεῖσθαι, καὶ σφίσιν ἀπὸ γένους δεδόσθαι αὐτοῖς καὶ
5 γυναιξὶ καὶ παισὶ τὴν μαντείαν· προσάγοντα δὲ κώμῃ
τινὶ τῶν Τελμισσέων, ἐντυχεῖν παρθένῳ ὑδρευομένῃ,
καὶ πρὸς ταύτην εἰπεῖν ὅπως οἱ τὸ τοῦ ἀετοῦ ἔσχε.
6 Τὴν δὲ (εἶναι γὰρ καὶ αὐτὴν τοῦ μαντικοῦ γένους) θύειν
κελεῦσαι τῷ Διῒ τῷ βασιλεῖ, ἐπανελθόντα εἰς τὸν τόπον
7 αὐτόν. Καὶ δεηθῆναι γὰρ αὐτῆς Γόρδιον, τὴν θυσίαν
ξυνεπισπομένην οἱ αὐτὴν ἐξηγήσασθαι, θῦσαί τε,
ὅπως ἐκείνη ὑπετίθετο, τὸν Γόρδιον, καὶ ξυγγενέσθαι
ἐπὶ γάμῳ τῇ παιδὶ, καὶ γενέσθαι αὐτοῖν παῖδα Μίδαν
8 ὄνομα. Ἤδη τε ἄνδρα εἶναι τὸν Μίδαν καλὸν καὶ γεν-
ναῖον· καὶ ἐν τούτῳ στάσει πιέζεσθαι ἐν σφίσι τοὺς Φρύγας,
καὶ γενέσθαι αὐτοῖς χρησμὸν, ὅτι ἅμαξα ἄξει αὐτοῖς
βασιλέα, καὶ ὅτι οὗτος αὐτοῖς καταπαύσει τὴν στάσιν.
9 Ἔτι δὲ περὶ αὐτῶν τούτων βουλευομένοις ἐλθεῖν τὸν Μίδαν
ὁμοῦ τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ, καὶ ἐπιστῆναι τῇ ἐκκλησίᾳ
αὐτῇ ἁμάξῃ. Τοὺς δὲ, ξυμβαλόντας τὸ μαντεῖον, τοῦτον
ἐκεῖνον γνῶναι ὄντα, ὅντινα ὁ θεὸς αὐτοῖς ἔφραζεν ὅτι
ἄξει ἡ ἅμαξα· καὶ καταστῆσαι μὲν αὐτοὺς βασιλέα τὸν
10 Μίδαν. Μίδαν δὲ αὐτοῖς τὴν στάσιν καταπαῦσαι, καὶ
τὴν ἅμαξαν τοῦ πατρὸς ἐν τῇ ἄκρᾳ ἀναθεῖναι χαριστήρια

Cap. III.

9. καταστῆσαι pro καταστήσειν, ex conjectura Blancardi, quae ſe ipſa commendat.

3. βουλυτὸς] *veſpera*, tempus, quo ſolvendi ſunt boves. *Raph.*

4. καὶ σφίσιν ἀπὸ γένους etc.] *et ipſis vaticinandi ſcientiam per ſtirpes a majoribus deinceps traditam eſſe.*

7. Καὶ δεηθῆναι γὰρ] γὰρ redundat, quod ſaepiſſime huic particulae accidit cum ἀλλὰ. I, 24, 1. II, 6, 7. III, [illegible] *Raph.*

9. ἐπιστῆναι] *ſubito advenire, adeſſe, apparere*, ut toties apud ſacrae ſcripturae auctores ſumitur. *Gren.*

τῷ Διῒ τῷ βασιλεῖ, ἐπὶ τῇ τοῦ ἀετοῦ πομπῇ· πρὸς δὲ 11
δὴ τούτοις, καὶ τόδε περὶ τῆς ἁμάξης ἐμυθεύετο· ὅς τις
λύσειε τοῦ ζυγοῦ τῆς ἁμάξης τὸν δεσμὸν, τοῦτον χρῆναι
ἄρξαι τῆς Ἀσίας. Ἦν δὲ ὁ δεσμὸς ἐκ φλοιοῦ κρανέας·
καὶ τούτου οὔτε τέλος οὔτε ἀρχὴ ἐφαίνετο. Ἀλέξανδρος 12
δὲ ὡς ἀπόρως μὲν εἶχεν ἐξευρεῖν λύσιν τοῦ δεσμοῦ, ἄλυ-
τον δὲ περιϊδεῖν οὐκ ἤθελε, μή τινα καὶ τοῦτο ἐς τοὺς πολ-
λοὺς κίνησιν ἐργάσηται, οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι παίσας τῷ
ξίφει διέκοψε τὸν δεσμὸν, καὶ λελύσθαι ἔφη. Ἀριστό- 13
βουλος δὲ λέγει, ἐξελόντα τὸν ἕστορα τοῦ ῥυμοῦ, ὃς ἦν
τύλος διαβεβλημένος διὰ τοῦ ῥυμοῦ διαμπὰξ, ξυνέχων τὸν
δεσμὸν, ἐξελκῦσαι ἔξω τοῦ ῥυμοῦ τὸν ζυγόν. Ὅπως μὲν 14
δὴ ἐπράχθη τὰ ἀμφὶ τῷ δεσμῷ τούτῳ Ἀλεξάνδρῳ, οὐκ
ἔχω ἰσχυρίσασθαι. Ἀπηλλάγη δ' οὖν ἀπὸ τῆς ἁμάξης
αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν, ὡς τοῦ λογίου τοῦ ἐπὶ τῇ λύσει
τοῦ δεσμοῦ ξυμβεβηκότος. Καὶ γὰρ καὶ τῆς νυκτὸς ἐκεί- 15
νης βρονταί τε καὶ σέλας ἐξ οὐρανοῦ ἐπεσήμηναν· καὶ ἐπὶ
τούτοις ἔθυε τῇ ὑστεραίᾳ Ἀλέξανδρος τοῖς φήνασι θεοῖς
τά τε σημεῖα, καὶ τοῦ δεσμοῦ τὴν λύσιν.

IV. Αὐτὸς δὲ τῇ ὑστεραίᾳ ἐπ' Ἀγκύρας τῆς Γα- 1
λατικῆς ἐστέλλετο, κἀκεῖ αὐτῷ πρεσβεία ἀφικνεῖται

12. ἐς τοὺς πολλοὺς] intellige omnem multitudinem non Macedonum ſolum, ſed etiam Aſianorum.

15. τοῖς φήνασι θεοῖς] Obtinuit inter veteres mos, ut, ſi deo alicui propter beneficia cujusvis generis accepta, ſacra facerent, ex iis verbis, quae id beneficium deſignarent, cognomen ei deo conſtruerent. Sic immolavit Alexander τοῖς φήνασι θεοῖς τά τε σημεῖα καὶ τοῦ δεσμοῦ τὴν λύσιν, i. e. diis aliquibus, qui ſint cunque ὅτι ἔφηναν τὰ σημεῖα. Plane eodem modo Xenoph. Anab. Cyri IV, 3, 13. εὔχεσθαι τοῖς φήνασι θεοῖς τά τε ὀνείρατα καὶ τὸν πόρον. Sic explicandus eſt I, 11, 11. Ζεὺς ἀποβατήριος, I, 4, 8. Ζεὺς σωτήρ. Eodem loco ſacrificat Alexander Ἴστρῳ, ὅτι οὐκ ἄπορος αὐτῷ ἐγένετο, quae verba ſunt pro cognomine aliquo, forte εὐπόρῳ.

C. IV.

Arg. Paphlagonia et Cappadociae magna pars ſubacta. Ciliciam ingreditur Alexander. Ejus morbus.

1. ἐπ' Ἀγκύρας τῆς Γαλατικῆς] Cognomen additum eſt pro-

Παφλαγόνων, τό τε ἔθνος ἐνδιδόντων, καὶ ἐς ὁμολο-
γίαν ξυμβαινόντων. ἐς δὲ τὴν χώραν ξὺν τῇ δυνάμει
μὴ ἐσβαλεῖν ἐδέοντο. Τούτοις μὲν δὴ προστάσσει
Ἀλέξανδρος ὑπακούειν Κάλα τῷ σατράπῃ τῆς Φρυγίας.
2 Αὐτὸς δὲ ἐπὶ τῆς Καππαδοκίας ἐλάσας, ξύμπασαν
την ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ προσηγάγετο, καὶ ἔτι ὑπὲρ
τὸν Ἅλυν πολλήν· καταστήσας δὲ Καππαδοκῶν Σα-
βίκταν σατράπην, αὐτὸς προῆγεν ἐπὶ τὰς πύλας τῆς
3 Κιλικίας. Καὶ ἀφικόμενος ἐπὶ τὸ Κύρου τοῦ ξὺν Ξενο-
φῶντι στρατόπεδον ὡς κατεχομένας τὰς πύλας φυλα-
καῖς ἰσχυραῖς εἶδε, Παρμενίωνα μὲν αὐτοῦ καταλείπει
σὺν ταῖς τάξεσι τῶν πεζῶν, ὅσοι βαρύτερον ὡπλισμέ-
4 νοι ἦσαν· αὐτὸς δὲ ἀμφὶ πρώτην φυλακὴν ἀναλαβὼν
τούς τε ὑπασπιστὰς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας,
προῆγε τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὰς πύλας, ὡς οὐ προσδεχομέ-
5 νοις τοῖς φύλαξιν ἐπιπεσεῖν. Καὶ προσάγων μὲν οὐκ
ἔλαθεν, ἐς ἴσον δὲ αὐτῷ κατέστη ἡ τόλμα. Οἱ γὰρ
φύλακες αἰσθόμενοι Ἀλέξανδρον αὐτὸν προσάγοντα,
6 λιπόντες τὴν φυλακὴν, ᾤχοντο φεύγοντες. τῇ δ' ὑστε-
ραίᾳ ἅμα τῇ ἕῳ ξὺν τῇ δυνάμει πάσῃ ὑπερβαλὼν τὰς
7 πύλας, κατέβαινεν ἐς τὴν Κιλικίαν. Καὶ ἐνταῦθα
ἀγγέλλεται αὐτῷ Ἀρσάμης, ὅτι πρόσθεν μὲν ἐπενόει

pter ὁμώνυμον urbem Phrygiae. Recte animadvertit St. Croix pag. 172 temporibus Alexandri Magni eam regionem, quam Galli 250 ante Chriſtum occupabant, ad Phrygiam magnam pertinuiſſe. Nominavit noſter regionem nomine, quod ſuo tempore in uſu erat.

2. ἐπὶ τὰς πύλας τῆς Κιλικίας] quas deſcribunt Curt. III, 4. Xenoph. Anab I, 2, 21. Diod. XIV, 20 αὕτη δὲ (ἡ εἰσβολὴ) ἐστὶ στενὴ καὶ παράκρημνος, ἐπὶ σταδίους μὲν εἴκοσι (al. τετταράκοντα) παρατείνουσα, πλησίον δὲ αὐτῆς ἐστιν ἐξ ἀμφοτέρων καθ' ὑπερβολὴν ὄρη μεγάλα καὶ δυσπρόσιτα. ἀπὸ δὲ τῶν ὀρῶν ἐξ ἑκατέρου μέρους τείχη κατατείνει μέχρι τῆς ὁδοῦ, καθ' ἣν ἐνῳκοδόμηνται πύλαι.

5. ἐς ἴσον δὲ αὐτῷ etc.] *neque feliciter ipſi ceſſit audacia, ac ſi hoſtes fefelliſſet* — Vult dicere, eo ipſo, quod deprehenſus auderet nihilominus progredi, tantum effeciſſe Alexandrum, quantum efficere poterat, ſi latuiſſet. *Gron.*

διασώζειν Πέρσαις τὴν Ταρσὸν, ὡς δὲ ὑπερβεβληκότα
ἤδη τὰς πύλας ἐπύθετο Ἀλέξανδρον, ἐκλιπεῖν ἐν νῷ
εἶχε τὴν πόλιν. Δεδιέναι οὖν τοὺς Ταρσεῖς, μὴ ἐφ' ἁρπα-
γὴν τραπεὶς, οὕτω τὴν ἀπόλειψιν τῆς Ταρσοῦ ποιήσηται.
Ταῦτα ἀκούσας, δρόμῳ ἦγεν ἐπὶ τὴν Ταρσὸν τούς τε 8
ἱππέας καὶ τῶν ψιλῶν ὅσοι κουφότατοι, ὥς τε ὁ Ἀρσά- 9
μης μαθὼν αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν, σπουδῇ φεύγει ἐκ τῆς
Ταρσοῦ παρὰ βασιλέα Δαρεῖον, οὐδὲν βλάψας τὴν πόλιν.
Ἀλέξανδρος δὲ (ὡς μὲν Ἀριστοβούλῳ λέλεκται) ὑπὸ 10
καμάτου ἐνόσησεν· οἱ δὲ εἰς τὸν Κύδνον ποταμὸν λέγουσι
ῥίψαντα νήξασθαι ἐπιθυμήσαντα τοῦ ὕδατος ἱδροῦντα
καὶ καύματι ἐχόμενον. Ὁ δὲ Κύδνος ῥεῖ διὰ μέσης τῆς 11
πόλεως· οἷα δὲ ἐκ τοῦ Ταύρου ὄρους τῶν πηγῶν οἱ ἀνισχου-
σῶν, καὶ διὰ χώρου καθαροῦ ῥέων, ψυχρός τέ ἐστι, καὶ
τὸ ὕδωρ καθαρός· σπασμῷ τε οὖν ἔχεσθαι Ἀλέξανδρον,
καὶ θέρμαις ἰσχυραῖς καὶ ἀγρυπνίᾳ ξυνεχεῖ. Καὶ 12
τοὺς μὲν ἄλλους ἰατροὺς οὐκ οἴεσθαι εἶναι βιώσιμον.
Φίλιππον δὲ Ἀκαρνᾶνα ἰατρὸν ξυνόντα Ἀλεξάνδρῳ,
καὶ τά τε ἀμφὶ ἰατρικὴν ἐς τὰ μάλιστα πιστευόμενον, καὶ
τὰ ἄλλα οὐκ ἀδόκιμον ἐν τῷ στρατῷ ὄντα, καθῆραι ἐθέ-
λειν Ἀλέξανδρον φαρμάκῳ, καὶ τὸν κελεύειν καθῆραι,
τὸν μὲν δὴ παρασκευάζειν τὴν κύλικα· ἐν τούτῳ δὲ Ἀλε- 13
ξάνδρῳ δοθῆναι ἐπιστολὴν παρὰ Παρμενίωνος, φυλάξα-
σθαι Φίλιππον· ἀκούειν γὰρ διεφθάρθαι ὑπὸ Δαρείου
χρήμασιν, ὥς τε φαρμάκῳ ἀποκτεῖναι Ἀλέξανδρον.
Τὸν δὲ, ἀναγνόντα τὴν ἐπιστολὴν, καὶ ἔτι μετὰ χεῖρας 14
ἔχοντα, αὐτὸν μὲν λαβεῖν τὴν κύλικα, ἐν ᾗ ἦν τὸ φάρ-
μακον· τὴν ἐπιστολὴν δὲ τῷ Φιλίππῳ δοῦναι ἀναγνῶναι.
Καὶ ὁμοῦ τόν τε Ἀλέξανδρον πίνειν, καὶ τον Φίλιππον
ἀναγινώσκειν τὰ παρὰ τοῦ Παρμενίωνος. Φίλιππον δὲ 15
εὐθὺς ἔνδηλον γενέσθαι ὅτι καλῶς οἱ ἔχει τὰ τοῦ φαρ-

10. οἱ δὲ] intelligendus eſt Ptolemaeus et reliquorum auctorum plurimi.

13. Parmenion, Plut. teſte in Vita Alex. c. 19. interea exercitui praeerat et ex caſtris literas mittebat.

μάκȣ· ȣ γὰρ ἐκπλαγῆναι πρὸς τὴν ἐπιστολὴν, ἀλλὰ τοσόνδε μόνον παρακαλέσαι Ἀλέξανδρον, καὶ ἐς τὰ
16 ἄλλα οἱ πείθεσθαι ὅσα ἐπαγγέλλοιτο· σωθήσεσθαι γὰρ πειθόμενον. Καὶ τὸν μὲν καθαρθῆναί τε καὶ ῥαΐσαι αὐτῷ τὸ νόσημα. Φιλίππῳ δὲ ἐπιδεῖξαι ὅτι πιστός ἐστιν αὐτῷ φίλος. καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν, ὅτι αὐτοῖς τε τοῖς φίλοις βέβαιος εἰς τὸ ἀνύποπτον τυγχάνει ὢν, καὶ πρὸς τὸ ἀποθανεῖν ἐῤῥωμένος.

1 V. Ἐκ δὲ τȣ́τȣ, Παρμενίωνα μὲν πέμπει ἐπὶ τὰς ἄλλας πύλας, αἳ δὴ ὁρίζȣσι τὴν Κιλίκων τε καὶ Ἀσσυρίων χώραν, προκαταλαβεῖν καὶ φυλάσσειν τὴν πάρο-

C. V.

Arg. Parmenion ad pylas Syriacas occupandas miſſus. Ptolemaeus et Alander Orontobaten vincunt, reliquamque Cariam ſubigunt. Alexander permeat victor Ciliciam. Subiguntur Anchialus, Soli, Cilices montani, Magarſus, Mallus.

1. *ἐπὶ τὰς ἄλλας πύλας*] Per Taurum aſperi tres ac peranguſti aditus ſunt, quorum uno, ut ait Curtius, Cilicia intranda eſt. Id quod confirmat noſter. Primum transgreſſus eſt Alexander, quum in Ciliciam irrumperet. Alterum, Syriam verſus, nunc Parmenionem occupare jubet, et ipſe deinde tranſit (6, 3.) et per eumdem redit 8, 2. Per tertium (*τὰς πύλας τὰς Ἀμανικὰς καλȣμένας* 7, 1.) intrat Darius in Ciliciam. Cellarius Tom. II. p. 210. 211. bene docet pylas amanicas ſuperiores fuiſſe et a mari remotiores, alteras, quas occupat Parmenion et quas trajecit Alexander in Syriam, mari proximas. Quarum deſcriptionem addo ex Xenoph. Anab. I, 4, 4.: In his anguſtiis erant *δύο τείχη. διὰ μέσȣ δὲ τȣ́των ῥεῖ ποταμὸς, Κέρσος ὄνομα, εὖρος πλέθρȣ. ἅπαν δὲ τὸ μέσον τῶν τειχῶν ἦσαν στάδιοι τρεῖς, καὶ παρελθεῖν ȣ̓κ ἦν βίᾳ. ἦν γὰρ ἡ πάροδος στενὴ καὶ τὰ τείχη εἰς τὴν θάλατταν καθήκοντα· ὕπερθεν δὲ ἦσαν πέτραι ἠλίβατοι. ἐπὶ δὲ τοῖς τείχεσιν ἀμφοτέροις ἐφειστήκεσαν πύλαι.* — Ceterum tenendum, apud optimos quosque veterum Syriae et Aſſyriae nomina ita commiſceri, ut eandem iis regionem nominari, dubium non relinquatur. Quis credat Arrianum, Cappadociae quondam praeſidem, regionum vicinarum nomina ignoraſſe? In his libris nomen Aſſyria pro Syria ponitur II, 5, 1. 4. 5. 6, 1. 4. pro regione ultra Tigrim III, 7, 11. pro regione circa Babylonem et pro vetere regno Aſſyriaco VII, 19, 7. 21, 2. 22, 3. II, 6, 10. 5, 2. VII, 17, 5.

δον, δοὺς αὐτῷ τῶν τε ξυμμάχων τοὺς πεζοὺς, καὶ τοὺς
Ἕλληνας τοὺς μισθοφόρους, καὶ τοὺς Θρᾶκας ὧν Σιτάλκης
ἡγεῖτο, καὶ τοὺς ἱππέας δὲ τοὺς Θετταλούς. Αὐτὸς δὲ 2
ὕστερον ἄρας ἐκ Ταρσοῦ, τῇ μὲν πρώτῃ εἰς Ἀγχίαλον
πόλιν ἀφικνεῖται. Ταύτην δὲ Σαρδανάπαλον κτίσαι
τὸν Ἀσσύριον λόγος. Καὶ τῷ περιβόλῳ δὲ καὶ τοῖς 3
θεμελίοις τῶν τειχῶν δήλη ἐστὶ μεγάλη τε πόλις κτι-
σθεῖσα, καὶ ἐπὶ μέγα ἐλθοῦσα δυνάμεως. Καὶ τὸ μνῆμα
τοῦ Σαρδαναπάλου ἐγγὺς ἦν τῶν τειχῶν τῆς Ἀγχιάλου,
καὶ αὐτὸς ἐφειστήκει ἐπ᾽ αὐτῷ Σαρδανάπαλος, συμβε-
βληκὼς τὰς χεῖρας ἀλλήλαις, ὡς μάλιστα ἐς κρότον
συμβάλλονται. Καὶ ἐπίγραμμα ἐπεγέγραπτο αὐτῷ, 4
Ἀσσύρια γράμματα. Οἱ μὲν Ἀσσύριοι καὶ μέτρον
ἔφασκον ἐπεῖναι τῷ ἐπιγράμματι. Ὁ δὲ νοῦς ἦν αὐτῷ, ὃν 5
ἔφραζε τὰ ἔπη, ὅτι ΣΑΡΔΑΝΑ΄ΠΑΛΟΣ Ὁ ἈΝΑ-
ΚΥΝΔΑ΄ΡΑΞΟΥ ΠΑΙ͂Σ, ἈΓΧΙ΄ΑΛΟΝ ΚΑῚ
ΤΑΡΣῸΝ ἘΝ ἩΜΕ΄Ρᾼ ΜΙᾼ͂ ἘΔΕΙ΄ΜΑΤΟ.
ΣῪ ΔΕ, Ὦ ΞΕ΄ΝΕ, ἜΣΘΙΕ, ΚΑῚ ΠΙ͂ΝΕ,
ΚΑῚ ΠΑΙ͂ΖΕ, ὩΣ Τ᾽ ἌΛΛΑ ΤᾺ ἈΝΘΡΩ΄-

3. *συμβεβληκὼς τὰς χεῖρας*] Athenaeus, ex Ariſtobulo deſcribens, refert ejus ſtatuae typum fuiſſe *συμβεβληκότας τοὺς τῆς δεξιᾶς χειρὸς δακτύλους ὡς ἐπικροτοῦντα.* Ad eundem modum ex Ariſtobulo deſcripſit Strabo. Quae ſchemata quum differant, haud dubie Arrianus Ptolemaeum ſequutus fuit. *Gron.*

5. *ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἐδείματο*] Quod Graeci conſentiunt in verſione Aſſyrii ſermonis, credere id Graecis ſane poſſumus, ut tanto plus mirentur. Nihilominus fieri potuiſſet, ut decepti fuerint ratione linguae aſiaticae, in qua perſaepe id quod Graeci *ἡμέραν* dicunt, non diem unum XXIV horarum notat, ſed longius et minus definitum ſpatium, ut ſic Anchialus ac Tarſus indicari poſſent uno eodemque fere tempore aedificatae. *Gron.*

ὡς τ᾽ ἄλλα] Sunt accuſativi, attice loco genitivorum, conſequentiam deſignantium. *τούτου ἄξια* ſc. *ψόφου* — *ne tanti quidem*, quanti eſt manus complodere, vel potius digitis concrepare. Nam verius putem, ait Gronovius, quod Athenaeus et Strabo ſcribunt, et non duabus manibus plauſum feciſſe, ſed potius digitorum unius manus ad pollicem preſſione ſibilum tenuem indicaſſe, uti vulgo fieri ſolet, oſtendendae vilitatis gratia. *Raph.*

ΠΙΝΑ ΟΥΚ ΟΝΤΑ ΤΟΥΤΟΥ ΑΞΙΑ· τὸν ψόφον αἰνισσόμενος, ὅνπερ αἱ χεῖρες ἐπὶ τῷ κρότῳ ποιοῦσι. Καὶ τὸ ΠΑΙΖΕ, ῥᾳδιουργότερον ἐγγεγρά-
6 φθαι ἔφασαν τῷ Ἀσσυρίῳ ὀνόματι. Ἐκ δὲ τῆς Ἀγχιάλου ἐς Σόλους ἀφίκετο, καὶ φρουρὰν ἐπήγαγεν ἐς Σόλους, καὶ ἐπέβαλεν αὐτοῖς τάλαντα διακόσια ἀργυρίου ζημίαν, ὅτι πρὸς τοὺς Πέρσας μᾶλλόν τι τὸν νοῦν εἶχον.
7 Ἔνθεν δὲ ἀναλαβὼν τῶν μὲν πεζῶν τῶν Μακεδόνων τρεῖς τάξεις, τοὺς τοξότας δὲ πάντας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ἐξελαύνει ἐπὶ τοὺς τὰ ὄρη κατέχοντας Κίλικας· καὶ ἐν ἑπτὰ ταῖς πάσαις ἡμέραις τοὺς μὲν βίᾳ ἐξελὼν, τοὺς δὲ
8 ὁμολογίᾳ παραστησάμενος, ἐπανῆκεν ἐς τοὺς Σόλους· καὶ ἐνταῦθα μανθάνει Πτολεμαῖον καὶ Ἄσανδρον, ὅτι ἐκράτησαν Ὀροντοβάτου τοῦ Πέρσου, ὃς τήν τε ἄκραν τῆς Ἁλικαρνασσοῦ ἐφύλασσε, καὶ Μύνδον, καὶ Καῦνον, καὶ Θήραν, καὶ Καλλίπολιν κατεῖχε. Προσῆκτο δὲ καὶ
9 Κῶ, καὶ Τριόπιον. Τοῦτον ἡττῆσθαι ἔγραφον μάχῃ μεγάλῃ· καὶ ἀποθανεῖν μὲν τῶν ἀμφ᾽ αὐτὸν, πεζοὺς ἐς ἑπτακοσίους, καὶ ἱππέας ἐς πεντήκοντα, ἁλῶναι δὲ
10 οὐκ ἐλάττους τῶν χιλίων. Ἀλέξανδρος δὲ ἐν Σόλοις θύσας τε τῷ Ἀσκληπιῷ, καὶ πομπεύσας αὐτός τε

Καὶ τὸ παῖζε] Inde eſt, quod id Plut. lib. II. de fort. Alexandri fuerit interpretatus ἀφροδιςίαζε. *Gron.*

6. Anchialus et Soli a Tarſo occidentem verſus. Urbs Soli graecae originis eſt, unde quidam ſoloecismum ab ea derivant.

7. τοὺς τὰ ὄρη κατέχοντας] intellige incolas Ciliciae aſperae ſive tracheae, quae ab occaſu Ciliciae campeſtris eſt.

8. Caunus, Myndus, Thera et Callipolis oppida Cariae. Triopium ejusdem oppidum et promontorium. Callipolin, quam in Cellario non video, commemorat Stephanus.

9. ἔγραφον] nempe Ptolemaeus et Aſander. *Raph.*

10. Ἀσκληπιῷ] pro ſalute ſuſcepta Curt. III, 7. Λάμπας eſt certamen puerorum cum face ardente currentium. Victor erat, cujus fax, priusquam ad metam venerat, non extincta erat. Vid. Herodot. VIII, 98. et Meurſ. in Graecia Feriata. Ἀγὼν γυμνικὸς id eſt certamen, in quo artibus corporis certabatur, ex. c. currendo, luctando etc. Ἀγῶνες μουσικοὶ, gymnicis oppoſiti, non muſicorum tantummodo cer-

καὶ ἡ στρατιὰ πᾶσα, καὶ λαμπάδα ἐπιτελέσας, καὶ ἀγῶνα διαθεὶς γυμνικὸν καὶ μουσικὸν, Σολεῦσι μὲν δημοκρατεῖσθαι ἔδωκεν, αὐτὸς δὲ ἀναζεύξας εἰς Ταρσὸν, τοὺς μὲν ἱππέας ἀπέστειλε, Φιλώτᾳ δοὺς ἄγειν διὰ τοῦ 11
Ἀληΐου πεδίου ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Πύραμον· αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς πεζοῖς καὶ τῇ ἴλῃ τῇ βασιλικῇ ἐς Μαγαρσὸν ἧκε, καὶ τῇ Ἀθηνᾷ τῇ Μαγαρσίδι ἔθυσεν. Ἐντεῦθεν 12
δὲ ἐς Μαλλὸν ἀφίκετο, καὶ Ἀμφιλόχῳ ὅσα ἥρωϊ ἐνήγισε· καὶ στασιάζοντας καταλαβὼν, τὴν στάσιν αὐτοῖς κατέπαυσε· καὶ τοὺς φόρους, οὓς βασιλεῖ Δαρείῳ ἀπέφερον, ἀνῆκεν, ὅτι Ἀργείων μὲν Μαλλωτοὶ ἄποικοι ἦσαν, αὐτὸς δὲ ἀπ' Ἄργους τῶν Ἡρακλειδῶν εἶναι ἠξίου.

VI. Ἔτι δὲ ἐν Μαλλῷ ὄντι αὐτῷ ἀγγέλλεται 1
Δαρεῖον ἐν Σώχοις ξὺν τῇ πάσῃ δυνάμει στρατοπεδεύειν. Ὁ δὲ χῶρος οὗτος ἐστὶ μὲν τῆς Ἀσσυρίας γῆς, ἀπέχει δὲ τῶν

Cap. V.

12. ἐνθήδε δὲ habet Optimus. Vulgatum ἐντεῦθεν δὲ retinere malui. Mox ex eodem reſcripſi Μαλλωταὶ pro Μαλλοί. Vide Gron.

tamina fuere, ſed etiam poetarum, et omnium elegantioribus literis et artibus excellentium. Qualia fuerint, quae Alexander jubere ſolebat, docet Plut. Vit. Alex. c. 4: πλείστους γέ τοι (ſcribens) θεὶς ἀγῶνας, οὐ μόνον τραγῳδῶν καὶ αὐλητῶν καὶ κιθαρῳδῶν, ἀλλὰ καὶ ῥαψῳδῶν, θήρας τε παντοδαπῆς, καὶ ῥαβδομαχίας, οὔτε πυγμῆς οὔτε παγκρατίου μετά τινος σπουδῆς ἔθηκεν ἆθλον. Artifices arceſſebantur ex Graecia. Arr. III, 1, 5.

11. τοῦ Ἀληΐου πεδίου] ſupra Mallon, citra Pyramum fluvium. cf. Strabo XIV, p. 465. Magarſus, ad oſtium Pyrami. τῇ ἴλῃ τῇ βασιλικῇ, quae plerumque agema equitum vocatur.

12. Mallus trans Pyramum nec procul ab eo, ut ait Strabo l. l. ἐφ' ὕψει κειμένη, κτίσμα Ἀμφιλόχου καὶ Μόψου, τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Μαντοῦς, de quibus vide Nitſchii Lexicon mythologicum. — Reges Macedonum traxere originem a Temeno Heraclida, quod docet Herodot. VIII, 139 ſeqq. qui Caranum non novit.

C. VI.

Arg. Darius in Sochis. Alexander a Mallis profectus pylas trajicit, et Myriandrum venit. Peſſimum Darii conſilium, Ciliciam ingrediendi.

1. Locum vel regionem Sochi praeter hunc locum non invenio. Curt. IV, 1. 3. Unchas ſive Onchas locum inter

2 πυλῶν τῶν Ἀσσυρίων ἐς δύο μάλιστα σταθμούς. Ἔνθα
δὴ ξυναγαγὼν τοὺς ἑταίρους, φράζει αὐτοῖς τὰ ἐξηγ-
γελμένα ὑπὲρ Δαρείου τε καὶ τῆς στρατιᾶς τῆς Δαρείου.
3 Οἱ δὲ αὐτόθεν, ὡς εἶχον, ἄγειν ἐκέλευον. Ὁ δὲ τότε
μὲν ἐπαινέσας αὐτοὺς, διέλυσε τὸν ξύλλογον, τῇ δὲ ὑστε-
ραίᾳ προσῆγεν, ὡς ἐπὶ Δαρεῖόν τε καὶ τοὺς Πέρσας.
Δευτεραῖος δὲ ὑπερβαλὼν τὰς πύλας, ἐστρατοπέδευσε
πρὸς Μυριάνδρῳ πόλει· καὶ τῆς νυκτὸς χειμὼν ἐπιγίγνε-
ται σκληρὸς, καὶ ὕδωρ τε ἐξ οὐρανοῦ καὶ πνεῦμα βίαιον.
4 Τοῦτο κατέσχεν ἐν τῷ στρατοπέδῳ Ἀλέξανδρον. Δαρεῖος
δὲ τέως μὲν ξὺν τῇ στρατιᾷ διέτριβεν, ἐπιλεξάμενος τῆς
Ἀσσυρίας γῆς πεδίον πάντη ἀναπεπταμένον, καὶ τῷ
τε πλήθει τῆς στρατιᾶς ἐπιτήδειον, καὶ ἐνιππάσασθαι
5 τῇ ἵππῳ ξύμφορον. Καὶ τοῦτο τὸ χωρίον ξυνεβούλευεν
αὐτῷ μὴ ἀπολείπειν Ἀμύντας ὁ Ἀντιόχου, ὁ παρ' Ἀλε-
ξάνδρου αὐτόμολος. Εἶναι γὰρ τὴν εὐρυχωρίαν πρὸς τοῦ
6 πλήθους τε καὶ τῆς ἐπισκευῆς τῶν Περσῶν. Καὶ ἔμενε
Δαρεῖος. Ὡς δὲ Ἀλεξάνδρῳ πολλὴ μὲν ἐν Ταρσῷ
τριβὴ ἐπὶ τῇ νόσῳ ἐγίγνετο, οὐκ ὀλίγη δὲ ἐν Σόλοις, ἵνα
ἔθυέ τε καὶ ἐπόμπευε, καὶ ἐπὶ τοὺς ὀρεινοὺς Κίλικας διέ-
τρεψεν ἐξελάσας, τοῦτο ἔσφηλε Δαρεῖον τῆς γνώμης·
7 καὶ αὐτός τε ὅ, τι περ ἥδιστον ἦν δοξασθὲν, ἐς τοῦτο οὐκ

Cap. VI.

3. προσῆγεν — mallem προῆγεν, ut c. 7, 1.

καὶ τοὺς Πέρσας. Sic reſcripſi ex editionibus primis. In Gronoviana articulus typorum lapſu excidiſſe videtur, eamque ob rem in ſequentibus editis deeſt.

Thapſacum et Ciliciam nominat, quem Freinshemius haud dubie eundem cum Sochis eſſe ſcribit.

2. τὰ ἐξηγγελμένα] cognita Memnonis morte, Darius ducibus ſuis diffidens, cum copiis undique Babylonem convenire juſſis, Ciliciam verſus deſcendit. Militum numerum vide c. 8, 12.

3. τὰς πύλας] ſyriacas, mari proximas, quas deſcripſi c. 5, 1. non amanicas. Myriandrus, emporium a Phoenicibus ad mare aedificatum. ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ recte vertit Raphelius *pluviam*.

4. Verba τέως μὲν reſpectum habent ad ὡς δὲ ſect. 7. initio. Ita paulo poſt c. 8, 4. *Raph.*

7. ὅ, τι περ ἥδιστον ἦν δοξασθὲν

ἀκουσίως ὑπήχθη· καὶ ὑπὸ τῶν καθ' ἡδονὴν ξυνόντων τε καὶ ξυνεσομένων ἐπὶ κακῷ τοῖς ἀεὶ βασιλεύουσιν ἐπαιρόμενος, ἔγνω μηκέτι Ἀλέξανδρον ἐθέλειν προϊέναι τοῦ πρόσω, ἀλλ' ὀκνεῖν γὰρ, πυνθανόμενον ὅτι αὐτὸς προσ-
ἄγοι· καταπατήσειν τε τῇ ἵππῳ τῶν Μακεδόνων τὴν 8
στρατιὰν, ἄλλος ἄλλοθεν αὐτῷ ἐπαίροντες ἐπέλεγον· καίτοι γε Ἀμύντας ἥξειν τε Ἀλέξανδρον ἰσχυρίζετο, ὅπου ἂν πύθηται Δαρεῖον ὄντα, καὶ αὐτοῦ προσμένειν ἐκέ-
λευεν. Ἀλλὰ τὰ χείρω μᾶλλον, ὅτι καὶ ἐν τῷ παραυ- 9
τίκα ἡδίω ἀκοῦσαι ἦν, ἔπειθε· καί τι καὶ δαιμόνιον τυχὸν ἦγεν αὐτὸν εἰς ἐκεῖνον τὸν χῶρον, οὗ μήτε ἐκ τῆς ἵππου πολλὴ ὠφέλεια αὐτῷ ἐγένετο, μήτε ἐκ τοῦ πλήθους αὐτοῦ τῶν τε ἀνθρώπων καὶ τῶν ἀκοντίων τε καὶ τοξευμάτων· μηδὲ τὴν λαμπρότητα αὐτῆς τῆς στρατιᾶς ἐπιδεῖξαι ἐδυνήθη· ἀλλὰ Ἀλεξάνδρῳ τε καὶ τοῖς ἀμφ'
αὐτὸν εὐμαρῶς τὴν νίκην παρέδωκεν. Ἔχρην γὰρ ἤδη 10
καὶ Πέρσας πρὸς Μακεδόνων ἀφαιρεθῆναι τῆς Ἀσίας τὴν ἀρχὴν, καθάπερ οὖν Μῆδοι μὲν πρὸς Περσῶν ἀφῃρέθησαν, πρὸς Μήδων δὲ ἔτι πρόσθεν Ἀσσύριοι.

VII. Ὑπερβαλὼν δὴ τὸ ὄρος Δαρεῖος τὸ κατὰ 1
τὰς πύλας τὰς Ἀμανικὰς καλουμένας, ὡς ἐπὶ Ἰσσὸν
προῆγε, καὶ ἐγένετο κατόπιν Ἀλεξάνδρου λαθών. Τὴν 2

etc.] Verte cum Raphelio: neque aegre ad id, quod *quidem jucundiſſimum erat cogitatu, pertractus eſt. Si quidem ab iis, qui ad voluptatem tantum loquentes adſunt aderuntque regibus quibusvis, qui unquam fuerunt quique ſunt eruntque, eorum damno, impulſus, Alexandrum ulterius progredi nolle, ſibi perſuaſerat* etc.

C. VII.

Arg. Darius trajectis pylis amanicis ad Iſſum et Pinarum pergit. De quo certior factus Alexander milites adhortatur.

1. τὰς πύλας τὰς Ἀμανικὰς] vide notam ad 5, 1. Cellarium et Freinshemium ad Curt. III, 8, 13. Nomen traxere a monte Amano, parte Tauri. τὸ ὄρος τὸ κατὰ τὰς πύλας — *tranſiit montem, qui eſt circa anguſtias*, i. e. tranſiit Amanum, eundo per pylas Amanicas. Iſſus eſt ultima Ciliciae urbs, Syriam verſus.

ἐγένετο κατόπιν Ἀλεξ. λαθὼν] *erat a tergo Alexander clam*

δὲ Ἰσσὸν κατασχὼν, ὅσους διὰ νόσον ὑπολελειμμένους
αὐτοῦ τῶν Μακεδόνων κατέλαβε, τούτους χαλεπῶς αἰκι-
σάμενος ἀπέκτεινεν· ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν προὐχώρει ἐπὶ
3 τὸν ποταμὸν τὸν Πίναρον. Καὶ Ἀλέξανδρος ὡς ἤκουσεν
ἐν τῷ ὄπισθεν αὐτοῦ ὄντα τὸν Δαρεῖον, ἐπεὶ οὐ πιστὸς
αὐτῷ ὁ λόγος ἐφαίνετο, ἀναβιβάσας εἰς τριακόντορον
τῶν ἑταίρων τινὰς ἀποπέμπει ὀπίσω ἐπὶ Ἰσσὸν κατα-
4 σκεψομένους εἰ τὰ ὄντα ἐξαγγέλλεται. Οἱ δὲ, ἀνα-
πλεύσαντες τῇ τριακοντόρῳ, ὅτι κολπώδης ἦν ἡ ταύτῃ
θάλασσα, μᾶλλόν τι εὐπετῶς κατέμαθον αὐτοῦ στρατο-
πεδεύοντας τοὺς Πέρσας· καὶ ἀπαγγέλλουσιν Ἀλεξάνδρῳ
5 ἐν χερσὶν εἶναι Δαρεῖον. Ὁ δὲ συγκαλέσας στρατηγοὺς
τε καὶ ἰλάρχας, καὶ τῶν ξυμμάχων τοὺς ἡγεμόνας,
παρεκάλει θαῤῥεῖν μὲν ἐκ τῶν ἤδη σφίσι καλῶς κεκιν-
δυνευμένων, καὶ ὅτι πρὸς νενικημένους ὁ ἀγὼν νενικηκόσιν
6 αὐτοῖς ἔσται· καὶ ὅτι ὁ θεὸς ὑπὲρ σφῶν στρατηγεῖ ἄμει-
νον, ἐπὶ νοῦν Δαρείῳ ἀγαγὼν, καθεῖρξαι τὴν δύναμιν
ἐκ τῆς εὐρυχωρίας ἐς τὰ στενόπορα· ἵνα σφίσι μὲν ξύμ-
μετρον τὸ χωρίον ἀναπτύξαι τὴν φάλαγγα, τοῖς δὲ
ἀχρεῖον τὸ πλῆθος ὅτι ἔσται τῇ μάχῃ, οὔτε τὰ σώμα
7 οὔτε τὰς γνώμας παραπλησίοις. Μακεδόνας τ
Πέρσαις καὶ Μήδοις, ἐκ πάνυ πολλοῦ τρυφῶσιν, αὐτοὺς
ἐν τοῖς πόνοις τοῖς πολεμικοῖς πάλαι ἤδη μετὰ κινδύνων
ἀσκουμένους, ἄλλως τε καὶ δούλοις ἀνθρώποις ἐλευθέρους
8 ἐς χεῖρας ἥξειν. Ὅσοι τε Ἕλληνες Ἕλλησιν, οὐχ ὑπὲρ
τῶν αὐτῶν μαχεῖσθαι, ἀλλὰ τοὺς μὲν ξὺν Δαρείῳ, ἐπὶ
9 μισθῷ, καὶ οὐδὲ τούτῳ πολλῷ, κινδυνεύοντας. Τοὺς δὲ
ξὺν σφίσιν, ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἑκόντας ἀμυνομένους·
βαρβάρων τε αὖ Θρᾷκας, καὶ Παίονας, καὶ Ἰλλυριοὺς,
καὶ Ἀγριᾶνας, τοὺς εὐρωστοτάτους τε τῶν κατὰ τὴν Εὐρώ-
πην καὶ μαχιμωτάτους, πρὸς τὰ ἀπονώτατά τε καὶ

ſc. utroque. Nec Darius ſciebat ſe a tergo Alexandri eſſe, nec Alexander ſibi Darium.

2. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν pro τῇ δὲ ὑστεραίᾳ *poſtero die.* Sic ſunt eadem IV, 30, 11. VII, 17, 8.

8. Ἕλλησιν] ſc. ἐς χεῖρας ἥξουσιν. *Raph.*

μαλακώτατα τῆς Ἀσίας γένη ἀντιτάξασθαι· ἐπὶ δὲ
Ἀλέξανδρον ἀντιστρατηγεῖν Δαρείῳ. Ταῦτα μὲν οὖν ἐς
πλεονεξίαν τοῦ ἀγῶνος ἐπεξῄει. Τὰ δὲ ἆθλα ὅτι με- 10
γάλα ἔσται σφίσι τοῦ κινδύνου ἐπεδείκνυεν. Οὐ γὰρ τοὺς
σατράπας τοὺς Δαρείου ἐν τῷ τότε κρατήσειν, οὐδὲ τὴν
ἵππον τὴν ἐπὶ Γρανικῷ ταχθεῖσαν, οὐδὲ τοὺς δισμυρίους
ξένους τοὺς μισθοφόρους, ἀλλὰ Περσῶν τε ὅ, τι περ ὄφελος
καὶ Μήδων, καὶ ὅσα ἄλλα ἔθνη Πέρσαις καὶ Μήδοις
ὑπήκοα ἐποικεῖ τὴν Ἀσίαν, καὶ αὐτὸν μέγαν βασιλέα
παρόντα, καὶ ὡς οὐδὲν ὑπολειφθήσεται σφίσιν ἐπὶ τῷδε
τῷ ἀγῶνι, ὅτι μὴ κρατεῖν τῆς Ἀσίας ξυμπάσης, καὶ
πέρας τοῖς πολλοῖς πόνοις ἐπιθεῖναι. Ἐπὶ τούτοις δὲ 11
τῶν τε εἰς τὸ κοινὸν ξὺν λαμπρότητι ἤδη πεπραγμένων
ὑπεμίμνησκε. Καὶ εἴ δή τῳ ἰδίᾳ τι διαπρεπὲς ἐς κάλ-
λος τετολμημένον, ὀνομαστὶ ἕκαστον ἐπὶ τῷ ἔργῳ ἀνακα-
λῶν, καὶ τὸ αὐτοῦ οὐκ ἀκίνδυνον ἐν ταῖς μάχαις ὡς ἀνε-
παχθέστατα ἐπεξῄει. Λέγεται δὲ καὶ Ξενοφῶντος καὶ 12
τῶν ἅμα Ξενοφῶντι μυρίων ἐς μνήμην ἐλθεῖν, ὡς οὐδέν τι
οὔτε κατὰ πλῆθος οὔτε κατὰ τὴν ἄλλην ἀξίωσιν σφίσιν
ἐοικότες· οὐδὲ ἱππέων αὐτοῖς παρόντων Θεσσαλῶν, 13
ἢ Βοιωτῶν, ἢ Πελοποννησίων, οὐδὲ Μακεδόνων, ἢ Θρα-
κῶν, οὐδ᾽ ὅση ἄλλη σφίσιν ἵππος ξυντέτακται· οὐδὲ τοξο-
τῶν, ἢ σφενδονητῶν, ὅτι μὴ Κρητῶν, ἢ Ῥοδίων ὀλίγων·
καὶ τούτων ἐν τῷ κινδύνῳ ὑπὸ Ξενοφῶντος αὐτοσχεδια-

Cap. VII.

11. καὶ τὸ αὐτοῦ. Vulgo αὐτοῦ. Sed iſtud requirit optima Gronovii verſio, ut jam vidit Raphelius.

9. ἐς πλεονεξίαν τοῦ ἀγῶνος] *ad proelii meliorem a ſua parte conditionem ſignificandam.*

10. τοὺς σατράπας] quos ad Granicum vicerat, Dario abſente I, 12, 26. ὅ, τι περ ὄφελος — *quorum ullus eſt uſus*, in quibus aliquid virtutis, animi, roboris, nervorum eſt. — ἐπὶ τῷδε τῷ ἀγῶνι *poſt hoc proelium.* Ita ἐπὶ τούτοις *poſt haec* Raph.

11. καὶ τὸ αὐτοῦ etc.] *ſuam quoque omnis periculi in proeliis negligentiam quam minima cum invidia ediſſerebat.* Gron.

12. σφίσιν] (Macedonibus) ἐοικότες ſc. εἶναι. Expectatur autem ἐοικότων.

13. ὑπὸ Ξενοφῶντος] Narrat hoc

14 σθέντων. Οἱ δὲ βασιλέα τε ξὺν πάσῃ τῇ δυνάμει πρὸς Βαβυλῶνι αὐτῇ ἐτρέψαντο, καὶ ἔθνη ὅσα ἄλλα κατιόντων εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον καθ' ὁδὸν σφίσιν ἐπε-
15 γένετο, νικῶντες ἐπῆλθον· ὅσα τε ἄλλα ἐν τῷ τοιῷδε πρὸ τῶν κινδύνων ἐς παράκλησιν, ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἐξ
16 ἀγαθοῦ ἡγεμόνος παραινεῖσθαι εἰκός. Οἱ δὲ ἄλλος ἄλλοθεν δεξιούμενοί τε τὸν βασιλέα, καὶ τῷ λόγῳ ἐπαίροντες, ἄγειν ἤδη ἐκέλευον.

1 VIII. Ὁ δὲ τότε μὲν δειπνοποιεῖσθαι παραγγέλλει, προπέμπει δὲ [ὡς ἐπὶ τὰς πύλας,] τῶν ἱππέων ὀλίγους καὶ τῶν τοξοτῶν προκατασκεψομένους τὴν ὁδὸν τὴν ὀπίσω, ὡς ἐπὶ τὰς πύλας· καὶ αὐτὸς τῆς νυκτὸς ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν πᾶσαν ᾔει, ὡς κατασχεῖν αὖθις
2 τὰς πύλας. Ὡς δὲ ἀμφὶ μέσας νύκτας ἐκράτησεν

14. ὅσα ἄλλα κατιόντων — ex Optimo. Vulgo deeſt ἄλλα. Ad κατιόντων ſupple αὐτῶν, quae vox forte ultimis participii ſyllabis abſorpta eſt, ut ſit genitivi abſoluti. Mox ex eodem reſcripſi ἐπῆλθον pro ἀπῆλθον. cf. VII, 13, 7.

Cap. VIII.

1. ὡς ἐπὶ τὰς πύλας — has voces uncis incluſi, Gronovio nothas viſas, quum ſtatim in hac eadem periodo ſequantur. Mox in verbis τῶν ἱππέων ὀλίγους τινὰς ultimam vocem abjeci, in omnibus MStis deficientem.

a ſe factum Xenoph. anabaſ. III. Quum enim recenti periculo edoctus oſtendiſſet, pedeſtre agmen hoſtibus ſubinde laceſſentibus ſalvum eſſe non poſſe ſine funditoribus et equitibus, ſtatim probata hac ſententia *nocte illa funditores circiter ducenti facti ſunt. Raph.*

14. βασιλέα] Artaxerxem, fratrem Cyri minoris. πρὸς Βαβυλῶνι αὐτῇ — *prope Babylonem ipſam.* Nempe quia ab Epheſo, unde profecti fuerant Graeci, usque ad pugnam jam confecerant ſtadiorum millia ſedecim et quinquaginta, prope a Babylone abeſſe dicuntur, quod non niſi tria millia ſtadiorum et ſexaginta ad eam reſtarent. *Raph.*

16. οἱ δὲ ἄλλος ἄλλοθεν] Hoc eſt, quod Latini dicunt *pro ſe quisque.* Curtius inprimis, ut III, 6, 17. *pro ſe quisque dextram ejus amplexi. Raph.*

C. VIII.

Arg. Alexander recedit ad anguſtias, unde venerat. Aciei utriusque inſtructio.

αὖθις τῶν παρόδων, ἀνέπαυε τὴν στρατιὰν τὸ λοιπὸν τῆς νυκτὸς, αὐτοῦ ἐπὶ τῶν πετρῶν προφυλακὰς ἀκριβεῖς καταστησάμενος· ὑπὸ δὲ τὴν ἕω κατῄει ἀπὸ τῶν πυλῶν 3
κατὰ τὴν ὁδόν· καὶ ἕως μὲν πάντη στενόπορα ἦν τὰ χωρία, ἐπὶ κέρως ἦγεν· ὡς δὲ διεχώρει ἐς πλάτος, ἀνέπτυσσεν ἀεὶ τὸ κέρας ἐς φάλαγγα, ἄλλην καὶ ἄλλην τῶν ὁπλιτῶν τάξιν παράγων, τῇ μὲν, ὡς ἐπὶ τὸ ὄρος, ἐν ἀριστερᾷ δὲ, ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν. Οἱ δὲ ἱππεῖς αὐ- 4
τῷ τέως μὲν κατόπιν τῶν πεζῶν τεταγμένοι ἦσαν· ὡς δὲ ἐς τὴν εὐρυχωρίαν προῄεσαν, συνέτασσεν ἤδη τὴν στρατιὰν ὡς ἐς μάχην· πρώτους μὲν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως πρὸς 5
τῷ ὄρει τῶν πεζῶν τό, τε ἄγημα καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς, ὧν ἡγεῖτο Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος· ἐχομένην δὲ τούτων, τὴν Κοίνου τάξιν· ἐπὶ δὲ τούτοις, τὴν Περδίκκου. Οὗτοι μὲν ἔς τε ἐπὶ τὸ μέσον τῶν ὁπλιτῶν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ἀρξαμένῳ τεταγμένοι ἦσαν. Ἐπὶ δὲ τοῦ εὐωνύμου, πρώτη 6
μὲν Ἀμύντου τάξις ἦν, ἐπὶ δὲ ἡ Πτολεμαίου, ἐχομένη δὲ ταύτης, ἡ Μελεάγρου. Τοῦ δὲ εὐωνύμου τοῖς πεζοῖς μὲν 7
Κρατερὸς ἐπετέτακτο ἄρχειν, τοῦ δὲ ξύμπαντος εὐωνύμου

3. *ἐπὶ κέρως ἄγειν* eſt ita aciem ducere, ut in fronte totius phalangis totidem vel non multo plures armati incedant, quam in uno cornu ſolent. Vocatur hujusmodi acies *recta. Raph.*

ἀνέπτυσσεν ἀεὶ τὸ κέρας ἐς φάλαγγα — *explicabat ſubinde cornu in phalangem*, i. e. ut paulatim ad juſtam longitudinem perveniret acies, quae duo haberet cornua. *παράγειν* vero eſt verbum militare, *porro agere, promovere ab altitudine in longitudinem*, ut paulo poſt 13. et II, 9, 7. Xenoph. anabaſ. 4. *παρήγγειλε δὲ τοῖς ἄλλοις στρατηγοῖς παράγειν τοὺς λόχους, ὅπως ἐπὶ φάλαγγος γένοιτο τὸ στράτευμα. Raph.*

5. *ἀρξαμένῳ incepturo* vel *ei, qui incipere vult*, i. e. agmina numerare a dextra ad ſiniſtram.

6. *πρώτη μὲν* ſc. *ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου ἀρξομένῳ*, quod confirmat ordo agminum apud Curtium.

7. *Κρατερὸς ἐπετέτακτο ἄρχειν* i. e. Craterus cum agmine ſuo adjunctus eſt his, ut ageret omnes, non ſolum ſuum, et Amyntae Ptolemaeique ac Meleagri, ſed Perdiccae etiam et Coeni agmina. Idem ordo eſt in acie ad Gaugamela, ubi a dextra ſi incipis, juncta erant agmina ſic: *τάξις* Coeni, Perdiccae, Meleagri, Polyperchontis, Amyntae, Crateri, et Craterus omnibus praeeſt. Vide notam ad I, 14, 5.

Παρμενίων ἡγεῖτο· καὶ παρήγγελτο αὐτῷ, μὴ ἀπολεί-
πειν τὴν θάλασσαν, ὡς μὴ κυκλωθεῖεν ἐκ τῶν βαρβά-
ρων, ὅτι πάντη ὑπερφαλαγγήσειν αὐτῶν διὰ πλῆθος
8 ἤμελλον. Δαρεῖος δὲ, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη αὐτῷ προσ-
άγων ἤδη Ἀλέξανδρος ὡς πρὸς μάχην, τῶν μὲν ἱππέων
διαβιβάζει πέραν τοῦ ποταμοῦ Πινάρου ἐς τρισμυρίους μά-
λιστα τὸν ἀριθμὸν, καὶ μετὰ τούτων τῶν πεζῶν ἐς δισμυ-
ρίους, ὅπως τὴν λοιπὴν δύναμιν καθ' ἡσυχίαν συντάξειε.
9 Καὶ πρώτους μὲν τοῦ ὁπλιτικοῦ τοὺς Ἕλληνας τοὺς μισθοφό-
ρους ἔταξεν τρισμυρίους, κατὰ τὴν φάλαγγα τῶν Μακε-
δόνων· ἐπὶ δὲ τούτοις, τῶν Καρδάκων καλουμένων, [ἔν-
θεν καὶ ἔνθεν] ἐς ἑξακισμυρίους· ὁπλῖται δὲ ἦσαν καὶ
οὗτοι. Τοσούτους γὰρ ἐπὶ φάλαγγος ἁπλῆς ἐδέχετο τὸ

8. ὡς πρὸς μάχην ex Optimo. Vulgo ὡς ἐς μάχην.
πέραν τοῦ ποταμοῦ Πινάρου — Sic reſcripſi ex Veneta, Baſil. et Stephaniana, quum in Gronovianam et inde in ſequentes editiones operarum vitio irrepſiſſe videatur τοῦ ποτ τοῦ Πινάρου.
9. ἔταξεν τρισμυρίους ex Opt. Vulgo inſeritur ἐς.
ἔνθεν καὶ ἔνθεν — utrinque, ab utroque latere Graecorum. Nam aliter explicari non poſſunt. Tunc vero Darius Graecos non πρώτους ἔταξεν ſc. a cornu dextro. Quid etiam eſt ἐπὶ τούτοις ἔνθεν καὶ ἔνθεν proſt πρὸ τούτων καὶ ἐπὶ τούτοις. Graecos a dextra primos fuiſſe, confirmat totius praelii deſcriptio. cf. c. 10, 8. c. 11, 4. Curt. III, 9, 1. Adeſt forte lacuna, ut deſint verba ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ ἅρματος βασιλικοῦ vel ἐν ᾧ αὐτὸς ἐκάθετο. Interim eas voces uncis incluſi, donec codices meliora docebunt.

κυκλωθεῖεν per ſyncopen pro κυκλωθείησαν. *Raph.*
9. τῶν Καρδάκων] Strabo lib. XV. καλοῦνται δὲ οὗτοι Κάρδακες ἀπὸ κλοπείας τρεφόμενοι. κάρδα γὰρ τὸ ἀνδρῶδες καὶ πολεμικὸν λέγεται. *Palm. a Grent.*
ἐπὶ φάλαγγος ἁπλῆς] *Simplex phalanx* videtur ea dici, quae non eſt duplicata. Fit autem duplicatio ſive διπλασιασμὸς, quando in intervalla anteriorum militum transferuntur ii, qui a tergo ipſis adſtant, ita ut longitudo quidem aciei maneat eadem, ſed condenſetur, et duplo plures contineat milites, altitudo autem aciei duplo ſiat minor. Aelian. Tact. c. 29. Caeterum *acies ſimplex* quoque dicitur, quando exercitus collocitur una ſerie, abſque ulla acie ſubſidiaria a tergo. Intelligitur interdum et ea *ſimplex acies*, cujus unicum ſolummodo eſt jugum, ſive quod in latitudine non plures, alios poſt alios ſtantes, verum ſingulos tantum habet equites. Id quod Schefferus annotavit ad Mauricii Stratag. p. 413. init. et p. 438. init. *Raph.*

χωρίον, ἵνα ἐτάσσοντο. Ἐπέταξε δὲ καὶ τῷ ὄρει τῷ ἐν 10
ἀριστερᾷ σφῶν κατὰ τὸ Ἀλεξάνδρου δεξιὸν, ἐς δισμυρίους·
καὶ τούτων ἔστιν οἳ κατὰ νώτου ἐγένοντο τῆς Ἀλεξάνδρου
στρατιᾶς. Τὸ γὰρ ὄρος ἵνα ἐπετάχθησαν, πῇ μὲν διε- 11
χώρει ἐς βάθος, καὶ κολπῶδές τι αὐτοῦ ὥσπερ ἐν θαλάσσῃ ἐγίνετο· ἔπειτα ἐς ἐπικαμπὴν προϊὸν τοὺς ἐπὶ ταῖς ὑπωρείαις τεταγμένους κατόπιν τοῦ δεξιοῦ κέρως τοῦ Ἀλε-
ξάνδρου ἐποίει· τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος αὐτοῦ ψιλῶν τε καὶ 12
ὁπλιτῶν κατὰ ἔθνη συντεταγμένον ἐς βάθος οὐκ ὠφέλιμον, ὄπισθεν ἦν τῶν Ἑλλήνων τῶν μισθοφόρων, καὶ τοῦ ἐπὶ φάλαγγος τεταγμένου βαρβαρικοῦ. Ἐλέγετο γὰρ ἡ πᾶσα ξὺν Δαρείῳ στρατιὰ μάλιστα ἐς ἑξήκοντα μυριά-
δας μαχίμους εἶναι. Ἀλέξανδρος δὲ, ὡς αὐτῷ πρόσω 13
ἰόντι τὸ χωρίον διέσχεν ὀλίγον ἐς πλάτος, παρήγαγε τοὺς ἱππέας, τούς τε ἑταίρους καλουμένους, καὶ τοὺς Θεσσα-
λοὺς [καὶ τοὺς Μακεδόνας]. Καὶ τούτους μὲν ἐπὶ τῷ δε- 14
ξιῷ κέρᾳ ἅμα οἱ ἔταξε. Τοὺς δὲ ἐκ Πελοποννήσου, καὶ τὸ ἄλλο, τὸ συμμαχικὸν, ἐπὶ τὸ εὐώνυμον πέμπει ὡς
Παρμενίωνα. Δαρεῖος δὲ, ὡς συντεταγμένη ἤδη ἦν αὐ- 15
τῷ ἡ φάλαγξ, τοὺς ἱππέας οὕς τινας πρὸ τοῦ ποταμοῦ ἐπὶ τῷδε προτετάχει, ὅπως ἀσφαλῶς αὐτῷ ἡ ἔκταξις τῆς
στρατιᾶς γένοιτο, ἀνεκάλεσεν ἀπὸ ξυνθήματος. Καὶ 16
τούτων τοὺς μὲν πολλοὺς ἐπὶ τῷ δεξιῷ κέρᾳ πρὸς τῇ θαλάσσῃ κατὰ Παρμενίωνα ἔταξεν, ὅτι ταύτῃ μᾶλλόν τι ἱππάσιμα ἦν· μέρος δέ τι αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὸ εὐώνυμον

ἵνα ἐτάσσοντο ex Opt. Vulgo ἐτάξαντο.

13. καὶ τοὺς Μακεδόνας — praeter τοὺς ἑταίρους καλουμένους alii equites Macedones non fuere in exercitu Alexandri. Solus hic locus obſtare videtur. At voces τοὺς Μακεδόνας appoſuit librarius, ut explicaret τοὺς ἑταίρους. Quibus, quum in contextum reciperentur, alius copulativam praefixit. Quae conjectura totius reliqui libri auctoritate confirmatur.

14. κέρᾳ. Sic hoc loco et cap. 10, 6. ex Opt. reſcripſi pro vulgato κέρατι.

11. κόλπος de *ſinu montium* occurrit in Xenoph. Hiſt. Gr. lib. VI, c. 5, 17.

17 πρὸς τὰ ὄρη παρήγαγεν. Ὡς δὲ ἀχρεῖοι ἐνταῦθα διὰ
στενότητα τῶν χωρίων ἐφαίνοντο, καὶ τούτων τοὺς πολλοὺς
παριππεῦσαι ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας σφῶν ἐκέλευσεν. Αὐ-
18 τὸς δὲ Δαρεῖος τὸ μέσον τῆς πάσης τάξεως ἐπεῖχε, καθάπερ νόμος τοῖς Περσῶν βασιλεῦσι τετάχθαι· καὶ τὸν νοῦν τῆς τάξεως ταύτης Ξενοφῶν ὁ τοῦ Γρύλλου ἀναγέγραφεν.

1 IX. Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος κατιδὼν ὀλίγου πᾶσαν τὴν τῶν Περσῶν ἵππον μετακεχωρηκυῖαν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον τὸ ἑαυτοῦ, ὡς πρὸς τὴν θάλασσαν, αὐτῷ δὲ τοὺς Πελοποννησίους μόνους, καὶ τοὺς ἄλλους τῶν ξυμμάχων ἱππέας ταύτῃ τεταγμένους, πέμπει κατὰ τάχος τοὺς
2 Θεσσαλοὺς ἱππέας ἐπὶ τὸ εὐώνυμον· κελεύσας μὴ πρὸ
τοῦ μετώπου τῆς πάσης τάξεως παριππεῦσαι, τοῦ μὴ κα-
ταφανεῖς τοῖς πολεμίοις γενέσθαι μεταχωροῦντας, ἀλλὰ
3 κατόπιν τῆς φάλαγγος ἀφανῶς διελθεῖν. Προέταξε δὲ τῶν μὲν ἱππέων κατὰ τὸ δεξιὸν τοὺς προδρόμους, ὧν ἡγεῖτο Πρωτόμαχος, καὶ τοὺς Παίονας, ὧν ἡγεῖτο Ἀρίστων· τῶν δὲ πεζῶν τοὺς τοξότας, ὧν ἦρχεν Ἀντίοχος· τοὺς δὲ Ἀγριᾶνας, ὧν ἦρχεν Ἄτταλος, καὶ τῶν ἱππέων τινὰς καὶ τῶν τοξοτῶν, ἐς ἐπικαμπὴν πρὸς τὸ ὄρος τὸ

18. *ἀναγέγραφεν*] Scripſit autem Xenophon anab. II, pag. 209. I. 24.: Norat enim (Cyrus) hunc (regem Artaxerxem) mediam exercitus perſici aciem obtinere. Nam et ceteri barbarorum praefecti ſic ſuos ducebant, ut ipſi media in acie eſſent, quod ſe exiſtimarent hoc pacto quam tutiſſimo loco fore, ſi ex utraque parte robur ſuum haberent, et animadverſum iri duplo citius ab exercitu putarent, ſi quid imperandum neceſſario foret. *Raph.*

C. 9.

Arg. Emendationes aciei macedonicae.

3. *προέταξε*] ſc. a latere, non a fronte. *τῶν μὲν ἱππέων a latere equitum, τῶν δὲ πεζῶν a latere peditum*, quod ſic vertendum docet ſectio quinta.

4. *ἐπικαμπὴν*] Vertendum: *nonnullos equitum et ſagittariorum in obliquum vel inflexum ad montem a tergo conſtituit.* Hoc eſt: quum reliqua acies omnis aut tergum aut latus monti obverſum haberet, haec pars ſingularis equitum

κατὰ νώτου ἔταξεν, ὥς τε κατὰ τὸ δεξιὸν αὐτῷ τὴν 4
φάλαγγα ἐς δύο κέρατα διέχουσαν τετάχθαι, τὸ μὲν
ὡς πρὸς Δαρεῖόν τε, καὶ τοὺς πέραν τοῦ ποταμοῦ, τοὺς
πάντας Πέρσας· τὸ δὲ, ὡς πρὸς τοὺς ἐπὶ τῷ ὄρει κατὰ
νώτου σφῶν τεταγμένους. Τοῦ δὲ εὐωνύμου προσετάχθη- 5
σαν, τῶν μὲν πεζῶν, οἵ τε Κρῆτες τοξόται, καὶ οἱ Θρᾶ-
κες, ὧν ἡγεῖτο Σιτάλκης· πρὸ τούτων δὲ ἡ ἵππος ἡ κατὰ
τὸ εὐώνυμον. Οἱ δὲ μισθοφόροι ξένοι πᾶσιν ἐπετάχθη-
σαν. Ἐπεὶ δὲ οὔτε πυκνὴ αὐτῶν ἡ φάλαγξ κατὰ τὸ 6
δεξιὸν τὸ ἑαυτοῦ ἐφαίνετο, πολύ τε ταύτῃ ὑπερφαλαγ-
γήσειν οἱ Πέρσαι ἐδόκουν, ἐκ τοῦ μέσου ἐκέλευσε δύο ἴλας
τῶν ἑταίρων, τήν τε Ἀνθεμουσίαν, ἧς ἰλάρχης ἦν Περοί-
δας ὁ Μενεσθέως, καὶ τὴν Λευγαίαν καλουμένην, ἧς ἡ-
γεῖτο Παντόρδανος ὁ Κλεάνδρου, ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἀφανῶς
παρελθεῖν. Καὶ τοὺς τοξότας δὲ, καὶ μέρος τῶν Ἀγριά- 7
νων, καὶ τῶν Ἑλλήνων μισθοφόρων ἔστιν οὓς κατὰ τὸ δε-

Cap. IX.

4. Vulgo legebatur: *ὥς τε κατὰ τὸ δεξιὸν αὐτῷ τῆς φάλαγγος ἐς δύο κέρατα διέχουσαν τετάχθαι.* quod monſtrum eſt lectionis, ſi etiam ferri id poſſet, ut ad *διέχουσαν* ſuppleatur *φάλαγγα*. Emendavi *αὐτῷ τὴν φάλαγγα*, donec meliora dabuntur.

6. Ἀνθεμουσίαν et Περοίδας, utrumque ex Optimo pro Ἀνθεβουσίαν et Περίδας. Pro Λευγαίαν quod habet idem, conjicit Gron. Βευαίαν, a Βεύῃ, quod eſt oppidum Macedoniae, cujus civis Βευαῖος apud Stephanum.

et ſagittariorum frontem monti oppoſitam habuit, et hoc modo illic *ἀμφίστομος* acies fuit. *Raph.*

4. τοὺς πάντας Πέρσας] pro τοὺς πολλοὺς τῶν Περσῶν, ut alibi loqui ſolet.

5. ἐπετάχθησαν] *ultimum locum ſiniſtrum verſus tenebant.*

6. οὔτε πυκνὴ αὐτῶν] ſc. Περσῶν, quod ſuppleri debere oſtendunt verba *κατὰ τὸ δεξιὸν τὸ ἑαυτοῦ*, *e regione dextri cornu ſui.* Senſus eſt: Quia Perſae Alexandro ad dextrum ſuum cornu *πολὺ ὑπερφαλαγγήσειν* videbantur, ipſi etiam aciei in dextra frons extendenda erat. Quum vero circumſpiceret, unde copias adduceret, animadvertebat, Perſarum cornu laevum dextro ſuo oppoſitum, parum refertum videri. Huic igitur e regione deducebat *ἐκ τοῦ μέσου* (ſc. *τῶν ἑταίρων*) duas turmas, ita vero, ut reliquorum longitudo non minueretur, ſed altitudo. Ἀνθεμοῦς, urbs Macedoniae.

ξιὸν τὸ αὐτȣ̃ ἐπὶ μετώπȣ παραγαγὼν, ἐξέτεινεν ὑπὲρ τὸ
8 τῶν Περσῶν κέρας τὴν Φάλαγγα. Ἐπεὶ γὰρ οἱ ὑπὲρ
τȣ̃ ὄρȣς τεταγμένοι ȣ̎τε κατήεσαν, ἐκδρομῆς τε ἐπ' αὐτȣ̀ς τῶν Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν ὀλίγων κατὰ πρόσταξιν Ἀλεξάνδρȣ γενομένης, ῥᾳδίως ἀπὸ τῆς ὑπωρείας ἀνασαλέντες, ἐς τὸ ἄκρον ἀνέφυγον, ἔγνω καὶ τοῖς κατ' αὐτȣ̀ς τεταγμένοις δυνατὸς ὢν χρήσασθαι ἐς ἀναπλήρωσιν τῆς Φάλαγγος, ἐκείνοις δὲ ἱππέας τριακοσίȣς ἐπιτάξαι ἐξήρκεσεν.

1 X. Οὕτω δὴ τεταγμένȣς χρόνον μέν τινα προῆγεν

8. δυνατὸς ὢν ex Opt. pro δυνατὸν ὄν.

7. ἐπὶ μετώπου] *ut phalangis contra Dariem frontem porrigant Phalanx* eſt h. l. aciei frons cohaerens.

8. τῆς ὑπωρείας] Montem in tres partes dividi, Suidas auctor eſt, in ἀκρώρειαν, *verticem*, ὑπώρειαν, *lateras* et τέρμα, *pedes* ſive *radices*. Ergo hi Perſae in media altitudine conſtiterunt. *Raph*.

ἐς ἀναπλήρωσιν] hoc quid ſit, apparet ex ſect. 7. Nam qui ibi adducti narrantur ad phalangis longitudinem augendam, ſunt iidem, qui Perſis in monte oppoſiti fuerant ſect. 3. Ordo aciei macedonicae nunc hic erat, agminibus deinceps a dextra ad laevam numeratis: 1) Graeci quidam mercenarii, equites. 2) Agrianes quidam (ſub Attalo). 3) ſagittarii quidam. 4) turma Leugaea ſub Pantordano. 5) turma Anthemuſia ſub Peroeda, utraeque ex equitibus amicis. 6) Paeones ſub Ariſtone. 7) Prodromi ſub Andromacho. 8) equites amici (ſub Philota). 9) ſagittarii ſub Antiocho. 10) agema peditum et hypaſpiſtae ſub Nicanore. 11) pezetaeri vel hoplitae, et quidem taxis Coeni, Perdiccae, Meleagri, Ptolemaei, Amyntae, Crateri, omnes ſub Cratero. 12) Cretenſes, ſagittarii. 13) Thraces (jaculatores) ſub Sitalce. Sequuntur equites, et quidem 14) Peloponneſii et alii ſocii. 15) Theſſali. 16) Graeci mercenarii, qui mare tangebant. Univerſa acies in duo cornua diviſa erat, dextro praeerat Alexander, ſiniſtro Parmenion. Apud Perſas in dextro, e regione Parmenioni, erant 1) 30000 equites (ſub Nabarzane.) 2) 30000 Graeci mercenarii. Contra Alexandri cornu 3) 60000 Cardaces. 4) pauci equitum. Reliqua omnis turba a tergo erat.

C. X.

Arg. Alexandri prudens et felix impetus. Cornu Perſarum laevum fugatum. Graecorum inter Perſas facinus opportunum.

1. Curt. III, 10, 3.: Alexander ante prima ſigna ibat (i. e.

ἀναπαύων, ὥς τε καὶ πάνυ ἔδοξε σχολαία αὐτῷ ἡ πρόοδος. Τοὺς γὰρ βαρβάρους, ὅπως τὰ πρῶτα ἐτάχθη- 2
σαν, οὐκέτι ἀντεπῆγε Δαρεῖος, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ταῖς ὄχθαις, πολλαχῆ μὲν ἀποκρήμνοις οὔσαις, ἔςι δὲ ὅπου καὶ χάρακα παρατείνας αὐταῖς, ἵνα εὐεφοδώτερα ἐφαίνετο, οὕτως ἔμενεν. Καὶ ταύτῃ ὡς δῆλος ἐγένετο τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον τῇ γνώμῃ δεδουλωμένος. Ὡς δὲ ὁμοῦ 3
ἤδη ἦν τὰ ςρατεύματα, παριππεύων πάντῃ Ἀλέξανδρος, παρεκάλει ἄνδρας ἀγαθοὺς γίγνεσθαι· οὐ τῶν ἡγεμόνων μόνον τὰ ὀνόματα ξὺν τῷ πρέποντι κόσμῳ ἀνακαλῶν, ἀλλὰ καὶ ἰλάρχας καὶ λοχαγοὺς, ὀνομαςὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων, ὅσοι κατ' ἀξίωσιν, ἤ τινα ἀρετὴν γνωριμώτεροι ἦσαν· καὶ αὐτῷ πανταχόθεν βοὴ ἐγένετο, μὴ διατρίβειν, ἀλλὰ ἐσβάλλειν ἐς τοὺς πολεμίους. Ὁ δὲ ἦγεν ἐν τάξει ἔτι τὰ μὲν πρῶτα, καίπερ ἐν ἀπό- 4
πτῳ ἤδη ἔχων τὴν Δαρείου δύναμιν, βάδην, τοῦ μὴ διασπασθῆναί τι ἐν τῇ ξυντονωτέρᾳ πορείᾳ κυμῆναν τῆς

Cap. X.

1. σχολαία αὐτῷ ἡ πρόοδος ex Optimo et multis Codd. Vulgo σχολαία γενέσθαι αὐτῶν ἡ πρόοδος.
2. ἔςι δὲ — ex omnibus MStis, pro ἔτι δὲ. Mox: ταύτῃ ὡς δῆλος ex Opt. pro ταύτῃ εὐθὺς δῆλος.
3. Delevi ἐνταῦθα, quod legebatur ante παριππεύων, et copulam καὶ poſt ὀνομαςὶ, utrumque Optimo jubente.

προῆγεν) identidem manu ſuos inhibens; (i. e. ἀναπαύων) ne ſuſpenſi acrius ob nimiam feſtinationem concitato ſpiritu capeſſerent bellum. *Raph.* Juſt. XI, 9: atque inter haec identidem conſiſtere aciem jubet, ut hac mora conſueſcant oculis turbam hoſtium ſuſtinere.

2. ἔςι δὲ ὅπου] *alicubi.*

3. ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἦν] Id vertit Curtius: *jam in conſpectu ſed extra teli jactum utraque acies erat.*

ξὺν τῷ πρέποντι κόσμῳ] *cum decente laude*, ſiquidem et *laudem* κόσμος declarat, notante Stephano in Theſ. ex Thucyd. 1. οἷς κόσμος καλῶς τοῦτο δρᾶν, *quibus laudi eſt, id facere egregie. Raph.*

4. ἐν τάξει] *ſenſim, compoſite, ordinibus nihil turbatis. Raph.*

κυμῆναν] Si exercitus celerius progreditur, oritur quaſi fluctuatio primorum ordinum, dum alii paulliſper proruunt, alii tardius ſequuntur, ita ut frons recta non ſervetur. Quod ſi vero quidam nimis proruunt, nec reliqui ſubſe-

5 Φάλαγγος. Ὡς δὲ ἐντὸς βέλους ἐγίγνοντο, πρῶτοι δὴ
οἱ κατ' Ἀλέξανδρον, καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπὶ τοῦ δε-
ξιοῦ τεταγμένος, δρόμῳ ἐς τὸν ποταμὸν ἐνέβαλλον, ὡς
τῇ τε ὀξύτητι τῆς ἐφόδου ἐκπλῆξαι τοὺς Πέρσας, καὶ τοῦ
θᾶσσον ἐς χεῖρας ἐλθόντας, ὀλίγα πρὸς τῶν τοξοτῶν
6 βλάπτεσθαι. Καὶ ξυνέβη ὅπως εἴκασεν Ἀλέξανδρος.
Εὐθὺς γὰρ ὡς ἐν χερσὶν ἡ μάχη ἐγένετο, τρέπονται τοῦ
Περσικοῦ ςρατεύματος οἱ τῷ ἀριςερῷ κέρᾳ ἐπιτεταγμένοι·
καὶ ταύτῃ μὲν ἐνίκα λαμπρῶς Ἀλέξανδρός τε καὶ οἱ
7 ἀμφ' αὐτόν· οἱ δὲ Ἕλληνες οἱ μισθοφόροι, οἱ σὺν Δα-
ρείῳ, ᾗ διέσχε τῶν Μακεδόνων ἡ φάλαγξ, ὡς ἐπὶ τὸ δε-
8 ξιὸν κέρας παραῤῥαγεῖσα, (ὅτι Ἀλέξανδρος μὲν σπουδῇ
ἐς τὸν ποταμὸν ἐμβαλὼν, καὶ ἐν χερσὶ τὴν μάχην ποιή-
σας, ἐξώθη ἤδη τοὺς ταύτῃ τεταγμένους τῶν Περσῶν· οἱ
δὲ κατὰ μέσον τῶν Μακεδόνων, ὅτε τῇ ἴσῃ σπουδῇ ἥψαν-
το τοῦ ἔργου, καὶ πολλαχῇ κρημνώδεσι ταῖς ὄχθαις ἐν-
τυγχάνοντες, τὸ μέτωπον τῆς φάλαγγος οὐ δυνατοὶ ἐγέ-
9 νοντο ἐν τῇ αὐτῇ τάξει διασώσασθαι) ταύτῃ ἐμβάλλου-
σιν οἱ Ἕλληνες τοῖς Μακεδόσιν, ᾗ μάλιςα διεσπασμέ-
10 νην αὐτοῖς τὴν φάλαγγα κατεῖδον. Καὶ τὸ ἔργον ἐν-
ταῦθα καρτερὸν ἦν, τῶν μὲν ἐς τὸν ποταμὸν ἀπώσασθαι
τοὺς Μακεδόνας, καὶ τὴν νίκην τοῖς ἤδη φεύγουσιν αὐ-
τῶν ἀνασώσασθαι· τῶν Μακεδόνων δὲ, τῆς τε Ἀλε-
ξάνδρου ἤδη φαινομένης εὐπραγίας μὴ λειφθῆναι, καὶ
τὴν δόξαν τῆς φάλαγγος, ὡς ἀμάχου δὴ ἐς τὸ τότε
11 διαβεβοημένης μὴ ἀφανίσαι. Καί τι καὶ τοῖς γένεσι,
τῷ τε Ἑλληνικῷ καὶ τῷ Μακεδονικῷ, φιλοτιμίας ἐνέ-
12 πεσεν ἐς ἀλλήλους. Καὶ ἐνταῦθα πίπτει Πτολεμαῖος

10. *φεύγουσιν αὐτῶν* ex Opt. Vulgo *φ. σφῶν.*

5. *ἐντὸς βέλους*] ſagittarii olim qui poſſunt, facile frons et ordines disjunguntur, quod periculoſum erat in phalange Macedonica. ad ſexcentos pedes tela jaciebant.

8. *ἐξώθη*] videtur eſſe imperfectum pro *ἐξώθει. Raph.* Vide Gram. Gr. Halenſ. p. 317. n. 4.

τε ὁ Σελεύκου, ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος, καὶ ἄλλοι ἐς εἴκοσι μάλιστα καὶ ἑκατὸν, τῶν οὐκ ἠμελημένων Μακεδόνων.

XI. Ἐν τούτῳ δὲ αἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως τάξεις, τετραμ- 1
μένους ἤδη τοὺς κατὰ σφᾶς τῶν Περσῶν ὁρῶντες, ἐπὶ τοὺς
ξένους τε τοὺς μισθοφόρους τοὺς Δαρείου, καὶ τὸ πονούμενον
σφῶν ἐπικάμψαντες, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀπώσαντο αὐ-
τούς· καὶ κατὰ τὸ παρεῤῥωγὸς τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος 2
ὑπερφαλαγγήσαντες, ἐς τὰ πλάγια ἐμβεβληκότες,
ἤδη ἔκοπτον τοὺς ξένους· καὶ οἱ ἱππεῖς δὲ οἱ τῶν Περσῶν 3
κατὰ τοὺς Θετταλοὺς τεταγμένοι, οὐκ ἔμειναν ἐντὸς τοῦ πο-
ταμοῦ ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ, ἀλλ' ἐπιδιαβάντες εὐρώστως ἐνέ-
βαλλον εἰς τὰς ἴλας τῶν Θετταλῶν· καὶ ταύτῃ ξυνέστη 4
ἱππομαχία καρτερά· οὐδὲ πρόσθεν ἐνέκλιναν οἱ Πέρσαι,
πρὶν Δαρεῖόν τε πεφευγότα ᾔσθοντο, καὶ πρὶν ἀποῤῥα-
γῆναι σφῶν τοὺς μισθοφόρους συγκοπέντας ὑπὸ τῆς φά-
λαγγος· τότε δὲ ἤδη λαμπρά τε καὶ ἐκ πάντων ἡ φυγὴ
ἐγίγνετο· καὶ οἵ τε τῶν Περσῶν ἵπποι ἐν τῇ ἀναχωρή- 5
σει ἐκακοπάθουν, βαρέως ὡπλισμένους τοὺς ἐμβάτας

Cap. XI.

a. Comma ſcribere malui poſt ἐμβεβληκότες, quum antea eſſet poſt ἤδη. Etiam ſect. 6, Gronovio jubente, ſic ut nunc legitur interpunxi, pro εὐθὺς, ὡς εἶχεν, ἐπὶ τοῦ ἅρματος σὺν τοῖς etc.

C. XI.

Arg. Graeci et equitatus Perſarum fugiunt. Darium fruſtra perſequitur Alexander. Perſarum quot caeſi. Caſtra capta cum matre, uxore, filio et filiabus Darii.

3. ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ] *citra flumen*, quod alibi ἐπὶ τάδε. *Gron.*

ἐπιδιαβαίνω] *eum, qui transiit, ſequor.* Adverbium εὐρώστως cum verbo ἐνέβαλλον conſtruendum puto. *Raph.*

5. βαρέως ὡπλισμένους τοὺς ἐμβάτας] Circa capita geſtabant pileos non denſatos; quos vocant tiaras; circa corpus tunicas, manicis auctas, varii coloris, totum corpus lorica tectum, ex ferreis laminis, ſquammarum inſtar ſibi invicem impoſitis, facta; femoralia circa crura, pro clypeis gerra, pharetris ſubterpendentibus, haſtas breves, arcus grandes, ſagittas arundineas. Inſuper ad dextrum femur pugiones a zona ſuſpenſos. Equitum quidam in

σφῶν φέροντες, καὶ αὐτοὶ οἱ ἱππεῖς κατὰ στενὰς ὁδοὺς,
πλήθει τε πολλοὶ, καὶ πεφοβημένοι καὶ σὺν ἀταξίᾳ
ἀποχωροῦντες, οὐ μεῖον ἀπ' ἀλλήλων καταπατούμενοι ἢ
πρὸς τῆς διώξεως τῶν πολεμίων ἐβλάπτοντο, καὶ οἱ
Θετταλοὶ εὐρώστως αὐτοῖς ἐπέκειντο· ὥς τε οὐ μεῖον ἢ ὡς
6 πεζῶν φόνος ἐν τῇ φυγῇ τῶν ἱππέων ἐγίγνετο. Δαρεῖος
δὲ, ὡς αὐτῷ τὸ πρῶτον ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐφοβήθη τὸ κέ-
ρας τὸ εὐώνυμον, καὶ ταύτῃ ἀποῤῥηγνύμενον κατεῖδε τοῦ
ἄλλου στρατοπέδου, εὐθὺς, ὡς εἶχεν ἐπὶ τοῦ ἅρματος, σὺν
τοῖς πρώτοις ἔφευγε καὶ ἔς τε μὲν ὁμαλοῖς χωρίοις ἐν τῇ
7 φυγῇ ἐτύγχανεν, ἐπὶ τοῦ ἅρματος διεσώζετο. Ὡς δὲ
φάραγξί τε καὶ ἄλλαις δυσχωρίαις ἐνέκυρσε, τὸ μὲν
ἅρμα ἀπολείπει αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀσπίδα, καὶ τὸν κάνδυν
ἐκδύς· ὁ δὲ καὶ τὸ τόξον ἀπολείπει ἐπὶ τοῦ ἅρματος·
αὐτὸς δὲ ἵππου ἐπιβὰς ἔφευγε. Καὶ ἡ νὺξ οὐ διὰ μακροῦ
ἐπιγινομένη ἀφείλετο αὐτὸν, τὸ πρὸς Ἀλέξανδρον ἁλῶναι.
8 Ἀλέξανδρος γὰρ ἔς τε μὲν φάος ἦν, ἀνὰ κράτος ἐδίω-
κεν· ὡς δὲ συνεσκότασέ τε ἤδη, καὶ τὰ πρὸ ποδῶν ἀ-
φανῆ ἦν, ἐς τὸ ἔμπαλιν ἐτράπετο ὡς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον,
τὸ μέν τοι ἅρμα τὸ Δαρείου ἀπολαβὼν, καὶ τὴν ἀσπίδα
9 ἐπ' αὐτῷ, καὶ τὸν κάνδυν, καὶ τὸ τόξον. Καὶ γὰρ

7. πρὸς Ἀλέξανδρον — Legendum puto πρὸς Ἀλεξάνδρου *ab* Alexandro, quia Alexander ipſe eum perſequebatur. Editi non variant, ex ſcriptis nihil notatum eſt.

8. ἐτράπετο ex Optimo. Vulgo ἀπετρέπετο. Mox ἀπολαβὼν ex conjectura Gronovii, qui pro vulgato ἔλαβε in Opt. invenerat ἀπολιπών. Pro puncto etiam poſt τὸ στρατόπεδον commate interpunxi.

capitibus opera ex aere ferroque ductilia geſtabant. Herodotus VII, 61 et 84 in deſcriptione armaturae Perſarum in exercitu Xerxis.

7. ἵππον] *equam*. Hiſt. Animal. Aelian. VI, 48: equam conſcendit, quae quod relicti pulli recordaretur, quanto maximo potuit ſtudio et celeritate eum ipſum praedicatur ex periculis eripuiſſe. Freinsh. ad Curt. III, 11, 11.

πρὸς Ἀλέξανδρον ἁλῶναι] *captum ad Alexandrum adduci*. Sic Xenoph. Hiſt. Gr. lib. I. γράμματα ἑάλωσαν ἐς Ἀθήνας — *litterae interceptae atque Athenas perlatae ſunt*. *Repb.* ad I, 25, 7.

καὶ ἡ δίωξις βραδυτέρα αὐτῷ ἐγεγόνει, ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ
παραῤῥήξει τῆς φάλαγγος ἐπιστρέψας καὶ αὐτὸς, οὐ
πρόσθεν ἐς τὸ διώκειν ἐτράπετο, πρὶν τούς τε μισθοφό-
ρους τοὺς ξένους καὶ τὸ τῶν Περσῶν ἱππικὸν ἀπὸ τοῦ ποτα-
μοῦ ἀπωσθέντας κατεῖδε. Τῶν δὲ Περσῶν ἀπέθανον 10
μὲν Ἀρσάμης καὶ Ῥεομίθρης καὶ Ἀτιζύης, τῶν ἐπὶ
Γρανίκῳ ἡγησαμένων τοῦ ἱππικοῦ. Ἀποθνήσκει δὲ καὶ
Σαβάκης ὁ Αἰγύπτου σατράπης, καὶ Βουβάκης, τῶν ἐν-
τίμων Περσῶν. Τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος, εἰς δέκα μάλι- 11
στα μυριάδας καὶ ἐν τούτοις, ἱππεῖς ὑπὲρ τοὺς μυρίους· ὥστε
λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, ξυνεπισπόμενος τότε Ἀλε-
ξάνδρῳ, τοὺς μετὰ σφῶν διώκοντας Δαρεῖον, ὡς ἐπὶ
φάραγγί τινι ἐν τῇ διώξει ἐγένοντο, ἐπὶ τῶν νεκρῶν δια-
βῆναι τὴν φάραγγα. Τό τε στρατόπεδον τὸ Δαρείου εὐ- 12
θὺς ἐξ ἐφόδου ἑάλω, καὶ ἡ μήτηρ, καὶ ἡ γυνὴ, αὐτὴ
δὲ καὶ ἀδελφὴ Δαρείου, καὶ υἱὸς Δαρείου νήπιος. Καὶ
θυγατέρες δύο ἑάλωσαν, καὶ ἄλλαι ἀμφ' αὐτὰς Περ-
σῶν τῶν ὁμοτίμων γυναῖκες οὐ πολλαί. Οἱ γὰρ ἄλλοι
Πέρσαι τὰς γυναῖκας σφῶν ξὺν τῇ ἄλλῃ κατασκευῇ ἐς
Δαμασκὸν ἔτυχον ἐσταλκότες· ἐπεὶ καὶ Δαρεῖος τῶν τε 13
χρημάτων τὰ πολλὰ, καὶ ὅσα ἄλλα μεγάλῳ βασιλεῖ ἐς
πολυτελῆ δίαιταν καὶ στρατευομένῳ ὅμως συνέπεται, πε-
πόμφει ἐς Δαμασκόν· ὡς τῷ στρατεύματι οὐ πλείονα
ἢ τρισχίλια τάλαντα ἑάλω. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν Δαμα- 14
σκῷ χρήματα ὀλίγον ὕστερον ἑάλω ὑπὸ Παρμενίωνος ἐπ'
αὐτὸ τοῦτο σταλέντος. Τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ ἐκείνῃ
ἐγένετο, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίοις Νικοστράτου, μηνὸς
Μαιμακτηριῶνος.

11. ἐν τῇ φάραγγι et τὴν φάραγγα ex Optimo pro φάλαγγι et φάλαγ-
γα, quam lectionem optimam neminem recepiſſe miror.

11. τότε] *tum*, in perſecutione Darii.

12. De filio Darii, cujus matrem omnes pulcerrimam fuiſſe ferunt, nihil amplius conſtat. De homotimis Perſarum principibus, jam Raphelius laudat Xenophontis Cyropaediam, quam vide libro I. et II.

13. στρατεύματι] pro στρατοπέδῳ, ut ſaepe.

1 XII. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ, καίπερ τετρωμένος τὸν μηρὸν Ἀλέξανδρος ξίφει, ὁ δὲ τοὺς τραυματίας ἐπῆλθε, καὶ τοὺς νεκροὺς ξυναγαγὼν, ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς, σὺν τῇ δυνάμει πάσῃ ἐκτεταγμένῃ λαμπρότατα ὡς ἐς πόλεμον.
2 Καὶ λόγῳ τε ἐπεκόσμησεν ὅσοις τὶ διαπρεπὲς ἔργον ἐν τῇ μάχῃ ἢ αὐτὸς ξυνέγνω εἰργασμένον, ἢ ἀκοῇ συμφωνούμενον ἔμαθε, καὶ χρημάτων ἐπιδόσει ὡς ἑκάστους σὺν τῇ ἀξίᾳ ἐτίμησε.
3 Καὶ Κιλικίας μὲν ἀποδεικνύει σατράπην Βάλακρον, τὸν Νικάνορος, ἕνα τῶν σωματοφυλάκων τῶν βασιλικῶν· ἀντὶ δὲ τούτου ἐς τοὺς σωματοφύλακας κατέλεξε Μένητα τὸν Διονυσίου· ἀντὶ δὲ Πτολεμαίου τοῦ Σελεύκου, τοῦ ἀποθανόντος ἐν τῇ μάχῃ, Πολυπέρχοντα τὸν Σιμμίου ἄρχειν ἀπέδειξε τῆς ἐκείνου τάξεως.
4 Καὶ Σολεῦσι τά τε πεντήκοντα τάλαντα, ἔτι ἐνδεᾶ ὄντα ἐκ τῶν ἐπιβληθέντων σφίσι χρημάτων, ἀνῆκε καὶ τοὺς ὁμήρους ἀπέδωκεν.
5 Ὁ δὲ οὐδὲ

Cap. XII.

1. ὁ δὲ τοὺς τρ. ex omnibus MStis et primis editt. pro vulgato ὅμως δὲ τ. τρ.

3. Πολυπέρχοντα τὸν Σιμμίου — Prius nomen hoc quidem loco ex Opt. et primis editis recte ſic ſcriptum eſt a Gronovio pro Πολυπέρχ. (quod defendunt Freinshem. in indice Curt. et Xylander ad Plut. Pyrrhum nota 7.) Reliquis locis ego demum σ abjeci, nempe III, 11, 15. IV, 16, 1. 22, 1. 25, 9. V, 11, 5. VI, 5, 11. et VII, 12, 8. Patris nomen in Opt. ſcribitur ∂αγμίου, in Veneta, Baſil. et Vulc. Σιμαίου, in Blancard. et Lemgoviana Σιμμαίου. Sed rectius jam Gronovius emendavit Σιμμίου, quod reſtituo. Id enim nomen apud noſtrum ſaepius occurrit, ex. c. III, 11, 15. 16. 14, 6. 27, 1 ſeqq. ubi omnes editiones conſentiunt.

4. ἔτι ἐνδεᾶ ὄντα ex Opt. pro ἃ ἔτι ἐνδεᾶ ἦν.

C. XII.

Arg. Alexandri cura in ſuos, tum vivos, tum occiſos; narrationes de captis feminis regiis.

1. ὁ δὲ] *nihilominus, ipſe tamen.* Sic I, 23, 4. II, 7, 14. III, 21, 8. praecipue VI, 10, 3. et VII, 2, 9. *Gron.*

2. ὡς ἑκάστους] Saepe ὡς praefigitur huic nomini, quod interdum vacare, interdum per *fere* reddi poſſe videtur; ſic III, 16, 5. IV, 25, 11. 30, 4. VII, 26, 2. *Raph.*

4. De Solenſium mulcta vide II, 5, 6. *Raph.*

τῆς μητρὸς τῆς Δαρείου οὐδὲ τῆς γυναικὸς ἢ τῶν παίδων
ἠμέλησεν. Ἀλλὰ λέγουσί τινες τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου γρα-
ψάντων, τῆς νυκτὸς αὐτῆς, ᾗ ἀπὸ τῆς διώξεως τῆς Δα-
ρείου ἐπανῆκεν, ἐς τὴν σκηνὴν παρελθόντα αὐτὸν τὴν Δα-
ρείου, ἥτις αὐτῷ ἐξῃρημένη ἦν, ἀκοῦσαι γυναικῶν οἰμω-
γὴν. καὶ ἄλλον τοιοῦτον θόρυβον οὐ πόῤῥω τῆς σκηνῆς·
πυθέσθαι οὖν, αἵτινες γυναῖκες, καὶ ἀνθ' ὅτου οὕτως ἐγ-
γὺς παρασκηνοῦσαι; καί τινα ἐξαγγεῖλαι, ὅτι, ὦ βα- 6
σιλεῦ, ἡ μήτηρ τε καὶ ἡ γυνὴ Δαρείου καὶ οἱ παῖδες, ὡς
ἐξηγγέλθη αὐταῖς, ὅτι τὸ τόξον τε τοῦ Δαρείου ἔχεις,
καὶ τὸν κάνδυν τὸν βασιλικὸν, καὶ ἡ ἀσπὶς ὅτι κεκόμισται
ὀπίσω ἡ Δαρείου, ὡς ἐπὶ τεθνεῶτι Δαρείῳ ἀνοιμώζουσιν.
Ταῦτα ἀκούσαντα Ἀλέξανδρον, πέμψαι πρὸς αὐτὰς 7
Λεοννάτον, ἕνα τῶν ἑταίρων, ἐντειλάμενον φράσαι, ὅτι
ζῇ Δαρεῖος· τὰ δὲ ὅπλα καὶ τὸν κάνδυν ὅτι φεύγων ἀ-
πέλιπεν ἐπὶ τῷ ἅρματι καὶ ταῦτα ὅτι μόνα ἔχει Ἀλέ-
ξανδρος. Καὶ Λεοννάτον παρελθόντα ἐς τὴν σκηνὴν, 8
τά τε περὶ Δαρείου εἰπεῖν, καὶ ὅτι τὴν θεραπείαν αὐταῖς
ξυγχωρεῖ Ἀλέξανδρος τὴν βασιλικὴν, καὶ τὸν ἄλλον
κόσμον· καὶ καλεῖσθαι βασιλίσσας. Ἐπεὶ οὐ κατὰ 9
ἔχθραν οἱ γενέσθαι τὸν πόλεμον πρὸς Δαρεῖον, ἀλλ'
ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τῆς Ἀσίας διαπεπολεμῆσθαι ἐννόμως.
Ταῦτα μὲν Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος λέγουσι. Λό- 10
γος δὲ ἔχει, καὶ αὐτὸν Ἀλέξανδρον τῇ ὑστεραίᾳ ἐλθεῖν
εἴσω ξὺν Ἡφαιστίωνι μόνῳ τῶν ἑταίρων, καὶ τὴν μητέρα

6. καὶ τὸν κάνδυν — Articulum reſtitui, qui in Blancardiana, unde vitium propagatum eſt, typorum lapſu, (nam in nota expreſſus eſt) deerat.

9. ἐπεὶ δὲ κατὰ ἔχθραν οἱ γεν. τὸν πόλ. τὸν πρὸς Δαρ. Haec erat vulgata. δὲ abjeci ob auctoritatem Optimi, et alterum τὸν, quod deerat in omnibus MStis.

10. Λόγος δὲ ἔχει] Valde ſuſpecta eſt haec narratio, quoniam Alexander ipſe in fragmento epiſtolarum, quod ſervatur in Plutarchi vita Alexandri c. 22., teſtatur, ſe nunquam Darii uxorem vidiſſe et videre voluiſſe.

μόνῳ τῶν ἑταίρων] ita non negat Arrianus, ex ducibus aut

τὴν Δαρείου, ἀμφιγνοήσασαν, ὅστις ὁ βασιλεὺς εἴη αὐτοῖν, (ἐστάλθαι γὰρ ἄμφω τῷ αὐτῷ κόσμῳ) τὴν δὲ Ἡφαιστίωνι προσελθεῖν, καὶ προσκυνῆσαι, ὅτι μείζων ἐφάνη
11 ἐκεῖνος. Ὡς δὲ ὁ Ἡφαιστίων τε ὀπίσω ὑπεχώρησε, καί τις τῶν ἀμφ' αὐτὸν, τὸν Ἀλέξανδρον δείξας, ἐκεῖνον ἔφη εἶναι Ἀλέξανδρον, τὴν μὲν καταιδεσθεῖσαν τῇ διαμαρτίᾳ ἀποχωρεῖν, Ἀλέξανδρον δὲ οὐ φάναι αὐτὴν ἁ-
12 μαρτεῖν· καὶ γὰρ ἐκεῖνον εἶναι Ἀλέξανδρον. Καὶ ταῦτα ἐγὼ οὔθ' ὡς ἀληθῆ, οὔτε ὡς πάντη ἄπιστα ἀνέγραψα. Ἀλλ' εἴτε οὕτως ἐπράχθη, ἐπαινῶ Ἀλέξανδρον, τῆς τε ἐς τὰς γυναῖκας κατοικτίσεως, καὶ τῆς εἰς τὸν ἑταῖρον πίστεως καὶ τιμῆς· εἴτε πιθανὸς δοκεῖ τοῖς ξυγγράψασιν Ἀλέξανδρος, ὡς καὶ ταῦτα ἂν πράξας καὶ εἰπὼν, καὶ ἐπὶ τῷδε ἐπαινῶ Ἀλέξανδρον.

1 XIII. Δαρεῖος δὲ τὴν μὲν νύκτα ξὺν ὀλίγοις τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἔφυγε, τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἀναλαμβάνων ἀεὶ τῶν τε Περσῶν τοὺς διασωθέντας ἐκ τῆς μάχης, καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων, τετρακισχιλίους ἔχων τοὺς πάντας, ὡς ἐπὶ Θάψακόν τε πόλιν καὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν
2 σπουδῇ ἤλαυνε, ὡς τάχιστα μέσον αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν Εὐφράτην ποιῆσαι. Ἀμύντας δὲ ὁ Ἀντιόχου, καὶ Θυμώνδης ὁ Μέντορος, καὶ Ἀριστομήδης ὁ Φεραῖος,

Cap. XIII.

1. ἐς τετρακισχ. — Prior vocula deerat in Opt. unde abjecta eſt.

2. Θυμώδης — Opt. et plurimi MSS. Θυμώνδης, ut ſupra. *Gron.* Supra tamen II, 2, 2. formatur Θυμώνδας.

reliquis comitibus quosdam alios adfuiſſe, quorum aliquis nutu potuit monuiſſe Syſigambin. *Gron.* Notatur hoc ob ſectionem ſequentem.

C. XIII.

Arg. Fuga Darii ad Euphratem; Amyntae cum Graecis Tripolin et inde in Aegyptum. Res interim geſtae claſſis Perſicae. Lacedaemonii res novas moliuntur. Alexander Syriam Coelen et Phoeniciam in poteſtatem redigit.

1. Prope Thapſacum, urbem, Euphratem ſolebant trajicere, quod fecere Cyrus minor, Darius et Alexander.

καὶ Βιάνωρ ὁ Ἀκαρνὰν, ξύμπαντες οὗτοι αὐτόμολοι μετὰ τῶν ἀμφ᾽ αὐτοὺς στρατιωτῶν ὡς ὀκτακισχιλίων, εὐθὺς ὡς τεταγμένοι ἦσαν, κατὰ τὰ ὄρη φεύγοντες ἀφίκοντο ἐς Τρίπολιν τῆς Φοινίκης· καὶ ἐνταῦθα καταλαβόντες τὰς 3
ναῦς νενεωλκημένας, ἐφ᾽ ὧν πρόσθεν ἐκ Λέσβου διακεκομισμένοι ἦσαν, τούτων ὅσαι μὲν ἱκαναὶ σφίσιν ἐς τὴν κομιδὴν ἐδόκουν, ταύτας καθελκύσαντες, τὰς δὲ ἄλλας αὐτοῦ ἐν τοῖς νεωρίοις κατακαύσαντες, ὡς μὴ παρασχεῖν ταχεῖαν σφῶν τὴν δίωξιν, ἐπὶ Κύπρου ἔφυγον, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Αἴγυπτον, ἵνα περ ὀλίγον ὕστερον πολυπραγμονῶν τι Ἀμύντας ἀποθνήσκει ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων.
Φαρνάβαζος δὲ καὶ Αὐτοφραδάτης τέως μὲν περὶ τὴν 4
Χῖον διέτριβον, καταστήσαντες δὲ φρουρὰν τῆς Χίου, τὰς μέν τινας τῶν νεῶν ἐς Κῶ καὶ Ἁλικαρνασσὸν ἔστειλαν· αὐτοὶ δὲ ἑκατὸν ναυσὶ ταῖς ἄριστα πλεούσαις ἀναγόμενοι, ἐς Σίφνον κατέσχον. Καὶ παρ᾽ αὐτοὺς ἀφικνεῖται Ἆγις 5
ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἐπὶ μιᾶς τριήρους, χρήματά τε αἰτήσων ἐς τὸν πόλεμον καὶ δύναμιν ναυτικήν τε καὶ πεζικὴν ὅσην πλείστην ἀξιώσων συμπέμψαι οἱ ἐς τὴν
Πελοπόννησον. Καὶ ἐν τούτῳ ἀγγελία αὐτοῖς ἔρχεται 6
τῆς μάχης τῆς πρὸς Ἰσσῷ γενομένης. Ἐκπλαγέντες δὲ πρὸς τὰ ἐξαγγελθέντα, Φαρνάβαζος μὲν σὺν δώδεκα τριήρεσι, καὶ τῶν μισθοφόρων ξένων ξὺν χιλίοις καὶ πεντακοσίοις, ἐπὶ Χίου ἐστάλη, δείσας μή τι πρὸς τὴν
ἀγγελίαν τῆς ἥττης οἱ Χῖοι νεωτερίσωσιν. Ἆγις δὲ παρ᾽ 7

3. πολυπραγμονῶν τι] Aegyptum expugnare ſtatuerat, quemque quod occupaſſet habiturum arbitratus. Fraude igitur Peluſio potitus et victis Perſarum in Aegypto copiis agros populatur. Quam occaſionem Perſae nacti non praetermittunt omnesque incaute vagantes cum ipſo duce occidunt. Vide Curtium in principio libri IV.

4. ἐς Κῶ καὶ Ἁλικ.] Forte ad ea loca recuperanda. Vide II, 5, 8. Con receptam eſſe et iterum amiſſam videmus libro III, c. 2. et portum Halicarnaſſaeum a Perſis denuo recuperatum, ex hoc capite ſect. 8. Rationem, cur Siphnum petierunt, vide ad finem capitis ſecundi. Reliqua claſſis perſicae fata vide III, 2, 4 ſqq.

7 Αὐτοφραδάτου τάλαντα ἀργυρίου λαβὼν τριάκοντα,
καὶ τριήρεις δέκα, ταύτας μὲν Ἱππίαν ἄξοντα ἀποστέλ-
λει παρὰ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἀγησίλαον ἐπὶ Ταίναρον·
καὶ παραγγέλλειν ἐκέλευσεν Ἀγησιλάῳ, διδόντα τοῖς
ναύταις ἐντελῆ τὸν μισθὸν, πλεῖν τὴν ταχίστην ἐπὶ Κρή-
8 της, ὡς τὰ ἐκεῖ καταστησόμενον. Αὐτὸς δὲ τότε μὲν
αὐτοῦ ἐν ταῖς νήσοις ὑπέμενεν, ὕστερον δὲ εἰς Ἁλικαρνασ-
9 σὸν παρ᾽ Αὐτοφραδάτην ἀφίκετο. Ἀλέξανδρος δὲ
σατράπην μὲν Συρίᾳ τῇ κοίλῃ Μένωνα τὸν Κερδίμμα
ἐπέταξε, δοὺς αὐτῷ εἰς φυλακὴν τῆς χώρας τοὺς τῶν
10 συμμάχων ἱππέας· αὐτὸς δὲ ἐπὶ Φοινίκης ᾔει, καὶ ἀπαν-
τᾷ αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν Στράτων ὁ Γηροστράτου παῖς, τοῦ
Ἀραδίων τε καὶ τῶν Ἀράδῳ προσοίκων βασιλέως· ὁ δὲ
Γηρόστρατος αὐτὸς μετ᾽ Αὐτοφραδάτου ἔπλει ἐπὶ τῶν νεῶν,
καὶ οἱ ἄλλοι οἵ τε τῶν Φοινίκων καὶ οἱ τῶν Κυπρίων βασι-
11 λεῖς καὶ αὐτοὶ Αὐτοφραδάτῃ ξυνέπλεον. Στράτων δὲ
Ἀλεξάνδρῳ ἐντυχὼν, στεφανοῖ χρυσῷ στεφάνῳ αὐτὸν,

9. Μένωνα τὸν Κερδίμμα ex Opt. et plurimis. Verte Menonem, Cerdimmae filium. Vulgo legitur Μέν. τ. Κερδίμαν.

7. τὴν ταχίστην] ἐλλειπτικῶς pro *primo quoque tempore.* Xenoph. Anab. I. συντάττεσθαι τὴν ταχίστην. *Raph.*

8. Quinque adhuc locis commemorantur Lacedaemonii tanquam Alexandri hoſtes. Cujus belli eventum quum Arrianus ſilentio praeterierit, haec addere liceat: Diod. XVII, 48. Agis cum octo millibus Graecorum mercenariorum pecuniarum vi et claſſe in Cretam trajicit ejusque oppida plurima Perſarum partes ſequi cogit. Id. c. 62. 63. Poſt proelium apud Gaugamela Lacedaemonii cum plerisque Peloponneſiis, aliisque Graecis praeter Athenas, Agide duce XXM peditum et IIM equitum cogunt. Antipater tum Memnoni, Thraci, bellum intulerat, quo, ut potuit, compoſito, cum XLM militum Agidem aggreditur. In praelio, Agide caeſo cum VM et CCC ſuorum, Lacedaemonii funduntur. Id. c. 73. obſidibus deinde Antipatro traditis, legatos in Aſiam mittunt, veniam delictorum petituros. Quam, Curtio teſte VI, 1, 20., praeter tuborum auctores, reliqui impetravere.

10. *Aradus*, inſula, πέτρα περίκλυστος. *Marathus* Strabonis tempore non amplius exſtitit. Haec et *Mariamme* Phoenicum coloniae. De Sigone vide not. crit.

καὶ τήν τε Ἄραδον αὐτῷ τὴν νῆσον καὶ τὴν Μάραθον τὴν καταντικρὺ τῆς Ἀράδου ἐν τῇ ἠπείρῳ κειμένην, πόλιν μεγάλην καὶ εὐδαίμονα, καὶ Σιγῶνα, καὶ Μαριάμμην πόλιν, καὶ τἄλλα ὅσα τῆς σφῶν ἐπικρατείας, ἐνδίδωσιν.

XIV. Ἔτι δὲ ἐν Μαράθῳ Ἀλεξάνδρου ὄντος, ἀ- 1
φίκοντο παρὰ Δαρείου πρέσβεις, ἐπιστολήν τε κομίζοντες Δαρείου, καὶ αὐτοὶ ἀπὸ γλώσσης δεησόμενοι ἀφεῖναι Δαρείῳ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας.
Ἐδήλου δὲ ἡ ἐπιστολὴ, ὅτι Φιλίππῳ τε πρὸς Ἀρταξέρξην 2
φιλία καὶ συμμαχία ἐγένετο· καὶ ἐπειδὴ Ἄρσης ὁ υἱὸς Ἀρταξέρξου ἐβασίλευσεν, ὅτι Φίλιππος ἀδικίας πρῶτος ἐς βασιλέα Ἄρσην ἦρξεν, οὐδὲν ἄχαρι ἐκ Περσῶν παθών.
Ἐξ οὗ δὲ αὐτὸς βασιλεύει Περσῶν, οὔτε πέμψαι τινὰ 3
Ἀλέξανδρον παρ' αὐτὸν ἐς βεβαίωσιν τῆς πάλαι οὔσης φιλίας τε καὶ συμμαχίας, διαβῆναί τε ξὺν στρατιᾷ ἐς

11. κειμένην ex Opt. pro vulgato ᾠκισμένην. Deinde ex eodem inſerui voces καὶ Σιγῶνα. De qua haec notat Gronovius: „liquide decernere non potui, fueritne διγ. an σιγ. quae vox quidem nihil propius videtur habere, quam σιδῶνα, quam urbem et Curtius vocans vetuſtate, fama conditorum inclitam recenſet, ſed poſt Byblum. Quod ipſum facit quoque Arrianus, poſtea demum de Sidone agens. Sed tamen, quum viri docti oſtenderint, plures illic fuiſſe urbes, nomine Tyri ac Sidonis appellatas, poſſet ſic etiam defendi haec prona conjectura. Veroſimilius tamen videtur fuiſſe hic urbem Σιγῶνα. Nam ad MSti hujus non indubitandam fidem accedit locus Heſychii, qui inter voces Σιγύνοι et Σίδαι poſitum habet * πόλις μικρὰ τῆς Παλαιστίνης. Volunt illi quidem immittere Σιδών. Sed ea vix recte ab Heſychio poterit dici πόλις μικρὰ, et ordo litterarum tam rejicit hujus urbis appellationem, quàm belle et ordinate admittit vocem Σιγών. Etiam Ioſeph. lib. II. de bello Iud. p. 823 nominat urbem Σιγῶ, ſed in Galilaea, quam notavit quoque Ortelius. Sed id ſatis eſt, quippe unde confirmatur appellatio iſta, ut poſſit eſſe repetita in his locis, et Palaeſtina ſaepe nimium porrigitur."

C. XIV.
Arg. Litterae Darii de pace et reddendis captivis. Alexandri reſponſum.

2. Ἀρταξέρξην] ſc. Ochum, cui ſucceſſit Arſes, quo regnante Attalum et Parmenionem in Aſiam praemiſerat Philippus.

τὴν Ἀσίαν, καὶ πολλὰ κακὰ ἐργάσασθαι Πέρσας,
Τούτου ἕνεκα καταβῆναι αὐτὸς τὴν χώραν ἀμύνων καὶ τὴν
4 ἀρχὴν τὴν πατρῴαν ἀνασώσων. Τὴν μὲν δὴ μάχην,
ὡς θεῶν τῳ ἔδοξεν, οὕτω κριθῆναι· αὐτὸς δὲ βασιλεὺς
παρὰ βασιλέως γυναῖκά τε τὴν αὐτοῦ αἰτεῖν καὶ μητέρα
καὶ παῖδας τοὺς ἁλόντας, καὶ φιλίαν ἐθέλειν ποιήσα-
σθαι πρὸς Ἀλέξανδρον, καὶ ξύμμαχος εἶναι Ἀλεξάν-
5 δρῳ· καὶ ὑπὲρ τούτων πέμπειν ἠξίου Ἀλέξανδρον παρ' αὐ-
τὸν, ξὺν Μενίσκῳ τε καὶ Ἀρσίμᾳ τοῖς ἀγγέλοις, τοῖς
ἐκ Περσῶν ἥκουσι, τοὺς τὰ πιστὰ ληψομένους τε καὶ ὑπὲρ
6 Ἀλεξάνδρου δώσοντας. Πρὸς ταῦτα ἀντιγράφει Ἀλέ-
ξανδρος καὶ ξυμπέμπει τοῖς παρὰ Δαρείου ἐλθοῦσι Θέρ-
σιππον παραγγείλας τὴν ἐπιστολὴν δοῦναι Δαρείῳ, αὐτὸν
7 δὲ μὴ διαλέγεσθαι ὑπὲρ μηδενός. Ἡ δὲ ἐπιστολὴ Ἀλε-
ξάνδρου ὧδε ἔχει. Οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι, ἐλθόντες εἰς
Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα κακῶς ἐποίησαν
8 ἡμᾶς, οὐδὲν προηδικημένοι· ἐγὼ δὲ, τῶν Ἑλλήνων ἡγε-
μὼν κατασταθεὶς, καὶ τιμωρήσασθαι βουλόμενος Πέρ-
9 σας, διέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, ὑπαρξάντων ὑμῶν. Καὶ
γὰρ Περινθίοις ἐβοηθήσατε, οἳ τὸν ἐμὸν πατέρα ἠδίκουν,
καὶ εἰς Θράκην, ἣν ἡμεῖς ἤρχομεν, δύναμιν ἔπεμψεν
10 Ὦχος. Τοῦ δὲ πατρὸς ἀποθανόντος ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευ-
σάντων, οὓς ὑμεῖς συνετάξατε (ὡς αὐτοὶ ἐν ταῖς ἐπιστο-

Cap. XV.

8. τιμωρήσασθαι ex Opt. pro vulgato τιμωρῆσαι.
9. ἣν ἡμεῖς ἤρχομεν ex eodem pro vulgato ἧς ἡμεῖς ἀρχ.

3. αὐτὸς ἀμύνων] nominativi pro accuſativis, ut ſaepe in Xenophonte et Arriano, cx. c. I, 18, 11..

7. ὧδε ἔχει] praeſens pro imperfecto εἶχε; ſupra enim erat ἐδήλου. πρόγονοι — intellige Darium Hyſtaſpis filium (Herod. V, 17—22. VI, 44. 45.) et Xerxen, de cujus expeditione fuſe Herodotus.

9. Περινθίοις] cf. Diod. XVI, 75. Perſarum rex, cui incrementa potentiae Macedonum ſuſpecta, mittebat Perinthiis, quos Philippus oppugnabat, μισθοφόρων πλῆθος, καὶ χρήματα δαψιλῆ καὶ σῖτον ἱκανὸν καὶ τ' ἄλλα πάντα πρὸς τὴν τοῦ πολέμου χρείαν.

10. συνετάξατε] cf. Freinshemii ſupplementa ad Curtium, I, 10,

λαῖς πρὸς ἅπαντας ἐκομπάσατε) καὶ Ἄρσην ἀποκτεί-
ναντός σου μετὰ Βαγώου, καὶ τὴν ἀρχὴν κατασχόντος οὐ
δικαίως, οὐδὲ κατὰ τὸν Περσῶν νόμον, ἀλλὰ ἀδικοῦντος 11
Πέρσας, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τοὺς Ἕλληνας γράμματα
οὐκ ἐπιτήδεια πέμποντος, ὅπως πρός με πολεμῶσι, καὶ
χρήματα ἀποστέλλοντος πρὸς Λακεδαιμονίους, καὶ ἄλλους 12
τινὰς τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῶν μὲν ἄλλων πόλεων οὐδεμιᾶς
δεχομένης, Λακεδαιμονίων τε λαβόντων, καὶ τῶν παρά
σου πεμφθέντων, τοὺς ἐμοὺς φίλους διαφθειράντων, καὶ
τὴν εἰρήνην, ἣν τοῖς Ἕλλησι κατεσκεύασα, διαλύειν ἐπι-
χειρούντων, ἐστράτευσα ἐπί σε, ὑπάρξαντός σου τῆς ἔχ-
θρας. Ἐπεὶ δὲ μάχῃ νενίκηκα, πρότερον μὲν τοὺς σοὺς 13
στρατηγοὺς καὶ σατράπας, νῦν δὲ καί σε καὶ τὴν μετά
σου δύναμιν, καὶ τὴν χώραν ἔχω, τῶν θεῶν μοι δόντων·
ὅσοι τῶν μετά σου παραταξαμένων μὴ ἐν τῇ μάχῃ ἀπέ- 14
θανον, ἀλλὰ παρ' ἐμὲ κατέφυγον, τούτων ἐπιμέλομαι,
καὶ οὐκ ἄκοντες παρ' ἐμοί εἰσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἑκόντες
ξυστρατεύονται μετ' ἐμοῦ. Ὡς οὖν ἐμοῦ τῆς Ἀσίας ἁπάσης 15
κυρίου ὄντος, ἧκε πρὸς ἐμέ. Εἰ δὲ φοβῇ μὴ ἐλθὼν πά-
θῃς τὶ ἐξ ἐμοῦ ἄχαρι, πέμπε τινὰς τῶν φίλων τὰ πιστὰ
ληψομένους. Ἐλθὼν δὲ πρός με, τὴν μητέρα καὶ τὴν 16
γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας, καὶ εἰ ἄλλο τι θέλεις, αἴτει
καὶ λάμβανε. Ὅ, τι γὰρ ἂν πείθῃς ἐμὲ, ἔσται σοι.
Καὶ τοῦ λοιποῦ ὅταν πέμπῃς παρ' ἐμὲ, ὡς πρὸς βασιλέα 17

11. *πέμποντος* ex Opt. pro compoſito *διαπέμποντος*.
13. *νῦν δὲ καί σε* ex Opt. Vulgo deeſt *καί*.
14. *ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ* ex eodem pro *ἀλλ' αὐτοί*.

19 ſqq. *μετὰ Βαγώου — auxilio Bagoae*; qui Ochum occiderat cum filiis praeter Arſen, cui regnum tradidit. Arſes vero, quum patrem ulturus videretur, ejusdem Bagoae fraude interemtus periit. Bagoae auxilio Arſae ſucceſſit Darius, qui eundem Bagoam, quum per venenum et Darium de medio tollere vellet, interfecit. Erat autem Darius Arſanae filius, Oſtanae, fratris Artaxerxis, nepos, nec videtur, et alias ob cauſas, legitime imperium obtinuiſſe, praecipue quum, ut ex III, 19, 8. patet, Biſtanes, Ochi regis filius, ſupereſſet.

τῆς Ἀσίας πέμπε· μηδὲ ἐξ ἴσου ἐπίστελλε, ἀλλ' ὡς κυ-
ρίῳ ὄντι πάντων τῶν σῶν, φράζε εἴ του δέῃ. Εἰ δὲ μὴ,
18 ἐγὼ βουλεύσομαι περὶ σοῦ ὡς ἀδικοῦντος. Εἰ δὲ ἀντιλέ-
γεις περὶ τῆς βασιλείας, ὑπομείνας ἔτι ἀγώνισαι περὶ
αὐτῆς, καὶ μὴ φεῦγε. Ὡς ἐγὼ ἐπί σε πορεύσομαι,
οὗ ἂν ᾖς. Πρὸς μὲν Δαρεῖον ταῦτα ἐπέστειλεν.

1 XV. Ἐπεὶ δὲ ἔμαθε τά τε χρήματα ὅσα σὺν
Κωφῆνι τῷ Ἀρταβάζου ἀποπεπόμφει ἐς Δαμασκὸν Δα-
ρεῖος, ὅτι ἑάλωκε, καὶ ὅσοι Περσῶν ἀμφ' αὐτὰ ἐγκα-
τελείφθησαν. σὺν τῇ ἄλλῃ βασιλικῇ κατασκευῇ, ὅτι
καὶ οὗτοι ἑάλωσαν, ταῦτα μὲν ὀπίσω κομίσαντα ἐς Δα-
2 μασκὸν Παρμενίωνα φυλάσσειν ἐκέλευε. Τοὺς δὲ πρέσ-
βεις τῶν Ἑλλήνων, οἱ πρὸς Δαρεῖον πρὸ τῆς μάχης ἀφι-
γμένοι ἦσαν, ἐπεὶ καὶ τούτους ἑαλωκέναι ἔμαθεν, παρ'
3 αὐτὸν πέμπειν ἐκέλευσεν. Ἦσαν δὲ, Εὐθυκλῆς μὲν
Σπαρτιάτης, Θεσσαλίσκος δὲ Ἰσμηνίου, καὶ Διονυσόδω-
ρος ὀλυμπιονίκης Θηβαῖοι· Ἰφικράτης δὲ ὁ Ἰφικράτους
4 τοῦ στρατηγοῦ, Ἀθηναῖος. Καὶ οὗτοι ὡς ἧκον παρ' Ἀλέ-
ξανδρον, Θεσσαλίσκον μὲν καὶ Διονυσόδωρον, καίπερ
Θηβαίους ὄντας, εὐθὺς ἀφῆκε· τὸ μέν τι, κατοικτίσει
τῶν Θηβῶν· τὸ δὲ, ὅτι συγγνωστὰ δεδρακέναι ἐφαίνον-

Cap. XV.

2. ἔμαθεν ex Opt. pro ἔλαβεν. Mox reſtitui Ἰσμηνίου, ut jam Gronovius ex MStis, (quibus addi poterat editio Veneta) ſcripſerat pro vulgato Ἰσμενίου, quod ſine cauſa in Lemgoviana repetitum eſt.

C. XV.

Arg. Impedimenta exercitus perſici cum legatis Graecorum ad Darium capta. Hi quomodo excepti. Tyriorum ad Alexandrum legatio.

1. Summa pecuniae ſignatae fuit 2060 talentorum, facti argenti pondus quingenta aequabat. Praeterea 30,000 hominum cum 7000 jumentorum dorſo onera portantium, capta ſunt. Captae ſunt uxor et tres filiae Ochi, Oxathris Darii fratris filia, Artabazi conjux cum filio, Memnonis et Pharnabazi, utriusque conjux et filius, Mentoris filiae tres. Vixque ulla domus purpurati fuit tantae cladis expers. Curtius IV, 1.

το, ἠνδραποδισμένης ὑπὸ Μακεδόνων τῆς πατρίδος,
σφίσιν τε ἥν τινα ἠδύναντο ὠφέλειαν εὑρισκόμενοι, καὶ
εἰ δή τινα καὶ τῇ πατρίδι ἐκ Περσῶν καὶ Δαρείου. Ταῦτα 5
μὲν ὑπὲρ ἀμφοῖν ἐπιεικῆ ἐνθυμηθεὶς, ἰδίᾳ δὲ Θεσσα-
λίσκον μὲν αἰδοῖ τοῦ γένους ἀφιέναι εἶπεν, ὅτι τῶν ἐπιφα-
νῶν Θηβαίων ἦν· Διονυσόδωρον δὲ, ἐπὶ τῇ νίκῃ τῶν Ὀ-
λυμπίων. Ἰφικράτην δὲ φιλίᾳ τε τῆς Ἀθηναίων πό- 6
λεως, καὶ μνήμῃ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς, ζῶντά τε ἀμφ'
αὐτὸν ἔχων ἐς τὰ μάλιστα ἐτίμησε, καὶ νόσῳ τελευτή-
σαντος τὰ ὀστᾶ ἐς τὰς Ἀθήνας τοῖς πρὸς γένους ἀπέπεμ-
ψεν. Εὐθυκλέα δὲ Λακεδαιμόνιόν τε ὄντα, πόλεως 7
περιφανῶς ἐχθρᾶς ἐν τῷ τότε, καὶ αὐτὸν οὐδὲν ἰδίᾳ εὑ-
ρισκόμενον ἐς ξυγγνώμην, ὅ, τι γε καὶ λόγου ἄξιον, τὰ
μὲν πρῶτα ἐν φυλακῇ ἀδέσμῳ εἶχεν· ὕστερον δὲ ἐπεὶ
μεγάλα εὐτύχει, καὶ τοῦτον ἀφῆκεν. Ἐκ Μαράθου 8
δὲ ὁρμηθεὶς, Βύβλον τε λαμβάνει, ὁμολογίᾳ ἐνδοθεῖ-
σαν, καὶ Σιδῶνα, αὐτῶν Σιδωνίων ἐπικαλεσαμένων, κα-
τὰ ἔχθος τὸ Περσῶν καὶ Δαρείου. Ἐντεῦθεν δὲ προὐ- 9
χώρει ὡς ἐπὶ Τύρον, καὶ ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ κατὰ τὴν
ὁδὸν πρέσβεις Τυρίων ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ἐσταλμένοι, ὡς ἐγνω-
κότων Τυρίων πράσσειν, ὅ, τι ἂν ἐπαγγέλλῃ Ἀλέξαν-
δρος. Ὁ δὲ, τήν τε πόλιν ἐπαινέσας, καὶ τοὺς πρέσ- 10
βεις (καὶ γὰρ ἦσαν τῶν ἐπιφανῶν ἐν Τύρῳ οἵ τε ἄλλοι,
καὶ ὁ τοῦ βασιλέως τῶν Τυρίων παῖς· αὐτὸς δὲ ὁ βασι-
λεὺς Ἀζέμιλκος μετ' Αὐτοφραδάτου ἔπλει) ἐκέλευσεν
ἐπανελθόντας φράσαι Τυρίοις, ὅτι ἐθέλοι παρελθὼν ἐς
τὴν πόλιν θῦσαι τῷ Ἡρακλεῖ.

8. κατὰ ἔχθος τὸ Π. ex omnibus plane antiquis, quos Gronovius inſpexit, pro κατὰ ἔχθραν τῶν Π.

Ἀζέμιλκος — „In libris antiquis hoc nomen ſcribitur Ἀζέλμικος, Ἀζέλκημος, Ἀζέμιχλος, Ἀζέμιλκος. Solum ultimum verum eſſe probant ſimilia orientis nomina, ut Milca, Melchom vel Milchom, Milcom, Malcham et Malken, Moloch et hinc alibi Imilcar, Bomilcar et Aſiatica Adramelechi, Anamelechi. Sane c. 24, 8. tam Optimus quam duo alii MSti Ἀζέμιλκος.“ *Gron.* Unde utroque loco verum nomen reſtitui.

1 XVI. Ἔστι γὰρ ἐν Τύρῳ ἱερὸν Ἡρακλέους παλαιό-
τατον ὧν μνήμη ἀνθρωπίνη διασώζεται, οὐ τοῦ Ἀργείου
2 Ἡρακλέους, τοῦ τῆς Ἀλκμήνης. Πολλαῖς γὰρ γενεαῖς
πρότερον τιμᾶται ἐν Τύρῳ Ἡρακλῆς, ἢ Κάδμον ἐκ Φοι-
νίκης ὁρμηθέντα Θήβας κατασχεῖν, καὶ τὴν παῖδα Κάδ-
μῳ τὴν Σεμέλην γενέσθαι· ἐξ ἧς καὶ [ὁ τοῦ Διὸς] Διόνυ-
3 σος γίνεται. Διόνυσος μὲν δὴ τρίτος ἂν ἀπὸ Κάδμου εἴη,
κατὰ Λάβδακον τὸν Πολυδώρου τοῦ Κάδμου παῖδα·
Ἡρακλῆς δὲ ὁ Ἀργεῖος, κατ' Οἰδίποδα μάλιστα τὸν
4 Λαΐου. Σέβουσι δὲ καὶ Αἰγύπτιοι ἄλλον Ἡρακλέα, οὐχ

Cap. XVI.

2. ἐξ ἧς καὶ ὁ τοῦ Διὸς Διόνυσος etc. Gronovius legendum cenſet ἐξ ἧς καὶ τοῦ Διὸς ὁ Διόνυσος. Sed nec hoc Graecum eſt. Si mutare vis, lege: ἐξ ἧς καὶ Διὸς Διόνυσος γίνεται. Sic paulo poſt: Διόνυσον, τὸν Διὸς καὶ Κόρης. Voces ὁ τοῦ Διὸς gloſſema redolent, ideoque uncis incluſi.

C. XVI.

Arg. Digreſſio: de Herculibus diverſis. Tyrii ſe Alexandrum in urbem recepturos negant.

1. *παλαιότατον ὧν μνήμη* etc.] i. e. *vetuſtiſſimum omnium, quae humana memoria exſtant.* — Hercules, quem noſter Argivum vocat, vulgo vocatur Thebanus, ut et lib. IV, 28, 3.

2. Cadmum vulgo adveniſſe in Graecia credunt ante Chr. circiter 1500—1600. Quem ſi auctor dicit Θήβας κατασχεῖν, parum accurate loquitur. Cadmus Cadmeam aedificabat; multis annis poſt ſub arce Cadmea Thebas exſtruxit Amphion, circiter 1330.

3. Primi Thebanorum reges fuere Cadmus, Polydorus, Labdacus, Lajus, Oedipus. *κατὰ Λάβδακον aetate Labdaci; κατ' Οἰδίποδα aetate Oedipi.* — Arrianus vult oſtendere, Tyrium Herculem non eſſe eundem cum Argivo, ſed longe antiquiorem. Id probat aſſumto argumento ab monſtranda aetate, qua vixit Bacchus. Bacchus tertius erat ab Cadmo, aeque ac Labdacus. Hercules autem Argivus, aequalis fuit Oedipodi, qui demum quintus a Cadmo. At vero ſi Hercules Tyrius jam cultus fuit pro deo ante Cadmi migrationem in Graeciam, ſequitur, ut duntaxat quinque γενεαῖς Tyrius praecedat Argivum. Et jam adhuc reſtat illud tempus, quo Herculis cultus apud Tyrios anticipavit Cadmi nativitatem, quo ſpatio includuntur multi etiam anni. *Gron.*

4. Σέβουσι δὲ καὶ Αἰγύπτιοι] cf. Herodot. II, 43. qui Herculem graecum ex Aegypto nomen traxiſſe credit. Idem c. 44. teſtatur de vetuſtate Herculis Tyrii. Borheckius in nota pag. 224. verſionis ger-

ὅνπερ Τύριοι, ἢ Ἕλληνες. (Ἀλλὰ λέγει Ἡρόδοτος,
ὅτι τῶν δώδεκα θεῶν Ἡρακλέα ἄγουσιν Αἰγύπτιοι, κα-
θάπερ καὶ Ἀθηναῖοι Διόνυσον τὸν Διὸς καὶ Κόρης σέβου-
σιν, ἄλλον τοῦτον Διόνυσον· καὶ ὁ Ἴακχος ὁ μυστικὸς
τούτῳ τῷ Διονύσῳ, οὐχὶ τῷ Θηβαίῳ, ἐπᾴδεται.) Ὡς 5
τόν γε ἐν Ταρτησσῷ πρὸς Ἰβήρων τιμώμενον Ἡρακλέα
(ἵνα καὶ στῆλαί τινες Ἡρακλέους ὠνομασμέναι εἰσὶ) δοκῶ
ἐγὼ τὸν Τύριον εἶναι Ἡρακλέα· ὅτι Φοινίκων κτίσμα ἡ
Ταρτησσὸς, καὶ τῷ Φοινίκων νόμῳ ὅ, τε νεὼς πεποίηται
τῷ Ἡρακλεῖ τῷ ἐκεῖ, καὶ θυσίαι θύονται. Γηρυόνην 6

4. Verba omnia inde ab ἀλλὰ λέγει — ἐπᾴδεται ſignis parentheſeos interclusi. Sequentia enim ὡς τόν γε cohaerent cum iis, quae ſectionem praecedunt.

manicae vocem phoeniciam *Harokel* ait ſignificare *mercatorem*, et Graecum quem intellexiſſe, jam ante Cadmum Herculem cultum, ſi Tyrius diceret, ante Cadmum jam mercatores, Harokel, Tyri fuiſſe. Melius forte ſuſpicamur, deum mercatorum, quem Tyrii venerabantur, idem vel ſimile nomen habuiſſe, quod Graecos deciperet.

Ἡρόδοτος] lib. II, 4. Ad σέβουσιν ſupplendum videtur: *inter duodecim ſuperos deos eum numerantes.* Niſi forte omnino dicere vult: diverſos populos ſub iisdem nominibus diverſos deos venerari. Sic non ſolum Aegyptios alium Herculem adorare quam Graecos et Tyrios, ſed etiam Athenienſes alium Bacchum quam reliquos Graecos. Cicero de natura deorum III, 16 ſex Hercules numerat, quibus forte addendus eſt Hercules Libys ex Salluſtii Ingurtha c. 89. *Iacchus* myſticus eſt hymnus in Bacchum, qui canebatur, dum initiati in myſteria eleuſinia, myſteria magna celebrantes, ejus ſtatuam ex fano in Ceramico Eleuſinem transportabant. cf. Caſaub. ad Athen. V, 14.

5. Ὡς τόν γε etc. Sententia noſtri eſt: *Hercules Tyrius multo vetuſtior eſt Graeco, ita ut eum Herculem, qui apud Iberos colitur, non Graecum ſed Tyrium eſſe credam.* — Mannertus Tom. I., p. 279. Herodoti Tarteſſum Hispalin eſſe credit, alii Tariſſam.

τῷ Φοινίκων νόμῳ] templum utrumque e trabibus erat conſtructum, et utrobique ſacerdotes et pedibus erant nudis atque uxoribus abſtinebant. *Gron.* ex Huetii Demonſtrat. Evangel. pag. 125.

6. Γηρυόνην] Noſter format Γηρυόνης, ου; alii Γηρυὼν, όνος. Hecataeus hiſtoricus fuit Mileſius, antiquior Herodoto, a quo jam laudatur. ἔξω τῆς μεγάλης θαλάσσης — *extra mare mediterraneum.* Hoc enim, et non ſolum Oceanus, a Graecis interdum vo-

δὲ, ἐφ' ὅντινα ὁ Ἀργεῖος Ἡρακλῆς ἐστάλη πρὸς Εὐρυσθέως, τὰς βοῦς ἐπελάσαι τὰς Γηρυόνου, καὶ ἀγαγεῖν ἐς Μυκήνας, οὐδέν τι προσήκειν τῇ γῇ τῶν Ἰβήρων, Ἑκαταῖος ὁ λογοποιὸς λέγει· οὐδὲ ἐπὶ νῆσόν τινα Ἐρύθειαν ἔξω τῆς μεγάλης θαλάσσης σταλῆναι Ἡρακλέα·
7 ἀλλὰ τῆς ἠπείρου τῆς περὶ Ἀμβρακίαν τε καὶ Ἀμφιλόχους βασιλέα γενέσθαι Γηρυόνην, καὶ ἐκ τῆς ἠπείρου ταύτης ἀπελάσαι Ἡρακλέα τὰς βοῦς, οὐδὲ τοῦτον φαῦλον
8 ἆθλον τιθέμενον. Οἶδα δὲ ἐγὼ καὶ εἰς τοῦτο, ὅτι εὔβοτον τὴν ἤπειρον ταύτην, καὶ βοῦς τρέφουσαν καλλίστας· καὶ ἐς Εὐρυσθέα τῶν μὲν ἐξ Ἠπείρου βοῶν κλέος ἀφῖχθαι, καὶ τοῦ βασιλέως τῆς Ἠπείρου τὸ ὄνομα, [τὸν Γη-

8. καὶ βοῦς — Teſtatur Gron., hoc loco omnes MS. habere τὰς βόας. Sed quia ſuperius retinent τὰς βοῦς, nihil mutavi. Mox voces τὸν Γηρυόνην pro gloſſemate habeo. Saltem ſcriptum eſſe deberet τὸ τοῦ Γηρυόνου.

catur mare magnum. Noſtro adeo mare Caſpium vocatur ἡ μεγάλη θάλασσα, ἡ καθ' Ὑρκανίαν. III, 29, 5. Malim tamen, ſcriptum eſſet τῆς ἔξω μεγάλης θαλάσσης.

7. Ἀμφίλοχοι eadem urbs, quae alias *Argos Amphilochicum.* At haec non eſt Epiri, ſed Acarnaniae, ut omnes teſtantur. Rejeci igitur ſcripturam Ἠπείρου magna litera, qua ſignificaretur Epirus, et ſcripſi ἠπείρου, i. e. *terrae continentis.* Vult enim auctor, Herculem non in inſulam aliquam, ſed in terram continentem, quae eſt circa Ambraciam et Amphilochos, urbes, miſſum eſſe. Sectione vero octava idem nomen bis prima litera magna excudi paſſus ſum, quia tunc commode auctor nomen regionis, ad quam maxima ejus continentis pars pertinebat, ſubſtituere potuit.

Et animadverto duos luſus verborum; alter eſt commutatio nominis ſubſtantivi et proprii ἠπείρου et Ἠπείρου: alter eſt in nominibus Ἰβήρων et Ἠπείρου, quae commutata eſſe innuere videtur.

8. εἰς τοῦτο] *ad hoc*, praeter ea, quae dixi ad confirmationem hujus ſententiae. ὅτι εὔβοτον — tum Arriani, tum Graeciſmi eſt, ſimul adjectivis praeponere voculam ὅτι, ſimul nihilominus ſubjungere infinitivum et caſum quartum, ac ſi omnino ea particula non praeceſſiſſet. cf. Indic. cap. 6, 6. Exped. VI, 26, 10. (Addi poteſt III, 26, 1.) Sic VII, 26. ediderunt Baſileae, et in uno MS. ipſe vidi: [illegible] προσθεῖναι πρὸς τούτῳ τῷ λόγῳ, ὅτι μέγαν ἐπιτάφιον ἀγῶνα ὁρῶν ἐπ' αὐτῷ ἐσόμενον, non ὁρᾷ. *Gron.* qui plura etiam ex aliis ſcriptoribus, praecipue Xenophonte, exempla adjecit.

ρυόνην] οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος τίθεμαι· τῶν δὲ ἐσχάτων τῆς 9
Εὐρώπης Ἰβήρων, οὔτ' ἂν τοῦ βασιλέως τὸ ὄνομα γινώ-
σκειν Εὐρυσθέα, οὔτε εἰ βοῦς καλαὶ ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ νέ-
μονται· εἰ μή τις Ἥραν τούτοις ἐπάγων, ὡς αὐτὴν ταῦτα 10
Ἡρακλεῖ δι' Εὐρυσθέως ἐπαγγέλλουσαν, τὸ οὐ πιστὸν τοῦ
λόγου ἀποκρύπτειν ἐθέλοι τῷ μύθῳ· Τούτῳ Ἡρακλεῖ
τῷ Τυρίῳ ἔφη ἐθέλειν θῦσαι Ἀλέξανδρος. Ὡς δὲ 11
ἀπηγγέλθη ταῦτα πρὸς τῶν πρέσβεων εἰς τὴν Τύρον, τὰ
μὲν ἄλλα ἔδοξε σφίσι ποιεῖν, ὅ, τιπερ ἐπαγγέλλῃ
Ἀλέξανδρος, εἰς δὲ τὴν πόλιν μήτε τινὰ Περσῶν μήτε
Μακεδόνων δέχεσθαι· ὡς τοῦτο ἔς τε τὰ παρόντα τῷ 12
λόγῳ εὐπρεπέστατον, καὶ ἐς τοῦ πολέμου τὴν κρίσιν (ἄδη-
λον ἔτι οὖσαν) ἀσφαλέστατον σφίσι γνωσόμενοι. Ὡς 13
δὲ ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ τὰ ἐκ τῆς Τύρου, τοὺς μὲν
πρέσβεις πρὸς ὀργὴν ὀπίσω ἀπέπεμψεν· αὐτὸς δὲ ξυν-
αγαγὼν τούς τε ἑταίρους καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς στρατιᾶς,
καὶ ταξιάρχας καὶ ἰλάρχας, ἔλεξεν ὧδε.

XVII. "Ἄνδρες φίλοι καὶ ξύμμαχοι, ἡμῖν οὔτε τὴν ἐπ' Αἴγυπτον πορείαν ἀσφαλῆ ὁρῶ, θαλασσοκρατούντων Περσῶν· Δαρεῖόν τε διώκειν, ὑπολιπομένους αὐτήν τε ὀπίσω τὴν Τυρίων πόλιν ἀμφίβολον, καὶ Αἰγυ-

9. οὔτε εἰ βοῦς ex Optimo pro εἴτε βοῦς.
11. εἰς δὲ τὴν πόλιν — Sic reſcripſi ex Baſil. et Vulcaniana. In Veneta eſt ἐς δὲ τὴν πόλιν. In Gronoviana typorum lapſu, deinde etiam in reliquis editionibus excidit adverſativa δὲ.

9. Genitivus ἐσχάτων Ἰβήρων dependet a conſtructione vocis βασιλέως, non ὄνομα. *Gron.*

11. δέχεσθαι] *neutrius regis partes ſequi, mediam ſe gerere voluit.*

12. ἐς τοῦ πολέμου τὴν κρίσιν] Sic apud Polyb. I, 58. συνέβη λαβεῖν τὸν πόλεμον τὴν κρίσιν, *accidit, ut bello finis imponeretur.* Et c. 59. κρίνειν τὸν πόλεμον eodem ſenſu, quo paullo poſt idem ait πέρας ἐπιθεῖναι τῷ πολέμῳ. Item ibid. p. 85. l. 10. ὅτι μόνως δύναται διὰ τοῦ κατὰ θάλατταν κινδύνου κρίσεως τὰ ὅλα τυχεῖν. *Raph.*

C. XVII.

Arg. Perſuadet Alexander praefectis ſuis, Tyrum prius et Aegyptum capiendas eſſe, quam Darium perſequendum.

πτον, καὶ Κύπρον ἐχομένας πρὸς Περσῶν, οὐδὲ τοῦτο ἀ-
σφαλὲς, ἐς τε τὰ ἄλλα, καὶ μάλιστα δὴ ἐς τὰ Ἑλλη-
3 νικὰ πράγματα· μή ποτ᾽ ἄρα ἐπικρατήσαντες αὖθις
τῶν ἐπὶ θαλάσσῃ χωρίων οἱ Πέρσαι, προχωρησάντων
ἡμῶν ξὺν τῇ δυνάμει ἐπὶ Βαβυλῶνά τε καὶ Δαρεῖον,
αὐτοὶ ξὺν πλείονι στόλῳ μεταγάγοιεν τὸν πόλεμον ἐς τὴν
4 Ἑλλάδα, Λακεδαιμονίων μὲν ἡμῖν ἐκ τοῦ εὐθέος πολε-
μούντων, τῆς δὲ Ἀθηναίων πόλεως φόβῳ μᾶλλόν τι ἢ
5 εὐνοίᾳ τῇ πρὸς ἡμᾶς, πρὸς τὸ παρὸν κατεχομένης· ἐξαι-
ρεθείσης δὲ Τύρου, ἥ τε Φοινίκη ἔχοιτο ἂν πᾶσα, καὶ τὸ
ναυτικὸν, ὅπερ πλεῖστόν τε καὶ κράτιστον τοῦ Περσικοῦ, τὸ
6 Φοινίκων παρ᾽ ἡμᾶς μεταχωρήσειν εἰκός. Οὐ γὰρ ἀνέ-
ξονται οὔτε οἱ ἐρέται οὔτε οἱ ἐπιβάται Φοίνικες, ἐχομένων
σφίσι τῶν πόλεων, αὐτοὶ ὑπὲρ ἄλλων πλέοντες κινδυ-
7 νεύειν· Κύπρος δὲ ἐπὶ τῷδε ἢ οὐ χαλεπῶς ἡμῖν προσχω-
8 ρήσει, ἢ ἐξ ἐπίπλου εὐμαρῶς ληφθήσεται. Καὶ ταῖς τε
ἐκ Μακεδονίας ναυσὶ καὶ ταῖς Φοινίσσαις πλεόντων ἡμῶν
τὴν θάλασσαν, καὶ Κύπρου ἅμα προσγενομένης, θα-
λασσοκρατοῖμέν τε ἂν βεβαίως, καὶ ὁ ἐς Αἴγυπτον στό-
9 λος εὐμαρῶς ἡμῖν ἐν ταὐτῷ γίνεται. Αἴγυπτον δὲ πα-
ραστησαμένοις, ὑπέρ τε τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς οἰκίας οὐδὲν
10 ἔτι ὕποπτον ὑπολείπεται· τόν τε ἐπὶ Βαβυλῶνος στόλον
μετὰ τοῦ ἐς τὰ οἴκοι ἀσφαλοῦς, καὶ ξὺν μείζονι ἅμα ἀ-

Cap. XVII.

2. ἐχομένας ex omnibus antiquis pro ἐχομένην.

3. ὡς ἐπὶ Βαβυλῶνα — primam voculam, jubente Optimo, abjeci. Deinde in Lemgoviana corrupta erat interpunctio, quam ita emendavi, ut deleto commate poſt τῇ δυνάμει, ante Λακεδαιμονίων comma, poſt κατεχομένης colon ponerem.

6. οὔτε οἱ ἐρέται οὔτε οἱ ἐπιβ. — ex MStis, pro vulgato οἱ ἐρέται θ᾽ οἱ ἐπιβ.

2. οὐδὲ τοῦτο] hoc reſpondet illi οὔτε in ſect. 1. *Raph.*

7. ἐξ ἐπίπλου] id quod in pedeſtribus copiis ἐξ ἐφόδου dici ſolet. *Raph.* ἐπὶ τῷδε — *poſt haec, deinde.*

10. μετὰ τοῦ ἐς τὰ οἴκοι ἀσφαλοῦς — *de patria ſecuri.*

ξιώσει ποιησόμεθα, ἀποτετμημένοι τήν τε θάλασσαν
Περσῶν ξύμπασαν, καὶ τὴν ἐπὶ τάδε τοῦ Εὐφράτου γῆν.

XVIII. Ταῦτα λέγων οὐ χαλεπῶς ἔπειθεν ἐπι- 1
χειρεῖν τῇ Τύρῳ· ἀλλά καί τι θεῖον ἀνέπειθεν αὐτὸν,
ὅτι ἐνύπνιον αὐτῆς ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἐδόκει αὐτὸς μὲν τῷ
τείχει προσάγειν τῶν Τυρίων, τὸν δὲ Ἡρακλέα δεξιοῦ-
σθαί τε αὐτὸν καὶ ἀνάγειν ἐς τὴν πόλιν. Καὶ τοῦτο ἐξη- 2
γεῖτο Ἀρίστανδρος, ὡς ξὺν πόνῳ ἁλωσομένην τὴν Τύρον,
ὅτι καὶ τὰ τοῦ Ἡρακλέους ἔργα ξὺν πόνῳ ἐγένοντο. Καὶ 3
γὰρ καὶ μέγα ἔργον, τῆς Τύρου ἡ πολιορκία ἐφαίνετο.
Νῆσός τε γὰρ αὐτοῖς ἡ πόλις ἦν, καὶ τείχεσιν ὑψηλοῖς
πάντη ὠχύρωτο· καὶ τὰ ἀπὸ θαλάσσης πρὸς τῶν Τυ-
ρίων μᾶλλόν τι ἐν τῷ τότε ἐφαίνετο, τῶν τε Περσῶν ἔτι
θαλασσοκρατούντων, καὶ αὐτοῖς τοῖς Τυρίοις νεῶν ἔτι
πολλῶν περιουσῶν. Ὡς δὲ ταῦτα ὅμως ἐκράτησε, χῶ- 4

10. *τήν τε θάλασσαν* — ex Veneta, Baſil. et Vulcaniana. Reſpondet ſequens *καὶ τὴν — γῆν*. In Blancardiana vocula *τε* typorum lapſu excidit, et in ſeqq. edit. neglecta eſt, unde eam nunc reſtitui. Superius etiam ſect. [illegible] in Lemgoviana legitur *ἐκ τοῦ εὐθέως*, ex Veneta et Baſil. Sed jam Vulcanius bene id mutavit in *εὐθέος*, quod revocavi. Sic etiam loquitur noſter V, 27, 1., ubi Lemgoviana nihil mutavit, quamquam et ibi primae editiones haberent *εὐθέως*.

Cap. XVIII.

1. *ἐπιχειρεῖν τῇ Τύρῳ· ἀλλὰ καὶ* etc. Sic emendavit jam Gronovius ex uno MSto; quod cur in Lemgoviana iterum mutatum ſit in *ἐπιχ. δὲ τῇ Τύρῳ*, neglecta interpunctione poſt *Τύρῳ* et injecta vocula *δὲ*, quae in nullo Codice nec in primis editionibus exſtat, non video.

3. *αὐτοῖς ἡ πόλις* — ex Veneta, Baſileenſi et omnibus ſcriptis pro *αὐτὴ ἡ πόλις*.

C. XVIII.

Arg. Prodigium. Tyri ſitus; agger e continente ad inſulam ducitur.

1. *ἐνύπνιον*] ſc. *κατὰ*.

3. *αὐτοῖς*] ſc. *Τυρίοις*, quaſi ſupra dixiſſet non *τῆς Τύρου*, ſed *τῶν Τυρίων*. Sic amat loqui Arrianus, ut I, 27, 1. II, 5, 12.

πρὸς τῶν Τυρίων] *pro Tyriis.* Sic *πρὸς* cum genitivo uſurpatum exſtat I, 18, 15. III, 7, 10. *Raph.*

4. *ὡς δὲ ταῦτα ὅμως ἐκράτησε*] *cum vero haec ſententia tamen viciſſet. Idem.*

5 μα ἔγνω χωννύναι ἐκ τῆς ἠπείρου ὡς ἐπὶ τὴν πόλιν. Ἔστι
δὲ πορθμὸς τεναγώδης τὸ χωρίον, καὶ τὰ μὲν πρὸς τῇ
ἠπείρῳ τῆς θαλάσσης βραχέα καὶ πηλώδη αὐτοῦ· τὰ
δὲ πρὸς αὐτῇ τῇ πόλει, ἵνα τὸ βαθύτατον τοῦ διάπλου,
6 τριῶν μάλιστα ὀργυιῶν τὸ βάθος. Ἀλλὰ λίθων τε πολ-
λῶν ἀφθονία ἦν, καὶ ὕλης, ἥν τινα τοῖς λίθοις ἄνωθεν
ἐπεφόρουν. Χάρακές τε οὐ χαλεπῶς ἐν τῷ πηλῷ κατεπή-
γνυντο, καὶ αὐτὸς ὁ πηλὸς ξύνδεσμος τοῖς λίθοις ἐς τὸ
7 ἐπιμένειν ἐγίγνετο. Καὶ προθυμία τῶν Μακεδόνων εἰς
τὸ ἔργον καὶ Ἀλεξάνδρου πολλὴ ἦν, παρόντος τε καὶ αὐ-
τοῦ ἕκαστα ἐξηγουμένου, καὶ τὰ μὲν λόγῳ ἐπαίροντος, τὰ
δὲ καὶ χρήμασιν· τούς τε ἐκπρεπέστερον κατ' ἀρετὴν πο-
8 νουμένους ἐπικουφίζοντος. Ἀλλ' ἔστε μὲν τὸ πρὸς τῇ ἠπεί-
ρῳ ἐχώννυτο, οὐ χαλεπῶς προὐχώρει τὸ ἔργον, ἐπὶ βά-
9 θος τε ὀλίγον χωννύμενον, καὶ οὐδενὸς ἐξείργοντος. Ὡς
δὲ τῷ βαθυτέρῳ ἤδη ἐπέλαζον, καὶ ἅμα τῇ πόλει αὐτῇ
ἐγγὺς ἐγίγνοντο, ἀπό τε τῶν τειχῶν, ὑψηλῶν ὄντων,
βαλλόμενοι ἐκακοπάθουν, ἅ τε καὶ ἐπ' ἐργασίᾳ μᾶλ-
10 λόν τι ἢ ὡς ἐς μάχην ἀκριβῶς ἐσταλμένοι· καὶ ταῖς τριή-

7. καὶ χρήμασιν· τούς τε etc. Sic Opt. Nuper locus quidem emendatus eſt, ſed parum accurate. Scriptum enim eſt καὶ χρήμασι τούς τε, ubi deeſt ν ἐφελκυστικὸν et ſequens colon.

5. τριῶν μάλιστα ὀργυιῶν] Menſura ab unius manus extrema ſummaque parte ad alterius manus extremam partem eſt Graecorum ὀργυιά. *Blanc.* Videtur autem ὀργυιὰ propria nautarum Graecorum fuiſſe vox in exploranda altitudinis maris menſura. μάλιστα, *admodum*, *ferme*. *Gron.*

6. Magna vis ſaxorum ad manum erat, Tyro vetere praebente, materia ex Libano monte ratibus et turribus faciendis advehebatur. Curt. IV, 2, 18. ξύνδεσμος τοῖς λίθοις pro ξὺν τοῖς λίθοις δεσμὸς ἐγίγνετο.

7. καὶ τὰ μὲν λόγῳ etc.] Verte: *Et alia quidem* (ſc. operum) *verbis laudabat, alia pecunia,* (i. e. alios operarum laude, alios pecunia vel data vel promiſſa exſtimulabat); *quosdam etiam* (τούς τε eſt pro τινάς τε et voculae τε reſpondet καὶ in καὶ τὰ μὲν) *inſignius pro virili parte laborantes allevabat.* Senſus enim eſt: opera laudabat atque remunerabatur, nec ſivit, alacrius laborantes atteri, vel animum et ſpem perdere, ſi non omnia ſtatim proſpere ſuccederent. Si legeretur τοὺς μὲν — τοὺς δὲ, vertendum eſſet:

ρεσιν ἄλλη καὶ ἄλλη τοῦ χώματος ἐπιπλέοντες οἱ Τύριοι, ἅ τε δὴ θαλασσοκρατοῦντες ἔτι, ἄπορον πολλαχῇ τὴν πρόσχωσιν τοῖς Μακεδόσιν ἐποίουν. Καὶ οἱ Μακεδόνες 11
πύργους ἐπάνω τοῦ χώματος, ὅ, τι περ προκεχωρήκει αὐτοῖς ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάσσης, ἐπέστησαν δύο, καὶ μηχανὰς ἐπὶ τοῖς πύργοις. Προκαλύμματα δὲ δέῤῥεις 12
καὶ διφθέραι αὐτοῖς ἦσαν, ὡς μήτε πυρφόροις βέλεσιν ἀπὸ τοῦ τείχους βάλλεσθαι, τοῖς τε ἐργαζομένοις προβολὴν ἐν τῷ αὐτῷ εἶναι πρὸς τὰ τοξεύματα· ἅμα τε ὅ- 13
σοι προσπλέοντες τῶν Τυρίων ἔβλαπτον τοὺς χωννύντας, ἀπὸ τῶν πύργων βαλλόμενοι οὐ χαλεπῶς ἀνασταλήσεσθαι ἔμελλον. Οἱ δὲ Τύριοι πρὸς ταῦτα ἀντιμηχανῶνται τοιόνδε.

XIX. Ναῦν ἱππαγωγὸν κλημάτων τε ξηρῶν καὶ 1
ἄλλης ὕλης εὐφλέκτου ἐμπλήσαντες, δύο ἱστοὺς ἐπὶ τῇ πρώρᾳ καταπηγνύουσι, καὶ ἐν κύκλῳ περιφράσσουσιν ἐς ὅσον μακρότατον, ὡς φορυτόν τε ταύτῃ καὶ δᾷδας ὅσας πλείστας δέξασθαι. Πρὸς δὲ, πίσσαν τε καὶ θεῖον, 2
καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τὸ παρακαλέσαι μεγάλην φλόγα, ἐπὶ ταύτῃ ἐπεφόρησαν. Παρέτεινον δὲ καὶ κεραίαν διπλῆν 3
ἐπὶ τοῖς ἱστοῖς ἀμφοτέροις, καὶ ἀπὸ ταύτης ἐξήρτησαν ἐν λέβησιν, ὅσα ἐπιχυθέντα ἢ ἐπιβληθέντα ἐπὶ μέγα τὴν φλόγα ἐξάψειν ἔμελλον· ἕρματά τε ἐς τὴν πρύμναν 4
ἐνέθεσαν, τοῦ ἐξᾶραι εἰς ὕψος τὴν πρῷραν πιεζομένης

Cap. XIX.

1. *ὅσον μακρότατον* ex Opt. nunc receptum pro *ὅσον μακρότερον*.

alios laude, alios pecunia exſtimulabat.

12. *αὐτοῖς ἦσαν*] ſc. *πύργοις*. Si praefers *αὐταῖς*, quod in reliquis praeter Optimum MStis invenit Gronovius, ſupplendum eſt *μηχαναῖς*.

C. XIX.

Arg. Agger et machinae incendio disjectae. Novus incipitur agger, et claſſis ab Alexandro cogitur.

1. *ἐς ὅσον μακρότατον*] i. e. *περιφράσσουσιν ἐς τόσον, ἐς ὅσον δυνατοὶ περιφράσσειν*.

2. *ἐπὶ ταύτῃ*] ſc. *πρώρᾳ*.

5 κατὰ πρύμναν τῆς νεώς. Ἔπειτα ἄνεμον τηρήσαντες
ὡς ἐπὶ τὸ χῶμα ἐπιφέροντα, ἐξάψαντες τριήρεσι τὴν
6 ναῦν, κατ' οὖρον εἷλκον. Ὡς δὲ ἐπέλαζον ἤδη τῷ τε
χώματι καὶ τοῖς πύργοις, πῦρ ἐμβαλόντες εἰς τὴν ὕλην,
καὶ ὡς βιαιότατα ἅμα ταῖς τριήρεσιν ἐπανελκύσαντες
7 τὴν ναῦν, ἐνσείουσιν ἄκρῳ τῷ χώματι. Αὐτοὶ δὲ οἱ ἐν τῇ
νηῒ καιομένῃ ἤδη ἐξενήξαντο οὐ χαλεπῶς· καὶ ἐν τούτῳ ἥ
τε φλὸξ πολλὴ ἐνέπιπτε τοῖς πύργοις, καὶ αἱ κεραῖαι
περικλασθεῖσαι ἐξέχεαν ἐς τὸ πῦρ, ὅσα ἐς ἔξαψιν τῆς
8 φλογὸς παρεσκευασμένα ἦν. Οἱ δὲ ἀπὸ τῶν τριήρων
πλησίον τοῦ χώματος ἀνακωχεύοντες, ἐτόξευον ἐς τοὺς
πύργους, ὡς μὴ ἀσφαλὲς εἶναι πελάσαι ὅσοι σβεστήριον
9 τῇ φλογὶ ἐπέφερον. Καὶ ἐν τούτῳ κατεχομένων ἤδη ἐκ
τοῦ πυρὸς τῶν πύργων, ἐκδραμόντες ἐκ τῆς πόλεως πολ-
λοὶ, καὶ ἐς κελήτια ἐμβάντες, ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ἐποκεί-
λαντες τοῦ χώματος, τόν τε χάρακα οὐ χαλεπῶς διέ-
σπασαν τὸν πρὸ αὐτοῦ προβεβλημένον, καὶ τὰς μηχανὰς
ξυμπάσας κατέφλεξαν, ὅσας μὴ τὸ ἀπὸ τῆς νεὼς
10 πῦρ ἐπέσχεν. Ἀλέξανδρος δὲ τό, τε χῶμα ἀπὸ τῆς
ἠπείρου ἀρξάμενος πλατύτερον χωννύναι, ὡς πλέονας
δέξασθαι πύργους, καὶ τοὺς μηχανοποιοὺς μηχανὰς
11 ἄλλας κατασκευάζειν ἐκέλευσεν. Ὡς δὲ ταῦτα
παρεσκευάζετο, αὐτὸς τούς τε ὑπασπιστὰς ἀναλαβὼν
καὶ τοὺς Ἀγριάνας ἐπὶ Σιδῶνος ἐστάλη, ὡς ἀθροίσων
ἐκεῖ, ὅσαι ἤδη ἦσαν αὐτῷ τριήρεις, ὅτι ἀπορώτερα
τὰ τῆς πολιορκίας ἐφαίνετο, θαλασσοκρατούντων
τῶν Τυρίων.

5. κατ' οὖρον] *ſecundo vento.* Sic etiam VII, 20. *Gron.*

7. περικλασθεῖσαι] *antennae flexae, circumactae.* Ita Strabo lib. II. p. 86. εὐθεῖαν γραμμὴν κεκλασμένῃ opponit. *Gron.*

9. τόν τε χάρακα] intellige palos, ad latera aggeris in alvo freti impactos. A Curtio IV, 3, 6. vocantur *compages operis.* Vide cap. 18, 6. Voces enim τὸν πρὸ αὐτοῦ προβεβλημένον de lateribus intelligendae ſunt, et jam ſaepius praepoſitionem πρὸ noſtro *ad latus* ſignificare, notavi. ex. c. II, 9, 3. et ſuperius.

11. ὡς δὲ etc.] Interea vero, *dum haec conficiebantur.*

XX. Ἐν τούτῳ δὲ Γηρόστρατός τε ὁ Ἀράδου βασι- 1
λεὺς, καὶ Ἔνυλος ὁ Βύβλου, ὡς ἔμαθον τὰς πόλεις σφῶν
ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐχομένας ἀπολιπόντες Αὐτοφραδάτην
τε καὶ τὰς ξὺν αὐτῷ νέας, παρ' Ἀλέξανδρον σὺν τῷ
ναυτικῷ τῷ σφετέρῳ ἀφίκοντο, καὶ αὐτῶν Σιδωνίων
τριήρεις σὺν αὐτοῖς· ὥς τε Φοινίκων μὲν νῆες ὀγδοήκοντα
μάλιστα αὐτῷ παρεγένοντο. Ἧκον δὲ ἐν ταῖς αὐταῖς 2
ἡμέραις καὶ ἐκ Ῥόδου τριήρεις, ἥ τε περίπολος καλουμένη,
καὶ ξὺν ταύτῃ ἄλλαι ἐννέα. Καὶ ἐκ Σόλων καὶ Μαλλοῦ
τρεῖς, καὶ Λυκίας, δέκα. Ἐκ Μακεδονίας δὲ πεντη-
κόντορος, ἐφ' ἧς Πρωτέας Ἀνδρονίκου ἐπέπλει. Οὐ πολ- 3
λῷ δ' ὕστερον καὶ οἱ τῆς Κύπρου βασιλεῖς ἐς τὴν Σιδῶνα
κατέσχον ναυσὶν ἑκατὸν μάλιστα καὶ εἴκοσιν, ἐπειδὴ τήν
τε ἧσσαν τὴν κατ' Ἰσσὸν Δαρείου ἐπύθοντο, καὶ ἡ Φοινίκη
πᾶσα ἐχομένη ἤδη ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐφόβει αὐτούς. Καὶ 4
τούτοις πᾶσιν ἔδωκεν Ἀλέξανδρος ἄδειαν τῶν πρόσθεν,
ὅτι ὑπ' ἀνάγκης μᾶλλόν τι ἢ κατὰ γνώμην τὴν σφῶν
ἐδόκουν ξυνταχθῆναι τοῖς Πέρσαις ἐς τὸ ναυτικόν. Ἐν ᾧ 5
δὲ αἵ τε μηχαναὶ αὐτῷ ξυνεπήγνυντο, καὶ αἱ νῆες ὡς εἰς
ἐπίπλουν τε καὶ ναυμαχίας ἀπόπειραν ἐξηρτύοντο, ἐν
τούτῳ δὲ ἀναλαβὼν τῶν τε ἱππέων ἴλας ἔστιν ἃς, καὶ τοὺς
ὑπασπιστὰς, καὶ τοὺς Ἀγριάνας τε καὶ τοὺς τοξότας,

Cap. XX.

5. ἴλας τινὰς — Plerique libri veteres habent ἴλας ἐς τινάς. Videtur ſcripſiſſe auctor ἴλας ἔστιν ἃς, ut I, 24, 5. I, 7, 17. *Gron.* Quod recipere non dubitavi.

C. XX.

Arg. Claſſis, unde contracta? Arabiae pars ſubacta. Cleandri adventus cum ſupplementis graecis. Tyrus claſſe obſeſſa, praelio ab urbanis detrectato.

2. ἡ περίπολος] Locus ſingularis, ex quo ſolo diſcitur haec appellatio et proprietas regiminis Rhodiorum, ut haberent peculiari nomine ſic dictam navem, quae ut plurimum circumnavigans, inſpiciebat inſulas et loca Rhodiorum juris, atque adeo ipſam inſulam. Tale quid enim exhibetur ipſa voce. *Gron.* quam vertunt *circuitorem, excubitorem. Raph.*

5. ὡς εἰς ἐπίπλουν] i. e. ad urbem invadendam, et ſi impediretur, navale praelium tentandum. *Gron.*

ἐπ' Ἀραβίας στέλλεται εἰς τὸν Ἀντιλίβανον καλούμενον τὸ
6 ὄρος. Καὶ τὰ μὲν βίᾳ τῶν ταύτῃ ἐξελὼν, τὰ δὲ ὁμολο-
γίᾳ παραστησάμενος, ἕνδεκα ἡμέραις ἐπανῆγεν εἰς τὴν
Σιδῶνα, καὶ καταλαμβάνει Κλέανδρον τὸν Πολεμοκρά-
τους ἐκ Πελοποννήσου ἥκοντα, καὶ ξὺν αὐτῷ μισθοφόρους
7 Ἕλληνας τετρακισχιλίους. Ὡς δὲ συνετέτακτο αὐτῷ
τὸ ναυτικὸν, ἐπιβιβάσας τοῖς καταστρώμασι τῶν ὑπα-
σπιστῶν ὅσοι ἱκανοὶ ἐδόκουν ἐς τὸ ἔργον, εἰ μὴ διέκπλοις
μᾶλλόν τι ἢ ἐν χερσὶν ἡ ναυμαχία γίγνοιτο, ἄρας ἐκ τῆς
Σιδῶνος ἐπέπλει τῇ Τύρῳ ξυντεταγμέναις ταῖς ναυσὶν,
8 αὐτὸς μὲν κατὰ τὸ δεξιὸν κέρας, ὃ δὴ ἐς τὸ πέλαγος
αὐτῷ ἀνεῖχε· καὶ ξὺν αὐτῷ οἵ τε Κυπρίων βασιλεῖς, καὶ
ὅσοι Φοινίκων, πλὴν Πνυταγόρου. Οὗτος δὲ καὶ Κρατε-
9 ρὸς τὸ εὐώνυμον κέρας εἶχον τῆς πάσης τάξεως. Τοῖς
δὲ Τυρίοις πρότερον μὲν ναυμαχεῖν ἐγνωσμένον ἦν, εἰ
10 κατὰ θάλατταν ἐπιπλέοι σφίσιν Ἀλέξανδρος. Τότε δὲ
πλῆθος νεῶν πολὺ ἀπροσδοκήτως κατιδόντες (οὐ γάρ πω

8. Poſt ταῖς ναυσὶν, pro puncto finali comma ponere malui. Sic etiam 10 poſt γιγνομένων, ubi ſeqq. ſignis parentheſeos incluſi.

ἐπ' Ἀραβίας] quia Arabes in Libano Macedones incompoſitos (ligna enim caedebant) aggreſſi, triginta fere interfecerant, paucioribus captis. Curt. IV, 2, 24.

6. De Cleandro vide ſupra I, 24, 3.

7. τοῖς καταστρώμασι] *Cataſtromata* erant tabulae, quibus ſuperior navis pars conſternebatur, ut milites ex alto, ſi praelium committendum, aptius pugnarent, ictuque validiore hoſtem peterent. Naves ſic contectae κατάφρακτοι vocabantur, reliquae ἄφρακτοι. *Conſtratas* et *apertas* reddidit Hirtius. *Blanc.* εἰ μὴ διέκπλοις etc. Διέκπλους hic eſt: Duae claſſes praelium commiſſurae ſi ſibi ex adverſo ſunt, impetum ita faciunt, ut ſingulae naves, praeternavigantes naves adverſas, remos earum detergant, latera convellant aliisque ſingulas modis affligant, et totius claſſis hoſtium ordinem turbent. Ordine vero hoſtium perrupto vertebantur naves et eundem impetum repetebant, atque occaſione data roſtra navibus hoſtilibus impingebant, ut mergerentur. Vide Scholiaſten ad Thucyd. I, 49 et II, 89 cum interpretibus, et Xenoph. Hiſt. Gr. I, 6, 22.

8. Pnytagoras, unus e regibus Cypriorum. Vide II, 22, 2 et Curt. IV, 3, 11.

πεπυσμένοι ἦσαν τάς τε Κυπρίων ναῦς καὶ τὰς Φοινίκων
ξυμπάσας Ἀλέξανδρον ἔχοντα), καὶ ἅμα ξυντετα-
γμένως τοῦ ἐπίπλου γιγνομένου, (ὀλίγον γὰρ πρὶν προ- 11
σχεῖν τῇ πόλει, ἀνεκώχευσαν ἔτι πελάγιαι αἱ ξὺν Ἀλε-
ξάνδρῳ νῆες· ἔπειτα οὕτω ξυνταξάμενοι, ὡς οὐκ ἀντα-
νήγοντο, πολλῷ τῷ ῥοθίῳ ἐπέπλεον.) ταῦτα ὁρῶντες οἱ 12
Τύριοι, ναυμαχεῖν μὲν ἀπέγνωσαν· τριήρεσι δὲ, ὅσας
τῶν λιμένων τὰ στόματα ἐδέχοντο, βύζην τὸν ἔσπλουν
φραξάμενοι ἐφύλασσον, ὡς μὴ ἐς τῶν λιμένων τινὰ
ἐγκαθορμισθῆναι τῶν πολεμίων τὸν στόλον. Ἀλέξαν- 13
δρος δὲ, ὡς οὐκ ἀντανήγοντο οἱ Τύριοι, ἐπέπλει τῇ πόλει·
καὶ ἐς μὲν τὸν λιμένα τὸν πρὸς Σιδῶνος βιάζεσθαι ἀπέ-
γνω, διὰ στενότητα τοῦ στόματος· καὶ ἅμα ἀντιπρώροις
τριήρεσι πολλαῖς ὁρῶν πεφραγμένον τὸν ἔσπλουν· τρεῖς 14
δὲ τὰς ἐξωτάτω ἐφορμούσας τῷ στόματι τριήρεις προσπε-
σόντες οἱ Φοίνικες καὶ ἀντιπρώροις ἐμβαλόντες καταδύου-
σιν. Οἱ δὲ ἐν ταῖς ναυσὶν οὐ χαλεπῶς ἀπενήξαντο ἐς
τὴν γῆν, φιλίαν οὖσαν. Τότε μὲν δὴ οὐ πόῤῥω τοῦ ποιητοῦ 15
χώματος κατὰ τὸν αἰγιαλὸν, ἵνα σκέπη τῶν ἀνέμων ἐ-
φαίνετο, οἱ σὺν Ἀλεξάνδρῳ ὡρμίσαντο. Τῇ δὲ ὑστε- 16
ραίᾳ, τοὺς μὲν Κυπρίους ξὺν ταῖς σφετέραις ναυσὶ καὶ
Ἀνδρομάχῳ τῷ ναυάρχῳ κατὰ τὸν λιμένα τὸν ἐκ Σιδῶ-
νος φέροντα, ἐκέλευσεν ἐφορμεῖν τῇ πόλει. Τοὺς δὲ
Φοίνικας κατὰ τὸν ἐπέκεινα τοῦ χώματος, τὸν πρὸς Αἴ-
γυπτον ἀνέχοντα, ἵνα καὶ αὐτῷ ἡ σκηνὴ ἦν.

11. ἔπειτα] *deinde*. Reſpondet illi ὀλίγον πρίν. *Raph.*

12. ταῦτα ὁρῶντες] Praeceſſerat quidem jam participium κατιδόντες, ut hoc totum: ταῦτα ὁρῶντες οἱ Τύριοι potuiſſet omitti ſalva ſententia, ſed non ſine obſcuritatis periculo. Maluit ergo Arrianus imitari Xenophontis ſui ſimplicitatem atque perſpicuitatem; apud quem multa reperias hujusmodi ſyntaxeos exempla. *Raph.*

16. τὸν ἐκ Σιδῶνος φέροντα] vertunt: *portum, qui venientes Sidone recipit.* Sic legitur etiam c. 24, 2. 6. c. 21, 12. vocatur ὁ ἐς Σιδῶνα τετραμμένος.

κατὰ τὸν ἐπέκεινα] ad portum, qui ultra aggerem erat, et Aegyptum reſpiciebat. *Gron.*

1 XXI. Ἤδη δὲ καὶ μηχανοποιῶν αὐτῷ πολλῶν ἔκ
τε Κύπρου καὶ Φοινίκης ἁπάσης συλλελεγμένων, μηχα-
ναὶ πολλαὶ συμπεπηγμέναι ἦσαν, αἱ μὲν ἐπὶ τοῦ χώμα-
τος, αἱ δὲ ἐπὶ τῶν ἱππαγωγῶν νεῶν, ἃς ἐκ Σιδῶνος ἅ-
μα οἱ ἐκόμισεν· αἱ δὲ ἐπὶ τῶν τριήρων, ὅσαι αὐτῶν οὐ
2 ταχυναυτοῦσαι ἦσαν. Ὡς δὲ παρεσκεύαστο ἤδη ξύμ-
παντα, προσῆγον τὰς μηχανὰς κατά τε τὸ ποιητὸν χῶ-
μα, καὶ ἀπὸ τῶν νεῶν ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ τοῦ τείχους προσ-
3 ορμιζομένων τε καὶ ἀποπειρωμένων τοῦ τείχους. Οἱ δὲ
Τύριοι ἐπί τε τῶν ἐπάλξεων τῶν κατὰ τὸ χῶμα πύργους
ξυλίνους ἐπέστησαν, ὡς ἀπομάχεσθαι ἀπ᾽ αὐτῶν, καὶ
εἴπῃ ἄλλῃ αἱ μηχαναὶ προσήγοντο, βέλεσί τε ἠμύνοντο,
καὶ πυρφόροις οἰστοῖς ἔβαλλον αὐτὰς τὰς ναῦς· ὥστε
φόβον παρέχειν τοῖς Μακεδόσι πελάζειν τῷ τείχει.
4 Ἦν δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ τείχη κατὰ τὸ χῶμα, τό, τε ὕψος
εἰς πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν μάλιστα πόδας, καὶ ἐς πλά-
τος ξύμμετρον, λίθοις μεγάλοις ἐν γύψῳ κειμένοις ξυμ-
5 πεπηγότα. Ταῖς δὲ ἱππαγωγοῖς τε καὶ ταῖς τριήρεσι
τῶν Μακεδόνων, ὅσαι τὰς μηχανὰς προσῆγον τῷ τείχει,
καὶ ταύτῃ οὐκ εὔπορον ἐγίγνετο πελάζειν τῇ πόλει· ὅτι
λίθοι πολλοὶ ἐς τὸ πέλαγος προβεβλημένοι ἐξεῖργον
6 αὐτῶν τὴν ἐγγὺς προσβολήν. Καὶ τούτους Ἀλέξανδρος

Cap. XXI.

1. συλλελεγμένων ex omnibus ſcriptis, et editionibus duabus primis, pro συνειλεγμένων, quod primus habet Vulcanius.
3. πύργους ξυλίνους] Sic clare Veneta, Baſileenſis et Vulcaniana, unde reſtitui. Typothetarum errore in Blancardianam irrepſit πύργοις ξυλίνοις, quod deinde propagatum eſt. Mox etiam ex MStis reſcripſi εἴπῃ pro vulgato εἴ ποι.

C. XXI.

Arg. Machinae multae a Macedonibus exſtructae, a quibus quo aſtu Tyrii ſe defendunt? excurſio eorum navalis.

2. προσῆγον τὰς μηχανὰς etc.] Verte cum Gronovio: *admoverunt machinas, ſimul a parte congeſti aggeris, ſimul a navibus, hic et illic muro ſuccedentibus et eum tentantibus.*

3. προσήγοντο] ſc. navibus. *R.*

4. ἐς πλάτος ξύμμετρον] in tantam nempe latitudinem, quanta ex praeſcripto artis architectonicae requiritur ad molem tantae altitudinis ſuſtinendam. *Raph.*

ἔγνω ἐξελκύσαι ἐκ τῆς θαλάσσης· ἠνύετο δὲ χαλεπῶς τοῦτο τὸ ἔργον, οἷα δὴ ἀπὸ νεῶν, καὶ οὐκ ἀπὸ γῆς βεβαίου, γινόμενον· ἄλλως τε καὶ οἱ Τύριοι ναῦς καταφράξαντες 7
παρὰ τὰς ἀγκύρας ἐπῆγον τῶν τριήρων καὶ ὑποτέμνοντες τὰς σχοίνους τῶν ἀγκυρῶν, ἄπορον τὴν προσόρμισιν ταῖς πολεμίαις ναυσὶν ἐποίουν. Ἀλέξανδρος δὲ τριακοντόρους 8
πολλὰς ἐς τὸν αὐτὸν τρόπον φράξας, ἐπέστησεν ἐγκαρσίας πρὸ τῶν ἀγκυρῶν, ὡς ὑπ᾽ αὐτῶν ἀναστέλλεσθαι τὸν ἐπίπλουν τῶν νεῶν. Ἀλλὰ καὶ ὡς ὕφαλοι κολυμβηταὶ τὰς σχοίνους αὐτοῖς ὑπέτεμνον. Οἱ δὲ ἁλύ- 9
σεσιν εἰς τὰς ἀγκύρας ἀντὶ σχοίνων χρώμενοι οἱ Μακεδόνες καθίεσαν, ὥς τε μηδὲν ἔτι πλέον τοῖς κολυμβηταῖς γίγνεσθαι. Ἐξάπτοντες οὖν βρόχους τῶν λίθων, ἀπὸ 10
τοῦ χώματος ἀνέσπων αὐτοὺς ἔξω τῆς θαλάσσης· ἔπειτα μηχαναῖς μετεωρίσαντες, κατὰ βάθους ἀφίεσαν, ἵνα οὐκέτι προβεβλημένοι βλάψειν ἔμελλον. Ὅπου δὲ 11
καθαρὸν πεποίητο τῶν προβόλων τὸ τεῖχος, οὐ χαλεπῶς ἤδη ταύτῃ αἱ νῆες προσεῖχον. Οἱ δὲ Τύριοι, πάντῃ ἄ- 12
ποροι γιγνόμενοι, ἔγνωσαν ἐπίπλουν ποιήσασθαι ταῖς Κυπρίαις ναυσὶν, αἳ κατὰ τὸν λιμένα ἐφώρμουν τὸν ἐς Σιδῶνα τετραμμένον· ἐκ πολλοῦ δὴ καταπετάσαντες τοῦ 13
λιμένος τὸ στόμα ἱστίοις, τοῦ μὴ καταφανῆ γενέσθαι τῶν τριήρων τὴν πλήρωσιν, ἀμφὶ μέσον ἡμέρας, ὁπότε οἵ τε ναῦται ἐπὶ τὰ ἀναγκαῖα ἐσκεδασμένοι ἦσαν, καὶ Ἀλέξανδρος ἐν τούτῳ μάλιστα ἀπὸ τοῦ ἐπὶ θάτερα τῆς πόλεως ναυτικοῦ ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἐπεχώρει, πληρώσαντες πεντήρεις μὲν τρεῖς καὶ τετρήρεις ἴσας, τριήρεις δὲ ἑπτὰ, ὡς ἀκριβεστάτοις τε τοῖς πληρώμασι καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν κα-

7. ἐπῆγον] ſc. τὰς ναῦς. Videntur Tyrii navigia minora ita texiſſe et inſtruxiſſe, ut tuto navigiis majoribus appropinquare, atque, admotis forte falcibus, funes reſcindere poſſent.

10. ἐξάπτοντες οὖν βρόχους τῶν λίθων etc.] *per laqueos ſaxis innexos ab aggere* (in aggere conſiſtentes) *e mari ea protrahunt. Gron.*

11. τῶν προβόλων] i. e. *lapidum, ante murum in mare projectorum.*

ταςρωμάτων μάχεσθαι μέλλουσιν εὐοπλοτάτοις, καὶ
14 ἅμα εὐθαρσοτάτοις ἐς τοὺς ναυτικοὺς ἀγῶνας. Τὰ μὲν
πρῶτα ἀτρέμα τῇ εἰρεσίᾳ ἐπὶ μιᾶς νεὼς ἐξέπλεον, ἄνευ
κελευςῶν τὰς κώπας παραφέροντες· ὡς δὲ ἐπέςρεφον
ἤδη ἐπὶ τοὺς Κυπρίους, καὶ ἐγγὺς τοῦ καθορᾶσθαι ἦσαν,
τότε δὴ ξὺν βοῇ τε πολλῇ καὶ ἐγκελευσμῷ ἐς ἀλλήλους,
καὶ ἅμα τῇ εἰρεσίᾳ ξυντόνῳ ἐπεφέροντο.

1 XXII. Ξυνέβη δὲ ἐκείνῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ Ἀλέξαν-
δρον ἀποχωρῆσαι ἐπὶ τὴν σκηνὴν, οὐ διατρίψαντα δὲ
κατὰ τὸ εἰωθὸς, δι' ὀλίγου ἐπὶ τὰς ναῦς ἐπανελθεῖν.
2 Οἱ δὲ Τύριοι προσπεσόντες ἀπροσδοκήτως ταῖς ναυσὶν
ὁρμούσαις, καὶ ταῖς μὲν πάντῃ κεναῖς ἐπιτυχόντες, τῶν
δ' ὑπ' αὐτὴν τὴν βοὴν καὶ τὸν ἐπίπλουν χαλεπῶς ἐκ τῶν
παρόντων πληρουμένων, τήν τε Πνυταγόρου τοῦ βασιλέως
πεντήρη εὐθὺς ὑπὸ τῇ πρώτῃ ἐμβολῇ κατέδυσαν, καὶ
τὴν Ἀνδροκλέους τοῦ Ἀμαθουσίου, καὶ τὴν Πασικράτους τοῦ
Θουριέως· τὰς δὲ ἄλλας ἐς τὸν αἰγιαλὸν ἐξωθοῦντες ἔκο-
3 πτον. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ᾔσθετο τὸν ἔκπλουν τῶν Τυ-
ρίων τριήρων, τὰς μὲν πολλὰς τῶν ξὺν αὐτῷ νεῶν, ὅπως
ἑκάςη πληρωθείη, ἐπὶ τῷ ςόματι τοῦ λιμένος ἀνακω-
χεύειν ἔταξεν, ὡς μὴ καὶ ἄλλαι ἐκπλεύσειαν τῶν Τυρίων

13. εὐθαρσοτάτοις ex Opt. et duobus aliis pro εὐθαρσεςάτοις.

14. ἐπὶ μιᾶς νεὼς] *ſingulae.* Cur vero ſingulae naves, non univerſae ſimul egreſſae ſint, cauſſa videtur haec fuiſſe, ne remorum pulſu ipſae ſeſe proderent.
τὰς κώπας παραφέρειν] *remigare. Raph.*
ἄνευ κελευςῶν] celeuſtes remigibus praepoſitus voce eos moderatur, ut acriter eodem tempore eademque directione omnes remum impellant. Morus ad Xenoph. Hiſt. Gr.

C. XXII.

Arg. Tyriis e mari repulſis Alexander muros aggreditur.

2. ἔκοπτον] confregerunt, dum remos et latera, et quicquid affligere poterant, diſcinderent et frangerent.

3. τοῦ λιμένος] ſc. qui Aegyptum ſpectabat. Erat enim Alexander in meridionali aggeris latere cum navium parte.

νῆες· αὐτὸς δὲ πεντήρεις τε τὰς ξὺν αὐτῷ ἀναλαβὼν, 4
καὶ τῶν τριήρων ἐς πέντε μάλιστα, ὅσαι ἔφθησαν αὐτῷ
κατὰ τάχος πληρωθεῖσαι, περιέπλει τὴν πόλιν ὡς ἐπὶ
τοὺς ἐκπεπλευκότας τῶν Τυρίων. Οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ τείχους 5
τόν τε ἐπίπλουν τῶν πολεμίων κατιδόντες, καὶ Ἀλέξαν-
δρον αὐτὸν ἐπὶ τῶν νεῶν, βοῇ τε ἐπανάγειν ἐνεκελεύοντο
τοῖς ἐκ τῶν σφετέρων νεῶν, καὶ ὡς οὐκ ἐξακουστὸν ἦν ὑπὸ
θορύβου ξυνεχομένων ἐν τῷ ἔργῳ, σημείοις ἄλλοις καὶ
ἄλλοις ἐπεκάλουν ἐς τὴν ἀναχώρησιν. Οἱ δὲ ὀψέ ποτε 6
αἰσθόμενοι τὸν ἐπίπλουν τῶν ἀμφ᾽ Ἀλέξανδρον, ὑποστρέ-
ψαντες εἰς τὸν λιμένα ἔφευγον· καὶ ὀλίγαι μὲν τῶν
νεῶν φθάνουσιν ὑπεκφυγοῦσαι, ταῖς δὲ πλείοσιν ἐμβα-
λοῦσαι αἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ, τὰς μὲν αὐτῶν ἄπλους ἐποίη-
σαν, πεντήρης δέ τις καὶ τετρήρεις αὐτῶν ἐπ᾽ αὐτῷ τῷ
στόματι τοῦ λιμένος ἐλήφθησαν. Φόνος δὲ τῶν ἐπιβα-
τῶν οὐ πολὺς ἐγένετο. Ὡς γὰρ ᾔσθοντο ἐχομένας τὰς 7
ναῦς, ἀπενήξαντο οὐ χαλεπῶς ἐς τὸν λιμένα. Ὡς δὲ 8
οὐδεμία ἔτι τοῖς Τυρίοις ἐκ τῶν νεῶν ὠφέλεια ἦν, ἐπῆγον
ἤδη οἱ Μακεδόνες τὰς μηχανὰς τῷ τείχει αὐτῶν.
Κατὰ μὲν δὴ τὸ χῶμα προσαγόμεναι, διὰ ἰσχὺν τοῦ τεί-
χους, οὐδὲν ἤνυον ὅ, τι καὶ λόγου ἄξιον. Οἱ δὲ κατὰ 9
τὸ πρὸς Σιδῶνα τετραμμένον τῆς πόλεως τῶν νεῶν τινὰς
τῶν μηχανοφόρων προσῆγον. Ὡς δὲ οὐδὲ ταύτῃ ἤνυον, 10
ἐς τὸ πρὸς νότον ἄνεμον καὶ πρὸς Αἴγυπτον ἀνέχον τεῖ-

Cap. XXII.

6. τετρήρεις ex Opt. pro vulgato τετρήρης. Conſentit Curt. IV, 4, 9. Mox deſunt in Optimo voces ἐκ τῶν νεῶν, quas tamen non cenſui abjiciendas.

10. ὅσον ἐς τὸ πρὸς νότον ἄνεμον ἦν — Vox prima Vulcanium auctorem habet, nec eſt in editione Baſil. [et Veneta] nec in MSS. etſi de Optimo hic affirmare nequeam. Sed et verbum ἦν in Optimo non exſtabat. Vtique ſi voces ὅσον pariter et ἦν deleveris, crediderim antiquam lectionem reſtitutum iri. *Gron.* Quod feci.

6. εἰς τὸν λιμένα] *portum verſus.*

8. μηχανὰς] intellige praecipue arietes.

11 χος μετῄει, πάντῃ ἀποπειρώμενος τοῦ ἔργου. Καὶ ἐνταῦθα πρῶτόν τε κατεσείσθη τὸ τεῖχος ἐπὶ μέγα, καί
12 τι καὶ κατηρείφθη αὐτοῦ παραρραγέν. Τότε μὲν δὴ ὅσον ἐπιβαλὼν γεφύρας, ᾗ ἐρέριπτο τοῦ τείχους, ἀπεπειράθη ἐς ὀλίγον τῆς προσβολῆς· καὶ οἱ Τύριοι οὐ χαλεπῶς ἀπεκρούσαντο τοὺς Μακεδόνας.

1 XXIII. Τρίτῃ δὲ ἀπὸ ταύτης ἡμέρᾳ νηνεμίαν τε φυλάξας, καὶ παρακαλέσας τοὺς ἡγεμόνας τῶν τάξεων ἐς τὸ ἔργον, ἐπῆγε τῇ πόλει ἐπὶ τῶν νεῶν τὰς μη-
2 χανάς. Καὶ πρῶτα μὲν κατέσεισε τοῦ τείχους ἐπὶ μέγα. Ὡς δὲ ἀποχρῶν εἰς πλάτος ἐφάνη τὸ παρερρηγμένον, τὰς μὲν μηχανοφόρους ναῦς ἐπανάγειν ἐκέλευσεν· ὁ δὲ δύο ἄλλας ἐπῆγεν, αἳ τὰς γεφύρας αὐτῷ ἔφερον, ἃς
3 δὴ ἐπιβάλλειν ἐπενόει τῷ κατερρηγμένῳ τοῦ τείχους. Καὶ τὴν μὲν μίαν τῶν νεῶν οἱ ὑπασπισταὶ ἔλαβον, ᾗ ἐπετέτακτο Ἄδμητος· τὴν ἑτέραν δὲ, ἡ Κοίνου τάξις οἱ πεζέταιροι καλούμενοι· καὶ αὐτὸς ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς
4 ἐπιβήσασθαι τοῦ τείχους, ᾗ παρείκοι, ἔμελλε. Τὰς τριήρεις δὲ, τὰς μὲν ἐπιπλεῖν κατὰ τοὺς λιμένας ἀμφοτέρους ἐκέλευσεν, εἴ πως πρὸς σφᾶς τετραμμένων τῶν

11. πρῶτόν τε ex Veneta et Baſileenſi. Reſpondet καί τι καὶ. Annexum τε primus neglexit Vulcanius.

12. ἐρέριπτο ex Veneta, Baſil. et omnibus MSS. pro ἐρρίπτο.

11. κατεσείσθη τὸ τεῖχος ἐπὶ μέγα] *quaſſatus eſt murus late,* ſive magna eius pars, et aliqua pars etiam perfracta dirutaque eſt. *Raph.*

12. ὅσον ἐπιβαλὼν] ὅσον vertendum eſt *tanquam, quaſi.* Re vera id perficere eo tempore illi non erat in animo, ſed ſimulabat ſolummodo irruptionem, periculi faciendi cauſa. Genitivus τοῦ τείχους pendet a τι ſupplendo, quod ſaepe omittitur, ut c. 23, 2.

C. XXIII.

Arg. Tyrus capitur, praecipue impetu Alexandri.

3. οἱ ὑπασπισταὶ] non omnes hypaſpiſtae in una navi erant, ſed manus eorum, cui praeerat Admetus. Nec Coeni taxis continebat omnes πεζεταίρους, ſed ſextam eorum partem. Videntur autem reliqui hypaſpiſtae et amici pedites aliis navibus advecti, per eas naves, quibus pontes impoſiti erant, ſubinde in murum tranſiſſe.

Τυρίων βιάσαιντο τὸν ἔσπλουν· ὅσαι δὲ αὐτῶν βέλη 5
ἀπὸ μηχανῶν βαλλόμενα εἶχον, ἢ ὅσαι τοξότας ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων ἔφερον, ταύτας δὲ ἐκέλευσεν ἐν κύκλῳ περιπλεούσας τὸ τεῖχος, ἐποκέλλειν τε ὅποι παρείκοι, καὶ ἀνακωχεύειν ἐντὸς βέλους ἔς τε τὸ ἐποκεῖλαι ἄπορον γίγνοιτο· ὡς πανταχόθεν βαλλομένους τοὺς Τυρίους, ἐν τῷ
δεινῷ ἀμφιβόλους γίγνεσθαι. Ὡς δὲ αἵ τε νῆες αἱ ξὺν 6
Ἀλεξάνδρῳ προσέσχον τῇ πόλει, καὶ αἱ γέφυραι ἐπεβλήθησαν τῷ τείχει ἀπ᾽ αὐτῶν, ἐνταῦθα οἱ ὑπασπισταὶ εὐρώστως κατὰ ταύτας ἀνέβαινον ἐπὶ τὸ τεῖχος,
[ὅ, τε γὰρ Ἄδμητος ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τῷ τότε ἐγένετο] 7
καὶ ἅμα Ἀλέξανδρος εἵπετο αὐτοῖς, τοῦ τε ἔργου αὐτοῦ καρτερῶς ἁπτόμενος, καὶ θεατὴς τῶν ἄλλων, ὅτῳ τὶ
λαμπρὸν κατ᾽ ἀρετὴν ἐν τῷ κινδύνῳ ἐτολμᾶτο. Καὶ 8
ταύτῃ πρῶτον, ᾗ ἐπετέτακτο Ἀλέξανδρος, ἐλήφθη τὸ τεῖχος, οὐ χαλεπῶς ἀποκρουσθέντων ἀπ᾽ αὐτοῦ τῶν Τυρίων, ἐπειδὴ πρῶτον βεβαίῳ τε καὶ ἅμα οὐ πάντῃ ἀποτόμῳ τῇ προσβάσει ἐχρήσαντο οἱ Μακεδόνες. Καὶ Ἄδ- 9
μητος μὲν, πρῶτος ἐπιβὰς τοῦ τείχους, καὶ τοῖς ἀμφ᾽ αὐτὸν ἐγκελευόμενος ἐπιβαίνειν, βληθεὶς λόγχῃ, ἀποθνήσκει αὐτοῦ. Ἐπὶ δὲ αὐτῷ Ἀλέξανδρος ἔσχε τὸ τεῖ-

Cap. XXIII.

5. *ταύτας δὲ ἐκέλ.* ex MStis omnibus, et ſaepiſſime ſic loquitur Arrianus. Vulgo deeſt *δὲ*.

7. Voces *ὅ, τε γὰρ Ἄδμητος ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τῷ τότε ἐγένετο*, gloſſema redolent. Sunt enim maxime alieno loco. Iis rejectis conſtructio plana eſt, nec impeditur, quum alias in mox ſequentibus potius legendum eſſet *αὐτῷ*, non *αὐτοῖς*. Admeti fatum narratur paulo poſt, ſect. 9., eumque *ἄνδρα ἀγαθὸν γενέσθαι* c. 24, 7. Denique ſi Admetus virum fortem ſe in ea re geſſit, vel potius fortiter pugnans mortuus eſt, (hoc enim ſonat phraſis iſta) inde non ſequitur, milites ſtrenue murum conſcendiſſe.

8. *ἐπειδὴ πρῶτον* etc.] *ſimulac Macedonibus ingreſſus firmus erat nec ab omni parte abſciſſus.* — Non firma erat via in pontibus, et muri margine extremo, cujus rudus pedibus cedebat, ibidemque abſciſſa, quod cavendum erat, ne in mare delaberentur.

9. *ἐπὶ δὲ αὐτῷ*] *poſt ipſum*, nempe Admetum mortuum, *Alexander murum tenuit.* Gron.

ιοχος ξὺν τοῖς ἑταίροις. Ὡς δὲ εἴχοντο αὐτῷ πύργοι τε ἔϛιν οἳ καὶ μεταπύργια, αὐτὸς μὲν παρήει διὰ τῶν ἐπάλξεων ὡς ἐπὶ τὰ βασίλεια, ὅτι ταύτῃ εὐπορωτέρα ἐφαίνετο ἐς τὴν πόλιν ἡ κάθοδος.

1 XXIV. Οἱ δὲ ἐπὶ τῶν νεῶν, οἵ τε Φοίνικες, κατὰ
τὸν λιμένα τὸν πρὸς Αἴγυπτον (καθ᾽ ὅνπερ καὶ ἐφορμȣν-
τες ἐτύγχανον) βιασάμενοι, καὶ τὰ κλεῖθρα διασπά-
σαντες, ἔκοπτον τὰς ναῦς ἐν τῷ λιμένι, ταῖς μὲν με-
τεώροις ἐμβάλλοντες, τὰς δὲ ἐς τὴν γῆν ἐξωθȣντες.
2 Καὶ οἱ Κύπριοι κατὰ τὸν ἄλλον λιμένα τὸν ἐκ Σιδῶνος
φέροντα, ȣ̓δὲ κλεῖθρόν γε τȣ̃τον ἔχοντα, εἰσπλεύσαν-
3 τες, εἷλον εὐθὺς ταύτῃ τὴν πόλιν. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν
Τυρίων τὸ μὲν τεῖχος, ὡς ἐχόμενον εἶδον, ἐκλείπȣσιν·
ἀθροισθέντες δὲ κατὰ τὸ Ἀγηνόριον καλȣ́μενον, ἐπέ-
4 ϛρεψαν ταύτῃ ἐπὶ τȣ̀ς Μακεδόνας. Καὶ Ἀλέξανδρος
ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς ἐπὶ τȣ́τȣς χωρήσας, τȣ̀ς μὲν αὐτȣ̃
μαχομένȣς διέφθειρεν αὐτῶν, τοῖς δὲ φεύγȣσιν ἐφείπετο.
5 Καὶ φόνος ἦν πολὺς, τῶν τε ἀπὸ τȣ̃ λιμένος ἐχόντων ἤδη
τὴν πόλιν, καὶ τῆς Κοίνȣ τάξεως παρεληλυθυίας εἰς αὐ-
6 τήν. Ὀργῇ γὰρ ἐχώρȣν ἐπίπαν οἱ Μακεδόνες, τῆς τε
πολιορκίας τῇ τριβῇ ἀχθόμενοι, καὶ ὅτι λαβόντες τινὰς
αὐτῶν οἱ Τύριοι πλέοντας ἐκ Σιδῶνος, ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀ-
ναβιβάσαντες ὅπως ἄποπτον εἴη ἀπὸ τȣ̃ ϛρατοπέδȣ,

C. XXIV.

Arg. Continuatio. Decreta Alexandri de Tyriis. Herculis honor.

1. οἵ τε Φοίνικες] *et quidem, nempe Phoenices. Raph.*

τὰ κλεῖθρα] *catenas.*

2. ȣ̓δὲ κλεῖθρόν γε τȣ̃τον ἔχοντα] *ne clauſtrum quidem habentem.* Particula ȣ̓δὲ ad κλεῖθρον, non ad τȣ̃τον, referenda eſt. *Raph.*

3. Ἀγηνόριον] Agenor Tyrum condidiſſe ferebatur. Curt. IV, 4, 15. 19. *Raph.* Cf. Index.

6. τῇ τριβῇ] Tyrus ſeptimo menſe, quam oppugnari coepta erat, capta eſt. Curt. IV, 4, 19. Diod. XVII, 46. Plut. Vita Alex. c. 24. — πλέοντας ἐκ Σιδῶνος — Curt. IV, 2, 15. praecipitatos eſſe ſcribit caduceatores, quos ad Tyrios miſiſſet Alexander, ut eos ad pacem compelleret.

σφάξαντες ἔῤῥιψαν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἀπέθανον δὲ 7
τῶν μὲν Τυρίων ἐς ὀκτακισχιλίους· τῶν δὲ Μακεδόνων, ἐν τῇ τότε προσβολῇ, Ἄδμητός τε, ὁ πρῶτος ἑλὼν τὸ τεῖχος, ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος, καὶ ξὺν αὐτῷ εἴκοσι τῶν ὑπασπιστῶν· ἐν δὲ τῇ πάσῃ πολιορκίᾳ μάλιστα ἐς τετρακοσίους. Τοῖς δὲ ἐς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἡρακλέους κατα- 8
φυγοῦσιν, (ἦσαν δὲ αὐτῶν τε τῶν Τυρίων οἱ μάλιστα ἐν τέλει, καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀζέμιλκος, καὶ Καρχηδονίων τινὲς θεωροὶ ἐς τιμὴν τοῦ Ἡρακλέος, κατὰ δή τι νόμιμον παλαιὸν, εἰς τὴν μητρόπολιν ἀφικόμενοι) τούτοις ξύμπασιν ἄδειαν δίδωσιν Ἀλέξανδρος, τοὺς δὲ ἄλλους ἠνδραπόδισε. Καὶ ἐπράθησαν Τυρίων τε καὶ τῶν ξένων 9
ὅσοι ἐγκατελήφθησαν, μάλιστα ἐς τρισμυρίους. Ἀλέ- 10
ξανδρος δὲ τῷ Ἡρακλεῖ ἔθυσέ τε, καὶ πομπὴν ἔστειλε, ξὺν τῇ δυνάμει ὡπλισμένῃ· καὶ αἱ νῆες ξυνεπόμπευσαν τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λαμπάδα ἐποίησε· καὶ τὴν μηχανὴν, ᾗ τὸ τεῖχος κατε- 11
σείσθη, ἀνέθηκεν εἰς τὸν νεών· καὶ τὴν ναῦν τὴν Τυρίαν, τὴν ἱερὰν τοῦ Ἡρακλέος, ἥν τινα ἐν τῷ ἐπίπλῳ ἔλαβε, καὶ ταύτην τῷ Ἡρακλεῖ ἀνέθηκε, καὶ ἐπίγραμμα ἐπ' αὐτῇ, ἢ αὐτὸς ποιήσας, ἢ ὅτου δὴ ἄλλου ποιήσαντος οὐκ ἄξιον μνήμης τὸ ἐπίγραμμα, διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ αὐτὸ ἀναγράψαι ἀπηξίωσα. Τύρος μὲν δὴ οὕτως ἑάλω, 12
ἐπὶ ἄρχοντος Ἀνικήτου Ἀθήνησι, μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος.

Cap. XXIV.

8. Vulgata erat κατὰ δή τινα νόμον. Quum autem omnes MSS. et primae editt. haberent τίνα νόμιμον, conjecit Gronovius κατὰ δή τι νόμιμον, quod recepi. Nam eo vocabulo uti ſolet Arrianus. Ἀζέμιλκος — vide c. 15, 10.

8. θεωροὶ] Ita vocabantur ſacrorum miniſtri, qui ad deos externos mittebantur, vel ut ſacrificia ſolennia illic celebrarent, vel ut donaria illis ferrent, vel ut eos conſulerent. *Raph.* Solebant Carthaginienſes ex omnibus proventibus decimam Herculi mittere, Diod. XX, 14.

1 XXV. Ἔτι δὲ ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῆς Τύρου ξυνεχο-
μένου Ἀλεξάνδρου, ἀφίκοντο παρὰ Δαρείου πρέσβεις ὡς
αὐτὸν, ἀπαγγέλλοντες μύρια μὲν τάλαντα ὑπὲρ τῆς
μητρός τε καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν παίδων δοῦναι ἐθέ-
2 λειν Ἀλεξάνδρῳ Δαρεῖον· τὴν δὲ χώραν πᾶσαν τὴν ἐν-
τὸς Εὐφράτου ποταμοῦ ἔστε ἐπὶ θάλασσαν τὴν Ἑλληνικὴν,
Ἀλεξάνδρου εἶναι· γήμαντα δὲ τὴν Δαρείου παῖδα Ἀλέ-
3 ξανδρον, φίλον τε εἶναι Δαρείῳ καὶ ξύμμαχον. Καὶ
τούτων ἐν τῷ ξυλλόγῳ τῶν ἑταίρων ἀπαγγελθέντων,
Παρμενίωνα μὲν λέγουσιν Ἀλεξάνδρῳ εἰπεῖν, ὅτι αὐτὸς
ἂν Ἀλέξανδρος ὢν, ἐπὶ τούτοις ἠγάπησε, καταλύσας
4 τὸν πόλεμον, μηκέτι πρόσω κινδυνεύειν. Ἀλέξανδρον
δὲ Παρμενίωνι ἀποκρίνασθαι, ὅτι καὶ αὐτὸς ἂν, εἴπερ
Παρμενίων ἦν, οὕτως ἔπραξεν, ἐπεὶ δὲ Ἀλέξανδρός ἐστιν,
5 ἀποκρίνασθαι Δαρείῳ ἅπερ δὴ καὶ ἀπεκρίνατο. Ἔφη
γὰρ, οὔτε χρημάτων δεῖσθαι παρὰ Δαρείου, οὔτε τῆς χώ-
ρας λαβεῖν ἀντὶ πάσης τὸ μέρος· εἶναι γὰρ τά τε χρή-
ματα καὶ τὴν χώραν αὐτοῦ πᾶσαν· γῆμαί τε ἂν ἐθέλοι
τὴν Δαρείου παῖδα, γῆμαι ἂν καὶ οὐ διδόντος Δαρείου·
ἐκέλευέ τε αὐτὸν ἥκειν, εἴ τι εὑρέσθαι ἐθέλοι φιλάν-
6 θρωπον παρ' αὐτοῦ. Ταῦτα ὡς ἤκουσε Δαρεῖος, τὰς
μὲν ξυμβάσεις ἀπέγνω τὰς πρὸς Ἀλέξανδρον· ἐν πα-

Cap. XXV.

1. *ὡς αὐτὸν* ex omnibus MSS. et editione Veneta et Baſileenſi, pro *πρὸς αὐτόν*.

3. Vulgo poſt *αὐτὸς* deeſt *ἂν*, et transfertur poſt *ἐπὶ τούτοις*; ſed locum ita emendavi, ut MSti exigebant omnes.

4. *οὕτως ἂν ἔπραξεν* — Mediam vocem abjeci, primis editionibus et MStis omnibus jubentibus.

C. XXV.

Arg. Literae Darii alterae et Alexandri reſponſum. Palaeſtina ſubacta. Gaza reſiſtit.

4. Conſtructio turbare poteſt. Primo pro indicativis *ἦν* — *ἔπραξεν* — *ἐστὶν* noſtrates utuntur conjunctivo. Ad *ἀποκρίνασθαι* ſupple ex praecedentibus *λέγουσιν*. Auctor autem ex verbis Alexandri, ſine legitimo non impoſito, praeter opinionem ſubito in ſuam orationem revertitur. Plena conſtructio eſſet *ὅτι ἀποκρίνεται Δαρείῳ*.

ρασκευῇ δὲ τοῦ πολέμου αὖθις ἦν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπ' 7
Αἰγύπτου ἔγνω ποιεῖσθαι τὸν στόλον· καὶ ἦν αὐτῷ τὰ μὲν
ἄλλα τῆς Παλαιστίνης καλουμένης Συρίας προσκεχωρη-
κότα ἤδη· εὐνοῦχος δέ τις, ᾧ ὄνομα ἦν Βάτις, κρατῶν 8
τῆς Γαζαίων πόλεως, οὐ προσεῖχεν Ἀλεξάνδρῳ· ἀλλὰ
Ἄραβάς τε μισθωτοὺς ἐπαγόμενος, καὶ σῖτον ἐκ πολλοῦ
παρεσκευακὼς διαρκῆ ἐς χρόνιον πολιορκίαν, καὶ τῷ
χωρίῳ πιστεύων, μήποτε ἂν βίᾳ ἁλῶναι, ἔγνω μὴ δέ-
χεσθαι τῇ πόλει Ἀλέξανδρον.

XXVI. Ἀπέχει δὲ ἡ Γάζα τῆς μὲν θαλάσσης 1
εἴκοσι μάλιστα σταδίους, καὶ ἔστι ψαμμώδης καὶ βαθεῖα
ἐς αὐτὴν ἡ ἄνοδος καὶ ἡ θάλασσα, ἡ κατὰ τὴν πόλιν,
τεναγώδης πᾶσα. Μεγάλη δὲ πόλις ἡ Γάζα ἦν, καὶ 2
ἐπὶ χώματος ὑψηλοῦ ᾤκιστο, καὶ τεῖχος περιεβέβλητο
αὐτῇ ὀχυρόν. Ἐσχάτη δὲ ᾠκεῖτο, ὡς ἐπ' Αἰγύπτου ἐκ
Φοινίκης ἰόντι, ἐπὶ τῇ ἀρχῇ τῆς ἐρήμου. Ἀλέξανδρος δὲ 3
ὡς ἀφίκετο πρὸς τὴν πόλιν, τῇ μὲν πρώτῃ κατεστρατο-
πέδευσεν ᾗ μάλιστα ἐπίμαχον αὐτῷ ἐφαίνετο τὸ τεῖχος,
καὶ μηχανὰς συμπηγνύναι ἐκέλευσεν· οἱ δὲ μηχανοποιοὶ 4
γνώμην ἀπεδείκνυντο, ἄπορον εἶναι βίᾳ ἑλεῖν τὸ τεῖχος,
διὰ ὕψος τοῦ χώματος· ἀλλ' Ἀλεξάνδρῳ ἐδόκει αἱρε-
τέον εἶναι ὅσῳ ἀπορώτερον· ἐκπλήξειν γὰρ τοὺς πολε- 5

7. ἐπ' Αἰγύπτου] Aegyptus in poteſtatem redigenda videbatur, ne Perſarum claſſis in eam ſe recipere, nec inde quid Perſae contra Macedoniam moliri poſſent. cf. c. 17, 8. — ἁλῶναι pro ἁλωτὸν εἶναι. Verte: *Credens loco* (quaſi oſtendenti, ſe) *numquam vi captum iri*, vel *capi poſſe*.

C. XXVI.

Arg. Gazae reſiſtentis oppugnatio incepta. Prodigium.

1. καὶ ἔστι ψαμμώδης etc.] verte: *aſcendendum eſt* (a mari) ad eam per arenam eamque altam. — Quae de mari ſequuntur, adjecta ſunt, ut intelligas, claſſis in hac oppugnatione nullum fuiſſe uſum.

4. χώματος] *collis*, in quo urbs ſita erat. *Raph.* ὅσῳ ἀπορώτερον — elliptice pro: eo magis Alexandro locus capiendus videbatur, quo difficilius id eſſet.

μίους τὰ ἔργον τῷ παραλόγῳ ἐπὶ μέγα, καὶ τὸ μὴ ἑλεῖν
αἰσχρὸν εἶναί οἱ, λεγόμενον ἔς τε τοὺς Ἕλληνας καὶ ἐς
6 Δαρεῖον. Ἐδόκει δὴ χῶμα [ἐν κύκλῳ τῆς πόλεως]
χωννύναι, ὡς ἐξ ἴσου ἀπὸ τοῦ χωσθέντος ἐπάγεσθαι τὰς
μηχανὰς τοῖς τείχεσι. Καὶ ἐχώννυτο κατὰ τὸ νότιον
μάλιστα τῆς πόλεως τεῖχος, ἵνα ἐπιμαχώτερα ἐφαίνετο.
7 Ὡς δὲ ἐδόκει ἐξῆρθαι συμμέτρως τὸ χῶμα, μηχανὰς
ἐπιστήσαντες οἱ Μακεδόνες, ἐπῆγον ὡς ἐπὶ τὸ τεῖχος τῶν
8 Γαζαίων. Καὶ ἐν τούτῳ θύοντι Ἀλεξάνδρῳ, καὶ ἐστε-
φανωμένῳ τε καὶ κατάρχεσθαι μέλλοντι τοῦ πρώτου ἱε-
ρείου κατὰ νόμον, τῶν τις σαρκοφάγων ὀρνίθων ὑπερ-
πετόμενος ὑπὲρ τοῦ βωμοῦ, λίθον ἐμβάλλει εἰς τὴν κε-
9 φαλήν, ὅντινα τοῖν ποδοῖν ἔφερε. Καὶ Ἀλέξανδρος
ἤρετο Ἀρίστανδρον τὸν μάντιν, ὅ, τι νοοῖ ὁ οἰωνός; ὁ δὲ
ἀποκρίνεται· Ὅτι, ὦ βασιλεῦ, τὴν μὲν πόλιν αἱρή-
σεις, αὐτῷ δέ σοι φυλακτέα ἐστὶν ἐπὶ τῇδε τῇ ἡμέρᾳ.

Cap. XXVI.

6. Voces: ἐν κύκλῳ τῆς πόλεως mala manu ex cap. 27. 5. huc translatas cenſeo. Ad eum finem, ut machinae ad murum adduci poſſent, non neceſſe erat agger, qui totam urbem circuiret; et mox etiam videmus, eum exſtructum eſſe modo κατὰ τὸ νότιον τῆς πόλεως τεῖχος, non vero ἐν κύκλῳ τῆς πόλεως. Quum vero Alexander videret, ſe cum una mole verſus unam urbis partem non multum proficere, tunc demum (cap. 27, 5.) jubet χῶμα χωννύναι ἐν κύκλῳ πάντοθεν τῆς πόλεως, ut omni ex parte murum aggredi poſſet.

9. νοοῖ ex MSS. pro vulgato νοεῖ.

5. τὸ ἔργον] potius hoc loco notat *oppugnationem* quam *eventum*. Ipſa fiducia ſua ſperabat Alexander hoſtes perculſum iri, ſi praeter opinionem ipſorum urbem auderet obſidere et ſitu et opere munitiſſimam. *Raph.*

6. ὡς ἐξ ἴσου] *ut in aggere non inferiori* (quam collis, in quo muri) *machinae adduci poſſent.*

XXVII. Ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος, τέως μὲν 1
πρὸς ταῖς μηχαναῖς ἔξω βέλους αὐτὸν εἶχεν. Ὡς δὲ
ἐκδρομή τε ἐκ τῆς πόλεως καρτερὰ ἐγένετο, καὶ πῦρ τε
ἐπέφερον ταῖς μηχαναῖς οἱ Ἄραβες, καὶ τοὺς Μακεδόνας
ἀμυνομένους κάτωθεν αὐτοὶ ἐξ ὑπερδεξίου τοῦ χωρίου ἔβαλ-
λόν τε καὶ ὤθουν κατὰ τοῦ ποιητοῦ χώματος, ἐνταῦθα ἢ 2
ἑκὼν ἀπειθεῖ Ἀλέξανδρος τῷ μάντει, ἢ ἐκπλαγεὶς ἐν
τῷ ἔργῳ οὐκ ἐμνημόνευσε τῆς μαντείας, ἀλλ᾽ ἀναλαβὼν
τοὺς ὑπασπιστὰς, παρεβοήθει, ἵνα μάλιστα ἐπιέζοντο οἱ
Μακεδόνες. Καὶ τούτους μὲν ἔσχε τοῦ μὴ οὐκ αἰσχρᾷ φυγῇ 3
ὠσθῆναι κατὰ τοῦ χώματος· αὐτὸς δὲ βάλλεται κατα-
πέλτῃ διὰ τῆς ἀσπίδος διαμπὰξ καὶ τοῦ θώρακος ἐς τὸν
ὦμον. Ὡς δὲ ἔγνω τὰ ἀμφὶ τὸ τραῦμα ἀληθεύσαντα 4
Ἀρίστανδρον, ἐχάρη, ὅτι καὶ τὴν πόλιν δὴ αἱρήσειν ἐδό-
κει, Ἀριστάνδρου ἕνεκα. Καὶ αὐτὸς μὲν τὸ τραῦμα ἐθε-
ραπεύετο χαλεπῶς. Ἀφικνοῦνται δ᾽ αὐτῷ μετάπεμπτοι 5
ἀπὸ θαλάσσης αἱ μηχαναὶ, αἷς Τύρον εἷλε· καὶ χῶμα
χωννύναι ἐν κύκλῳ πάντοθεν τῆς πόλεως ἐκέλευσεν, εὖ-
ρος μὲν ἐς δύο σταδίους, ὕψος δὲ ἐς πόδας πεντήκοντα
καὶ διακοσίους. Ὡς δὲ αἵ τε μηχαναὶ αὐτῷ ἐποιήθησαν, 6
καὶ ἐπαχθεῖσαι κατὰ τὸ χῶμα κατέσεισαν τοῦ τείχους
ἐπὶ πολὺ, ὑπονόμων τε ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ὀρυσσομένων,
καὶ τοῦ χοῦ ἀφανῶς ἐκφερομένου, τὸ τεῖχος πολλαχῇ ἠρεί-

Cap. XXVII.

1. Verba: *ταῦτα ἀκούσας — αὐτὸν εἶχεν* retraxerat Gronovius ad caput praecedens. Ego huic capiti adjungere malui, quia ſunt prima pars periodi, quae continuatur verbis *ὡς δὲ ἐκδρομή τε* etc. Mox etiam interpunctionem mutavi, poſt *ποιητοῦ χώματος* comma ſcribens pro puncto. Sic etiam ſect. 7. ante voces *ἐς μὲν τρεῖς*, quibuscum incipit altera periodi pars, quae inceperat *ὡς δὲ αἵ τε μηχαναὶ* etc.

C. XXVII.

Arg. Alexander vulneratus, urbs capta.

1. *τέως μὲν*] *interea quidem*, dum nihil ab hoſte movebatur. Sequitur enim *ὡς δὲ* *poſtquam vero*. Sic II, 6, 4. *Raph.*

4. *Ἀριστάνδρου ἕνεκα*] *propter Ariſtandrum*, i. e. quia Ariſtander ita fore praedixerat. *Raph.*

πετο, ὑφιζάνον κατὰ τὸ κενούμενον· τοῖς τε βέλεσιν ἐπὶ πολὺ κατεῖχον οἱ Μακεδόνες, ἀναστέλλοντες τοὺς προ-
7 μαχομένους ἐκ τῶν πύργων· ἐς μὲν τρεῖς προσβολὰς οἱ ἐκ τῆς πόλεως, ἀποθνησκόντων τε αὐτοῖς πολλῶν καὶ
8 τιτρωσκομένων, ὅμως ἀντεῖχον· τῇ τετάρτῃ δὲ τῶν Μακεδόνων τὴν φάλαγγα πάντοθεν προσαγαγὼν Ἀλέξανδρος, τῇ μὲν ὑπορυσσόμενον τὸ τεῖχος καταβάλλει, τῇ δὲ παιόμενον ταῖς μηχαναῖς κατασείει ἐπὶ πολὺ, ὡς μὴ χαλεπὴν ταῖς κλίμαξι τὴν προσβολὴν κατὰ τὰ ἐρηριμ-
9 μένα ἐνδοῦναι. Αἵ τε οὖν κλίμακες προσήγοντο τῷ τείχει, καὶ ἔρις πολλὴ ἦν τῶν Μακεδόνων, ὅσοι τι ἀρετῆς μετεποιοῦντο, ὅστις πρῶτος αἱρήσει τὸ τεῖχος· καὶ αἱρεῖ πρῶτος Νεοπτόλεμος, τῶν ἑταίρων, τοῦ Αἰακιδῶν γένους· ἐπὶ δὲ αὐτῷ ἄλλαι καὶ ἄλλαι τάξεις ὁμοῦ τοῖς ἡγεμόσιν ἀνέβαινον.
10 Ὡς δὲ ἅπαξ παρῆλθον τινὲς ἐντὸς τοῦ τείχους τῶν Μακεδόνων, κατασχίσαντες ἄλλας καὶ ἄλλας πύλας, ὅσαις ἕκαστοι ἐπετύγχανον, δέχονται εἴσω τὴν στρατιὰν πᾶσαν.
11 Οἱ δὲ Γαζαῖοι, καὶ τῆς πόλεως σφίσιν ἤδη ἐχομένης, ξυνεστηκότες ὅμως ἐμάχοντο· καὶ ἀπέθανον πάντες αὐτοῦ μαχόμενοι, ὡς ἕκαστοι ἐτάχθησαν. Παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἐξηνδραπόδισεν αὐτῶν Ἀλέξανδρος· τὴν πόλιν δὲ ξυνοικίσας ἐκ τῶν περιοικων, ἐχρῆτο ὅσα φρουρίῳ ἐς τὸν πόλεμον.

'6. ἐπὶ πολὺ κατεῖχον] *telisque longe pertingerent Macedones. idem.*

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

I. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπ' Αἰγύπτου, ἵναπερ τὸ πρῶτον ὡρμήθη, ἐστέλλετο, καὶ ἑβδόμῃ ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς Γάζης 1
ἐλαύνων ἧκεν ἐς Πηλούσιον τῆς Αἰγύπτου. Ὁ δὲ ναυτικὸς 2
στρατὸς παρέπλει αὐτῷ ἐκ Φοινίκης ὡς ἐπ' Αἴγυπτον· καὶ καταλαμβάνει τὰς ναῦς ἐν Πηλουσίῳ ὁρμούσας.
Μαζάκης δὲ ὁ Πέρσης, ὃς ἦν σατράπης Αἰγύπτου ἐκ 3
Δαρείου καθεστηκώς, τήν τε ἐν Ἰσσῷ μάχην ὅπως συνέβη πεπυσμένος, καὶ Δαρεῖον ὅτι αἰσχρᾷ φυγῇ ἔφυγε, καὶ Φοινίκην τε καὶ Συρίαν καὶ τῆς Ἀραβίας τὰ πολλὰ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐχόμενα αὐτῷ τε οὐκ οὔσης δυνάμεως Περσικῆς, ἐδέχετο ταῖς πόλεσι φιλίως καὶ τῇ χώρᾳ
Ἀλέξανδρον. Ὁ δὲ εἰς μὲν Πηλούσιον φυλακὴν εἰσήγα- 4
γε, τοὺς δὲ ἐπὶ τῶν νεῶν ἀναπλεῖν κατὰ τὸν ποταμὸν κελεύσας, ἔς τε ἐπὶ Μέμφιν πόλιν, αὐτὸς ἐφ' Ἡλιουπόλεως ᾔει, ἐν δεξιᾷ ἔχων τὸν ποταμὸν Νεῖλον, καὶ ὅσα

ANIMADVERSIONES.

C. I.

Arg. Aegyptus ſub imperium redacta. Alexandria condita.

2. ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς] Hephaeſtione duce. Curt. IV, 5, 10. Peluſium, Aegypti Syriam verſus, portus extremus.

3. σατράπης] loco Sabacis, qui apud Iſſum ceciderat. cf. lib. II, 11, 10.

Δαρεῖον ὅτι — ἔφυγε] ſimilia exempla vide I, 26, 8. II, 5, 8. VII, 13, 9. 15, 7. Ind. 13, 8. *Gron.*

τῆς Ἀραβίας τὰ πολλὰ] *magnam Arabiae partem*, forte ejus Arabiae, quae Perſis parebat. Expugnaverat enim Alexander (II, 20, 5.) eam ſolummodo Arabiae partem, quae eſt ad Antilibanum montem, et ipſe in oratione ad milites (V, 25, 8.) Arabiae ἔστιν ἃ, i. e. aliquam partem, ab iis expugnatam gloriatur.

4. Credendus eſt Alexander per maxima Nili brachia navigaſſe, per Peluſiacum Memphin, ex Memphi deinde per Canopicum ad lacum Mariam. Heliopolis, urbs pervetuſta in mediterraneis Aegypti, propior tamen Memphi et Nilo, quam ſinui arabico.

5 καθ' ὁδὸν χωρία ἐνδιδόντων τῶν ἐνοικούντων κατασχὼν, διὰ
τῆς ἐρήμου ἀφίκετο ἐς Ἡλιούπολιν. Ἐκεῖθεν δὲ διαβὰς
τὸν πόρον, ἧκεν ἐς Μέμφιν· καὶ θύει ἐκεῖ τοῖς τε ἄλ-
λοις θεοῖς, καὶ τῷ Ἄπιδι· καὶ ἀγῶνα ἐποίησε γυμνι-
κόν τε καὶ μουσικόν· ἧκον δὲ αὐτῷ οἱ ἀμφὶ ταῦτα τεχ-
6 νῖται ἐκ τῆς Ἑλλάδος οἱ δοκιμώτατοι. Ἐκ δὲ Μέμφιος
κατέπλει κατὰ τὸν ποταμὸν ὡς ἐπὶ θάλασσαν· τούς τε
ὑπασπιστὰς [ἐπὶ τῶν νεῶν] λαβὼν, καὶ τοὺς τοξότας,
καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας, καὶ τῶν ἱππέων τὴν βασιλικὴν ἴλην
7 τὴν τῶν ἑταίρων. Ἐλθὼν δὲ ἐς Κάνωβον, καὶ κατὰ
τὴν λίμνην τὴν Μαρίαν περιπλεύσας, ἀποβαίνει ὅπου νῦν
Ἀλεξάνδρεια πόλις ᾤκισται, Ἀλεξάνδρου ἐπώνυμος, καὶ
ἔδοξεν αὐτῷ ὁ χῶρος κάλλιστος κτίσαι ἐν αὐτῷ πόλιν,
8 καὶ γενέσθαι ἂν εὐδαίμονα τὴν πόλιν. Πόθος οὖν λαμ-
βάνει αὐτὸν τοῦ ἔργου, καὶ αὐτὸς τὰ σημεῖα τῇ πόλει ἔ-
θηκεν, ἵνα τε ἀγορὰν ἐν αὐτῇ δείμασθαι ἔδει, καὶ ἱερὰ
ὅσα, καὶ θεῶν ὧντινων, τῶν μὲν Ἑλληνικῶν, Ἴσιδος
δὲ Αἰγυπτίας· καὶ τὸ τεῖχος ᾗ περιβεβλῆσθαι. Καὶ
ἐπὶ τούτοις ἐθύετο, καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ ἐφαίνετο.

NOTAE CRITICAE.

LIB. III. CAP. I.

6. Voces tres: ἐπὶ τῶν νεῶν male huc translatae videntur ex ſect. 4. Scribendum enim fuerat ἐπὶ τὰς ναῦς. Sic I, 4, 6, ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναλαμβάνειν τὰ παιδάρια. Mox etiam ſaltem vacant verba τὴν τῶν ἑταίρων. Alia enim turma regia non fuit praeter eam amicorum. Singularis etiam hoc loco nec Arriano ſolennis eſt uſus verbi λαμβάνειν, ut ſit *ſecum ducere*, qua ſignificatione uti ſolet verbo ἀναλαμβάνειν, ut I, 1, 15. 2, 8. 5, 15. et ſexcenties.

7. Poſt κτίσαι excidit forte τε, cui reſpondeat ſequens καί.

5. *Apis* taurus, qui Memphi pro deo colebatur, de quo videndus eſt Herodotus III, 27. 28.

τεχνῖται] artifices in rebus ad gymnica et muſica certamina pertinentibus.

7. κατὰ τὴν λίμνην etc.] *circumvectus ab oſtio canopico* (praeter litora), *usque ad lacum Mareotin.*

II. Λέγεται δέ τις καὶ τοιόσδε λόγος, οὐκ ἄπιστος 1
ἔμοιγε· ἐθέλειν μὲν Ἀλέξανδρον καταλιπεῖν αὐτὸν τὰ
σημεῖα τοῦ τειχισμοῦ τοῖς τέκτοσιν, οὐκ εἶναι δὲ ὅτῳ τὴν
γῆν ἐπιγράψουσι· τῶν δὴ τεκτόνων τινὰ ἐπιφρασθέντα, 2
ὅσα ἐν τεύχεσιν ἄλφιτα οἱ στρατιῶται ἐκόμιζον ξυναγα-
γόντα, ἐπιβάλλειν τῇ γῇ, ἵναπερ ὁ βασιλεὺς ὑφηγεῖτο,
καὶ τὸν κύκλον οὕτω περιγραφῆναι τοῦ περιτειχισμοῦ, ὅν-
τινα τῇ πόλει ἐποίει· τοῦτο δὲ ἐπιλεξαμένους τοὺς μάντεις, 3
καὶ μάλιστα δὴ Ἀρίστανδρον τὸν Τελμισσέα (ὃς δὴ πολλὰ
μὲν καὶ ἄλλα ἀληθεῦσαι ἐλέγετο) Ἀλεξάνδρῳ φάναι,
εὐδαίμονα ἔσεσθαι τὴν πόλιν, τά τε ἄλλα, καὶ τῶν ἐκ
γῆς καρπῶν εἵνεκα. Ἐν τούτῳ δὴ καὶ Ἡγέλοχος κατέ- 4
πλευσεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπαγγέλλει Ἀλεξάνδρῳ,
Τενεδίους τε ἀποστάντας Περσῶν, σφίσι προσθέσθαι
(καὶ γὰρ καὶ ἄκοντας Πέρσαις προσχωρῆσαι) καὶ Χίων
ὅτι δὴ ὁ δῆμος ἐπηγάγετο σφᾶς βίᾳ τῶν κατεχόντων τὴν
πόλιν, οὓς Αὐτοφραδάτης τε καὶ Φαρνάβαζος ἐγκατέ-

Cap. II.

4. καὶ γὰρ καὶ ἄκοντας, ex Optimo. Vulgo καὶ γὰρ ἄκοντας.

C. II.

Arg. Prodigium de opulentia Alexandriae. Perſarum claſſis ab Hegelocho diſſoluta, inſulaeque maris Aegaei, quas Perſae adhuc tenebant, in Macedonum poteſtatem redactae.

1. ἐπιγράψουσι] ſc. οἱ τέκτονες. Singularis eſt uſus futuri. Verte: *nihilque ad manum fuiſſe, quo ſigna in terra deſcribere potuiſſent.*

2. ἄλφιτα] Deerat terra alba vel calx, qua veteres uti ſolebant. τὸν κύκλον — Alexandriam chlamydis figuram habuiſſe, multi teſtantur: Diod. XVII, 52., ubi vide Weſſel. Plin. V, 10. Strabo XVII, 1143. B. Plut. Vita Alex. c. 26. Cuperus in Homeri Apoth. p. 158. Alexandriae formam non multum ab ovata deflexiſſe monſtrat, chlamydis et Alexandriae figuram repraeſentans.

4. Ἡγέλοχος] cui ab Alexandro mandatum erat, ut claſſem cogeret contra Perſas II, 2, 6. De Tenediis vide II, 3. 6. de Chio II, 13, 4. 6.

καὶ Χίων ὅτι δὴ ὁ δῆμος] *quod Chiorum populus adduxerit ipſos* (n. Macedonas), *invitis* (βίᾳ) *iis, qui urbem tenebant.* — Occupaverat ergo Chium Hegelochus, incolis ultro vocantibus, invitisque Apollonide et Athenagora, quibus urbs cum modico praeſidio militum tradita fuerat ab Autophradate et Pharnabazo. *Raph.*

5 ϛησαν· ἁλῶναι δὲ αὐτόθι καὶ Φαρνάβαζον ἐγκαταλει-
φθέντα, καὶ Ἀριϛόνικον Μηθυμναῖον τὸν τύραννον, ἐσ-
πλεύσαντα ἐς τὸν λιμένα τῆς Χίȣ ξὺν ἡμιολίαις ληϛρι-
καῖς πέντε, ὑπὸ σφῶν ἐχόμενον τὸν λιμένα ȣ̓ γνόντα,
ἀλλ' ἐξαπατηθέντα γὰρ πρὸς τῶν τὰ κλεῖθρα ἐχόντων
τȣ̃ λιμένος, ὅτι τὸ Φαρναβάζȣ ἄρα ναυτικὸν ὁρμεῖ ἐν
6 αὐτῷ. Καὶ τȣ̀ς μὲν ληϛὰς πάντας αὐτȣ̃ κατακοπῆναι
πρὸς σφῶν. Ἀριϛόνικον δὲ ἦγε παρ' Ἀλέξανδρον, καὶ
Ἀπολλωνίδην τὸν Χῖον, καὶ Φισινὸν, καὶ Μεγαρέα, καὶ
τȣ̀ς ἄλλȣς ὅσοι τῆς τε ἀποϛάσεως τῆς Χίων ξυνεπελά-
7 βοντο, καὶ ἐν τῷ τότε τὰ πράγματα τῆς νήσȣ βίᾳ εἶχον. Καὶ
Μιτυλήνην δὲ Χάρητα ἔχοντα ὅτι ἀφείλετο, καὶ τὰς ἄλ-
λας τὰς ἐν Λέσβῳ πόλεις καὶ αὐτὰς ὁμολογίᾳ προσηγ-
8 γάγετο. Ἀμφοτερὸν δὲ ξὺν ἑξήκοντα ναυσὶν ἐπὶ Κῶ
ἔπεμψεν· ἐπικαλεῖσθαι γὰρ σφᾶς τȣ̀ς Κώȣς, καὶ αὐ-
τὸς καταπλεύσας ὅτι εὗρε τὴν Κῶ πρὸς Ἀμφοτερȣ̃ ἤδη
ἐχομένην· καὶ τȣ̀ς μὲν ἄλλȣς, ὅσοι αἰχμάλωτοι, ἦγεν
Ἡγέλοχος· Φαρνάβαζος δὲ ἀπέδρα ἐς Κῶ, λαθὼν τȣ̀ς
9 φύλακας. Ἀλέξανδρος δὲ τȣ̀ς τυράννȣς μὲν τȣ̀ς ἐκ τῶν

5. Μηθυμναῖον — legendum videtur Μηθυμναίων. cf. Curt. IV, 8, 11.

8. ἀπέδρα ἐς Κῶ — Veneta et Baſil. legunt ἐν Κῷ, quod praeferrem, ſi Gronovius codices quosdam conſentire notaſſet.

5. ἐγκαταλειφθέντα] *relictum in urbe*, qui in ea remanſerat. *Raph.* Magna igitur Perſarum claſſis ſolvitur et clade navali ſub Datame (II, 2, 3.) et multis navibus cum mercenariis in Phoeniciam miſſis (II, 2, 1.) et tranſitu Phoenicum et Cypriorum ab Autophradate ad Alexandrum; (II, 20, 1 ſeqq.) aliae naves distrahuntur, Lacedaemoniis auxilio miſſae; (II, 13, 7.) reliquae ab Hegelocho capiuntur. De hemioliis vide notam ad VI, 1, 1. ὁρμεῖ ἐν αὐτῷ ſc. λεγόντων. Methymna, urbs Lesbi.

6. ἦγε] ſc. ὅτι.

8. ἔπεμψεν] ſc. ὅτι. Ex ſect. 4. repetendum eſt: καὶ ἀπαγγέλλει Ἀλεξάνδρῳ.

9. τȣ̀ς τυράννȣς] Curt. IV, 8, 11. „Tyrannos, inter eos Methymnaeorum Ariſtonicum et Chryſolaum [fortaſſe etiam Diogenem Mitylenaeorum; II, 1, 9.] popularibus ſuis tradidit, quos illi e muris, ob injurias tortos, necaverunt.“ *Blanc.*

πόλεων, ἐς τὰς πόλεις πέμπει, χρήσασθαι ὅπως ἐθέλοιεν· τοὺς δὲ ἀμφ᾽ Ἀπολλωνίδην τοὺς Χίους, ἐς Ἐλεφαντίνην πόλιν Αἰγυπτίαν ξὺν φυλακῇ ἀκριβεῖ ἔπεμψεν.

III. Ἐπὶ τούτοις δὲ πόθος λαμβάνει αὐτὸν ἐλθεῖν 1
παρ᾽ Ἄμμωνα ἐς Λιβύην, τὸ μέν τι τῷ θεῷ χρησόμενον, ὅτι ἀτρεκὲς ἐλέγετο εἶναι τὸ μαντεῖον τοῦ Ἄμμωνος, καὶ χρήσασθαι αὐτῷ Περσέα καὶ Ἡρακλέα· τὸν μὲν, ἐπὶ τὴν Γοργόνα ὅτε πρὸς Πολυδέκτου ἐστέλλετο· τὸν δὲ ὅτε παρ᾽ Ἀνταῖον ᾔει εἰς Λιβύην, καὶ παρὰ Βούσιριν εἰς Αἴ-
γυπτον. (Ἀλεξάνδρῳ δὲ φιλοτιμία ἦν πρὸς Περσέα 2
καὶ Ἡρακλέα, ἀπὸ γένους τε ὄντι τοῦ ἀμφοῖν). Καί τι 3
καὶ αὐτὸς τῆς γενέσεως τῆς ἑαυτοῦ ἐς Ἄμμωνα ἀνέφερε,

ἐς Ἐλεφαντίνην] ad quam usque navigabatur Nilus. Plin. V, 9.

C. III.

Arg. Iter periculoſum ad Ammonem.

1. τὸ μέν τι] *partim quidem.* Reſpondet, ut recte monet Gronovius, καί τι καὶ αὐτὸς ſect. 3. Ne vero turbetur lector, ſectionem ſecundam ſignis parentheſeos intercluſi. Duplicem igitur ob cauſam adire volebat Hammonem, partim quidem, propter famam oraculi et aemulationem ſuam cum Perſeo et Hercule; partim vero, quia ipſe originem ſuam aliquatenus ad Ammonem referebat, ut ſc. certiora ſe de origine ſua audiſſe dicere poſſet. De Iove Ammone reliquisque nominibus adeas ſcriptores mythologicos.

εἰς Λιβύην] Arrianus Aegyptum Aſiae, non Africae vel Libyae, quo vocabulo utuntur Graeci, adnumerat.

2. ἀπὸ γένους τε ὄντι τοῦ ἀμφοῖν] verto ſimpliciter: *qui erat a ſtirpe utriusque.* — Ab Hercule reges Macedonum originem deduxiſſe, omnes tradunt. A Perſeo idem fieri potuit. Mater enim Herculis fuit Alcmene, cujus parentes Electryon et Anaxo; alter eſt Perſei filius, altera ejusdem ex Alcaeo neptis. Vide Heynii notas ad Apollod. pag. 1019.

3. τῆς γενέσεως] Recte haec interpretatur Gronovius de *conceptu ſuo et ſemine, quo editus eſſet.*

ἐς Ἄμμωνα] Fabulam huc pertinentem tradidit Plut. Vit. Alex. cap. 3. Viſum quondam eſſe draconem, dormienti Olympiadi adjacentem. Philippum eam ob cauſam Delphos miſiſſe et χρησμὸν κομισθῆναι λέγουσιν παρὰ τοῦ θεοῦ, κελεύοντος Ἄμμωνι θύειν, καὶ σέβεσθαι μάλιστα τοῦτον τὸν θεόν. Addit Iuſt. XI, 11. Alexandrum Hammonem adiiſſe, et ut originem divinitatis acquireret, (forte: anquireret) et ut matrem infamia liberaret,

καθάπερ οἱ μῦθοι τῆς Ἡρακλέους τε καὶ Περσέως ἐς Δία.
4 Καὶ οὖν παρ' Ἄμμωνα ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἐστέλλετο, ὡς καὶ
τὰ αὑτοῦ ἀτρεκέστερον εἰσόμενος, ἢ φήσων γε ἐγνωκέναι.
5 Μέχρι μὲν δὴ Παραιτονίου παρὰ θάλασσαν ᾔει δι' ἐρήμου,
οὐ μέν τοι δι' ἀνύδρου τῆς χώρας, σταδίους ἐς χιλίους καὶ
ἑξακοσίους, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος. Ἐντεῦθεν δὲ ἐς τὴν
μεσόγαιαν ἐτράπετο, ἵνα τὸ μαντεῖον ἦν τοῦ Ἄμμωνος.
6 Ἔστι δὲ ἐρήμη τε ἡ ὁδὸς, καὶ ψάμμος ἡ πολλὴ αὐτῆς,
καὶ ἄνυδρος. * Ὕδωρ δὲ ἐξ οὐρανοῦ Ἀλεξάνδρῳ πολὺ ἐ-
7 γένετο· καὶ τοῦτο ἐς τὸ θεῖον ἀνηνέχθη. Ἀνηνέχθη δὲ
ἐς τὸ θεῖον καὶ τόδε· ἄνεμος νότος ἐπὰν πνεύσῃ ἐν ἐκείνῳ
τῷ χώρῳ, τῆς ψάμμου ἐπιφορεῖ κατὰ τῆς ὁδοῦ ἐπὶ μέγα,
καὶ ἀφανίζεται τῆς ὁδοῦ τὰ σημεῖα, οὐδὲ ἔστιν εἰδέναι
ἵνα χρὴ πορεύεσθαι, καθάπερ ἐν πελάγει, τῇ ψάμμῳ·
8 ὅτι σημεῖα οὐκ ἔστι κατὰ τὴν ὁδὸν, οὔτε που ὄρος, οὔτε
δένδρον, οὔτε γήλοφοι βέβαιοι ἀνεστηκότες, οἷς τισιν οἱ

quam Philippus velut ſtupri compertam dimiſerat.

ἐς Δία] *ad Iovem Graecorum.* Opponitur ἐς Ἄμμωνα. Tota expeditio alieno tempore a rege ſuſcepta videtur, cui primo quoque tempore Darius inveſtigandus, et debellandus erat. Fortaſſe vero rumorem divinae originis ſuae, hac expeditione ſtabilitum, plus quam celeritatem ad victoriam allaturum credidit. Pericula vero itineris ſine dubio a ſcriptoribus, ut fit, aucta ſunt.

4. τὰ αὑτοῦ] *originem ſuam.*

5. Paraetonium ultima urbs munita Aegypti, occidentem verſus. Circiter in his regionibus Cyrenaei Alexandro cum donis obviam venere atque ſeſe dedere; lib. VII, 9, 12. Diod. XVII, 49. Curt. IV, 7, 9.

6. ὕδωρ δὲ ἐξ οὐρανοῦ] Itinera per deſerta Africae hieme fiunt, quum pluvia coelo demiſſa, quam plurima, arenam et ſtabilem et frigidam et inagitabilem reddit. Alexander quoque hieme ad Ammonem profectus eſt. cf. c. 6, 1.

7. τῇ ψάμμῳ] pro ἐν τῇ ψάμμῳ, ſed abeſt ex more Arriani, praepoſitio repetita, ut VI, 25, 7. V, 17, 3., ubi Gronovius hos locos collegit, et hunc addit ex Peireſcianis Excerptis Dionis p. 649. ὥσπερ ἐπὶ λιμένα τὸ τοῦ Σύλλου στρατόπεδον κατεφέροντο.

8. γήλοφοι βέβαιοι] Nulli firmi et ſtabiles colles exſtabant. Nam quod ventus ſaepe arenam convertit, et in collium ſpeciem cumulat, certi illi tumuli non ſunt, ventoque mox iterum diſſipantur, alioque congeruntur. *Raph.*

ὁδῖται τεκμαίροιντο ἂν τὴν πορείαν, καθάπερ οἱ ναῦται
τοῖς ἄστροις. Ἀλλ' ἐπλανᾶτο γὰρ ἡ στρατιὰ Ἀλεξάν- 9
δρῳ, καὶ οἱ ἡγεμόνες τῆς ὁδοῦ ἀμφίβολοι ἦσαν. Πτο- 10
λεμαῖος μὲν δὴ ὁ Λάγου λέγει δράκοντας δύο ἰέναι πρὸ
τοῦ στρατεύματος, φωνὴν ἱέντας, καὶ τούτοις Ἀλέξανδρον
κελεῦσαι ἕπεσθαι τοὺς ἡγεμόνας, πιστεύσαντας τῷ θείῳ·
τοὺς δὲ ἡγήσασθαι τὴν ὁδὸν τήν τε ἐς τὸ μαντεῖον, καὶ
ὀπίσω αὖθις. Ἀριστόβουλος δὲ (καὶ ὁ πλείων λόγος 11
ταύτῃ κατέχει) κόρακας δύο προπετωμένους πρὸ τῆς στρα-
τιᾶς, τούτους γενέσθαι Ἀλεξάνδρῳ τοὺς ἡγεμόνας. Καὶ 12
ὅτι μὲν θεῖόν τι ξυνεπέλαβεν αὐτῷ, ἔχω ἰσχυρίσασθαι,
ὅτι καὶ τὸ εἰκὸς ταύτῃ ἔχει· τὸ δὲ ἀτρεκὲς τοῦ λόγου ἀ-
φείλοντο οἱ ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξηγησάμενοι.

IV. Ὁ δὲ χῶρος, ἵναπερ τοῦ Ἄμμωνος τὸ ἱερόν 1
ἐστι, τὰ μὲν κύκλῳ πάντα ἔρημα καὶ ψάμμον τὸ πᾶν
ἔχει, καὶ ἄνυδρον αὐτήν. Ὁ δὲ ἐν μέσῳ ὀλίγος ὢν (ὅσον 2

Cap. III.

11. πρὸ τῆς στρατιᾶς — ex omnibus MSS. et Veneta ac Baſileenſi. Vulgo neglecta eſt praepoſitio. Mox etiam ex MSS. ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξηγ. pro vulgato αὐτὸ ἐξηγ.

Cap. IV.

1. ὁ δὲ χῶρος — καὶ ψάμμος τὸ πᾶν ἔχει, καὶ ἄνυδρος. Αὐτὸς δὲ etc. Locus corruptus eſt, nec multum juvat Optimus, qui cum duobus habet ψάμμον. Gronovium, cui iſta optimi lectio vera eſſe videtur, quum hoc pacto vox ἄνυδρος rurſum queat referri ad χῶρος, non intelligo. Locus enim, ubi Ammonis templum, ἄνυδρος non erat. Si retines vulgatum, delenda eſt copulativa ante ἄνυδρος. Si recipis lectionem Optimi, legendum eſt καὶ ψάμμον τὸ πᾶν (ſc. κατὰ) ἔχει ἄνυδρον. Malim tamen καὶ ψάμμον τὸ πᾶν ἔχει, καὶ ἄνυδρον αὐτήν. Ὁ δὲ ἐν μέσῳ etc. quod Arrianeum eſt (Vide not. ad I, 5, 7.) et interim recepi. Mox iterum expunxi voculam δὲ poſt τεσσαράκοντα, quam a Gronovio recte excluſam, temere repetierat Lemgoviana.

11. κόρακας] Nihil et hic divini eſt. Solent enim aves volatu et nautis proximam deſignare terram. Nec incredibile eſt, etiam ſerpentes in deſertis arenoſis, ſi fugae ſe mandant, cultiora loca, ubi nidificant, petere.

C. IV.

Arg. Locus, fons et ſal Ammoniorum. Alexandri reditus.

γὰρ πλεῖστον αὐτοῦ ἐς πλάτος διέχει, ἐς τεσσαράκοντα
μάλιστα σταδίους ἔρχεται) κατάπλεώς ἐστιν ἡμέρων δένδρων,
3 ἐλαιῶν καὶ φοινίκων, καὶ ἔνδροσος μόνος τῶν πέριξ. Καὶ
πηγὴ ἐξ αὐτοῦ ἀνίσχει, οὐδέν τι ἐοικυῖα ταῖς πηγαῖς ὅσαι
ἄλλαι ἐκ γῆς ἀνίσχουσιν. Ἐν μὲν γὰρ μεσημβρίᾳ ψυ-
χρὸν τὸ ὕδωρ γευσαμένῳ τε, καὶ ἔτι μᾶλλον ἁψαμένῳ,
4 οἷον ψυχρότατον· ἐγκλίναντος δὲ τοῦ ἡλίου ἐς ἑσπέραν,
θερμότερον, καὶ ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἔτι θερμότερον ἐς τε
ἐπὶ μέσας τὰς νύκτας· μέσων δὲ νυκτῶν, ἑαυτοῦ θερ-
5 μότατον· ἀπὸ δὲ μέσων νυκτῶν, ψύχεται ἐν τάξει· καὶ
ἕωθεν ψυχρὸν ἤδη ἐστί· ψυχρότατον δὲ, μεσημβρίας·
6 καὶ οὕτω ἀμείβει ἐν τάξει ἐπὶ ἑκάστῃ τῇ ἡμέρᾳ. Γίγνον-
ται δὲ καὶ ἅλες αὐτόματοι ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ ὀρυκτοί·
καὶ τούτων ἔστιν οὓς ἐς Αἴγυπτον φέρουσι τῶν ἱερέων τινὲς τοῦ
7 Ἄμμωνος· ἐπειδὴ γὰρ ἐπ' Αἰγύπτου στέλλονται, ἐς κοι-
τίδας πλεκτὰς ἐκ φοίνικος ἐσβαλόντες, δῶρον τῷ βα-
8 σιλεῖ ἀποφέρουσιν, ἢ εἴ τῳ ἄλλῳ. Ἔστι δὲ μακρός τε ὁ
χόνδρος, καὶ ἤδη τινὲς αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τρεῖς δακτύλους·
καὶ καθαρὸς, ὥσπερ κρύσταλλος· καὶ τούτῳ ἐπὶ ταῖς
θυσίαις χρῶνται, ὡς καθαρωτέρῳ τῶν ἀπὸ θαλάσσης
ἁλῶν, Αἰγύπτιοί τε καὶ ὅσοι ἄλλοι τοῦ θείου οὐκ ἀμελῶς
9 ἔχουσιν. Ἐνταῦθα Ἀλέξανδρος τόν τε χῶρον ἐθαύμασε,
καὶ τῷ θεῷ ἐχρήσατο· καὶ ἀκούσας ὅσα αὐτῷ πρὸς θυ-
μοῦ ἦν, ὡς ἔλεγεν, ἀνέζευξεν ἐπ' Αἰγύπτου· ὡς μὲν

8. καὶ ἤδη τινὲς ex Optimo. Vulgo copula neglecta eſt, et verba ἤδη — δακτύλους in parentheſi ſcribuntur, ſed parentheſeos notam, Gronovio jubente, abjeci.

3. οἷον ψυχρότατον] tam eſt frigidus fons, *quam qui frigidiſſimus. Raph.* Fons ſine dubio eandem caloris moderationem quavis diei parte ſervabat. Major vero aquae calor, quem noctu, vel frigus, quod interdiu, qui tetigere, ſenſiſſe dicuntur, pendebat a temperatione aëris. Qui quum interdiu, ſole fervente, ureret, aqua videbatur frigida; calida vero noctu, aëre frigidiore.

8. ὁ χόνδρος etc.] De ſale hoc loquitur et Herodotus IV, 181. 182., ubi vide Weſſel. Addatur St. Croix p. 277.

Ἀριςόβουλος λέγει, τὴν αὐτὴν ὀπίσω ὁδόν· ὡς δὲ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, ἄλλην εὐθεῖαν, ὡς ἐπὶ Μέμφιν.

V. Εἰς Μέμφιν δὲ αὐτῷ πρεσβεῖαί τε πολλαὶ ἐκ 1
τῆς Ἑλλάδος ἧκον, καὶ οὐκ ἔςιν ὅντινα ἀτυχήσαντα ὧν
ἐδεῖτο ἀπέπεμψε· καὶ ςρατιὰ παραγίνεται, παρὰ μὲν
Ἀντιπάτρου μισθοφόροι Ἕλληνες ἐς τετρακοσίους, ὧν ἡγεῖτο
Μενίδας ὁ Ἡγησάνδρου· ἐκ Θράκης δὲ ἱππεῖς ἐς
πεντακοσίους, ὧν ἦρχεν Ἀσκληπιόδωρος ὁ Εὐνίκου. Ἐν- 2
ταῦθα θύει τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ, καὶ πομπεύει ξὺν τῇ
ςρατιᾷ ἐν τοῖς ὅπλοις· καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικὸν καὶ
μουσικόν. Καὶ τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον ἐνταῦθα ἐκό- 3
σμησε· δύο μὲν νομάρχας Αἰγύπτου κατέςησεν Αἰγυπτίους,
Δολόασπιν καὶ Πέτισιν, καὶ τούτοις διένειμε τὴν
χώραν τὴν Αἰγυπτίαν. Πετίσιος δὲ ἀπειπαμένου τὴν ἀρχὴν,
Δολόασπις ἐκδέχεται πᾶσαν. Φρουράρχους δὲ τῶν 4
ἑταίρων, ἐν Μέμφει μὲν Πανταλέοντα κατέςησε τὸν *
Πυδναῖον· ἐν Πηλουσίῳ δὲ, Πολέμωνα τὸν Μεγακλέους,

Cap. V.

1. Μενίδας ὁ Ἡγ. — Noſtro loco vulgo ſcribitur Μενοίτας, alio IV, 18, 5. Μενοίδας, reliquis omnibus Μενίδας. At non imputanda eſt Arriano commutatio vocalium ι et οι et conſonantium δ et τ. Eundem enim hominem deſignari, ex Indice comparet. Emendavi igitur hic Μενίδας, quia ſic plurimis locis nomen ſcribitur; altero loco jam nuper ex Opt. nomen reſtitutum eſt.

3. Πετίσιος recepi pro Πετισίου ex MSS. Accedit, ſtatim praecedere Πέτισιν. Pro Δολόασπις conjecit Gron. Δολέασπις. Sed MSS. partim habent Δολίασπις, partim Χολόασπις, unde nihil mutavi.

4. τὸν *, Πυδναῖον — Stellulam interjeci, quia patris nomen excidit. Sic in seqq. τὸν Μεγακλέους, Πελλαῖον, non vero τὸν Πελλαῖον, et mox non τὸν Αἰτωλόν. Mox pro τὸν Χαλκηδόνα ſcripſi ex Opt. et aliis τὸν Χαλκιδέως, ut pater Ephippi fuerit Χαλκιδεὺς appellatus, ut vidit etiam Gronovius.

C. V.

Arg. Legationes ex Graecia et ſupplementa. Formula Aegypti et Arabiae cum nominibus praefectorum. Duces militiae in Aegypto.

4. τῶν ἑταίρων] ſc. τινὰς κατέςησεν. Sic mox Εὔγνωστον - τῶν

Πελλαῖον· τῶν ξένων δὲ ἄρχειν Λυκίδαν Αἰτωλόν· γραμματέα δὲ ἐπὶ τῶν ξένων Εὔγνωστον τὸν Ξενοφάντου τῶν ἑταίρων· ἐπισκόπους δὲ αὐτῶν, Αἰσχύλον τε καὶ Ἔφιππον τὸν Χαλκιδέως. Λιβύης δὲ τῆς προσχώρου ἄρχειν δίδωσιν Ἀπολλώνιον Χαρίνου, Ἀραβίας δὲ τῆς πρὸς Ἡρώων πόλει, Κλεομένην τὸν ἐκ Ναυκράτιος, καὶ τούτῳ παρηγγέλλετο, τοὺς μὲν νομάρχας ἐᾷν ἄρχειν τῶν νομῶν τῶν κατὰ σφᾶς, καθάπερ ἐκ παλαιοῦ καθειστήκει. Αὐτὸν δὲ ἐκλέγειν παρ᾽ αὐτῶν τοὺς φόρους· οἱ δὲ ἀποφέρειν αὐτῷ ἐτάχθησαν. Στρατηγοὺς δὲ τῇ στρατιᾷ κατέστησεν, ἥντινα ἐν Αἰγύπτῳ ὑπελείπετο, Πευκέσταν τε τὸν Μαρκατάτου καὶ Βάλακρον τὸν Ἀμύντου· ναύαρχον δὲ ἐπὶ

5. ἐν Αἰγύπτῳ ex Opt. pro ἐπ᾽ Αἰγύπτῳ. Mox pro Μαρκατάτου duo Μακαρτάτου, unus Μακάρτου. Unde Gronovius conjicit Μαχάτου vel Μαχάτα. Sed nihil mutavi.

ἑταίρων pro τινὰ τῶν ἑταίρων, et ſaepiſſime. Verte: *Praeſidiorum autem praefectos conſtituit ex amicis, et quidem Memphi Pantaleonta, Peluſii Polemona.* — Opponuntur nomarchae, qui erant Aegyptii, et militum praefecti, qui erant Macedones, ex agmine amicorum ſelecti. τῶν ξένων ſc. militum, qui praeter ea praeſidia macedonica urbium principum in Aegypto relinquebantur. ἄρχειν ſc. κατέστησε. — γραμματέα — Scribarum apud ſingula agmina negotium fuiſſe videtur, ut militibus neceſſaria compararent. Occurrit apud Curt. VII, 1, 15. Antiphanes, ſcriba equitum Amyntae; cui curae eſt, ut iis equitum, qui ſuos amiſerant, alii dentur equi.

ἐπισκόπους δὲ αὐτῶν] vertit Blancardus: *inſpectores ſimul et cenſores, ſi forte ambitioſius ſe gererent, et non contenti ea dignitate, res novas molirentur, qui praeſidum caeterorumque vitam et mores in provinciae adminiſtratione obſervarent.*

5. Λιβύης] intellige nomon libycum, Aegypto adſcriptum, ad quem pertinet urbs Paraetonium. Heroum urbs et nomos Aegypto ab oriente adjacet. Naucratis, urbs Aegypti. Cleomenes a patria vocatur Naucratius, ut diſtinguatur ab alio, qui occurrit VII, 26, 3.

τῶν νομῶν τῶν κατὰ σφᾶς] νομοὶ praefecturae provinciarum, in quas diſtincta erat Aegyptus. οἱ κατὰ σφᾶς ipſis tributae, ſuae, ad ipſos pertinentes. Ita τοὺς κατὰ σφᾶς ἐξορμᾷν ſuos milites exhortari III, 9, 12. 15, 1. V, 16, 5. Praeſides ſuae quemque provinciae, quam antea habuerant, praeeſſe voluit. παρ᾽ αὐτῶν ſc. νομάρχων. *Raph.*

τῶν νεῶν Πολέμωνα τὸν Θηραμένους. Σωματοφύλακα δὲ 7
ἀντὶ Ἀῤῥύβα Λεοννάτου, τὸν Ὀνάσου ἔταξεν· Ἄῤῥυβας
γὰρ νόσῳ ἀπέθανεν. Ἀπέθανε δὲ καὶ Ἀντίοχος, ὁ
ἄρχων τῶν τοξοτῶν, καὶ ἀντὶ τούτου ἄρχειν ἐπέστησε τοῖς
τοξόταις Ὀμβρίωνα Κρῆτα. Ἐπὶ δὲ τοὺς ξυμμάχους 8
τοὺς πεζοὺς, ὧν Βάλακρος ἡγεῖτο (ἐπεὶ Βάλακρος ἐν Αἰ-
γύπτῳ ὑπελείπετο) Καλανοὺ κατέστησεν ἡγεμόνα. Κα- 9
τανεῖμαι δὲ λέγεται ἐς πολλοὺς τὴν ἀρχὴν τῆς Αἰγύπτου,
τήν τε φύσιν τῆς χώρας θαυμάσας καὶ τὴν ὀχυρότητα,
ὅτι οὐκ ἀσφαλὲς οἱ ἐφαίνετο ἑνὶ ἐπιτρέψαι ἄρχειν Αἰγύ-
πτου πάσης. Καὶ Ῥωμαῖοί μοι δοκοῦσι, παρ' Ἀλεξάν- 10
δρου μαθόντες, ἐν φυλακῇ ἔχειν Αἴγυπτον, καὶ μηδένα

7. Nomen Ἀῤῥύβας poſt ἔταξεν nuper ex Optimo reſtitutum eſt. Deinde, quae praecedunt verba, ἀντὶ Βαλάκρου τὸν Λεοννάτου τὸν Ὀνάσου, egregie corrupta ſunt. Nomen Balacri, quod ſaepius in his occurrit, deſcribentis negligentia loco alius nominis irrepſit. Similem errorem vide lib. IV, 7, 4. Scribo pro eo: Ἀῤῥύβα. De hoc Arrhyba nihil amplius conſtat, ſed neceſſe non eſt, omnes corporis cuſtodes celebriores fuiſſe. Deinde expungo articulum τὸν ante Λεοννάτου propter graecae linguae uſum. Monſtrum denique lectionis manet in τὸν Ὀνάσου. Idem enim Leonnatus hoc loco vocatur filius Onaſi, VI, 26, 6. Anteae, Ind. 18, 3. Euni, in Photii excerptis τῶν μετὰ Ἀλέξανδρον in principio, ὁ Ἄντους. Omnibus his locis MSS. nihil juvant. Reliqui ſcriptores patris nomen non addidere, ut verum nomen reſtitui nequeat. Mox etiam ἀντὶ τούτου reſcripſi ex Opt. pro ἀντ' αὐτοῦ.

8. Καλανοὺ — Vult Gronovius Καρανὸν, quia iſtud nomen ſit purum putum indicum. Sed nihil muto, quia Caranus non peditum, ſed equitum praefectus eſt. Vide Indicem. Deinde Si Κάλας erat nomen macedonicum, cur non etiam Κάλανος? Denique veroſimilius eſt, nomen philoſophi indici immutatum eſſe in macedonicum et graecum, quod ſaepe factum videmus, quam vice verſa. cf. nota ad lib. VII, 2, 9.

9. οὐκ ἀσφαλὲς οἱ ἐφ. pro αὐτῷ ἐφ. ex MSS. omnibus.

6. Πολέμωνα] cui triginta triremes ad clauſtra Nili tuenda datae. Curt. IV, 8, 4.

10. De hac re vide interpretes ad Tacitum Hiſt. I, 11., ubi recte monuit Lipſius: Cautio igitur ab Alexandro eſſe potuit, non tamen imitatio, quia ille in plures (praefectos Aegyptum diſtribuit) iſti, uni (ex equitibus) permiſerunt, ſed infirmo. Tacitus, Aegyptum, ait, copiasque, quibus coërceretur, jam inde a divo Auguſto, equites romani obtinent loco regum. Ita

τῶν ἀπὸ βουλῆς ἐπὶ τῷδε ἐκπέμπειν ὕπαρχον Αἰγύπτου, ἀλλὰ τῶν εἰς τοὺς ἱππέας σφίσι ξυντελούντων.

1 VI. Ἀλέξανδρος δὲ ἅμα τῷ ἦρι ὑποφαίνοντι, ἐκ Μέμφιος ᾔει ἐπὶ Φοινίκης, καὶ ἐγεφυρώθη αὐτῷ ὅ, τε κατὰ Μέμφιν πόρος τοῦ Νείλου, καὶ αἱ διώρυχες αὐτοῦ
2 πᾶσαι. Ὡς δὲ ἀφίκετο ἐς Τύρον, καταλαμβάνει ἐνταῦθα ἥκον αὐτῷ ἤδη καὶ τὸ ναυτικόν. Ἐν Τύρῳ δὲ αὖθις θύει τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε
3 καὶ μουσικόν. Ἐνταῦθα ἀφικνεῖται παρ' αὐτὸν ἐξ Ἀθηνῶν ἡ Πάραλος, πρέσβεις ἄγουσα Διοφάντην καὶ Ἀχιλλέα. Ξυνεπρέσβευον δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ πάραλοι ξύμπαντες· καὶ οὗτοι τῶν τε ἄλλων ἔτυχον ὧν ἕνεκα ἐστάλησαν, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους ἀφῆκεν Ἀθηναίοις, ὅσοι ἐπὶ
4 Γρανικῷ Ἀθηναίων ἑάλωσαν. Τὰ δ' ἐν Πελοποννήσῳ, ὅτι αὐτῷ νενεωτερίσθαι ἀπηγγέλλοντο, Ἀμφοτερὸν πέμπει βοηθὸν Πελοποννησίων, ὅσοι ἔς τε τὸν Περσικὸν πόλεμον βέβαιοι ἦσαν καὶ Λακεδαιμονίων οὐ κατήκουον.

Cap. VI.

3. Διοφάντην ex Opt. pro Διόφαντον.

viſum expedire, provinciam aditu difficilem, annonae fecundam, ſuperſtitione ac laſcivia diſcordem et mobilem, inſciam legum, ignaram magiſtratuum, domi retinere. cf. etiam Annal. II, 59.

C. VI.

Arg. Reditus in Syriam. Legati Athenienſium aliorumque. Cura de Peloponneſo et theſauris. Alexandri amici, ſub Philippo exſules, promoti ejusdemque in eos fides. Aliae res ordinatae.

1. διώρυχες] *foſſae* omnes inter Memphin et Peluſium/e Nilo derivatae. *Gron.*

3. ἡ Πάραλος] Naves duas habebant Athenienſes publicas, quas ſacras vocabant, quarum alteri Salaminiae, alteri Parali nomen erat, quibus non niſi ad neceſſarias et magni momenti res utebantur, teſte Plutarcho in politicis praeceptis. Videntur ergo hoc honori Alexandri dediſſe, quod legatos ſacra navi ad eum miſerint. cf. Freinsh. ad Curt. IV, 8, 12. *Raph.* Forte jam Athenienſes de itinere ad Hammonem audiverant.

4. ὅσοι ἔς τε etc.] pro ὅσοι τε ἐς τὸν Περσ. Reſpondet καὶ ſequens. Loquitur de iis Peloponneſiis, qui conſtantes manſerint in bello Perſis cum Alexandro inferendo.

Φοίνιξι δὲ καὶ Κυπρίοις προσετάχθη ἑκατὸν ναῦς ἄλλας, 5
πρὸς αἷς ἔχοντα Ἀμφοτερὸν ἔπεμπε, στέλλειν ἐπὶ Πελο-
ποννήσου. Αὐτὸς δὲ ἤδη ἄνω ὡρμᾶτο, ὡς ἐπὶ Θάψα- 6
κόν τε καὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, ἐν Φοινίκῃ μὲν ἐπὶ τῶν
φόρων τῇ ξυλλογῇ καταστήσας Κοίρανον Βερροιαῖον, Φι-
λόξενον δὲ τῆς Ἀσίας, τὰ ἐπὶ τάδε τοῦ Ταύρου ἐκλέγειν.
Τῶν ξὺν αὐτῷ δὲ χρημάτων τὴν φυλακὴν ἀντὶ τούτων ἐ- 7
πέτρεψεν Ἁρπάλῳ τῷ Μαχάτα ἄρτι ἐκ τῆς φυγῆς ἥκον-
τι. Ἅρπαλος γὰρ τὰ μὲν πρῶτα ἔφυγε, Φιλίππου ἔτι 8
βασιλεύοντος, ὅτι πιστὸς ἦν, καὶ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἐπὶ
τῷ αὐτῷ ἔφυγε, καὶ Νέαρχος ὁ Ἀνδροτίμου, καὶ Ἐρι-
γύϊος ὁ Λαρίχου, καὶ Λαομέδων ὁ τούτου ἀδελφὸς, ὅτι
ὕποπτα ἦν Ἀλεξάνδρῳ ἐς Φίλιππον, ἐπειδὴ Εὐρυδίκην

7. *τῷ Μαχάτα*, Machatae filio. Vulgo *Μαχάτᾳ*. Sed punctum ſub ultima litera omiſi, recte id jubente Gronovio ad II, 13, 9.

8. *ὁ Ἀνδροτίμου* — Sic legitur hoc nomen Ind. 18, 4. et 10. et ſic hoc loco reſtitui, quum in omnibus invenirem *ὁ Ἀνδροτίνου*. Deinde poſt *ὕποπτα* excidiſſe videtur *τινά*. cf. I, 12, 19. VII, 17, 1.

5. *πρὸς αἷς ἔχοντα*] pro *πρὸς ἐκείναις, ἃς ἔχοντα*. *Raph.*

6. *ἄνω* et *κάτω* opponuntur, quorum hoc ſignificat mare verſus, *ἄνω* autem a mari verſus maditerranea loca. *Raph.* Berrhoeaea, provincia Macedoniae.

ἐπὶ τάδε τοῦ Ταύρου] in Aſiae ea parte, quae Alexandro in Phoenicia degenti cis Taurum (ſupra Phoeniciam) dici poterat.

7. *ἥκοντι*] alteram fugam intellige, quam paulo poſt narrat.

8. *ὅτι πιστὸς ἦν*] ſc. Alexandro.

ἐς Φίλιππον] *quia ſuſpectus erat Alexandro Philippus.* Quare nec amici Alexandri ſatis tutam Philippi fidem rati, exulatum abierunt. *Raph.*

Εὐρυδίκην] Quantum ſcio, nemo alteram illam in contumeliam Olympiadis a Philippo ductam uxorem Eurydicen vocat. At Diod. XVIII, 39. XIX, 11. loquitur de Eurydice Arrhidaei uxore, imperioſa muliere. Fateor Arrianum mihi confudiſſe videri turbas duplices in Macedonia, primas, quum Philippus ipſe Cleopatram uxorem duceret, alteras, quum Arrhidaeo (filio ex pellice) uxorem daret. Illae praeceſſere. Olympias in Epirum, Alexander in Illyriam fugiebant. Concordia vero reſtituta, quum Philippus Arrhidaeo uxorem dare vellet, per Olympiadem et amicos nova ſuſpicio injecta eſt Alexandro, quaſi Philippus eo conſilio magnis ſumtibus Arrhidaei nuptias faceret, ut is aliquando rex fiat. Ipſe igitur, clam patre ſponſam Arrhidaei (Pixodari, re-

γυναῖκα ἠγάγετο Φίλιππος, Ὀλυμπιάδα δὲ, τὴν Ἀλε-
9 ξάνδρου μητέρα ἠτίμασε. Τελευτήσαντος δὲ Φιλίππου, κατελθόντας ἀπὸ τῆς φυγῆς, ὅσοι δι᾽ αὐτὸν ἔφευγον, Πτολεμαῖον μὲν, σωματοφύλακα κατέστησεν· Ἅρπαλον δὲ ἐπὶ τῶν χρημάτων, ὅτι αὐτῷ τὸ σῶμα ἐς τὰ πολέμια ἀχρεῖον ἦν· Ἐριγύϊον δὲ, ἱππάρχην τῶν ξυμμάχων· Λαομέδοντα δὲ τὸν τούτου ἀδελφὸν, ὅτι δίγλωσσος ἦν ἐς τὰ βαρβαρικὰ γράμματα, ἐπὶ τοῖς αἰχμαλώτοις βαρβάροις· Νέαρχον δὲ, σατραπεύειν Λυκίας, καὶ τῆς ἐχομένης Λυκίας χώρας, ἐς τε ἐπὶ τὸν Ταῦρον τὸ
10 ὄρος. Ὀλίγον δὲ πρόσθεν τῆς μάχης τῆς ἐν Ἰσσῷ γινομένης, ἀναπεισθεὶς πρὸς Ταυρίσκου ἀνδρὸς κακοῦ Ἅρ-
11 παλος, φεύγει ξὺν Ταυρίσκῳ. Καὶ ὁ μὲν Ταυρίσκος παρ᾽ Ἀλέξανδρον τὸν Ἠπειρώτην ἐς Ἰταλίαν σταλεὶς, ἐκεῖ ἐτελεύτησεν. Ἁρπάλῳ δὲ ἐν τῇ Μεγαρίδι φυγὴ ἦν· ἀλλ᾽ Ἀλέξανδρος πείθει αὐτὸν κατελθεῖν, πίστεις δοὺς οὐδέν οἱ μεῖον ἔσεσθαι ἐπὶ τῇ φυγῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἐπαν-

11. οἱ μεῖον pro αὐτῷ μεῖον ex Opt. et plurimis.

gis Cariae, filiam) ſibi ducere volebat. Qua re comperta pater et ipſum verbis male tractabat, et internuncium Alexandri in vincula conjecit, τῶν δ᾽ ἄλλων ἑταίρων Ἅρπαλον καὶ Νέαρχον, ἔτι δὲ Ἐριγύϊον (ſic ſcribe pro Φρύγιον) καὶ Πτολεμαῖον ἐκ Μακεδονίας μετέστησεν, οὓς ὕστερον Ἀλέξανδρος καταγαγὼν ἐν ταῖς μεγίσταις ἔσχε τιμαῖς. Plut. Vit. Alex. c. 9. 10. Laomedon in Arriano amplius non occurrit, niſi corrupte in Ind. 18, 4. Λαμπέδων. Poſt Alexandri mortem Syriae praefectus fuit.

9. δι᾽ αὐτὸν] *ſui*, Alexandri, *cauſa*. — Ceterum ſummatim narrat Arrianus, occaſione data, quod exſulibus hisce accideret, nec ita intelligendus eſt, quaſi omnes nunc et quidem ſimul adveniſſe, et ſtatim poſt adventum honoribus auctos eſſe velit. Ptolemaeus enim jam pugnae apud Iſſum intererat (II, 11, 11.) et ſomatophylax factus eſt in Demetrii locum poſt mortem Darii. (III, 27, 11.) Sic etiam de Nearcho et Harpalo patet, eos ante pugnam apud Iſſum ad Alexandrum veniſſe. De reliquis non omnia liquide conſtant.

δίγλωσσος] *graecae et barbaricae linguae peritus*.

10. Ὀλίγον δὲ.] Referendum hoc δὲ ad ſuperius μὲν ſect. 8.

ἐν Ἰσσῷ] ſic III, 22, 8. ἐν Ἀρβήλοις *apud Arbela*. *Raph.*

11. Ἀλέξ. τὸν Ἠπειρώτην] Idem,

ελθόντι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν χρημάτων αὖθις ἐτάχθη Ἅρπαλος. Ἐς Λυδίαν δὲ σατράπην Μένανδρον ἐκπέμπει, τῶν 12 ἑταίρων· ἐπὶ δὲ τοῖς ξένοις, ὧν ἡγεῖτο Μένανδρος, Κλέαρχος αὐτῷ ἐτάχθη. Ἀντὶ δὲ Ἀρίμμα, σατράπην Συρίας Ἀσκληπιόδωρον τὸν Εὐνίκου ἀπέδειξεν, ὅτι Ἀρίμμας ἀμελῆσαι ἐδόκει αὐτῷ ἐν τῇ παρασκευῇ, ἥν τινα ἐ-

12. Ἀντὶ δὲ Ἀρίμμα — Iterum novum nomen. Supra II, 13, 9. conſtituerat Alexander Satrapam Syriae Coeles Menona τὸν Κερδίμμα, qui idem eſſe videtur cum eo, qui nunc Arimmas vocatur. Forte librariis debetur confuſio. Sed nullam video variantem. Deinde hoc loco ab Optimo ſcribitur Ἀσκληπιόδωτον, quod, quia locis reliquis vulgata retinetur, non recepi. Denique etiam in verbis: ὅτι Ἀρίμμας βασιλεῦσαι ἐδόκει αὐτῷ ἐν τῇ παρασκευῇ, ut vulgo legitur, vitium haeret. Recte enim Gronovio abſurdum videtur, Arimmam illum regiam poteſtatem in praeparandis neceſſariis exercitui, et non in majoris momenti negotiis uſurpaſſe accuſari. Gronovius veretur, ne lacuna adſit. Mihi vitium haerere videtur in voce βασιλεῦσαι. Conjicio et ſcribo ἀμελῆσαι. Syllaba βασ eſt aperte repetitio terminationis nominis praecedentis.

cujus ſororem Philippus duxerat, et cui idem filiam Cleopatram dederat, in cujus nuptiis occiſus eſt. Tarentini ab eo, ut contra Lucanos et Bruttios auxilio veniret, impetraverant. Id bellum tum gerebat, non ſine proſpero ſucceſſu et ſpe occidentis, ſicut Alexander Macedo orientis, ſubigendae incenſus. Non multo poſt per inſidias periit.

οὐδέν οἱ μεῖον etc.] *nihil ipſi minus fore ob fugam*, i. e. non propterea ipſum, quod fugiſſet, deteriore conditione fore, ſed eundem, quem ante tenuiſſet, honoris gradum habiturum. οὐδὲ ἐγένετο ſc. μεῖον ἐπανελθόντι, *neque fuit minus honoris reverſo. Raph.*

12. ὅτι Ἀρίμμας ἀμελῆσαι] *Quia Arimmas regi in praeparandis neceſſariis negligens fuiſſe videbatur.* Alexandro iter futurum erat per deſerta et arenoſa, et cura opus erat ad comparanda, quae tanto exercitui ad tale iter eſſent neceſſaria. Earum rerum cura Satrapis ab Alexandro dabatur. Noſtris adhuc temporibus apud Turcas ejus, qui regis vice eſt in Satrapatu Damaſceno, ſummum negotium eſt, ea comparare, quae commeatibus mercatorum in itineribus neceſſaria ſunt, quamvis mercatorum via alia nunc ſit, quam fuit olim. — Simile quid vides VI, 27, 1. Apollophanem, Oritarum Satrapam, quod nihil eorum, quae imperata ei fuerant, perfecerat, Satrapatu Alexander deponit. Plura exempla ſeveritatis Alexandri in Satrapas et duces, morem ſibi non gerentes, vide III, 29, 10. IV, 7, 2. 18, 2. VI, 27, 9 ſeqq. et alibi.

τάχθη παρασκευάσαι τῇ στρατιᾷ, κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἄνω.

1 VII. Καὶ ἀφίκετο ἐς Θάψακον Ἀλέξανδρος, μη-
νὸς Ἑκατομβαιῶνος, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀριστοφά-
νους· καὶ καταλαμβάνει δυοῖν γεφύραιν ἐζευγμένον τὸν
2 πόρον. Καὶ γὰρ Μαζαῖος, ὅτῳ ἡ φυλακὴ τοῦ ποταμοῦ
ἐκ Δαρείου ἐπετέτραπτο, ἱππέας μὲν ἔχων περὶ τρισχι-
λίους, καὶ τούτων Ἕλληνας μισθοφόρους δισχιλίους, τέως
3 μὲν αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ποταμῷ ἐφύλασσε. Καὶ ἐπὶ τῷδε οὐ
ξυνεχὴς ἡ γέφυρα ἦν ἐζευγμένη ἔς τε ἐς τὴν ἀντιπέρας
ὄχθην, τοῖς Μακεδόσι δειμαίνουσι, μὴ ἐπιθοῖντο οἱ ἀμφὶ
4 Μαζαῖον τῇ γεφύρᾳ ἵνα ἐπαύετο. Μαζαῖος δὲ ὡς ἤκου-
σεν ἤδη προσάγοντα Ἀλέξανδρον, ᾤχετο φεύγων ξὺν
τῇ στρατιᾷ πάσῃ· καὶ εὐθὺς ὡς ἔφυγε Μαζαῖος, ἐπε-
βλήθησαν αἱ γέφυραι τῇ ὄχθῃ τῇ πέραν, καὶ διέβη ἐπ᾽
5 αὐτῶν ξὺν τῇ στρατιᾷ Ἀλέξανδρος. Ἔνθεν δὲ ἐχώρει
ἄνω, ἐν ἀριστερᾷ ἔχων τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, καὶ τῆς
Ἀρμενίας τὰ ὄρη, διὰ τῆς Μεσοποταμίας καλουμένης
6 χώρας. Οὐκ εὐθεῖαν δὲ ἐπὶ Βαβυλῶνος ἦγεν, ἀπὸ τοῦ
Εὐφράτου ὁρμηθείς· ὅτι τὴν ἑτέραν ἰόντι, εὐπορώτερα τὰ
ξύμπαντα τῷ στρατῷ ἦν, καὶ χιλὸς τοῖς ἵπποις, καὶ τὰ
ἐπιτήδεια ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν· καὶ τὸ καῦμα οὐχ

Cap. VII.

2. καὶ γὰρ Μαζ. — ex Opt. Vulgo καὶ γὰρ καὶ Μ.
περὶ τρισχιλίους — Quum duo MSS. haberent τετρακισχιλίους, conjecit Gronovius: περὶ τετρακισχιλίους καὶ ὑπὲρ vel ἐπὶ τούτων, ut habeantur ſex millia cum Curtio IV, 9, 7.
3. ἔς τε ἐς τὴν — ex Opt. pro ἔς τε δὲ ἐπὶ τὴν.

C. VII.

Arg. Transgreditur Alexander Euphratem, Tigrimque. Lunae defectus.
1. ἐζευγμένον] ſc. navibus. cf. V, 7, 1 ſeqq.
2. Particulae τέως μὲν reſpectum habent ad δὲ ὡς ſect. 4. *Raph.*
6. ἐπὶ Βαβυλῶνος] Babylonem verſus tendit, quia Darius ibi recentem exercitum contraxiſſe dicebatur. Curt. IV 9, 2. De ejusdem ſupra Tigrim tranſitu nondum certio factus erat Alexander. De deſertis intra Thapſacum e Babylonem vide Xenoph Anab. 1, 5.

ὡσαύτως ἐπιφλέγον. Ἁλόντες δέ τινες κατὰ τὴν ὁδὸν 7
τῶν ἀπὸ τοῦ Δαρείου στρατεύματος κατασκοπῆς ἕνεκα ἀ-
πεσκεδασμένων, ἐξήγγειλαν, ὅτι Δαρεῖος ἐπὶ τοῦ Τίγρη-
τος ποταμοῦ κάθηται, ἐγνωκὼς εἴργειν Ἀλέξανδρον, εἰ
διαβαίνοι· καὶ εἶναι αὐτῷ στρατιὰν πολὺ μείζονα ἢ ξὺν
ᾗ ἐν Κιλικίᾳ ἐμάχετο. Ταῦτα Ἀλέξανδρος ἀκούσας, ᾔει 8
σπουδῇ ὡς ἐπὶ τὸν Τίγρητα. Ὡς δὲ ἀφίκετο, οὔτε αὐ-
τὸν Δαρεῖον καταλαμβάνει, οὔτε τὴν φυλακήν, ἥν τινα
ἀπολελοίπει Δαρεῖος, ἀλλὰ διαβαίνει τὸν πόρον, χαλε-
πῶς μὲν δι' ὀξύτητα τοῦ ῥοῦ, οὐδενὸς δὲ εἴργοντος. Ἐν- 9
ταῦθα ἀναπαύει τὸν στρατόν· καὶ τῆς σελήνης τὸ πολὺ
ἐκλιπὲς ἐγένετο. Καὶ Ἀλέξανδρος ἔθυε τῇ τε σελήνῃ,
καὶ τῷ ἡλίῳ, καὶ τῇ γῇ, ὅτων τὸ ἔργον τοῦτο λόγος εἶναι
κατέχει. Καὶ ἐδόκει Ἀριστάνδρῳ πρὸς Μακεδόνων καὶ 10
Ἀλεξάνδρου εἶναι τῆς σελήνης τὸ πάθημα, καὶ ἐκείνου τοῦ
μηνὸς ἔσεσθαι ἡ μάχη, καὶ ἐκ τῶν ἱερῶν, νίκην σημαί-
νεσθαι Ἀλεξάνδρῳ. Ἄρας δὲ ἀπὸ τοῦ Τίγρητος, ᾔει 11
διὰ τῆς Ἀτουρίας χώρας, ἐν ἀριστερᾷ μὲν ἔχων τὰ Γορδυαί-

11. Ἀτουρίας — ex conj. Freinshem. ad Curt. IV, 9, 8. nuper receptum eſt pro Ἀσσυρίας, ut quidam legunt. Alii cum primis editt. habebant Συρίας et duo Ἀτυρίας. — Mox vulgo legeba-

8. χαλεπῶς μὲν] Diod. XVII, 55. undarum altitudinem ait pectora ſuperaſſe, fluviique impetum tam rapidum fuiſſe, ut ſubducto pedum veſtigio, multos transeuntium abriperet. Aquam etiam ſcuta incurrentem non paucos abſtuliſſe periculisque extremis immerſiſſe, ſed Alexandrum manus inter ſe arcte conſerere totamque corporum molem veluti ponti ſimilem habere juſſiſſe, et ſic exercitum ſervatum.

10. πρὸς Μακεδόνων] Qua ſuperſtitione pro Macedonibus lunae defectus eſſe putari potuerit, apparet ex Herodoto VII, 37., ubi quum Xerxi ex hibernis proficiſcenti ſol deficere narraretur, Magi affirmaſſe dicuntur, ſolem eſſe Graecorum, lunam Perſarum, ſolisque defectum Graecis urbes eſſe relinquendas portendere. Viciſſim ergo lunae defectus Perſis exitium ſignificare credebatur. Et quo anno pugna Marathonia Perſae vincerentur, luna defeciſſe narratur. Quibus et ſimilibus Macedones ſe conſolatos eſſe credendi ſunt.

ἐκ τῶν ἱερῶν ſc. ἐδόκει Ἀριστάνδρῳ.

11. Ἀτουρία] regio circa vel prope Arbela, Strabone teſte.

12 ων ὄρη, ἐν δεξιᾷ δὲ αὐτὸν τὸν Τίγρητα. Τετάρτῃ δὲ ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς διαβάσεως, οἱ πρόδρομοι αὐτῷ ἐξαγγέλλουσιν, ὅτι ἱππεῖς ἐστιν οἱ πολέμιοι ἀνὰ τὸ πεδίον φαί-
13 νονται· ὅσοι δὲ, οὐκ ἔχειν εἰκάσαι. Ξυντάξας οὖν τὴν στρατιὰν προὐχώρει ὡς ἐς μάχην· καὶ ἄλλοι αὖ τῶν προδρόμων προσελάσαντες, ἀκριβέστερον οὗτοι κατιδόντες, ἔφασκον δοκεῖν εἶναι τοὺς ἱππέας οὐ πλείους ἢ χιλίους.

1 VIII. Ἀναλαβὼν οὖν τήν τε βασιλικὴν ἴλην, καὶ τῶν ἑταίρων μίαν, καὶ τῶν προδρόμων τοὺς Παίωνας, ἤλαυνε σπουδῇ, τὴν δὲ ἄλλην στρατιὰν βάδην ἕπεσθαι
2 ἐκέλευσεν. Οἱ δὲ τῶν Περσῶν ἱππεῖς κατιδόντες τοὺς ἀμφ' Ἀλέξανδρον ὀξέως ἐπάγοντας, ἔφευγον ἀνὰ κρά-
3 τος. Καὶ Ἀλέξανδρος διώκων ἐνέκειτο, καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἀπέφυγον, τοὺς δέ τινας καὶ ἀπέκτειναν, ὅσοις οἱ ἵπποι ἐν τῇ φυγῇ ἔκαμον· τοὺς δὲ καὶ ζῶντας αὐτοῖς ἵπποις ἔλαβον· καὶ παρὰ τούτων ἔμαθον, ὅτι οὐ πόρρω
4 εἴη Δαρεῖος ξὺν δυνάμει πολλῇ. Βεβοηθήκεσαν γὰρ

tur τὰ Σογδιανῶν ὄρη. Emendavi τὰ Γορδυαίων, de qua lectione dubium eſſe non poſſe docet Blancardus pag. 170 et 176, Grentemesnilius et praecipue Plut. V. Al. c. 31., ubi exercitum Darii caſtra habuiſſe ait in planitie μεταξὺ τοῦ Νιφάτου (montis) καὶ τῶν ὀρῶν τῶν Γορδυναίων vel Γορδυαίων.

12. ὅτι ἱππεῖς οὗτοι πολέμιοι — Ex Raphelii ſententia eſt οὗτοι indefinitive pro οἵτινες *quidam*. Cujus rei exempla deſidero. Mihi dubium non eſt, Arrianum ex more ſuo ſcripſiſſe ἐστιν οἱ, quomodo emendavi.

13. δοκεῖν εἶναι σφίσι — Vocem poſtremam, optimo Cod. jubente, abjeci. Superius etiam reſcripſi αὖ τῶν προδρόμων pro αὐτῶν πρ. ex primis editt. nam αὐτῶν typorum lapſu irrepſit in Gronovianam, et inde propagatum eſt.

C. VIII.

Arg. Praecurſores Darii fugati. Auxilia ejus. Copiae perſicae et locus caſtrorum.

1. ἤλαυνε ſc. πρόσω ὡς ἐπὶ τοὺς Πέρσας.

2. ἀνὰ κράτος] *curſu effuſo*. *Raph*.

4. Βεβοηθήκεσαν attice pro ἐβε- βοηθήκεισαν.] Indorum intellige eos, qui paulo poſt vocantur Ἰνδοὶ ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ. Bactriani apud noſtrum modo ſcribuntur Bactri, modo Bactriani, plurimis. Bactrii, apud Herodotum Bactrii praeter III, 92. Variat etiam Strabo. Curtio, Diodoro, Iuſtino

Δαρείῳ Ἰνδῶν τε ὅσοι Βακτρίοις ὅμοροι, καὶ αὐτοὶ Βά-
κτριοι καὶ Σογδιανοί· τούτων μὲν πάντων ἡγεῖτο Βῆσσος,
ὁ τῆς Βακτρίων χώρας σατράπης. Εἵποντο δὲ αὐτοῖς 5
καὶ Σάκαι· Σκυθικὸν τοῦτο τὸ γένος, τῶν τὴν Ἀσίαν
ἐποικούντων Σκυθῶν. οὐχ ὑπήκοοι οὗτοι Βήσσου, ἀλλὰ
κατὰ συμμαχίαν τὴν Δαρείου· ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Μαβά-
κης· αὐτοὶ δὲ ἱπποτοξόται ἦσαν. Βαρσαέντης δὲ 6
Ἀραχωτῶν σατράπης, Ἀραχώτους τε ἦγε, καὶ τοὺς ὀρεί-
ους Ἰνδοὺς καλουμένους. Σατιβαρζάνης δὲ ὁ Ἀρείων σα-
τράπης, Ἀρείους ἦγε. Παρθυαίους δὲ, καὶ Ὑρκανίους, 7
καὶ Ταπούρους, τοὺς πάντας ἱππέας, Φραταφέρνης ἦγεν.
Μήδων δὲ ἡγεῖτο Ἀτροπάτης· ξυνετάττοντο δὲ Μήδοις
Καδούσιοί τε καὶ Ἀλβανοὶ καὶ Σακεσίναι. Τοὺς δὲ προσ- 8
οίκους τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, Ὀκονδοβάτης καὶ Ἀριο-

Cap. VIII.

6. Βαρσαέντης — vide notam ad c. 21, 8.

8. In his nominibus peregrinis paſſim in MSS. et primis editis vehementer diſcrepant ſcriptura. Optimum eſſe judicavi, conſenſum plurimorum Codd. obſervare et praecipue optimum codicem ſequi, ex quo nunc pro Ὀροντοβάτης et Ὀξίνης reſcribo Ὀκονδοβάτης et Ὀτάνης.

et Plutarcho ſunt Bactriani. Vide Stephanum. Sogdiani habitabant ſeptemtrionem verſus a Bactriis. Sacae ab oriente Bactriorum et Sogdianorum. Vocantur hi Scythae aſiatici, quia Alexandro omnes Scythae, qui ſupra Iaxarten habitabant, (quem Tanaim eſſe credebat) pro Scythis Europaeis habebantur. De quibus vide l. IV, 1.

6. Arachoti] ſub Bactriana, ſub his Indi montani, meridiem verſus. Ad occidentem et ſeptentrionem ab Ariis Parthyaei, Hyrcanii et Tapuri. Caduſios, Albanos et Saceſinas ad occidentem maris Hyrcanii ponunt. Caduſii ſunt forte iidem, quos alii, inter quos Herodotus, Caſpios vocant. Albani c. 11, 5. ſcribuntur Albanii et regio eorum apud Stephanum et alios Albania. Saceſinae, quorum nomen apud alios non reperio, incolebant forte Sacaſenen, regionem Armeniae, propter fertilitatem paſſim celebratam. Omnes ob propinquitatem cum Medis conjuncti ſunt.

8. Sub accolis maris Erythraei intellige Perſas ipſos, quorum Satrapa fuit Ariobarzanes. Reliqui forte ſunt Carmanii et Gedroſii. Ex Uxiis, vicinis Suſianorum, intellige campeſtres. (cf. 17, 1.) Suſiani loca media inter Babyloniam et Perſidem tenebant, Sitaceni ad ſeptemtrionem a Babylonia incolebant.

βαρζάνης καὶ Ὀτάνης ἐκόσμουν. Οὔξιοι δὲ καὶ Σουσια-
9 νοὶ ἡγεμόνα παρείχοντο Ὀξάθρην τὸν Ἀβουλίτου. Βου-
πάρης δὲ Βαβυλωνίων ἡγεῖτο. Οἱ δ' ἀνάσπαστοι Κᾶρες
καὶ Σιτακινοὶ σὺν Βαβυλωνίοις ἐτετάχατο. Ἀρμενίων
δὲ Ὀρόντης καὶ Μιθραύστης ἦρχε, καὶ Ἀριάκης Καππα-
10 δοκῶν. Σύρους δὲ τούς τε ἐκ τῆς Κοίλης, καὶ ὅσοι τῆς
11 μεταξὺ τῶν ποταμῶν Συρίας, Μαζαῖος ἦγεν. Ἐλέ-
γετο δὲ ἡ πᾶσα στρατιὰ Δαρείου, ἱππεῖς μὲν ἐς τετρα-
κισμυρίους, πεζοὺς δὲ ἐς ἑκατὸν μυριάδας; καὶ ἅρματα
δρεπανηφόρα διακόσια, ἐλέφαντες δὲ οὐ πολλοί, ἀλλὰ
ἐς πεντεκαίδεκα μάλιστα, Ἰνδοῖς τοῖς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ
12 ἦσαν. Ξὺν ταύτῃ τῇ δυνάμει ἐστρατοπεδεύκει Δαρεῖος
ἐν Γαυγαμήλοις, πρὸς ποταμῷ Βουμώδῳ, ἀπέχων Ἀρ-

9. pro Ἀριάκης — Grentemesnilius ex Diod. XVIII. Plutarcho in Eumene, Appiano in Mithridatico, Iuſtino lib. XIII. Luciano in Macrobiis ſcribendum cenſet Ἀριαράθης.

12. Βουμώδῳ] ex omnibus MSS. Vulgo Βουμάδῳ. Libro VI, 11, 10. vero idem fluvius ſcribitur Bumelus, quae forma nata videtur ex ſimili terminatione nominum Arbela, et Gaugamela, unde et illo loco ita emendavi, ut hoc. Etiam in Curtio Codd. modo habent Bumadus, modo Bumodus, modo Bumellus.

9. ἀνάσπαστοι Κᾶρες] Quos ex Herodot. lib. VII. explicuit Briſſonius lib. II. de regno Perſarum, eos eſſe, qui in colonias miſſi fuerant in inſulas Oceani meridiani. *Gron.* Occurrunt in Diod. XVII, c. 110. in via e Suſis in Sitacenen *αἱ Κάραι καλούμεναι κῶμαι.* Potuerunt ibi ex Caria in Aſia minore transpoſiti eſſe coloni, et inde nomen factum. Sed aliud vult Weſſel. cum iis, quos laudat.

10. *τῆς μεταξὺ τῶν ποταμῶν*, i. e. *ex Meſopotamia. Raph.*

11. De curribus falcatis, qui ſcripſere, inveniri poſſunt apud interpretes ad Curt. IV, 9, 4. Deſcriptionem eorum adjicio ex Xenoph. Cyrop. VI, 1, 29. 30. *πολεμιστήρια κατεσκεύασεν ἅρματα τροχοῖς τε ἰσχυροῖς, ὡς μὴ ῥᾳδίως συντρίβηται, ἄξοσί τε μακροῖς· ἧττον γὰρ ἀνατρέπεται πάντα τὰ πλατέα· τὸν δὲ δίφρον τοῖς ἡνιόχοις ἐποίησεν, ὥσπερ πύργον, ἰσχυρῶν ξύλων. ὕψος δὲ τούτοις ἐστὶ μέχρι τῶν ἀγκώνων, ὡς δύνωνται ἡνιοχεῖσθαι οἱ ἵπποι ὑπὲρ τῶν δίφρων· τοὺς δὲ ἡνιόχους ἐθωράκισε πάντα πλὴν τῶν ὀφθαλμῶν. Προσέθηκε δὲ καὶ δρέπανα σιδηρᾶ ὡς διπήχεα πρὸς τοὺς ἄξονας ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῶν τροχῶν, καὶ ἄλλα κάτω ὑπὸ τῷ ἄξονι εἰς γῆν βλέποντα, ὡς ἐμβαλούντων εἰς τοὺς ἐναντίους τοῖς ἅρμασιν.*

12. De Arbelis et Gaugamelis vide VI, 11, 9. Gaugamela

βήλων τῆς πόλεως ὅσον ἑξακοσίους σταδίους, ἐν χώρῳ ὁ-
μαλῷ πάντῃ. Καὶ γὰρ καὶ ὅσα ἀνώμαλα αὐτοῦ ἐς ἱπ- 13
πασίαν, ταῦτα δὲ ἐκ πολλοῦ οἱ Πέρσαι τοῖς τε ἅρμασιν
ἐπελαύνειν εὐπετῆ πεποιήκεσαν καὶ τῇ ἵππῳ ἱππάσιμα.
Ἦσαν γάρ οἱ ἀνέπειθον Δαρεῖον ὑπὲρ τῆς πρὸς Ἰσσῷ γε- 14
νομένης μάχης, ὅτι ἄρα ἐμειονέκτησε τῶν χωρίων τῇ στε-
νότητι· καὶ Δαρεῖος οὐ χαλεπῶς ἐπείθετο.

IX. Ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ πρὸς τῶν 1
κατασκόπων τῶν Περσῶν, ὅσοι ἑάλωσαν, ἔμεινεν αὐτοῦ
ἵνα ἐξηγγέλθη, ἡμέρας τέσσαρας· καὶ τήν τε στρατιὰν
ἐκ τῆς ὁδοῦ ἀνέπαυσε, τό τε στρατόπεδον τάφρῳ τε καὶ
χάρακι ἐτείχισεν. Ἔγνω γὰρ τὰ μὲν σκευοφόρα ἀπο- 2
λείπειν, καὶ ὅσοι τῶν στρατιωτῶν ἀπόμαχοι ἦσαν· αὐτὸς
δὲ ξὺν τοῖς μαχίμοις, οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ ὅπλα φέρουσιν,
ἰέναι ἐς τὸν ἀγῶνα. Ἀναλαβὼν οὖν τὴν δύναμιν νυκτὸς 3
ἦγεν ἀμφὶ δευτέραν φυλακὴν μάλιστα, ὡς ἅμ' ἡμέρᾳ
προσμῖξαι τοῖς βαρβάροις. Δαρεῖος δὲ, ὡς προσηγ- 4
γέλθη αὐτῷ προσάγων ἤδη Ἀλέξανδρος, ἐκτάσσει τὴν
στρατιὰν ὡς ἐς μάχην· καὶ Ἀλέξανδρος ἦγεν ὡσαύτως
τεταγμένους. Καὶ ἀπεῖχε μὲν ἀλλήλων τὰ στρατόπε- 5
δα ὅσον ἑξήκοντα σταδίους· οὐ μήν πω καθεώρων ἀλλήλους·
γήλοφοι γὰρ ἐν μέσῳ ἐπίπροσθεν ἀμφοῖν ἦσαν. Ὡς 6
δὲ ἀπεῖχεν Ἀλέξανδρος ὅσον ἐς τριάκοντα σταδίους, καὶ
κατ' αὐτῶν ἤδη τῶν γηλόφων ᾔει αὐτῷ ὁ στρατός· ἐνταῦθα

Cap. IX.

3. προσμῖξαι ex Opt. et alio, ac Veneta et Baſil. pro προσμίξων.
6. ἐνταῦθα ὡς — ex Opt. et primis editt. pro ἐνταῦθα δὲ ὡς.

ſignificat (ex ſententia Plut. c. 31. et Strabonis XVI. initio) domum cameli, et quidem ſi priorem ſequimur, quia veterum quis regum ἐκφυγὼν πολεμίους ἐπὶ καμήλου δρομάδος ἐνταῦθα καθίδρυσεν αὐτὴν, ἀποτάξας τινὰς κώμας καὶ προσόδους εἰς τὴν ἐπιμέλειαν. Strabo paulisper differt.

C. IX.

Arg. Exercitus ſibi appropinquant. Conſilium Parmenionis. Allocutio Alexandri ad praefectos.

6. κατ' αὐτῶν ἤδη etc.] *in ipſis collibus, in vertice eorum.*

7 ὡς εἶδε τοὺς βαρβάρους, ἔστησε τὴν αὐτοῦ φάλαγγα· καὶ
ξυγκαλέσας αὐτούς τε τοὺς ἑταίρους, καὶ στρατηγοὺς, καὶ
ἰλάρχας, καὶ τῶν συμμάχων τε καὶ τῶν μισθοφόρων
ξένων τοὺς ἡγεμόνας, ἐβουλεύετο, εἰ αὐτόθεν ἐπάγοι ἤδη
8 τὴν φάλαγγα, ὡς οἱ πλεῖστοι ἄγειν ἐκέλευον· ἢ (κα-
θάπερ Παρμενίωνι καλῶς ἐδόκει) τότε μὲν αὐτοῦ κατα-
στρατοπεδεύειν, κατασκέψασθαι δὲ τόν τε χῶρον ξύμ-
παντα, εἰ δή τι ὕποπτον αὐτοῦ ἢ ἄπορον ᾖ, ἢ εἴ ποι τά-
φροι ἢ σκόλοπες καταπεπηγότες ἀφανεῖς· καὶ τὰς τά-
9 ξεις τῶν πολεμίων ἀκριβέστερον κατιδεῖν. Καὶ νικᾷ Παρ-
μενίων τῇ γνώμῃ· καὶ καταστρατοπεδεύουσιν αὐτοῦ ὅπως
10 τεταγμένοι ἔμελλον ἰέναι ἐς τὴν μάχην. Ἀλέξανδρος
δὲ, ἀναλαβὼν τοὺς ψιλοὺς καὶ τῶν ἱππέων τοὺς ἑταίρους,
περιῄει ἐν κύκλῳ, σκοπῶν τὴν χώραν πᾶσαν ἵνα τὸ ἔρ-
11 γον αὐτῷ ἔσεσθαι ἔμελλεν. Ἐπανελθὼν δὲ, καὶ ξυγ-
καλέσας αὖθις τοὺς αὐτοὺς ἡγεμόνας, αὐτοὺς μὲν οὐκ ἔφη
χρῆναι παρακαλεῖσθαι πρὸς οὗ ἐς τὸν ἀγῶνα· πάλαι
γὰρ εἶναι δι' ἀρετήν τε τὴν σφῶν παρακεκλημένους, καὶ
ὑπὸ τῶν πολλάκις ἤδη καλῶν ἔργων ἀποδεδειγμένων.
12 Τοὺς κατὰ σφᾶς δὲ ἑκάστους ἐξορμᾶν ἠξίου, λοχαγόν τε
λοχίτας, καὶ ἰλάρχην τὴν ἴλην τὴν αὐτοῦ ἕκαστον, καὶ
ταξιάρχους τὰς τάξεις, τούς τε ἡγεμόνας τῶν πεζῶν τὴν
13 φάλαγγα, ἕκαστον τὴν οἱ ἐπιτετραμμένην· ὡς ἐν τῇδε
τῇ μάχῃ οὐχ ὑπὲρ κοίλης Συρίας, ἢ Φοινίκης, οὐδὲ ὑπὲρ
Αἰγύπτου, ὡς πρόσθεν, μαχουμένους, ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς
ξυμπάσης Ἀσίας. Οὕς τινας χρὴ ἄρχειν ἐν τῷ τότε

7. ἐπάγοι ἤδη — Vellem ἐπάγειν δέοι. Hactenus juvant Veneta et Baſ. ut edant ἐπάγει ἤδη.
8. ξύμπαντα ex omn. MSS. et primis editis, pro ἅπαντα.
12. ταξιάρχους ex MSS. omnibus, pro ταξιάρχην.
13. Poſt Ἀσίας interpunxi. Sequentia enim per ſe ſtant. Supple εἶναι ad κριθησόμενον. Mox habet Opt. ἐξορμῶσιν, quod tamen recipere dubitavi.

8. Anacoluthon adeſt. Ex conſtructione praecedente legendum eſſet καταστρατοπεδεῦσαι — κατασκέψαιτο et κατίδοι. Infinit. vero natus eſt ex omiſſis εἰ ἐδόκει.

κριθησόμενον. Οὔκουν τὴν ἐς τὰ καλὰ ἐξόρμησιν διὰ 14
πολλῶν ἀναγκαίαν αὐτοῖς εἶναι οἴκοθεν τοῦτο ἔχουσιν·
ἀλλὰ κόσμου τε ἐν τῷ κινδύνῳ ὅπως τις καθ᾽ αὐτὸν ἐπι-
μελήσεται, καὶ σιγῆς ἀκριβοῦς, ὁπότε σιγῶντας ἐπιέναι
δέοι· καὶ αὖ λαμπρᾶς τῆς βοῆς, ἵνα ἐμβοῆσαι καλόν·
καὶ ἀλαλαγμοῦ ὡς φοβερωτάτου, ὁπότε ἐπαλαλάξαι
καιρός. Αὐτοί τε ὅπως ὀξέως κατακούοιεν τῶν τε παραγ- 15
γελλομένων, καὶ παρ᾽ αὐτῶν αὖ ὅπως ἐς τὰς τάξεις ὀ-
ξέως παραδιδῶνται τὰ παραγγέλματα· ἔν τε τῷ καθ᾽ 16
αὐτὸν ἕκαστον καὶ τὸ πᾶν μεμνῆσθαι ξυγκινδυνεῦόν τε ἀ-
μελουμένῳ, καὶ δι᾽ ἐπιμελείας ἐκπονουμένῳ ξυνορθούμενον.

X. Ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἄλλα οὐ πολλὰ παρακαλέ- 1
σας τε καὶ ἀντιπαρακληθεὶς πρὸς τῶν ἡγεμόνων, θαῤῥεῖ.
Ἐπὶ τούτοις δειπνοποιεῖσθαί τε καὶ ἀναπαύεσθαι ἐκέλευσε
τὸν στρατόν. Παρμενίων δὲ λέγουσιν ὅτι ἀφικόμενος παρ᾽ 2
αὐτὸν ἐπὶ τὴν σκηνήν, νύκτωρ παρῄνει ἐπιθέσθαι τοῖς Πέρ-
σαις· ἀπροσδοκήτοις τε γὰρ καὶ ἀνατεταραγμένοις, καὶ
ἅμα ἐν νυκτὶ φοβερωτέροις ἐπιθήσεσθαι. Ὁ δὲ ἐκείνῳ μὲν 3
ἀποκρίνεται (ὅτι καὶ ἄλλοι κατήκουον τῶν λόγων) αἰσχρὸν
εἶναι κλέψαι τὴν νίκην, ἀλλὰ φανερῶς καὶ ἄνευ σοφίς-

Cap. X.

1. In Opt. eſt θαῤῥεῖ ἐπὶ τούτοις (pro θαῤῥῶν ἐπὶ σφίσι,) quae ſcriptura Gronovio gratior videtur, eamque recipio ſed interpunctione facta poſt θαῤῥεῖ.

3. ἄνευ σοφ. ex Opt. pro δίχα σοφίσματος.

14. Diſtinguitur h. l. ἀλαλαγμὸς et βοή. De priore ſcriptum eſt ad I, 14, 10. Βοὴ videtur eſſe clamor ſingulorum. αὐτοί τε ſc. praefecti.

16. — verte: *memínerintque, etiam ſummam rei tum periclitari in eo quod negligatur a quoque ſearſum, tum conſervari in eo quod accurate conficiatur. Raph.* ad μεμνῆσθαι ſupple ἀναγκαῖον εἶναι.

C. X.

Arg. Nocturnum praelium a Parmenione ſuaſum cur Alexander detrectaverit?

1. ἐπὶ τούτοις *poſt haec*, ut ſaepiſſime.

2. νύκτωρ pertinet ad ἐπιθέσθαι.

3. ὅτι καὶ ἄλλοι] *quia etiam alii hos ſermones audiebant.* Arrianus innuere videtur, Alexandrum forte, ſi ſolus fuiſ-

4 μάτος χρῆναι νικῆσαι Ἀλέξανδρον. Καὶ τὸ μεγαλήγο-
ρον αὐτοῦ τοῦτο, οὐχ ὑπέρογκον μᾶλλόν τι, ἢ εὐθαρσὲς
5 ἐν τοῖς κινδύνοις ἐφαίνετο. Δοκεῖν δ' ἔμοιγε, καὶ λο-
γισμῷ ἀκριβεῖ ἐχρήσατο ἐν τῷ τοιῷδε· ἐν νυκτὶ γὰρ, τοῖς
τε ἀποχρώντως καὶ τοῖς ἐνδεῶς πρὸς τὰς μάχας παρε-
σκευασμένοις, πολλὰ ἐκ τοῦ παραλόγου ξυμβάντα, τοὺς
μὲν ἔσφηλε τοὺς κρείσσονας, τοῖς χείροσι δὲ παρὰ τὰ
6 ἐξ ἀμφοῖν ἐλπισθέντα τὴν νίκην παρέδωκεν, αὐτῷ τε
κινδυνεύοντι τὸ πολὺ ἐν ταῖς μάχαις σφαλερὰ ἡ νὺξ
κατεφαίνετο· καὶ ἅμα ἡττηθέντι τε αὖθις Δαρείῳ, τὴν
ξυγχώρησιν, τοῦ χείρονι ὄντι καὶ χειρόνων ἡγεῖσθαι, ἡ
λαθραία τε καὶ νυκτερινὴ ἐκ σφῶν ἐπίθεσις ἀφῃρεῖτο.
7 Εἴτε τι ἐκ τοῦ παραλόγου πταῖσμα σφίσι ξυμπέσοι, τοῖς
μὲν πολεμίοις τὰ κύκλῳ φίλια, καὶ αὐτοὶ τῆς χώρας
ἔμπειροι· σφεῖς δὲ ἄπειροι ἐν πολεμίοις τοῖς πᾶσιν, ὧν
οὐ μικρὰ μοῖρα οἱ αἰχμάλωτοι ἦσαν, ξυνεπιθησόμενοι ἐν
νυκτὶ, μὴ ὅτι πταίσασιν, ἀλλὰ καὶ εἰ μὴ παρὰ πολὺ
8 νικῶντες φαίνοιντο. Τούτων τε τῶν λογισμῶν ἕνεκα ἐπαι-
νῶ Ἀλέξανδρον, καὶ τοῦ ἐς τὸ φανερὸν ὑπερόγκου, οὐ μεῖον.

1 XI. Δαρεῖος δὲ καὶ ὁ ξὺν Δαρείῳ στρατὸς, οὕτως
ὅπως τὴν ἀρχὴν ἐτάξαντο, ἔμειναν τῆς νυκτὸς ξυντεταγ-

6. *καὶ χειρόνων* — priorem voculam ex Optimo nunc adjeci.

ſet cum Parmenione, longius de ejus conſilio cogitaſſe. At quum et alii adeſſent, ad oſtendendam ſuam fiduciam et magnanimitatem et ad augendum reliquorum animum, iſta reſpondiſſe.

4. *ἐν τοῖς κινδύνοις* ut ſaepe pro *ἐς τοὺς κινδύνους*. Verte: *atque haec magnifica ejus vox non magis ex animi magnitudine nata, quam ejus eſſe videbatur, qui ad pericula promtus eſt.*

5. *δοκεῖν δ' ἔμοιγε*] Graeciſmus pro *ὡς δ' ἐμοὶ δοκεῖ* etc. *τοῖς* — *παρεσκευασμένοις* — dativi abſoluti. Verte: *alteri ſi ſatis, alteri ſi parum ad pugnam parati ſunt.*

6. *κινδυνεύοντι τὸ πολὺ*] *quia e ipſe dimicare ſtrenue ac periculo ſe committere ſolebat. Gr. κακοὶ timidi, ignavi; ἀγαθοὶ fortes. Raph.*

χείρονι ὄντι] dativi ſcripti per graeciſmum propter dativum praecedentem *Δαρείῳ*. Requiritur enim *χείρονα αὐτὸν ὄντα*. cf. c. 19, 2.

C. XI.

Arg. Imperitia Darii. Aciei

μένοι· ὅτι οὔτε στρατόπεδον αὐτοῖς περιεβέβλητο ἀκριβὲς,
καὶ ἅμα ἐφοβοῦντο, μὴ σφίσι νύκτωρ ἐπιθοῖντο οἱ πολέ-
μιοι. Καὶ εἴπερ τι ἄλλο, καὶ τοῦτο ἐκάκωσε τοῖς Πέρ- 2
σαις ἐν τῷ τότε τὰ πράγματα, ἡ στάσις ἡ πολλὴ ἡ ξὺν
τοῖς ὅπλοις, καὶ τὸ δέος, (ὅ, τι περ φιλεῖ πρὸ τῶν με-
γάλων κινδύνων γίγνεσθαι,) οὐκ ἐκ τοῦ παραυτίκα σχε-
διασθὲν, ἀλλ' ἐν πολλῷ χρόνῳ μελετηθέν τε καὶ τὴν
γνώμην αὐτοῖς δουλωσάμενον. Ἐτάχθη δὲ αὐτῷ ἡ στρα- 3
τιὰ ὧδε· ἑάλω γὰρ ὕστερον ἡ τάξις, ἥντινα ἔταξε Δα-
ρεῖος, γεγραμμένη, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος. Τὸ μὲν 4
εὐώνυμον αὐτοῦ κέρας οἵ τε Βάκτριοι ἱππεῖς εἶχον, καὶ
ξὺν τούτοις Δάαι, καὶ Ἀραχῶτοι· ἐπὶ δὲ τούτοις Πέρσαι
ἐτετάχατο, ἱππεῖς τε ὁμοῦ καὶ πεζοὶ ἀναμεμιγμένοι, καὶ
Σούσιοι ἐπὶ Πέρσαις, ἐπὶ δὲ Σουσίοις Καδούσιοι. Αὕτη
μὲν ἡ τοῦ εὐωνύμου κέρως, ἔς τε ἐπὶ τὸ μέσον τῆς πάσης
φάλαγγος, τάξις ἦν. Κατὰ δὲ τὸ δεξιὸν, οἵ τε ἐκ 5
κοίλης Συρίας, καὶ οἱ ἐκ τῆς μέσης τῶν ποταμῶν ἐτε-

Cap. XI.

2. ἡ στάσις ἡ πολλὴ ἡ ξὺν τοῖς ὅπλοις — Sic reſtituo ex Veneta, Baſil. et Vulcaniana. In Blancardiana primum et deinde in ſequentibus tranſpoſita erant verba ſic: ἡ στάσις ἡ ξὺν τοῖς ἡ πολλὴ ὅπλοις. Mox vulgo legebatur ἐν πολλοῖς πολλῷ χρόνῳ. Secundam vocem propter Optimum et antiquos Codd. abjeci. Deinde ex Optimo reſcribo τὴν γνώμην et ex iisdem αὐτοῖς pro τὰς γνώμας αὐτῶν.

perſicae et macedonicae inſtructio.

. ἀκριβὲς pertinet ad στρατόπεδον. Verte: *quia neque caſtra munita ipſis circumjecta erant.*

. τοῦτο ἐκάκωσε] τοῦτο reſpicit ad ſeqq. nempe ἡ στάσις et τὸ δέος.

καὶ τὸ δέος etc.] Quae verba in parentheſi leguntur, continent generalem ſententiam. Reliqua de ſolo Perſarum metu ſunt intelligenda. Tanta autem vis eſt timoris vehementis, ut quorum animos occupavit, eos ſegnes inutilesque ad pugnam reddat, cogatque ipſos jam victos ſe agnoſcere, antequam vincantur. *Raph.*

4. Daae] ex vicinia maris Caſpii et Sogdianae, unde cum Bactriis conjuncti ſunt. Sogdiani, qui ſupra c. 8. inter auxilia Darii numerantur, ſine dubio cum Bactriis et Indi montani cum Arachotis conjuncti erant. τὸ μέσον eſt hoc loco *media acies*, φάλαγξ vero ſignificat totam omnium frontem.

τάχατο· καὶ Μῆδοι ἔτι κατὰ τὸ δεξιόν· ἐπὶ δὲ, Παρ-
θυαῖοι καὶ Σάκαι· ἐπὶ δὲ Τάπυροι καὶ Ὑρκάνιοι, ἐπὶ
δὲ, Ἀλβανοὶ καὶ Σακεσῖναι· οὗτοι μὲν ἐς τε ἐπὶ τὸ μέ-
6 σον τῆς πάσης φάλαγγος. Κατὰ τὸ μέσον δὲ, ἵνα ἦν
βασιλεὺς Δαρεῖος, οἵ τε συγγενεῖς τοῦ βασιλέως ἐτετάχα-
το, καὶ οἱ μηλοφόροι Πέρσαι, καὶ Ἰνδοὶ, καὶ Κᾶρες οἱ
7 ἀνάσπαστοι καλούμενοι, καὶ οἱ Μάρδοι τοξόται. Οὔξιοι
δὲ, καὶ Βαβυλώνιοι, καὶ οἱ πρὸς τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ,
8 καὶ Σιτακινοὶ, ἐς βάθος ἐπιτεταγμένοι ἦσαν. Προετε-
τάχατο δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ εὐωνύμου, κατὰ τὸ δεξιὸν τοῦ Ἀλε-
ξάνδρου, οἵ τε Σκύθαι ἱππεῖς, καὶ τῶν Βακτριανῶν ἐς
9 χιλίους, καὶ ἅρματα δρεπανηφόρα ἑκατόν. Οἱ δὲ ἐλέ-
φαντες ἔστησαν κατὰ τὴν [Δαρείου] ἴλην τὴν βασιλικὴν,
καὶ ἅρματα ἐς πεντήκοντα. Τοῦ δὲ δεξιοῦ οἵ τε Ἀρμενίων
καὶ Καππαδοκῶν ἱππεῖς προετετάχατο, καὶ ἅρματα
10 δρεπανηφόρα πεντήκοντα. Οἱ δὲ Ἕλληνες οἱ μισθοφό-
ροι παρὰ Δαρεῖόν τε αὐτὸν ἑκατέρωθεν, καὶ τοὺς ἅμα
αὐτῷ Πέρσας, κατὰ τὴν φάλαγγα αὐτὴν τῶν Μακεδό-
νων, ὡς μόνοι δὴ ἀντίρροποι τῇ φάλαγγι, ἐτάχθησαν.

5. Scripſi Ἀλβανοὶ, ut 8, 7. et 13, 1. pro Ἀλβάνιοι. Deinde et hic et c. 8, 7. ſcripſi Τάπυροι pro Τόπειροι. Vide Blancardum pag. 180.

9. Recte jam vidit Gronovius, vocem Δαρείου eſſe gloſſema, et reliqua vertenda eſſe: *contra turmam regiam* ſc. Alexandri. Paulo ſuperius reſtitui ex tribus editt. primis τῶν Βακτριανῶν. Articulus primum in Blancardiana vitioſe excidit.

6. συγγενεῖς] hoc nomen primo quidem conſanguineis regis, quibus proprie competit, deinde vero etiam aliis honoris et dignitatis cauſa tributum fuiſſe monſtravit Freinshem. ad Curt. III, 3, 7. Vide etiam infra VII, 11, 10. μηλοφόροι vocantur ſatellites regis Perſarum, quod malum praeferrent in haſtis. Athen. lib. XII. *Raph.* Herodot. VII, 41. et 49 ſeqq. Erant melophoron decem millia, novem millia habebant argentea, reliqui aurea mala in ima haſtilis parte, quam manu tenebant. cf. adhuc Weſſel. ad Diod. 17, 59.

7. ἐς βάθος] poſt reliquos a tergo appoſiti erant, ut agminum altitudinem augerent.

10. Sequebantur igitur agmina Darii, ſi incipis a laeva, ſic: 1) Bactrii 1000. 2) Scythae equites. 3) Bactrii (cum

Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἡ ϛρατιὰ ἐκοσμήθη ὧδε. Τὸ μὲν δεξιὸν 11
αὐτῷ εἶχον τῶν ἱππέων οἱ ἑταῖροι, ὧν προετέτακτο ἡ
ἴλη ἡ βασιλική, ἧς Κλεῖτος ὁ Δρωπίδου ἰλάρχης ἦν. ἐπὶ 12
δὲ ταύτῃ, ἡ Γλαυκίου ἴλη. ἐχομένη δ' αὐτῆς, ἡ τοῦ Ἀρί-
ϛωνος· ἐπὶ δὲ ἡ Σωπόλιδος τοῦ Ἑρμοδώρου· ἐπὶ δὲ, Ἡρα-
κλείδου τοῦ Ἀντιόχου. ἐπὶ ταύτῃ δὲ, ἡ Δημητρίου τοῦ Ἀλ-
θαιμένους· ταύτης δὲ ἐχομένη, ἡ Μελεάγρου· τελευταία
δὲ τῶν βασιλικῶν ἰλῶν, ἧς Ἡγέλοχος ὁ Ἱπποϛράτου ἰ-
λάρχης ἦν. Ξυμπάσης δὲ τῆς ἵππου τῶν ἑταίρων Φιλώ- 13
τας ἦρχεν ὁ Παρμενίωνος. Τῆς δὲ φάλαγγος τῶν Μα- 14
κεδόνων ἐχόμενον τῶν ἱππέων πρῶτον τὸ ἄγημα ἐτέτακτο
τῶν ὑπασπιϛῶν, καὶ ἐπὶ τούτῳ οἱ ἄλλοι ὑπασπιϛαί· ἡ-
γεῖτο δὲ αὐτῶν Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος· τούτων δὲ ἐχο- 15
μένη ἡ Κοίνου τοῦ Πολεμοκράτους, τάξις ἦν· μετὰ δὲ τού-
τους, ἡ Περδίκκου τοῦ Ὀρόντου, ἔπειτα ἡ Μελεάγρου τοῦ Νεο-
πτολέμου, ἐπὶ δὲ ἡ Πολυπέρχοντος τοῦ Σιμμίου, ἐπὶ δὲ ἡ
Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρομένους· ταύτης δὲ ἡγεῖτο Σιμμίας, ὅτι 16

12. Scripſi Ἡρακλείδου pro Ἡρακλείτου. Nam primus caſus eſt Ἡρακλείδης, quem vide I, 2, 9.

15. ἐπὶ δὲ ἡ Ἀμύντου τοῦ Φιλίππου — Scripſi confidenter ex conjectura Grentemesnilii et Blancardi τοῦ Ἀνδρομένους. cf. c. 16, 18. I,

Sogdianis) et Daae (ſub Beſſo) 4) Arachoti (cum Indis mont.) (ſub Barſaente) 5) Perſarum equites et pedites (ſub Ariobarzane) 6) Suſii (ſub Oxathre) 7) Caduſii. Huc usque laevum cornu. Sequitur acies media; 8) Graecorum mercen. pars; 9) cognati et melophori cum Dario, 10) reliqui Graecorum; 11) Indi; 12) Cares anaſpaſtae; 13) Mardi ſagittarii. His omnibus a tergo appoſiti erant 14) Uxii; 15) Babylonii (ſub Bupare) 16) Erythraei maris accolae (ſub Ocondobate et Otane) 17) Sitaceni. Sequitur cornu dextrum; 18) Albanii 19) Saceſini 20) Tapuri 21) Hyrcanii 22) Sacae 23) Parthyaei 24) Medi 25) Syri (ſub Mazaeo) 26) Armenii 27) Cappadoces. Ante cornu dextrum collocati erant 50 currus; totidem ante aciem mediam et elephantes 15. centum curtus ante cornu ſiniſtrum. — Deſunt vero Arii ſub Satibarzane, quos nominaverat auctor ſupra c. 8 acceſſerunt autem Daae, Mardi ſagittarii, et Scythae nominantur bis, ſect. 5 et 8. Non dubito hanc confuſionem librariis imputandam eſſe.

14. τῆς δὲ φάλαγγος] phalanx eſt h. l. acies peditum.

Ἀμύντας ἐπὶ Μακεδονίας ἐς ξυλλογὴν στρατιᾶς ἐσαλ-
17 μένος ἦν· τὸ δὲ εὐώνυμον τῆς φάλαγγος τῶν Μακεδόνων
ἡ Κρατερȣ͂ τȣ͂ Ἀλεξάνδρȣ τάξις εἶχε· καὶ αὐτὸς Κρατε-
ρὸς ἐξῆρχε τȣ͂ εὐωνύμȣ τῶν πεζῶν. Καὶ ἱππεῖς ἐχόμε-
νοι αὐτȣ͂ οἱ ξύμμαχοι, ὧν ἡγεῖτο Ἐριγύϊος ὁ Λαρίχȣ.
18 Τȣ́των δὲ ἐχόμενοι ὡς ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας οἱ Θεσσα-
19 λοὶ ἱππεῖς, ὧν ἦρχε Φίλιππος ὁ Μενελάȣ. Ξύμπαν δὲ
τὸ εὐώνυμον ἦγε Παρμενίων ὁ Φιλώτα, καὶ ἀμφ' αὐτὸν
οἱ τῶν Φαρσηλίων ἱππεῖς οἱ κράτιστοί τε καὶ πλεῖστοι τῆς
Θεσσαλικῆς ἵππȣ.

1 XII. Ἡ μὲν ἐπὶ μετώπȣ τάξις Ἀλεξάνδρῳ ὧδε
κεκόσμητο. Ἐπέταξε δὲ καὶ δευτέραν τάξιν, ὡς εἶναι
2 τὴν φάλαγγα ἀμφίστομον. καὶ παρήγγελτο τοῖς ἡγε-
μόσι τῶν ἐπιτεταγμένων, εἰ κυκλȣμένȣς τȣ̀ς σφῶν ὑπὸ
τȣ͂ Περσικȣ͂ στρατεύματος κατίδοιεν, ἐπιστρέψαντας ἐς τὸ
ἔμπαλιν δέχεσθαι τȣ̀ς βαρβάρȣς· ἐς ἐπικαμπὴν δέ, (εἴ-
πȣ ἀνάγκη καταλαμβάνοι, ἢ ἀναπτύξαι ἢ ξυγκλεῖσαι
3 τὴν φάλαγγα,) κατὰ μὲν τὸ δεξιὸν κέρας ἐχόμενοι τῆς
βασιλικῆς ἴλης τῶν Ἀγριάνων ἐτάχθησαν οἱ ἡμίσεες,
ὧν ἡγεῖτο Ἄτταλος, καὶ μετὰ τȣ́των οἱ Μακεδόνες οἱ
τοξόται, ὧν Βρίσων ἦρχεν· ἐχόμενοι δὲ τῶν τοξοτῶν, οἱ
ἀρχαῖοι καλȣ́μενοι ξένοι, καὶ ἄρχων τȣ́των Κλέανδρος.

14, 3. II, 8, 6. Diodorus XVII, 57. ejus loco ſcripſit nomen Philippi, Balacri fil. Unde jam olim de eo, qui Amyntae locum tenebat, dubium fuiſſe videtur. Mox habet Optimus ξυλλογὸν, quod tamen recipere dubitavi, ſicut etiam Μενελέȣ, quod reliquis locis non retinet.

Cap. XII.

2. παρήγγελτο et ὑπὸ τȣ͂ Περσικȣ͂, utrumque ex Opt. pro παρηγγέλλετο et πρὸς τȣ͂ Π.

17. ἐχόμενοι αὐτȣ͂, ſc. ἐτάχθησαν.

C. XII.

Arg. Macedonum acies ſubſidiaria.

1. ἀμφίστομον] Arrian. Tact. c. 39. „amphiſtomos phalanx vocatur, quae dimidiam partem virorum averſam habet a ſe mutuo, ſic ut terga ſibi obvertant.“ cf. infra V, 17, 12. *Raph*. Cap. 14, 8. eadem vocatur φάλαγξ διπλῆ.

3. ἀρχαῖοι ξένοι] Gronovio diſtingui videntur priſci, qui

Προετάχθησαν δὲ τῶν τε Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν 4
οἵ τε πρόδρομοι καὶ οἱ Παίονες, ὧν Ἀρέτης καὶ Ἀ-
ρίστων ἡγοῦντο. Ξυμπάντων δὲ προτεταγμένοι ἦσαν οἱ
μισθοφόροι ἱππεῖς, ὧν Μενίδας ἦρχε. Τῆς δὲ βα- 5
σιλικῆς ἴλης καὶ τῶν ἄλλων ἑταίρων προτεταγμένοι
ἦσαν τῶν τε Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν οἱ ἡμίσεες,
καὶ οἱ Βαλάκρου ἀκοντισταί· οὗτοι κατὰ ἅρματα δρεπα-
νηφόρα ἐτετάχατο. Μενίδα δὲ καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν 6
παρήγγελτο, εἰ περιϊππεύοιεν οἱ πολέμιοι τὸ κέρας
σφῶν, ἐς πλαγίους ἐμβάλλειν αὐτοὺς ἐπικάμψαντας.
Τὰ μὲν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως οὕτως ἐτέτακτο Ἀλεξάνδρῳ
Κατὰ δὲ τὸ εὐώνυμον, ἐς ἐπικαμπὴν, οἵ τε Θρᾷκες ἐτε- 7
τάχατο, ὧν ἡγεῖτο Σιτάλκης. Καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ ξύμ-
μαχοι ἱππεῖς, ὧν ἦρχε Κοίρανος. Ἐπὶ δὲ οἱ Ὀδρύσαι
ἱππεῖς, ὧν ἡγεῖτο Ἀγάθων ὁ Τυρίμμα. Ξυμπάντων 8
δὲ ταύτῃ προετάχθη ἡ ξενικὴ ἵππος ἡ τῶν μισθοφόρων,
ὧν Ἀνδρόμαχος ὁ Ἱέρωνος ἦρχεν. Ἐπὶ δὲ τοῖς σκευο-
φόροις, οἱ ἀπὸ Θρᾴκης πεζοὶ ἐς φυλακὴν ἐτάχθησαν.
Ἡ πᾶσα δὲ στρατιὰ Ἀλεξάνδρου, ἱππεῖς μὲν ἐς ἑπτα- 9
κισχιλίους, πεζοὶ δὲ ἀμφὶ τὰς τέσσαρας μυριάδας.

4. πρόδρομοι — Vulgo additur ἱππεῖς, quod, Optimo jubente, abjeci. Coeranus, qui mox nominatur, idem eſſe videtur, qui reliquis locis Caranus vocatur.

ex Macedonia cum rege ierant, a novellis nunc adſcitis. Eidem ſuſpecti ſunt *Macedones ſagittarii*, quorum nuſpiam praeterea Arrianus mentionem fecit. Sed poſſunt eſſe altera totius agminis ſagittariorum pars; reliqui ſagittarii, qui erant Cretenſes, occurrunt ſect. 5.

9. Ordo totius aciei Macedonum hic eſt: in fronte a dextra ad ſiniſtram primi ſunt 1) Balacri jaculatores. 2) dimidia pars ſagittariorum et jaculatorum. 3) equites amici ſub Philota, et quidem turma Cliti, Glauciae, Ariſtonis, Sopolidis, Heraclidae, Demetrii, Meleagri et Hegelochi. 4) agema peditum et 5) reliqui hypaſpiſtae ſub Nicanore. Huc usque porrectum erat cornu dextrum, cui praeerat Alexander; ad cornu ſiniſtrum, cui praefectus erat Parmenion, pertinent 6) pezetaeri ſub Cratero, et quidem taxis Coeni, Perdiccae, Meleagri, Polyperchontis, Amyntae (quam frater, Simmias, ducebat,) Crateri. 7) equi-

1 XIII. Ὡς δὲ ὁμȣ̃ ἤδη τὰ ϛρατόπεδα ἐγίγνετο, ὤφθη Δαρεῖος, καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν, οἵ τε μηλοφόροι Πέρσαι, καὶ Ἰνδοὶ, καὶ Ἀλβανοὶ, καὶ Κᾶρες οἱ ἀνάσπαϛοι, καὶ οἱ Μάρδοι τοξόται κατ' αὐτὸν Ἀλέξανδρον
2 τεταγμένοι καὶ τὴν ἴλην τὴν βασιλικήν. Ἦγε δὲ ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν τὸ αὐτȣ̃ Ἀλέξανδρος μᾶλλον, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντιπαρῆγον, ὑπερφαλαγγȣ̃ντες πολὺ ἐπὶ τῷ σφῶν εὐωνύμῳ. Ἤδη τε οἱ τῶν Σκυθῶν ἱππεῖς παριππεύον-

Cap. XIII.

1. Δαρεῖος καὶ οἱ etc. Sic reſtituo ex editionibus ante Gronovium, in cujus editione primum legitur Δαρεῖός τε καὶ, quod bonum quidem eſſet, ſed pro vitio operarum habendum eſt, quia in notis nihil monuit.

2. Ex Veneta, Baſileenſi et optimo Codice ſcribo ὑπερφαλαγγȣ̃ντες πολὺ pro vulgato ἐς πολύ.

tes reliquorum ſociorum ſub Erigyio et 8) Theſſalorum ſub Philippo. Poſtremis harum copiarum ordinibus praeceptum erat, ut, ſi hoſtem a tergo conſpicerent, in eum converterentur. In cornibus vero ad inflexionem conſtituti erant, et quidem ad latus agematis equitum primi 1) dimidia pars Agrianum ſub Attalo; 2) reliqui ſagittarii ſub Briſone; 3) exteri veterani, equites ſub Cleandro, 4) Paeones et Prodromi ſub Ariſtone et Arete, et 5) equites mercenarii ſub Menida; ad latus Theſſalorum 1) Thraces jaculatores ſub Sitalce, 2) equites merc. Coerani, 3) Odryſae, equit. Thrac. duce Agathone, 4) equites mercenarii Andromachi.

C. XIII.

Arg. Occaſio et principium praelii. Bactriorum virtus et curruum impetus. Sed ſuperant Macedones.

1. Non accurate et ſecundum ordinem, qui paulo ante deſcriptus eſt, haec gentium nomina poſita ſunt.

2. ἐπὶ τὸ δεξιὸν τὸ αὐτȣ̃] „Ducebat autem Alexander magis verſus dexteram ſui partem." Gronovius id propterea factum eſſe vult, ut locum, in quo, Curtio auctore, murices ferreos defoderat Darius, circumiret. Sed de muricibus omnino nihil habet Arrianus. Melius eſt, ut excederet ex loca, quae a Dario in uſum curruum falcatorum aequata erant. Sed lucem affert Diodor. XVII, 57. Alexander, ait, λοξὴν τὴν τάξιν ποιȣ́μενος, δι' ἑαυτȣ̃ τὴν ὅλην κρίσιν τȣ̃ κινδύνȣ ποιεῖσθαι διεγνώκει. Alexander igitur Epaminondam imitaturus, univerſam aciem ſuam collocaverat obliquam, et dextram verſus ducebat, eo conſilio, ut Darii cornu ſiniſtrum praeteriret atque hoſtes a latere cum optimo equitatu ſuo aggrederetur. Darius autem hoc videns, ἀντιπαρῆγε ſuos eodem, quo Alexander tende-

τες ἥπτοντο τῶν προτεταγμένων της Ἀλεξάνδρου τάξεως·
καὶ Ἀλέξανδρος ἔτι ὅμως ἦγεν ἐπὶ δόρυ, καὶ ἐγγὺς ἦν
τοῦ ἐξαλλάσσειν τὸν ὡδοπεποιημένον πρὸς τῶν Περσῶν
χῶρον. Ἔνθα δὴ δείσας Δαρεῖος, μὴ προχωρησάντων 4
ἐς τὰ οὐχ ὁμαλὰ τῶν Μακεδόνων, ἀχρεῖα σφίσι γένηται 1
τὰ ἅρματα, κελεύει τοὺς προτεταγμένους τοῦ εὐωνύμου
περιϊππεύειν τὸ κέρας τὸ δεξιὸν, ᾗ Ἀλέξανδρος ἦγε, τοῦ
μηκέτι πρόσωτέρω αὐτοὺς ἐξάγειν τὸ κέρας. Τούτου δὲ 5
γενομένου, Ἀλέξανδρος ἐμβάλλειν κελεύει ἐς αὐτοὺς, τοὺς
μισθοφόρους ἱππέας, ὧν ἡγεῖτο Μενίδας· ἀντεκδραμόν-
τες δὲ ἐπ' αὐτοὺς οἵ τε Σκύθαι ἱππεῖς καὶ τῶν Βακτρίων 1
οἱ ξυντεταγμένοι τοῖς Σκύθαις, ἐκθλίβουσιν ὀλίγους ὄντας
πολλῷ πλείονες. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς περὶ Ἀρίστωνά τε 6
Παίονας καὶ τοὺς ξένους ἐμβαλεῖν τοῖς Σκύθαις ἐκέλευσε· 1
καὶ ἐγκλίνουσιν οἱ βάρβαροι. Βάκτριοι δὲ οἱ ἄλλοι πε- 7
λάσαντες τοῖς Παίοσί τε καὶ ξένοις, τούς τε σφῶν φεύ-
γοντας ἤδη ἀνέτρεψαν ἐς τὴν μάχην, καὶ τὴν ἱππομα- 1
χίαν ξυστῆναι ἐποίησαν· καὶ ἔπιπτον μὲν πλείονες τῶν 8
Ἀλεξάνδρου, τῷ τε πλήθει τῶν βαρβάρων βιαζόμενοι,
καὶ ὅτι αὐτοί τε οἱ Σκύθαι καὶ οἱ ἵπποι αὐτοῖς ἀκριβέστε-
ρον ἐς φυλακὴν πεφραγμένοι ἦσαν. Ἀλλὰ καὶ ὡς τὰς 9

6. Vulgo legitur τοὺς περὶ Ἀρέταν τε Παίονας. Sed ſcripſi Ἀρίστωνά τε et quia non Aretes ſed Ariſton Paeonibus praeeſt (II, 9, 3. III, 12, 4.) et quia mox Aretes cum reliquis prodromis contra alios mittitur, c. 14, 1. 4. Revocavi etiam ex Veneta et Baſil. ἐγκλίνουσιν pro ἐκκλίνουσιν, quod eſt in reliquis editis omnibus.

bat, ducebat. Inde proelium coepit in dextro Alexandri cornu. Et omnino, ſi hanc tenes explicationem, totius praelii deſcriptio plana eſt.

3. τῶν προτεταγμένων] intellige Agrianum et ſagittariorum dimidiam partem, et Balacri jaculatores.

ἐγγὺς ἦν etc. *ac jam prope erat, ut locum excederet, quem Perſae aequaverant. Facius.*

4. τοῦ εὐωνύμου nempe Perſarum. τὸ δεξιὸν ſc. Macedonum.

6. τοὺς ξένους ſc. Cleandri. Ut recte omnia intelligantur, delineandus eſt utriusque aciei ordo.

8. πεφραγμένοι] Curt. IV, 9, 3.: equitibus (perſicis) equisque tegumenta erant ex ferreis laminis ſerie inter ſe connexis.

τε προσβολὰς αὐτῶν ἐσεχόντο οἱ Μακεδόνες, καὶ βίᾳ
10 κατ' ἴλας προσπίπτοντες ἐξώθουν ἐκ τῆς τάξεως. Καὶ
ἐν τούτῳ τὰ ἅρματα τὰ δρεπανηφόρα ἐφῆκαν οἱ βάρβαροι
κατ' αὐτὸν Ἀλέξανδρον, ὡς ἀναταράξαντες αὐτῷ
11 τὴν φάλαγγα· καὶ ταύτῃ μάλιστα ἐψεύσθησαν. Τὰ
μὲν γὰρ εὐθὺς ὡς προσεφέρετο, κατηκόντισαν οἵ τε
Ἀγριᾶνες, καὶ οἱ ξὺν Βαλάκρῳ ἀκοντισταὶ, οἱ προτεταγμένοι
τῆς ἵππου τῶν ἑταίρων· τὰ δὲ τῶν ῥυτήρων ἀντιλαμβανόμενοι,
τούς τε ἀναβάτας κατέσπων, καὶ τοὺς
ἵππους περιϊστάμενοι ἔκοπτον· ἔστι δὲ ἃ καὶ διεξέπεσε διὰ
12 τῶν τάξεων· διέσχον γὰρ, ὥσπερ παρήγγελτο αὐτοῖς,
ἵνα προσέπιπτε τὰ ἅρματα· καὶ ταύτῃ μάλιστα ξυνέβη
αὐτά τε σῶα, καὶ οἷς ἐπηλάθη, ἀβλαβεῖς διελθεῖν·
13 ἀλλὰ καὶ τούτων οἵ τε ἱπποκόμοι τῆς Ἀλεξάνδρου στρατιᾶς,
καὶ οἱ ὑπασπισταὶ οἱ βασιλικοὶ ἐκράτησαν.

1 XIV. Ὡς δὲ Δαρεῖος ἐπῆγεν ἤδη τὴν φάλαγγα
πᾶσαν, ἐνταῦθα Ἀλέξανδρος Ἀρέτην μὲν κελεύει ἐμβαλεῖν
τοῖς περιϊππεύουσι τὸ κέρας σφῶν τὸ δεξιὸν ὡς ἐς
κύκλωσιν· αὐτὸς δὲ τέως μὲν ἐπὶ κέρως τοὺς ἀμφ' αὐτὸν
2 ἦγε. Τῶν δὲ ἐκβοηθησάντων ἱππέων τοῖς κυκλουμένοις

10. ἐφῆκαν ex Opt. recepi pro ἀφῆκαν.
11. διὰ τῶν τάξεων] Sic reſcribo ex quatuor primis editis. In Gronoviana primum neglectus eſt articulus.

Cap. XIV.

1. Ex Opt. et primis editt. ſcripſi Ἀρέτην hic et infra ſect. 4. pro vulgato Ἀρέταν; deinde pro ἀμφ' αὐτὸν, ex Veneta ſet Baſil. revocavi ἀμφ' αὐτὸν, quod ſenſus loci poſtulat.
2. Vulgo legebatur τῶν δε ἐκβοηθησάντων τοῖς καλυμένοις τὸ κέρα σφῶν τὸ δεξιόν. Sed emendavi, ex optimo ſcribens κυκλουμένοις

9. καὶ βίᾳ etc. Verte cum Gronovio: *et turmatim magna vi invecti*, ordines eorum turbarunt, vel potius loco eos pepulere. ἐξώθουν ſc. αὐτούς.

C. XIV.

Arg. Darius fugere incipit, impetu ab Alexandro in eum facto. Perruptio Perſarum ad impedimenta usque, ſed fugantur.

1. κύκλωσιν explicat Livius XXXI. 21. „circumvenire a cornibus et amplecti hoſtium aciem (quod multitudini adverſus paucos facile videbatur) conati ſunt.“ *Raph.*

2. τῶν δὲ ἐκβοηθησάντων etc.

τὸ κέρας τὸ δεξιὸν παραῤῥηξάντων τι τῆς πρώτης φά-
λαγγος τῶν βαρβάρων, ἐπιστρέψας κατὰ τὸ διέχον, καὶ
ὥσπερ ἔμβολον ποιήσας τῆς τε ἵππου τῆς ἑταιρικῆς καὶ
τῆς φάλαγγος τῆς ταύτῃ τεταγμένης, ἦγε δρόμῳ τε καὶ
ἀλαλαγμῷ ὡς ἐπὶ αὐτὸν Δαρεῖον. Καὶ χρόνον μέν τινα 3
ὀλίγον ἐν χερσὶν ἡ μάχη ἐγένετο. Ὡς δὲ οἵ τε ἱππεῖς οἱ
ἀμφ' Ἀλέξανδρον καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος εὐρώστως ἐνέ-
κειντο, ὠθισμοῖς τε χρώμενοι, καὶ τοῖς ξυστοῖς τὰ πρόσ-
ωπα τῶν Περσῶν κόπτοντες, ἥ τε φάλαγξ ἡ Μακεδο-
νικὴ πυκνὴ καὶ ταῖς σαρίσσαις πεφρικυῖα, ἐμβέβληκεν
ἤδη αὐτοῖς, καὶ πάντα ὁμοῦ τὰ δεινὰ καὶ πάλαι ἤδη
φοβερῷ ὄντι Δαρείῳ ἐφαίνετο, πρῶτος αὐτὸς ἐπιστρέψας
ἔφευγεν· ἐφοβήθησαν δὲ καὶ οἱ περιϊππεύοντες τῶν Περ- 4
σῶν τὸ κέρας, ἐμβαλόντων ἐς αὐτοὺς εὐρώστως τῶν περὶ
Ἀρέτην. Ταύτῃ μὲν δὴ τῶν Περσῶν φυγὴ καρτερὰ ἦν· 5
καὶ οἱ Μακεδόνες ἐφεπόμενοι ἐφόνευον τοὺς φεύγοντας.
Οἱ δὲ ἀμφὶ Σιμμίαν καὶ ἡ τούτου τάξις οὐκέτι συνεξορμῆ- 6
σαι Ἀλεξάνδρῳ δυνατοὶ ἐγένοντο ἐς τὴν δίωξιν, ἀλλ' ἐ-
πιστήσαντες τὴν φάλαγγα αὐτοῦ, ἠγωνίζοντο, ὅτι τὸ εὐώ-
νυμον τῶν Μακεδόνων πονεῖσθαι ἠγγέλλετο.* Καὶ ταύ- 7
τῃ παραῤῥαγείσης αὐτοῖς τῆς τάξεως, κατὰ τὸ διέχον
διεκπαίουσιν τῶν τε Ἰνδῶν τινὲς καὶ τῆς Περσικῆς ἵππου,
ὡς ἐπὶ τὰ σκευοφόρα τῶν Μακεδόνων· καὶ τὸ ἔργον ἐκεῖ

• et eodem auctore abjiciens voculam σφῶν. Vocem ἱππέων ex reliquis editionibus revocavi, quum in Rapheliana, operarum vitio excidiſſet.

4. τῶν περὶ — ex Opt. pro τῶν ἀμφὶ Ἀρ.

Verte: *quum vero equites ii,* (Perſarum) *qui* (ſuis) *dextrum* (Macedonum) *cornu circumeuntibus auxilio ierant, aliquantulum frontem barbarorum diſtraxiſſent* etc. Bactrii dum ſuis auxilio prodeunt, reliqui non ſubſequuntur, ita ut ſpatium aliquod in fronte Perſarum maneret vacuum. Id quod confirmat Curtius IV, 25, 20. *Rarior,* inquit. *acies erat in dextro cornu* (debuiſſet ſcribere in ſiniſtro vel potius in media acie.) *Perſarum. Namque inde Bactriani deceſſerant,* (addit: ad impedimenta opprimenda, quod iterum falium;) *itaque Alexander laxatos ordines invadit* etc.

• — ἐπιστρέψας ſc. Ἀλέξανδρος.

4. τὸ κέρας] dextrum nempe Alexandri. *Raph.*

8 καρτερὸν ἐγίγνετο. Οἵ τε γὰρ Πέρσαι θρασέως ἐνέκειν-
το ἀνόπλοις τοῖς πολλοῖς, καὶ ἐ προσδοκήσασιν ἐπὶ
σφᾶς διεκπεσεῖσθαι τινὰς, διακόψαντας διπλῆν τὴν
9 φάλαγγα· καὶ οἱ αἰχμάλωτοι βάρβαροι, ἐμβαλλόντων
τῶν Περσῶν, ξυνεπέθεντο καὶ αὐτοὶ τοῖς Μακεδόσιν ἐν
10 τῷ ἔργῳ. Τῶν δ' ἐπιτεταγμένων ἐπὶ τῇ πρώτῃ φάλαγ-
γι ἡγεμόνες ὀξέως, μαθόντες τὸ γινόμενον, μεταβαλόν-
τες (ἧπερ παρήγγελτο αὐτοῖς) τὴν τάξιν, ἐπιγίγνονται
κατὰ νώτȣ τοῖς Πέρσαις, καὶ πολλȣ̀ς μὲν αὐτῶν αὐτȣ̃
ἀμφὶ τοῖς σκευοφόροις ξυνεχομένȣς ἀπέκτειναν· οἱ δὲ
11 αὐτῶν ἐγκλίναντες, ἔφευγον. Οἱ δὲ ἐπὶ τȣ̃ δεξιȣ̃ κέρως
τῶν Περσῶν, ȣ̋πω τῆς φυγῆς τῆς Δαρείȣ ᾐσθημένοι, πε-
ριϊππεύσαντες τὸ Ἀλεξάνδρȣ εὐώνυμον, κατὰ κέρας τοῖς
ἀμφὶ τὸν Παρμενίωνα ἐνέβαλον.

1 XV. Καὶ ἐν τȣ́τῳ ἀμφιβόλων τὰ πρῶτα γενομέ-
νων τῶν Μακεδόνων, πέμπει Παρμενίων παρ' Ἀλέξαν-
δρον σπȣδῇ ἀγγελȣ̃ντα, ὅτι ἐν ἀγῶνι ξυνέχεται τὸ κατὰ
2 σφᾶς, καὶ βοηθεῖν δεῖ. Ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλε-
ξάνδρῳ, τȣ̃ μὲν διώκειν ἔτι ἀπετράπετο· ἐπιςρέψας δὲ
ξὺν τῇ ἵππῳ τῶν ἑταίρων, ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν τῶν βαρβά-
3 ρων ἦγε δρόμῳ. Καὶ πρῶτα μὲν τοῖς φεύγȣσι τῶν πολε-
μίων ἱππεῦσι, τοῖς τε Παρθυαίοις, καὶ τῶν Ἰνδῶν ἔςιν

8. ἐνέκειντο ex Opt. pro προσέκειντο. Deinde ex Vulcaniana re-ſtitui καρτερὸν ἐγίγνετο, pro κ. ἐγένετο, quod nuper ex Veneta et Baſil. revocatum erat. Sed Gronovius ex MStis nihil contra Vulcanium monuerat.

8. ἐπὶ σφᾶς διεκπ. τινὰς] *ut ad ſe penetrarent ulli. idem.*

10. ἐπιτεταγμένων] cf. c. 12, 1. 2.

C. XV.

Arg. Laevum Macedonum cornu laborat. Pugna acerrima, quum Alexander, huic auxilio veniens, in Perſas ab impedimentis repulſos incideret. Victoria Macedonum. Caſtra Darii capta. Alexander Darium usque Arbela perſequitur. Numerus caeſorum.

3. τοῖς φεύγȣσι] intelligas eos Perſici exercitus, qui per disruptam phalangem in impedimenta impetum fecerant, et c. 14, 10. repulſi narrabantur. Nunc inſtabat iis a tergo phalanx ſubſidiaria, a fronte Alexander cum equitatu, nec erat quo fugerent, niſi per-

οἷς, καὶ Πέρσαις τοῖς πλείστοις καὶ κρατίστοις ἐμβάλλει·
καὶ ἱππομαχία αὕτη καρτερωτάτη τοῦ παντὸς ἔργου ξυνέ-
στη. Ἐς βάθος τε γὰρ οἷα δὴ ἰλαδὸν τεταγμένοι, ἀνέ- 4
στρεφον οἱ βάρβαροι, καὶ ἀντιμέτωποι τοῖς ἀμφ' Ἀλέ-
ξανδρον ξυμπεσόντες, οὔτε ἀκοντισμῷ ἔτι, οὔτ' ἐξελιγμοῖς
τῶν ἵππων, ἧπερ ἱππομαχίας δίκη, ἐχρῶντο, ἀλλὰ 5
διεκπαῖσαι πᾶς τις τὸ καθ' αὑτὸν, ὡς μόνην ταύτην
σωτηρίαν οὖσαν ἐπειγόμενοι, ἔκοπτόν τε καὶ ἐκόπτοντο
ἀφειδῶς, οἷα δὴ οὐχ ὑπὲρ νίκης ἀλλοτρίας ἔτι, ἀλλ'
ὑπὲρ σωτηρίας οἰκείας ἀγωνιζόμενοι. καὶ ἐνταῦθα μὲν 6
πίπτουσιν ἀμφὶ ἑξήκοντα τῶν ἑταίρων τοῦ Ἀλεξάνδρου,
καὶ τιτρώσκεται Ἡφαιστίων τε αὐτὸς καὶ Κοῖνος, καὶ Με-
νίδας. Ἀλλ' ἐκράτησε καὶ τούτων Ἀλέξανδρος. Καὶ 7
τούτων μὲν ὅσοι διεξέπεσον διὰ τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον,
ἔφευγον ἤδη ἀνὰ κράτος. Ἀλέξανδρος δὲ ἐγγὺς ἦν
προσμῖξαι ἤδη τῷ δεξιῷ κέρατι τῶν πολεμίων. Καὶ ἐν 8
τούτῳ οἱ Θεσσαλοὶ ἱππεῖς, λαμπρῶς ἀγωνισάμενοι, οὐχ
ὑπελείποντο Ἀλεξάνδρῳ τοῦ ἔργου· ἀλλὰ γὰρ ἔφευγον
ἤδη οἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως τῶν βαρβάρων, ὁπότε Ἀλέ-
ξανδρος αὐτοῖς συνέμιξεν· ὥς τε ἀποτραπόμενος Ἀλέ- 9
ξανδρος, ἐς τὸ διώκειν αὖθις Δαρεῖον ἐξώρμησε, καὶ ἐ-
δίωξεν ἔς τε φάος ἦν· καὶ οἱ ἀμφὶ Παρμενίωνα τὸ κατ'
αὑτοὺς διώκοντες εἵποντο. Ἀλλὰ Ἀλέξανδρος μὲν δια- 10

Cap. XV.

5. *σωτηρίαν σφίσιν* — alteram vocem, Opt. jubente, abjeci.

7. *διεξέπεσον* ſcripſi ex omnibus MStis pro *ἐξέπεσον*. *ἤδη* vero poſt *ἔφευγον* receptum eſt ex optimo.

fracta alterutra acie. Parthyaei vero ſupra (14, 7.) in numero perrumpentium non nominati ſunt.

4. *ἐς βάθος*] *Nam et in altitudinem, utpote turmatim conſtituti, ſeſe convertebant barbari* — nempe in Macedonas. *Raph.*

6. Miror, Coenum et Menidam hic vulneratos dici. Coenus praefectus erat agminis pedi-tum, et Menidas equitum mercenariorum. Alexander autem ſolummodo cum agmine amicorum reverſus narrabatur ſect. 2. Saltem etiam Diod. XVII, 61. et Curtius eos non in periculo hoc ſed in praelio vulneratos indicat.

8. *τοῦ ἔργου* ſc. *τι*.

βὰς τὸν ποταμὸν τὸν Λύκον, κατεϛρατοπέδευσεν αὐτȣ̃,
ὡς ἀναπαῦσαι ὀλίγον τȣ̀ς τε ἄνδρας καὶ τȣ̀ς ἵππȣς.
11 Παρμενίων δὲ τό, τε ϛρατόπεδον τῶν βαρβάρων εἷλε, καὶ
τὰ σκευοφόρα, καὶ τȣ̀ς ἐλέφαντας, καὶ τὰς καμήλȣς.
12 Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπαύσας τȣ̀ς ἀμφ' αὐτὸν ἱππέας ἔς
τε ἐπὶ μέσας νύκτας, προὐχώρει αὖθις κατὰ σπȣδὴν
ἐπ' Ἄρβηλα, ὡς Δαρεῖόν τε αἱρήσων ἐκεῖ, καὶ τὰ χρή-
13 ματα, καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν τὴν βασιλικήν. Καὶ
ἀφίκετο εἰς Ἄρβηλα τῇ ὑϛεραίᾳ, διώξας τȣ̀ς πάντας ἐκ
14 τῆς μάχης ϛαδίȣς μάλιϛα ἐς ἑξακοσίȣς. Καὶ Δαρεῖον μὲν
ȣ̓ καταλαμβάνει ἐν Ἀρβήλοις, ἀλλ' ἔφευγεν ȣ̓δέν τι ἐλιν-
νύσας Δαρεῖος· τὰ χρήματα δὲ ἐγκατελήφθη, καὶ ἡ
κατασκευὴ πᾶσα· καὶ τὸ ἅρμα τὸ Δαρείȣ αὖθις ἐγκα-
15 τελήφθη καὶ ἡ ἀσπὶς αὖθις, καὶ τὰ τόξα ἑάλω. Ἀπέ-
θανον δὲ τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον, ἄνδρες μὲν ἐς ἑκατὸν μά-
λιϛα· ἵπποι δὲ ἔκ τε τῶν τραυμάτων καὶ τῆς κακοπαθείας
τῆς ἐν τῇ διώξει, ὑπὲρ τȣ̀ς χιλίȣς, καὶ τȣ́των τῆς ἑται-
16 ρικῆς ἵππȣ σχεδόν τι οἱ ἡμίσεες. Τῶν βαρβάρων δὲ, νε-
κρῶν μὲν ἐλέγοντο ἐς τριάκοντα μυριάδας· ἑάλωσαν δὲ
πολλῷ πλείονες τῶν ἀποθανόντων, καὶ οἱ ἐλέφαντες,
17 καὶ τῶν ἁρμάτων ὅσα μὴ κατεκόπη ἐν τῇ μάχῃ. Τȣ̃το

12. Scripſi ἀμφ αὐτὸν pro ἀμφ' αὑτὸν, quod ſententia loci poſtulat.

15. ἐς ἑκατὸν — Nimis parvum hunc numerum eſſe videbis, ſi confers c. 13, 5. 8. c. 14, 7. c. 11, 1. 6. Curtio auctore minus quam CCC, Diodoro auctore, ad D Macedonum caeſi ſunt. Unde in Arriano ſcriptum fuiſſe opinor [H̅] i.e. *quingenti*, non H, quod eſſet *centum*. Mox etiam numerus caeſorum Perſarum, ἐς τριάκοντα μυριάδας, omnem veroſimilitudinem excedit. Si cum Diodoro conſentiret Arrianus, ſcribendum fuiſſet ἐς ΠIIII μυριάδας, ad novem myriades. Iſti numeri, male ſcripti, facile pro ΔΔΔ haberi potuere.

16. Ex optimo reſtitui πολλῷ πλείονες pro πολὺ πλ. et ex MStis omnibus et Veneta ac Baſileenſi Ἀθηναίοις pro Ἀθήνησι.

10. τὸν Λύκον] qui in Tigrim effunditur.

13. τȣ̀ς πάντας] non de Perſis intelligendum, ſed referendum ad ϛαδίȣς vertendumque: *inſecutus omnino a pugna (poſt pugnam) ſtadia circiter ad* DC. *Raph.*

τέλος τῇ μάχῃ ταύτῃ ἐγένετο, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίοις Ἀριστοφάνους, μηνὸς Πυανεψιῶνος· καὶ Ἀριστάνδρῳ ξυνέβη ἡ μαντεία, ἐν τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐν ὅτῳ ἡ σελήνη ἐκλιπὴς ἐφάνη, τήν τε μάχην Ἀλεξάνδρῳ καὶ τὴν νίκην γενέσθαι.

XVI. Δαρεῖος μὲν δὴ εὐθὺς ἐκ τῆς μάχης παρὰ 1
τὰ ὄρη τὰ Ἀρμενίων ἤλαυνεν ἐπὶ Μηδίας, καὶ ξὺν αὐτῷ οἵ τε Βάκτριοι, οἱ ἐπανεληλυθότι τε ἐν τῇ μάχῃ ξυνετάχθησαν, ἔφυγον, καὶ Περσῶν οἵ τε συγγενεῖς οἱ βασιλέως, καὶ τῶν μηλοφόρων καλουμένων οὐ πολλοί. Προσ- 2
εγένοντο δὲ αὐτῷ κατὰ τὴν φυγὴν καὶ τῶν μισθοφόρων ξένων ἐς δισχιλίους· οὓς Πάρων τε ὁ Φωκεὺς καὶ Γλαῦκος ὁ Αἰτωλὸς ἦγον. Ταύτῃ δὲ αὐτῷ ἡ φυγὴ ἐπὶ Μηδίας 3
ἐγένετο, ὅτι ἐδόκει τὴν ἐπὶ Σούσων τε καὶ Βαβυλῶνος ἥξειν Ἀλέξανδρον ἐκ τῆς μάχης· ὅτι οἰκουμένη τε ἐκείνη 4
πᾶσα ἦν, καὶ ὁδὸς τοῖς σκευοφόροις οὐ χαλεπή, καὶ ἅμα τοῦ πολέμου τὸ ἆθλον ἡ Βαβυλὼν καὶ τὰ Σοῦσα ἐφαίνετο· ἡ δὲ ἐπὶ Μηδίας μεγάλῳ στρατεύματι οὐκ εὔπορος. Καὶ 5
οὐκ ἐψεύσθη Δαρεῖος. Ἀλέξανδρος γὰρ ἐξ Ἀρβήλων ὁρμηθεὶς, τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος εὐθὺς προὐχώρει, ἤδη τε οὐ πόῤῥω Βαβυλῶνος ἦν, καὶ τὴν δύναμιν ξυντεταγμένην ὡς ἐς μάχην ἦγε· καὶ οἱ Βαβυλώνιοι πανδημεὶ ἀπήντων αὐτῷ ξὺν ἱερεῦσί τε σφῶν καὶ ἄρχουσι, δῶρά τε ὡς ἕκαστοι φέροντες, καὶ τὴν πόλιν ἐνδιδόντες, καὶ τὴν ἄκραν, καὶ τὰ χρήματα. Ἀλέξανδρος δὲ παρελθὼν εἰς τὴν 6

Cap. XVI.

4. In Venera et Baſil. legitur, ἐκείνη καὶ ὁδὸς, quod magis Arrianeum eſt, et reſpondet ἡ δὲ ἐπὶ Μηδίας. Reſtituerem, ſi codices juvarent.

C. XVI.

Arg. Darii fuga in Mediam. Babylon et Suſa, urbes, ab Alexandro receptae. Supplementa militiae, et hinc mutatio ordinum.

1. οἱ ἐπανεληλυθότι] *qui reverſum, quum* (adhuc) *pugnaretur, comitabantur.*

3. ταύτῃ] *eam ob cauſam.*

5. ξὺν ἱερεῦσι] Magis et Chaldaeis.

καὶ ἄρχουσι] nempe Mazaeo, ſatrapa et Bagophane, arcis et regiae pecuniae cuſtode.

Βαβυλῶνα, τὰ ἱερὰ, ἃ Ξέρξης καθεῖλεν, ἀνοικοδομεῖν προσέταξε Βαβυλωνίοις· τά τε ἄλλα, καὶ τοῦ Βήλου τὸ
7 ἱερὸν, ὃν μάλιστα θεῶν τιμῶσι Βαβυλώνιοι. Σατράπην δὲ κατέστησε Βαβυλῶνος Μαζαῖον, Ἀπολλόδωρον δὲ τὸν Ἀμφιπολίτην, στρατηγὸν τῶν μετὰ Μαζαίου ὑπολειπομένων στρατιωτῶν, καὶ Ἀσκληπιόδωρον τὸν Φίλωνος
8 τοὺς φόρους ἐκλέγειν. Κατέπεμψε δὲ καὶ ἐς Ἀρμενίαν Μιθρίνην σατράπην, ὃς τὴν ἐν Σάρδεσιν ἀκρόπολιν Ἀ-
9 λεξάνδρῳ ἐνέδωκεν. Ἔνθα δὴ καὶ τοῖς Χαλδαίοις ἐνέτυχεν, καὶ ὅσα ἐδόκει Χαλδαίοις ἀμφὶ τὰ ἱερὰ τὰ ἐν Βαβυλῶνι, ἔπραξε· τά τε ἄλλα, καὶ τῷ Βήλῳ, καθὰ
10 οἱ ἐκεῖνοι ἐξηγοῦντο, ἔθυσεν· αὐτὸς δὲ ἐπὶ Σούσων ἐστέλλετο, καὶ ἐντυγχάνει αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν ὅ, τε παῖς τοῦ Σουσίων σατράπου, καὶ παρὰ Φιλοξένου ἐπιστολεύς. Φιλόξενον γὰρ εὐθὺς ἐκ τῆς μάχης ἐπὶ Σούσων ἐστάλκει Ἀ-
11 λέξανδρος. Τῇ δὲ ἐπιστολῇ τῇ παρὰ Φιλοξένου ἀνεγέγραπτο, ὅτι τήν τε πόλιν οἱ Σούσιοι παραδεδώκασιν, καὶ
12 τὰ χρήματα πάντα σῶα ἐστὶν Ἀλεξάνδρῳ. Ἀφίκετο δὲ ἐς Σοῦσα Ἀλέξανδρος ἐκ Βαβυλῶνος ἐν ἡμέραις εἴκοσι· καὶ παρελθὼν εἰς τὴν πόλιν, τά τε χρήματα παρέλαβεν, ἀργυρίου τάλαντα ἐς πεντακισμύρια, καὶ τὴν ἄλ-
13 λην κατασκευὴν τὴν βασιλικήν. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα κατελήφθη αὐτοῦ, ὅσα Ξέρξης ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἄγων ἦλθε· τά τε ἄλλα, καὶ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος
14 χαλκαῖ εἰκόνες· καὶ ταύτας Ἀθηναίοις πέμπει ὀπίσω.

11. ἀνεγέγραπτο pro ἐνεγ. ex MStis omnibus.
12. Vulgo legitur ὄντα ἀργυρίου. Sed, Optimo jubente, participium abjeci.

6. Haec explicat noster ipse VII, 17, 1.
10. σατράπου] Is Satrapa Abulites est.
13. Ἁρμοδίου] meminit harum statuarum et Pausanias lib. I. pag. 14. eas vero ait ab Antiocho fuisse Atheniensibus restitutas. Sed Arriano potius credendum puto. Facit et infra horum tyrannicidarum mentionem IV, 10, 4. uti et statuarum VII, 19, 4. *Raph.*
14. Ceramicus locus fuit Athenis partim in urbe, partim extra urbem. Quae ejus pars intra urbem erat, continebat

Ἀλέξανδρος, καὶ νῦν κεῖνται Ἀθήνησιν ἐν Κεραμεικῷ
αἱ εἰκόνες, ᾗ ἄνιμεν ἐς πόλιν, καταντικρὺ μάλιστα τοῦ
Μητρῴου οὐ μακρὰν τῶν Εὐδανέμων τοῦ βωμοῦ· ὅς τις δὲ
μεμύηται ταῖν θεαῖν ἐν Ἐλευσῖνι, οἶδε τὸν Εὐδανέμου
βωμὸν, ἐπὶ τοῦ δαπέδου ὄντα. Ἐνταῦθα θύσας τῷ 15
πατρίῳ νόμῳ Ἀλέξανδρος, καὶ λαμπάδα ποιήσας καὶ
ἀγῶνα γυμνικὸν, καταλιπὼν σατράπην μὲν τῆς Σουσια-
νῆς Ἀβουλίτην ἄνδρα Πέρσην, Φρούραρχον δὲ ἐν τῇ ἄκρᾳ
τῶν Σούσων Μάζαρον τῶν ἑταίρων, καὶ στρατηγὸν Ἀρχέ-
λαον τὸν Θεοδώρου, προὐχώρει ὡς ἐπὶ Πέρσας· ἐπὶ θά- 16
λασσαν δὲ κατέπεμψεν ὕπαρχον Συρίας καὶ Φοινίκης

15. τῆς Σουσιανῆς pro τοῖς Σουσιανοῖς ex MStis omnibus.

forum maximum, templis, porticibus ſtatuisque ornatum. Ex quo ſi ad interiora urbis ſive arcem (quae ſaepe ſimpliciter πόλις vocatur) pergere velles, praetereundum erat Metroum, ſive templum matris deorum, ſtatua ejus deae, Phidia artifice, ornatum. Huic igitur e regione erigebantur ſtatuae illae. Non vero eſt, quod eos ſtatuas extra urbem erectas putes, adductus verbis ᾗ ἄνιμεν ἐς πόλιν. Quum enim Ceramicus ejusque forum portae, quam dipylon vocabant, proximum eſſet, ex eo, quamvis urbis muris incluſo, aſcendere ad urbem dici poteſt, praeſertim, quum eae urbis partes, ad quas inde perveniretur, natura etiam magis editae eſſent.

τῶν Εὐδανέμων] Hic ipſe locus materiam dedit Meurſio colligendi partem priorem capitis ultimi libr. V. lectionum atticarum, ubi ita agit, ut omnino varietatem numeri, quae in Arriano obtinet de Eudanemo et Eudanemis probet et confirmet, atque ille ſit iſte ἄγγελος illi monſtratus, cui ſacra fuerit ara, hi vero, qui propter illam aram habitabant. Nec obnitor, ſi modo illius pluralis poſſit ea eſſe vis. Eſt enim prorſus ſimile, quod in Africa habemus Φιλαίνων βωμοὺς, quos tum Scylax, tum Polybius appellat Φιλαίνου. Vulcanius ſane notat ex V. C. τοῦ Εὐδανέμου, quod et ipſe in uno vidi. Sed meliores ſervant pluralem. *Gr.*

ταῖν θεαῖν] binis deabus, Cereri nempe et Liberae ſive Semelae. Nam et hanc una cum Cerere et Baccho in Eleuſiniis ſacris cultam fuiſſe, ex Cicer. de nat. deorum II, 24. colligere licet. *Raph.*

15. ἐνταῦθα] Ibidem etiam Alexander matrem Darii et liberos deponit, Diodoro XVII, 67. et Curtio V, 2, 17. teſtibus. Vxor Darii ante proelium ap. Gang. defuncta erat.

καταλιπὼν] *relinquens*, quia eodem honore jam ſub Dario fungebatur Abulites.

16. ἐπὶ θάλασσαν] obſcurior eſt locus eo, quod non adjectum eſt, utrum priores ſatrapae vita deceſſerint vel aliud quid paſſi ſint. Syriae enim Sa-

17 καὶ Κιλικίας Μένητα. Καὶ τούτῳ ἔδωκεν ἀργυρίου τάλαντα ἐς τρισχίλια φέρειν ἐπὶ θάλασσαν, καὶ ἀπ' αὐτῶν ἀποστεῖλαι παρ' Ἀντίπατρον, ὅσων ἂν δέηται Ἀντίπα-
18 τρος ἐς τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους πόλεμον. Ἐνταῦθα καὶ Ἀμύντας ὁ Ἀνδρομένους ξὺν τῇ δυνάμει ἀφίκετο, ἣν
19 ἐκ Μακεδονίας ἦγε. Καὶ τούτων τοὺς μὲν ἱππέας ἐς τὴν ἵππον τὴν ἑταιρικὴν κατέταξεν Ἀλέξανδρος, τοὺς πεζοὺς δὲ προσέθηκε ταῖς τάξεσι ταῖς ἄλλαις, κατὰ ἔθνη ἑκά-
20 στους ξυντάξας. Κατέστησε δὲ καὶ λόχους δύο ἐν ἑκάστῃ ἴλῃ, οὐ πρόσθεν ὄντας λόχους ἱππικούς· καὶ λοχαγοὺς ἐπέστησε τοὺς κατ' ἀρετὴν προκριθέντας τῶν ἑταίρων.

1 XVII. Ἄρας δὲ ἐκ Σούσων, καὶ διαβὰς τὸν Πα-
2 σιτίγρην ποταμὸν, ἐμβάλλει εἰς τὴν Οὐξίων γῆν. Οὐξίων δὲ οἱ μὲν τὰ πεδία οἰκοῦντες, τοῦ τε σατράπου τῶν Περσῶν ἤκουον, καὶ τότε Ἀλεξάνδρῳ σφᾶς ἐνέδοσαν· οἱ δὲ ὄρειοι καλούμενοι Οὔξιοι, Πέρσαις τε οὐχ ὑπήκοοι ἦσαν, καὶ τότε πέμψαντες παρ' Ἀλέξανδρον, οὐκ ἄλλως

trapa nuper demum factus eſt Aſclepiodorus, qui etiam in ſeqq. (IV, 13, 7.) occurrit, tanquam adhuc eo munere functus. Ciliciae ſatrapa eſt Balacrus. Sed lucem affert Diod. XVII, 64.: Apollodorum et Meneta ἀπέδειξε στρατηγοὺς τῆς τε Βαβυλῶνος καὶ τῶν σατραπειῶν μέχρι Κιλικίας. δοὺς δὲ αὐτοῖς ἀργυρίου τάλαντα χίλια, προσέταξε ξενολογεῖν στρατιώτας ὡς πλείστους.

19. κατὰ ἔθνη] Iam ſupra I, 2, 9 et II, 9, 5. ſingulas vidimus equitum alas vel turmas ex ſingulis gentibus macedonibus conſtitiſſe. De agminibus peditum idem conſpicuum eſt ex Diod. XVII, 57., ubi Coeni τάξις vocatur Ἐλιμιῶτις στρατιὰ et Perdiccae τάξις conſtitiſſe dicitur ex peditibus τῶν Ὀρεστῶν καὶ Λυγκιστῶν.

20. Singulae amicorum alae, ut ſupra jam dixi, tenebant circiter ducenos; λόχος igitur centenos. Unde τοὺς λόχους vel turmas etiam vocarunt ἑκατοστύας, quo vocabulo etiam utitur Arrianus VI, 27, 14. Supplementa, quae Amyntas adducebat, erant peditum Macedonum 6000, Graecorum mercenariorum ad 4000, Thracum 3500, equitum Macedonum 500, Thracum 600, Graecorum 380; omnium ad 14980. Curt. V, 1, 40.

C. XVII.

Arg. Uxiorum arrogantia fracta.

2. ὄρειοι Οὔξιοι] a Curtio V, 6. vocantur Mardi. Vide notam ad c. 24, 1.

παρήσειν ἔφασαν τὴν ἐπὶ Πέρσας ἰόντα ξὺν τῇ δυνάμει, ἢ λαβεῖν, ὅσα καὶ παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως ἐπὶ τῇ παρόδῳ ἐλάμβανον. Καὶ τούτους ἀποπέμπει Ἀλέξαν- 3
δρος, ἥκειν κελεύσας ἐπὶ τὰ στενά, ὧν κρατοῦντες ἐπὶ σφίσιν ἐδόκουν τὴν πάροδον εἶναι τὴν ἐς Πέρσας, ἵνα καὶ παρ' αὐτοῦ λάβοιεν τὰ τεταγμένα. Αὐτὸς δὲ ἀναλα- 4
βὼν τοὺς σωματοφύλακας τοὺς βασιλικούς, καὶ τοὺς ὑπασπιστάς, καὶ τῆς ἄλλης στρατιᾶς ἐς ὀκτακισχιλίους, τῆς νυκτὸς ᾔει ἄλλην ἢ τὴν φανεράν, ἡγησαμένων αὐτῷ τῶν Σουσίων· καὶ διελθὼν ὁδὸν τραχεῖαν καὶ δύσπορον ἅμα ἡ- 5
μέρᾳ, ἐπιπίπτει ταῖς κώμαις τῶν Οὐξίων, καὶ λείαν τε πολλὴν ἔλαβε, καὶ αὐτῶν ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς ὄντων πολ-
λοὺς κατέκτεινεν· οἱ δὲ ἀπέφυγον εἰς τὰ ὄρη· αὐτὸς δὲ 6
ᾔει σπουδῇ ἐπὶ τὰ στενά, ἵνα ἀπαντήσεσθαι οἱ Οὔξιοι πανδημεὶ ἐδόκουν, ληψόμενοι τὰ τεταγμένα. Κρατερὸν 7
δὲ ἔτι πρόσθεν ἀπέστειλε, τὰ ἄκρα καταληψόμενον, ἔνθα ᾤετο βιαζομένους τοὺς Οὐξίους ἀποχωρήσειν· αὐτὸς
δὲ πολλῷ τάχει ᾔει· καὶ φθάνει τε κρατήσας τῶν πα- 8
ρόδων, καὶ ξυντεταγμένους τοὺς ἀμφ' αὑτὸν ἔχων ἐξ ὑπερδεξίων χωρίων ἐπῆγεν ὡς ἐπὶ τοὺς βαρβάρους. Οἱ δὲ τῷ 9

Cap. XVII.

5. Vulgo legitur ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. Sed ex conjectura mea emendavi ἅμα ἡμέρᾳ, ut c. 21, 5.; nam Alexander τῆς νυκτὸς ᾔει et αὐτῶν ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς ὄντων πολλοὺς κατέκτεινεν.

3. ἐπὶ σφίσιν] in ſua poteſtate arbitrabantur eſſe tranſitum in Perſiam. *Raph.*

4. τοὺς σωματοφύλακας τοὺς βασιλικοὺς] Intelligo juvenes, qui Alexandro miniſtrabant, de quibus vide IV, 13, 1., ubi ab Arriano quidem παῖδες vocantur, ab Diodoro et Curtio autem non raro *corporis cuſtodes* appellantur. Unde etiam in Arriano, ſi σωματοφύλακες tanquam agmen commemorantur, hos pueros intelligendos cenſeo, ex. c. I, 6, 8. IV, 3, 5. 30, 6. Nam pauci non erant; Amyntas una cum ſupplementis militum quinquaginta adduxerat. Diod. XVII, 65. Curt. V, 1. Idem Curtius VIII, 6, 2. diſerte ait: comitabantur (regem) et venantem et in proeliis. — De altero genere corporis cuſtodum, qui etiam βασιλικοὶ vocantur, (ex. c. I, 22, 5. II, 12, 3.) ſupra monui.

7. ἔνθα ᾤετο etc. in quae Uxios preſſos ſeſe recepturos exiſtimabat. *Vulc.*

10 ὅτε τάχει τῷ Ἀλεξάνδρου ἐκπλαγέντες, καὶ τοῖς χωρίοις, οἷς μάλιστα δὴ ἐπεποίθεσαν, πλεονεκτούμενοι ἔφυγον, οὐδὲ εἰς χεῖρας ἐλθόντες· καὶ οἱ μὲν αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἐν τῇ φυγῇ ἀπέθανον, πολλοὶ δὲ καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν, κρημνώδη οὖσαν· οἱ πλεῖστοι δὲ ἐπὶ τὰ ὄρη ἀναφεύγοντες, ἐμπίπτουσιν ἐς τοὺς ἀμφὶ Κρατερὸν, καὶ
11 ὑπὸ τούτων ἀπώλοντο. Ταῦτα τὰ γέρα παρ' Ἀλεξάνδρου λαβόντες, χαλεπῶς εὗρον δεόμενοι παρ' αὐτοῦ, τὴν χώραν τὴν σφῶν ἔχοντες, φόρους ὅσα ἔτη Ἀλεξάνδρῳ ἀπο-
12 φέρειν. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου λέγει, τὴν Δαρείου μητέρα δεηθῆναι ὑπὲρ αὐτῶν Ἀλεξάνδρου, δοῦναι σφίσι τὴν
13 χώραν οἰκεῖν. Ὁ φόρος δὲ ὁ συνταχθεὶς ἦν, ἵπποι ἐς ἔτος ἑκατὸν, καὶ ὑποζύγια πεντακόσια, καὶ πρόβατα
14 τρισμύρια. Χρήματα γὰρ οὐκ ἦν Οὐξίοις, οὐδὲ ἡ γῆ οἵα
15 ἐργάζεσθαι, ἀλλὰ νομεῖς αὐτῶν οἱ πολλοὶ ἦσαν.

1 XVIII. Ἐκ δὲ τούτου τὰ μὲν σκευοφόρα, καὶ τοὺς Θετταλοὺς ἱππέας, καὶ τοὺς ξυμμάχους, καὶ τοὺς μισθοφόρους τοὺς ξένους, καὶ ὅσοι ἄλλοι τοῦ στρατεύματος βαρύτερον ὡπλισμένοι ἦσαν, ξὺν Παρμενίωνι ἐκπέμπει, ὡς ἐπὶ Πέρσας ἄγειν κατὰ τὴν ἁμαξιτὸν τὴν ἐς Πέρσας φέ-
2 ρουσαν. Αὐτὸς δὲ τοὺς πεζοὺς τοὺς Μακεδόνας ἀναλαβὼν, καὶ τὴν ἵππον τὴν ἑταιρικὴν, καὶ τοὺς προδρόμους ἱππέας, καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας, καὶ τοὺς τοξότας, ᾔει σπουδῇ τὴν διὰ
3 τῶν ὀρῶν. Ὡς δὲ ἐπὶ τὰς πύλας τὰς Περσίδας ἀφίκε-

10. ἀμφ' Ἀλέξανδρον] ex Ven. Baſil. et Cod. Opt. pro περὶ Ἀλ.
11. εὗρον] ex Opt. pro vulgato εὕραντο.

12. δοῦναι σφίσι] *ut permitteret Alexander ipſis regionem incolere. Raph.*
14. χρήματα h. l. de auro et argento intelligenda ſunt.

C. XVIII.

Arg. Pylae Perſidis, ab Ariobarzane defenſae, non ſine labore ab Alexandro expugnatae. Perſis, et in ea theſauri capti. Regia Perſarum incendio deleta.
2. διὰ τῶν ὀρῶν] Strabo XV. pag. 501. παρεμπίπτει τις ὀρεινὴ τραχεῖα καὶ ἀπότομος μεταξὺ τῶν Σουσίων καὶ Περσίδος, στενὰ ἔχουσα δυσπέροδα.

το, καταλαμβάνει αὐτοῦ Ἀριοβαρζάνην τῶν Περσῶν σα-
τράπην, πεζοὺς μὲν, ἐς τετρακισμυρίους ἔχοντα, ἱππέας
δὲ ἐς ἑπτακοσίους, διατετειχικότα τὰς πύλας, καὶ αὐτοῦ
πρὸς τῷ τείχει ἐστρατοπεδευκότα ὡς εἴργειν τῆς παρόδου
Ἀλέξανδρον. Τότε μὲν δὴ αὐτοῦ κατεστρατοπεδεύσατο· 4
τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ξυντάξας τὴν στρατιὰν, ἐπῆγε τῷ τείχει.
Ὡς δὲ ἄπορόν τε διὰ δυσχωρίαν ἐφαίνετο αἱρεθῆναι, καὶ 5
πολλὰς πληγὰς οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἐλάμβανον, ἐξ ὑπερ-
δεξίου τε χωρίου καὶ ἀπὸ μηχανῶν βαλλόμενοι, τότε μὲν
ἀποχωρεῖ ἐς τὸ στρατόπεδον. τῶν δὲ αἰχμαλώτων φρα- 6
σάντων ἄλλην ὁδὸν περιάξειν αὐτὸν, ὡς εἴσω παρελθεῖν
τῶν πυλῶν, ἐπεὶ τραχεῖαν τὴν ὁδὸν καὶ στενὴν ἐπύθετο,
Κρατερὸν μὲν αὐτοῦ καταλείπει ἐπὶ στρατοπέδου, τήν τε
αὐτοῦ τάξιν ἔχοντα, καὶ τὴν Μελεάγρου, καὶ τῶν τοξο-
τῶν ὀλίγους, καὶ τῶν ἱππέων ἐς πεντακοσίους· καὶ προσ- 7
τάττει αὐτῷ, ἐπειδὰν ἐκπεριεληλυθότα αὐτὸν αἴσθη-
ται, καὶ προσάγοντα ἤδη τῷ στρατοπέδῳ τῶν Περσῶν,
(αἰσθήσεσθαι δὲ οὐ χαλεπῶς, σημαίνειν γὰρ αὐτῷ τὰς
σάλπιγγας) τότε δὲ προσβαλεῖν τῷ τείχει· αὐτός τε 8
προὐχώρει νύκτωρ· καὶ διελθὼν ὅσον ἑκατὸν σταδίους ἀνα-
λαμβάνει τοὺς ὑπασπιστὰς, καὶ τὴν Περδίκκου τάξιν, καὶ
τῶν τοξοτῶν τοὺς κουφοτάτους, καὶ τοὺς Ἀγριάνας, καὶ τῶν
ἑταίρων τὴν ἴλην τὴν βασιλικὴν, καὶ τετραρχίαν πρὸς
ταύτῃ μίαν ἱππικὴν, καὶ ξὺν τούτοις ᾔει ἐπικάμψας, ὡς
ἐπὶ τὰς πύλας, ἵν' οἱ αἰχμάλωτοι ἦγον. Ἀμύνταν δὲ 9

Cap. XVIII.

3. Borheckius ex Optimo receperat ὡς εἴρξων, me non probante. Scribendum enim fuiſſet εἴρξοντα. Unde vulgatam revocavi. Item diſplicet τὴν δ' ὑστεραίαν, quod mox habet Optimus. Debuiſſet ſaltem eſſe ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν, quomodo ſaepius noſter pro *poſtridie*.

5. Scripſi ἀμφ' αὐτὸν pro ἀ. αὐτ. et 6 αὐτοῦ τάξ. pro αὐτῷ.

5. ἀποχωρεῖ] ſc. XXX ſtadia retrorſum, ut habent Curt. et Polyaenus.

8. ἀναλαμβάνει] ſc. ex iis, quos ſecum duxerat.

τετραρχίαν] i. e. quatuor alas.

ἐπικάμψας] *ad latus inflectens.* — Erat enim ad Ariobarzanem iter a dextera. Curt. V, 4, 20. *Raph.*

καὶ Φιλώταν καὶ Κοῖνον τὴν ἄλλην ϛρατιὰν ὡς ἐπὶ τὸ πε-
δίον ἄγειν, καὶ τὸν ποταμὸν, ὃν ἐχρῆν περάσαι ἰόντι ἐπὶ
Πέρσας, γεφυροῦν ἐκέλευσεν, αὐτὸς δὲ ᾔει ὁδὸν χαλεπὴν
10 καὶ τραχεῖαν, καὶ ταύτην δρόμῳ τὸ πολὺ ἦγε. Τὴν
μὲν δὴ πρώτην φυλακὴν τῶν βαρβάρων πρὶν φάους ἐπι-
πεσὼν διέφθειρε, καὶ τῶν δευτέρων τοὺς πολλούς· τῆς
τρίτης δὲ οἱ πλείους διέφυγον, καὶ οὐδὲ οὗτοι εἰς τὸ ϛρατό-
πεδον τὸ Ἀριοβαρζάνου ἔφυγον, ἀλλ᾽ αὐτόθεν, ὡς εἶ-
11 χον, ἐς τὰ ὄρη πεφοβημένοι· ὥς τε ἔλαθεν ἐπὶ τὴν ἕω
ἐπιπεσὼν τῷ ϛρατοπέδῳ τῶν πολεμίων, καὶ ἅμα μὲν
προσέβαλε τῇ τάφρῳ, ἅμα δὲ αἱ σάλπιγγες ἐσημαίνον-
το τοῖς ἀμφὶ Κρατερὸν, καὶ Κρατερὸς προσῆγε τῷ προ-
12 τειχίσματι. Οἱ δὲ πολέμιοι πάντοθεν ἀμφίβολοι γι-
γνόμενοι, οὐδὲ ἐς χεῖρας ἐλθόντες ἔφυγον, ἀλλὰ πανταχ-
χόθεν γὰρ εἴργοντο, τῇ μὲν Ἀλεξάνδρου ἐπικειμένου,
ἄλλῃ δὲ τῶν ἀμφὶ Κρατερὸν παραθεόντων, ὥς τε ἠναγ-
κάσθησαν οἱ πολλοὶ αὐτῶν ἐς τὰ τείχη ἀποϛρέψαντες
φεύγειν· εἴχετο δὲ καὶ τὰ τείχη πρὸς τῶν Μακεδόνων
13 ἤδη. Ἀλέξανδρος γὰρ τοῦτο αὐτὸ ὅπερ ξυνέβη ὑποτο-
πήσας, Πτολεμαῖον ἀπολελοίπει αὐτοῦ, ἔχοντα τῶν πε-
14 ζῶν ἐς τρισχιλίους· ὥς τε οἱ μὲν πλεῖϛοι τῶν βαρβάρων
ἐν χερσὶ πρὸς τῶν Μακεδόνων κατεκόπησαν· οἱ δὲ, καὶ
ἐν τῇ φυγῇ φοβερᾷ γενομένῃ, κατὰ κρημνῶν ἑαυτοὺς

10. πρὶν φάους] Optimus primam vocem non agnoſcit, quod Gron. defendit, quaſi ſcribi potuerit, ut etiam una voce νυκτός. Quod autem quia exemplis probatum non video, vulgatam retinere malui.

11. ἐσημαίνοντο ex Opt. pro ἐσήμαινον.

12. παραθεόντων. ex MSS. omnibus ac Ven. et Baſil. pro ἐπιθεόντων.

14. Vulgo legitur κατὰ τῶν κρημνῶν ἑαυτὰς. Voculam ſecundam, Optimo jubente, abjeci. Quarta, Gronovio teſte, deeſt in omnibus antiquis MSS. nec eſt in Veneta et Baſ. Mea tamen ſententia accuſativus deficere nequit. Mox in σπουδῇ αὖθις ἦγεν ſuſpecta eſt media vox, tanquam gloſſema, vel male repetita ex ſeqq. unde uncis incluſi.

9. τὸν ποταμὸν] Araxen. Curt. V, 4, 6.

13. ἀπολελοίπει αὐτοῦ] Sine accuratata cognitione regionis

ῥίψαντες, ἀπώλλυντο· αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριοβαρζάνης ξὺν ὀ-
λίγοις ἱππεῦσιν ἐς τὰ ὄρη ἀπέφυγεν. Ἀλέξανδρος δὲ 15
σπουδῇ [αὖθις] ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν ποταμὸν, καὶ καταλαμ-
βάνει ἤδη πεποιημένην ἐπ' αὐτοῦ γέφυραν, καὶ διαβαίνει
ξὺν τῇ στρατιᾷ εὐπετῶς. Ἐντεῦθεν δὲ σπουδῇ αὖθις ἤ- 16
λαυνεν ἐς Πέρσας; ὥς τε ἔφθη ἀφικέσθαι πρὶν τὰ χρή-
ματα διαρπάσασθαι τοὺς φύλακας. Ἔλαβε δὲ καὶ τὰ 17
ἐν Πασαγάρδαις χρήματα, ἐν τοῖς Κύρου τοῦ πρώτου θη-
σαυροῖς. Σατράπην μὲν δὴ Περσῶν κατέστησε Φρασαόρ-
την τὸν Ῥεομίθρου παῖδα· τὰ βασίλεια δὲ τὰ Περσικὰ 18
ἐνέπρησε, Παρμενίωνος σώζειν συμβουλεύοντος; τά τε
ἄλλα καὶ ὅτι οὐ καλὸν, αὑτοῦ κτήματα ἤδη ἀπολλύναι,
καὶ ὅτι οὐχ ὡσαύτως προσέξουσιν αὐτῷ οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν
ἄνθρωποι, ὡς οὐδὲ αὐτῷ ἐγνωκότι κατέχειν τῆς Ἀσίας
τὴν ἀρχὴν, ἀλλ' ἐπελθεῖν μόνον νικῶντα. Ὁ δὲ, τιμω- 19
ρήσασθαι ἐθέλειν Πέρσας ἔφασκεν, ἀνθ' ὧν ἐπὶ τὴν
Ἑλλάδα ἐλάσαντες, τάς τε Ἀθήνας κατέσκαψαν, καὶ
τὰ ἱερὰ ἐνέπρησαν, καὶ ὅσα ἄλλα κακὰ τοὺς Ἕλληνας
εἰργάσαντο, ὑπὲρ τούτων δίκας λαβεῖν. Ἀλλ' οὐδ' ἐμοὶ

16. In Veneta et Baſ. legitur αὖθις σπουδῇ, quod eſt nervoſius. Deinde ex Opt. ſcribere malui Πασαγάρδαις, quam cum vulgata Πασαργάδαις.

18. Pro αὐτοῦ ſcripſi αὑτοῦ κτ. ſuas poſſeſſiones.

vix explicari poſſunt omnia. αὐτοῦ eſt pro κατὰ τὰ τείχη. Videtur Alexander, muris primo impetu occupatis relictoque ibi Ptolemaeo, fugientes Perſas ita perſecutus eſſe, ut montibus viam fugae praecludentibus, ipſoque et Cratero ab omni parte inſtantibus, in muros refugere coacti in manus Ptolemaei inciderent.

16. ἐς Πέρσας] pro ἐς Περσέπολιν. Aperte enim de duobus locis ſermo eſt, ubi pecunia ſervaretur; alter eſt Paſagardae, alter ſine dubio Perſepolis, quas urbes diverſas eſſe neminem fugit. cf. VII, 1, 1. Paſagardae fuit antiqua Cyri regia; ibidem ejusdem ſepulcrum vidit Alexander. cf. etiam Curt. V, 6, 8 – 10. Diodorus et cum eo Curtius auctores ſunt Tiridatem literis Alexandrum monuiſſe, ut celeriter Perſepolin veniat, ne gaza diriperetur.

18. τά τε ἄλλα καὶ] *tum alias ob cauſas, tum quod pulchrum* etc. *Raph.*

ἐπελθεῖν] ſicut olim Seſoſtris, aliique.

δοκεῖ σὺν δίκῃ δρᾶσαι τοῦτό γε Ἀλέξανδρος, οὐδὲ εἶναί τις αὕτη Περσῶν τῶν πάλαι τιμωρία.

1 XIX. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος, προὐχώρει ἐπὶ
2 Μηδίας· ἐκεῖ γὰρ ἐπυνθάνετο εἶναι Δαρεῖον. Γνώμην δὲ πεποίητο Δαρεῖος, εἰ μὲν ἐπὶ Σούσων καὶ Βαβυλῶνος μένοι Ἀλέξανδρος, αὐτοῦ προσμένειν καὶ αὐτὸς ἐν Μήδοις,
3 εἰ δή τι νεωτερισθείη τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον· εἰ δὲ ἐλαύνοι ἐπ' αὐτὸν, αὐτὸς δὲ ἄνω ἰέναι τὴν ἐπὶ Παρθυαίους τε καὶ Ὑρκανίαν, ἐς τε ἐπὶ Βάκτρα, τὴν τε χώραν φθείρων πᾶσαν, καὶ ἄπορον ποιῶν Ἀλεξάνδρῳ τὴν πρόσω
4 ὁδόν. Τὰς μὲν δὴ γυναῖκας καὶ τὴν ἄλλην τὴν ἔτι ἀμφ' αὐτὸν κατασκευὴν, καὶ τὰς ἁρμαμάξας ἐπὶ τὰς Κασπίας καλουμένας πύλας πέμπει· αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ δυνάμει, ἥ τις ἐκ τῶν παρόντων ξυνείλεκτο αὐτῷ, προσέ-
5 μενεν ἐν Ἐκβατάνοις. Ταῦτα ἀκούων Ἀλέξανδρος, προὐχώρει ἐπὶ Μηδίας· καὶ Παραιτάκας μὲν ἐς τὴν χώραν

20. Pro vulgato σὺν νῷ ex Opt. ſcripſi σὺν δίκῃ, ut ſaepe Arrianus, ex. c. IV, 8, VII, 1. Deinde reſtitui ex plurimis MSS. et Veneta ac Baſ. Ἀλέξανδρος pro Ἀλέξανδρον.

Cap. XIX.

2. πεποίητο cf. I, 1, 10.

3. Βάκτρα pro Βάκτρους ex Codd. omn. et Ven. ac Baſil.

C. XIX.

Arg. Alexandri tranſitus in Mediam. Paraetacae ſubacti. Darii fuga. Theſſali domum ab Alexandro remiſſi. Perſecutio Darii.

2. καὶ αὐτὸς] nominativus pro accuſativo per Graeciſmum propter praecedentem nominativum Δαρεῖος. Similiter utitur noſter dativo c. 10, 6.

τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον] *ſi forte quid novi accideret in rebus Alexandri. Raph.*

3. τὴν ſc. ὁδόν. *Raph.* ἄνω *orientem verſus.*

4. τὰς Κασπίας] Plin. VI, 14: „Ecbatana, (Mediae caput) diſtat a portis Caſpiis XXMI paſſuum. Cauſa portarum nominis eadem quae ſupra, interruptis anguſto tranſitu jugis, ita ut vix ſingula meent plauſtra, longitudine VIII M. paſſuum, toto opera manu factum. Dextra laevaque ambuſtis ſimiles impendent ſcopuli, ſitiente tractu per XXXVIII. M. paſſ. Anguſtias impedit corrivatus ſalis e cautibus liquor atque eodem emiſſus. Praeterea ſerpentium multitudo niſi hieme tranſitum non ſi-

αὐτῶν ἐμβαλὼν κατεστρέψατο, καὶ σατραπεύειν ἔταξεν
αὐτῶν Ὀξάθρην τὸν Ἀβουλίτου τοῦ [πρότερον] Σούσων
σατράπου παῖδα. Αὐτὸς δὲ ὡς ἠγγέλθη κατὰ τὴν ὁδὸν, 6
ὅτι ἐγνωκὼς εἴη Δαρεῖος ἀπαντᾶν τε αὐτῷ ὡς ἐς μάχην,
καὶ αὖθις διακινδυνεύειν (Σκύθας τε γὰρ αὐτῷ ἥκειν,
καὶ Καδουσίους συμμάχους) τὰ μὲν ὑποζύγια, καὶ τοὺς τούτων
φύλακας, καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν ἕπεσθαι ἐκέλευσε·
τὴν στρατιὰν δὲ τὴν ἄλλην ἀναλαβὼν, ἦγεν ἐσταλμένους ὡς
ἐς μάχην, καὶ ἀφικνεῖται δωδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἐς Μηδίαν·
ἔνθα ἔμαθεν οὐκ οὖσαν ἀξιόμαχον δύναμιν Δαρείῳ, οὐδὲ 7
Καδουσίους ἢ Σκύθας αὐτῷ συμμάχους ἥκοντας, ἀλλ᾽ ὅτι
φεύγειν ἐγνωκὼς εἴη Δαρεῖος· ὁ δὲ ἔτι μᾶλλον ἐπῆγε
σπουδῇ. Ὡς δὲ ἀπεῖχεν Ἐκβατάνων ὅσον τριῶν ἡμερῶν 8
ὁδὸν, ἐνταῦθα ἀπήντα αὐτῷ Βισθάνης ὁ Ὤχου παῖς,
τοῦ πρὸ Δαρείου βασιλεύσαντος Περσῶν· καὶ οὗτος ἀπήγ- 9
γειλεν, ὅτι Δαρεῖος ἐς πέμπτην ἡμέραν εἴη πεφευγὼς,
ἔχων τά τε χρήματα ἐκ Μήδων ἐς ἑπτακισχίλια τάλαν-
τα, καὶ στρατιὰν, ἱππεῖς μὲν ἐς τρισχιλίους, πεζοὺς δὲ ἐς
ἑξακισχιλίους. Ἐλθὼν δὲ ὡς Ἐκβάτανα Ἀλέξανδρος, 10
τοὺς μὲν Θετταλοὺς ἱππέας καὶ τοὺς ἄλλους ξυμμάχους ἀ-
ποπέμπει ὀπίσω ἐπὶ θάλασσαν, τόν τε μισθὸν ἀποδοὺς
αὐτοῖς ἐντελῆ τὸν ξυντεταγμένον, καὶ δισχίλια παρ᾽

5. *τοῦ πρότερον Σούσων* — Illud *πρότερον* quid ſit, miror. Nam non fuit ſolum, ſed erat tunc adhuc Suſiorum Satrapa. Demum libro VII. ob delicta necatus fertur. Uncis vocem incluſi, tanquam gloſſema.

7. *ἐπῆγε* ex Opt. pro *ἦγε*.

nit." *ξὺν τῇ δυνάμει* cf. ſect. 9. Paraetacae igitur medii habitant inter Perſidem et Mediam.

8. *ὁ Ὤχου*] errat igitur Diodor. XVII, 5., omnes Ochi filios praeter Arſen a Bagoa occiſos ſcribens.

10. *παρ᾽ αὐτοῦ*] *a ſe*, ſua ſponte, *doni loco. Raph.* Vides vero ex hoc loco, etiam ſocios ſtipendia meruiſſe. Remittuntur Theſſali, quod rex alacritatem ad perferendos labores in iis fractam ſentiret, quod ipſe auctor dicit lib. V, 27, 7. Ubi tamen memoria lapſum invenies auctorem, dum, quos h. l. ab Ecbatanis remiſſos tradit, altero loco a *Bactris* ſcribat. Quod eo magis falſum convincitur, quia,

N

11 αὐτοῦ τάλαντα ἐπιδούς· ὅς τις δὲ ἰδίᾳ βούλοιτο ἔτι μισθοφορεῖν παρ' αὐτῷ, ἀπογράφεσθαι ἐκέλευσε· καὶ ἐγέ-
12 νοντο οἱ ἀπογραψάμενοι οὐκ ὀλίγοι. Ἐπόκιλλον δὲ τὸν Πολυείδους ἔταξε καταγαγεῖν αὐτοὺς ὡς ἐπὶ θάλασσαν, ἱππέας ἄλλους ἔχοντα ἐς φυλακὴν αὐτῶν· οἱ γὰρ Θεσσαλοὶ τοὺς ἵππους αὐτοῦ ἀπέδοντο· ἐπέστειλε δὲ καὶ Μένητι, ἐπειδὰν ἀφίκωνται ἐπὶ θάλασσαν, ἐπιμεληθῆναι,
13 ὅπως ἐπὶ τριήρων κομισθήσονται ἐς Εὔβοιαν. Παρμενίωνα δὲ προσέταξε τὰ χρήματα τὰ ἐκ Περσῶν κομιζόμενα, εἰς τὴν ἄκραν τὴν ἐν Ἐκβατάνοις καταθέσθαι καὶ
14 Ἁρπάλῳ παραδοῦναι. Ἅρπαλον γὰρ ἐπὶ τῶν χρημάτων ἀπέλιπε, καὶ φυλακὴν τῶν χρημάτων Μακεδόνας ἐς
15 ἑξακισχιλίους, καὶ ἱππέας, καὶ ψιλοὺς ὀλίγους. Αὐτὸν δὲ Παρμενίωνα τοὺς ξένους ἀναλαβόντα, καὶ τοὺς Θρᾷκας, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἱππεῖς, ἔξω τῆς ἵππου τῆς ἑταιρικῆς, περὶ
16 τὴν χώραν τὴν Καδουσίων ἐλαύνειν ἐς Ὑρκανίαν. Κλείτῳ δὲ τῷ τῆς βασιλικῆς ἴλης ἡγεμόνι ἐπέστειλεν, ἐπειδὰν ἐκ Σούσων εἰς Ἐκβάτανα ἀφίκηται (καταλέλειπτο γὰρ ἐν Σούσοις ἀῤῥωστῶν) ἀναλαβόντα τοὺς Μακεδόνας τοὺς ἐπὶ τὰ χρήματα τότε ὑπολειφθέντας, ἰέναι τὴν ἐπὶ Παρθυαίους, ἵνα καὶ αὐτὸς ἥξειν ἔμελλεν.

14. ἀπέλιπε ex Opt. pro κατέλιπε. Mox in omnibus editt. legitur καὶ φίλους ὀλίγους. Quid hic eſt amicis? Alia res eſſet, ſi legeretur ἑταίρους, ex agmine amicorum. Scripſi audacter ψιλούς. cf. notam ad III, 27, 8.

16. Pro ἐπὶ τῶν χρημάτων ex Optimo ſcripſi ἐπὶ τὰ χρήματα. Similiter loquitur auctor VII, 1, 6.

quum rex in Bactriana eſſet, Epocillus redibat, qui Theſſalos ad mare deduxerat. (IV, 7, 3.)

11. ἰδίᾳ] non reipublicae, ſed ſuo nomine, ſua ſponte et *privatim*. *Gron.*

12. ἀπέδοντο] Vulcanius vertit: *reddiderunt*. Gronovius: *vendiderunt*. Quod praefero. Nam veroſimile non eſt, regem equos dediſſe etiam equitibus ſociorum.

13. Diod. XVII, 71. auctor eſt, Alexandrum alieniſſimo a Perſis animo fuiſſe, itaque undique jumenta contraxiſſe, quibus pecuniae partem ad bellum ſecum duceret, et reliquam Suſa transportaret. Arriani narrationem praefero.

XX. Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τήν τε ἵππον τῶν ἑταί- 1
ρων, καὶ τοὺς προδρόμους, καὶ τοὺς μισθοφόρους ἱππέας,
ὧν Ἐριγύϊος ἡγεῖτο, καὶ τὴν φάλαγγα τὴν Μακεδονικὴν,
ἔξω τῶν ἐπὶ τοῖς χρήμασι ταχθέντων, καὶ τοὺς τοξότας,
καὶ τοὺς Ἀγριάνας, ἤλαυνεν ἐπὶ Δαρεῖον. Καὶ αὐτῷ κα- 2
τὰ τὴν ὁδὸν σπουδῇ γιγνομένην, τῶν τε στρατιωτῶν πολλοὶ
κάμνοντες ὑπελείποντο, καὶ ἵπποι ἀπέθνησκον· ἀλλὰ
καὶ ὡς ἦγε, καὶ ἀφικνεῖται ἐς Ῥάγας ἑνδεκάτῃ ἡμέρᾳ.
Διέχει δὲ ὁ χῶρος οὗτος ἀπὸ τῶν Κασπίων πυλῶν ὁδὸν ἡ-
μέρας μιᾶς ἐλαύνοντι ὡς Ἀλέξανδρος ἦγε. Δαρεῖος δὲ 3
ἐφθάκει ἤδη παρελθὼν εἴσω τῶν πυλῶν τῶν Κασπίων.
Τῶν δὲ ξυμφευγόντων Δαρείῳ, πολλοὶ μὲν ἀπολιπόντες
αὐτὸν ἐν τῇ φυγῇ, ἐπὶ τὰ αὑτῶν ἕκαστος ἀπεχώρουν· οὐκ
ὀλίγοι δὲ καὶ Ἀλεξάνδρῳ σφᾶς ἐνεδίδοσαν. Ἀλέξαν- 4
δρος δὲ, ὡς ἀπέγνω καταπόδας αἱρήσειν Δαρεῖον, μεί-
νας αὐτοῦ πέντε ἡμέρας, καὶ ἀναπαύσας τὸν στρατὸν,
Μηδίας μὲν σατράπην ἀπέδειξεν Ὀξοδάτην Πέρσην ἄν-
δρα, ὃς ἐτύγχανε πρὸς Δαρείου ξυνειλημμένος, καὶ ἐν
Σούσοις εἰργόμενος· τοῦτο αὐτῷ ἐς πίστιν ἦν πρὸς Ἀλέξαν-
δρον. Αὐτὸς δὲ ὡς ἐπὶ Παρθυαίους ἦγε· καὶ τῇ μὲν πρώ- 5
τῃ πρὸς ταῖς Κασπίαις πύλαις ἐστρατοπέδευσε· τῇ δευ-
τέρᾳ δὲ εἴσω παρῆλθε τῶν πυλῶν, ἔς τε οἰκούμενα ἦν.
Ἐπισιτισάμενος δὲ αὐτόθεν, ὅτι ἔρημον τὴν πρόσω χώ- 6
ραν ἤκουεν, ἐς προνομὴν ἐκπέμπει Κοῖνον ξὺν ἱππεῦσί τε
καὶ τῶν πεζῶν ὀλίγοις.

Cap. XX.

1. ὡς ἐπὶ Δαρεῖον. Optimo jubente ὡς rejectum eſt.
3. παρελθὼν ex Opt. pro παρεληλυθώς.
4. Pro vulgato Ὀξυδάτην ſcripſi Ὀξοδάτην jubente Optimo in libro IV, c. 18, 3.
6. αὐτόθεν pro αὐτόθι ex Opt. „quam ſane terminationem gratam Arriano fuiſſe, ex crebro uſu colligimus. *Gron.*

C. XX.

Arg. Continuatio. Res Mediae ordinatae.

2. ἐς Ῥάγας] Ea urbs procul dubio eſt Rages Tobiae (3, 7.) de qua etiam Diodorus lib. XIX. *Grentemeſnilius.*

6. ἐπισιτισάμενος δὲ] *commeatum autem illic paraturus.* Ut aoriſtus ſit in ſignificatione futuri temporis; ut VII, 3, 3. Nam Coenum equidem ob id ipſum arbitror frumentatum miſſum, ut commeatum conveheret. *Raph.*

1 XXI. Καὶ ἐν τούτῳ ἀφικνεῖται παρ' αὐτὸν ἀπὸ
τοῦ Δαρείου στρατοπέδου, Βαγιστάνης Βαβυλώνιος ἀνὴρ,
τῶν γνωρίμων, καὶ ξὺν τούτῳ Ἀντίβηλος, τῶν Μαζαίου
2 παίδων. Οὗτοι ἀπήγγειλαν, ὅτι Ναβαρζάνης τε ὁ χι-
λιάρχης τῶν ξὺν Δαρείῳ φευγόντων ἱππέων, καὶ Βῆσ-
σος ὁ Βακτρίων σατράπης, καὶ Βαρσαέντης ὁ Ἀραχώ-
των καὶ Δράγγων σατράπης, ξυνειληφότες εἶεν Δαρεῖον.
3 Ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος, ἔτι μᾶλλον ἦγε σπουδῇ,
τοὺς ἑταίρους μόνους ἔχων ἀμφ' αὐτὸν, καὶ τοὺς προδρόμους
ἱππέας, καὶ τῶν πεζῶν τοὺς εὐρωστοτάτους τε καὶ κουφο-
τάτους ἐπιλεξάμενος, οὐδὲ τοὺς ἀμφὶ Κοῖνον προσμείνας
4 ἐκ τῆς προνομῆς ἐπανελθεῖν· ἐπὶ δὲ τοῖς ὑπολειπομένοις
ἐπιστήσας Κρατερὸν, προστάττει ἕπεσθαι μὴ μακρὰς ὁ-
δοὺς ἄγοντα. Οἱ δὲ ἀμφ' αὐτὸν, τὰ ὅπλα εἶχον μόνον,
5 καὶ δύο ἡμερῶν σιτία. Ἐλθὼν δὲ τήν τε νύκτα ὅλην
καὶ τῆς ἐπιούσης ἡμέρας μέχρι μεσημβρίας, ὀλίγον χρό-
νον ἀναπαύσας τὸν στρατὸν, αὖθις ᾔει ὅλην τὴν νύκτα,
καὶ ἅμα ἡμέρᾳ ὑποφαινούσῃ παρῆν εἰς τὸ στρατόπεδον,
ἔνθα ὡρμήκει ὀπίσω Βαγιστάνης· καὶ τοὺς μὲν πολεμίους

Cap. XXI.

2. Primo ſcripſi *ὁ χιλιάρχης*. Articulus deeſt in omnibus editis, at deficere nequit. Sic mox bis *ὁ σατράπης*. Deinde emendavi *Βαρσαέντης* pro vulgato *Βράζας*, quod eſt monſtrum lectionis. Idem homo III, 8, 6. vocabatur Barſaëtes. c. 21, 16. et c. 25, 14. Barſaentes, quod reliquis locis reſtituere non dubitavi. Blancardus emendat *Βαρζαέντης*, ut ſcribit Curtius VI, 6, 36 et VIII, 13, 3. et Diod. XVII, 24. *Βαρξαεὶς*, gen. *έντος*. De varietate ſcripturae jam monuit Freinshem. ad Curt. VIII, 13, 3. Supra etiam nomen *Ἀντίβηλος* vehementer ſuſpectum eſt. Idem enim homo VII, 6. 7. vocantur *Ἀρτιβόλης*. Quid rectius ſit, non decerno.

3. In Opt. non habentur voces *τῶν πεζῶν*; at deficere nequeunt ob ſect. 12. Mox ex eodem reſtitui *ἐπὶ δὲ τοῖς ὑπολ.* ubi vulgo praepoſitio deeſt.

5. *ἔνθα ὡρμήκει* ex Opt. pro *ὅθεν ἀφωρμήκει*. Paulo ſuperius idem habebat *ἥκει* pro *ᾔει*, quod recipere dubitavi.

C. XXI.

Arg. Darium a ſuis captum perſequi pergit Alexander. Darius male habitus Beſſi ſucceſſoris conſilio; a ſuis vulneratus moritur.

οὐ κατέλαβε. Δαρείου δὲ πέρι ἐπύθετο, αὐτὸν μὲν συν- 6
ειλημμένον ἄγεσθαι ἐφ' ἁρμαμάξης, Βήσσῳ δὲ ἀντὶ
Δαρείου εἶναι τὸ κράτος, καὶ ἡγεμόνα ὠνομάσθαι Βῆσ-
σον, πρός τε τῶν Βακτρίων ἱππέων, καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι
βάρβαροι ξυνέφευγον Δαρείῳ, πλὴν Ἀρταβάζου, καὶ
τῶν Ἀρταβάζου παίδων, καὶ τῶν Ἑλλήνων τῶν μισθο-
φόρων· τούτους δὲ πιστοὺς εἶναι Δαρείῳ, καὶ εἴργειν μὲν τὰ 7
γιγνόμενα οὐ δυνατοὺς εἶναι· ἐκτραπέντας δὲ ἔξω τῆς
λεωφόρου ὁδοῦ, ὡς ἐπὶ τὰ ὄρη ἰέναι κατὰ σφᾶς οὐ μετέ-
χοντας τοῖς ἀμφὶ Βῆσσον τοῦ ἔργου. Γνώμην δὲ πεποι- 8
ῆσθαι τοὺς ξυλλαβόντας Δαρεῖον, εἰ μὲν διώκοντα σφᾶς
Ἀλέξανδρον πυνθάνοιντο, παραδοῦναι Δαρεῖον Ἀλεξάν-
δρῳ, καὶ σφίσι τι ἀγαθὸν εὑρίσκεσθαι· εἰ δὲ τὸ ἔμ-
παλιν ἐπανεληλυθότα μάθοιεν, τοὺς δὲ στρατιάν τε ξυλ-
λέγειν ὅσην πλείστην δύναιντο, καὶ διασώζειν ἐς τὸ κοι-
νὸν τὴν ἀρχήν. Βῆσσον δὲ ἐν τῷ παρόντι ἐξηγεῖσθαι 9
κατ' οἰκειότητά τε τὴν Δαρείου, καὶ ὅτι ἐν τῇ αὐτοῦ σα-
τραπείᾳ τὸ ἔργον ἐγίγνετο. Ταῦτα ἀκούσαντι Ἀλεξάν-
δρῳ ἀνὰ κράτος διωκτέα ἐφαίνετο. Καὶ ἤδη μὲν ἐξεκα- 10
μνον οἵ τε ἄνδρες καὶ οἱ ἵπποι ἐπὶ τῇ ταλαιπωρίᾳ τῇ
ξυνεχεῖ, ἀλλὰ καὶ ὡς ἦγε· καὶ διελθὼν ὁδὸν πολλὴν
τῆς τε νυκτὸς, καὶ τῆς ἐπὶ ταύτῃ ἡμέρας ἔς τε ἐπὶ με-
σημβρίαν, ἀφικνεῖται ἔς τινα κώμην, ἵνα τῇ προτεραίᾳ
ἐστρατοπεδεύκεσαν οἱ Δαρεῖον ἄγοντες. Ἐνταῦθα ἀκού- 11
σας, ὅτι νυκτὸς ποιεῖσθαι τὴν πορείαν ἐγνωσμένον εἴη τοῖς
βαρβάροις, ἤλεγχε τοὺς προσχώρους, εἰ δή τινα εἰδεῖεν
ἐπιτομωτέραν ὁδὸν ἐπὶ τοὺς φεύγοντας. Οἱ δὲ εἰδέναι

6. Ex Vet. Cod. Vulcanii admiſi lectionem πέρι ἐπύθετο pro vulgata περιεπύθετο. Deinde ex omnibus MStis ſcripſi ἀντὶ Δαρείου εἶναι pro ἀντὶ Δ. γενέσθαι.
10. ἐπὶ τῇ ταλαιπωρίᾳ ex Opt. pro ὑπὸ τῇ ταλ.

8. διασώζειν ἐς τὸ κοινὸν] *ſervare in commune regnum*, ut ex aequo pertineret ad omnes, qui in eodem conſilio erant cum Beſſo. *Raph.*
9. Βῆσσον δὲ] Repetenda ſunt: γνώμην δὲ πεποιῆσθαι. *Idem.*

12 μὲν ἔφασαν, ἐρήμην δὲ εἶναι τὴν ὁδὸν δι' ἀνυδρίαν. Ὁ
δὲ, ταύτην ἄγειν ἐκέλευσε· καὶ γνοὺς ὅτι οὐχ ἕψονται οἱ
πεζοὶ αὐτῷ σπουδῇ ἐλαύνοντι, τῶν μὲν ἱππέων ἐς πεντα-
κοσίους κατεβίβασεν ἀπὸ τῶν ἵππων· τοὺς ἡγεμόνας δὲ
τῶν πεζῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐπιλεξάμενος τοὺς κρατιστεύον-
τας, ἐπιβῆναι τῶν ἵππων ἐκέλευσεν οὕτως, ὅπως οἱ πε-
13 ζοὶ ὡπλισμένοι ἦσαν. Νικάνορα δὲ τὸν τῶν ὑπασπιστῶν
ἡγεμόνα, καὶ Ἄτταλον τὸν τῶν Ἀγριάνων, κατὰ τὴν
ὁδὸν ἥν τινα οἱ ἀμφὶ Βῆσσον προὐκεχωρήκεσαν, τοὺς ὑπο-
λειφθέντας ἄγειν ἐκέλευσε, καὶ τούτους, ὡς κουφότατα
ἐσταλμένους, τοὺς δὲ ἄλλους πεζοὺς ἐν τάξει ἕπεσθαι.
14 Αὐτὸς δὲ ἀμφὶ δείλην ἄγειν ἀρξάμενος, δρόμῳ ἡγεῖτο·
διελθὼν δὲ τῆς νυκτὸς σταδίους, ἐς τετρακοσίους, ὑπὸ τὴν
ἕω ἐπιτυγχάνει τοῖς βαρβάροις ἀτάκτως ἰοῦσι καὶ ἀνό-
πλοις, ὥστε ὀλίγοι μὲν τινὲς αὐτῶν ὡς ἀμυνούμενοι ὥρμη-
15 σαν· οἱ δὲ πολλοὶ εὐθὺς ὡς Ἀλέξανδρον αὐτὸν κατεῖ-
δον, οὐδὲ ἐς χεῖρας ἐλθόντες ἔφυγον· καὶ οἱ τραπέντες

12. οὕτως ὅπως ex Ven. Baſil. et MStis omnibus pro οὕτως ὥσπερ.
14. ἐπιτυγχάνει ex Opt. pro προστυγχάνει.

13. ἐν τάξει ἕπεσθαι] *compoſito agmine ſequi*, ut apud Curt. VI, 4, 14. Oppoſita ſunt ἐν τάξει et δρόμῳ curſu, quod ſtatim ſequitur. Manifeſtiſſimum hoc fit ex Xenoph. Anab. II. ἐβόων δὲ ἀλλήλοις, μὴ θεῖν δρόμῳ, ἀλλ' ἐν τάξει ἕπεσθαι. *Raph.*

14. ἐς τετρακοσίους] Non parum admiranda eſt Alexandri celeritas. Sed vide, quae St. Croix de itineribus Alexandri ſcripſit pag. 101. ſeqq. Docet, Xenophontis decem millia Alexandro celeritate non ceſſiſſe atque plane evaneſcere miraculoſa in Alexandri itineribus, ſi cum rapidiſſimis Tamerlani aliorumque recentiorum comparentur. Nimis parva vero ſtadiorum menſura uti mihi videtur, quam geographus d'Anville ad Alexandri itinera conſtituerat à 50 toiſes. Qua recepta, de celeritate vix loqui decet. Stadium pythicum (125 toiſes) nimis magnum eſt. Quapropter, quum interdum ſtadiis milliarium germanicorum numerum adſcriberem, ſequutus ſum Cel. Barthelemy, ſtadio Olympiaco $94\frac{2}{3}$ toiſes tribuentem, qui numerus medius eſt. Talium ſtadiorum circiter 40 aequalia ſunt uni milliari germanico. — Hac igitur nocte confecit Alexander cum ſuis (equitantibus, quod probe notandum) decem milliaria. cf. nota ad Hiſt. ind. 2, 2.

ἐς ἀλκὴν, ὀλίγων πεσόντων, καὶ οὗτοι ἔφυγον. Βῆσσος 16
δὲ καὶ οἱ ξὺν αὐτῷ τέως μὲν ἐφ' ἁρμαμάξης Δαρεῖον με-
τὰ σφῶν ἐκόμιζον. Ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἦν Ἀλέξανδρος,
Δαρεῖον μὲν Ναβαρζάνης καὶ Βαρσαέντης κατατρώσαν-
τες, αὐτοῦ ἀπέλιπον· αὐτοὶ δὲ ἔφυγον ξὺν ἱππεῦσιν
ἑξακοσίοις. Δαρεῖος δὲ ἀποθνήσκει ὀλίγον ὕστερον ἐκ 17
τῶν τραυμάτων, πρὶν ὀφθῆναι Ἀλεξάνδρῳ.

XXII. Ἀλέξανδρος δὲ τὸ μὲν σῶμα τοῦ Δαρείου ἐς 1
Πέρσας ἔπεμψε, θάψαι κελεύσας ἐν ταῖς βασιλικαῖς
θήκαις, καθάπερ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ πρὸ Δαρείου βασιλεῖς.
Σατράπην δὲ ἀπέδειξε Παρθυαίων καὶ Ὑρκανίων Ἀμ- 2
μινάπην Παρθυαῖον· ἦν δὲ οὗτος τῶν Αἴγυπτον ἐνδόντων
Ἀλεξάνδρῳ μετὰ Μαζάκου. Τληπόλεμος δὲ ὁ Πυθοφά-
νους, τῶν ἑταίρων, ξυνετάχθη αὐτῷ, σκοπεῖν τὰ ἐν Παρ-
θυαίοις τε καὶ Ὑρκανίοις. Τοῦτο τὸ τέλος Δαρείῳ ἐγέ- 3

16. Δαρεῖον μὲν Σατιβαρζάνης — Nomen Satibarzanis alieno loco eſt. Erat Ariorum Satrapa, nec fuit comes Darii fugientis. Vide de eo Indicem. Legendum eſt Ναβαρζάνης, quod recepi. Hic enim conjunctim cum Beſſo et Barſaënte, in principio hujus capitis inter inſidiatores Darii nominatur, nec Curtius de alio quàm Nabarzane loquitur l. V, c. 9. ſeqq. Si vero Codices juvarent, mallem ſcribere Βῆσσος. Is enim c. 30, 7. inter occiſores Darii numeratur, et Nabarzanes ſe dedit Alexandro (23, 9.) nec, eum poenam necis dediſſe, reperitur.

Cap. XXII.

2. Ἀμμυνάπην — MSti vel Ἀμμινάτην vel Ἀμινάπην vel Ἀμμινάπην quomodo etiam Optimus. *Gron.* A Curtio VI, 4, 25. Menapis vocatur. Freinshemius ſuſpicatur, illud Ἀ, in graeca ſcriptura praefixum, nihil aliud eſſe, quam articulum orientalem, qui Hebraeis eſt ה. — Reſtitui lectionem Optimi.

C. XXII.

Arg. Parthyaeorum res ordinatae. Darii elogium.

1. θήκαις] quas deſcribit Diodor. XVII, 71: „*In orientali arcis plaga mons eſt, quem regium vocant. In hoc enim regum ſepulcra erant. Nam excifa illic petra erat, complura in* medio domicilia complectens, in quibus conditoria defunctorum, nullum quidem aditum manu factum praebebant, ſed inſtrumentis quibusdam, arte magiſtra fabricatis ſublatos mortuorum loculos excipiebant.“

2. σκοπεῖν] cf. not. ad c. 5, 4.

νετο, ἐπὶ Ἄρχοντος Ἀθηναίοις Ἀριστοφῶντος, μηνὸς Ἑ-
κατομβαιῶνος· ἀνδρὶ τὰ μὲν πολέμια, εἴπερ τινὶ ἄλλῳ,
μαλθακῷ τε, καὶ οὐ φρενήρει, εἰς δὲ τὰ ἄλλα οὐδὲν ἀ-
νεπιεικὲς ἔργον ἀποδεξαμένῳ, ἢ οὐδὲ ἐγγενόμενον αὐτῷ
4 ἀποδείξασθαι· ὅτι ὁμοῦ μὲν εἰς τὴν βασιλείαν παρελ-
θεῖν, ὁμοῦ δὲ προσπολεμεῖσθαι πρός τε Μακεδόνων καὶ
τῶν Ἑλλήνων ξυνέβη· οὔκουν οὐδὲ ἐθέλοντι ἐξῆν ἔτι ὑβρίζειν
ἐς τοὺς ὑπηκόους, ἐν μείζονι κινδύνῳ ἤπερ ἐκεῖνοι καθε-
5 στηκότι. Ζῶντι μὲν δὴ ξυμφοραὶ αὐτῷ ἄλλαι ἐπ' ἄλ-
λαις ξυνήχθησαν, οὐδέ τις ἀνακωχὴ ἐγένετο, ἐπειδὴ
6 πρῶτον ἐς τὴν ἀρχὴν παρῆλθεν· ἀλλὰ εὐθὺς μὲν τὸ τῶν
σατραπῶν ἐπὶ Γρανικῷ πταῖσμα ξυνέβη τὸ ἱππικόν, εὐ-
θὺς δὲ Ἰωνία τε καὶ Αἰολὶς εἴχοντο, καὶ Φρύγες ἀμφό-
τεροι, καὶ Λυδία, καὶ Κᾶρες, πλὴν Ἁλικαρνασσέων·
ὀλίγον δὲ ὕστερον καὶ Ἁλικαρνασσὸς ἐξῄρητο· ἐπὶ δὲ ἡ
7 παραλία πᾶσα, ἔς τε ἐπὶ τὴν Κιλικίαν· ἐνθένδε ἡ αὐ-
τοῦ ἐπ' Ἰσσῷ ἧσσα, ἵνα τήν τε μητέρα αἰχμαλωτισθεῖ-
σαν καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τοὺς παῖδας ἐπεῖδεν· ἐπὶ τῷ-
8 δε Φοινίκη τε ἀπώλετο, καὶ Αἴγυπτος πᾶσα· ἐπὶ δὲ
αὐτὸς ἐν Ἀρβήλοις ἔφυγέ τε ἐν πρώτοις αἰσχρῶς, καὶ
9 στρατιὰν πλείστην τοῦ βαρβαρικοῦ γένους ἀπώλεσε· φυγάς
τε ἐκ τούτου τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς πλανώμενος, καὶ τελευτῶν
πρὸς τῶν ἀμφ' αὐτὸν πρὸς τὰ ἔσχατα προδοθεὶς βα-

5. ξυνήχθησαν — ex Opt. pro ξυνηνέχθησαν.
8. πλείστην παντὸς — alteram vocem Optimo jubente abjeci. Deinde ex eodem πρὸς τὰ ἔσχατα recepi pro ἐς τὰ ἐσχ. Placet enim, ut advertit Gronovius, Arriano, interdum eandem praepoſitionem iterare variante ſenſu, ut VII, 14. et III, 23, 15.

3. Ἀριστοφῶντος i. e. Ol. 112, 3. ante Chr. 330, menſe Iunio, ſexto anno ab eo, quo bellum cum Alexandro incepit, nono poſt pugnam apud Gaugamela menſe. Uſſer. Annal. pag. 173.

ἀποδειξαμένῳ] traditiones orientales ultimum a genere Cajanidarum regem deſcribunt tanquam violentum et crudelem, qui ſceleribus odium procerum plebisque ſibi contraxerit.' Herbelot Biblioth. oriental. art. Darab. p. 285.

9. καὶ τελευτῶν] atque ad finem. τῶν οἰκειοτάτων ex. c. Beſſo. III, 21, 9.

σιλεὺς τε ἐν τῷ αὐτῷ καὶ δεσμώτης ξὺν ἀτιμίᾳ ἀγόμενος, τέλος δὲ πρὸς τῶν οἰκειοτάτων ἐπιβουλευθεὶς ἀπώλετο. Ζῶντι μὲν Δαρείῳ τοιαῦτα ξυνηνέχθη. Τελευτήσαντι δὲ, ταφή τε ἡ βασιλικὴ, καὶ τῶν παίδων, ὁποῖα καὶ βασιλεύοντος αὐτοῦ, τροφή τε Ἀλεξάνδρου καὶ παίδευσις, καὶ γαμβρὸς Ἀλέξανδρος. Ὁπότε δὲ ἐτελεύτα, ἐγεγόνει ἀμφὶ τὰ πεντήκοντα ἔτη.

XXIII. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς ὑπολειφθέντας ἐν τῇ 1
διώξει τῆς στρατιᾶς ἀναλαβὼν, ἐς Ὑρκανίαν προὐχώρει.
Κεῖται δὲ ἡ Ὑρκανία χώρα ἐν ἀριστερᾷ τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπὶ 2
Βάκτρα φερούσης· καὶ τῇ μὲν ὄρεσιν ἀπείργεται δασέσι
καὶ ὑψηλοῖς, τῇ δὲ πεδίον αὐτῆς καθήκει ἔς τε ἐπὶ τὴν
μεγάλην τὴν ταύτῃ θάλασσαν. Ταύτην δὲ ἦγεν, ὅτι 3
ταύτῃ τοὺς ξένους τοὺς ἀμφὶ Δαρεῖον διαπεφευγέναι ἐς τὰ

10. *τροφή τε Ἀλεξάνδρου* — In hoc conſpirant editi omnes. Suppleri quidem poteſt *βασιλεύοντος*, ſed durum hoc. Vix dubito, quin legendum ſit *παρ' Ἀλεξάνδρου*.

Cap. XXIII.

3. Vulgo legitur *ἐς τὰ τῶν Πάγρων* et *ἅμα τοὺς Πάγρους*. Iam Blancardus vidit, iſtud nomen huc non convenire, et quia liber Gandenſis habebat *Μάργων ὄρη*, ſcribi vult *Μάρδων* et *Μάρδους*, ſed in hos movet Alexander ſerius. Emendavi *Ταπούρων* et *Ταπούρους*. Mox enim mittitur Craterus in Tapuros, (ſect. 5.) Alexandro in Hyrcaniam ipſam movente. Ibi quum Alexander moraretur, redit ad eum Craterus; Tapurorum finibus et vi et conditione ſubjectis, Graecis vero non repertis. (ſect. 12.) Paulo poſt denique ad Alexandrum veniunt Autophradates Tapurorum ſatrapa et cum eo Graecorum legati, deditionem offerentes. (ſect. 13.) Quibus omnibus conjectura mea firmatur.

10. *καὶ γαμβρὸς*] cf. VII, 4, 6.

C. XXIII.

Arg. Iter triplex in Hyrcaniam, verſus urbem Zadracarta, Perſis compluribus accedentibus. Alexandri decretum de Graecis.

1. *προυχώρει*] ut I, 5, 1. non: *progreſſus eſt* orientem verſus; ſed *regreſſus* ex Parthiene, in qua Curtio et Iuſtino teſtibus Darius occiſus eſt, in Hyrcaniam, quam Darium perſequens praetercurrerat magis, quam ſubegerat.

2. *θάλασσαν*] Caſpium vel Hyrcanium.

3. *ταύτην* ſc. *ὁδὸν*] viam in montes, qui ſepiunt Hyrcaniam, quorum partem incolunt Tapuri, in quos fugerant Graeci c. 21, 7.

τῶν Ταπούρων ὄρη ἐπύθετο, καὶ αὐτοὺς ἅμα τοὺς Ταπού-
4 ρους χειρωσόμενος. Τριχῇ δὲ διελὼν τὸν στρατὸν, αὐτὸς
μὲν τὴν ἐπιτομωτάτην, καὶ χαλεπωτάτην ἡγήσατο, τὸ
πλεῖστον καὶ ἅμα τὸ κουφότατον τῆς δυνάμεως ἄγων.
5 Κρατερὸν δὲ, τήν τε αὐτοῦ τάξιν ἔχοντα, καὶ τὴν Ἀμύν-
του, καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὓς, καὶ ὀλίγους τῶν ἱππέων,
6 ἐπὶ Ταπούρων ἔστειλεν. Ἐριγύϊον δὲ, τούς τε ξένους καὶ
τὴν λοιπὴν ἵππον ἀναλαβόντα, τὴν λεωφόρον τε καὶ μα-
κροτέραν ἡγεῖσθαι ἐκέλευσε, τὰς ἁμάξας καὶ τὰ σκευο-
7 φόρα καὶ τὸν ἄλλον ὅμιλον ἄγοντα. Ὑπερβαλὼν δὲ
τὰ πρῶτα ὄρη, καὶ καταστρατοπεδεύσας αὐτοῦ, ἀναλα-
βὼν τούς τε ὑπασπιστὰς, καὶ τῆς Μακεδονικῆς φάλαγ-
γος τοὺς κουφοτάτους, καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὓς, ᾔει χαλε-
πὴν ὁδὸν καὶ δύσπορον, φύλακας τῶν ὁδῶν καταλιπὼν,
ἵνα σφαλερόν τι αὐτῷ ἐφαίνετο· ὡς μὴ τοῖς ἑπομένοις
κατ' ἐκεῖνο ἐπιθοῖντο οἱ τὰ ὄρη ἔχοντες τῶν βαρβάρων.
8 Αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν τοξοτῶν διελθὼν τὰ στενὰ, ἐν τῷ πε-
δίῳ κατεστρατοπέδευσε πρὸς ποταμῷ οὐ μεγάλῳ. Καὶ
9 ἐνταῦθα ὄντος αὐτοῦ, Ναβαρζάνης τε ὁ Δαρείου χιλιάρ-
χης, καὶ Φραταφέρνης, ὁ Ὑρκανίας τε καὶ Παρθυαίων
σατράπης, καὶ ἄλλοι τῶν ἀμφὶ Δαρεῖον Περσῶν οἱ ἐπι-
10 φανέστατοι ἀφικόμενοι παρέδοσαν σφᾶς αὐτούς. Ὑπο-
μείνας δὲ ἐν τῷ στρατοπέδῳ τέσσαρας ἡμέρας, ἀνέλαβε
τοὺς ὑπολειφθέντας κατὰ τὴν ὁδὸν, τοὺς μὲν ἄλλους ἀ-
σφαλῶς διελθόντας, τοῖς δὲ Ἀγριᾶσιν ὀπισθοφυλακοῦ-
σιν ἐπέθεντο οἱ ὄρειοι τῶν βαρβάρων· καὶ μεῖον ἔχοντες
11 τῷ ἀκροβολισμῷ ἀπηλλάγησαν. Ἄρας δὲ ἐντεῦθεν,
προῄει ὡς ἐφ' Ὑρκανίας εἰς Ζαδράκαρτα πόλιν Ὑρκα-
12 νίων. Καὶ ἐν τούτῳ οἱ περὶ Κρατερὸν ξυνέμιξαν αὐτῷ,

9. Φραδαφέρνης — ſcripſi Φραταφέρνης, ut Arrianus et Curtius omnibus reliquis locis. Deinde ex Optimo reſtitui καὶ ἄλλοι τῶν ἀμφὶ, in quibus ſecunda vox vulgo deeſt.

8. πρὸς ποταμῷ] De hoc flumine loqui videtur Curtius VI, 4, 7. idque vocat *Ziobe rin*, Diod. XVII, 75. *Stiboeten*.

τοῖς μὲν ξένοις τοῖς Δαρείου οὐκ ἐντετυχηκότες, τὴν χώραν
δὲ ὅσην διαπεπορευμένοι ἦσαν, τὴν μὲν βίᾳ, τὴν δὲ ἐν-
διδόντων τῶν κατοικούντων προσπεποιημένοι. Ἐνταῦθα 13
καὶ Ἐριγύϊος ἧκε ξὺν τοῖς σκευοφόροις καὶ ταῖς ἁμάξαις.
Ὀλίγον δὲ ὕστερον Ἀρτάβαζος ἀφίκετο παρ' Ἀλέξαν-
δρον, καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ Κωφὴν καὶ Ἀριοβαρζάνης,
καὶ Ἀρσάμης, καὶ ξὺν τούτοις παρὰ τῶν ξένων τῶν ξὺν
Δαρείῳ πρέσβεις, καὶ Αὐτοφραδάτης, ὁ Ταπούρων σα-
τράπης. Αὐτοφραδάτῃ μὲν δὴ τὴν σατραπείαν ἀπέδω- 14
κεν· Ἀρτάβαζον δὲ καὶ τοὺς παῖδας ἅμα οἱ ἐν τιμῇ ἦγε,
τά τε ἄλλα ἐν τοῖς πρώτοις Περσῶν ὄντας, καὶ τῆς ἐς
Δαρεῖον πίστεως ἕνεκα. Τοῖς πρέσβεσι δὲ τῶν Ἑλλή- 15
νων δεομένοις σπείσασθαι σφίσιν ὑπὲρ τοῦ παντὸς ξενικοῦ
ἀπεκρίνατο, ὁμολογίαν μὲν οὐκ ἂν ποιήσασθαι πρὸς αὐ-
τοὺς οὐδεμίαν· ἀδικεῖν γὰρ μεγάλα τοὺς στρατευομένους ἐναν-
τία τῇ Ἑλλάδι, παρὰ τοῖς βαρβάροις, παρὰ τὰ δό-
γματα τὰ Ἑλλήνων· ἐκέλευσε δὲ ἥκειν ξύμπαντας, καὶ 16
παραδιδόναι σφᾶς αὐτοὺς, ἐπιτρέποντας Ἀλεξάνδρῳ
χρῆσθαι ὅ, τι καὶ βούλοιτο, ἢ σώζεσθαι ὅπῃ δύναιντο.
Οἱ δὲ ἐπιτρέπειν ἔφασαν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἄλλους 17
Ἀλεξάνδρῳ· ξυμπέμπειν τε ἐκέλευον τὸν ἡγησόμενον
αὐτοῖς, ὡς ἀσφαλῶς διακομισθεῖεν παρ' αὐτόν· εἶναι
δὲ ἔλεγον ἐς χιλίους καὶ πεντακοσίους. Καὶ Ἀλέξανδρος
πέμπει Ἀνδρόνικον τὸν Ἀγέῤῥου καὶ Ἀρτάβαζον παρ'
αὐτούς.

XXIV. Αὐτὸς δὲ προῆγεν ὡς ἐπὶ Μάρδους, ἀνα-
λαβὼν τούς τε ὑπασπιστὰς καὶ τοὺς τοξότας, καὶ τοὺς Ἀ-

16. ὅτι καὶ βούλοιτο pro ὅτι βούλ. et ἔλεγον pro ἐλέγοντο, utrumque ex Optimo.

15. παρὰ τὰ δόγματα] cf. ſupra I, 1, 2, et I, 16, 10.

C. XXIV.

Arg. Mardi ſubacti. Judicium Alexandri de diverſis ad Darium legatis captis.

1. προῆγεν] *regreſſus eſt.* cf. ſect. 4. Mardi hi non procul habitabant ab Hyrcanio mari, atque diſtinguendi ſunt ab aliis Mardis in vicinia Perſidis. St. Croix. pag. 212, vo-

γριάνας, καὶ τὴν Κοίνου καὶ Ἀμύντου τάξιν, καὶ τῶν ἑ-
ταίρων ἱππέων τοὺς ἡμίσεας, καὶ τοὺς ἱππακοντιστάς·
2 ἤδη γὰρ αὐτῷ καὶ ἱππακοντισταὶ ἦσαν τάξις. Ἐπελ-
θὼν δὲ τὸ πολὺ μέρος τῆς χώρας τῶν Μάρδων, πολλοὺς
μὲν ἀπέκτεινεν αὐτῶν φεύγοντας, οὓς δέ τινας ἐς ἀλκὴν
3 τετραμμένους· πολλοὺς δὲ ζῶντας ἔλαβεν. Οὐ γάρ ἐστιν
ὅς τις χρόνῳ ἐμβεβλήκει ἐς τὴν γῆν αὐτῶν ἐπὶ πολέμῳ,
διά τε δυσχωρίαν, καὶ ὅτι πένητες οἱ Μάρδοι, καὶ μά-
4 χιμοι ἐπὶ τῇ πενίᾳ ἦσαν· οὔκουν οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἐμβα-
λεῖν ἄν ποτε δείσαντες, ἄλλως τε καὶ προκεχωρηκότα
ἤδη ἐς τὸ πρόσω, ταύτῃ μᾶλλόν τι ἀφύλακτοι ἡλίσκον-
5 το. Πολλοὶ δὲ αὐτῶν καὶ εἰς τὰ ὄρη κατέφυγον, ἃ δὴ
ὑπερύψηλά τε καὶ ἀπότομα αὐτοῖς ἐν τῇ χώρᾳ ἐστὶν, ὡς
6 πρὸς ταῦτά γε οὐχ ἥξοντα Ἀλέξανδρον. Ἐπεὶ δὲ καὶ
ταύτῃ προσῆγεν, οἱ δὲ πέμψαντες πρέσβεις, σφᾶς τε
αὐτοὺς ἐνέδοσαν, καὶ τὴν χώραν· καὶ Ἀλέξανδρος αὐτοὺς
μὲν ἀφῆκεν, σατράπην δὲ ἀπέδειξεν αὐτῶν Αὐτοφραδά-
7 την, ὅν περ καὶ Ταπούρων. Αὐτὸς δ' ἐπανελθὼν ἐς τὸ
στρατόπεδον, ἔνθεν ὡρμήκει ἐς τῶν Μάρδων τὴν γῆν,
κατέλαβε τοὺς Ἕλληνας τοὺς μισθοφόρους ἥκοντας, καὶ
τοὺς Λακεδαιμονίων πρέσβεις, οἳ παρὰ βασιλέα Δαρεῖον
ἐπρέσβευον, Καλλιστρατίδαν τε, καὶ Παύσιππον, καὶ
Μόνιμον, καὶ Ὀνόμαντα, καὶ Ἀθηναῖον Δρωπίδην.

Cap. XXIV.

7. ἔνθεν ὡρμήκει ex Opt. pro ἔνθαπερ ὡρμήθη.

cem *Mard*, ait, perſico ſermone ſignificare hominem ferocem, ſibique veroſimile eſſe, nomen Mardorum montium incolis datum eſſe, qui opportunitate locorum ad libertatem defendendam uterentur, ideoque etiam Uxios montanos *Mardos* vocatos.

ἱππακοντισταὶ] In Alexandri exercitu occurrunt ἱπποτοξόται 1000 (V, 16, 7.) ex natione Daarum (V, 12, 3.) Ab his parum diſſerunt, niſi forte iidem ſunt ἱππακοντισταὶ, jaculatores equeſtres, quorum agmen non multo ante expeditionem in Mardos in exercitum receptum eſt. Utrique pertinebant ad milites levis armaturae. c. 25, 9. 29, 13 etc.

Τούτους μὲν δὴ ξυλλαβὼν, ἐν φυλακῇ εἶχε. Τοὺς Σινωπέων δὲ ἀφῆκεν, ὅτι Σινωπεῖς οὔτε τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων μετεῖχον, ὑπὸ Πέρσαις τε τεταγμένοι, οὐκ ἀπεικότα ποιεῖν ἐδόκουν, παρὰ τὸν βασιλέα σφῶν πρεσβεύοντες. 8
ἀφῆκε δὲ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, ὅσοι πρὸ τῆς εἰρήνης 9
τε καὶ τῆς ξυμμαχίας τῆς πρὸς Μακεδόνας γενομένης παρὰ Πέρσαις ἐμισθοφόρουν, καὶ Χαλκεδονίων Ἡρακλείδην τὸν πρεσβευτὴν ἀφῆκε· τοὺς δ' ἄλλους ξυστρατεύε- 10
σθαί, οἱ ἐπὶ μισθῷ τῷ αὐτῷ ἐκέλευσε· καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς Ἀνδρόνικον, ὅσπερ ἤγαγέ τε αὐτοὺς, καὶ ἔνδηλος ἐγεγόνει οὐ φαῦλον ποιούμενος σῶσαι τοὺς ἄνδρας.

XXV. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος, ἦγεν ὡς ἐπὶ 1
Ζαδράκαρτα, τὴν μεγίστην πόλιν τῆς Ὑρκανίας, ἵνα καὶ τὰ βασίλεια τοῖς Ὑρκανίοις ἦν. Καὶ ἐνταῦθα δια- 2
τρίψας ἡμέρας πεντεκαίδεκα, καὶ θύσας τοῖς θεοῖς, ὡς νόμος, καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν ποιήσας, ὡς ἐπὶ Παρθυαίους ἦγεν· ἐκεῖθεν δὲ ἐπὶ τὰ τῆς Ἀρείας ὅρια, καὶ 3
Σουσίαν πόλιν τῆς Ἀρείας, ἵνα καὶ Σατιβαρζάνης ἧκεν παρ' αὐτὸν, ὁ τῶν Ἀρείων σατράπης. Τούτῳ μὲν δὴ τὴν 4
σατραπείαν ἀποδοὺς, ξυμπέμπει αὐτῷ Ἀνάξιππον τῶν

9. *καὶ Καρχηδονίων Ἡρακλείδην* — Lege *Χαλκεδονίων*. Millies hic error occurrit apud auctores. Ex ſolo nomine Heraclidae patet, non fuiſſe Carthaginienſem; tum ex antecedentibus patet, de Graecis ſermonem fieri. *Greutemesnilius.* Unde ſic emendavi. Oppoſita ſunt: *καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων — καὶ Χαλκεδονίων.*

Cap. XXV.

1. *Ζευδράκαρτα* — ſcripſi *Ζαδράκαρτα* ut c. 23, 11. ne diverſa in tam paucis ſcriptura lector turbetur, quamvis liquide affirmare nequeam, utrum rectius ſit *Ζευδράκαρτα* an *Ζαδράκαρτα*.

8. *Sinope* graeca quidem urbs, ſed in Aſia minori ad Pontum Euxinum ſita.

10. *ἔνδηλος ἐγεγόνει*] *perſpicuum fuerat, quod ipſe non parvam rem duceret, ſervare hos viros. Raph.*

C. XV.

Arg. Tranſitus ex Hyrcania in Arios et Bactrianos. Beſſi ſucceſſio et ſcelus Satibarzanis. Profectio in Satibarzanem. Barſaëntae mors.

3. *Σουσίαν*] urbem Ariae, Suſiam, praeter hunc locum commemoratam non vidi.

ἑταίρων, δοὺς αὐτῷ τῶν ἱππακοντιστῶν ἐς τεσσαράκοντα,
ὡς ἔχοι φύλακας καθιστάναι τῶν τόπων, τοῦ μὴ ἀδικεῖ-
σθαι τοὺς Ἀρείους πρὸς τῆς στρατιᾶς κατὰ τὴν πάροδον.
5 Ἐν τούτῳ δὲ ἀφικνοῦνται παρ' αὐτὸν Περσῶν τινες, οἳ ἤγ-
γελον Βῆσσον τήν τε τιάραν ὀρθὴν ἔχειν, καὶ τὴν Περσι-
κὴν στολὴν φοροῦντα· Ἀρταξέρξην τε καλεῖσθαι ἀντὶ
Βήσσου, καὶ βασιλέα φάσκειν εἶναι τῆς Ἀσίας· ἔχειν τε
ἀμφ' αὐτὸν Περσῶν τε τοὺς ἐς Βάκτρα διαφυγόντας, καὶ
αὐτῶν Βακτριανῶν πολλούς· προσδοκᾶσθαι δὲ ἥξειν αὐ-
6 τῷ καὶ Σκύθας ξυμμάχους. Ἀλέξανδρος δὲ ὁμοῦ ἤδη
ἔχων τὴν πᾶσαν δύναμιν, ᾔει ἐπὶ Βάκτρα, ἵνα καὶ Φί-
λιππος ὁ Μενελάου παρ' αὐτὸν ἀφίκετο ἐκ Μηδίας, ἔχων
τούς τε μισθοφόρους ἱππέας, ὧν ἡγεῖτο αὐτός, καὶ Θεσ-
σαλῶν τοὺς ἐθελοντὰς ὑπομείναντας, καὶ τοὺς ξένους τοὺς
Ἀνδρομάχου. Νικάνωρ δὲ ὁ Παρμενίωνος, ὁ τῶν ὑπα-
7 σπιστῶν ἄρχων, τετελευτήκει ἤδη νόσῳ. Ἰόντι δὲ Ἀλε-
ξάνδρῳ τὴν ἐπὶ Βάκτρα, ἐξηγγέλθη Σατιβαρζάνης ὁ

4. τοῦ μὴ ἀδικ. ex Opt. et tribus aliis pro τοῦ μηδὲν ἀδικ.

6. ἐπὶ Βάκτρα ex Opt. pro ἐπὶ Βάκτρων.

Verba Νικάνωρ δὲ —, ἤδη νόσῳ praeter opinionem et ſine ullo nexu inſeruntur, ut putem vel excidiſſe quaedam, ſic forte: τοὺς Ἀνδρομάχου, καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς τοὺς Σελεύκου. Νικάνωρ δὲ etc. vel tranſponenda eſſe ea verba in caput ſequens ſect. 4. ſic: καὶ ὅσοι ἄλλοι μετεῖχον αὐτῷ τῆς ἐπιβουλῆς· Νικάνωρ δὲ etc. quod veroſimilius.

5. τιάραν ὀρθὴν] tiaram rectam, ſeu conum in ſublime erectum geſtare nemini niſi regi ſoli licuit. De ea vide Xenoph. Cyrop. VIII, 3, 13. cum notis Zeunii et Freinsh. ad Curt. III, 3, 19.

τὴν Περσικὴν στολὴν] intelligas eam veſtem, quam Xenophon l. l. vocat χιτῶνα πορφυροῦν μεσόλευκον. ἄλλῳ δ' οὐκ ἔξεστι μεσόλευκον ἔχειν ſc. praeter regem, et Curt. III, 3, 18.: tunicam purpuream, cui medium album intextum erat. Sarapis vocabatur. De reliquis regum Perſarum inſigniis vide Xenophontem loco laud. cum interpretibus. Vox *Artaxerxes* vero ſignificat ſtrenuum bellatorem, ſicut *Xerxes* bellatorem ſimpliciter et *Darius* coërcitorem, domitorem; Herodoto teſte VI, 98. Recipere tale nomen ſolebant, qui e conditione privata in regnum proveherentur.

6. τοὺς ἐθελοντὰς ὑπομείναντας] *qui voluntarii remanſerant*, cum ceteri dimitterentur domum III, 19, 11. *Raph.*

Ἀρείων σατράπης, Ἀνάξιππον μὲν καὶ τοὺς ἱππακοντι-
στὰς τοὺς ξὺν αὐτῷ ἀποκτονὼς, ὁπλίζων δὲ τοὺς Ἀρείους,
καὶ ξυνάγων εἰς Ἀρτακόανα πόλιν, ἵνα τὸ βασίλειον ἦν
τῶν Ἀρείων· ἐκεῖθεν δὲ ὅτι ἔγνωκεν, ἐπειδὰν προκεχω- 8
ρηκότα Ἀλέξανδρον πύθηται, ἰέναι ξὺν τῇ δυνάμει πα-
ρὰ Βῆσσον, ὡς ξὺν ἐκείνῳ ἐπιθησόμενος, ὅπη ἂν τύχῃ,
τοῖς Μακεδόσιν. Ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη αὐτῷ, τὴν μὲν 9
ἐπὶ Βάκτρα ὁδὸν οὐκ ἦγεν· ἀναλαβὼν δὲ τούς τε ἑταίρους
ἱππέας, καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς, καὶ τοὺς τοξότας, καὶ
τοὺς Ἀγριάνας, καὶ τὴν Ἀμύντου τε καὶ Κοίνου τάξιν,
(τὴν δὲ ἄλλην δύναμιν αὐτοῦ καταλιπὼν, καὶ ἐπ' αὐτῇ
Κρατερὸν ἡγεμόνα,) σπουδῇ ἦγεν ὡς ἐπὶ Σατιβαρζάνην
τε καὶ τοὺς Ἀρείους. Καὶ διελθὼν ἐν δυσὶν ἡμέραις στα- 10
δίους ἐς ἑξακοσίους πρὸς Ἀρτακόανα ἧκε. Σατιβαρζάνης 11
μὲν οὖν, ὡς ἔγνω ἐγγὺς ὄντα Ἀλέξανδρον, τῇ ὀξύτητι
τῆς ἐφόδου ἐκπλαγεὶς, ξὺν ὀλίγοις ἱππεῦσι τῶν Ἀρείων
ἔφυγε· πρὸς γὰρ τῶν πολλῶν στρατιωτῶν κατελείφθη ἐν
τῇ φυγῇ, ὡς κἀκεῖνοι ἔμαθον προσάγοντα Ἀλέξανδρον.
Ἀλέξανδρος δὲ, ὅσους ξυναιτίους τῆς ἀποστάσεως κατέ- 12
μαθε, καὶ ἐν τῷ τότε ἀπολιπόντας τὰς κώμας, τούτους
δὲ ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ὀξείας τὰς διώξεις ποιησάμενος, τοὺς
μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ ἠνδραπόδισε· σατράπην δὲ Ἀρεί-
ων ἀπέδειξεν Ἀρσάμην, ἄνδρα Πέρσην. Αὐτὸς δὲ σὺν 13

7. εἰς Ἀρτακόανα — Scribitur hoc nomen in uno MSto Ἀρτακόαν, in Veneta et Baſ. altero loco Ἀρτοβόανα, a Diodoro XVII, 17. Χορτάκανα, in Strabone Ἀρτακάνα vel Ἀρτακάκνα l. XI. p. 785, Curtius VI, 6, 33. eodem modo et pluries variat. Vide Freinshemium. In his turbis ſequi malui optimum, qui habet Ἀρτόακα. Mox reſtitui ex MSS. omn. et primis editis ὅπη ἂν τύχῃ pro vulgato ὅποι ἂν τύχῃ.

12. ἀπολιπόντας τὰς κώμας, τούτους ex quatuor MSS. pro ἀπολελοιπότας τὰς κώμας, τούτων; eſt, ut notat Gronovius, oratio eleganter ſuſpenſa et interciſa, quod ab Arriano non eſt alienum, ut I, 22. VI, 27. et IV, 23, 4. Mox ex conjectura Blancardi ſcripſi Ἀρσάμην pro Ἀρσάκην. Sic idem homo ſcribitur III, 29, 10. IV, 7, 2.

12. Ἀρσάμην] vide notam ad IV, 18, 3.

τοῖς ἀμφὶ Κρατερὸν ὑπολελειμμένοις ὁμȣ̃, ȣ̃σιν ἤδη, ὡς ἐπὶ τὴν Δράγγων χώραν ἦγε· καὶ ἀφικνεῖται ἵνα τὰ
14 βασίλεια τῶν Δράγγων ἦν. Βαρσαέντης δὲ, ὃς τότε κατεῖχε τὴν χώραν, εἷς ὢν τῶν ξυνεπιθεμένων Δαρείῳ ἐν τῇ φυγῇ, προσιόντα Ἀλέξανδρον μαθὼν, ἐς Ἰνδȣ̀ς τȣ̀ς
15 ἐπὶ τάδε τȣ̃ Ἰνδȣ̃ ποταμȣ̃ ἔφυγε. Ξυλλαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ Ἰνδοὶ, παρ' Ἀλέξανδρον ἀπέστειλαν· καὶ ἀποθνήσκει πρὸς Ἀλεξάνδρȣ τῆς ἐς Δαρεῖον ἀδικίας ἕνεκα.

1 XXVI. Ἐνταῦθα καὶ τὴν Φιλώτα ἐπιβȣλὴν τȣ̃ Παρμενίωνος ἔμαθεν Ἀλέξανδρος. Καὶ λέγει Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβȣλος, ὅτι προσηγγελμένην ἤδη οἱ καὶ πρότερον ἐν Αἰγύπτῳ· ȣ̓ μέν τοι πιστή γε ἐφάνη, τῆς τε φιλίας τῆς πάλαι εἵνεκα, καὶ τῆς ἐξ αὐτȣ̃ ἐς Παρμενίωνά τε τὸν πατέρα Φιλώτα τιμῆς, καὶ ἐς αὐτὸν Φιλώ-
2 ταν πίστεως. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγȣ λέγει, εἰσαχθῆ-

13. τὴν Ζαραγγαίων — Iam Blancardus bene docuit, omnibus in Arriano locis ſcribendum eſſe Δράγγων, ut etiam invenitur III, 21, 2. 28, 1. VI, 15, 9. VII, 10, 11. quem vide. Ego nunc veram lectionem reſtituo. Diverſa vero ſcriptura nata videtur ex pronunciatione τȣ̃ Sain orientalium.

Cap. XXVI.

1. Vulgo: ἐνταῦθα δέ. Adverſativa vero auctoritate Codd. omnium abjecta eſt. Mox recepi ex Opt. προσηγγελμένην pro προηγγ.

14. Βαρσαέντης] Diverſis temporibus accidere fuga, captivitas et mors Barſaentae. Sed noſter omnia ſimul narravit. Captus ab Indis et Alexandro traditus eſt cum XXX elephantis et Gamaxo, regulo indico, qui Barſaentae ſe conjunxerat, quum rex Hydaſpen tranſire vellet. vide Curt. VIII, 13, 3. 4.

C. XXVI.

Arg. Inſidiae a Philota. Philotas et Parmenion interfecti.

1. ἐν Αἰγύπτῳ] Lucem his ſervavit Plutarchus Vit. Alex. c. 48: Inter feminas apud Damaſcum captas erat Antigone, pulcherrima, Pydnaea, quae Philotae ceſſit. οἷα δὲ νέος πρὸς ἐρωμένην, καὶ σὺν οἴνῳ πολλὰ φιλότιμα καὶ στρατιωτικὰ παῤῥησιαζόμενος, ἑαυτȣ̃ τὰ μέγιστα τῶν ἔργων ἀπέφαινε καὶ τȣ̃ πατρός. Ἀλέξανδρον δὲ μειράκιον ἀπεκάλει, δι' αὐτȣ̀ς τὸ τῆς ἀρχῆς ὄνομα καρπȣ́μενον. Quae et alia quum per feminam loquacem emanarent atque Alexandro referrentur, tamen, quanquam non parum ſuſpectum redderent Philotam, ab ultione ſe abſtinuit Alexander, ignorantiam ſimulans.

ναι ἐς Μακεδόνας Φιλώταν, καὶ κατηγορῆσαι μὲν αὐτοῦ ἰσχυρῶς Ἀλέξανδρον· ἀπολογήσασθαι δὲ αὐτὸν Φιλώ- 3
ταν, καὶ τοὺς μηνυτὰς τοῦ ἔργου παρελθόντας, ἐξελέγξαι Φιλώταν τε καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἄλλοις τε ἐλέγχοις οὐκ ἀφανέσι, καὶ μάλιστα δὴ ὅτι αὐτὸς Φιλώτας πεπύσθαι μὲν ἐπιβουλήν τινα Ἀλεξάνδρῳ παρασκευαζομένην συνέφη, ἐξηλέγχετο δὲ κατασιωπήσας ταύτην πρὸς Ἀλέξανδρον, καί τοι δὶς ἐπὶ τὴν σκηνὴν ὁσημέραι τὴν Ἀλε-
ξάνδρου φοιτῶν· καὶ Φιλώταν μὲν κατακοντισθῆναι 4
πρὸς τῶν Μακεδόνων, καὶ ὅσοι ἄλλοι μετέσχον αὐτῷ τῆς
ἐπιβουλῆς. Ἐπὶ Παρμενίωνα δὲ σταλῆναι Πολυδάμαντα, 5
ἕνα τῶν ἑταίρων, γράμματα φέροντα παρ' Ἀλεξάνδρου, πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τοὺς ἐν Μηδίᾳ, Κλέανδρόν τε, καὶ Σιτάλκην, καὶ Μενίδην· οὗτοι γὰρ ἐπὶ τῆς στρατιᾶς, ἧς
ἦρχε Παρμενίων, τεταγμένοι ἦσαν. Καὶ πρὸς τούτων 6
ἀποθανεῖν Παρμενίωνα· τυχὸν μὲν ὅτι οὐ πιστὸν ἐδόκει εἶναι Ἀλεξάνδρῳ, Φιλώτα ἐπιβουλεύοντος, μὴ ξυμμετα-
σχεῖν Παρμενίωνα τῷ παιδὶ τοῦ ἐπιβουλεύματος· τυχὸν 7

3. τοὺς μηνυτὰς — ex Opt. pro τοὺς ἐπιμηνυτὰς.

3. ἐπιβουλήν τινα] de qua ſcripſerunt Diod. XVII, 79. 80. Curt. VI, c. 7. — c. 11. Plut. V. Alex. c. 49. Iuſt. XII, 5. Dimnus quidam, de re quapiam regem incuſans, inſidias ei comparat. Nicomachus autem, quem in communionem ſceleris pertraxerat, fratri Cebalino rem communicat, qui metuens, ne conſciorum quis prior inſidias indicaret ipſeque in periculo haereret, Philotae omnia exponit. Qui vero quum primo et ſecundo die regi rem non indicaſſet, Cebalinus quendam e pueris regiis adit, Metronem, et ſingulis accurate expoſitis, ut omnia quam celerrime regi nuncientur, orat. — Ceterum in his omnibus maxima fides habenda eſt Arriano, meliores auctores ſequuto; minima Curtio, qui quae Diodorus hiſtorice tradidit, per quinque capita rhetorice et tragice tractavit. Curtius omnia arripit ad animum lectorum movendum. In hujus rei deſcriptione lectorum miſericordiam pro Philota movere vult; inde evenit, ut hic, Alexandri gloriam diminuens, propoſito ſuo ipſe obſtare videatur, quum in reliquis admirationis Alexandri augendae cupidiſſimus ſit.

5. ἐν Μηδίᾳ] Parmenion jubente Alexandro pecuniam omnem ex Perſis Ecbatana transportandam curaverat. cap. 19, 13.

δὲ, ὅτι, εἰ καὶ μὴ ξυμμετέσχε, σφαλερὸς ἤδη ἦν Παρμενίων, τοῦ παιδὸς αὐτοῦ ἀνῃρημένου, ἐν τοσαύτῃ ὢν ἀξιώσει παρά τε αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ, καὶ ἐς τὸ ἄλλο στράτευμα μὴ ὅτι τὸ Μακεδονικὸν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ξένων·
8 ὧν πολλάκις καὶ ἐν μέρει, καὶ παρὰ τὸ μέρος, κατὰ πρόσταξιν τὴν Ἀλεξάνδρου, ξὺν χάριτι ἐξηγεῖτο.

1 XXVII. Λέγουσι δὲ καὶ Ἀμύνταν τὸν Ἀνδρομένους κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὑπαχθῆναι ἐς κρίσιν, καὶ Πολέμωνα, καὶ Ἄτταλον, καὶ Σιμμίαν, τῶν Ἀμύντου ἀδελφῶν, ὡς ξυμμετασχόντας καὶ αὐτοὺς τῆς ἐπιβουλῆς τῆς κατ' Ἀλεξάνδρου, κατὰ πίστιν τε καὶ εταιρίαν τὴν Φιλώ-
2 τα. Καὶ ἐδόκει πιστοτέρα ἡ ἐπιβουλὴ ἐς τὸ πλῆθος, ὅτι Πολέμων εἷς τῶν ἀδελφῶν τῶν Ἀμύντου, ξυλληφθέντος
3 Φιλώτα, ἔφυγεν ἐς τοὺς πολεμίους. Ἀλλ' Ἀμύντας γε ξὺν τοῖς ἀδελφοῖς ὑπομείνας τὴν δίκην, καὶ ἀπολογησάμενος ἐν Μακεδόσι καρτερῶς, ἀφίεται τῆς αἰτίας·
4 καὶ εὐθὺς ὡς ἀπέφυγεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἠξίωσεν, ἀφεθῆναί οἱ ἐλθεῖν παρὰ τὸν ἀδελφὸν, καὶ ἐπαναγαγεῖν αὐτὸν παρὰ τὸν Ἀλέξανδρον· καὶ οἱ Μακεδόνες ξυγχω-

7. ἤδη ἦν περιὼν Παρμενίων — tertiam vocem, Optimo jubente, omiſi. Supra ver eundem cum duobus aliis audire nolui, ſcribentem: ἐδόκει εἶναι Ἀλέξανδρος.

Cap. XXVII.

1. τῶν Ἀμ. ἀδελφῶν — ex conjectura Gronovii, (pro τοὺς Ἀμ. ἀδελφοὺς, quia Opt. habet τὸν Ἀμ. ἀδελφὸν) eaque ratio loquendi perpetua eſt Arriani, ut recte monet idem.

8. Verte: *quibus ſaepe, ſeu ordine ipſum vocante, ſeu etiam extra ordinem juſſu Alexandri praefuerat*, [σὺν χάριτι, *cum laude*]. Ἐν μέρει eſt *vice propria* et ſuo ordine. Rurſum κατὰ τὸ μέρος eſt, *quum non vicem ſuam obiret*, ſed Alexandri juſſu, aliis praeteritis, id munus ipſi potiſſimum, non vocante ipſum ſerie, injungeretur. Hoc autem erat ex diſcipline Macedonicae militiae, ut primus locus ſeu imperia ſive inter duces ſive inter τάγματα et pro iis quoque duces eorum tranſirent per dies, ut demonſtravimus ſatis perſpicua fide ad 1, 14, 9. *Gron*,

C. XXVII.

Arg. Amyntae caſus; amicis duo praefecti dati. Adventus in Ariaspas.

ροῦσιν. Ὁ δὲ ἀπελθὼν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ τὸν Πολέμωνα 5
ἐπανήγαγε· καὶ ταύτῃ πολὺ μᾶλλον ἢ πρόσθεν ἔξω
αἰτίας ἐφάνη Ἀμύντας. Ἀλλ' ὀλίγον γε ὕστερον κώμην 6
τινὰ πολιορκῶν, τοξευθεὶς, ἐκ τῆς πληγῆς ἐτελεύτησεν,
ὥς τε οὐδὲν πλέον αὐτῷ γίγνεται τὴν κρίσιν ἀποφυγόντι,
ὅτι μὴ ἀγαθῷ νομιζομένῳ ἀποθανεῖν. Ἀλέξανδρος δὲ 7
καταστήσας ἐπὶ τοὺς ἑταίρους ἱππάρχας δύο, Ἡφαιστίωνά
τε τὸν Ἀμύντορος, καὶ Κλεῖτον τὸν Δροπίδου, καὶ δίχα
διελὼν τὴν τάξιν τῶν ἑταίρων (ὅτι οὐδὲ φίλων ἂν ἠβούλετο 8
ἕνα τοσούτων ἱππέων, ἄλλως τε καὶ τῶν κρατίστων τοῦ
παντὸς ἱππικοῦ κατά τε ἀξίωσιν καὶ τὴν ἄλλην ἀρε-
τὴν ἐξηγεῖσθαι) ἀφικνεῖται ἐς τοὺς πάλαι μὲν Ἀριάσ- 9
πας καλουμένους, ὕστερον δὲ Εὐεργέτας ἐπονομασθέντας,
ὅτι Κύρῳ τῷ Καμβύσου ξυνεπελάβοντο τῆς ἐς Σκύθας ἐ- 10
λάσεως. Καὶ τούτους Ἀλέξανδρος ὧν τε ἐς Κῦρον ὑπῆρξαν
οἱ πρόγονοι αὐτῶν, τιμήσας· καὶ αὐτὸς καταμαθὼν ἄν-
δρας οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς ταύτῃ βαρβάρους πολιτεύον-
τας, ἀλλὰ τοῦ δικαίου ἴσα καὶ τοῖς κρατίστοις τῶν Ἑλλή-

5. πολὺ μᾶλλον ex Opt. pro πολὺ ἔτι μᾶλλον.
9. Ἀριάσπας — Sic ſcripſi pro Ἀγριάσπας ex Optimo, primis editis, aliisque, quos laudat Blancardus.

7. δίχα διελὼν] antea enim hetaeris omnibus unus praefuerat Philotas, qui eam ipſam ob rem, quum inſidiaretur, magis erat timendus. Cujus inſidias quum Alexander eſſugiſſet, ne iterum tali periculo obnoxius eſſet, amicorum imperium duobus partitus eſt.

8. οὐδὲ φίλων ἂν] *ne amicorum quidem*, ex quorum numero erant Hephaeſtion et Clitus. Caeterum notandum hic diſcrimen τοῦ ἑταίρου et τοῦ φίλου. Illud nomen eſt honoris et dignitatis, tribuebaturque praeſtantiſſimae equitatus parti, uti vel hic locus declarat; hoc autem fidei et amoris, quo ſenſu Latini proprie amicos appellant. Quae duo cum Latini non diſtinguant, obſcurius haec latine dicuntur, quae in Graeco ſunt plana et perſpicua. *Raph.*

9. Εὐεργέτας] Curt. VII, 3, 1.: „His ita compoſitis Alexander, Arianorum Satrape conſtituto, iter pronunciari jubet in Ariaspas, quos jam tunc mutato nomine Euergetas adpellabant, ex quo frigore victusque penuria Cyri exercitum adfectum tectis et commeatibus juverant.“

10. ὧν ὑπῆρξαν] i. e. τούτων ἕνεκα, ἃ ὑπῆρξαν, *eorum cauſa, quae majores eorum Cyro praeſtitiſſent.*

νων μεταποιȣμένȣς, ἐλευθέρȣς τε ἀφῆκε, καὶ χώραν τῆς ὁμόρȣ ὅσην σφίσιν ἤτησαν, (ȣ̓ πολλὴν δὲ ȣ̓δ᾽ αὐτοὶ ᾔτη-
11 σαν) προσέθηκεν. Ἐνταῦθα θύσας τῷ Ἀπόλλωνι, Δημήτριον μὲν ἕνα τῶν σωματοφυλάκων, ὑποπτεύσας μετασχεῖν Φιλώτᾳ τῆς ἐπιβȣλῆς, ξυνέλαβε· σωματοφύλακα δὲ ἀντὶ Δημητρίȣ ἀπέδειξε Πτολεμαῖον τὸν Λάγȣ.

1 XXVIII. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος, προῄει ὡς ἐπὶ Βάκτρα τε καὶ Βῆσσον, Δράγγας τε καὶ Γαδρωσȣ̀ς ἐν τῇ παρόδῳ παραστησάμενος. Παρεστήσατο δὲ καὶ τȣ̀ς Ἀραχώτȣς, καὶ σατράπην κατέστησεν ἐπ᾽ αὐτοῖς Μένωνα. Ἐπῆλθε δὲ καὶ τῶν Ἰνδῶν τȣ̀ς προσχώ-
2 ρȣς Ἀραχώτοις. Ξύμπαντα δὲ ταῦτα ἔθνη διὰ χιόνος τε πολλῆς, καὶ ξὺν ἀπορίᾳ τῶν ἐπιτηδείων, καὶ τῶν
3 στρατιωτῶν ταλαιπωρίᾳ ἐπῆλθε. Μαθὼν δὲ τȣ̀ς Ἀρείȣς αὖθις ἀφεστάναι, Σατιβαρζάνȣ ἐς τὴν χώραν αὐτῶν ἐμβαλόντος σὺν ἱππεῦσι δισχιλίοις, ȣ̓̀ς παρὰ Βήσσȣ ἔλαβεν, ἀποστέλλει παρ᾽ αὐτȣ̀ς Ἀρτάβαζόν τε τὸν Πέρ-
4 σην, καὶ Ἐριγύϊον, καὶ Κάρανον, τῶν ἑταίρων. Προσέταξε δὲ καὶ Φραταφέρνην, τὸν τῶν Παρθυαίων σατράπην ξυνεμβαλεῖν αὐτοῖς ἐς τȣ̀ς Ἀρείȣς· καὶ γίγνεται μάχη τοῖς ἀμφὶ Ἐριγύϊον καὶ Κάρανον πρὸς Σατι-

10. ὅσην αὐτοὶ σφίσιν, mediam vocem, Opt. jubente, abjeci.

Cap. XXVIII.

1. Vulgata est Δράγγας τε καὶ Δραγωγȣ̀ς. Gronovius bene emendat Δρ. τε καὶ Γαδρωσȣ̀ς, quem vide. Praeter ea, quae ipſe attulit, ejus conjecturam et firmat Diodor. XVII, 81. „τὸ δὲ αὐτὸ καὶ τῶν ὁμόρων τῶν ὀνομαζομένων Κεδρωσίων ποιησάντων, καὶ τȣ́τȣς ταῖς πρεπȣ́σαις χάρισιν ἠμείψατο. ἀμφοτέρων δὲ (Εὐεργετῶν καὶ Κεδρωσίων) τὴν στρατηγίαν Τηριδάτῃ παρέδωκε. Deinde optimum ſequi nolui, ſi ſolus ſcribit Δράγας et cum plerisque editis Ἀραχώτας, quia reliquis locis eadem ſcriptura non ſervatur.

C. XXVIII.

Arg. Drangae, Gadroſi, Arachoti, Indique his vicini ſubacti. Satibarzanis apud Arios mors. Alexandria in Paropamiſo condita. Paropamiſus deſcribitur. Beſſi conſilia et fuga.

βαρζάνην καρτερά· οὐδὲ πρόσθεν οἱ βάρβαροι ἐνέκλιναν, 5
πρὶν Σατιβαρζάνην ξυμπεσόντα Ἐριγυίῳ, πληγέντα
δόρατι ἐς τὸ πρόσωπον, ἀποθανεῖν. Τότε δὴ ἐγκλί-
ναντες οἱ βάρβαροι, προτροπάδην ἔφευγον. Ἐν τούτῳ 6
δὲ Ἀλέξανδρος πρὸς τὸν Καύκασον τὸ ὄρος ἦγεν, ἵνα
καὶ πόλιν ἔκτισε, καὶ ὠνόμασεν Ἀλεξάνδρειαν· καὶ
θύσας ἐνταῦθα τοῖς θεοῖς, ὅσοις νόμος αὐτῷ, ὑπερέ-
βαλε τὸ ὄρος τὸν Καύκασον· σατράπην μὲν τῇ χώρᾳ 7
ἐπιτάξας Προέξην ἄνδρα Πέρσην· τῶν δ' ἑταίρων, Νει-
λόξενον τὸν Σατύρου, ἐπίσκοπον ξὺν στρατιᾷ ἀπολιπών.
Τὸ δὲ ὄρος ὁ Καύκασος ὑψηλὸν μέν ἐστιν, ὥσπερ τι ἄλλο 8
τῆς Ἀσίας, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος, ψιλὸν δὲ τὸ πολὺ
αὐτοῦ τό γε ταύτῃ. Μακρὸν γὰρ ὄρος παρατέταται ὁ Καύ- 9
κασος, ὥς τε καὶ τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος, ὃς δὴ τὴν Κιλικί-
αν τε καὶ Παμφυλίαν ἀπείργει, ἀπὸ τοῦ Καυκάσου εἶναι
λέγουσι, καὶ ἄλλα ὄρη μεγάλα, διακεκριμένα ἀπὸ τοῦ
Καυκάσου ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ἐπωνυμίᾳ, κατὰ ἔθνη τὰ ἑκά-
στων. Ἀλλὰ ἔν γε τούτῳ τῷ Καυκάσῳ οὐδὲν ἄλλο ὅτι 10
μὴ τέρμινθοι πεφύκασι, καὶ σίλφιον, ὡς λέγει Ἀριστό-

5. Vulgo legitur ὡς Ἐριγυίου πλήξαντος. Voces priores, quia in Optimo deſiderantur, repetere nolui; tertiam ex MSS. omnibus et primis editis mutavi in πληγέντα. Mox ex Opt. reſtitui τότε δὴ ἐγκλ. pro τότε δ' ἐγκλ.

8. ὥσπερ τι ἄλλο — ferri quidem hoc poteſt, ſed non eſt Arrianeum, qui dicere ſolet εἴπερ τι ἄλλο, ut I, 24, 3. II, 1, 4. III, 11, 2. 22, 3. V, 27, 17.

9. κατὰ ἔθνη τὰ ἑκάστων. Nihil mutavi, quamvis Gronovius teſtetur, in omnibus eſſe κατὰ ἤθη et in multis τῶν ἑκάστων.

6. Eandem Alexandriam commemorat noſter IV, 22, 5. V, 1, 8. aliisque locis. Caucaſus vero mons, quem h. l. nominat, eſt Paropamiſus, de quo vide noſtrum V, 5, 3.

8. ψιλὸν δὲ τὸ πολὺ] vult auctor, magnam Caucaſi partem, inprimis eam, in qua tunc Alexander verſabatur, nudam et effoetam gignentium fuiſſe, non ſolum iſto tempore, ſed etiam perpetuo. *Gron.*

9. διακεκριμένα etc.] verte *diſtinctos a Caucaſo alia atque alia appellatione, pro varietate gentium, a quibus incoluntur.*

10. τέρμινθοι] De Terebintho adſcribo Plin XII, 6. „Genera arborum Macedones narravere majore ex parte ſine nominibus. Eſt et (ſc. arbor) terebintho ſimilis caetera,

11 βουλος· ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπῳκεῖτο πολλοῖς ἀνθρώποις, καὶ πρόβατα πολλα καὶ κτήνη ἐνέμοντο; ὅτι καὶ χαίρουσι τῷ σιλφίῳ τὰ πρόβατα· καὶ εἰ ἐκ πολλοῦ πρόβατον σιλφίου αἴσθοιτο, καὶ θεῖ ἐπ' αὐτὸ, καὶ τό, τε ἄνθος ἐπινέμεται, καὶ τὴν ῥίζαν ἀνορύττον καὶ ταύτην κατε-
12 σθίει· ἐπὶ τῷδε ἐν Κυρήνῃ ὡς μακροτάτω ἀπελαύνουσιν τὰς ποίμνας τῶν χωρίων, ἵνα αὐτοῖς τὸ σίλφιον φύεται· οἱ δὲ καὶ περιφράσσουσι τὸν χῶρον, τοῦ μηδ' εἰ πελάσαιεν αὐτῷ τὰ πρόβατα, δυνατὰ γενέσθαι, εἴσω παρελθεῖν·
13 ὅτι πολλοῦ ἄξιον Κυρηναίοις τὸ σίλφιον. Βῆσσος δὲ ἔχων ἀμφ' αὐτὸν τοὺς μετασχόντας αὐτῷ τῆς Δαρείου συλλήψεως, καὶ αὐτῶν Βακτρίων ἐς ἑπτακισχιλίους, καὶ Δάας τοὺς ἐπὶ τάδε τοῦ Ταναΐδος ποταμοῦ ἐποικοῦντας, ἔφθειρε τὴν ὑπὸ τῷ ὄρει τῷ Καυκάσῳ, ὡς ἐρημία τε τῆς χώρας τῆς ἐν μέσῳ αὐτοῦ τε καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ ἀπορίᾳ τῶν

12. ἵνα καὶ αὐτοῖς — Secundam vocem, optimo id exigente, relegavi.

13. Voces Περσῶν τε poſt ἀμφ' αὐτὸν propter Optimum nunc ejectae ſunt, ut omnium nationum, quod notat Gronovius, reliquias ſuperſtites, ac caede Darii impuras intelligamus. Multos etiam Perſarum ad Alexandrum tranſiſſe legimus.

pomo amygdalis, minore tantum magnitudine, praecipuae ſuavitatis. In Bactris utique hanc aliqui terebinthum eſſe proprii generis potius, quam ſimilem ei, putaverunt, ſed unde veſtes lineas faciunt; foliis moro ſimilis, calice pomi cynorrhodo. Serunt eam in campis, nec eſt gratior ullarum proſpectus."

12. ἵνα αὐτοῖς etc. Animadvertendum eſt, Arrianum haec ex Ariſtobulo deſcripſiſſe. Suo enim tempore Silphium in Cyrenaica ipſa ſi non plane extinctum, rariſſimum tamen fuiſſe apparet ex Plin. XIX, c. 3. et Strabone XVII, pag. 576. A multis noſtrorum pro Caſia habetur. Plinius, l. l. ſuccum ejus, ait, ad pondus argentei denarii penſum eſſe; ovem, quum comederit, protinus dormire, capram ſternuere; Silphium in Perſide, Media et Armenia large naſci, ſed multo infra Cyrenaicum; et XXII, 23: venit primo e Cyrenis, ex Syria nunc maxime importatur, deterius Parthico, ſed Medico melius, extincto omni Cyrenaico. — Sequuntur deinde uſus Silphii in medicina. Ad condimenta etiam ciborum adhibebatur. Vide Perizonium ad Ael. Var. Hiſt. XII, 37.

13. τοῦ Ταναΐδος] vide c. 30, 13. 14.

ἐπιτηδείων, ἀπείργων Ἀλεξάνδρῳ τοῦ μὴ ἐλαύνειν πρόσω.
Ἀλλ᾽ Ἀλέξανδρος ἤλαυνεν οὐδὲν μεῖον, χαλεπῶς μὲν διά 14
τε χιόνος πολλῆς, καὶ ἐνδείᾳ τῶν ἀναγκαίων, ᾔει δὲ
ὅμως. Βῆσσος δὲ, ἐπεὶ ἐξηγγέλλετο αὐτῷ οὐ πόῤ- 15
ῥω ἤδη ὢν Ἀλέξανδρος, διαβὰς τὸν Ὦξον ποταμὸν,
τὰ μὲν πλοῖα, ἐφ᾽ ὧν διέβη, κατέκαυσεν, αὐτὸς δὲ εἰς
Ναύτακα τῆς Σογδιανῆς χώρας ἀπεχώρει. Εἵποντο δὲ 16
αὐτῷ οἵ τε ἀμφὶ Σπιταμένην καὶ Ὀξυάρτην, ἔχοντες
τοὺς ἐκ τῆς Σογδιανῆς ἱππέας, καὶ Δάαι οἱ ἀπὸ τοῦ Τα-
ναΐδος. Οἱ δὲ τῶν Βακτρίων ἱππεῖς, ὡς φεύγειν ἐγνω- 17
κότα ἔμαθον Βῆσσον, ἄλλος ἄλλῃ ἐπὶ τὰ σφῶν ἕκαστοι
ἀπηλλάγησαν.

XXIX. Ἀλέξανδρος δὲ ἐς Δράψακα ἀφικόμενος, 1
καὶ ἀναπαύσας τὴν στρατιὰν, ἐς Ἄορνόν τε ἦγε καὶ Βά-
κτρα, αἳ δὴ μέγισται εἰσὶ πόλεις ἐν τῇ Βακτρίων χώρᾳ·
καὶ ταύτας τε ἐξ ἐφόδου ἔλαβε, καὶ φυλακὴν ἐν τῇ ἄ- 2
κρᾳ τῆς Ἀόρνου ἀπέλιπε, καὶ ἐπὶ ταύτης Ἀρχέλαον τὸν
Ἀνδροκλέους, τῶν ἑταίρων· τοῖς δ᾽ ἄλλοις Βακτρίοις οὐ χα- 3
λεπῶς προσχωρήσασιν, ἐπέταξε σατράπην Ἀρτάβαζον
τὸν Πέρσην· αὐτὸς δὲ ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν Ὦξον ποταμόν.
Ὁ δὲ Ὦξος ῥέει μὲν ἐκ τοῦ ὄρους τοῦ Καυκάσου, ἔστι δὲ πο- 4

Cap. XXIX.

1. Scripſi ἐς Ἄορνον pro ἐς Ἀόρνους, quia mox ſequitur ἐν τῇ ἄκρᾳ τῆς Ἀόρνου et VI, 28, 1. alia quidem arx ſive petra, ſed ejusdem nominis occurrit, quae omnibus locis ἡ Ἄορνος vocatur.

3. Vocem ποταμὸς poſt ὁ δὲ Ὦξος ejeci, deinde pro ποταμοὶ πάν-

16. Δάαι οἱ ἀπὸ τοῦ Ταναΐδος] male hunc populum a noſtro ad Iaxartem transpoſitum eſſe, quum habitaret ad Oxum et mare Caſpium, docet St. Croix pag. 211 ſqq. Forte minus diſtincte loquitur auctor, quia ſupra jam dixerat (13) Δάαι οἱ ἐπὶ τάδε τοῦ Ταναΐδος.

C. XXIX.

Arg. Drapſaca, Aornus, Bactra recepta. Oxus fluvius. Oxum trajiciendi modus. Spes Beſſi capiendi.

1. Ex urbibus hiſce Drapſaca maxime meridiem verſus, ad Paropamiſum, Aornus paulo ſuperius, et Bactra ipſa maxime verſus ſeptentrionem ſita fuiſſe videntur.

ταμῶν μέγιστος τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅσους τε δὴ Ἀλέξανδρος
καὶ οἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἐπῆλθον, πλὴν τῶν Ἰνδῶν ποτα-
5 μῶν. Οἱ δὲ Ἰνδοὶ πάντων ποταμῶν μέγιστοι εἰσίν· ἐξίη-
σι δὲ ὁ Ὦξος ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν, τὴν καθ'
6 Ὑρκανίαν. Διαβαίνειν δὲ ἐπιχειροῦντι τὸν ποταμὸν,
πάντῃ ἄπορον ἐφαίνετο· τὸ μὲν γὰρ εὖρος ἦν ἐς ἓξ μά-
λιστα σταδίους· βάθος δὲ, οὐδὲ πρὸς λόγον τοῦ εὔρους, ἀλλὰ
πολὺ δή τι βαθύτερος, καὶ ψαμμώδης, καὶ ῥεῦμα ὀξὺ,
ὡς τὰ καταπηγνύμενα πρὸς αὐτοῦ τοῦ ῥοῦ ἐκστρέφεσθαι ἐκ
τῆς γῆς οὐ χαλεπῶς, οἷα δὴ οὐδὲ βεβαίως κατὰ τῆς ψάμ-
7 μου ἱδρυμένα· ἄλλως δὲ καὶ ἀπορίᾳ ὕλης ἐν τοῖς πόροις
ἦν· καὶ τριβὴ πολλὴ ἐφαίνετο, εἰ μακρόθεν μετίοιεν ὅσα
8 ἐς γεφύρωσιν τοῦ πόρου. Ξυναγαγὼν οὖν τὰς διφθέρας,
ὑφ' αἷς ἐσκήνουν οἱ στρατιῶται, φορυτοῦ ἐμπλῆσαι ἐκέλευ-
σεν ὡς ξηροτάτου, καὶ καταδῆσαί τε καὶ ξυῤῥάψαι ἀκρι-
βῶς, τοῦ μὴ ἐσδύεσθαι ἐς αὐτὰς τοῦ ὕδατος· ἐμπλησθεῖ-
σαι δὲ καὶ ξυῤῥαφεῖσαι ἱκαναὶ ἐγένοντο διαβιβάσαι τὸν
9 στρατὸν ἐν πέντε ἡμέραις. Πρὶν δὲ διαβαίνειν τὸν ποτα-
μὸν, τῶν τε Μακεδόνων ἐπιλέξας τοὺς πρεσβυτάτους, καὶ
ἤδη ἀπολέμους, καὶ τῶν Θεσσαλῶν τοὺς ἐθελοντὰς κατα-
10 μείναντας, ἐπ' οἴκου ἀπέστειλεν. Ἐκπέμπει δὲ καὶ Στα-
σάνορα, ἕνα τῶν ἑταίρων, ἐς Ἀρείους, προστάξας Ἀρσά-
μην μὲν τὸν σατράπην τῶν Ἀρείων ξυλλαβεῖν, ὅτι ἐθε-
λοκακεῖν αὐτῷ Ἀρσάμης ἔδοξεν· αὐτὸν δὲ σατράπην
11 εἶναι ἀντ' ἐκείνου Ἀρείων. Περάσας δὲ τὸν Ὦξον ποταμὸν

των, ſcripſi πάντων ποταμῶν, utrumque ex omnibus antiquis. Mox etiam, opt. jubente, delevi pronomen αὐτῷ poſt ἐπιχειροῦντι.

8. τὸν στρατὸν — ex Opt. pro τὴν στρατιὰν.

6. οὐδὲ πρὸς λόγον τοῦ εὔρους] *major erat profunditas, quam pro latitudine. Raph.* βαθύτερος ſc. ἦν ὁ ποταμός.

πρὸς αὐτοῦ τοῦ ῥοῦ] *ut ab ipſo fluxu evellantur e terra haud difficulter.* Ita rectius haec verba puto cum ſeqq. conjungi, quam cum antecedente καταπηγνύμενα. Tam violentum Oxum amnem invehi ait, ut ipſa curſus rapiditate, facile quae infixa ſint, e terra evellantur. *Raph.*

7. ὅσα ſc. ἀναγκαῖα ἦν.

ἦγε κατὰ σπουδὴν, ἵνα Βῆσσον εἶναι ξὺν τῇ δυνάμει ἐπυνθάνετο. Καὶ ἐν τούτῳ ἀφικνοῦνται παρὰ Σπιταμένους καὶ 12
Δαταφέρνου πρὸς αὐτὸν ἀγγέλλοντες, ὅτι Σπιταμένης καὶ Δαταφέρνης, εἰ πεμφθείη αὐτοῖς καὶ ὀλίγη στρατιὰ, καὶ ἡγεμὼν τῇ στρατιᾷ, ξυλλήψονται Βῆσσον, καὶ παραδώσουσιν Ἀλεξάνδρῳ· ἐπεὶ καὶ νῦν ἀδέσμῳ φυλακῇ φυλάσσεσθαι πρὸς αὐτῶν Βῆσσον. Ταῦτα ὡς ἤκουσεν Ἀλέξαν- 13
δρος, αὐτὸς μὲν ἀναπαύων ἦγε τὴν στρατιὰν σχολαίτερον ἢ πρόσθεν· Πτολεμαῖον δὲ τὸν Λάγου ἀποστέλλει, τῶν τε ἑταίρων ἱππαρχίας τρεῖς ἄγοντα, καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς ξύμπαντας· πεζῶν δὲ, τήν τε Φιλώτα τάξιν, καὶ τῶν ὑπασπιστῶν χιλιαρχίαν μίαν, καὶ τοὺς Ἀγριάνας πάντας, καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς ἡμίσεας, σπουδῇ ἐλαύνειν κελεύσας ὡς Σπιταμένην τε καὶ Δαταφέρνην. Καὶ Πτολεμαῖος 14
ᾔει ὡς ἐτέτακτο· καὶ διελθὼν ἐν ἡμέραις τέσσαρσι σταθμοὺς δέκα, ἀφικνεῖται ἐς τὸ στρατόπεδον, οὗ τῇ προτεραίᾳ ηὐλισμένοι ἦσαν οἱ ἀμφὶ τὸν Σπιταμένην βάρβαροι.

XXX. Ἐνταῦθα ἔμαθε Πτολεμαῖος, ὅτι οὐ βεβαία 1
τῷ Σπιταμένῃ καὶ Δαταφέρνῃ ἡ γνώμη ἐστὶν ἀμφὶ τῇ παραδόσει τοῦ Βήσσου. Τοὺς μὲν δὴ πεζοὺς κατέλιπε, προστά- 2
ξας ἕπεσθαι ἐν τάξει· αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς ἱππεῦσιν ἐλάσας ἀφίκετο πρὸς κώμην τινὰ, ἵν' ὁ Βῆσσος ἦν ξὺν ὀλίγοις στρατιώταις. Οἱ γὰρ ἀμφὶ τὸν Σπιταμένην μετακε- 3
χωρήκεσαν ἤδη ἐκεῖθεν, καταιδεσθέντες αὐτοὶ παραδοῦναι τὸν Βῆσσον. Πτολεμαῖος δὲ περιστήσας ἐν κύκλῳ τῆς 4

12. *αὐτοῖς καὶ* — ſecundam voculam ex Opt. et duobus aliis addidi. Iidem mox habent *σχολαίτερον*, quod pro *σχολαιότερον* revocavi; ſicut paulo poſt *ξύμπαντας* pro *ἅπαντας*, ex omnibus MSS.

C. XXX.
Arg. Beſſus captus Alexandro traditus et in Bactriana occiſus. Maracanda, Sogdianae regia. Tanais duplex. Pugna cum Scythis.

2. *ἕπεσθαι ἐν τάξει*] *ſequi agmine compoſito, lentiore gradu*, cum ipſe interim cum equitibus concitatiore curſu ferretur. *Raph.*

κώμης τοὺς ἱππέας (ἦν γάρ τι καὶ τεῖχος περιβεβλημένον καὶ πύλαι κατ᾽ αὐτὸ) ἐπεκηρυκεύετο τοῖς ἐν τῇ κώμῃ βαρβάροις, ἀπαθεῖς σφᾶς ἀπαλλάσσεσθαι παραδόν-
5 τας Βῆσσον. Οἱ δὲ ἐδέχοντο τοὺς ξὺν Πτολεμαίῳ ἐς τὴν κώμην· καὶ Πτολεμαῖος ξυλλαβὼν Βῆσσον, ὀπίσω ἐπα-
6 νῄει. Προπέμψας δὲ, ἤρετο Ἀλέξανδρον, ὅπως χρὴ ἐς ὄψιν ἄγειν Ἀλεξάνδρου Βῆσσον· καὶ Ἀλέξανδρος, γυμνὸν ἐν κλοιῷ δήσαντα οὕτως ἄγειν ἐκέλευσε, καὶ καταστήσαντα ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ, ᾗ αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὰ πα-
7 ρελάσεσθαι ἔμελλε. Καὶ Πτολεμαῖος οὕτως ἐποίησεν. Ἀλέξανδρος δὲ, ἰδὼν τὸν Βῆσσον, ἐπιστήσας τὸ ἅρμα, ἤρετο, ἀνθ᾽ ὅτου τὸν βασιλέα τὸν αὑτοῦ καὶ ἅμα οἰκεῖον καὶ εὐεργέτην γενόμενον Δαρεῖον, τὰ μὲν πρῶτα ξυνέ-
8 λαβε καὶ δήσας ἦγεν, ἔπειτα ἀπέκτεινε; Καὶ ὁ Βῆσσος οὐ μόνῳ οἱ ταῦτα δόξαντα πρᾶξαι ἔφη, ἀλλὰ ξὺν τοῖς τότε ἀμφὶ Δαρεῖον οὖσιν, ὡς σωτηρίαν σφίσιν εὑρέσθαι
9 παρ᾽ Ἀλεξάνδρου. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τοῖσδε μαστιγοῦν ἐκέλευεν αὐτὸν, καὶ ἐπιλέγειν τὸν κήρυκα ταῦτα ἐκεῖνα,
10 ὅσα αὐτὸς τῷ Βήσσῳ ἐν τῇ πίστει ὠνείδισε. Βῆσσος μὲν δὴ οὕτως αἰκισθεὶς, ἀποπέμπεται ἐς Βάκτρα ἀποθανούμενος. Καὶ ταῦτα Πτολεμαῖος ὑπὲρ Βήσσου ἀνέγραψεν.
11 Ἀριστόβουλος δὲ τοὺς ἀμφὶ Σπιταμένην τε καὶ Δαταφέρνην Πτολεμαίῳ ἀγαγεῖν Βῆσσον, καὶ παραδοῦναι Ἀλεξάνδρῳ
12 γυμνὸν ἐν κλοιῷ δήσαντας. Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπληρώσας τὸ ἱππικὸν ἐκ τῶν αὐτόθεν ἵππων (πολλοὶ γὰρ αὐτῷ ἵπποι ἔν τε τῇ ὑπερβολῇ τοῦ Καυκάσου καὶ ἐν τῇ ἐπὶ τὸν

C. XXX.

10. ἀνέγραψεν ex Opt. pro ἀναγέγραφεν.

6. ἐν κλοιῷ δήσαντα] *collo inserta catena*, ut ſcribit Curt. VII, 5, 36. κλοιὸς enim eſt vinculum, quod collo circumdatur, collare, catena ſive torques ferrea. *Raph.*

9. ἐν τῇ πίστει] Cic. ad Fam. lib. IX. ep. 16.: in officio boni civis certe non ſum reprehendendus. *Raph.* Verte cum Vulcanio: *quae ipſe Beſſo ob perfidiam ſuam exprobrarat.*

12. ἐπὶ τὸν Ὦξον] ob celeritatem profectionis et regiones arenoſas ac ſiticuloſas. Curt. VII, 5, 2 ſeqq.

Ὠξόν τε καὶ ἀπὸ τοῦ Ὤξου πορείᾳ ἐξέλιπον) ὡς ἐπὶ Μαράκανδα ἦγε· τὰ δέ ἐστι βασίλεια τῆς Σογδιανῶν χώρας. Ἐνθένδε ἐπὶ τὸν Τάναϊν ποταμὸν προῄει. Τῷ 13
δὲ Τανάϊδι τούτῳ, ὃν δὴ καὶ Ἰαξάρτην ἄλλῳ ὀνόματι πρὸς τῶν ἐπιχωρίων βαρβάρων καλεῖσθαι λέγει Ἀριστόβουλος, αἱ πηγαὶ μὲν ἐκ τοῦ Καυκάσου ὄρους καὶ αὐτῷ εἰσίν· ἐξίησι δὲ καὶ οὗτος ὁ ποταμὸς ἐς τὴν Ὑρκανίαν θάλασσαν. Ἄλλος δ' ἂν εἴη Τάναϊς, ὑπὲρ ὅτου λέγει ὁ 14
Ἡρόδοτος ὁ λογοποιός, ὄγδοον εἶναι τῶν ποταμῶν τῶν Σκυθικῶν Τάναϊν, καὶ ῥέειν μὲν ἐκ λίμνης μεγάλης ἀνίσχοντα, ἐκδιδόναι δὲ ἐς λίμνην ἔτι μείζω τὴν καλουμένην Μαιῶτιν· καὶ τὸν Τάναϊν τοῦτον εἰσὶν οἳ ὅρον ποιοῦσι τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης. Οἷς δὴ ἀπὸ τοῦ μυχοῦ τοῦ 15
πόντου τοῦ Εὐξείνου ἡ λίμνη τε ἡ Μαιῶτις καὶ ὁ ἐς ταύτην ἐξιεὶς ποταμὸς ὁ Τάναϊς οὗτος, διείργει τὴν Ἀσίαν τε καὶ 16
τὴν Εὐρώπην, καθάπερ ἡ κατὰ Γάδειρά τε καὶ τοὺς ἀντιπέραν Γαδείρων Λίβυας τοὺς Νομάδας θάλασσα, τὴν

12. τῆς Σογδιανῶν ex Opt. pro τῆς Σογδιανῆς.

13. Ὀρξάντην — Jam Blancardus emendari vult ex Strabone XI: Ἰαξάρτην. Quod recipere non ſuſtinuiſſem, ſi Arrianus ſibi conſtaret. At lib. VII, 16, 6. eundem fluvium nominat Ὀξυάρτην, quod nomen jam propius accedit ad Blancardi et Grentemesnilii conjecturam. Unde eam utroque loco recipere maſui, praecipue quia Iaxartes (Ik-Saerte) in lingua mogolica ſignificat magnum fluvium.

15. ἐξιεὶς ex MSS. omnibus et primis editis pro ἐξιών.

13. καὶ αὐτῷ εἰσίν] reſpicit hoc ad c. 29, 4.

14. ὁ Ἡρόδοτος] Herodoti locus eſt IV, 47 et 57. poſterioris loci ipſa ferme verba noſter deſcripſit. Numerat vero Herodotus Scythiae Europaeae flumina ab occidente ad orientem, ut Tanais (hodiernus Don) ſit ultimus et octavus orientem verſus. Ab hoc Tanai multis millibus paſſuum abeſt Iaxartes, quem ſi Macedones Tanain eſſe dicerent, vel adulabantur Alexandro, quaſi fines Aſiae transgreſſo, vel ipſi errabant, quod veroſimilius. Vide notas ad V, 5.

15. οἷς δὴ et 16 οἷς γε δὴ *quibus quidem* et *quibus etiam* reſpiciunt ad praecedens εἰσὶν οἳ ὅρον ποιοῦσι, et accuratius explicant, quid illi *quidam* velint.

16. Νομάδας] Nomades á permutandis pabulis, mapalia ſua, hoc eſt, domus, plau-

Λιβύην αὖ καὶ τὴν Εὐρώπην διείργει· οἷς γε δὴ ἡ Λιβύη
ἀπὸ τῆς Ἀσίας τῆς ἄλλης τῷ Νείλῳ ποταμῷ διακέκρι-
17 ται. Ἐνταῦθα ἀποσκεδασθέντες τινὲς τῶν Μακεδόνων
ἐς προνομὴν, κατακόπτονται πρὸς τῶν βαρβάρων· οἱ δὲ
δράσαντες τὸ ἔργον, ἀπέφυγον ἐς ὄρος τραχύτατον, καὶ
πάντη ἀπότομον· ἦσαν δὲ τὸ πλῆθος ἐς τρισμυρίους.
18 Καὶ ἐπὶ τούτους Ἀλέξανδρος τοὺς κουφοτάτους τῆς στρατιᾶς
ἀναλαβὼν ἦγεν. Ἔνθα δὴ προσβολαὶ πολλαὶ ἐγίγνον-
το τοῖς Μακεδόσιν ἐς τὸ ὄρος· καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἀπε-
19 κρούοντο, βαλλόμενοι ἐκ τῶν βαρβάρων· καὶ ἄλλοι τε
πολλοὶ τραυματίαι ἐγένοντο, καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐς
τὴν κνήμην τοξεύεται διαμπὰξ, καὶ τῆς περόνης τὶ ἀ-
20 ποθραύεται αὐτῷ ἐκ τοῦ τοξεύματος. Ἀλλὰ καὶ ὣς
ἔλαβέ τε τὸ χωρίον, καὶ τῶν βαρβάρων οἱ μὲν αὐτοῦ κα-
τεκόπησαν πρὸς τῶν Μακεδόνων, πολλοὶ δὲ καὶ κατὰ
τῶν πετρῶν ῥίψαντες σφᾶς ἀπέθανον· ὥς τε ἐκ τρισμυ-
ρίων οὐ πλείους ἀποσωθῆναι ὀκτακισχιλίων.

18. In omnibus editis legitur καὶ ἐπὶ τούτοις — ἦγεν. Quod aperte falſum. Nam ἐπὶ τούτοις Arriano vel ſignificat *ea de re* vel *ea conditione* vel *poſt haec*. Scripſi ἐπὶ τούτους, ut locis innumeris.

ſtris circumferentes. Plin. V, 3. *Raph.* De finibus magnarum orbis terrarum continentium cf. Cellar. Tom. I. cap. 11. praecipue Mannert. in Geogr. Gr. et Rom. Tom. I.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

I. Οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕϛερον ἀφικνȣ̃νται παρ' Ἀλέξανδρον πρέσβεις, παρά τε Σκυθῶν τῶν Ἀβίων καλȣμένων, (οὓς καὶ Ὅμηρος δικαιοτάτȣς ἀνθρώπȣς εἰπὼν ἐν τῇ ποιήσει ἐπῄνεσεν. οἰκȣ̃σι δὲ ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ ȣ̃τοι, αὐτόνομοι, ȣ̓χ ἥκιϛα διὰ πενίαν τε καὶ δικαιότητα) καὶ παρὰ τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης Σκυθῶν, οἳ δὴ τὸ μέγιϛον ἔθνος ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἐποικȣ̃σι. 1 Καὶ τȣ́τοις ξυμπέμπει 2

NOTAE CRITICAE.

LIB. IV. CAP. I.

1. οὐ πολλαῖς δὲ — Ultima vox non eſt in Opt. ideoque omiſſa. Mox ex eodem ſcripſi ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ ȣ̃τοι — ubi vulgo copula deſideratur; deinde ex omnibus ſcriptis atque primis editis ἀνθρώπȣς pro ἀνθρώπων. Mox etiam vulgo legitur οἳ δὲ τὸ μέγιϛον ἔθνος Σκυθικὸν ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἐποικȣ̃σι. Vox Σκυθικὸν mala manu ex margine in contextum transſcripta videtur. Non enim loquitur de pluribus gentibus Scythicis in Europa, ſed opponit Scythas Aſiae Scythis Europaeis, et hos appellat maximum Europae populum, de qua re conſentiunt veteres omnes, ex. c. Thucyd. II, c. 97.

ANIMADVERSIONES.

C. I.

Arg. Legationes Scytharum ad Alexandrum et hujus ad Scythas. Conſilium urbis ad Tanaim condendae. Defectio adcolarum Tanais, Sogdianorum Bactrianorumque.

1. Ὅμηρος] Iliad. libr. XIII, 6. — Abios a Sogdianis ortum verſus habitaſſe credendum eſt, quia, ſi eſſent ſupra Tanaim, Scythis Europaeis adnumerati eſſent. Nec fuere a noſtro Abii et Sacae diſtinguendi. Sacae enim a Macedonibus Abii vel erroris cauſa vocabantur, vel Homeri et gloriationis cauſa, ut dicere poſſent, ſe ad longinquos adeo et fabuloſos Abios perveniſſe. Neſciebant enim, longe ſe jam ulterius, quam Caucaſum atque Tanaim verum, ejusque accolas perveniſſe. Vocantur Abii αὐτόνομοι, i. e. ſuis legibus viventes, nullius imperio ſubjecti. Mox ſi legati Scytharum Europaeorum adveniſſe dicuntur, intelligendi ſunt ii Scytharum, qui trans Iaxarten incolebant. Simul enim Iaxartes pro Tanai habebatur, ſimul ejus accolae ad ripam dextram pro Europaeis.

Ἀλέξανδρος τῶν ἑταίρων, πρόφασιν μὲν, κατὰ πρεσβείαν φιλίαν ξυνθησομένους· ὁ δὲ νοῦς τῆς πομπῆς ἐς κατασκοπήν τι μᾶλλον ἔφερε φύσεώς τε τῆς χώρας τῆς Σκυθικῆς, καὶ πλήθους αὐτῶν, καὶ σωμάτων, καὶ ὁπλί-
3 σεως, ἥν τινα ἔχοντες στέλλονται ἐς τὰς μάχας. Αὐτὸς δὲ πρὸς τῷ Ταναΐδι ποταμῷ ἐπενόει πόλιν οἰκίσαι, καὶ ταύτην ἑαυτοῦ ἐπώνυμον· ὅ, τε γὰρ χῶρος ἐπιτήδειος αὐτῷ ἐφαίνετο αὐξῆσαι τὴν πόλιν ἐπὶ μέγα, καὶ ἐν καλῷ οἰκισθήσεσθαι τῆς ἐπὶ Σκύθας, εἴποτε ξυμβαίνοι, ἐλάσεως, καὶ τῆς προφυλακῆς τῆς χώρας πρὸς τὰς καταδρο-
4 μὰς τῶν πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐποικούντων βαρβάρων. Ἐδόκει δ' ἂν καὶ μεγάλη γίνεσθαι ἡ πόλις, πλήθει τε τῶν ἐς αὐτὴν ξυνοικιζομένων, καὶ τοῦ ὀνόματος τῇ λαμπρότη-
5 τι. Καὶ ἐν τούτῳ οἱ πρόσχωροι τῷ ποταμῷ βάρβαροι τούς τε τὰ φρούρια ἐν ταῖς πόλεσι σφῶν ἔχοντας στρατιώτας τῶν Μακεδόνων ξυλλαβόντες ἀπέκτειναν, καὶ τὰς πό-
6 λεις ἐς ἀσφάλειάν τινα μᾶλλον ὠχύρουν. Ξυνεπελάβοντο δὲ αὐτοῖς τῆς ἀποστάσεως καὶ τῶν Σογδιανῶν οἱ πολλοὶ, ἐπαρθέντες πρὸς τῶν ξυλλαβόντων Βῆσσον, ὥς τε
7 καὶ τῶν Βακτριανῶν ἔστιν οὓς ἤτοι ξυναπέστησαν· εἴτε δὴ καὶ δείσαντες Ἀλέξανδρον, εἴτε καὶ λόγον ἐπὶ τῇ ἀ-

a. καὶ σωμάτων ex Opt. pro καὶ νωμαίων.
b. ἔστιν οὓς σφίσιν ἤτοι — tertiam voculam, Optimo exigente, abjeci:

a. τῶν ἑταίρων ſc. τινὰς, quod pronomen ſaepe non additur. Rediiſſe dicuntur, nominibus iterum non additis, c. 15, 1.

5. οἱ πρόσχωροι] ne intelligas Scythas, qui habitabant trans flumen; contra quos poſtea movet Alexander, ſed populum anonymum ad laevam Tanais. Curtius loquitur de Sogdianorum defectione, quae Bactrianos quoque traxerit, et appellat unius urbis incolas nomine Memacenorum.

6. τῶν ξυλλαβόντων] qui ſunt Spitamenes et Dataphernes. ὥς τε καὶ] ſententia eſt: Quia Sogdianorum plurimi defecerant, evenit, *ut etiam iidem*, quia vicini ſunt, *Bactrianorum quosdam in defectionis ſocietatem pertraherent.*

7. εἴτε δὴ καὶ etc. Verte: *ſive revera Alexandrum veriti, ſive ſe vereri ſimulantes*, et *rationem, cur deficiendum eſſet, hanc dantes*, etc. Zariaspa eſt eadem urbs, quae ſupra Bactra vocata.

προςάσει διδόντες, ὅτι ἐς ἕνα ξύλλογον ἐπηγγέλλει
Ἀλέξανδρος ξυνελθεῖν τοὺς ὑπάρχους τῆς χώρας ἐκείνης,
εἰς Ζαρίασπα τὴν μεγίςην πόλιν, ὡς ἐπ' ἀγαθῷ οὐδενὶ
τοῦ ξυλλόγου γιγνομένου.

II. Ταῦτα ὡς ἀπηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, παραγ- 1
γείλας τοῖς πεζοῖς κατὰ λόχους κλίμακας ποιεῖσθαι,
ὅσαι ἑκάςῳ λόχῳ ἐπηγγέλθησαν, αὐτὸς μὲν ἐπὶ τὴν
πρώτην ἀπὸ τοῦ ςρατοπέδου ὁρμηθεὶς πόλιν προυχώρει, ᾗ
ὄνομα ἦν Γάζα· ἐς γὰρ ἑπτὰ πόλεις συμπεφευγέναι
ἐλέγοντο οἱ ἐκ τῆς χώρας βάρβαροι. Κρατερὸν δ' ἐκ- 2
πέμπει πρὸς τὴν καλουμένην Κυρούπολιν, ἥπερ μεγίςη
πασῶν· καὶ ἐς αὐτὴν οἱ πλεῖςοι ξυνειλεγμένοι ἦσαν τῶν
βαρβάρων. Παρήγγελτο δὲ αὐτῷ ςρατοπεδεῦσαι πλη- 3
σίον τῆς πόλεως, καὶ τάφρον τε ἐν κύκλῳ αὐτῆς ὀρύξαι,
καὶ χάρακα περιβάλλεσθαι, καὶ τὰς μηχανὰς ὅσαις
χρῆσθαι ξυμπηγνύναι, ὡς πρὸς τοὺς ἀμφὶ Κρατερὸν τὴν
γνώμην τετραμμένοι οἱ ἐκ τῆς πόλεως ταύτης, ἀδύνα-
τοι ὦσι ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ἐπωφελεῖν. Αὐτὸς δὲ ἐπὶ 4
τὴν Γάζαν ἐπεὶ ἀφίκετο, ὡς εἶχεν, ἐξ ἐφόδου σημαίνει
προσβάλλειν τῷ τείχει, γηΐνῳ τε καὶ οὐχ ὑψηλῷ ὄντι,
προσθέντας ἐν κύκλῳ πάντοθεν τὰς κλίμακας· οἱ 5
δὲ σφενδονῆται αὐτῷ καὶ οἱ τοξόται καὶ οἱ ἀκοντιςαὶ
ὁμοῦ τῇ ἐφόδῳ τῶν πεζῶν ἐσηκόντιζον εἰς τοὺς προ-
μαχομένους ἀπὸ τοῦ τείχους, καὶ βέλη ἀπὸ μηχανῶν
ἠφίετο, ὥς τε ὀξέως μὲν ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν
βελῶν ἐγυμνώθη τὸ τεῖχος τῶν προμαχομένων,

ὡς ἐπ' ἀγαθῷ οὐδενὶ] *quaſi nullius boni cauſa*, ſed malo conſilio, et ad ipſorum perniciem *hic conventus fieret. Raph.*

C. II.

Arg. Urbes, quae defecerant, dirutae.

2. Κυρούπολιν] Singulare quid eſt, in his regionibus remotis urbem inveniri cum nomine Cyri. Graeci vertebant interdum nomina urbium peregrinarum in ſuam linquam, ſed saepius adhùc novis eas nominibus vocabant, quae ad traditiones de iſtis urbibus reſpiciebant, quas ſine cura magna recipiebant. Inter haec fortaſſe pertinet nomen hujus urbis. St. Croix. p. 89. A Stephano vocatur etiam Cyreſchata, a Strabone Cyra.

ταχεῖα δὲ ἡ πρόσθεσις τῶν κλιμάκων καὶ ἡ ἀνάβασις
6 τῶν Μακεδόνων ἡ ἐπὶ τὸ τεῖχος ἐγίγνετο. Τοὺς μὲν δὴ
ἄνδρας πάντας ἀπέκτειναν, οὕτως ἐξ Ἀλεξάνδρου προσ-
τεταγμένον· γυναῖκας δὲ καὶ παῖδας καὶ τὴν ἄλλην
7 λείαν διήρπασαν. Ἐνθένδε εὐθὺς ἦγεν ἐπὶ τὴν δευτέ-
ραν ἀπ᾽ ἐκείνης πόλιν ᾠκισμένην· καὶ ταύτην τῷ αὐτῷ τε
τρόπῳ, καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ λαμβάνει, καὶ τοὺς ἁλόντας
8 τὰ αὐτὰ ἔπραξεν. Ὁ δὲ ἦγεν ἐπὶ τὴν τρίτην πόλιν,
καὶ ταύτην τῇ ὑστεραίᾳ ἐπὶ τῇ πρώτῃ προσβολῇ εἷλεν.
9 Ἐν ᾧ δὲ αὐτὸς ξὺν τοῖς πεζοῖς ἀμφὶ ταῦτα εἶχε, τοὺς
ἱππέας ἐκπέμπει ἐς τὰς δύο τὰς πλησίον πόλεις, προσ-
τάξας παραφυλάττειν τοὺς ἔνδον, μήποτε τὴν ἅλωσιν
αἰσθόμενοι τῶν πλησίον πόλεων, καὶ ἅμα τὴν αὐτοῦ οὐ
διὰ μακροῦ ἔφοδον, οἱ δὲ ἐς φυγὴν τραπέντες ἄποροι
10 αὐτῷ διώκειν γένωνται. Καὶ ξυνέβη δὲ οὕτως ὅπως εἴκα-
σε, καὶ ἐν δέοντι ἐγένετο αὐτῷ ἡ πομπὴ τῶν ἱππέων.
Οἱ γὰρ τὰς δύο τὰς οὔπω ἑαλωκυίας πόλεις ἔχοντες τῶν
βαρβάρων, ὡς καπνόν τε εἶδον ἀπὸ τῆς πρὸ σφῶν πό-
λεως ἐμπιπραμένης, καί τινες καὶ ἀπὸ τοῦ πάθους αὐτοῦ
διαφυγόντες, αὐτάγγελοι τῆς ἁλώσεως ἐγένοντο, ὡς
11 τάχους ἕκαστοι εἶχον, ἀθρόοι ἐκ τῶν πόλεων φεύγοντες,
ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ στῖφος τῶν ἱππέων ξυντεταγμένον,
καὶ κατεκόπησαν οἱ πλεῖστοι αὐτῶν.

1 III. Οὕτω δὴ τὰς πέντε πόλεις ἐν δυσὶν ἡμέραις
ἑλών τε καὶ ἐξανδραποδισάμενος, ᾔει ἐπὶ τὴν μεγίστην αὐ-

Cap. II.

6. ἐξ Ἀλεξάνδρου — ex Opt. et primis editis pro πρὸς Ἀλεξ.
10. καί τινες καὶ] alterum καὶ ex Optimo nunc additum eſt. Deinde ſupra ſect. 7. interpunxi poſt ᾠκισμένην, ut jam in Ven. et Baſ. factum vidi, non ante idem verbum, quod primus fecit Blancardus.

7. ἐνθένδε — ᾠκισμένην.] Verto: *inde ſtatim ad alteram ab iſta ſitam urbem movit, eamque et eodem modo, et eodem die cepit.* δευτέραν eſt pro δευτέρῳ τόπῳ.

C. III.

Arg. Cyropolis expugnata. Scythae proelium minantur. Copiae contra Spitamenem miſſae. Alexandria ad Tanaim conditur.

τῶν τὴν Κυρούπολιν. Ἡ δὲ τετειχισμένη τε ἦν ὑψηλοτέρῳ τείχει ἤπερ αἱ ἄλλαι, οἷα δὴ ὑπὸ Κύρου οἰκισθεῖσα, καὶ τοῦ πλείστου καὶ μαχιμωτάτου τῶν ταύτῃ βαρβάρων ἐς ταύτην συμπεφευγότος, οὐχ ὡσαύτως ῥαδία ἐξ ἐφόδου ἑλεῖν τοῖς Μακεδόσιν ἐγίγνετο. 2
Ἀλλὰ μηχανὰς γὰρ προσάγων τῷ τείχει Ἀλέξανδρος, ταύτῃ μὲν κατασείειν ἐπενόει τὸ τεῖχος, καὶ κατὰ τὸ ἀεὶ παραρρηγνύμενον αὐτοῦ τὰς προσβολὰς ποιεῖσθαι. 3
Αὐτὸς δὲ ὡς κατεῖδε τοὺς ἔκρους τοῦ ποταμοῦ, ὃς διὰ τῆς πόλεως χειμάρρους ὢν διέρχεται, ξηροὺς ἐν τῷ τότε ὕδατος, καὶ οὐ ξυνεχεῖς τοῖς τείχεσιν, ἀλλ' οἵους παρασχεῖν πάροδον τοῖς στρατιώταις διαδῦναι ἐς τὴν πόλιν, 4
ἀναλαβὼν τούς τε σωματοφύλακας καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριάνας, τετραμμένων τῶν βαρβάρων πρὸς τὰς μηχανὰς καὶ τοὺς ταύτῃ προσμαχομένους, λανθάνει κατὰ τοὺς ἔκρους ξὺν ὀλίγοις κατὰ τὸ πρῶτον παρελθὼν ἐς τὴν πόλιν. 5
Ἀναρρήξας δὲ ἔνδοθεν τῶν πυλῶν, αἳ κατὰ τοῦτο τὸ χωρίον ἦσαν, δέχεται καὶ τοὺς ἄλλους στρατιώτας εὐπετῶς. 6
Ἔνθα δὴ οἱ βάρβαροι ἐχομένην ἤδη τὴν πόλιν αἰσθόμενοι, ἐπὶ τοὺς ἀμφ' Ἀλέξανδρον ὅμως ἐτράπησαν, καὶ γίνεται προσβολὴ αὐτῶν καρτερὰ, καὶ βάλλεται λίθῳ αὐτὸς Ἀλέξανδρος βιαίως τήν τε κεφαλὴν καὶ τὸν αὐχένα, καὶ Κρατερὸς τοξεύματι, καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν ἡγεμόνων· 7
ἀλλὰ καὶ ὣς ἐξέωσαν ἐκ τῆς ἀγορᾶς τοὺς βαρβάρους· καὶ 8

Cap. III.

5. κατὰ τὸ πρῶτον — primam vocem ex Opt. nunc addidi.

4. τοῦ ποταμοῦ] Strabone teſte XI. p. 356. Cyropolis ad Iaxarten ſita erat. Aſſentior magis noſtro, cui ad torrentem quendam jacet. Iaxartes enim inter majora flumina pertinet, quem Alexander c. 4, 9. in pellibus tranſit; e Cyropoli et ſeptima urbe ad eum regreſſus. Cellarius eam ad fontes Iaxartis ſitam fuiſſe credit, at iſti longiſſime ab illis locis, ubi nunc eſt Alexander, abſunt.

6. τῶν πυλῶν ſc. τινὰς vel ἐκείνας. Raph.

7. βιαίως] ita ut oculis caligine offuſa collaberetur, ne mentis quidem compos. Curt. VII, 6, 22. Raph.

ἐν τούτῳ οἱ κατὰ τὸ τεῖχος προσβεβληκότες, ἔρημον ἤδη
9 τὸ τεῖχος τῶν προμαχομένων αἱροῦσιν. Ἐν μὲν δὴ τῇ
πρώτῃ καταλήψει τῆς πόλεως ἀπέθανον τῶν πολεμίων
μάλιστα ἐς ὀκτακισχιλίους· οἱ δὲ λοιποὶ (ἦσαν γὰρ οἱ
πάντες ἐς μυρίους καὶ πεντακισχιλίους μαχίμους οἱ ξυνελη-
10 λυθότες) καταφεύγουσιν ἐς τὴν ἄκραν. Καὶ τούτους περι-
στρατοπεδεύσας Ἀλέξανδρος ἡμέρᾳ μιᾷ ἐφρούρησεν· οἱ δὲ
11 ἐνδείᾳ ὕδατος ἐνεχείρισαν σφᾶς Ἀλεξάνδρῳ. Τὴν δὲ
ἑβδόμην πόλιν ἐξ ἐφόδου ἔλαβε· Πτολεμαῖος μὲν λέγει,
ὅτι αὐτοὺς σφᾶς ἐνδόντας· Ἀριστόβουλος δὲ, ὅτι βίᾳ καὶ
ταύτην ἐξεῖλε, καὶ ὅτι πάντας τοὺς καταληφθέντας ἐν
12 αὐτῇ ἀπέκτεινε. Πτολεμαῖος δὲ κατανεῖμαι λέγει αὐτὸν
τοὺς ἀνθρώπους τῇ στρατιᾷ, καὶ δεδεμένους κελεῦσαι φυ-
λάττεσθαι, ἐς τ' ἂν ἐκ τῆς χώρας ἀπαλλάττηται αὐτὸς,
ὡς μηδένα ἀπολείπεσθαι τῶν τὴν ἀπόστασιν πραξάν-
13 των. Ἐν τούτῳ δὲ τῶν ἐκ τῆς Ἀσίας Σκυθῶν στρατιὰ ἀφικ-
νεῖται πρὸς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ταναΐδος, ἀκού-
σαντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν, ὅτι ἔστιν οἳ καὶ τῶν ἐπέκεινα τοῦ
ποταμοῦ βαρβάρων ἀπ' Ἀλεξάνδρου ἀφεστᾶσιν· ὡς εἰ δή
τι λόγου ἄξιον νεωτερίζοιτο, καὶ αὐτοὶ ἐπιθησόμενοι
14 τοῖς Μακεδόσι. Καὶ οἱ ἀμφὶ Σπιταμένην δὲ ἀπηγγέλ-
θη ὅτι τοὺς ἐν Μαρακάνδοις καταλειφθέντας ἐν τῇ ἄκρᾳ
15 πολιορκοῦσιν. Ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος ἐπὶ μὲν τοὺς ἀμφὶ

9. ἐς μυρίους καὶ ὀκτακισχιλίους οἱ ξυν. — pro his vulgatis ſcripſi ἐς μυρίους καὶ πεντακισχιλίους μαχίμους οἱ ξυν. ex Opt. Quam lectionem jam editor Lemgovianae recipere voluit, ſed quia, Gronovio ipſo non inſpectu, excerptis Raphelianis modo uteretur, male mutaverat quae praecedunt, ſcribens τῶν πολεμίων μάλιστα ἐς πεντακισχ. μαχίμους.

13. οἱ πολλοὶ αὐτῶν] i. e. *vulgus Scytharum.* — Vulgus Scytharum, audita defectione eorum, qui trans Tanaim habitabant, conveniebat ad alteram Tanais ripam, ut et ipſi Macedones aggrederentur, et praedam ex iis caperent, ſi forte, qui defecerant, ſuperiores evaderent. ἀκούσαντες οἱ πολλοὶ eſt quaſi appoſitio ad στρατιὰ, per enallagen numeri. Conſtructio inturbata eſſet ἀκουσάντων τῶν πολλῶν.

14. conſtrue: καὶ ἀπηγγέλθη, ὅτι οἱ ἀμφὶ Σπιταμένην.

Σπιταμένην, Ἀνδρόμαχόν τε ἀποστέλλει καὶ Μενέδημον
καὶ Κάρανον, ἱππεῖς μὲν ἔχοντας τῶν ἑταίρων ἐς ἑξήκον-
τα, καὶ τῶν μισθοφόρων ὀκτακοσίȣς, ὧν Κάρανος ἡγεῖ-
το, πεζȣ̀ς δὲ μισθοφόρȣς ἐς χιλίȣς πεντακοσίȣς· ἐπι- 16
τάσσει δὲ αὐτοῖς Φαρνȣ́χην τὸν ἑρμηνέα, τὸ μὲν γένος
Λύκιον τὸν Φαρνȣ́χην, ἐμπείρως δὲ τῆς τε φωνῆς τῶν ταύ-
τῃ βαρβάρων ἔχοντα, καὶ τὰ ἄλλα ὁμιλῆσαι αὐτοῖς δε-
ξιὸν φαινόμενον. Αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν, ἣν ἐπενόει, τειχί- 17
σας ἐν ἡμέραις εἴκοσι, καὶ ξυνοικίσας ἐς αὐτὴν τῶν τε
Ἑλλήνων μισθοφόρων, καὶ ὅστις τῶν προσοικȣ́ντων βαρ-
βάρων ἐθελοντὴς μετέσχε τῆς ξυνοικίσεως, καί τινας καὶ
τῶν ἐκ τȣ̃ στρατοπέδȣ Μακεδόνων, ὅσοι ἀπόμαχοι ἤδη
ἦσαν.

IV. Θύσας τοῖς θεοῖς, ὡς νόμος αὐτῷ, καὶ ἀγῶ- 1
να ἱππικόν τε καὶ γυμνικὸν ποιήσας, ὡς ȣ̓κ ἀπαλλασσο-
μένȣς ἑώρα τȣ̀ς Σκύθας ἀπὸ τῆς ὄχθης τȣ̃ ποταμȣ̃, ἀλλ'
ἐκτοξεύοντες ἐς τὸν ποταμὸν ἑωρῶντο, ȣ̓ πλατὺν ταύτῃ
ὄντα, καί τινα καὶ πρὸς ὕβριν τȣ̃ Ἀλεξάνδρȣ βαρβαρι-
κῶς ἐθρασύνοντο· ὡς ȣ̓κ ἂν τολμήσοντα Ἀλέξανδρον ἅ-
ψασθαι Σκυθῶν, ἢ μαθόντα ἂν ὅ, τι πὲρ τὸ διάφορον
Σκύθαις τε καὶ τοῖς Ἀσιανοῖς βαρβάροις· ὑπὸ τȣ́των 2
παροξυνόμενος ἐπενόει διαβαίνειν ἐπ' αὐτȣ̀ς, καὶ τὰς δι-
φθέρας παρεσκεύαζεν ἐπὶ τῷ πόρῳ. Θυομένῳ δὲ ἐπὶ 3
τῇ διαβάσει, τὰ ἱερὰ ȣ̓κ ἐγίγνετο· ὁ δὲ βαρέως μὲν ἔφε-
ρεν ȣ̓ γιγνομένων· ὅμως δὲ ἐκαρτέρει, καὶ ἔμενεν. Ὡς 4
δὲ ȣ̓κ ἀνίεσαν οἱ Σκύθαι, αὖθις ἐπὶ τῇ διαβάσει ἐθύετο·
καὶ αὖ ἐς κίνδυνον αὐτῷ σημαίνεσθαι Ἀρίστανδρος ὁ μάν-

16. *ἐπιτάσσει*] h. l. *praeponit*, quod docent ſequentia.

17. *τὴν πόλιν*] Alexandriam ad Tanaim.

C. IV.

Arg. Alexander, ſacris vetantibus, Tanaim contra Scythas trajicit, quibus fugatis ipſe morbo graviter adfectus in caſtra reportatur.

1. *ἑωρῶντο*] ſc. Scythae; qui barbaris aſianis opponuntur, quia trans Tanaim habitabant, ideoque Europaeis adnumerabantur.

4. *ἐς κίνδυνον*] Rationes, cur pe-

5 τις ἔφραζεν· ὁ δὲ κρεῖσσον ἔφη ἐς ἔσχατον κινδύνου ἐλ-
θεῖν, ἢ κατεστραμμένον ξύμπασαν ὀλίγου δεῖν τὴν Ἀ-
σίαν, γέλωτα εἶναι Σκυθῶν, καθάπερ Δαρεῖος ὁ Ξέρξου
6 πατὴρ πάλαι ἐγένετο. Ἀρίστανδρος δὲ οὐκ ἔφη παρὰ τοῦ
ἐκ τοῦ θείου σημαινομένου ἄλλα ἀποδείξασθαι, ὅτι ἄλλα
7 ἐθέλει ἀκοῦσαι Ἀλέξανδρος. Ὁ δὲ, ὡς αἵ τε διφθέ-
ραι παρεσκευασμέναι ἦσαν ἐπὶ τῷ πόρῳ, καὶ ὁ στρατὸς
ἐξωπλισμένος ἐφειστήκει τῷ ποταμῷ, αἵ τε μηχαναὶ ἀπὸ
ξυνθήματος ἐξηκόντιζον ἐς τοὺς Σκύθας παριππεύοντας
ἐπὶ τῇ ὄχθῃ· (καὶ ἔστιν οἳ αὐτῶν ἐτιτρώσκοντο ἐκ τῶν βε-
λῶν, εἷς δὲ δὴ διὰ τοῦ γέρρου τε καὶ τοῦ θώρακος διαμπὰξ
8 πληγεὶς, πίπτει ἀπὸ τοῦ ἵππου· οἱ μὲν ξυνεπλάγησαν
πρός τε τῶν βελῶν τὴν διὰ μακροῦ ἄφεσιν, καὶ ὅτι ἀνὴρ
ἀγαθὸς αὐτοῖς τετελευτήκει, καὶ ὀλίγον ἀνεχώρησαν
9 ἀπο τῆς ὄχθης.) Ἀλέξανδρος δὲ τεταραγμένους πρὸς
τὰ βέλη ἰδὼν, ὑπὸ σαλπίγγων ἐπέρα τὸν ποταμὸν αὐ-
10 τὸς ἡγούμενος· εἵπετο δὲ αὐτῷ καὶ ἡ ἄλλη στρατιά· πρῶ-
τον μὲν δὴ τοὺς τοξότας καὶ σφενδονήτας ἀποβιβάσας,
σφενδονᾷν τε καὶ ἐκτοξεύειν ἐκέλευσεν ἐς τοὺς Σκύθας,
ὡς μὴ πελάζειν αὐτοὺς τῇ φάλαγγι τῶν πεζῶν ἐκβαινού-
11 σῃ, πρὶν τὴν ἵππον αὐτῷ διαβῆναι πᾶσαν. Ὡς δὲ ἀ-
θρόοι ἐπὶ τῇ ὄχθῃ ἐγένοντο, ἀφῆκεν ἐπὶ τοὺς Σκύθας τὸ

Cap. IV.

5. Σκυθῶν] ex Opt. pro Σκύθαις. Mox ex eodem et Ven. ac Baſ. reſtitui παρὰ τοῦ — σημαινομένου pro παρὰ τὰ — σημαινόμενα.
7. αἵ τε διφθέραι αὐτῷ — ultimam vocem ob Opt. abjeci.
10. σφενδονᾷν τε καὶ ἐκτοξ. ex Opt. pro σφ. καὶ τοξ.

riculoſum fuerit tranſire Tanain, tradit Curtius his verbis: Terrebat — non hoſtis ſed iniquitas temporis. Bactriani defecerant — ipſe non inſiſtere in terra, non equo vehi, non docere non hortari ſuos poterat (propter vulnus nuper acceptum) etc. Ceterum Ariſtander per haec Alexandri gratiam perdidiſſe videtur. In ſeqq. enim vix ſemel adhuc occurrit.

5. ὀλίγου δεῖν] i. e. *fermè*. Verte: *quam ſe, qui totam ferme Aſiam ſubegerit, ludibrio eſſe Scythis.* De Darii Hyſtaſpis expeditione irrita in Scythas, e qua vix ſervatus eſt, lege Herodotum IV, 122 — 142.

7. ὁ δὲ] nomen ad hunc articulum pertinens demum ſequitur ſect. 9. Ἀλέξανδρος. *Reph.*

μὲν πρῶτον μίαν ἱππαρχίαν τῶν ξένων, καὶ τῶν σαρισ-
σοφόρων ἴλας τέσσαρας· καὶ τούτους δεξάμενοι οἱ Σκύ-
θαι, καὶ ἐς κύκλους περιϊππεύοντες, ἔβαλλόν τε πολ-
λοὶ ὀλίγους, αὐτοὶ δὲ οὐ χαλεπῶς διεφύγγανον. Ἀλέ- 12
ξανδρος δὲ τούς τε τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριάνας καὶ
τοὺς ἄλλους ψιλοὺς, ὧν Βάλακρος ἦρχεν, ἀναμίξας
τοῖς ἱππεῦσιν, ἐπῆγεν ἐπὶ τοὺς Σκύθας. Ὡς δὲ ὁμοῦ 13
ἤδη ἐγένοντο, ἐλάσαι ἐκέλευσεν ἐς αὐτοὺς τῶν τε ἑταί-
ρων τρεῖς ἱππαρχίας, καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς ξύμπαν-
τας· καὶ αὐτὸς δὲ τὴν λοιπὴν ἵππον ἄγων, σπουδῇ ἐνέ-
βαλεν ὀρθίαις ταῖς ἴλαις. Οὔκουν ἔτι οἷοί τε ἦσαν ἐξε- 14
λίσσειν τὴν ἱππασίαν ἐς κύκλους, ὡς πρόσθεν ἔτι· ὁμοῦ
μὲν γὰρ ἡ ἵππος προσέκειτο αὐτοῖς, ὁμοῦ δὲ οἱ ψιλοὶ ἀ-
ναμεμιγμένοι τοῖς ἱππεῦσιν· καὶ οὐκ ἦν τὰς ἐπιστροφὰς
ἀσφαλεῖς ποιεῖσθαι. Ἔνθα λαμπρὰ ἤδη φυγὴ τῶν 15
Σκυθῶν ἦν· καὶ πίπτουσι μὲν αὐτῶν ἐς χιλίους, καὶ εἷς
τῶν ἡγεμόνων Σατράκης· ἑάλωσαν δὲ ἐς ἑκατὸν καὶ πεν-
τήκοντα. Ὡς δὲ ἡ δίωξις ὀξεῖά τε καὶ διὰ καύματος 16
πολλοῦ ταλαιπώρως ἐγίγνετο, δίψει τε ἡ στρατιὰ πᾶσα
εἴχετο, καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐλαύνων πίνει ὁποῖον ἦν
ὕδωρ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ. Καὶ (ἦν γὰρ πονηρὸν τὸ ὕδωρ) 17
ῥεῦμα ἀθρόον κατασκήπτει αὐτῷ ἐς τὴν γαστέρα· καὶ
ἐπὶ τῷδε ἡ δίωξις οὐκ ἐπὶ πάντων Σκυθῶν ἐγένετο. Οἱ δὲ 18
μὴν δοκοῦσιν ἄν μοι καὶ πάντες διαφθαρῆναι ἐν τῇ φυγῇ,

14. Vulgata erat: ὁμοῦ δὲ ψιλοὶ ἀναμεμιγμένοι τοῖς ἱππεῦσιν οὐκ εἴων — quam ex Opt. ſic ut vides emendavi. Mox ex eodem ante ἐς χιλίους addidi αὐτῶν.

18. Vulgata eſt: εἰ δὲ μὴ, δοκοῦσιν ἄν μοι etc. Unde Gronovius pro εἰ μὴ, Ἀλεξάνδρῳ conjicit ἀλλ' ἤδη Ἀλεξάνδρῳ aut ἤδη δ' Ἀλεξάνδρῳ aut ſimile, quum quae hic dicuntur, omnia jam ſint dicta et incluſa in praecedentibus illis paucis εἰ δὲ μή; quo minus vero a verbis auctoris diſcedamus, cenſeo potius, aliquantulum commutandas priores voculas εἰ δὲ μὴ in οἱ δὲ μὴν, i. e. hi profecto (nempe Scythae) videntur mihi in ea fuga penitus interituri fuiſſe, niſi Alexandri corpus morbo affectum fuiſſet.

11. αὐτοὶ δὲ] nempe ſariſſophorûm alae quatuor et hipparchia ſociorum.

13. ὀρθίαις ταῖς ἴλαις] cf. not. ad c. 25, 2.

εἰ μὴ Ἀλεξάνδρῳ τὸ σῶμα ἔκαμε. Καὶ αὐτὸς, ἐς ἔσχατον κινδύνου ἐλθὼν, ἐκομίσθη ὀπίσω ἐς τὸ στρατόπεδον· καὶ οὕτω ξυνέβη ἡ μαντεία Ἀριστάνδρῳ.

1 V. Ὀλίγον δὲ ὕστερον παρὰ τῶν Σκυθῶν, καὶ παρὰ τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἀφικνοῦνται παρ' Ἀλέξανδρον πρέσβεις, ὑπὲρ τῶν πραχθέντων ἐς ἀπολογίαν ἐκπεμφθέντες, ὅτι οὐκ ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Σκυθῶν ἐπράχθη, ἀλλὰ καθ' ἁρπαγὴν λῃστρικῷ τρόπῳ σταλέντων, καὶ αὐ-
2 τὸς ὅτι ἐθέλει ποιεῖν τὰ ἐπαγγελλόμενα. Καὶ τούτῳ φιλάνθρωπα ἐπιστέλλει Ἀλέξανδρος· ὅτι οὔτε ἀπιστοῦντα μὴ ἐπεξιέναι καλὸν αὐτῷ ἐφαίνετο, οὔτε κατὰ καιροῦ ἦν
3 ἐν τῷ τότε ἐπεξιέναι. Οἱ δ' ἐν Μαρακάνδοις ἐν τῇ ἄκρᾳ φρουρούμενοι Μακεδόνες, προσβολῆς γενομένης τῇ ἄκρᾳ ἐκ Σπιταμένους τε καὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν, ἐπεκδραμόντες ἀπέκτειναν τε τῶν πολεμίων ἔστιν οὓς, καὶ ἀπώσαντο ξύμπαντας· καὶ αὐτοὶ ἀπαθεῖς ἀπεχώρησαν ἐς τὴν ἄκραν.
4 Ὡς δὲ καὶ οἱ ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐσταλμένοι ἐς Μαράκανδα ἤδη προσάγοντες Σπιταμένει ἐξηγγέλλοντο, τὴν μὲν πολιορκίαν ἐκλείπει τῆς ἄκρας· αὐτὸς δὲ ὡς ἐς τὰ βασί-
5 λεια τῆς Σογδιανῆς ἀνεχώρει. Φαρνούχης δὲ καὶ οἱ ξὺν αὐτῷ στρατηγοὶ, σπεύδοντες ἐξελάσαι αὐτὸν παντάπασιν, ἐπί τε τὰ ὅρια τῆς Σογδιανῆς ξυνείποντο ὑποχωροῦν-

Cap. V.

1. παρὰ τῶν Σκυθῶν καὶ παρὰ τοῦ βασιλέως αὐτῶν] omnia haec ex Opt. recepi pro παρὰ τοῦ βασιλέως αὐτῶν.

4. ἐς τὰ βασίλεια τῆς Σογδιανῆς] Nonne Arrianus ſibi contradicit, libr. III, 30, 12. ſcribens: τὰ δὲ Μαράκανδά ἐστι βασίλεια τῆς Σογδιανῆς χώρας, et nunc dicens, Spitamenem a Maracandis recedentem petere Sogdianae regiam? Spitamenem orientem verſus fugiſſe, quum reliquae circa Sogdianam regiones a Macedonibus tenerentur, nec alia nunc via ad Scythas ei pateret, certum eſt, idque declarat vel verbum ἀνεχώρει. Quid vero lateat in βασίλεια, non aſſequor; forte ἀνώτερα, vel ſimile.

C. V.

Arg. Legati Scytharum, veniam precantes. Caedes Macedonum, contra Spitamenem miſſorum.

2. ἀπιστοῦντα, ſc. αὐτὸν Ἀλέξανδρον.

τι, καὶ εἰς τοὺς Νομάδας τοὺς Σκύθας οὐδενὶ λογισμῷ ξυν-
εσβάλλουσιν. Ἔνθα δὴ προσλαβὼν ὁ Σπιταμένης τῶν 6
Σκυθῶν ἱππέων ἐς ἑξακοσίους, προσεπήρθη ὑπὸ τῆς
ξυμμαχίας τῆς Σκυθικῆς δέξασθαι ἐπιόντας τοὺς Μακε-
δόνας· παραταξάμενος δὲ ἐν χωρίῳ ὁμαλῷ πρὸς τῇ ἐρή- 7
μῳ τῆς Σκυθικῆς, ὑπομεῖναι μὲν τοὺς πολεμίους, ἢ αὐτὸς
ἐς αὐτοὺς ἐμβαλεῖν οὐκ ἤθελε· περιϊππεύων δὲ ἐτόξευεν
ἐς τὴν φάλαγγα τῶν πεζῶν· καὶ ἐπελαυνόντων μὲν αὐ- 8
τῷ τῶν ἀμφὶ Φαρνούχην, ἔφευγεν εὐπετῶς, οἷα δὴ ὠκυ-
τέρων τε αὐτοῖς ἐν τῷ τότε καὶ ἀκμαιοτέρων ὄντων τῶν
ἵππων. Τοῖς δ' ἀμφὶ Ἀνδρόμαχον, ὑπό τε τῆς ξυνε- 9
χοῦς πορείας, καὶ ἅμα χιλοῦ ἀπορίᾳ, κεκάκωτο ἡ ἵππος·
μένουσι δὲ ἢ ὑποχωροῦσιν ἐπέκειντο εὐρώστως οἱ Σκύθαι.
Ἔνθα δὴ πολλῶν μὲν τιτρωσκομένων ἐκ τῶν τοξευμάτων, 10
ἔστι δ' ὧν καὶ πιπτόντων, ἐς πλαίσιον ἰσόπλευρον τάξαν-
τες τοὺς στρατιώτας, ἀνεχώρουν ὡς ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν
Πολυτίμητον, ὅτι νάπος ταύτῃ ἦν· ὡς μήτε τοῖς βαρβά-
ροις εὐπετὲς ἔτι εἶναι ἐκτοξεύειν ἐς αὐτούς, σφίσι τε οἱ
πεζοὶ ὠφελιμώτεροι ὦσι. Κάρανος δὲ ὁ ἱππάρχης, οὐκ 11
ἀνακοινώσας Ἀνδρομάχῳ, διαβαίνειν ἐπεχείρησε τὸν πο-
ταμὸν ὡς ἐς ἀσφαλὲς ταύτῃ καταστήσων τὴν ἵππον· καὶ 12
οἱ πεζοὶ αὐτῷ ἐπηκολούθησαν, οὐκ ἐκ παραγγέλματος,
ἀλλὰ φοβερά τε καὶ οὐδενὶ κόσμῳ ἐγένετο αὐτοῖς ἡ ἐς τὸν

8. ἐπελ. μὲν αὐτῷ ex Opt. pro ἐπελαυνόντων αὐτοῖς.

9. Vulgo legebatur τοῖς δ' ἀμφὶ Ἀριστόμαχον, ſed jam Blancardus et Grentemesnilius viderunt ſcribendum eſſe Ἀνδρόμαχον, quod nomen reſtitui, niſus locis his: III, 12, 8. 25, 6. IV, 3, 15. 5, 11. 6, 3.

5. τοὺς Νομάδας] i. e. Sacas. Curt VII, 7, 32. nominat *Dabas*, alienos ab iſtis regionibus; ſed ſcribendum eſt *Sacas*, praecipue quum e MStis unus habeat *Dacas*.

10. πλαίσιον ἰσόπλευρον eſt ejusmodi agmen quadratum, in quo et frons et tergum et latera ſunt ejusdem magnitudinis. *Raph.* De Polytimeto vide cap. 6.

12. Vertendus eſt locus: *Pedites eum ſequebantur, non jubentibus praefectis*, (qua ſcilicet ratione ordo ſervari potuiſſet) *ſed formidoloſus atque inordinatus plane fuit, is in amnem*

13 ποταμὸν ἔσβασις κατὰ κρημνώδεις τὰς ὄχθας. Καὶ οἱ βάρβαροι αἰσθόμενοι τὴν ἁμαρτίαν τῶν Μακεδόνων, αὐτοῖς ἵπποις ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐσβάλλουσιν ἐς τὸν πόρον· καὶ οἱ μὲν τῶν ἤδη διαβεβηκότων καὶ ἀποχωρούντων εἴχοντο, οἱ δὲ τοὺς διαβαίνοντας ἀντιμέτωποι ταχθέντες, ἀνείλουν ἐς τὸν ποταμόν· οἱ δὲ ἀπὸ τῶν πλαγίων ἐτόξευον

14 ἐς αὐτοὺς· οἱ δὲ τοῖς ἔτι ἐσβαίνουσιν ἐπέκειντο· ὥς τε ἀπορίᾳ πάντοθεν ἐχόμενοι οἱ Μακεδόνες, ἐς νῆσόν τινα τῶν ἐν τῷ ποταμῷ ξυμφεύγουσιν οὐ μεγάλην· καὶ περιστάντες αὐτοὺς οἱ Σκύθαι τε καὶ οἱ ξὺν Σπιταμένει ἱππεῖς ἐν κύκλῳ πάντας κατετόξευσαν. Ὀλίγους δὲ ἠνδραποδίσαντο αὐτῶν, καὶ τούτους πάντας ἀπέκτειναν.

1 VI. Ἀριστόβουλος δὲ ἐνέδρᾳ τὸ πολὺ τῆς στρατιᾶς διαφθαρῆναι λέγει, τῶν Σκυθῶν ἐν παραδείσῳ κρυφθέντων, οἳ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἐπεγένοντο τοῖς Μακεδόσιν

2 ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ, ἵνα τὸν μὲν Φαρνούχην παραχωρεῖν τῆς ἡγεμονίας τοῖς ξυμπεμφθεῖσι Μακεδόσιν, ὡς οὐκ ἐμπείρως ἔχοντα ἔργων πολεμικῶν, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῷ καθομιλῆσαι

13. Ex Optimo reſtitui ἐτόξευον pro ἐξετόξευον et mox ἐχόμενοι pro ξυνεχόμενοι.

per praeruptas ripas ingreſſus. — Facius vertit, quaſi legiſſet: ἀλλὰ φόβῳ. Καὶ οὐδενὶ κόσμῳ etc.

13. Verte: *Barbari, cognito Macedonum errore, utrinque* (ab utroque latere Macedonum et luci, e quo Macedones in Polytimetum deſcendebant) *ipſis equis vadum ingrediuntur*, (non intrabant flumen pedites, equis, quibus omnes vehebantur, relictis) *atque alii* (barbarorum) *in tergis eorum haerebant, qui jam ſuperato flumine ulterius progrediebantur, alii, fronte directa oppoſiti, eos, qui transibant, in amnem revolvebant, alii eosdem* (qui trajecto ferme flumine jam a fronte urgebantur) *ex obliquo ſagittis petebant, alii eos premebant, qui adhuc flumen ingrediebantur.*

C. VI.

Arg. Alexandri ultio de Spitamene, et proceſſus ad fluvium Polytimetum.

2. ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ] i. e. quum id ageretur, ut Pharnuches ab imperio diſcederet. Explicantur iſtae voces ſect. 4. ἐν τούτῳ δὴ τῷ θορύβῳ τε καὶ ἀταξίᾳ, quae orta, quum omnes duces in locum Pharnuchae ſuccedere nollent.

τοῖς βαρβάροις μᾶλλόν τι πρὸς Ἀλεξάνδρου, ἢ ἐπὶ τῷ ἐν ταῖς μάχαις ἐξηγεῖσθαι, ἐσταλμένον· τοὺς δὲ Μακεδόνας
τε εἶναι καὶ ἑταίρους βασιλέως. Ἀνδρόμαχον δὲ καὶ Κά- 3
ρανον, καὶ Μενέδημον, οὐ δέξασθαι τὴν ἡγεμονίαν· τὸ μέν τι, ὡς μὴ δοκεῖν παρὰ τὰ ἐπηγγελμένα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου αὐτοὺς τι κατὰ σφᾶς νεωτερίζειν· τὸ δὲ, καὶ ἐν αὐτῷ τῷ δεινῷ οὐκ ἐθελήσαντας, εἰ δή τι πταίσματος, μὴ ὅσον κατ' ἄνδρα μόνον μετέχειν αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ ὡς
τὸ πᾶν αὐτοὺς κακῶς ἐξηγησαμένους. Ἐν τούτῳ δὴ τῷ 4
θορύβῳ τε καὶ τῇ ἀταξίᾳ ἐπιθεμένους αὐτοῖς τοὺς βαρβάρους κατακόψαι πάντας, ὥς τε ἱππέας μὲν οὐ πλείονας τῶν τεσσαράκοντα ἀποσωθῆναι, πεζοὺς δὲ ἐς τριακοσίους.
Ταῦτα δὲ ὡς ἠγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, ἤλγησέ τε τῷ πά- 5
θει τῶν στρατιωτῶν, καὶ ἔγνω σπουδῇ ἐλαύνειν ὡς ἐπὶ Σπι-
ταμένην τε καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν βαρβάρους. Ἀναλαβὼν 6
οὖν τῶν τε ἑταίρων ἱππέων τοὺς ἡμίσεας καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς ξύμπαντας καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριάνας καὶ τῆς φάλαγγος τοὺς κουφοτάτους, ᾔει ὡς ἐπὶ Μαράκανδα, ἵνα ἐπανήκειν Σπιταμένην ἐπυνθάνετο, καὶ αὖθις πο-
λιορκεῖν τοὺς ἐν τῇ ἄκρᾳ. Καὶ αὐτὸς μὲν ἐν τρισὶν ἡμέ- 7
ραις διελθὼν χιλίους καὶ πεντακοσίους σταδίους, τῇ τετάρ-
τῃ ὑπὸ τὴν ἕω προσῆγε τῇ πόλει. Σπιταμένης δὲ καὶ οἱ 8
ἀμφ' αὐτὸν, ὡς ἐξηγγέλθη προσάγων Ἀλέξανδρος, οὐκ
ἔμειναν· ἀλλ' ἐκλιπόντες τὴν πόλιν, φεύγουσιν. Ὁ δὲ 9
ἐχόμενος αὐτῶν ἐδίωκεν· ὡς δ' ἐπὶ τὸν χῶρον ἧκεν, οὗ ἡ μάχη ἐγένετο, θάψας τοὺς στρατιώτας ὡς ἐκ τῶν παρόν-

Cap. VI.

3. τὸ μέν τι ex Opt. pro τὸ μέντοι. Mox ex eodem reſtitui εἰ δή τι πταίσματος ſc. ξυμβῇ, quamvis etiam ferri poſſet vulgata: εἰδότας, πταίσαντας. Veneta et Baſ. habent εἰ δή τι πταῖσαι.

4. οὐ πλείονας ex Opt. pro μὴ πλείονας.

9. ὡς ἐκ τῶν παρόντων — Primam voculam ex Opt. adjeci. Paulo

6. Reliquum exercitum ſub Cratero modicis itineribus ſequi juſſerat. Curt. VII, 9, 10. Celerrimum vero hoc eſt Alexandri iter. Confecit enim tribus diebus ſupra 32 milliaria germanica.

10 τοτων, εἵπετο ἔς τε ἐπὶ τὴν ἔρημον τοῖς φεύγουσιν· ἐκεῖθεν δ' ἀναστρέφων, ἐπόρθει τὴν χώραν, καὶ τοὺς ἐς τὰ ἐρύματα καταπεφευγότας τῶν βαρβάρων ἔκτεινεν, ὅτι ξυνε-
11 πιθέσθαι ἠγγέλλοντο καὶ αὐτοὶ τοῖς Μακεδόσι· καὶ ἐπῆλθε πᾶσαν τὴν χώραν, ὅσην ὁ ποταμὸς ὁ Πολυτίμητος ἐπάρδων ἐπέρχεται· ἵνα δὲ ἀφανίζεται τοῦ ποταμοῦ τὸ ὕδωρ, ἐντεῦθεν ἤδη τὸ ἐπέκεινα ἔρημος ἡ χώρα ἐστίν· ἀφανίζεται δὲ, καί περ πολλοῦ ὢν ὕδατος, ἐς τὴν ψάμ-
12 μον. Καὶ ἄλλοι ποταμοὶ ὡσαύτως ἐκεῖ ἀφανίζονται, μεγάλοι καὶ ἀέναοι, ὅ, τε Ἔπαρδος, ὃς ῥέει διὰ Μάρδων τῆς χώρας· καὶ Ἄρειος, ὅτου ἐπώνυμος ἡ τῶν Ἀρείων
13 γῆ ἐστι· καὶ Ἐτύμανδρος, ὃς δι' Εὐεργετῶν ῥέει· καὶ εἰσὶ ξύμπαντες οὗτοι τηλικοῦτοι ποταμοὶ, ὥς τε οὐδεὶς αὐτῶν μείων ἐστὶ τοῦ Πηνειοῦ τοῦ Θεσσαλικοῦ ποταμοῦ, ὃς διὰ τῶν Τεμπῶν ῥέων ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν· ὁ δὲ Πολυτίμητος πολὺ ἔτι μείζων ἢ κατὰ τὸν Πηνειὸν ποταμόν ἐστί.

1 VII. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος, ἐς Ζαρίασπα ἀφίκετο, καὶ αὐτοῦ κατέμενεν ἔς τε παρελθεῖν τὸ ἀκ-
2 μαῖον τοῦ χειμῶνος. Ἐν τούτῳ δὲ ἀφίκοντο παρ' αὐτὸν Φραταφέρνης τε ὁ Παρθυαίων σατράπης, καὶ Στασάνωρ ὁ ἐς Ἀρείους ἀποπεμφθεὶς, ὡς Ἀρσάμην συλληψόμενος· τόν τε Ἀρσάμην δεδεμένον ἄγοντες, καὶ Βαρζάνην, ὄντινα Βῆσσος τῆς Παρθυαίων σατράπην κατέστησε, καὶ
3 τινὰς ἄλλους τῶν τότε ξὺν Βήσσῳ ἀποστάντων. Ἧκον δὲ

ſuperius neceſſario ſcribendum puto ἐπὶ τὸν χῶρον, quomodo etiam reſtitui, quamvis articulum in nulla editione inveniſſem.

11. πολλοῦ ὢν ὕδατος — Hoc recepi ex Opt. et tribus aliis pro πολλοῦ ὄντος τοῦ ὕδατος.

12. ἐκεῖ] laxius intelligenda eſt ea vox de iſtis orientis regionibus. De fluviis hic commemoratis parum conſtat, nec nomina mutanda ſunt, niſi MStis juvantibus.

C. VII.

Arg. Alexandri adventus in urbem Zariaſpa et decretum de Beſſi nece. Vitia Alexandri vituperantur.

1. De Staſanoris miſſione vide ſupra III, 29, 10.

ἐν τῷ αὐτῷ Ἐπόκιλλος καὶ Μελαμνίδας καὶ Πτολεμαῖος
ὁ τῶν Θρακῶν στρατηγὸς ἀπὸ θαλάσσης, οἵ τά τε χρή-
ματα ξὺν Μένητι πεμφθέντα, καὶ τοὺς ξυμμάχους ὡς
ἐπὶ θάλασσαν κατήγαγον. Καὶ Ἄσανδρος δὲ ἐν τούτῳ 4
ἧκε καὶ Νέαρχος στρατιὰν Ἑλλήνων μισθοφόρων ἄγοντες.
Καὶ Βῆσσός τε ὁ Συρίας σατράπης, καὶ Ἀσκληπιό-
δωρος ὁ ὕπαρχος ἀπὸ θαλάσσης, καὶ οὗτοι στρατιὰν ἄ-
γοντες. Ἔνθα δὴ ξύλλογον ἐκ τῶν παρόντων ξυναγα- 5
γὼν Ἀλέξανδρος, παρήγαγεν ἐς αὐτοὺς Βῆσσον· καὶ κα-
τηγορήσας τὴν Δαρείου προδοσίαν, τήν τε ῥῖνα Βήσσου
ἀποτμηθῆναι καὶ τὰ ὦτα ἄκρα ἐκέλευσεν· αὐτὸν δὲ ὡς
Ἐκβάτανα ἄγεσθαι, ὡς ἐκεῖ ἐν τῷ Μήδων τε καὶ Περ-

Cap. VII.

3. *Μελαμνίδας* — Blancardus cum Curtio vult *Μενίδας*; ſed is non ad mare miſſus erat cum Menete, nec ſocios remiſſos cum Epocillo comitatus erat, ſed cum Parmenione in Media relictus III, 26, 5. atque ad Alexandrum e Media rediſſe videtur in Arachoſia, cum reliquis Parmenionis copiis.

4. *καὶ Βῆσσός τε ὁ Συρίας σατράπης καὶ Ἀσκληπιόδωρος ὁ ὕπαρχος* — nec ante nec poſt hunc locum occurrit Graecus vel Macedo nomine Beſſi, ſaepius Beſſus Bactrianus. Unde nomen *Βῆσσος* vitioſe ſcriptum videtur pro alio cujusdam Satrapae, cujus rei plura exſtant exempla, ex. c. III, 11, 15. IV, 5, 9. aliaque. Quaeritur quod nomen videatur reſtituendum? Aſclepiodorus Syriae Satrapa factus eſt III, 6, 12. Deinde Menes ad mare mittitur, ut ſit *ὕπαρχος* Syriae, Phoeniciae et Ciliciae. III, 16, 16. et quidem cum mandato, ut in ſupplementum milites legeret. Curt. V, 1, 43. Inde patet ſcribendum eſſe *καὶ Ἀσκληπιόδωρός τε ὁ Συρίας σατράπης καὶ Μένης ὁ ὕπαρχος*. Sic omnia plana ſunt, et veriſſima. Sic etiam reſtituerem, niſi nimis audacter facere viderer. At Arriano ipſi iſta confuſio non eſt imputanda, ut alii loci docent, aeque ab librariis corrupti; et melius eſſet, vera interim legi, quam vitioſa, donec meliora in codicibus reperta fuerint. — Blancardus mendum vidit, emendare noluit. Gronovius conjecit: *ἄγοντες καὶ Βησσοὺς, ὅτε Συρίας σατράπης Ἀσκληπιόδωρος καὶ ..... ὁ ὕπαρχος ἀπὸ θαλάσσης*, ut dicatur, copias quasdam veniſſe ex Beſſis gente thracica. Facius ſic vertit: ac Beſſus Syriae Satrapes, et Aſclepiodorus equitum ductor, cum copiis a navibus.

5. *ὡς Ἐκβάτανα* ex Opt. pro *ἐς Ἐκβ.*

3. De Epocillo vide III, 19, 12. de Menetis miſſione III, 16.

5. *ἐν — Περσῶν ξυλλόγῳ*] Alexander erat Zariasſpis vel Bactris, capite Bactrianorum. Quum igitur vellet, Beſſum

6 σῶν ξυλλόγῳ ἀποθανούμενον. Καὶ ἐγὼ οὔτε τὴν ἄγαν
ταύτην τιμωρίαν Βήσσου ἐπαινῶ, ἀλλὰ βαρβαρικὴν εἶναι
τίθεμαι τῶν ἀκρωτηρίων τὴν λώβην. Καὶ ὑπαχθῆναι
Ἀλέξανδρον ξύμφημι ἐς ζῆλον τοῦ Μηδικοῦ τε καὶ Περσι-
κοῦ πλούτου, καὶ τῆς κατὰ τοὺς βαρβάρους βασιλέας οὐκ
7 ἴσης ἐς τοὺς ὑπηκόους ξυνδιαιτήσεως. Ἐσθῆτά τε ὅτι
Μηδικὴν ἀντὶ τῆς Μακεδονικῆς τε καὶ πατρίου, Ἡρακλείδης
ὤν, μετέλαβεν, οὐδαμῇ ἐπαινῶ· καὶ τὴν κίδαριν τὴν Περ-

ob delicta in Darium, videntibus Perſis et Medis ſupplicio puniri, miſit eum in proximam majorem harum gentium urbem, Ecbatana, Mediae caput, et ubi ob antiquam jam Medorum et Perſarum conſuetudinem procul dubio et Perſae invenirentur non pauci. Ubi etiam a principe ſupplicium ſumitur, fieri hoc fere non ſolet, niſi magna turba hominum, undecunque convenientium, praeſente. Occiſus igitur eſt Beſſus *ἐν τῷ Μήδων τε καὶ Περσῶν ξυλλόγῳ*, i. e. in media multitudine Medorum et Perſarum, quae undecunque commigraverat.

6. *τῶν ἀκρωτηρίων*] naſi et aurium mutilatio ſolennis in Aſia poena fuit, qua uſus videtur Alexander ex ſententia Perſarum, qui eum ſequebantur.

Περσικοῦ πλούτου] *πλοῦτος* h. l. faſtus ex nimia opulentia proveniens et decori mediocritatisque negligentia. *Gron.*

οὐκ ἴσης ἐς τοὺς ὑπηκόους ξυνδιαιτήσεως] *non paris erga ſubjectos conſuetudinis.* Namque Perſarum reges homine majus quid videri volebant. *Raph.*

7. *οὐδαμῇ ἐπαινῶ*] at laudant alii ſummaque prudentia hac in re uſum Alexandrum ajunt, quod Perſas non coëgerit in Macedonum mores tranſire, ſed ipſe potius ſit factus Perſa. Una enim haec ratio erat in poteſtate retinendi tot gentes, quas tam exigua manu deviceral. Quin immo et ipſe Arrianus non absque ratione hoc factum agnoſcit VII, 29, 8. *Raph.* Plurimi ſcriptores de his rebus in verba Macedonum jurarunt, qui prudenti quaeque regis in novos ſubditos conſilia aegerrime ferebant. Melius judicat Plutarchus de fort. Alex. pag. 330. et in Vita Alex. c. 45. Sed cf. etiam Curt. VI, 6, 1 -- 12. et Ephippus apud Athenaeum XII. pag. 537. Quum eſſet cidaris vel tiara pro diademate, miror Arrianum hoc loco cidarin ab Alexandro geſtatam ſcribere, non minus ob auctoritatem Plutarchi, qui hoc in locis modo laudatis negat, quam ob duos ipſius noſtri locos VII, 9, 14. et 22, 4. ſeqq. e quibus diadema ab Alexandro ad mortem usque geſtatum apparet. Si vero Arrianus hoc loco Alexandro medicum, aliis perſicum habitum et veſtitum tribuit, utrumque Alexandri tempore diverſum non fuiſſe tenendum eſt, quamvis priſcis quidem temporibus medicus longe mollior fuerit perſico.

σικὴν τῶν νενικημένων, ἀντὶ ὧν αὐτὸς ὁ νικῶν πάλαι ἐ-
φόρει, ἀμεῖψαι οὐκ ἐπῃδέσθη, οὐδὲν τούτων ἐπαινῶ· ἀλλ' 8
εἴπερ τι ἄλλο, καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου μεγάλα πράγματα
ἐς τεκμηρίωσιν τίθεμαι, ὡς οὔτε τὸ σῶμα ὅτῳ εἴη καρτε-
ρὸν, οὔτε ὅς τις γένει ἐπιφανὴς, οὔτε κατὰ πόλεμον εἰ
δή τις διευτυχοίη ἔτι μᾶλλον ἢ Ἀλέξανδρος· οὐδὲ εἰ τὴν 9
Λιβύην τὶς πρὸς τῇ Ἀσίᾳ (καθάπερ οὖν ἐπενόει ἐκεῖνος)
ἐκπεριπλεύσας κατάσχοι· οὐδὲ εἰ τὴν Εὐρώπην ἐπὶ τῇ
Ἀσίᾳ τε καὶ Λιβύῃ τρίτην· τούτων οὐδέν τι ὄφελος ἐς εὐ- 10
δαιμονίαν ἀνθρώπου, εἰ μὴ σωφρονεῖν ἐν ταὐτῷ ὑπάρ-
χοι τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ τῷ τὰ μεγάλα, ὡς δοκεῖ, πράγ-
ματα πράξαντι.

VIII. Ἔνθα δὴ καὶ τὸ Κλείτου τοῦ Δρωπίδου πά- 1
θημα, καὶ τὴν Ἀλεξάνδρου ἐπ' αὐτῷ συμφορὰν, εἰ καὶ
ὀλίγου ὕστερον ἐπράχθη, οὐκ ἔξω τοῦ καιροῦ ἀφηγήσομαι.
Εἶναι μὲν γὰρ ἡμέραν ἱερὰν τοῦ Διονύσου Μακεδόσι, καὶ 2
θύειν Διονύσῳ ὅσα ἔτη ἐν αὐτῇ Ἀλέξανδρον· τὸν δὲ τοῦ
Διονύσου μὲν ἐν τῷ τότε ἀμελῆσαι λέγουσι, Διοσκούροιν δὲ
θῦσαι, ἐξότου δὴ ἐπιφρασθέντα τοῖν Διοσκούροιν τὴν θυ-

8. Opt. habet εἴτε κατὰ πόλεμον — quod recipere dubitavi.

9. De conſilio Alexandri, Libyam, Europam omnemque terrarum orbem ſibi ſubjiciendi vide VII, 1, 2 ſeqq. Ceterum agnoſcis in his philoſophum Stoicum, diſcipulumque Epicteti.

10. ὡς δοκεῖ] dicit auctor: ſplendere quidem tantas res bello geſtas, at felicem ſolummodo eum eſſe, qui animi et corporis cupiditatum vires penitus fregerit, qui et ſummam fortunam aequo animo ferre poſſit.

C. VIII.

Arg. Impiae adulationes, quas intempeſtive repellit Clitus.

Caedes Cliti quomodo peracta?

1. συμφορὰν] Gronovius vertit: *et Alexandri poſt id miſerabilem actionem.* Raphelius: praeſtat, ait, eadem notione hic συμφορὰν accipere, qua infra in hoc eodem negotio uſurpatur c. 9, 1, ubi haec fuiſſe Alexandri calamitas dicitur, quod duobus illis vitiis ira et vinolentia ſe victum prodiderit.

2. ἐξότου etc. verte: *ex eo tempore Dioſcuris ſacrum inſtituentem*, vel inſtituere volentem, ut verbum ἐπιφρασθέντα intelligatur de conatu.

3 σίαν· πόῤῥω δὲ τοῦ πότου προϊόντος (καὶ γὰρ καὶ τὰ τῶν
πότων ἤδη Ἀλεξάνδρῳ ἐς τὸ βαρβαρικώτερον νενεωτέριστο)
ἀλλ' ἔν γε τῷ πότῳ τότε ὑπὲρ τοῖν Διοσκούροιν λόγους
γίγνεσθαι, ὅπως ἐς Δία ἀνηνέχθη αὐτοῖν ἡ γένεσις, ἀ-
4 φαιρεθεῖσα Τυνδάρεω· καί τινας τῶν παρόντων κολα-
κείᾳ τῇ Ἀλεξάνδρου (οἷοι δὴ ἄνδρες διέφθειράν τε ἀεὶ καὶ
οὔποτε παύσονται ἐπιτρίβοντες τὰ τῶν ἀεὶ βασιλέων
πράγματα) κατ' οὐδὲν ἀξιοῦντας συμβάλλειν Ἀλεξάν-
δρῳ τε καὶ τοῖς Ἀλεξάνδρου ἔργοις τὸν Πολυδεύκην καὶ τὸν
5 Κάστορα. Οἱ δὲ οὐδὲ τοῦ Ἡρακλέους ἀπείχοντο ἐν τῷ πότῳ·
ἀλλὰ τὸν φθόνον γὰρ ἐμποδὼν ἵστασθαι τοῖς ζῶσι, τὸ
μὴ οὐ τὰς δικαίας τιμὰς αὐτοῖς ἐκ τῶν ξυνόντων γίγνε-
6 σθαι. Κλεῖτον δὲ δῆλον μὲν εἶναι πάλαι ἀχθόμενον τοῦ
τε Ἀλεξάνδρου τῇ ἐς τὸ βαρβαρικώτερον μετακινήσει, καὶ
7 τῶν κολακευόντων αὐτὸν τοῖς λόγοις· τότε δὲ καὶ αὐτὸν
πρὸς τοῦ οἴνου παροξυνόμενον, οὐκ ἐᾶν, οὔτε ἐς τὸ θεῖον ὑ-
βρίζειν, οὔτε ἐς τὰ τῶν πάλαι ἡρώων ἔργα, ἐκφαυλίζον-
τας, χάριν ταύτην ἄχαριν προστιθέναι Ἀλεξάνδρῳ.
8 Εἶναι γὰρ οὐκ οὐδὲ τὰ Ἀλεξάνδρου οὕτω τι μεγάλα καὶ
θαυμαστὰ, ὡς ἐκεῖνοι ἐπαίρουσιν· οὔκουν μόνον γε κατα-

Cap. VIII.

3. Ex Opt. ſcripſi Τυνδάρεω pro Τυνδάρῳ. Idem etiam habebat αὐτοῖς ἡ γένεσις, quod non recepi.
4. ἀξιοῦντας ex Opt. pro ἀξιοῦν.
6. ἤδη ἀχθ.] priorem voculam optimus non agnoſcit, ideoque delevi.

3. πόῤῥω ſc. τῶν νυκτῶν *in multam noctem*, ut VII, 24, 7. 25, 1.
ἀλλ'] particula analeptica poſt parentheſin. *Raph.*
4. καί τινας ſc. γίγνεσθαι vel εἶναι. Ad συμβάλλειν ſupple ὡς ut Ind. 21, 13: milites oſtrea ceperunt, ἄτοπα τὸ μέγεθος, ὡς τοῖσιν ἐν τῇδε τῇ ἡμετέρῃ θαλάσσῃ συμβαλέειν.
5. αὐτοῖς ſc. heroibus, ut Herculi, Alexandro. Herculi enim non, quum adhuc eſſet in vivis, ſed poſt mortem ſacra facta feruntur. cf. c. 11, 12.
6. Conſtrue ἀχθ. τῇ μετακινήσει τοῦ Ἀλεξάνδρου.
7. οὐκ ἐᾶν etc. *non ſivit, homines eos inſolentes, qui omnia extenuabant* (ἐκφαυλίζοντας) *ſive in deos, ſive in res geſtas veterum heroum inſolentiam exercere, ut gratiam hanc ingratam Alexandro deferrent.*

πρᾶξαι αὐτὰ, ἀλλὰ τὸ γὰρ πολὺ μέρος Μακεδόνων εἶ-
ναι τὰ ἔργα· καὶ τοῦτον τὸν λόγον ἀνιᾶσαι Ἀλέξανδρον,
λεχθέντα. Οὐδὲ ἐγὼ ἐπαινῶ τὸν λόγον, ἀλλὰ ἱκανὸν 9
γὰρ εἶναι τίθεμαι ἐν τοιᾶδε παροινίᾳ τὸ καθ' αὐτὸν σι-
γῶντα ἔχειν, μηδὲ τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις ἐς κολακίαν
πλημμελεῖν. Ὡς δὲ καὶ τῶν Φιλίππου τινὲς ἔργων, 10
ὅτι οὐ μεγάλα οὐδὲ θαυμαστὰ Φιλίππῳ κατεπράχθη,
οὐδεμιᾷ ξὺν δίκῃ ἐπεμνήσθησαν, χαριζόμενοι καὶ οὗτοι
Ἀλεξάνδρῳ, τὸν Κλεῖτον ἤδη οὐκ ἔτι ἐν ἑαυτοῦ ὄντα, πρεσ-
βεύειν μὲν τὰ τοῦ Φιλίππου, καταβάλλειν δὲ Ἀλέξαν-
δρόν τε καὶ τὰ τούτου ἔργα· παροινοῦντα ἤδη τὸν Κλεῖτον 11
τά τε ἄλλα, καὶ πολὺν εἶναι, ἐξονειδίζοντα Ἀλεξάνδρῳ,
ὅτι πρὸς αὐτοῦ ἄρα ἐσώθη, ὁπότε ἡ ἱππομαχία ἡ ἐπὶ
Γρανίκῳ ξυνειστήκει πρὸς Πέρσας· καὶ δὴ καὶ τὴν δεξιὰν
τὴν αὐτοῦ σοβαρῶς ἀνατείναντα. Αὕτη σε ἡ χεὶρ (φά-
ναι) ὦ Ἀλέξανδρε, ἐν τῷ τότε ἔσωσε. Καὶ Ἀλεξάνδρου 12
οὐκ ἔτι φέρειν τοῦ Κλείτου τὴν παροινίαν τε καὶ ὕβριν, ἀλ-
λὰ ἀναπηδᾶν γὰρ ξὺν ὀργῇ ἐπ' αὐτὸν, κατέχεσθαι δὲ
ὑπὸ τῶν ξυμπινόντων. Κλεῖτον δὲ οὐκ ἀνιέναι ὑβρίζοντα. 13
Ἀλέξανδρος δὲ ἐβόα, ἀνακαλῶν τοὺς ὑπασπιστάς· οὐδε-
νὸς δὲ ὑπακούοντος, ἐς ταὐτὰ ἔφη καθεστηκέναι Δαρείῳ,
ὁπότε πρὸς Βήσσου τε καὶ τῶν ἀμφὶ Βῆσσον ξυλληφθεὶς
ἤγετο, οὐδέ τι ἄλλο ὅτι μὴ ὄνομα ἦν βασιλέως. Οὔκουν 14
ἔτι οἵους τε εἶναι κατέχειν αὐτὸν τοὺς ἑταίρους, ἀλλ' ἀνα-
πηδήσαντα γὰρ οἱ μὲν λόγχην ἁρπάσαι λέγουσι τῶν σω-
ματοφυλάκων τινὸς, καὶ ταύτῃ παίσαντα Κλεῖτον ἀπο-
κτεῖναι· οἱ δὲ σάρισσαν, παρὰ τῶν φυλάκων τινὸς καὶ
ταύτην. Ἀριστόβουλος δὲ, ὅθεν μὲν ἡ παροινία ὡρμήθη, 15
οὐ λέγει. Κλείτου δὲ γενέσθαι μόνου τὴν ἁμαρτίαν, ὃν
γε ὠργισμένου Ἀλεξάνδρου, καὶ ἀναπηδήσαντος ἐπ' αὐ-
τὸν ὡς διαχρησομένου, ἀπαχθῆναι μὲν διὰ θυρῶν ἔξω ὑ-
πὲρ τὸ τεῖχός τε καὶ τὴν τάφρον τῆς ἄκρας, ἵνα ἐγένετο

13. ὅτι μὴ ὄνομα ἦν ſc. Δαρείῳ.
15. τὴν τάφρον. τῆς ἄκρας] foſſam arcis. Facta enim haec ſunt Maracandis Curt. VIII.

16 πρὸς Πτολεμαίου τοῦ Λάγου τοῦ σωματοφύλακος· οὐ καρτερήσαντα δὲ, ἀναστρέψαι αὖθις, καὶ περιπετῆ Ἀλεξάνδρῳ γενέσθαι Κλεῖτον ἀνακαλοῦντι, καὶ φάναι, Ὅτι οὗτός τοι ἐγὼ ὁ Κλεῖτος, ὦ Ἀλέξανδρε· καὶ ἐν τούτῳ πληγέντα τῇ σαρίσσῃ ἀποθανεῖν.

1 IX. Καὶ ἐγὼ Κλεῖτον μὲν τῆς ὕβρεως τῆς ἐς τὸν βασιλέα τὸν αὑτοῦ, μεγαλωστὶ μέμφομαι. Ἀλέξανδρον δὲ τῆς συμφορᾶς οἰκτείρω, ὅτι δυοῖν κακοῖν ἐν τῷ τότε ἡττημένον ἐπέδειξεν αὑτὸν (ὑφ' ὅτων δὴ καὶ τοῦ ἑτέρου οὐκ ἐπέοικεν ἄνδρα σωφρονοῦντα ἐξηττᾶσθαι) ὀργῆς τε καὶ
2 παροινίας. Ἀλλὰ τὰ ἐπὶ τοῖσδε αὖ ἐπαινῶ Ἀλεξάνδρου,
3 ὅτι παραυτίκα ἔγνω σχέτλιον ἔργον ἐργασάμενος. Καὶ λέγουσιν εἰσὶν οἳ τὸν Ἀλέξανδρον, ὅτι ἐρείσας τὴν σάρισσαν πρὸς τὸν τοῖχον, ἐπιπίπτειν ἐγνώκει αὐτῇ· ὡς οὐ καλὸν αὐτῷ ζῆν, ἀποκτείναντι φίλον αὑτοῦ ἐν τῷ οἴνῳ.
4 Οἱ πολλοὶ δὲ ξυγγραφεῖς [illegible] μὲν οὐ λέγουσιν· ἀπελθόντα δὲ ἐς τὴν εὐνὴν, κεῖσθαι ὀδυρόμενον, αὐτόν τε τὸν Κλεῖτον ὀνομαστὶ ἀνακαλοῦντα, καὶ τὴν Κλείτου μὲν ἀδελφὴν, αὑτὸν δὲ ἀναθρεψαμένην, Λανίκην, τὴν Δρω-

Cap. IX.

3. εἰσὶν οἳ τὸν Ἀλέξανδρον ex conjectura Gronovii pro εἰσὶν οἱ τὰ Ἀλεξάνδρου. Ex Optimo vero reſtitui οἱ πολλοὶ δὲ ξυγγραφεῖς pro οἱ πολλοὶ μὲν ξυγγ. Supra etiam 1 et c. 12, 1. Gronovio ſuadente ſcripſi μεγαλωστὶ, quod vulgo ſeparatur.

1, 19. In qua urbe cum regia fuerit Sogdianorum (III, 30, 12.) apparet ex hoc loco, in illa arce convivium iſtud inſtitutum fuiſſe. Quare non in arcem, ſed ex arce ſubducebatur Clitus. *Raph.*

C. IX.

Arg. Singularia in Cliti caede. Anaxarchi abſurda.

3. καὶ λέγουσιν εἰσὶν οἳ] ad iſtos pertinent omnes de Alexandro ſcriptores, qui exſtant.

4. Λανίκην] Curt. VIII, 2.: „Hellanice, quae Alexandrum educaverat, ſoror Cliti, haud ſecus quam mater, a rege diligebatur" et deinde: „hanc (inquit rex) nutrici meae gratiam retuli, cujus duo filii *apud Miletum* pro mea gloria occubuere mortem, hic frater unicum orbitatis ſolatium, a me inter epulas occiſus eſt." In noſtro I, 21, 10. occurrit Hellanicus quidam, ſed apud Halicarnaſſum. Ne vero putes ſcribendum eſſe Ἑλλανίκην. Notavit jam Gronovius: nominibus multis ſyllabam

πίδου παῖδα, ὡς καλὰ ἄρα αὐτῇ τροφεῖα ἀποτετικὼς εἴη ἀνδρωθεὶς, ἥ γε τοὺς μὲν παῖδας τοὺς ἑαυτῆς ὑπὲρ αὐτοῦ μαχομένους ἐπεῖδεν ἀποθανόντας, τὸν ἀδελφὸν δὲ αὐτῆς αὐτὸς αὐτοχειρίᾳ ἔκτεινε· Φονέα τε τῶν φίλων οὐ 5
διαλείπειν αὐτὸν ἀνακαλοῦντα, ἄσιτόν τε καὶ ἄποτον καρτερεῖν ἔς τε ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, οὐδὲ τὴν ἄλλην θεραπείαν θεραπεῦσαι τὸ σῶμα. Καὶ ἐπὶ τούτοις τῶν μάν- 6
τεών τινὲς μῆνιν ἐκ Διονύσου ᾖδον, ὅτι ἡ θυσία ἐξελείφθη Ἀλεξάνδρῳ ἡ τοῦ Διονύσου. Καὶ Ἀλέξανδρος μόγις πρὸς τῶν ἑταίρων πεισθεὶς, σίτου τε ἥψατο, καὶ τὸ σῶμα καλῶς ἐθεράπευσε· καὶ τῷ Διονύσῳ τὴν θυσίαν ἐπέδω- 7
κεν, ἐπεὶ οὐδὲ αὐτῷ ἄκοντι ἦν ἐς μῆνιν τοῦ θείου μᾶλλόν τι ἢ τὴν αὐτοῦ κακότητα ἀναφέρεσθαι τὴν ξυμφοράν. Ταῦτα μεγαλωστὶ ἐπαινῶ Ἀλεξάνδρου, τὸ μήτε ἐπαυθα- 8
σιάσασθαι ἐπὶ κακῷ, μήτε προστάτην τε καὶ ξυνήγορον κακίονα ἔτι γενέσθαι τοῦ ἁμαρτηθέντος, ἀλλὰ συμφῆσαι γὰρ ἐπταικέναι ἄνθρωπόν γε ὄντα. Εἰσὶ δὲ οἳ 9
λέγουσιν Ἀνάξαρχον τὸν σοφιστὴν ἐλθεῖν μὲν παρ' Ἀλέξανδρον κληθέντα, ὡς παραμυθησόμενον· εὑρόντα δὲ κείμενον καὶ ἐπιστένοντα, ἐπιγελάσαντα, ἀγνοεῖν φάναι, διότι ἐπὶ τῷδε οἱ πάλαι σοφοὶ ἄνδρες τὴν Δίκην πάρεδρον τῷ Διῒ ἐποίησαν, ὡς ὅ, τι ἂν πρὸς τοῦ Διὸς κυρωθῇ, τοῦτο ξὺν δίκῃ πεπραγμένον· καὶ οὖν καὶ τὰ ἐκ βασιλέως 10
μεγάλου γιγνόμενα, δίκαια χρῆν νομίζεσθαι, πρῶτα

λα praepoſuerunt, ad notandam intentionem magnitudinis, tum propriis, ut Laſthenes, Lathurus, tum communibus, ut nonnulli cogitarunt in v. Λάβρος.

5. οὐ διαλείπειν] *perpetuo*, non ceſſaſſe eum, clamitare, ſe eſſe amicorum ſuorum interemtorem.

6. καλῶς ἐθεράπευσε] propter celebrationem Bacchei feſti. *Gron.*

10. χρῆν] pro infinitivo χρῆναι. vide Stephanum. *Gron.* Anaxarchus erat Abderites Plut. V. Alex. c. 52. qui eum teſtatur a principio propria via in philoſophia iviſſe atque arrogantiae famam habuiſſe. Talibus vero ſermonibus vehementer iniit in gratiam Alexandri, δαιμονίως αὐτὸν ἐνήρμοσε. Ab eodem Plut. de Fort. Alexandri pag. 331. vocatur ὁ Ἁρμονικός.

μὲν πρὸς αὐτοῦ βασιλέως, ἔπειτα πρὸς τῶν ἄλλων ἀν-
11 θρώπων. Ταῦτα εἰπόντα παραμυθήσασθαι μὲν Ἀλέ-
ξανδρον ἐν τῷ τότε· κακὸν δὲ μέγα, ὡς ἐγώ φημι, ἐξερ-
γάσασθαι Ἀλεξάνδρῳ, καὶ μεῖζον ἔτι ἢ ὅτῳ τότε ξυνεί-
12 χετο· εἴπερ οὖν σοφοῦ ἀνδρὸς τήνδε ἔγνω τὴν δόξαν, ὡς
οὐ τὰ δίκαια ἄρα χρὴ σπουδῇ ἐπιλεγόμενον πράττειν τὸν
βασιλέα, ἀλλὰ ὅ, τι ἂν καὶ ὁπωσοῦν ἐκ βασιλέως
13 πραχθῇ, τοῦτο δίκαιον νομίζειν. Ἐπεὶ καὶ προσκυ-
νεῖσθαι ἐθέλειν Ἀλέξανδρον λόγος κατέχει, ὑπούσης μὲν
αὐτῷ καὶ τῆς ἀμφὶ τοῦ Ἄμμωνος πατρὸς μᾶλλόν τι ἢ
14 Φιλίππου δόξης· θαυμάζοντα δὲ ἤδη τὰ Περσῶν καὶ
Μήδων τῆς ἐσθῆτος τῇ ἀμείψει, καὶ τῆς ἄλλης θερα-
πείας τῇ μετακοσμήσει, οὐκ ἐνδεῆσαι δὲ οὐδὲ πρὸς τοῦτο
αὐτὸ τοὺς κολακείᾳ ἐς αὐτὸ ἐνδιδόντας, ἄλλους τε τινὰς,
καὶ δὴ καὶ τῶν σοφιστῶν τῶν ἀμφ' αὐτὸν, Ἀνάξαρχόν
τε καὶ Ἄγιν Ἀργεῖον ἐποποιόν.

1 X. Καλλισθένην δὲ τὸν Ὀλύνθιον Ἀριστοτέλους τε
τῶν λόγων διακηκοότα, καὶ τὸν τρόπον ὄντα ὑπαγροικό-
2 τερον, οὐκ ἐπαινεῖν ταῦτα. Τούτου μὲν δὴ ἐκεῖνα, καὶ
αὐτὸς Καλλισθένει ξυμφέρομαι· ἐκεῖνα δὲ οὐκ ἔτι ἐπιεικῆ
δοκῶ τοῦ Καλλισθένους (εἴπερ ἀληθῆ ξυγγέγραπται) ὅτι

Cap. X.

2. Per omnes editiones vitioſe legitur ξυνεγέγραπται, quod emendavi. Deinde in ὑφ' αὐτῷ τε abjeci ultimam voculam, quae primum in Gronoviana ſine auctoritate invenitur. Nec enim eſt in editionibus praecedentibus, nec monuit de ea Gronovius.

14. *θαυμάζεσθαι*] ſignificatione praegnante, *ob admirationem imitari*, ut vidit jam Rapherlius. Agidem Argivum vocat Curtius VIII, 5, 8. peſſimorum carminum conditorem. Occurrit etiam apud Plut. de diſcrim. adul. et amici c. 34.

C. X.

Arg. Iudicium de Calliſthene.

Diverſa ejus indecenter dicta. Anaxarchus perſico Alexandrum honore adorare proponit.

2. ἐκεῖνα δὲ οὐκ ἔτι etc. *illa vero non item recte ſive modeſte dicta puto a Calliſthene.* ὑφ' αὐτῷ *ſub ſe*, in ſua poteſtate, tanquam hiſtoriarum ſcriptoris, in quorum arbitrio eſt, quales et quantos velint reges

ὑφ' αὑτῷ εἶναι ἀπέφαινε καὶ τῇ αὑτοῦ ξυγγραφῇ Ἀλέξανδρόν τε καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. Οὔκουν αὐτὸς 3
ἀφῖχθαι ἐξ Ἀλεξάνδρου δόξαν κτησόμενος, ἀλλὰ ἐκεῖνον εὐκλεᾶ ἐς ἀνθρώπους ποιήσων· καὶ οὖν καὶ τοῦ θείου τὴν μετουσίαν Ἀλεξάνδρῳ οὐκ ἐξ ὧν Ὀλυμπιὰς ὑπὲρ τῆς γενέσεως αὐτοῦ ψεύδεται ἀνηρτῆσθαι, ἀλλ' ἐξ ὧν ἂν αὐτὸς ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου συγγράψας ἐξενέγκῃ ἐς ἀνθρώ-
πους. Εἰσὶ δὲ οἳ καὶ τάδε ἀνέγραψαν, ὡς ἄρα ἤρετό 4
ποτε αὐτὸν Φιλώτας, ὅντινα οἴοιτο μάλιστα τιμηθῆναι πρὸς τῆς Ἀθηναίων πόλεως; τὸν δὲ ἀποκρίνασθαι, Ἁρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα, ὅτι τὸν ἕτερον τοῖν τυράννοιν ἔκτειναν,
καὶ τυραννίδα ὅτι κατέλυσαν· ἐρέσθαι, αὖθις τὸν Φιλώ- 5
ταν, εἴ τῳ τύραννον κτείναντι ὑπάρχει, παρ' οὕς τινας ἐθέλει τῶν Ἑλλήνων φυγόντα σώζεσθαι; καὶ ἀποκρίνασθαι αὖθις Καλλισθένην, εἰ καὶ μὴ παρ' ἄλλους, παρά γε
Ἀθηναίους, ὅτι φυγόντι ὑπάρχει σώζεσθαι. Τούτους γὰρ καὶ 6
πρὸς Εὐρυσθέα πολεμῆσαι ὑπὲρ τῶν παίδων τῶν Ἡρα-

eorumque res geſtas poſteris tradere. *Raph.*

4. τὸν ἕτερον τοῖν τυράννοιν] Hipparchum nempe, quem tamen negat regnaſſe Thucydides, ſed fratrem fuiſſe Hippiae, qui ut maximus natu, a patre Piſiſtrato acceptum imperium Athenis tenuerit. Communem ergo famam Arrianus ſequutus eſt, quam falſam eſſe arguit Thucydides. lib. I. pag. 9. et VI. pag. 290 et ſeqq. τυραννίδα ὅτι κατέλυσαν — et hic in diverſa abit Thucydides, qui p. 290. non ab Athenienſibus Harmodioque, verum a Lacedaemoniis everſum fuiſſe ait Biſiſtrati et filiorum ejus regnum, idemque repetit pag. 293.: Poſt haec facta (poſt caedem Hipparchi) cum tres annos Hippias Athenienſibus imperaſſet, quarto ab Lacedaemoniis et Alcmaeonidibus exulibus pulſus eſt. *Raph.*

6. Εὐρυσθέα] de hoc idem Thucyd. lib. I. pag. 5. et Georg. Acac. Enenckel L. Baro Hoheneccius in Thucyd.: Euryſtheus Mycenarum rex, Herculem, quamdiu vixit, laboribus fatigavit, ac ne morte quidem ejus quieſcens liberos ipſius delere inſtituit. Qui cum ad Athenienſes confugiſſent, eorum auxilio Euryſtheum in Attica praelio, fuderunt, in quo ipſe ab Hyllo Herculis filio, ut Diod. ſcribit, ſeu ut Pauſan. Iolao eſt interfectus. *Raph.*

De eodem bello cf. Apollod. lib. II. Ἑλλὰς videtur eſſe pro Peloponneſo.

7 κλέους, τυραννοῦντα ἐν τῷ τότε τῆς Ἑλλάδος. Ὑπὲρ δὲ
τῆς προσκυνήσεως ὅπως ἠναντιώθη Ἀλεξάνδρῳ, καὶ
τοιόσδε κατέχει λόγος. Ξυγκεῖσθαι μὲν γὰρ τῷ Ἀλε-
ξάνδρῳ πρὸς τοὺς σοφιστάς τε καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν Περ-
σῶν καὶ Μήδων τοὺς δοκιμωτάτους, μνήμην τοῦ λόγου τοῦδε
8 ἐν πότῳ ἐμβαλεῖν· ἄρξαι δὲ τοῦ λόγου Ἀνάξαρχον, ὡς
πολὺ δικαιότερον ἂν θεὸν νομιζόμενον Ἀλέξανδρον Διο-
νύσου τε καὶ Ἡρακλέους, μὴ ὅτι τῶν ἔργων ἕνεκα, ὅσα
καὶ ἡλίκα καταπέπρακται Ἀλεξάνδρῳ, ἀλλὰ καὶ ὅτι
Διόνυσος μὲν Θηβαῖος ἦν, οὐδέν τι προσήκων Μακεδόσι,
καὶ Ἡρακλῆς Ἀργεῖος, οὐδ' οὗτος προσήκων, ὅτι μὴ
κατὰ γένος τὸ Ἀλεξάνδρου· Ἡρακλείδην γὰρ εἶναι
9 Ἀλέξανδρον. Μακεδόνας δ' αὖ τὸν σφῶν βασιλέα
δικαιότερον θείαις τιμαῖς κοσμοῦντας· καὶ γὰρ οὐδὲ
ἐκεῖνο ἀμφίλογον, ὅτι ἀπελθόντα γε ἐξ ἀνθρώπων, ὡς
θεὸν τιμήσουσι· πόσῳ δὴ δικαιότερον ζῶντα γεραίρειν
ἤπερ τελευτήσαντα, ἐς οὐδὲν ὄφελος τῷ τιμωμένῳ.

1 XI. Λεχθέντων δὲ τούτων τε καὶ τοιούτων λόγων
πρὸς Ἀναξάρχου, τοὺς μὲν μετεσχηκότας τῆς βουλῆς ἐπαι-
νεῖν τὸν λόγον, καὶ ἤδη ἐθέλειν ἄρχεσθαι τῆς προσκυνή-
σεως· τοὺς Μακεδόνας δὲ τοὺς πολλοὺς μαχομένους τῷ
2 λόγῳ, σιγῇ ἔχειν. Καλλισθένην δὲ ὑπολαβόντα,
Ἀλέξανδρον μέν, εἰπεῖν, ὦ Ἀνάξαρχε, οὐδεμιᾶς ἀνά-
3 ξιον ἀποφαίνω τιμῆς, ὅσαι ξύμμετροι ἀνθρώπῳ· ἀλλὰ
διακεκρίσθαι γὰρ τοῖς ἀνθρώποις, ὅσαι τε ἀνθρώπιναι
τιμαί, καὶ ὅσαι θεῖαι, πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις, καθά-
περ ναῶν τε οἰκοδομήσει, καὶ ἀγαλμάτων ἀναστάσει·

9. οὐδ' ἐκεῖνο εἶναι — tertiam vocem ob Optimum abjeci.

C. XI.
Arg. Egregia Calliſthenis oratio de honoribus divinis et humanis. Anaxarchus refutatur: Alexandro modeſtia commendatur.

3. πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις] Huic membro reſpondet iſtud ἀτὰρ οὐχ ἥκιστα cum multis aliis rebus, tum vero maxime. *Raph.*

ὅτι καὶ τεμένη τοῖς θεοῖς ἐξαιρεῖται, καὶ θύεται ἐκείνοις, καὶ σπένδεται· καὶ ὕμνοι μὲν ἐς τοὺς θεοὺς ποιοῦνται, ἔπαινοι δὲ ἐς ἀνθρώπους· ἀτὰρ οὐχ ἥκιστα τῷ τῆς προσκυνήσεως νόμῳ. Τοὺς μὲν γὰρ ἀνθρώπους φιλεῖσθαι 4
πρὸς τῶν ἀσπαζομένων· τὸ θεῖον δὲ ὅτι ἄνω που ἱδρυμένον, καὶ οὐδὲ ψαῦσαι αὐτοῦ θέμις, ἐπὶ τῷδε ἄρα τῇ προσκυνήσει γεραίρεται. Καὶ χοροὶ τοῖς θεοῖς ἵστανται, καὶ παιᾶνες ἐπὶ τοῖς θεοῖς ᾄδονται. Καὶ οὐδὲν θαυμαστόν, 5
ὁπότε γε καὶ αὐτῶν τῶν θεῶν ἄλλοις ἄλλαι τιμαὶ πρόσκεινται, καὶ ναὶ μὰ Δία ἥρωσιν ἄλλαι, καὶ αὗται ἀποκεκριμέναι τοῦ θείου. Οὔκουν εἰκὸς ξύμπαντα ταῦτα 6
ἀναταράσσοντας, τοὺς μὲν ἀνθρώπους ἐς σχῆμα ὑπέρογκον καθιστάναι τῶν τιμῶν ταῖς ὑπερβολαῖς, τοὺς θεοὺς δέ, τό γε ἐπὶ σφισιν, ἐς ταπεινότητα οὐ πρέπουσαν καταβάλλειν, τὰ ἴσα ἀνθρώποις τιμῶντας. Οὔκουν οὐδὲ 7
Ἀλέξανδρον ἀνασχέσθαι ἄν, εἰ τῶν ἰδιωτῶν τις εἰσποιοῖτο ταῖς βασιλικαῖς τιμαῖς χειροτονίᾳ ἢ ψήφῳ οὐ δικαίᾳ. Πολὺ ἂν οὖν δικαιότερον τοὺς θεοὺς δυσχεραίνειν, 8
ὅσοι ἄνθρωποι ἐς τὰς θείας τιμὰς σφᾶς εἰσποιοῦσιν, ἢ πρὸς ἄλλων εἰσποιούμενοι ἀνέχονται. Ἀλέξανδρον δὲ 9
πόρρω τοῦ ἱκανοῦ ἀνδρῶν ἀγαθῶν τὸν ἄριστον εἶναί τε καὶ δοκεῖν, καὶ βασιλέων τὸν βασιλικώτατον, καὶ στρατηγῶν τὸν ἀξιοστρατηγικώτατον. Καί σε, εἴπερ τινὰ ἄλ- 10
λον, ὦ Ἀνάξαρχε, εἰσηγητήν τε τούτων τῶν λόγων ἐχρῆν γίγνεσθαι, καὶ κωλυτὴν τῶν ἐναντίων ἐπὶ σοφίᾳ τε καὶ παιδεύσει Ἀλεξάνδρῳ ξυνόντα· οὔκουν ἄρχειν σε τοῦδε τοῦ 11
λόγου πρέπον ἦν, ἀλλὰ μεμνῆσθαι γὰρ οὐ Καμβύσῃ οὐδὲ Ξέρξῃ ξυνόντα ἢ συμβουλεύοντα, ἀλλὰ Φιλίππου μὲν παιδί, Ἡρακλείδῃ δὲ ἀπὸ γένους, καὶ Αἰακίδῃ, ὅτου οἱ

3. ἀτὰρ οὐχ etc.] Verte: *tum etiam, quod in his non eſt minimum, ritu adorandi. Gron.*

6. τὰ ἴσα ἀνθρώποις τιμῶντας] *ſi aequaliter ac homines colant.* — Qui deos non majori, quam homines, honore afficit, is ipſa hac cultus aequalitate et vilitate, quantum in ſe eſt, imminuit ipſorum majeſtatem. *Raph.*

11. Genere paterno deſcendebat Alexander ab Heraclidis, genere materno ab Neoptolemo, Aeacida. Plut. V. Alex. c. 2.

πρόγονοι ἐξ Ἄργους εἰς Μακεδονίαν ἦλθον, οὐδὲ βίᾳ,
12 ἀλλὰ νόμῳ Μακεδόνων ἄρχοντες διετέλεσαν. Οὔκουν οὐδὲ αὐτῷ τῷ Ἡρακλεῖ ζῶντι ἔτι θεῖαι τιμαὶ παρ' Ἑλλήνων ἐγένοντο, ἀλλ' οὐδὲ τελευτήσαντι πρόσθεν, ἢ πρὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖς θεσπισθῆναι, ὡς θεὸν τιμᾶν Ἡρα-
13 κλέα. Εἰ δ' ὅτι ἐν τῇ βαρβάρῳ γῇ ὀλίγοι γίγνωνται, βαρβαρικὰ χρὴ ἔχειν τὰ φρονήματα, καὶ ἐγὼ τῆς Ἑλλάδος μεμνῆσθαί σε ἀξιῶ, ὦ Ἀλέξανδρε, ἧς ἕνεκα ὁ πᾶς στόλος σοι ἐγίγνετο, προσθεῖναι τὴν Ἀσίαν τῇ
14 Ἑλλάδι. Καὶ οὖν ἐνθυμήθητι ἐκεῖσε ἐπανελθών, ἆρά γε καὶ τοὺς Ἕλληνας τοὺς ἐλευθερωτάτους προσαναγκάσεις ἐς τὴν προσκύνησιν, ἢ Ἑλλήνων μὲν ἀφέξῃ, Μακεδόσι
15 δὲ προσθήσεις τήνδε τὴν ἀτιμίαν· ἢ [illegible]μένα ἔσται σοι αὐτῷ τὰ τῶν τιμῶν ἐς ἅπαν, ὡς πρὸς Ἑλλήνων μὲν καὶ Μακεδόνων ἀνθρωπίνως τε καὶ Ἑλληνικῶς τιμᾶσθαι·
16 πρὸς δὲ τῶν βαρβάρων μόνων βαρβαρικῶς. Εἰ δὲ ὑπὲρ Κύρου τοῦ Καμβύσου λέγεται, τὸν πρῶτον προσκυνηθῆναι ἀνθρώπων Κῦρον, καὶ ἐπὶ τῷδε ἐμμεῖναι Πέρσαις τε καὶ Μήδοις τήνδε τὴν ταπεινότητα, χρὴ ἐνθυμεῖσθαι, ὅτι τὸν Κῦρον ἐκεῖνον Σκύθαι ἐσωφρόνισαν, πένητες ἄνδρες καὶ αὐτόνομοι, καὶ Δαρεῖον ἄλλοι αὖ Σκύθαι, καὶ Ξέρξην Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι, καὶ Ἀρταξέρξην

12. πρὸς τοῦ θεοῦ] de ſacris Herculi poſt mortem demum factis vide Diod. IV, 39. cum notis Weſſel. Minus notum eſt, oraculum delphicum honorum divinorum, poſt mortem Herculi habitorum, auctorem fuiſſe.

13. γίγνωνται ſc. οἱ Μακεδόνες.

15. Quod hic proponit Calliſthenes, ut abſurdum et ignobile, videntur arripuiſſe adulatores, ut ſuaderent regi, qui ea ratione uſus fuit. Nam Plutarchus ſcribit, Alexandrum per Hephaeſtionem περσίζοντα reſpondiſſe barbaris, per Craterum vero patrii moris tenacem Macedonibus et Graecis. Sed et literas, quas in Europam mitteret, veteris annuli gemma obſignabat, iis, quas in Aſiam ſcriberet, Darii annulus imprimebatur. Adde quae notat Freinshem. ad Curt. VIII, 5, 6. ex Luciano.

16. τὸν πρῶτον προσκυνηθῆναι] Quo primum tempore hoc factum ſit, narrat Xenoph. Cyropaed. VIII. *Raph.* Reliqua ſatis nota ſunt.

Κλέαρχος καὶ Ξενοφῶν, καὶ οἱ ξὺν τούτοις μύριοι, καὶ Δαρεῖον τοῦτον Ἀλέξανδρος, μὴ προσκυνούμενος.

XII. Ταῦτα δὴ καὶ τοιαῦτα εἰπόντα Καλλισθένην, ἀνιᾶσαι μὲν μεγαλωστὶ Ἀλέξανδρον, Μακεδόσι δὲ πρὸς θυμοῦ εἰπεῖν· καὶ τοῦτο γνόντα Ἀλέξανδρον, πέμψαντα κωλῦσαι Μακεδόνας, μεμνῆσθαι ἔτι τῆς 1
προσκυνήσεως. Ἀλλὰ σιγῆς γὰρ γενομένης ἐπὶ τοῖς 2
λόγοις, ἀναστάντας Περσῶν τοὺς πρεσβυτάτους, ἐφεξῆς προσκυνεῖν. Λεοννάτον δὲ ἕνα τῶν ἑταίρων, ἐπειδή τις 3
ἐδόκει τῶν Περσῶν αὐτῷ οὐκ ἐν κόσμῳ προσκυνῆσαι, τὸν δὲ ἐπιγελάσαι τῷ σχήματι τοῦ Π[illegible]οῦ, ὡς ταπεινόν· καὶ τούτῳ χαλεπήν[illegible] τοτε Ἀλέξανδρον, ξυναλλαγῆναι αὖθις. Ἀναγέγραπται δὲ δὴ καὶ τοιόσδε λόγος· προ- 4
πίνειν Φιάλην χρυσῆν ἐν κύκλῳ Ἀλέξανδρον πρώτοις μὲν τούτοις, πρὸς οὓς τινας ξυνέκειτο αὐτῷ τὰ τῆς προσκυνήσεως· τὸν δὲ πρῶτον ἐκπιόντα τὴν Φιάλην, προσκυνῆσαί τε ἀναστάντα, καὶ Φιληθῆναι πρὸς αὐτοῦ, καὶ τοῦτο ἐφεξῆς διὰ πάντων χωρῆσαι· ὡς δὲ ἐς Καλλισθένην ἧκεν ἡ 5
πρόποσις, ἀναστῆναι μὲν Καλλισθένην καὶ ἐκπιεῖν τὴν Φιάλην· καὶ προσελθόντα ἐθέλειν Φιλῆσαι, οὐ προσκυνήσαντα. Τὸν δὲ τυχεῖν μὲν τότε διαλεγόμενον Ἡφαι- 6
στίωνι· οὔκουν προσέχειν τὸν νοῦν, εἰ καὶ τὰ τῆς προσκυνήσεως ἐπιτελῆ αὐτῷ Καλλισθένει ἐγένετο. Ἀλλὰ Δημή- 7
τριον γὰρ τὸν Πυθώνακτος, ἕνα τῶν ἑταίρων, ὡς προσ-

Cap. XII.

1. *Μακεδόσι δὲ ἀδελφὰ εἰπεῖν* — ſcripſi ex Opt. *πρὸς θυμοῦ*, ut V, 2. VII, 6.
7. Scripſi *ὡς προσῆγε αὐτῷ* pro *ὡς πρ. ἑαυτῷ*, quod per vitium operarum exſtat in Rapheliana et Lemgoviana.

C. XII.

Arg. Adorationis aulica fallacia. Galliſthenis contemtio oſculi regii.

3. cf. Curt. VIII, 5, 20. qui rem narrat de Polyperconte, non Leonnato. „Unum ex venerantibus Perſis mento humum contingentem per ludibrium coeperat hortari, uti vehementius id quateret ad terram etc.

ήει αὐτῷ ὁ Καλλισθένης φιλήσων, φάναι, ὅτι οὐ προσ-
κυνήσας πρόσεισι, καὶ τὸν Ἀλέξανδρον οὐ παρασχεῖν
φιλῆσαι ἑαυτόν· τὸν δὲ Καλλισθένην, φιλήματι (φάναι)
8 ἔλαττον ἔχων ἄπειμι. Καὶ τούτων ἐγὼ ὅσα ἐς ὕβριν τὴν
Ἀλεξάνδρου τὴν ἐν τῷ παραυτίκα, καὶ ἐς σκαιότητα τὴν
Καλλισθένους φέροντα, οὐδὲν οὐδαμῆ ἐπαινῶ· ἀλλὰ τὸ
καθ' αὑτὸν γὰρ κοσμίως τίθεσθαι ἐξαρκεῖν φημὶ,
αὔξοντα (ὡς ἀνυστὸν) τὰ βασιλέως πράγματα, ὅτῳ τις
9 ξυνεῖναι οὐκ ἀπηξίωσεν. Οὔκουν ἀπεικότως δι' ἀπεχθεί-
ας γενέσθαι Ἀλεξάνδρῳ Καλλισθένην τίθεμαι, ἐπὶ τῇ
10 ἀκαίρῳ τε παῤῥησίᾳ, καὶ ὑπερόγκῳ ἀβελτηρίᾳ. Ἐφ'
ὅτῳ τεκμαίρομαι μὴ χαλεπῶς πιστευθῆναι τοὺς κατειπόν-
τας Καλλισθένους, ὅτι μετέσχε τῆς ἐπιβουλῆς τῆς γενο-
μένης Ἀλεξάνδρῳ ἐκ τῶν παίδων· τοὺς δὲ, ὅτι καὶ ἐπῆ-
ρεν αὐτὸς εἰς τὸ ἐπιβουλεῦσαι. Ξυνέβη δὲ τὰ τῆς ἐπι-
βουλῆς ὧδε.

1 XIII. Ἐκ Φιλίππου ἦν ἤδη καθεστηκὸς, τῶν ἐν τέ-
λει Μακεδόνων τοὺς παῖδας, ὅσοι ἐς ἡλικίαν ἐμειρακί-
σαντο, καταλέγεσθαι ἐς θεραπείαν τοῦ βασιλέως. Τά
τε περὶ τὴν ἄλλην δίαιταν τοῦ σώματος διακονεῖσθαι βα-
σιλεῖ, καὶ κοιμώμενον φυλάσσειν τούτοις ἐπετέτραπτο·
2 καὶ ὁπότε ἐξελαύνοι βασιλεὺς, τοὺς ἵππους παρὰ τῶν

8. τὴν ἐν τῷ παραυτίκα] *praeſentem ignominiam*, qua regem coram, in convivio, inſpectantibus omnibus afficiebant, non tempus ſaltem admonendi ejus aut reprehendendi opportunum exſpectantes. *Raph.*

C. XIII.

Arg. Pueri in aula macedonica; quorum conjuratio in Alexandrum detecta et punita. Syra vates apud Alexandrum.

1. Ἐκ Φιλίππου] Idem de Philippo refert Aelian. Var. Hiſt. XIV, 49. Cauſam moris a Philippo inſtituti adjecit hanc: ut laborum patientes, atque ad ea, quae fieri opus eſſet, peragenda, prompti atque parati redderentur. cf. etiam Curt. V, 1, 42. et VIII, 6, 2—6. qui inter alia, haec cohors, ait, velut ſeminarium ducum praefectorumque apud Macedones fuit. — Hi pueri, ut ſupra jam monui, interdum ſomatophylaces vocantur, et plerumque ſervilia tractabant.

ἱπποκόμων δεχόμενοι ἐκεῖνοι προσῆγον, καὶ ἀνέβαλον οὕτω
βασιλέα τὸν Περσικὸν τρόπον, καὶ τῆς ἐπὶ θήρᾳ φιλοτι-
μίας βασιλεῖ κοινωνοὶ ἦσαν. Τούτων καὶ Ἑρμόλαος, 3
Σωπόλιδος μὲν παῖς, φιλοσοφίᾳ δὲ ἐδόκει προσέχειν
τὸν νοῦν, καὶ Καλλισθένην θεραπεύειν ἐπὶ τῷδε. Ὑπὲρ 4
τούτου λόγος κατέχει, ὅτι ἐς θήραν προσφερομένου Ἀλε-
ξάνδρῳ συὸς, ἔφθη βαλὼν τὸν σῦν ὁ Ἑρμόλαος· καὶ ὁ
μὲν σῦς πίπτει βληθείς. Ἀλέξανδρος δὲ τοῦ καιροῦ ὑστε- 5
ρίσας, ἐχαλέπηνε τῷ Ἑρμολάῳ καὶ κελεύει αὐτὸν πρὸς
ὀργὴν πληγὰς λαβεῖν, ὁρώντων τῶν ἄλλων παίδων,
καὶ τὸν ἵππον αὐτοῦ ἀφείλετο. Τοῦτον τὸν Ἑρμόλαον 6
ἀλγήσαντα τῇ ὕβρει, φράσαι πρὸς Σώστρατον τὸν Ἀμύν-
του, ἡλικιώτην τε αὐτοῦ καὶ ἐραστὴν ὄντα, ὅτι οὐ βιωτὸν οἱ
ἐστὶ μὴ τιμωρησαμένῳ Ἀλέξανδρον τῆς ὕβρεως· καὶ τὸν
Σώστρατον οὐ χαλεπῶς συμπεῖσαι μετασχεῖν τοῦ ἔργου,
ἅτε ἐρῶντα. Ὑπὸ τούτων δὲ ἀναπεισθῆναι Ἀντίπατρόν 7
τε τὸν Ἀσκληπιοδώρου τοῦ Συρίας σατραπεύσαντος, καὶ
Ἐπιμένην τὸν Ἀρσέου, καὶ Ἀντικλέα τὸν Θεοκρίτου, καὶ
Φιλώταν τὸν Κάρσιδος τοῦ Θρακός. Ὡς οὖν περιῆκεν ἐς Ἀν- 8
τίπατρον ἡ νυκτερινὴ φυλακὴ, ταύτῃ τῇ νυκτὶ ξυγκείμενον
εἶναι ἀποκτεῖναι Ἀλέξανδρον, κοιμωμένῳ ἐπιπεσόντας·
ξυμβῆναι δὲ οἱ μὲν αὐτομάτως λέγουσιν, ἔς τε ἡμέραν
πίνειν Ἀλέξανδρον. Ἀριστόβουλος δὲ ὧδε ἀνέγραψε· Σύραν 9
γυναῖκα ἐφομαρτεῖν Ἀλεξάνδρῳ, κάτοχον ἐκ τοῦ θείου

Cap. XIII.

3. Poſt τούτων καὶ Ἑρμόλαος, optimo exigente, abjeci verbum ἦν. Mox ex eodem ſcripſi κατέχει pro προσφέρει, quod Lemgoviana ex tribus MSS. receperat pro vulgato πρεσβεύει. Animadverto etiam, nomen Sopolidis aliter flecti ſupra I, 2, 9., ubi in quarto caſu eſt Σώπολιν.

6. Opt. habet ὅτι οὐ βιωτὸν οἱ αὐτῷ ἐστι. Velle videtur ἑαυτῷ. Ex eodem mox reſtitui ὑπὸ τούτων pro ὑπὸ τούτου.

4. ἐς θήραν pro ἐν θήρᾳ, ut ſaepe commutantur, hae praepoſitiones.

5. πληγὰς λαβεῖν] caſtigandi

verberibus eos nullius poteſtate praeter regem erat. Curt. l. l.

9. *Syra* non eſt nomen proprium, ſed gentile.

γιγνομένην, καὶ ταύτην τὸ μὲν πρῶτον γέλωτα εἶναι
10 Ἀλεξάνδρῳ τε καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτόν· ὡς δὲ τὰ πάντα ἐν τῇ κατοχῇ ἀληθεύουσα ἐφαίνετο, οὐκέτι ἀμελεῖσθαι ὑπ' Ἀλεξάνδρου, ἀλλ' εἶναι γὰρ τῇ Σύρᾳ πρόσοδον πρὸς τὸν βασιλέα καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ καθεύ-
11 δοντι πολλάκις ἤδη ἐπιστῆναι. Καὶ δὴ καὶ τότε ἀπαλλασσομένου ἐκ τοῦ πότου κατεχομένην ἐκ τοῦ θείου ἐντυχεῖν, καὶ δεῖσθαι, ἐπανελθόντα πίνειν ὅλην τὴν νύκτα· καὶ Ἀλέξανδρον θεῖόν τι εἶναι νομίσαντα, ἐπανελθεῖν τε
12 καὶ πίνειν, καὶ οὕτω τοῖς παισὶ διαπεσεῖν τὸ ἔργον. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ Ἐπιμένης ὁ Ἀρσέου τῶν μετεχόντων τῆς ἐπιβουλῆς, Φράζει τὴν πρᾶξιν Χαρικλεῖ τῷ Μενάνδρου, ἐραστῇ ἑαυτοῦ γεγονότι· Χαρικλῆς δὲ φράζει Εὐρυλόχῳ τῷ ἀδελφῷ τοῦ Ἐπιμένους· καὶ ὁ Εὐρύλοχος ἐλθὼν ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ἀλεξάνδρου, Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου τῷ σωματο-
13 φύλακι καταλέγει ἅπαν τὸ πρᾶγμα. Ὁ δὲ Ἀλεξάνδρῳ ἔφρασε, καὶ Ἀλέξανδρος ξυλλαβεῖν κελεύει, ὧν τὰ ὀνόματα εἶπεν ὁ Εὐρύλοχος· καί οὗτοι στρεβλούμενοι, σφῶν τε αὐτῶν κατεῖπον τὴν ἐπιβουλήν, καὶ τινας ἄλλους ὠνόμασαν.

1 XIV. Ἀριστόβουλος μὲν λέγει, ὅτι καὶ Καλλισθένην ἐπᾶραι σφᾶς ἔφασαν ἐς τὸ τόλμημα· καὶ Πτολε-
2 μαῖος ὡσαύτως λέγει. Οἱ δὲ πολλοὶ οὐ ταύτῃ λέγουσιν, ἀλλὰ διὰ μῖσος γὰρ τὸ ἤδη ὂν πρὸς Καλλισθένην ἐξ Ἀλεξάνδρου, καὶ ὅτι ὁ Ἑρμόλαος ἐς τὰ μάλιστα ἐπιτήδειος ἦν τῷ Καλλισθένει, οὐ χαλεπῶς πιστεῦσαι τὰ χείρω
3 ὑπὲρ Καλλισθένους Ἀλέξανδρον. Ἤδη δέ τινες καὶ τάδε ἀνέγραψαν· τὸν Ἑρμόλαον προαχθέντα ἐς τοὺς Μακεδόνας ὁμολογεῖν τε ἐπιβουλεῦσαι· καὶ γὰρ οὐκ εἶναι ἔτι

10. ἐπιστῆναι] *ſuperveniſſe, ſubito adſtitiſſe*, ut recte explicat Gronovius ad II, 3.

C. XIV. *Arg.* Diverſae de Calliſthenis morte et pueris regiis narrationes.

ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ φέρειν τὴν ὕβριν τὴν Ἀλεξάνδρου· πάντα 4
καταλέγοντα, τήν τε Φιλώτα οὐκ ἔνδικον τελευτὴν, καὶ
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Παρμενίωνος ἔτι ἐκνομωτέραν, καὶ τῶν
ἄλλων τῶν τότε ἀποθανόντων, καὶ τὴν Κλείτου ἐν μέθῃ
ἀναίρεσιν, καὶ τὴν ἐσθῆτα τὴν Μηδικὴν, καὶ τὴν προσ-
κύνησιν τὴν βουλευθεῖσαν, καὶ οὔπω πεπαυμένην, καὶ
πότους τε καὶ ὕπνους τοῦ Ἀλεξάνδρου· ταῦτα οὐ φέροντα
ἔτι, ἐλευθερῶσαι ἐθελῆσαι ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους Μακε-
δόνας. Τοῦτον μὲν δὴ αὐτόν τε καὶ τοὺς ξὺν αὐτῷ ξυλ-
ληφθέντας καταλευσθῆναι πρὸς τῶν παρόντων. Καλ- 5
λισθένην δὲ Ἀριστόβουλος μὲν λέγει δεδεμένον ἐν πέδαις
ξυμπεριάγεσθαι τῇ στρατιᾷ, ἔπειτα νόσῳ τελευτῆσαι.
Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου στρεβλωθέντα καὶ κρεμασθέντα
ἀποθανεῖν. Οὕτως οὐδὲ οἱ πάνυ πιστοὶ ἐς τὴν ἀφήγησιν, 6
καὶ ξυγγενόμενοι ἐν τῷ τότε Ἀλεξάνδρῳ, ὑπὲρ τῶν
γνωρίμων τε καὶ οὐ λαθόντων σφᾶς ὅπως ἐπράχθη,
ξύμφωνα ἀνέγραψαν. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ὑπὲρ τούτων 7
αὐτῶν ἄλλοι ἄλλως ἀφηγήσαντο· ἀλλ' ἐμοὶ ταῦτα ἀπο-
χρῶντα ἔστω ἀναγεγραμμένα. Ταῦτα μὲν δὴ οὐ πολλῷ 8
ὕστερον πραχθέντα, ἐγὼ ἐν τοῖσδε τοῖς ἀμφὶ Κλεῖτον

Cap. XIV.

6. ἐπράχθη pro διεπράχθη ex Opt.
7. ἔστω ἀναγ. ex MSS. omnibus pro ἐστὶν ἀναγ.

4. καὶ πότους τε καὶ ὕπνους] De potationibus Alexandri, quae dixit Ariſtobulus, vide VII, 29, 9. quem ſequitur Plut. Vita Alex. c. 23. De iisdem longus eſt Athenaeus X. p. 434., qui eum aliquando per totum triduum temulentiam edormiviſſe tradit. Plutarchus eum interdum per totum diem propter ebrietatem dormiviſſe auctor eſt. Diſtinguendum eſt inter tempora. Primis temporibus modicus fuiſſe videtur Alexander, iisdemque vera eſſe potuerunt, quae tradit Ariſtobulus. Perſis vero devictis, nimis jam libidini indulgebat; de his poſterioribus temporibus valent, quae Athenaeus aliique habent.

5. ξυμπεριάγεσθαι τῇ στρατιᾷ] pro περιάγεσθαι ξὺν τῇ στρατιᾷ. *Raph.*

νόσῳ] i. e. φθειριάσαντα, ut habet Plut. Vit. Alex. c. 55.

8. οὐ πολλῷ ὕστερον] Bactris, ſi Arrianum ſequeris c. 22, 3. Cariatis, urbe Bactriana, ſi Strabonem pag. 356.

ξυνηνεχθεῖσιν Ἀλεξάνδρῳ ἀνέγραψα, τούτοις μᾶλλόν τι οἰκεῖα ὑπολαβὼν ἐς τὴν ἀφήγησιν.

1 XV. Παρ' Ἀλέξανδρον δὲ ἧκε καὶ αὖθις Σκυθῶν τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης πρεσβεία, ξὺν τοῖς πρέσβεσιν, οἷς
2 αὐτὸς ἐς Σκύθας ἔστειλεν. Ὁ μὲν δὴ τότε βασιλεὺς τῶν Σκυθῶν, ὅτε οὗτοι ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐπέμποντο, τετελευ-
3 τηκὼς ἐτύγχανεν· ἀδελφὸς δὲ ἐκείνου ἐβασίλευεν. Ἦν δὲ ὁ νοῦς τῆς πρεσβείας, ἐθέλειν ποιεῖν πᾶν τὸ ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐπαγγελλόμενον Σκύθας· καὶ δῶρα ἔφερον Ἀλεξάνδρῳ παρὰ τοῦ βασιλέως τῶν Σκυθῶν ὅσα, μέγιστα νομίζεται ἐν Σκύθαις· καὶ τὴν θυγατέρα ὅτι ἐθέλει Ἀλεξάνδρῳ δοῦναι γυναῖκα, βεβαιότητος ἕνεκα τῆς πρὸς
4 Ἀλέξανδρον φιλίας τε καὶ συμμαχίας. Εἰ δὲ ἀπαξιοῖ τὴν Σκυθῶν βασίλισσαν γῆμαι Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ τῶν γε σατραπῶν τῶν τῆς Σκυθικῆς χώρας, καὶ ὅσοι ἄλλοι δυνάσται κατὰ τὴν γῆν τὴν Σκυθίδα, τούτων τὰς παῖδας ἐθέλειν δοῦναι τοῖς πιστοτάτοις τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον· ἥξειν δὲ καὶ αὐτὸς ἔφασκεν, εἰ κελεύοιτο, ὡς παρ' αὐτοῦ
5 Ἀλεξάνδρου ἐπακοῦσαι ὅσα ἐπαγγέλλοι. Ἀφίκετο δὲ ἐν τούτῳ παρ' Ἀλέξανδρον καὶ Φαρασμάνης ὁ Χωρασμίων βασιλεὺς, ξὺν ἱππεῦσι χιλίοις καὶ πεντακοσίοις.
6 Ἔφασκε δὲ ὁ Φαρασμάνης, ὅμορος οἰκεῖν τῷ τε Κόλχων γένει καὶ ταῖς γυναιξὶ ταῖς Ἀμαζόσιν, καὶ εἰ θέλοι

Cap. XV.

1. οἷς αὐτὸς recepi pro ὃς αὐτὸς ex tribus MSS. et Veneta ac Baſil. Graeciſmus eſt notiſſimus.

6. εἰ θέλοι — ſic ſcripſi ex Opt. et duobus aliis pro εἰ ἐθέλει. Sic voluit etiam Lemgoviana, ſed habet εἰ ἐθέλοι.

C. XV.

Arg. Recentes legati ex Scythia et Macedonum reditus. Pharasmanis amicitia. Alexander Indiam ſpectat, ſed in Sogdianam redire cogitur. Portentum in caſtris ad Oxum.

1. ἐκ τῆς Εὐρώπης] e regionibus trans Iaxarten.

6. Narratio haec fide digna non eſſe videtur, quod jam vidit Grentemesnilius. De fabuloſis Amazonibus vide ad VII, 13, 4. ſeqq. Quid vero, ſi

Ἀλέξανδρος, ἐπὶ Κόλχους τε καὶ Ἀμαζόνας ἐλάσας, καταστρέψασθαι τὰ ἐπὶ τὸν πόντον τὸν Εὔξεινον ταύτη καθήκοντα γένη, ὁδῶν τε ἡγεμὼν ἔσεσθαι ἐπηγγέλλετο, καὶ τὰ ἐπιτήδεια τῇ στρατιᾷ παρασκευάσειν. Τοῖς τε 7
οὖν παρὰ τῶν Σκυθῶν ἥκουσι φιλάνθρωπα ἀποκρίνεται Ἀλέξανδρος, καὶ ἐς τὸν τότε καιρὸν ξύμφορα, γάμου δὲ οὐδὲν δεῖσθαι Σκυθικοῦ· καὶ Φαρασμάνην ἐπαινέσας 8
τε, καὶ φιλίαν καὶ ξυμμαχίαν πρὸς αὐτὸν ξυνθέμενος, αὐτῷ μὲν τότε οὐκ ἔφη ἐν καιρῷ εἶναι ἐλαύνειν ἐπὶ τὸν Πόντον. Ἀρταβάζῳ δὲ τῷ Πέρσῃ, ὅτῳ τὰ Βακτρίων 9

7, Optimus legit: ἐς τὸν τότε καιρὸν ξύμφωνα, γάμου οὐδὲν δεῖσθαι — quod recipere dubitavi.

Chorasmii vicini erant Colchis ad Pontum habitantibus, cur venit Pharasmanes hisce temporibus ad Alexandrum, cum eſſet Bactris tam longe diſtantibus a Colchis? Si vero Chorasmii ultra mare Caspium habitabant, quo tandem modo eorum rex quae promiſerat, polliceri poterat? Habitabant autem Chorasmii trans mare Caſpium inter Parthyaeos et Bactrianos, ut jam apparet ex ſect. 9. et ex lib. V, c. 5, 2. Eorum deditionem omnes auctores non niſi hoc tempore factam referunt, ex. e. Iuſt. XII, 6. „Chorasmos et Dahas in deditionem accepit.“ Curt. VIII, 1, 8. „Phrataphernes (lege Pharasmanes) quoque, qui Chorasmiis praeerat, Maſſagetis et Dahis regionum confinio adjunctus, miſerat, qui facturum imperata pollicerentur.“ ad quem locum notat Freinshemius: „firmatur mentio Chorasmiorum hoc loco etiam ex Strabonis lib. XI., in quo tradit, ad eos quoque inter iſtas turbas confugiſſe Spitamenem, ut ita illi quoque ejus cauſa illigati tranſiturum ad ſe belli incendium miſſa legatione averterint.“ Grentemesnilius laudat Ptolemaeum (VI, 12.) a quo Chorasmii non longe ponuntur ab Oxo fluvio et Oxianis. Idem, regio, inquit, et urbs Choarasm, adhuc temporibus geographi Nubienſis vocabatur in eodem tractu, et ab eodem ponitur in octava parte Climatis tertii juxta flumen Gihon, quod ei eſt Oxus. Eadem etiam probat St. Croix pag. 200. et 304. Quid quod, noſtris adhuc temporibus trans mare Caspium in Tataria magna regio quaedam vocatur Khariſſem vel Karasm, vel Choraſan vel Chowaresm. Dubium ergo non eſt, Chorasmios habitaſſe trans mare Caspium, longe a Colchis. Colchorum vero mentio facta eſt, propter errorem perpetuum Alexandri et Macedonum, quo decepti non ultra mare Caspium, ſed modo ultra Pontum Euxinum, ſe eſſe ſomniarentur, ideoque Iaxarten vocarent Tanaim, Sacas Abios, Paropamiſum Caucaſum etc.

ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐπετέτραπτο, καὶ ὅσοι ἄλλοι πρόσχωροι
τούτῳ σατράπαι, ξυστήσας Φαρασμάνην ἀποπέμπει ἐς
10 τὰ ἤθη αὐτοῦ· αὐτῷ δὲ τὰ Ἰνδῶν ἔφη ἐν τῷ τότε μέλειν,
τούτους γὰρ καταστρεψάμενος, πᾶσαν δὴ ἔχειν τὴν Ἀσίαν·
ἐχομένης δὲ τῆς Ἀσίας, ἐπανιέναι ἂν ἐς τὴν Ἑλλάδα·
11 ἐκεῖθεν δὲ ἐφ' Ἑλλησπόντου τε καὶ τῆς Προποντίδος ξὺν
τῇ δυνάμει πάσῃ τῇ τε ναυτικῇ καὶ τῇ πεζικῇ, ἐλάσειν
εἴσω τοῦ Πόντου· καὶ ἐς τότε ἠξίου ἀποθέσθαι Φαρασμά-
12 νην, ὅσα ἐν τῷ παραυτίκα ἐπηγγέλλετο. Αὐτὸς δὲ
ἐπὶ τὸν Ὦξόν τε ποταμὸν ᾔει αὖθις, καὶ ἐς τὴν Σογδια-
νὴν προχωρεῖν ἐγνώκει, ὅτι πολλοὺς τῶν Σογδιανῶν ἐς τὰ
ἐρύματα ξυμπεφευγέναι ἠγγέλλετο, οὐδὲ ἐθέλειν κατα-
κούειν τοῦ σατράπου, ὅστις αὐτοῖς ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐπετέ-
13 τακτο. Στρατοπεδεύοντος δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ
Ὤξῳ, οὐ μακρὰν τῆς σκηνῆς τῆς αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου πη-
γὴ ὕδατος, καὶ ἄλλη ἐλαίου πηγὴ πλησίον αὐτῆς ἀνέσχε,
καὶ Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου τῷ σωματοφύλακι ἐπειδὴ
ἐσηγγέλθη τὸ τέρας, Πτολεμαῖος Ἀλεξάνδρῳ ἔφρασεν.
14 Ἀλέξανδρος δὲ ἔθυεν ἐπὶ τῷ φάσματι, ὅσα οἱ μάντεις
ἐξηγοῦντο. Ἀρίστανδρος δὲ, πόνων εἶναι σημεῖον τοῦ ἐλαίου
τὴν πηγὴν ἔφασκεν· ἀλλὰ καὶ νίκην ἐπὶ τοῖς πόνοις
σημαίνειν.

1 XVI. Διαβὰς οὖν ξὺν μέρει τῆς στρατιᾶς ἐς τὴν
Σογδιανὴν, Πολυπέρχοντα δὲ καὶ Ἄτταλον καὶ Γοργίαν

12. Poſt ἐς τὴν Σογδιανὴν, jubentibus omnibus MSStis abjeci vocem χώραν. Mox ex Optimo ſcripſi Στρατοπεδεύοντος, non παραστρατοπεδεύοντος.

9. ξυστήσας] *commendans*, ut recte explicat *Gron.*

10. πᾶσαν τὴν Ἀσίαν] ſc. quantam tunc novere.

12. ᾔει αὖθις] rediit, e Zariaspis vel Bactris ſeptemtrionem verſus. cf. c. 7, 1. et 16, 1.

τοῦ σατράπου] cujus noſter nomen praeter conſuetudinem neglexit. Erat autem in Sogdianis Peucolaus cum tribus millibus peditum relictus. Curt. VII, 10, 10.

C. XVI.

Arg. Sogdiana ſubjecta. Spitamenis audacia in Bactriana.

1. διαβὰς οὖν ſc. Oxum.

καὶ Μελέαγρον αὐτοῦ ἐν Βάκτροις ὑπολιπόμενος, τούτοις
μὲν παρήγγειλε τήν τε χώραν ἐν φυλακῇ ἔχειν, ὡς μή
τι νεωτερίσωσιν οἱ ταύτῃ βάρβαροι, καὶ τοὺς ἤδη ἀφε-
στηκότας αὐτῶν ἐξαιρεῖν· αὐτὸς δὲ ἐς πέντε μέρη διελὼν 2
τὴν ἅμα οἱ στρατιάν, τῶν μὲν Ἡφαιστίωνα ἄρχειν
ἔταξε, τῶν δὲ Πτολεμαῖον τὸν Λάγου τὸν σωματοφύ-
λακα· τοῖς τρίτοις δὲ Περδίκκαν ἐπέταξε· τῆς δὲ τε-
τάρτης τάξεως Κοῖνος καὶ Ἀρτάβαζος ἡγοῦντο αὐτῶν·
τὴν δὲ πέμπτην μοῖραν ἀναλαβὼν αὐτὸς, ἐπῄει τὴν χώ-
ραν ὡς ἐπὶ Μαράκανδα. Καὶ οἱ ἄλλοι, ὡς ἑκάστοις 3
προυχώρει, ἐπῄεσαν, τοὺς μέν τινας τῶν ἐς τὰ ἐρύματα
ξυμπεφευγότων βίᾳ ἐξαιροῦντες, τοὺς δὲ καὶ ὁμολογίᾳ
προσχωροῦντας σφίσιν ἀναλαμβάνοντες. Ὡς δὲ ξύμ- 4
πασα αὐτῷ ἡ δύναμις, ἐπελθοῦσα τῶν Σογδιανῶν τῆς
χώρας τὴν πολλὴν, ἐς Μαράκανδα ἀφίκετο, Ἡφαι-
στίωνα μὲν ἐκπέμπει τὰς ἐν τῇ Σογδιανῇ πόλεις συνοικί-
ζειν· Κοῖνον δὲ καὶ Ἀρτάβαζον ὡς ἐς Σκύθας, ὅτι ἐς
Σκύθας καταπεφευγέναι Σπιταμένης αὐτῷ ἐξηγγέλ-
λετο. Αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ λοιπῇ στρατιᾷ ἐπιὼν τῆς Σογδια- 5
νῆς, ὅσα ἔτι πρὸς τῶν ἀφεστηκότων κατείχετο, ταῦτα οὐ
χαλεπῶς ἐξῄρει. Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλεξάνδρου ὄντος, Σπι- 6

Cap. XVI.

6. Ἐν τούτῳ ex Opt. pro ἐν τούτοις.

2. Conſtruas: τῆς δὲ τετάρτης τάξεως αὐτῶν, quod eſt pro τοῖς τέσσαρσι.

ἐπῄει τὴν χώραν] i. e. Sogdianam. Hanc ἐπῄει i. e. perivit, ſed ita, ut cuncta obvia ſubigeret. Iuſſerat vero Alexander ducibus, ut aliquam quisque partem percurreret, omnes vero Maracandá convenirent, quo ipſe recta duxiſſe videtur. Igitur ἐπῄει ὡς ἐπὶ Μαράκανδα, quam urbem a rege everſam tradit Strabo XI, p. 356.

4. συνοικίζειν] i. e. praecipue, regionis et ruris incolas cogere, ut urbes incolant. De his urbibus loqui videtur Curt. VII, 10, 15. „circa Marginiam VI. oppidis condendis electa ſedes eſt. Duo ad meridiem verſa, quatuor ſpectantia orientem. Modicis inter ſe ſpatiis diſtabant, ne procul repetendum eſſet mutuum auxilium. Haec omnia ſita ſunt in editis collibus, cum velut freni domitarum gentium.“ Octo urbes in Sogdiana et Bactriana conditas numerat Strabo XI. duodecim Iuſt. XII, 5.

Σκύθας] intellige Maſſagetas.

ταμένης τε καὶ σὺν αὐτῷ τῶν Σογδιανῶν τινες φυγάδων,
ἐς τῶν Σκυθῶν τῶν Μασσαγετῶν καλουμένων τὴν χώραν
ξυμπεφευγότες, ξυναγαγόντες τῶν Μασσαγετῶν ἱπ-
πέας ἑξακοσίους, ἀφίκοντο πρός τι φρούριον τῶν κατὰ τὴν
7 Βακτριανήν· καὶ τῷ τε φρουράρχῳ οὐδὲν πολέμιον προσδε-
χομένῳ ἐπιπεσόντες, καὶ τοῖς ξὺν τούτῳ τὴν φυλακὴν
ἔχουσιν, τοὺς μὲν στρατιώτας διαφθείρουσι, τὸν φρούραρχον
8 δὲ ἑλόντες εἰς φυλακὴν εἶχον· θαρρήσαντες δὲ ἐπὶ τοῦ
φρουρίου τῇ καταλήψει, ὀλίγαις ἡμέραις ὕστερον Ζαριάσ-
ποις πελάσαντες, τῇ μὲν πόλει προσβαλεῖν ἀπέγνω-
σαν, λείαν δὲ πολλὴν περιβαλλόμενοι, ἤλαυνον.
9 Ἦσαν δὲ ἐν τοῖς Ζαριάσποις, νόσῳ ὑπολελειμμένοι, τῶν
ἱππέων ἑταίρων οὐ πολλοί, καὶ ξὺν τούτοις Πείθων τε ὁ
Σωσικλέους, ἐπὶ τῆς βασιλικῆς θεραπείας τῆς ἐν Ζαριάσ-
10 ποις τεταγμένος, καὶ Ἀριστόνικος ὁ κιθαρῳδός. Καὶ
οὗτοι αἰσθόμενοι τῶν Σκυθῶν τὴν καταδρομήν. (ἤδη γὰρ
ἐκ τῆς νόσου ἀναρρωσθέντες ὅπλα τε ἔφερον, καὶ τῶν ἵπ-
πων ἐπέβαινον) ξυναγαγόντες τούς τε μισθοφόρους ἱππέας
ἐς ὀγδοήκοντα, ὅτι ἐπὶ φυλακῇ τῶν Ζαραισπῶν ὑπολε-
λειμμένοι ἦσαν, καὶ τῶν παίδων τινὰς τῶν βασιλικῶν,
11 ἐκβοηθοῦσιν ἐπὶ τοὺς Μασσαγέτας· καὶ τῇ μὲν πρώτῃ
προσβολῇ, οὐδὲν ὑποτοπήσασι τοῖς Σκύθαις ἐπιπεσόντες,
τήν τε λείαν ξύμπασαν ἀφείλοντο αὐτούς, καὶ τῶν ἀγόντων
12 τὴν λείαν οὐκ ὀλίγους ἀπέκτειναν. Ἐπανιόντες δὲ αὐτοὶ
ἀτάκτως, ἅτε οὐδενὸς ἐξηγουμένου, ἐνεδρευθέντες πρὸς

7. διαφθείρουσι ex eodem pro διέφθειραν.

7. εἰς φυλακὴν pro ἐν φυλακῇ, ut ſaepe.

9. ἐπὶ τῆς βασιλικῆς θεραπείας] Zariaſpa erant Bactrianae caput. Conſentaneum igitur, tam ibi, quam in aliis praecipuis urbibus, habuiſſe Alexandrum ſuam rem privatam, curatoresque rei domeſticae, ut poſteriora ſaecula vocaverunt. Idque exemplo regis Perſarum, cujus in omni imperio paſſim erant σταθμοὶ βασιλήιοι, ſive manſiones regiae. Herod. V, 52. *Freinshem.* ad Curt. VIII, 1, 5. Ex hac familia paulo poſt nominantur pueri regii. Sic Polybius θεραπείας nomine appellat corporis cuſtodes, ſive praetoriam cohortem. lib. V, c. 69. *Raph.*

Σπιταμένους καὶ τῶν Σκυθῶν, τῶν μὲν ἑταίρων ἀποβάλλουσιν ἑπτὰ, τῶν δὲ μισθοφόρων ἱππέων ἑξήκοντα· καὶ 3
Ἀριστόνικος ὁ κιθαρωδὸς αὐτοῦ ἀποθνήσκει οὐ κατὰ κιθαρωδὸν ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος. Πείθων δὲ τρωθεὶς, ζῶν λαμβάνεται πρὸς τῶν Σκυθῶν.

XVII. Καὶ ταῦτα ὡς Κρατερῷ ἐξηγγέλθη, 1
σπουδῇ ἐπὶ τοὺς Μασσαγέτας ἤλαυνεν. Οἱ δὲ ὡς ἐπύθοντο πλησίον ἐπελαύνοντα σφίσι Κρατερὸν, ἔφευγον ἀνὰ κράτος ὡς ἐς τὴν ἐρήμην. Καὶ Κρατερὸς ἐχόμενος 2
αὐτῶν, αὐτοῖς τε ἐκείνοις περιπίπτει οὐ πόῤῥω τῆς ἐρήμου, καὶ ἄλλοις ἱππεῦσι Μασσαγετῶν ὑπὲρ τοὺς χιλίους· καὶ μάχη γίνεται τῶν Μακεδόνων καὶ τῶν Σκυθῶν καρτερὰ, καὶ ἐνίκων οἱ Μακεδόνες. τῶν δὲ Σκυθῶν ἀπέθανον μὲν ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ἱππεῖς. Οἱ δὲ ἄλλοι οὐ χαλεπῶς ἐς τὴν ἐρήμην διεσώθησαν, ὅτι ἄπορον ἦν προσωτέρω τοῖς Μακεδόσι διώκειν. Καὶ ἐν τούτῳ Ἀλέξανδρος Ἀρ- 3
τάβαζον μὲν τῆς σατραπείας τῆς Βακτρίων ἀπαλλάττει δεηθέντα διὰ γῆρας· Ἀμύνταν δὲ τὸν Νικολάου σατράπην ἀντ' αὐτοῦ καθίστησι. Κοῖνον δὲ ἀπολείπει αὐτοῦ, τήν 4
τε αὐτοῦ τάξιν καὶ τὴν Μελεάγρου ἔχοντα, καὶ τῶν ἑταίρων ἱππέων ἐς τετρακοσίους, καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς πάντας, καὶ τῶν Βακτρίων τε καὶ Σογδιανῶν καὶ ὅσοι ἄλλοι μετὰ Ἀμύντου ἐτάχθησαν· προστάξας ἅπασιν, 5
ἀκούειν Κοίνου, καὶ διαχειμάζειν αὐτοῦ ἐν τῇ Σογδιανῇ, τῆς τε χώρας ἕνεκα τῆς φυλακῆς, καὶ εἴπῃ ἄρα Σπι-

Cap. XVII.

2. τῶν Μακεδόνων. Sic ſcripſi ex primis quatuor editis. In Gronoviana primum inſeritur vocula τε, quam, quia Gronovius nihil de ea monuit, omiſi.

5. εἴπῃ ex Opt. et primis editis pro εἴποι.

13. Huic Ariſtonico Plutarchus de fort. Alex. p. 334. auctor eſt, Alexandrum ſtatuam aeneam collocaſſe Pythiis. Citharam ſtatua gerebat et haſtam projectam.

C. XVII.

Arg. Audacia Spitamenis a Cratero caſtigata. Bactrianorum Satrapa Amyntas. Ultimus Spitamenis conatus per Scythas, a quibus decollatur.

5. εἴπῃ — ἐνεδρεύσαντας ξυλλαβεῖν]

ταμένην περιφερόμενον κατὰ τὸν χειμῶνα ἐνεδρεύσαντας
6 ξυλλαβεῖν. Σπιταμένης δὲ καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν, ὡς φρου-
ραῖς τε πάντα κατειλημμένα ἑώρων ἐκ τῶν Μακεδόνων,
καὶ σφὶν ἄπορα πάντα τὰ τῆς φυγῆς ἐγίγνετο, ὡς ἐπὶ
Κοῖνόν τε καὶ τὴν ξὺν τούτῳ στρατιὰν ἐτράποντο, ὡς ταύτῃ
7 μᾶλλόν τι ἀξιόμαχοι ἐσόμενοι. Ἀφικόμενοι δὲ ἐς Βα-
γὰς, χωρίον τῆς Σογδιανῆς ὀχυρὸν, ἐν μεθορίῳ τῆς τε
Σογδιανῶν γῆς καὶ τῆς Μασσαγετῶν Σκυθῶν ᾠκισμένον,
ἀναπείθουσιν οὐ χαλεπῶς τῶν Σκυθῶν ἱππέας ἐς τρισχι-
8 λίους συνεμβάλλειν σφίσιν ἐς τὴν Σογδιανήν. Οἱ δὲ
Σκύθαι, ὅτι ἀπορίᾳ τε πολλῇ ἔχονται, καὶ ἅμα ὅτι οὔτε
πόλεις εἰσὶν αὐτοῖς, οὔτε ἑδραῖοι οἰκοῦσιν, ὡς δειμαίνειν
ἂν περὶ τῶν φιλτάτων, οὐ χαλεποὶ ἀναπεισθῆναί εἰσιν
9 ἐς ἄλλον καὶ ἄλλον πόλεμον. Ὡς δὲ Κοῖνός τε καὶ οἱ
ἀμφ' αὐτὸν ἔμαθον προσιόντας τοὺς ξὺν Σπιταμένῃ ἱπ-
πέας, ἀπήντων καὶ αὐτοὶ μετὰ τῆς στρατιᾶς· καὶ γίγνε-
ται αὐτῶν μάχη καρτερὰ, καὶ νικῶσιν οἱ Μακεδόνες,
ὥς τε τῶν μὲν βαρβάρων ἱππέων ὑπὲρ τοὺς ὀκτακοσίους
πεσεῖν ἐν τῇ μάχῃ, τῶν δὲ ξὺν Κοίνῳ ἱππεῖς μὲν ἐς εἴκοσι
10 καὶ πέντε, πεζοὺς δὲ δώδεκα. Οἵ τε οὖν Σογδιανοὶ, οἱ
ἔτι ὑπολιπόμενοι ξὺν Σπιταμένῃ, καὶ τῶν Βακτρίων
πολλοὶ ἀπολείπουσιν ἐν τῇ φυγῇ Σπιταμένην· καὶ ἀφι-
κόμενοι παρὰ Κοῖνον παρέδωσαν σφᾶς αὐτοὺς Κοίνῳ.
11 Οἵ τε Μασσαγέται οἱ Σκύθαι κακῶς πεπραγότες, τὰ
μὲν σκευοφόρα τῶν ξυμπαραταξαμένων σφίσι Βακτρίων

8. *οἱ δὲ Σκύθαι οὗτοι* — Emendavi *οἱ δὲ Σκύθαι, ὅτι*, et quia mox eadem conjunctio repetitur, ut moris eſt, et quia quae ſequuntur, non de his ſolum Scythis, ſed de omnibus valent.

Exempla ſunt pauciſſima, ubi *εἰ* cum infinitivo conſtruitur. Unum laudatur in notis ad Vigerium ex Aeſopo, ſed dubitatur, an lectio ſit vera. Noſtro loco conjeceram *ἐνεδρεύσαντες ξυλλάβοιεν*, ut omnibus fere locis loquitur Arrianus, excepto uno c. 10, 12. ubi iterum invenitur *εἴ που τινὰς τῶν βαρβάρων ξυλλαβεῖν*. Quare nihil mutavi, eamque conſtructionem inter ſingularia hiſtorici generis ſcribendi numerari malo.

τε καὶ Σογδιανῶν διήρπασαν· αὐτοὶ δὲ ξὺν Σπιταμένῃ ἐς τὴν ἔρημον ἔφευγον. Ὡς δὲ ἐξήγγελτο αὐτοῖς Ἀλέ- 12
ξανδρος ἐν ὁρμῇ ὢν ἐπὶ τὴν ἔρημον ἐλαύνειν, ἀποτεμόντες τῦ Σπιταμένυ τὴν κεφαλὴν παρὰ Ἀλέξανδρον πέμπυσιν, ὡς ἀποςρέψοντες ἀπὸ σφῶν αὐτὸν τύτῳ τῷ ἔργῳ.

XVIII. Καὶ ἐν τύτῳ Κοῖνός τε ἐς Ναύτακα παρ' Ἀλέξανδρον ἐπανέρχεται, καὶ οἱ ἀμφὶ Κρατερόν τε καὶ 1
Φραταφέρνην τὸν τῶν Παρθυαίων σατράπην, καὶ Στασάνωρ ὁ Ἀρείων, πεπραγμένων σφίσι πάντων, ὅσα ἐξ Ἀλεξάνδρυ ἐτέτακτο. Ἀλέξανδρος δὲ περὶ Ναύ- 2
τακα ἀναπαύων τὴν ςρατιὰν, ὅτι περ ἀκμαῖον τῦ χειμῶνος ἦν, Φραταφέρνην μὲν ἀποςέλλει ἐς Μάρδυς καὶ Ταπύρυς, Αὐτοφραδάτην ἐπανάξοντα τὸν σατράπην, ὅτι πολλάκις ἤδη μετάπεμπτὸς ἐξ Ἀλεξάνδρυ γιγνόμενος, ὐχ ὑπήκυε καλῦντι. Στασάνορα δὲ ἐς Δράγγας 3

12. ἐξήγγελτο pro ἐξηγγέλλετο ex Opt. ut ſaepe.

Cap. XVIII.

2. τῦ χειμῶνος ἦν — verbum nunc adjeci ex Optimo. Deinde pro vulgato Τοπείρυς ſcripſi Ταπύρυς, jubente Freinshemio in indice Curt. Sic eſt in Curtio, ſic in Arriano III, 23, 5. 13. 24, 6. VII, 23, 1. ſic jam emendavi III, 8, 7. III, 11, 5. et 23, 3. Hoc noſtro loco habet Optimus Ταπύρυς, quod alludit. Deinde etiam pro vulgato Φραδάτην emendavi Αὐτοφραδάτην, vide Freinshem. ad Curt. VI, 5, 21. et in indice, atque noſtrum III, 23, 13. et 24, 6.

C. XVIII.

Arg. Satrapae miſſi in diverſas provincias. Petra in Sogdianis.

1. Craterus et Coenus ad Alexandrum redeunt a perſecutione Spitamenis. Phrataphernes autem et Staſanor miſſi erant in Arios, ad Arſamen capiendum. Sed memoria fefellit noſtrum. Supra enim c. 7, 2. Phrataphernem et Staſanorem ad Alexandrum rediſſe ſcripſit, cum eſſet Zariaspis. Arſamen iſtum, Artabazi filium fuiſſe, ut putat Blancardus, minus eſt veroſimile. Eodem enim tempore, quo Arſames ſuſpectus fuit et captus, Artabazo uſus eſt Alexander, tanquam homine fidiſſimo. Deinde quis credat, regem prius filium Ariorum ſatrapam conſtituiſſe, quam patri Bactrianam traderet? Pro Artabazi filio eum Arſamen accipere malo, qui V, 29, 6. parti Indiae praefectus narratur.

σατράπην ἐκπέμπει, ἐς Μήδους δὲ Ἀτροπάτην, ἐπὶ σα-
τραπείᾳ καὶ τοῦτον τῇ Μήδων, ὅτι Ὀξοδάτης ἐθελοκα-
4 κεῖν αὐτῷ ἐφαίνετο. Σταμένην δὲ ἐπὶ Βαβυλῶνος στέλ-
λει, ὅτι Μαζαῖος ὁ Βαβυλώνιος ὕπαρχος τετελευτηκέ-
5 ναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο. Σώπολιν δὲ καὶ Ἐπόκιλλον
καὶ Μενίδαν ἐς Μακεδονίαν ἐκπέμπει, τὴν στρατιὰν τὴν
6 ἐκ Μακεδονίας αὐτῷ ἀνάξοντας. Ἅμα δὲ τῷ ἦρι ὑπο-
φαίνοντι προὐχώρει ὡς ἐπὶ τὴν ἐν τῇ Σογδιανῇ πέτραν,
ἐς ἣν πολλοὺς μὲν τῶν Σογδιανῶν ξυμπεφευγέναι αὐτῷ
ἐξηγγέλλετο· καὶ ἡ Ὀξυάρτου δὲ γυνὴ τοῦ Βακτρίου, καὶ
αἱ παῖδες αἱ Ὀξυάρτου ἐς τὴν πέτραν ταύτην ξυμπεφευ-
γέναι ἐλέγοντο, Ὀξυάρτου αὐτὰς ὡς ἐς ἀνάλωτον δῆθεν
τὸ χωρίον ἐκεῖνο ὑπεκθεμένου· ὅτι καὶ αὐτὸς ἀφειστήκει
7 ἀπ' Ἀλεξάνδρου. Ταύτης γὰρ ἐξαιρεθείσης, οὐκέτι οὐδὲν
ὑπολειφθήσεσθαι ἐδόκει τῶν Σογδιανῶν τοῖς νεωτερίζειν
8 ἐθέλουσιν. Ὡς δ' ἐπέλασαν τῇ πέτρᾳ, καταλαμβάνει
πάντη ἀπότομον ἐς τὴν προσβολὴν, σιτία τε ξυγκεκο-
μισμένους τοὺς βαρβάρους ὡς ἐς χρόνιον πολιορκίαν, καὶ
χιὼν πολλὴ ἐπιπεσοῦσα τήν τε πρόσβασιν ἀπορωτέραν
ἐποίει τοῖς Μακεδόσι, καὶ ἅμα ἐν ἀφθονίᾳ ὕδατος
9 τοὺς βαρβάρους διῆγεν. Ἀλλὰ καὶ ὣς προσβάλλειν
ἐδόκει τῷ χωρίῳ· καὶ γάρ τι καὶ ὑπέρογκον ὑπὸ τῶν
βαρβάρων λεχθὲν, ἐς φιλοτιμίαν ξὺν ὀργῇ ἐμβεβλήκει
10 Ἀλέξανδρον. Προκληθέντες γὰρ ἐς ξύμβασιν, καὶ
προτεινομένου σφίσιν, ὅτι σώοις ὑπάρχει ἐπὶ τὰ σφέτερα
ἀπαλλαγῆναι, παραδοῦσι τὸ χωρίον· οἱ δὲ σὺν γέλωτι
βαρβαρίζοντες, πτηνοὺς ἐκέλευον ζητεῖν στρατιώτας Ἀλέ-
ξανδρον, οἵτινες αὐτῷ ἐξαιρήσουσι τὸ ὄρος, ὡς τῶν γε
11 ἄλλων ἀνθρώπων οὐδεμίαν ὤραν σφίσιν οὖσαν. Ἔνθα
δὴ ἐκήρυξεν Ἀλέξανδρος, τῷ μὲν πρώτῳ ἀναβάντι,

10. προκληθέντες — ex primis editis et tribus MStis pro vulgato προκληθέντος.

10. προτεινομένου ſc. τοῦ κήρυκος, qui, Curtio auctore, erat Cophas.

δώδεκα τάλαντα εἶναι τὸ γέρας· δευτέρῳ δ' ἐπὶ τούτῳ, τὰ δεύτερα, καὶ τρίτῳ τὰ ἐφεξῆς, ὡς τελευταῖον εἶναι τῷ τελευταίῳ ἀνελθόντι τριακοσίους Δαρεικοὺς τὸ γέρας· καὶ τοῦτο τὸ κήρυγμα παρώξυνεν ἔτι μᾶλλον καὶ ἄλλως τοὺς Μακεδόνας ὡρμημένους.

XIX. Ξυνταξάμενοι δὲ ὅσοι πετροβατεῖν ἐν ταῖς 1
πολιορκίαις αὐτῶν μεμελετήκεισαν, ἐς τριακοσίους τὸν
ἀριθμὸν, καὶ πασσάλους μικροὺς σιδηροῦς, οἷς αἱ σκηναὶ
καταπεπήγεσαν αὐτοῖς παρασκευάσαντες, τοῦ κατα-
πηγνύναι αὐτοὺς ἔς τε τὴν χιόνα ὅπου πεπηγυῖα φανείη,
καὶ εἴ που τι τῆς χώρας ἔρημον χιόνος ὑποφαίνοιτο, καὶ 2.
τούτους καλωδίοις ἐκ λίνου ἰσχυροῖς ἐκδήσαντες, τῆς νυκτὸς
προὐχώρουν κατὰ τὸ ἀποτομώτατόν τε τῆς πέτρας, καὶ
ταύτῃ ἀφυλακτότατον· καὶ τούτους τοὺς πασσάλους κατα- 3
πηγνύντες, τοὺς μὲν εἰς τὴν γῆν ὅπου διεφαίνετο, τοὺς δὲ
εἰς τῆς χιόνος ἐς τὰ μάλιστα οὐ θρυφθησόμενα, ἀνεῖλκον
σφᾶς αὐτοὺς ἄλλοι ἄλλῃ τῆς πέτρας. Καὶ τούτων ἐς 4
τριάκοντα μὲν ἐν τῇ ἀναβάσει διεφθάρησαν, ὥς τε οὐδὲ
τὰ σώματα αὐτῶν ἐς ταφὴν εὑρέθη, ἐμπεσόντα
ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ τῆς χιόνος. Οἱ δὲ λοιποὶ ἀναβάντες 5
ὑπὸ τὴν ἕω, καὶ τὸ ἄκρον τοῦ ὄρους καταλαβόντες, σινδό-
νας κατέσειον ὡς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τῶν Μακεδόνων·
οὕτως αὐτοῖς ἐξ Ἀλεξάνδρου παρηγγελμένον. Πέμψας 6
δὲ κήρυκα, ἐμβοῆσαι ἐκέλευσε τοῖς προφυλάσσουσι τῶν

11. *τριακοσίους Δαρεικοὺς.*] i. e. unum talentum atticum. cf. Joh. Fr. Gronov. de ſeſtertiis lib. III. pag. 366. Daricus vero eſt moneta aurea, quam primus Darius Hyſtaſpis filius excudi juſſit, pretio aequans tres vallenſes (thaleros). — Si Arrianum ſequimur, omnes, qui aſcendebant, et in rupem perveniebant, praemium accepere; ſi Curtium, primi duodecim.

C. XIX.

Arg. Petra capta a militibus alatis. Roxanes matrimonium, idque laudatum.

1. *ξυνταξάμενοι*] ſignificatione media: ſponte ſua convenire, et ad quaevis militiae munia obeunda ſe cum aliis voluntarie conjungere. *Raph.*

3. Conſtruendum eſt: *εἰς τῆς χιόνος οὐ θρυφθησόμενα ἐς τὰ μάλιστα.* *Gron.*

βαρβάρων, μὴ διατρίβειν ἔτι, ἀλλὰ παραδιδόναι σφᾶς· ἐξευρῆσθαι γὰρ δὴ τοὺς πτηνοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἔχεσθαι ὑπὸ τῶν αὐτῶν τοῦ ὄρους τὰ ἄκρα· καὶ ἅμα ἐδείκνυον τοὺς
7 ὑπὲρ τῆς κορυφῆς στρατιώτας. Οἱ δὲ βάρβαροι ἐκπλαγέντες τῷ παραλόγῳ τῆς ὄψεως, καὶ πλείονάς τε ὑποτοπήσαντες εἶναι τοὺς κατέχοντας τὰ ἄκρα, καὶ ἀκριβῶς ὡπλισμένους, ἐνέδοσαν σφᾶς αὐτούς· οὕτω πρὸς τὴν ὄψιν
8 ὀλίγων ἐκείνων Μακεδόνων φοβεροὶ ἐγένοντο. Ἔνθα δὴ ἄλλων τε πολλῶν γυναῖκες καὶ παῖδες ἐλήφθησαν, καὶ ἡ γυνὴ ἡ Ὀξυάρτου, καὶ αἱ παῖδες. Καὶ γὰρ ἦν Ὀξυάρτου παῖς παρθένος ἐν ὥρᾳ γάμου, Ῥωξάνη ὀνόματι, ἣν δὴ καλλίστην τῶν Ἀσιανῶν γυναικῶν λέγουσιν ὀφθῆναι οἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατεύσαντες, μετά γε τὴν γυναῖκα
9 Δαρείου· καὶ ταύτην ἰδόντα Ἀλέξανδρον, ἐς ἔρωτα ἐλθεῖν αὐτῆς· ἐρασθέντα δὲ, οὐκ ἐθελῆσαι ὑβρίσαι καθάπερ αἰχμάλωτον, ἀλλὰ γῆμαι γὰρ οὐκ ἀπαξιῶσαι. Καὶ τοῦτο ἐγὼ Ἀλεξάνδρου ἔργον ἐπαινῶ μᾶλλόν τι ἢ μέμφομαι.
10 Καίτοιγε τῆς Δαρείου (ἣ καλλίστη δὴ ἐλέγετο τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ γυναικῶν) ἢ οὐκ ἦλθεν ἐς ἐπιθυμίαν, ἢ καρτερὸς αὐτὸς αὑτοῦ ἐγένετο, νέος τε ὢν, καὶ τὰ μάλιστα ἐν ἀκμῇ
11 τῆς εὐτυχίας, ὁπότε ὑβρίζουσιν οἱ ἄνθρωποι· ὁ δὲ κατῃδέσθη τε καὶ ἐφείσατο, σωφροσύνῃ τε πολλῇ διαχρώμενος, καὶ δόξης ἅμα ἀγαθῆς οὐκ ἀτόπῳ ἐφέσει.

1 XX. Καὶ τοίνυν καὶ λόγος κατέχει, ὀλίγον μετὰ τὴν μάχην, ἣ πρὸς Ἰσσῷ Δαρείῳ τε καὶ Ἀλεξάνδρῳ συνέβη, ἀποδράντα ἐλθεῖν παρὰ Δαρεῖον τὸν εὐνοῦχον τὸν
2 φύλακα αὐτῷ τῆς γυναικός· καὶ τοῦτον ὡς εἶδε Δαρεῖος,

Cap. XX.

1. αὐτῷ τῆς γυναικὸς — Sic reſtitui ex MStis et primis editis pro

C. XX.

6. ἐδείκνυον ſc. οἱ ἀμφὶ τὸν κήρυκα.

9. ἐπαινῶ] laudatur ergo ab his, culpatur ab illis, in iisque etiam a Curtio. VIII, 4, 24. *Raph.*

Arg. Continentia Alexandri. Oxyartis tranſitus ad Alexandrum.

1. τὸν εὐνοῦχον] quem Tyrioten vocat Curtius, Tireon Plutarchus.

πρῶτα μὲν πυθέσθαι, εἰ ζῶσιν αὐτῷ καὶ οἱ παῖδες καὶ
ἡ γυνή τε καὶ ἡ μήτηρ. Ὡς δὲ ζώσας τε ἐπύθετο, καὶ 3
βασίλισσαι ὅτι καλοῦνται, καὶ ἡ θεραπεία ὅτι ἀμφ'
αὐτάς ἐστιν, ἥν τινα καὶ ἐπὶ Δαρείου ἐθεραπεύοντο, ἐπὶ
τῷδε αὖ πυθέσθαι, εἰ σωφρονεῖ αὐτῷ ἡ γυνὴ ἔτι· ὡς δὲ
σωφρονοῦσαν ἐπύθετο, [αὖθις ἐρέσθαι], μήτι βίαιον ἐξ 4
Ἀλεξάνδρου αὐτῇ ἐς ὕβριν ξυνέβη· καὶ τὸν εὐνοῦχον ἐπομό-
σαντα φάναι, Ὅτι, ὦ βασιλεῦ, οὕτω τοι ὡς ἀπέλιπες ἔχει
ἡ σὴ γυνή· καὶ Ἀλέξανδρος ἀνδρῶν ἄριστός τε ἐστὶ καὶ σω-
φρονέστατος· ἐπὶ τοῖσδε ἀνατεῖναι Δαρεῖον ἐς τὸν οὐρανὸν
τὰς χεῖρας, καὶ εὔξασθαι ὧδε· Ἀλλ' ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, 5
ὅτῳ ἐπιτέτραπται νέμειν τὰ βασιλέων πράγματα ἐν ἀν-
θρώποις, σὺ νῦν μάλιστα μὲν ἐμοὶ φύλαξον Περσῶν τε καὶ
Μήδων τὴν ἀρχὴν, ὥσπερ οὖν καὶ ἔδωκας. Εἰ δὲ δὴ ἐγὼ οὐ-
κέτι σοι βασιλεὺς τῆς Ἀσίας, σὺ δὲ μηδενὶ ἄλλῳ ὅτι 6
μὴ Ἀλεξάνδρῳ παραδοῦναι τὸ ἐμὸν κράτος. Οὕτως οὐδὲ
πρὸς τῶν πολεμίων ἄρα ἀμελεῖται, ὅσα σώφρονα ἔργα.
Ὀξυάρτης δὲ ἀκούσας τοὺς παῖδας ἐχομένους, ἀκούσας δὲ
καὶ ὑπὲρ Ῥωξάνης τῆς θυγατρὸς, ὅτι μέλει αὐτῆς Ἀλε- 7
ξάνδρῳ, θαρσήσας ἀφίκετο παρ' Ἀλέξανδρον, καὶ ἦν
ἐν τιμῇ παρ' αὐτῷ, ἧπερ εἰκὸς ἐπὶ ξυντυχίᾳ τοιαύτῃ.

αὐτοῦ τῆς γυν. — Mox etiam ex MStis revocavi ζώσας τε, ſecunda vox vulgo deeſt.

4. Verba: αὖθις ἐρέσθαι non ſunt in Optimo, unde uncis includere malui.

7. παρ' Ἀλέξανδρον ex Opt. et aliis MStis; pro πρὸς Ἀλέξ. Amat

4. σωφρονεῖν] h. l. fidem matrimonii ſervare.

5. Ζεῦ βασιλεῦ] Perſae nunquam coluere Iovem Graecorum, nec habuere deum eius nominis. Eſt illa negligentia omnium et optimorum ſcriptorum, ut exterorum diis ſuorum nomina tribuant. Darius imploravit Solem, ſummum Perſarum deum, atque diſerte ſcribit Athenaeus XIII: Διόπερ καὶ Δαρεῖος τοῦτο μαθὼν ηὔξατο τῷ Ἡλίῳ τὰς χεῖρας ἀνατείνας, ἢ αὐτὸν βασιλεύειν ἢ Ἀλέξανδρον.

6. παραδοῦναι] infinitivus pro imperativo, quae enallage frequentior eſt in praeceptis, quam petitionibus. Sic V, 2, 5. II, 7. et Lucas 22, 42. *Raph.*

1 XXI. Ἀλέξανδρος δὲ, ὡς τὰ ἐν Σογδιανοῖς αὐτῷ
διεπέπρακτο, ἐχομένης ἤδη τῆς πέτρας, ἐς Παραιτάκας
προὐχώρει· καὶ ἐν Παραιτάκαις χωρίον τι ὀχυρὸν, ἄλλην
πέτραν, κατέχειν ἐλέγοντο πολλοὶ τῶν βαρβάρων.
2 Ἐκαλεῖτο δὲ αὕτη, Χοριήνου ἡ πέτρα· καὶ ἐς αὐτὴν αὐ-
τός τε ὁ Χοριήνης ξυμπεφεύγει, καὶ ἄλλοι τῶν ὑπάρχων
3 οὐκ ὀλίγοι. Ἦν δὲ τὸ μὲν ὕψος τῆς πέτρας, ἐς σταδίους
εἴκοσι· κύκλος δὲ, ἐς ἑξήκοντα· αὐτὴ δὲ ἀπότομος πάν-
τοθεν· ἄνοδος δὲ ἐς αὐτὴν μία, καὶ αὐτὴ στενή τε καὶ οὐκ
εὔπορος, οἷα δὴ παρὰ τὴν φύσιν τοῦ χωρίου πεποιημένη,
ὡς χαλεπὴν εἶναι καὶ μηδενὸς εἴργοντος καὶ καθ᾽ ἕνα
4 ἀνελθεῖν. Φάραγξ δὲ κύκλῳ περιείργει τὴν πέτραν
βαθεῖα, ὥς τε ὅστις προσάξειν στρατιὰν τῇ πέτρᾳ
ἔμελλε, πολὺ πρόσθεν αὐτῷ τὴν φάραγγα εἶναι χωστέ-
ον, ὡς ἐξ ὁμαλοῦ ὁρμᾶσθαι προσάγοντα ἐς προσβολὴν
5 τὸν στρατόν. Ἀλλὰ καὶ ὣς Ἀλέξανδρος ἥπτετο τοῦ ἔργου.
Οὕτω πάντα ᾤετο χρῆναι βατά τε αὐτῷ καὶ ἐξαιρετέα

Arrianus iterare eandem praepoſitionem paucis in verbis, ſed diverſo ſenſu. Solent etiam Graeci praepoſitiones πρὸς et παρὰ commutare ut εἰς et ἐν.

Cap. XXI.

1. ἤδη τῆς πέτρας — ex Opt. Vulgo ἤδη καὶ τῆς πέτρας. Eodem auctore abjeci ὅτι poſt προὐχώρει et καὶ ante ἄλλην πέτραν, quae vox etiam deeſt in Veneta et Baſil. ex quibus etiam ſcripſi ἐκαλεῖτο δὲ αὕτη pro αὐτή.

C. XXI.

Arg. Petra Chorienae capta.

1. Παραιτάκας] Hos Alexandrum e Perſide in Mediam transeuntem ſubjeciſſe narratum eſt III, 19, 5. Mox c. 22, 1. ſcribuntur Παραιτακηνοί, quae ſcriptura aeque ſolennis eſt, quam altera. Alexandrum vero in eos Paraetacas movisſe, qui inter Perſidem et Mediam incolebant, vix credibile eſt, quum nimis longe ab iis, ubi nunc eſt, locis, abſint. Iſtam enim Paraetacenen, quam nunc intrat, proximam fuiſſe Sogdianae, apparet. Ergo diſtinguendum eſſe credo inter duos Paraetacos, alteros ab oriente Perſidis, et inter Perſidem Mediamque medios; alteros vicinos Sogdianae, vel orientem vel occaſum verſus. Plin. enim VI, 26: Inter Parthos, ait, et Arianos, excurrunt Paraetaceni, et Iſidorus Characenus: ἐντεῦθεν Σακατήνη, Σακῶν Σκυθῶν, ἣ καὶ Παραιτακήνη. Curtio iſta regio, quam nunc intrat Alexander, vocatur *Naura* VIII, 2, 19.

εἶναι· ἐς τοσόνδε τόλμης τε καὶ εὐτυχίας προκεχωρήκει.
Τέμνων δὴ τὰς ἐλάτας (πολλαὶ γὰρ καὶ ὑπερύψηλοι ἐλά- 6
ται ἦσαν ἐν κύκλῳ τοῦ ὄρους) κλίμακας ἐκ τούτων ἐποίει,
ὡς κάθοδον εἶναι ἐς τὴν φάραγγα τῇ στρατιᾷ· οὐ γὰρ ἦν
ἄλλως κατελθεῖν ἐς αὐτήν. Καὶ τὰς μὲν ἡμέρας αὐτὸς 7
Ἀλέξανδρος ἐφειστήκει τῷ ἔργῳ, τὸ ἥμισυ τοῦ στρατοῦ
ἔχων ἐργαζόμενον· τὰς δὲ νύκτας ἐν μέρει οἱ σωματοφύ-
λακες αὐτῷ εἰργάζοντο, Περδίκκας τε καὶ Λεοννάτος
καὶ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου τῷ λοιπῷ μέρει τῆς στρατιᾶς
τριχῇ διανενεμημένῳ, ὅπερ αὐτῷ ἐς τὴν νύκτα ἐπετέ-
τακτο. Ἤνυττον δὲ τῆς ἡμέρας οὐ πλέον ἤπερ εἴκοσι πή- 8
χεις, καὶ τῆς νυκτὸς, ὀλίγον ἀποδέον, καίτοι ξυμπά-
σης τῆς στρατιᾶς ἐργαζομένης· οὕτω τό τε χωρίον ἄπορον
ἦν, καὶ τὸ ἔργον ἐν αὐτῷ χαλεπόν. Κατιόντες δὲ ἐς τὴν 9
φάραγγα, πασσάλους κατεπήγνυον ἐς τὸ ὀξύτατον τῆς
φάραγγος, διέχοντας ἀλλήλων ὅσον ξύμμετρον πρὸς
ἰσχύν τε καὶ ξυνοχὴν τῶν ἐπιβαλλομένων. Ἐπέβαλλον 10
δὲ πλέγματα ἐκ λύγων, εἰς γεφύρας μάλιστα ἰδέαν·
καὶ ταῦτα ξυνδοῦντες, χοῦν ἄνωθεν ἐπεφόρουν, ὡς ἐξ ὁμα-
λοῦ γίγνεσθαι τῇ στρατιᾷ τὴν πρόσοδον τὴν πρὸς τὴν πέ-
τραν. Οἱ δὲ βάρβαροι τὰ μὲν πρῶτα κατεφρόνουν, ὡς 11
ἀπόρου πάντῃ τοῦ ἐγχειρήματος· ὡς δὲ τοξεύματα ἤδη
εἰς τὴν πέτραν ἐξικνοῦντο, καὶ αὐτοὶ ἀδύνατοι ἦσαν ἄνω-

11. ἐξικνοῦντο reſtitui ex MStis omnibus pro ἐξικνεῖτο. Deinde ex

8. εἴκοσι πήχεις] ſc. τοῦ ἔργου. Intelligendum hoc non eſt de ſcalis, ſed de omni opere in ſeqq. deſcripto.

9. πασσάλους κατεπήγνυον ἐς τὸ ὀξύτατον τῆς φάραγγος] Lucem huic loco praebet Curtius VIII, 2, 20. „praeterfluebat torrens amnis, tergo petra claudebat“ etc. 23. „ad petram admovit exercitum. Ceterum interveniebat fluvius coeuntibus aquis ex ſuperiore vaſtigio in vallem, magnique operis videbatur, tam vaſtam voraginem explere. Caedi tamen arbores et ſaxa congeri juſſit“ etc. φάραγξ ergo eſt h. l. torrens in voragine, quod eam vocem ſignificare poſſe, docuit Gron. ad II, 11. τὸ ὀξύτατον eſt celerrimus (torrentis) curſus, qua ſignificatione occurrit ea vox VII, 28, 2. Verte igitur: *Palos impegerunt in celerrima torrentis parte*, palos impegerunt, ubi et quamvis torrens eſſet rapidiſſimus.

θεν ἐξείργειν τοὺς Μακεδόνας (ἐπεποίητο γὰρ αὐτοῖς προκαλύμματα πρὸς τὰ βέλη, ὥς τε ὑπ' αὐτοῖς ἀβλαβῶς ἐργάζεσθαι) ἐκπλαγεὶς ὁ Χοριήνης πρὸς τὰ γιγνόμενα, κήρυκα πέμπει πρὸς Ἀλέξανδρον, δεόμενος Ὀξυάρτην οἱ ἀναπέμψαι· καὶ πέμπει Ὀξυάρτην Ἀλέξανδρος.
12 Ὁ δὲ ἀφικόμενος, πείθει Χοριήνην ἐπιτρέψαι Ἀλεξάνδρῳ αὐτόν τε καὶ τὸ χωρίον· βίᾳ μὲν γὰρ οὐδὲν ὅ, τι οὐχ
13 ἁλωτὸν εἶναι Ἀλεξάνδρῳ, καὶ τῇ στρατιᾷ τῇ ἐκείνου· ἐς πίστιν δὲ ἐλθόντος καὶ φιλίαν, τὴν πίστιν τε καὶ δικαιότητα μεγαλωστὶ ἐπῄνει τοῦ βασιλέως, τά τ' ἄλλα, καὶ τὸ αὐτοῦ ἐν πρώτοις ἐς βεβαίωσιν τοῦ λόγου προφέρων.
14 Τούτοις πεισθεὶς ὁ Χοριήνης, αὐτός τε ἧκε παρ' Ἀλέξαν-
15 δρον, καὶ τῶν οἰκείων τινὲς καὶ τῶν ἑταίρων αὐτοῦ. Ἐλθόντι δὲ Χοριήνῃ, φιλάνθρωπά τε ἀποκρινάμενος, καὶ πίστιν ἐς φιλίαν δοὺς, αὐτὸν μὲν κατέχει, πέμψαι δὲ κελεύει τῶν συγκατελθόντων τινὰς αὐτῷ ἐς τὴν πέτραν, τοὺς κελεύσοντας ἀποδοῦναι τὸ χωρίον· καὶ ἐνδίδοται ὑπὸ
16 τῶν ξυμπεφευγότων, ὥς τε καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἀναλαβὼν τῶν ὑπασπιστῶν ἐς πεντακοσίους, ἀνέβη κατὰ θέαν τῆς πέτρας, καὶ τοσούτου ἐδέησεν ἀνεπιεικές τι ἐς τὸν Χοριήνην ἔργον ἀποδείξασθαι, ὥς τε καὶ αὐτὸ τὸ χωρίον ἐκεῖνο ἐπιτρέπει Χοριήνῃ, καὶ ὕπαρχον εἶναι ὅσων
17 περ καὶ πρόσθεν ἔδωκε· ξυνέβη δὲ χειμῶνί τε κακοπαθῆσαι αὐτῷ τὴν στρατιὰν, πολλῆς χιόνος ἐπιπεσούσης ἐν τῇ πολιορκίᾳ, καὶ ἅμα ἀπορίᾳ τῶν ἐπιτηδείων ἐπιέσθησαν·
18 ἀλλὰ Χοριήνης ἐς δίμηνον σιτία ἔφη δώσειν τῇ στρατιᾷ καὶ ἔδωκε σῖτόν τε καὶ οἶνον τῶν ἐν τῇ πέτρᾳ ἀποθέτων,
19 κρέα τε ταριχηρὰ κατὰ σκηνήν· καὶ ταῦτα δοὺς, οὐκ ἔφασ-

primis editis et MStis revocavi οἱ ἀναπέμψαι pro αὐτῷ ἀναπέμψαι.

13. Vulgatum τὸ αὐτοῦ mutavi in τὸ αὑτοῦ, quod ſenſus poſtulat.

15. ἀποδοῦναι ex Opt. pro ἐνδοῦναι.

16. τοσούτου ἐδέησεν — ex MSS. pro τοσούτῳ ἐδέησεν.

17. ξυνέβη δὲ χειμῶνί τε ex MSS. pro ξυνέβη τε χειμῶνι καὶ. Mox ex Opt. ſcripſi ἐπιπεσούσης pro πεσούσης.

κεν ἀναλῶσαι τῶν παρεσκευασμένων ἐς τὴν πολιορκίαν οὐδὲ τὴν δεκάτην μοῖραν· ὅθεν ἐν τιμῇ μᾶλλον τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἦν, ὡς οὐ πρὸς βίαν μᾶλλον ἢ κατὰ γνώμην ἐνδοὺς τὴν πέτραν.

XXII. Ταῦτα δὲ καταπραξάμενος Ἀλέξανδρος, 1
αὐτὸς μὲν ἐς Βάκτρα ᾔει, Κρατερὸν δὲ τῶν ἱππέων ἑταίρων ἔχοντα ἑξακοσίους, καὶ τῶν πεζῶν τήν τε αὐτοῦ τάξιν καὶ τὴν Πολυπέρχοντος καὶ Ἀττάλου καὶ τὴν Ἀλκέτα, ἐπὶ Κατάνην τε καὶ Αὐστάνην ἐκπέμπει, οἳ δὴ μόνοι ἔτι
ὑπελείποντο ἐν τῇ Παραιτακηνῶν χώρᾳ ἀφεστηκότες· καὶ 2
μάχης γενομένης πρὸς αὐτοὺς καρτερᾶς, νικῶσιν οἱ ἀμφὶ Κρατερὸν τῇ μάχῃ· καὶ Κατάνης μὲν ἀποθνήσκει αὐτοῦ μαχόμενος· Αὐστάνης δὲ ξυλληφθεὶς ἀνήχθη παρ' Ἀλέξανδρον. Τῶν δὲ ξὺν αὐτοῖς βαρβάρων, ἱππεῖς μὲν ἀπέθανον ἐς ἑκατὸν καὶ εἴκοσι· πεζοὶ δὲ, ἀμφὶ τοὺς χι-
λίους πεντακοσίους. Ταῦτα δὲ ὡς ἐπράχθη τοῖς ἀμφὶ 3
Κρατερὸν, καὶ οὗτοι ἐς Βάκτρα ᾔεσαν· καὶ ἐν Βάκτροις, τὸ ἀμφὶ Καλλισθένην τε καὶ τοὺς παῖδας πάθημα Ἀλε-
ξάνδρῳ ξυνηνέχθη. Ἐκ Βάκτρων δὲ, ἐξήκοντος ἤδη 4
τοῦ ἦρος, ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν, προὐχώρει ὡς ἐπὶ Ἰνδοὺς, Ἀμύνταν ἀπολιπὼν ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Βακτρίων, καὶ ξὺν αὐτῷ ἱππέας μὲν τρισχιλίους καὶ πεντακοσίους,
πεζοὺς δὲ μυρίους. Ὑπερβαλὼν δὲ τὸν Καύκασον ἐν 5
δέκα ἡμέραις, ἀφίκετο ἐς Ἀλεξάνδρειαν πόλιν, τὴν

Cap. XXII.

1. Recepi ex omnibus MSS. καταπραξάμενος pro διαπρ. et ex Optimo τῶν ἱππέων ἑταίρων pro τῶν ἑταίρων ἱππέας. Mox ex eodem ἐς ἑκατὸν, ubi prior vocula vulgo neglecta eſt.

3. ἐς Βάκτρα ᾔεσαν — hoc reſtitui pro ἐς Βάκτρα ἦσαν ex conjectura Raphelii, quae ſe ipſa commendat.

20. κατὰ γνώμην] ſua ſponte.

C. XXII.

Arg. Bactra redit Alexander. Crateri victoria in Paraetacene. Tranſitus Alexandri per Parapamiſadas in Indiam. Plurimi inter Cophenem et Indum dynaſtae Alexandro ſe dedunt. Peucelaotis ſub Aſte vi capitur.

5. Καύκασον] iterum intellige Paropamiſum. De Alexandria vide ſupra lib. III, 28, 6.

κτισθεῖσαν ἐν Παραπαμισάδαις, ὅτε τὸ πρῶτον ἐπὶ
6 Βάκτρων ἐστέλλετο· καὶ τὸν μὲν ὕπαρχον, ὅς τις αὐτῷ
ἐπὶ τῆς πόλεως τότε ἐτάχθη, παραλύει τῆς ἀρχῆς, ὅτι
οὐ καλῶς ἐξηγεῖσθαι ἔδοξε· προσκατοικίσας δὲ καὶ ἄλ-
λους τῶν περιοίκων τε καὶ ὅσοι τῶν στρατιωτῶν ἀπόμαχοι
ἦσαν ἐς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, Νικάνορα μὲν, ἕνα τῶν ἑταί-
ρων, τὴν πόλιν αὐτὴν κοσμεῖν ἐκέλευσε· σατράπην δὲ
Τυριάσπην κατέστησε τῆς τε χώρας τῆς Παραπαμισαδῶν
7 καὶ τῆς ἄλλης, ἔς τε ἐς τὸν Κωφῆνα ποταμόν. Ἀφικό-
μενος δ' ἐς Νίκαιαν πόλιν, καὶ τῇ Ἀθηνᾷ θύσας, προὐ-
χώρει ὡς ἐπὶ τὸν Κωφῆνα, προπέμψας κήρυκα ὡς Ταξί-
λην τε καὶ τοὺς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, κελεύσας
8 ἀπαντᾶν, ὅπως ἂν ἑκάστοις προσχωρῇ. Καὶ Ταξίλης
τε καὶ οἱ ἄλλοι ὕπαρχοι ἀπήντων, δῶρα τὰ μέγιστα
παρ' Ἰνδοῖς νομιζόμενα κομίζοντες· καὶ τοὺς ἐλέφαντας
δώσειν ἔφασκον, τοὺς παρὰ σφίσιν ὄντας, ἀριθμὸν ἐς
9 πέντε καὶ εἴκοσιν. Ἔνθα δὴ διελὼν τὴν στρατιὰν, Ἡφαι-
στίωνα μὲν καὶ Περδίκκαν ἐκπέμπει ἐς τὴν Πευκελαῶτιν
χώραν, ὡς ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν, ἔχοντας τήν τε Γορ-
γίου τάξιν, καὶ Κλείτου καὶ Μελεάγρου, καὶ τῶν ἑταίρων
ἱππέων τοὺς ἡμίσεας, καὶ τοὺς μισθοφόρους ἱππέας ξύμ-

7. Opt. habet: ὡς δὲ ἐπὶ τὸν Κωφῆνα, quam lectionem Gronovius receperat, ſcribens: προὐχώρει· ὡς δὲ ἐπὶ etc. Sed melius reſtituit Raphelius vulgatam, quam ego quoque retinui.

6. *Cophen* ultimus eſt fluviorum indicorum occidentem verſus, inter quem et Indum habitant Indi cis Indum. Effunduntur in eum Malantus, Soaſtus et Garoeas fluvii, quibuscum in Peucelaotide in Indum volvitur. Haec ipſe noſter tradit Hiſt. Ind. I, 1, 8. et 4, 11. Fontes ejus in Paropamiſo quaerendi ſunt.

7. De urbe Nicaea omnino nihil invenio. Pertinet fortaſſe inter urbes Alexandri juſſu conditas.

9. Πευκελαῶτιν] Nomen traxit iſta regio ab urbe Peucela non procul ab Indo et pertinet ad regionem Aſſacenorum. Arr. Hiſt. Ind. I, 8.

καὶ Κλείτου] Alium intelligendum eſſe Clitum, non eum, qui ab Alexandro interemtus erat, nemo non videt; ſed tacere non poſſum, in Veneta et Baſil. id nomen non inveniri.

παντας· προστάξας τά τε κατὰ τὴν ὁδὸν χωρία ἢ βίᾳ 10
ἐξαιρεῖν, ἢ ὁμολογίᾳ παρίστασθαι· καὶ ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν ἀφικομένους, παρασκευάζειν ὅσα ἐς τὴν διάβασιν τοῦ ποταμοῦ ξύμφορα· ξὺν τούτοις δὲ καὶ Ταξίλης, καὶ οἱ ἄλλοι ὕπαρχοι στέλλονται. Καὶ οὗτοι ὡς ἀφίκοντο πρὸς τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν, ἔπρασσον ὅσα ἐξ Ἀλεξάνδρου ἦν τεταγμένα. Ἄστης δὲ, ὁ τῆς Πευκελαώτιδος χώρας 11
ὕπαρχος, νεωτερίσας, αὐτός τε ἀπόλλυται, καὶ τὴν πόλιν προσαπώλεσεν, ἐς ἣν τινα ξυμπεφεύγει. Ἐξεῖ- 12
λον γὰρ αὐτὴν ἐν τριάκοντα ἡμέραις προσκαθήμενοι οἱ ξὺν Ἡφαιστίωνι· καὶ αὐτὸς μὲν Ἄστης ἀποθνήσκει, τῆς πόλεως δὲ ἐπιμελεῖσθαι ἐτάχθη Σαγγαῖος, ὃς ἔτι πρόσθεν πεφευγὼς Ἄστην παρὰ Ταξίλην ηὐτομολήκει· καὶ τοῦτο ἦν αὐτῷ τὸ πιστὸν πρὸς Ἀλέξανδρον.

XXIII. Ἀλέξανδρος δὲ ἄγων τοὺς ὑπασπιστὰς, 1
καὶ τῶν ἑταίρων ἱππέων ὅσοι μὴ ξὺν Ἡφαιστίωνι ἐτετάχατο, καὶ τῶν πεζεταίρων καλουμένων τὰς τάξεις, καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριάνας καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς, προὐχώρει ἐς τῶν Ἀσπασίων τε καὶ Γουραίων χώραν, καὶ Ἀσσακανῶν· πορευθεὶς δὲ παρὰ τὸν Χόην καλούμενον 2
ποταμὸν, ὀρεινήν τε ὁδὸν καὶ τραχεῖαν, καὶ τοῦτον διαβὰς χαλεπῶς, τὸ μὲν πεζῶν πλῆθος βάδην ἕπεσθαι οἱ ἐκέλευσεν. Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς ἱππέας ξύμπαντας, 3
καὶ τῶν πεζῶν τῶν Μακεδόνων ἐς ὀκτακοσίους ἐπιβιβάσας τῶν ἵππων ξὺν ταῖς ἀσπίσι ταῖς πεζικαῖς, σπουδῇ

Cap. XXIII.

1. Vulgata erat Θουραίων χώραν καὶ Ἀρασάκων. Gronovius optime conjecit Γουραίων et Ἀσσακηνῶν — de quibus ordine ab Arriano deinceps memoratur. Quam conjecturam recepi.

11. νεωτερίσας] deditionem recuſaverat.

C. XXIII.

Arg. Aſpaſiorum regionis maxima pars ſubacta. Vulnus Alexandri.

2. Choes, ut notat jam Freinsh. ad Curt. VIII, 10, 21., idem fluvius eſſe videtur, quem Strabo Choaspen vocat, in Cophenem ſeſe effundentem XV. p. 479.

ἦγεν ὅτι τοὺς ταύτῃ οἰκοῦντας βαρβάρους ξυμπεφευγέναι
ἔς τε τὰ ὄρη τὰ κατὰ τὴν χώραν ἐξηγγέλλετο αὐτῷ, καὶ
ἐς τὰς πόλεις ὅσαι ὀχυραὶ αὐτῶν ἐς τὸ ἀπομάχεσθαι.
4 Καὶ τούτους, τῇ πρώτῃ καθ' ὁδὸν πόλει ᾠκισμένῃ προσ-
βαλὼν, τοὺς μὲν πρὸ τῆς πόλεως τεταγμένους, ὡς εἶχεν,
5 ἐξ ἐφόδου ἐτρέψατο, καὶ κατέκλεισεν ἐς τὴν πόλιν· αὐτὸς
δὲ τιτρώσκεται βέλει διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸν ὦμον· τὸ δὲ
τραῦμα οὐ χαλεπὸν αὐτῷ ἐγένετο· ὁ γὰρ θώραξ ἔσχε
6 τὸ μὴ οὐ διαμπὰξ διὰ τοῦ ὤμου ἐλθεῖν τὸ βέλος. Καὶ
Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἐτρώθη, καὶ Λεοννάτος. Τότε μὲν
δὴ ἵνα ἐπιμαχώτατον τοῦ τείχους ἐφαίνετο, ἐστρατοπεδεύ-
σατο πρὸς τῇ πόλει· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὑπὸ τὴν ἕω (διπλοῦν
γὰρ τεῖχος περιβέβλητο τῇ πόλει) ἐς μὲν τὸ πρῶτον,
7 ἅτε οὐκ ἀκριβῶς τετειχισμένον, οὐ χαλεπῶς ἐβιάσαντο οἱ
Μακεδόνες· πρὸς δὲ τῷ δευτέρῳ ὀλίγον ἀντισχόντες οἱ
βάρβαροι, ὡς αἵ τε κλίμακες προσέκειντο ἤδη, καὶ ὑπὸ
τῶν βελῶν πάντοθεν ἐτιτρώσκοντο οἱ προμαχόμενοι, οὐκ
ἔμειναν· ἀλλὰ κατὰ τὰς πύλας ὡς ἐπὶ τὰ ὄρη ἐκπί-
8 πτουσιν ἐκ τῆς πόλεως· καὶ τούτων οἱ μὲν ἐν τῇ φυγῇ ἀπο-
θνήσκουσιν· ὅσους δὲ ζῶντας ἔλαβον αὐτῶν, ξύμπαντας
ἀποκτείνουσιν οἱ Μακεδόνες, ὅτι ἐτρώθη ὑπ' αὐτῶν Ἀλέ-
ξανδρος ὀργιζόμενοι· οἱ πολλοὶ δὲ ἐς τὰ ὄρη, ὅτι οὐ μα-
9 κρὰν τῆς πόλεως τὰ ὄρη ἦν, ἀπέφυγον. Τὴν πόλιν δὲ
κατασκάψας, ἐς Ἄνδακα ἄλλην πόλιν ἦγε. Ταύτην
δὲ ὁμολογίᾳ ἐνδοθεῖσαν κατασχὼν, Κρατερὸν μὲν ξὺν
τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσι τῶν πεζῶν καταλείπει αὐτοῦ, ἐξαι-
ρεῖν ὅσαι ἂν ἄλλαι πόλεις μὴ ἑκοῦσαι προσχωρῶσι, καὶ
τὰ κατὰ τὴν χώραν ὅπως ξυμφορώτατόν ἐστι, πάντα
διακοσμεῖν.

9. Ἄνδακα ex plurimis MSStis et Opt. pro Ἄνδρακα.

5. De hoc vulnere loquitur etiam Plut. de fort. Alex. pag. 327., ubi pro: ἐν ἅπασιν εἰς ἐτοξεύθην τὸν ὦμον legendum est: ἐν Ἀσπασίοις ἐτοξ. etc.

XXIV. Αὐτὸς δὲ ἄγων τοὺς ὑπασπιστὰς καὶ τοὺς 1
τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριάνας καὶ τὴν Κοίνου τε καὶ Ἀττάλου
τάξιν καὶ τῶν ἱππέων τὸ ἄγημα καὶ τῶν ἄλλων ἑταίρων
ἐς τέσσαρας μάλιστα ἱππαρχίας καὶ τῶν ἱπποτοξοτῶν
τοὺς ἡμίσεας, ὡς ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Εὐάσπλα προὐ-
χώρει, ἵνα ὁ τῶν Ἀσπασίων ὕπαρχος ἦν, καὶ διελθὼν
πολλὴν ὁδὸν, δευτεραῖος ἀφίκετο πρὸς τὴν πόλιν. Οἱ 2
δὲ βάρβαροι προσάγοντα αἰσθόμενοι Ἀλέξανδρον, ἐμ-
πρήσαντες τὴν πόλιν, ἔφευγον πρὸς τὰ ὄρη. Οἱ δ' ἀμφ' 3
Ἀλέξανδρον εἴχοντο τῶν φευγόντων ἐς τ' ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ
φόνος πολὺς γίγνεται τῶν βαρβάρων, πρὶν ἐς τὰς δυσ-
χωρίας φθάσαι ἀπελθόντας. Τὸν δὲ ἡγεμόνα αὐτὸν 4
τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν Πτολεμαῖος ὁ Λάγου πρός τινι ἤδη γη-
λόφῳ ὄντα κατιδὼν, καὶ τῶν ὑπασπιστῶν ἔστιν οὓς ἀμφ'
αὐτὸν, ξὺν πολὺ ἐλάττοσιν αὐτὸς ὢν ὅμως ἐδίωκεν ἔτι
ἐκ τοῦ ἵππου· ὡς δὲ χαλεπὸς ὁ γήλοφος τῷ ἵππῳ ἀνα- 5
δραμεῖν ἦν, τοῦτον μὲν αὐτοῦ καταλείπει, παραδοὺς τινι
τῶν ὑπασπιστῶν ἄγειν· αὐτὸς δ' ὡς εἶχε, πεζὸς τῷ Ἰν-

Cap. XXIV.

1. Quia pro vulgato Ἀσπίων in Optimo et primis editis legitur Ἀσπασίων, ſic emendavi non hic ſolum, ſed etiam c. 23, 1. Deinde invenit Gronovius in uno ſolum codice Εὐάσπλα, quam ſcripturam receperat Vulcanius pro Εὔας πόλεως; ut legitur in primis editis et codd. reliquis omnibus, etiam Optimo. Blancardus jam vidit et ex ſeqq. bene conjecit, excidiſſe nomen urbis cujusdam, ſed minus recte ſcribendum cenſet Εὐάσπλα πόλιν. Nam deſideratur etiam nomen fluvii. Unde Gronovius voluit: ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Συαστὸν (vel Σοαστὸν) τέως προὐχώρει. „Nempe poſt ſuperata montana primo venit Alexander ad Choen, poſt hunc verſus orientem, quo pergebat Alexander, ſequitur Soaſtus vel Suaſtus, quem iſtic ponit novitque omnis vetuſtas" Haberemus quidem nomen fluvii, ſed deeſt nomen urbis, ad quod alludunt verba: ἀφίκετο πρὸς τὴν πόλιν et ἐμπρήσαντες τὴν πόλιν; deeſt quod reſpondere poſſit voculae τέως, nempe ὡς δή. (vide indicem in τέως.) Cenſeo igitur, locum eſſe lacunoſum, et nihil mutavi. Si vero conjectura opus eſt, ſcribere mallem: ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Συαστὸν πλησίον πόλεως προὐχώρει, ἵνα etc. A Curtio VIII, 10, 19. nominari videtur ea regio *Daedala*.

C. XXIV.

Arg. Ptolemaei conſtantia adverſus Indum ducem. Arigaeum oppidum captum et inſtauratum. Diviſis copiis expeditio ſumta in accolas.

6 δῷ εἵπετο. Ὁ δὲ, ὡς πελάζοντα εἶδε ἤδη τὸν Πτολεμαῖον,
αὐτός τε μεταβάλλει ἐς τοὔμπαλιν, καὶ οἱ ὑπασπισταὶ
7 ξὺν αὐτῷ. Καὶ ὁ μὲν Ἰνδὸς τοῦ Πτολεμαίου διὰ τοῦ θώ-
ρακος παίει ἐκ χειρὸς ἐς τὸ στῆθος ξυστῷ μακρῷ, καὶ ὁ
θώραξ ἔσχε τὴν πληγήν· Πτολεμαῖος δὲ τὸν μηρὸν διαμ-
πὰξ βαλὼν τοῦ Ἰνδοῦ, καταβάλλει τε καὶ σκυλεύει αὐ-
8 τόν. Ὡς δὲ τὸν ἡγεμόνα σφῶν κείμενον οἱ ἀμφ' αὐτὸν
εἶδον, οὗτοι μὲν οὐκέτι ἔμενον· οἱ δ' ἐκ τῶν ὀρῶν αἰρόμε-
νον τὸν νεκρὸν τοῦ ὑπάρχου ἰδόντες πρὸς τῶν πολεμίων, ἤλ-
γησάν τε, καὶ καταδραμόντες ξυνάπτουσιν ἐπ' αὐτῷ
9 μάχην καρτερὰν πρὸς τῷ γηλόφῳ. Ἤδη γὰρ καὶ
Ἀλέξανδρος ἔχων τοὺς ἀπὸ τῶν ἵππων καταβεβηκό-
τας πεζοὺς πρὸς τῷ γηλόφῳ ἦν. Καὶ οὗτοι ἐπιγενό-
μενοι μόγις ἐξέωσαν τοὺς Ἰνδοὺς ἐς τὰ ὄρη, καὶ τοῦ νεκροῦ
10 ἐκράτησαν. Ὑπερβαλὼν δὲ τὰ ὄρη Ἀλέξανδρος ἐς πό-
λιν κατῆλθεν, ᾗ ὄνομα ἦν Ἀριγαῖον, καὶ ταύτην κατα-
λαμβάνει ἐμπεπρησμένην ὑπὸ τῶν ἐνοικούντων, καὶ τοὺς
11 ἀνθρώπους πεφευγότας. Ἐνταῦθα δὲ ἀφίκοντο αὐτῷ
καὶ οἱ ἀμφὶ Κρατερὸν ξὺν τῇ στρατιᾷ, πεπραγμένων σφί-
12 σι ξυμπάντων, ὅσα ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐτέτακτο. Ταύτην
μὲν δὴ τὴν πόλιν, ὅτι ἐν ἐπικαίρῳ χωρίῳ ἐδόκει ᾠκίσθαι,
ἐκτειχίσαι τε προστάσσει Κρατερῷ, καὶ ξυνοικίσαι ἐς
αὐτὴν τούς τε προσχώρους, ὅσοι ἐθέλονται, καὶ εἴ δή τινες
13 ἀπόμαχοι τῆς στρατιᾶς. Αὐτὸς δὲ προὐχώρει, ἵνα ξυμ-
πεφευγέναι ἐπυνθάνετο τοὺς πολλοὺς τῶν ταύτῃ βαρβά-
ρων· ἐλθὼν δὲ πρός τι ὄρος, κατεστρατοπέδευσεν ὑπὸ
14 ταῖς ὑπωρείαις τοῦ ὄρους. Καὶ ἐν τούτῳ Πτολεμαῖος ὁ Λά-

6. Vulgata erat ὁ δ' ὡς πελάζοντα ἤδη κατεῖδε etc. quam ex Optimo ſic, ut vides, emendavi. Idem etiam habebat αὐτὸς δὲ pro ὁ δὲ, quod recipere dubitavi.

7. Mira h. l. eſt transpoſitio verborum pro καὶ ὁ μὲν Ἰνδὸς παίει ἐκ χειρὸς ξυστῷ μακρῷ διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στῆθος τοῦ Πτολεμαίου.

10. Ἀριγαῖον] maxime convenire videtur urbs Acadera, quam Curtius commemorat VIII, 10, 19. 20.

γου ἐκπεμφθεὶς μὲν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐς προνομήν, προελθὼν δὲ προσωτέρω αὐτὸς ξὺν ὀλίγοις ὡς ἐς κατασκοπήν, ἀπαγγέλλει Ἀλεξάνδρῳ πυρὰ κατιδεῖν τῶν βαρβάρων πλείονα ἢ ἐν τῷ Ἀλεξάνδρου στρατοπέδῳ· καὶ Ἀλέξαν- 15
δρος τῷ μὲν πλήθει τῶν πυρῶν ἠπίστησεν· εἶναι δέ τι ξυνεστηκὸς τῶν ταύτῃ βαρβάρων αἰσθόμενος, μέρος μὲν τῆς στρατιᾶς αὐτοῦ καταλείπει πρὸς τῷ ὄρει, ὡς εἶχ' ἐστρατοπεδευμένους· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν ὅσοι ἀποχρῶντες ἐς τὰ 16
ἀπηγγελμένα ἐφαίνοντο, ὡς πλησίον ἤδη ἀφεώρων τὰ πυρά, τριχῇ διανέμει τὴν στρατιάν· καὶ τῷ μὲν ἑνὶ ἐπέταξε Λεοννάτον τὸν σωματοφύλακα, ξυντάξας αὐτῷ 17
τήν τε Ἀττάλου καὶ τὴν Βαλάκρου τάξιν· τὴν δευτέραν δὲ μοῖραν Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου ἔδωκε, τῶν τε ὑπασπιστῶν τῶν βασιλικῶν τὸ τρίτον μέρος καὶ τὴν Φιλίππου καὶ Φιλώτα τάξιν καὶ δύο χιλιαρχίας τῶν τοξοτῶν καὶ τοὺς Ἀγριάνας καὶ τῶν ἱππέων τοὺς ἡμίσεας· τὴν δὲ τρίτην μοῖραν αὐτὸς ἦγεν, ἵνα οἱ πλεῖστοι τῶν βαρβάρων ἐφαίνοντο.

XXV. Οἱ δὲ ὡς ᾔσθοντο προσάγοντας τοὺς Μα- 1
κεδόνας (κατεῖχον γὰρ χωρία ὑπερδέξια, τῷ τε πλήθει σφῶν θαρσήσαντες, καὶ τῶν Μακεδόνων, ὅτι ὀλίγοι ἐφαίνοντο, καταφρονήσαντες) ἐς τὸ πεδίον ὑποκατέβησαν· καὶ μάχη γίγνεται καρτερά. Ἀλλὰ τούτους μὲν οὐ ξὺν
πόνῳ ἐνίκα Ἀλέξανδρος. Οἱ δὲ ἀμφὶ Πτολεμαῖον οὐκ 2
ἐν τῷ ὁμαλῷ παρετάξαντο, ἀλλὰ γήλοφον γὰρ κατεῖ-

14. *πλείονα* ex Opt. Vulgo *πλεῖω*.
17. *ἄγειν ἔδωκε* — prius verbum, quia in Optimo non apparebat, abjeci. Ex eodem mox recepi *καὶ τὴν Φιλίππου καὶ Φιλώτα* pro vulgato *καὶ τοῦ Φιλίππου καὶ Φιλώτου*.

15. *τι ξυνεστηκὸς*] *confluxus barbarorum* ejus regionis, ut II, 27, 11. *ξυνεστηκότες ἐμάχοντο* conglobati pugnabant.
17. Plures fuiſſe, quibus nomen Philotas erat, jam docuit Gronovius. Vide Indicem.

C. XXV.

Arg. Aſpaſii victi. In Aſſacenos castra mota. Guraeus amnis, et Guraei, accolae.
2. *οὐκ ἐν τῷ ὁμαλῷ*] *loco non aequo.*

3 χον οἱ βάρβαροι, ὀρθίους ποιήσαντες τοὺς λόχους. Πτο-
λεμαῖος προσῆγεν, ᾗπερ ἐπιμαχώτατον τοῦ λόφου ἐφαί-
νετο, οὐ πάντη τὸν λόφον κυκλωσάμενος, ἀλλ᾽ ἀπολι-
πὼν, εἰ φεύγειν ἐθέλοιεν οἱ βάρβαροι, χώραν αὐτοῖς
4 ἐς τὴν φυγήν. Καὶ γίγνεται καὶ τούτοις μάχη καρτερὰ,
τοῦ χωρίου τῇ χαλεπότητι, καὶ ὅτι οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς
ταύτῃ βαρβάρους οἱ Ἰνδοὶ, ἀλλὰ πολὺ δή τι ἀλκιμώτα-
5 τοι τῶν προσχώρων εἰσίν. Ἐξώσθησαν δὲ καὶ οὗτοι ἀπὸ
τοῦ ὄρους ὑπὸ τῶν Μακεδόνων, καὶ οἱ ἀμφὶ Λεοννάτον τῇ
τρίτῃ μοίρᾳ τῆς στρατιᾶς ὡσαύτως ἔπραξαν· ἐνίκων γὰρ
καὶ οὗτοι τοὺς κατὰ σφᾶς. Καὶ λέγει Πτολεμαῖος ἀν-
6 θρώπους μὲν ληφθῆναι τοὺς πάντας ὑπὲρ τετρακισμυρίους,
βοῶν δὲ ὑπὲρ τὰς τρεῖς καὶ εἴκοσι μυριάδας· καὶ τούτων
τὰς καλλίστας ἐπιλεξάμενον Ἀλέξανδρον, ὅτι διαφέρου-
σαι αὐτῷ κάλλει τε καὶ μεγέθει ἐφαίνοντο, πέμψαι ἐθέ-
7 λειν ἐς Μακεδονίαν, ἐργάζεσθαι τὴν χώραν. Ἐντεῦ-
θεν ἐπὶ τὴν τῶν Ἀσσακηνῶν χώραν ἦγεν· τούτους γὰρ ἐξ-
ηγγέλλετο παρεσκευάσθαι ὡς μαχουμένους, ἱππέας μὲν

Ipſe enim in plano conſtiterat, cum hoſtes collem tenerent. Deteriori ergo ſuit Ptolemaeus conditione quam Alexander, ad quem hoſtes in planitiem deſcendebant. *Raph.*

ὀρθίους ποιήσαντες τοὺς λόχους] Apud Xenoph. Anab. Cyri lib. IV. p. 267. φάλαγξ et ὄρθιοι λόχοι ita diſtinguuntur, ut phalanx ſit, cum totus exercitus continua ſerie in acie tanquam unum corpus conjunctim conſtituitur; ὀρθίους ποιεῖν τοὺς λόχους autem plura ſeparatim agmina collocare, quae cum aliis non ſint conjuncta, ſed quae ſingula ſeorſim in hoſtem progredi poſſunt; quorum altitudo longe major eſt, quam frons. Ael. Tact. c. 30. *Raph.*

7. τῶν Ἀσσακηνῶν] alia dialecto ſcribuntur *Aſſacani*. Incolebant vero regionem ſatis amplam inter Indum et Cophenem, magis ſeptemtrionem verſus, quam Aſpaſii ex Guraei. Noſter ipſe in Indicis I, 1.—3. praeter haec de iis ſcribit: ſunt vero hi Indis ultra Indum habitantibus et corporum magnitudine et animorum praeſtantia inferiores, neque tam nigri, quam reliqui Indi. Hi olim Aſſyriis parebant; poſtea Medis; poſtquam vero Medi in Perſarum poteſtatem venerunt, tributa etiam Cyro pependerunt." Ibidem ſect. 8. Aſſacenos diſerte inter eos numerat, qui cis Indum habitabant. Diverſi ſunt Aſtaceni, Arr. Ind. I, 1. et Attaceni, ibid. 4, 8.

ἐς δισμυρίους ἔχοντας, πεζοὺς δὲ ὑπὲρ τοὺς τρισμυρίους,
τριάκοντα δὲ ἐλέφαντας. Κρατερὸς μὲν δὴ ἐκτετειχικὼς 8
ἤδη τὴν πόλιν, ἐφ᾽ ἧς τῷ οἰκισμῷ κατελέλειπτο, τούς τε
βαρύτερον ὡπλισμένους τῆς στρατιᾶς Ἀλεξάνδρῳ ἦγεν,
καὶ τὰς μηχανάς, εἴπου πολιορκίας δεήσειεν. Αὐτὸς δὲ 9
Ἀλέξανδρος τούς τε ἑταίρους ἱππέας ἄγων καὶ τοὺς ἱππα-
κοντιστὰς καὶ τὴν Κοίνου καὶ Πολυπέρχοντος τάξιν, καὶ τοὺς
Ἀγριάνας τοὺς χιλίους καὶ τοὺς τοξότας, ᾔει ὡς ἐπὶ τοὺς
Ἀσσακηνούς. Ἦγε δὲ διὰ τῆς Γουραίων χώρας, καὶ τὸν 10
ποταμὸν τὸν ἐπώνυμον τῆς χώρας τὸν Γουραῖον χαλεπῶς
διέβη, διὰ βαθύτητά τε, καὶ ὅτι ὀξὺς ὁ ῥοῦς ἦν αὐτῷ,
καὶ οἱ λίθοι στρογγύλοι ἐν τῷ ποταμῷ ὄντες σφαλεροὶ
τοῖς ἐπιβαίνουσιν ἐγίγνοντο. Οἱ δὲ βάρβαροι ὡς προσά- 11
γοντα ᾔσθοντο Ἀλέξανδρον, ἀθρόοι μὲν ἐς μάχην κατα-
στῆναι οὐκ ἐτόλμησαν· διαλυθέντες δὲ ὡς ἕκαστοι κατὰ
πόλεις, ταύτας ἐπενόουν ἀπομαχόμενοι διασώζειν.

XXVI. Καὶ Ἀλέξανδρος πρῶτα μὲν ἐπὶ Μάσσα- 1
γα ἦγε, τὴν μεγίστην τῶν ταύτῃ πόλεων. Ὡς δὲ προσ-
ῆγεν ἤδη τοῖς τείχεσι, θαῤῥήσαντες οἱ βάρβαροι τοῖς
μισθοφόροις τοῖς ἐκ τῶν πρόσω Ἰνδῶν (ἦσαν γὰρ αὐτοὶ
ἐς ἑπτακισχιλίους) ὡς στρατοπεδευομένους εἶδον τοὺς Μακε-
δόνας, δρόμῳ ἐπ᾽ αὐτοὺς ᾔεσαν. Καὶ Ἀλέξανδρος ἰδὼν 2
πλησίον τῆς πόλεως ἐσομένην τὴν μάχην, προσωτέρω
ἐκκαλέσασθαι αὐτοὺς βουληθεὶς τῶν τειχῶν, ὡς εἰ τροπὴ

Cap. XXV.

7. δισμυρίους ex Opt. Vulgo δισχιλίους.
11. Optimus habet ſimplex ἄγοντα; et mox MSS. κατὰ πόλιν; utrumque rejiciendum eſt.

8. τὴν πόλιν, cf. 24, 12.
10. De Guraeorum regione, quae pauca nota, vide apud Cellar. Tom. II, p. 738. et Mannertum Tom. V. Ptolemaeus novit Goryaeam et urbem Goryam, Strabo urbem Gorydalin

C. XXVI.
Arg. Maſſaga urbs; ejus oppugnatio varia.
1. ταύτῃ] ſc. apud Aſſacenos. vid Arr. Hiſt. Ind. I, 8.
ὡς δὲ προσῆγεν ἤδη τοῖς τείχεσι, *quum appropinquaret ad urbem,*

γίγνοιτο (ἐγίνωσκε γὰρ ἐσομένην) μὴ δι᾽ ὀλίγου ἐς πόλιν
3 καταφυγόντες εὐμαρῶς διασώζοιντο· ὡς ἐκθέοντας εἶδε
τοὺς βαρβάρους, μεταβαλλομένους κελεύει τοὺς Μακεδόνας
ὀπίσω ἀποχωρεῖν ὡς πρὸς γήλοφόν τινα, ἀπέχοντα ἀπὸ
τοῦ χωρίου, ἵνα περ στρατοπεδεύειν ἐγνώκει, ἑπτά που μά-
4 λιστα σταδίους. Καὶ οἱ πολέμιοι ἀναθαρσήσαντες, ὡς ἐγ-
κεκλικότων ἤδη τῶν Μακεδόνων, δρόμῳ τε καὶ ξὺν οὐδε-
5 νὶ κόσμῳ ἐφέροντο ἐς αὐτούς. Ὡς δ᾽ ἐξικνεῖτο ἤδη τὰ
τοξεύματα, ἐνταῦθα Ἀλέξανδρος ἀπὸ ξυνθήματος
ἐπιστρέψας ἐς αὐτοὺς, τὴν φάλαγγα δρόμῳ ἀντεπῆγε.
6 Πρῶτοι δὲ οἱ ἱππακοντισταί τε αὐτῷ καὶ οἱ Ἀγριάνες καὶ
οἱ τοξόται ἐκδραμόντες, ξυνέμιξαν τοῖς βαρβάροις· αὐ-
7 τὸς δὲ τὴν φάλαγγα ἐν τάξει ἦγεν. Οἱ δ᾽ Ἰνδοὶ τῷ τε
παραλόγῳ ἐκπλαγέντες, καὶ ἅμα ἐν χερσὶ γεγενημένης
τῆς μάχης, ἐγκλίναντες ἔφευγον ἐς τὴν πόλιν· καὶ ἀ-
πέθανον μὲν αὐτῶν ἀμφὶ τοὺς διακοσίους· οἱ δὲ λοιποὶ ἐς
8 τὰ τείχη κατεκλείσθησαν. Καὶ Ἀλέξανδρος προσῆγε
τῷ τείχει τὴν φάλαγγα, καὶ ἐντεῦθεν τοξεύεται ἀπὸ τοῦ
9 τείχους ἐς τὸ σφυρὸν οὐ χαλεπῶς· ἐπαγαγὼν δὲ τὰς μη-
χανὰς τῇ ὑστεραίᾳ τῶν μὲν τειχῶν τι εὐμαρῶς κατέσεισε·
βιαζομένους δὲ ταύτῃ τοὺς Μακεδόνας, ᾗ παρέρρηκτο τοῦ
τείχους, οὐκ ἀτόλμως οἱ Ἰνδοὶ ἠμύνοντο· ὥς τε ταύτῃ μὲν
10 τῇ ἡμέρᾳ ἀνεκαλέσατο τὴν στρατιάν· τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ τῶν
Μακεδόνων αὐτῶν ἡ προσβολὴ καρτερωτέρα ἐγένετο, καὶ
πύργος ἐπήχθη ξύλινος τοῖς τείχεσιν· ὅθεν ἐκτοξεύσαν-
τες οἱ τοξόται καὶ βέλη ἀπὸ μηχανῶν ἀφιέμενα, ἀνέστελ-

Cap. XXVI.

5. τῶν Μακεδόνων τὰ τοξεύματα — utraque vox prior temere vulgo repetitur, nec exſtabat in Optimo, unde nunc rejecta eſt.

9. τι τοῦ τείχους — primam voculam omiſi, quia deeſt in MSS. omnibus, Veneta et Baſileenſi, et quia, ut ſupra jam monui, ſaepe eam Arrianus ſupplendam reliquit.

10. ἀφιέμενα ex Opt. et aliis, etiam primis editis, pro ἀφιέμενοι.

ut caſtra ſc. poneret urbi vicina, non ut impetum faceret in moenia.

5. τὰ τοξεύματα ſc. τῶν πολεμίων.

λον ἐπὶ πολὺ τοὺς Ἰνδούς. Ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὡς βιάσασθαι εἴσω 11
τοῦ τείχους οἷοί τε ἐγένοντο· τῇ δὲ τρίτῃ προσαγαγὼν αὖ-
θις τὴν φάλαγγα, καὶ ἀπὸ μηχανῆς γέφυραν ἐπιβα-
λὼν τοῦ τείχους, ᾗ παρεῤῥωγὸς ἦν, ταύτῃ ἐπῆγε τοὺς ὑ-
πασπιστάς, οἵ περ αὐτῷ καὶ Τύρον ὡσαύτως ἐξεῖλον.
Πολλῶν δὲ ὑπὸ προθυμίας ὠθουμένων, ἄχθος λαβοῦσα 12
μεῖζον ἡ γέφυρα κατεῤῥάγη, καὶ πίπτουσι ξὺν αὐτῇ οἱ
Μακεδόνες· οἱ δὲ βάρβαροι ἰδόντες τὸ γιγνόμενον, λί- 13
θοις τε ξὺν βοῇ ἀπὸ τῶν τειχῶν καὶ τοξεύμασι, καὶ ἄλ-
λῳ ὅτῳ τὶς μετὰ χεῖρας ἔχων ἐτύγχανεν, ἢ ὅτῳ τὶς ἐν
τῷ τότε ἔλαβεν, ἐξηκόντιζον ἐς τοὺς Μακεδόνας· οἱ δὲ καὶ
κατὰ θύρας, αἵ τινες αὐτοῖς κατὰ τὰ μεσοπύργιά μι-
κραὶ ἦσαν, ἐκθέοντες, ἐκ χειρὸς ἔπαιον τεταραγμένους.

XXVII. Ἀλέξανδρος δὲ πέμπει Ἀλκέταν ξὺν τῇ 1
αὐτοῦ τάξει, τούς τε κατατετρωμένους ἀναλαβεῖν, καὶ ὅσοι
προσεμάχοντο ἐπανακαλέσασθαι ὡς ἐπὶ τὰ στρατόπεδον·
καὶ τῇ τετάρτῃ ὡσαύτως ἀπ᾽ ἄλλης μηχανῆς ἄλλη ἐπι-
βάθρα αὐτῷ προσήγετο πρὸς τὸ τεῖχος. Καὶ οἱ Ἰνδοί, 2
τέως μὲν αὐτοῖς ὁ ἡγεμὼν τοῦ χωρίου περιῆν, ἀπεμάχοντο
καρτερῶς· ὡς δὲ βέλει ἀπὸ μηχανῆς τυπεὶς ἀποθνή-
σκει ἐκεῖνος, αὐτῶν τε οἱ μέν τινες πεπτωκότες ἐν τῇ ξυν-
εχεῖ πολιορκίᾳ, οἱ πολλοὶ δὲ τραυματίαι τε καὶ ἀπό-
μαχοι ἦσαν, ἐπεκηρυκεύοντο πρὸς Ἀλέξανδρον. Τῷ δὲ 3
ἀσμένῳ γίνεται ἄνδρας ἀγαθοὺς διασῶσαι· καὶ ξυμ-
βαίνει ἐπὶ τῷδε Ἀλέξανδρος τοῖς μισθοφόροις Ἰνδοῖς, ὡς
καταταχθέντες ἐς τὴν ἄλλην στρατιὰν ξὺν αὐτῷ στρα-
τεύεσθαι. Οἱ μὲν δὴ ἐξῆλθον ξὺν τοῖς ὅπλοις, καὶ 4
κατεστρατοπέδευσαν κατὰ σφᾶς ἐπὶ γηλόφῳ, ὃς ἦν ἀν-
τίῤῥοπος τοῦ τῶν Μακεδόνων στρατοπέδου· νυκτὸς δὲ ἐπε-
νόουν δρασμῷ διαχρησάμενοι ἐς τὰ σφέτερα ἤδη ἀπα-
ναστῆναι, οὐκ ἐθέλοντες ἐναντία αἴρεσθαι τοῖς ἄλλοις

C. XXVII.
Arg. Maſſaga, duce caeſo, capta. Indorum caedes. Bazira oppugnata. Ora capta.

5 Ἰνδοῖς ὅπλα. Καὶ ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, περιστήσας τῆς νυκτὸς τῷ γηλόφῳ τὴν στρατιὰν πᾶσαν, κατακόπτει τοὺς Ἰνδοὺς ἐν μέσῳ ἀπολαβών· τήν τε πόλιν αἱρεῖ κατακράτος, ἐρημωθεῖσαν τῶν προμαχομένων, καὶ τὴν μητέρα τὴν Ἀσσακηνοῦ καὶ τὴν παῖδα ἔλαβεν· ἀπέθανον δὲ ἐν τῇ πάσῃ πολιορκίᾳ τῶν ξὺν Ἀλεξάνδρῳ
6 ἐς πέντε καὶ εἴκοσιν. Ἔνθεν δὲ Κοῖνον μὲν ὡς ἐπὶ Βάζιρα ἐκπέμπει, γνώμην ποιησάμενος, ὅτι μαθόντες τῶν
7 Μασσάγων τὴν ἅλωσιν ἐνδώσουσι σφᾶς αὐτούς. Ἄτταλον δὲ καὶ Ἀλκέταν καὶ Δημήτριον τὸν ἱππάρχην ἐπὶ Ὧρα στέλλει, ἄλλην πόλιν· παραγγείλας περιτειχίζειν
8 τὴν πόλιν, ἔς τ' ἂν ἀφίκηται αὐτός. Καὶ γίγνεται ἐκδρομὴ τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἐπὶ τοὺς ἀμφὶ Ἀλκέταν. Οὐ χαλεπῶς δὲ τρεψάμενοι αὐτοὺς οἱ Μακεδόνες εἴσω τοῦ
9 τείχους ἐς τὴν πόλιν ἀποστρέφουσι. Καὶ Κοίνῳ οὐ προχωρεῖ τὰ ἐν τοῖς Βαζίροις, ἀλλὰ πιστεύοντές γὰρ τοῦ χωρίου τῇ ὀχυρότητι (ὅτι ὑπερύψηλόν τε ἦν καὶ πάντῃ ἀκριβῶς τετειχισμένον) οὐδὲν ξυμβατικὸν ἐνεδίδοσαν. Ταῦτα
10 μαθὼν Ἀλέξανδρος, ὥρμητο μὲν ὡς ἐπὶ Βάζιρα· γνοὺς δὲ, ὅτι τῶν προσοίκων τινὲς βαρβάρων παριέναι ἐς τὰ Ὧρα τὴν πόλιν λαθόντες μέλλουσι, πρὸς Ἀβισάρου ἐπὶ τῷδε

Cap. XXVII.

6. τῶν Ἀσσακηνῶν τὴν ἅλωσιν — urbs, quae expugnata erat, Maſſága vocatur. (c. 26. 1.) Qua capta reliquas ejus regionis urbes, in quibus Ora et Bazira, ſe dedituras ſperat. Emendavi igitur τῶν Μασσάγων. Alludunt Veneta et Baſileenſis, ſcribentes τῶν Μασσακηνῶν.

10. πρὸς Ἀβισσάρου — Sic vulgo ſcribitur hoc nomen, etiam V, 20, 7 ſeqq. 22, 3. Ἀβισάρης, uno σ, V, 29, 6. Ἀμβισάρης V, 8, 4. Βαρισάδης IV, 30, 14. Emendavi, omnibus locis ſcribens Ἀβισάρης; quia uno loco ſaepius id nomen ſic ſcriptum invenitur, et Optimus pro Ἀμβισάρης ſic emendandum jubet. Pro Βαρισάδης idem nomen reſtituendum jam vidit Freinshem.

7. Bene notat Freinshemius ad Curtium: Oritas, quorum mentionem fecit noſter libro ſexto, Gadroſis conterminos, eum incolis hujus urbis non eſſe confundendos.

10. Abiſares erat Indiae montanae rex. V, 8, 4. et frater Aſſacani IV, 30, 9.

ἐςαλμένοι, ἐπὶ τὰ Ὧρα πρῶτον ἦγε. Κοῖνον δὲ ἐπιτει- 11
χίσαι τῇ πόλει τῶν Βαζίρων καρτερόν τι χωρίον προσέ-
ταξε, καὶ ἐν τούτῳ φυλακὴν καταλιπόντα ἀποχρῶσαν,
ὡς μὴ ἄδεια εἴη τοῖς ἐν τῇ πόλει χρῆσθαι τῇ χώρᾳ, αὐ-
τὸν ἄγοντα τῆς ςρατιᾶς τὴν λοιπὴν παρ' αὐτὸν ἰέναι.
Οἱ δ' ἐκ τῶν Βαζίρων, ὡς εἶδον ἀπιόντα ξὺν τῷ πλείςῳ 12
τῆς ςρατιᾶς τὸν Κοῖνον, καταφρονήσαντες τῶν Μακεδό-
νων, ὡς οὐ γενομένων ἂν σφίσιν ἀξιομάχων, ἐπεκθέουσιν
ἐς τὸ πεδίον· καὶ γίγνεται αὐτῶν μάχη καρτερά· καὶ ἐν 13
ταύτῃ πίπτουσι μὲν τῶν βαρβάρων ἐς πεντακοσίους, ἐλή-
φθησαν δὲ ζῶντες ὑπὲρ τοὺς ἑβδομήκοντα· οἱ δὲ λοιποὶ
ἐν τῇ πόλει ξυμφυγόντες βεβαιότερον ἤδη εἴργοντο τῆς
χώρας ὑπὸ τῶν ἐκ τοῦ ἐπιτειχίσματος. Καὶ Ἀλεξάνδρῳ 14
δὲ τῶν Ὥρων ἡ πολιορκία οὐ χαλεπὴ ἐγένετο· ἀλλ' εὐ-
θὺς ἐξ ἐφόδου προσβαλὼν τοῖς τείχεσι, τῆς πόλεως ἐ-
κράτησε· καὶ τοὺς ἐλέφαντας τοὺς ἐγκαταλειφθέντας
ἔλαβε.

XXVIII. Καὶ ταῦτα οἱ ἐν τοῖς Βαζίροις ὡς ἔμα- 1
θον, ἀπογνόντες τὰ σφέτερα πράγματα, ἀμφὶ μέσας
νύκτας τὴν πόλιν ἐκλείπουσιν. Ἔφυγον δ' ἐς τὴν πέτραν,
ὡς δὲ καὶ οἱ ἄλλοι βάρβαροι ἔπραττον. Ἀπολιπόντες
γὰρ τὰς πόλεις ξύμπαντες, ἔφευγον ἐς τὴν πέτραν τὴν

ad Curt. VIII, 13, 1. Blancardi libri habebant Ἀβρισσάδης. Apud Strabonem in contextu edito vocatur Βιασάρης, in MSS. Ἀβισσάρης; a Diodoro 17, 90. Embiſarus.

Cap. XXVIII.

1. Ἀπολιπόντες γὰρ — Voculam γὰρ in nullo MS. conſpexit Gronovius, nec eſt in primis editis. Eidem non temere ſuſpecta ſunt verba: ἔφυγον δ' ἐς τὴν πέτραν et teſtátur, adverſativam δὲ in nullo MS. apparere. Nihil tamen mutare volui.

C. XXVIII.

Arg. Bazira deſerta et reſtituta. Aornus petra. Peucela urbs et Embolima, vicina petrae, quae cum aliis urbibus deduntur.

2 ἐν τῇ χώρᾳ, τὴν Ἄορνον καλουμένην. Μέγα γάρ τι τοῦτο
χρῆμα πέτρας ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἐστί· καὶ λόγος ὑπὲρ
ταύτης κατέχει, οὐδὲ Ἡρακλεῖ τῷ Διὸς ἁλωτὸν γενέσθαι
3 τὴν πέτραν. Εἰ μὲν δὴ καὶ ἐς Ἰνδοὺς ἀφίκετο ὁ Ἡρακλῆς
ὁ Θηβαῖος, ἢ ὁ Τύριος, ἢ ὁ Αἰγύπτιος, ἐς οὐδέτερα ἔχω
ἰσχυρίσασθαι· μᾶλλον δὲ δοκῶ ὅτι οὐκ ἀφίκετο, ἀλλὰ
πάντα γὰρ, ὅσα χαλεπὰ, οἱ ἄνθρωποι ἐς τοσόνδ' ἄρα
αὔξουσιν αὐτῶν τὴν χαλεπότητα, ὡς καὶ τῷ Ἡρακλεῖ
4 ἂν ἄπορα γενέσθαι μυθεύειν. Κἀγὼ ὑπὲρ αὐτῆς τῆς
πέτρας οὕτω γινώσκω, τὸν Ἡρακλέα ἐς κόμπον τοῦ λόγου
5 ἐπιφημίζεσθαι. Τὸν μὲν δὴ κύκλον τῆς πέτρας λέγου-
σιν ἐς διακοσίους σταδίους μάλιστα εἶναι· ὕψος δὲ αὐτῆς,
ἵναπερ χθαμαλώτατον, σταδίων ἕνδεκα· καὶ ἀνάβασιν
6 χειροποίητον μίαν χαλεπήν· εἶναι δὲ καὶ ὕδωρ ἐν ἄκρᾳ
τῇ πέτρᾳ πολὺ, καὶ καθαρὰν πηγὴν ἀνίσχουσαν, ὡς
καὶ ἀποῤῥεῖν ἀπὸ τῆς πηγῆς ὕδωρ· καὶ ὕλην, καὶ γῆν
ἀγαθὴν ἐργάσιμον, ὅσην καὶ χιλίοις ἀνθρώποις ἀπο-
7 χρῶσαν ἂν εἶναι ἐργάζεσθαι. Καὶ ταῦτα ἀκούοντα Ἀ-
λέξανδρον πόθος λαμβάνει ἐξελεῖν καὶ τοῦτο τὸ ὄρος, οὐχ
ἥκιστα ἐπὶ τῷ ἀμφὶ τὸν Ἡρακλέα μύθῳ πεφημισμένῳ.
8 Τὰ μὲν δὴ Ὦρα καὶ τὰ Μάσσαγα φρούρια ἐποίησεν ἐπὶ
9 τῇ χώρᾳ· τὰ Βάζιρα δὲ πόλιν ἐξετείχισε. Καὶ οἱ

4. ὑπὲρ αὐτῆς — ex Opt. pro ὑπὲρ ταύτης.
8. τὰ Βάζιρα δὲ πόλιν ἐξετείχισε] — Urbs illa jam aedificata erat καὶ πάντῃ ἀκριβῶς τετειχισμένη c. 27, 9. nec usquam commemoratur, a Macedonibus vel incolis eam combuſtam eſſe et dele-

1. τὴν Ἄορνον] Credibile non eſt, hoc nomine iſtam petram apud Indos nominatam fuiſſe. Eſt potius a natura loci nomen ſumtum et a Macedonibus datum, quaſi dicerent per hyperbolen: cacumen rupis ita eminet, ut et ab avibus ſuperari nequeat. Numerat Plut. de fort. Alex. pag. 327. inter difficultates ab Alexandro ſuperatas ἄορνα ὕψη. De nomine hoc cf. Freinſh. ad Curt. VIII, 11, 2.

2. Μέγα τοῦτο χρῆμα πέτρας ἐστὶ] i. e. μεγάλη ἐστὶ αὕτη πέτρα. Sic Roxane apud Lucianum vocatur: πάγκαλόν τι χρῆμα παρθένου pro παγκάλη παρθένος.

4. Idem repetit in Hiſt. Ind. 5, 10. Cf. V, 1, 1.

ἀμφὶ Ἡφαιστίωνά τε καὶ Περδίκκαν ἄλλην πόλιν ἐκτειχί-
σαντες (Ὀροβάτις ὄνομα τῇ πόλει ἦν) καὶ φρουρὰν κατα-
λιπόντες, ὡς ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν ᾔεσαν· ὡς δ᾽ ἀφί-
κοντο, ἔπρασσον ἤδη ὅσα ἐς τὸ ζεῦξαι τὸν Ἰνδὸν ὑπὸ Ἀλε-
ξάνδρου ἐτέτακτο. Ἀλέξανδρος δὲ τῆς μὲν χώρας τῆς ἐπὶ 10
τάδε τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ σατράπην κατέστησε Νικάνορα,
τῶν ἑταίρων· αὐτὸς δὲ τὰ μὲν πρῶτα ὡς ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν
ποταμὸν ἦγε, καὶ πόλιν τε Πευκελαῶτιν οὐ πόρρω τοῦ Ἰν-
δοῦ ᾠκισμένην ὁμολογίᾳ παρεστήσατο, καὶ ἐν αὐτῇ φρου-
ρὰν καταστήσας τῶν Μακεδόνων, καὶ Φίλιππον ἐπὶ τῇ
φρουρᾷ ἡγεμόνα. Ὁ δὲ καὶ ἄλλα προσηγάγετο μικρὰ 11
πολίσματα πρὸς τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ ᾠκισμένα· ξυνεί-
ποντο δὲ αὐτῷ Κωφαῖός τε καὶ Ἀσσαγέτης, οἱ ὕπαρ-
χοι τῆς χώρας. Ἀφικόμενος δὲ ἐς Ἐμβόλιμα πόλιν, 12
ἣ ξύνεγγυς τῆς πέτρας τῆς Ἀόρνου ᾤκειτο, Κρατερὸν μὲν
ξὺν μέρει τῆς στρατιᾶς καταλείπει αὐτοῦ, σῖτόν τε ἐς τὴν

tam. In principio vero hujus capitis incolas eam deſeruiſſe narratur, unde conjiciebam: πόλιν ξυνῴκισε, i.e. novam coloniam in eam deduxit, fortaſſe ex circumhabitantibus et ἀπομάχοις Macedonum. Verba iſta ſic ſcripta vide in Plut. Vit. Alex. c. 7. Fortaſſe vero auctor nihil vult, niſi iſtam urbem barbarico quidem modo munitam fuiſſe, at non ſufficienter. Igitur regem juſſiſſe, ut, quum urbem in praeſidium regionis retinere vellet, munitior reddatur. Nam ἐκτειχίζειν πόλιν ſaepe in noſtro ſignificat: urbem munitam reddere, et quidem eo conſilio, ut praeſidium ei impoſitum regionem vicinam ſub imperio retineat. Mox in αὐτῷ ἄλλην πόλιν primam vocem, Optimo exigente, induxi.

10. Πευκελιῶτιν — emendavi: Πευκελαῶτιν, ut ſcriptum eſt hoc nomen bis IV, 22. Proprie vero hoc nomen eſt regionis; nomen urbis ſervatur in Ind. 1, 8. Πευκέλα. Sed etiam alii regionis nomen pro urbe ſcripſerunt, quos vide apud Cellarium T. II. p. 737. Omnes tamen retinent α poſt λ, ſicut etiam Arrianus in Ind. 4, 11., ubi vulgo ſcribitur Πευκελαῖτις, in Optimo Πευκελαιῶτις. cf. Caſaubonus ad Strab. XV. p. 480.

11. Urbem Orobatin reliqui omnes ignorant. *Urbs Orbadari*, quam novit Ptolemaeus, cujus nomen ſimile, trans Indum ſita eſt.

12. *Embolima*, Curtio VIII, 12, 1. *Ecbolima*, ſita, auctore Ptolemaeo, ubi Coas Suaſtum ferens, ſe Indo miſcet.

πόλιν ὡς πλεῖστον ξυνάγειν, καὶ ὅσα ἄλλα ἐς χρόνιον
τριβήν· ὡς ἐντεῦθεν ὁρμωμένους τοὺς Μακεδόνας χρονίῳ
πολιορκίᾳ ἐκτρυχῶσαι τοὺς κατέχοντας τὴν πέτραν, εἰ
13 μὴ ἐξ ἐφόδου ληφθείη. Αὐτὸς δὲ τοὺς τοξότας τε λα-
βὼν, καὶ τοὺς Ἀγριάνας, καὶ τὴν Κοίνου τάξιν, καὶ ἀ-
πὸ τῆς ἄλλης φάλαγγος ἐπιλέξας τοὺς κουφοτάτους τε
καὶ ἅμα εὐοπλοτάτους, καὶ τῶν ἑταίρων ἱππέων ἐς δια-
κοσίους, καὶ ἱπποτοξότας ἐς ἑκατὸν, προσῆγε τῇ πέτρᾳ·
14 καὶ ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ κατεστρατοπεδεύσατο, ἵνα ἐπι-
τήδειον αὐτῷ ἐφαίνετο· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὀλίγον προελθὼν
ὡς πρὸς τὴν πέτραν αὖθις ἐστρατοπεδεύσατο.

1 XXIX. Καὶ ἐν τούτῳ ἧκον παρ' αὐτὸν τῶν προσ-
χώρων τινὲς, σφᾶς τε αὐτοὺς ἐνδιδόντες, καὶ ἡγήσα-
σθαι φάσκοντες ἐκ τῆς πέτρας τὸ ἐπιμαχώτατον, ὅθεν
2 οὐ χαλεπὸν αὐτῷ ἔσεσθαι ἑλεῖν τὸ χωρίον· καὶ ξὺν τού-
τοις πέμπει Πτολεμαῖον τὸν Λάγου τὸν σωματοφύλακα,
τούς τε Ἀγριάνας ἄγοντα καὶ τοὺς ψιλοὺς τοὺς ἄλλους καὶ
τῶν ὑπασπιστῶν ἐπιλέκτους· προστάξας, ἐπειδὰν κα-
ταλάβῃ τὸ χωρίον, κατέχειν μὲν αὐτὸ ἰσχυρᾷ φυλακῇ,
3 οἱ δὲ σημαίνειν ὅτι ἔχεται. Καὶ Πτολεμαῖος ἐλθὼν ὁδὸν
τραχεῖάν τε καὶ δύσπορον, λανθάνει τοὺς βαρβάρους κα-
τασχὼν τὸν τόπον· καὶ τοῦτον χάρακι ἐν κύκλῳ καὶ τά-
φρῳ ὀχυρώσας, πυρσὸν αἴρει ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἔνθεν ὀφθή-
4 σεσθαι ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἔμελλε· καὶ ὤφθη τε ἅμα ἡ
φλὸξ, καὶ Ἀλέξανδρος ἐπῆγε τῇ ὑστεραίᾳ τὴν στρατιάν·
ἀμυνομένων δὲ τῶν βαρβάρων, οὐδὲν πλέον αὐτῷ ὑπὸ
5 δυσχωρίας ἐγίγνετο. Ὡς δὲ Ἀλεξάνδρῳ ἄπορον τὴν
προσβολὴν κατέμαθον οἱ βάρβαροι, ἀναστρέψαντες
6 τοῖς ἀμφὶ Πτολεμαῖον αὐτοὶ προσέβαλλον· καὶ γίνεται

13. λαβὼν — ex Opt. pro vulgato ἀναλαβών. Mox etiam reſtitui ὀλίγον προελθών. Prior vox typorum lapſu exciderat in Gronoviana, et in ſequentibus non erat reſtituta.

C. XXIX. *Arg.* Opera militaria ad expugnandam petram.

αὐτῶν τε καὶ τῶν Μακεδόνων μάχη καρτερὰ, τῶν μὲν
διασπάσαι τὸν χάρακα σπουδὴν ποιουμένων τῶν Ἰνδῶν,
Πτολεμαίου δὲ διαφυλάξαι τὸ χωρίον· καὶ μεῖον σχόντες
οἱ βάρβαροι ἐν τῷ ἀκροβολισμῷ, νυκτὸς ἐπιγενομένης
ἀνεχώρησαν. Ἀλέξανδρος δὲ τῶν Ἰνδῶν τινα τῶν αὐ- 7
τομόλων, πιστόν τε ἄλλως καὶ τῶν χωρίων δαήμονα, ἐπι-
λεξάμενος, πέμπει παρὰ Πτολεμαῖον τῆς νυκτὸς γράμ-
ματα φέροντα τὸν Ἰνδὸν, ἵνα ἐγέγραπτο· ἐπειδὰν αὐ- 8
τὸς προσβάλῃ τῇ πέτρᾳ, τὸν δὲ ἐπιέναι τοῖς βαρβάροις
κατὰ τὸ ὄρος, μηδ᾽ ἀγαπᾶν ἐν φυλακῇ ἔχοντα τὸ χω-
ρίον, ὡς ἀμφοτέρωθεν βαλλομένους τοὺς Ἰνδοὺς ἀμφιβόλους
γίγνεσθαι. Καὶ αὐτὸς ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἄρας ἐκ τοῦ στρα- 9
τοπέδου, προσῆγε τὴν στρατιὰν κατὰ τὴν πρόσβασιν, ᾗ
Πτολεμαῖος λαθὼν ἀνέβη· γνώμην ποιούμενος, ὡς εἰ
ταύτῃ βιασάμενος ξυμμίξοι τοῖς ἀμφὶ Πτολεμαῖον, οὐ
χαλεπὸν ἔτι ἐσόμενον αὐτῷ τὸ ἔργον. Καὶ ξυνέβη οὕτως. 10
Ἔς τε μὲν γὰρ ἐπὶ μεσημβρίαν ξυνειστήκει καρτερὰ μά-
χη τοῖς τε Ἰνδοῖς καὶ τοῖς Μακεδόσιν, τῶν μὲν ἐκβια-
ζομένων ἐς τὴν πρόσβασιν, τῶν δὲ βαλλόντων ἀνιόντας·
ὡς δὲ οὐκ ἀνῆσαν οἱ Μακεδόνες, ἄλλοι ἐπ᾽ ἄλλοις ἐπιόν- 11
τες, οἱ δὲ πρόσθεν ἀναπαυόμενοι, μόγις δὴ ἀμφὶ δεί-
λην ἐκράτησαν τῆς παρόδου, καὶ ξυνέμιξαν τοῖς ξὺν
Πτολεμαίῳ. Ἐκεῖθεν δὲ ὁμοῦ ἤδη γενομένη ἡ στρατιὰ 12
πᾶσα, ἐπήγετο αὖθις ὡς ἐπ᾽ αὐτὴν τὴν πέτραν· ἀλλὰ
γὰρ ἔτι ἄπορος ἦν αὕτη ἡ προσβολή. Ταύτῃ μὲν δὴ τῇ
ἡμέρᾳ τοῦτο τὸ τέλος γίγνεται· ὑπὸ δὲ τὴν ἕω παραγ- 13
γέλλει στρατιώτῃ ἑκάστῳ, κόπτειν χάρακας ἑκατὸν κατ᾽

Cap. XXIX.

7. ἐγέγραπτο pro ἐνεγέγραπτο, ex Opt.

11. μόγις δὴ ex Opt. et aliis pro μόλις ἀμφὶ δ. etc. Mox ex iisdem ſcripſi ὡς ἐπ᾽ αὐτὴν pro ὡς ἐς αὐτήν.

6. τῶν Ἰνδῶν] pertinent haec ad τῶν μὲν, et idem eſt, ac ſi Arrianus ſcripſiſſet: τῶν μὲν Ἰνδῶν διασπάσαι τὸν χάρακα σπουδὴν ποιουμένων, Πτολεμαίου δὲ etc. Sic loqui ſolet Arrianus, ex. c. in Praefat. 3. II, 21, 5. aliisque.

ἄνδρα· καὶ οὗτοι κεκομμένοι ἦσαν, καὶ αὐτὸς ἐχώννυεν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου, ἵνα ἐστρατοπεδευκότες ἦσαν, ὡς ἐπὶ τὴν πέτραν χῶμα μέγα, ἔνθεν τοξεύματά τε ἂν ἐξικνεῖσθαι ἐς τοὺς προμαχομένους δυνατὰ αὐτῷ ἐφαίνετο, καὶ ἀπὸ μηχανῶν βέλη ἀφιέμενα·
14 καὶ ἐχώννυεν αὐτὸ πᾶς τις ἀντιλαμβανόμενος τοῦ ἔργου· καὶ αὐτὸς ἐφειστήκει θεατὴς καὶ ἐπαινέτης τοῦ ξὺν προθυμίᾳ περαινομένου, κολαστὴς δὲ τοῦ ἐν τῷ παραχρῆμα ἐκλιποῦς.

1 XXX. Τῇ μὲν δὴ πρώτῃ ἡμέρᾳ ὡς ἐπὶ στάδιον ἔχωσεν αὐτῷ ὁ στρατός. Ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν, οἵ τε σφενδονῶντες ἐς τοὺς Ἰνδοὺς ἐκ τοῦ ἤδη κεχωσμένου, καὶ ἀπὸ τῶν μηχανῶν βέλη ἀφιέμενα ἀνέστελλε τῶν Ἰνδῶν τὰς ἐκδρομὰς, τὰς ἐπὶ τοὺς χωννύοντας. Καὶ ἐχώννυτο αὐτῷ
2 ἐς τρεῖς ἡμέρας ξυνεχῶς τὰ χωρία. Τῇ τετάρτῃ δὲ βιασάμενοι τῶν Μακεδόνων οὐ πολλοὶ κατέσχον ὀλίγον γήλοφον ἰσόπεδον τῇ πέτρᾳ· καὶ Ἀλέξανδρος, οὐδέν τι ἐλιννύων, ἐπῆγε τὸ χῶμα, ξυνάψαι ἐθέλων τὸ χωννύμενον τῷ γηλόφῳ, ὅν τινα οἱ ὀλίγοι αὐτῷ ἤδη κατεῖχον.
3 Οἱ δ' Ἰνδοὶ πρός τε τὴν ἀδιήγητον τόλμαν τῶν ἐς τὸν γήλοφον βιασαμένων Μακεδόνων ἐκπλαγέντες, καὶ τὸ χῶμα ξυναπτὸν ἤδη ὁρῶντες, τοῦ μὲν ἀπομάχεσθαι ἔτι ἀπείχοντο· πέμψαντες δὲ κήρυκας σφῶν παρ' Ἀλέξανδρον, ἐθέλειν ἔφασκον ἐνδοῦναι τὴν πέτραν, εἰ σφίσιν
4 σπένδοιτο. Γνώμην δὲ πεποίηντο ἐν τῷ ἔτι διαμέλλοντι τῶν σπονδῶν διαγαγόντες τὴν ἡμέραν, νυκτὸς ὡς ἑκάστου
5 διασκεδάννυσθαι ἐπὶ τὰ σφέτερα ἤθη. Καὶ τοῦτο ὡς ἐπύθετο Ἀλέξανδρος, ἐνδίδωσιν αὐτοῖς χρόνον τε ἐς τὴν

C. XXX.

1. Τὰ χωρία ex Opt. pro τὸ χωρίον.
3. κήρυκας — ex Opt. pro κήρυκα.

C. XXX.

Arg. Infelix aſtus incolarum petrae expugnatae. Siſicottus Indus. Alexandri iter ad Indum et prima elephantorum venatio.

ἀποχώρησιν, καὶ τῆς φυλακῆς τὴν κύκλωσιν τὴν πάντη
ἀφελεῖν. Καὶ αὐτὸς ἔμενεν, ἔς τε ἤρξαντο τῆς ἀποχωρή-
σεως· καὶ ἐν τούτῳ ἀναλαβὼν τῶν σωματοφυλάκων καὶ 6
τῶν ὑπασπιστῶν ἐς ἑπτακοσίους, κατὰ τὸ ἐκλελειμμένον
τῆς πέτρας ἀνέρχεται ἐς αὐτὴν πρῶτος, καὶ οἱ Μακεδό-
νες ἄλλος ἄλλῃ ἀνιμῶντες ἀλλήλους ἀνῄεσαν, καὶ οὗτοι 7
ἐπὶ τοὺς ἀποχωροῦντας τῶν βαρβάρων τραπόμενοι ἀπὸ
ξυνθήματος, πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἐν τῇ φυγῇ ἀπέκτειναν·
οἱ δὲ καὶ πεφοβημένως ἀποχωροῦντες, κατὰ τῶν κρημνῶν
ῥίψαντες σφᾶς, ἀπέθανον· εἴχετό τε Ἀλεξάνδρῳ ἡ πέ- 8
τρα, ἡ τῷ Ἡρακλεῖ ἄπορος γενομένη· καὶ ἔθυεν ἐπ'
αὐτῇ Ἀλέξανδρος, καὶ κατεσκεύασε φρούριον, παραδοὺς
Σισικόττῳ ἐπιμελεῖσθαι τῆς φρουρᾶς, ὃς ἐξ Ἰνδῶν μὲν
πάλαι ηὐτομολήκει ἐς Βάκτρα παρὰ Βῆσσον, Ἀλεξάν-
δρου δὲ κατασχόντος τὴν χώραν τὴν Βακτρίαν ξυνεστρά-
τευέ τε αὐτῷ καὶ πιστὸς ἐς τὰ μάλιστα ἐφαίνετο. Ἄρας 9
δ' ἐκ τῆς πέτρας, ἐς τὴν τῶν Ἀσσακανῶν χώραν ἐμβάλ-
λει. Τὸν γὰρ ἀδελφὸν Ἀσσακάνου ἐξηγγέλλετο τούς τε
ἐλέφαντας ἔχοντα καὶ τῶν προσχώρων βαρβάρων πολ-
λοὺς ξυμπεφευγέναι ἐς τὰ ταύτῃ ὄρη. Καὶ ἀφικόμενος 10
εἰς Δύρτα πόλιν, τῶν μὲν ἐνοικούντων οὐδένα καταλαμ-
βάνει, οὐδὲ ἐν τῇ χώρᾳ τῇ πρὸς τῇ πόλει· ἐς δὲ τὴν ὑστε- 11

10. τῶν μὲν οἰκούντων. — Vox οἱ οἰκοῦντες, *incolae*, praeter hunc locum in noſtro non occurrit; ſaepiſſime vero hac ſignificatione οἱ ἐνοικοῦντες. Quod etiam reſtituere non dubitavi, quia aperte praepoſitio ἐν excidit propter praecedens μὲν, quod ſimiliter terminatur.

9. ἐς τὴν τῶν Ἀσσακανῶν χώραν] Iſta igitur petra non ad Aſſacenorum regionem pertinuiſſe videtur; quod miror. Nondum enim Alexandrum in aliam nationem moviſſe proditum eſt. Locus mihi manet obſcurus. Cogitabam de *Aſtacenis*, alia gente, quam cum Aſſacenis Arrianus inter Indum et Cophenem habitare in principio hiſtoriae indicae refert. Sed nihil mutare poſſum ob codicum ſilentium. ταύτῃ] ubi Aſſaceni frater rex erat.

10. Dyrta urbem nemo novit. Eſt vero, ſi omnia ſana, Aſſacenorum, nec procul ab Indo flumine.

ραίαν, Νέαρχόν τε καὶ Ἀντίοχον τοὺς χιλιάρχους τῶν ὑπασπιστῶν ἐκπέμπει· καὶ Νεάρχῳ μὲν τοὺς Ἀγριάνας καὶ τοὺς ψιλοὺς ἄγειν ἔδωκεν. Ἀντιόχῳ δὲ τήν τε αὑτοῦ
12 χιλιαρχίαν, καὶ δύο ἐπὶ ταύτῃ ἄλλας. Ἐστέλλοντο δὲ τά τε χωρία κατοψόμενοι, καὶ εἴ πού τινας τῶν βαρβάρων ξυλλαβεῖν, ἐς ἔλεγχον τῶν κατὰ τὴν χώραν τῶν τε ἄλλων, καὶ μάλιστα δὴ τὰ ἀμφὶ τοὺς ἐλέφαντας ἐμέ-
13 λεν αὐτῷ μαθεῖν. Αὐτὸς δ' ὡς ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν ἤδη ἦγε, καὶ ἡ στρατιὰ αὐτῷ ὡδοποιεῖτο πρόσω ἰοῦσα,
14 ἄπορα ἄλλως ὄντα τὰ ταύτῃ χωρία. Ἐνταῦθα ξυλλαμβάνει ὀλίγους τῶν βαρβάρων, καὶ παρὰ τούτων ἔμαθεν, ὅτι οἱ μὲν ἐν τῇ χώρᾳ Ἰνδοὶ παρὰ Ἀβισάρῃ ἀποπεφευγότες εἶεν· τοὺς ἐλέφαντας δὲ ὅτι αὐτοῦ κατέλιπον νέμεσθαι πρὸς τῷ ποταμῷ τῷ Ἰνδῷ· καὶ τούτους ἡγήσα-
15 σθαί οἱ τὴν ὁδὸν ἐκέλευσεν ὡς ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας. Εἰσὶ δ' Ἰνδῶν πολλοὶ κυνηγέται τῶν ἐλεφάντων, καὶ τούτους σπουδῇ ἀμφ' αὑτὸν εἶχεν Ἀλέξανδρος, καὶ τότε ἐθήρα ξὺν τούτοις τοὺς ἐλέφαντας· καὶ δύο μὲν αὐτῶν ἀπόλλυνται, κατὰ κρημνοῦ σφᾶς ῥίψαντες ἐν τῇ διώξει· οἱ δὲ ἄλλοι ξυλληφθέντες, ἔφερόν τε τοὺς ἀναβάτας, καὶ τῇ
16 στρατιᾷ ξυνετάσσοντο. Ἐπεὶ δὲ καὶ ὕλῃ ἐργασίμῳ ἐνέτυχε παρὰ τὸν ποταμόν, καὶ αὕτη ἐκόπη αὐτῷ ὑπὸ τῆς στρατιᾶς, καὶ ναῦς ἐποιήθησαν, καὶ αὗται κατὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν ἤγοντο, ὡς ἐπὶ γέφυραν, ἥν τινα Ἡφαιστίων καὶ Περδίκκας αὐτῷ ἐξωκοδομηκότες πάλαι ἦσαν.

14. Ἀβισάρῃ — vide ad IV, 27, 10.
15. ἀπόλλυνται ex MSS. pro vulgato ἀπώλοντο.

12. ξυλλαβεῖν] vide notam ad IV, 17, 5. Hoc loco ſuppleri poteſt δύναιντο.

15. De elephantorum nondum domitorum venatione longus eſt Arrianus ipſe in Ind. c. 14.
15. Hic venatur Alexander domitos, unde aliud venationis genus adhibitum vides.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ
ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

I. Ἐν δὲ τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ἥν τινα μεταξὺ τοῦ τε Κωφῆνος καὶ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ἐπῆλθεν Ἀλέξανδρος, καὶ Νύσαν πόλιν ᾠκίσθαι λέγουσι· τὸ δὲ κτίσμα εἶναι Διονύσου· Διόνυσον δὲ κτίσαι τὴν Νύσαν, ἐπεί τε Ἰνδοὺς ἐχειρώσατο, ὅστις δὴ οὗτος ὁ Διόνυσος, καὶ ὁπότε ἢ ὅθεν ἐπ' Ἰνδοὺς ἐστράτευσεν· οὐ γὰρ ἔχω συμβαλεῖν, εἰ ὁ Θηβαῖος 1
2
Διόνυσος, (ὃς ἐκ Θηβῶν ἢ καὶ ἐκ Τμώλου τοῦ Λυδίου ὁρμηθεὶς) ἐπ' Ἰνδοὺς ἧκε στρατιὰν ἄγων, τοσαῦτα μὲν ἔθνη μάχιμα καὶ ἄγνωστα τοῖς τότε Ἕλλησιν ἐπελθών, οὐδὲν δ' αὐτῶν ἄλλο ὅτι μὴ τὸ Ἰνδῶν βίᾳ χειρωσάμενος· πλήν γε δὴ ὅτι οὐκ ἀκριβῆ ἐξεταστὴν χρὴ εἶναι τῶν ὑπὲρ τοῦ θείου ἐκ παλαιοῦ μεμυθευμένων. Τῷ γάρ τοι κατὰ τὸ εἰκὸς 3

ANIMADVERSIONES.

C. I.

Arg. Nyſa urbs, opus Dionyſi. Nyſaeorum legatio ad Alexandrum.

1. μεταξὺ τοῦ τε Κωφῆνος] ergo locum ſuum haec narratio habuiſſet lib. IV, 23. Saltem ét Curtius adventum in hanc urbem ante oppugnationem Maſſagorum deſcripſit VIII, 10, 7 — 18. a quo non diſcedunt Juſt. XII, 7. et Diod. Sic. in Synopſi libri XVII. Noſter rem diſtuliſſe videtur, ne veris fabuloſa immiſceret.

2. ἐκ Θηβῶν ἢ καὶ ἐκ Τμώλου] Thebis natus, ad Tmolum a Hippa ſive Cybele educatus fertur. ὁρμηθεὶς ſc. ἐστράτευσεν.

3. τῷ γάρ τοι etc.] Vertendum: *Etenim ex certa ratione ſuſpicanti, aliqua vera non eſſe, ſi quis appoſuerit narrationi numen, non omnino aliena a vero videntur.* *Gron.* Fidem his de Baccho ſictionibus negat Arrianus etiam in Hiſt. Ind. I, 7. iis narratis adjiciens: ταῦτα μὲν οἱ ποιηταὶ ἐπὶ Διονύσῳ ἐποίησαν, καὶ ἐξηγείσθων αὐτά, ὅσοι λόγιοι Ἑλλήνων ἢ βαρβάρων. Fictiones ſine dubio graecae, non orientales, de Hercule et Baccho apud Indos, occaſionem Macedonibus praebuere, regem cum iſtis numinibus comparandi. Quis enim credat, ea unquam apud Indos fuiſſe, quorum religio et mores cultui iſtorum deorum quam maxime obſtant? Id quod optimus quisque veterum negat. Ex. c. Strabo XV, p. 472 et ſeqq. Megaſthenem quidem, ait, ſidem antiquis de India narra-

ξυντιθέντι οὐ πιστὰ, ἐπειδὰν τὸ θεῖόν τις προσθῇ τῷ λό-
4 γῳ, οὐ πάντη ἄπιστα φαίνεται. Ὡς δ' ἐπέβη τῇ Νύσῃ
Ἀλέξανδρος, ἐκπέμπουσι παρ' αὐτὸν οἱ Νυσαῖοι τὸν κρα-
τιστεύοντα σφῶν (ὄνομα δ' ἦν αὐτῷ Ἄκουφις) καὶ ξὺν αὐ-
τῷ πρέσβεις τῶν δοκιμωτάτων τριάκοντα, δεησομένους
5 Ἀλεξάνδρου ἀφεῖναι τῷ θεῷ τὴν πόλιν· παρελθεῖν τε δὴ
ἐς τὴν σκηνὴν τὴν Ἀλεξάνδρου τοὺς πρέσβεις, καὶ κατα-
λαβεῖν καθήμενον κεκονιμένον ἐκ τῆς ὁδοῦ, ξὺν τοῖς ὅ-
πλοις τοῖς τε ἄλλοις, καὶ τὸ κράνος αὐτῷ περικείμενον,
καὶ τὸ δόρυ ἔχοντα, θαμβῆσαι ἰδόντας τὴν ὄψιν, καὶ
6 πεσόντας ἐς γῆν ἐπὶ πολὺ σιγὴν ἔχειν· ὡς δ' ἐξανέστησέ
τε αὐτοὺς Ἀλέξανδρος, καὶ θαρρεῖν ἐκέλευσε, τότε δὴ
τὸν Ἄκουφιν ἀρξάμενον λέγειν ὧδε· Ὦ βασιλεῦ, δέον-
ταί σου Νυσαῖοι ἐᾶσαι σφᾶς ἐλευθέρους τε καὶ αὐτονό-

NOTAE CRITICAE.

CAP. I. LIB. V.

5. κεκονιμένον ἔτι — poſterior vox, quia deeſt in Optimo, non eſt repetita.

6. ὧδε — ex Opt. et aliis pro vulgato τάδε.

tionibus derogaſſi juſſiſſe, at Herculis res geſtas et Bacchi cum paucis quibusdam credidiſſe, quum reliquorum magna pars interque eos Eratoſthenes, (quod confirmat noſter c. 3, 5.) fabuloſa ea et minime credenda arbitrarentur. Atque omnia iſta de Baccho, Hercule, et Prometheo figmenta eorum eſſe, qui Alexandro adulari ſtuderent, primum ex eo liquere, quod ſcriptores non concordent, ſed alii ea referant, alii ne ullam quidem mentionem faciant. (inter quos etiam Ptolemaeus et Ariſtobulus numerandi ſunt) Neque vero probabile eſſe, res adeo illuſtres et ambitione plenas non eſſe auditas; et ſi eſſent auditae, non videri veroſimile, non fuiſſe memoratu dignas exiſtimatas, praecipue a fide digniſſimis ſcriptorum. Deinde per quos Herculi et Baccho ad Indos transeundum erat, eos nullum certum ſignum habere, quo oſtendant, illos per eam terram tranſiviſſe. etc. Idem Strabo eodem loco pluribus argumentis oſtendere conatur, jam dudum apud Graecos de Bacchi expeditione in orientem traditionem exitiſſe. Nititur praecipue Euripide, qui ſaeculo ante Alexandrum vixit. Unde de Macedonibus nihil dici poteſt, quam fidem eos traditioni addidiſſe. Conferri poteſt St. Croix p. 90. Freinshem. ad Curt. VIII, 10, 11. et Diod. II, 38. cum not. Weſſel.

μους, αἰδοῖ τοῦ Διονύσου. Διόνυσος γὰρ ἐπειδὴ χειρωσά- 7
μενος τὸ Ἰνδῶν ἔθνος, ἐπὶ θάλασσαν ὀπίσω κατήει τὴν
Ἑλληνικήν, ἐκ τῶν ἀπομάχων στρατιωτῶν, οἳ δὴ αὐτῷ
καὶ Βάκχοι ἦσαν, κτίζει τὴν πόλιν τήνδε, μνημόσυνον
τῆς αὐτοῦ πλάνης τε καὶ νίκης τοῖς ἔπειτα ἐσόμενον·
καθάπερ οὖν καὶ σὺ αὐτὸς Ἀλεξάνδρειάν τε ἔκτισας τὴν 8
πρὸς Καυκάσῳ ὄρει, καὶ ἄλλην Ἀλεξάνδρειαν ἐν τῇ Αἰ-
γυπτίων γῇ, καὶ ἄλλας πολλὰς τὰς μὲν ἔκτισας ἤδη,
τὰς δὲ καὶ κτίσεις ἀνὰ χρόνον, οἷα δὴ πλείονα Διονύσου
ἔργα ἀποδειξάμενος. Νύσαν τε οὖν ἐκάλεσε τὴν πόλιν 9
ὁ Διόνυσος ἐπὶ τῆς τροφοῦ τῆς Νύσης, καὶ τὴν χώραν Νυ-
σαίαν· τὸ δ' ὄρος ὅ, τι περ πλησίον ἐστὶ τῆς πόλεως, καὶ
τοῦτο Μηρὸν ἐπωνόμασε Διόνυσος, ὅτι δὴ κατὰ τὸν μῦ-
θον ἐν μηρῷ τῷ τοῦ Διὸς ηὐξήθη. Καὶ ἐκ τούτου ἐλευθέραν 10
τε οἰκοῦμεν τὴν Νύσαν, καὶ αὐτοὶ αὐτόνομοι, καὶ ἐν κόσ-
μῳ πολιτεύοντες· τῆς δ' ἐκ Διονύσου οἰκίσεως, καὶ τόδε 11
σοι γενέσθω τεκμήριον· κιττὸς γάρ, οὐκ ἄλλῃ τῆς Ἰνδῶν
γῆς φυόμενος, παρ' ἡμῖν φύεται.

II. Καὶ ταῦτα πάντα Ἀλεξάνδρῳ πρὸς θυμοῦ 1
ἐγίγνετο ἀκούειν, καὶ ἤθελε πιστὰ εἶναι τὰ ὑπὲρ τοῦ Διο-

7. ἐσόμενον ex iisdem et Veneta ac Baſil. pro ἐσομένην. Mox ex Opt. et aliis ſcripſi Αἰγυπτίων pro Αἰγύπτῳ.

7. Βάκχοι] hoc nomine non Bacchus tantum appellatur, ſed ejus cultores, quoque, et qui hujus numine aguntur. *R.*

9. ηὐξήθη] Curtius rem convertit, fabulam, Bacchum femine Iovis celatum, natam eſſe ex non intellecto nomine montis. Sed veroſimillimum mihi eſt, cum Hemſterhuſio, iſtam fabellam ex more loquendi orientalium natam, quibus ex femore ſati et liberi idem ſignificant. De fabella ipſa adeas mythographos, praecipue Apollodorum cum Heynii notis, Freinshem. ad Curt. VIII, 10, 12. Arr. Hiſt. Ind. c. 7 ſeqq. Strabonem l. l. Diodorum II, 38. ibique de monte Mero notam P. Weſſel. et St. Croix pag. 313 ſeqq.

11. Fidem addit Diod. Sic. I, 19. *Gron.*

C. II.

Arg. Indulgentia Alexandri, ac libertas Nyſae firmata. Hedera indica. Sacrificium et epulum in Bacchi honorem.

νύσου τῆς πλάνης μυθευόμενα· καὶ κτίσμα εἶναι Διονύσου
τὴν Νύσαν ἤθελεν, ὡς ἤδη τε ἥκειν αὐτὸς ἔνθα ἦλθε
2 Διόνυσος, καὶ ἐπέκεινα ἐλθεῖν Διονύσου· οὐδ' ἂν Μακεδό-
νας τὰ πρόσω ἀπαξιῶσαι συμπονεῖν οἱ ἔτι κατὰ ζῆλον
τῶν Διονύσου ἔργων· καὶ δίδωσιν ἐλευθέρους τε εἶναι τοὺς
3 οἰκήτορας τῆς Νύσης, καὶ αὐτονόμους. Ὡς δὲ καὶ τοὺς
νόμους ἐπύθετο αὐτῶν, καὶ ὅτι πρὸς τῶν ἀρίστων τὸ πο-
λίτευμα ἔχεται, ταῦτά τε ἐπήνεσε, καὶ ἠξίωσε τῶν τε
ἱππέων οἱ ξυμπέμψαι ἐς τριακοσίους, καὶ τῶν προεστώ-
των τοῦ πολιτεύματος (ἦσαν δὲ καὶ αὐτοὶ τριακόσιοι) ἑ-
κατὸν τοὺς ἀρίστους ἐπιλεξάμενος· Ἄκουφιν δὲ εἶναι τὸν ἐ-
πιλεγόμενον, ὅντινα καὶ ὕπαρχον τῆς χώρας τῆς Νυσαί-
4 ας κατέστησεν αὐτός. Τὸν δὲ Ἄκουφιν ταῦτα ἀκούσαντα
ἐπιμειδιάσαι λέγεται τῷ λόγῳ· καὶ Ἀλέξανδρον ἐρέ-
σθαι, ἐφ' ὅτῳ ἐγέλασεν· ἀποκρίνασθαι δ' Ἄκουφιν·
Καὶ πῶς ἄν, ὦ βασιλεῦ, μία πόλις ἑκατὸν ἀνδρῶν ἀ-
5 γαθῶν ἐρημωθεῖσα, ἔτι καλῶς πολιτεύοιτο· ἀλλὰ σύ,
εἴ σοι μέλει Νυσαίων, τοὺς ἱππέας μὲν ἄγεσθαι τοὺς
τριακοσίους, καὶ ἔτι τούτων πλείονας· ἀντὶ δ' ἑκατόν, οὕς-
τινας τοὺς ἀρίστους ἐπιλέξαι σὺ κελεύεις, διπλασίους τῶν
ἄλλων τῶν κακῶν ἄγεσθαι, ἵνά σοι καὶ αὖθις ἀφικο-

Cap. II.

5. *καὶ εἰ βούλει ἔτι τούτων πλείονας* — Voces *εἰ βούλει* non ſunt in Optimo, ideoque nunc ejectae. Ex eodem mox ſcripſi *ἵνά σοι* pro *ὥς σοι*. Idem etiam habet *τῶν κακίων*, fortaſſe pro *κακιόνων*, ut advertit Gronovius.

2. *οὐδ' ἂν Μακεδόνας*] *neque enim Macedonas longinquiorem adhuc cum eo militiam amplius detrectaſſe. Gron.*

3. *Ἄκουφιν δὲ εἶναι τὸν ἐπιλεγόμενον*] *Acuphin autem* voluit *eum eſſe*, *qui* illos *deligeret. Raph.* Illos nempe trecentos ex reliquis civibus, et centum principes, quos popoſcerat Alexander, fortaſſe ut ſint loco obſidum. Quos enim, quum deinde, probato Acuphis ſermone, non amplius peteret, miſit tamen Acuphis filium et ex filia nepotem. Verbum *ἐπιλεξάμενος* verte *deligere jubens.* Sic latini: pontem exſtruxit, pro: pontem exſtrui juſſit. Probatur hoc ſequentibus: *οὕςτινας τοὺς ἀρίστους ἐπιλέξαι σὺ κελεύεις.*

5. *ἄγεσθαι*] Infinitivus loco imperativi, ut IV, 20, 6. *Raph.*

μένων δεῦρο ἐν τῷ αὐτῷ τούτῳ κόσμῳ φανείη ἡ πόλις. Ταῦτα λέγοντα (λέγειν γὰρ δόξαι φρόνιμα) πεῖσαι Ἀλέξανδρον. 6 Καὶ τοὺς μὲν ἱππέας ξυμπέμπειν οἱ ἐκέλευσε· τοὺς δὲ ἑκατὸν τοὺς ἐπιλέκτους μηκέτι αἰτῆσαι, ἀλλὰ μηδ' ἀντ' αὐτῶν ἄλλους· τὸν δὲ παῖδα ἄρα τοῦ Ἀκούφιος, καὶ τῆς θυγατρὸς τὸν παῖδα ξυμπέμψαι αὐτῷ Ἄκουφιν.

7 Ἀλέξανδρον δὲ πόθος ἔλαβεν ἰδεῖν τὸν χῶρον, ὅπου τινὰ ὑπομνήματα τοῦ Διονύσου οἱ Νυσαῖοι ἐκόμπαζον, ἐλθεῖν τε ἐς τὸ ὄρος τὸν Μηρὸν ξὺν τοῖς ἑταίροις ἱππεῦσι καὶ τῷ πεζικῷ ἀγήματι, καὶ ἰδεῖν κισσοῦ τε ἀνάπλεων καὶ δάφνης τὸ ὄρος, καὶ ἄλση παντοῖα· καὶ ἰδεῖν σύσκιον, καὶ θήρας ἐν αὐτῷ εἶναι θηρίων παντοδαπῶν· 8 καὶ τοὺς Μακεδόνας ἡδέως τὸν κισσὸν ἰδόντας, οἷα δὴ διὰ μακροῦ ὀφθέντα (οὐ γὰρ εἶναι ἐν τῇ Ἰνδῶν χώρᾳ κισσόν, οὐδ' ἵναπερ αὐτοῖς ἄμπελοι ἦσαν) στεφάνους σπουδῇ ἀπ' αὐτοῦ ποιεῖσθαι, ὡς καὶ στεφανώσασθαι εἶχον, ἐφυμνοῦντας, καὶ Διόνυσόν τε καὶ τὰς ἐπωνυμίας τοῦ θεοῦ ἀνακαλοῦντας· θῦσαί τε αὐτοῦ Ἀλέξανδρον τῷ Διονύσῳ, καὶ εὐωχηθῆναι ὁμοῦ τοῖς ἑταίροις. 9 Οἱ δὲ καὶ ταῦτα ἀνέγραψαν (εἰ δή τῳ πιστὰ καὶ ταῦτα) πολλοὺς τῶν ἀμφ' αὐτὸν τῶν

6. Voces τοῦ Ἀκούφιος cave ne pro gloſſemate habeas. Similia exempla vide Praefat. 3. I, 5, 7. I, 15, 6. II, 21, 9. IV, 3, 16. 29, 6.

9. ταῦτα ἀνέγραψαν ex Opt. pro τάδε ἀνέγρ. Mox pro corrupta lectione vulgata στεφανομένους, ſcripſi, ut bene emendat Raphelius, ἐστεφανωμένους, ut loquitur etiam auctor VI, 28, 1.

7. ἐλθεῖν τε etc.] Recta oratio mutatur in obliquam, quod multis locis fit in Arriano. *Raph.*

8. ὡς καὶ στεφανώσασθαι εἶχον] Hoc indicat vel: eam copiam hederae fuiſſe, ut potuerint inde capita coronis ornare, vel; ideo eos ſtudioſe feciſſe coronas, ut etiam liceret eos, qui hymnum peragerent, ſive omnes, ſive nonnullos coronare. *Gron.* Prius praefero. De vitibus in monte Mero Strabo XV. p. 473. dicit, earum fructum ad maturitatem non venire. Racemum enim, priusquam matureſcat, propter imbrium abundantiam defluere.

τὰς ἐπωνυμίας.] quales ſunt Lyaeus, Evan, Bromius, Iacchus, Lenaeus. *Raph.*

οὐκ ἠμελημένων Μακεδόνων, τῷ τε κισσῷ ἐστεφανωμένους, καὶ ὑπὸ τῇ κατακλίσει τοῦ θεοῦ κατασχεθῆναί τε πρὸς τοῦ Διονύσου, καὶ ἀνευάσαι τὸν θεὸν, καὶ βακχεῦσαι.

1 III. Καὶ ταῦτα ὅπως τις ἐθέλοι ὑπολαβὼν ἀπι-
στείτω ἢ πιστευέτω. Οὐ γὰρ ἔγωγε Ἐρατοσθένει τῷ Κυ-
ρηναίῳ πάντῃ ξυμφέρομαι, ὃς λέγει πάντα, ὅσα ἐς τὸ
θεῖον ἀναφέρεται ἐκ Μακεδόνων, πρὸς χάριν τὴν Ἀλε-
2 ξάνδρου ἐς τὸ ὑπέρογκον ἐπευφημηθῆναι. Καὶ γὰρ καὶ
σπήλαιον λέγει ἰδόντας ἐν Παραπαμισάδαις τοὺς Μακε-
δόνας, καί τινα μῦθον ἐπιχώριον ἀκούσαντας, ἢ καὶ
αὐτοὺς ξυνθέντας, φημίσαι, ὅτι τοῦτο ἄρα ἦν τοῦ Προμη-
θέως τὸ ἄντρον, ἵνα ἐδέδετο· καὶ ὁ ἀετὸς ὅτι ἐκεῖσε ἐ-
φοίτα, δαισόμενος τῶν σπλάγχνων τοῦ Προμηθέως· καὶ
Ἡρακλῆς ὅτι ἐκεῖσε ἀφικόμενος, τόν τε ἀετὸν ἀπέ-
3 κτεινε, καὶ τὸν Προμηθέα τῶν δεσμῶν ἀπέλυσε· τὸν δὲ
Καύκασον τὸ ὄρος ἐκ τοῦ Πόντου ἐς τὰ πρὸς ἕω μέρη τῆς
γῆς καὶ τὴν Παραπαμισάδα χώραν, ὡς ἐπὶ Ἰνδοὺς με-
τάγειν τῷ λόγῳ τοὺς Μακεδόνας, Παραπάμισον ὄντα τὸ

9. ἀνευάσαι] Non poteſt melius converti, quam ex Iuſtino: *ſacris deum ululatibus clamaſſe*, aut *venerari deum* ex Livio 1, 5. Aut ſi proprie malis *Evoe* et *Bacche clamaſſe*. Suidas ait: ἀνευάσαι — τὸ εὐοῖ ᾄσαι. Ἔστι δὲ τοῦτο ὕμνος εἰς Διόνυσον. *Gron.* ἡ κατάκλισις τοῦ θεοῦ eſt; epulum in dei honorem.

C. III.

Arg. Antrum Promethei. Taxilis facilitas in recipiendo Alexandro.

1. ὃς λέγει] Senſus eſt: qui auctor eſt, omnia, quae numini cuidam tribuebantur a Macedonibus, tanquam ab eo profecta, eam ob cauſam numini tributa eſſe, ut ea immenſe, ſive quam maxime poſſent, laudarent, eaque re Alexandro gratificarentur. — Ad hunc locum haec ſententia ſic applicanda eſt: Alexander et amici inter epulas ebrietate et clamoribus ſublatis excelluerant; quod factum in gratiam Alexandri ita narrabant, ut dictitarent, a numine fuiſſe correptos, itaque eos crimine intemperantiae abſolverent.

3. ἐκ τοῦ Πόντου] ſurgit enim a Ponto Euxino Caucaſus, vel certe inter illum et mare Hyrcanium procurrit. Ab illo igitur Ponto Macedones Caucaſum ſermonibus ſuis in partes terrae orientales verſus Indos transferebant. Confer V, 5, 2. 3. *Raph.*

ὄρος αὐτοὺς καλοῦντας Καύκασον, τῆς Ἀλεξάνδρου ἕνεκα
δόξης, ὡς ὑπὲρ τὸν Καύκασον ἄρα ἐλθόντα Ἀλέξανδρον·
ἔν τε αὐτῇ τῇ Ἰνδῶν γῇ βοῦς ἰδόντας ἐγκεκαυμένας ῥόπα- 4
λον, τεκμηριοῦσθαι ἐπὶ τῷδε, ὅτι Ἡρακλῆς ἐς Ἰνδοὺς
ἀφίκετο. Ὅμοια δὲ καὶ ὑπὲρ Διονύσου τῆς πλάνης ἀπι- 5
στεῖ Ἐρατοσθένης· ἐμοὶ δ' ἐν μέσῳ κείσθων οἱ ὑπὲρ τούτων
λόγοι. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποτα- 6
μὸν, καταλαμβάνει γέφυράν τε ἐπ' αὐτῷ πεποιημένην
πρὸς Ἡφαιστίωνος, καὶ πλοῖα πολλὰ μὲν σμικρότερα,
δύο δὲ τριακοντόρους, καὶ παρὰ Ταξίλου τοῦ Ἰνδοῦ δῶρα 7
ἥκοντα ἀργυρίου μὲν τάλαντα ἐς διακόσια, ἱερεῖα δὲ βοῦς
μὲν τρισχιλίους, πρόβατα δὲ ὑπὲρ μύρια, ἐλέφαντας δὲ
ἐς τριάκοντα· καὶ ἱππεῖς δὲ ἑπτακόσιοι αὐτῶν Ἰνδῶν ἐς 8
ξυμμαχίαν παρὰ Ταξίλου ἧκον· καὶ τὴν πόλιν Τάξιλα,
τὴν μεγίστην μεταξὺ Ἰνδοῦ τε ποταμοῦ καὶ Ὑδάσπου, ὅτι
αὐτῷ Ταξίλης ἐνδίδωσιν. Ἐνταῦθα θύει Ἀλέξανδρος 9
τοῖς θεοῖς ὅσοις αὐτῷ νόμος, καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικὸν
καὶ ἱππικὸν ἐπὶ τῷ ποταμῷ, καὶ γίγνεται αὐτῷ ἐπὶ τῇ
διαβάσει τὰ ἱερά.

4. ῥόπαλον] cf. Ind. 5, 12. „Apud Sibas quoque indicam gentem, quod eos pellibus amictos conſpexerant, ab Herculis expeditione relictos eſſe Sibas diſſerebant. Siquidem et clavam geſtant Sibae, et bubus clavae notam inurunt, atque hoc ad memoriam clavae Herculis retulerunt.“

5. κείσθων] attica ſyncope pro κείσθωσαν. *Raph.*

6. cf. IV, 23, 9. 10. 30, 16.

8. ὅτι αὐτῷ Ταξίλης ἐνδίδωσιν] Subintelligendum puto commodum verbum, quale eſt: *cognovit* quod ipſi Taxiles dederet. *Raph.* Freinshemius ad Curt. VIII, 12. nomen *Taxiles* datum eſſe docet ex more Indorum ab urbe capitali, quod exemplis probat. Proprium enim ejus regis nomen ſcripſit Curtius: *Omphis*, Diodorus XVII, 86. *Mophis*. cf. Strabo lib. XV. p. 480. et Plut. V. Alex. c. 59. qui Taxilis regionem non minorem fuiſſe Aegypto auctores ſunt, et fertiliſſimam.

1 IV. Ὁ δ' Ἰνδὸς ποταμὸς ὅτι μέγιστος ποταμῶν
ἐστι τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν τε καὶ τὴν Εὐρώπην, πλὴν
2 Γάγγου, καὶ τούτου Ἰνδοῦ ποταμοῦ· καὶ ὅτι αἱ πηγαὶ εἰσὶν
αὐτῷ ἐπὶ τάδε τοῦ ὄρους τοῦ Παραπαμίσου ἢ Καυκάσου·
καὶ ὅτι ἐκδίδωσιν εἰς τὴν μεγάλην θάλασσαν τὴν κατὰ
3 Ἰνδοὺς, ὡς ἐπὶ νότον ἄνεμον· καὶ ὅτι δίστομός ἐστιν ὁ
Ἰνδὸς, καὶ αἱ ἐκβολαὶ αὐτοῦ ἀμφότεραι τεναγώδεις, καθάπερ αἱ πέντε τοῦ Ἴστρου· καὶ ὅτι Δέλτα ποιεῖ καὶ αὐτὸς
ἐν τῇ Ἰνδῶν γῇ, τῷ Αἰγύπτου Δέλτα παραπλήσιον, καὶ
4 τοῦτο Πάταλα καλεῖται τῇ Ἰνδῶν φωνῇ· ταῦτα μὲν ὑπὲρ
τοῦ Ἰνδοῦ, τὰ μάλιστα οὐκ ἀμφίλογα, καὶ ἐμοὶ ἀναγεγράφθω· ἐπεὶ καὶ ὁ Ὑδάσπης, καὶ Ἀκεσίνης, καὶ Ὑδραώτης, καὶ Ὕφασις, καὶ οὗτοι Ἰνδοὶ ποταμοὶ ὄντες, τῶν μὲν ἄλλων τῶν Ἀσιανῶν ποταμῶν πολύ τι κατὰ μέγεθος ὑπερφέρουσι· τοῦ δὲ Ἰνδοῦ μείονες εἰσὶ καὶ πολὺ δὴ

Cap. IV.

1. Sectiones tres primae hujus capitis a verbis ὁ δ' Ἰνδὸς ποταμὸς usque ad καλεῖται τῇ Ἰνδῶν φωνῇ a Gronovio adnexae erant capiti tertio, idque repetitur in editionibus ſequentibus. Sed non fuere diſtrahendae ab altero periodi membro, quod eſt in ſectione quarta. Conſtructio enim eſt: ταῦτα, nempe ὅτι ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς μέγιστος ποταμῶν ἐστι (et cetera usque ad καλεῖται τῇ Ἰνδῶν φωνῇ) τὰ μάλιστα οὐκ ἀμφίλογα, (hae voces quatuor ſunt appoſitio ad ταῦτα.) καὶ ἐμοὶ ἀναγεγράφθω ὑπὲρ τοῦ Ἰνδοῦ.

3. τῷ Αἰγύπτου Δέλτα — ex Opt. pro τῷ Αἰγυπτίῳ Δέλτα.

4. τοῦ δὲ Ἰνδοῦ μείονες ex Opt. pro τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ δὲ μείονες.

C. IV.

Arg. Indus fluvius. Plura de Indiae fluviis et memorabilibus. Indi laudati et cum veteribus Perſis comparati.

2. ἐπὶ τάδε τοῦ ὄρους] i. e. in ea Paropamiſi parte, quae ab India occaſum verſus ſita eſt. Idem tradit Plin. VI, 20. „in jugo Caucaſi montis, quod vocatur Paropamiſus adverſus ſolis ortum effuſus, i. e. fontes e Paropamiſo (primo) orientem verſus labuntur. Non vero contradicit noſter, ſi Ind. 3, 2. Indi fontes in monte Tauro ponit. Declaraverat enim ibidem 2, 3. Taurum in ea regione Paropamiſum vocari.

3. Πάταλα] vide VI, 17, 4. καλεῖται ſc. ὅτι.

4. πολὺ δὴ μείονες] poterat adjungere, quia omnes in Indum effunduntur. De hiſce fluviis multa dicuntur in ſeqq. cf. 6, 11. et Ind. c. 4. 5.

μείονες, ὅπου καὶ αὐτὸς ὁ Ἰνδὸς τοῦ Γάγγου. Κτησίας μὲν 5
(εἰ δή τῳ ἱκανὸς καὶ Κτησίας ἐς τεκμηρίωσιν) ἵνα μὲν
στενώτατος αὐτὸς αὑτοῦ ὁ Ἰνδός ἐστι, τεσσαράκοντα στα-
δίους ὅτι διέχουσιν αὐτῷ αἱ ὄχθαι· ἵνα δὲ πλατύτατος,
καὶ ἑκατόν· τὸ πολὺ δ' εἶναι αὐτοῦ τὸ μέσον τούτοιν. Τοῦ- 6
τον τὸν ποταμὸν Ἰνδὸν ὑπὸ τὴν ἕω διέβαινε ξὺν τῇ στρατιᾷ
Ἀλέξανδρος ἐς τῶν Ἰνδῶν τὴν γῆν· ὑπὲρ ὧν ἐγὼ οὔτε οἷς 7
τισι νόμοις διαχρῶνται ἐν τῇδε τῇ ξυγγραφῇ ἀνέγραψα,
οὔτε ζῶα εἰ δή τινα ἄτοπα ἡ χώρα αὐτοῖς ἐκφέρει, οὔτε
ἰχθύας ἢ κήτη ὅσα ἢ οἷα ὁ Ἰνδὸς, ἢ ὁ Ὑδάσπης, ἢ ὁ
Γάγγης, ἢ ἄλλοι Ἰνδῶν ποταμοὶ φέρουσιν, οὐδὲ τοὺς
μύρμηκας, τοὺς τὸν χρυσὸν σφίσιν ἐργαζομένους, οὐδὲ
τοὺς γρύπας τοὺς φύλακας, οὐδὲ ὅσα ἄλλα ἐφ' ἡδονῇ 8
μᾶλλόν τι πεποίηται, ἢ ἐς ἀφήγησιν τῶν ὄντων· ὡς

5. Κτησίας μὲν — Sic ſcripſi ex MStis plurimis pro Καὶ Κτησίας.

5. cf. V, 20, 16.

7. ἄτοπα] De moribus Indorum pluribus locis in Hiſt. Ind. loquitur, cum quibus conferri poteſt Curt. VIII, 9. Iſta animalia ἄτοπα, quae Curt. l. l. animalia *inuſitata caeteris gentibus* vocat, deſcribuntur in Ind. c. 15. Sunt ea *tigris*, quam Indi narraverant magnitudine eſſe maximi equi, maxima vero velocitate et robore; *pſittacus*, vocem humanam exprimens; *ſimiae* permagnae et pulchrae; *ſerpentes* longitudine circiter XVI. cubitorum, ac multo adhuc majores, quorum tamen morſibus medici Indorum mederi poterant; *formicae*, quarum pelles ſe vidiſſe Nearchus ſcripſit. Megaſthenes audierat, eas aurum e terra effodere, non quidem auri ipſius cauſa, ſed ut ſibi antra parent. Eſſe eas vulpibus majores, et terram effodere auro miſtam, et ex ea Indis fieri aurum. De formicis dubitat Arrianus; pſittaci vero et ſimiae ejus tempore ſatis notae erant. Flumina indica alunt crocodilos reliquosque piſces ac balaenas, quas Nilus, etiam, ſi Oneſicrito fides, equum fluviatilem. Ind. c. 6, 7. De gryphibus, ſeptentrionem verſus ſupra Arimaſpos aurum cuſtodientibus vide Herodot. III, 116, IV, 13. et deſcriptionem indicorum in excerptis ex Cteſiae indicis cap. 12. „Multi et ſpatioſi montes aurum ſuggerunt, quos incolunt gryphes, aves quadrupedes, lupi magnitudine, cruribus et unguibus leoninis, qui pennas in pectore rubras, in reliquo corpore nigras habent.“ Apud eundem de multis aliis ejusmodi rebus ſcriptum eſt, ſicut et apud Strabonem libr. XV.

τάγε κατ' Ἰνδοὺς ὅσα ἂν ἄτοπα ψεύσωνται, οὐκ ἐξε-
9 λεγχθησόμενα πρὸς οὐδαμῶν. Ἀλλὰ Ἀλέξανδρος γὰρ
καὶ οἱ ξὺν τούτῳ στρατεύσαντες τὰ πολλὰ ἐξήλεγξαν,
10 ὅσα γε μὴ καὶ αὐτῶν ἔστιν οἳ ἐψεύσαντο. Ἀχρύσους τε
εἶναι Ἰνδοὺς ἐξήλεγξαν, ὅσους τε δὴ Ἀλέξανδρος ξὺν τῇ
στρατιᾷ ἐπῆλθε (πολλοὺς δὲ ἐπῆλθε) καὶ ἥκιστα χλιδῶν-
11 τας κατὰ τὴν δίαιταν· ἀλλὰ μεγάλους μὲν τὰ σώματα,
οἵους μεγίστους τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν, πενταπήχεις τοὺς
πολλούς, ἢ ὀλίγον ἀποδέοντας· καὶ μελαντέρους τῶν ἄλ-
λων ἀνθρώπων, πλὴν Αἰθιόπων, καὶ τὰ πολέμια πολύ
τι γενναιοτάτους, τῶν γε δὴ τότε ἐποίκων τῆς Ἀσίας.
12 Τὸ γὰρ Περσῶν τῶν πάλαι, ξὺν οἷς ὁρμηθεὶς ὁ Κῦρος ὁ
Καμβύσου Μήδους τε τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀσίας ἀφείλετο,
καὶ ἄλλα ἔθνη τὰ μὲν κατεστρέψατο, τὰ δὲ προσχωρή-
σαντά οἱ ἑκόντα κατέσχεν, οὐκ ἔχω ἀτρεκῶς ὥς γε δὴ
13 πρὸς τὰ Ἰνδῶν ξυμβαλεῖν· καὶ γὰρ καὶ Πέρσαι τότε
πένητές τε ἦσαν, καὶ χώρας τραχείας οἰκήτορες, καὶ
νόμιμα σφίσιν ἦν, οἷα ἐγγύτατα εἶναι τῇ Λακωνικῇ
14 παιδεύσει· τὸ δὲ τραῦμα τὸ γενόμενον Πέρσαις ἐν τῇ
Σκυθικῇ γῇ, οὐδὲ τοῦτο ἔχω ἀτρεκῶς ξυμβαλεῖν, πότερα
δυσχωρίαις ξυνενεχθεῖσιν, ἢ τινὶ ἄλλῃ Κύρου ἁμαρτίᾳ
ξυνέβη, ἢ Σκυθῶν γε τῶν ταύτῃ κακίους τὰ πολέμια
Πέρσαι ἦσαν.

9. *οἱ ξὺν τούτῳ* ex MSS. omnibus, pro *οἱ ξὺν αὐτῷ*.

9. *ὅσα γε μὴ* etc.] *niſi quae etiam illorum quidam mentiti ſunt*, terint, dubium non eſſe. Indis autem qua ratione comparandi ſint, ſibi non ſatis liquere. *Raph.*

11. *τῶν γε δὴ τότε ἐποίκων*] *illorum utique, qui tunc Aſiam incolebant*, aetate nempe Alexandri. *Raph.*

12. *ὥς γε δὴ πρὸς τὰ Ἰνδῶν*] *cum Indis, certe quidem.* Quaſi diceret, quin aliis populis bellica virtute Perſae praeſti-

13. Quae hic dicuntur, petita ſunt ex Xenophontis Cyropaedia lib. I. et VII. et ejusdem libello de Lacedaem. republica. *Raph.*

εἶναι] pleonaſtice, ut ſaepe.

V. Ἀλλ' ὑπὲρ Ἰνδῶν ἰδίᾳ μοι γεγράψεται, ὅσα 1
πιστότατα ἐς ἀφήγησιν οἵ τε ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατεύσαντες, καὶ ὁ ἐκπεριπλεύσας τῆς μεγάλης θαλάσσης τὸ κατ' Ἰνδοὺς Νέαρχος,* ἐπὶ δὲ ὅσα Μεγασθένης τε καὶ Ἐρατοσθένης δοκίμω ἄνδρε ξυνεγραψάτην·* καὶ νόμιμα ἅττα Ἰνδοῖς ἐστι, καὶ εἰ δή τινα ἄτοπα ζῶα αὐτόθι φύεται, καὶ τὸν παράπλουν αὐτὸν τῆς ἔξω θαλάσσης. Νῦν 2
δ' ὅσον ἐς τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα ἀποχρῶν ἐφαίνετο, τοσόνδε μοι ἀναγεγράφθω. τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος ἀπείργειν τὴν Ἀσίαν, ἀρχόμενον μὲν ἀπὸ Μυκάλης τῆς καταντικρὺ Σάμου τῆς νήσου ὄρους, ἀποτεμνόμενον δὲ τήν τε Παμφύλων καὶ Κιλίκων γῆν, ἔνθεν μὲν ὡς ἐς Ἀρμενίαν παρήκειν· ἀπὸ δ' Ἀρμενίων ὡς ἐπὶ Μηδίαν παρὰ Παρθυαίους τε καὶ Χωρασμίους· κατὰ δὲ Βακτρίους ξυμβάλλειν τῷ 3
Παραπαμίσῳ ὄρει, (ὃ δὴ Καύκασον ἐκάλουν οἱ Ἀλεξάνδρῳ ξυστρατεύσαντες Μακεδόνες [ὡς μὲν λέγεται] τὰ

Cap. V.

3. οἱ Ἀλεξάνδρῳ ξυστρατ. ex Opt. et duobus. Vulgatum eſt οἱ ξὺν Ἀλεξ. ξυστρατεύσαντες.

C. V.

Arg. Promiſſio ſcripti de Indis. Tauri initium ac progreſſus. Falſum Caucaſi nomen. Fluvii ex eo manantes.

1. ἰδίᾳ] in libello, qui inſcriptus eſt: Ἀῤῥιανοῦ Ἰνδικὴ ſc. συγγραφὴ, cujus prior pars deſcriptionem continet memorabilium Indiae, poſterior Nearchi, quem Alexander claſſi praefecerat, iter ab oſtiis Indi in ſinum perſicum et Paſitigrim.

τὸν παράπλουν] excidit Arrianus ex conſtructione. Scribendum enim erat ὑπὲρ τοῦ παράπλου αὐτοῦ

2. ἀναγεγράφθω] Licet verbum ſit praeteriti temporis, refertur tamen non ad antecedentia, ſed ad ea, quae hoc et ſequenti capite usque ad ſeptimi initium ſubjunguntur. Unde toto hoc capite obliqua eſt oratio. *Raph.*

ἀπείργειν τὴν Ἀσίαν] *dividere Aſiam* in duas partes, ſeptentrionalem et meridionalem.

ἀπὸ Μυκάλης ἀρχόμενον] Nulli, quantum ſcio, Mycalen Tauri jugis adnumerant, nec etiam noſter in Ind. c. 2, 2. „ἄρχεται μὲν ὁ Ταῦρος, inquit, ἀπὸ θαλάσσης τῆς κατὰ Παμφύλους τε καὶ Λυκίην καὶ Κίλικας· παρατείνει τε ἔστε τὴν πρὸς ἕω θάλασσαν, τέμνων τὴν Ἀσίαν πᾶσαν· ἄλλῃ δὲ ἄλλο καλέεται τὸ ὄρος, τῇ μὲν Παραπάμισος, τῇ δὲ Ἠμωδὸς, ἄλλῃ δὲ Ἴμαον κληΐζεται, καὶ τυχὸν ἄλλα καὶ ἄλλα ἔχει οὐνόματα, etc.

Ἀλεξάνδρου αὔξοντες, ὅτι δὴ καὶ ἐπέκεινα ἄρα τοῦ Καυ-
4 κάσου κρατῶν τοῖς ὅπλοις ἦλθεν Ἀλέξανδρος· τυχὸν δὲ
καὶ ξυνεχὲς τυγχάνει ὂν τοῦτο τὸ ὄρος τῷ ἄλλῳ Σκυθικῷ
Καυκάσῳ, καθάπερ οὖν αὐτῷ τούτῳ ὁ Ταῦρος· καὶ ἐμοὶ
αὐτῷ πρότερόν ποτε ἐπὶ τῷδε λέλεκται Καύκασος τὸ
ὄρος τοῦτο, καὶ ὕστερον τῷδε τῷ ὀνόματι κληθήσεται.)
5 τὸν δὲ Καύκασον τοῦτον καθήκειν ἔς τε ἐπὶ μεγάλην τὴν
πρὸς ἕω τε καὶ Ἰνδοὺς θάλασσαν. Τοὺς οὖν ποταμοὺς,
6 ὅσοι κατὰ τὴν Ἀσίαν λόγου ἄξιοι, ἐκ τοῦ Ταύρου τε καὶ
τοῦ Καυκάσου ἀνίσχοντας, τοὺς μὲν ὡς ἐπ' ἄρκτον τετραμ-
μένον ἔχειν τὸ ὕδωρ, καὶ τούτων τοὺς μὲν ἐς τὴν λίμνην ἐκ-
διδόναι τὴν Μαιῶτιν, τοὺς δ' ἐς τὴν Ὑρκανίαν καλουμένην
θάλασσαν, καὶ ταύτην κόλπον οὖσαν τῆς μεγάλης θα-
7 λάσσης· τοὺς δὲ ὡς ἐπὶ νότον ἄνεμον, τὸν Εὐφράτην τε
εἶναι καὶ τὸν Τίγρητα, καὶ τὸν Ἰνδόν τε, καὶ τὸν Ὑδά-
σπην, καὶ Ἀκεσίνην, καὶ Ὑδραώτην, καὶ Ὕφασιν, καὶ
ὅσοι ἐν μέσῳ τούτων τε καὶ τοῦ Γάγγου ποταμοῦ ἐς θάλασ-
σαν καὶ οὗτοι ἐσβάλλουσιν· ἢ εἰς τενάγη ἀναχεόμενοι
ἀφανίζονται, καθάπερ ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ἀφανί-
ζεται.

7. τενάγη pro τεναγώδη ex Optimo, aliis MSt. et Veneta ac Baſil.

4. Σκυθικῷ Καυκάσῳ] Intelligit eum, qui inter Pontum Euxinum et mare Caſpium ſitus eſt; at credere videtur, iſtum verum Caucaſum in Aſia ſeptemtrionali, ſicut Taurum in meridionali, orientem verſus extendi, ita ut, ſicut in Armenia, ſic etiam prope Indiam Taurus et Caucaſus ſcythicus ſeſe attingant.

τὴν πρὸς ἕω τε καὶ Ἰνδοὺς θάλασσαν] Communis fuit veterum error, isque antiquiſſimus, ut propter imperfectam orientis cognitionem de oceano orientali ſomniarentur, quem antiquitus poſt Caucaſum ponebant, deinde vero eo longius orientem verſus amovebant, quo plures orientis regiones cognoſcere coepêre. Noſter, cui tamen non plane incognita erat Cherſoneſus cis Gangem, Ind. c. 3, 3. credidit iſtum Oceanum ultra Indiam et Indum a meridie in ſeptemtrionem converti, et mare Caſpium ſinum ejus eſſe. Cf. c. 26, 2. Veteribus iſta opinio veroſimilis erat, quia reliqui Aſiae ſinus cum majoribus maribus cohaerent, et tot tantaque flumina in mare Caſpium effunduntur. cf. not. ad VII, 16, 1.

6. τῆς μεγάλης θαλάσσης] nempe poſt Indiam, VII, 16, 2.

VI. Ὅτῳ δὴ τὰ τῆς Ἀσίας ὧδε ἔχει, ὡς πρὸς τοῦ 1
Ταύρου τε καὶ τοῦ Καυκάσου τέμνεσθαι ἀπ᾽ ἀνέμου ζεφύρου,
ὡς ἐς ἀπηλιώτην ἄνεμον τὴν Ἀσίαν· τούτῳ δύο μὲν αὗται
μέγισται πρὸς αὐτοῦ τοῦ Ταύρου τῆς Ἀσίας μοῖραι γίγνον-
ται, ἡ μὲν ἐς μεσημβρίην τε καὶ πρὸς νότον ἄνεμον τοῦ
Ταύρου κεκλιμένη, ἡ δὲ ἐπ᾽ ἄρκτον τε καὶ ἄνεμον βοῤῥᾶν.
Τῆς δὲ ὡς ἐπὶ νότον Ἀσίας τετραχῆ αὖ τεμνομένης, με- 2
γίστην μὲν μοῖραν τῶν Ἰνδῶν γῆν ποιεῖ Ἐρατοσθένης τε
καὶ Μεγασθένης, ὃς ξυνῆν μὲν Σιβυρτίῳ τῷ σατράπῃ
τῆς Ἀραχωσίας· πολλάκις δὲ λέγει ἀφικέσθαι παρὰ

Cap. VI.

1. ἐς ἀπηλιώτην ex Optimo pro ἐπ᾽ ἀπηλ. Mox etiam ex complu-ribus reſtitui ἐς μεσημβρ. τε καὶ πρὸς νότον pro vulgato πρὸς με-σημβρίην τε καὶ νότον.

C. VI.

Arg. Aſiae diviſio; magnitudo, ſitus et qualitas Indiae; regiones, dona fluviorum. Indiae fluviorum magnitudo.

1. ὅτῳ δὴ] *Cuicunque Aſiae ſitus ita ſe habet*, h. e. quicunque Aſiam ita deſcribit atque di-vidit, *ut per Taurum et Caucaſum, (Paropamiſum) ſecetur Aſia a vento zephyro verſus ſubſolanum ventum*, i. e. ab occidente verſus orientem; *ei quidem duae hae maximae Aſiae partes ab eodem Tauro ſiunt*, i. e. is ſtatuit, Aſiam in duas partes per montem Taurum dividi, *altera quidem ad meridiem et ventum Auſtrum Tauri vergens*, h. e. ad eam partem, qua Taurus auſtrum accipit; [*altera ad ſeptentrionem et ventum Boream.*] Dativi ὅτῳ et τούτῳ non locum ſed perſonam notant, uſusque eſt noſter iisdem caſibus eodem prorſus modo, Ind. 3, 3. *Raph.* Gronovio ſuſpectae ſunt voces τοῦ Ταύρου, quia νότος non poſſet dici ἄνεμος τοῦ Ταύρου. Sed Graeci ventum ſcribunt pro tractu, unde ſpirat; cujus rei hoc ipſo capite et in Ind. c. 2. et 3. plura habes exempla, unde πρὸς νότον ἄνεμον τοῦ Ταύρου vertendum eſt ſimpliciter *ad meridiem Tauri*, in Sueden des Taurus. Sic. ſect. 4. τὸ πρὸς βοῤῥᾶν αὐτῆς ſc. Ἰνδίας.

2. De Sibyrtio vide Indicem; de Sandracotto Iuſtinum XV, 4. Alexandro mortuo auctor Indis fuerat, praefectis Alexandri occiſis, libertatem reſtituendi. Sed quos ab externa dominatione vindicaverat, ipſe ſervitio premebat. Rex fuit, quo tempore Seleucus, cum Antigono bellum gereret. Fuit humili genere natus; quumque aliquando ſua procacitate Alexandrum offendiſſet, interfici juſſus, ſalutem pedum celeritate quaeſierat. De longitudine et latitudine Indiae complurium veterum opiniones vide Ind. 2. et 3.

3 Σανδράκοττον τὸν Ἰνδῶν βασιλέα· ἐλαχίστου δὲ ὅσην ὁ
Εὐφράτης ποταμὸς ἀπείργει ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν θά-
λασσαν· δύο δὲ αἱ μεταξὺ Εὐφράτου τε ποταμοῦ καὶ τοῦ
Ἰνδοῦ ἀπειργόμεναι, αἱ δύο ξυντεθεῖσαι μόλις ἄξιαι τῇ
4 Ἰνδῶν γῇ ξυμβαλεῖν· ἀπείργεσθαι δὲ τὴν Ἰνδῶν χώραν
πρὸς μὲν ἕω τε καὶ ἀφηλιώτην ἄνεμον ἔς τ' ἐπὶ τὴν
μεσημβρίαν τῇ μεγάλῃ θαλάσσῃ· τὸ πρὸς βορρᾶν δὲ
αὐτῆς ἀπείργειν τὸν Καύκασον τὸ ὄρος, ἔς τ' ἐπὶ τοῦ
Ταύρου τὴν ξυμβολήν· τὴν δὲ πρὸς ἑσπέραν τε καὶ ἀνέ-
μον Ἰάπυγα ἔς τ' ἐπὶ τὴν μεγάλην θάλασσαν, ὁ Ἰνδὸς
5 ποταμὸς ἀποτέμνεται. Καί ἐστι πεδίον ἡ πολλὴ αὐτῆς·
καὶ τοῦτο (ὡς εἰκάζουσιν) ἐκ τῶν ποταμῶν προσκεχωσμέ-
νον· εἶναι γὰρ οὖν καὶ τῆς ἄλλης χώρας ὅσα πεδία οὐ
πρόσω θαλάσσης τὰ πολλὰ τῶν ποταμῶν παρ' ἑκάστων
ποιήματα, ὥς τε καὶ τῆς χώρας τὴν ἐπωνυμίαν τοῖς πο-
6 ταμοῖς ἐκ παλαιοῦ προσκεῖσθαι, καθάπερ Ἕρμου τε τι
πεδίον λέγεσθαι, ὃς κατὰ τὴν Ἀσίαν γῆν ἀνίσχων ἐξ
ὄρους Μητρὸς Δινδυμήνης παρὰ πόλιν Σμύρναν Αἰολικὴν
ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν· καὶ ἄλλο Καΰστρου πεδίον Λύδιον,
ἀπὸ Λυδίου ποταμοῦ, καὶ Καΐκου ἄλλο ἐν Μυσίᾳ, καὶ
Μαιάνδρου τὸ Καρικὸν ἐς τ' ἐπὶ Μίλητον πόλιν Ἰωνικήν.
7 Αἴγυπτόν τε Ἡρόδοτός τε καὶ Ἑκαταῖος οἱ λογοποιοὶ

4. πρὸς ἑσπέραν ex Optimo. Vulgo praeficitur ὡς.
5. ὥς τε καὶ τῆς χώρας — articulum, qui primo in Gronoviana, operarum errore, exciderat, denuo adjeci.
7. Αἴγυπτόν τε — alteram voculam ex Optimo adjeci.

4. τὸν Καύκασον] iterum intellige Paropamiſum.

5. ὡς εἰκάζουσιν] ex Strabone XV. pag. 475. videmus, iſtam opinionem Nearcho deberi.

6. ἀπὸ Λυδίου ποταμοῦ] i. e. a Cayſtro, qui eſt fluvius Lydius. Neceſſaria non eſt Grentemesnilii conjectura: ἀπὸ Καΰστρου ποταμοῦ.
τὸ Καρικὸν ſc. πεδίον, in confiniis Cariae, Lydiae et Ioniae.

7. οἱ λογοποιοὶ] iidem forte vocantur Thucydidi (I, 21.) λογογράφοι, quos vituperat tanquam eos, qui, ut auditorum aures capiant, verborum illecebras potius, quam veritatem conſectentur etc. cf. not. Baueri. Hecataeum de Aegypto ſcripſiſſe, dubitare

(ἢ εἰ δή τȣ ἄλλȣ ἢ Ἑκαταίȣ ἐςὶ τὰ ἀμφὶ τῇ γῇ τῇ Αἰγυπτίᾳ ποιήματα) δῶρόν τε τȣ ποταμȣ ἀμφότεροι ὡσαύτως ὀνομάζȣσι, καὶ ȣκ ἀμαυροῖς τεκμηρίοις, ὅτι ταύτῃ ἔχει, Ἡροδότῳ ἐπιδέδεικται· ὡς καὶ τὴν γῆν αὐτὴν τυχὸν ποταμȣ εἶναι ἐπώνυμον. Αἴγυπτος γὰρ τὸ 8
παλαιὸν ὁ ποταμὸς ὅτι ἐκαλεῖτο, ὅντινα νῦν Νεῖλον Αἰγύπτιοί τε καὶ οἱ ἔξω Αἰγύπτȣ ἄνθρωποι ὀνομάζȣσιν, ἱκανὸς τεκμηριῶσαι Ὅμηρος, λέγων ἐπὶ τῇ ἐκβολῇ τȣ Αἰγύπτȣ ποταμȣ τὸν Μενέλεων ςῆσαι τὰς νέας. Εἰ δὴ 9
ȣν εἷς τε ποταμὸς παρ' ἑκάςοις, καὶ ȣ' μεγάλοι οὗτοι ποταμοὶ, ἱκανοὶ γῆν πολλὴν ποιῆσαι, ἐς θάλασσαν προχεόμενοι, ὁπότε ἰλὺν καταφέροιεν καὶ πηλὸν ἐκ τῶν ἄνω τόπων, ἔνθεν περ αὐτοῖς αἱ πηγαί εἰσιν, ȣδ' ὑπὲρ τῆς Ἰνδῶν ἄρα χώρας ἐς ἀπιςίαν εἶναι ἄξιον, ὅπως πεδίον τε ἡ πολλή ἐςι, καὶ ἐκ τῶν ποταμῶν τὸ πεδίον ἔχει προσκεχωσμένον. Ἕρμον μὲν γὰρ καὶ Κάϋςρον, καὶ Καΐ- 10
κόν τε καὶ Μαίανδρον, ἢ ὅσοι πολλοὶ ποταμοὶ τῆς Ἀσίας ἐς τήνδε τὴν ἐντὸς θάλασσαν ἐκδιδȣσιν, ȣδὲ ξύμπαντας ξυντεθέντας ἑνὶ τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν ἄξιον ξυμβαλεῖν πλήθȣς ἕνεκα τȣ ὕδατος, μὴ ὅτι τῷ Γάγγῃ τῷ

10. ἢ ὅσοι πολλοὶ — mallem ἢ ὅσοι ἄλλοι. Sed editiones in vulgata conſentiunt. Mox poſt τῶν Ἰνδῶν addidi ex Opt. ποταμῶν.

videtur Arrianus, ſed laudatur Hecataeus jam ab Herodoto II, c. 143. Herodoti locum huc pertinentem vide l. II, 5. cum nota Petr. Weſſel. ποιήματα ſunt ſcripta cujusvis generis, praecipue quidem poetica ac fabuloſa; h. l. autem intelligitur deſcriptio hiſtorica vel geographica. Vocabulo autem ἐπιδέδεικται utitur auctor, reſpiciens ad Herodotum ipſum, qui librum ſuum ἐπίδειξιν vocavit.

8. Homeri locus eſt Odyſſ. IV, 581. *Raph.*

9. ὅπως] *quomodo, qua ratione.*

Raph. ἐς ἀπιςίαν pro ἐν ἀπιςίᾳ.

10. μὴ ὅτι τῷ Γάγγῃ *non tantum Gangi*, cui paulo poſt reſpondet ἀλλ' ȣδὲ τῷ Ἰνδῷ *ſed neque Indo.* Sic III, 10, 7. *Raph.* De fluviorum indicorum magnitudine vide Ind. 2. 3. ubi etiam eorum, qui in Indum effunduntur, hi nominantur: Hydraotes cum Hyphaſi, Sarange et Neudro; Hydaſpes cum Sinaro; Omnes hi cum Tutapo effunduntur in Aceſinem, et hic in Indum. Deinde Copheu cum Malanto et Garrhoeo (ſupra vocabatur

μεγίστῳ, ὅτῳ οὔτε Νείλου ὕδωρ τοῦ Αἰγυπτίου οὔτε ὁ Ἴστρος
1 ὁ κατὰ τὴν Εὐρώπην ῥέων ἄξιοι ξυμβαλεῖν· ἀλλ᾽ οὐδὲ τῷ
Ἰνδῷ ποταμῷ, ἐκεῖνοί γε πάντες ξυμμιχθέντες, ἐς ἴσον
ἔρχονται· ὃς μέγας τε εὐθὺς ἀπὸ τῶν πηγῶν ἀνίσχει,
καὶ πεντεκαίδεκα ποταμοὺς, πάντας τῶν Ἀσιανῶν μείζονας
παραλαβὼν, καὶ τῇ ἐπωνυμίᾳ κρατήσας, οὕτως
1 ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν. Ταῦτά μοι ἐν τῷ παρόντι περὶ
Ἰνδῶν τῆς χώρας λελέχθω· τὰ δὲ ἄλλα ἀποκείσθω ἐς
τὴν Ἰνδικὴν ξυγγραφήν.

1 VII. Τὸ δὲ ζεῦγμα τὸ ἐπὶ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ,
ὅπως μὲν ἐποιήθη Ἀλεξάνδρῳ, οὔτε Ἀριστόβουλος οὔτε Πτολεμαῖος,
οἷς μάλιστα ἐγὼ ἕπομαι, λέγουσιν· οὐδὲ αὐτὸς
ἔχω ἀτρεκῶς εἰκάσαι, πότερα πλοίοις ἐζεύχθη ὁ πόρος,
καθαπεροῦν ὁ Ἑλλήσποντός τε πρὸς Ξέρξου, καὶ ὁ Βόσπορός
τε καὶ Ἴστρος πρὸς Δαρείου, ἢ γέφυρα κατὰ τοῦ ποταμοῦ
2 διηνεκὴς ἐποιήθη αὐτῷ. Δοκεῖ δὲ ἐμοί γε πλοίοις μᾶλλον
ζευχθῆναι· οὐ γὰρ ἂν δέξασθαι γέφυραν τὸ βάθος
τοῦ ὕδατος, οὐδ᾽ ἂν ἐν τοσῷδε χρόνῳ ἔργον οὕτως ἄτοπον

Cap. VII.

1. καθαπεροῦν ex MStis omnibus, et Veneta ac Baſil. pro vulgato Καθάπερ ὁ Ἑλλ.

Guraeus); porro Parenus, Sapainus et Soamus. Habes quindecim flumina. cf. Diod. II, 37. Strab. XV, p. 482.

τῶν Ἀσιανῶν] i. e. eorum in Aſia minori; de qua etiam ſect. 6. ἡ Ἀσία γῆ intelligenda eſt.

C. VII.

Arg. Pontium varietas. Pontis repentini ratio apud Romanos.

1. Quomodo Xerxi, Graeciam ſubacturo, pons ſupra Helleſpontum ſtructus erat, lege apud Herodotum lib. VII, 33 — 36. et Dario, Hyſtaſpis filio, Boſporus et Iſter, quum contra Scythas exercitum duceret, apud eundem lib. IV, 83 — 86. et 139.

2. πλοίοις μᾶλλον] Diodor. XVII, 86. et Strabo XV. p. 480. confirmant Arriani opinionem. Aliud tamen indicat Curt. VIII, 10, 3. „Hephaeſtionem et Perdiccam — ad flumen Indum procedere juſſit, et navigia facere, quîs in ulteriora tranſportari poſſet exercitus. Illi, quia plura flumina ſuperanda erant, ſic junxere naves, ut ſolutae plauſtris vehi poſſent, rurſusque conjung“

ξυντελεσθῆναι. Εἰ δὲ δὴ πλοίοις ἐζεύχθη ὁ πόρος, 3
πότερα ξυνδεθεῖσαι αἱ νῆες σχοίνοις καὶ κατὰ στοῖχον
ὁρμισθεῖσαι ἐς τὸ ζεῦγμα ἀπήρκεσαν, (ὡς λέγει Ἡρό-
δοτος ζευχθῆναι τὸν Ἑλλήσποντον) ἢ ὅτῳ τρόπῳ Ῥωμαί- 4
οις ἐπὶ τῷ Ἴστρῳ ποταμῷ ζεῦγμα ποιεῖσθαι, καὶ ἐπὶ
τῷ Ῥήνῳ τῷ Κελτικῷ, καὶ τὸν Εὐφράτην καὶ τὸν Τίγρη-
τα, ὁσάκις κατέλαβεν αὐτοὺς ἀνάγκη, ἐγεφύρωσαν,
οὐδὲ τοῦτο ἔχω ξυμβαλεῖν· καίτοι γε ταχυτάτη, ὡς ἐγὼ
οἶδα, Ῥωμαίοις ἡ γεφύρωσις ἡ διὰ τῶν νεῶν γίγνεται· 5
καὶ ταύτην ἐγὼ ἀφηγήσομαι ἐν τῷ παρόντι, ὅτι λόγου
ἀξία. Αἱ νῆες αὐτοῖς κατὰ πόρου ἀφίενται ἀπὸ ξυνθή- 6
ματος, οὐκ ἐπ' εὐθύ, ἀλλὰ καθάπερ αἱ πρύμναν κρουό-
μεναι. Ταύτας ὑποφέρει μέν, οἷα εἰκός, ὁ ῥοῦς· ἀνέ- 7
χει δὲ κελήτιον ἐπῆρες, ἔς τ' ἂν καταστήσῃ ἐς τὸ τεταγ-
μένον χωρίον· καὶ ἐνταῦθα ἤδη καθίεται πλέγματα ἐκ 8
λύγου πυραμοειδῆ, πλήρη λίθων λογάδων, ἀπὸ πρῴρας
ἑκάστης νεώς, τοῦ ἀνέχειν τὴν ναῦν πρὸς τὸν ῥοῦν. Ὅτε 9

3. ξυντεθεῖσαι — Sic legitur in omnibus editis. Emendavi ξυνδεθεῖσαι, a ξυνδέω, δέσω vel δήσω.

5. ὅτι λόγου ἀξία — ex Opt. Vulgo additur ἐστίν.

3. *πότερα ξυνδεθεῖσαι etc.*] verte: *utrum ſufficeret ad pontem, ut naves funibus colligarentur, una ſerie ſtabilitae.*

4. *τῷ Ῥήνῳ τῷ Κελτικῷ*] ut diſtinguatur ab Rheno italico. *ποιεῖσθαι* ſc. *λέγεται*. *ἐγεφύρωσαν* ſc. *οἱ Ῥωμαῖοι*. Alludit praecipue ad expeditiones Hadriani.

6. *κατὰ πόρου*] *ſecundo flumine. Raph.* *αἱ πρύμναν κρουόμεναι*] *πρύμναν κρούεσθαι* eſt quum remiges converſi in puppim impellunt navim, quum antea in proram impuliſſent, ceu fieri ſolet, quum ad terram navis appellitur. Perſpicue graecus interpres Thucydidis: *πρύμναν κρούεσθαί ἐστι τὸ καθ' ὀλίγον ἀναχωρεῖν μὴ στρέψαντα τὸ πλοῖον· ὁ γὰρ οὕτως ἀναχωρῶν, ἐπὶ τὴν πρύμναν κινηματεῖ* Polyb. lib. 16. c. 2. Avelli navis ab ea, cum qua cohaerebat, non poterat, *καίπερ πολλάκις ἐπιβαλλόμενος πρύμναν κρούειν*. *Raph.* Verte: *dimittebant naves non recta* (prora non praemiſſa, ut naves ire ſolent) *ſed ſicut eas naves, quae verſus puppim impellantur*. i. e. puppi praemiſſa.

7. *κελήτιον ἐπῆρες*] *parvum navigium adhaerens*. Singulis navibus ſingula *κελήτια* adhaeſiſſe, intelligendum eſt. *Raph.*

8. *τοῦ ἀνέχειν* etc.] ad ſiſtendam navem contra fluvii curſum. *Gron.*

δὲ μία τις τῶν νεῶν ἅμα δὴ ἐσχέθη, καὶ ἄλλη ἀπὸ
ταύτης διέχουσα ὅσον ξύμμετρον πρὸς ἰσχὺν τῶν ἐπι-
10 βαλλομένων, ἀντίπρωρος πρὸς τὸ ῥεῦμα ὁρμίζεται· καὶ
ἐπ' ἀμφοῖν ξύλα τε ἐς εὐθὺ ὀξέως ἐπιβάλλεται, καὶ
σανίδες ἐγκάρσιαι ἐς τὸ ξυνδεῖν, καὶ διὰ πασῶν οὕτω
τῶν νεῶν, ὅσαι ἱκαναὶ γεφυρῶσαι τὸν πόρον, χωρεῖ τὸ
11 ἔργον. Ἑκατέρωθεν δὲ τοῦ ζεύγματος κλίμακες προ-
βάλλονται καταπηγνύμεναι, τοῦ ἀσφαλεστέραν τοῖς τε
ἵπποις καὶ τοῖς ζεύγεσι τὴν ἔφοδον γίγνεσθαι, καὶ ἅμα
12 ὡς σύνδεσμος εἶναι τοῦ ζεύγματος· δι' ὀλίγου τε ξυντε-
λεῖται ἅπαν, καὶ ξὺν πολλῷ θορύβῳ, καὶ τὸ τεταγ-
μένον ἐν τῷ δρωμένῳ ὅμως οὐκ ἄπεστιν· οἵ τε παρακε-
λευσμοὶ ὡς τύχοιεν κατὰ ναῦν ἑκάστην, καὶ αἱ ἐπιτιμή-
σεις τοῦ ἐκλιποῦς, οὔτε τὴν κατάκουσιν τῶν παραγγελμά-
των οὔτε τὴν ὀξύτητα τοῦ ἔργου ἀφαιροῦνται.

1 VIII. Ῥωμαίοις μὲν οὕτω ταῦτα ἐκ παλαιοῦ ἐπή-
σκηται· Ἀλεξάνδρῳ δὲ ὅπως ἐζεύχθη ὁ Ἰνδὸς ποτα-
μὸς, οὐκ ἔχω εἰπεῖν, ὅτι μηδὲ οἱ ξυστρατεύσαντες αὐτῷ
εἶπον· ἀλλά μοι δοκεῖ ὡς ἐγγυτάτω τούτων ἐζεῦχθαι·

10. ἐκ' ἀμφοῖν — Sic legunt editi omnes. Sed neceſſario ſcribendum eſt ἐπ' ἀμφοῖν.

11. προβάλλονται ex Opt. Vulgo προσβάλλονται.

Cap. VIII.

1. Ῥωμαίοις μὲν δὴ — ultimam voculam, propter Optimum abjeci.

11. Ἑκατέρωθεν etc.] Verte, docente Gronovio: *Ad utrumque latus pontis loricae*, cancelli, eine Art Gelaender, firmiter *adfixae objiciuntur* velut tegmen et munimentum, *quo tutior equis et curribus ingreſſus* in ipſo ponte *ſit, ſimul etiam, ut veluti vinculum ſint totius pontis.*

12. παρακελευσμὸς vel παρακέλευσμα eſt exhortatio nautica, h. l. clamores eorum, qui in ſingulis navibus operis praefecti ſunt, et jubent quid faciendum ſit. ἐπιτιμήσεις — objurgationes, ut vertit Vulcanius, eorum, qui ſegnius munus obeunt.

C. VIII.

Arg. Taxila urbs. Taxiles et Abiſares et Doxareus, dynaſtae. Navigia diſſecta ad transvehendum.

ἢ εἰ δή τινι ἄλλῃ μηχανῇ, ἐκείνη ἐχέτω. Ὡς δὲ διέβη 2
πέραν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐνταῦθα αὖ θύει κατὰ νόμον Ἀλέξανδρος· ἄρας δὲ ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ, ἐς Τάξιλα ἀφίκετο πόλιν μεγάλην καὶ εὐδαίμονα, τὴν μεγίστην τῶν
μεταξὺ Ἰνδοῦ τε ποταμοῦ καὶ Ὑδάσπου· καὶ ἐδέχετο 3
αὐτὸν Ταξίλης ὁ ὕπαρχος τῆς πόλεως, καὶ αὐτοὶ οἱ ταύτῃ Ἰνδοὶ φιλίως· καὶ Ἀλέξανδρος προστίθησιν αὐ-
τοῖς χώραν τῆς ὁμόρου, ὅσης ἐδέοντο. Ἧκον δ' ἐνταῦθα 4
παρ' αὐτὸν καὶ παρὰ Ἀβισάρου πρέσβεις, τοῦ τῶν ὀρείων Ἰνδῶν βασιλέως, ὅ, τε ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀβισάρου, καὶ ἄλλοι ξὺν αὐτῷ οἱ δοκιμώτατοι· καὶ παρὰ Δοξάρεως
νομάρχου ἄλλοι, δῶρα φέροντες. Καὶ ἐνταῦθα αὖ Ἀλέ- 5
ξανδρος ἐν Ταξίλοις θύει ὅσα οἱ νόμος, καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ ἱππικόν· καὶ ἀποδείξας σατράπην τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν Φίλιππον τὸν Μαχάτα, φρουράν τε ἀπολείπει ἐν Ταξίλοις, καὶ τοὺς ἀπομάχους τῶν στρατιωτῶν διὰ νόσον· αὐτὸς δὲ ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ποταμόν.
Ἐπέκεινα γὰρ τοῦ Ὑδάσπου Πῶρος αὐτῷ εἶναι ἐξηγγελ- 6
λετο ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ, ἐγνωκὼς εἴργειν τοῦ πόρου
αὐτὸν, ἢ περῶντι ἐπιτίθεσθαι. Ταῦτα ὡς ἔγνω Ἀλέ- 7
ξανδρος, Κοῖνον μὲν τὸν Πολεμοκράτους πέμψας ὀπίσω ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν, τὰ πλοῖα ὅσα παρεσκεύαστο αὐτῷ ἐπὶ τοῦ πόρου τοῦ Ἰνδοῦ, ξυντεμόντα κελεύει φέρειν
ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ποταμόν· καὶ ξυνετμήθη τε τὰ 8
πλοῖα καὶ ἐκομίσθη αὐτῷ, ὅσα μὲν βραχύτερα διχῇ διατμηθέντα, αἱ τριακόντοροι δὲ τριχῇ ἐτμήθησαν, καὶ τὰ τμήματα ἐπὶ ζευγῶν διεκομίσθη ἔς τε ἐπὶ τὴν ὄχθην τοῦ Ὑδάσπου· κἀκεῖ ξυμπηχθὲν τὸ ναυτικὸν αὖθις δὴ
ὁμοῦ ὤφθη ἐν τῷ Ὑδάσπῃ. Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν ἥν τε 9
δύναμιν ἔχων ἧκεν ἐς Τάξιλα, καὶ πεντακισχιλίους τῶν Ἰνδῶν, οὓς Ταξίλης τε καὶ οἱ ταύτῃ ὕπαρχοι ἦγον, ᾔει

2. Taxilis reperit Alexander Gymnoſophiſtas, de quibus vide l. VII, 2, 4 ſeqq.

4. Doxareus reliquis ignotus eſt.

8. Vide notam ad c. 7, 2.

ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ποταμόν, καὶ Ἀλέξανδρος κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου.

1 IX. Καὶ Πῶρος κατὰ τὴν ἀντιπέραν ὄχθην ὤφθη
ξὺν πάσῃ τῇ στρατιᾷ, καὶ τῶν ἐλεφάντων τῷ στίφει.
Ταύτῃ μὲν δὴ ᾗ κατεστρατοπεδευκότα εἶδεν Ἀλέξανδρον,
αὐτὸς μένων ἐφύλαττε τὸν πόρον· ὅσα δ' ἄλλα τοῦ ποταμοῦ
εὐπορώτερα, ἐπὶ ταῦτα φρουρὰς διαπέμψας, καὶ
ἡγεμόνας ἐπιστήσας ἑκάστοις, εἴργειν ἐπενόει τοῦ πόρου τοὺς
2 Μακεδόνας. Ταῦτα δὲ ὁρῶντι Ἀλεξάνδρῳ, κινητέα
καὶ αὐτῷ ἐδόκει ἡ στρατιὰ πολλαχῇ, ὡς τὸν Πῶρον ἀμ-
3 φίβολον γίγνεσθαι. Διελὼν δ' ἐς πολλὰ τὸν στρατόν,
τοὺς μὲν αὐτὸς ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ἦγε τῆς χώρας, τὰ μὲν
πορθῶν ὅσα πολέμια, τὰ δὲ σκοπῶν, ὅπῃ εὐπορώτερος
αὐτῷ ὁ ποταμὸς φανεῖται, τοὺς δὲ τῶν ἡγεμόνων ἄλλοις
καὶ ἄλλοις ἐπιτάξας, καὶ αὐτοὺς πολλαχῇ διέπεμπε.
4 Σῖτος δὲ αὐτῷ πάντοθεν ἐκ τῆς ἐπὶ τάδε τοῦ Ὑδάσπου
χώρας ἐς τὸ στρατόπεδον ξυνεκομίζετο, ὡς δῆλον εἶναι
τῷ Πώρῳ, ὅτι ἐγνωκὼς εἴη προσλιπαρεῖν τῇ ὄχθῃ, ἔς τε
τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ μεῖον γενόμενον τοῦ χειμῶνος, πολ-
5 λαχῇ παραδοῦναι οἱ τὸν πόρον· τά τε πλοῖα αὐτῷ ἄλλῃ
καὶ ἄλλῃ παραπλέοντα, καὶ αἱ διφθέραι τῆς κάρφης
ἐμπιπλάμεναι, καὶ ἡ ὄχθη πλήρης πᾶσα φαινομένη τῇ
μὲν ἱππέων, τῇ δὲ πεζῶν, οὐκ εἴα ἠρεμεῖν τὸν Πῶρον·
οὐδὲ ἕν τι ἐπιλεξάμενον ἐς φυλακὴν ξύμφορον, ἐς τοῦτο
6 ἐκ πάντων παρασκευάζεσθαι· ἄλλως τε ἐν μὲν τῷ
τότε οἱ ποταμοὶ πάντες οἱ Ἰνδικοὶ πολλοῦ τε ὕδατος καὶ
θολεροῦ ἔρρεον, καὶ ὀξέος τοῦ ῥεύματος· ἦν γὰρ ὥρα ἔτους,
ᾗ μετὰ τροπὰς μάλιστα ἐν θέρει τρέπεται ὁ ἥλιος·
7 ταύτῃ δὲ τῇ ὥρᾳ ὕδατά τε ἐξ οὐρανοῦ ἀθρόα τε καταφέ-

C. IX.

Arg. Pori caſtra; et circa Hydaſpis ripam varii aſtus.

5. οὐδὲ ἕν τι etc.] Verte: *neque ſi quid unum ad ripae cuſtodiam utile probaviſſet, ad id omnibus remediis comparare ſe ſinebant.* Gron.

ρεται ἐς τὴν γῆν τὴν Ἰνδικήν· καὶ αἱ χιόνες αἱ τοῦ Καυ-
κάσου (ἔνθεν περ τῶν πολλῶν ποταμῶν αἱ πηγαί εἰσι)
κατατηκόμεναι αὔξουσιν αὐτοῖς τὸ ὕδωρ ἐπὶ μέγα· χει- 8
μῶνος δὲ ἔμπαλιν ἴσχουσιν, ὀλίγοι τε γίγνονται καὶ κα-
θαροὶ ἰδεῖν, καὶ εἰσὶν ὅπου περάσιμοι, πλήν γε δὴ τοῦ
Ἰνδοῦ καὶ Γάγγου, καὶ τυχὸν καὶ ἀλλούττου· Ἀλλ' ὅ γ'
Ὑδάσπης περατὸς γίνεται.

X. Ταύτην οὖν τὴν ὥραν τοῦ ἔτους προσμένειν ἐς τὸ 1
φανερὸν ἔφασκεν, εἰ ἐν τῷ τότε εἴργοιτο. Ὁ δὲ, οὐδὲν
μεῖον ἐφεδρεύων ἔμενεν, εἴπῃ λάθοι ὑφαρπάσας ὀξέως
τὸν πόρον· ᾗ μὲν δὴ αὐτὸς Πῶρος κατεστρατοπεδεύκει 2
πρὸς τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου, ἔγνω ἀδύνατος ὢν περᾶσαι,
ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἐλεφάντων, καὶ ὅτι πολλὴ στρατιὰ
καὶ αὐτὴ τεταγμένη τε καὶ ἀκριβῶς ὡπλισμένη ἐκβαίνου-
σιν αὐτοῖς ἐπιθήσεσθαι ἔμελλον, οἵ τε ἵπποι οὐκ ἂν ἐδό- 3
κουν αὐτῷ ἐθελῆσαι οὐδὲ ἐπιβῆναι τῆς ὄχθης τῆς πέραν,
προσκειμένων σφίσιν εὐθὺς τῶν ἐλεφάντων καὶ τῇ τε
ὄψει ἅμα καὶ τῇ φωνῇ φοβούντων, οὐδ' ἂν ἔτι πρόσθεν

Cap. IX.

8. καὶ τυχὸν καὶ ἄλλου — MSS. omnes adjiciunt του, i. e. τινός. Sed Opt, una voce ſcribit ἀλλούττου. *Gron.* Quod reſtitui.

Cap. X.

1. εἴπῃ — vide not. ad I, 19, 13.

2. ἔμελλον ex Opt. pro ἔμελλεν. Στρατιὰ eſt collectivum. cf. c. 13, 2. et 21, 1.

8. ἴσχουσιν] *decreſcunt* ſc. fluvii. *Raph.* De pluviis Indiae teſtatur noſter in Ind. c. 6, 4. 5., aeſtate eas maxime quidem in montes, Parapamiſum, Emodum et Imaum decidere, ſed etiam in plana Indiae, quae inde et ob fluviorum inundationes ſtagnent, Diod. II, 36 bis quolibet anno in India pluviam demitti ait, ſemel ſub hiemem, iterum circa ſolſtitium aeſtivum. Idem teſtantur Megaſthenes et Eratoſthenes apud Strab. XV, p. 477. Ariſtobulus ibid. pag. 475 montes ſolum et montium radices imbrem ſentire auctor eſt; Nearchus vero etiam campos. pag. 476.

C. X.

Arg. Difficultates transeundi Hydaſpen.

3. τῇ φωνῇ φοβούντων] Curt. VIII, 13, 10. elephantes, ait, „de induſtria irritatae, horrendo ſtridore aures fatigabant.“ οὐδ' ἂν ἔτι πρόσθεν etc.] *ſed neque*

μεῖναι ἐπὶ τῶν διφθερῶν κατὰ τὸν πόρον, ἀλλ' ἐκπηδᾶν
γὰρ ἐς τὸ ὕδωρ, ἀφορῶντες πέραν τὰς ἐλέφαντας, καὶ
4 ἔκφρονες γιγνόμενοι. Κλέψαι οὖν ἐπενόει τὴν διάβασιν,
ὧδε πράττων. Νύκτωρ παραγαγὼν ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ
τῆς ὄχθης τὰς πολλὰς τῶν ἱππέων, βοήν τε ἐποίει καὶ
ἠλαλάζετο τῷ Ἐνυαλίῳ, καὶ τ' ἄλλα ὅσα ἐπὶ διαβά-
σει συσκευαζομένων, θόρυβος παντοδαπὸς ἐγίγνετο·
5 καὶ ὁ Πῶρός τε ἀντιπαρῄει πρὸς τὴν βοὴν ἐπάγων τὰς ἐλέ-
φαντας· καὶ Ἀλέξανδρός ἐς ἔθος αὐτὸν τῆς ἀντιπαρα-
6 γωγῆς καθίστη. Ὡς δὲ ἐπὶ πολὺ τοῦτο ἐγίγνετο, καὶ
ἡ βοὴ μόνον καὶ ὁ ἀλαλαγμὸς ἦν, οὐκέτι ὁ Πῶρος μετε-
κινεῖτο πρὸς τὰς ἐκδρομὰς τῶν ἱππέων, ἀλλ' ἐκείνων
γὰρ γνοὺς τὸν φόβον, κατὰ χώραν ἐπὶ στρατοπέδου ἔμενε·
σκοποὶ δὲ αὐτῷ πολλαχοῦ τῆς ὄχθης κατειστήκεσαν·
7 Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐξείργαστο αὐτῷ ἄφοβον τὸ τοῦ Πώρου
εἰς τὰς νυκτερινὰς ἐπιχειρήσεις, μηχανᾶταί τι τοιόνδε.

1 XI. Ἄκρα ἦν ἀνέχουσα τῆς ὄχθης τοῦ Ὑδάσπου,
ἵνα ἐπέκαμπτεν ὁ ποταμὸς λόγου ἀξίως· αὐτή τε δασεῖα
παντοίων δένδρων εἴδει, καὶ κατ' αὐτὴν νῆσος ἐν τῷ πο-
2 ταμῷ ὑλώδης τε καὶ ἄστιβης ὑπ' ἐρημίας. Ταύτην κα-
ταμαθὼν τὴν νῆσον καταντικρὺ τῆς ἄκρας, ἀμφότερα
ὑλώδη τὰ χωρία καὶ οἷα κρύψαι τῆς διαβάσεως τὴν ἐπι-
χείρησιν, ταύτῃ ἔγνω διαβιβάζειν τὸν στρατόν. Ἀπέ-

etiam ante (quam ſcilicet in ulteriorem ripam venirent) *manſuros in pellibus* (in quibus ſtramento impletis equi ponendi erant trajicientes, quod inferius factum videmus.) *intrato flumine, ſed deſultaturos in aquam. Gron.*

4. ὅσα ἐπὶ διαβ. συσκευαζομένων] *quae ab tranſitum apparantibus fieri ſolent. Gron.*

6. ἀλλ ἐκείνων γὰρ γνοὺς τὸν φόβον] *ſed cognito illorum* (Macedonum equitum) *terrore*, quo illi ſubinde Porum perturbare ſtudebant. Cum ſciret vanum eſſe illum timorem, et ſimulari tantum tranſitum, ut ipſum fruſtrarentur, et inani labore defatigarent. Ita φόβος non timentis, ſed terrentis 1. Petr. III, 14. *Raph.*

C. XI.

Arg. Rupes eminens, et appoſita inſula monſtrant Alexandro tranſitum.

1. ἄκρα eſt quaſi promontorium in flumine.

χει δὲ ἥ τε ἄκρα καὶ ἡ νῆσος τοῦ μεγάλου στρατοπέδου ἐς
πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν σταδίους. Παρὰ πᾶσαν δὲ τὴν 3
ὄχθην φυλακαί τε αὐτῷ καθεστηκυῖαι ἦσαν, διαλείπου-
σαι ὅσον ξύμμετρον ἐς τὸ ξυνορᾶν τε ἀλλήλους καὶ κατα-
κούειν εὐπετῶς ὁπόθεν τι παραγγέλλοιτο· καὶ πανταχό-
θεν βοαί τε νύκτωρ ἐπὶ πολλὰς νύκτας ἐγίγνοντο, καὶ
πυρὰ ἐκαίετο. Ἐπειδὴ δὲ ἔγνω ἐπιχειρεῖν τῷ πόρῳ, 4
κατὰ μὲν τὸ στρατόπεδον φανερῶς αὐτῷ τὰ τῆς δια-
βάσεως παρεσκευάζετο· καὶ Κρατερὸς ὑπελέλειπτο ἐπὶ 5
στρατοπέδου, τήν τε αὑτοῦ ἔχων ἱππαρχίαν, καὶ τοὺς ἐξ
Ἀραχωτῶν καὶ Παραπαμισαδῶν ἱππέας, καὶ τῆς φά-
λαγγος τῶν Μακεδόνων, τήν τε Ἀλκέτου καὶ τὴν Πολυ-
πέρχοντος τάξιν, καὶ τοὺς νομάρχας τῶν ἐπὶ τάδε Ἰνδῶν
καὶ τοὺς ἅμα τούτοις τοὺς πεντακισχιλίους· παρηγγέλλετο 6
δὲ Κρατερῷ μὴ πρὶν διαβαίνειν τὸν πόρον, πρὶν ἀπαλ-
λαγῆναι Πῶρον ὡς ἐπὶ σφᾶς ξὺν τῇ δυνάμει, ἢ φεύγον-
τα μαθεῖν, αὐτοὺς δὲ νικῶντας· ἢν δὲ μέρος μέντοι τῆς 7
στρατιᾶς ἀναλαβὼν Πῶρος ἐπ᾽ ἐμὲ ἄγῃ, μέρος δέ τι ὑπο-
λειφθῇ αὐτῷ ἐπὶ στρατοπέδου καὶ ἐλέφαντες, σὺ δὲ δι-
καίως μένειν κατὰ χώραν· εἰ δὲ τοὺς ἐλέφαντας ξύμπαν- 8
τας ἅμα οἱ ἄγει Πῶρος ἐπ᾽ ἐμὲ, τῆς δὲ ἄλλης στρατιᾶς

Cap. XI.

6. ὡς ἐπὶ σφᾶς — prima vox ex Opt. nunc addita eſt.

8. ἄγει Πῶρος — ex Optimo ac Veneta et Baſil. pro vulgato ἐπάγῃ. Mox ex MSS. omnibus ſcripſi ἐπὶ στρατοπέδου, pro στρατοπέδῳ. Poſt voces: ἡ δὲ ἄλλη στρατιὰ codices plurimi nihil ſubjungunt, ſicut etiam Veneta et Baſileenſis. Vulcanius ex uno Stephani codice adjecit μενέτω; Unus deinde habebat pro verbo adjectivum εὐπετής. Quod Gronovio documento eſt, quemque pro ingenio ſuo hic verſantem, adjeciſſe quod libebat. Auctoritate igitur MStorum abjeci μενέτω, ſed non ſine ſenſus

6. ὡς ἐπὶ σφᾶς] adverſus eos, qui cum Alexandro erant. De iisdem interpretare αὐτοὺς δέ.

μένειν et mox διαβαίνειν, infinitivi pro imperativis per enallagen Graecis ſatis ſolennem, cujus plura exempla adſcripſit Gronovius. Duo jam in Arriano adfuere ſupra IV, 20, 6. V, 2, 5. Ad διαβαίνειν, ſi locus ſanus, ſuppleas σὺν τῇ ἱππαρχίᾳ σοῦ vel σὺν τῇ στρατιᾷ ἱππικῇ.

ὑπολείποιτό τι ἐπὶ στρατοπέδου, σὺ δὲ διαβαίνειν σπούδη
(οἱ γὰρ ἐλέφαντές μόνοι, ἔφη, ἄποροί εἰσιν πρὸς τοὺς
ἐκβαίνοντας ἵππους) ἡ δὲ ἄλλη στρατιὰ **

1 XII. Ταῦτα μὲν Κρατερῷ ἐνετέλλετο. Ἐν
μέσῳ δὲ τῆς νήσου τε καὶ τοῦ μεγάλου στρατοπέδου, ἵνα
αὐτῷ Κρατερὸς ὑπολέλειπτο, Μελέαγρός τε καὶ Ἄτταλος
καὶ Γοργίας ξὺν τοῖς μισθοφόροις ἱππεῦσί τε καὶ
2 πεζοῖς ἐτετάχατο· καὶ τούτοις διαβαίνειν παρηγγέλλετο
κατὰ μέρος, διελόντας τὸν στρατὸν, ὁπότε ξυνεχομένους
3 ἤδη ἐν τῇ μάχῃ τοὺς Ἰνδοὺς ἴδοιεν. Αὐτὸς δ᾽ ἐπιλεξάμενος
τῶν τε ἑταίρων τὸ ἄγημα καὶ τὴν Ἡφαιστίωνος ἱππαρχίαν
καὶ τὴν Περδίκκου τε καὶ Δημητρίου καὶ τοὺς ἐκ
Βάκτρων καὶ Σογδιανῶν καὶ τοὺς Σκύθας ἱππέας, καὶ
Δάας τοὺς ἱπποτοξότας, καὶ τῆς φάλαγγος τούς τε
ὑπασπιστὰς καὶ τὴν Κλείτου τε καὶ Κοίνου τάξιν καὶ τοὺς
τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριάνας, ἦγεν ἀφανῶς πολύ τι ἀπέχων
τῆς ὄχθης, τοῦ μὴ καταφανὴς εἶναι ἄγων ἐπὶ τὴν
νῆσον καὶ τὴν ἄκραν, ἔνθα διαβαίνειν αὐτῷ ἦν ἐγνωσμένον.
4 Καὶ ἐνταῦθα ἐπληροῦντο τῆς νυκτὸς αἱ διφθέραι
τῆς κάρφης ἐκ πολλοῦ ἤδη παρενηνεγμέναι, καὶ κατερράπτοντο
5 ἐς ἀκρίβειαν· ὕδωρ τε ἐξ οὐρανοῦ τῆς νυκτὸς
λάβρον ἐπιγίνεται ταύτῃ, καὶ μᾶλλόν τι ἡ παρασκευή
τε αὐτῷ καὶ ἡ ἐπιχείρησις ἡ ἐς τὴν διάβασιν οὐ φανερὰ
κατέστη, τῷ κτύπῳ τῷ ἀπὸ τῶν ὅπλων καὶ τῷ θορύβῳ
τῷ ἀπὸ τῶν παραγγελμάτων τῶν τε βροντῶν καὶ

damno. Addendum eſt vel *μένειν* ſc. *κατὰ χώραν*, quod Gronovius ſubintelligi poſſe putat, vel ſcribendum eſt: *οὐ δὲ διαβαίνειν σπουδῇ — σὺν τῇ ἄλλῃ στρατιᾷ.* Donec ex MStis meliora proſtabunt, lacunae ſignum adſcripſi.

Cap. XII.

2. *κατὰ μέρος*, *per vices, alter poſt alterum.* Sic reſtitui ex Ven. Baſil. ac MStis omnibus pro *κατὰ μέρη*.

C. XII.

Arg. Alexandri conſilium trajiciendi in loco delecto, et ad id aſtus.

τοῦ ὄμβρου ἀντιπαταγοῦντων· καὶ τῶν πλοίων τε τὰ πολλὰ 6
ξυντετμημένα παρεκεκόμιστο ἐς τὸν χῶρον τοῦτον, καὶ
ἀφανῶς αὖθις ξυμπεπηγμένα ἐν τῇ ὕλῃ ἐκρύπτετο, τά
τε ἄλλα καὶ αἱ τριακόντοροι. Ὑπὸ δὲ τὴν ἕω ὅ, τε 7
ἄνεμος καὶ ὁ ὄμβρος κεκοίμητο, καὶ ἡ μὲν ἄλλη στρατιὰ
αὐτῷ ἡ ἱππικὴ τῶν διφθερῶν ἐπιβᾶσα, καὶ ὅσους τῶν
πεζῶν τὰ πλοῖα ἐδέχετο, ἐπέρα κατὰ τὴν νῆσον, ὡς
μὴ πρόσθεν ὀφθεῖεν πρὸς τῶν σκοπῶν τῶν παρὰ τοῦ Πώρου
καθεστηκότων, πρὶν παραλλάξαντας τὴν νῆσον ὀλίγον
ἔτι ἀπέχειν τῆς ὄχθης.

XIII. Αὐτὸς δὲ ἐπιβὰς τριακοντόρου ἐπέρα, καὶ 1
ἅμα αὐτῷ Πτολεμαῖός τε καὶ Περδίκκας καὶ Λυσίμαχος,
οἱ σωματοφύλακες, καὶ Σέλευκος τῶν ἑταίρων, ὁ βασι-
λεύσας ὕστερον, καὶ τῶν ὑπασπιστῶν οἱ ἡμίσεες· τοὺς δὲ
ἄλλους ὑπασπιστὰς ἄλλαι τριακόντοροι ἔφερον. Ὡς δὲ 2
τὴν νῆσον παρήλλαξεν ἡ στρατιά, φανερῶς ἤδη ἐπεῖχον
τῇ ὄχθῃ· καὶ οἱ σκοποὶ κατιδόντες αὐτῶν τὴν ὁρμὴν, ὡς
ἑκάστοις τάχους οἱ ἵπποι εἶχον, ἤλαυνον ὡς ἐπὶ τὸν Πῶρον.
Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος πρῶτος αὐτὸς ἐκβὰς, καὶ τοὺς 3
ἀπὸ τῶν ἄλλων τριακοντόρων ἀναλαβὼν, ξυνέταττε τοὺς
ἀεὶ ἐκβαίνοντας τῶν ἱππέων· οἱ γὰρ ἱππεῖς πρῶτοι ἐτε-

5. τοῦ ὄμβρου ex MSS. plane omnibus. Vulgo τῶν ὄμβρων.
7. παρὰ τοῦ Πώρου ex Opt. pro ἐκ Πώρου.

Cap. XIII.

1. τριακοντόρου pro τριακοντόρῳ ex MSS. omnibus reſtitui.

7. *ἐπέρα κατὰ τὴν νῆσον] trajiciebat juxta inſulam*, pone eam, ut ejus interpoſitu interjectuque transeuntes occultarentur. Propterea enim hunc ſibi potiſſimum locum delegerat, quod ea inſula ſilveſtris eſſet, et tegendis inſidiis apta, ſupra c. 11, 2. Hanc inſulam praeterierunt. *Raph.*

C. XIII.

Arg. Tranſitus Macedonum, qui ignari in inſulam venerant, ut bis aquam tranſierint. Acies Macedonum.

1. *οἱ ἡμίσεες*] Dimidia pars hypaſpiſtarum una in navi transire non potuit. Videtur potius in quatuor naves diviſa, quarum primae rex ipſe, ſecundae Ptolemaeus, tertiae et quartae Perdiccas et Lyſimachus praeeſſent.

τάχατο αὐτῷ ἐκβαίνειν· καὶ τούτους ἄγων προῄει ἐν τά-
4 ξει. Ἔλαθε δὲ οὐκ ἐς βέβαιον χωρίον ἐκβὰς ἀγνοίᾳ
τῶν τόπων, ἀλλὰ ἐς νῆσον γὰρ καὶ αὐτὴν μεγάλην, ἢ
δὴ καὶ μᾶλλον νῆσος οὖσα ἔλαθεν, οὐ πολλῷ δὲ ὕδατι
πρὸς τοῦ ποταμοῦ ἀποτεμνομένη ἀπὸ τῆς ἄλλης γῆς.
5 Καὶ ἅμα ηὐξήκει τὸ ὕδωρ ὁ ὄμβρος λάβρος τε καὶ ἐπὶ
πολὺ τῆς νυκτὸς κατασχών, ὥς τ' οὐκ ἐξεύρισκον αὐτῷ
οἱ ἱππεῖς τὸν πόρον, καὶ δέος ἦν αὖθις ἄλλου δεῆσαι
αὐτῷ ἐπὶ τῇ διαβάσει ἴσου τῷ πρώτῳ πόνου. Ὡς δὲ
6 ἐξευρέθη ποτὲ ὁ πόρος, ἦγε κατ' αὐτὸν χαλεπῶς· ἦν
γὰρ τῶν μὲν πεζῶν ὑπὲρ τοὺς μαστοὺς τὸ ὕδωρ, ἵνα περ
τὸ βαθύτατον αὐτοῦ· τῶν δὲ ἵππων, ὅσον τὰς κεφαλὰς
7 ὑπερίσχειν τοῦ ποταμοῦ. Ὡς δὲ καὶ τοῦτο ἐπέρατο αὐτῷ
τὸ ὕδωρ, ἐπὶ μὲν τὸ δεξιὸν κέρας παρήγαγε τό, τε
ἄγημα τῶν ἱππέων, καὶ τῶν ἄλλων ἱππαρχιῶν τοὺς κρα-
τίστους ἐπιλεξάμενος· τοὺς δὲ ἱπποτοξότας τῆς πάσης
8 ἵππου προέταξε· τῶν δὲ πεζῶν πρώτους μὲν τοὺς ὑπασπι-
στὰς τοὺς βασιλικοὺς, ὧν ἡγεῖτο Σέλευκος, ἐπέταξε τῇ
ἵππῳ· ἐπὶ δὲ τούτοις τὸ ἄγημα τὸ βασιλικόν· ἐχομένους
δὲ τούτων τοὺς ἄλλους ὑπασπιστὰς, ὡς ἑκάστοις αἱ ἡγεμο-
9 νίαι ἐν τῷ πότε ξυνέβαινον· κατὰ δὲ τὰ ἄκρα τῆς Φά-

4. οὐ πολλῷ δὲ — ultima vocula ex MSS. omnibus nunc adjecta eſt.

8. ὧν ἑκάστοις — Sic legitur in editis omnibus, ſed nihili hoc eſt. Emendavi ὡς ἑκάστοις, ut jam ſcripſit auctor ſupra I, 28, 5.

4. οὐ πολλῷ ὕδατι] *quod eam exigua aqua ex fluvio derivata ab reliqua continenti ſepararet. Gron.* Duae igitur fuerunt cauſae erroris Alexandri, magnitudo inſulae tanta, ut continentis ſpeciem referret, et aquae ſpatium anguſtius, quam ut ex longinquo cerni poſſet. *Raph.*

8. αἱ ἡγεμονίαι] vide ad I, 14, 9.

τοὺς ἄλλους ὑπασπιστὰς] intellige Cliti et Coeni taxin, utramque proprie pezetaeris adſcriptam, qui omnibus reliquis in Arriano locis ab hypaſpiſtis diſtinguuntur, ut etiam c. 12, 3. Vide not. ad I, 11. Pezetaerôn erant ſex agmina, quorum duo cum Alexandro ibant, duo Cratero in caſtris relicta erant, c. 11, 5. Reliqua duo praeſidiis conſumta videntur, c. 11, 3.

9. κατὰ τὰ ἄκρα] Puto ἄκρον hic

λαγγος οἱ τοξόται αὐτῷ καὶ οἱ Ἀγριᾶνες καὶ οἱ ἀκοντι-
σαὶ ἑκατέρωθεν ἐπέστησαν.

XIV. Οὕτως ἐκτάξας, τὸν μὲν πεζὸν στρατὸν ἐν 1
κόσμῳ βάδην ἕπεσθαι ἐκέλευσεν, οὐ πολὺ ἀποδέοντας
τῶν ἑξακισχιλίων· αὐτὸς δὲ ὅτι κρατεῖν ἐδόκει τῇ ἵππῳ,
τοὺς ἱππέας μόνους ἀναλαβὼν σπουδῇ ἡγεῖτο, ὄντας ἐς
πεντακισχιλίους. Ταύρωνι δὲ τῷ τοξάρχῃ προσέταξε
τοὺς τοξότας ἐπάγειν τῇ ἵππῳ καὶ αὐτοὺς σπουδῇ. Γνώ- 2
μην πεποίητο, εἰ μὲν προσμίξειαν αὐτῷ οἱ ἀμφὶ τὸν
Πῶρον ξὺν τῇ δυνάμει ἁπάσῃ, ἢ κρατήσειν αὐτῶν οὐ χα-
λεπῶς τῇ ἵππῳ προσβαλὼν, ἢ ἀπομάχεσθαί γε ἐς τε
τοὺς πεζοὺς ἐν τῷ ἔργῳ ἐπιγενέσθαι· εἰ δὲ πρὸς τὴν τόλ- 3
μαν τῆς διαβάσεως ἄτοπον γενομένην οἱ Ἰνδοὶ ἐκπλαγέν-
τες φεύγοιεν, οὐ πόρρωθεν ἔξεσθαι αὐτῶν κατὰ τὴν φυ-
γὴν, ὡς, πλείονα ἐν τῇ ἀποχωρήσει τὸν φόνον γενόμενον,
ὀλίγον ἔτι ὑπολείπεσθαι αὐτῷ τὸ ἔργον. Ἀριστόβουλος 4
δὲ τὸν Πώρου παῖδα λέγει φθάσαι ἀφικόμενον ξὺν ἅρμα-
σιν ὡς ἑξήκοντα, πρὶν τὸ ὕστερον ἐκ τῆς νήσου [τῆς μι-
κρᾶς] περᾶσαι Ἀλέξανδρον. Καὶ τοῦτον δυνηθῆναι ἂν 5
εἶρξαι Ἀλέξανδρον τῆς διαβάσεως, χαλεπῶς καὶ μηδε-
νὸς εἴργοντος περαιωθέντα· εἴπερ οὖν καταπηδήσαντες οἱ

Cap. XIV.

1. *μόνους* ex MSS. omnibus pro vulgato *μόνον*.

4. *ἐκ τῆς νήσου τῆς μικρᾶς* — Ultimas voces neſcio, utrum pro errore auctoris an pro gloſſemate habere debeam. Nam c. 13, 4. vocaverat hanc inſulam *μεγάλην, ᾗ δὴ καὶ μᾶλλον νῆσος οὖσα ἐλαθεν*; non *μικράν*. Sic vocaverat inſulam primam, praeter quam naves praetervehebantur. Igitur voces eas uncis incluſi.

intelligi eo ſenſu, quo apud Thucyd. Graecus enarrator exponit: *καλεῖται ἄκρον ἡ ἀρχὴ τοῦ τείχους Raph.* Quam explicationem probat vox adjecta *ἑκατέρωθεν*. Aliis locis Arrianus dicere ſolet: *ἑκατέρωθεν τῆς φάλαγγος προτετάχατο*.

C. XIV.

Arg. Varietas narrationum de tranſitu et Pori filio.

3. *πλείονα — τὸν φόνον γενόμενον* accuſativi abſoluti, pro genitivis.

Ἰνδοὶ ἐκ τῶν ἁρμάτων προσέκειντο τοῖς πρώτοις ἐκβαι-
6 νόντων· ἀλλὰ παραλλάξαι γὰρ ξὺν τοῖς ἅρμασι, καὶ
ἀκίνδυνον ποιῆσαι Ἀλεξάνδρῳ τὴν διάβασιν· καὶ ἐπὶ
τούτοις ἀφεῖναι Ἀλέξανδρον τοὺς ἱπποτοξότας, καὶ τρα-
7 πῆναι αὐτοὺς οὐ χαλεπῶς πληγὰς λαμβάνοντας. Οἱ δὲ
καὶ μάχην λέγουσιν ἐν τῇ ἐκβάσει γενέσθαι τῶν Ἰνδῶν
τῶν ξὺν τῷ παιδὶ τῷ Πώρου ἀφιγμένων, πρὸς Ἀλέξαν-
8 δρόν τε καὶ τοὺς ξὺν αὐτῷ ἱππέας. Καὶ γὰρ καὶ ἀφι-
κέσθαι ξὺν μείζονι δυνάμει τὸν Πώρου παῖδα, καὶ αὐτόν
τε Ἀλέξανδρον τρωθῆναι πρὸς αὐτοῦ, καὶ τὸν ἵππον αὐτοῦ
ἀποθανεῖν τὸν Βουκεφάλαν, φίλτατον Ἀλεξάνδρῳ ὄντα
τὸν ἵππον, καὶ τοῦτον τρωθέντα ὑπὸ τοῦ παιδὸς τοῦ Πώρου.
9 Ἀλλὰ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, ὅτῳ καὶ ἐγὼ ξυμφέρομαι,
ἄλλως λέγει· ἐκπεμφθῆναι μὲν γὰρ τὸν παῖδα ὑπὸ τοῦ
Πώρου λέγει καὶ οὗτος, ἀλλ' οὐχ ἑξήκοντα μόνα ἅρματα
10 ἄγοντα. Οὐδὲ γὰρ εἰκὸς Πῶρον ἀκούσαντα ἐκ τῶν σκο-
πῶν ὅτι δὴ ἢ αὐτὸς Ἀλέξανδρος διαβέβηκε τοῦ Ὑδάσπου
τὸν πόρον, ἢ μέρος γέ τι τῆς στρατιᾶς, σὺν ἑξήκοντα
11 ἅρμασι μόνοις ἐκπέμψαι τὸν αὐτοῦ παῖδα· ἃ δὴ ὡς μὲν
ἐπὶ κατασκοπὴν ἐκπεμπόμενα, πολλά τε καὶ οὐκ εὔζω-
να ἐς τὴν ἀποχώρησιν ἦν· ὡς δὲ εἰς τὸ εἶρξαί τε τοὺς
οὔπω πεπερακότας τῶν πολεμίων, καὶ τοῖς ἤδη ἐκβεβη-
12 κόσιν ἐπιθέσθαι, οὐδαμῇ ἀξιόμαχα. Ἀλλὰ δισχιλίους
γὰρ λέγει ἱππέας ἄγοντα ἀφικέσθαι τὸν Πώρου παῖδα,
ἅρματα δὲ ἑκατὸν καὶ εἴκοσι· φθάσαι δὲ περάσαντα
Ἀλέξανδρον καὶ τὸν ἐκ τῆς νήσου τὸν τελευταῖον πόρον.

8. τρωθῆναι πρὸς αὐτοῦ e MSS. pro παρ' αὐτοῦ.

9. λέγει καὶ οὗτος — haec addidi ex MSS. omnibus. Paulo ſupra in ὅτῳ καὶ ἐγὼ ξυμφέρομαι tertiam voculam iterum adjeci, quae primum in Gronoviana, deinde in ſequentibus typorum lapſu exciderat.

8. τὸν Βουκεφάλαν] vide c. 19.

XV. Καὶ ἐπὶ τούτους τὰ μὲν πρῶτα ἐκπέμψαι 1
Ἀλέξανδρον καὶ οὗτος λέγει τοὺς ἱπποτοξότας, αὐτὸν δ' ἄγειν τοὺς ἱππέας· προσάγειν γὰρ οἰηθῆναι Πῶρον ξὺν τῇ δυνάμει πάσῃ· τὴν δὲ ἵππον ταύτην, προτεταγμένην αὐτῷ, προπορεύεσθαι πρὸ τοῦ ἄλλου ϛρατοῦ· ὡς δὲ κατέ- 2
μαθεν ἀτρεκῶς τὸ πλῆθος, τὸ τῶν Ἰνδῶν, ἐνταῦθα δὴ ὀξέως ἐπιπεσεῖν αὐτοῖς ξὺν τῇ ἀμφ' αὐτὸν ἵππῳ· τοὺς 3
δὲ ἐγκλῖναι, ὡς Ἀλέξανδρόν τε αὐτὸν κατεῖδον καὶ τὸ ϛίφος ἀμφ' αὐτὸν τῶν ἱππέων, οὐκ ἐπὶ μετώπῳ, ἀλλὰ κατ' ἴλας ἐμβεβληκός· καὶ τούτων ἱππέας μὲν 4
πεσεῖν ἐς τετρακοσίους, πεσεῖν δὲ καὶ τοῦ Πώρου τὸν παῖδα: τὰ δὲ ἅρματα αὐτοῖς ἵπποις ἁλῶναι, ἔν τε τῇ ἀποχωρήσει βαρέα γενόμενα, καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ ὑπὸ πηλοῦ ἀχρεῖα. Πῶρος δὲ ὡς αὐτῷ ὅσοι ἱππεῖς ἐκ τῆς φυγῆς 5
διεσώζοντο, Ἀλέξανδρόν τε αὐτὸν πεπερακότα ξὺν τῇ ϛρατιᾷ ἐς τὸ καρτερώτατον, καὶ τὸν παῖδα ἐν τῇ μάχῃ τετελευτηκότα, ἤγγειλαν, ἐγίγνετο μὲν καὶ ὡς ἀμφίβολος τῇ γνώμῃ, ὅτι καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ καταντικρὺ τοῦ μεγάλου ϛρατοπέδου, οἱ ξὺν Κρατερῷ ὑπολελειμμένοι, ἐπιχειροῦντες τῇ διαβάσει ἐφαίνοντο· εἵλετο δὴ οὖν ἐπ' αὐτὸν 6
Ἀλέξανδρον ἐλάσας ξὺν τῇ ϛρατιᾷ πάσῃ, πρὸς τὸ καρτερώτατόν τε τῶν Μακεδόνων καὶ αὐτὸν τὸν βασιλέα διαγωνίσασθαι· ἀλλὰ καὶ ὡς ὀλίγους τῶν ἐλεφάντων 7
σὺν οὐ πολλῇ ϛρατιᾷ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ϛρατοπέδου ἀπέλιπεν, ὡς φοβεῖν ἀπὸ τῆς ὄχθης τοὺς ξὺν Κρατερῷ ἱππέας. Αὐτὸς δὲ τήν τε ἵππον ἀναλαβὼν πᾶσαν, ἐς τετρακισ- 8
χιλίους ἱππέας, καὶ τὰ ἅρματα πάντα τριακόσια ὄντα,

Cap. XV.

1. προτεταγμένην αὐτῷ — Opt. habet αὐτοῦ. ſed vulgata ſcriptura uti mavult Arrianus.

C. XV.

Arg. Victoria de Pori filio et mox patris progreſſus contra Alexandrum, et acies.

1. αὐτῷ] *a Poro.*

5. ἐς τὸ καρτερώτατον] Haec verba conjungo cum ἤγγειλαν et verto: *quum pro certiſſimo enunciarent.*

καὶ τῶν ἐλεφάντων διακοσίους, καὶ τῶν πεζῶν ὅ, τι περ
ὄφελος, ἐς τρισμυρίους, ἤλαυνεν ὡς ἐπ' Ἀλέξανδρον.
9 Ὡς δ' ἐνέτυχε χωρίῳ, ἵνα οὐ πηλὸς αὐτῷ ἐφαίνετο,
ἀλλ' ὑπὸ ψάμμου γὰρ ξύμπαν ἦν ἄπεδον καὶ στερεὸν ἐς
10 τὰς ἐφόδους τε καὶ ἀναστροφὰς τῶν ἵππων, ἐνταῦθα
ἔτασσε τὴν στρατιάν, πρώτους μὲν τοὺς ἐλέφαντας ἐπὶ
μετώπου, διέχοντα ἐλέφαντα ἐλέφαντος οὐ μεῖον πλέθρου,
ὡς πρὸ πάσης τε τῆς φάλαγγος τῶν πεζῶν παραταθῆ-
ναι αὐτῷ τοὺς ἐλέφαντας ἐπὶ μετώπου, καὶ φόβον πάντῃ
11 παρέχειν τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἱππεῦσιν· ἄλλως τε
οὐδὲ ἠξίου ἐς τὰ διαλείποντα τῶν ἐλεφάντων τολμῆσαι ἄν
τινα ὤσασθαι τῶν πολεμίων, οὔτε ξὺν ἵπποις διὰ τὸν
φόβον τῶν ἵππων, πεζοὺς τε ἔτι μεῖον· κατὰ στόμα τε
γὰρ ἂν πρὸς τῶν ὁπλιτῶν προσβαλλόντων εἴργεσθαι,
καὶ καταπατηθήσεσθαι ἐπιστρεψάντων ἐπ' αὐτοὺς τῶν ἐ-
12 λεφάντων. Ἐπὶ τούτοις δὲ οἱ πεζοὶ αὐτῷ ἐτετάχατο, οὐκ
ἴσον τὸ μέτωπον τοῖς θηρίοις ἐπέχοντες, ἀλλ' ἐν δευτέ-
ρῳ μετώπῳ μετὰ τοὺς ἐλέφαντας, ὅσον ἐς τὰ διαλείπον-
13 τα ἐπ' ὀλίγον ἐμβεβλῆσθαι τοὺς λόχους· ἦσαν δ' αὐτῷ
καὶ κατὰ τὰ κέρατα ἔτι ὑπὲρ τοὺς ἐλέφαντας πεζοὶ ἐφε-
στηκότες· ἑκατέρωθεν δὲ τῶν πεζῶν ἡ ἵππος αὐτῷ ἐτέ-
τακτο, καὶ πρὸ ταύτης τὰ ἅρματα ἑκατέρωθεν.

1 XVI. Αὕτη μὲν ἡ Πώρου τάξις ἦν. Ἀλέξανδρος
δὲ ὡς ἤδη καθεώρα τοὺς Ἰνδοὺς ἐκτασσομένους, ἐπέστησε
τοὺς ἱππέας τοῦ πρόσω, ὡς ἀναλαμβάνειν τῶν πεζῶν τοὺς

13. ὑπὲρ τοὺς ἐλέφαντας] alia peditum agmina quaedam ſuper vel ultra latitudinem ordinis et ſpatii elephantorum collocarat. *Gron.*

C. XVI.

Arg. Acies Macedonum et principium pugnae.

1. τοῦ πρόσω] ſc. ἐλαύνειν. Sic genitivus τοῦ πρόσω hujuscemodi verbis adjungi ſolet, ut V, 25, 6. ἄγειν τοῦ πρόσω. II, 6, 7. προϊέναι τοῦ πρόσω. Verbum γίγνεσθαι, ut hic ἐλαύνειν, omiſſum erat I, 1, 8. — Senſus eſt: equites in perſequendis hoſtibus occupatos conſiſtere jubet, quo facilius et tutius paulatim advenientes pedites accedere poſſint, in aciem pedeſtrem conſtituendi.

ἀεὶ προσάγοντας. Ὡς δὲ καὶ ἡ φάλαγξ αὐτῷ δρόμῳ 2
συνάψασα ὁμοῦ ἤδη ἦν, ὁ δ᾽ οὐκ εὐθὺς ἐκτάξας ἐπῆγεν,
ὡς μὴ καματηροὺς τε καὶ πνευστιῶντας ἀκμῆσι παραδοῦ-
ναι τοῖς βαρβάροις, ἀλλὰ ἐς κύκλους παριππεύων ἀνέ-
παυε τοὺς πεζοὺς, ἔς τε καταστῆναι αὐτοῖς τὸν θυμόν.
Ὡς δὲ τὴν τάξιν κατεῖδε τῶν Ἰνδῶν, κατὰ μέσον μὲν, 3
ἵνα οἱ ἐλέφαντες προεβέβληντο, καὶ πυκνὴ ἡ φάλαγξ
κατὰ τὰ διαλείποντα αὐτῶν ἐπετέτακτο, οὐκ ἔγνω προά-
γειν, αὐτὰ ἐκεῖνα ὀκνήσας, ἅπερ ὁ Πῶρος τῷ λογισμῷ
ξυνθεὶς ταύτῃ ἔταξεν· ἀλλὰ αὐτὸς μὲν ἅ τε ἱπποκρα- 4
τῶν, τὴν πολλὴν τῆς ἵππου ἀναλαβὼν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον
κέρας τῶν πολεμίων παρήλαυνεν, ὡς ταύτῃ ἐπιθησόμε-
νος. Κοῖνον δὲ πέμπει ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν, τὴν Δημητρίου 5
καὶ τὴν αὑτοῦ ἔχοντα ἱππαρχίαν· κελεύσας, ἐπειδὰν τὸ
κατὰ σφᾶς στίφος τῶν ἱππέων ἰδόντες οἱ βάρβαροι ἀντι-
παριππεύσωσιν, αὐτὸν κατόπιν ἔχεσθαι αὐτῶν· τῶν 6
πεζῶν δὲ τὴν φάλαγγα Σελεύκῳ καὶ Ἀντιγένει καὶ Ταύ-
ρωνι προσέταξεν ἄγειν· μὴ πρόσθεν δὲ ἅπτεσθαι τοῦ
ἔργου, πρὶν ὑπὸ τῆς ἵππου τῆς ἀμφ᾽ αὐτὸν τεταραγμένην

Cap. XVI.

2. παριππεύων ex Opt. et aliis pro περιϊππεύων ut VI, 8.
5. ὡς ἐπὶ τὸ δεξ. — primam voculam adjeci ex Optimo. Deinde ex MSS. omnibus ſcripſi αὐτὸν κατόπιν pro vulgato αὐτῶν, κατόπιν etc.

2. Pertinet iſtud in orbem agere equitatum ad exercitia equitum. Circumagens equites feſellit hoſtes, ne conſpicerent pedites ſine ordine accurrentes, nec ſe timere crederent, ſi equites ſtarent quieti.

4. παρήλαυνεν] circumvectus eſt cornu ſiniſtrum Pori, ita ut ei non obſtaret a fronte, ſed a latere. Quod probant ſequentia.

5. ἐπὶ τὸ δεξιὸν ſc. Pori; quia et ibi equites collocati erant e. 15, 13. κελεύσας etc. Explico et verto: *jubens, ſi barbari, conſpecto equitum agmine, quod ipſis it. laevo cornu, a latere, Alexandro ducente, inſtabat, equitatum contra Alexandrum a dextro in laevum transducerent Alexandrum excepturi, ut ipſe* Coenus etiam in laevum hoſtium cornu transeat, et *in tergis equitum haereat.* cf. c. VI, 1.

6. Latera phalangis firmabant ſagittarii et Agrianes jaculatores, qui maxime contra elephantes utiles erant.

τήν τε φάλαγγα τῶν πεζῶν καὶ τοὺς ἱππέας κατίδωσιν.
7 Ἤδη τε ἐντὸς βέλους ἐγίγνετο, καὶ ἐφῆκεν ἐπὶ τὸ κέρας τὸ εὐώνυμον τῶν Ἰνδῶν τοὺς ἱπποτοξότας, ὄντας ἐς χιλίους, ὡς ταράξαι τοὺς ταύτῃ ἐφεστηκότας τῶν πολεμίων τῇ πυκνότητί τε τῶν τοξευμάτων καὶ τῶν ἵππων τῇ ἐπε-
8 λάσει. Καὶ αὐτὸς δὲ τοὺς ἑταίρους ἔχων τοὺς ἱππέας παρήλαυνεν ὀξέως ἐπὶ τὸ εὐώνυμον τῶν βαρβάρων, κατὰ κέρας ἔτι τεταραγμένοις ἐμβαλεῖν σπουδὴν ποιούμενος, πρὶν ἐπὶ φάλαγγος ἐκταθῆναι αὐτοῖς τὴν ἵππον.

1 XVII. Ἐν τούτῳ δὲ οἵ τε Ἰνδοὶ τοὺς ἱππέας πάντοθεν ξυναλίσαντες παρίππευον Ἀλεξάνδρῳ, ἀντιπαρεξάγοντες τῇ ἐλάσει. Καὶ οἱ περὶ Κοῖνον, ὡς παρήγ-
2 γελτο, κατόπιν αὐτοῖς ἐπεφαίνοντο. Ταῦτα ξυνιδόντες οἱ Ἰνδοὶ ἀμφίστομον ἠναγκάσθησαν ποιῆσαι τὴν τάξιν τῆς ἵππου, τὴν μὲν ὡς ἐπ' Ἀλέξανδρον τὴν πολλήν τε καὶ κρατίστην· οἱ δὲ ἐπὶ Κοῖνόν τε καὶ τοὺς ἅμα τούτῳ ἀνέ-
3 στρεφον. Τοῦτό τε οὖν εὐθὺς ἐτάραξε τὰς τάξεις τε καὶ τὰς γνώμας τῶν Ἰνδῶν· καὶ Ἀλέξανδρος ἰδὼν τὸν καιρὸν, ἐν αὐτῇ τῇ ἐπὶ θάτερα ἐπιστροφῇ τῆς ἵππου, ἐπιτί-

8. ἐκταθῆναι repoſui ex MStis omnibus et primis editis pro ἐκταχθῆναι.

Cap. XVII.

2. οἱ δὲ ἐπὶ Κοῖνον — ex MStis omnibus. Ven. et Baſil. habent: οἱ δὲ ὡς ἐπὶ etc. Vulgata eſt τὴν δὲ ὡς ἐπὶ. Deinde ex Opt. ſcripſi ἀνέστρεφον pro ἐπέστρεφον.

8. ἔτι τεταραγμένοις] *adhuc perturbatis*, circumagenda acie contra Alexandrum a latere adventantem. *Raph.*

ἐπὶ φάλαγγος] *antequam ipſorum equitatus in phalangem conſtitueretur*, h. e. antequam equites, mutata acie obverſa ora obverterent a latere irruenti Alexandro. Phalanx enim hoc loco aciem notat, recta fronte hoſti oppoſitam. *Raph.*

C. XVII.

Arg. Bonis Alexandri conſiliis vires Indorum fractae; ipſi in fugam acti.

1. πάντοθεν] *omni ex parte*, eos etiam, qui in dextro cornu collocati erant.

2. ἀμφίστομος φάλαγξ hoc loco eſt, quae et a fronte et a tergo adverſus hoſtem incurrentem dirigitur. *Raph.*

θεται τοῖς καθ' αὐτόν· ὥς τε οὐδὲ τὴν ἐμβολὴν ἐδέξαντο τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἱππέων οἱ Ἰνδοί, ἀλλὰ κατηράχθησαν ὥς περ εἰς τεῖχός τι φίλιον τοὺς ἐλέφαντας·
καὶ ἐν τούτῳ οἱ ἐπιστάται τῶν ἐλεφάντων ἀντεπῆγον τῇ 4
ἵππῳ τὰ θηρία· καὶ ἡ φάλαγξ αὐτὴ τῶν Μακεδόνων
ἀντεπῄει πρὸς τοὺς ἐλέφαντας, ἔς τε τοὺς ἐπιβάτας αὐτῶν 1
ἀκοντίζοντες, καὶ αὐτὰ τὰ θηρία περιστάδον πάντοθεν
βάλλοντες. Καὶ ἦν τὸ ἔργον οὐδενὶ τῶν πρόσθεν ἀγώνων 5
ἐοικός· τά τε γὰρ θηρία ἐπεκθέοντα ἐς τὰς τάξεις τῶν
πεζῶν, ὅπη ἐπιστρέψειεν, ἐκεράϊζε καίπερ πυκνὴν οὖσαν 1
τὴν Μακεδόνων φάλαγγα· καὶ οἱ ἱππεῖς οἱ τῶν Ἰνδῶν 6
τοῖς πεζοῖς ἰδόντες ξυνεστηκὸς τὸ ἔργον, ἐπιστρέψαντες
αὖθις καὶ αὐτοὶ ἐπήλαυνον τῇ ἵππῳ· ὡς δὲ πάλιν ἐκρά- 1
τησαν αὐτῶν οἱ ἀμφ' Ἀλέξανδρον, τῇ τε ῥώμῃ καὶ τῇ ἐμπειρίᾳ πολὺ προέχοντες, ὡς τοὺς ἐλέφαντας αὖθις
κατειλήθησαν. Καὶ ἐν τούτῳ πᾶσα ἡ ἵππος Ἀλεξάνδρῳ 7
ἐς μίαν ἴλην ἤδη ξυνηγμένη, οὐκ ἐκ παραγγέλματος, ἀλλὰ ἐν τῷ ἀγῶνι αὐτῷ ἐς τήνδε τὴν τάξιν καταστᾶσα, ὅποι προσπέσοι τῶν Ἰνδῶν ταῖς τάξεσι, ξὺν πολλῷ
φόνῳ ἀπελύοντο. Καὶ ἐς στενὸν ἤδη κατειλημμένων τῶν 8
θηρίων, οὐ μείω πρὸς αὐτῶν οἱ φίλοι ἤπερ οἱ πολέμιοι ἐβλάπτοντο, ἐν ταῖς ἐπιστροφαῖς τε καὶ τοῖς ὠθισμοῖς
καταπατούμενοι. Τῶν τε οὖν ἱππέων, οἷα δὴ ἐν στενῷ 9
περὶ τοὺς ἐλέφαντας εἰλουμένων, πολὺς φόνος ἐγίγνετο· καὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν ἐλεφάντων οἱ πολλοὶ κατηκοντισμέ-

4. ἔς τε τοὺς ἐπιβάτας — priores voculas ex Opt. addidi.
6. ὡς τοὺς ἐλέφ. ex Opt. Vulgo ὡς ἐπὶ τοὺς ἐλέφ. Vide indicem in ὡς.

3. τοὺς ἐλέφαντας pro ἐς τοὺς ἐλέφ. Vide not. ad III, 3, 7. *Gron.*

6. ξυνεστηκὸς τὸ ἔργον] *videntes peditatum in medio pugnae fervore eſſe*, unde ſi nunc rurſus ipſi quoque excurrentes animum reſumerent, ſpectabant communi ejuſdem temporis invaſione rem profligari poſſe. *Gron.*

7. πᾶσα ἡ ἵππος] i. e. ii, qui cum Alexandro impetum fecerant a fronte, et qui cum Coeno a tergo.

8. ἐν ταῖς ἐπιστροφαῖς] regrediendo ſuos, progrediendo hoſtes proculcabant. *Raph.*

10 νοι ἦσαν· καὶ αὐτοὶ οἱ ελεφαντες τὰ μὲν τιτρωσκόμενοι,
τὰ δὲ ὑπό τε τῶν πόνων καὶ ἐρημίας ἡγεμόνων ὐκέτι δια-
κεκριμένοι ἐν τῇ μάχῃ ἦσαν· ἀλλ' οἷα δὴ ὑπὸ τῦ κακῦ
ἔκφρονες, φιλίοις τε ὁμῦ καὶ πολεμίοις προσφερόμενοι,
πάντα τρόπον ἐξώθῦν τε καὶ κατεπάτῦν καὶ κατέκαινον.
11 Ἀλλ' οἱ μὲν Μακεδόνες ἅτε ἐν εὐρυχωρίᾳ τε καὶ κατὰ
γνώμην τὴν σφῶν προσφερόμενοι τοῖς θηρίοις, ὅπη μὲν
ἐπιφέροιντο, εἶκον· ἀποςραφέντων δὲ εἴχοντο, ἐσακοντί-
ζοντες· οἱ δὲ Ἰνδοὶ ἐν αὐτοῖς ἀναςρεφόμενοι, τὰ πλείω
12 ἤδη πρὸς ἐκείνων ἐβλάπτοντο. Ὡς δὲ καματηρά τε ἦν
τὰ θηρία, καὶ ὐκέτι αὐτοῖς ἐρρωμέναι αἱ ἐκδρομαὶ ἐγί-
γνοντο, ἀλλὰ συριγμῷ μόνον διαχρώμενα, ὥσπερ αἱ
13 πρύμναν κρυόμεναι νῆες ἐπὶ πόδα ὑπεχώρῦν· αὐτὸς μὲν
Ἀλέξανδρος περιβάλλει ἐν κύκλῳ τὴν ἵππον τῇ πάσῃ
τάξει, τῦς πεζῦς δὲ ξυνασπίσαντας ὡς ἐς πυκνοτάτην
14 ξύγκλεισιν ἐπάγειν τὴν φάλαγγα ἐσήμηνε· καὶ οὕτως
οἱ μὲν ἱππεῖς τῶν Ἰνδῶν πλὴν ὀλίγων κατεκόπησαν ἐν
τῷ ἔργῳ· ἐκόπτοντο δὲ καὶ οἱ πεζοὶ πανταχόθεν ἤδη
προσκειμένων σφίσι τῶν Μακεδόνων. Καὶ ἐν τῦτῳ, ἵνα
διέσχεν ἡ ἵππος ἡ Ἀλεξάνδρῦ, ἐς φυγὴν πάντες ἐπε-
ςράφησαν.

1 XVIII. Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ Κράτερός τε καὶ οἱ ἄλλοι,
ὅσοι τῆς ςρατιᾶς τῆς Ἀλεξάνδρῦ ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τῦ
Ὑδάσπῦ ὑπολελειμμένοι ἡγεμόνες ἦσαν, ὡς νικῶντα
λαμπρῶς Ἀλέξανδρον κατεῖδον, ἐπέρων καὶ αὐτοὶ τὸν
2 ποταμόν· καὶ ὗτοι ὐ μείονα τὸν φόνον ἐν τῇ ἀποχωρήσει
τῶν Ἰνδῶν ἐποίησαν, ἀκμῆτες ἀντὶ κεκμηκότων τῶν
3 ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἐπιγενόμενοι τῇ διώξει. Ἀπέθανον

Cap. XVIII.

1. τὸν ποταμὸν ex Opt. Vulgo τὸν πόρον.

12. κρυόμεναι] vide ad V, 11, 6.

C. XVIII.

Arg. Calamitas Pori in proelio, paucis Macedonibus occiſis, Pori et in proelio induſtria, et in clade nobilitas.

δὲ τῶν Ἰνδῶν πεζοὶ μὲν ὀλίγον ἀποδέοντες τῶν δισμυ-
ρίων, ἱππεῖς δὲ ἐς τρισχιλίους· τὰ δὲ ἅρματα ξύμπαντα
κατεκόπη, καὶ Πώρου δύο παῖδες ἀπέθανον. Καὶ Σπι- 4
τάκης ὁ νομάρχης τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν, καὶ τῶν ἐλεφάντων
καὶ ἁρμάτων οἱ ἡγεμόνες, καὶ οἱ ἱππάρχαι, καὶ οἱ στρα-
τηγοὶ τῆς στρατιᾶς τῆς Πώρου ξύμπαντες· ἐλήφθη-
σαν δὲ καὶ οἱ ἐλέφαντες, ὅσοι γε αὐτῶν αὐτοῦ μὴ ἀπέ-
θανον. Τῶν δ' ἀμφ' Ἀλέξανδρον πεζοὶ μὲν, ἀπὸ ἑξα- 5
κισχιλίων τῶν ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ γενομένων, ἐς
ὀγδοήκοντα μάλιστα ἀπέθανον· ἱππεῖς δὲ τῶν μὲν ἱππο-
τοξοτῶν, οἳ δὴ καὶ πρῶτοι τοῦ ἔργου ἥψαντο, δέκα· τῆς
δὲ ἑταιρικῆς ἵππου, ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι· τῶν δὲ ἄλλων ἱπ-
πέων, ὡς διακόσιοι. Πῶρος δὲ μεγάλα ἔργα ἐν τῇ 6
μάχῃ ἀποδειξάμενος, μὴ ὅτι στρατηγοῦ, ἀλλὰ καὶ στρα-
τιώτου γενναίου, ὡς τῶν τε ἱππέων τὸν φόνον κατεῖδε, καὶ
τῶν ἐλεφάντων τοὺς μὲν αὐτοῦ πεπτωκότας, τοὺς δὲ ἐρή-
μους τῶν ἡγεμόνων λυπηροὺς πεπλανημένους, τῶν δὲ πε-
ζῶν αὐτῷ οἱ πλείους ἀπολώλεσαν· οὐχ ἧπερ Δαρεῖος ὁ 7
μέγας βασιλεὺς ἐξάρχων τοῖς ἀμφ' αὐτὸν τῆς φυγῆς
ἀπεχώρει, ἀλλὰ ἔς τε γὰρ ὑπέμενέ τι τῶν Ἰνδῶν ἐν τῇ
μάχῃ ξυνεστηκὸς, ἐς τοσόνδε ἀγωνισάμενος· τετρωμένος 8
δὲ τὸν δεξιὸν ὦμον, ὃν δὴ γυμνὸν μόνον ἔχων ἐν τῇ μάχῃ

7. οὐχ ἧπερ pro οὐχ ὥσπερ ex Opt. et MSS. Florent.

5. Macedonum, Diodoro XVII, 89. auctore, caeſi ſunt peditum ſupra 700, equitum 280. — Deſcriptio pugnae ea non eſt, ut omnes eventus atque agminum motus accurate perſpicere liceat. De CCC curribus nihil audimus, niſi, in fine deſcriptionis, conciſos fuiſſe omnes, quod, ut tradit Diodor. c. 88. ſtatim initio proelii factum eſt. Deſcribitur praecipue equitum et elephantorum conflictus. Robur enim Alexandri erant equites, Pori elephanti, quorum agitur res geſtas, tanquam caput proelii, auctor diligentius narravit. Octava a principio hora pugnam finitam tradere videtur Plut. V. Alex. c. 60. In multum diei certamen extractum tradit et Curt. VIII, 14, 28.

6. λυπηροὺς] *triſtes*, agnoſcentes quaſi cladem ſuam, ut Florus ait, ſummiſſis cervicibus cum ſenſu captivitatis imminentis. *Gron.*

ἀνεϛρέφετο (ἀπὸ γὰρ τȣ̃ ἄλλȣ σώματος ἤρκει αὐτῷ τὰ βέλη ὁ θώραξ, περιττὸς ὢν κατά τε τὴν ἰσχὺν, καὶ τὴν ἁρμονίαν, ὡς ὕϛερον καταμαθεῖν θεωμένοις ἦν) τότε δὴ
9 καὶ αὐτὸς ἀπεχώρει ἐπιϛρέψας τὸν ἐλέφαντα. Καὶ Ἀλέξανδρος μέγαν τε αὐτὸν καὶ γενναῖον ἄνδρα ἰδὼν ἐν τῇ μάχῃ, σῶσαι ἐπεθύμησε· πέμπει δὴ παρ᾽ αὐτὸν
10 πρῶτα μὲν Ταξίλην τὸν Ἰνδόν· καὶ Ταξίλης προσιππεύσας ἐφ᾽ ὅσον οἱ ἀσφαλὲς ἐφαίνετο τῷ ἐλέφαντι, ὃς ἔφερε τὸν Πῶρον, ἐπιϛῆσαί τε ἠξίȣ τὸ θηρίον (ȣ̓ γὰρ εἶναι οἱ ἔτι φεύγειν) καὶ ἀκȣ̃σαι τῶν παρ᾽ Ἀλεξάνδρȣ
11 λόγων. Ὁ δὲ ἰδὼν ἄνδρα ἐχθρὸν ἐκ παλαιȣ̃ τὸν Ταξίλην, ἐπιϛρέψας ἀνήγετο ὡς ἀκοντίσων· καὶ ἂν καὶ κατέκτανεν ἂν τυχὸν, εἰ μὴ ὑποφθάσας ἐκεῖνος ἀπέλασεν
12 ἀπὸ τȣ̃ Πώρȣ πρόσω τὸν ἵππον. Ἀλέξανδρος δὲ ȣ̓δὲ ἐπὶ τῷδε τῷ Πώρῳ χαλεπὸς ἐγένετο. Ἀλλ᾽ ἄλλȣς τε ἐν μέρει ἔπεμπε, καὶ δὴ καὶ Μερόην ἄνδρα Ἰνδὸν, ὅτι φίλον εἶναι ἐκ παλαιȣ̃ τῷ Πώρῳ τὸν Μερόην ἔμαθε.
13 Πῶρος δὲ ὡς τὰ παρὰ τȣ̃ Μερόȣ ἤκȣσε, καὶ ἐκ τȣ̃ δίψȣς ἅμα ἐκρατεῖτο, ἐπέϛησέ τε τὸν ἐλέφαντα, καὶ κατέβη

11. κατέκτανεν ex Opt. et Baſil. pro κατέκανεν.

13. τȣ̃ δίψȣς — ex MSS. pro τῆς δίψης. Mox etiam pro vulgatis: ἄγει αὐτὸν σπȣδῇ παρὰ Ἀλέξανδρον· ex Optimo meliora recepi.

8. τὴν ἁρμονίαν] Thoracum harmonia dicitur, qua apte ſedent atque congruunt cujusque corpori, neque in ipſo uſu geſtantibus ſunt moleſti, ſive quis curvetur, ſive erigatur, ſeu in quamcunque aliam partem ſeſe flectat. Exſtat Socratis hac de re diſputatio cum quodam thoracum fabro Memorab. lib. III., ubi quae harmoniae ſit commoditas, ita Socrates exponit: „Minus pondere ſuo premunt thoraces, qui congruunt, οἱ ἁρμόττοντες τῶν ἀναρμόστων, quanquam pondus aequale habeant. Etenim, qui non congruunt, ἀνάρμοϛοι, vel toti, ab humeris dependendo, vel quam aliam partem corporis vehementer premendo, geſtatu difficiles ac moleſti fiunt: at qui congruunt, ἁρμόττοντες, quum onus partim a claviculis et earum parte, quae ſcoptulis vicina eſt, partim ab humeris, a pectore, a tergo, a ventre diſtributim ſublevetur, prope non geſtaminis, ſed appendicis eſſe loco videntur. *Raph.*

ἀπ' αὐτοῦ· ὡς δὲ ἔπιέ τε καὶ ἀνέψυξεν, ἄγειν αὐτὸν
σπουδῇ ἐκέλευσεν παρ' Ἀλέξανδρον· καὶ ὁ μὲν ἤγετο.

XIX. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς προσάγοντα ἐπύθετο, 1
προσιππεύσας πρὸ τῆς τάξεως ξὺν ὀλίγοις τῶν ἑταίρων
ἀπαντᾷ τῷ Πώρῳ, καὶ ἐπιστήσας τὸν ἵππον, τό τε μέγε-
θος ἐθαύμαζεν ὑπὲρ πέντε πήχεις μάλιστα ξυμβαῖνον,
καὶ τὸ κάλλος τοῦ Πώρου, καὶ ὅτι οὐ δεδουλωμένος τῇ γνώ-
μῃ ἐφαίνετο, ἀλλ' ὥσπερ ἀνὴρ ἀγαθὸς ἀνδρὶ ἀγαθῷ
προσέλθοι, ὑπὲρ βασιλείας τῆς αὐτοῦ πρὸς βασιλέα
ἄλλον καλῶς ἠγωνισμένος. Ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος 2
πρῶτος προσειπὼν αὐτὸν, λέγειν ἐκέλευσεν ὅ, τι οἱ γε-
νέσθαι ἐθέλοι. Πῶρον δὲ ἀποκρίνεσθαι λόγος, Ὅτι
βασιλικῶς μοι χρῆσαι, ὦ Ἀλέξανδρε· καὶ Ἀλέξανδρος
ἡσθεὶς τῷ λόγῳ, Τοῦτο μὲν ἔσται σοι, Πῶρε, ἔφη, ἐμοῦ
ἕνεκα· σὺ δὲ σαυτοῦ ἕνεκα ὅ, τι σοὶ φίλον ἀξίου.
Ὁ δὲ πάντα ἔφη ἐν τούτῳ ἐνεῖναι· καὶ Ἀλέξανδρος τούτῳ 3
ἔτι μᾶλλον τῷ λόγῳ ἡσθεὶς, τήν τε ἀρχὴν τῷ Πώρῳ
τῶν τε αὐτῶν Ἰνδῶν ἔδωκε, καὶ ἄλλην ἔτι χώραν πρὸς
τῇ ἄλλῃ τῇ πάλαι οὔσῃ πλείονα τῆς πρόσθεν προσέ-
θηκε· καὶ οὕτως αὐτός τε βασιλικῶς κεχρημένος ἦν ἀνδρὶ 4
ἀγαθῷ, καὶ ἐκείνῳ ἐκ τούτου ἐς ἅπαντα πιστῷ ἐχρήσατο.
Τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Πῶρόν τε καὶ τοὺς ἐπέ- 5
κεινα τοῦ Ὑδάσπου ποταμοῦ Ἰνδοὺς Ἀλεξάνδρῳ ἐγένετο,
ἐπ' ἄρχοντος Ἀθηναίοις Ἡγεμόνος, μηνὸς Μουνυχιῶνος.

Cap. XIX.

5. μηνὸς Μουνυχιῶνος — Iam Raderus ad Curt. VIII, 14, 46. vidit.

C. XIX.

Arg. Alexandri moderatio erga Porum captum. Urbes ad Hydaſpen conditae. Bucephalas equus.

3. πλείονα] cf. c. 20, 3—6. et 29, 4., ubi regionem usque ad Hyphaſin Pori regno adjectam affirmat, et VI, 2, 2., ubi gentes ſeptem numerantur et urbium duo millia Poro ſubjecta. Strabo p. 472. gentium numerat novem, et urbium, quarum nullam Co Meropide fuiſſe minorem, quinque millia; quem numerum ipſe tamen p. 482. vero majorem ſuſpicatur. Plut. V. Alex. c. 60. gentium adeo numerat quindecim, et praeter millia quinque urbium pagos innumeros.

6 Ἵνα δὲ ἡ μάχη ξυνέβη, καὶ ἔνθεν ὁρμηθεὶς ἐπέρασε τὸν
Ὑδάσπην ποταμὸν, πόλεις ἔκτισεν Ἀλέξανδρος· καὶ
τὴν μὲν, Νίκαιαν, τῆς νίκης τῆς κατ' Ἰνδῶν ἐπώνυμον
ὠνόμασε· τὴν δὲ, Βουκεφάλα, ἐς τοῦ ἵππου Βουκεφάλα
τὴν μνήμην, ὃς ἀπέθανεν αὐτοῦ, οὐ βληθεὶς πρὸς οὐδενὸς,
7 ἀλλ' ὑπὸ καύματός τε καὶ ἡλικίας· ἦν γὰρ ἀμφὶ τὰ
τριάκοντα ἔτη, καματηρὸς γενόμενος, πολλὰ δὲ πρό-
σθεν ξυγκαμών τε καὶ συγκινδυνεύσας Ἀλεξάνδρῳ,
ἀναβαινόμενός τε πρὸς μόνου Ἀλεξάνδρου ὁ Βουκεφάλας
οὗτος, ὅτι τοὺς ἄλλους πάντας ἀπηξίου ἀμβάτας, καὶ με-
8 γέθει μέγας καὶ τῷ θυμῷ γενναῖος. Σημεῖον δὲ οἱ ἦν
βοὸς κεφαλὴ ἐγκεχαραγμένη, ἐφ' ὅτῳ καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο
λέγουσιν ὅτι ἔφερεν· οἱ δὲ λέγουσιν, ὅτι λευκὸν σῆμα
εἶχεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, μέλας ὢν αὐτὸς, ἐς βοὸς κεφα-
9 λὴν μάλιστα εἰκασμένον. Οὗτος ὁ ἵππος ἐν τῇ Οὐξίων
χώρᾳ ἀφανὴς ἐγένετο Ἀλεξάνδρῳ, καὶ Ἀλέξανδρος

ſibi contradicere Arrianum, ſi h. l. menſe Martio pugnam commiſſam, et 9, 6. circa ſolſtitium aeſtivum ad Hydaſpen Alexandrum caſtra habuiſſe, tradit. Ut ſibi conſtet noſter, legendum forte *μηνὸς Μεταγειτνιῶνος*, qui menſis Iulio reſpondet. Tunc incideret pugna in diem aliquem poſt ſolſtitium aeſtivum. Si vero pugna incidit in Iulium, Hegemon archon erat Ol. 113, 2. ejusque forte ſucceſſor (in cujus magiſtratum Diodorus pugnam retulit) Chremes, quod defendit Corſin. Faſt. Attic. Tom. IV, p. 47. cf. St. Croix p. 94. et Meurſ. de arch. Athen. 4, 14.

6. *τὴν δὲ Βουκεφάλα* —. Sic emendari vult vulgatum Βουκεφάλαν Gronovius propter V, 29, 8. Adde Hiſt. an. Aeliani 16, 3. Mox etiam ex Optimo et multis ſcripſi τοῦ ἵππου Βουκεφάλα pro Βουκεφάλου.

6. Si Ptolemaeum ſequimur, in dextra fluminis ripa condita erant Bucephala, in ſiniſtra Nicaea.

7. *ἀμφὶ τὰ τριάκοντα ἔτη*] aetatem equi miror, quem quo modo acquiſivit Alexander, lege apud Plut. Vita Alex. c. 6. Hunc equum non domare potuit Alexander niſi annum aetatis XVI. agens. Quum vero nunc ageret vigeſimum nonum, habuit equum per 13 annos. Ergo equus quo tempore emebatur 17 jam annos natus erat. Cui hoc veroſimile eſt? Sed eundem annorum numerum prodit etiam Plut. Vit. Alex. c. 61. De hoc equo diligentiſſime ſcripſerunt interpretes ad Curt. V, 5, 18. et IX, 3, 23. quibus add. Gron. ad Arr. pag. 220.

προσεκήρυξεν ἀνὰ τὴν χώραν πάντας ἀποκτενεῖν Οὐζίους, εἰ μὴ ἀπάξωσιν αὐτῷ τὸν ἵππον· καὶ ἀπήχθη εὐθὺς ἐπὶ τῷ κηρύγματι· τοσήδε μὲν σπουδὴ Ἀλεξάνδρῳ ἀμφ' 1
αὐτὸν ἦν, τοσόσδε Ἀλεξάνδρου φόβος τοῖς βαρβάροις· καὶ ἐμοὶ ἐς τοσόνδε τετιμήσθω ὁ Βουκεφάλας οὗτος Ἀλεξάνδρου ἕνεκα.

XX. Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἐπειδὴ οἱ ἀποθανόντες ἐν τῇ 1
μάχῃ κεκόσμηντο τῷ πρέποντι κόσμῳ, ὁ δὲ τοῖς θεοῖς τὰ νομιζόμενα ἐπινίκια ἔθυε, καὶ ἀγὼν ἐποιεῖτο αὐτῷ γυμνικὸς καὶ ἱππικὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου,
ἵνα περ τὸ πρῶτον διέβη ἅμα τῷ στρατῷ· Κρατερὸν μὲν 2
δὴ ξὺν μέρει τῆς στρατιᾶς ὑπελείπετο, τὰς πόλεις ἅς τινας ταύτῃ ἔκτιζεν ἀναστήσοντά τε καὶ ἐκτειχιοῦντα· αὐτὸς δὲ ἤλαυνεν ὡς ἐπὶ τοὺς προσχώρους τῇ τοῦ Πώρου
ἀρχῇ Ἰνδούς. Ὄνομα δὲ ἦν τῷ ἔθνει Γλαυγανῖκαι, ὡς 3
λέγει Ἀριστόβουλος· ὡς δὲ Πτολεμαῖος, Γλαῦσαι· ὁποτέρως δὲ ἔχει τὸ ὄνομα, οὔ μοι μέλει. Ἐπῄει δὲ τὴν χώραν 4
αὐτῶν Ἀλέξανδρος, τῶν τε ἑταίρων ἱππέων ἔχων τοὺς ἡμίσεας, καὶ τῶν πεζῶν ἀπὸ φάλαγγος ἑκάστης ἐπιλέκτους καὶ τοὺς ἱπποτοξότας ξύμπαντας, καὶ τοὺς Ἀγριάνας καὶ τοὺς τοξότας, καὶ προσεχώρουν αὐτῷ ὁμολογίᾳ
πάντες· καὶ ἔλαβε πόλεις μὲν ἐς τριάκοντα καὶ ἑπτά· 5
ὧν ἵνα ὀλιγοστοὶ ἦσαν οἰκήτορες πεντακισχιλίων οὐκ ἐλάττους ἦσαν, πολλῶν δὲ καὶ ὑπὲρ τοὺς μυρίους, καὶ κώμας

Cap. XX.

1. Ἀλεξάνδρῳ δὲ ex MStis pro Ἀλέξανδρος δέ.

3. Pro vulgato Γλαυκανῖκαι ex Opt. ſcripſi Γλαυγανῖκαι.

10. Animadverte luſum verborum in repertis vocibus τοσήδε — τοσόσδε et ἐς τοσόνδε.

C. XX.

Arg. Sacra et ludi ob victoriam; Glauganicae populus; Abiſares dynaſta; turbae in Aſſacenis; Aceſinae amnis natura et magnitudo.

3. Glauganicarum vel Glauſarum nomen apud neminem veterum repetitum vidi. Diligens Cellarius eorum nomen praeterit; d'Anville pag. 27. plura, quam quae in noſtro leguntur, ignorat.

πλήθει τε πολλὰς ἔλαβε, καὶ πολυανθρώπους οὐ μεῖον
6 τῶν πόλεων. Καὶ ταύτης τῆς χώρας Πώρῳ ἄρχειν ἔδω-
κε· καὶ Ταξίλῃ δὲ διαλλάττει Πῶρον, καὶ Ταξίλην ἀπο-
7 πέμπει ὀπίσω εἰς τὰ ἤθη τὰ αὐτοῦ. Ἐν τούτῳ δὲ παρά
τε Ἀβισάρου πρέσβεις ἧκον, ἐνδιδόντες αὐτόν τε Ἀλε-
8 ξάνδρῳ Ἀβισάρην καὶ τὴν χώραν ὅσης ἦρχε· καίτοι
πρό γε τῆς μάχης τῆς πρὸς Πῶρον γενομένης Ἀλεξάν-
δρῳ, ἐπενόει Ἀβισάρης καὶ αὐτὸς ξὺν Πώρῳ τάσσε-
σθαι· τότε δὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν αὐτοῦ ξὺν τοῖς ἄλ-
λοις πρέσβεσι παρ' Ἀλέξανδρον ἔπεμψε, χρήματά τε
κομίζοντα, καὶ ἐλέφαντας τεσσαράκοντα, δῶρον Ἀλε-
9 ξάνδρῳ. Ἧκον δὲ καὶ παρὰ τῶν αὐτονόμων Ἰνδῶν
πρέσβεις παρ' Ἀλέξανδρον, καὶ παρὰ Πώρου ἀλλούττου
10 ὑπάρχοντος Ἰνδῶν. Ἀλέξανδρος δὲ διὰ τάχους Ἀβισά-
ρην ἰέναι παρ' αὐτὸν κελεύει, ἐπαπειλήσας, εἰ μὴ ἔλθοι,
ὅτι αὐτὸν ὄψεται ἥκοντα ξὺν τῇ στρατιᾷ, ἵνα οὐ χαιρήσῃ
11 ἰδών. Ἐν τούτῳ δὲ Φραταφέρνης τε ὁ Παρθυαίων καὶ
Ὑρκανίας σατράπης, τοὺς καταλειφθέντας παρὰ οἱ
12 Θρᾶκας ἄγων, ἧκεν ὡς Ἀλέξανδρον· καὶ παρὰ Σισι-
κόττου τοῦ Ἀσσακηνῶν σατράπου ἄγγελοι, ὅτι τόν τε ὕ-
παρχον σφῶν καὶ ἀπεκτονότες εἶεν οἱ Ἀσσακηνοί, καὶ
13 ἀπ' Ἀλεξάνδρου ἀφεστηκότες. Καὶ ἐπὶ τούτους Φίλιππον
ἐκπέμπει καὶ Τυριάσπην σὺν στρατιᾷ, τὰ περὶ τὴν Ἀσ-

9. ἀλλούττου ex Opt. pro ἄλλου του.

12. Vulgata erat Σισίκου. Sed ex optima Blancardi conjectura emendavi Σισικόττου. cf. IV, 30, 8.

13. Τυριέσπην — Vehementer variatur hoc nomen; libro IV, 22, 6. editiones omnes habent Τυριάσπην; nostro MSSti multi Τυριέσπιν, Opt. Τυριάσπιν. VI, 15, 6. vulgatum eſt Τιρυέστην, unus MS. Τιρίστην, reliqui et Optimus Τιρύστην habent. Haec inconſtantia Arriano non debetur; unde, praeeunte Blancardo, omnibus locis Τυριάσπην ſcribere malui.

6. διαλλάττει] firmata per affinitatem gratia, ut ait Curt. IX, 3, 22.

9. παρὰ τῶν αὐτονόμων] intelligit quasdam gentes ad Hydraotem, non nominatas, ut patet ex capite ſequente, ubi etiam de Poro altero agitur.

11. Θρᾶκας] relictos forte ad expeditionem in Mardos IV, 18, 2.

σακηνῶν χώραν καταστησομένους καὶ κοσμήσοντας· αὐτὸς
δὲ ὡς ἐπὶ τὸν Ἀκεσίνην ποταμὸν προὐχώρει. Τούτου τοῦ 14
Ἀκεσίνου ποταμοῦ τὸ μέγεθος μόνου τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν
Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἀνέγραψεν· εἶναι γὰρ ἵνα ἐπέρασεν
Ἀλέξανδρος αὐτὸν ἐπὶ τῶν πλοίων τε καὶ τῶν διφθερῶν
ξὺν τῇ στρατιᾷ, τὸ μὲν ῥεῦμα ὀξὺ τοῦ Ἀκεσίνου, πέτραις
μεγάλαις καὶ ὀξείαις, καθ' ὧν φερόμενον βίᾳ τὸ ὕδωρ
κυμαίνεσθαί τε καὶ καχλάζειν· τὸ δὲ εὖρος σταδίους ἐπέ-
χειν πεντεκαίδεκα. Καὶ τοῖς μὲν δὴ ἐπὶ τῶν διφθερῶν 15
περῶσιν εὐμαρῆ γενέσθαι τὸν πόρον· τοὺς δ' ἐν τοῖς πλοί-
οις διαβαίνοντας, ἐποκειλάντων πολλῶν πλοίων ἐπὶ ταῖς
πέτραις καὶ ξυναρραχθέντων, οὐκ ὀλίγους αὐτοῦ ἐν τῷ ὕ-
δατι διαφθαρῆναι. Εἴη ἂν οὖν ἐκ τοῦδε τοῦ λόγου ξυντι- 16
θέντι τεκμηριοῦσθαι, ὅτι οὐ πόρρω τοῦ ἀληθοῦς ἀναγέγρα-
πται τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ τὸ μέγεθος, ὅσοις ἐς τεσσαρά-
κοντα σταδίους δοκεῖ τοῦ Ἰνδοῦ εἶναι τὸ εὖρος, ἵνα μέσως
ἔχει αὐτὸς αὑτοῦ ὁ Ἰνδός· ἵνα δὲ στενώτατός τε καὶ διὰ
στενότητα βαθύτατος, ἐς τοὺς πεντεκαίδεκα ξυνάγεσθαι·
καὶ ταῦτα πολλαχῇ εἶναι τοῦ Ἰνδοῦ. Καὶ γὰρ καὶ τοῦ 17
Ἀκεσίνου τεκμαίρομαι ἐπιλέξασθαι Ἀλέξανδρον, ἵνα-
περ τὸ πλατύτατον ἦν τοῦ πόρου, ὡς σχολαιτέρῳ χρή-
σασθαι τῷ ῥεύματι.

XXI. Περάσας δὲ τὸν ποταμὸν, Κοῖνον μὲν ξὺν 1
τῇ αὑτοῦ τάξει ἀπολείπει αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ὄχθῃ, προστάξας
ἐπιμελεῖσθαι τῆς ὑπολελειμμένης στρατιᾶς τῆς διαβά-

14. Ἀκεσίνου ποταμοῦ — alteram vocem ex Opt. adjeci.

13. Philippus hic idem eſſe videtur, quem (IV, 28, 10.) Peucelis, urbi Aſſacenorum, praefecerat. Tyriaſpes vero eſt Satrapa Parapamiſadarum.

15. τοὺς δ' ἐν τοῖς πλοίοις] *quod ad illos attinet, qui navibus tranſibant. Gron.*

16. τοῦ Ἰνδοῦ] Supra quidem V, 4, 2. Cteſiae de Indo flumine narrationem referebat, veritatem autem, ut recte monet Gronovius, in hujus loci opportunitatem rejecit.

C. XXI.

Arg. Aceſine trajecto progreſſus ad Hydraoten. Porus alter.

σεως, οἱ τόν τε σῖτον αὐτῷ τὸν ἐκ τῆς ἤδη ὑπηκόου τῶν Ἰν-
δῶν χώρας καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτήδεια παρακομίζειν ἔμελ-
2 λον. Πῶρον δὲ ἐς τὰ αὐτοῦ ἤθη ἀποπέμπει, κελεύσας
Ἰνδῶν τε τοὺς μαχιμωτάτους ἐπιλεξάμενον, καὶ εἴ τινας
παρ᾽ αὐτῷ ἔχοι ἐλέφαντας, τούτους δὲ ἀναλαβόντα ἰέναι
3 παρ᾽ αὐτόν. Αὐτὸς δὲ Πῶρον τὸν ἕτερον τὸν κακὸν, ὅτι
ἐξηγγέλθη πεφευγέναι ἀπολιπὼν τὴν χώραν ἧς ἦρχεν,
4 ἐπενόει διώκειν σὺν τοῖς κουφοτάτοις τῆς στρατιᾶς. Ὁ
γὰρ Πῶρος οὗτος, ἕς τε μὲν πολέμια ξυνειστήκειν Ἀλε-
ξάνδρῳ τὰ πρὸς τὸν ἄλλον Πῶρον, πρέσβεις πρὸς Ἀλέ-
ξανδρον πέμπων, αὐτόν τε καὶ τὴν ὑπὸ οἱ χώραν ἐνεδίδου
Ἀλεξάνδρῳ, κατὰ ἔχθος τὸ Πώρου μᾶλλον ἢ φιλία τῇ
5 Ἀλεξάνδρου· ὡς δὲ ἀφειμένον τε ἐκεῖνον, καὶ πρὸς τῇ
αὐτοῦ καὶ ἄλλης πολλῆς ἄρχοντα ἔμαθε, τότε δὴ
φοβηθεὶς, οὐχ οὕτω τι Ἀλέξανδρον, ὡς τὸν Πῶρον ἐκεῖνον
τὸν ὁμώνυμον, φεύγει τὴν ἑαυτοῦ, ἀναλαβὼν ὅσους τῶν
μαχίμων ξυμπεῖσαι ἐδυνήθη μετασχεῖν οἱ τῆς φυγῆς.
6 Ἐπὶ τοῦτον ἐλαύνων Ἀλέξανδρος ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸν
Ὑδραώτην ποταμὸν, ἄλλον αὖ τοῦτον Ἰνδὸν ποταμὸν, τὸ
μὲν εὖρος οὐ μείονα τοῦ Ἀκεσίνου, ὀξύτητι δὲ τοῦ ῥοῦ μείονα.
7 Ὅσην δὲ τῆς χώρας ἔς τε ἐπὶ τὸν Ὑδραώτην ἐπῆλθε,
φυλακὰς ὑπέλιπεν ἐν τοῖς ἐπικαιροτάτοις χωρίοις, ὅπως
οἱ ἀμφὶ Κρατερόν τε καὶ Κοῖνον διʼ ἀσφαλείας ἐπέρχοιν-
8 το, τῆς χώρας τὴν πολλὴν προνομεύοντες. Ἐνταῦθα
Ἡφαιστίωνα μὲν ἐκπέμπει, δοὺς αὐτῷ μέρος τῆς στρατιᾶς,
πεζῶν μὲν φάλαγγας δύο, ἱππέων δὲ τήν τε αὐτοῦ καὶ

Cap. XXI.

5. Vulgata erat: Ἀλέξανδρον αὐτὸν ὡς τὸν Πῶρον ἐκεῖνον τὸν αὐτοῦ ὁμώνυμον etc. Abjeci voces αὐτὸν et αὐτοῦ, quas Gronovius nec in Optimo nec in ullo antiquo reperit.

4. ξυνειστήκειν] pro ξυνειστήκει. Utuntur enim Attici in plusquamperf. primis perſonis pro tertiis, ἐτετύφειν pro ἐτετύφει. Corinthus de dialectis pag. 85. col. I. *Raph.*

7. Craterus ad urbes condendas relictus erat (20, 2.) Coenus ad Aceſinem, ut eorum tranſitum curaret, qui ad neceſſaria comparanda miſſi erant; 21, 1.

τὴν Δημητρίου ἱππαρχίαν καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς ἡμίσεας, ἐς τὴν Πώρου τοῦ ἀφεστηκότος χώραν, κελεύσας παραδιδόναι ταύτην Πώρῳ τῷ ἄλλῳ, καὶ εἰ δή τινα πρὸς ταῖς 9
ὄχθαις τοῦ Ὑδραώτου ποταμοῦ αὐτόνομα ἔθνη Ἰνδῶν νέμεται, καὶ ταῦτα προσαγαγόμενον τῷ Πώρῳ ἄρχειν ἐγχειρίσαι. Αὐτὸς δ' ἐπέρα τὸν Ὑδραώτην ποταμὸν, οὐ 10
καθάπερ τὸν Ἀκεσίνην χαλεπῶς. Προχωροῦντι δὲ αὐτῷ ἐπέκεινα τῆς ὄχθης τοῦ Ὑδραώτου τοὺς μὲν πολλοὺς καθ' ὁμολογίαν προσχωρεῖν ξυνέβαινεν· ἤδη δέ τινας ξὺν ὅπλοις ἀπαντήσαντας, τοὺς δὲ καὶ ὑποφεύγοντας ἑλὼν βίᾳ κατεστρέψατο.

XXII. Ἐν τούτῳ δὲ ἐξαγγέλλεται Ἀλεξάνδρῳ, τῶν αὐτονόμων Ἰνδῶν ἄλλους τέ τινας, καὶ τοὺς καλουμένους Καθαίους αὐτούς τε παρασκευάζεσθαι ὡς πρὸς μάχην, εἰ προσάγοι τῇ χώρᾳ αὐτῶν Ἀλέξανδρος, καὶ ὅσα ὅμορα σφίσιν αὐτόνομα καὶ ταῦτα παρακαλεῖν ἐς τὸ ἔργον· εἶναι δὲ τήν τε πόλιν ὀχυρὰν, πρὸς ἣν ἐπενόουν ἀγωνίσασθαι. Σάγγαλα ἦν τῇ πόλει ὄνομα, καὶ αὐτοὶ οἱ Καθαῖοι εὐτολμότατοί τε καὶ τὰ πολέμια κράτιστοι ἐνομίζοντο· καὶ τούτοις κατὰ τὰ αὐτὰ Ὀξυδράκαι ἄλλο Ἰν-

C. XXII.

Arg. Ultra Hydraoten Adraiſtae et Cathaei, quos adgreditur Alexander.

1. Καθαίους] Strabo XV. p. 481. „ſunt qui Καθέαν, (ſic ſcribit) Sopithae regionem inter hos amnes (Hydaſpen et Aceſinen) locaverint. Quidam trans Aceſinen et Hydraotidem, finitimam terrae Pori alterius.“ Inter hos eſt noſter. Male tamen Strabo Sopithae regnum cum regno Cathaeorum unum idemque cenſet. Cathaei h. l. a noſtro aperte Indis αὐτονόμοις accenſentur, et Sopithes commemoratur VI, 2, 4.

2. καὶ τούτοις κατὰ τὰ αὐτὰ] Non dicit auctor, Oxydracas et Mallos conſpiraſſe cum Cathaeis, a quibus nimis longe aberant. Alexander quidem etiam cum Mallis et Oxydracis bellum, ſed multo ſerius geſſit. Vide libr. VI, 4. et ſeqq. Vult potiſſimum auctor, eos, quod ad vires et potentiam armorum, Cathaeis a reliquis Indis poſthabitos non eſſe. Verte igitur cum Gronovio: *et his* Cathaeis *per eadem*, in armis, *pares* cenſebantur *Oxydracae* etc.

3 δῶν ἔθνος· καὶ Μαλλοὶ, ἄλλο καὶ τῦτο· ἐπεὶ καὶ ὀλί-
γῳ πρόσθεν ςρατεύσαντας ἐπ' αὐτὺς Πῶρόν τε καὶ Ἀβι-
σάρην ξύν τε τῇ σφετέρᾳ δυνάμει, καὶ πολλὰ ἄλλα
ἔθνη τῶν αὐτονόμων Ἰνδῶν ἀναςήσαντας, ὐδὲν πράξαν-
4 τας τῆς παρασκευῆς ἄξιον ξυνέβη ἀπελθεῖν. Ταῦθ'
ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, σπυδῇ ἤλαυνεν ὡς ἐπὶ τὺς
Καθαίυς. Καὶ δευτεραῖος μὲν ἀπὸ τῦ ποταμῦ τῦ Ὑ-
5 δραώτυ πρὸς πόλιν ἧκεν, ᾗ ὄνομα Πιμπράμα. Τὸ δ'
ἔθνος τῦτο τῶν Ἰνδῶν Ἀδραϊςαὶ ἐκαλῦντο· ὗτοι μὲν δὴ
6 προσεχώρησαν ὁμολογίᾳ Ἀλεξάνδρῳ. Καὶ Ἀλέξανδρος
ἀναπαύσας τῇ ὑςεραίᾳ τὴν ςρατιὰν, τῇ τρίτῃ προὐχώ-
ρει ἐπὶ τὰ Σάγγαλα, ἵνα οἱ Καθαῖοί τε καὶ οἱ ἄλλοι
πρόσχωροι αὐτοῖς ξυνεληλυθότες πρὸ τῆς πόλεως πα-
ρατεταγμένοι ἦσαν ἐπὶ γηλόφυ ὐ πάντη ἀποτόμυ· κύ-
κλῳ δὲ τῦ γηλόφυ ἁμάξας περιςήσαντες, ἐντὸς αὐτῶν
ἐςρατοπέδευον, ὡς τριπλῦν χάρακα προβεβλῆσθαι τῶν
7 ἁμαξῶν. Ἀλέξανδρος δὲ τό, τε πλῆθος κατιδὼν τῶν
βαρβάρων, καὶ τῦ χωρίυ τὴν φύσιν, ὡς μάλιςα πρὸς
8 τὰ παρόντα ἐν καιρῷ οἱ ἐφαίνετο, παρετάσσετο· καὶ τὺς
μὲν ἱπποτοξότας εὐθὺς, ὡς εἶχεν, ἐκπέμπει, ἐπ' αὐτὺς
ἀκροβολίζεσθαι κελεύσας παριππεύοντας, ὡς μήτε ἐκ-
δρομήν τινα ποιήσασθαι τὺς Ἰνδὺς πρὶν ξυνενεχθῆναι
αὐτῷ τὴν ςρατιὰν, καὶ ὡς πληγὰς γίγνεσθαι αὐτοῖς
9 καὶ πρὸ τῆς μάχης ἐντὸς τῦ ὀχυρώματος. Αὐτὸς δὲ

Cap. XXII,

8. ξυνενεχθῆναι ex Opt. pro vulgato ξύνταχθῆναι.

5. Ἀδραϊςαὶ] A Diod. XVII, 91. Ἀδρηςαὶ, ab Oroſio et Iuſtino Adreſtae vel Adraeſtae vocantur.

6. ὡς τριπλῦν etc.] Verte: *ita ut triplex curruum vallum pro caſtris projectum eſſet.* Confirmatur hoc principio capitis ſequentis et apparet vetuſtorum codd. lectionem πρὸ τῶν ἁμαξῶν, a Gron. ad V, 11, 8. notatam, nihili eſſe.

8. ξυνενεχθῆναι] Quum in ipſa ordinatione accedant nonnullae copiae, videtur nunc eas exſpectaviſſe, ut cavere voluerit, ne nocere poſſent invadendo, et incurrendo Indi, antequam copia omnis eſſet conjuncta in unum, h. e. ξυνενεχθεῖσα. *Gron.* Vid. ſect. 11.

ἐπὶ μὲν τοῦ δεξιοῦ κέρως τῶν ἱππέων τὸ ἄγημα κατέστησε, καὶ τὴν Κλείτου ἱππαρχίαν· ἐχομένους δὲ τούτων τοὺς ὑπασπιστὰς, καὶ ἐπὶ τούτοις τοὺς Ἀγριάνας· κατὰ δὲ τὸ 10
εὐώνυμον Περδίκκας τε αὐτῷ ἐτέτακτο, τήν τε αὐτοῦ ἔχων ἱππαρχίαν, καὶ τὰς τῶν πεζεταίρων τάξεις· ἐπὶ κέρως δὲ ἑκατέρου οἱ τοξόται αὐτῷ διχῇ διακριθέντες ἐτάχθησαν. Ἐκτάσσοντι δὲ αὐτῷ παρεγένοντο καὶ οἱ 11
ἀπὸ τῆς ὀπισθοφυλακίας πεζοί τε καὶ ἱππεῖς· καὶ τούτων τοὺς μὲν ἱππέας ἐπὶ τὰ κέρατα διελὼν παρήγαγεν· ἀπὸ δὲ τῶν πεζῶν τῶν προσγενομένων πυκνοτέραν τὴν 12
σύγκλεισιν τῆς φάλαγγος ποιήσας, αὐτὸς ἀναλαβὼν τὴν ἵππον τὴν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τεταγμένην, παρήγαγεν ἐπὶ τὰς κατὰ τὸ εὐώνυμον τῶν Ἰνδῶν ἁμάξας. Ταύτῃ γὰρ 13
εὐπροσοδώτερον αὐτῷ ἐφαίνετο τὸ χωρίον· καὶ οὐ πυκναὶ ὡσαύτως αἱ ἅμαξαι ἐφειστήκεσαν.

XXIII. Ὡς δὲ ἐπὶ τὴν ἵππον προσαγαγοῦσαν οὐκ 1
ἐξέδραμον οἱ Ἰνδοὶ ἔξω τῶν ἁμαξῶν, ἀλλ' ἐπιβεβηκότες αὐτῶν ἀφ' ὑψηλοῦ ἠκροβολίζοντο, γνοὺς Ἀλέξανδρος, ὅτι οὐκ εἴη τῶν ἱππέων τὸ ἔργον, καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου, πεζὸς ἐπῆγε τῶν πεζῶν τὴν φάλαγγα. Καὶ ἀπὸ 2
μὲν τῶν πρώτων ἁμαξῶν οὐ χαλεπῶς ἐβιάσαντο οἱ Μακεδόνες τοὺς Ἰνδούς· πρὸ δὲ τῶν δευτέρων οἱ Ἰνδοὶ παραταξάμενοι ῥᾷον ἀπεμάχοντο, οἷα δὴ πυκνότεροί τε ἐφεστηκότες ἐν ἐλάττονι τῷ κύκλῳ, καὶ τῶν Μακεδόνων οὐ κατ' εὐρυχωρίαν ὡσαύτως προσαγόντων σφίσιν, ἐν ᾧ τάς τε 3
πρώτας ἁμάξας ὑπεξῆγον, καὶ κατὰ τὰ διαλείμματα αὐτῶν, ὡς ἑκάστοις προὐχώρει, ἀτάκτως προσέβαλλον· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τούτων ὅμως ἐξώσθησαν οἱ Ἰνδοὶ βια-

C. XXIII.

Arg. Cathaei ex caſtris ſuis triplici curruum ſerie circumdatis pulſi. Sangalorum oppugnatio et apparatus ad fugientes inde incolas excipiendos.

3. ἐν ᾧ etc.] *dum et primos currus ſummovebant, et per interſtitia illorum, prout quisque poterat, inordinate irrumpebant. Raph.*

4 σθέντες πρὸς τῆς Φάλαγγος. Οἱ δὲ οὐκέτι ἐπὶ τῶν τρίτων ἔμενον, ἀλλ' ὡς τάχους εἶχον φυγῇ εἰς τὴν πόλιν
5 κατεκλείσθησαν. Καὶ Ἀλέξανδρος ταύτην μὲν τὴν ἡμέραν περιεστρατοπέδευσε τοῖς πεζοῖς τὴν πόλιν, ὅσα γε ἠδυνήθη αὐτῷ περιβαλεῖν ἡ φάλαγξ· ἐπὶ πολὺ γὰρ ἐπέχον τὸ τεῖχος τῷ στρατοπέδῳ κυκλώσασθαι οὐ δυνατὸς
6 ἐγένετο· κατὰ δὲ τὰ διαλείποντα αὐτοῦ, ἵνα καὶ λίμνη οὐ μακρὰν τοῦ τείχους ἦν, τοὺς ἱππέας ἐπέταξεν ἐν κύκλῳ τῆς λίμνης, γνοὺς οὐ βαθεῖαν οὖσαν τὴν λίμνην· καὶ ἅμα εἰκάσας, ὅτι φοβεροὶ γενόμενοι οἱ Ἰνδοὶ ἀπὸ τῆς προτέ-
7 ρας ἥττης ἀπολείψουσι τῆς νυκτὸς τὴν πόλιν. Καὶ ξυνέβη οὕτως ὅπως εἴκασεν· ἀμφὶ γὰρ δευτέραν φυλακὴν ἐκπίπτοντες ἐκ τοῦ τείχους οἱ πολλοὶ αὐτῶν, ἐνέκυρσαν ταῖς
8 προφυλακαῖς τῶν ἱππέων· καὶ οἱ μὲν πρῶτοι αὐτῶν κατεκόπησαν πρὸς τῶν ἱππέων· οἱ δὲ ἐπὶ τούτοις αἰσθόμενοι, ὅτι φυλάσσεται ἐν κύκλῳ λίμνη, ἐς τὴν πόλιν αὖθις ἀνε-
9 χώρησαν. Ἀλέξανδρος δὲ χάρακί τε διπλῷ περιβάλλει, ἵναπερ μὴ εἶργεν ἡ λίμνη, τὴν πόλιν· καὶ φυλακὰς ἐν κύκλῳ τῆς λίμνης ἀκριβεστέρας κατέστησεν. Αὐτὸς δὲ μηχανὰς προσάγειν τῷ τείχει ἐπενόει, ὡς κατασείειν τὸ
10 τεῖχος. Αὐτομολήσαντες δὲ αὐτῷ τῶν ἐκ τῆς πόλεώς τινες φράζουσιν, ὅτι ἐν νῷ ἔχοιεν αὐτῆς ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἐκπίπτειν ἐκ τῆς πόλεως οἱ Ἰνδοὶ κατὰ τὴν λίμνην, ἵνα-
11 περ τὸ ἐκλιπὲς ἦν τοῦ χάρακος. Ὁ δὲ Πτολεμαῖον τὸν Λάγου ἐπιτάττει ἐνταῦθα, τῶν τε ὑπασπιστῶν δοὺς χιλι-

Cap. XXIII.

3. πρὸς τῆς φάλαγγος, ex MSS. pro ὑπὸ τῆς φάλ. Mox ex Opt. recepi ἔμενον. Vulgo ἀνέμενον.

10. τῶν ἐκ τῆς πόλ. — Secundam vocem, quae in Gronoviana typorum lapſu exciderat, iterum recepi.

11. αὐτῷ δοὺς — Priorem vocem, Optimo jubente, non hic ſolum abjeci, ſed etiam c. 24, 2., ubi vulgo legitur: καὶ ταῦτα αὐτῷ οἱ στρατιῶται.

4. ἐπὶ τῶν τρίτων] *in tertio curruum ordine. Raph.* κατεκλείσθησαν] ſignificatione media: *ſe ipſi includebant.*

9. χάρακί τε διπλῷ] vallum e palis conſtans intelligitur, ut apparet ex principio capitis ſequentis.

ἀρχίας τρεῖς καὶ τοὺς Ἀγριάνας ξύμπαντας, μίαν τάξιν τῶν τοξοτῶν, ἀποδείξας τὸ χωρίον ᾗπερ μάλιστα
εἴκαζε βιάζεσθαι τοὺς βαρβάρους· σὺ δὲ ἐπειδὰν αἴσθῃ, 12
ἔφη, βιαζομένους ταύτῃ, αὐτὸς μὲν ξὺν τῇ στρατιᾷ εἴργειν τοὺς βαρβάρους τοῦ πρόσω· τὸν δὲ σαλπιγκτὴν κέλευε
σημαίνειν· ὑμεῖς δὲ (ἄνδρες ἡγεμόνες) ἐπειδὰν σημαν- 13
θῇ, ξὺν τοῖς καθ' αὑτοὺς ἕκαστοι ξυντεταγμένοι ἰέναι ἐπὶ τὸν θόρυβον, ἵν' ἂν ἡ σάλπιγξ παρακαλῇ· ἀποστάτης ὧδε οὐδὲ ἐγὼ τοῦ ἔργου.

XXIV. Ὁ μὲν ταῦτα παρήγγειλε· Πτολεμαῖος 1
δὲ ἁμάξας τε ἐκ τῶν ἀπολελειμμένων ἐν τῇ πρώτῃ φυγῇ ἁμαξῶν ταύτῃ ξυναγαγὼν ὡς πλείστας κατέστησεν ἐγκαρσίας, ἵνα πολλὰ ἐν νυκτὶ τὰ ἄπορα φαίνεται τοῖς φεύγουσι, καὶ τοῦ χάρακος τοῦ κεκομμένου τε καὶ οὐ καταπηχθέντος, συννῆσαι ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ἐκέλευσεν ἐν μέσῳ
τῆς τε λίμνης καὶ τοῦ τείχους. Καὶ ταῦτα οἱ στρατιῶται 2
ἐν τῇ νυκτὶ ἐξειργάσαντο· ἤδη τε ἦν ἀμφὶ τετάρτην φυλακήν, καὶ οἱ βάρβαροι, καθάπερ ἐξηγγέλλετο Ἀλεξάνδρῳ, ἀνοίξαντες τὰς ὡς ἐπὶ τὴν λίμνην πύλας, δρόμῳ ἐπ' αὐτὴν ἐφέροντο· οὐ μὴν ἔλαθον τὰς ταύτῃ φυλα-

C. XXIV.

Arg. Intercluſi oppidani caeduntur. Oppidum captum. Fuga Indorum ex urbibus. Sangala everſa. Progreſſus ad Hyphaſin amnem.

1. *καὶ τοῦ χάρακος*] Haec non de aggere et vallo terreſtri, ſed de ligneis vallis ſunt intelligenda. Verte: *et quod erat vallorum jam caeſum et nondum in terram depactum connecti* inter ſe et flecti ordinatim *hic et illic juſſit.* cf. ſupra IV, 29, 13. Eſt autem conſtructio, qualis ſolet adhiberi in verbis abundantiam exprimentibus, ut ſubintelligatur aliquod nomen, unde pendeat genitivus. Alias facili negotio potes ſuſpicari: *καὶ τοὺς χάρακας τοὺς κεκομμένους τε καὶ καταπηχθέντας.* ſed non neceſſe, quum paulo poſt *ὁ χάραξ ἐν μέσῳ καταβεβλημένος.* Non poteſt hoc accipi de munitione terrea. Unde etiam Livius mavult uti ſingulari 33, 5. *milites per agros diſperſos vallum caedere et parare jubet. Gron.* Caeſar de bell. Gall. II, 20. milites, ait, *qui paulo longius, aggeris petendi cauſa, proceſſerant.*

3 κὰς, οὐδὲ Πτολεμαῖον τὸν ἐπ' αὐταῖς τεταγμένον· ἀλλὰ
ἐν τούτῳ οἵ τε σαλπιγκταὶ ἐσήμαινον αὐτῷ, καὶ αὐτὸς
τὴν στρατιὰν ὡπλισμένην τε καὶ συντεταγμένην ἔχων ἐχώ-
ρει ἐπὶ τοὺς βαρβάρους. Τοῖς δὲ αἵ τε ἅμαξαι ἐμποδὼν
4 ἦσαν, καὶ ὁ χάραξ ἐν μέσῳ καταβεβλημένος. Ὡς δὲ
ἥ τε σάλπιγξ ἐφθέγξατο, καὶ οἱ ἀμφὶ Πτολεμαῖον
προσέκειντό αὐτοῖς, τοὺς ἀεὶ ἐκπίπτοντας διὰ τῶν ἁμα-
ξῶν κατακαίνοντες, ἐνταῦθα δὴ ἀποστρέφονται αὖθις
ἐς τὴν πόλιν· καὶ ἀπέθανον αὐτῶν ἐν τῇ ἀποχωρήσει ἐς
5 πεντακοσίους. Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Πῶρος ἀφίκετο, τοὺς δὲ
ὑπολοίπους ἐλέφαντας ἅμα οἱ ἄγων, καὶ τῶν Ἰνδῶν ἐς
πεντακισχιλίους· αἵ τε μηχαναὶ Ἀλεξάνδρῳ ξυμπεπη-
6 γμέναι ἦσαν, καὶ προσήγοντο ἤδη τῷ τείχει. Ἀλλὰ οἱ
Μακεδόνες, πρὶν καὶ κατασεισθῆναί τι τοῦ τείχους, ὑπο-
ρύττοντές τε αὐτοὶ πλίνθινον ὂν τὸ τεῖχος, καὶ τὰς κλί-
μακας ἐν κύκλῳ πάντῃ προσθέντες, αἱροῦσι κατακράτος
7 τὴν πόλιν· καὶ ἀποθνήσκουσι μὲν ἐν τῇ καταλήψει τῶν
Ἰνδῶν ἐς μυρίους καὶ ἑπτακισχιλίους· ἑάλωσαν δὲ ὑπὲρ
τὰς ἑπτὰ μυριάδας, καὶ ἅρματα τριακόσια, καὶ ἱπ-
8 πεῖς πεντακόσιοι. Τῆς δὲ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατιᾶς
ἀπέθανον μὲν ὀλίγον ἀποδέοντες τῶν ἑκατὸν ἐν τῇ πάσῃ
πολιορκίᾳ. Τραυματίαι δὲ οὐ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν νε-
κρῶν ἐγένοντο, ἀλλ' ὑπὲρ τοὺς χιλίους καὶ διακοσίους, καὶ
ἐν τούτοις τῶν ἡγεμόνων ἄλλοι τε καὶ Λυσίμαχος ὁ σω-
9 ματοφύλαξ. Θάψας δὲ ὡς νόμος αὐτῷ τοὺς τελευτή-
σαντας, Εὐμενῆ τὸν γραμματέα ἐκπέμπει ἐς τὰς δύο
πόλεις τὰς ξυναφεστώσας τοῖς Σαγγάλοις, δοὺς αὐτῷ

2. ἐπ' αὐταῖς] *poſt eas. Raph.*

5. Πῶρος] vide c. 21, 2.

8. οὐ κατὰ τὸ πλῆθος] *plures quam pro numero occiſorum.*

9. τὸν γραμματέα] Corn. Nep. in Eumene c. I, 5. „Philippus cum habuit ad manum ſcribae loco, quod multo apud Grajos honorificentius eſt, quam apud Romanos. Nam apud nos revera, ſicut ſunt, mercenarii ſcribae exiſtimantur; at apud illos contrario nemo ad id officium admittitur, niſi honeſto loco et fide et induſtria cognita, quod neceſſe eſt omnium

τῶν ἱππέων ἐς τριακοσίους, φράσοντας τοῖς ἔχουσι τὰς πόλεις τῶν τε Σαγγάλων τὴν ἅλωσιν, καὶ ὅτι αὐτοῖς οὐδὲν ἔσται χαλεπὸν ἐξ Ἀλεξάνδρου, ὑπομένουσί τε καὶ δεχομένοις φιλίως Ἀλέξανδρον· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἄλλοις τισὶ γενέσθαι τῶν αὐτονόμων Ἰνδῶν, ὅσοι ἑκόντες σφᾶς ἐνέδοσαν. Οἱ δὲ (ἤδη γὰρ ἐξήγγελτο αὐτοῖς κατὰ 10
κράτος ἑαλωκότα πρὸς Ἀλεξάνδρου τὰ Σάγγαλα) φοβεροὶ γενόμενοι, ἔφευγον ἀπολιπόντες τὰς πόλεις· καὶ Ἀλέξανδρος, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη αὐτῷ ἡ φυγὴ, σπουδῇ ἐδίωκεν· ἀλλὰ οἱ πολλοὶ μὲν αὐτῶν ἔφθασαν ἀποφυ- 11
γόντες (διὰ μακροῦ γὰρ ἡ δίωξις ἐγένετο) ὅσοι δὲ κατὰ τὴν ἀποχώρησιν ἀσθενείᾳ ὑπελείποντο, οὗτοι ἐγκαταληφθέντες πρὸς τῆς στρατιᾶς ἀπέθανον ἐς πεντακοσίους μάλιστα. Ὡς δ' ἀπέγνω διώκειν τοῦ πρόσω τοὺς φεύ- 12
γοντας, ἐπανελθὼν ἐς τὰ Σάγγαλα, τὴν πόλιν μὲν κατέσκαψε· τὴν χώραν δὲ, τῶν Ἰνδῶν τοῖς πάλαι μὲν αὐτονόμοις, τότε δὲ ἑκουσίως προσχωρήσασι προσέθηκε· καὶ Πῶρον μὲν ξὺν τῇ δυνάμει τῇ ἀμφ' αὐτὸν ἐκπέμπει 13
ἐπὶ τὰς πόλεις, αἳ προσκεχωρήκεσαν, φρουρὰς εἰσάξοντα εἰς αὐτάς· αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐπὶ τὸν Ὕφασιν 14
ποταμὸν προὐχώρει, ὡς καὶ τοὺς ἐπέκεινα Ἰνδοὺς καταστρέψαιτο. Οὐδ' ἐφαίνετο αὐτῷ πέρας τι τοῦ πολέμου, ἔς τε ὑπελείπετό τι πολέμιον.

XXV. Τὰ δὲ δὴ πέραν τοῦ Ὑφάσιος ποταμοῦ, εὐ- 1
δαίμονά τε τὴν χώραν εἶναι ἐξηγγέλλετο, καὶ ἀνθρώπους

Cap. XXIV.

9. ἐξ Ἀλεξάνδρου — ex Opt. pro vulg. ὑπ' Ἀλ.

Cap. XXV.

1. Vocem ποταμοῦ poſt Ὑφάσιος ex Opt. adjeci.

conſiliorum eum eſſe participem. Hunc locum tenuit amicitiae apud Philippum annos ſeptem. Illo interfecto eodem gradu fuit apud Alexandrum annos tredecim.“ *Raph.* γενέσθαι. ſc. χαλεπόν τι.

C. XXV.

Arg. Regio ultra Hyphaſin. Seditiones exercitus ulteriora petere recuſantis. Alexandri ſuaſoria in perſeverandum in expeditione ab rebus feliciter geſtis.

ἀγαθοὺς μὲν γῆς ἐργάτας, γενναίους δὲ τὰ πολέμια, καὶ
2 εἰς τὰ ἴδια δὲ σφῶν ἐν κόσμῳ πολιτεύοντας. Πρὸς γὰρ
τῶν ἀρίστων ἄρχεσθαι τοὺς πολλοὺς, τοὺς δὲ οὐδὲν ἔξω τοῦ
ἐπιεικοῦς ἐξηγεῖσθαι· πλῆθός τε ἐλεφάντων εἶναι τοῖς
ταύτῃ ἀνθρώποις, πολύ τι ὑπὲρ τοὺς ἄλλους Ἰνδοὺς, καὶ
3 μεγέθει μεγίστους τε καὶ ἀνδρείᾳ. Ταῦτα δ' ἐξαγγελλόμενα
Ἀλέξανδρον μὲν παρώξυνεν ἐς ἐπιθυμίαν τοῦ πρόσω ἰέναι:
οἱ δὲ Μακεδόνες ἐξέκαμνον ἤδη ταῖς γνώμαις, πόνους τε
ἐκ πόνων καὶ κινδύνους ἐκ κινδύνων ἐπαναιρούμενον ὁρῶντες
4 τὸν βασιλέα. ξύλλογοί τε ἐγίγνοντο κατὰ τὸ στρατόπεδον,
τῶν μὲν τὰ σφέτερα ὀδυρομένων, ὅσοι ἐπιεικέστατοι:
τῶν δὲ οὐκ ἀκολουθήσειν, οὐδ' ἢν ἄγῃ Ἀλέξανδρος, ἐπι-
5 σχυριζομένων. Ταῦτα ὡς ἐπύθετο Ἀλέξανδρος, πρὶν
καὶ προελθεῖν ἐπὶ μεῖζον τὴν ταραχὴν τοῖς στρατιώταις
καὶ τὴν ἀθυμίαν, ξυγκαλέσας τοὺς ἡγεμόνας τῶν τάξε-
6 ων, ἔλεξεν ὧδε· Ὁρῶν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Μακεδόνες τε
καὶ ξύμμαχοι, οὐχ ὁμοίᾳ ἔτι τῇ γνώμῃ ἑπομένους μοι ἐς
τοὺς κινδύνους, ξυνήγαγον ἐς ταὐτὸ, ὡς ἢ πείσας ἄγειν
7 τοῦ πρόσω, ἢ πεισθεὶς ὀπίσω ἀποστρέφεσθαι. Εἰ μὲν
δὴ μεμπτοί εἰσιν ὑμῖν οἱ μέχρι δεῦρο πονηθέντες πόνοι,
καὶ αὐτὸς ἐγὼ ἡγούμενος, οὐδὲν ἔτι προὔργου λέγειν μοι
8 ἐστίν. Εἰ δὲ Ἰωνία τε πρὸς ἡμῶν διὰ τούσδε τοὺς πόνους
ἔχεται, καὶ Ἑλλήσποντος, καὶ Φρύγες ἀμφότεροι, καὶ
Καππαδόκαι, καὶ Παφλαγόνες, καὶ Λυδοὶ, καὶ Κᾶρες,

3. τοῦ πρόσω ἰέναι αὐτόν — Vocem ultimam abjeci, quia in nullo codice apparebat.

2. τοὺς πολλοὺς] multitudinem, plebejos. *Raph.* Alexandro ariſtocratiam praecipue placuiſſe jam vidimus V, 2, 3.

3. πόνους τε ἐκ πόνων] Diod. XVII, 94. „Equi ex arma abſumta erant; barbarice veſtiti erant, ab defectum veſtium graecarum; per 70 dies ingentes tempeſtates cum imbribus et tonitrubus coelum tenebant.“ Strabone teſte l. XV. p. 476. imbres incepere, quum Alexander Taxila veniret, nec prius deſiere quam ab Hypani ad Hydaſpem reverſus eſſet. — Mallem igitur κινδύνους interpretari de bello et proeliis, πόνους de reliquis laboribus.

καὶ Λύκιοι, καὶ Παμφυλία τε καὶ Φοινίκη, καὶ Αἴγυπτος,
ξὺν τῇ Λιβύῃ τῇ Ἑλληνικῇ, καὶ Ἀραβίας ἔστιν ἃ, καὶ
Συρία ἥ τε κοίλη καὶ ἡ μέση τῶν ποταμῶν, καὶ Βαβυ-
λὼν δὲ ἔχεται, καὶ τὸ Σουσίων ἔθνος, καὶ Πέρσαι, καὶ
Μῆδοι, καὶ ὅσων Πέρσαι καὶ Μῆδοι ἐπῆρχον, καὶ ὅσων
δὲ οὐκ ἦρχον· τὰ ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας, τὰ ἐπέκεινα 9
τοῦ Καυκάσου, ὅ, τι ἂν ἐς τὰ πρόσω ἔτι τοῦ Τανάϊδος,
Βακτριανοὶ, Ὑρκάνιοι, ἡ θάλασσα ἡ Ὑρκανία· Σκύ-
θας τε ἀνεστείλαμεν ἔς τ' ἐπὶ τὴν ἔρημον· ἐπὶ τούτοις μέν-
τοι καὶ ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς διὰ τῆς ἡμετέρας ῥεῖ, ὁ Ὑδάσ-
πης διὰ τῆς ἡμετέρας, ὁ Ἀκεσίνης, ὁ Ὑδραώτης· τί 10
ὀκνεῖτε καὶ τὸν Ὕφασιν καὶ τὰ ἐπέκεινα τοῦ Ὑφάσιος
γένη προσθεῖναι τῇ ὑμετέρᾳ Μακεδόνων ἀρχῇ; Ἢ δέδιτε 11
μὴ δέξωνται ὑμᾶς ἔτι ἄλλοι βάρβαροι ἐπιόντας· ὧν γε
οἱ μὲν προσχωροῦσιν ἑκόντες, οἱ δὲ φεύγοντες ἁλίσκονται,
οἱ δὲ ἀποφυγόντες τὴν χώραν ἡμῖν ἔρημον παραδιδόασιν,
ἡ δὲ τοῖς ξυμμάχοις τε καὶ τοῖς ἑκουσίως προσχωρήσασι
προστίθεται.

XXVI. Πέρας δὲ τῶν πόνων γενναίῳ μὲν ἀνδρὶ 1
οὐδὲν δοκῶ ἔγωγε, ὅτι μὴ αὐτοὺς τοὺς πόνους, ὅσοι αὐτῶν
ἐς καλὰ ἔργα φέρουσιν. Εἰ δέ τις καὶ αὐτῷ τῷ πολεμεῖν 2

11. δέξωνται ἡμᾶς — Ex MSS. emendavi ὑμᾶς, et mox ὧν γε οἱ μὲν, ubi ſecunda vox vulgo neglecta.

9. τὰ ὑπὲρ τὰς Κασπίας etc. Repetas ex ſuperioribus: εἰ δὲ πρὸς ἡμῶν ἔχεται.

C. XXVI.

Arg. Alexandri ſuaſoria ad perſeverandum in expeditione a notitia Geographiae, laborum laude, ſuo exemplo.

1. πέρας δὲ] Sententiam puto hanc eſſe, virum generoſum numquam ſe putare ad finem laborum perveniſſe, dum aliquid ſupereſſe videat, quo gloriam poſſit acquirere, neque alium ſibi terminum laborum conſtituere, niſi ut prioribus laboribus peractis, novos poſſit aggredi. *Raph.*

2. Conſtruas: εἰ δέ τις καὶ ποθεῖ ἀκοῦσαι ὅ τι περ ἔσται πέρας αὐτῷ τῷ πολεμεῖν, μαθέτω etc. De erroribus geographicis in his verbis non eſt quod moneam, quum per ſe ſatis ſuperque ſint perſpicui. Nec ea, quae hic dicuntur, apta mihi videntur ad animum militum augendum.

ποθεῖ ἀκοῦσαι ὅ, τι περ ἔσται πέρας, μαθέτω, ὅτι οὐ
πολλὴ ἔτι ἡμῖν ἡ λοιπή ἐστιν ἔς τε ἐπὶ τὸν ποταμόν τε
Γάγγην καὶ τὴν ἑῴαν θάλασσαν· ταύτῃ δὲ, λέγω ὑμῖν,
ξυναφὴς φανεῖται ἡ Ὑρκανία θάλασσα· ἐκπεριέρχεται
3 γὰρ γῆν περὶ πᾶσαν ἡ μεγάλη θάλασσα. Καὶ ἐγὼ
ἐπιδείξω Μακεδόσι τε καὶ τοῖς ξυμμάχοις τὸν μὲν Ἰνδι-
κὸν κόλπον ξύῤῥουν ὄντα τῷ Περσικῷ, τὴν δ' Ὑρκανίαν
τῷ Ἰνδικῷ· ἀπὸ δὲ τοῦ Περσικοῦ ἐς Λιβύην περιπλευσθή-
4 σεται στόλῳ ἡμετέρῳ τὰ μέχρι Ἡρακλέους στηλῶν· ἀπὸ
δὲ στηλῶν, ἡ ἐντὸς Λιβύη πᾶσα ἡμετέρα γίγνεται, καὶ
ἡ Ἀσία δὴ οὕτω πᾶσα, καὶ ὅροι τῆς ταύτῃ ἀρχῆς, οὕσ-
5 περ καὶ τῆς γῆς ὅρους ὁ Θεὸς ἐποίησε. Νῦν δὲ δὴ ἀπο-
τρεπομένων, πολλὰ μὲν μάχιμα ὑπολείπεται γένη ἐπέ-
κεινα τοῦ Ὑφάσιος, ἔς τε ἐπὶ τὴν ἑῴαν θάλασσαν·
πολλὰ δὲ ἀπὸ τούτων ἔτι ἐπὶ τὴν Ὑρκανίαν ὡς ἐπὶ βοῤ-
6 ῥᾶν ἄνεμον· καὶ τὰ Σκυθικὰ γένη οὐ πόῤῥω τούτων· ὥς τε
δέος μὴ ἀπελθόντων ὀπίσω, καὶ τὰ νῦν κατεχόμενα οὐ
βέβαια ὄντα, ἐπαρθῇ πρὸς ἀπόστασιν πρὸς τῶν μήπω
ἐχομένων· καὶ τότε δὴ ἀνόνητοι ἡμῖν ἔσονται οἱ πολλοὶ
πόνοι, ἢ ἄλλων αὖθις ἐξ ἀρχῆς δεήσει πόνων τε καὶ κιν-
7 δύνων. Ἀλλὰ παραμείνατε, ἄνδρες Μακεδόνες καὶ
ξύμμαχοι· πονούντων τοι καὶ κινδυνευόντων τὰ καλὰ ἔρ-
γα· καὶ ζῆν τε ξὺν ἀρετῇ ἡδὺ, καὶ ἀποθνήσκειν, κλέος

Cap. XXVI.

4. *τῆς ταύτῃ ἀρχῆς* — Sic pro *τῆς ταύτης ἀρχῆς* emendavi ex conjectura Gronovii ad IV, 30. Recte notat: non uti hoc vocum ordine Graecos, ſed debuiſſe ſcribi *ταύτης τῆς ἀρχῆς*. Sed nec hoc tolerari poſſe. Senſus enim alterum poſtulat.

3. *τὴν Ὑρκανίαν* ſc. *θάλασσαν*.

4. *τῆς ταύτῃ ἀρχῆς*] Verte: *fines imperii in his regionibus* (i. e. in Aſia et Africa) *erunt iidem, quos deus terrarum poſuit.* Aliter ſenſiſſet Alexander, ſi veram Aſiae et Africae notitiam habuiſſet. *ἡ ἐντὸς Λιβύη* ea eſt Africa, quae inter columnas herculeas et Aſiam ſita eſt. Vide indicem in *ἐντός*.

7. *πονούντων τοι*] *laborantium et periclitantium ſunt praeclara facinora.* Laboribus et periculis res praeclarae geruntur, gloria et honor paratur. Supra 1. *Raph.*

ἀθάνατον ὑπολειπομένους. Ἢ οὐκ ἴστε, ὅτι ὁ πρόγονος ὁ 8
ἡμέτερος οὐκ ἐν Τίρυνθι, οὐδ' ἐν Ἄργει, ἀλλ' οὐδὲ ἐν Πελο-
ποννήσῳ, ἢ Θήβαις μένων, ἐς τοσόνδε κλέος ἦλθεν, ὡς
θεὸς ἐξ ἀνθρώπου γενέσθαι, ἢ δοκεῖν· οὐ μὲν οὖν δὴ οὐδὲ 9
Διονύσου, ἀκροτέρου τούτου θεοῦ ἢ καθ' Ἡρακλέα, ὀλίγοι
πόνοι· ἀλλὰ ἡμεῖς γε καὶ ἐπέκεινα τῆς Νύσης ἀφίγμε-
θα, καὶ ἡ Ἄορνος πέτρα, ἡ τῷ Ἡρακλεῖ ἀνάλωτος,
πρὸς ἡμῶν ἔχεται. Ὑμεῖς δὲ καὶ τὰ ἔτι ὑπόλοιπα τῆς 10
Ἀσίας πρόσθετε τοῖς ἤδη ἐκτημένοις, καὶ τὰ ὀλίγα τοῖς
πολλοῖς· ἐπεὶ καὶ ἡμῖν αὐτοῖς τί ἂν μέγα καὶ καλὸν κα- 11
τεπέπρακτο, εἰ ἐν Μακεδονίᾳ καθήμενοι, ἱκανὸν ἐποιού-
μεθα ἀπόνως τὴν οἰκίαν διασώζειν, Θρᾶκας τοὺς ὁμόρους,
ἢ Ἰλλυριοὺς, [ἢ Τριβαλλοὺς,] ἢ καὶ τῶν Ἑλλήνων ὅσοι οὐκ
ἐπιτήδειοι ἐς τὰ ἡμέτερα ἀναστέλλοντες; Εἰ μὲν δὴ ὑμᾶς 12
πονοῦντας καὶ κινδυνεύοντας αὐτὸς ἀπόνως καὶ ἀκινδύνως
ἐξηγούμενος ἦγον, οὐκ ἀπεικότως ἂν προεκάμνετε ταῖς
γνώμαις· τῶν μὲν πόνων μόνοις ὑμῖν μετὸν, τὰ δὲ ἆθλα
αὐτῶν ἄλλοις περιποιοῦντες· νῦν δὲ κοινοὶ μὲν ἡμῖν οἱ πό- 13
νοι, ἴσον δὲ μέτεστι τῶν κινδύνων· τὰ δὲ ἆθλα ἐν μέσῳ
κεῖται ξύμπασιν· ἥ τε γὰρ χώρα ὑμετέρα, καὶ ὑμεῖς
αὐτῆς σατραπεύετε· καὶ τῶν χρημάτων τὸ μέρος νῦν τε
ἐς ὑμᾶς πολὺ ἔρχεται. Καὶ ἐπειδὰν ὑπεξέλθωμεν τὴν 14
Ἀσίαν, τότε οὐκ ἐμπλήσας μὰ Δία ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ
ὑπερβαλὼν ὅσα ἕκαστος ἐλπίζει ἀγαθὰ ἔσεσθαι, τοὺς
μὲν ἀπιέναι οἴκαδε ἐθέλοντας, εἰς τὴν οἰκείαν ἀπο-

8. Vulgata eſt ἐν Τιρύνθῳ. Gronovius notat: unum eſſe Arrianum, qui urbem, quae aliis omnibus appellatur Τίρυνς aut Tiryntha, vocaret Tirynthum. Quum igitur optimus et quidam MSS. haberent Τιρύνθη, emendat Τίρυνθι, errore ex confuſa pronunciatione η et ι nato. Quod recepi. Mox ex Opt. recepi οὐ μὲν οὖν, quarum ultima vulgo deeſt.

10. ἐκτημένοις ex Opt. Vulgo κεκτημένοις.

11. ἢ Τριβαλλοὺς — uncis haec ſepſi, quia in Opt. non leguntur.

8. ὁ πρόγονος] *Hercules.*

12. μετὸν] accuſativus abſolutus. Verte: *ſi vos quidem ſoli participes eſſetis laborum* etc.

πέμψω, ἢ ἐπανάξω αὐτός· τοὺς δὲ αὐτοῦ μένοντας, ζηλωτοὺς τοῖς ἀπερχομένοις ποιήσω.

1 XXVII. Ταῦτα καὶ τοιαῦτα εἰπόντος Ἀλεξάνδρου,
πολὺν μὲν χρόνον σιωπὴ ἦν, οὔτε ἀντιλέγειν τολμώντων
πρὸς τὸν βασιλέα ἐκ τοῦ εὐθέος, οὔτε ξυγχωρεῖν ἐθελόν-
2 των. Ἐν δὲ τούτῳ πολλάκις μὲν Ἀλέξανδρος ἐκέλευε
λέγειν τὸν βουλόμενον, εἴ δή τις τὰ ἐναντία τοῖς ὑπ' αὐτοῦ
λεχθεῖσι γινώσκει· ἔμενε δὲ καὶ ὡς ἐπὶ πολὺ ἡ σιωπή·
ὀψὲ δέ ποτε θαρσήσας Κοῖνος ὁ Πολεμοκράτους, ἔλεξε
3 τοιάδε· Ἐπειδὴ αὐτός, ὦ βασιλεῦ, οὐ κατὰ πρόσταγμα
ἐθέλεις Μακεδόνων ἐξηγεῖσθαι, ἀλλὰ πείσας μὲν
ἄξειν φῄς, πεισθεὶς δὲ οὐ βιάσεσθαι, οὐχ ὑπὲρ ἡμῶν
τῶνδε ποιήσομαι ἐγὼ τοὺς λόγους, οἳ, καὶ προτιμώμενοι
τῶν ἄλλων, καὶ τὰ ἆθλα τῶν πόνων οἱ πολλοὶ ἤδη κε-
κομισμένοι, καὶ τὸ κρατιστεύειν παρὰ τοὺς ἄλλους, πρό-
θυμοί σοι ἐς πάντα ἐσμέν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς τῆς
4 πολλῆς· οὐδὲ ὑπὲρ ταύτης ἐρῶ τὰ καθ' ἡδονὴν ἐκείνοις,
ἀλλ' ἃ νομίζω ξύμφορά τε σοὶ ἐς τὰ παρόντα, καὶ ἐς
5 τὰ μέλλοντα μάλιστα ἀσφαλῆ εἶναι. Δίκαιος δὲ εἰμὶ
καθ' ἡλικίαν τε μὴ ἀποκρύπτεσθαι τὰ δοκοῦντα βέλ-
τιστα, καὶ κατὰ τὴν ἐκ σοῦ μοι οὖσαν ἐς τοὺς ἄλλους ἀξίω-
σιν, καὶ κατὰ τὴν ἐν τοῖς πόνοις τε καὶ κινδύνοις ἐς τόδε
6 ἀπροφάσιστον τόλμαν. Ὅσῳ γάρ τοι πλεῖστα καὶ μέγιστα
σοί τε ἡγουμένῳ καταπέπρακται, καὶ τοῖς ἅμα σοὶ οἴκο-
θεν ὁρμηθεῖσι, τοσῷδε μᾶλλόν τι ξύμφορόν μοι δοκεῖ,
7 πέρας τι ἐπιθεῖναι τοῖς πόνοις τε καὶ κινδύνοις. Αὐτὸς
γάρ τοι ὁρᾷς, ὅσοι μὲν Μακεδόνων τε καὶ Ἑλλήνων ἅμα

Cap. XXVII.

3. κατὰ πρόσταγμα — ex MSS. omnibus. Vulgó legitur κατὰ πρόσταξιν.

C. XXVII.

Arg. Reſpondet Coenus, veniam ſermoni praeſtruens. Suaſoria ad reditum.

5. καὶ κατὰ τὴν ἐκ σοῦ etc.] Verte cum Gronovio: *et dignitas, qua tuo beneficio apud alios etiam valeo.*

σοὶ ὡρμήθημεν, ὅσοι δὲ ὑπολελείμμεθα· ὧν Θετταλοὺς
μὲν ἀπὸ Βάκτρων εὐθὺς, οὐ προθύμους ἔτι ἐς τοὺς πόνους
αἰσθόμενος, οἴκαδε καλῶς ποιῶν ἀπέπεμψας· τῶν δὲ 8
ἄλλων Ἑλλήνων, οἱ μὲν ἐν ταῖς πόλεσι, ταῖς πρὸς σοῦ
οἰκισθείσαις κατῳκισμέναι, οὐδ' οὗτοι πάντη ἑκόντες μένου-
σιν· οἱ δὲ ξυμπονοῦντές τε ἔτι καὶ ξυγκινδυνεύοντες, αὐ- 9
τοί τε καὶ ἡ Μακεδονικὴ στρατιὰ, τοὺς μὲν ἐν ταῖς μάχαις
ἀπολωλέκασιν, οἱ δὲ ἐκ τῶν τραυμάτων ἀπόμαχοι γε-
γενημένοι, ἄλλοι ἄλλη τῆς Ἀσίας ὑπολελειμμένοι εἰσίν·
οἱ πλείους δὲ νόσῳ ἀπολώλασιν, ὀλίγοι δὲ ἐκ πολλῶν 10
ὑπολείπονται, καὶ οὔτε τοῖς σώμασιν ἔτι ὡσαύτως ἐῤῥω-
μένοι, ταῖς τε γνώμαις πολὺ ἔτι μᾶλλον προκεκμηκότες·
καὶ τούτοις ξύμπασι πόθος μὲν γονέων ἐστὶν, ὅσοις ἔτι 11
σώζονται, πόθος δὲ γυναικῶν καὶ παίδων, πόθος δὲ δὴ
τῆς γῆς αὐτῆς τῆς οἰκείας, ἣν ξὺν τῷ ἐκ σοῦ πορισθέντι σφί-
σι κόσμῳ, μεγάλοι τε ἀντὶ μικρῶν, καὶ πλούσιοι ἐκ πε-
νήτων ἀναστρέφοντες, ξύγγνωστοί εἰσιν ἐπιδεῖν ποθοῦντες.
Σὺ δὲ νῦν μὴ ἄγειν ἄκοντας· οὐδὲ γὰρ ὁμοίοις ἔτι χρήσῃ 12
ἐς τοὺς κινδύνους, οἷς τὸ ἑκούσιον ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἀπέσται.
Ἐπανελθὼν δ' αὐτός τε, εἰ δοκεῖ, ἐς τὴν οἰκείαν, καὶ 13
τὴν μητέρα τὴν σαυτοῦ ἰδὼν, καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων κα-
ταστησάμενος, καὶ τὰς νίκας ταύτας τὰς πολλὰς καὶ με-
γάλας ἐς τὸν πατρῷον οἶκον κομίσας· οὕτω δὴ ἐξ ἀρχῆς 14
ἄλλον στόλον στέλλεσθαι, εἰ μὲν βούλει, ἐπ' αὐτὰ ταῦτα
τὰ πρὸς τὴν ἕω ᾠκισμένα Ἰνδῶν γένη· εἰ δὲ βούλει, ἐς τὸν
Εὔξεινον πόντον· εἰ δὲ ἐπὶ Καρχηδόνα, καὶ τὰ ἐπέκεινα
Καρχηδονίων τῆς Λιβύης. Ταῦτα δὲ σὸν ἤδη ἐξηγεῖσθαι· 15
ἕψονται δέ σοι ἄλλοι Μακεδόνες καὶ ἄλλοι Ἕλληνες, νέοι τε
ἀντὶ γερόντων, καὶ ἀκμῆτες ἀντὶ κεκμηκότων, καὶ οἷς τὰ τοῦ
πολέμου διὰ τὰ ἀπείρατα ἔς τε τὸ παραυτίκα οὐ φοβερὰ,
καὶ κατὰ τὴν τοῦ μέλλοντος ἐλπίδα ἐν σπουδῇ ἔσται· οὓς 16
καὶ ταύτῃ ἔτι προθυμότερον ἀκολουθήσειν σοὶ εἰκὸς, ὁρῶν-

7. ἀπὸ Βάκτρων] vide notam ad III, 19, 12.

14. στέλλεσθαι] infinit. pro imperativo, ut saepe.

τας τοὺς πρότερον ξυμπονήσαντάς τε καὶ ξυγκινδυνεύσαντας, ἐς τὰ σφέτερα ἤδη ἐπανεληλυθότας, πλουσίους τε ἀντὶ πενήτων, καὶ ἀντὶ ἀφανῶν τῶν πάλαι εὐκλεεῖς.
17 Καλὸν δὲ, ὦ βασιλεῦ, εἴπερ τι ἄλλο, καὶ ἡ ἐν τῷ εὐτυ-
18 χεῖν σωφροσύνη. Σοὶ μὲν γὰρ αὐτῷ ἡγουμένῳ καὶ στρατιὰν τοιαύτην ἄγοντι ἐκ μὲν πολεμίων δέος οὐδέν· τὰ δὲ ἐκ τοῦ δαιμονίου, ἀδόκητά τε καὶ ταύτῃ ἀφύλακτα τοῖς ἀνθρώποις ἐστί.

1 XXVIII. Τοιαῦτα εἰπόντος τοῦ Κοίνου θόρυβον γενέσθαι ἐκ τῶν παρόντων ἐπὶ τοῖς λόγοις· πολλοῖς δὲ δὴ καὶ δάκρυα προχυθέντα, ἔτι μᾶλλον δηλῶσαι τό, τε ἀκούσιον τῆς γνώμης ἐς τοὺς πρόσω κινδύνους, καὶ τὸ καθ'
2 ἡδονὴν σφίσιν εἶναι τὴν ἀναχώρησιν. Ἀλέξανδρος δὲ, τότε μὲν ἀχθεσθεὶς τοῦ τε Κοίνου τῇ παρρησίᾳ, καὶ τῷ
3 ὄκνῳ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων, διέλυσε τὸν ξύλλογον· ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν ξυγκαλέσας αὖθις ξὺν ὀργῇ τοὺς αὐτοὺς, αὐτὸς μὲν ἰέναι ἔφη τοῦ πρόσω, βιάσεσθαι δὲ οὐδένα ἄκοντα Μακεδόνων ξυνέπεσθαι· ἕξειν γὰρ τοὺς ἀκολου-
4 θήσοντας τῷ βασιλεῖ σφῶν ἑκόντας· τοῖς δὲ καὶ ἀπιέναι οἴκαδε ἐθέλουσιν, ὑπάρχειν ἀπιέναι, καὶ ἐξαγγέλλειν τοῖς οἰκείοις, ὅτι τὸν βασιλέα σφῶν ἐν μέσοις τοῖς
5 πολεμίοις ἐπανήκουσιν ἀπολιπόντες· ταῦτ' εἰπόντα ἀπελθεῖν ἐς τὴν σκηνὴν, μηδέ τινα τῶν ἑταίρων προσέσθαι αὐτῆς τ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας καὶ ἐς τὴν τρίτην ἔτι ἀπ' ἐκείνης ὑπομένοντα, εἰ δή τις προτροπὴ ταῖς γνώμαις τῶν Μακεδόνων τε καὶ ξυμμάχων (οἷα δὴ ἐν ὄχλῳ στρατιωτῶν τὰ πολλὰ φιλεῖ γίγνεσθαι) ἐμπεσοῦσα, εὐπειθεστέ-

17. εἴπερ τι ἄλλο — ex Opt. pro vulgato εἴπερ τι καὶ ἄλλο. Eodem auctore abjeci καὶ, quod vulgo interponitur verbis ταύτῃ ἀφύλακτα.

Cap. XXVIII.

1. πολλοῖς δὲ δὴ — Ultimam voculam ex Opt. adjeci.

C. XXVIII. *Arg.* Alexandri offenſa et militum contumacia. Denique pronunciatus reditus.

ρους παρέξει αὐτούς. Ὡς δὲ σιγὴ ἂν πολλὴ ἦν ἀνὰ τὸ 6
στρατόπεδον, καὶ ἀχθόμενοι μὲν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ δῆλοι
ἦσαν, οὐ μὴν μεταβαλλόμενοί γε ὑπ᾽ αὐτῆς· ἐνταῦθα δὴ 7
λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, ὅτι ἐπὶ τῇ διαβάσει οὐδὲν
μεῖον ἐθύετο, θυομένῳ δὲ οὐκ ἐγίγνετο αὐτῷ τὰ ἱερά·
τότε δὴ τοὺς πρεσβυτάτους τε τῶν ἑταίρων, καὶ μάλιστα 8
τοὺς ἐπιτηδείους αὐτῷ ξυναγαγὼν ὡς πάντα ἐς τὴν ὀπίσω
ἀναχώρησιν αὐτῷ ἔφερεν, ἐκφαίνει ἐς τὴν στρατιάν, ὅτι
ἔγνωσται ὀπίσω ἀποστρέφειν.

XXIX. Οἱ δὲ ἐβόων τε οἷα ἂν ὄχλος ξυμμιγὴς 1
χαίρων βοήσειε, καὶ ἐδάκρυον οἱ πολλοὶ αὐτῶν, οἱ δέ,
καὶ τῇ σκηνῇ τῇ βασιλικῇ πελάζοντες, ηὔχοντο Ἀλε-
ξάνδρῳ πολλὰ καὶ ἀγαθά, ὅτι πρὸς σφῶν μόνων νικη-
θῆναι ἠνέσχετο. Ἔνθα δὴ διελὼν κατὰ τάξεις τὴν 2
στρατιάν, δώδεκα βωμοὺς κατασκευάζειν προστάττει·
ὕψος μέν, κατὰ τοὺς μεγίστους πύργους· εὖρος δέ, μείζο-
νας ἢ κατὰ πύργους· χαριστήρια τοῖς Θεοῖς τοῖς ἐς τοσόνδε
ἀγαγοῦσιν αὐτὸν νικῶντα, καὶ μνημεῖα τῶν αὐτοῦ πόνων.
Ὡς δὲ κατεσκευασμένοι αὐτῷ οἱ βωμοὶ ἦσαν, θύει δὴ 3
ἐπ᾽ αὐτῶν, ὡς νόμος· καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ
ἱππικόν. Καὶ τὴν μὲν χώραν τὴν μέχρι τοῦ Ὑφάσιος πο- 4
ταμοῦ Πώρῳ ἄρχειν προσέθηκεν, αὐτὸς δ᾽ ἐπὶ τὸν Ὑδρα-
ώτην ἀνέστρεφε. Διαβὰς δὲ τὸν Ὑδραώτην, ἐπὶ τὸν

6. σιγὴ ἂν — alteram vocem addidi ex Optimo.

Cap. XXIX.

1. καὶ ἐδάκρυον οἱ πολλοὶ αὐτῶν — Hoc reſtitui ex Optimo, aliis MSS. et Veneta ac Baſileenſi pro: καὶ δάκρυον οἱ πολλοὶ αὐτῶν ἠφίεσαν, quod primus habet Vulcanius.

2. μείζονας ἔτι — ſecundam vocem in Optimo deficientem abjeci.

8. τοὺς ἐπιτηδείους αὐτῷ] qui ipſius partes contra militum contumaciam fovebant; qui ipſius cupiditati per omnia ſubſerviebant et ſuffragabantur, ut ſupra lib. I, 10. *Gron.*

C. XXIX.

Arg. Arae duodecim. Pori regnum auctum. Urbs ad Aceſinem condita. Abiſarae amicitia.

5 Ἀκεσίνην αὖ ἐπανήει ὀπίσω. Καὶ ἐνταῦθα καταλαμβάνει τὴν πόλιν ἐξῳκοδομημένην, ἥν τινα Ἡφαιστίων αὐτῷ ἐκτειχίσαι ἐτάχθη· καὶ ἐς ταύτην ξυνοικίσας τῶν τε προσχώρων ὅσοι ἐθελονταὶ κατῳκίζοντο, καὶ τῶν μισθοφόρων ὅ, τι περ ἀπόμαχον, αὐτὸς τὰ ἐπὶ τῷ κατάπλῳ παρεσκευάζετο τῷ ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν.
6 Ἐν τούτῳ δ' ἀφίκοντο πρὸς αὐτὸν Ἀρσάκης τε ὁ τῆς ὁμόρου Ἀβισάρῃ χώρας ὕπαρχος, καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἀβισάρου καὶ οἱ ἄλλοι οἰκεῖοι, δῶρά τε κομίζοντες τὰ μέγιστα παρ' Ἰνδοῖς, καὶ τοὺς παρ' Ἀβισάρῃ ἐλέφαντας, ἐς τριάκοντα τὸν ἀριθμόν· Ἀβισάρην γὰρ νόσῳ ἀδύνατον γενέσθαι ἐλ-
7 θεῖν. Ξυνέβαινον δὲ τούτοις καὶ οἱ παρ' Ἀλεξάνδρου ἐκπεμφθέντες πρέσβεις πρὸς Ἀβισάρην. Καὶ ταῦτα οὐ χαλεπῶς πιστεύσας οὕτως ἔχειν, Ἀβισάρῃ τε τῆς αὐτοῦ χώρας σατραπεύειν ἔδωκε, καὶ Ἀρσάκην τῇ Ἀβισάρου
8 ἐπικρατείᾳ προσέθηκε· καὶ φόρους οὕς τινας ἀποίσουσι τάξας, θύει αὖ καὶ ἐν τῷ Ἀκεσίνῃ ποταμῷ· καὶ τὸν Ἀκεσίνην αὖ διαβὰς, ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ἧκεν, ἵνα καὶ τῶν πόλεων, τῆς τε Νικαίας καὶ τῶν Βουκεφάλων, ὅσα πρὸς τῶν ὄμβρων πεπονηκότα ἦν, ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐπεσκεύασε, καὶ τὰ ἄλλα τὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκόσμει.

4. αὖ ἐπανήει — priorem vocem ex MSS. addidi.
6. τὰ μέγιστα — ex Opt. pro vulgato ἃ μέγιστα.
8. Ex Opt. ſcripſi ἐν τῷ Ἀκεσίνῃ pro ἐπὶ τῷ Ἀκεσίνῃ; deinde ex vetuſtis omnibus, etiam primis editis, καὶ τὸν Ἀκεσίνην αὖ διαβὰς loco vulgati: καὶ τοῦτον διαβάς.

5. τὴν πόλιν] De hac urbe et Hephaeſtione ad eam condendam miſſo nihil ante commemoratum eſt. Cap. 21. emiſſus quasdam Indiae regiones ſubigendas, e quibus in Caſtra ad Hyphaſin reverſus erat Curtio teſte, IX, 1, 35.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

I. Ἀλέξανδρος δὲ, ἐπειδὴ παρεσκευάσθησαν αὐτῷ 1
ἐπὶ τοῦ Ὑδάσπου ταῖς ὄχθαις πολλαὶ μὲν τριακόντοροι
καὶ ἡμιόλιαι, πολλὰ δὲ καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα, καὶ ἄλ-
λα ὅσα ἐς παρακομιδὴν στρατιᾶς ποταμῷ εὔπορα, ἔγνω
καταπλεῖν κατὰ τὸν Ὑδάσπην ὡς ἐπὶ τὴν μεγάλην θά-
λασσαν. Πρότερον μέν γε ἐν τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ κροκο- 2
δείλους ἰδὼν, μόνῳ τῶν ἄλλων ποταμῶν πλὴν Νείλου,
πρὸς δὲ ταῖς ὄχθαις τοῦ Ἀκεσίνου κυάμους πεφυκότας,
ὁποίους ἡ γῆ ἐκφέρει ἡ Αἰγυπτία· καὶ Ἀλέξανδρος ἀκού- 3
σας, ὅτι ὁ Ἀκεσίνης ἐμβάλλει εἰς τὸν Ἰνδὸν, ἔδοξεν ἐξευ-
ρηκέναι τοῦ Νείλου τὰς ἀρχὰς, ὡς τὸν Νεῖλον ἐνθένδε
ποθὲν ἐξ Ἰνδῶν ἀνίσχοντα, καὶ δι' ἐρήμου πολλῆς γῆς
ῥέοντα, καὶ ταύτῃ ἀπολλύοντα τὸν Ἰνδὸν τὸ ὄνομα·

NOTAE CRITICAE.

CAP. I. LIB. VI.

3. Optimo cod. auctore ante ἀκούσας inſerère placuit nomen Ἀλέξανδρος; poſt εἰς τὸν Ἰνδὸν autem delevi vocem ποταμόν.

ANIMADVERSIONES.

Cap. I.

Arg. Apparatus navigationis in Oceanum. Nili fontes a ſe in India repertos ſomniabat Alexander.

1. ἡμιόλιαι] Hoc vocabulum explicat Blancardus ex Etymologico: ἡμιολία δὲ πάλαι ἐλέγετο λῃστρικὸν πλοῖον, οὗ τὸ ἡμιόλιον μέρος ψιλὸν ἐρετῶν ἐστι πρὸς τὸ ἀπ' αὐτοῦ μάχεσθαι. — Materia ad naves conſtruendas deducta erat ex Emodo monte. Strabo lib. XV. pag. 480. cf. III, 8, 5.

2. Diu praeter crocodilos Aegyptios nullos inveniri creditum erat. Deſcriptionem animalis vide apud Herodot. II, 68. ſeqq. de faba aegyptiaca eundem II, 37. Sponte naſcebantur in Aegypto fabae, quas nemo, religionis cauſa, edebat.

3. τὸν Ἰνδὸν τὸ ὄνομα] Equidem ſic intelligo, Nilum et Indum habitos fuiſſe ab Alexandro pro uno eodemque fluvio, qui primo quidem Indus appelletur, deinde, ubi per ſolitudines fluat, nomine amiſſo ad Aethiopas delatus, Nilus vocetur. Quae opinio ex eo falſitatis convincitur, quod

4 ἔπειτα ὁπόθεν ἄρχεται διὰ τῆς οἰκουμένης χώρας ῥεῖν, Νεῖλον ἤδη πρὸς Αἰθιόπων τε τῶν ταύτῃ καὶ Αἰγυπτίων καλούμενον, (ὡς Ὅμηρος ἐποίησεν ἐπώνυμον τῆς Αἰγύπτου Αἴγυπτον) οὕτω δὴ ἐσδιδόναι ἐς τὴν ἐντὸς θάλασσαν·
5 καὶ δὴ καὶ πρὸς τὴν Ὀλυμπιάδα γράφοντα, ὑπὲρ τῶν Ἰνδῶν τῆς γῆς ἄλλα τε γράψαι καὶ ὅτι δοκοίη αὐτῷ ἐξευρηκέναι τοῦ Νείλου τὰς πηγάς, μικροῖς δή τισι καὶ
6 φαύλοις ὑπὲρ τῶν τηλικούτων τεκμαιρόμενον· ἐπεὶ μέντοι ἀτρεκέστερον ἐξήλεγξε τὰ ἀμφὶ τῷ ποταμῷ τῷ Ἰνδῷ, οὕτω δὴ μαθεῖν παρὰ τῶν ἐπιχωρίων, τὸν μὲν Ὑδάσπην τῷ Ἀκεσίνῃ, τὸν Ἀκεσίνην δὲ τῷ Ἰνδῷ τὸ ὕδωρ ξυμβάλλοντας, καὶ τῷ ὀνόματι ξυγχωροῦντας· τὸν Ἰνδὸν δὲ ἐκδιδόντα ἤδη ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν, δίστομον τὸν Ἰνδὸν ὄντα, οὐδέν τι αὐτῷ προσῆκον τῆς γῆς τῆς
7 Αἰγυπτίας· τηνικαῦτα δὲ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς τὴν μητέρα τοῦτο ἀμφὶ τῷ Νείλῳ γραφὲν ἀφελεῖν. καὶ τὸν κατάπλουν τὸν κατὰ τοὺς ποταμοὺς ἔς τ' ἐπὶ μεγάλην θάλασσαν ἐπινοοῦντα, παρασκευασθῆναί οἱ ἐπὶ τῷδε κε-
8 λεῦσαι τὰς ναῦς. Αἱ δ' ὑπηρεσίαι αὐτῷ ἐς τὰς ναῦς ξυνεπληρώθησαν ἐκ τῶν ξυνεπομένων τῇ στρατιᾷ Φοινίκων, καὶ Κυπρίων, καὶ Καρῶν, καὶ Αἰγυπτίων.

1 II. Ἐν δὲ τούτῳ Κοῖνος μὲν ἐν τοῖς πιστοτάτοις Ἀλεξάνδρῳ ὢν τῶν ἑταίρων, νόσῳ τελευτᾷ· καὶ τοῦτον

4. καὶ Αἰγυπτίων ex MSS. omnibus prp vulgato καὶ Αἴγυπτον; mox ex Opt. Veneta et Baſil. reſtitui ἐσδιδόναι pro ἐκδιδόναι.

Indus in Oceanum, 6. Nilus vero in mare mediterraneum ſe exonerat. 4. *Raph.* Totum hunc locum ex Nearcho deſcriptum docet Strabo pag. 479. l. XV. De re ipſa vide quae habet St. Croix p. 318. Alexandrum ſummo ſtudio in caput Nili inquiſiviſſe, etiam in Aegypto ipſa, docet Freinshem. ad Curt. IV, 7, 2. ex Lucano II, 272. et Max. Tyr. pr. Serm. 25., qui regem nihil ait conſuluiſſe Hammonem, praeterquam de Nili fontibus.

4. Ὅμηρος] vid. not ad V, 6, 8.

8. αἱ δ' ὑπηρεσίαι] Eadem haec repetuntur in Ind. c. 18, 1. ſeqq. *Raph.*

C. II.

Arg. Coeni mors. Porus omnium Indorum rex. Sopithae regia. Claſſis navium in Hy-

θάπτει ἐκ τῶν παρόντων μεγαλοπρεπῶς. Αὐτὸς δὲ 2
ξυναγαγὼν τούς τε ἑταίρους, καὶ ὅσοι Ἰνδῶν πρέσβεις
παρ' αὐτὸν ἀφιγμένοι ἦσαν, βασιλέα μὲν τῆς ἑαλωκυίας
ἤδη Ἰνδῶν γῆς ἀπέδειξε Πῶρον, ἑπτὰ μὲν ἐθνῶν τῶν
ξυμπάντων, πόλεων δὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τὰς δισχι-
λίας. Τὴν στρατιὰν δὲ διένειμεν ὧδε· αὐτὸς μὲν τοὺς 3
ὑπασπιστάς τε ἅμα οἱ ξύμπαντας ἐπὶ τὰς ναῦς ἀνεβί-
βασε καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριάνας καὶ τὸ ἄγημα
τῶν ἱππέων. Κρατερὸς δὲ αὐτῷ μοῖράν τε τῶν πεζῶν 4
καὶ τῶν ἱππέων παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ Ὑδάσπου τὴν ἐν
δεξιᾷ ἦγε· κατὰ δὲ τὴν ἑτέραν ὄχθην, τὸ πλεῖστόν τε
καὶ κράτιστον τῆς στρατιᾶς καὶ τοὺς ἐλέφαντας, Ἡφαιστίων
προὐχώρει ἄγων, ἤδη ὄντας ἐς διακοσίους· τούτοις δὲ ἦν
παρηγγελμένον ὡς τάχιστα ἄγειν, ἵναπερ τὰ Σωπείθου
βασίλεια. Φιλίππῳ δὲ τῷ σατράπῃ τῆς ἐπέκεινα τοῦ 5

Cap. II.

4. βασίλειά ἦν — verbum, quod Gronov. in codice nullo vidit, nec exſtat in Veneta ac Baſil., abjeci.

daſpe, Nearcho omnibus praefecto, Oneſicrito gubernatore navis Alexandri.

1. Poſt Coeni mortem magna militum ſupplementa ad Alexandrum veniſſe tradunt Curt. IX, 3. Diod. XVII, 95 et Arr. ipſe in Ind. 19, 5., ubi videmus Alexandri exercitum tunc temporis ex duodecim myriadibus conſtitiſſe; quod confirmat Curt. VIII, 5, 4.

2. Vide notam ad V, 19, 3.

3. Eosdem nominat in Ind. 19, 2. praeter quod deſint Agrianes, pro agemate equitum nominet ἱππέων τοὺς ἑταίρους καλουμένους, et addat, omnes fuiſſe ad VIII millia.

4. cf. Ind. 19, 1. ſeqq. Utrique, Hephaeſtioni et Cratero, loca conſtituta erant, ubi claſſem opperirentur. De Sopithae regno vide not. ad V, 22, 1. Curtius IX, 1, 24. ſeqq. et Diod. XVII, 91, 92. cum Strabone pag. 481. regnum Sopithae et rempublicam Cathaeorum confundere videntur. Si noſtrum ſequimur, Cathaei habitabant inter Hydraoten et Hyphaſin; Sopithes vero inter Aceſinen et Hydaſpen.

5. Φιλίππῳ δὲ etc.] Verte cum Facio: *Philippo, praefecto regionis ultra Indum amnem, qua ad Bactrianos vergit, ut triduo poſt cum omnibus* (ſuis) *copiis ſequatur imperat.* Satrapatum hujus Philippi peramplum fuiſſe oportet. Hoc loco vocatur Satrapa Indiae cis Indum, quae vicina eſt Bactrianae, quod veroſimile, quia fuerat praefectus Peucelaotidis (IV, 24, 17.) et contra Aſſacenos rebellantes ab Alexandro miſſus erat (V,

Ἰνδοῦ, ὡς ἐπὶ Βακτρίους, γῆς διαλιπόντι τρεῖς ἡμέρας,
παρήγγελτο ἕπεσθαι ξὺν τοῖς ἀμφ' αὐτόν. Τοὺς ἱππέ-
ας δὲ τοὺς Νυσαίους ὀπίσω ἀποπέμπει ἐς τὴν Νῦσαν.
6 Τοῦ μὲν δὴ ναυτικοῦ παντὸς Νέαρχος αὐτῷ ἐξηγεῖτο· τῆς
δὲ αὐτοῦ νεὼς κυβερνήτης Ὀνησίκριτος, ὃς ἐν τῇ ξυγγρα-
φῇ ἥν τινα ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ξυνέγραψε, καὶ τοῦτο ἐψεύ-
σατο, ναύαρχον ἑαυτὸν εἶναι γράψας, κυβερνήτην ὄντα.
7 Ἦν δὲ τὸ ξύμπαν πλῆθος τῶν νεῶν, (ὡς λέγει Πτολε-
μαῖος ὁ Λάγου, ᾧ μάλιστα ἐγὼ ἕπομαι) τριακόντοροι μὲν
8 ἐς ὀγδοήκοντα· τὰ δὲ πάντα πλοῖα σὺν τοῖς ἱππαγω-
γοῖς καὶ κερκούροις, καὶ ὅσα ἄλλα ποτάμια, ἢ τῶν
πάλαι πλεόντων κατὰ τοὺς ποταμοὺς, ἢ ἐν τῷ τότε ποιη-
θέντων, οὐ πολὺ ἀποδέοντα τῶν δισχιλίων.

1 III. Ὡς δὲ ξύμπαντα αὐτῷ παρεσκεύαστο, ὑπὸ
τὴν ἕω ὁ μὲν στρατὸς ἐπέβαινε τῶν νεῶν, αὐτὸς δὲ ἔθυε
τοῖς θεοῖς ὡς νόμος, καὶ τῷ ποταμῷ τῷ Ὑδάσπῃ, ὅπως οἱ
2 μάντεις ἐξηγοῦντο· καὶ ἐπιβὰς τῆς νεὼς, ἀπὸ τῆς πρῴρας
ἐκ χρυσῆς φιάλης ἔσπενδεν ἐς τὸν ποταμὸν, τόν τε Ἀκε-
σίνην ξυνεπικαλούμενος τῷ Ὑδάσπῃ, ὅντινα μέγιστον τῶν

Cap. III.

2. ἐς τὸν ποταμὸν — ex Opt. pro vulgato ἐπὶ τὸν ποτ. Vid. Gron. ad V, 29, 8.

μέγιστον τῶν ἄλλων ποταμῶν — Pro particula τῶν MSti habent vel αὐτὸν vel αὐτῶν, quod placuit Baſileae, vel αὖ τῶν, quod praeter alios quoque eſt in Opt. et ſic ſcribendum eſt, vel ἂν τῶν. *Gron.* Nihil mutare placuit.

20, 12.) In Ind. c. 19, 4. vocatur Satrapa τῆς χώρης ταύτης, i. e. regionis inter Induin et Aceſinen, ubi tunc Alexander erat, quod veroſimile, quia etiain urbi Taxilorum praefectus fuerat. (V, 8, 5.) Mox (VI, 14, 6.) fit etiam Satrapa Mallorum, cujus ſatrapatus ſines ſunt Aceſines et Indus, ubi confluunt. (VI, 15, 4.)

8. τῶν δισχιλίων]. Contradicit ſibi auctor in Indic. 19, 7. ſcribens: omnes naves fuiſſe octingentas. Forte ſcribendum Νῆες δὲ αἱ σύμπασαι αὐτῷ χίλιαι καὶ ὀκτακόσιαι ἦσαν.

C. III.

Arg. Sacra facta diis et fluviis. Claſſis deducitur. Ordo et ſtrepitus navigantium atque inſoliti Indis clamores.

ἄλλων ποταμῶν ξυμβάλλειν τῷ Ὑδάσπῃ ἐπέπυστο, καὶ
οὐ πόῤῥω αὐτῶν εἶναι τὰς ξυμβολάς· καὶ τὸν Ἰνδὸν, ἐς
ὅντινα ὁ Ἀκεσίνης ξὺν τῷ Ὑδάσπῃ ἐμβάλλει. Ἐπεὶ δὲ 3
Ἡρακλεῖ τε τῷ προπάτορι σπείσας, καὶ Ἄμμωνι καὶ
τοῖς ἄλλοις θεοῖς ὅσοις αὐτῷ νόμος, σημῆναι ἐς ἀναγω-
γὴν κελεύει τῇ σάλπιγγι· ἅμα τε δὴ ἐσημάνθη, καὶ
ἀνήγοντο ἐν κόσμῳ. Παρήγγελτο γὰρ ἐφ' ὅσον τε τὰ 4
σκευοφόρα πλοῖα ἐχρῆν τετάχθαι, καὶ ἐφ' ὅσον τὰ ἱπ-
παγωγὰ, ἐφ' ὅσον τε τὰς μαχίμους τῶν νεῶν, ὡς μὴ
συμπίπτειν ἀλλήλαις κατὰ τὸν πόρον εἰκῇ πλεούσας·
καὶ ταῖς ταχυναυτούσαις φθάνειν οὐκ ἐφίετο ἔξω τῆς τά-
ξεως. Ἦν δὲ ὅ, τε κτύπος τῆς εἰρεσίας οὐδενὶ ἄλλῳ ἐοικὼς, 5
ἅτε ἀπὸ πολλῶν νεῶν ἐν ταὐτῷ ἐρεσσομένων, καὶ βοὴ ἀπό
τε τῶν κελευστῶν, ἐνδιδόντων τὰς ἀρχάς τε καὶ ἀναπαύλας
τῆς εἰρεσίας, καὶ τῶν ἐρετῶν ὁπότε ἀθρόοι ἐμπίπτοντες
τῷ ῥοθίῳ ἐπαλαλάξειαν· αἵ τε ὄχθαι ὑψηλότεραι τῶν 6
νεῶν πολλαχῇ οὖσαι, ἐς στενόν τε τὴν βοὴν ξυνάγουσαι,
καὶ τῇ ξυναγωγῇ αὐτῇ ἐπὶ μέγα ηὐξημένην, ἐς ἀλλήλας
ἀντέπεμπον· καί που καὶ νάπαι ἑκατέρωθεν τοῦ ποταμοῦ 7
τῇ τ' ἐρημίᾳ καὶ τῇ ἀντιπέμψει τοῦ κτύπου καὶ αὗται ξυν-
επελάμβανον· οἵ τε ἵπποι διαφαινόμενοι διὰ τῶν ἱππα- 8
γωγῶν πλοίων (οὐ πρόσθεν ἵπποι ἐπὶ νεῶν ὀφθέντες ἐν τῇ
Ἰνδῶν γῇ· καὶ γὰρ καὶ τὸν Διονύσου ἐπ' Ἰνδοὺς στόλον οὐκ
ἐμέμνηντο γενέσθαι ναυτικὸν) ἔκπληξιν παρεῖχον τοῖς

3. Pro κελεύει Opt. habet σημαίνει quod rejiciendum.
5. τῆς εἰρεσίας ex Opt. pro vulgato τῇ εἰρεσίᾳ.

3. ὅσοις αὐτῷ νόμος] Explicat hoc Arrianus in Ind. 18, 11: „His rebus ita conſtitutis, Alexander diis patriis et quibus vates monebant, ſacrum fecit, Neptuno etiam et Amphitritae ac Nereidibus ipſique, Oceano, Hydaſpi quoque Aceſini et Indo.“

5. κελευστῶν] vide ad II, 21, 14. cf. interprett. ad Thucydid. III, 84.

7. τῇ τ' ἐρημίᾳ] Duplici ratione contendit firmare, cur circumjecta nemora ſonitum auctiorem efficerent. In his una fuit ἡ ἐρημία. Deſerta quippe loca inculta, vacua ab omni turba, ſonum ut intentiorem accipiunt, ita vehementiorem referunt. *Blanc.*

θεώμενοις τῶν βαρβάρων, ὥς τε οἱ μὲν αὐτῶν αὐτόθεν
9 τῇ ἀναγωγῇ παραγενόμενοι ἐπὶ πολὺ ἐφωμάρτουν. Ἐς
ὅσους δὲ τῶν ἤδη Ἀλεξάνδρῳ προσκεχωρηκότων Ἰνδῶν ἡ
βοὴ τῶν ἐρετῶν, ἢ ὁ κτύπος τῆς εἰρεσίας ἐξίκετο, καὶ οὗτοι
ἐπὶ τῇ ὄχθῃ κατέθεον, καὶ ξυνείποντο ἐπᾴδοντες βαρβα-
10 ρικῶς. Φιλῳδοὶ γάρ, εἴπερ τινὲς ἄλλοι, Ἰνδοί, καὶ
φιλορχήμονες ἀπὸ Διονύσου ἔτι, καὶ τῶν ἅμα Διονύσῳ
βακχευσάντων κατὰ τὴν Ἰνδῶν γῆν.

1 IV. Οὕτω δὴ πλέων, τρίτῃ γε ἡμέρᾳ κατέσχεν,
ἵναπερ Ἡφαιστίωνί τε καὶ Κρατερῷ κατὰ τὸ αὐτὸ στρατο-
2 πεδεύειν ἐπὶ ταῖς ἀντιπέραν ὄχθαις παρήγγελτο. Μεί-
νας δὲ ἐνταῦθα ἡμέρας δύο, ὡς καὶ Φίλιππος αὐτῷ ξὺν
τῇ λοιπῇ στρατιᾷ ἀφίκετο, τοῦτον μὲν ἐπὶ τὸν Ἀκεσίνην
ποταμὸν ἐκπέμπει ξὺν οἷς ἔχων ἧκε, τάξας παρὰ τοῦ
Ἀκεσίνου ποταμοῦ τὴν ὄχθην πορεύεσθαι· τοὺς δ' ἀμφὶ
Κρατερόν τε καὶ Ἡφαιστίωνα αὖθις ἐκπέμπει, παραγ-
3 γείλας, ὅπως χρὴ τὴν πορείαν ποιεῖσθαι. Αὐτὸς δ'
ἔπλει κατὰ τὸν Ὑδάσπην ποταμόν, οὐδαμοῦ μείονα ἐν τῷ
κατάπλῳ εἴκοσι σταδίων τὸ εὖρος. Προσορμιζόμενος δὲ
ὅπῃ τύχοι ταῖς ὄχθαις, τοὺς προσοικοῦντας τῷ Ὑδάσπῃ

8. αὐτῶν αὐτόθεν — Priorem vocem ex Opt. nunc addidi.

8. ὥς τε οἱ μὲν αὐτῶν] *ut alii quidem eorum, qui ſtatim ad deductionem claſſis advenerant, ſive qui jam aderant, quum claſſis deduceretur, per longum ſpatium proſequerentur. Raph.*

10. Dionyſi in Indiam expeditione fabuloſa nec ab auctore ipſo credita, ſaltem vetuſtiore, quam ut in Indis veroſimile ſit, veſtigia adventus ejus exquiri potuiſſe, miror Arrianum hoc capite bis de Dionyſi expeditione tanquam vera eſſe loquutum.

C. IV.

Arg. Mallos et Oxydracas petens pervenit Alexander ad Hydaſpae et Aceſinae confluentes.

1. κατὰ τὸ αὐτὸ] *eodem loco* Craterum et Hephaeſtionem alterum in altera ripa e regione ſubſiſtere jubebat. *Raph.*

3. ἐν τῷ κατάπλῳ] quantum tunc ſpatium emenſus eſt, cum ſecundo amne deveheretur, nusquam minor XX ſtadiis latitudo ejus fuit. Quam late alibi diffundatur, hic non dicitur. *Raph.*

Ἰνδῶν, τοὺς μὲν ἐνδιδόντας σφᾶς ὁμολογίαις κατελάμβανεν· ἤδη δέ τινας καὶ ἐς ἀλκὴν χωρήσαντας, βίᾳ κατεστρέψατο. Αὐτὸς δ' ὡς ἐπὶ τὴν Μαλλῶν τε καὶ Ὀξυ- 4
δρακῶν γῆν σπουδῇ ἔπλει, πλείστους τε καὶ μαχιμωτάτους τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν πυνθανόμενος· καὶ ὅτι ἐξηγγέλλοντο αὐτῷ παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας ἀποτεθεῖσθαι ἐς τὰς ὀχυρωτάτας τῶν πόλεων,* αὐτοὶ δὲ ἐγνωκέναι διὰ
μάχης ἰέναι πρὸς αὐτόν· ἐφ' ὅτῳ δὴ καὶ σπουδῇ πλείονι 5
ἐποιεῖτο τὸν πλοῦν, ὅπως μὴ καθεστηκόσιν αὐτοῖς, ἀλλὰ ἐν τῷ ἐνδεεῖ τε ἔτι τῆς παρασκευῆς καὶ τεταραγμένοις
προσφέρηται. Ἔνθεν δὲ ὡρμήθη τὸ δεύτερον, [καὶ] 6
πέμπτῃ ἡμέρᾳ ἀφίκετο ἐπὶ τὴν ξυμβολὴν τοῦ τε Ὑδά-
σπου καὶ τοῦ Ἀκεσίνου· ἵνα δὲ ξυμβάλλουσιν οἱ ποταμοὶ 7
οὗτοι, στενώτατος εἷς ποταμὸς ἐκ τοῖν δυοῖν γίγνεται, καὶ τὸ ῥεῦμα αὐτῷ ὀξὺ ἐπὶ τῇ στενότητι, καὶ δῖναι ἄτοποι ὑποστρέφοντος τοῦ ῥοῦ, καὶ τὸ ὕδωρ κυμαίνεταί τε καὶ καχλάζει ἐπὶ μέγα, ὡς καὶ πόρρω ἔτι ὄντων ἐξακούεσθαι
τὸν κτύπον τοῦ κύματος. Καὶ ἦν μὲν προεξηγγελμένα 8
ταῦτα Ἀλεξάνδρῳ ἐκ τῶν ἐγχωρίων καὶ Ἀλεξάνδρου τῇ
στρατιᾷ· ὅμως δ' ἐπειδὴ ἐπέλαζεν αὐτῷ ταῖς ξυμβολαῖς 9
ὁ στρατὸς, ἐς τοσόνδε ὁ ἀπὸ τοῦ ῥοῦ κτύπος κατεῖχεν, ὡς

Cap. IV.

6. Si omnia ſana ſunt, negligentius hoc capite ſcripſit Arrianus. Supra enim ſect. 3. dicit: αὐτὸς δ' ἔπλει κατὰ τὸν Ὑδάσπην ποταμόν. Mox ſect. 4. iterum incipit: αὐτὸς δ' ὡς ἐπὶ τὴν Μαλλῶν τε καὶ Ὀξ. γῆν σπουδῇ ἔπλει; quod offendit. Intelligitur tamen, quid velit auctor. Dicit enim: Alexander navigabat in Hydaſpe et ſubjiciebat accolas; navigabat autem celerius, quia Mallos et Oxydracas, proelium parare audiverat. — Majores turbas fecerunt verba: ἔνθεν δὲ ὡρμήθη τὸ δεύτερον, καὶ πέμπτῃ ἡμέρᾳ ἀφίκετο etc. Sic legitur in editt. omnibus. *Facius* vertit: *ſexto die eo pervenit, ubi Hydaſpes in Aceſinem ſe ingerit*; reliqua neglexit Facius. *Vulcanius*: *itaque inde rurſum movit et quinto die ad confluentem Hydaſpis et Aceſinis pervenit.* Neuter bene. Sed ne multis morer, copulam καὶ uncis incluſi, tanquam mala manu inſertam, et verto: *Unde vero* vel *ex eo vero loco, unde ſecunda vice claſſem promovit, quinto die pervenit ad Hydaſpae et Aceſinae confluentes.*

* μαχιμωτάτους] vide V, 22, 2.

τε ἐπέστησαν τὰς εἰρεσίας οἱ ναῦται, οὐκ ἐκ παραγγέλματος, ἀλλὰ τῶν τε κελευστῶν ὑπὸ θαύματος ἐκσιωπησάντων, καὶ αὐτοὶ μετέωροι πρὸς τὸν κτύπον γενόμενοι.

1 V. Ὡς δ' οὐ πόῤῥω τῶν ξυμβολῶν ἦσαν, ἐνταῦθα
δὴ οἱ κυβερνῆται παραγγέλλουσιν ὡς βεβαιοτάτῃ εἰρεσίᾳ
χρωμένους ἐξελαύνειν ἐκ τῶν στενῶν, τοῦ μὴ ἐμπιπτούσας
τὰς ναῦς ἐς τὰς δίνας ἀναστρέφεσθαι πρὸς αὐτῶν, ἀλλὰ
2 κρατεῖν γὰρ τῇ εἰρεσίᾳ τῶν ἐπιστροφῶν τοῦ ὕδατος. Τὰ
μὲν δὴ στρογγύλα πλοῖα ὅσα καὶ ἔτυχεν αὐτῶν περιστραφέντα
πρὸς τοῦ ῥοῦ, οὐδέν τι παθόντα ἐν τῇ ἐπιστροφῇ, ὅτι
μὴ συνταράξαντα τοὺς ἐμπλέοντας, κατέστη ἐς εὐθὺ
3 πρὸς αὐτοῦ τοῦ ῥοῦ ὀρθωθέντα· αἱ δὲ μακραὶ νῆες οὐχ
ὡσαύτως ἀπαθεῖς ἀπῆλθον ἐν τῇ ἐπιστροφῇ, οὔτε μετέω-
4 ροι ἐπὶ τοῦ καχλάζοντος κύματος ὡσαύτως οὖσαι, ὅσαι τε
δίκροτοι αὐτῶν, τὰς κάτω κώπας οὐκ ἐπὶ πολὺ ἔξω ἔχουσαι τοῦ ὕδατος· καὶ αἱ κῶπαι δὲ αὐτοῖς, πλαγίοις ἐν ταῖς δίναις γενομένοις, συνετρίβοντο, ὅσων γε ἐγκατελήφθησαν ὑπὸ τοῦ ὕδατος, οὐ φθασάντων αὐτὰς μετεω-

Cap. V.

1. *βεβαιοτάτῃ* ex Opt. et alio pro *βιαιοτάτῃ*.

2. *συνταράξαντα* — ex Optimo pro ſimplici. Vice verſa mox ex eodem ſcripſi *καχλάζοντος* pro compoſito *ἐπικ.*

C. V.

Arg. Poſt ſtragem naufragio ſimilem duces huc illuc mittit ad arctandos hoſtes.

1. *κρατεῖν*] majore igitur remorum vi adhibita diſſolvere volebant vorticum impetum, inſtar natandi arte peritorum, qui vortices fluminum minores at periculoſos plaga palmae manus diſſolvunt, innoxiosque reddunt.

2. *κατέστη ἐς εὐθὺ*] *conſtituerunt in rectum ab ipſo fluxu adjuta* (directa). Apparet ἐς εὐθὺ hic notare: ſuetum ad modum, ut prora antecedat. *Gron.*

3. *οὔτε μετέωροι*] Nihil Arrianus de altitudine laterum. Innuit non ita ſuperne eas innataſſe, et quaſi ſuſpenſas ſuper aeſtuantes undas proceſſiſſe. *Gron.*

4. *ὅσαι τε δίκροτοι αὐτῶν*] ſc. οὐκ ὡσαύτως ἀπαθεῖς ἀπῆλθον.

αὐτοῖς] i. e. remigibus Macedonum, cum ipſi transverſi in vorticibus haererent.

ὅσων γε] *quotquot quidem* remigum remi.

ρίσαι· ὡς πολλὰς μὲν πονῆσαι τῶν νεῶν, δύο δὲ περιπε- 5
σέσας ἀλλήλαις αὐτάς τε διαφθαρῆναι, καὶ τῶν ἐμ-
πλεόντων ἐν αὐταῖς πολλές. Ὡς δ' ἐς πλάτος ἤδη ὁ 6
ποταμὸς διέσχεν, ἐνταῦθα δὴ ὅ, τε ῥȣς ȣκέτι ὡσαύτως
χαλεπὸς ἦν, καὶ αἱ δίναι ȣχ ὁμοία τῇ βίᾳ ἐπέστρεφον·
προσορμίσας ȣν τῇ ἐν δεξιᾷ ὄχθῃ ὁ Ἀλέξανδρος τὸν 7
στρατὸν, ἵνα σκέπη τε ἦν τȣ ῥȣ καὶ προσβολὴ ταῖς ναυσὶ,
καὶ τις καὶ ἄκρα τȣ ποταμȣ ἐπιτηδείως ἀνεῖχεν ἐς τῶν
ναυαγίων τε τὴν ξυναγωγὴν, καὶ εἴ τινες ἐπ' αὐτῶν
ζῶντες ἔτι ἐφέροντο, τȣτȣς τε διέσωσε· καὶ ἐπισκευά- 8
σας τὰς πεπονηκυίας τῶν νεῶν, Νέαρχον μὲν καταπλεῖν
κελεύει, ἔς τ' ἂν ἀφίκηται ἐπὶ τὰ ὅρια τȣ Μαλλῶν ἔθ-
νȣς· αὐτὸς δὲ τῶν βαρβάρων τῶν ȣ προσχωρȣντων κατα- 9
δρομὴν τῆς χώρας ποιησάμενος, καὶ κωλύσας ἐπικȣρῆ-
σαι αὐτȣς τοῖς Μαλλοῖς, ȣτω δὴ αὖθις ξυνέμιξε τῷ
ναυτικῷ. Καὶ ἐνταῦθα Ἡφαιστίων τε αὐτῷ καὶ Κρατε- 10
ρὸς καὶ Φίλιππος ξὺν τοῖς ἀμφ' αὐτȣς ὁμȣ ἤδη ἦσαν.
Ὁ δὲ τȣς μὲν ἐλέφαντας, καὶ τὴν Πολυπέρχοντος τάξιν, 11
καὶ τȣς ἱπποτοξότας, καὶ Φίλιππον ξὺν τῇ ἀμφ' αὐτὸν
στρατιᾷ, διαβιβάσας τὸν Ὑδάσπην ποταμὸν, Κρατερῷ
ἄγειν προσέταξε. Νέαρχον δὲ ξὺν τῷ ναυτικῷ πέμπει, 12

9. Conſtrue: *αὐτὸς δὲ ποιησάμενος καταδρομὴν τῆς χώρας τῶν βαρβάρων* — Barbari iſti ſunt *Sibi* ab Hercule originem ducentes, qui deditione ſubacti; Agalaſſenſes, quorum copias proelio vicit, urbes cepit; aliique incolarum, quorum unam urbem non ſine ſuorum damno cepit. *Diod.* XVII, 96; Curt. IX, 4, 2 — 8. Nova nomina habet Iuſtinus XII, 9.

10. Hephaeſtion in ſiniſtro Hydaſpae littore profectus erat cum exercitu, quem nunc, ut etiam in ſiniſtro Aceſinae progredi poſſit, neceſſe eſt, navibus trans Aceſinen transportatum eſſe. Craterus in dextra Hydaſpae copias ducebat, et nullo flumine impeditus in hunc locum pervenire poterat. Ibat e regione Hephaeſtioni. Philippum vero ad Aceſinae oram miſerat (4, 2) fortaſſe, ne inter hunc et Hydaſpen hoſtile quid relinqueretur, juſſum, ut ſecundum dextram Aceſinae ripam iret. Quem quum oporteret in eum locum venire, ubi Aceſines et Hydaſpes confluunt, cum ſuis copiis trans Hydaſpen tranſportavit, ut cum Cratero iret.

τρισὶν ἡμέραις τὴν στρατιὰν κελεύσας φθάνειν κατὰ τὸν
3 πλοῦν· τὸν δ' ἄλλον στρατὸν τριχῇ διένειμε, καὶ Ἡφαιστίωνα μὲν πέντε ἡμέραις προϊέναι ἔταξεν, ὡς, εἴ τινες τοὺς ξὺν αὐτῷ τεταγμένους φεύγοντες ἐς τὸ πρόσω κατὰ σπουδὴν ἴοιεν, τοῖς ἀμφ' Ἡφαιστίωνα ἐμπίπτοντες ἁλίσκων-
4 ται· Πτολεμαῖον δὲ τὸν Λάγου, δοὺς καὶ τούτῳ τῆς στρατιᾶς μέρος, τρισὶν ἡμέραις ὑπολειπόμενον ἕπεσθαι ἐκέλευσεν, ὡς ὅσοι τοὔμπαλιν ὑποστρέφοιεν αὐτὸν φεύγοντες,
5 οὗτοι δ' εἰς τοὺς ἀμφὶ τὸν Πτολεμαῖον ἐμπίπτοιεν· ἐπὰν δ' ἀφίκωνται ἐς τὰς ξυμβολὰς τοῦ τε Ἀκεσίνου καὶ τοῦ Ὑδραώτου ποταμοῦ, ἐνταῦθα δὲ τούς τε φθάνοντας ὑπομένειν ἐκέλευσεν, ἔς τ' ἂν ἥκῃ αὐτὸς, καὶ τοὺς ἀμφὶ Κρατερὸν καὶ Πτολεμαῖον αὐτῷ ξυμβαλεῖν.

VI. Αὐτὸς δ' ἀναλαβὼν τοὺς ὑπασπιστάς τε καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριάνας καὶ τῶν πεζεταίρων καλουμένων τὴν Πείθωνος τάξιν καὶ τοὺς ἱπποτοξότας τε πάντας καὶ τῶν ἱππέων τῶν ἑταίρων τοὺς ἡμίσεας, διὰ γῆς

12. Ὁ νοῦς expeditionis eſt, ut omnes inter Hydraoten, et Aceſinen populos, praecipue autem Mallos, et vi et conſilio ſuperet. Nearchum praemittit, ut tribus diebus prior ſit eo loco, ubi Hydraotes et Aceſines confluunt, fortaſſe ne per flumen fuga pateret, et ne mora ſit regi navigandi cupido. Exercitum pedeſtrem, qui erat ſub Hephaeſtione in ſiniſtra Aceſinae ripa, tripartitus eſt, alia parte Hephaeſtioni, alia Ptolemaeo tradita, tertiam ipſe duxit. Ipſe in Mallos movebat. Quum vero veroſimile eſſet, eorum alios, ſi vel Alexandrum ipſum non exſpectarent, vel vincerentur, ulteriora petituros, alios retro ituros eſſe, praemittit Hephaeſtionem, ut alia via in ea loca veniret, quae barbari petituri eſſent, in ulteriora profugientes, atque ut illi in Hephaeſtionem inciderent. Ptolemaeum autem poſt tertium diem ſe ſequi jubet, ut qui retro fugerent, in hunc inciderent. Reliquae copiae ſub Cratero et Philippo in dextra Aceſinae ripa progrediebantur.

C. VI.

Arg. Loca arida Mallis praetenta, quorum repente prima urbs expugnata.

1. τοὺς ἱπποτοξότας] Contradicere ſibi videtur auctor, hippotoxotas nunc omnes cum Alexandro ire ſcribens, quos c. 5, 11. Crateri imperio adjectos ſcripſerat.

ἀνύδρου ὡς ἐπὶ Μαλλοὺς ἦγεν, ἔθνος Ἰνδικὸν, τῶν αὐτονόμων.
Καὶ τῇ μὲν πρώτῃ κατεστρατοπέδευσε πρὸς ὕδατι οὐ πολ- 2
λῷ, ὃ δὴ ἀπεῖχε τοῦ Ἀκεσίνου ποταμοῦ σταδίους εἰς ἑκατόν·
δειπνοποιησάμενος δὲ καὶ ἀναπαύσας τὴν στρατιὰν οὐ πο-
λὺν χρόνον, παραγγέλλει ὅ, τι τὶς ἔχει ἄγγος ἐμπλή-
σαι ὕδατος. Διελθὼν δὲ τῆς τε ἡμέρας τὸ ἔτι ὑπολει- 3
πόμενον καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐς τετρακοσίους μάλιστα στα-
δίους, ἅμα ἡμέρᾳ πρὸς πόλιν ἀφίκετο, ἐς ἣν ξυμπεφεύ-
γεσαν πολλοὶ τῶν Μαλλῶν. Οἱ δὲ οὔποτ' ἂν οἰηθέντες 4
διὰ τῆς ἀνύδρου ἐλθεῖν ἐπὶ σφᾶς Ἀλέξανδρον, ἔξω τε
τῆς πόλεως οἱ πολλοὶ καὶ ἄνοπλοι ἦσαν· ἐφ' ὅτῳ καὶ
δῆλος ἐγένετο ταύτῃ ἀγαγὼν Ἀλέξανδρος, ἣν ὅτι αὐτῷ
ἀγαγεῖν χαλεπὸν ἦν, ἐπὶ τῷδε οὐδὲ τοῖς πολεμίοις, ὅτι
ἄξει, πιστὸν ἐφαίνετο. Τούτοις μὲν δὴ οὐ προσδοκήσασιν 5
ἐπιπεσὼν, τοὺς μὲν πολλοὺς ἀπέκτεινεν αὐτῶν, οὐδὲ εἰς
ἀλκὴν οἷα δὴ ἀνόπλους τραπέντας· τῶν δὲ ἄλλων ἐς τὴν
πόλιν κατακλεισθέντων κύκλῳ περιστήσας τῷ τείχει τοὺς
ἱππέας (ὅτι μήπω ἡ φάλαγξ τῶν πεζῶν ἠκολουθήκει
αὐτῷ) ἀντὶ χάρακος ἐχρήσατο τῇ ἵππῳ· ὡς δὲ τάχιστα
οἱ πεζοὶ ἀφίκοντο, Περδίκκαν μὲν τήν τε αὐτοῦ ἱππαρ- 6
χίαν ἔχοντα καὶ τὴν Κλείτου καὶ τοὺς Ἀγριάνας, πρὸς
ἄλλην πόλιν ἐκπέμπει τῶν Μαλλῶν, ἣ ξυμπεφευγότες
ἦσαν πολλοὶ τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν φυλάσσειν τοὺς ἐν τῇ πόλει
κελεύσας· ἔργου δὲ μὴ ἔχεσθαι, ἔστ' ἂν ἀφίκηται αὐτός·
ὡς μηδ' ἀπὸ ταύτης τῆς πόλεως διαφυγόντας τινὰς αὐτῶν 7
ἀγγέλους γενέσθαι τοῖς ἄλλοις βαρβάροις, ὅτι προσάγει
ἤδη Ἀλέξανδρος. Αὐτὸς δὲ προσέβαλλε τῷ τείχει. Οἱ δὲ

Cap. VI.

1. ἔθνος Ἰνδικὸν Ἰνδῶν — ultimam vocem Optimo jubente abjeci.
5. κατακλεισθέντων ex Opt. pro vulgato κατειληθέντων.

4. ἐφ' ὅτῳ] *quapropter, quam ob cauſam*, ut c. 4, 5. Manifeſtam ait fuiſſe conſilii rationem, quare per loca illa ſiticuloſa contenderit, quod nempe ſperarit, ſe imprudentem hoſtem oppreſſurum. Cujusmodi conſilio et Antigonus uſus eſt ap. Corn. Nep. Eum. 8, 4. *Raph.*

βάρβαροι τὸ μὲν τεῖχος ἐκλείπουσιν, ὡς οὐκ ἂν διαφυ-
λάξοντες αὐτὸ ἔτι, πολλῶν ἐν τῇ καταλήψει τεθνηκότων,
τῶν δὲ καὶ ἀπὸ τραυμάτων ἀπομάχων γεγενημένων· ἐς
δὲ τὴν ἄκραν ξυμφυγόντες, χρόνον μέν τινα ἠμύνοντο ἐξ
9 ὑπερδεξίου τε χωρίου καὶ χαλεποῦ ἐς προσβολήν· προσ-
κειμένων δὲ πάντοθεν εὐρώστως τῶν Μακεδόνων, καὶ
αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου ἄλλοτε ἄλλῃ ἐπιφαινομένου τῷ ἔργῳ,
ἥ τε ἄκρα κατὰ κράτος ἑάλω, καὶ οἱ ξυμφυγόντες ἐς
10 αὐτὴν πάντες ἀπέθανον· ἦσαν δὲ ἐς δισχιλίους. Περ-
δίκκας δὲ ἐς τὴν πόλιν ἐφ' ἥντινα ἐστάλη ἀφικόμενος, τὴν
μὲν πόλιν ἐρήμην καταλαμβάνει· μαθὼν δὲ, ὅτι οὐ πρὸ
πολλοῦ πεφεύγεσαν ἐξ αὐτῆς οἱ ἐνοικοῦντες, δρόμῳ ἤλαυνε
11 κατὰ στίβον τῶν φευγόντων· οἱ δὲ ψιλοὶ ὡς τάχους εἶχον
ποδῶν αὐτῷ ἐφείποντο· καταλαβὼν δὲ τῶν φευγόντων
κατέκοψεν, ὅσοι γε μὴ ἔφθασαν ἐς τὰ ἕλη ξυμφυγόντες.

1 VII. Ἀλέξανδρος δὲ δειπνοποιησάμενός τε καὶ
ἀναπαύσας τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἔς τε ἐς πρώτην φυλακὴν,
ᾔει τοῦ πρόσω· καὶ τὴν νύκτα διελθὼν πολλὴν ὁδὸν, ἅμα
2 ἡμέρᾳ ἀφίκετο πρὸς τὸν Ὑδραώτην ποταμόν. Ἔνθα δὴ
τῶν Μαλλῶν τοὺς μὲν πολλοὺς διαβεβηκότας ἤδη ἔμαθε,
τοῖς δὲ καὶ διαβαίνουσιν ἐπιγενόμενος περὶ αὐτὸν τὸν πό-
3 ρον πολλοὺς αὐτῶν διέφθειρε· καὶ αὐτὸς ὡς εἶχε ξυνδια-
βὰς κατὰ τὸν αὐτὸν πόρον, διώκων εἴχετο τῶν φθασάν-
των ἐς τὴν ἀποχώρησιν· καὶ πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν αὐ-
τῶν, τοὺς δὲ καὶ ζῶντας ἔλαβεν, οἱ πλείους δὲ κατέφυ-
4 γον ἔς τι χωρίον ὀχυρὸν καὶ τετειχισμένον. Ἀλέξανδρος

10. πόλιν ἐρήμην ex Opt. et MSS. omnibus pro vulgato πόλιν ἔρημον.

Cap. VII.

1. ἔς τε ἐς πρώτην ex Opt. pro vulgato ἔς τε ἐπὶ πρ. Mox (3) in ὀχυρὸν καὶ τετειχισμένον ignorat Optimus copulam, quam tamen abjicere nolui.

C. VII.

Arg. Iterum everſa duo oppida, quorum unum erat Brachmanum.

δὲ, ὡς οἱ πεζοὶ ἀφίκοντο αὐτῷ, ἀποςέλλει ἐπὶ τȣ́τȣς Πείθωνα, τήν τε αὐτȣ͂ τάξιν ἔχοντα καὶ τῶν ἱππέων δύο ἱππαρχίας. Καὶ ȣ̂τοι δὴ ἐξ ἐφόδȣ προσβαλόντες λαμβάνȣσι τὸ χωρίον καὶ τȣ̀ς καταπεφευγότας ἐς αὐτὸ ἠνδραπόδισαν, ὅσοι γὲ μὴ ἐν τῇ προσβολῇ διεφθάρησαν. Ταῦτα δὲ οἱ ἀμφὶ τὸν Πείθωνα διαπραξάμενοι, ἐπανῆλθον αὖθις ἐς τὸ ςρατόπεδον. Αὐτὸς δὲ Ἀλέξανδρος ἐπὶ τῶν Βραχμάνων τινὰ πόλιν ἦγεν, ὅτι καὶ ἐς ταύτην

4. Πύθωνα — Gronovius notat: „Quicquid supereſt codicum, omnes proferunt Πείθωνα, non Πύθ.“ Teſtor etiam in Veneta et Baſileenſi legi Πείθ. non hoc ſolum loco, ſed reliquis hujus libri omnibus. In Ind. 3, 11. etiamnum legitur Πείθων. Diodorus ſcribit Πίθων, Iuſt. XIII, 4. *Pithon Agenoris fil.* Nec Facius aliter vertit quam Pithon. Unde non laudandus eſt Vulcanius, qui primus ſcripſit Πύθ. et ego ſupra c. 6, 1., hoc noſtro loco et in ſequentibus antiquam lectionem reſtitui.

6. ὡς ἐπὶ τῶν Βραχμάνων — primam voculam, Optimo jubente, abjeci.

6. τῶν Βραχμάνων τινὰ πόλιν] Noſter c. 16; 7. et 17, 3. iterum Brachmanum mentionem fecit, eos σοφιςὰς τοῖς Ἰνδοῖς eſſe adjiciens, quorum ſapientum officia et mores in Ind. c. 11. latius deſcribit. Nec diſſentit ab eo Diod. II, 40. „Univerſus Indorum populus in tribus VII diſtributus eſt. Prima ex philoſophis conſtat, qui numero quidem ceteris ſunt inferiores, nobilitate autem primas tenent. Ab omni enim miniſterio publico immunes, neque dominantur ipſi neque aliorum dominio ſubjecti ſunt. A ſuis tamen ad rem divinam et defunctorum exſequias adhibentur. Pro quo officio dona honoresque magnificos accipiunt. In primis autem magnas reipublicae Indorum utilitates afferunt, quando ſolemnibus novi anni comitiis adhibiti ſiccitates et et alia, quae conducant audientibus, praedicunt.“ Strabo de duobus generibus philoſophorum loquitur, Brachmanibus et Germanibus lib. XV, 484. et 489. ſeqq. Ex iisdem vero noſtri et aliorum locis apparet, eos non populum eſſe, qui pro ſe regiones et urbes coleret, ſed ſacerdotum ordinem, per plures Indorum gentes diſſipatum. At hoc tamen loco urbem Brachmanum novit Arrianus. Sic et Lucian. Fugit. p. 594 Brachmanes Necoraeis et Oxydracis finitimos eſſe ait. Sic Ptolemaeus. Cf. Cellar. p. 746. Tom. II. Utraque opinio conjungi poteſt, ſi credimus, eos Indorum populos, qui Brachmanibus ſacerdotibus uterentur, ipſos Brachmanes vocatos eſſe, Plinio freti l. VI, 17. *Multarum gentium cognomen Brachmanae.*

ξυμπεφευγέναι τινὰς τῶν Μαλλῶν ἔμαθεν· ὡς δὲ ἀφίκετο πρὸς αὐτὴν, ἐπῆγε τῷ τείχει πάντοθεν πυκνὴν τὴν
7 φάλαγγα· οἱ δὲ ὑπορυσσόμενα τὰ τείχη ἰδόντες, καὶ ἐκ τῶν βελῶν ἀναστελλόμενοι, τὰ μὲν τείχη καὶ οὗτοι ἐκλείπουσιν, ἐς δὲ τὴν ἄκραν ξυμφυγόντες, ἐκεῖθεν ἠμύ-
8 νοντο· ξυνεισπεσόντων δὲ αὐτοῖς ὀλίγων Μακεδόνων, μεταβαλλόμενοι καὶ ξυστραφέντες, τοὺς μὲν ἐξέωσαν αὐτῶν, ἀπέκτειναν δὲ ἐν τῇ ὑποστροφῇ ἐς πέντε καὶ εἴκο-
9 σι· καὶ ἐν τούτῳ Ἀλέξανδρος τάς τε κλίμακας πάντοθεν κελεύει προστιθέναι τῇ ἄκρᾳ καὶ ὑπορύττειν τὸ τεῖχος.
10 Ὡς δὲ πύργος τε ἔπεσεν ὑπορυσσόμενος, καὶ τοῦ μεταπυργίου τι παραῤῥαγὲν ἐπιμαχωτέραν ταύτῃ ἐποίησε τὴν ἄκραν, πρῶτος Ἀλέξανδρος ἐπιβὰς τοῦ τείχους ὤφθη ἔχων τὸ τεῖχος· καὶ τοῦτον ἰδόντες οἱ ἄλλοι Μακεδόνες, αἰσχυνθέντες ἄλλος ἄλλῃ ἀνήεσαν, εἴχετό τε ἤδη ἡ
11 ἄκρα· καὶ τῶν Ἰνδῶν οἱ μὲν τὰς οἰκίας ἐνεπίμπρασαν, καὶ ἐν αὐταῖς ἐγκαταλαμβανόμενοι ἀπέθνησκον· οἱ πολλοὶ δὲ μαχόμενοι αὐτῶν. Ἀπέθανον δὲ οἱ πάντες ἐς πεντακισχιλίους· ζῶντες δὲ δι᾽ ἀνδρείαν ὀλίγοι ἐλήφθησαν.

1 VIII. Μείνας δὲ αὐτοῦ μίαν ἡμέραν, καὶ ἀναπαύσας τὴν στρατιὰν, τῇ ὑστεραίᾳ προὐχώρει ὡς ἐπὶ τοὺς ἄλλους Μαλλούς· καὶ τὰς μὲν πόλεις ἐκλελοιπότας καταλαμβάνει, αὐτοὺς δὲ ἔμαθεν ὅτι πεφευγότες εἶεν ἐς
2 τὴν ἔρημον· καὶ ἐνταῦθα αὖθις μίαν ἡμέραν ἀναπαύσας τὴν στρατιὰν, ἐς τὴν ἐπιοῦσαν Πείθωνα μὲν καὶ Δημήτριον τὸν ἱππάρχην πρὸς τὸν ποταμὸν ὀπίσω ἀπέπεμψεν, ὧν

Cap. VIII.

2. καὶ ἐνταῦθα αὖθις — Ultimam vocem ex Opt. adſcripſi. Mox ex eodem reſtitui ἱππάρχην pro ἱππάρχοντα.

C. VIII.

Arg. Plures Mallorum urbes captae. Fugitivos perſequuntur Demetrius et Pithon. Pugna cum Mallis ad fluvium Hydraoten.

2. ἐς τὴν ἐπιοῦσαν ſc. ἡμέραν, poſtero die. πρὸς τὸν ποταμὸν] intellige Hydraoten. Alexander tranſiverat Hydraoten et ceperat tranſ

τε αὐτοὶ ἡγοῦντο ἄγοντας, καὶ πρὸς τούτοις ψιλῶν τάξεις
δύο αὐτοῖς, ὅσαι ἱκαναὶ πρὸς τὸ ἔργον. Προσέταξε δὲ, 3
παρὰ τῇ ὄχθῃ τοῦ ποταμοῦ ἰόντας, εἴ τισι περιτυγχά-
νοιεν τῶν ἐς τὰς ὕλας ξυμπεφευγότων, αἳ δὴ πρὸς τῇ
ὄχθῃ τοῦ ποταμοῦ ἦσαν, τούτους κτείνειν, ὅσοι μὴ ἐθελοντὰς
σφᾶς ἐνδιδοῖεν· καὶ πολλοὺς καταλαβόντες ἐν ταῖς ὕ-
λαις οἱ ἀμφὶ Πείθωνά τε καὶ Δημήτριον ἀπέκτειναν.
Αὐτὸς δὲ ἦγεν ἐπὶ τὴν μεγίστην τῶν Μαλλῶν πόλιν, ἵνα 4
καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων πολλοὺς ξυμπεφευγέναι αὐτῷ
ἐξηγγέλλετο· ἀλλὰ καὶ ταύτην ἐξέλιπον οἱ Ἰνδοὶ, ὡς
προσάγοντα Ἀλέξανδρον ἔμαθον· διαβάντες δὲ τὸν Ὑ- 5
δραώτην ποταμὸν, ἐπὶ ταῖς ὄχθαις αὐτοῦ, ὅτι ὑψηλαὶ
αἱ ὄχθαι ἦσαν, παρατεταγμένοι ἔμενον, ὡς εἴρξοντες
τοῦ πόρου Ἀλέξανδρον. Καὶ ταῦτα ὡς ἤκουσεν, ἀναλα- 6
βὼν τὴν ἵππον τὴν ἅμα αὐτῷ πᾶσαν, ᾔει ὡς ἐπὶ τὸν Ὑ-
δραώτην, ἵνα περ παρατετάχθαι τοὺς Μαλλοὺς ἐξηγ-
γέλλετο· οἱ δὲ πεζοὶ ἕπεσθαι αὐτῷ ἐτάχθησαν. Ὡς 7
δὲ ἀφίκετό τε ἐπ᾽ αὐτὸν, καὶ ἐν τῷ πέραν τοὺς πολεμίους
κατεῖδε τεταγμένους, ὡς εἶχεν ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐμβάλλει ἐς
τὸν πόρον ξὺν τῇ ἵππῳ μόνῃ· οἱ δὲ, ἰδόντες ἐν μέσῳ τοῦ 8
ποταμοῦ ὄντα ἤδη Ἀλέξανδρον, κατὰ σπουδὴν μὲν, ξυν-
τεταγμένοι δὲ ὅμως, ἀπεχώρουν ἀπὸ τῆς ὄχθης· καὶ
Ἀλέξανδρος ξὺν μόνῃ τῇ ἵππῳ εἵπετο· ὡς δὲ κατεῖδον 9
ἱππέας μόνους, ἐπιστρέψαντες οἱ Ἰνδοὶ καρτερῶς ἐμάχον-
το, πλῆθος ὄντες ἐς πέντε μυριάδας. Καὶ Ἀλέξανδρος 10
ὡς τήν τε φάλαγγα αὐτῶν πυκνὴν κατεῖδε, καὶ αὐτῷ
οἱ πεζοὶ ἀπῆσαν, προσβολὰς μὲν ἐποίει, τοὺς κύκλους

eum fluvium duo oppida. Deinde προὐχώρει ὡς ἐπὶ τοὺς ἄλλους Μαλλοὺς, i. e. reverſus eſt ſc. trans Hydraoten, ad reliquas Mallorum urbes capiendas. De iſta τοῦ προχωρεῖν ſignificatione vide notam ad I, 5, 1., alibique idem monui. Nunc remittit Pithonem et Demetrium, ut aliquam ripae Hydraotae partem ab hoſtibus liberent. Deinde ipſe iterum Mallos perſequendo eundem fluvium trajicit, ſect. 7.

10. προσβολὰς μὲν ἐποίει] incurſiones, impetum faciebat, hinc inde obequitando laceſſens. *Raph.* De circulis vide IV, 4, 11. V, 26, 2.

11 παριππεύων· ἐς χεῖρας δὲ οὐκ ᾔει τοῖς Ἰνδοῖς. Καὶ ἐν
τούτῳ παραγίνονται αὐτῷ οἵ τε Ἀγριᾶνες, καὶ ἄλλαι
τάξεις τῶν ψιλῶν, ἃς δὴ ἐπιλέκτους ἅμα οἱ ἦγε, καὶ οἱ
τοξόται· οὐ πόρρω δὲ οὐδὲ ἡ φάλαγξ ἐφαίνετο τῶν πε-
12 ζῶν· καὶ οἱ Ἰνδοὶ, ὁμοῦ σφίσι πάντων τῶν δεινῶν προσ-
κειμένων, ἀποστρέψαντες ἤδη προτροπάδην ἔφευγον ἐς
πόλιν ὀχυρωτάτην τῶν πλησίον· καὶ Ἀλέξανδρος ἑπό-
μενός τε αὐτοῖς πολλοὺς ἔκτεινε, καὶ ὡς ἐς τὴν πόλιν δια-
φυγόντες κατειλήθησαν, πρῶτα μὲν οὖν τοῖς ἱππεῦσιν
13 ἐξ ἐφόδου ἐκυκλώσατο τὴν πόλιν· ὡς δὲ οἱ πεζοὶ αὐτῷ
παρῆσαν, ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ περιστρατοπεδεύει ἐν κύ-
κλῳ τοῦ τείχους, ὅτι οὐ πολύ τε τῆς ἡμέρας ὑπελείπετο ἐς
τὴν προσβολήν· καὶ ἡ στρατιὰ αὐτῷ, ὑπό τε πορείας
μακρᾶς οἱ πεζοὶ, καὶ ὑπὸ διώξεως συνεχοῦς οἱ ἵπποι,
καὶ οὐχ ἥκιστα κατὰ τὸν πόρον τοῦ ποταμοῦ τεταλαιπωρή-
κεσαν.

1 IX. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ διχῇ διελὼν τὸν στρατὸν, τοῦ
μὲν ἑτέρου αὐτὸς ἡγούμενος προσέβαλλε τῷ τείχει· τὸ δὲ
ἕτερον Περδίκκας προσῆγε· καὶ ἐν τούτῳ οὐ δεξάμενοι οἱ
Ἰνδοὶ τῶν Μακεδόνων τὴν ὁρμὴν, τὰ μὲν τείχη τῆς πό-
2 λεως λείπουσιν, αὐτοὶ δὲ ἐς τὴν ἄκραν ξυνέφευγον. Ἀλέ-
ξανδρος μὲν οὖν καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν, πυλίδα τινὰ κατα-
σχίσαντες, παρῆλθον εἰς τὴν πόλιν πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων·
3 οἱ δὲ ὁμοῦ Περδίκκᾳ τεταγμένοι, ὑστέρησαν ὑπερβαίνοντες
κατὰ τὰ τείχη οὐκ εὐπετῶς· οὐδὲ τὰς κλίμακας οἱ πολ-
λοὶ αὐτῶν φέροντες, ὅτι ἑαλωκέναι αὐτοῖς ἐδόκει ἡ πόλις,
4 ὡς ἐρημούμενα τῶν προμαχομένων τὰ τείχη κατεῖδον· ὡς
δὲ ἡ ἄκρα ἐχομένη πρὸς τῶν πολεμίων, καὶ πρὸ ταύτης

12. πρῶτα μὲν οὖν — ultimam vocem ex Opt. adjeci.

Cap. IX.

2. Ἀλέξανδρος μὲν οὖν καὶ — ex Opt. pro vulgato Ἀλέξανδρος δὲ καὶ etc.

C. IX.

Arg. Expugnatio munitiſſimae urbis, cujus arcis murum ſolus Alexander et primus conſcendit, unde ſe in arcem dejicit, tribus comitantibus.

τεταγμένοι εἰς τὸ ἀπομάχεσθαι πολλοὶ ἐφάνησαν, ἐν-
ταῦθα δὴ οἱ μὲν ὑπορύσσοντες τὸ τεῖχος, οἱ δὲ προσ-
θέσει, ὅπη παρείκοι, τῶν κλιμάκων βιάσασθαι ἐπει-
ρῶντο εἰς τὴν ἄκραν. Ἀλέξανδρος δὲ, ὡς βλακεύειν 5
αὐτῷ ἐδόκουν τῶν Μακεδόνων οἱ φέροντες τὰς κλίμακας,
ἁρπάσας κλίμακα ἑνὸς τῶν φερόντων προσέθηκε τῷ τεί-
χει αὐτὸς, καὶ εἰληθεὶς ὑπὸ τῇ ἀσπίδι ἀνέβαινεν· ἐπὶ δὲ 6
αὐτῷ Πευκέστας, ὁ τὴν ἱερὰν ἀσπίδα φέρων, ἣν ἐκ τοῦ νεὼ
τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Ἰλιάδος λαβὼν ἅμά οἱ εἶχεν Ἀλέξαν-
δρος, καὶ πρὸ αὐτοῦ ἐφέρετο ἐν ταῖς μάχαις· ἐπὶ δὲ τούτῳ 7
Λεοννάτος ἀνῄει κατὰ τὴν αὐτὴν κλίμακα ὁ σωματοφύ-
λαξ· κατὰ δὲ ἄλλην κλίμακα Ἀβρέας τῶν διμοιριτῶν
τις στρατευομένων. Ἤδη τε πρὸς τῇ ἐπάλξει τοῦ τείχους ὁ 8
βασιλεὺς ἦν, καὶ ἐρείσας ἐπ᾽ αὐτῇ τὴν ἀσπίδα, τοὺς
μὲν ὤθει εἴσω τοῦ τείχους τῶν Ἰνδῶν· τοὺς δὲ καὶ αὐτοῦ τῷ
ξίφει ἀποκτείνας γεγυμνώκει τὸ ταύτῃ τεῖχος· καὶ οἱ 9
ὑπασπισταὶ ὑπέρφοβοι γενόμενοι ὑπὲρ τοῦ βασιλέως,
σπουδῇ ὠθούμενοι κατὰ τὴν αὐτὴν κλίμακα, συντρίβουσιν
αὐτήν· ὥς τε οἱ μὲν ἤδη ἀνιόντες αὐτῶν κάτω ἔπεσον,
τοῖς δὲ ἄλλοις ἄπορον ἐποίησαν τὴν ἄνοδον· Ἀλέξανδρος 10
δὲ ὡς ἐπὶ τοῦ τείχους στὰς, κύκλῳ τε ἀπὸ τῶν πλησίον
πύργων ἐβάλλετο, (οὐ γὰρ πελάσαι γε ἐτόλμα τις αὐ-
τῷ τῶν Ἰνδῶν) καὶ ἀπὸ τῶν ἐκ τῆς πόλεως, οὐδὲ πόρρω

5. Vulgata erat *οἱ Μακεδόνες ἐδόκουν οἱ φέροντες*, quam ex MSS. omnibus, ſic ut vides, emendavi.

6. *τῆς Ἰλιάδος*] cf. I, 12, *τὰ ἅμά οἱ*] Ultimus acutus abeſſe deberet ex ſententia Paſoris, Welleri, aliorumque recentiorum Grammaticorum. Sed cum Poſſelius in tabula priore, ſyntaxi ſubjuncta, cum requirat in his exemplis *φύλλά τε, λάμπέ τε, ἄνδρά μοι*, malui, uti ab aliis ſcriptum accepi, tradere. Monendum tamen duxi, ne quis errorem putet. Hancque annotationem transferri velim ad omnia loca, quae forte a vulgaribus accentuum regulis diſcrepant. *Raph.*

7. *διμοιριτῶν*] *Διμοιρῖται* milites, quibus dupla annona datur, aut duplex ſtipendium. Duplares vocat Vegetius lib. II. ut ſimplares, qui unam conſequebantur annonam. *Raph.*

τούτων γε ἐσακοντιζόντων· ἔτυχε γάρ τι καὶ προσκεχωσ-
11 μένον ταύτῃ πρὸς τὸ τεῖχος· δῆλος μὲν ἦν Ἀλέξανδρος τῶν τε ὅπλων τῇ λαμπρότητι, καὶ τῷ ἀτόπῳ τῆς τόλμης, ἔγνω δ', ὅτι αὐτοῦ μὲν μένων κινδυνεύσει μηδὲν ὅ, τι καὶ λόγου ἄξιον ἀποδεικνύμενος· καταπηδήσας δὲ εἴσω τοῦ τείχους, τυχὸν μὲν αὐτῷ τούτῳ ἐκπλήξει τοὺς Ἰνδούς· εἰ δὲ μή, καὶ κινδυνεύειν δέοι, μεγάλα ἔργα καὶ τοῖς ἔπειτα πυθέσθαι ἄξια ἐργασάμενος οὐκ ἀσπουδεὶ ἀποθανεῖται.
12 Ταῦτα γνοὺς, καταπηδᾷ ἀπὸ τοῦ τείχους ἐς τὴν ἄκραν· ἔνθα δὴ ἐρεισθεὶς πρὸς τῷ τείχει, τοὺς μέν τινας ἐς χεῖρας ἐλθόντας, καὶ τόν γε ἡγεμόνα τῶν Ἰνδῶν προσφερόμενόν οἱ θρασύτερον, παίσας τῷ ξίφει ἀποκτείνει· ἄλλον δὲ πελάζοντα λίθῳ βαλὼν ἔσχε· καὶ ἄλλον, λίθῳ· τὸν δὲ ἐγγυτέρω προσάγοντα, τῷ ξίφει αὖθις·
13 Οἱ δὲ βάρβαροι πελάζειν μὲν αὐτῷ οὐκέτι ἤθελον, ἔβαλλον δὲ πάντοθεν περιεστηκότες, ὅ, τι τις ἔχων βέλος ἐτύγχανεν, ἢ ἐν τῷ τότε ἔλαβεν.

1 X. Ἐν τούτῳ τε Πευκέστας τε καὶ ὁ διμοιρίτης Ἀβρέας, καὶ ἐπ' αὐτοῖς Λεοννάτος, οἳ δὴ μόνοι ἔτυχον πρὶν ξυντριβῆναι τὰς κλίμακας ἀναβεβηκότες ἐπὶ τὸ τεῖχος, καταπηδήσαντες καὶ αὐτοὶ, πρὸ τοῦ βασιλέως ἐμάχοντο. Καὶ Ἀβρέας μὲν ὁ διμοιρίτης πίπτει αὐτοῦ,
2 τοξευθεὶς ἐς τὸ πρόσωπον. Ἀλέξανδρος δὲ βάλλεται καὶ αὐτὸς διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στῆθος τοξεύματι ὑπὲρ τὸν μαστὸν, ὥστε λέγει Πτολεμαῖος, ὅτι καὶ πνεῦμα ὁ-

11. δῆλος μὲν ἦν Ἀλέξανδρος — Codices MSSti omnes, quos vidit Gronovius, addunt ὤν. Quod quamvis defendere ſtudeat Gron., recipere tamen dubitavi.

11. εἰ δὲ μή] *ſin minus* (ſc. hoſtes perterrefaciat) *et utique periclitandum ſit ipſi, ſaltem magnis rebus, dignisque memoria poſterorum editis moriturum.* Reſpexiſſe videtur Arrianus ad Homeri Iliad. χ, 305. *Gron.*

C. X.

Arg. Comitum uno occiſo ipſe vulneratur Alexander. Inopia Macedonum in juvando rege deficiente ex copia miſſi ſanguinis.

2. ὅτι καὶ πνεῦμα] ſpiritus ſimul cum ſanguine e vulnere in

μοῦ τῷ αἵματι ἐκ τοῦ τραύματος ἐξεπνεῖτο· ὁ δὲ, ἔς τε 3
μὲν ἔτι θερμὸν ἦν, αὐτῷ τὸ αἷμα, καίπερ κακῶς ἔχων, ἠμύνετο· πολλοῦ δὲ δὴ τοῦ αἵματος καὶ ἀθρόου, οἷα δὴ ξὺν πνεύματι ἐκρυέντος, ἴλιγγός τε αὐτὸν καὶ λειποψυχία κατέσχε, καὶ πίπτει αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἀσπίδα ξυννεύσας. Πευκέστας δὲ περιβὰς πεπτωκότι, καὶ ὑπερσχὼν 4
τὴν ἱερὰν τὴν ἐξ Ἰλίου ἀσπίδα πρὸ αὐτοῦ, καὶ Λεοννάτος ἐς τὰ ἐπὶ θάτερα. Οὗτοι δὲ βάλλονται ἀμφότεροι, καὶ Ἀλέξανδρος ἐγγὺς ἦν ἤδη ὑπὸ τοῦ αἵματος ἐκλιπεῖν·
τοῖς γὰρ Μακεδόσι καὶ ταύτῃ ἐν ἀπόρῳ γεγένηται τὰ 5
τῆς προσβολῆς· ὅτι οἱ τὸν Ἀλέξανδρον βαλλόμενόν τε ἐπὶ τῷ τείχει ἰδόντες, καὶ πηδῶντα ἔσω ἐς τὴν ἄκραν, ὑπὸ σπουδῆς τε καὶ φόβου, μή τι αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς πάθῃ οὐ ξὺν νόῳ κινδυνεύων, τὰς κλίμακας συντετριφότες, ἄλλοι ἄλλας μηχανὰς ἐς τὸ ἀνελθεῖν ἐπὶ τὸ τεῖχος, ὡς
ἐν ἀπόροις ἐμηχανῶντο· οἱ μὲν, πασσάλους ἐμπηγνύοντες 6
ἐς τὸ τεῖχος γήϊνον ὂν, καὶ κατὰ τούτους ἐκκρεμαννύμενοι χαλεπῶς ἀνεῖρπον· οἱ δὲ ἄλλοι ἐπ' ἄλλους ἐπιβαίνοντες. Ὁ δὲ πρῶτος ἀνελθὼν ἐνρίπτει ἑαυτὸν κατὰ τὸ 7
τεῖχος ἐς τὴν πόλιν, ἵναπερ τὸν βασιλέα ἑώρων κείμενον, ξὺν οἰμωγῇ καὶ ἀλαλαγμῷ πάντες· ἤδη τε ἀμφ' αὐτῷ πεπτωκότι καρτερὰ μάχη ξυνειςήκει, ἄλλου ἐπ' ἄλλῳ
τῶν Μακεδόνων προασπίζοντος· καὶ ἐν τούτῳ οἱ μὲν τὸν 8
μοχλὸν, ὅτῳ εἴχετο ἡ κατὰ τὸ μεταπύργιον πύλη, κατασχίσαντες, ἔτ' ὀλίγους παρίεσαν· οἱ δὲ, καθότι ἡ πύλη διέσχε, τοὺς ὤμους ὑποθέντες, καὶ ὤσαντες ἐς τὸ ἔσω τὸ τεῖχος, ἀνεπέτασαν ταύτῃ τὴν ἄκραν.

pectore emiſſus docet, ſagittam in pulmones usque penetraſſe. Vulnus autem in pulmones non per ſe lethale eſt, ſed per accidens.

ὡς ἐν ἀπόροις] *ut in dubiis rebus*, ut fieri ſolet in hujusmodi rerum difficultate, ubi conſilium ex tempore capiendum, et primo quoque obvio utendum eſt. *Raph.*

6. οἱ δὲ ἄλλοι] *alii vero ſuper alios adſcendentes*, i. e. quidam vero alius alium levantes adſcendebant. Duobus modis in murum nitebantur, alii paxillorum adminiculo adjuti, alii vero commilitonum manibus ſublati, eorumque humeris capitibusque inſiſtentes. *Raph.*

1 XI. Ἐν τούτῳ δὲ οἱ μὲν ἔκτεινον τοὺς Ἰνδοὺς, καὶ
ἀπέκτειναν γε πάντας, οὐδὲ γυναῖκα ἢ παῖδα ὑπελεί-
ποντο· οἱ δὲ ἐξέφερον τὸν βασιλέα ἐπὶ τῆς ἀσπίδος κα-
2 κῶς ἔχοντα, οὔπω γιγνώσκοντες βιώσιμον ὄντα. Τὸ δὲ
βέλος ἐξελκύσαι ἐκ τοῦ τραύματος ἐπιτεμόντα τὴν πλη-
γὴν οἱ μὲν Κριτόδημον ἀνέγραψαν, ἰατρὸν Κῷον, τὸ γένος
3 Ἀσκληπιάδην· οἱ δὲ, Περδίκκαν τὸν σωματοφύλακα,
οὐ παρόντος ἐν τῷ δεινῷ ἰατροῦ, ἐγκελευσαμένου Ἀλεξάν-
δρου, τῷ ξίφει ἐπιτεμεῖν τὴν πληγὴν, καὶ κομίσασθαι
4 τὸ βέλος. Ἐν δὲ τῇ κομιδῇ φορὰ αἵματος πολλοῦ γίγνε-
ται, ὥστε λειποψυχῆσαι αὖθις Ἀλέξανδρον καὶ οὕτω σχε-
5 θῆναι αὐτῷ τὸ αἷμα ὑπὸ τῇ λειποψυχίᾳ. Πολλὰ δὲ
καὶ ἄλλα ἀναγέγραπται τοῖς ξυγγραφεῦσιν ὑπὲρ τοῦ
παθήματος· καὶ ἡ φήμη παραδεξαμένη αὐτὰ κατὰ τοὺς
πρώτους ψευσαμένους, ἔτι καὶ εἰς ἡμᾶς διασώζει· οὐδὲ
ἀφήσει παραδιδοῦσα καὶ ἄλλοις τὰ ψεύδη, εἰ μὴ ὑπὸ
6 τῆσδε τῆς ξυγγραφῆς παύσεται. Αὐτίκα ἐν Ὀξυδρά-
καις τὸ πάθημα τοῦτο γενέσθαι Ἀλεξάνδρῳ, ὁ πᾶς λό-

Cap. XI.

3. Ἀσκληπιάδην — ſic ſcripſi ex Opt. Vulgo legitur τῶν Ἀσκληπιαδῶν.

5. καὶ ἐφεξῆς ἄλλοις — alteram vocem Optimo jubente, abjeci.

C. XI.

Arg. Hiſtoriae fides de loco, ubi fuit vulneratus; item de proelio ad Arbela; ſimilia de aliis hiſtoriae partibus.

2. ἐπιτεμόντα τὴν πληγὴν] i. e. patefacto latius vulnere, ut Curtius loquitur IX, 5, 28., quod hami ineſſent telo, nec aliter id ſine pernicie corporis extrahi poſſet, quam ut ſecando vulnus augerent. Curt. IX, 5, 23. *Raph.*

3. Ἀσκληπιάδην] i. e. ex gente Aſclepiadum, qui per plura ſaecula Aeſculapii, quem tanquam gentis auctorem venerabantur, ſcientiam coluere. Habuit illa gens ſcholas tres, aliam in inſula Rhodo, aliam Cnidi, aliam in inſula Co, ubi celeberrimum Aeſculapii templum erat. Ex eadem inſula et ejusdem gentis erat etiam Hippocrates.

5. κατὰ τοὺς πρώτους ψευσαμένους] *eo tempore, quo primi mendacii auctores vivebant*; i. e. a primis mendacii auctoribus.

6. Αὐτίκα] *jam primum.* Peculiarem habet hoc adverbium uſum a nobis quoque ex multis Xenophontis exemplis deprehenſum. Is autem eſt, uti diligentiſſimus Stephanus jam

γος κατέχει· τὸ δὲ ἐν Μαλλοῖς ἔθνει αὐτονόμῳ Ἰνδικῷ
ξυνέβη· καὶ ἥ τε πόλις Μαλλῶν ἦν, καὶ οἱ βαλόντες
Ἀλέξανδρον, Μαλλοί· οἳ δὴ ἐγνώκεσαν μὲν, ξυμμί- 7
ξαντες τοῖς Ὀξυδράκαις, οὕτω διαγωνίζεσθαι· ἔφθη δὲ
διὰ τῆς ἀνύδρου ἐπ' αὐτοὺς ἐλάσας, πρὶν τινὰ ὠφέλειαν
αὐτοῖς παρὰ τῶν Ὀξυδράκων γενέσθαι, ἢ αὐτοὺς ἐκείνοις
τι ἐπωφελῆσαι. Ἐπεὶ καὶ τὴν τελευταίαν μάχην τὴν 8
πρὸς Δαρεῖον γενομένην, καθ' ἥντινα ἔφυγε Δαρεῖος,
οὐδὲ πρόσθεν ἔληξε τῆς φυγῆς, πρὶν ξυλληφθῆναι ὑπὸ
τῶν ἀμφὶ Βῆσσον καὶ προσάγοντος ἤδη Ἀλεξάνδρου ἀπο-
θανεῖν, πρὸς Ἀρβήλοις γενέσθαι ὁ πᾶς λόγος κατέχει·
καθάπερουν καὶ τὴν πρὸ ταύτης, ἐν Ἰσσῷ· καὶ τὴν πρώ-
την ἱππομαχίαν, πρὸς Γρανίκῳ. Ἀλλὰ πρὸς Γρανίκῳ 9
μὲν ξυνέβη μάχη ἱππικὴ, καὶ πρὸς Ἰσσῷ ἡ αὖθις πρὸς
Δαρεῖον μάχη. Ἄρβηλα δὲ τοῦ χώρου, ἐν ᾧ τὴν ἐσχάτην
μάχην Δαρεῖός τε καὶ Ἀλέξανδρος ἐμαχέσαντο, οἱ μὲν

8. *πρὸς Ἀρβήλοις γενέσθαι* — ultima vox in Optimo quidem non eſt, at non videbatur abjicienda.

annotavit, quum nobis ad ejus, quod diximus, confirmationem in promtu eſſe exemplum docere volumus, atque adeo id proferimus, q. d. *ne longe abeam, ne longe exempla petam.* Ita Xenophon de Laced. Repub. init. p. 534. l. 18. *Lycurgus haudquaquam alias civitates imitatus, immo etiam contraria plurimis ſtatuens, ut patria ſua felicitate ceteris praeſtaret, effecit.* Αὐτίκα γὰρ περὶ τεκνοποιίας *jam primum enim quod liberorum procreationem attinet.* Eodem ſenſu εὐθὺς uſurpatur Arriano diſſert. Epict. II. c. 17. εὐθὺς τοὺς ὅρους Πλάτων μὲν κ. τ. λ. *At ne longius abeam, Plato quidem definitiones* etc. Atque ipſum αὐτίκα in Tact. c. 4. init. et c. 14. ſub fin. et c. 43. Polybius pro eo dicit εὐθέως lib. 6, c. 50 et 12, 3. *Raph.* *Malli* habitabant ad utramque Hydraotae ripam et Aceſinae et Indi confluentes, ut patet ex Ind. 4, 20. ὁ δὲ Ἀκεσίνης ἐν Μαλλοῖς ξυμβάλλει τῷ Ἰνδῷ. Oxydracas his finitimos fuiſſe, apparet ex omnibus ſcriptoribus. Quo minus noſtrum in Ind. 4, 9. intelligo ſcribentem: Ὑδάσπης δὲ ἐν Ὀξυδράκαις ἄγων ἅμα οἳ τὸν Σίναρον ἐν Ἀρίσπαις ἐς τὸν Ἀκεσίνην ἐκδιδοῖ καὶ οὗτος. Si Oxydracae ad Hydaſpen habitabant, unde venerat Alexander, unde factum eſſet, ut non ante Mallos ſubigerentur? ut in hac hiſtoria non prius commemorentur quam ſimul cum Mallis? De Oxydracis videatur d'Anville Antiquité de l'Inde p. 31.

τὰ πλεῖστα ξυγγράψαντες λέγουσιν, ὅτι ἑξακοσίους σταδί-
10 ους ἀπέχει· οἱ δὲ τὰ ἐλάχιστα, ὅτι ἐς πεντακοσίους· ἀλ-
λὰ ἐν Γαυγαμήλοις γὰρ γενέσθαι τὴν μάχην πρὸς τῷ
ποταμῷ Βουμώδῳ, λέγει Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος·
πόλις δὲ οὐκ ἦν τὰ Γαυγάμηλα, ἀλλὰ κώμη μεγάλη, οὐδὲ
ὀνομαστὸς ὁ χῶρος, οὐδὲ εἰς ἀκοὴν ἡδὺ τὸ ὄνομα· ἔνθεν δὲ,
μοὶ δοκεῖ, πόλις οὖσα τὰ Ἄρβηλα, ἀπηνέγκατο τὴν δό-
11 ξαν τῆς μεγάλης μάχης. Εἰ δὲ πρὸς Ἀρβήλοις χρὴ
οἴεσθαι γενέσθαι τὸ ἔργον ἐκεῖνο, εἰς τοσόνδε Ἀρβήλων
ἀπέχον· καὶ τὴν ἐν Σαλαμῖνι γενομένην ναυμαχίαν πρὸς
ἰσθμῷ τῷ Κορινθίων ἔξεστι λέγειν ὅτι ἐγένετο, καὶ τὴν
ἐπ' Ἀρτεμισίῳ τῆς Εὐβοίας, πρὸς Αἰγίνῃ ἢ Σουνίῳ.
12 Καὶ μὴν ὑπὲρ τῶν ὑπερασπισάντων ἐν τῷ κινδύνῳ Ἀλε-
ξάνδρῳ, Πευκέσταν μὲν γενέσθαι ξύμπαντες ὁμολογοῦ-
σιν, ὑπὲρ Λεοννάτου δὲ οὐκέτι ξυμφέρονται, οὐδὲ ὑπὲρ
13 Ἀβρέου τοῦ διμοιρίτου. Καὶ οἱ μὲν ξύλῳ πληγέντα κατὰ
τοῦ κράνους Ἀλέξανδρον, καὶ ἰλιγγιάσαντα πεσεῖν, αὖ-
θις δὲ ἀναστάντα, βέλει διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στῆθος·
Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου ταύτην μόνην τὴν πληγὴν πλη-
14 γῆναι λέγει τὴν ἐς τὸ στῆθος. Τὸ δὲ δὴ μέγιστον πλημμέ-
λημα τῶν ξυγγραψάντων τὰ ἀμφὶ Ἀλέξανδρον, ἐκεῖνο
τίθεμαι ἔγωγε. Πτολεμαῖον γὰρ τὸν Λάγου ἔστιν οἳ
ἀνέγραψαν ξυναναβῆναί τε Ἀλεξάνδρῳ κατὰ τὴν κλί-
μακα ὁμοῦ Πευκέστᾳ, καὶ ὑπερασπίσαι κειμένου, καὶ ἐπὶ
15 τῷδε Σωτῆρα ἐπικληθῆναι τὸν Πτολεμαῖον· καίτοι αὐτὸς
Πτολεμαῖος ἀναγέγραφεν οὐδὲ παραγενέσθαι τούτῳ τῷ
ἔργῳ· ἀλλὰ στρατιᾶς γὰρ αὐτὸς ἡγούμενος, ἄλλας μά-
16 χεσθαι μάχας καὶ πρὸς ἄλλους βαρβάρους. Ταῦτα μὲν

10. Βουμώδῳ — vide not. ad III, 8, 12. Notaverat etiam Vulcanius ex Auguſtano Βουμολῷ, quod alludit.

13. βληθῆναι βέλει — Abeſt verbum ab Optimo. Et quidem id ſatis intelligitur ſub verbo πληγέντα, ut ex eo extrahatur id quod ſolet per βέλος fieri. *Gron.* Unde abjeci.

11. De proeliis his maritimis vide Herodotum lib. VIII. Graecorum contra Xerxen

δὴ ἐν ἐκβολῇ τοῦ λόγου ἀναγεγράφθω μοι, ὡς μὴ ἀταλαίπωρον γίγνεσθαι τοῖς ἔπειτα ἀνθρώποις τὴν ὑπὲρ τῶν τηλικούτων ἔργων τε καὶ παθημάτων ἀφήγησιν.

XII. Ἐν ᾧ δὲ Ἀλέξανδρος αὐτοῦ μένων τὸ τραῦμα 1
ἐθεραπεύετο, ἐς τὸ στρατόπεδον, ἔνθέν περ ὡρμήθη ἐπὶ
τοὺς Μαλλοὺς, ὁ μὲν πρῶτος λόγος ἧκεν, ὅτι τεθνηκὼς εἴη
ἐκ τοῦ τραύματος· καὶ τὰ μὲν πρῶτα οἰμωγὴ ἦν τῆς στρα- 2
τιᾶς ξυμπάσης, ἄλλου ἄλλῳ παραδιδόντος τὴν φήμην·
παυσάμενοι δὲ τῆς οἰμωγῆς, ἄθυμοί τε καὶ ἄποροι
ἦσαν, ὅς τις μὲν ἐξηγούμενος ἔσται τῆς στρατιᾶς· (πολ- 3
λοῖς γὰρ δὴ ἐν ἴσῳ τὰ τῆς ἀξιώσεως ἐδόκει πρός τε αὐτοῦ I
Ἀλεξάνδρου καὶ πρὸς Μακεδόνων κεθεστηκέναι) ὅπως δὲ 4
ἀποσωθήσονται εἰς τὴν οἰκείαν, τοσούτων μὲν ἐθνῶν μα-
χίμων περιειργόντων σφᾶς ἐν κύκλῳ· τῶν μὲν οὔπω προσ-
κεχωρηκότων, ἃ δὴ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας εἴκαζον ἀγω-
νιεῖσθαι καρτερῶς· τῶν δὲ ἀποστησομένων, ἀφαιρεθέντος

C. XII.

Arg. Macedonum dolor ob regis vulnus.

1. *ἐς τὸ στρατόπεδον, ἔνθέν περ ὡρμήθη ἐπὶ τοὺς Μαλλοὺς*] Alexander milites, quibuscum in Mallos iverat, omnes ſecum ducebat, reliqui non erant amplius in iſtis caſtris, e quibus ipſe in Mallos profectus erat, ſed ducentibus Nearcho, Ptolemaeo, Hephaeſtione et Cratero ea, qua juſſerat, via progreſſi erant. (5, 11.) Ex principio vero capitis ſequentis video, ea caſtra eſſe circa confluentes Aceſinae et Hydraotae, quo Hephaeſtionem et reliquos miſerat. Iſta vero caſtra poſita ſunt pluribus diebus poſt, quam ipſe Mallos aggrederetur. Ergo vel auctor lapſus eſt, vel locus aliter interpretandus. Interpretare autem *στρατόπεδον* non *caſtra*, ſed *exercitum* (exempla praebet index.) et *ἔνθέν περ unde*, non de loco, ſed de hominibus iisdem, qui interim in alium quidem locum progreſſi erant. Senſus ergo eſt: Quum vero Alexander, ut vulneri mederetur, eodem loco longius commoraretur, pervenit ad exercitum, a quo, quum expeditionem aggrederetur, in Mallos diſceſſerat, et qui interea ad confluentes Aceſinae et Hydraotae progreſſus caſtra poſuerat, nuncius, eum ex vulnere interiiſſe.

3. Ii quibus eo tempore major et *ἐν ἀλλήλοις* aequalis dignitas eſſe videbatur, fuere, ut videtur, Antipater, Craterus, Hephaeſtion, Leonnatus, Nearchus, Perdiccas, Ptolemaeus Lagi fil. Lyſimachus et Pithon.

5 αὐτοῖς τȣ̃ Ἀλεξάνδρȣ φόβȣ· ποταμῶν τε ἐν μέσῳ ἀδια-
βάτων τότε δ' ἐδόκȣν εἶναι, καὶ πάντα σφίσιν ἄπορα
6 καὶ ἀμήχανα ἐρήμοις Ἀλεξάνδρȣ ἐφαίνετο. Ὡς δὲ ἧκε
ποτὲ λόγος, ὅτι ζῇ Ἀλέξανδρος, τȣ́τῳ μὲν μόγις ξυνε-
χώρησαν· εἰ δὲ καὶ βιώσιμός ἐστιν, ȣ̓́πω ἐπιστεύετο.
7 Ὡς δὲ καὶ γράμματα παρ' αὐτȣ̃ ἧκεν, ὅτι ὅσον ȣ̓́πω
κατελεύσεται ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, ȣ̓δὲ ταῦτα τοῖς πολ-
λοῖς ὑπὸ τȣ̃ ἄγαν δέȣς πιστὰ ἐφαίνετο, ἀλλὰ πλάττε-
σθαι γὰρ πρὸς τῶν ἀμφ' αὐτὸν σωματοφυλάκων τε καὶ
στρατηγῶν εἰκάζετο.

1 XIII. Καὶ ταῦτα ἐννοήσας Ἀλέξανδρος, μή τι
νεωτερισθείη ἐν τῇ στρατιᾷ, ὅτι πρῶτον ἠδυνήθη, κομί-
ζεται ἐπὶ τȣ̃ ποταμȣ̃ τȣ̃ Ὑδραώτȣ τὰς ὄχθας καὶ
2 πλοῖον κατὰ τὸν ποταμόν· ἦν γὰρ τὸ στρατόπεδον ἐπὶ
ταῖς ξυμβολαῖς τȣ̃ τε Ὑδραώτȣ καὶ τȣ̃ Ἀκεσίνȣ, ἵνα
Ἡφαιστίων τε ἐπὶ τῆς στρατιᾶς ἦν, καὶ Νέαρχος τὸ ναυ-
3 τικὸν αὐτῷ εἶχεν. Ὡς δ' ἐπέλαζεν ἡ ναῦς ἤδη τῷ στρα-
τοπέδῳ τὸν βασιλέα φέρȣσα, κελεύει δὴ ἀφελεῖν τὴν
σκηνὴν ἀπὸ τῆς πρύμνης, ὡς καταφανὴς εἶναι πᾶσιν·
4 οἱ δὲ ἔτι ἠπίστȣν, ὡς νεκρȣ̃ δῆθεν κομιζομένȣ Ἀλεξάνδρȣ,
πρίν γε δή, προσχȣ́σης τῆς νεὼς τῇ ὄχθῃ, ὁ μὲν τὴν χεῖ-
5 ρα ἀνέτεινεν ἐς τὸ πλῆθος· οἱ δὲ ἀνεβόησαν, ἐς τὸν ȣ̓ρα-
νὸν ἀνασχόντες τὰς χεῖρας, οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν Ἀλέξαν-

5. Conſtrue: τότε δ' ἐδόκȣν τε εἶναι ἐν μέσῳ ποταμῶν ἀδιαβάτων, καὶ ἐφαίνετο πάντα ἄπορα καὶ ἀμήχανα σφίσιν, ἐρήμοις Ἀλεξάνδρȣ.

7. De particula ὅσον ȣ̓́πω *jam jam* vid. Hogew. p. 804.

C. XIII.

Arg. Poſt deſperationem militum varios per gaudia geſtus movit Alexander, in caſtra revectus. Sparſio florum in regem, qui tamen arguitur temere ſubiens pericula. Solatium regis in Boeoto.

1. κομίζεται etc.] *defertur ad ripas fluvii Hydraotis et navem in iſto fluvio ſtantem.* Vocat πλοῖον κατὰ τὸν ποταμόν, quod alioqui dicunt, καταποτάμιον πλοῖον, quod prout licuit in tempore, adornatum fuit commoditati regis. *Gron.*

2. ἐπὶ ταῖς ξυμβολαῖς] non tamen in angulo ipſo, ſed paulo ſuperius ad Hydraoten, ut patet ex c. 14, 8.

δρον· πολλοῖς δὲ καὶ δάκρυα ἐπὶ τῷ ἀνελπίστῳ προε- 5
χύθη ἀκούσια. Καὶ οἱ μὲν τῶν ὑπασπιστῶν κλίνην προσ- 6
έφερον αὐτῷ ἐκκομιζομένῳ ἐκ τῆς νεώς· ὁ δὲ τὸν ἵππον
προσαγαγεῖν ἐκέλευσεν. Ὡς δὲ ἐπιβὰς τοῦ ἵππου ὤφθη, 7
αὖθις κρότῳ δὴ πολλῷ ἐπεκτύπησεν ἡ στρατιὰ πᾶσα·
ἐπήχησαν δὲ αἵ τε ὄχθαι, καὶ αἱ πλησίον αὐτῶν νάπαι.
Προσάγων δὲ ἤδη τῇ σκηνῇ καταβαίνει ἀπὸ τοῦ ἵππου, 8
ὡς καὶ βαδίζων ὀφθῆναι· οἱ δὲ ἐπέλαζον ἄλλοθεν 9
ἄλλος, οἱ μὲν χειρῶν, οἱ δὲ γονάτων, οἱ δὲ τῆς ἐσθῆτος
αὐτῆς ἁπτόμενοι· οἱ δὲ, καὶ ἰδεῖν ἐγγύθεν, καί τι καὶ
ἐπευφημίσαντες ἀπελθεῖν· οἱ δὲ ταινίαις ἔβαλλον, οἱ
δὲ ἄνθεσιν, ὅσα ἐν τῷ τότε ἡ Ἰνδῶν γῆ παρεῖχε.
Νέαρχος δὲ λέγει, ὅτι χαλεποὶ αὐτῷ τῶν φίλων ἐγένοντο 10
ὅσοι ἐκάκιζον, ὅτι αὐτὸς πρὸ τῆς στρατιᾶς κινδυνεύοι· οὐ
γὰρ στρατηγοῦ ταῦτα, ἀλλὰ στρατιώτου εἶναι. Καὶ μοι 11
δοκεῖ ἄχθεσθαι Ἀλέξανδρος τοῖσδε τοῖς λόγοις, ὅτι
ἀληθεῖς τε ὄντας ἐγίνωσκε, καὶ αὐτὸν ὑπαίτιον τῇ ἐπι-
τιμήσει· καὶ ὅμως ὑπὸ μένους τε τοῦ ἐν ταῖς μάχαις, καὶ 12
τοῦ ἔρωτος τῆς δόξης, καθάπερ οἱ ἄλλης τινὸς ἐξηττώ-
μενοι, οὐ καρτερὸς ἦν ἀπέχεσθαι τῶν κινδύνων. Ἄνθρω- 13
πον δέ τινα πρεσβύτερον λέγει Βοιώτιον (τὸ δὲ ὄνομα τοῦ
ἀνθρώπου οὐ λέγει) ὡς ἀχθόμενόν τε πρὸς τὰς ἐπιτιμή-
σεις τῶν φίλων κατέμαθεν Ἀλέξανδρον, καὶ ἐσκυθρω-
πακότα, προσελθόντα τοῦτον, βοιωτιάζοντα ἅμα τῇ

Cap. XIII.

9. ἡ Ἰνδῶν γῆ ex MStis omnibus pro ἡ Ἰνδ. χώρα.

9. οἱ δὲ, καὶ ἰδεῖν etc.] *alii accedebant usque, ut propius eum contemplarentur, atque etiam fauſti ominis aliquid emittentes diſcederent. Gron.*

12. καὶ ὅμως ὑπὸ μένους τε etc.] *attamen ab robore in pugnis et amore* hujus *gloriae, ſicut alii ab quacunque alia* gloria *ſuperati* et poſſeſſi, *non poterat temperare ſibi, ut ab periculis caveret. Gron.*

13. βοιωτιάζοντα] Boeotis non tantum ingenium fuit craſſius, ſed vox ipſorum etiam ruſticum quid et inconditum caeteris Graecis ſonare videbatur. Hinc inter convicia, quibus Aeſchines lapidat Demoſthenem, etiam illud objecit, ut eſt apud Eraſmum in adagio *Boeotiſſare*, quod

14 φωνῇ, ταῦτα φάναι· Ὦ Ἀλέξανδρε, ἀνδρῶν τὰ ἔργα· καί τι καὶ ἰαμβεῖον ἐπειπεῖν, τὸν δὲ νοῦν εἶναι τοῦ ἰαμβείου, Ὅτι τῷ τι δρῶντι καὶ παθεῖν ἐςιν ὀφειλόμενον. Καὶ τοῦτον ἔν τε τῷ παραυτίκα εὐδοκιμῆσαι, καὶ ἐπιτηδειότερον ἐς τὸ ἔπειτα Ἀλεξάνδρῳ γενέσθαι.

1 XIV. Ἐν τούτῳ δὲ ἀφίκοντο παρ' Ἀλέξανδρον τῶν Μαλλῶν τῶν ὑπολειπομένων πρέσβεις, ἐνδιδόντες τὸ ἔθνος· καὶ παρὰ Ὀξυδρακῶν οἵ τε ἡγεμόνες τῶν πόλεων, καὶ οἱ νομάρχαι αὐτοὶ, καὶ ἄλλοι ἅμα τούτοις ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα οἱ γνωριμώτατοι, αὐτοκράτορες περὶ σπονδῶν, δῶρά τε ὅσα μέγιςα παρ' Ἰνδοῖς κομίζοντες,
2 καὶ τὸ ἔθνος καὶ οὗτοι ἐνδιδόντες· συγγνωςὰ δὲ ἁμαρτεῖν ἔφασαν, οὐ πάλαι παρ' αὐτὸν πρεσβευσάμενοι· ἐπιθυμεῖν γὰρ, ὥσπερ τινὲς ἄλλοι, ἔτι μᾶλλον αὐτοὶ ἐλευθερίας τε καὶ αὐτόνομοι εἶναι, ἥν τινα ἐλευθερίαν ἐξότου Διόνυσος ἐς Ἰνδοὺς ἧκε, σώαν σφίσιν εἶναι ἐς Ἀλέ-
3 ξανδρον· εἰ δὲ καὶ Ἀλεξάνδρῳ δοκοῦν ἐςιν (ὅτι καὶ Ἀλέξανδρον ἀπὸ θεῶν γενέσθαι λόγος κατέχει) σατράπην τε ἀναδέξεσθαι, ὅντινα τάττοι Ἀλέξανδρος, καὶ φόρους ἀποίσειν, τοὺς Ἀλεξάνδρῳ δόξαντας· διδόναι δὲ
4 καὶ ὁμήρους ἐθέλειν, ὅσους ἂν αἰτῇ Ἀλέξανδρος. Ὁ δὲ χιλίους ᾔτησε τοὺς κρατιςεύοντας τοῦ ἔθνους· οὓς εἰ μὲν βούλοιτο, ἀντὶ ὁμήρων καθέξειν· εἰ δὲ μὴ, ξυςρατεύοντας ἕξειν, ἔς τ' ἂν διαπολεμηθῇ αὐτῷ πρὸς τοὺς ἄλλους Ἰνδούς.
5 Οἱ δὲ τούς τε χιλίους ἔπεμψαν, τοὺς κρατίςους καὶ μεγίςους σφῶν ἐπιλεξάμενοι, καὶ ἅρματα πεντακόσια, οὐκ
6 αἰτηθέντες, καὶ τοὺς ἀμβάτας τῶν ἁρμάτων. Ἀλέξαν-

14. ἐπειπεῖν — ex Opt. pro vulgato ὑπειπεῖν.

Boeotorum more vociferaretur immodice et indecore. *Raph.*

C. XIV.

Arg. Deditio Mallorum et Oxydracarum. Hydaſpes, Hydraotes, Hyphaſis fluvii per Aceſinen in Indum fluunt.

1. αὐτοκράτορες] cf. not. ad I, 26, 4.

4. καθέξειν — ἕξειν] ſc. δύναιτο.

δρες δὲ σατράπην μὲν τούτοις τε καὶ τῶν Μαλλῶν τοῖς
ἔτι σωζομένοις ἐπέταξε Φίλιππον· τοὺς ὁμήρους δὲ αὐτοῖς
ἀφῆκε, τὰ δὲ ἅρματα ἔλαβεν. Ὡς δὲ ταῦτα αὐτῷ 7
κεκόμιστο, καὶ πλοῖα ἐπὶ τῇ διατριβῇ τῇ ἐκ τοῦ τραύμα-
τος πολλὰ προσενεναυπήγητο, ἀναβιβάσας ἐς τὰς ναῦς
τῶν μὲν ἑταίρων ἱππέων ἱππέας ἑπτακοσίους καὶ χιλίους,
τῶν ψιλῶν δὲ ὅσουσπερ καὶ πρότερον, πεζοὺς δὲ ἐς μυρίους,
ὀλίγου μέν τοι τῷ Ὑδραώτῃ ποταμῷ κατέπλευσεν· ὡς 8
δὲ συνέμιξεν ὁ Ὑδραώτης τῷ Ἀκεσίνῃ, ὅτι ὁ Ἀκεσίνης
κρατεῖ τοῦ Ὑδραώτου τῇ ἐπωνυμίᾳ, κατὰ τὸν Ἀκεσίνην
αὖ ἔπλει, ἔς τε ἐπὶ τὴν ξυμβολὴν τοῦ Ἀκεσίνου καὶ τοῦ
Ἰνδοῦ ἧκε. Τέσσαρες γὰρ οὗτοι μεγάλοι ποταμοὶ, καὶ 9
ναυσίποροι οἱ τέσσαρες, εἰς τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν τὸ ὕδωρ
ξυμβάλλουσιν, οὐ ξὺν τῇ σφετέρᾳ ἕκαστος ἐπωνυμίᾳ·
ἀλλὰ ὁ Ὑδάσπης μὲν ἐς τὸν Ἀκεσίνην ἐμβάλλει· [ἐμ-
βαλὼν δὲ, τὸ πᾶν ὕδωρ Ἀκεσίνης παρέρχεται καλούμε-
νον.] Αὖθις δὲ ὁ Ἀκεσίνης οὗτος ξυμβάλλει τῷ Ὑδραώ- 10
τῃ, καὶ παραλαβὼν τοῦτον, ἔτι Ἀκεσίνης ἐστί· καὶ τὸν
Ὕφασιν ἐπὶ τούτῳ ὁ Ἀκεσίνης παραλαβὼν, τῷ αὐτῷ δὴ
ὀνόματι ἐς τὸν Ἰνδὸν ἐμβάλλει· ξυμβαλὼν δὲ, ξυγχω-
ρεῖ δὴ τῷ Ἰνδῷ. Ἔνθεν δὴ ὁ Ἰνδὸς, πρὶν ἐς τὸ Δέλτα 11
σχισθῆναι, οὐκ ἄπιστῳ ὅτι καὶ ἐς ἑκατὸν σταδίους ἔρχεται,
καὶ ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν τυχὸν, ἵναπερ λιμνάζει μᾶλλον.

Cap. XIV.

7. ἱππέων ἱππέας — priorem voculam ex Opt. addidi.
8. ἐν τῇ ἐπωνυμίᾳ — primam voculam, Opt. jubente, abjeci.
9. Quae verba uncis incluſa ſunt, ſuſpecta ſunt, et quia in Optimo non leguntur, et quia non eodem modo in omnibus codd. ſcribuntur (nam alii ſcribunt Ἀκεσίνην, alii παρέχεται) nec conveniunt cum Arrianea ſcribendi ſimplicitate. Vertenda enim ſunt cum Raphelio: *Poſtquam autem in* Aceſinen *lapſus eſt* Hydaſpes, *univerſa illa aqua Aceſines vocata progreditur.*

7. ὅσουσπερ καὶ πρότερον] nempe τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας. c. 2, 3.

10. ἐπὶ τούτῳ] *poſt hunc, praeter hunc.* Videtur autem Arrianus non ſatis ſibi conſtare, cum in Ind. c. 4, 8. ſcribat, Hyphaſin non per ſe in Aceſinen illabi, ſed ab Hydraote recipi. *Raph.*

ξυγχωρεῖ δὴ τῷ Ἰνδῷ] *cedit tandem Indo* ſc. appellationem ſuam.

1 XV. Ἐνταῦθα ἐπὶ τῇ ξυμβολῇ τοῦ Ἀκεσίνου καὶ
τοῦ Ἰνδοῦ προσέμενεν, ἔς τε ἀφίκετο αὐτῷ ξὺν τῇ στρατιᾷ
Περδίκκας, καταστρεψάμενος ἐν παρόδῳ τὸ Ἀβαστανῶν
2 ἔθνος αὐτόνομον. Ἐν τούτῳ δὲ ἄλλαι τε προσγίγνονται
Ἀλεξάνδρῳ τριακόντοροι, καὶ πλοῖα στρογγύλα ἄλλα,
3 ἃ δὴ ἐν Ξάθροις ἐναυπηγήθη αὐτῷ, οἳ δὴ ἄλλο ἔθνος
Ἰνδῶν αὐτόνομον προσεχώρησαν. Καὶ παρὰ Ὀσσαδίων;
καὶ τούτου γένους αὐτονόμου Ἰνδικοῦ, πρέσβεις ἧκον, ἐνδι-
4 δόντες καὶ οὗτοι τοὺς Ὀσσαδίους. Φιλίππῳ μὲν δὴ τῆς
σατραπείας ὅρους ἔταξε τὰς συμβολὰς τοῦ τε Ἀκεσίνου
καὶ Ἰνδοῦ· καὶ ἀπολείπει ξὺν αὐτῷ τούς τε Θρᾶκας πάν-
τας, καὶ ἐκ τῶν τάξεων ὅσοι ἐς φυλακὴν τῆς χώρας ἱκανοὶ
5 ἐφαίνοντο. Πόλιν τε ἐνταῦθα κτίσαι ἐκέλευσεν ἐπ᾽ αὐτῇ
ξυμβολῇ τοῖν ποταμοῖν· ἐλπίσας μεγάλην τε ἔσεσθαι
καὶ ἐπιφανῆ ἐς ἀνθρώπους, καὶ νεωσοίκους ποιηθῆναι.
6 Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Ὀξυάρτης ὁ Βάκτριος, ὁ Ῥοξάνης τῆς
γυναικὸς Ἀλεξάνδρου πατήρ, ἧκε παρ᾽ Ἀλέξανδρον, καὶ
προστίθησιν αὐτῷ Παραπαμισαδῶν σατραπεύειν, ἀπαλ-
λάξας Τιρυάσπην τὸν πρόσθεν σατράπην, ὅτι οὐκ ἐν
7 κόσμῳ ἐξηγεῖσθαι αὐτῷ ὁ Τιρυάσπης ἐξήγγελτο. Ἔν-
θα δὴ διαβιβάσας Κρατερόν τε καὶ τῆς στρατιᾶς τὴν
πολλὴν καὶ τοὺς ἐλέφαντας ἐν ἀριστερᾷ τοῦ ποταμοῦ, ὅτι
εὐπορώτερά τε ταύτῃ τὰ παρὰ τὸν ποταμὸν στρατιᾷ βα-
ρεῖα ἐφαίνετο, καὶ τὰ ἔθνη τὰ προσοικοῦντα οὐ πάντῃ φί-

Cap. XV.

1. ἐπὶ τῇ ξυμβολῇ — ex Optimo, pro vulgato ἐπὶ ταῖς ξυμβολαῖς.
6. Τιρυάσπην — cf. nota ad IV, 22, 6.

C. XV.

Arg. Abaſtani, Xathri, Oſſadii et Sogdi. Parapamiſadis et Indi ripae proximis Oxyartes et Pithon praefecti. Muſicanus, rex.

1. τὸ Ἀβαστανῶν ἔθνος] Curt. IX, 8, 4-7.; eos nominat Sabracas; validam quidem gentem, at primo exercitus adventu ita territos, ut legatos mitterent, gentem dedituros. Diod. XVII, 102. eosdem nominat Sambaſtas, et praeter has Sodras et Maſſanos. In Arriani Ind. 4, 8. circa hos regiones, ubi Abaſtani, inveniuntur Agrobae. Ceterum de Abaſtanis, Xathris et Oſſadiis nihil invenio.

7. ἐν ἀριστερᾷ pro ἐς ἀριστεράν.

λια ἦν, αὐτὸς κατέπλει ἐς τῶν Σόγδων τὸ βασίλειον· καὶ 8
ἐνταῦθα πόλιν τε ἐτείχιζεν ἄλλην, καὶ νεωσοίκους ἐποίει
ἄλλους, καὶ τὰ πλοῖα αὐτῷ τὰ πεπονηκότα ἐπεσκευάσθη.
Τῆς δὲ ἀπὸ τῶν ξυμβολῶν τοῦ τε Ἰνδοῦ καὶ Ἀκεσίνου χώ- 9
ρας, ἔς τε ἐπὶ θάλασσαν, σατράπην ἀπέδειξεν Ὀξυάρ-
την καὶ Πείθωνα, ξὺν τῇ παραλίᾳ πάσῃ τῆς Ἰνδῶν γῆς·
καὶ Κρατερὸν μὲν ἐκπέμπει αὖθις ξὺν τῇ στρατιᾷ· [διὰ
τῆς Ἀραχώτων καὶ Δράγγων γῆς·] αὐτὸς δὲ κατέπλει 10
ἐς τὴν Μουσικανοῦ ἐπικράτειαν, ἥν τινα εὐδαιμονεστάτην
τῆς Ἰνδῶν γῆς εἶναι ἐξηγγέλλετο, ὅτι οὔπω οὔτε ἀπηντή-
κει αὐτῷ Μουσικανὸς, ἐνδιδοὺς αὐτόν τε καὶ τὴν χώραν,
οὔτε πρέσβεις ἐπὶ φιλίᾳ ἐκπέμπει, οὐδέ τι οὔτε αὐτὸς ἐπε-

9. *καὶ Κρατερὸν μὲν* etc. Senſus, ſi locus ſanus, appareret ex c. 17, 6 et 27, 6. eſſetque: „Craterum vero cum exercitu ſuo nunc ex India dimittit, ut rediret per Arachotorum et Drangorum fines, ipſumque in Carmania maneret.“ *αὖθις* eſſet h. l. germanicum wieder, non iterum. (Den Craterus ſchickt er wieder zurück aus Indien.) ut 17, 5 et multis locis. Sed locus laborat, et mihi quidem dubium non eſt, quin voces *διὰ τῆς Ἀραχώτων καὶ Δράγγων γῆς* gloſſema ſint. Primum durior eſt explicatio verbi *ἐκπέμπειν remittere ex India*, quum adjiciendum eſſet: *ἐκ τῆς Ἰνδικῆς γῆς*. *Ἐκπέμπειν* enim in noſtro ſimpliciter eſt: ex caſtris progredi jubere. Quod ſi vero mitterem, idem tamen homo, qui nunc ex India remittitur, amplius in India verſari nequit. Craterus autem e Sogdis in Muſicani adhuc fines pervenit, non parum a Sogdis diſtantes, ibique arcem munivit (ſect. 14.) Ergo nondum remiſſus erat. Quis enim credat, Arrianum poſt pauca verba oblitum eſſe, quae modo ſcripſerat? Porro merito accuſandus eſſet auctor, quod non adjiceret, quibuſcum copiis Craterus remiſſus ſit. Denique c. 17, 6. demum locus is eſt, ubi Craterus remiſſus narratur. Inter copias vero, quibus ibi praefectus narratur, ſunt Macedonum *ὅσους ἐς Μακεδονίαν ἀπομάχους ὄντας ἤδη ἔστελλε τὴν ἐπ' Ἀραχώτων καὶ Δράγγων*. Quotum remiſſio longe prior eſt, quam Crateri, quibus autem lector quis ab initio Craterum praefectum fuiſſe crediſſe videtur; et quum noſtrum locum non intelligeret, Crateri ex India receſſum ibi indicari putans, verba, quae notavi, inſeruit. Quae ſi iterum ejicis, omnia ſana ſunt, et ſic interpretanda: Craterum ex Sogdis et nova urbe cum exercitu pedeſtri, quem ducebat, emittit, ut ad laevam Indi ripam longius progrederetur meridiem verſus, in Muſicani regionem; ipſe eodem cum navibus tendit.

10. *ὅτι οὔπω οὔτε* — Tertiam voculam ex Opt. nunc addidi. Ex eodem mox ſcripſi *ἀξία τοῖς Ἰνδοῖς* pro *ἀξ. παρ' Ἰνδοῖς*.

πόμφει, ἃ δὴ μεγάλῳ βασιλεῖ εἰκὸς, ὅτε τι ᾐτήκει ἐξ
11 Ἀλεξάνδρου. Καὶ γίγνεται αὐτῷ ὁ πλοῦς κατὰ τὸν ποταμὸν ἐς τοσόνδε ἐσπουδασμένος, ὥς τε ἔφθη ἐπὶ τοῖς ὁρίοις γενέσθαι τῆς Μουσικανοῦ χώρας, πρὶν πυθέσθαι Μουσικανὸν, ὅτι ὥρμηται ὡς ἐπ' αὐτὸν Ἀλέξανδρος.
12 Οὕτω δὴ ἐκπλαγεὶς, κατὰ τάχος ἀπήντα Ἀλεξάνδρῳ, δῶρά τε τὰ πλεῖστα ἄξια τοῖς Ἰνδοῖς κομίζων, καὶ τοὺς ἐλέφαντας ξύμπαντας ἄγων, καὶ τὸ ἔθνος τε καὶ αὐτὸν ἐνδιδοὺς, καὶ ὁμολογῶν ἀδικεῖν, ὅπερ μέγιστον παρ' Ἀλε-
13 ξάνδρῳ ἦν ἐς τὸ τυχεῖν ὧν τις δέοιτο. Καὶ οὖν καὶ Μουσικανῷ ἐπὶ τοῖσδε ἄδεια ἐδόθη ἐξ Ἀλεξάνδρου· καὶ τὴν πόλιν ἐθαύμασεν Ἀλέξανδρος καὶ τὴν χώραν, καὶ ἄρ-
14 χειν αὐτῆς Μουσικανῷ ἔδωκε. Κρατερὸς δὲ ἐν τῇ πόλει ἐτάχθη τὴν ἄκραν ἐκτειχίσαι· καὶ παρόντος ἔτι ἐτειχίσθη Ἀλεξάνδρου, καὶ φυλακὴ κατεστάθη, ὅτι ἐπιτήδειον αὐτῷ ἐφάνη τὸ χωρίον ἐς τὸ κατέχεσθαι τὰ κύκλῳ ἔθνη φυλαττόμενα.

1 XVI. Ἔνθεν δὲ ἀναλαβὼν τούς τε τοξότας, καὶ τοὺς Ἀγριάνας, καὶ τὴν ἵππον τὴν ἅμα οἱ πλέουσαν, ἐξελαύνει ἐπὶ τὸν νομάρχην, τῆς ταύτῃ γῆς (ὄνομα δὲ ἦν Ὀξυκανός) ὅτι μήτε αὐτὸς ἀφῖκτο, μήτε πρέσβεις παρ'
2 αὐτοῦ ἧκον ἐνδιδόντες αὐτόν τε καὶ τὴν χώραν. Δύο μὲν δὴ πόλεις τὰς μεγίστας τῶν ὑπὸ τῷ Ὀξυκανῷ ἐξ ἐφόδου κατὰ κράτος ἔλαβεν· ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ τούτων καὶ αὐτὸς
3 Ὀξυκανὸς ἑάλω. Ὁ δὲ τὴν μὲν λείαν τῇ στρατιᾷ δίδωσι, τοὺς ἐλέφαντας δὲ ἅμα οἱ ἦγε· καὶ ἄλλαι δὲ πόλεις αὐτῷ αἱ ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ ἐνεδίδοντο ἐπιόντι, οὐδέ τις ἐτράπετο ἐς ἀλκήν· οὕτω καὶ Ἰνδοὶ πάντες ἐδεδούλωντο ἤδη τῇ γνώμῃ πρὸς Ἀλεξάνδρου τε καὶ τῆς Ἀλεξάνδρου τύχης.
4 Ὁ δὲ ἐπὶ Σάμβον αὖ ἦγε, τῶν ὀρίων Ἰνδῶν σατράπην

C. XVI.
Arg. Regiones Oxycani et Sambi ab Alexandro ſubjectæ.

4. De nominis Sambi alia apud alios ſcriptura vide Freinſh. ad Curt. IX, 8, 13. Sambum

ὑπ᾽ αὐτοῦ κατασταθέντα, ὃς πεφευγέναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο, ὅτι Μουσικανὸν ἀφειμένον πρὸς Ἀλεξάνδρου ἐπύθετο· καὶ τῆς χώρας τῆς ἑαυτοῦ ἄρχοντα· τὰ γὰρ πρὸς Μουσικανὸν αὐτῷ πολέμια ἦν. 5 Ὡς δὲ ἐπέλαζεν ἤδη τῇ πόλει Ἀλέξανδρος, ἥντινα μητρόπολιν εἶχεν ἡ τοῦ Σάμβου χώρα (ὄνομα ἦν τῇ πόλει Σινδόμανα) αἵ τε πύλαι αὐτῷ ἀνοίγονται προσάγοντι, καὶ οἱ οἰκεῖοι οἱ τοῦ Σάμβου τά τε χρήματα ἀπηρίθμησαν καὶ τοὺς ἐλέφαντας μετὰ σφῶν ἄγοντες ἀπήντων. 6 Οὐ γὰρ δὴ Ἀλεξάνδρῳ γε πολεμίως ἔχοντα Σάμβον φυγεῖν, ἀλλὰ Μουσικανοῦ τὴν ἄφεσιν δείσαντα. 7 Ὁ δὲ καὶ ἄλλην πόλιν ἐν τούτῳ ἀποστᾶσαν εἷλε, καὶ τῶν Βραχμάνων (οἳ δὴ σοφισταὶ τοῖς Ἰνδοῖς εἰσιν), ὅσοι αἴτιοι τῆς ἀποστάσεως ἐγένοντο, ἀπέκτεινεν· ὑπὲρ ὧν ἐγὼ τῆς σοφίας, εἰ δή τίς ἐστιν, ἐν τῇ Ἰνδικῇ ξυγγραφῇ δηλώσω.

XVII. 1 Καὶ ἐν τούτῳ Μουσικανὸς αὐτῷ ἀφεστάναι ἐξήγγελτο· καὶ ἐπὶ τοῦτον μὲν ἐκπέμπει Πείθωνα τὸν

Cap. XVI.

5. οἱ τοῦ Σάμβου — priorem voculam ex MStis nunc adjeci.

miror dici Indiae montanae ſatrapam ab Alexandro poſitum; unde enim ſatrapam regioni ponere potuit, quam non tenebat? Sambum autem diu jam iſtas regiones tenuiſſe, perſpicuum eſt ex inimicitia cum Muſicano. Deinde ſi Sambus eſſet Satrapa Alexandri, cur fugeret regem, Muſicano ignoſcentem? Hoc ſaltem probat, Sambum non minus fuiſſe regulum indicum, quam Muſicanum; et quum hoſti ſuo ab Alexandro veniam datam audiret, nihil boni ab Alexandro expectabat, et ſicut Porus alter, fugae ſe mandabat. Accedit, Diodorum XVII, 102. de *Sambi regno* et Curtium de *Sabo rege* loqui; neuter eum ſatrapam appellat. Si fuit ſatrapa, negligentia tamen Arriani vituperanda eſt, qui forte notare oblitus eſt, Sambum, antequam Alexander ad Muſicanum perveniſſet, legatos ad regem, ſe et ſuos dedituros, miſiſſe (tale quid Curtius referre videtur IX, 8, 17.) eumque eidem regioni, quam jam tenebat, ſub nomine ſatrapae ab Alexandro praefectum eſſe. — Sambi regio ad laevam Indi ripam fuiſſe videtur, ſicut regna reliquorum hic nominatorum Indorum. Supra vero aliorum Indorum montanorum mentio fuit, in dextra Indi incolentium.

C. XVII.

Arg. Muſicanus in crucem actus; Pattala oblata Alexandro, ſed perfide.

2 Ἀγήνορος σατράπην, ξὺν στρατιᾷ ἀποχρώσῃ. Αὐτὸς δὲ τὰς πόλεις τὰς ὑπὸ Μουσικανῷ τεταγμένας, τὰς μὲν ἐξανδραποδίσας αὐτῶν κατέσκαψεν· εἰς ἃς δὲ φρουρὰς
3 εἰσήγαγε, καὶ ἄκρας ἐξετείχισε. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος, ἐπὶ τὸ στρατόπεδόν τε ἐπανῆκε, καὶ τὸν στόλον. Ἔνθα δὴ Μουσικανός τε ξυλληφθεὶς ἄγεται πρὸς Πείθωνος, καὶ τοῦτον κρεμάσαι Ἀλέξανδρος κελεύει ἐν τῇ αὐτοῦ γῇ, καὶ τῶν Βραχμάνων ὅσοι αἴτιοι τῆς ἀποστάσεως
4 τῷ Μουσικανῷ κατέστησαν. Ἀφίκετο δὲ αὐτῷ καὶ ὁ τῶν Παττάλων τῆς χώρας ἄρχων (ὃ δὴ τὸ Δέλτα ἔφην εἶναι τὸ πρὸς τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἰνδοῦ ποιούμενον, μεῖζον ἔτι τοῦ Δέλτα τοῦ Αἰγυπτίου) καὶ οὗτος τήν τε χώραν αὐτοῦ ἐνεδίδου πᾶσαν, καὶ αὐτόν τε καὶ τὰ αὐτοῦ ἐπέτρεψε.
5 Τοῦτον μὲν δὴ ἐπὶ τῇ αὐτοῦ ἀρχῇ ἐκπέμπει αὖθις, παραγγείλας παρασκευάζειν ὅσα ἐς ὑποδοχὴν τῇ στρατιᾷ·
6 αὐτὸς δὲ Κρατερὸν μὲν, τήν τε Ἀττάλου τάξιν ἄγοντα καὶ τὴν Μελεάγρου καὶ Ἀντιγένους, καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὕς, καὶ τῶν ἑταίρων τε καὶ ἄλλων Μακεδόνων ὅσους ἐς Μακεδονίαν ἀπομάχους ὄντας ἤδη ἔστελλε τὴν ἐπ' Ἀραχώτων καὶ Δραγγῶν, ἔπεμπεν ἐς Καρμανίαν, καὶ τοὺς
7 ἐλέφαντας τούτῳ ἄγειν ἔδωκε· τὴν δὲ ἄλλην στρατιάν, ὅση γε μὴ ξὺν αὐτῷ κατέπλει ὡς ἐπὶ θάλασσαν, Ἡφαι-
8 στίων ἐπετάχθη. Πείθωνα δὲ τούς τε ἱππακοντιστὰς ἄγοντα καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ἐς τὴν ἐπέκεινα ὄχθην τοῦ Ἰνδοῦ δια-

. ἔφην] ſupra V, 3. extremo. *Raph.*

μεῖζον ἔτι τοῦ Δέλτα τοῦ Αἰγυπτίου] Haec non pendent a verbo ἔφην, tanquam his quoque Arrianus diceret ſe repetere, quae dixit in praecedentibus, ſed tantum ſunt expoſitio et explanatio vocis Δέλτα. *Gron.* Similia fere repetit Arr. in Ind. 2, 6. et falli non videtur, qui Pattala majora credit, quam Delta Aegyptium. cf. not. ad Ind. I. 5. Ceterum in ſeqq. diſtingue urbem in inſula et inſulam ipſam eodem nomine deſignatam.

7. ἐπετάχθη ſc. ἄγειν.

8. ἐς τὴν ἐπέκεινα ὄχθην] Dicit auctor, a dextra Indi ripa, unde Craterus dimiſſus erat, et qua Hephaeſtioni progrediendum erat, Pithonem in laevam miſſum eſſe, ut retro iret, unde venerat Alexander, novas illas urbes ſpectaturus, de quibus loquutus erat auctor c. 15, 5. et 8.

βιβάσας, οὐχ ᾗπερ Ἡφαιϛίων τὴν ϛρατιὰν ἄγειν ἔμελλε,
τάς τε ἐκτετειχισμένας ἤδη πόλεις ξυνοικίσαι ἐκέλευσε·
καὶ εἰ δή τινα νεωτερίζοιτο πρὸς τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν, καὶ
ταῦτα ἐς κόσμον καταϛήσαντα, ξυμβάλλειν οἱ ἐς τὰ
Πάτταλα. Ἤδη δὲ τρίτην ἡμέραν αὐτῷ τοῦ πλοῦ ἔχοντι 9
ἐξαγγέλλεται, ὅτι τῶν Παττάλων ὕπαρχος ξυλλαβὼν
τῶν Ππατταλέων τοὺς πολλούς, ἀποδεδρακὼς οἴχετο,
ἀπολιπὼν τὴν χώραν ἔρημον· καὶ ἐπὶ τούτῳ πλείονι ἢ
πρόσθεν σπουδῇ κατέπλει Ἀλέξανδρος. Ὡς δὲ ἀφί- 10
κετο ἐς τὰ Πάτταλα, τήν τε πόλιν καὶ τὴν χώραν ἔρη-
μον καταλαμβάνει τῶν ἐνοικούντων τε καὶ ἐπεργαζομένων.
Ὁ δὲ κατὰ δίωξιν τῶν φευγόντων ἐκπέμψας τῆς ϛρα- 11
τιᾶς τοὺς κουφοτάτους, ἐπεί τινες αὐτῶν ξυνελήφθησαν,
ἀποπέμπει τούτους παρὰ τοὺς ἄλλους, ἐντειλάμενος ἐπα-
νιέναι θαῤῥοῦντας· εἶναι γὰρ αὐτοῖς τήν τε πόλιν οἰκεῖν 12
ὡς πρόσθεν, καὶ τὴν χώραν ἐργάζεσθαι· καὶ ἐπανῆλ-
θον οἱ πολλοὶ αὐτῶν.

XVIII. Αὐτὸς δὲ Ἡφαιϛίωνι προστάξας τειχί- 1
ζειν ἐν τοῖς Παττάλοις ἄκραν, ἀποπέμπει ἐς τὴν ἄνυδρον
τῆς πλησίον γῆς φρέατά τε ὀρύξαντας καὶ οἰκήσιμον τὴν
χώραν κατασκευάσοντας· καὶ τούτοις ἐπέθεντο τῶν προσ- 2
χώρων τινὲς βαρβάρων, καὶ ἔϛι μὲν οὓς διέφθειραν αὐ-
τῶν ἄφνω προσπεσόντες, πολλοὺς δὲ καὶ σφῶν ἀποβα-
λόντες, ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον· ὥϛε ἐπιτελεσθῆναι τοῖς 3
ἐκπεμφθεῖσι τὰ ἔργα, προσγενομένης αὐτοῖς καὶ ἄλλης
ϛρατιᾶς, ἣν Ἀλέξανδρος, πυθόμενος τῶν βαρβάρων
τὴν ἐπίθεσιν, ἐϛάλκει μεθέξοντας τοῦ ἔργου. Περὶ δὲ 4
τοῖς Παττάλοις σχίζεται τοῦ Ἰνδοῦ τὸ ὕδωρ ἐς δύο ποτα-

C. XVIII.
Arg. Pattalis caſtellum, portus, et navalia exſtruuntur. Infauſta ad Indi oſtium navigatio Alexandri. Latitudo maxima Indi.

1. οἰκήσιμον] quia nauſtathmon et navalia ibi conditurus erat, partim vero etiam, ut exercitus praeteriens et praeternavigans penuria aquae non urgeretur, ut vides c. 20, 7.

μοὺς μεγάλους, καὶ οὗτοι ἀμφότεροι σώζουσι τοῦ Ἰνδοῦ τὸ
ὄνομα, ἔς τε ἐπὶ τὴν θάλασσαν. Ἐνταῦθα ναύσταθμόν
5 τε καὶ νεωσοίκους ἐποίει Ἀλέξανδρος. Ὡς δὲ προυκεχω-
ρήκει αὐτῷ τὰ ἔργα, ὁ δὲ καταπλεῖν ἐπενόει ἔς τε ἐπὶ
τὴν ἐκβολὴν τοῦ ἐν δεξιᾷ ῥέοντος ποταμοῦ ἐς τὴν θάλασ-
6 σαν· Λεοννάτον μὲν δὴ, δοὺς αὐτῷ τῶν τε ἱππέων ἐς χι-
λίους, καὶ τῶν ὁπλιτῶν τε καὶ ψιλῶν ἐς ὀκτακισχιλίους,
κατὰ τὴν νῆσον τὰ Πάτταλα ἐκπέμπει ἀντιπαράγειν τῷ
7 στόλῳ· αὐτὸς δὲ τὰς μάλιστα τῶν νεῶν ταχυναυτούσας
ἀναλαβὼν, ὅσαι τε ἡμιόλιαι, καὶ τὰς τριακοντόρους πά-
σας, καὶ τῶν κερκούρων ἔστιν οὓς, ἔπλει κατὰ τὸν ποτα-
8 μὸν, τὸν ἐν δεξιᾷ. Οὐκ ἔχοντι δὲ αὐτῷ ἡγεμόνα τοῦ πλοῦ,
ὅτι πεφεύγεσαν οἱ ταύτῃ Ἰνδοὶ, ἀπορώτερα τὰ τοῦ κα-
9 τάπλου ἦν· χειμών τε ἐπιγίγνεται ἐς τὴν ὑστεραίαν ἀπὸ
τῆς ἀναγωγῆς, καὶ ὁ ἄνεμος τῷ ῥόῳ πνέων ὑπεναντίος
κοῖλόν τε ἐποίει τὸν ποταμὸν, καὶ τὰ σκάφη διέσειεν,
ὥς τε ἐπόνησαν αὐτῷ αἱ πλεῖσται τῶν νεῶν· τῶν δὲ τρια-
κοντόρων ἔστιν αἳ καὶ πάντῃ διελύθησαν. Ἔφθασαν δὲ
ἐποκείλαντες αὐτὰς, πρὶν παντάπασι διαπεσεῖν ἐν τῷ
10 ὕδατι. Ἕτεραι οὖν ξυνεπήγνυντο. Καὶ τῶν ψιλῶν τοὺς
κουφοτάτους ἐκπέμψας ἐς τὴν προσωτέρω τῆς ὄχθης χώ-
ραν, ξυλλαμβάνει τινὰς τῶν Ἰνδῶν, καὶ οὗτοι τὸ ἀπὸ
11 τοῦδε ἐξηγοῦντο αὐτῷ τὸν πόρον. Ὡς δὲ ἧκον ἵναπερ
ἀναχεῖται ἐς εὖρος ὁ ποταμὸς, ὡς καὶ διακοσίους ταύτῃ
σταδίους ἐπέχειν, ἧπερ εὐρύτατος αὐτὸς αὑτοῦ ἦν, τό, τε
πνεῦμα κατήει μέγα ἀπὸ τῆς ἔξω θαλάσσης, καὶ αἱ

Cap. XVIII.

9. ὥστε ἐπόνησαν — Opt. habet ἐπεπονήκεισαν quod non videbatur recipiendum. Mox vero in τὸ ἀπὸ τοῦδε ex MStis omnibus et Veneta ac Baſileenſi primam voculam adjeci.

4. ἐνταῦθα] nempe in angulo, ubi flumen disjungitur, cf. c. 20, 2.

6. κατὰ τὴν νῆσον etc.] *qui in inſula Pattalis e regione claſſis procederet. Gron.*

9. κοῖλον] ſic etiam noſtrates dicunt: das Meer gieng hohl.

11. καὶ αἱ κῶπαι] *et remi aegre inter fluctus tollerentur in altum.* Nempe ut ab undarum violentia liberi poſſent recte-

κῶπαι ἐν κλύδωνι χαλεπῶς ἀνεφέροντο, ξυμφεύγουσιν αὖ ἐς διώρυχα, ἐς ἥν τινα οἱ ἡγεμόνες αὐτῷ καθηγήσαντο.

XIX. Ἐνταῦθα ὁρμισάντων, τὸ πάθημα γίγνεται τῆς μεγάλης θαλάσσης, ἡ ἄμπωτις· ὥς τε ἐπὶ 1
ξηρῦ ἀπελείφθησαν αὐτοῖς αἱ νῆες. Καὶ τοῦτο οὔπω 2
πρότερον ἐγνωκόσι τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον, ἔκπληξιν μὲν καὶ αὐτὸ οὐ σμικρὰν παρέσχε· πολὺ δὲ δὴ ἔτι μείζονα, ὁπότε διελθούσης τῆς ὥρας προσήει τε τὸ ὕδωρ καὶ τὰ σκάφη μετεωρίζοντο. Ὅσας μὲν δὴ τῶν νεῶν 3
ἐν τῷ πηλῷ ἑδραίας κατέλαβεν, αὗται δὲ ἀβλαβῶς τε ἐμετεωρίσθησαν, καὶ οὐδὲν χαλεπὸν παθοῦσαι, ἔπλεον

Cap. XIX.

2. οὔπω πρότερον — ex MSS. omnibus pro vulgato οὐ τὸ πρότερον. Quae mox ſequuntur καὶ αὐτὸ οὐ σμικρὰν ad verbum quidem germanice reddi poſſunt: und das keinen kleinen Schrecken. Sed nusquam memini Arrianum ita loqui. Malim καὶ αὐτὴν οὐ σμικρὰν. Superius etiam ex Optimo ſcripſi τὸ πάθημα γίγνεται pro ἐπιγίγνεται. Somniat autem Gronovius, ſi ἐπιγίγνεσθαι ab Arriano uſurpari putat de eo, quod ex alto deſcendit, ut de pluvia, vento et procella; non item γίγνεσθαι. Obſtant loca multa, ex. c. IV, 24, 9. III, 14, 10. V, 14, 2. Sed vix digna res refutatione. Niſi optimus codex aliam lectionem praeferret, ſatis commodum etiam eſſet ἐπιγίγνεται i. e. *ſupervenit.*

uſurpari ac duci, neque aut frangerentur, aut ab obruentibus fluctibus impedirentur temperare ictum. Nimirum remigatio in eo conſiſtit, ut identidem remus educatur ex aqua, ad conſtituendam ictus repetitionem; id fieri facile poteſt in aqua ſtrata et placida. At ubi cientur volvunturque fluctus, ut, quum putes remum ex aqua eductum habere, tunc ab anteriore inprimis parte incidens fluctus obruat eum ac implicet, non niſi difficulter et moleſte ab remigante promovetur in partem prorae propiorem. *Gr.*

C. XIX.

Arg. Aeſtus Oceani; Cilluta inſula; navigatio in oceanum et ibi ſacrificia.

1. ἐνταῦθα] *ibi quum in ſtatione eſſent, accidit id quod in magno mari* (non ſcilicet item in mediterraneo et inprimis Aegaeo, ubi vivunt Macedones et Graeci) *accidere ſolet*, nempe *refluxus, ſic ut in ſicco ipſis deſtituerentur naves, quod quum Alexandri comitibus antehac ignoratum eſſet, non parum eos res ipſa perculit. Gron.*

4 αὖθις· ὅσαι δὲ ἐν ξηροτέρᾳ τε τῇ γῇ, καὶ οὐ βεβαίως γε
τὴν στάσιν ἔχουσαι ὑπελείφθησαν, αὗται δὲ ἀθρόου ἐπελ-
θόντος τοῦ κύματος, αἱ μὲν αὐτῶν ξυμπεσοῦσαι ἐς ἀλλή-
λας, αἱ δὲ πρὸς τῇ γῇ ἀραχθεῖσαι ξυνετρίβησαν.
5 Ταῦτά τε οὖν ἐπεσκεύασεν Ἀλέξανδρος ἐκ τῶν παρόντων,
καὶ ἐν κερκούροιν δυοῖν προπέμπει κατὰ τὸν ποταμὸν τοὺς
κατασκεψομένους τὴν νῆσον, ἐς ἥντινα οἱ ἐπιχώριοι ἔφασ-
κον ὁρμισθέα εἶναι αὐτῷ κατὰ τὸν πλοῦν τὸν ἐπὶ θά-
6 λασσαν. Κιλλουτὰ δὲ τῇ νήσῳ τὸ ὄνομα ἔλεγον. Ὡς
δὲ ἐξηγγέλθη, ὅτι ὅρμοι τε ἐν τῇ νήσῳ εἰσὶ, καὶ αὐτὴ με-
γάλη, καὶ ὕδωρ ἔχουσα, ὁ μὲν ἄλλος αὐτῷ στόλος ἐς τὴν
νῆσον κατέσχεν· αὐτὸς δὲ ταῖς ἄριστα πλεούσαις τῶν νεῶν
ἐπέκεινα προὐχώρει, ὡς ἀπιδεῖν τοῦ ποταμοῦ τὴν ἐκβολὴν
τὴν ἐς τὴν θάλασσαν, εἰ παρέχοι τὸν ἔκπλουν εὔπορον.
7 Προελθόντες δὲ ἀπὸ τῆς νήσου σταδίους ὅσον διακοσίους,
8 ἀφορῶσιν ἄλλην νῆσον ταύτην ἤδη ἐν τῇ θαλάσσῃ· τότε
μὲν δὴ ἐπανῆλθον ἐς τὴν ἐν τῷ ποταμῷ νῆσον· καὶ πρὸς τοῖς
ἄκροις αὐτῆς καθορμισθεὶς, θύει τοῖς θεοῖς Ἀλέξανδρος,
ὅσοις ἔφασκεν ὅτι παρὰ τοῦ Ἄμμωνος ἐπηγγελμένον ἦν
9 θῦσαι αὐτῷ. Ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν κατέπλει ὡς ἐπὶ τὴν ἄλ-
λην τὴν ἐν τῷ πόντῳ νῆσον· καὶ προσχὼν καὶ ταύτῃ, ἔθυε
καὶ ἐνταῦθα ἄλλας αὖ θυσίας, ἄλλοις τε θεοῖς καὶ
ἄλλῳ τρόπῳ. Καὶ ταύτας δὲ κατ' ἐπιθεσπισμὸν θύει
10 τοῦ Ἄμμωνος. Αὐτὸς δὲ, ὑπερβαλὼν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ
τὰς ἐκβολὰς, ἐς τὸ πέλαγος ἀνέπλει, ὡς μὲν ἔλεγεν,
ἀπιδεῖν, εἴπου τις χώρα πλησίον ἀνίσχει ἐν τῷ πόντῳ·
ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, οὐχ ἥκιστα ὡς πεπλευκέναι τὴν μεγάλην

4. ξυμπεσοῦσαι ex Opt. pro vulgato ἐμπεσοῦσαι.

9. θύει τοῦ Ἄμμωνος — Opt. cum alio habet θύειν, quod Gronovius referri poſſe putat ad ſuperius ἔφασκε. Sed durius hoc. Voluit fortaſſe θύων.

6. Κιλλουτὰ] Plut. V. Al. c. 66. eam inſulam jam in Oceano collocat et ab Alexandro ipſo Scilluſtin, ab aliis Pſiltucin nominatam tradit.

10. Αὐτὸς δὲ, ὑπερβαλὼν etc.] *Evectus os eius* quadraginta ſtadia *proceſſit in mare.* Ita verterim ex Curtio IX, 9, 27. *Raph.*

τὴν ἔξω Ἰνδῶν θάλασσαν. Ἐνταῦθα ταύρους τε σφά- 11
ξας τῷ Ποσειδῶνι, ἀφῆκεν ἐς τὴν θάλασσαν· καὶ σπεί-
σας ἐπὶ τῇ θυσίᾳ, τήν τε φιάλην χρυσῆν οὖσαν, καὶ
κρατῆρας χρυσοῦς ἐνέβαλλεν ἐς τὸν πόντον χαριστήρια·
εὐχόμενος σῶόν οἱ παραπέμψαι τὸν στρατὸν τὸν ναυτικόν, 12
ὅντινα ξὺν Νεάρχῳ ἐπενόει στέλλειν ὡς ἐπὶ τὸν κόλπον τὸν
Περσικόν, καὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ Τι-
γρητος.

XX. Ἐπανελθὼν δὲ ὀπίσω ἐς τὰ Πάτταλα, τήν 1
τε ἄκραν τετειχισμένην καταλαμβάνει, καὶ Πείθωνα ξὺν
τῇ στρατιᾷ ἀφιγμένον, καὶ τούτῳ ξύμπαντα καταπε-
πραγμένα ἐφ' οἷσπερ ἐστάλη. Ἡφαιστίων μὲν δὴ ἐτάχ- 2
θη παρασκευάζειν τὰ πρὸς τὸν ἐκτειχισμὸν τοῦ ναυστάθ-
μου καὶ τῶν νεωσοίκων τὴν κατασκευήν· καὶ γὰρ καὶ ἐν-
ταῦθα ἐπενόει στόλον ὑπολείπεσθαι νεῶν οὐκ ὀλίγων πρὸς
τῇ πόλει τοῖς Παττάλοις, ἵναπερ ἐσχίζετο ὁ ποταμὸς ὁ
Ἰνδός. Αὐτὸς δὲ κατὰ τὸ ἕτερον στόμα τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ 3
κατέπλει αὖθις ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν, ὡς κατα-
μαθεῖν, ὅπῃ εὐπορωτέρα ἡ ἐκβολὴ τοῦ Ἰνδοῦ ἐς πόντον γί-
νεται· ἀπέχει δὲ ἀλλήλων τὰ στόματα τοῦ ποταμοῦ τοῦ
Ἰνδοῦ ἐς σταδίους μάλιστα ὀκτακοσίους καὶ χιλίους. Ἐν δὲ 4

Cap. XX.

2. καὶ γὰρ καὶ — Tertiam voculam ex Opt. addidi, ſicut etiam ſectione quarta.

τὴν ἔξω Ἰνδῶν θάλασσαν] *mare, quod ultra Indos eſt.* Sic Ind. I, 1. τὰ ἔξω Ἰνδοῦ ποταμοῦ ſunt *regiones ultra Indum.* Idem mare, quod hic intelligitur, vocatur in Ind. 5, 2. ὁ ἔξω πόντος et V, 5, 1. ἡ ἔξω θάλασσα.

C. XX.

Arg. Pattalorum latitudo inter duo Indi oſtia. Navigatio Alexandri ad explorandum Oceanum. Putei effoſſi.

1. De arce vide 18, 1. De Pithone 17, 8.

3. κατὰ τὸ ἕτερον στόμα] nempe τὸ εὐώνυμον. Utrumque oſtium ab Alexandro tentatum refert etiam in Ind. 20, 10.

ὀκτακοσίους καὶ χιλίους] Adſcribo verba Strabonis XV. p. 482. „Ariſtobulus ait mille ſtadiis oſtia Indi inter ſe diſtare; Nearchus addit octingenta; Oneſicritus unumquodque latus totius inſulae, quae fi-

τῷ κατάπλῳ ἀφίκετο [τῆς ἐκβολῆς τοῦ ποταμοῦ]. ἐς λίμνην μεγάλην, ἥν τινα ἀναχεόμενος ὁ ποταμός, τυχὸν δὲ καὶ ἐκ τῶν πέριξ ὑδάτων ἐμβαλόντων ἐς αὐτήν, μεγάλην τε ποιεῖ καὶ κόλπῳ θαλάσσης μάλιστα ἐοικυῖαν· καὶ γὰρ καὶ ἰχθύες ἤδη ἐν αὐτῇ τῶν ἀπὸ θαλάσσης ἐφαίνοντο, μείζονες τῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ θαλάσσῃ. Προσορμισθεὶς οὖν κατὰ τὴν λίμνην, ἵνα περ οἱ καθηγεμόνες ἐξηγοῦντο, τῶν μὲν στρατιωτῶν τοὺς πολλοὺς καταλείπει σὺν Λεοννάτῳ αὐτοῦ, καὶ τοὺς κερκούρους ξύμπαντας. Αὐτὸς δὲ ταῖς τριακοντόροις τε καὶ ἡμιολίαις ὑπερβαλὼν τὴν ἐκβολὴν τοῦ Ἰνδοῦ, καὶ προελθὼν καὶ ταύτῃ ἐς τὴν θάλασσαν, εὐπορωτέραν τε κατέμαθε τὴν ἐπὶ τάδε τοῦ

4. τῆς ἐκβολῆς τοῦ ποταμοῦ — ſi quatuor has voces cum κατάπλῳ conjungere vis, repete ἕνεκα. Sed quis in tali verborum conjunctione ſic ſcribere poteſt? Nullus dubito, locum laborare, ſed omnia me deſerunt. Interim eas voces uncis incluſi.

6. τὴν ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ — ultimam vocem, quam in nullo MSto Gronovius vidit, abjeci.

guram triangulam habeat, ad duo millia ſtadiorum extendi dicit, fluminisque latitudinem, ubi in alveos ſcinditur, ad ſtadia ducenta; inſulamque ipſam Delta nominat, Aegyptioque aſſerit Delta aequalem, quod verum non eſt. Nam Aegyptium Delta mille et CC aut CCC ſtadiorum baſin habere dicitur, et latus utrumque minus baſi.“ Quod ſi verum, majus eſſet Indicum Aegyptio. Id quod ſupra 17, 4. dixerat noſter. At ſi ſequimur Herodotum, Delta Nili praeter mare a Perſei ſpecula ad Peluſiacas usque taricheas 40 ſchoenos longum eſt, (II, 15.) ſchoenus autem aequat 60 ſtadia, Delta ergo Aegyptium juxta mare 2400 ſtadia longum eſſet, et ſuperaretur baſis indici. Idem Herodotus a mari ad Heliopolin latitudinem Aegypti 1500 ſtadia aequare auctor eſt. Heliopolis autem a mari parum longius diſtat, quam locus, ubi ſcinditur Nilus. Si igitur ſequimur Herodotum, majus eſſet Nili Delta, quam Indi; et in mappis geographicis, quas vulgo circumferunt, Indicum vix aequale eſt Aegyptio.

4. ἐς λίμνην]. Lacus iſtius in tabulis Schraembelii ne veſtigium quidem eſt. Ibidem autem multa, non duo ſolum, Indi oſtia videbis exarata.

6. ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ] *ab altera parte Indi*, ex dextro oſtio Indi, non ſiniſtro. Sic *Gronovius*. Mihi vertendum videtur *ex ſiniſtro oſtio*, partim ob Graeca (cf. II, 17, 10. III, 25, 14.) partim ob ſequentia, praecipue ſect. 9. Hiſtoria Indica, quae Nearchi navigationem deſcribit, nihil juvat, et omnino h. l. Arrianus obſcuritatis accuſandus eſt.

Ἰνδοῦ ἐκβολήν. Καὶ αὐτὸς προσορμισθεὶς τῷ αἰγιαλῷ, 7
καὶ τῶν ἱππέων τινὰς ἅμα οἱ ἔχων, παρὰ θάλασσαν
ᾔει σταθμοὺς τρεῖς, τήν τε χώραν ὁποία τις ἐστὶν ἡ ἐν τῷ
παράπλῳ ἐπισκεπτόμενος καὶ Φρέατα ὀρύττεσθαι κε-
λεύων, ὅπως ἔχοιεν ὑδρεύεσθαι οἱ πλέοντες, αὐτὸς μὲν 8
δὴ ἐπανελθὼν ἐπὶ τὰς ναῦς, ἀνέπλει ἐς τὰ Πάτταλα·
μέρος δέ τι τῆς στρατιᾶς τὰ αὐτὰ ταῦτα ἐργασομένους;
κατὰ τὴν παραλίαν ἔπεμψεν, ἐπανιέναι καὶ τούτοις
προστάξας ἐς τὰ Πάτταλα. Αὖθις δὲ ὡς ἐπὶ τὴν 9
λίμνην καταπλεύσας, ἄλλον ναύσταθμον καὶ ἄλλους
νεωσοίκους ἐνταῦθα κατεσκεύασε, καὶ Φυλακὴν καταλι-
πὼν τῷ χωρίῳ, σῖτόν τε ὅσον καὶ ἐς τέσσαρας μῆνας
ἐξαρκέσαι τῇ στρατιᾷ ἐπηγάγετο, καὶ τἆλλα, ὅσα ἐν τῷ
παράπλῳ παρεσκεύασεν.

XXI. Ἦν δὲ ἐν μὲν τῷ τότε ἄπορος ἡ ὥρα ἐς τὸν 1
πλοῦν· οἱ γὰρ ἐτήσιοι ἄνεμοι κατεῖχον, οἳ δὴ τῇ ὥρᾳ
ἐκείνῃ οὐ καθάπερ παρ' ἡμῖν ἀπ' ἄρκτου, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς

8. *τὰ αὐτὰ ταῦτα*] nempe *φρέατα ὀρύττεσθαι*.

9. *ἐν τῷ παράπλῳ* pro *ἐς τὸν παράπλουν*. Etiam Freinshemi- us ad Curt. IX, 10, 2., ea navalia, quae ad lacum hunc aedificata erant, pro eo loco habet, ex quo Nearchus expeditionem navalem ſuſcepit.

C. XXI.

Arg. Indorum Eteſiae. Alexander pervenit ad fluvium Arabium. Arabitarum fuga in deſerta. Oritae, qui imbelles penitus ſubacti. Rhambacia, eorum maximus pagus.

1. *ἐτήσιοι ἄνεμοι*] Sunt in Oceano indico venti ſtati, qui per aeſtatem ab occidente, per hiemem ab oriente ſpirant, quibus obſtare non licet. A noſtris vocantur *the monſoon, la mouſſon*. De quorum altero Arrianus loqui videtur. Ἐτήσιοι ſunt proprie venti tales, qui certo quotannis tempore redeunt, deinde vero boreales, qui per tempus inundationis Nili navibus ex Aegypto diſcedere cupientibus impedimento ſunt. Ventos igitur hos indicos *ἐτησίας* vocat, quia certis temporibus flant, et ſicut eteſiae navigationem ex Nilo, ſic aeſtate navigationem ex Indo prohibent. Scripſi de his ventis indicis ad Hiſt. ind. c. 21, 1. praecipue Vincentium ſequutus. Ab aliis alia et falſa quidem relata vidi. Spirant, ait, in iſtis regionibus poſt principium Novembris usque ad Martium venti orientales; in reliquo vero mari indico boreales, i. e. media pluga inter

μεγάλης θαλάσσης κατὰ νότον μάλιςα ἄνεμον ἵςανται.
2 Ἀπὸ δὲ τοῦ χειμῶνος, τὴν ἀρχὴν τὸ ἀπὸ Πλειάδων δύσεως ἔς τε ἐπὶ τροπὰς, ἃς ἐν χειμῶνι ὁ ἥλιος ἐπιςρέφει,
3 πλόϊμα εἶναι ταύτῃ ἐξηγγέλλετο. Τότε γὰρ κατὰ γῆν μᾶλλον, οἷα δὴ πολλῷ ὕδατι ἐξ οὐρανοῦ βεβρεγμένην, αὔρας ἵςασθαι μαλθακὰς, καὶ ἐς τὸν παράπλουν ταῖς
4 τε κώπαις καὶ τοῖς ἱςίοις ξυμμέτρους. Νέαρχος μὲν δὴ ἐπιταχθεὶς τῷ ναυτικῷ προσέμενε τὴν ὥραν τοῦ παράπλου· αὐτὸς δὲ ἄρας ἐκ Παττάλων, ἔς τε μὲν ἐπὶ τὸν

Cap. XXI.

2. τὴν ἀρχὴν ex MSStis omnibus ac Veneta et Baſileenſi pro vulgato τῆς ἀρχῆς.

Septentrionem et origentem flantes. Quo vero tempore commutantur venti boreales cum auſtralibus, mare interdum per duos menſes procelloſum eſt, id quod navigationem Nearchi retardabat. Navigationem vero inceptam periculoſam reddebant venti ab auſtro, (quia Nearchus ante tempus idoneum ſolvere coactus erat) ſicut etiam quod navibus minoribus uterentur, et litora legerent, ut Plinio teſte (VI, 23.) VII. menſes navigando conſumerentur.

κατὰ νότον] ab ea parte Oceani, quae eſt verſus Auſtrum.

ἵςανται] *vigent*. Idem hoc ςάσιν ἔχειν eſt Polybio V, 5. *Raph.*

1. τὴν ἀρχὴν] *utique, prorſus.* Verte: *ſed ab hieme, utique vel prorſus per id tempus, quod eſt ab occaſu Plejadum usque ad hibernum ſolſtitium.* Ut hoc dicatur, ſi non ab illo tempore, quo tempeſtates hibernae ſaepe oriuntur ante Aſtronomicum hiemis initium, quod eſt occidente ſidere Vergiliarum, certe ab occaſu earundem mare navigabile eſt. *Gron.* Ceterum notiſſimum eſt, *Vergiliarum exortu aeſtatem incipere, occaſu hiemem;* ut ait Plin. XII, 29.

3. τότε γὰρ κατὰ γῆν μᾶλλον] *Tunc enim a terra* mare verſus *magis* quam alio anni tempore, *utpote multis pluviis madida, auras vigere*, ſpirare, *lenes*. Sed hoc neſcio, a terra eam ob cauſam, quod madida eſt, ventos ſpirare.

4. τῷ ναυτικῷ] Singularia dedit noſter in Ind. c. 20. Alexandrum cupidiſſimum fuiſſe, ab Indo in Perſiam navigandi, at timidum tamen ob pericula, quibus claſſem objiceret. Tandem Nearchum ſe ducem obtuliſſe, Alexandroque acceptum fuiſſe, nec claſſiarios, Nearcho duce, timuiſſe. Conſilium vero, cur Nearchum mitteret, poſtea auctor ipſe prodidit, lib. VII, 20, 18. 19. et Ind. 32, 11. ubi miſſus dicitur, ut omnia littora portusque et inſulas perluſtraret, omnesque etiam ſinus et urbes ad mare ſitas, quaeque regio deſerta, quae fertilis.

ποταμὸν τὸν Ἀράβιον ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ προὐχώρει.
Ἐκεῖθεν δὲ ἀναλαβὼν τῶν ὑπασπιστῶν τε καὶ τῶν τοξο- 5
τῶν τοὺς ἡμίσεας καὶ τῶν πεζεταίρων καλουμένων τὰς τά-
ξεις καὶ τῆς ἵππου τῆς ἑταιρικῆς τό, τε ἄγημα καὶ ἴλην
ἀφ' ἑκάστης ἱππαρχίας καὶ τοὺς ἱπποτοξότας ξύμπαντας,
ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐν ἀριστερᾷ ἐτράπετο, ὕδατά τε 6
ὀρύσσειν, ὡς κατὰ τὸν παράπλουν ἄφθονα εἶναι τῇ
στρατιᾷ τῇ παραπλεούσῃ, καὶ ἅμα ὡς τοῖς Ὠρείταις,
τοῖς ταύτῃ Ἰνδοῖς αὐτονόμοις ἐκ πολλοῦ οὖσιν, ἄφνω ἐπι-
πεσεῖν, ὅτι μηδὲν φίλιον αὐτοῖς ἐς αὐτόν τε καὶ τὴν στρα-
τιὰν ἐπέπρακτο· τῆς δὲ ὑπολειφθείσης δυνάμεως Ἡφαι-
στίων αὐτῷ ἀφηγεῖτο. Ἀραβῖται μὲν δή, ἔθνος καὶ τοῦτο 7
αὐτόνομον τῶν περὶ τὸν Ἀράβιον ποταμὸν νεμομένων, οὔτε
ἀξιόμαχοι δόξαντες εἶναι Ἀλεξάνδρῳ, οὔτε ὑποδῦναι
ἐθελήσαντες, ὡς προσάγοντα ἐπύθοντο Ἀλέξανδρον,
φεύγουσιν ἐς τὴν ἔρημον. Ἀλέξανδρος δὲ διαβὰς τὸν 8
Ἀράβιον ποταμόν, στενόν τε καὶ ὀλίγου ὕδατος, καὶ διελ-
θὼν ἐν νυκτὶ τῆς ἐρήμου τὴν πολλήν, ὑπὸ τῇ ἕω πρὸς τῇ
οἰκουμένῃ ἦν· καὶ τοὺς μὲν πεζοὺς ἐν τάξει ἐκέλευσεν ἕπε- 9
σθαι, τοὺς δὲ ἱππέας ἀναλαβὼν αὐτός, καὶ ἐς ἴλας κα-
τανείμας, ὅπως ἐπιπλεῖστον τοῦ πεδίου ἐπέχοιεν, ἐπῄει τὴν
χώραν τῶν Ὠρειτῶν. Ὅσοι μὲν δὴ ἐς ἀλκὴν ἐτράποντο 10
αὐτῶν, κατεκόπησαν πρὸς τῶν ἱππέων· πολλοὶ δὲ καὶ

6. Ἡφαιστίων αὐτῷ — alteram vocem ex Opt. addidi.

Ἀράβιον] De varia hujus nominis ſcriptura vide quae Blancardus deſcripſit ex Salmaſio in Plinianis exercitat. p. 1177. et p. 829.

προὐχώρει] non navibus, ut putant Gronovius et Raphelius, ſed *itinere terreſtri movit.*

6. τῇ παραπλεούσῃ ſc. cum Nearcho.

τοῖς ταύτῃ Ἰνδοῖς] Apparet, hoc loco Ἰνδοῖς notare indici generis, ut Oritas dicat hac regione extremos eſſe, qui oriundi ſint ex Indis. Sed Arbies (Arabitae) ſunt abſolute ἔσχατοι Ἰνδῶν (Ind. c. 22.) ut Indiae pars habeantur, ut Indis accenſeantur, et quaſi in India habitare exiſtimentur. *Gron.* De nominis Oritarum diverſa ſcriptura vide Freinsh. ad Curt. IX, 10, 6. Weſſel. ad Diod. XVII, 104. et Grentemeſnilium in exercitatt. ad gr. auctores.

11 ζῶντες ἑάλωσαν. Ὁ δὲ, τότε μὲν κατεστρατοπέδευσε πρὸς οὐ πολλῷ ὕδατι, ὡς δὲ καὶ οἱ περὶ Ἡφαιστίωνα
12 αὐτῷ ὁμοῦ ἤδη ἦσαν, προὐχώρει ἐς τὸ πρόσω. Ἀφικόμενος δὲ ἐς κώμην, ἥπερ ἦν μεγίστη τοῦ ἔθνους τοῦ Ὠρειτῶν (Ῥαμβακία ἐκαλεῖτο ἡ κώμη) τόν τε χῶρον ἐπῄνεσε, καὶ ἐδόκει ἂν αὐτῷ πόλις ξυνοικισθεῖσα, μεγάλη καὶ εὐδαίμων γενέσθαι. Ἡφαιστίωνα μὲν δὴ ἐπὶ τούτοις ὑπελείπετο.

1 XXII. Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν αὖθις τῶν ὑπασπιστῶν καὶ τῶν Ἀγριάνων τοὺς ἡμίσεας καὶ τὸ ἄγημα τῶν ἱππέων καὶ τοὺς ἱπποτοξότας, προῄει ὡς ἐπὶ τὰ ὅρια τῶν τε Γαδρωσῶν καὶ Ὠρειτῶν, ἵναπερ στενή τε ἡ πάροδος αὐτῷ εἶναι ἐξηγγέλλετο, καὶ Ὠρεῖται τοῖς Γαδρωσοῖς ξυντεταγμένοι πρὸ τῶν στενωπῶν στρατοπεδεύειν, ὡς εἴρξοντες τῆς παρόδου Ἀλέξανδρον· καὶ ἦσαν μὲν ταύτῃ τε-
2 ταγμένοι. Ὡς δὲ προσάγων ἤδη ἐξηγγέλλετο, οἱ μὲν πολλοὶ ἔφυγον ἐκ τῶν στενῶν, λιπόντες τὴν φυλακήν· οἱ δὲ ἡγεμόνες τῶν Ὠρειτῶν ἀφίκοντο παρ' αὐτὸν, σφᾶς
3 τε αὐτοὺς καὶ τὸ ἔθνος ἐνδιδόντες. Τούτοις μὲν δὴ προστάττει, ξυγκαλέσαντας τὸ πλῆθος τῶν Ὠρειτῶν, πέμπειν ἐπὶ τὰ σφέτερα ἤθη, ὡς δεινὸν οὐδὲν πεισομένους·
4 σατράπην δὲ καὶ τούτοις ἐπιτάσσει Ἀπολλοφάνην, καὶ ξὺν τούτῳ ἀπολείπει Λεοννάτον τὸν σωματοφύλακα ἐν Ὤροις, σχόντας τούς τε Ἀγριάνας ξύμπαντας καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὓς καὶ τῶν ἱππέων καὶ ἄλλους πεζούς τε καὶ
5 ἱππέας Ἕλληνας μισθοφόρους· καὶ τό, τε ναυτικὸν ὑπομένειν, ἐς τ' ἂν περιπλεύσῃ τὴν χώραν, καὶ τὴν πόλιν ξυν-

Cap. XXII.

5. καὶ τό, τε — Copulam ex Opt. nunc adjeci. Idem feci infra (12) in πήχεων καὶ τριάκοντα.

C. XXII.

Arg. Relicto in Oritis ſatrapa Apollophane et Leonnato perventum eſt in deſerta Gadroſiae. Odores et plantae ibi naſcentes.

5. τὴν πόλιν] nempe Rhambaciam, in qua primum reliquerat Hephaeſtionem. c. 21, 12. Ibi cum eſſet Leonnatus, Oritas et vicinos magno praelio vicit. VII, 5, 8. et Ind. 23, 4.

ῥικίζειν, καὶ τὰ κατὰ τοὺς Ὠρείτας κοσμεῖν, ὅπως
μᾶλλόν τι προσέχοιεν τῷ σατράπῃ τὸν νοῦν. Αὐτὸς δὲ 6
ξὺν τῇ στρατιᾷ τῇ πολλῇ (καὶ γὰρ καὶ Ἡφαιστίων ἀφί-
κετο ἄγων αὐτῷ τοὺς ὑπολειφθέντας) προὐχώρει ὡς ἐπὶ
Γαδρωσοὺς, ἔρημον τὴν πολλήν· καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ 7
λέγει Ἀριστόβουλος σμύρνης πολλὰ δένδρα πεφυκέναι,
μείζονα ἢ κατὰ τὴν ἄλλην σμύρναν· καὶ τοὺς Φοίνικας 8
τοὺς κατ' ἐμπορίαν τῇ στρατιᾷ ξυνεπομένους, ξυλλέγοντας
τὸ δάκρυον τῆς σμύρνης (πολὺ γὰρ εἶναι, οἷα δὴ ἐκ με-
γάλων τε τῶν πρέμνων, καὶ οὔπω πρόσθεν ξυλλελεγμέ-
νον) ἐμπλήσαντας τὰ ὑποζύγια ἄγειν. Ἔχειν δὲ τὴν 9
ἔρημον ταύτην καὶ νάρδου ῥίζαν πολλήν τε καὶ εὔοσμον,
καὶ ταύτην ξυλλέγειν τοὺς Φοίνικας· πολὺ δὲ εἶναι αὐτῆς
τὸ καταπατούμενον πρὸς τῆς στρατιᾶς, καὶ ἀπὸ τοῦ πατου-
μένου ὀδμὴν ἡδεῖαν κατέχειν ἐπιπολὺ τῆς χώρας· τοσόνδε
εἶναι τὸ πλῆθος. Εἶναι δὲ καὶ ἄλλα δένδρα ἐν τῇ ἐρή- 10
μῳ, τὸ μέν τε δάφνῃ ἐοικὸς τὸ φύλλον, καὶ τοῦτο ἐν τοῖς
προσκλυζομένοις τῇ θαλάσσῃ χωρίοις πεφυκέναι, καὶ
ἀπολείπεσθαι μὲν τὰ δένδρα πρὸς τῆς ἀμπώτεως ἐπὶ
ξηροῦ, ἐπελθόντος δὲ τοῦ ὕδατος, ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐπι-

6. ἔρημον τὴν πολλὴν] ſc. ὁδόν. Nam per ipſam Gadroſorum regionem poſtea demum iter feciſſe dicitur initio cap. 23. *Raph.*

8. De myrrha vide Plin. XII, 15. 16. Propter odores amatur et magno erat in pretio. „Arbores bis inciduntur, a radice usque ad ramos. Sudant autem ſponte, prius quam inciduntur, ſtacten dictam, (myrrhae tenuiſſimae genus) cui nulla praefertur.“ Hanc collegiſſe videntur Phoenices. Myrrham Gadroſorum non cognoviſſe videtur Plinius, at indicam, ſcribens: Fallaciſſime autem adulteratur indica myrrha, quae ibi de quadam ſpina colligitur; et c. 8: Contermina Indis gens Arriana (Ariana) appellatur, cujus ſpina lacrymarum pretioſa myrrhae ſimilis, acceſſu propter aculeos anxio. De eadem vide Theophr. Hiſtor. IV, 5.

9. De Nardo loquitur idem XII, 12. „Frutex eſt, gravi et craſſa radice, ſed brevi ac nigra fragilique, quamvis pingui, ſitum redolente etc.“ Utebantur ea ad unguenta et alia. De myrrha et nardo in Gadroſia teſtantur etiam Strabo lib. XV. et Theophraſtus.

κλύζεσθαι· ὅσα ἐν κοίλοις χωρίοις ἐπεφύκει, ἔνθεν περ οὐχ ὑπενόστει τὸ ὕδωρ, καὶ ὅμως οὐ διαφθείρεσθαι τὸ δένδρον πρὸς τῆς θαλάσσης. Εἶναι δὲ τὰ δένδρα ταύτῃ πήχεων καὶ τριάκοντα. ἔστιν ἃ αὐτῶν τυχεῖν τε ἀνθοῦντα ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, καὶ τὸ ἄνθος εἶναι τῷ λευκῷ μάλιστα ἴῳ προσφερὲς, τὴν ὀδμὴν δὲ πολύ τε ὑπερφέρον· καὶ ἄλλον εἶναι καυλὸν ἐκ τῆς πεφυκότα ἀκάνθης, καὶ τούτῳ ἐπεῖναι ἰσχυρὰν τὴν ἄκανθαν, ὥς τε ἤδη τινῶν καὶ παριππευόντων ἐμπλακεῖσαν τῇ ἐσθῆτι κατασπάσαι ἀπὸ τοῦ ἵππου μᾶλλόν τι τὸν ἱππέα, ἢ αὐτὴν ἀποσχισθῆναι ἀπὸ τοῦ καυλοῦ. Καὶ τῶν λαγωῶν λέγεται ὅτι παραθεόντων ἔχονται ἐν ταῖς θριξὶν αἱ ἄκανθαι· καὶ οὕτω τοι ἁλίσκοιντο οἱ λαγωοὶ, καθάπερ ὑπὸ ἰξοῦ αἱ ὄρνιθες, ἢ τοῖς ἀγκίστροις οἱ ἰχθύες· σιδήρῳ δὲ ὅτι διακοπῆναι οὐ χαλεπὴ ἦν· καὶ ὀπὸν ὅτι ἀνίει πολὺν ὁ καυλὸς τῆς ἀκάνθης τεμνομένης, ἔτι πλείονα ἢ αἱ συκαῖ τοῦ ἦρος, καὶ δριμύτερον.

XXIII. Ἔνθεν δὲ διὰ τῆς Γαδρωσῶν χώρας ᾔει ὁδὸν χαλεπὴν, καὶ ἄπορον τῶν ἐπιτηδείων, τῶν τε ἄλλων, καὶ ὕδωρ πολλαχοῦ τῇ στρατιᾷ οὐκ ἦν· ἀλλὰ νύκτωρ ἠναγκάζοντο γῆν πολλὴν πορεύεσθαι, καὶ προσωτέρω ἀπὸ θαλάσσης, ἐπεὶ αὐτῷ γε ἐν σπουδῇ ἦν ἐλθεῖν τὰ

11. ὅσα ἐν κοίλοις] verte cum Facio: *quae vero in cavis locis, unde aqua non recedit, naſcerentur, ne eas quidem arbores ab ſalſedine maris corrumpi.*

12. πήχεων τριάκοντα] de altitudine intelligo, non de ambitu. De hac arbore loqui videtur Plinius XII, 8.

13. ὥστε ἤδη τινῶν καὶ] Utraque particula ἤδη καὶ multum auget ſententiam, non modo pedites illa ſpina retentos fuiſſe, ſed etiam equites ei concedere coactos. *Raph.* De acanthis iſtis apud alios nihil reperi.

C. XXIII.

Arg. Regio ſicca, quam tranſit Alexander. Tuguria piſcatorum ex conchis et ſpinis piſcium. Fames in itinere.

2. ἐπεὶ αὐτῷ γε] *quamquam ipſe quidem cupiebat, maritimam regionis partem obire.* Deinde ἀγορὰ hoc loco eſt *copia rerum venalium*, ad victum neceſſariarum. Sexcenta dantur in Xenophonte exempla. *Raph.*

παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς χώρας, καὶ λιμένας τε ἰδεῖν τοὺς ὄντας, καὶ ὅσα τε ἐν παρόδῳ γένοιτο τῷ ναυτικῷ παρασκευάσαι, ἢ φρέατα ὀρύξαντας, ἢ ἀγορᾶς που ἢ ὅρμου ἐπιμεληθέντας. Ἀλλὰ ἦν γὰρ ἔρημα παντάπασι τὰ πρὸς τῇ θαλάσσῃ τῆς Γαδρωσῶν γῆς. Ὁ δὲ Θόαντα τὸν Μανδροδώρου καταπέμπει ἐπὶ θάλασσαν ξὺν ὀλίγοις ἱππεῦσι, κατασκεψόμενον, εἴπου τις ὅρμος ὢν τυγχάνει ταύτῃ, ἢ ὕδωρ οὐ πόρρω ἀπὸ θαλάσσης, ἤ τι ἄλλο τῶν ἐπιτηδείων· καὶ οὗτος ἐπανελθὼν ἀπήγγειλεν ἁλιέας τινὰς καταλαβεῖν ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ ἐν καλύβαις πνιγηραῖς· πεποιῆσθαι δὲ τὰς καλύβας, ξυνθέντας τὰς κόγχας· στέγην δὲ εἶναι αὐταῖς τὰς ἀκάνθας τῶν ἰχθύων· καὶ τούτους τοὺς ἁλιέας ὕδατι ὀλίγῳ διαχρῆσθαι, χαλεπῶς διαμωμένους τὸν κάχληκα· καὶ οὐδὲ τούτῳ πάντῃ γλυκεῖ τῷ ὕδατι. Ὡς δὲ ἀφίκετο Ἀλέξανδρος ἐς χῶρόν τινα τῆς Γαδρωσίας, ἵνα ἀφθονώτερος ἦν σῖτος, διανέμει ἐς τὰ ὑποζύγια τὸν καταληφθέντα· καὶ τοῦτον σημηνάμενος τῇ ἑαυτοῦ σφραγῖδι, κατακομίζεσθαι κε-

Cap. XXIII.

δυνατὰ γένοιτο — priorem vocem, Optimo jubente, abjeci.
ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ — Sic legitur in editis omnibus, nec ulla varians ſcriptura ex Codd. notata eſt. Emendo igitur ex conjectura mea ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ, quomodo neceſſario legendum eſt. Saepiſſime autem praepoſitiones ἐπὶ et ἀπὸ a librariis commutata ſunt, ex. c. I, 11, 4. et in Thucydide IV, c. 102., ubi eſt ἐπὶ Θρᾴκης pro ἀπὸ Θρᾴκης, quod invenitur in codicibus.

ἁλιέας τινὰς] Pertinent iſti homines ad Ichthyophagos, quorum vitae rationem ipſe noſter deſcribit in Ind. 29, 9 ſeqq. Veſcuntur plerique ſolummodo piſcibus, iisque multi rudibus, et a refluxu in locis concavis relictis. Conficiunt ex piſcibus farinam, quod pecori, qui habent, pabulam. Aluntur etiam cancris, oſtreis et conchyliis. Ditiores balaenarum oſſibus tignorum loco utuntur, et ex latioribus januas conficiunt; plerique et pauperes ex piſcium ſpinis domos conſtruunt; et c. 30, 9. laterum oſſa, utpote majora in trabes aedium deligunt, minora in tabulas, ex maxillis januas faciunt. Multae enim balaenae ſunt centum cubitorum. Eosdem homines Curt. IX, 10, 8 - 10. deſcribit, maritimos eos Indos appellans, ubi vide, quae ab interprett. de iisdem congeſta, et Diod. XVII, 105. Plut. V. A. c. 66.

7 λεύει ὡς ἐπὶ θάλασσαν. Ἐν ᾧ δὲ ᾔει ὡς ἐπὶ τὸν σταθ-
μὸν, ἔνθεν περ ἐγγυτάτω ἦν ἡ θάλασσα, ἐν τούτῳ ὀλί-
γα φροντίσαντες οἱ στρατιῶται τῆς σφραγῖδος, αὐτοί τε
οἱ φύλακες τῷ σίτῳ ἐχρήσαντο, καὶ ὅσοι μάλιστα λιμῷ
8 ἐπιέζοντο καὶ τούτοις μετέδωκαν. Ἐς τοσόνδε πρὸς τοῦ
κακοῦ ἐνικῶντο, ὡς τὸν πρόδηλον καὶ παρόντα ἤδη ὄλε-
θρον, τοῦ ἀφανοῦς τε καὶ πρόσω ἔτι ὄντος ἐκ τοῦ βασιλέως
κινδύνου, ξὺν λογισμῷ ἔδοξε σφίσιν ἔμπροσθεν ποιή-
σασθαι· καὶ Ἀλέξανδρος καταμαθὼν τὴν ἀνάγκην,
9 συνέγνω τοῖς πράξασιν. Αὐτὸς δὲ ὅσα ἐκ τῆς χώρας
ἐπιδραμὼν ξυναγαγεῖν ἠδυνήθη εἰς ἐπισιτισμὸν τῇ στρα-
τιᾷ τῇ περιπλευσούσῃ ξὺν τῷ στόλῳ, ταῦτα κομίσοντα πέμ-
10 πει Κρηθέα τὸν Καλλατιανόν· καὶ τοῖς ἐγχωρίοις προσε-
τάχθη, ἐκ τῶν ἄνω τόπων σῖτόν τε ὅσον δυνατοὶ ἦσαν
κατακομίσαι ἀλέσαντας· καὶ τὰς βαλάνους τὰς τῶν Φοι-
11 νίκων καὶ πρόβατα ἐς ἀγορὰν τῷ στρατῷ· καὶ ἐς ἄλλον
αὖ τόπον Τήλεφον κατέπεμψε, τῶν ἑταίρων, σὺν σίτῳ
οὐ πολλῷ ἀληλεσμένῳ.

1 XXIV. Αὐτὸς δὲ προὐχώρει ὡς ἐπὶ τὰ βασίλεια
τῶν Γαδρωσῶν (ὁ δὲ χῶρος Πούρα ὀνομάζεται) ἵναπερ
ἀφίκετο ἐξ Ὤρων ὁρμηθεὶς, ἐν ἡμέραις ταῖς πάσαις
2 ἑξήκοντα. Καὶ λέγουσιν οἱ πολλοὶ τῶν ξυγγραψάντων
τὰ ἀμφ' Ἀλέξανδρον, οὐδὲ τὰ ξύμπαντα ὅσα ἐταλαι-
πώρησεν αὐτῷ κατὰ τὴν Ἀσίαν ἡ στρατιὰ, ξυμβληθῆναι
3 ἄξια εἶναι τοῖς τῇδε πονηθεῖσι πόνοις· οὐ μὴν ἀγνοήσαν-
τα Ἀλέξανδρον τῆς ὁδοῦ τὴν χαλεπότητα, ταύτῃ ἐλθεῖν
(τοῦτο μὲν μόνος Νέαρχος λέγει ὧδε) ἀλλὰ ἀκούσαντα
γὰρ, ὅτι οὔπω τις πρόσθεν διελθὼν ταύτῃ ξὺν στρατιᾷ

C. XXIV.

Arg. Pura, Gedroſiae regia. Semiramis et Cyrus in India. Periculoſum et difficile Alexandri per deſerta iter.

1. Certus Puris locus conſtitui nequit, ut jam Cellarium video notantem pag. 730., ubi tamen *Pura, ae* format, praeter conſuetudinem in his Indiae et vicinorum nominibus.

ἀπεσώθη, ὅτι μὴ Σεμίραμις [ἐξ Ἰνδῶν ἔφυγε]· καὶ
ταύτην δὲ ἔλεγον οἱ ἐπιχώριοι ξὺν εἴκοσι μόνοις τῆς στρα-
τιᾶς ἀποσωθῆναι. Κῦρον δὲ τὸν Καμβύσου, ξὺν ἑπτὰ
μόνοις καὶ τοῦτον. Ἐλθεῖν γὰρ δὴ καὶ Κῦρον ἐς τοὺς χώρους 4
τούτους ὡς ἐσβαλοῦντα ἐς τὴν Ἰνδῶν γῆν, φθάσαι δὲ, ὑπὸ
τῆς ἐρημίας τε καὶ ἀπορίας τῆς ὁδοῦ ταύτης, ἀπολέσαντα
τὴν πολλὴν τῆς στρατιᾶς· καὶ ταῦτα Ἀλεξάνδρῳ ἐξαγ-
γελλόμενα, ἔριν ἐμβαλεῖν πρὸς Κῦρον καὶ Σεμίραμιν.
Τούτων τε οὖν ἕνεκα, καὶ ἅμα ὡς τῷ ναυτικῷ ἐγγύθεν 5
ἐκπορίζεσθαι τὰ ἀναγκαῖα, λέγει Νέαρχος ταύτην
τραπῆναι Ἀλέξανδρον· τό, τε οὖν καῦμα ἐπιφλέγον, 6
καὶ τοῦ ὕδατος τὴν ἀπορίαν πολλὴν τῆς στρατιᾶς διαφθεῖ-
ραι, καὶ μάλιστα δὴ τὰ ὑποζύγια· ταῦτα μὲν δὴ πρὸς
τοῦ βάθους τε τῆς ψάμμου καὶ τῆς θέρμης, ὅτι κεκαυμένη
ἦν, τὰ πολλὰ δὲ καὶ δίψῃ ἀπόλλυσθαι· καὶ γὰρ καὶ 7
γηλόφοις ἐπιτυγχάνειν ὑψηλοῖς, ψάμμου βαθείας οὐ νε-
νησμένης, ἀλλ' οἵας δέχεσθαι, καθάπερ ἐς πηλὸν ἢ
ἔτι μᾶλλον ἐς χιόνα ἀπάτητον ἐπιβαίνοντας· καὶ ἅμα 8
ἐν ταῖς προσβάσεσί τε καὶ καταβαίνοντας τούς τε ἵππους

Cap. XXIV.

3. ἐξ Ἰνδῶν ἔφυγε — Has voces pro gloſſemate habeo, itaque uncis incluſi.

8. ἐν ταῖς προσβάσεσί τε καὶ καταβάσεσι — MSti omnes (etiam Ven. & Baſ. editt.) habent καταβαίνοντας. Neque poteſt ab Arriano videri aliena iſta quoque variatio in loquendo. Cujus quantum ſtudium auctori noſtro adfuerit, poteſt etiam exemplo eſſe VII, 6. ὅσοι αὐτῶν κατ' ἀξίωσιν καὶ κάλλει τοῦ σώματος ὑπερεφαίνοντο. *Gron.* Auctoritatem codicum ſequutus ſum. Mox etiam ex Opt. ſcripſi ἀβεβαίῳ pro οὐ βεβαίῳ.

4. De hac Cyri expeditione ſilent Herodotus et Xenophon. Strabo l. XV. p. 472. eundem locum ex Nearcho deſcribens cum Megaſthene merito de his Cyri et Semiramidis expeditionibus dubitat. Semiramidem enim, priusquam Indiam aggrederetur, mortuam, Cyrum autem prope acceſſiſſe, quum in Maſſagetas moveret.

6. πολλὴν τῆς στρατιᾶς] *magnam partem exercitus.*

7. Verte: *incidiſſe enim in altos colles, non profunda quidem arena accumulata, ſed tamen, quae poſſet retinere et morari tanquam per lutum aut potius nivem nondum calcatam ingredientes* ſc. ἀνθρώπους, non ſolum ὑποζύγια. *Gron.*

καὶ τοὺς ἡμιόνους, ἔτι μᾶλλον κακοπαθεῖν τῷ ἀνωμάλῳ
9 τῆς ὁδοῦ, καὶ ἅμα ἀβεβαίῳ· τῶν δὲ σταθμῶν τὰ μήκη
πιέσαι οὐχ ἥκιστα τὴν στρατιάν· ἀπορίᾳ γὰρ ὕδατος οὐ
ξύμμετρος οὖσα μᾶλλόν τι ἦγε πρὸς ἀνάγκην τὰς πορεί-
10 ας ποιεῖσθαι. Ὁπότε μὲν δὴ τῆς νυκτὸς ἐπελθόντες
τὴν ὁδὸν, ἥν τινα ἀνύσαι ἐχρῆν, ἕωθεν πρὸς ὕδωρ ἔλ-
11 θοιεν, οὐ πάντῃ ἐταλαιπωροῦντο· προχωρούσης δὲ τῆς ἡμέ-
ρας, ὑπὸ μήκους τῆς ὁδοῦ, εἰ ὁδοιποροῦντες ἔτι ἐγκατα-
ληφθεῖεν, ἐνταῦθα ἂν ἐταλαιπώρουν πρὸς τοῦ καύματός
τε καὶ ἅμα δίψει ἀπαύστῳ ἐχόμενοι.

1 XXV. Τῶν δὲ δὴ ὑποζυγίων πολὺς ὁ φθόρος καὶ
ἑκούσιος τῇ στρατιᾷ ἐγίγνετο· ξυνιόντες γὰρ, ὁπότε ἐπι-
λείποι σφᾶς τὰ σιτία, καὶ τῶν ἵππων τοὺς πολλοὺς ἀπο-
σφάζοντες, καὶ τῶν ἡμιόνων τὰ κρέα ἐσιτοῦντο, καὶ ἔλε-
γον δίψει ἀποθανεῖν αὐτοὺς ἢ ὑπὸ καμάτου ἐκλιπόντας·
2 καὶ ὁ τὴν ἀτρέκειαν τοῦ ἔργου ἐξελέγξων, ὑπό τε τοῦ πόνου
οὐδεὶς ἦν, καὶ ὅτι ξύμπαντες τὰ αὐτὰ ἡμάρτανον· καὶ
Ἀλέξανδρον μὲν οὐκ ἐλελήθει τὰ γιγνόμενα, ἴασιν δὲ τῶν
παρόντων ἑώρα, τὴν τῆς ἀγνοίας προσποίησιν μᾶλλόν
3 τι, ἢ τὴν ὡς γιγνωσκομένων ἐπιχώρησιν. Οὔκουν οὐδὲ
τοὺς νόσῳ κάμνοντας τῆς στρατιᾶς, οὐδὲ τοὺς διὰ κάματον
ὑπολειπομένους ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἄγειν ἔτι ἦν εὐμαρῶς, ἀπό-

11. ἐχόμενοι ex Opt. pro vulg. συνεχόμενοι.

C. XXV.

1. πολὺς ὁ φθόρος — ex Opt. pro πολλῶν ὁ —

2. ἐξελέγξων ὑπό τε τοῦ πόνου — Ita aut integre clareque habent MSti, aut ad hanc lectionem alludunt. *Gron.* Unde reſtitui. Vulgata erat: ἐξελέγχων ὑπό τε τοῦ παντός.

9. οὐ ξύμμετρος οὖσα] i. e. inopia aquae, quae non conveniebat iis, qui tantos calores et tantum iter ſuſtinerent.

ἦγε] *coëgit, impulit.*

C. XXV.

Arg. Varii militum interitus; Gadroſiae imbres; torrentis vehementia.

2. ἴασιν δὲ τῶν παρόντων etc.] Verte cum Vulcanio: *praeſentis rerum ſtatus remedium potius in ſimulatione ignorationis, quam facti abs ſe cogniti permiſſione conſiſtere judicabat.*

χρεία τε τῶν ὑποζυγίων, καὶ ὅτι τὰς ἁμάξας αὐτοὶ κα-
τέκοπτον, ἀπόρους οὔσας αὐτοῖς ὑπὸ βάθους τῆς ψάμμου
ἄγεσθαι· καὶ ὅτι ἐν τοῖς πρώτοις σταθμοῖς διὰ ταῦτα 4
ἐξηναγκάζοντο οὐ τὰς βραχυτάτας ἰέναι τῶν ὁδῶν, ἀλ-
λὰ τὰς εὐπορωτάτας τοῖς ζεύγεσι· καὶ οὕτως οἱ μὲν νόσῳ 5
κατὰ τὰς ὁδοὺς ὑπελείποντο, οἱ δὲ ὑπὸ καμάτου ἢ καύ-
ματος, ἢ τῷ δίψει οὐκ ἀντέχοντες· καὶ οὔτε οἱ ἄξοντες
ἦσαν, οὔτε οἱ μένοντας θεραπεύσοντες· σπουδῇ γὰρ πολλῇ 6
ἐγίγνετο ὁ στόλος, καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ παντὸς προθύμῳ,
τὸ καθ' ἑκάστους ξὺν ἀνάγκῃ ἠμελεῖτο· οἱ δὲ καὶ ὕπνῳ 7
κάτοχοι κατὰ τὰς ὁδοὺς γενόμενοι, οἷα δὴ νυκτὸς τὸ πο-
λὺ τῆς πορείας ποιούμενοι, ἔπειτα ἐξαναστάντες, οἷς μὲν
δύναμις ἔτι ἦν, κατὰ τὰ ἴχνη τῆς στρατιᾶς ἐφομαρτή-
σαντες, ὀλίγοι ἀπὸ πολλῶν ἐσώθησαν· οἱ πολλοὶ δὲ,
ὥσπερ ἐν πελάγει ἐκπεσόντες, τῇ ψάμμῳ ἀπώλοντο.
Ξυνηνέχθη δὲ τῇ στρατιᾷ καὶ ἄλλο πάθημα, ὃ δὴ οὐχ 8
ἥκιστα ἐπίεσεν αὐτούς τε καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια.
Ὕεται γὰρ ἡ Γαδρωσίων γῆ ὑπ' ἀνέμων τῶν ἐτησίων, 9
καθαπερουν καὶ ἡ Ἰνδῶν γῆ, οὐ τὰ πεδία τῶν Γαδρωσίων,
ἀλλὰ τὰ ὄρη, ἵναπερ προσφέρονταί τε αἱ νεφέλαι ὑπὸ
τοῦ πνεύματος, καὶ ἀναχέονται, οὐχ ὑπερβάλλουσαι τῶν
ὀρῶν τὰς κορυφάς. Ὡς δὲ ηὐλίσθη ἡ στρατιὰ πρὸς χει- 10
μάῤῥῳ ὀλίγου ὕδατος, αὐτοῦ δὴ ἕνεκα τοῦ ὕδατος, ἀμφὶ
δευτέραν φυλακὴν τῆς νυκτὸς, ἐμπλησθεὶς ὑπὸ τῶν ὄμ-
βρων ὁ χείμαῤῥος ὁ ταύτῃ ῥέων, ἀφανῶν τῇ στρατιᾷ γεγε-
νημένων τῶν ὄμβρων, τοσοῦτο ἐπῆλθε τῷ ὕδατι, ὡς γύ- 11

7. τῆς πορείας — ex Opt. pro vulgato τὰς πορείας. Mox in: ἐν τῇ ψάμμῳ primam vocem abjeci; cf. nota ad V, 17, 3.
11. In omnibus editis praeter Venetam, et Baſil. legitur τοσοῦτον ἐπῆλθε. Cui voci maſculinum τοσοῦτον jungerem, non inveni.

7. οἱ πολλοὶ δὲ, ὥσπερ etc.] Verte: *plurimi in arena, velut in pelago elapſi* (nempe e navibus; ita illi e corpore exercitus) *perierunt*, nempe arenis obruti, non ſecus ac fluari. Eadem comparatio l. III, 3, 7. *Gron.*

9. Eteſii ſc. venti a mari ſpirantes, (21, 1.) tempore aeſtivo. cf. V, 9, 7.

ναια καὶ παιδάρια τὰ πολλὰ τῶν ἑπομένων τῇ στρατιᾷ διαφθεῖραι, καὶ τὴν κατασκευὴν τὴν βασιλικὴν ξύμπασαν ἀφανίσαι, καὶ τῶν ὑποζυγίων ὅσα ἀπελείπετο· αὐτοὺς δὲ μόλις καὶ χαλεπῶς ξὺν τοῖς ὅπλοις, οὐδὲ τούτοις

12 πᾶσιν, ἀποσωθῆναι· οἱ πολλοὶ δὲ καὶ πίνοντες, ὁπότε ἐκ καύματός τε καὶ δίψους ὕδατι ἀθρόῳ ἐπιτύχοιεν, πρὸς

13 αὐτοῦ τοῦ ἀπαύστου ποτοῦ ἀπώλοντο. Καὶ τούτων ἕνεκα Ἀλέξανδρος τὰς στρατοπεδείας οὐ πρὸς τοῖς ὕδασιν αὐτοῖς τὸ πολὺ ἐποιεῖτο, ἀλλὰ ἀπέχων ὅσον εἴκοσι σταδίους μάλιστα, ὡς μὴ ἀθρόους ἐμπίπτοντας τῷ ὕδατι, αὐτούς

14 τε καὶ τὰ κτήνη ἀπόλλυσθαι· καὶ ἅμα τοὺς μάλιστα ἀκράτορας σφῶν ἐπεμβαίνοντας ἐς τὰς πηγὰς, ἢ τὰ ῥεύματα, διαφθείρειν καὶ τῇ ἄλλῃ στρατιᾷ τὸ ὕδωρ.

1 XXVI. Ἔνθεν δὴ ἔργον καλὸν, εἴπερ τι ἄλλο τῶν Ἀλεξάνδρου, οὐκ ἔδοξέ μοι ἀφανίσαι, ἢ ἐν τῇδε τῇ χώρᾳ πραχθὲν, ἢ ἔτι ἔμπροσθεν ἐν Παραπαμισάδαις, ὡς μετεξέτεροι ἀνέγραψαν· ἰέναι μὲν τὴν στρατιὰν διὰ ψάμμου τε καὶ τοῦ καύματος ἤδη ἐπιφλέγοντος, ὅτι πρὸς ὕδωρ ἐχρῆν ἐξανύσαι (τὸ δὲ ἦν πρόσθεν τῆς ὁδοῦ) καὶ αὐτόν τε Ἀλέξανδρον δίψει κατεχόμενον, μόλις μὲν καὶ χαλεπῶς, πεζὸν δὲ ὅμως ἡγεῖσθαι· ὥς τε καὶ τοὺς ἄλ-

Vel ſcribendum eſt *τοσούτῳ tam multa aqua*, vel neutrum τοσοῦτο, quod habent primae editiones et revocavi, quod vertendum, quaſi ſcripſiſſet ἐπὶ τοσοῦτο ἦλθε τῷ ὕδατι.

C. XXVI.

α. Recepi optimam Raphelii conjecturam ὥς τε καὶ τοὺς ἄλλους pro vulgato ὡς δὲ καὶ etc.

C. XXVI.

Arg. Alexandri continentia. Poſt multos tandem labores pervenit in Gadroſiae regiam.

1. *ἐν Παραπαμισάδαις*] inter quos pertinet Curtius VII, 5, 10. 11. Polyaen. IV, 3, 25. regionem prorſus reticuit.

β. *τοῦ καύματος ἤδη*] *aeſtu jam flagrante, quia ad aquam usque progrediendum erat.* Haec enim cauſa eſt, quare ad id usque diei iter fecerint, quo jam vapor ſolis cuncta accendebat. Illud ἤδη indicat, jam tunc *diei fervidiſſimum tempus coepiſſe*, ut Curtius ait III, 5, 1. *Raph.*

πεζὸν non eſt peditum agmen, ſed *peditem* ſc. *Alexandrum.*

ἄλλους ϛρατιώτας (οἷάπερ φιλεῖ ἐν τῷ τοιῷδε) κουφοτέρως φέρειν τοὺς πόνους, ἐν ἰσότητι τῆς ταλαιπωρήσεως· ἐν δὲ 3
τούτῳ τῶν ψιλῶν τινὰς, κατὰ ζήτησιν ὕδατος ἀποτραπέντας ἀπὸ τῆς ϛρατιᾶς, εὑρεῖν ὕδωρ συλλελεγμένον ἔν τινι χαράδρᾳ οὐ βαθείᾳ, ὀλίγην καὶ φαύλην πίδακα· καὶ τοῦτο οὐ χαλεπῶς συλλέξαντας σπουδῇ ἰέναι παρ'
Ἀλέξανδρον, ὡς μέγα δή τι ἀγαθὸν φέροντας· ὡς δὲ 4
ἐπέλαζον ἤδη, ἐμβαλόντας ἐς κράνος τὸ ὕδωρ προσενεγκεῖν τῷ βασιλεῖ. Τὸν δὲ λαβεῖν μὲν, καὶ ἐπαινέσαι τοὺς
κομίσαντας· λαβόντα δὲ, ἐν ὄψει πάντων ἐκχέαι· καὶ 5
ἐπὶ τῷδε τῷ ἔργῳ ἐς τοσόνδε ἐπιῤῥωσθῆναι τὴν ϛρατιὰν ξύμπασαν, ὥς τε εἰκάσαι ἄν τινα πότον γενέσθαι πᾶσιν ἐκεῖνο τὸ ὕδωρ τὸ πρὸς Ἀλεξάνδρου ἐκχυθέν. Τοῦτο 6
ἐγὼ, εἴπερ τι ἄλλο, τὸ ἔργον εἰς καρτερίαν τε καὶ ἅμα ϛρατηγίαν ἐπαινῶ Ἀλεξάνδρου. Ξυνηνέχθη δέ τι καὶ 7
τοιόνδε τῇ ϛρατιᾷ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ. Οἱ γὰρ ἡγεμόνες τῆς ὁδοῦ τελευτῶντες οὐκέτι μεμνῆσθαι ἔφασκον τὴν ὁδὸν, ἀλλ' ἀφανισθῆναι τὰ σημεῖα αὐτῆς πρὸς τοῦ ἀνέμου ἐπιπνεύσαντος· καὶ οὐ γὰρ εἶναι ἐν τῇ ψάμμῳ πολλῇ τε καὶ 8
ὁμοίᾳ πάντῃ νενημένῃ, ὅτῳ τεκμηριώσονται τὴν ὁδόν· οὔτ' οὖν δένδρα ξυνήθη παρ' αὐτὴν πεφυκότα, οὔτε τινὰ γήλοφον βέβαιον ἀνεϛηκότα, οὐδὲ πρὸς τὰ ἄϛρα ἐν νυκτὶ 9
ἢ μεθ' ἡμέραν πρὸς τὸν ἥλιον μεμελετῆσθαι σφίσι τὰς πορείας, καθάπερ τοῖς ναύταις πρὸς τῶν ἄρκτων· τὴν μὲν Φοίνιξι τὴν ὀλίγην· τὴν δὲ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις τὴν μείζονα. Ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρον συνιέντα, ὅτι ἐν ἀρι- 10
στερᾷ ἀποκλίναντα ἄγειν, ἀναλαβόντα ὀλίγους ἅμα οἱ
ἱππέας· ὡς δὲ καὶ τούτων οἱ ἵπποι ἐξέκαμνον ὑπὸ τοῦ 11

Quod ni animadvertatur, non ſatis intelligetur, quae ſit illa ἰσότης τῆς ταλαιπωρήσεως, quae in hoc conſiſtit, quod non equo vectus, ſed inſtar gregarii militis pedibus ingreſſus ſit. *Idem.*

7. τελευτῶντες] *tandem.* Mox δένδρα ξυνήθη — arbores, quae juxta vias eſſe ſolent. *Raph.*

10. συνιέντα ὅτι] vacat ὅτι per graeciſmum, cujus plura exempla collegit Gronov. ad II, 16, 8. ἐν ἀριστερᾷ pro ἐς ἀριστεράν.

καύματος, ἀπολιπεῖν καὶ τούτων τοὺς πολλούς· αὐτὸν δὲ
ξὺν πέντε τοῖς πᾶσιν ἀφιππάσασθαι, καὶ εὑρεῖν τὴν
12 θάλασσαν· διαμησάμενόν τε αὐτὸν ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ τὸν
κάχληκα, καὶ ἐπιτυχεῖν ὕδατι γλυκεῖ καὶ καθαρῷ,
καὶ οὕτω μετελθεῖν τὴν στρατιὰν πᾶσαν, καὶ ἐν ἑπτὰ ἡμέ-
ραις ἰέναι παρὰ τὴν θάλασσαν ὑδρευομένους ἐκ τῆς ἠιόνος.
13 Ἔνθεν δὲ (ἤδη γάρ τι γιγνώσκειν τὴν ὁδὸν τοὺς ἡγεμόνας)
ἐπὶ τῆς μεσογαίας ποιεῖσθαι τὸν στόλον.

1 XXVII. Ὡς δὲ ἀφίκετο ἐς τῶν Γαδρωσίων τὰ
βασίλεια, ἀναπαύει ἐνταῦθα τὴν στρατιάν· καὶ Ἀπολ-
λοφάνην μὲν παύει τῆς σατραπείας, ὅτι οὐδενὸς ἔγνω ἐπι-
μεληθέντα τῶν προεπηγγελμένων. Θόαντα δὲ σατρα-
πεύειν τῶν ταύτῃ ἔταξε· τούτου δὲ νόσῳ τελευτήσαντος,
2 Σιβύρτιος τὴν σατραπείαν ἐκδέχεται· ὁ αὐτὸς δὲ καὶ
Καρμανίας σατράπης ἦν, νεωστὶ ἐξ Ἀλεξάνδρου ταχθείς·
τότε δὲ τούτῳ μὲν Ἀραχωτῶν τε καὶ τῶν Γαδρωσίων ἄρ-
χειν ἐδόθη· Καρμανίαν δὲ ἔσχε Τληπόλεμος ὁ Πυθο-
3 φάνους. Ἤδη τε ἐπὶ Καρμανίας προυχώρει ὁ βασιλεύς,
καὶ ἀγγέλλεται αὐτῷ, Φίλιππον τὸν σατράπην τῆς Ἰν-
δῶν γῆς, ἐπιβουλευθέντα πρὸς τῶν μισθοφόρων, δόλῳ
4 ἀποθανεῖν· τοὺς δὲ ἀποκτείναντας, ὅτι οἱ σωματοφύ-
λακες τοῦ Φιλίππου οἱ Μακεδόνες, τοὺς μὲν ἐν αὐτῷ τῷ
5 ἔργῳ, τοὺς δὲ καὶ ὕστερον λαβόντες, ἀπέκτειναν. Ταῦ-
τα δὲ ὡς ἔγνω, ἐκπέμπει γράμματα ἐς Ἰνδοὺς παρὰ

12. ἐν ἑπτὰ ἡμέραις ex Opt. pro vulgato εἰς ἑπτὰ ἡμέρας.

C. XXVII.

Arg. Philippus Indiae Satrapa occiſus. Alexander in Carmaniam venit. Ejus ſeveritas in praefectos.

1. τῶν προεπηγγελμένων] inter quae fuiſſe videtur, ut exercitui cum commeatibus occurreret. In Ind. 23, 5. Arrianus ſui oblitus Apollophanem in praelio, quod Leonnatus cum Oritis committebat, cecidiſſe auctor eſt.

4. Hi ſomatophylaces videntur ſatellitium Philippi fuiſſe. Eudemus hoc ſolo loco occurrit. Erat Thracum ibi relictorum dux, teſte Curtio X, 1, 20. 21.

Εὔδημόν τε καὶ Ταξίλην, ἐπιμελεῖσθαι τῆς χώρας τῆς πρόσθεν ὑπὸ Φιλίππῳ τεταγμένης, ἐς τ' ἂν αὐτὸς σατράπην ἐκπέμψαι ἐπ' αὐτῆς. Ἤδη δ' ἐς Καρμανίαν 6
ἥκοντος Ἀλεξάνδρου, Κρατερὸς ἀφικνεῖται, τήν τε ἄλλην ςρατιὰν ἅμα οἱ ἄγων, καὶ τοὺς ἐλέφαντας, καὶ Ὀρδάνην τὸν ἀποςάντα καὶ νεωτερίσαντα συνειληφώς. Ἐνταῦ- 7
θα δὲ Στασάνωρ τε ὁ Ἀρείων καὶ ὁ Δράγγων σατράπης ἧκε· καὶ ξὺν αὐτοῖς Φαρισμάνης ὁ Φραταφέρνου τοῦ Παρθυαίων καὶ Ὑρκανίων σατράπου παῖς. Ἧκον δὲ καὶ οἱ 8
ςρατηγοὶ οἱ ὑπολειφθέντες ἅμα Παρμενίωνι ἐπὶ τῆς ςρατιᾶς τῆς ἐν Μηδίᾳ, Κλέανδρός τε καὶ Σιτάλκης, καὶ Ἡράκων, τὴν πολλὴν τῆς ςρατιᾶς καὶ οὗτοί γε ἄγοντες. Τοὺς μὲν δὴ ἀμφὶ Κλέανδρόν τε καὶ Σιτάλκην, πολλὰ 9
ἐπικαλούντων αὐτοῖς τῶν τε ἐγχωρίων καὶ τῆς ςρατιᾶς αὐτῆς, ὡς ἱερά τε πρὸς αὐτῶν σεσυλημένα, καὶ θήκας παλαιὰς κεκινημένας, καὶ ἄλλα ἄδικα ἔργα ἐς τοὺς ὑπηκόους τετολμημένα καὶ ἀτάσθαλα. Ταῦτα ὡς ἐξηγ- 10

Cap. XXVII.

5. τῆς χώρας τῆς πρόσθεν — Vox tertia typorum lapſu in Gronoviana exciderat, nunc reſtituta eſt.
6. Ὀρδάνην ex Opt. et aliis MSS. pro vulgato Ὀρδώνην.

6. Ὀρδάνην] Curt. IX, 10, 19. „a Cratero nuncius venit, Ozinem et Zariaspem, nobiles Perſas, defectionem molientes, oppreſſos a ſe, in vinculis eſſe." Paulo poſt X, 1, 9. eos interfectos tradit. Freinsh. ſub Zariaspe intelligit Baryaxen Medum, de quo noſter c. 29, 4.

9. ἀτάσθαλα] Plus hoc eſt quam *avare*, nempe *improbe*, *libidinoſe et furioſe*. *Raph.* Maleficia, ob quae occiſi, ſic deſcribit Curt. X, 1, 1 ſeqq.: „Quum omnia profana ſpoliaſſent, ne ſacris quidem abſtinuerunt, virginesque et principes feminarum ſtupra perpeſſae corporum ludibria deflebant. Inviſum Macedonum nomen avaritia eorum et libido barbaris fecerat. Inter omnes tamen eminebat Cleandri furor, qui nobilem virginem conſtupratam ſervo ſuo pellicem dederat. Regem deinde pronunciaſſe, ab accuſatoribus unum et id maximum crimen eſſe praeteritum, deſperationem ſalutis ſuae. Nunquam enim talia auſuros, qui ipſum ex India ſoſpitem aut optaſſent reverti, aut credidiſſent reverſurum. (Similia habet noſter VII, 4, 2 ſeqq.) Igitur hos vinctos, DC autem militum, ſaevitiae miniſtros, interfectos." Eosdem cum noſtro occiſos tra-

γέλθη, τοὺς μὲν ἀπέκτεινεν, ὡς καὶ τοῖς ἄλλοις δέος
εἶναι, ὅσοι σατράπαι ἢ ὕπαρχοι ἢ νομάρχαι ἀπολείποιν-
11 το, τὰ ἴσα ἐκείνοις πλημμελοῦντας πείσεσθαι. καὶ τοῦτο
εἴπερ τι ἄλλο, κατέσχεν ἐν κόσμῳ τὰ ἔθνη τὰ ἐξ Ἀλε-
ξάνδρου δορυάλωτα, ἢ ἑκόντα προσχωρήσαντα, τοσαῦτα
μὲν πλήθει ὄντα, τόσον δὲ ἀλλήλων ἀφεστηκότα, ὅτι οὐκ
ἐξῆν ὑπὸ τῇ Ἀλεξάνδρου βασιλείᾳ ἀδικεῖσθαι τοὺς ἀρχο-
12 μένους ὑπὸ τῶν ἀρχόντων. Ἡράκων δὲ τότε μὲν ἀφείθη
τῆς αἰτίας· ὀλίγον δὲ ὕστερον ἐξελεγχθεὶς πρὸς ἀνδρῶν
Σουσίων, σεσυληκέναι τὸ ἐν Σούσοις ἱερὸν, καὶ οὗτος ἔδωκε
13 δίκην. Οἱ δὲ ξὺν Στασάνορι καὶ Φραταφέρνῃ πλῆθός
τε ὑποζυγίων παρ' Ἀλέξανδρον ἄγοντες ἦλθον, καὶ κα-
μήλους πολλὰς, ὡς ἔμαθον, ὅτι τὴν ἐπὶ Γαδρωσίων ἄγει,
εἰκάσαντες, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐκεῖνα πείσεται αὐτῷ ἡ στρατιὰ,
14 ἃ ἤδη ἔπαθε. Καὶ οὖν καὶ ἐν καιρῷ μὲν οὗτοι ἀφίκοντο,
ἐν καιρῷ δὲ οἱ κάμηλοί τε καὶ τὰ ὑποζύγια· διένειμε
γὰρ ξύμπαντα Ἀλέξανδρος, τοῖς μὲν ἡγεμόσι κατ' ἄν-
δρα, τοῖς δὲ κατ' ἴλας τε καὶ ἑκατοστύας, τοῖς δὲ κατὰ
λόχους, ὅπως τὸ πλῆθος τῶν ὑποζυγίων τε καὶ καμήλων
αὐτῷ ξυνέβαινεν.

14. ἐν καιρῷ μὲν καὶ — ultimam voculam, Optimo jubente, abjeci.

dunt Iuſt. XII, 10. Diod. XVII, 106. et Plut. Vit. Alex. c. 68. Diod. hoc addit: ſeveritate regis cognita ſatraparum alios cum mercenariis a rege defeciſſe, alios cum pecunia aufugiſſe; quapropter regem literas ad omnes Aſiae ſatrapas miſiſſe, ut extemplo quicquid conducticii militis haberent, exauctorarent. Qui omnes, cum in Graeciam fugerent, inde bellum lamiacum originem traxit; eodem teſte c. 111.

10. ὕπαρχοι] Hos minores dignitate fuiſſe, quam ſatrapas, ſupra jam dixi. Nomarchae, ſunt minorum regionum quae νόμοι vocatae, praefecti, plerumque reguli, ab Alexandro in auctoritate ſua confirmati.

14. τοῖς δὲ] equitibus, τοῖς δὲ — peditibus.

XXVIII. Ἤδη δέ τινες καὶ τοιάδε ἀνέγραψαν, οὐ 1
πιστὰ ἐμοὶ λέγοντες, ὡς συζεύξας δύο ἁρμαμάξας, κα-
τακείμενος ξὺν τοῖς ἑταίροις καταυλούμενος, τὴν διὰ
Καρμανίας ἦγεν, ἡ στρατιὰ δὲ αὐτῷ ἐστεφανωμένη τέ καὶ
παίζουσα εἵπετο· προὔκειτο δὲ αὐτῇ σῖτά τε, καὶ ὅσα
ἄλλα ἐς τρυφὴν, παρὰ τὰς ὁδοὺς συγκεκομισμένα πρὸς
τῶν Καρμανίων. Καὶ ταῦτα πρὸς μίμησιν τῆς Διονύσου 2
Βακχείας ἀπεικάσθη Ἀλεξάνδρῳ, ὅτι καὶ ὑπὲρ ἐκείνου
λόγος ἐλέγετο, καταστρεψάμενον Ἰνδοὺς Διόνυσον, οὕτω
τὴν πολλὴν τῆς Ἀσίας ἐπελθεῖν· καὶ Θρίαμβόν τε
αὐτὸν ἐπικληθῆναι τὸν Διόνυσον, καὶ τὰς ἐπὶ ταῖς
νίκαις ταῖς ἐκ πολέμου πομπὰς ἐπὶ τῷ αὐτῷ τούτῳ,
θριάμβους. Ταῦτα δὲ οὔτε Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, οὔτε 3
Ἀριστόβουλος ὁ Ἀριστοβούλου ἀνέγραψαν, οὐδέ τις ἄλλος,
ὅντινα ἱκανὸν ἄν τις ποιήσαιτο τεκμηριῶσαι ὑπὲρ τῶν τοι-
ῶνδε· καί μοι ὡς οὐ πιστὰ ἀναγεγράφθαι ἐξήρκεσαν·
ἀλλ' ἐκεῖνα ἤδη Ἀριστοβούλῳ ἑπόμενος ξυγγράφω, θῦ- 4
σαι ἐν Καρμανίᾳ Ἀλέξανδρον χαριστήρια τῆς κατ' Ἰνδῶν
νίκης, καὶ ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς, ὅτι ἀπεσώθη ἐκ Γαδρωσίων,
καὶ ἀγῶνα διαθεῖναι μουσικόν τε καὶ γυμνικόν· κατα- 5
τάξαι δὲ καὶ Πευκέσταν ἐς τοὺς σωματοφύλακας, ἤδη
μὲν ἐγνωκότα σατράπην καταστῆσαι τῆς Περσίδος, ἐθέ-

Cap. XXVIII.

1. σῖτά τε ex Opt. et aliis pro σῖτός τε.
5. κατατάξαι ex Opt. pro καταλέξαι ut IV, 27, 3. III, 16, 19.

C. XXVIII.

Arg. An Alexander ſe Bacchi inſtar ibi geſſerit? Peuceſtae honor; cuſtodes corporis; Nearchi adventus. Promiſſio ſcripti de Indicis. Hephaeſtion ex Caramania juſſus praeter mare ducere in Perſiam.

1. ἁρμαμάξας] Non ἅρματα, *currus*, dicit, ſed ἁρμαμάξας, *carrucas*, *lecticas*, ut notaret luxum et mollitiem Alexandri. *Raph.*

2. Καὶ ταῦτα ſc. ὡς. *Raph.*

Θρίαμβον] Hoc Bacchi cognomen plerique mythographorum tacuere. Sed fuiſſe confirmat etiam Varro de L. L. 5, 7. Hunc redeundi modum pro vero venditant Diod. XVII, 106. Plut. Vit. Alex. 67. Curt. IX, 10, 23 — 28. apud quos vide, quae interprett. congeſſere.

λοντα δὲ πρὸ τῆς σατραπείας μηδὲ ταύτης τῆς τιμῆς καὶ
πίστεως ἀπείρατον εἶναι, ἐπὶ τῷ ἐν Μαλλοῖς ἔργῳ· εἶναι
6 δὲ αὐτῷ ἑπτὰ εἰς τότε σωματοφύλακας, Λεοννάτον Ἀν-
τέου, Ἡφαιστίωνα τὸν Ἀμύντορος, Λυσίμαχον Ἀγαθο-
κλέους, Ἀριστόνουν Πεισαίου· τούτους μὲν, Πελλαίους· Περ-
δίκκαν δὲ, Ὀρόντου, ἐκ τῆς Ὀρεστίδος· Πτολεμαῖον δὲ
τὸν Λάγου, καὶ Πείθονα Κρατεύα, Ἐορδαίους· ὄγδοον δὲ
προσγενέσθαι αὐτοῖς Πευκέσταν, τὸν Ἀλεξάνδρῳ ὑπερ-
7 ασπίσαντα. Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Νέαρχος περιπλεύσας
τὴν Ὠρῶν τε καὶ Γαδρωσίων γῆν, καὶ τῶν Ἰχθυοφάγων,
κατῆρεν ἐς τῆς Καρμανίας τὰ πρὸς θάλασσαν ᾠκισμένα·
8 ἔνθεν δὲ ἀνελθὼν σὺν ὀλίγοις, Ἀλεξάνδρῳ ἀπήγγειλε
τὰ ἀμφὶ τὸν περίπλουν τὸν γενόμενον αὐτῷ κατὰ τὴν
9 ἔξω θάλασσαν. Τοῦτον μὲν δὴ καταπέμπει αὖθις, ἐκ-
περιπλεύσοντα ἔς τ' ἐπὶ τὴν Σουσιανῶν τε γῆν, καὶ τοῦ
10 Τίγρητος ποταμοῦ τὰς ἐκβολάς· ὅπως δὲ ἐπλεύσθη
αὐτῷ τὰ ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν
Περσικὴν καὶ τὸ στόμα τοῦ Τίγρητος, ταῦτα ἰδίᾳ ἀνα-
γράψω, αὐτῷ Νεάρχῳ ἑπόμενος, ὡς καὶ τήνδε εἶναι

6. Praeter alios et hic locus de negligentia librariorum in nominibus propriis documento eſſe poteſt. Leonnatus, Somatophylax, (nam diſtinguendus eſt ab alio Antipatri filio) ſaepius occurrit in Expeditione et Hiſt. Indic. et ter addito nomine patris, omnibus tribus autem locis diverſo. Hoc loco vocatur Anteae filius, alio III, 5, 7. Onaſi fil. alio (Ind. 18, 3.) Euni fil. Photio in excerptis τῶν μετὰ Ἀλέξανδρον in principio vocatur ὁ Ἄντυς. Omnibus his locis MSS. nihil juvant, Curtius nusquam patris nomen addit, et quod verum fuerit nomen conſtitui nequit. Deinde Ariſtonus Piſaeae h. l. adſcribitur Pellaeis, in Ind. autem (18, 5.) vocatur ab omnibus ſcriptis Niſaei fil. et adnumeratur Eordaeis, ſicut utroque loco Ptolemaeus Lagi fil. Pithon ibidem non Eordaeus vocatur, ſed Alcomeneus. Miror etiam Peuceſtae patrem et patriam omiſſam, qui l. all. Alexandri fil. Miezeus vocatur. Habet Opt. τὸν Ἀλεξάνδρου ὑπερασπίσαντα. Voluit forte: τὸν Ἀλεξάνδρου (ſc. υἱὸν) τὸν Ἀλεξάνδρῳ ὑπερασπίσαντα.

6. *εἰς τότε*] Hanc locutionem atticam non eſſe docuit Gronovius ad I, 26, 6. Sed ſunt verba Ariſtobuli.

10. *ὡς καὶ τήνδε*] *ut etiam illa exſtet de Alexandro graeca Hiſtoria.* Haec ſc. perſequutio militiae Macedonicae eſt

ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου Ἑλληνικὴν ξυγγραφήν. Ταῦτα μὲν 11
δὴ ἐν ὑστέρῳ ἔσται τυχόν, εἴσοτε θυμός τέ με καὶ ὁ δαί-
μων ἄγῃ ταύτῃ. Ἀλέξανδρος δὲ Ἡφαιστίωνα μὲν σύν 12
τε τῇ πλείστῃ μοίρᾳ τῆς στρατιᾶς καὶ τοῖς ὑποζυγίοις,
καὶ τοὺς ἐλέφαντας ἅμα οἱ ἔχοντα, τὴν παρὰ θάλασσαν
ἀπὸ τῆς Καρμανίας ὡς ἐπὶ τὴν Περσίδα ἄγειν ἐκέλευσεν·
ὅτι χειμῶνος ὥρα γιγνομένου αὐτῷ τοῦ στόλου, τὰ πρὸς τῇ
θαλάσσῃ Περσίδος ἀλεεινά τε ἦν, καὶ τῶν ἐπιτηδείων
ἀφθόνως ἔχοντα.

XXIX. Αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς κουφοτάτοις τῶν πεζῶν, 1
καὶ ξὺν τοῖς ἑταίροις τῶν ἱππέων, καὶ μέρει τινὶ τῶν τα-
ξοτῶν, ᾔει τὴν ἐπὶ Πασαργάδας τῆς Περσίδος. Στασά-
νορα δὲ καταπέμπει ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τὴν ἑαυτοῦ. Ὡς δὲ 2
ἐπὶ τοῖς ὅροις ἦν τῆς Περσίδος, Φρασαόρτην μὲν οὐ κατέ-
λαβε σατραπεύοντα ἔτι (νόσῳ γὰρ τετελευτηκὼς ἐτύγ-
χανεν, ἐν Ἰνδοῖς ἔτι Ἀλεξάνδρου ὄντος) Ὀρξίνης δὲ ἐπε- 3
μέλετο τῆς Περσίδος, οὐ πρὸς Ἀλεξάνδρου κατασταθείς,
ἀλλ᾽ ὅτι οὐκ ἀπηξίωσεν αὑτὸν ἐν κόσμῳ Πέρσας διαφυ-
λάξαι Ἀλεξάνδρῳ, οὐκ ὄντος ἄλλου ἄρχοντος. Ἦλθε 4
δὲ ἐς Πασαργάδας καὶ Ἀτροπάτης ὁ Μηδίας σατράπης,
ἄγων Βαρυάξην ἄνδρα Μῆδον συνειλημμένον, ὅτι ὀρθὴν
τὴν κίδαριν περιθέμενος βασιλέα προσεῖπεν αὑτὸν Περ-
σῶν τε καὶ Μήδων· καὶ ξὺν τούτῳ τοὺς μετασχόντας αὐτῷ
τοῦ νεωτερισμοῦ τε καὶ τῆς ἀποστάσεως. Τούτους μὲν δὴ 6

[illegible]na ξυγγραφή, prout appellat quoque VII, 3. alteram ſtatuit Ἰνδικά. *Gron.*

C. XXIX.

Arg. Phraſaortae mors, Orxines, Perſa. Atropates cum Baryaxe, et aliis rebellibus. Cyri ſepulcrum.

1. τὴν ἀρχὴν τὴν ἑαυτοῦ] Arios et Drangas, c. 27, 7.

3. ἀπηξίωσεν] Cur Orxines dignum ſatrapatu ſe ipſe haberet, tradit Curt. X, 1, 22, 23. „Satrapes Orſines erat, nobilitate ac divitiis inter omnes Perſas eminens. Genus ducebat a Cyro, quondam rege Perſarum, opes et a majoribus traditas habebat, et ipſe longa imperii poſſeſſione cumulaverat."

ἀπέκτεινεν Ἀλέξανδρος· ἐλύπησε δὲ αὐτὸν ἡ παρανομία ἡ ἐς τὸν Κύρου τοῦ Καμβύσου τάφον, ὅτι διορωρυγμένον τε καὶ σεσυλημένον κατέλαβε τοῦ Κύρου τὸν τάφον, ὡς λέγει
6 Ἀριστόβουλος· εἶναι γὰρ ἐν Πασαργάδαις ἐν τῷ παραδείσῳ τῷ βασιλικῷ Κύρου ἐκείνου τάφον· καὶ περὶ αὐτὸν ἄλσος πεφυτεῦσθαι δένδρων παντοίων, καὶ ὕδατι εἶναι κατάῤῥυτον, καὶ πόαν βαθεῖαν πεφυκέναι ἐν τῷ λειμῶνι·
7 καὶ αὐτὸν δὲ τὸν τάφον τὰ κάτω λίθου τετραπόδου ἐς τετράγωνον σχῆμα πεποιῆσθαι· ἄνωθεν δὲ οἴκημα ἐπεῖναι λίθινον ἐστεγασμένον, θυρίδα ἔχον φέρουσαν ἔσω στενὴν, ὡς μόλις ἂν ἑνὶ ἀνδρὶ οὐ μεγάλῳ, πολλὰ κακοπαθοῦντι
8 παρελθεῖν· ἐν δὲ τῷ οἰκήματι πύελον χρυσῆν κεῖσθαι, ἵνα τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἔθαπτο, καὶ κλίνην παρὰ τῇ πυέλῳ· πόδας δὲ εἶναι τῇ κλίνῃ χρυσοῦς σφυρηλάτους, καὶ τάπητα ἐπιβλημάτων Βαβυλωνίων, καὶ καυνάκας

Cap. XXIX.

6. πεφυτεῦσθαι ex Opt. pro ἐμπεφυτεῦσθαι.

7. ἔσω στενὴν — Opt. habet ἐς στενὸν, quod recipere nolui. Vulgata etiam, ut monuit jam Gronovius, plane convenit verbis Strabonis: στενὴν τελέως ἔχοντα τὴν εἴσοδον.

8. ἔθαπτο ex Opt. pro vulg. ἐτέθαπτο. Mox pro ὑποστρώννυσθαι ex MStis omnibus, Veneta et Baſ. recepi ὑποστρώματα.

7. Quae Cyrus de ſepulcro in Cyropaedia praecepit, ea non ſunt Cyri, ſed Xenophontis philoſophi bona vota. Et ſi ipſe Cyrus talia praeceperit, ex noſtris adeo temporibus ſcimus, ne in talibus quidem regibus mortuis ab ſucceſſoribus obtemperari.

8. πύελον χρυσῆν] *Solium* arcula erat, aut loculus, ubi defunctorum corpora condebantur. Arrianus paulo poſt ἡ πύελος ἔκειτο, ἡ τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἔχουσα. Unde Heſychius τὴν πύελον exponit λάρνακα. Suidas vero θήκην interpretatur. *Blanc.* ex *Briſſon.* de regno Perſ. p. 152.

καὶ κλίνην παρὰ τῇ πυέλῳ] *et lectum apud ſolium*, et ita quidem, ut ſolium in medio lecto fuerit collocatum, uti mox dicitur. 9. *Raph.* ex *Gron.*

καὶ τάπητα etc.] Intelligendum: *tapetem, babylonico opere variegatum, et caunacas purpureas lecto pro culcita fuiſſe. Gron.*

καυνάκας] Heſychius: καυνάκαι, στρώματα ἢ ἐπιβόλαια ἑτερομαλλῆ. Recte addit ἑτερομαλλῆ, ut ſeparentur ab amphimallis, utrimque villos ha-

πορφυροῦς ὑποστρώματα· ἐπεῖναι δὲ καὶ κάνδυς, καὶ ἄλλους χιτῶνας τῆς Βαβυλωνίου ἐργασίας· καὶ ἀναξυρίδες 9
Μηδικαὶ καὶ στολαὶ ὑακινθινοβαφεῖς ὅτι ἔκειντο· αἱ δὲ πορφύρας, αἱ δὲ ἄλλης καὶ ἄλλης χρόας, καὶ στρεπτοὶ, καὶ ἀκινάκαι, καὶ ἐνώτια χρυσοῦ τε καὶ λίθων κολλητά· καὶ τράπεζα ἔκειτο. Ἐν μέσῳ δὲ τῆς κλίνης ἡ πύελος 10
ἔκειτο, ἡ τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἔχουσα· εἶναι δὲ ἐντὸς τοῦ περιβόλου, πρὸς τῇ ἀναβάσει τῇ ἐπὶ τὸν τάφον φερούσῃ, οἴκημα σμικρὸν τοῖς Μάγοις πεποιημένον, οἳ δὴ ἐφύλασσον τὸν Κύρου τάφον, ἔτι ἀπὸ Καμβύσου, τοῦ Κύρου, παῖς παρὰ πατρὸς ἐκδεχόμενοι τὴν φυλακήν. Καὶ τούτοις 11
πρόβατόν τε ἐς ἡμέραν ἐδίδοτο ἐκ βασιλέως, καὶ ἀλεύρου τε καὶ οἴνου τεταγμένα, καὶ ἵππος κατὰ μῆνα ἐς θυσίαν τῷ Κύρῳ. Ἐπεγέγραπτο δὲ ὁ τάφος Περσικοῖς γράμ- 12
μασι. Ἐδήλου δὲ Περσιστὶ τάδε, Ὦ ΑΝΘΡΩΠΕ, ἘΓΩ ΚΥΡΟΣ ΕἸΜΙ Ὁ ΚΑΜΒΥΣΟΥ, Ὁ ΤΗΝ ἈΡΧΗΝ ΠΕΡΣΑΙΣ ΚΑΤΑΣΤΗΣΑΜΕΝΟΣ, ΚΑΙ ΤΗΣ ἈΣΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣΑΣ. ΜΗ ΟΥΝ ΦΘΟΝΗΣΗΣ ΜΟΙ ΤΟΥ ΜΝΗΜΑΤΟΣ. Ἀλέξανδρος δὲ (ἐπιμελὲς γὰρ ἦν αὐτῷ, 13
ὁπότε ἕλοι Πέρσας, παριέναι ἐς τοῦ Κύρου τὸν τάφον) τὰ μὲν ἄλλα καταλαμβάνει ἐκπεφορημένα, πλὴν τῆς πυέλου καὶ τῆς κλίνης· οἱ δὲ καὶ τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἐλωβή- 14
σαντο, ἀφελόντες τὸ πῶμα τῆς πυέλου, καὶ τὸν νεκρὸν ἐξέβαλλον· αὐτὴν δὲ τὴν πύελον ἐπειρῶντο εὔογκον σφί-

9. [illegible] ὅτι ἔκειντο — priorem ob Opt. auctoritatem abjeci.
11. ἀλεύρου ex Opt. pro ἀλεύρων. Mox ex MS. ſcripſi ἐδήλου δὲ pro καὶ ἐδήλου.
14. ἐξέβαλλον — Opt. habet ἔξω ἔβαλλον, quod non recepi, quia minus graecum videtur. Idem mox habet τὰ ἔξω καὶ θλῶντες pro τὰ δὲ ξυνθλῶντες. Sed et hic vulgatam praeferendam eſſe, quisque videt.

bentibus. Palamedes apud Ariſtophanis interpretem: Καυνάκης ἐστὶ περσικὸν ἱμάτιον ἔχον ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους μαλλούς.

Blanc. ex *Briſſon.* pag. 252.

9. καὶ ἐνώτια etc.] *et inaures auro et gemmis ligatos*, ut vertit Blancardus.

σι ποιήσασθαι, καὶ ταύτῃ εὔφορον, τὰ μὲν παρακόπτοντες, τὰ δὲ ξυνθλῶντες αὐτῆς· ὡς δὲ οὐ προὐχώρει αὐτοῖς τοῦτο τὸ ἔργον, οὕτω δὴ ἐάσαντες τὴν πύελον
15 ἀπῆλθον. Καὶ λέγει Ἀριστόβουλος, αὐτὸς ταχθῆναι παρ' Ἀλεξάνδρου κοσμῆσαι ἐξ ὑπαρχῆς τῷ Κύρῳ τὸν τάφον· καὶ τοῦ μὲν σώματος ὅσα περ ἔτι σῶα ἦν, καταθεῖναι ἐς τὴν πύελον, καὶ τὸ πῶμα ἐπιθεῖναι· ὅσα
16 δὲ λελώβητο αὐτῆς, κατορθῶσαι· καὶ τὴν κλίνην ἐντεῖναι ταινίαις, καὶ τἄλλα ὅσα ἐς κόσμον ἔκειτο, κατ' ἀριθμόν τε καὶ τοῖς πάλαι ὅμοια ἀποθεῖναι, καὶ τὴν θυρίδα δὲ ἀφανίσαι, τὰ μὲν αὐτῆς λίθῳ ἐνοικοδομήσαντα, τὰ δὲ πηλῷ ἐμπλάσαντα· καὶ ἐπιβαλεῖν τῷ
17 πηλῷ τὸ σημεῖον τὸ βασιλικόν. Ἀλέξανδρος δὲ ξυλλαβὼν τοὺς Μάγους τοὺς φύλακας τοῦ τάφου ἐστρέβλωσεν, ὡς κατειπεῖν τοὺς δράσαντας· οἱ δὲ οὐδὲν οὔτε σφῶν οὔτε ἄλλου κατεῖπον, στρεβλούμενοι, οὐδὲ ἄλλῃ πῃ ξυνηλέγχοντο ξυνειδότες τῷ ἔργῳ· καὶ ἐπὶ τῷδε ἀφείθησαν ἐξ Ἀλεξάνδρου.

XXX. Ἔνθεν δὲ ἐς τὰ βασίλεια ᾔει τῶν Περσῶν, ἃ δὴ πρόσθεν κατέφλεξεν αὐτός, ὡς μοι λέλεκται, ὅτι

15. πρὸς Ἀλεξάνδρου — Opt. cum duobus aliis παρ' et tum deinde ἐξ ὑπαρχῆς, non ἐξ ἀπαρχῆς, quod ſane non notat de integro, ſed *ad exemplum ejus, quale ab principio fuerat. Gron.* Utrumque reſtitui.

16. καὶ τοῖς πάλαι — Copulam ex MSS. omnibus nunc adjeci.

17. De Cyri ſepulcro praeter noſtrum et Curtium vide Strabonem XV, p. 502. Plut. V. Al. c. 69. (quos contulit Briſſonius lib. I.) Freinsh. ad Curt. X, 1, 30. Euſtath. ad 1069. Dionyſ. Perieg., Iac. Periz. Vindic. Curt. p. 96–104. et St. Croix p. 145. et 290.; qui vir doctus omnia haec de epitaphio Cyri ab hiſtoricis Alexandri conficta cenſet ad ſermones Cyri Xenophontei moribundi. Quae conjectura eo, quod Herodotus de Cyri morte narrat, firmari videtur.

C. XXX.

Arg. Orxinae ſupplicium. Peuceſtas Perſarum ſatrapa.

1. ὥς μοι λέλεκται] cf. III, 18, 18 ſeqq.

οὐκ ἐπήνουν αὐτὸ ἔργον· ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπα-
νελθὼν ἐπήνει. Καὶ μὲν δὴ καὶ κατὰ Ὀρξίνου πολλοὶ 2
λόγοι ἐλέχθησαν πρὸς Περσῶν, ὃς ἦρξε Περσῶν, ἐπει-
δὴ Φρασαόρτης ἐτελεύτησε· καὶ ἐξηλέγχθη Ὀρξίνης
ἱερά τε ὅτι σεσύληκε, καὶ τάφους βασιλικούς, καὶ Περ-
σῶν πολλοὺς ὅτι οὐ ξὺν δίκῃ ἀπέκτεινε· τοῦτον μὲν δὴ οἷς
ἐτάχθη ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐκρέμασαν. Σατράπην δὲ 3
Πέρσαις ἔταξε Πευκέσταν τὸν σωματοφύλακα, πιστόν
τε οἱ ἐς τὰ μάλιστα τιθέμενος, τά τε ἄλλα, καὶ ἐπὶ
τῷ ἐν Μαλλοῖς ἔργῳ, ἵνα προεκινδύνευσέ τε καὶ συνεξέ-
σωσεν Ἀλέξανδρον, καὶ ἄλλως τῷ βαρβαρικῷ τρόπῳ
τῆς διαίτης οὐκ ἀξύμφορον· ἐδήλωσε δὲ ἐσθῆτά τε εὐ- 4
θὺς ὡς κατεστάθη σατραπεύειν Περσῶν, μόνος τῶν ἄλ-
λων Μακεδόνων μεταβαλὼν τὴν Μηδικήν, καὶ φωνὴν
τὴν Περσικὴν ἐκμαθών, καὶ τἆλλα ξύμπαντα ἐς τρό-
πον τὸν Περσικὸν κατασκευασάμενος. Ἐφ' οἷς Ἀλέ- 5
ξανδρός γε ἐπήνει αὐτόν, καὶ οἱ Πέρσαι ὡς τὰ παρὰ
σφίσι πρὸ τῶν πατρίων πρεσβεύοντι ἔχαιρον.

3. καὶ ἄλλως etc.] *qui praeterea etiam barbaricae rationi vitae non erat male accommodatus.* *Raph.*

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

I. Ὡς δὲ ἐς Πασαργάδας τε καὶ ἐς Περσέπολιν ἀφί- 1
κετο Ἀλέξανδρος, πόθος καταλαμβάνει αὐτὸν κατα-
πλεῦσαι κατὰ τὸν Εὐφράτην τε καὶ κατὰ τὸν Τίγρητα
ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν Περσικήν, καὶ τῶν τε ποταμῶν
ἰδεῖν τὰς ἐκβολὰς τὰς ἐς τὸν πόντον, καθάπερ τοῦ Ἰνδοῦ
καὶ τὴν ταύτῃ θάλασσαν. Οἱ δὲ καὶ τάδε ἀνέγραψαν, 2
ὅτι ἐπενόει Ἀλέξανδρος περιπλεῦσαι τήν τε Ἀραβίαν
τὴν πολλήν, καὶ τὴν Αἰθιόπων γῆν, καὶ τὴν Λιβύην τε
καὶ τοὺς Νομάδας ὑπὲρ τὸν Ἄτλαντα τὸ ὄρος, ὡς ἐπὶ
Γάδειρα ἔσω ἐς τὴν ἡμετέραν θάλασσαν, καὶ τὴν Λιβύην
τε καταστρεψάμενος καὶ Καρχηδόνα, οὕτω δὴ τῆς

NOTAE CRITICAE.

CAP. I. LIB. VII.

a. τῆς Ἀσίας πάσης — Si lectio ſana, Africam Arrianus Aſiae adnumeraret, duas tantum, non tres, ponens magnas orbis continentes; id quod eſſet contra auctoritatem omnium geographorum, et contradiceret ſibi ipſe. cf. III, 30, 16. Unde notavit Gronovius ad hunc locum: „Vox πάσης abeſt ab Opt. codice, quod mireris, ſolo; quae ſicut omitti poterat, ita ſi rite perpendas, dubites an non potius deleri debeat vox Ἀσίας. Non enim ſic Ἀσίας dominus futurus erat, ſed πάσης nempe οἰκουμένης. Et certe ſic in Indicis c. 3. ſatis ſpecioſe viri docti ſuſpectam fecerunt eandem vocem.“ Ego vocem ſuſpectam uncis incluſi, quam librarius ex ſeqq. adſcribendam crediderit.

ANIMADVERSIONES.

C. I.

Arg. Expeditiones, de quibus Alexander cogitabat. Gymnoſophiſtarum ſermones cum rege.

2. οἱ δὲ καὶ etc.] inter quos Curt. X, 1, 17 - 19., omnia ſcribens ad claſſem inſtruendam neceſſaria ex Libano et Cypro ad Thapſacum convehi juſſa; item Plut. V. Al. c. 68. Diod. XVIII, 4. Vide Freinsh. ad Curt.

τὴν πολλὴν] ἡ πολλὴ Ἀραβία oppoſita eſt μοίρᾳ τινὶ τῆς Ἀραβίας, ſicut I, 3, 2. opponuntur μοῖρα Σαυροματῶν et οἱ Σαυρομάται οἱ πολλοί. Parvam vero Arabiae partem jam ſubegerat Alexander, quum Tyrum oppugnaret.

τοὺς Νομάδας] intelligere videtur auctor Numidas, ut III, 30, 16.

Carthago tunc jam floruit. Iter vero ex ſinu arabico circa

3 [Ἀσίας] πάσης δικαίως ἂν βασιλέα καλεῖσθαι· τοὺς
γάρ τοι Περσῶν καὶ Μήδων βασιλέας, οὐδὲ τοῦ πολλοστοῦ
μέρους τῆς Ἀσίας ἐπάρχοντας, οὐ σὺν δίκῃ καλεῖν σφᾶς
4 μεγάλους βασιλέας. Ἔνθεν δὲ οἱ μὲν λέγουσιν, ὅτι ἐς τὸν
πόντον τὸν Εὔξεινον ἐσπλεῖν ἐπενόει ἐς Σκύθας τε καὶ τὴν
Μαιῶτιν λίμνην· οἱ δέ, ὅτι ἐς Σικελίαν τε καὶ ἄκραν
Ἰαπυγίαν· ἤδη γὰρ καὶ ὑποκινεῖν αὐτὸν τὸ Ῥωμαίων
5 ὄνομα προχωροῦν ἐπὶ μέγα. Ἐγὼ δέ, ὁποῖα μὲν ἦν
Ἀλεξάνδρου τὰ ἐνθυμήματα, οὔτε ἔχω ἀτρεκῶς ξυμβα-
6 λεῖν, οὔτε μέλει ἔμοιγε εἰκάζειν· ἐκεῖνο δὲ καὶ αὐτὸς ἂν
μοὶ δοκῶ ἰσχυρίσασθαι, οὔτε μικρόν τι καὶ φαῦλον ἐπι-
νοεῖν Ἀλέξανδρον, οὔτε μεῖναι ἂν ἀτρεμοῦντα ἐπ᾽ οὐδενὶ τῶν
ἤδη ἐκτημένων, οὐδὲ εἰ τὴν Εὐρώπην τῇ Ἀσίᾳ προσέθη-
κεν, οὐδ᾽ εἰ τὰς Βρεττανῶν νήσους τῇ Εὐρώπῃ, ἀλλὰ ἔτι
ἂν ἐπέκεινα ζητεῖν τι τῶν ἠγνοημένων, εἰ καὶ μὴ ἄλλῳ
7 τῳ, ἀλλὰ αὐτόν γε αὑτῷ ἐρίζοντα. Καὶ ἐπὶ τῷδε
ἐπαινῶ τοὺς σοφιστὰς τῶν Ἰνδῶν, ὧν λέγουσιν ἔστιν οὓς κα-
ταληφθέντας ὑπ᾽ Ἀλεξάνδρου ὑπαιθρίους ἐν λειμῶνι, ἵνα
περ αὐτοῖς διατριβαὶ ἦσαν, ἄλλο μὲν οὐδὲν ποιῆσαι πρὸς
τὴν ὄψιν αὐτοῦ τε καὶ τῆς στρατιᾶς, κρούειν δὲ τοῖς ποσὶ
8 τὴν γῆν, ἐφ᾽ ἧς βεβηκότες ἦσαν. Ὡς δὲ ἤρετο Ἀλέξαν-
δρος δι᾽ ἑρμηνέων, ὅτινος αὐτοῖς τὸ ἔργον· τοὺς δὲ ἀπο-

Africam in mare mediterraneum jam ſub Necho a Phoenicibus factum erat, ſed neglectum poſtea. De hoc vide Herodotum, eundemque de alio aliorum incepto ac non perfecto itinere e mari mediterraneo in ſinum arabicum. Cogitatio vero hujus itineris et expeditionis, Alexandri audacia et rerum geographicarum iſtis temporibus ignorantia non eſt indigna.

τῆς πάσης] *univerſae terrae cultae*, quantam tunc novere, praeter Europam, de qua ſect. quarta.

3. μεγάλους βασιλέας] i. e. βασιλέας τῆς πάσης. Etiam noſtris adhuc temporibus mos eſt regum orientis, ut ſe dominos omnium terrarum nominent. De magnitudine Aſiae vide V, 5, 6.

4. τὸ Ῥωμαίων ὄνομα] cf. Liv. IX, 17 - 19.

7. διατριβή] nomen proprium de locis, ubi philoſophi verſari ſolent. Sermo eſt de Gymnoſophiſtis, de quibus vide not. ad VI, 7, 6.

8. ὅτινος ſc. ἕνεκα χρήματος.

κρίνασθαι ὧδε, Ὦ βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, ἄνθρωπος μὲν
ἕκαστος τοσόνδε τῆς γῆς κατέχει, ὅσον περ τοῦτό ἐστιν ἐφ'
ὅτῳ βεβήκαμεν· σὺ δὲ ἄνθρωπος ὢν, παραπλήσιος 9
τοῖς ἄλλοις, πλήν γε δὴ ὅτι πολυπράγμων καὶ ἀτά-
σθαλος, ἀπὸ τῆς οἰκείας τοσαύτην γῆν ἐπεξέρχῃ, πράγ-
ματα ἔχων τε καὶ παρέχων ἄλλοις. Καὶ οὖν καὶ ὀλίγον
ὕστερον ἀποθανὼν, τοσοῦτον καθέξεις τῆς γῆς, ὅσον ἐξαρ-
κεῖ ἐντεθάφθαι τῷ σώματι.

II. Κἀνταῦθα ἐπῄνεσε μὲν Ἀλέξανδρος τούς τε 1
λόγους αὐτοὺς, καὶ τοὺς εἰπόντας, ἔπρασσε δὲ ὅμως ἄλλα
καὶ τἀναντία οἷς ἐπῄνεσεν. Ἐπεὶ καὶ Διογένην τὸν ἐκ 2
Σινώπης θαυμάσαι λέγεται ἐν ἰσθμῷ, ἐντυχὼν τῷ Διο-
γένει κατακειμένῳ ἐν ἡλίῳ, ἐπιστὰς ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς,
καὶ τοῖς πεζεταίροις, καὶ ἐρόμενος, εἴ του δέοιτο· ὁ δὲ
Διογένης ἄλλου μὲν ἔφη δεῖσθαι οὐδενὸς, ἀπὸ τοῦ ἡλίου δὲ
ἀπελθεῖν ἐκέλευσεν αὐτόν τε καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. Οὕτω 3
τοι οὐ πάντῃ ἔξω ἦν τοῦ ἐπινοεῖν τὰ κρείττω Ἀλέξανδρος,
ἀλλ' ἐκ δόξης γὰρ δεινῶς ἐκρατεῖτο· ἐπεὶ καὶ ἐς Τάξι- 4
λα αὐτῷ ἀφικομένῳ, καὶ ἰδόντι τῶν σοφιστῶν Ἰνδῶν τοὺς
γυμνοὺς, πόθος ἐγένετο ξυνεῖναί τινα οἱ τῶν ἀνδρῶν τού-
των, ὅτι τὴν καρτερίαν αὐτῶν ἐθαύμασε· καὶ ὁ μὲν 5
πρεσβύτατος τῶν σοφιστῶν, οὗτινος ὁμιληταὶ οἱ ἄλλοι ἦσαν,
Δάνδαμις ὄνομα, οὔτε αὐτὸς ἔφη παρ' Ἀλέξανδρον ἥξειν,

Cap. II.

2. ἐντυχὼν αὐτῷ — ex Opt. ſcripſi τῷ Διογένει.

C. II.

Arg. Diogenis cum Alexandro colloquium. Dandamis Gymnoſophiſtarum primarius. Calani deſertio ſociorum.

2. ἐν ἰσθμῷ] quum dux ſupremus Graecorum factus eſſet. De hoc cum Diogene ſermone vide Freinsheim. Suppl. in Curt. I, 11, 11. cum locis in margine laudatis, quibus adde Cic. Quaeſt. Tuſc. V, 32. et praecipue Plut. de fort. Alex. Or. II. p. 331. Fertur Alexander reſpondiſſe: εἰ μὴ Ἀλέξανδρος ἤμην, Διογένης ἂν ἤμην, i. e. (interprete Plutarcho, qui multa de hoc reſponſo diſſerit) ἠσχολέμην ἂν περὶ λόγους, εἰ μὴ δι' ἔργων ἐφιλοσόφουν.

οὔτε τοὺς ἄλλους εἴα· ἀποκρίνασθαι γὰρ λέγεται, ὡς Διὸς
υἱὸς καὶ αὐτὸς εἴη, εἴπερ οὖν καὶ Ἀλέξανδρος· καὶ
6 ὅτι οὔτε δέοιτό του τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου· (ἔχειν γάρ οἱ
εὖ τὰ παρόντα) καὶ ἅμα ὁρᾶν τοὺς ξὺν αὐτῷ πλανωμένους τοσαύτην γῆν καὶ θάλασσαν ἐπ' ἀγαθῷ οὐδενὶ,
7 μήτε πέρας τι αὐτοῖς γινόμενον τῶν πολλῶν πλανῶν· οὔτ'
οὖν ποθεῖν τι αὐτὸς ὅτου κύριος ἦν Ἀλέξανδρος δοῦναι· οὔτ'
8 αὖ δεδιέναι, ὅτου κρατοίη ἐκεῖνος ἐς τὸ εἴργεσθαι· ζῶντι
μὲν γάρ οἱ τὴν Ἰνδῶν γῆν ἐξαρκεῖν, φέρουσαν τὰ ὡραῖα·
ἀποθανόντα δὲ, ἀπαλλαγήσεσθαι οὐκ ἐπιεικοῦς ξυνοίκου
9 τοῦ σώματος· οὔκουν οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἐπιχειρῆσαι βιάσασθαι, γνόντα ἐλεύθερον ὄντα τὸν ἄνδρα· ἀλλὰ Κάλανον γὰρ ἀναπεισθῆναι τῶν ταύτῃ σοφιστῶν, ὅντινα μάλιστα δὴ αὐτοῦ ἀκράτορα Μεγασθένης ἀνέγραψεν· αὐτούς τε τοὺς σοφιστὰς λέγειν κακίζοντας τὸν Κάλανον, ὅτι ἀπολιπὼν τὴν παρὰ σφίσιν εὐδαιμονίαν, ὁ δὲ δεσπότην ἄλλον ἢ τὸν θεὸν ἐθεράπευε.

III. Ταῦτα ἐγὼ ἀνέγραψα, ὅτι καὶ ὑπὲρ Καλάνου ἐχρῆν εἰπεῖν ἐν τῇ περὶ Ἀλεξάνδρου ξυγγραφῇ· μάλα-

5. ὡς Διὸς υἱὸς] Dicere videtur, non magis Alexandrum, quam ſe, originem a deo ſupremo deducere poſſe. Hodie adhuc Bramanes a Brama ſe oriundos ferunt.

του τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου] *ullius earum rerum, quae ab Alexandro* proficiſci queant. Ita mox ipſe vim horum verborum explanat, 7. ὅτου κύριος ἦν Ἀλέξανδρος δοῦναι. *Raph.*

7. οὔτ' αὖ δεδιέναι] *neque contra* quidquam *timere, cujus ille*, Alexander, *poteſtatem habeat impediendi.* Hoc eſt, de iis rebus ſe non metuere, quae ſibi ab Alexandro poſſint eripi. Vel vitam ipſam ſi amitteret, tantum abeſſe, ut propterea ſe miſerum putet fore, ut multo tunc ſibi melius futurum ſperet, liberato a moleſtiſſimo corporis contubernio. Conveniunt haec ſtoicae doctrinae. Cf. Epictetus in diſſert. lib. I. c. 25. pag. 96. p. 181. p. 411. et p. 414. *Raph.*

9. Κάλανον] Nomen ejus erat Sphines, quia vero indice loquens, voce Cale, quae *ſalve* notat, eos ſalutaret, qui eum convenère, *Calanus* a Graecis vocatus eſt. Plut. Vit. Alex. c. 65.

C. III.

Arg. Calani moriendi propoſitum et voluntas. Vivi ejus crematio.

κισθῆναι γάρ τι τῷ σώματι τὸν Κάλανον ἐν τῇ Περσίδι
γῇ, οὔπω πρόσθεν νοσήσαντα· οὔκουν οὐδὲ δίαιταν διαιτᾶ- 2
σθαι θέλειν ἀῤῥώστου ἀνδρὸς, ἀλλὰ εἰπεῖν γὰρ πρὸς
Ἀλέξανδρον, καλῶς αὐτῷ ἔχειν ἐν τῷ τοιῷδε καταστρέ-
ψαι, πρίν τινος ἐς πεῖραν ἐλθεῖν παθήματος, ὅ, τι περ
ἐξαναγκάσῃ αὐτὸν μεταβάλλειν τὴν πρόσθεν δίαιταν·
καὶ Ἀλέξανδρον ἀντειπεῖν μὲν αὐτῷ ἐπιπολύ· ὡς δὲ οὐχ 3
ἡττησόμενον ἑώρα, ἀλλὰ ἄλλως ἂν ἀπαλλαγέντα, εἰ
μή τις ταύτῃ ὑπεικάθοι· οὕτω δὴ ὅπη ἀπήγγελεν αὐτὸς,
κελεῦσαι νησθῆναι αὐτῷ πυρὰν, καὶ ταύτης ἐπιμελη-
θῆναι Πτολεμαῖον τὸν Λάγου τον σωματοφύλακα. Οἱ 4
δὲ καὶ πομπήν τινα προπομπεῦσαι αὐτοῦ λέγουσιν ἵππους
τε καὶ ἄνδρας, τοὺς μὲν ὡπλισμένους, τοὺς δὲ θυμιάματα
παντοῖα τῇ πυρᾷ ἐπιφέροντας· οἱ δὲ καὶ ἐκπώματα
χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, καὶ ἐσθῆτα βασιλικὴν λέγουσιν ὅτι
ἔφερον· αὐτῷ δὲ παρασκευασθῆναι μὲν ἵππον, ὅτι βα- 5
δίσαι ἀδυνάτως εἶχεν ὑπὸ τῆς νόσου· οὐ μὴν δυνηθῆναί γε
οὐδὲ τοῦ ἵππου ἐπιβῆναι, ἀλλὰ ἐπὶ κλίνης γὰρ κομισθῆ-
ναι φερόμενον, ἐστεφανωμένον τε τῷ Ἰνδῶν νόμῳ, καὶ
ᾄδοντα τῇ Ἰνδῶν γλώσσῃ. Οἱ δὲ Ἰνδοὶ λέγουσιν, ὅτι
ὕμνοι θεῶν ἦσαν, καὶ αὐτῶν οἱ ἔπαινοι. Καὶ τὸν μὲν 6
ἵππον τοῦτον ὅτου ἐπιβήσεσθαι ἔμελλε (βασιλικὸν ὄντα
τῶν Νυσαίων) πρὶν ἀναβῆναι ἐπὶ τὴν πυρὰν, Λυσιμάχῳ

Cap. III.

5. καὶ αὐτῶν οἱ ἔπαινοι — ex Opt. pro καὶ αὐτοὶ etc.
6. Νυσαίων — ſic ſcripſi pro vulgato Νησαίων, ſuadente Gronovio ex Cod. Opt. ad VII, 13, 2.

5. καὶ αὐτῶν οἱ ἔπαινοι] vel ut, praeter deos, Indorum omnium, vel modo ſapientium Indorum laudes intelligas. Et videntur iſti Indorum προπεμπτήριοι ὕμνοι continuiſſe mortuorum decora. Vide in Ind. c. 10, 1. *Gron.* Ubi Arrianus: non concedere, ait, Indos monumenta mortuis; virtutes enim virorum ad perpetuandam poſt mortem memoriam ſufficere exiſtimant, *et carmina atque odas, quibus eorum virtutes decantant.*

6. τῶν Νυσαίων] Herodot. VII, 40.: „Niſaei equi dicuntur ab ingente medicae regionis campo, cui nomen Niſaei, qui grandes alit equos. *Blanc.* p. 468.

χαρίσασθαι, τῶν τινι θεραπευόντων αὐτὸν ἐπὶ σοφίᾳ·
τῶν δὲ δὴ ἐκπωμάτων ἢ στρωμάτων ὅσα ἐμβληθῆναι ἐς
τὴν πυρὰν κόσμον αὐτῷ τετάχει Ἀλέξανδρος, ἄλλα
7 ἄλλοις δοῦναι τῶν ἀμφ' αὐτόν. Οὕτω δὴ ἐπιβάντα τῇ
πυρᾷ, κατακλιθῆναι μὲν ἐν κόσμῳ, ὁρᾶσθαι δὲ πρὸς
τῆς στρατιᾶς ξυμπάσης. Ἀλεξάνδρῳ δὲ οὐκ ἐπιεικὲς
φανῆναι τὸ θέαμα, ἐπὶ φίλῳ ἀνδρὶ γιγνόμενον·
ἀλλὰ τοῖς γὰρ ἄλλοις θαῦμα παρασχέσθαι, οὐδέν τι
8 παρακινήσαντα ἐν τῷ πυρὶ τοῦ σώματος. Ὡς δὲ τὸ
πῦρ ἐς τὴν πυρὰν ἐνέβαλον οἷς προστεταγμένον ἦν, τάς
τε σάλπιγγας φθέγξασθαι λέγει Νέαρχος (οὕτως ἐξ
Ἀλεξάνδρου προστεταγμένον) καὶ τὴν στρατιὰν ἐπαλα-
λάξαι πᾶσαν, ὁποῖόν τι καὶ ἐς τὰς μάχας ἰοῦσα ἐπη-
λάλαζε· καὶ τοὺς ἐλέφαντας συνεπηχῆσαι τὸ ὀξὺ καὶ
9 πολεμικόν, τιμῶντας Κάλανον. Ταῦτα καὶ τοιαῦτα ὑπὲρ
Καλάνου τοῦ Ἰνδοῦ ἱκανοὶ ἀναγεγράφασιν, οὐκ ἀχρεῖα
πάντα ἐς ἀνθρώπους, ὅτῳ γνῶναι ἐπιμελές, ὅτι ὡς καρ-
τερόν τέ ἐστι καὶ ἀνίκητον γνώμη ἀνθρωπίνη, ὅ, τι περ
ἐθέλοι ἐξεργάσασθαι.

1 IV. Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος Ἀτροπάτην μὲν ἐπὶ
τὴν αὐτοῦ σατραπείαν ἐκπέμπει, παρελθὼν ἐς Σοῦσα·
Ἀβουλίτην δὲ καὶ τὸν τούτου παῖδα Ὀξάθρην, ὅτι κακῶς
2 ἐπεμελεῖτο τῶν Σουσίων, συλλαβὼν ἀπέκτεινε. Πολλὰ μὲν

8. ἐξ Ἀλεξάνδρου — ex Opt. et alio pro ὑπ' Ἀλεξ.

τῶν τινι θεραπευόντων] *uni ex iis, qui eum propter ſapientiam colebant. Facius.*

9. Ἱκανοὶ h. l. fide digni. ἀνίκητον ſc. χρῆμα. — ὡς καρτερὸν pro ſuperlativo, cui plerumque praeficitur ὡς, ut ὡς πλεῖστα, ὡς λαμπρότατα I, 3, 9. II, 2, 1. Nota eſt ſimillima mors Peregrini et Zarmanochagae, alius Indi, ſub Auguſto.

οὐκ ἀχρεῖα πάντα] *non inutilia omnia*; quaedam enim utique ſunt inutilia, ut ipſa illa immanitas ſpontanei ſupplicii; utiliſſimum tamen ex eo perſpicere, quantum valeat animus humanus, cum ſe obfirmavit. *Raph.*

C. IV.

Arg. Abulitae et aliorum praefectorum in provinciis violentia. Alexandri propenſio ad ſupplicia. Ejus et ducum nuptiae.

1. Ἀτροπάτην] Mediae Satrapam, VI, 29, 4.

δὴ πεπλημμέλητο ἐκ τῶν κατεχόντων τὰς χώρας, ὅσαι
δορύκτηται πρὸς Ἀλεξάνδρου ἐγένοντο, ἔς τε τὰ ἱερὰ καὶ
τάφους, καὶ αὐτοὺς τοὺς ὑπηκόους, ὅτι χρόνιος ὁ εἰς Ἰνδοὺς 3
στόλος ἐγεγένητο τῷ βασιλεῖ, καὶ οὐ πιστὸν ἐφαίνετο,
ἀπονοστῆσαι αὐτὸν ἐκ τοσῶνδε ἐθνῶν, καὶ τοσῶνδε ἐλε-
φάντων, ὑπὲρ τὸν Ἰνδόν τε καὶ Ὑδάσπην, καὶ τὸν Ἀκε-
σίνην καὶ Ὕφασιν, φθειρόμενον. Καὶ αἱ ἐν Γαδρωσίοις 4
δὲ αὐτῷ ξυμφοραὶ ξυνενεχθεῖσαι ἔτι μᾶλλον ἐπῆραν τοὺς
ἐν ταύτῃ σατραπεύοντας, καταφρονῆσαι αὐτοῦ τῆς οἴκοι
ἀπονοστήσεως. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρο 5
ὀξύτερος λέγεται γενέσθαι ἐν τῷ τότε ἐς τὸ πιστεῦσαί τε
τοῖς ἐπικαλουμένοις, ὡς πιθανοῖς δὴ ἐν παντὶ οὖσι· καὶ
ἐπὶ τὸ τιμωρήσασθαι μεγάλως τοὺς καὶ ἐπὶ μικροῖς ἐξε-
λεγχθέντας, ὅτι καὶ τὰ μεγάλα ἂν ἐδόκουν αὐτῷ τῇ
αὐτῇ γνώμῃ ἐξεργάσασθαι. Ὁ δὲ καὶ γάμους ἐποίη- 6
σεν ἐν Σούσοις ἑαυτοῦ τε καὶ τῶν ἑταίρων· αὐτὸς μὲν τῶν
Δαρείου θυγατέρων τὴν πρεσβυτάτην Βαρσίνην ἠγάγετο·

Cap. IV.

1. *ἀπονοστήσειν.* Ex Opt. recepi ἀπονοστῆσαι, quod Gronovius praefert „ſive id futuri ſignificatione accipias, ut fieri ſolet, ſive praeteriti, ut ſenſus ſit, eos non crediɗiſſe, licet ſubigeret ea omnia, ex India redire unquam retro, et tot fluvios ſoſpitem trajicere potuiſſe.“ Mox voces Ὕφασιν φθειρόμενον natae mihi videntur ex nomine Ὑδραώτην. Hyphaſin enim transgreſſus non erat Alexander, quod pluribus locis noſter confirmat, etiam mox c. 10, 12. et Hydraotes ex iis, quos trajecit, fluviis deeſt, quum hic pro Hyphaſi ejus nomen ponendum fuiſſet. Verbum autem φθειρόμενον, ſi vertis *interfectum*, ſententia inepta eſt. Quomodo enim de interfecto quaeſtio eſſe poteſt, utrum rediturus ſit nec ne? Ergo praeſens pro futuro poſitum credendum eſt, et verte *interiturum*; igitur ſaltem ſuperat iſta vox. Vulcanius tradidit: „ſed eum trans Indum, Hyd. Aceſ. et Hyphaſin interiturum.“ Sed verba ὑπὲρ τὸν Ἰνδὸν et reliqua manifeſto pertinent ad ἀπονοστῆσαι.

καὶ ἐπὶ μικροῖς — copulam praefixi ex ſcriptis et primis editis.

Βαρσίνην — Darii filiae non Barſine, ſed Statira nomen fuiſſe,

οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ] *praeterea vero etiam.* ἐπὶ τὸ τιμωρήσασθαι ſc. ὀξύτερος. *Raph.* Similia Curt. X, 1, 39 ſeqq. „coeperat eſſe praeceps ad repraeſentanda ſupplicia, idem ad deteriora credenda, ſcilicet *res ſecundae valent commutare naturam*, etc.

ὡς δὲ λέγει Ἀριστόβουλος, καὶ ἄλλην πρὸς ταύτῃ, τῶν
Ὤχου θυγατέρων τὴν νεωτάτην Παρύσατιν· ἤδη δὲ ἦν
αὐτῷ ἠγμένη καὶ ἡ Ὀξυάρτου τοῦ Βακτρίου παῖς Ῥωξάνη.
7 Δρύπετιν δὲ Ἡφαιστίωνι δίδωσι, Δαρείου παῖδα, καὶ
ταύτην ἀδελφὴν τῆς αὐτοῦ γυναικός· ἐθέλειν γὰρ οἱ ἀνε-
ψιοὺς τῶν παίδων γενέσθαι τοὺς Ἡφαιστίωνος παῖδας.
8 Κρατερῷ δὲ Ἀμαστρινήν, τὴν Ὀξυάρτου τοῦ Δαρείου ἀδελ-
φοῦ παῖδα· Περδίκκᾳ δὲ τὴν Ἀτροπάτου τοῦ Μηδίας σα-
τράπου παῖδα ἔδωκε· Πτολεμαίῳ δὲ τῷ σωματοφύλακι,
καὶ Εὐμενεῖ τῷ γραμματεῖ τῷ βασιλικῷ, τὰς Ἀρτα-
βάζου παῖδας· τῷ μὲν Ἀρτακάμαν, τῷ δὲ Ἀρτωνίν·
9 Νεάρχῳ δὲ τὴν Βαρσίνης τε καὶ Μέντορος παῖδα· Σε-
λεύκῳ δὲ τὴν Σπιταμένους τοῦ Βακτρίου παῖδα· ὡσαύτως
δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἑταίροις τὰς δοκιμωτάτας Περσῶν τε
10 καὶ Μήδων παῖδας, ἐς ὀγδοήκοντα. Οἱ γάμοι δὲ ἐποιή-
θησαν νόμῳ τῷ Περσικῷ· θρόνοι ἐτέθησαν τοῖς νυμφίοις
ἐφεξῆς, καὶ μετὰ τὸν πότον ἧκον αἱ γαμούμεναι, καὶ
παρεκαθέζοντο ἑκάστη τῷ ἑαυτῆς· οἱ δὲ ἐδεξιώσαντό τε

ceteri tradunt. Diodor. [XVII, 107.] Curtius lib. III, 5. Iuſt. XII, 10. Plutarchus [Vit. Alex. c. 70.] At Barſinem, Artabazi filiam et Memnonis conjugem facit idem ſcriptor, quae vidua Damaſci capta ante nuptias regis conſuetudinem cum rege habuerit. Ex ea natum fuiſſe filium, nomine Herculem, ſcribit Diodorus libro XX. Curt. X, 6. [illegible] XI, 10. et XIII, 2. Verum aliud et ſingulare latet in Arriano. Manuarii noſtri libri pro Βαρσίνην legunt Ἀρσίνην, unde promptum eſt eruere germanam lectionem, quae haec eſt: Ἀρσινόην. Auctor hujus emendationis Photius, cujus verba ſunt: ἐπιτελεῖ δὲ καὶ γάμους αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἑταίρων λαμπρούς, αὐτὸς μὲν τὴν πρεσβυτάτην, τὴν Δαρείου παίδων, Ἀρσινόη αὐτῆς ὄνομα, ἀγόμενος. *Blanc.* Speciosa eſt ea emendatio, quam recipere tamen nolui, quia Gron. nullam ex codicibus variantem notavit, et nomen Barſine perſicum eſt, non graecum, ut Arſinoe.

6. De Roxane vide IV, 19, 8. Curtius X, 3, 12. et Plut. de fort. Alex. p. 329. has nuptias factas tradunt, ut hoc ſacro foedere omne diſcrimen victi et victoris excluderetur, utraeque gentes conjungerentur. Iuſt. l. XII. *has nuptias pro crimine habet*; inepte. De faſtu et certaminibus in his nuptiis vide Charetem apud Athen. *lib. XII.* p. 538, a quo *ſua* habet Aelianus Var. Hiſt. VIII, 7.

αὐτὰς καὶ ἐφίλησαν· πρῶτος δὲ ὁ βασιλεὺς ἦρξεν· ἐν
τῷ αὐτῷ γὰρ πάντων ἐγίγνοντο οἱ γάμοι· καὶ τοῦτο,[1]
εἴπερ τι ἄλλο, ἔδοξε δημοτικόν τε καὶ φιλέταιρον πρᾶξαι
Ἀλέξανδρον· οἱ δὲ παραλαβόντες ἀπῆγον τὴν ἑαυτοῦ
ἕκαστος· προῖκας δὲ ξυμπάσαις ἐπέδωκεν Ἀλέξανδρος.
Καὶ ὅσοι δὲ ἄλλοι ἠγμένοι ἦσαν Μακεδόνες τῶν Ἀσιανῶν 2
τινας γυναικῶν, ἀπογραφῆναι ἐκέλευσε καὶ τούτων τὰ
ὀνόματα, καὶ ἐγένοντο ὑπὲρ τοὺς μυρίους· καὶ τούτοις
δωρεαὶ Ἀλεξάνδρου ἐδόθησαν ἐπὶ τοῖς γάμοις.

V. Καὶ τὰ χρέα ἐπιλύσασθαι τῆς στρατιᾶς ὅσοις 1
χρέα ἦν, ἐν καιρῷ οἱ ἔδοξε· καὶ κελεύει ἀπογράφεσθαι,
ὁπόσον ὀφείλει ἕκαστος, ὡς ληψομένους. Καὶ τὰ μὲν 2
πρῶτα ὀλίγοι ἀπέγραψαν σφῶν τὰ ὀνόματα, δεδιότες
ἐξ Ἀλεξάνδρου μὴ πεῖρα αὕτη εἴη καθειμένη, ὅτῳ οὐκ
ἀποχρῶσα ἡ μισθοφορὰ τῶν στρατιωτῶν ἐστι, καὶ ὅτῳ
πολυτελὴς ἡ δίαιτα· ὡς δὲ ἐξήγγελτο, ὅτι οὐκ ἀπογρά- 3
φουσι σφᾶς οἱ πολλοί, ἀλλ' ἐπικρύπτουσιν ὅτῳ τι εἴη
συμβόλαιον, τὴν μὲν ἀπιστίαν τῶν στρατιωτῶν ἐκάκισεν·
οὐ γὰρ χρῆναι οὔτε τὸν βασιλέα ἄλλο τι ἢ ἀληθεύειν
πρὸς τοὺς ὑπηκόους, οὔτε τῶν ἀρχομένων τινὰ ἄλλο τι ἢ
ἀληθεύειν δοκεῖν τὸν βασιλέα· καταθεὶς δὲ τραπέζας 4
ἐν τῷ στρατοπέδῳ, καὶ ἐπὶ τούτων χρυσίον, καὶ τοὺς ἐπι-
μελησομένους τῆς δόσεως ἑκάστοις, ὅς τις συμβόλαιον ἐπε-
δείκνυτο, ἐπιλύεσθαι τὰ χρέα ἐκέλευεν, οὐκ ἀπογραφο-
μένους ἔτι τὰ ὀνόματα. Καὶ οὕτω δὴ ἐπίστευσάν τε ἀλη- 5
θεύειν Ἀλέξανδρον, καὶ σὺν χάριτι μείζονι ἐγίγνετο αὐ-
τοῖς τὸ μὴ γνωσθῆναι μᾶλλόν τι, ἢ τὸ παύσασθαι

1. Ἀλέξανδρον ex MSS. pro Ἀλέξανδρος, ut III, 16.

C. V.

Arg. Non debita ſolum militum a rege ſoluta, ſed et dona data, et qui excelluerant rebus geſtis, aureis coronis ornati.

4. οὐκ ἀπογραφομένους] qui diribitores non amplius conſcriberent debitorum nomina, quod antea fecerant, certe facere juſſi fuerant. *Raph.*

6 ὀφείλοντας. Λέγεται δὲ γενέσθαι ἡ δόσις αὕτη τῇ στρατιᾷ
ἐς τάλαντα δισμύρια. Ἔδωκε δὲ καὶ δῶρα ἄλλοις ἄλλα,
ὅπως τὶς κατ' ἀξίωσιν ἐτιμᾶτο, ἢ κατ' ἀρετὴν, εἴ τις ἐπι-
7 φανὴς ἐγεγόνει ἐν τοῖς κινδύνοις. Καὶ ἐστεφάνωσε χρυσοῖς
στεφάνοις τὰς ἀνδραγαθίᾳ διαπρέποντας· πρῶτον μὲν
8 Πευκέσταν τὸν ὑπερασπίσαντα· ἔπειτα Λεοννάτον, καὶ
τοῦτον ὑπερασπίσαντα, καὶ διὰ τὰς ἐν Ἰνδοῖς κινδύνους, καὶ
τὴν ἐν Ὤροις νίκην γενομένην, ὅτι παραταξάμενος σὺν τῇ
ὑπολειφθείσῃ δυνάμει πρὸς τὰς νεωτερίζοντας τῶν τε
Ὠρειτῶν καὶ τῶν πλησίον τούτων ᾠκισμένων, τῇ τε μάχῃ
ἐκράτησε, καὶ τἄλλα καλῶς ἔδοξε τὰ ἐν Ὤροις κοσμῆ-
9 σαι. Ἐπὶ τούτοις δὲ Νέαρχον ἐπὶ τῷ περίπλῳ τῷ ἐκ
τῆς Ἰνδῶν γῆς κατὰ τὴν μεγάλην θάλασσαν, ἐστεφά-
νωσε· καὶ γὰρ καὶ οὗτος ἀφιγμένος ἤδη ἐς Σοῦσα ἦν· ἐπὶ
τούτοις δὲ Ὀνησίκριτον τὸν κυβερνήτην τῆς νεὼς τῆς βασι-
λικῆς· ἔτι δὲ Ἡφαιστίωνα καὶ τὰς ἄλλους σωματοφύ-
λακας.

1 VI. * Ἧκον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ σατράπαι, οἱ ἐκ τῶν
πόλεών τε τῶν νεοκτίστων, καὶ τῆς ἄλλης γῆς τῆς δορυα-
λώτου, παῖδας ἡβάσκοντας ἤδη ἐς τρισμυρίους ἄγοντες,
τὴν αὐτὴν ἡλικίαν γεγονότας (οὓς ἐπιγόνους ἐκάλει Ἀλέ-

Cap. V.

8. πλησίον τούτων ex Opt. ut I, 13, 4. 23, 3. pro τούτοις.

Cap. VI.

1. οὓς καὶ ἐπιγόνους — copulam, optimo auctore, abjeci.

6. δισμύρια] Curt. X, 2, 9-11. ſoluminodo 9870 millia talentum conſumta tradit. Cum Curtio ſunt Diodor. XVII, 109. et Plut. V. Al. c. 70. Cum noſtro Iuſt. XII, 11.

C. VI.

Arg Epigoni. Mala opinio de rege, quaſi eum pertaeduiſſet Macedonum, Perſica placerent. Nomina aſiaticorum, equitatui macedonico immiſtorum.

1. ἐπιγόνους] Hi epigoni erant barbari, quod ipſe noſter ait c. 8, 4. De iisdem loquitur Plutarchus, et loqui videtur Diodor. XVII, 108. „agmen hoc comparatum, adſcribens, contra phalangem, inde a negato tranſitu ſupra Hyphaſin (Gangen habet, ſed male) ſuſpectam.“ Idem ferme noſter VII, 29, 8. 9.

ξανδρος) κεκοσμημένους Μακεδονικοῖς ὅπλοις, καὶ τὰ
πολέμια ἐς τὸν τρόπον τὸν Μακεδονικὸν ἠσκημένους. Καὶ 2
οὗτοι ἀφικόμενοι λέγονται ἀνιᾶσαι Μακεδόνας, ὡς πάντα
δὴ μηχανωμένου Ἀλεξάνδρου ὑπὲρ τοῦ μηκέτι ὡσαύτως δεῖ-
σθαι Μακεδόνων· εἶναι γὰρ οὖν καὶ Μηδικὴν τὴν Ἀλε- 3
ξάνδρου στολὴν ἄλγος οὐ σμικρὸν Μακεδόσιν ὁρωμένην· καὶ
τοὺς γάμους ἐν τῷ νόμῳ τῷ Περσικῷ ποιηθέντας, οὐ πρὸς
θυμοῦ γενέσθαι τοῖς πολλοῖς αὐτῶν, οὐδὲ τῶν γημάντων
ἔστιν οἷς, καίτοι τῇ ἰσότητι τῇ ἐς τὸν βασιλέα μεγάλως
τετιμημένοις. Πευκέστας τε ὁ Περσῶν σατράπης τῇ τε 4
σκευῇ καὶ τῇ φωνῇ Περσίζων ἐλύπει αὐτούς, ὅτι τῷ βαρ-
βαρισμῷ αὐτοῦ ἔχαιρεν Ἀλέξανδρος· καὶ οἱ Βακτρίων δὲ 5
καὶ οἱ Σογδιανῶν καὶ Ἀραχωτῶν ἱππεῖς, καὶ Δράγγων
δὲ καὶ Ἀρείων, καὶ Παρθυαίων, καὶ ἐκ Περσῶν οἱ Εὐά-
και καλούμενοι ἱππεῖς, καταλοχισθέντες εἰς τὴν ἵππον
τὴν ἑταιρικὴν, ὅσοι αὐτῶν κατ᾽ ἀξίωσιν καὶ κάλλει τοῦ
σώματος ἢ τῇ ἄλλῃ ἀρετῇ ὑπερφέροντες ἐφαίνοντο· καὶ 6
πέμπτη ἐπὶ τούτοις ἱππαρχία προσγενομένη, οὐ βαρβα-
ρικὴ ἡ πᾶσα, ἀλλὰ ἐπαυξηθέντος γὰρ τοῦ παντὸς ἱππι-
κοῦ, κατελέγησαν ἐς αὐτὸ τῶν βαρβάρων· τῷ, τε ἀγή- 7

5. *καὶ ἐκ Περσῶν οἱ Εὐάκαι* — Quales fuerint Euacae, ignoratur. Unde Gronovius ſcribere maluit *οἱ Σάκαι*, quae conjectura nimis celeriter in Lemgoviana recepta eſt. Nam Sacas non eſſe Perſas per ſe liquet; Sacarum equites ſi nominare voluiſſet, locus erat pone Bactriorum et Sogdianorum nomina, (ut VII, 10, 11.) quibus Sacae vicini. Sed *Εὐάκαι* ſunt *ἐκ Περσῶν*, ex Perſis ipſis. Caeterum auctorem non nomen gentis ſatis notae, ſed agminis cujusdam minus noti, ſcripſiſſe apparet ex addita voce *καλούμενοι*, *qui vocantur*. Unde vero omnium Perſicorum agminum nomina ſcire volumus? Apud Herodotum ſane occurrunt plura equitum Perſarum agmina ſelecta (lib. VII, 40. 41.) quorum autem nomina perſica non addita ſunt.

7. In his etiam nominibus ſcribendis Optimum codicem ſequi

5. *κατ᾽ ἀξίωσιν καὶ κάλλει*] Memorabile documentum et dignum quod annotetur, ut appareat, quam gaudeat varianda phraſi Arrianus. Poterat enim perſeverare in ſpectanda praepoſitione, ut facit mox c. 11.: *κατ᾽ ἀξίωσιν ἤ τινα ἄλλην ἀρετήν*. Praetulit aliud quicquam. Neque hic ſolum, ſed fere omnes elegantiores ex antiquis. *Gron.* qui multa praeter hoc ex aliis ſcriptoribus ſimilia exempla adjecit.

ματι προσκαταλεγέντες· Κώφης τε ὁ Ἀρταβάζου καὶ Ὑδάρτης καὶ Ἀρτιβόλης οἱ Μαζαίου, καὶ Σισίνης καὶ Φραδασμένης, οἱ Φραταφέρνου τοῦ Παρθυαίων καὶ Ὑρκανίας σατράπου παῖδες, καὶ Ἰστάνης Ὀξυάρτου μὲν παῖς, Ῥωξάνης δὲ τῆς γυναικὸς Ἀλεξάνδρου ἀδελφὸς, καὶ Ἀρτοβάρης, καὶ ὁ τούτου ἀδελφὸς Μιθροβαῖος, καὶ ἡγεμὼν
8 ἐπὶ τούτοις ἐπισταθεὶς Ὑστάσπης ὁ Βάκτριος· καὶ τούτοις δόρατα Μακεδονικὰ ἀντὶ τῶν βαρβαρικῶν μεσαγκύλων
9 δοθέντα. Ταῦτα πάντα ἐλύπει τοὺς Μακεδόνας, ὡς πάντη δὴ βαρβαρίζοντος τῇ γνώμῃ Ἀλεξάνδρου, τὰ δὲ Μακεδονικὰ νόμιμά τε καὶ αὐτοὺς Μακεδόνας ἐν ἀτίμῳ χώρᾳ ἄγοντος.

1 VII. Ἀλέξανδρος δὲ τῆς μὲν πεζῆς στρατιᾶς τὴν πολλὴν Ἡφαιστίωνα ἄγειν ἐκέλευεν ἐς τε ἐπὶ τὴν θάλασ-
2 σαν τὴν Περσικήν· αὐτὸς δὲ, ἀναπλεύσαντος αὐτῷ τοῦ

malui, quam vulgatam; ex quo pro Ἰτάνης ſcripſi Ἰστάνης, pro Αἰγοβάρης — Ἀρτοβάρης, pro Ὑδάσπης — Ὑστάσπης, quod etiam habent alii MSS. ac Veneta et Baſil., pro Ὑδάρνης — Ὑδάρτης (ut Oxyartes, et alia, quae ſimiliter terminantur) pro καὶ Φραδασμένης καὶ οἱ Φραταφέρνου — καὶ Σισίνης καὶ Φραδασμένης, οἱ Φραταφέρνου etc. Gronovius ſcripſit ὁ Φραταφ. quod typorum lapſu factum videtur, quia ſequitur παῖδες in plurali. Phradaſmenes vero, ut idem notat, idem eſſe videtur, qui VI, 27. vocatur Pharismanes; niſi forte Pharis[illegible]es tertius Phrataphérni filius eſt. „In his omnibus mutationibus, adjecit Gronovius, nihil eſſe, quod non propius ad familiaria Perſarum alia nomina et publice nota accedat, quam ſit in vulgatis, et haud dubie omnes propterea pro veris admittendas.“ Sed et in aliis nominum horum inveniuntur variantes ſcripturae. Sic qui h. l. ſcribitur Κώφης et a Curtio *Cophas*, nominatur Κωφὴν II, 15, 1. et III, 23, 13.; et Μιθροβαῖος in Venet. et Baſil. ſcribitur Μιθροδαῖος. Sed haec propter conſenſum Cod. Optimi cum vulgata non mutavi.

C. VII.

Arg. Alexander per Eulaeum vehitur in ſinum perſicum, et inde in Tigrim, urbem Opin usque. Natura Euphratis et Tigris. Navigatio in Tigri catarrhactis a Perſis impedita.

2. ἀναπλεῖν] *adverſo flumine ad interiora regionis navigare,* uti καταπλεῖν *ſecundo flumine mare verſus defluere. Raph.* τὸ ναυτικὸν eſt claſſis Nearchi; de Eulaeo vide Cellar. II. p. *676.*

ναυτικοῦ ἐς τὴν Σουσίαν γῆν, ἐπιβὰς τῶν νεῶν ξὺν τοῖς
ὑπασπισταῖς τε καὶ τῷ ἀγήματι, καὶ τῶν ἱππέων τῶν
ἑταίρων ἀναβιβασάμενος οὐ πολλοὺς, κατέπλει κατὰ τὸν
Εὐλαῖον ποταμὸν ὡς ἐπὶ θάλασσαν. Ἤδη δὲ πλησίον 3
ὢν τῆς ἐκβολῆς τῆς ἐς τὸν πόντον, τὰς μὲν πλείονάς τε
καὶ πεπονηκυίας τῶν νεῶν καταλείπει αὐτοῦ· αὐτὸς δὲ 4
ταῖς μάλιστα ταχυναυτούσαις παρέπλει ἀπὸ τοῦ Εὐλαίου
ποταμοῦ κατὰ τὴν θάλασσαν, ὡς ἐπὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ
Τίγρητος. Αἱ δὲ ἄλλαι αὐτῷ νῆες ἀνακομισθεῖσαι κατὰ 5
τὸν Εὐλαῖον ἔς τ' ἐπὶ τὴν διώρυχα, ἣ τέτμηται ἐκ τοῦ
Τίγρητος ἐς τὸν Εὐλαῖον, ταύτῃ διεκομίσθησαν ἐς τὸν
Τίγρητα. Τῶν γὰρ δὴ ποταμῶν, τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ 6
Τίγρητος, οἳ τὴν μέσην σφῶν Συρίαν ἀπείργουσιν (ὅθεν
καὶ τὸ ὄνομα Μεσοποταμία πρὸς τῶν ἐπιχωρίων κλήζε-
ται) ὁ μὲν Τίγρης πολύ τι ταπεινότερος ῥέων τοῦ Εὐφρά-
του, διώρυχάς τε πολλὰς ἐκ τοῦ Εὐφράτου ἐς αὐτὸν δέχεται,
καὶ πολλοὺς ἄλλους ποταμοὺς παραλαβὼν, καὶ ἐξ αὐτῶν 7
αὐξηθεὶς ἐσβάλλει ἐς τὸν πόντον τὸν Περσικὸν, μέγας τε
καὶ οὐδαμοῦ διαβατὸς ἔς τε ἐπὶ τὴν ἐκβολὴν, καθότι οὐ
καταναλίσκεται αὐτοῦ οὐδὲν ἐς τὴν χώραν. Ἔστι γὰρ με- 8
τεωροτέρα ἡ ταύτῃ γῆ τοῦ ὕδατος, οὐδὲ ἐκδίδωσιν οὗτος

6. Vox *Meſopotamiae* graeca eſt. Graeci vero nomina propria locorum apud barbaros ad verbum vertere ſolebant, eoque vocabulo uti, cujus idem ſenſus eſt, quam vocis barbaricae.

ταπεινότερος] depreſſior, humilior; quo vocabulo non dicit auctor, Tigrim parum aquae habere, ſed potius ſuperficiem aquarum ejus, multo eſſe profundiorem quam Euphratis, et ripas illius altiores quam hujus.

7. οὐδαμοῦ διαβατὸς] ſc. inde ab eo loco, ubi Tigris et foſſis ex Euphrate derivatis et fluminibus in tantam magnitudinem increverit. Nam ſupra ea loca tranſierat Alexander Tigrim III, 7, 8.

ἐς τὴν χώραν] per foſſas.

8. οὐδὲ ἐκδίδωσιν οὗτος κατὰ διώρυχας] Mirum ſane, Arrianum cum Xenophonte ſuo adeo diſſentire, ut, cum hic alveos ex Tigri in Euphratem, ipſe plane contra ex Euphrate in Tigrim derivari ſcribat. Ita enim Xenoph. Anab. l. I, 7, 15.: ἔνθεν δὴ εἰσὶν αἱ διώρυχες, ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ ῥέουσαι. εἰσὶ δὲ τέτταρες, τὸ μὲν εὖρος πλεθριαῖαι, βαθεῖαι δὲ ἰσχυρῶς, καὶ πλοῖα πλεῖ ἐν

κατὰ τὰς διώρυχας, οὐδὲ ἐς ἄλλον ποταμὸν, ἀλλὰ δέχεται γὰρ ἐκείνους μᾶλλον· ἄρδεσθαί τε ἀπὸ οὐ τὴν χώ-
9 ραν οὐδαμῆ παρέχει. Ὁ δὲ Εὐφράτης μετέωρός τε ῥεῖ καὶ ἰσοχείλης πανταχοῦ τῇ γῇ, καὶ διώρυχές τε πολλαὶ ἀπ' αὐτοῦ πεποίηνται, αἱ μὲν ἀέναοι, ἀφ' ὧν ὑδρεύονται οἱ παρ' ἑκάτερα ᾠκισμένοι· τὰς δὲ καὶ πρὸς καιρὸν ποιοῦνται, ὁπότε σφίσιν ὕδατος ἐνδεῶς ἔχοι, ἐς τὸ ἐπάρδειν τὴν χώραν (οὐ γὰρ ὕεται τὸ πολὺ ἡ γῆ αὐτὴ ἐξ οὐρανοῦ) καὶ οὕτως ἐς οὐ πολὺ ὕδωρ ὁ Εὐφράτης τελευτῶν,
1 καὶ τεναγώδης ἐς τοῦτο οὕτως ἀποπαύεται. Ἀλέξαν-

Cap. VII.

9. πανταχοῦ ex Opt. pro vulgato πανταχῆ.

αὐτοῖς σιταγωγά. εἰςβάλλουσι δὲ εἰς τὸν Εὐφράτην. — Quod ſi quis, utri potius credendum ſit, quaerat, equidem Xenophonti omnino puto, qui ipſe in his locis fuit, Cyri exercitum ſequutus. Forſitan autem alibi Euphrates, alibi Tigris profundiore alveo labitur, ut nec Arrianus plane a vero aberrarit. *Raph.* Ego quidem Arrianum fide digniorem habeo, praecipue, quia ſuis temporibus ob bella ab imperatoribus Romanis in iſtis regionibus geſta et jam ipſis Alexandri expeditionibus omnia iſtorum locorum memorabilia etiam notiora fuere certiusque comperta; tum vero etiam, quia Arrianum ſtudio de iſtis fluviis ſcripſiſſe apparet, quos Xenophon obiter modo terigit. *Zeune* vero ad Xenoph. l. l. repugnantiam ſic tolli poſſe putat, „ut ſtatuamus, Xenophontem et Arrianum de diverſis locis loqui,“ quia Strabo XV. p. 511. Tigrim *minus* exundare dicit; idque eſt veroſimillimum. Nam ſi diceret Arrianus, e Tigri nullam foſſam in aliud flumen ductam eſſe, obſtaret, quod modo (ſect. 5.) de foſſa ex Tigri in Eulaeum dixit. Nec Xenophon omnes foſſas ex Tigri in Euphratem effundi dicit, ſed quatuor modo eas, quas ipſe vidit.

9. Strabo XV. p. 511., ut notat Zeune ibidem, „uſum alveorum Euphratis facit triplicem; primum enim excipiebant aquas fluvii exundantes; tum per aeſtatem rigabant agros; et denique quoque navigationi ſerviebant.“ Euphratem in paludes diſſolvi atque ſic evaneſcere, jam dixit libro V, 5, 7. At VII, 20, 6. et 11. commemorat oſtium Euphratis. Num forte ibi Euphratis nomen poſitum eſt pro nomine Tigris, in quem maxima illius pars labitur, an fuit tunc aliquod Euphratis oſtium, ſed ita vadoſum, ut navium non eſſet patiens? Noſtris enim temporibus non eſt oſtium Euphratis, ſed totus effunditur in Tigrim.

δρος δὲ περιπλεύσας κατὰ τὴν θάλασσαν, ὅσον μεταξὺ τȣ̃ τε Εὐλαίȣ ποταμȣ̃ καὶ τȣ̃ Τίγρητος ἐπεῖχεν ὁ αἰγιαλὸς τȣ̃ κόλπȣ τȣ̃ Περσικȣ̃, ἀνέπλει κατὰ τὸν Τίγρητα ἔς τε ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, ἵνα Ἡφαιστίων αὐτῷ τὴν δύναμιν πᾶσαν ἔχων ἐστρατοπεδεύκει. Ἐκεῖθεν δὲ αὖθις ἔπλει ἐς Ὦπιν, πόλιν ἐπὶ τȣ̃ Τίγρητος ᾠκισμένην. Ἐν δὲ τῷ ἀνάπλῳ, τȣ̀ς καταῤῥάκτας τȣ̀ς κατὰ τὸν ποταμὸν ἀφανίζων, ὁμαλὸν πάντη ἐποίει τὸν ῥȣ̃ν, οἳ δὴ ἐκ Περσῶν πεποιημένοι ἦσαν, τȣ̃ μή τινα ἀπὸ θαλάσσης ἀναπλεῦσαι εἰς τὴν χώραν αὐτῶν νηΐτῃ στόλῳ κρατήσαντα. Ταῦτα δὲ μεμηχάνητο, ἅτε δὴ ȣ̓ ναυτικοῖς τοῖς Πέρσαις· ȣ̈τω δὴ συνεχεῖς οἱ καταῤῥάκται πεποιημένοι, ἄπορον τὸν ἀνάπλȣν ἐποίȣν τὸν κατὰ τὸν Τίγρητα. Ἀλέξανδρος δὲ ȣ̓κ ἔφη τῶν κρατȣ́ντων τοῖς ὅπλοις εἶναι ταῦτα τὰ σοφίσματα· ȣ̈κȣν πρὸς αὐτȣ̃ ἐποιεῖτο ταύτην τὴν ἀσφάλειαν, ἥν τινα ἔργῳ ȣ̓δὲ λόγȣ ἀξίαν ἀπέφηνε, ȣ̓ χαλεπῶς διακόψας τῶν Περσῶν τὰ σπȣδάσματα.

VIII. Ὡς δὲ ἐς τὴν Ὦπιν ἀφίκετο, ξυναγαγὼν τȣ̀ς Μακεδόνας, προεῖπεν, ὅτι τȣ̀ς ὑπὸ γήρως ἢ πηρώσεως τȣ̃ σώματος ἀχρείȣς ἐς τὰ πολέμια ὄντας παραλύει μὲν τῆς στρατιᾶς, ἀποπέμπει δὲ ἐς τὰ σφέτερα ἤθη· ἐπιδώσει δέ μένȣσιν, ὅσον αὐτȣ̀ς τε ζηλωτοτέρȣς ποιήσει τοῖς οἴκοι, καὶ τȣ̀ς ἄλλȣς Μακεδόνας ἐξορμήσει ἐς τὸ θέλειν τῶν αὐτῶν κινδύνων τε καὶ πόνων μετέχειν. Ἀλέξανδρος μὲν, ὡς χαριȣ́μενος δῆθεν τοῖς Μακεδόσι,

13. ταῦτα τὰ σοφ. ex Opt. pro vulg. τὰ τοιαῦτα σοφ.

11. Adde hunc locum ad Cellarium II, p. 640.

13. ȣ̈κȣν πρὸς αὐτȣ̃ etc.] Verte: *Neque hanc ſecuritatem* (i. e. hanc munitionem) *ſe dignam* (πρὸς αὐτȣ̃ gloriae ſuae, potentiae ſuae in armis convenientem, ut I, 13, 10.) *cenſebat, quam re ipſa* (ἔργῳ) *nullius momenti eſſe oſtendebat, facile eam ſolvendo* vel *non difficulter molitiones Perſarum diſſolvens.*

C. VIII.

Arg. Alexander dimittit ſenes et mutilatos, quod ſecus interpretans miles, irritat regem ad ſaeviendum.

ταῦτα ἔλεγεν· οἱ δὲ, ὡς ὑπερορώμενοί τε ἤδη πρὸς Ἀλεξάνδρου, καὶ ἀχρεῖοι πάντη ἐς τὰ πολέμια νομιζόμενοι, οὐκ ἀλόγως αὖ τῷ λόγῳ ἤχθεσθησαν τῷ πρὸς Ἀλεξάν-
4 δρου λεχθέντι κατὰ τὴν στρατιὰν ταύτην πᾶσαν· πολλοῖς καὶ ἄλλοις ἀχθεσθέντες, ὅτι πολλάκις ἤδη ἐλύπει αὐτοὺς ἥ, τε ἐσθὴς ἡ Περσικὴ ἐς τοῦτο φέρουσα, καὶ τῶν Ἐπιγόνων τῶν βαρβάρων τὰ Μακεδονικὰ ἤθη· κόσμησις καὶ ἀνάμιξις τῶν ἀλλοφύλων ἱππέων ἐς τὰς τῶν
5 ἑταίρων τάξεις. Οὔκουν σιγῇ ἔχοντες ἐκαρτέρησαν, ἀλλὰ πάντας γὰρ ἀπαλλάττειν τῆς στρατιᾶς ἐκέλευον, αὐτὸν δὲ μετὰ τοῦ πατρὸς στρατεύεσθαι· τὸν Ἄμμωνα
6 δὴ τῷ λόγῳ ἐπικερτομοῦντες. Ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος (ἦν γὰρ δὴ ὀξύτερός τε ἐν τῷ τότε, καὶ ἀπὸ τῆς βαρβαρικῆς θεραπείας οὐκέτι ὡς πάλαι ἐπιεικὴς ἐς τοὺς Μακεδόνας) καταπηδήσας σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἡγεμόσιν ἀπὸ τοῦ βήματος, ξυλλαβεῖν τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ταραξάντων τὸ πλῆθος κελεύει· αὐτὸς τῇ χειρὶ ἐπιδεικνύων τοῖς ὑπασπισταῖς, οὓς τινας χρὴ ξυλλαμβάνειν·
7 καὶ ἐγένοντο οὗτοι ἐς τρεισκαίδεκα. Τούτους μὲν δὴ ἀπάγειν κελεύει τὴν ἐπὶ θανάτῳ. Ὡς δὲ κατεσιώπησαν οἱ ἄλλοι ἐκπλαγέντες, ἀναβὰς αὖθις ἐπὶ τὸ βῆμα, ἔλεξεν ὧδε.

1 IX. Οὐχ ὑπὲρ τοῦ καταπαῦσαι ὑμῶν τὴν οἴκαδε ὁρμὴν, ὦ Μακεδόνες, λεχθήσεταί μοι ὅδε ὁ λόγος (ἔξεστι γὰρ ὑμῖν ἀπιέναι ὅποι βούλεσθε, ἐμοῦ γε ἕνεκα) ἀλλ' ὡς γνῶναι ὑμᾶς πρὸς ὁποίους τινὰς ὑμᾶς ὄντας
2 ὁποῖοί τινες αὐτοὶ γενόμενοι ἀπαλλάσσεσθε. Καὶ πρῶ-

Cap. VIII.

6. ἐπιδεικνύων ex MSS. pro δεικνύων.

4. ἐς τοῦτο φέρουσα] *eodem pertinens*, ut vertit Vulcanius. τῶν ἐπιγόνων] ſupra c. 6, 1. κόσμησις] ornatus militaris intelligitur, in armis conſiſtens. VII, 6, 1. κεκοσμημένους Μακεδονικοῖς ὅπλοις. *Raph.*

C. IX.

Arg. Oratio Alexandri ad milites. Recenſus beneficiorum patris in Macedonas, et meritorum ſuorum.

1. πρὸς ὁποίους τινὰς] Eſt comparatio hujus temporis cum

τά γε ἀπὸ Φιλίππου τοῦ πατρὸς, ᾗ περ καὶ εἰκὸς, τοῦ
λόγου ἄρξομαι. Φίλιππος γὰρ παραλαβὼν ὑμᾶς πλα-
νήτας καὶ ἀπόρους, ἐν διφθέραις τοὺς πολλοὺς νέμοντας
ἀνὰ τὰ ὄρη πρόβατα κατὰ ὀλίγα, καὶ ὑπὲρ τούτων κα-
κῶς μαχομένους Ἰλλυριοῖς τε καὶ Τριβαλλοῖς, καὶ τοῖς
ὁμόροις Θραξὶ, χλαμύδας μὲν ὑμῖν ἀντὶ τῶν διφθερῶν 3
φορεῖν ἔδωκε, κατήγαγε δὲ ἐκ τῶν ὀρῶν ἐς τὰ πεδία,
ἀξιομάχους καταστήσας τοῖς προσχώροις τῶν βαρβάρων,
ὡς μὴ χωρίων ἔτι ὀχυρότητι πιστεύοντας μᾶλλον ἢ τῇ οἰ-
κείᾳ ἀρετῇ σώζεσθαι· πόλεών τε οἰκήτορας ἀπέφηνε,
καὶ νόμοις καὶ ἤθεσι χρηστοῖς ἐκόσμησεν· αὐτῶν δὲ ἐκεί- 4
νων τῶν βαρβάρων, ὑφ' ὧν πρόσθεν ἤγεσθε καὶ ἐφέ-
ρεσθε αὐτοί τε καὶ τὰ ὑμέτερα, ἡγεμόνας κατέστησεν
ἐκ δούλων καὶ ὑπηκόων· καὶ τῆς Θρᾴκης τὰ πολλὰ τῇ 5
Μακεδονίᾳ προσέθηκε, καὶ τῶν ἐπὶ τῇ θαλάττῃ χωρίων
τὰ ἐπικαιρότατα καταλαβόμενος τὴν εὐπορίαν τῇ χώρᾳ
ἀνεπέτασε, καὶ τῶν μετάλλων τὴν ἐργασίαν ἀδεῆ πα-
ρέσχε. Θεσσαλῶν δὲ ἄρχοντας, οὓς πάλαι ἐτεθνήκειτε 6
τῷ δέει, ἀπέφηνε· καὶ τὸ Φωκέων ἔθνος ταπεινώσας,

Cap. IX.

2. κατὰ ὀλίγα — Priorem voculam ex Opt. adjeci. Forte leg. κάρτα.

praeterito, vel ſtatus ipſorum rei familiaris, quales nempe ante Alexandrum fuerint, quales nunc revertantur. Hoc enim notat nunc particula πρός. Verte: *quantum mutati ab illis, qui nuper eratis, abeatis*; quales nunc facti ad illos, qui nuper eratis. *Gronovius.*

2. ἐν διφθέραις etc.] Verte: *pellibus amictos pleroſque verſantes in montibus circa paucas oves.*

5. τὴν εὐπορίαν] facultatem opportunitatemque omnium rerum, quae optari poſſunt. *Gron.*

τῶν μετάλλων] Lucem dabit Diodor. XVI. Ol. 105, 3. τὰ δὲ κατὰ τὴν χώραν χρύσεια μέταλλα παντελῶς ὄντα λιτὰ καὶ ἄδοξα ταῖς κατασκευαῖς ἐπὶ τοσοῦτον ηὔξησεν, ὥστε δύνασθαι φέρειν αὐτῷ πρόσοδον πλεῖον ἢ ταλάντων χιλίων. Ἐκ δὲ τούτων ταχὺ σωρεύσας πλοῦτον, ἀεὶ μᾶλλον διὰ τὴν εὐπορίαν τῶν χρημάτων εἰς ὑπεροχὴν μεγάλην ἤγαγε τὴν Μακεδονικὴν βασιλείαν· νόμισμα γὰρ χρυσοῦν κόψας, προσαγορευθὲν ἀπ' ἐκείνου Φιλίππειον, μισθοφόρων δύναμιν ἀξιόλογον συνεστήσατο. *Blanc.*

6. Ad ἄρχοντας ſupple ὑμᾶς. Phraſis vero θνήσκειν τῷ δέει τινὰ — *prae metu alicujus mortem ſubire* ſingularis eſt.

τὴν ἐς τὴν Ἑλλάδα πάροδον πλατεῖαν καὶ εὔπορον ἀντὶ
7 στενῆς τε καὶ ἀπόρου ὑμῖν ἐποίησεν. Ἀθηναίους τε καὶ Θηβαίους ἐφεδρεύοντας ἀεὶ τῇ Μακεδονίᾳ ἐς τοσόνδε ἐταπείνωσεν, ἤδη ταῦτά γε καὶ ἡμῶν αὐτῷ ξυμπονούντων, ὡς ἀντὶ τοῦ φόρου τελεῖν Ἀθηναίοις, καὶ ὑπακούειν Θηβαίων, παρ' ἡμῶν ἐν τῷ μέρει ἐκείνους τὴν ἀσφάλειαν
8 σφίσι πορίζεσθαι. Ἐς Πελοπόννησον δὲ παρελθὼν, τὰ ἐκεῖ αὖ ἐκόσμησε· καὶ ἡγεμὼν αὐτοκράτωρ συμπάσης τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἀποδειχθεὶς τῆς ἐπὶ τὸν Πέρσην στρατείας, οὐχ ἑαυτῷ μᾶλλόν τι τὴν δόξαν τήνδε ἢ τῷ
9 κοινῷ τῶν Μακεδόνων προσέθηκε. Ταῦτα μὲν τὰ ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἐς ὑμᾶς ὑπηργμένα, ὡς μὲν αὐτὰ ἀφ' ἑαυτῶν σκέψασθαι, μεγάλα, μικρὰ δὲ, ὥς γε δὴ πρὸς
10 τὰ ἡμέτερα ξυμβαλεῖν. Ὃς παραλαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς χρυσᾶ μὲν καὶ ἀργυρᾶ ἐκπώματα ὀλίγα, τάλαντα δὲ οὐδὲ ἑξήκοντα ἐν τοῖς θησαυροῖς, χρεῶν δὲ ὀφειλόμενα ὑπὸ Φιλίππου ἐς πεντακόσια τάλαντα, δανεισάμενος ἐπὶ τούτοις αὐτὸς ἄλλα ὀκτακόσια, ὁρμηθεὶς ἐκ τῆς χώρας τῆς γε οὐδὲ ὑμᾶς αὐτοὺς βοσκούσης καλῶς, εὐθὺς μὲν τοῦ Ἑλλησπόντου ὑμῖν τὸν πόρον, θαλασσοκρατούν-
11 των ἐν τῷ τότε Περσῶν, ἀνεπέτασα· κρατήσας δὲ τῇ ἵππῳ τοὺς σατράπας τοῦ Δαρείου, τήν τε Ἰωνίαν πᾶσαν τῇ ὑμετέρᾳ ἀρχῇ προσέθηκα, καὶ τὴν Αἰολίδα πᾶσαν, καὶ Φρύγας ἀμφοτέρους, καὶ Λυδοὺς, καὶ Μίλητον εἷλον πολιορκίᾳ· τὰ δὲ ἄλλα πάντα ἑκόντα προσχωρήσαντα
12 λαβὼν, ὑμῖν καρποῦσθαι ἔδωκα. Καὶ τὰ ἐξ Αἰγύπτου καὶ Κυρήνης ἀγαθὰ, ὅσα ἀμαχεὶ ἐκτησάμην, ὑμῖν ἔρχεται· ἥ τε κοίλη Συρία, καὶ ἡ Παλαιστίνη, καὶ ἡ
13 μέση τῶν ποταμῶν, ὑμέτερον κτῆμά εἰσι· καὶ Βάβυλὼν,

8. στρατείας. Sic reſcripſi ex conjectura mea, pro vulgato στρατιᾶς. Vide notam ad I, 1, 2.

εὔπορον] Thermopylas occupando et Phocaeenſium ſuffragiis in Amphictyonum conventu ſibi acquiſivit.

8. στρατείας ſc. ἕνεκα.

καὶ Βάκτρα, καὶ Σοῦσα, ὑμέτερα· καὶ ὁ Λυδῶν πλοῦτος, 13
καὶ οἱ Περσῶν θησαυροί, καὶ τὰ Ἰνδῶν ἀγαθά, καὶ ἡ
ἔξω θάλασσα, ὑμέτερα· ὑμεῖς σατράπαι, ὑμεῖς στρα-
τηγοί, ὑμεῖς ταξιάρχαι· ὡς ἔμοιγε αὐτῷ τί περίεστιν 14
ἀπὸ τούτων τῶν πόνων, ὅτι μὴ αὕτη ἡ πορφύρα, καὶ τὸ
διάδημα τοῦτο; κέκτημαι δὲ ἰδίᾳ οὐδέν, οὐδὲ ἔχει τις ἀπο- 15
δεῖξαι θησαυροὺς ἐμούς, ὅτι μὴ ταῦτα ὑμέτερα κτήματα,
ἢ ὅσα ἕνεκα ὑμῶν φυλάττεται· ἐπεὶ οὐδέ ἐστιν ἰδίᾳ μοι ἐς 16
ὅ, τι φυλάξω αὐτούς, σιτουμένῳ τε τὰ αὐτὰ ὑμῖν σιτία,
καὶ ὕπνον τὸν αὐτὸν αἱρουμένῳ· καί τοι οὐδὲ σιτία ἐμοὶ 17
δοκῶ τὰ αὐτὰ τοῖς τρυφῶσιν ὑμῶν σιτεῖσθαι· προ-
αγρυπνῶν δὲ ὑμῶν οἶδα, ὡς καθεύδειν ἔχοιτε ὑμεῖς.

X. Ἀλλὰ ταῦτα γάρ, ὑμῶν πονούντων καὶ τα- 1
λαιπωρουμένων, ἐκτησάμην αὐτὸς ἀπόνως καὶ ἀταλαιπώ-
ρως ἐξηγούμενος. Καὶ τίς ὑμῶν ἢ πονήσας οἶδεν ἐμοῦ μᾶλ-
λον ἢ ἐγὼ ὑπὲρ ἐκείνου; Ἄγε δὴ καὶ ὅτῳ τραύματα ὑμῶν 2
ἐστι, γυμνώσας αὐτὰ ἐπιδειξάτω, καὶ ἐγὼ τἀμὰ ἐπι-
δείξω ἐν μέρει· ὡς ἔμοιγε οὐκ ἔστιν ὅ, τι τοῦ σώματος, 3
τῶν γε δὴ ἔμπροσθεν μερῶν, ἄτρωτον ὑπολέλειπται·
οὐδὲ ὅπλον τι ἐστὶν ἢ ἐκ χειρός, ἢ τῶν ἀφιεμένων, οὗ γε οὐκ
ἴχνη ἐν ἐμαυτῷ φέρω· ἀλλὰ καὶ ξίφει ἐκ χειρὸς τέτρω-
μαι, καὶ τετόξευμαι ἤδη, καὶ ἀπὸ μηχανῆς βέβλημαι·
καὶ λίθοις πολλαχῇ καὶ ξύλοις παιόμενος ὑπὲρ ὑμῶν καὶ 4
τῆς ὑμετέρας δόξης, καὶ τοῦ ὑμετέρου πλούτου, νικῶντας

14. ὡς] *nam.* Ita mox c. 10, 3. et Plut. paedag. c. 19, 4. et c. 20, 3. *Raph.*

C. X.

Arg. Pergit Alexander. Communis vita Alexandri cum militibus, eorumque ex illo honor, ſed ingratorum.

1. καὶ τίς ὑμῶν etc.] Verte: *ſed quis veſtrum ſcit*, liquide diſcernere poteſt, *vel ſe magis pro me vel me magis pro ſe pugnaſſe?*

3. Apud Illyrios caput Alexandri lapide ictum, cervix veſte percuſſa eſt; apud Granicum caput, apud Iſſum femur gladio; apud Gaza humerus ſagitta ex machina miſſa; apud Tanaim crus ſagitta; apud Cyropolin caput et cervix ſaxo; apud Aſpaſios telo humerus; apud Maſſaga ſagitta malleolum; in Mallis ſagitta pectus.

ἤδη *etiam.*

ὑμᾶς ἄγω διὰ πάσης γῆς καὶ θαλάσσης, καὶ πάντων
5 ποταμῶν καὶ ὀρῶν καὶ πεδίων πάντων· γάμους τε ὑμῖν
τοὺς αὐτοὺς γεγάμηκα, καὶ πολλῶν ὑμῶν οἱ παῖδες συγ-
6 γενεῖς ἔσονται τοῖς παισὶ τοῖς ἐμοῖς· ἔτι τε ᾧ χρέα ἦν,
οὐ πολυπραγμονήσας ἐφ' ὅτῳ ἐγένετο, τοσαῦτα μὲν μι-
σθοφορούντων, τοσαῦτα δὲ ἁρπαζόντων, ὁπότε ἐκ πολι-
7 ορκίας ἁρπαγὴ γίγνοιτο, διαλέλυμαι ταῦτα· στέφανοί
τε χρυσοῖ τοῖς πλείστοις ὑμῶν εἰσὶ, μνημεῖα τῆς τε ἀρε-
8 τῆς τῆς ὑμετέρας καὶ τῆς ἐξ ἐμοῦ τιμῆς ἀθάνατα. Ὅστις
δὲ δὴ καὶ ἀπέθανεν, εὐκλεὴς μὲν αὐτῷ ἡ τελευτὴ ἐγέ-
νετο, περιφανὴς δὲ ὁ τάφος· χαλκαῖ δὲ αἱ εἰκόνες τῶν
πλείστων οἴκοι ἑστᾶσιν, οἱ γονεῖς δ' ἔντιμοί εἰσι, λειτουρ-
γίας τε ξυμπάσης καὶ εἰσφορᾶς ἀπηλλαγμένοι· οὐ γάρ
9 τίς γε φεύγων ὑμῶν ἐτελεύτα, ἐμοῦ ἄγοντος. Καὶ νῦν
τοὺς ἀπολέμους ὑμῶν, ζηλωτοὺς τοῖς οἴκοι ἀποπέμψειν
10 ἔμελλον· ἀλλ' ἐπειδὴ πάντες ἀπιέναι βούλεσθε, ἄπιτε
πάντες· καὶ ἀπελθόντες οἴκοι ἀπαγγείλατε, ὅτι τὸν
11 βασιλέα ὑμῶν Ἀλέξανδρον, νικῶντα μὲν Πέρσας καὶ
Μήδους καὶ Βακτρίους καὶ Σάκας, καταστρεψάμενον δὲ
Οὐξίους τε καὶ Ἀραχώτους καὶ Δράγγας, κεκτημένον δὲ
καὶ Παρθυαίους καὶ Χωρασμίους καὶ Ὑρκανίους ἔς τε ἐπὶ
12 τὴν θάλασσαν τὴν Κασπίαν· ὑπερβάντα δὲ τὸν Καύ-
κασον ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας, καὶ περάσαντα Ὄξον
τε τὸν ποταμὸν καὶ Τάναϊν, ἔτι δὲ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν
οὐδενὶ ἄλλῳ ὅτι μὴ Διονύσῳ περαθέντα, καὶ τὸν Ὑδάσ-
πην, καὶ τὸν Ἀκεσίνην, καὶ τὸν Ὑδραώτην, καὶ τὸν
Ὕφασιν διαπεράσαντα ἂν, εἰ μὴ καὶ ὑμεῖς ἀπωκνήσατε·

Cap. X.

12. Non praetereundum videtur, in MSto Opt. pro illis εἰ μὴ καὶ ὑμεῖς ἀπωκνήσατε legi: εἰ μὴ ὑμεῖς ἀποκνήσαμεν, et eodem modo ſupra pro βασιλέα ὑμῶν eſſe ἡμῶν, quaſi ipſe (Alexander) eos (milites) verba apud cognatos et populares dicenda praeiret. *Gron.* Vehementer mihi placet ſcriptura Optimi, et recipien-

12. Καύκασον ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας] verte: *Caucaſum, qui eſt ultra pylas Caſpias,* i. e. Paropamiſum, ut ſic diſtinguatur falſus Caucaſus a vero.

καὶ εἰς τὴν μεγάλην θάλασσαν, κατ' ἀμφότερα τοῦ 13
Ἰνδοῦ τὰ στόματα ἐμβαλόντα, καὶ διὰ τῆς Γαδρωσίας τῆς
ἐρήμου ἐλθόντα, ᾗ οὐδείς πω πρόσθεν ξὺν στρατιᾷ ἦλθε·
καὶ Καρμανίαν ἐν παρόδῳ προσκτησάμενον, καὶ τὴν
Ὠρειτῶν γῆν· περιπεπλευκότος δὲ ἤδη αὐτῷ τοῦ ναυτικοῦ 14
τὴν ἀπ' Ἰνδῶν γῆς εἰς Πέρσας θάλασσαν· ὡς εἰς Σοῦσα
ἐπανηγάγετε, ἀπολιπόντες οἴχεσθε, παραδόντες φυ- 15
λάσσειν τοῖς νενικημένοις βαρβάροις. Ταῦτα ὑμῖν καὶ 16
πρὸς ἀνθρώπων ἴσως εὐκλεᾶ, καὶ πρὸς θεῶν ὅσια δήπου
ἔσται ἀπαγγελθέντα· ἄπιτε.

XI. Ταῦτα εἰπὼν, κατεπήδησέ τε ἀπὸ τοῦ βή- 1
ματος ὀξέως, καὶ ἐς τὰ βασίλεια παρελθὼν, οὔτε ἐθε-
ράπευσε τὸ σῶμα, οὔτέ τῳ ὤφθη τῶν ἑταίρων· ἀλλ' οὐδὲ

da eſſet, niſi obſtarent ſect. 14. verba ἐπανηγάγετε et οἴχεσθε, pro quibus etiam legendum eſſet ἐπανηγάγομεν et οἰχόμεθα. Sed plures adhuc ſcrupuli in his mihi reſident. Pro ὑπερβάντα δὲ τὸν Καύκασον ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας, quod quidem explicare ſtudui, mallem: ὑπερβάντα δὲ ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας καὶ τὸν Καύκασον. Facius etiam vertit; *qui Caucaſum montem transgreſſus, portasque Caſpias*, quod imitatur Vulcanius. Deinde me offendit verbum ἐπανηγάγετε. Dici enim non ſolet, ab exercitu imperatorem reduci, ſed ab imperatore exercitum: Et ſane hic quoque Facius vertit: *qui vos incolumes ac victores Suſa reduxit*, quaſi legiſſet: ὃς εἰς Σοῦσα ἐπανήγαγέ τε ὑμᾶς σώους καὶ νικῶντας, cui participio optime reſpondere ſequens τοῖς νενικημένοις. Sed de his omnibus niſi aliis codicibus, praecipue Vindobonenſibus juvantibus, nihil decerni poteſt.

14. ὡς εἰς Σοῦσα ἐπανηγάγετε] ſc. αὐτὸν βασιλέα ὑμῶν; *poſtquam eum Suſa reduxiſtis.* Erat autem exercitus nunc non Suſis, ſed in urbe ad Tigrim, cui Opis nomen; ſed in eam urbem duxerat a Suſis, ubi Alexander diſceſſerat ad videndum ſinum perſicum, exercitum Hephaeſtion, ut ſic vere Alexander dicere poſſet, exercitum ſe Suſa modo usque comitatum.

15. ἀπολιπόντες οἴχεσθε] Cohaerent haec cum verbis ſect. 10. ἀπελθόντες οἴκοι ἀπαγγείλατε, ὅτι τὸν βασιλέα ὑμῶν ἀπολιπόντες οἴχεσθε. *Raph.*

16. πρὸς θεῶν ὅσια] Vulcanius vertit: haec *opinionem pietatis apud deos ſunt vobis adjunctura.*

C. XI.

Arg. Honores Perſis tributi; unde moeror Macedonum. Callinis felix ad conciliandum ſermo. Oſcula, epulae, ſacrificium et vota.

2 ἐς τὴν ὑστεραίαν ὤφθη· τῇ τρίτῃ δὲ καλέσας εἴσω τῶν
Περσῶν τοὺς ἐπιλέκτους, τάς τε ἡγεμονίας αὐτοῖς τῶν
3 τάξεων διένειμε· καὶ ὅσους συγγενεῖς ἀπέφηνε, τούτοις δὲ
νόμιμον ἐποίησε φιλεῖν αὐτὸν μόνοις. Οἱ δὲ Μακεδόνες
4 ἔν τε τῷ παραυτίκα ἀκούσαντες τῶν λόγων ἐμπεπληγμέ-
νοι, σιγῇ ἔμενον αὐτοῦ πρὸς τῷ βήματι· οὐδέ τις ἠκολού-
θησε τῷ βασιλεῖ ἀπαλλαττομένῳ, ὅτι μὴ οἱ ἀμφ' αὐτὸν
ἑταῖροί τε καὶ οἱ σωματοφύλακες· οἱ δὲ πολλοὶ,
5 μένοντες ὅ, τι πράττουσιν ἢ λέγουσιν εἶχον, οὔτε ἀπαλ-
λάττεσθαι ἤθελον. Ὡς δὲ τὰ Περσῶν τε καὶ Μήδων
αὐτοῖς ἐξηγγέλλετο, αἵ τε ἡγεμονίαι Πέρσαις διδόμεναι,
καὶ ἡ στρατιὰ ἡ βαρβαρικὴ ἐς λόχους τε καταλεγομένη,
καὶ τὰ Μακεδονικὰ ὀνόματα ἄγημά τι Περσικὸν καλού-

Cap. XI.

5. *ἄγημά τι — ἄλλο ἄγημα βασιλικόν.* Haec omnia negligenter Facius in verſione praetermiſit. Ἀργυρασπίδων, quod etiam vidit Blancardus, nulla praeter hunc locum in Arriano mentio facta. Iuſt. XII, 7. Alexandrum auctor eſt, quum in Indiam moveret, Argyraſpidas feciſſe. Etiam Curt. VIII, 5, 4. Alexandrum, ait, quum Indiam ingreſſurus eſſet, necubi vinceretur, quum ceteris praeſtaret, ſcutis militum argenteas laminas addidiſſe. Neuter his locis adjecit, utrum omnibus an parti ſolum militum. Idem vero Curtius jam in deſcriptione praelii apud Gaugamela (IV, 13, 27.) et Diodorus (XVII, 57.) idem nomen dederunt iis militum, quos Arrianus *reliquos ſcutatos regios* appellare ſolet; (Vide notam ad I, 11, 4) quod Freinshem. ad Curt. VIII, 5, 4. per prolepſin factum, recte monet. Reſpondet igitur agema perſicum Macedonum agemati peditum, reſpondent argyraſpides ſcutatis regiis et pezetaeri Perſae pezetaeris Macedonibus. Sed qui *πεζέταιροι ἄλλοι* fuere? Alii praeter jam commemoratos Macedonum pezetaeri non fuere, quibus reſpondere poſſent alii quoque Perſarum pezetaeri. Ne multis morer, voces: *καὶ πεζέταιροι ἄλλοι* gloſſema ſunt. Quod ſatis liquet ex ſcriptura primarum editionum,

2. *φιλεῖν αὐτὸν*] ex more Perſarum, de quo apud Xenoph. Orat. de Ageſil. *ἐπιχώριον ὄντος τοῖς Πέρσαις φιλεῖν οὓς ἂν τιμῶσιν.* Et Cyropaed. lib. I. „Abeunte Cyro, quum a ſe invicem diſcederent, *τοὺς συγγενεῖς φιλοῦντας τὸν Κῦρον τῷ στόματι*, cognatos ore Cyrum, perſico more, deoſculatos ab ſe dimiſiſſe, quod quidem ipſum hodieque Perſae facere conſueverunt.“ Ceterum de cognatis regis Perſarum, honoris cauſa ita dictis, vide Freinsh. ad Curtium III, 3, 14. *Raph.*

3. *ἔν τε τῷ παραυτίκα*] *in praeſentia*, ro recontia *idem.*

5. *ἄγημά τι* etc.] cf. notae criticae.

μενον, καὶ πεζέταιροι Πέρσαι, [καὶ πεζέταιροι ἄλλοι,] καὶ ἀργυρασπίδων τάξις Περσικὴ, καὶ ἡ τῶν ἑταίρων ἵππος, καὶ ταύτης ἄλλο ἄγημα βασιλικὸν, ὐκέτι καρτεροὶ σφῶν ἦσαν· ἀλλὰ ξυνδραμόντες ὡς πρὸς τὰ βασίλεια, τὰ μὲν ὅπλα αὐτῦ πρὸ τῶν θυρῶν ἐρρίπτυν, ἱκετηρίας ταύτας τῷ βασιλεῖ· αὐτοὶ δ' ἐβόων, πρὸ τῶν θυρῶν ἑςηκότες, δεόμενοι παρελθεῖν εἴσω· τὺς τε αἰτίυς τῆς ἐν τῷ τότε ταραχῆς, καὶ τὺς ἄρξαντας τῆς βοῆς ἐκδιδόναι ἐθέλειν· ὔκυν ἀπαλλαγήσεσθαι τῶν θυρῶν, ὔτε ἡμέρας ὔτε νυκτὸς, εἰ μή τινα οἶκτον σφῶν ἕξει Ἀλέξανδρος. Ταῦτα ὡς ἀπηγγέλλετο αὐτῷ, ὁ δὲ σπυδῇ ἐξέρχεται, καὶ ἰδών τε ταπεινῶς διακειμένυς, καὶ ἀκύσας σὺν οἰμωγῇ τῶν πολλῶν βοώντων, καὶ αὐτῷ προχεῖται δάκρυα. Καὶ ὁ μὲν ἀνήγετο, ὥς τι ἐρῶν· οἱ δὲ ἔμειναν λιπαρῦντες. Καί τις αὐτῶν καθ' ἡλικίαν τε καὶ ἱππαρχίαν τῆς ἵππυ τῆς ἑταιρικῆς ὐκ ἀφανὴς, Καλλίνης ὄνομα, τοιαῦτα εἶπεν· Ὦ βασιλεῦ, τὰ λυπῦντά ἐςι Μακεδόνας, ὅτι σὺ Περσῶν μέν τινας ἤδη πεποίησαι σαυτῷ συγγενεῖς, καὶ καλῦνται Πέρσαι συγγενεῖς Ἀλεξάνδρυ, καὶ φιλῦσί σε· Μακεδόνων δὲ ὔπω τὶς γέγευται ταύτης τῆς τιμῆς. Ἔνθα δὴ ὑπολαβὼν Ἀλέξανδρος, Ἀλλ' ὑμᾶς τε (ἔφη) ξύμπαντας ἐμαυτῷ τίθεμαι συγγενεῖς,

quarum habent Veneta & Baſil.: καὶ πεζεταῖροι πέρσαι καὶ ἀσθέταιροι ἄλλοι, et Vulcaniana: καὶ πεζετ. Πέρσαι καὶ ἀσσέταιροι ἄλλοι; quod primus Blancardus mutavit in καὶ πεζέταιροι Πέρσαι καὶ πεζέταιροι ἄλλοι, me non probante. Plurimis quidem in primis editionibus locis pro πεζέταιροι corrupte ſcriptum eſt ἀσθέταιροι, at hunc noſtrum locum ſic natum opinor: In contextu vitioſe legebatur καὶ ἀσθέταιροι Πέρσαι. Librarius errorem ſubodoratus ſuper haec inter verſiculos ſcribebat emendationem ſuam καὶ πεζέταιροι Πέρσαι. Tertius indoctior deſcribebat omnia una ſerie ſic: καὶ πεζέταιροι Πέρσαι καὶ ἀσθέταιροι Πέρσαι. Ultimam denique vocem alius mutavit in ἄλλοι, repetitione ea offenſus. Sic eam lectionem natam opinor.

9. ἀνήγετο] Citatur in Lexicis ex Plat. de Legibus. ἀνάγομαι, ὡς ἐρωτήσων pro *pare me ad interrogandum*, quaſi accingor ad interrogandum. *Raph.*

12 καὶ τό γε ἀπὸ τούτου οὕτω καλέσω. Ταῦτα εἰπόντα προσελθών ὁ Καλλίνης τε ἐφίλησεν, καὶ ὅς τις ἄλλος φιλῆσαι ἤθελε· καὶ οὕτω δὴ ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα, βοῶντές
13 τε καὶ παιανίζοντες, ἐς τὸ στρατόπεδον ἀπήεσαν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τούτοις θυσίαν τε θύει τοῖς θεοῖς οἷς
14 αὐτῷ νόμος, καὶ θοίνην δημοτελῆ ἐποίησε καθήμενός τε αὐτός, καὶ πάντων καθημένων ἀμφ' αὐτὸν μὲν Μακεδόνων, ἐν δὲ τῷ ἐφεξῆς τούτων, Περσῶν· ἐπὶ δὲ τούτοις, τῶν ἄλλων ἐθνῶν ὅσοι κατ' ἀξίωσιν, ἤ τινα ἄλλην ἀρε-
15 τὴν πρεσβευόμενοι, καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἀρυόμενοι, ἔσπενδον τὰς αὐτὰς σπονδάς, καταρχομένων τῶν τε Ἑλλήνων μάντεων καὶ τῶν Μάγων.
16 Εὔχετο δὲ τά τε ἄλλα ἀγαθά, καὶ ὁμόνοιάν τε καὶ κοι-
17 νωνίαν τῆς ἀρχῆς, τοῖς τε Μακεδόσι καὶ Πέρσαις. Εἶναι δὲ κατέχει λόγος τοὺς μετασχόντας τῆς θοίνης ἐς ἐνακισχιλίους. Καὶ τούτους πάντας μίαν τε σπονδὴν σπεῖσαι, καὶ ἐπ' αὐτῇ παιανίσαι.

XII. Ἔνθα δὴ ἐθελονταὶ ἤδη αὐτῷ ἀπήεσαν τῶν Μακεδόνων, ὅσοι διὰ γῆρας ἤ τινα ἄλλην ξυμφορὰν ἀπόλεμοι ἦσαν· καὶ οὗτοι αὐτῷ ἐγένοντο ἐς τοὺς μυρίους. Τούτοις δὲ τήν τε μισθοφορὰν οὐ τῆ[illegible]τος ἤδη χρόνου

12. Vulgata erat: τοιαῦτα εἰπόντα προσελθὼν ὁ Καλλίνης τε ἐφίλησεν, quam ex Opt. et aliis ſic, ut vides, emendavi.

13. θυσίαν τε θύει — ex Opt. et tribus aliis pro vulgato θυσίαν τε ἐποίησε.

17. Praepoſitionem ἐς ante ἐνακισχιλίους ex Opt. adjeci.

16. εὔχετο] ſc. Alexander, vel etiam Graeci vates et magi, ut ad modum atticiſmi maſculinis pluralibus ſubjungatur verbum ſingulare, quod interdum fieri, licet rarius, Poſſelius in ſyntaxi exemplis probavit. *Reiſk.* εὔχεσθαι videtur h. l. eſſe, quod noſtrates dicunt: Geſundheiten ausbringen.

17. *καὶ ἐπ' αὐτῇ παιανίσαι*] *et poſt illud io paean ceciniſſe*, haud dubie variis cantibus pro varietate gentium. *Gron.*

C. XII.

Arg. Suavitas dimiſſionis, ſub Cratero et Polyperchonte. Evocatur Antipater; Olympiadis et Antipatri rixae.

ἔδωκεν Ἀλέξανδρος μόνον, ἀλλὰ καὶ τȣ͂ ἐς τὴν ἀπονό-
στησιν τὴν οἴκαδε ξυμβαίνοντος. Ἐπέδωκε δὲ καὶ τά- 3
λαντον ἑκάστῳ ὑπὲρ τὴν μισθοφοράν· παῖδες δὲ εἴ τῳ
ἦσαν ἐκ τῶν Ἀσιανῶν γυναικῶν, παρά οἱ καταλιπεῖν
ἐκέλευσε, μηδὲ στάσιν κατάγειν ἐς Μακεδονίαν, ἀλλο-
φύλȣς τε καὶ ἐκ τῶν βαρβάρων γυναικῶν παῖδας τοῖς
οἴκοι ὑπολελειμμένοις παισί τε καὶ μητράσιν αὐτῶν·
αὐτὸς δὲ ἐπιμελήσεσθαι, ὡς ἐκτρέφοιντο Μακεδονικῶς, 4
τά τε ἄλλα καὶ ἐς τὰ πολέμια κοσμȣμενοι· γενομένȣς
δὲ ἄνδρας ἄξειν αὐτὸς ἐς Μακεδονίαν, καὶ παραδώσειν
τοῖς πατράσι. Ταῦτά τε ἀπαλλαττομένοις ἀστάθμητα 5
καὶ ἀτέκμαρτα ἀπηγγέλλετο· καὶ ὅπως ἔχει φιλίας τε
καὶ πόθȣ ἐς αὐτȣ̀ς, τὸ ἀτρεκέστατον τεκμήριον ἐκεῖνο
ποιεῖσθαι ἠξίȣ, ὅτι τὸν πιστότατόν τε αὐτῷ, καὶ ὅντινα
ἴσον τῇ ἑαυτȣ͂ κεφαλῇ ἄγει, Κρατερὸν ξυμπέμπει αὐτοῖς
φύλακά τε καὶ ἡγȣ́μενον τȣ͂ στόλȣ. Οὕτω δὴ ἀσπασά- 6
μενος ξύμπαντας, αὐτός τε δακρύων καὶ δακρύοντας
ἐκείνȣς ἀπὸ ȣ͂ ἀπήλλαξε. Κρατερῷ δὲ τȣ́τȣς τε ἄγειν 7
ἐκέλευε, καὶ ἀπαγαγόντι Μακεδονίας τε καὶ Θρᾴκης καὶ
Θετταλῶν ἐξηγεῖσθαι, καὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς ἐλευθερίας·
Ἀντίπατρον δὲ διαδόχȣς τοῖς ἀποπεμπομένοις ἄγειν
Μακεδόνας τῶν ἀκμαζόντων ἐκέλευσεν. Ἔστειλε δὲ καὶ 8
Πολυπέρχοντα ὁμȣ͂ τῷ Κρατερῷ, δεύτερον δὲ ἀπὸ Κρα-
τερȣ͂ ἡγεμόνα, ὡς εἴ τι κατὰ τὴν πορείαν Κρατερῷ ξυμ-
πίπτοι (ὅτι καὶ μαλακῶς τὸ σῶμα ἔχοντα ἀπέπεμπεν
αὐτὸν) μὴ ποθῆσαι στρατηγὸν τȣ̀ς ἰόντας. Λόγος δέ τις 9

Cap. XII.

2. ἀλλὰ καὶ τȣ͂ ἐς τὴν ἀπον. ex Opt. pro ἀλλὰ καὶ τὴν τȣ͂ ἐς ἀπονόστη-σιν. Illud habent etiam Veneta et Baſil.

5. ἡγȣ́μενον ex Opt. pro ἡγεμόνα.

3. ἀλλοφύλȣς] hoc infertur ad στάσιν per appoſitionem. Qui alienigenae cauſa ſeditionis futuri erant Macedonicis conjugibus et liberis. *Raph.*

5. De Crateri amicitia cum rege teſtatur Diod. XVII, c. 114., Alexandrum dixiſſe a Cratero regem, ab Hephaeſtione Alexandrum amari. Idem Plut. in Vita Alex.

καὶ οὗτος ἐφοίτα ἀφανὴς παρὰ τοῖς τὰ βασιλικὰ πράγ-
ματα, ὅσῳ ἐπικρύπτεται, τοσῷδε φιλοτιμότερον ἐξηγου-
μένοις, καὶ τὸ πιστὸν ἐς τὸ χεῖρον μᾶλλον (ἢ τὸ εἰκὸς ἡ
αὐτῶν μοχθηρία ἄγει) ἢ πρὸς τὸ ἀληθὲς ἐκτρέπουσιν,
ἐξηττώμενον Ἀλέξανδρον ἤδη τῆς μητρὸς τῶν διαβολῶν
τῶν ἐς Ἀντίπατρον, ἀπαλλάξαι ἐθέλειν ἐκ Μακεδονίας
10 *Ἀντίπατρον. Καὶ τυχὸν οὐκ ἐς ἀτιμίαν τὴν Ἀντιπάτρου ἡ*
μετάπεμψις αὐτοῦ ἔφερεν, ἀλλ' ὡς μή τι ἐκ τῆς διαφο-
ρᾶς αὐτοῖς γένοιτο ἄχαρι ἐς ἀλλήλους, καὶ οὐδὲ αὐτῷ
11 *ἰάσιμον· ἐπεὶ οὐδὲ ἐπαύοντο Ἀλεξάνδρῳ γράφοντες, ὁ*
μὲν, τὴν αὐθάδειάν τε τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ ὀξύτητα
καὶ πολυπραγμοσύνην, ἥκιστα δὴ τῇ Ἀλεξάνδρου μητρὶ
12 *εὐσχήμονα· ὥς τε καὶ λόγος τὶς τοιόσδε ἐφέρετο Ἀλε-*
ξάνδρου, ἐφ' οἷς ὑπὲρ τῆς μητρὸς αὐτῷ ἐξηγγέλλετο,
βαρὺ δὴ τὸ ἐνοίκιον τῶν δέκα μηνῶν εἰσπράττεσθαι
13 *αὐτοῦ τὴν μητέρα· ἡ δὲ, ὑπέρογκον εἶναι τῇ τε ἀξιώσει*
καὶ τῇ ἄλλῃ θεραπείᾳ Ἀντίπατρον, οὐδὲ μεμνῆσθαι τοῦ
καταστήσαντος ἔτι· ἀλλ' αὐτὸν γὰρ ἀξιοῦν τὰ πρῶτα
14 *φέρεσθαι ἐν τοῖς ἄλλοις Μακεδόσι τε καὶ Ἕλλησι. Καὶ*
ταῦτα μᾶλλόν τι ἰσχύειν παρ' Ἀλεξάνδρῳ ἐφαίνετο,
ὅσα ἐς τοῦ Ἀντιπάτρου τὴν διαβολὴν φέροντα ἦν, οἷα δὴ
15 *καὶ φοβερώτερα ἐν βασιλείᾳ ὄντα· ἤ μέν τοι καταφανές*
γέ τι, ἢ ἔργον ἢ λόγος ἐξηγγέλλετο Ἀλεξάνδρου, ἐφ'

10. *ἐς ἀτιμίαν τὴν Ἀντιπάτρου*] Fuerunt enim, qui traderent, Antipatrum non ad ſocietatem militiae, ſed ad poenam ſe evocatum arbitratum, quum Alexander tam ſevere in Satrapas animadverteret, ut Iuſt. XII, 14. Credebant etiam Craterum cum veterum militum manu ad interficiendum eum miſſum. Curt. X, 10, 15.

11. De moribus Olympiadis et conſentit Plutarchus, *Βαρύθυμον καὶ δύσζηλον γυναῖκα* eam appellans, *διαφορὰς τὰς περὶ τὴν οἰκίαν κτλ. μείζονας ποιοῦσαν.* Vit. Alex. c. 9. Ibidem c. 68. addit etiam, Olympiadem et Cleopatram (quam tamen ſuperius necatam tradiderat, unde omnis narratio ſuſpecta) ab Antipatro ſeceſſiſſe, regnumque ita diviſiſſe, ut Olympias Epirum, Macedoniam Cleopatra obtineret.

12. *ἐφ' οἷς*] i. e. *ἐπ' ἐκείνοις, ἃ* *de iis* ſive *ad ea, quae de matre ipſi nunciabantur.* *Raph.*

ὅτῳ ἄν τις συνέθηκεν οὐχ ὡσαύτως εἶναι πρὸς θυμοῦ αὐτῷ ἀντὶ * * * * Ἡφαιστίων.

15. πρὸς θυμοῦ αὐτῷ ἀντὶ] Lacuna conſpicua eſt in omnibus codicibus antiquis, ſpatio ſatis amplo vacuo relicto, etſi in nullo detur aliqua originis ejus notitia. Ceterum graviter dolenda, vel ob ipſam Arriani praeſtantiſſimi manum deperditam, ex qua aliquid diſceremus, et in illo miraremur; cum quia controverſiae et quidem geminae inter Eumenem et Hephaeſtionem, quam nunc non niſi ex brevi compendio Plutarchi novimus, rationem cauſamque novi itineris et tanti, ex his foliis, quae defecerunt, late deſcriptam diſcere habebamus. Nihil ſperabam firmius, quam quum verſare exemplar optimum hujus hiſtoriae inciperem, fore, ut et haec lacuna nunc ſuppleretur. Sed ubi ad locum veni, poſt has voces et hunc earum ordinem, (ſane ideo notabilem, quia diverſus oſtenditur in vulgari turba veterum codicum, etiam accentu in fruſto voculae ἀντί, quem gravem habent editi, quem Facius in ſuo exemplari talem habuiſſe videtur, idcirco jam tunc interpretatus *ipſum ab Antipatro alienatum eſſe*) εἶναι πρὸς θυμοῦ αὐτῷ ἀντί, duas paginas cum dimidia relictas vidi vacuas, tamquam iſte librarius ſperaverit, aliunde ſibi eventuram copiam ſupplendi; attamen ſimile ſpatium vacat, ut dixi, et in reliquis MSS. ut omnino appareat, ex primaevo exemplari, unde pleraque, quae hodie exiſtunt, deſcripta ſunt, folium fuiſſe deperditum, cujus initium fuit ab literis πατρον, et idcirco pro non recuperandis haberi oporteat, quae interciderunt; ſive id fortuito contigerit, ſive interſparſa nonnulla, quae Chriſtianam mentem offenderent, coegerint poſſeſſorem effringere, et utinam tamen aliunde reſtituantur. *Gron.* In MSto Pariſienſi, quem vidit St. Croix, deficiunt quindecim verſiculi, ne adſcriptis quidem verbis quibusdam, quae in editionibus leguntur. *Examen* p. 267. Reperitur eadem lacuna in MSS. Vindob. teſte Kollario in Suppl. ad Lambecii Commentarium. Et in editione Veneta duae paginae vacuae relictae ſunt. Excidiſſe videntur 1) ſingularia quaedam de mandato Alexandri ad Antipatrum; 2) fuga Harpali, quod oſtendit Photius Cod. XCI, ubi haec habet: ἐν τούτῳ καὶ Ἅρπαλος βασιλικὰ λαβὼν ᾤχετο φεύγων χρήματα. Harpalus theſauris regiis, quae Ecbatanis ſervabantur, praefectus fuerat. III, 19, 13. 14. Reliqua ejus facta adjicio ex Diod. XVII, 108. Harpalus regem ex India numquam reverſurum ſperans, totum ſe voluptatibus dedit, et magnam pecuniae ſibi creditae vim prodegit. Piſces ex. c. ex mari rubro ſibi adferendos curabat, et cum duobus ſcortis Athenienſibus tam luxurioſe vixit, ut apud omnes male audiret. Reduce vero Alexandro, et multos ſatrapas ob delicta ſimilia capitis poena multante, ipſe cum V millibus talentum auri et VI millibus militum ſti-

1 XIII. Τῦτῳ τῷ λόγῳ ὑπείξαντα Ἡφαιςίωνα,
2 συναλλαγῆναι Εὐμενεῖ, ὐχ ἑκόντα ἑκόντι. Ἐν ταύτῃ
τῇ ὁδῷ καὶ τὸ πεδίον λέγεται ἰδεῖν Ἀλέξανδρον τὸ ἀνει-
μένον ταῖς ἵπποις ταῖς βασιλικαῖς· αὐτό τε πεδίον Νυ-
σαῖον καλύμενον καὶ αἱ ἵπποι ὅτι Νυσαῖαι κληΐζονται,
3 λέγει Ἡρόδοτος· εἶναι δὲ πάλαι μὲν ἐς πεντεκαίδεκα
μυριάδας τῶν ἵππων· τότε δὲ Ἀλέξανδρον ὐ πολὺ πλεί-
ονας τῶν πέντε καταλαβεῖν· πρὸς λῃςῶν γὰρ διαρπα-
4 γῆναι τὰς πολλὰς αὐτῶν. Ἐνταῦθα λέγυσιν ὅτι Ἀτρο-
πάτης ὁ τῆς Μηδείας σατράπης γυναῖκας ἑκατὸν αὐτῷ
ἔδωκε, ταύτας φάσκων εἶναι τῶν Ἀμαζόνων· καὶ ταύ-
τας σκευῇ ἀνδρῶν ἱππέων ἐςαλμένας, πλήν γε δὴ ὅτι

pendio conductorum, ex Aſia Atticam verſus contendit. At cum nemo ad ipſum inclinaret, et fruſtra apud Athenienſes, magna pecuniae vi in oratores diſpertita, receptaculum petiiſſet, tandem in Cretam profectus a Thimbrone quodam dolo interemtus eſt. Excidit, 3) fortaſſe aliquid de conſilio Alexandri Graeciam petendi, de quo vide Curt. X, 2, 1-7. 4) cauſa et deſcriptio itineris ex urbe Opi Ecbatana usque. Cauſa forte fuit Harpali fuga et direptio theſaurorum. Deſcriptionem aliquam itineris ſervatam vide apud Diod. XVII. Ol. 113, 3. Excidit denique, praeter alia forte minora, 5) controverſia Eumenis et Hephaeſtionis. Saepius diſſenſiones fuiſſe Eumeni cum Hephaeſtione, videmus ex Plutarchi Eumene c. 2. De ea vero, quae circa hoc tempus acciderat, nihil habet Plutarchus praeter haec pauca: πάλιν δὲ περὶ δωρεᾶς τινος εἰς διαφορὰν καταςὰς πρὸς τὸν Ἡφαιςίωνα, καὶ πολλὰ μὲν ἀκύσας κακῶς, πολλὰ δ' εἰπὼν, τότε μὲν ὐκ ἔλαττον ἔσχε. Ex quibus nihil ferme videmus. De reliquis, praeter Harpali fugam, Photius, vires tantum graviores extrahens, nihil dixit.

C. XIII.

Arg. Hephaeſtion Eumeni reconciliatus; equi Nyſaei; ambiguitas de Amazonibus. Sententia Arriani de iis.

2. ἐν ταύτῃ τῇ ὁδῷ] ſc. ex urbe Opi in Mediam et Ecbatana, ut pa[…] […] principio capitis ſeque[…]tis, […]uod probat etiam Plut. V. Alex. c. 72. in principio. Diod. XVII, 110. iter Alexandri fuiſſe ſcribit ex Suſis trans Tigrim (Paſitigrim) per pagos, qui Carae vocantur, per Sitam, Sambana, Celonas (ubi Boeotorum progeniem ab Xerxe e patria remotorum habitaſſe dicit) Bagiſtanem, campum Nyſaeum in urbem Ecbatana. In campo Nyſaeo idem auctor eſt, olim CLX equorum agreſtium millia fuiſſe, ſub Alexandri adventum vero tantummodo LXM. Vide Weſſelingium. Herodoti locus eſt VII, 40.

3. τῶν πέντε ſc. μυριάδων.

πελέκεις ἀντὶ δοράτων ἐφόρουν, καὶ ἀντὶ ἀσπίδων πέλ-
τας· οἱ δὲ καὶ τὸν μαστὸν λέγουσιν ὅτι μείονα εἶχον τὸν
δεξιόν, ὃν δὴ καὶ ἔξω εἶχον ἐν ταῖς μάχαις· ταύτας μὲν 5
δὴ ἀπαλλάξαι τῆς στρατιᾶς Ἀλέξανδρον, μή τι νεωτερι-
σθῇ κατ' αὐτὰς ἐς ὕβριν πρὸς τῶν Μακεδόνων, ἢ βαρ-
βάρων· κελεῦσαι δὲ ἀπαγγεῖλαι πρὸς τὴν βασίλισσαν
σφῶν, ὅτι αὐτὸς ἥξει πρὸς αὐτὴν παιδοποιησόμενος.
Ταῦτα δὲ οὔτε Ἀριστόβουλος, οὔτε Πτολεμαῖος, οὔτε τις 6
ἄλλος ἀνέγραψεν, ὅς τις ἱκανὸς ὑπὲρ τῶν τοιούτων τεκμη-
ριῶσαι· οὐδὲ δοκεῖ μοι ἐν τῷ τότε σώζεσθαι τὸ γένος τῶν 7
Ἀμαζόνων, οὐδέ τις πρὸ Ἀλεξάνδρου ἢ Ξενοφῶν ἀνεμνή-
σθη αὐτῶν, Φασιανῶν τε μνησθεὶς καὶ Κόλχων, καὶ
ὅσα ἄλλα ἀπὸ Τραπεζοῦντος ὁρμώμενοι, ἢ πρὶν ἐς Τρα-
πεζοῦντα κατελθεῖν οἱ Ἕλληνες ἐπῆλθον ἔθνη βαρβαρι-
κά· ἵνα περ καὶ ταῖς Ἀμαζόσιν ἐντετυχήκεσαν, εἴπερ
οὖν ἔτι ἦσαν Ἀμαζόνες· μὴ γενέσθαι μὲν γὰρ παντελῶς 8
τὸ γένος τοῦτο τῶν γυναικῶν, οὐ πιστὸν δοκεῖ ἔμοιγε, πρὸς
τοσούτων καὶ τοιούτων ὑμνηθέν, ὡς Ἡρακλέα τε ἐπ' αὐτὰς 9
λόγος κατέχει ὅτι ἐστάλη, καὶ ζωστῆρά τινα Ἱππολύτης
τῆς βασιλίσσης αὐτῶν ὅτι ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐκόμισε· καὶ
οἱ ξὺν Θησεῖ Ἀθηναῖοι ὅτι ἐπιούσας τὰς γυναῖκας ταύ-
τας τὴν Εὐρώπην πρῶτοι μάχῃ νικήσαντες ἀνέστειλαν·
καὶ γέγραπται ἡ Ἀθηναίων καὶ Ἀμαζόνων μάχη πρὸς 10
Κίμωνος, οὐ μεῖον ἤπερ ἡ Ἀθηναίων καὶ Περσῶν· καὶ 11
Ἡροδότῳ πολλάκις περὶ τῶν γυναικῶν τούτων πεποίηται,
καὶ ὅσοι Ἀθηναίων τοὺς ἐν πολέμῳ τελευτήσαντας λόγῳ
ἐκόσμησαν, καὶ τοῦ πρὸς Ἀμαζόνας ἔργου Ἀθηναίων

Cap. XIII.

5. νεωτερισθῇ ex Opt. pro vulgato νεωτερισθείη.
6. τῶν τοιούτων — ex eodem pro τῶν τηλικούτων.
8. τὸ γένος τοῦτο ex Opt. pro τὸ γένος τούτων.

10. καὶ γέγραπται] *ſcripta etiam eſt.* Sic poſt Facium Vulcanius. Non tamen puto contemnendam verſionem Freinshemii *picta eſt.* Vide ipſum ad Curt. VI, 5, 24. *Gron.*

12 ἐν τοῖς μάλιστα μνήμην ἐποιήσαντο. Εἰ δὲ ἱππικὰς δή
τινας γυναῖκας Ἀτροπάτης ἔδειξεν Ἀλεξάνδρῳ, βαρβά-
ρους τινὰς ἄλλας γυναῖκας ἱππεύειν ἠσκημένας δοκῶ ὅτι
ἔδειξεν, ἐς τὸν λεγόμενον δὴ τῶν Ἀμαζόνων κόσμον
ἐσταλμένας.

1 XIV. Ἐν Ἐκβατάνοις δὲ θυσίαν τε ἔθυσεν Ἀλέ-
ξανδρος, ὥσπερ αὐτῷ ἐπὶ ξυμφοραῖς ἀγαθαῖς νόμος,
καὶ ἀγῶνα ἐπετέλει γυμνικόν τε καὶ μουσικόν· καὶ πότοι
2 αὐτῷ ἐγίγνοντο παρὰ τοῖς ἑταίροις. Καὶ ἐν τούτῳ Ἡφαι-
στίων ἔκαμε τὸ σῶμα· ἑβδόμη τε ἡμέρα ἤδη ἦν αὐτῷ τῆς
νόσου, καὶ λέγουσι τὸ μὲν στάδιον πλῆρες εἶναι (παίδων γὰρ
ἀγὼν ἦν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γυμνικὸς) ἐπεὶ δὲ ἐξηγγέλλετο
Ἀλεξάνδρῳ, ὅτι κακῶς ἔχει Ἡφαιστίων, ὁ δὲ παρ᾽ αὐτὸν
3 ἐλθὼν σπουδῇ, οὐκέτι ζῶντα κατέλαβεν. Ἔνθα δὴ καὶ
ἄλλοι ἄλλα ἀνέγραψαν ὑπὲρ τοῦ πένθους τοῦ Ἀλεξάνδρου.
Μέγα μὲν γενέσθαι αὐτῷ τὸ πένθος, πάντες τοῦτο ἀνέ-
γραψαν· τὰ δὲ πραχθέντα ἐπ᾽ αὐτῷ, ἄλλοι ἄλλα, ὡς
ἕκαστος ἢ εὐνοίας πρὸς Ἡφαιστίωνα, ἢ φθόνου εἶχεν, ἢ

11. *ἐν τοῖς μάλιστα*] *omnium maxime*, Vide notam Wolfii, V. C. ad Reizium de proſodiae graecae accentus inclinatione pag. 16 ſeqq.

12. Nullam fidem narrationi de Amazonibus habendam eſſe docet praecipue Plut. Vit. Alex. c. 46. et Strabo l. XI. Habitaſſe dicuntur inter Phaſim et Thermodontem. Earum originem, expeditiones in Europam et Aſiam ac pugnam cum Hercule et Athenienſibus deſcribit Iuſt. II, 4. Loca de Amazonibus in utramque partem diligentiſſime collecta vide in Freinsh. Comment. ad Curt. VI, 5, 24.

C XIV.

Arg. Agones. Hephaeſtionis morbus et mors. Alexandri luctus varie ſcriptus. Epidauriorum legatio dimiſſa cum donario Aeſculapii. Honores Hephaeſtionis.

2. *ὅτι κακῶς ἔχει*] Facile colligitur, Hephaeſtionem febre continua et acuta laboraſſe, ob intemperantiſſimas, quibus tunc maxime indulgebat, perpotationes. Ad haec dies ſeptimus erat, qui decretorius ſeu *κρίσιμος ἡμέρα* a medicis appellatur. Rex itaque, audito, Hephaeſtionem *deficere* (nam de ejus ἀῤῥωστίᾳ ante certiorem factum, quis dubitet?) ſtadio exceſſit. *Blanc.* Puerorum certamina in ſtadio eſſe ſolebant. De Alexandri et Hephaeſtionis obitu librum ſcripſerat Ephippus Olynthius, teſte Athenaeo, p. 146 et 434.

καὶ πρὸς αὐτὸν Ἀλέξανδρον. Ὧν οἱ τὰ ἀτάσθαλα 4
ἀναγράψαντες, οἱ μὲν ἐς κόσμον φέρειν μοι δοκοῦσιν οἰη-
θῆναι Ἀλεξάνδρῳ ὅσα ὑπεραλγήσας ἔδρασεν ἢ εἶπεν,
ἐπὶ τῷ πάντων δὴ ἀνθρώπων φιλτάτῳ· οἱ δὲ ἐς αἰσχύ-
νην μᾶλλόν τι, ὡς οὐ πρέποντα οὔτ' οὖν βασιλεῖ οὔτε Ἀλε-
ξάνδρῳ· οἱ μὲν, τὸ πολὺ μέρος τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐῤῥιμ- 5
μένον ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ ἑταίρου, ὀδύρεσθαι, οὐδ' ἐθέ-
λειν ἀπαλλαγῆναι, πρίν γε δὴ πρὸς βίαν ἀπηνέχθη
πρὸς τῶν ἑταίρων· οἱ δὲ, τήν τε ἡμέραν ὅλην καὶ τὴν 6
νύκτα ὅλην ἐῤῥίφθαι ἐπὶ τῷ σώματι· οἱ δὲ, καὶ τὸν ἰα-
τρὸν Γλαυκίαν ὅτι ἐκρέμασε, καὶ τοῦτον ὡς ἐπὶ φαρμάκῳ
κακῶς δοθέντι· οἱ δὲ ὅτι οἴνου περιεῖδεν ἐμπλησθέντα
θεωρῶν αὐτός· καὶ κείρασθαι Ἀλέξανδρον ἐπὶ τῷ νεκρῷ 7
τὴν κόμην, τά τε ἄλλα οὐκ ἀπεικότα τίθεμαι, καὶ κατὰ
ζῆλον τὸν Ἀχιλλέως, πρὸς ὅντινα ἐκ παιδὸς φιλοτιμία
ἦν αὐτῷ· οἱ δὲ καὶ τὸ ἅρμα, ἐφ' ὅτῳ τὸ σῶμα ἐφέρετο, 8
αὐτὸς ἔστιν ὅτε ἡνιόχει τοῦτο· οὐδαμῇ πιστὸν ἔμοιγε λέγον-
τες· ἄλλοι δὲ, ὅτι καὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ τὸ ἕδος ἐν Ἐκβα- 9
τάνοις κατασκάψαι ἐκέλευσε· βαρβαρικὸν τοῦτό γε, καὶ
οὐδαμῇ Ἀλεξάνδρῳ πρόσφορον· ἀλλὰ τῇ Ξέρξου μᾶλλόν
τι ἀτασθαλίᾳ τῇ ἐς τὸ θεῖον, καὶ ταῖς πέδαις, ἃς λέγου-
σιν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον καθεῖναι Ξέρξην, τιμωρούμενον
δῆθεν τὸν Ἑλλήσποντον. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο οὐκ ἔξω τοῦ 10

Cap. XIV.

10. οὐκ ἔξω pro οὐ πάντῃ ἔξω et οὖν pro ἤλαυνεν, utrumque ex Optimo.

7. τά τε ἄλλα] *Praeſcidiſſe autem Alexandrum propter hunc mortuum comam, cum ob alias cauſas non incredibile judico, tum ob imitationem Achillis. Raph.*

9. κατασκάψαι] ἐμπρησθῆναι *incendi*, ait in diſſert. Epict. lib. II. c. 22. Ἀλέξανδρος ἐκέλευσεν ἐμπρησθῆναι τὰ Ἀσκληπιεῖα, ἀποθανόντος τοῦ ἐρωμένου. *Raph.* Quum Xerxes Graeciae bellum illaturus eſſet, indigne ferens pontem, quo Helleſpontus junctus erat, tempeſtate diſſolutum eſſe, Helleſponto trecenta flagello verbera infligi, in eundem par compedum dimitti, iisque, qui jungendo freto praepoſiti fuerant, capita praecidi juſſit. Herodot. VII, 35.

εἰκότος ἀναγεγράφθαι μοι δοκεῖ· ὡς ἐπὶ Βαβυλῶνος ᾔει Ἀλέξανδρος, ἐντυχεῖν αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν πολλὰς πρεσβείας ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, εἶναι δὲ δὴ ἐν τούτοις καὶ Ἐπιδαυρίων πρέσβεις· καὶ τούτους ὧν τε ἐδέοντο ἐξ Ἀλεξάνδρου τυχεῖν, καὶ ἀνάθημα δοῦναι αὐτοῖς Ἀλέξανδρον κομίζειν τῷ Ἀσκληπιῷ, ἐπειπόντα ὅτι, Καίπερ οὐκ ἐπιεικῶς κέχρηταί μοι ὁ Ἀσκληπιὸς, οὐ σώσας μοι τὸν ἑταῖρον, ὅντινα ἴσον τῇ ἐμαυτοῦ κεφαλῇ ἦγον. Ἐναγίζειν τε ὅτι ἀεὶ ὡς ἥρωϊ ἐκέλευεν Ἡφαιστίωνι, τοῦτο μὲν πρὸς τῶν πλείστων ἀναγέγραπται. Οἱ δὲ λέγουσιν, ὅτι καὶ εἰς Ἄμμωνος ἔπεμψεν, ἐρησομένους τὸν θεὸν, εἰ καὶ ὡς θεῷ θύειν συγχωρεῖ Ἡφαιστίωνι· τὸν δὲ οὐ συγχωρῆσαι. Ἐκεῖνα δὲ πρὸς πάντων ξυμφωνούμενα, ἐς τρίτην ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἡφαιστίωνος ἡμέραν, μήτε σίτου γεύσασθαι Ἀλέξανδρον, μήτε τινὰ θεραπείαν ἄλλην θεραπεῦσαι τὸ σῶμα· ἀλλὰ κεῖσθαι γὰρ ἢ ὀδυρόμενον, ἢ πενθικῶς σιγῶντα· καὶ πυρὰν κελεῦσαι αὐτῷ ἑτοιμάζεσθαι ἐν Βαβυλῶνι ἀπὸ ταλάντων μυρίων· οἱ δὲ καὶ πλειόνων ἀνέγραψαν· καὶ ὅτι πένθος ποιεῖσθαι περιηγγέλη κατὰ πᾶσαν τὴν χώραν τὴν βάρβαρον· καὶ ὅτι πολλοὶ τῶν ἑταίρων τῶν Ἀλεξάνδρου ἐς θεραπείαν τὴν ἐκείνου σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τὰ ὅπλα Ἡφαιστίωνι ἀνέθε-

14. εἰς Ἄμμωνος ſc. ἱερόν. Ita Latini dicunt: ad Dianae, ad Caſtoris, Veneris, ad nempe, templum. *Raph.* Quatenus Ammon conceſſit Hephaeſtionem coli, vide c. 23, 8.

16. πλειόνων] inter quos pertinet Iuſtinus XII, 12, duodecim millia talentorum numerans, ſicut et Diodorus XVII, 115. Cum noſtro eſt Plut. V. Al. c. 72.

17. σφᾶς τε αὐτοὺς etc.] Qualis devotio intelligenda ſit, ex his locis perſpici poteſt. Plut. in Eumene c. 2. Eumenem auctor eſt „docuiſſe honores, quibus mortuus maxime ornaretur, ſumtusque ad funeris apparatum impigre praebuiſſe ſummos.“ Diod. XVII, 115. „duces et amicos regis, cupidos quod regi placeret agendi ſimulacra ex ebore auroque, aliisque rebus pretioſiſſimis in honorem Hephaeſtionis conficienda curaſſe“ Lucian. in l. *cal. non temere cred.* „Hephaeſtioni templa pleraeque civitates dicarunt, delubra condiderunt, aras, ſacra, ferias novo deo ſanxerunt. Iusjurandum omnium religioſiſſimum Hephaeſtionis

σαν ἀποθανόντι· πρῶτον δὲ Εὐμενῆ ἄρξαι τοῦ σοφίσμα- 18
τος, ὅντινα ὀλίγῳ πρόσθεν ἔφαμεν ὅτι διηνέχθη πρὸς
Ἡφαιστίωνα· καὶ τοῦτο δὲ δρᾶσαι, τῷ Ἀλεξάνδρῳ ὡς
μὴ ἐφήδεσθαι δοκοίη τελευτήσαντι Ἡφαιστίωνι. Οὔκουν 19
οὐδὲ ἄλλον τινὰ ἔταξεν ἀντὶ Ἡφαιστίωνος χιλίαρχον ἐπὶ
τῇ ἵππῳ τῇ ἑταιρικῇ Ἀλέξανδρος, ὡς μὴ ἀπόλοιτο τὸ ὄνομα
τοῦ Ἡφαιστίωνος ἐκ τῆς τάξεως· ἀλλὰ Ἡφαιστίωνός τε ἡ
χιλιαρχία ἐκαλεῖτο, καὶ τὸ σημεῖον αὐτῆς ἡγεῖτο ἐξ
Ἡφαιστίωνος πεποιημένον· ἀγῶνά τε ἐπενόει ποιῆσαι 20
γυμνικόν τε καὶ μουσικὸν, πλήθει τε τῶν ἀγωνιζομένων,
καὶ τῇ εἰς αὐτὸν χορηγίᾳ πολύ τε τῶν ἄλλων τῶν πρόσθεν ἀριδηλότερον. Τρισχιλίους γὰρ ἀγωνιστὰς τοὺς ξύμπαντας παρεσκεύασε, καὶ οὗτοι ὀλίγον ὕστερον ἐπ' Ἀλεξάνδρου τῷ τάφῳ λέγουσιν ὅτι ἠγωνίσαντο.

XV. Χρόνος τε ἦν συχνὸς τῷ πένθει· καὶ αὐτός 1
τε αὐτὸν ἤδη μετεκάλει ἀπ' αὐτοῦ, καὶ οἱ ἑταῖροι μᾶλλόν
τι ἐν τῷ τοιῷδε ἤνυτον· ἔνθα δὴ ἐξέλασιν ποιεῖται ἐπὶ
Κοσσαίους, ἔθνος πολεμικὸν, ὅμορον τῷ Οὐξίων. Εἰσὶ 2
δὲ ὄρειοι οἱ Κοσσαῖοι, καὶ χωρία ὀχυρὰ κατὰ χώρας νέμονται· ὁπότε προσάγοι δύναμις, ἐς τὰ ἄκρα τῶν ὀρῶν

Cap. XV.

2. οὐ νέμονται — Sic ſcriptum eſt in Lemgoviana ex conjectura Gronovii, qui addi vult negationem. Quam vero, minime neceſſariam, iterum abjeci. Incolunt loca munita, i. e. habent loca munita, non *arte* munita, quod eſſet τετειχισμένα, ſed

nomine fuit. Capitale erat, ſi quis hac parte vel contaretur, vel neglectim coleret« etc. cf. not. ad 15, 5.

20. χορηγίᾳ] Sumtus fere omnes ad apparatum ſcenicum, ad tragoedos exornandos, aliaque Athenis pendebant divites, tributim curam ſcenae ſortiti, et hi vocabantur χορηγοὶ, res ipſa χορηγία. Certabant vero non ſolum poetae et tragoedi, ſed etiam χορηγοί. Exemplum ejus rei in caſtris Alexandri vide apud Plut. in Vita Alex. c. 29.

ἐπ' Ἀλεξάνδρου τῷ τάφῳ] quod confirmatur ab Aeliano V. H. VII, 8.

C. XV.

Arg. Coſſaei per hiemem ſubacti. Legationes undique ad Alexandrum miſſae. An et Roma legatos Babylonem miſerit?

ἀποχωροῦντες, ἀθρόοι ἢ ὅπως ἂν προχωρῇ ἑκάστοις, οὕτω
διαφεύγουσιν, ἐς ἀπορίαν βάλλοντες τοὺς ξὺν δυνάμει
σφίσιν ἐπιχειροῦντας· ἀπελθόντων δὲ, αὖθις ἐς τὸ λη-
3 στεύειν τρεπόμενοι, ἀπὸ τούτου τὸν βίον ποιοῦνται. Ἀλέ-
ξανδρος δὲ ἐξεῖλεν αὐτῶν τὸ ἔθνος, καίπερ χειμῶνος
στρατεύσας· ἀλλ' οὔτε χειμὼν ἐγένετο ἐμποδὼν αὐτῷ, οὔτε
αἱ δυσχωρίαι, οὔτε αὐτῷ οὔτε Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου, ὃς
μέρος τῆς στρατιᾶς ἐπ' αὐτοὺς ἦγεν. Οὕτως οὐδὲν ἄπορον
4 Ἀλεξάνδρῳ τῶν πολεμικῶν ἦν, ἐς ὅ, τι ὁρμήσειε. Κατι-
όντι δὲ αὐτῷ εἰς Βαβυλῶνα, Λιβύων τε πρεσβεῖαι ἐνε-
τύγχανον ἐπαινούντων τε καὶ στεφανούντων ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ
τῆς Ἀσίας. Καὶ ἐξ Ἰταλίας Βρέττιοί τε καὶ Λευκανοὶ
5 καὶ Τυῤῥηνοὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐπρέσβευον. Καὶ Καρχη-
δονίους τότε πρεσβεῦσαι λέγεται, καὶ ἀπὸ Αἰθιόπων
πρέσβεις ἐλθεῖν, καὶ Σκυθῶν τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης, καὶ
Κελτοὺς, καὶ Ἴβηρας, ὑπὲρ φιλίας δεησομένους· ὧν τά
τε ὀνόματα καὶ τὰς σκευὰς τότε πρῶτον ὀφθῆναι πρὸς
6 Ἑλλήνων τε καὶ Μακεδόνων. Τοὺς δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν εἰς
ἀλλήλους διαφορῶν λέγουσιν ὅτι Ἀλεξάνδρῳ διακρῖναι
ἐπέτρεπον, καὶ τότε μάλιστα αὐτόν τε αὐτῷ καὶ τοῖς

natura; ex quibus tranſeuntibus damnum inferre poſſunt, ipſi extra periculum poſiti. Diod. XIX, 19, ubi Antigoni iter per Coſſaeos deſcribitur, ipſum hanc explicationem probat. τὰ χωρία ὀχυρὰ eadem ſunt, quae mox vocantur τὰ ἄκρα τῶν ὀρῶν.

6. Ἀλεξάνδρῳ — ex Opt. Vulgo Ἀλεξάνδρου. Mox poſt αὐτόν τε αὐτῷ, Opt. jubente, delevi vocem Ἀλεξάνδρου.

3. Coſſaeos domuit Alexander intra dies ad ſummum quadraginta. Diod. XVII, 111. Plut. V. Al. c. 72. Polyaen. IV, 3, 31.

5. καὶ Κελτοὺς] Celtae Arriani iidem eſſe videntur, quos ſiculus lib. Galatas vocat, de iisdem addens, eosdem tum primum Graecis innoteſcere coepiſſe.

ὀνόματα καὶ τὰς σκευὰς ὀφθῆναι] Durius dictum foret ὀνόματα ὀφθῆναι, niſi intercedente voce σκευὰς molliretur. Quomodo et Latinos ſcriptores interdum locutos invenias, ut duabus rebus addant unum verbum, quod alteri earum tantum convenit. Sic Lucas in Evangel. I, 64 dicit: ἀνεῴχθη τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ. *Raph.* Simile exemplum eſt c. 14. 17., ubi ἀνέθεσαν proprie pertinet ad τὰ ὅπλα.

ἀμφ' αὐτὸν φανῆναι γῆς τε ἁπάσης καὶ θαλάσσης κύριον. Ἄριστος δὲ καὶ Ἀσκληπιάδης τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου ἀναγραψάντων, καὶ Ῥωμαίους λέγουσιν ὅτι ἐπρέσβευσαν· καὶ ἐντυχόντα ταῖς πρεσβείαις Ἀλέξανδρον ὑπὲρ Ῥωμαίων τι τῆς ἐσομένης ἐς τὸ ἔπειτα δυνάμεως μαντεύσασθαι, τόν τε κόσμον τὸν ἀνδρῶν ἰδόντα καὶ τὸ φιλόπονόν τε καὶ ἐλευθέριον, καὶ περὶ τοῦ πολιτεύματος ἅμα διαπυνθανόμενον. Καὶ τοῦτο οὔτε ὡς ἀτρεκὲς, οὔτε ὡς ἄπιστον πάντη ἀνέγραψα· πλήν γε δὴ οὔτέ τις Ῥωμαίων ὑπὲρ τῆς πρεσβείας ταύτης, ὡς παρὰ Ἀλέξανδρον σταλείσης, μνήμην ἐποιήσατό τινα, οὐδὲ τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου γραψάντων (οἷς τισι μᾶλλον ἐγὼ ξυμφέρομαι) Πτολεμαῖος ὁ Λάγου καὶ Ἀριστόβουλος· οὐδὲ τῷ Ῥωμαίων πολιτεύματι ἐπεοικὸς ἦν, ἐλευθέρῳ δὴ τότε ἐς τὰ μάλιστα ὄντι, παρὰ βασιλέα ἀλλόφυλον, ἄλλως τε καὶ ἐς τοσόνδε ἀπὸ τῆς οἰκείας πρεσβεῦσαι, οὔτε φόβου ἐξαναγκάζοντος, οὔτε κατ' ἐλπίδα ὠφελείας, μίσει τε, εἴπερ τινας ἄλλους, τοῦ τυραννικοῦ γένους τε καὶ ὀνόματος κατεχομένους.

XVI. Ἐκ τούτου δὴ Ἡρακλείδην τὸν Ἀργαίου ἐκπέμπει ἐς Ὑρκανίαν, ναυπηγοὺς ἅμα οἱ ἄγοντα, κελεύ-

9. Freinſh. ad Curt. X, 4, 15. 16. Iuſt. XII, 13. legatos etiam ex Sicilia, Gallia et Sardinia adfuiſſe addit. Longiſſimus de iſtis legationibus eſt Siculus XVII, 113. adventum eorum in Ol. 114, 1. referens, quum Alexander jam Babylone eſſet. Nam Arrianus bis de legationibus loquitur, nempe h. l. de aliarum gentium et c. 19, 1. 2. de graecarum legatis. Praeter eos ex Aſia commemorat legatos Carthaginienſium, Afrophoenicum et omnium usque Herculis columnas gentium; de- . Graecorum, Macedo- . Illyriorum, accolarum maris Adriatici, Thracum Galatarumque, Thracibus finitimorum. Ex quibus Alexandrum primos audiſſe, qui ſacrorum cauſa venerant; ſecundos, qui dona attulerant; inde qui cum finitimis controverſias habebant; poſt, qui de privatis tractaturi; denique, qui exſulibus reſtituendorum cauſa venerant, omnemque regem operam dediſſe, ut grata reſponderet.

C. XVI.

Arg. Caſpii maris notitia urget Alexandrum. Chaldaeorum monitum de ingreſſu Babylonis.

σας ὕλην τεμόντα ἐκ τῶν ὀρῶν τῶν Ὑρκανίων, ναυπηγεῖ-
σθαι ναῦς μακρὰς, ἀφράκτυς τε καὶ πεφραγμένας ἐς
2 τὸν κόσμον τὸν ἑλληνικόν. Πόθος γὰρ εἶχεν αὐτὸν καὶ
ταύτην ἐκμαθεῖν τὴν θάλασσαν, τὴν Κασπίαν τε καὶ
Ὑρκανίαν καλυμένην, ποίᾳ τινὶ ξυμβάλλει θαλάσσῃ·
3 πότερα τῇ τῦ πόντυ τῦ Εὐξείνυ, ἢ ἀπὸ τῆς ἑώας τῆς
καθ᾽ Ἰνδὺς ἐκπεριερχομένη ἡ μεγάλη θάλασσα ἀναχεῖ-
4 ται εἰς κόλπον τὸν Ὑρκάνιον· (καθάπερ ὖν καὶ τὸν Περ-
σικὸν ἐξεῦρε, τὴν ἐρυθρὰν δὴ καλυμένην θάλασσαν,
5 κόλπον ὖσαν τῆς μεγάλης θαλάσσης) ὐ γάρ πω ἐξεύ-
ρηντο αἱ ἀρχαὶ τῆς Κασπίας θαλάσσης, καί τοι ἐθνῶν
τε αὐτὴν οἰκύντων ὐκ ὀλίγων, καὶ ποταμῶν πλοΐμων ἐμ-
6 βαλλόντων εἰς αὐτήν. Ἐκ Βάκτρων μὲν Ὄξος ποταμὸς
μέγιστος τῶν Ἀσιανῶν ποταμῶν, πλήν γε δὴ τῶν Ἰνδῶν,
ἐξίησιν ἐς ταύτην τὴν θάλασσαν· διὰ Σκυθῶν δὲ,
Ἰαξάρτης. Καὶ τὸν Ἀράξην δὲ, τὸν ἐξ Ἀρμενίας ῥέοντα,
7 ἐς ταύτην ἐσβάλλειν ὁ πλείων λόγος κατέχει. Μέγιστοι
μὲν ὖτοι. Πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι ἔς τε τύτυς ἐμβάλλον-

Cap. XVI.

6. *ποταμὸς μέγιστος* — priorem vocem ex Opt. adjeci. Mox ex eodem reſtitui *ἐξ Ἀρμενίας* pro *ἐξ Ἀρμενίων*; deinde *πολλοὶ δὲ καὶ*, pro: *πολλοὶ δὲ δὴ καὶ*; denique *κατίασιν* pro *ἐξίασιν*. De nomine *Ἰαξάρτης* vide notam ad III, 30, 13.

1. *ναῦς πεφραγμέναι* eaedem naves eſſe videntur, quas alii *καταστρώματα ἐχούσας* vocant, ut inter alios Thucydides I, 14. et VII, 40. Schol. ad Thucyd. VI, 33. vocem *ἄφρακτοι* explicat per *ἄοπλοι*, et *πεφραγμένοι* (ad I, 82.) per *ὡπλισμένοι* [illegible] vide If. Voſſ. de co[illegible]ctione triremium p. 72 [illegible] l. XII. Antiq. Rom. Graec. et [illegible]r. II. de re navali p. 85. De mari Caſpio vid. Plut. V. Alex. c. 44. Freinsh. ad Curt. VI, 4, 19. et St. Croix p. 181 ſeqq. Veram ejus conditionem jam novere Herodotus II, 203. Ariſtoteles Meteorolog. I, 13. II, 1. Diod. XVIII, 5. Polycletus apud Strabonem XI, 351. Ptolemaeus VII, 5. Per Alexandrum, ejusque hiſtoricos divulgata eſt falſa iſta opinio, id mare cum Oceano orientali conjunctum eſſe, quae ſine dubio tamquam falſa convicta fuiſſet, niſi mors citior Alexandrum praeripuiſſet.

4. *τὴν ἐρυθρὰν δὴ καλυμένην*] Nomen hoc traxiſſe credebatur ab Erythre, rege, in inſula ſinus perſici, cui Oaracta nomen, ſepulto. cf. Ind. c. 37, 3.

τες, καὶ αὐτοὶ ἐπὶ σφῶν ἐς τὴν θάλασσαν ταύτην κα-
τίασιν· οἱ μὲν, καὶ γινωσκόμενοι πρὸς τῶν ἀμφ' Ἀλέ-
ξανδρον, ἐπελθόντων τὰ ἔθνη ταῦτα· οἱ δὲ, κατὰ τὰ
ἐπέκεινα τοῦ κόλπου ὡς εἰκὸς κατὰ τοὺς Σκύθας τοὺς Νομά-
δας, ὃ δὴ ἄγνωστον πάντη ἐστίν. Ἀλέξανδρος δὲ, ὡς 8
τὸν Τίγρητα ποταμὸν ξὺν τῇ στρατιᾷ διέβη, ἐλαύνων ἐπὶ
Βαβυλῶνος, ἐνταῦθα ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ Χαλδαίων οἱ
λόγιοι· καὶ ἀπαγαγόντες ἀπὸ τῶν ἑταίρων, ἐδέοντο ἐπι-
σχεῖν τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος ἔλασιν. Λόγιον γὰρ γεγονέ- 9
ναι σφίσιν ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ Βήλου, μὴ πρὸς ἀγαθοῦ οἱ εἶναι
τὴν πάροδον τὴν ἐς Βαβυλῶνα ἐν τῷ τότε· τὸν δὲ ἀπο-
κρίνασθαι αὐτοῖς λόγον, τοῦ Εὐριπίδου τοῦ ποιητοῦ ἔπος·
ἔχει δὲ τὸ ἔπος Εὐριπίδῃ ὧδε·

Μάντις δ' ἄριστος, ὅστις εἰκάζει καλῶς.

Σὺ δὲ, ὦ βασιλεῦ, ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι, μὴ πρὸς δυσ- 10
μὰς ἀφορῶν αὐτὸς, μηδὲ τὴν στρατιὰν ταύτῃ ἐπέχουσαν
ἄγων παρελθεῖν· ἀλλὰ ἐκπεριελθὼν πρὸς ἕω μᾶλλον·
τῷ δὲ οὐδὲ τοῦτο εὐμαρὲς διὰ δυσχωρίαν ξυνέβη· ἀλλὰ 11
ἦγε γὰρ αὐτὸν ταύτῃ τὸ δαιμόνιον, ᾗ παρελθόντα ἐχρῆν
ἤδη τελευτῆσαι. Καί που τυχὸν καὶ ἄμεινον αὐτῷ ἦν ἐν 12
ἀκμῇ τῆς τε ἄλλης δόξης καὶ τοῦ πόθου τοῦ παρ' ἀνθρώ-
πων ἀπηλλάχθαι, πρίν τινα ξυμβῆναι αὐτῷ ξυμφορὰν
ἀνθρωπίνην, ἧς ἕνεκα καὶ Σόλωνα Κροίσῳ παραινέσαι
εἰκὸς, τέλος ὁρᾶν μακροῦ βίου, μηδὲ πρόσθεν τινὰ ἀνθρώ-
πων ἀποφαίνειν εὐδαίμονα. Ἐπεὶ καὶ αὐτῷ Ἀλεξάν- 13
δρῳ ἡ Ἡφαιστίωνος τελευτὴ οὐ σμικρὰ ξυμφορὰ ἐγένετο·
ἧς καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος προαπελθεῖν ἂν δοκῇ μοι ἐθε-
λῆσαι μᾶλλον, ἢ ζῶν πειρασθῆναι· οὐ μεῖον ἢ καὶ Ἀχιλ-
λέα δοκῶ ἂν ἑλέσθαι προαποθανεῖν Πατρόκλου μᾶλλον,
ἢ τοῦ θανάτου αὐτοῦ τιμωρὸν γενέσθαι.

7. ὃ δὴ ἄγνωστον πάντη ἐστίν.] Non tantum fluvios iſtos incognitos dicit, ſed ne quidem conſtare, ſintne iſtis aliqui fluvii, nec ne. Hinc addit ὡς εἰκὸς totumque hoc ἄγνωστον ait eſſe. *Raph.*

12. Σόλωνα] cf. Herod. I, 30 ſeqq.

1 XVII. Ἦν δέ τι καὶ ὕποπτον αὐτῷ ἐς τοὺς Χαλ-
δαίους, ὡς οὐ κατὰ μαντείαν τινὰ μᾶλλον, ἢ ἐς ὠφέλειαν
τὴν αὑτῶν φέροι αὐτοῖς ἡ κώλυσις τῆς Ἀλεξάνδρου ἐς Βα-
2 βυλῶνα ἐν τῷ τότε ἐλάσεως. Ὁ γὰρ τοῦ Βήλου νεὼς ἐν
μέσῃ τῇ πόλει ἦν τῶν Βαβυλωνίων, μεγέθει τε μέγιστος,
καὶ ἐκ πλίνθου ὀπτῆς ἐν ἀσφάλτῳ ἡρμοσμένης. Τοῦτον
τὸν νεὼν, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα ἱερὰ τὰ Βαβυλωνίων,
Ξέρξης κατέσκαψεν, ὅτε ἐκ τῆς Ἑλλάδος ὀπίσω ἀπε-
3 νόστησεν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐν νῷ εἶχεν ἀνοικοδομεῖν· οἱ
μὲν λέγουσιν, ὅτι ἐπὶ τοῖς θεμελίοις τοῖς πρόσθεν, καὶ
τούτου ἕνεκα τὸν χοῦν ἐκφέρειν ἐκέλευε τοὺς Βαβυλωνίους· οἱ
4 δὲ, ὅτι καὶ μείζονα ἔτι τοῦ πάλαι ὄντος. Ἐπεὶ δὲ ἀπο-
στάντος αὐτοῦ μαλθακῶς ἀνθήψαντο τοῦ ἔργου, οἷς ταῦτα
5 ἐπετέτραπτο· ὁ δὲ τῇ στρατιᾷ πάσῃ κελεύει τὸ ἔργον ἐργά-
σασθαι· εἶναι δὲ τῷ θεῷ τῷ Βήλῳ πολλὴν μὲν τὴν χώραν
ἀνειμένην ἐκ τῶν Ἀσσυρίων βασιλέων, πολὺν δὲ χρυσόν.
Καὶ ἀπὸ τοῦ πάλαι μὲν τὸν νεὼν ἐπισκευάζεσθαι, καὶ τὰς
θυσίας τῷ θεῷ θύεσθαι· τότε δὲ τοὺς Χαλδαίους τὰ τοῦ
θεοῦ νέμεσθαι, οὐκ ὄντος, ἐς ὅτι ἀναλωθήσεται τὰ περι-

C. XVII.

Arg. Chaldaei qua de cau[illegible] Alexandro ſuſpecti? Invia ratio vi[illegible]andi fati.

2. De deſtructione hujus templi vide Freinsh. ad Curt. III, 3, 16. Xerxem vero id templum diruiſſe ait, forte odio gentis, for[illegible] ira atque indignatione in[illegible]is expeditionis, deſertoru[illegible]atuum a deo ſuo po[illegible]xacturum. Evertit enim [illegible]dem, quum ex Graecia [illegible]. Arrian. III, 16, 6. 9. De templo ex Diodoro II, 9. haec adſcribo: Semiramis in media urbe Iovi, quem Belum Babylonii vocant, templum exſtruxit. De quo, quum et ſcriptores diſcrepent et opus vetuſtate collapſum ſit, nihil eſt, quod certo aſſeratur. Summae tamen altitudinis fuiſſe, et hujus adjumento Chaldaeos, ſiderum illic contemplationi vacantes, ortus et occaſus exacte notaſſe conſtat. Totum opus et lateribus et bitumine magno ſumtu et ingenio fabricatum erat. In ſeqq. numerat ſtatuas et vaſa ejus templi pretioſiſſima; verum iſta Perſarum reges poſtea abſtuliſſe. Intelligunt interpretes praecipue Darium et Xerxen, laudantes Herodot. II, 183. Strab. XVI, p. 1073. et Arrianum.

5. καὶ ἀπὸ τοῦ] Vocula poſterior ponitur pro τούτου. Gron.

γιγνόμενα. Τούτων δὴ εἵνεκα ὕποπτοι Ἀλεξάνδρῳ ἦσαν, 6
οὐκ ἐθέλειν παρελθεῖν εἴσω Βαβυλῶνος Ἀλέξανδρον, ὡς
μὴ δι' ὀλίγου τὸν νεὼν ἐπιτελεσθέντα ἀφελέσθαι αὐτοὺς
τὰς ἐκ τῶν χρημάτων ὠφελείας. Ὅμως δὲ τά γε τῆς 7
ἐπιστροφῆς τῆς κατὰ τὴν εἴσοδον τὴν ἐς τὴν πόλιν, ἐθελῆ-
σαι αὐτοῖς πεισθῆναι λέγει Ἀριστόβουλος, καὶ τῇ πρώτῃ
μὲν παρὰ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην καταστρατοπεδεῦσαι·
ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν ἐν δεξιᾷ ἔχοντα τὸν ποταμὸν, παρ' 8
αὐτὸν πορεύεσθαι, θέλοντα ὑπερβάλλειν τῆς πόλεως τὸ
μέρος τὸ ἐς δυσμὰς τετραμμένον, ὡς ταύτῃ ἐπιστρέψαντα
πρὸς ἕω ἄγειν· ἀλλὰ οὐ γὰρ δυνηθῆναι ὑπὸ δυσχωρίας 9
οὕτως ἐλάσαι ξὺν τῇ στρατιᾷ, ὅτι τὰ ἀπὸ δυσμῶν τῆς πό-
λεως εἰσιόντι, εἰ ταύτῃ πρὸς ἕω ἐπέστρεφεν, ἑλώδη τε
καὶ τεναγώδη ἦν, καὶ οὕτω καὶ ἑκόντα καὶ ἄκοντα ἀπει-
θῆσαι τῷ θεῷ.

XVIII. Ἐπεὶ καὶ τοιόνδε τινὰ λόγον Ἀριστόβουλος 1
ἀναγέγραφεν. Ἀπολλόδωρον τὸν Ἀμφιπολίτην, τῶν
ἑταίρων τῶν Ἀλεξάνδρου, στρατηγὸν τῆς στρατιᾶς, ἣν
παρὰ Μαζαίῳ τῷ Βαβυλῶνος σατράπῃ ἀπέλιπεν Ἀλέ-
ξανδρος, ἐπειδὴ δὲ συνέμιξεν ἐπανιόντι αὐτῷ ἐξ Ἰνδῶν, 2
ὁρῶντα πικρῶς τιμωρούμενον τοὺς σατράπας, ὅσοι ἐπ'
ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ χώρᾳ τεταγμένοι ἦσαν, ἐπιστεῖλαι Πει-
θαγόρᾳ τῷ ἀδελφῷ (μάντιν γὰρ εἶναι τὸν Πειθαγόραν
τῆς ἀπὸ σπλάγχνων μαντείας) μαντεύσασθαι καὶ ὑπὲρ
αὐτοῦ τῆς σωτηρίας· ἀντεπιστεῖλαι δὲ αὐτῷ Πειθαγόραν, 3
πυνθανόμενον, τίνα μάλιστα φοβούμενος χρήζοι ἐσθαι ἐθέ-

9. ἑλώδη τε καὶ τεναγώδη] nempe per ſtagnum Nagragam, in quod inquiſivit Cl. Bochartus in *Phaleg* fine c. VIII, libri primi. *Gron.*

C. XVIII.

Arg. Memoranda praedictio ex extis. Pithagoras aruſpex certus. Exitus vaticinii Calani.

2. μαντεύσασθαι] *ſcripſiſſe Pithagorae, fratri ſuo, ut exta conſuleret etiam pro ſuo* (Apollodori) *ſalute.* Μαντεύεσθαι enim ipſi vates dicuntur, uti et paulo poſt 10 et c. 22, 1. *Raph.*

λοι τῇ μαντείᾳ· τὸν δὲ γράψαι αὖθις· ὅτι τόν τε βασιλέα αὐτὸν καὶ Ἡφαιστίωνα· θύεσθαι δὴ τὸν Πειθαγόραν
4 πρῶτα μὲν ἐπὶ τῷ Ἡφαιστίωνι· ὡς δὲ ἐπὶ τοῦ ἥπατος τοῦ ἱερείου ὁ λοβὸς ἀφανὴς ἦν, οὕτω δὴ ἐγγράψαντα καὶ κατασημηνάμενον τὸ γραμμάτιον, πέμψαι παρὰ τὸν Ἀπολλόδωρον ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἐκβάτανα, δηλοῦντα μηδέν τι δεδιέναι Ἡφαιστίωνα· ἔσεσθαι γὰρ αὐτοῖς ὀλίγου χρόνου ἐκποδών· καὶ τὴν ἐπιστολὴν λέγει Ἀριστόβουλος
5 κομίσασθαι Ἀπολλόδωρον μιᾷ πρόσθεν ἡμέρᾳ ἢ τελευτῆσαι Ἡφαιστίωνα· αὖθις δὲ θύεσθαι τὸν Πειθαγόραν
6 ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ, ἄλοβον τὸ ἧπαρ τοῦ ἱερείου· καὶ Πειθαγόραν τὰ αὐτὰ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου γράψαι Ἀπολλοδώρῳ· Ἀπολλόδωρον δὲ οὐ κατασιωπῆσαι, ἀλλὰ φρά-
7 σαι γὰρ πρὸς Ἀλέξανδρον τὰ ἐπεσταλμένα, ὡς εὔνοιαν μᾶλλόν τι ἐπιδειξόμενον τῷ βασιλεῖ, εἰ φυλάττεσθαι παραινέσειε, μή τις αὐτῷ κίνδυνος ἐν τῷ τότε ξυμπέσοι·
8 καὶ Ἀπολλόδωρόν τε λέγει ὅτι Ἀλέξανδρος ἐπῄνεσε· καὶ τὸν Πειθαγόραν, ἐπειδὴ παρῆλθεν εἰς Βαβυλῶνα, ἤρετο, ὅτου γενομένου αὐτῷ σημείου ταῦτα ἐπέστειλε πρὸς τὸν ἀδελφόν· τὸν δὲ εἰπεῖν, ὅτι ἄλοβόν οἱ τὸ ἧπαρ ἐγένετο τοῦ ἱερείου· ἐρομένου δὲ ὅ, τι νοεῖ τὸ σημεῖον, μέγα εἰπεῖν
9 εἶναι χαλεπόν· Ἀλέξανδρον δὲ τοσούτου δεῆσαι χαλεπῆναι τῷ Πειθαγόρᾳ, ὡς καὶ δι' ἐπιμελείας ἔχειν αὐτὸν
1 ὀπλείονος, ὅτι ἀδόλως τὴν ἀλήθειάν οἱ ἔφρασε. Ταῦτα αὐτὸς Ἀριστόβουλος λέγει· παρὰ Πειθαγόρου πυθέσθαι,

Cap. XVIII.

5. καὶ τὴν ἐπ[illegible]ολὴν ex Opt. ſicut et mox τὰ αὐτὰ ὑπὲρ. Alterum pro καὶ τ[illegible] alterum pro τὰ αὐτὰ καὶ ὑπὲρ etc.

3. θύειν ἐπί τινι] ſacrificare, ut ex extis [illegible]tiae cognoſcantur fata alicujus.

6. ἄλοβον τὸ ἧπαρ] ſupple: αὖθις δὲ εἶναι.

9. Alia portenta vide c. 22. et 24. apud Plut. V. Alex. c. 73. et 75. Diod. XVII, 114. et Curtium. St. Croix p. 155. iſta prodigia inventa credit a ſatrapis atque praefectis Alexandri malignis, qui de ſalute ſua ſoliciti Alexandrum ab Babylone atque otio ipſis funeſto deterrendi cupidiſſimi erant.

καὶ Περδίκκᾳ δὲ αὐτῷ μαντεύσασθαι λέγει, καὶ Ἀντιγόνῳ χρόνῳ ὕστερον· καὶ τοῦ αὐτοῦ σημείου ἀμφοῖν γενομένου Περδίκκαν μὲν ἐπὶ Πτολεμαῖον στρατεύσαντα ἀποθανεῖν, καὶ Ἀντίγονον ἐν τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Σέλευκον καὶ
Λυσίμαχον τῇ ἐν Ἰψῷ γενομένῃ. Καὶ μὲν δὴ καὶ ὑπὲρ 11
Καλάνου τοῦ σοφιστοῦ τοῦ Ἰνδοῦ τοιόσδε τις ἀναγέγραπται λόγος· ὁπότε ἐπὶ τὴν πυρὰν ᾔει ἀποθανούμενος, τότε τοὺς μὲν ἄλλους ἑταίρους ἀσπάζεσθαι αὐτόν. Ἀλεξάνδρῳ δὲ οὐκ ἐθελῆσαι προσελθεῖν ἀσπασόμενον, ἀλλὰ φάναι γὰρ, ὅτι ἐν Βαβυλῶνι αὐτῷ ἐντυχὼν ἀσπάσεται·
καὶ τοῦτον τὸν λόγον ἐν μὲν τῷ τότε ἀμεληθῆναι· ὕστερον 12
δὲ ἐπειδὴ ἐτελεύτησεν ἐν Βαβυλῶνι Ἀλέξανδρος, ἐς μνήμην ἐλθεῖν τῶν ἀκουσάντων, ὅτι ἐπὶ τῇ τελευτῇ ἄρα τῇ Ἀλεξάνδρου ἐθειάσθη.

XIX. Παρελθόντι δ' αὐτῷ ἐς Βαβυλῶνα πρεσ- 1
βεῖαι παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἐνέτυχον· ὑπὲρ ὅτων μὲν ἕκαστοι
πρεσβευόμενοι, οὐκ ἀναγέγραπται. Δοκεῖν δ' ἐμοίγε, 2
αἱ πολλαὶ στεφανούντων τε αὐτὸν ἦσαν, καὶ ἐπαινούντων

19. χρόνῳ ὕστερον. — priorem voculam ex Optimo et alio nunc adjeci. Ex Optimo etiam ſcripſi Περδίκκαν μὲν pro Περδ. τε. Mox vero eundem Cod. audire noli, ſi habet: Ἀλέξανδρον δὲ οὐκ ἐθελῆσαι προσελθεῖν, quia προσελθεῖν cum dativo, non accuſativo conſtrui ſolet, et id dictum non eſt Alexandri, (ut forte Calano, vitam ut ſuſtentaret longius, perſuaderet,) ſed Calani, quod patet ex Plut. Vit. Alex. c. 69., ubi eadem narratiuncula repetitur.

10. καὶ Ἀντιγόνῳ etc.] *et Antigono poſtea*, nempe poſt Perdiccam, non vero poſt Alexandrum. *Gron.* Antigonus poſt Alexandri mortem maximam Aſiae partem ſibi ſubjecerat. Bello autem quatuor regibus, Ptolemaeo Lagi, Aegyptiorum, Seleuco Babyloniorum, Lyſimacho Thracum et Caſſandro Macedoniae illato, praelioque commiſſo multis ſauciatus jaculis perimitur. Diod. Arg. libri XXI. no. 1. Perdiccas in bello contra Ptolemaeum, a ſuis, quorum gratiam perdiderat, in tabernaculo interemtus eſt. Vide Diod. XVIII, 36. ibique interpretes et Photii eclogas ex Arriani libris.

C. XIX.

Arg. Legati graeci benigne auditi et ſpolia Xerxis reddita. Claſſis parata ad Arabiam invadendam.

ἐπὶ ταῖς νίκαις, καὶ μάλιϛα ταῖς Ἰνδικαῖς· καὶ ὅτι σῶος ἐξ Ἰνδῶν ἐπανήκει, χαίρειν φασκόντων. Καὶ τούτους δεξιωσάμενός τε καὶ τὰ εἰκότα τιμήσας, ἀποπέμψαι
3 ὀπίσω λέγεται. Ὅσους δὲ ἀνδριάντας, ἢ ὅσα ἀγάλματα, ἢ εἰ δή τι ἄλλο ἀνάθημα ἐκ τῆς Ἑλλάδος Ξέρξης ἀνεκόμισεν ἐς Βαβυλῶνα, ἢ ἐς Πασαργάδας, ἢ ἐς Σοῦσα, ἢ ὅπῃ ἄλλῃ τῆς Ἀσίας, ταῦτα δοῦναι ἄγειν τοῖς πρέσ-
4 βεσι· καὶ τὰς Ἁρμοδίου καὶ Ἀριϛογείτονος εἰκόνας τὰς χαλκᾶς οὕτω λέγεται ἀπενεχθῆναι ὀπίσω ἐς Ἀθήνας,
5 καὶ τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Κελκαίας τὸ ἕδος. Κατέλαβε δὲ ἐν Βαβυλῶνι, ὡς λέγει Ἀριϛόβουλος, καὶ τὸ ναυτικὸν, τὸ μὲν κατὰ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἀναπεπλευκὸς ἀπὸ θαλάσσης τῆς Περσικῆς, ὅ, τι περ σὺν Νεάρχῳ ἦν· τὸ δὲ ἐκ Φοινίκης ἀνακεκομισμένον, πεντήρεις μὲν δύο τῶν

Cap. XIX.

2. ταῖς τε ἄλλαις καὶ μάλιϛα — priores tres voces, Optimo jubente, abjeci.

4. τῆς Κερκαίας — Sic prima habet edit. Baſil. et poſt eam reliquae. Quae ſcriptura nusquam firmatur. Nam Veneta habet Κελκαίας, ſic etiam Optimus et plurimi; alii legunt Κελκέας, et unus Κελεᾶς. Greutemesnilius vulgatum derivat ab urbe Κέρκαι, urbe ad Euripum. Quod Gronovius refutat, nomen urbis Κέρκας eſſe docens, unde legendum eſſet Ἀρτέμιδος τῆς Κερκάδος. Blancardus emendat Ἀ[illegible]αίας, quae mutatio nimis violenta. Gronovius conjicit Κελεαί[illegible]. „Notus per omnes Athenarum memorias eſt Celeus rex, et praeſertim Cereris hoſpicio. Is videtur conſecraviſſe imagunculam quandam Dianae, ob quamcunque, cauſam et quocunque loco illa ſteterit, quod deſtribere non poſſumus. Dii autem cognomentum nacti ab hominibus, a quibus primum reperti aut ficti aut culti. Tacitus III. Ann. 63. *Poſt filius ejus Amathus delubrum poſuiſſet Veneri Amathuſiae.*" Raphelius nomen Κερκαίας a κέρκις derivari vult, quod eſt nomen arboris de genere populi, (Theophr. Hiſt. III, 14.) ex cujus arboris ligno fabricatum forte fuerit Dianae hujus ſignum. Sed qua analogia forma κερκαία deflecti poteſt a κέρκις ἰδος? Vides igitur quemque interpretum alia conjicere. Ego lectionem Optimi reſtitui, in qua acquieſcendum eſt, donec forte aliquando ex MSS. meliora dabuntur. In Arriano vero ſaepius notavi nomina inveniri, de quibus omnes, qui ſuperſunt, antiqui ſilent.

2. cf. notá ad c. 15, 9.
4. Ἁρμοδίου] cf. III, 16, 13.
5. κατὰ τὸν Εὐφράτην] credendum eſt, naves per canales ex Tigri in Euphratem pervenisse.

ἐκ Φοινίκων, τετρήρεις δὲ τρεῖς, τριήρεις δὲ δώδεκα,
τριακοντόρους δὲ ἐς τριάκοντα· ταύτας ξυντμηθείσας 6
κομισθῆναι ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἐκ Φοινίκης ἐς
Θάψακον πόλιν· ἐκεῖ δὲ ξυμπηχθείσας αὖθις, κατα-
πλεῦσαι ἐς Βαβυλῶνα. Λέγει δὲ, ὅτι καὶ ἄλλος αὐτῷ 7
ἐναυπηγεῖτο στόλος, τέμνοντι τὰς κυπαρίσσους τὰς ἐν τῇ
Βαβυλωνίᾳ. Τούτων γὰρ μόνων τῶν δένδρων εὐπορίαν εἶναι
ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀσσυρίων, τῶν δὲ ἄλλων ὅσα ἐς ναυπη-
γίαν, ἀπόρως ἔχειν τὴν γῆν ταύτην. Πληρώματα δὲ ἐς 8
τὰς ναῦς καὶ τὰς ἄλλας ὑπηρεσίας πορφυρέων τε πλῆ-
θος, καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι ἐργάται τῆς θαλάσσης ἀφῖχ-
θαι αὐτῷ ἐκ Φοινίκης τε καὶ τῆς ἄλλης παραλίας· λι- 9
μένα τε ὅτι πρὸς Βαβυλῶνα ἐποίει ὀρυκτὸν, ὅσον χιλίαις
ναυσὶ μακραῖς ὅρμον εἶναι, καὶ νεωσοίκους ἐπὶ τοῦ λιμένος·
καὶ Μίκκαλος ὁ Κλαζομένιος μετὰ πεντακοσίων ταλάν- 10
των ἐπὶ Φοινίκης τε καὶ Συρίας ἐστέλλετο, τοὺς μὲν μισθῷ
πείσων, τοὺς δὲ καὶ ὠνησόμενος, ὅσοι θαλάσσιοι ἄνθρω-
ποι· τήν τε γὰρ παραλίαν τὴν πρὸς τῷ κόλπῳ τῷ Περ- 11
σικῷ κατοικίζειν ἐπενόει, καὶ τὰς νήσους τὰς ταύτῃ· ἐδό-
κει γὰρ αὐτῷ οὐ μεῖον Φοινίκης εὐδαίμων ἡ χώρα αὕτη
γενέσθαι. Ἦν δὲ αὐτοῦ τοῦ ναυτικοῦ ἡ παρασκευὴ ὡς ἐπὶ 12
Ἄραβας τοὺς πολλούς· πρόφασις μὲν, ὅτι μόνοι τῶν ταύ-
τῃ βαρβάρων οὔτε πρεσβείαν ἀπέστειλαν, οὔτε τι ἄλλο
ἐπιεικὲς ἢ ἐπὶ τιμῇ ἐπέπρακτο Ἄραψιν ἐς αὐτόν· τὸ δὲ
ἀληθὲς, ὥς γέ μοι δοκεῖ, ἄπληστος ἦν τοῦ κτᾶσθαί τι
ἀεὶ Ἀλέξανδρος.

XX. Λόγος δὲ κατέχει, ὅτι ἤκουεν, Ἄραβας δύο 1
μόνον τιμᾶν θεοὺς, τὸν Οὐρανόν τε καὶ τὸν Διόνυσον· τὸν 2

10. ὠνησόμενος] *ut emeret*, ut pro ipſis corporibus expenderet nummos, eaque ſui juris ac mancipii ſaceret. Thucyd. lib. I, 18. *Gron.*

12. τοὺς πολλούς] Vide notam ad VII 1, 2.

C. XX.

Arg. Coelum et Bacchus, Arabum dii. Arabiae et duarum inſularum in ſinu perſico, Icari et Tyli, ſitus et ſtatus. Arabia explorata navigando praeter litora.

1. cf. Herodotus III, 8. »Ara-

μὲν Οὐρανόν τε αὐτὸν ὁρώμενον, καὶ τὰ ἄστρα ἐν οἷ ἔχοντα
τά τε ἄλλα καὶ τὸν ἥλιον, ἀφ' ὅτου μεγίστη καὶ φανοτάτη
ὠφέλεια ἐς πάντα ἥκει τὰ ἀνθρώπεια· Διόνυσον δὲ,
3 κατὰ δόξαν τῆς ἐς Ἰνδοὺς στρατιᾶς, οὐκοῦν ἀπαξιοῦν καὶ
αὐτὸν τρίτον ἂν νομισθῆναι πρὸς Ἀράβων θεὸν, οὐ φαυ-
λότερα ἔργα Διονύσου ἀποδειξάμενον. Εἴπερ οὖν καὶ
Ἀράβων κρατήσας, ἐπιτρέψειεν αὐτοῖς, καθάπερ Ἰν-
4 δοῖς, πολιτεύειν κατὰ τὰ σφῶν νόμιμα· τῆς τε χώρας
ἡ εὐδαιμονία ὑπεκίνει αὐτὸν, ὅτι ἤκουεν ἐκ μὲν τῶν λιμνῶν
τὴν κασίαν γίγνεσθαι αὐτοῖς, ἀπὸ δὲ τῶν δένδρων τὴν
σμύρναν τε καὶ τὸν λιβανωτὸν, ἐκ δὲ τῶν θαμνίσκων τὸ
κινάμωμον τέμνεσθαι· οἱ λειμῶνες δὲ ὅτι νάρδον αὐτό-
5 ματοι ἐκφέρουσι. Τὸ μέγεθος τῆς χώρας, ὅτι οὐκ ἐλάτ-
των ἡ παράλιος τῆς Ἀραβίας, ἤπερ ἡ τῆς Ἰνδικῆς, αὐτῷ
ἐξηγγέλλετο, καὶ νῆσοι αὐτῇ προσκεῖσθαι πολλαὶ, καὶ
λιμένες πανταχοῦ τῆς χώρας ἐνεῖναι, οἷοι παρασχεῖν μὲν
ὅρμους τῷ ναυτικῷ, παρασχεῖν δὲ καὶ πόλεις ἐνοικισθῆ-

bes Διόνυσον δὲ θεὸν μοῦνον καὶ τὴν Οὐρανίην ἡγεῦνται εἶναι. — ὀνομάζουσι δὲ τὸν μὲν Διόνυσον Οὐροτάλ· τὴν δὲ Οὐρανίην, Ἀλιλάτ.

2. ὁρώμενον] haec vox notat *liquidum*, ut deſcribit Ovidius: *et liquidum ſpiſſo ſecrevit ab aëre coelum*, et quod conſpectum admitteret vel permitteret. Verte: *coelum quidem, quod et ipſum conſpiceretur, et in ſe contineret ſidera, tum alia tum ſolem.* Gronov.

3. πρὸς Ἀράβων θεὸν] Nec evanuit regis memoria in iſtis regionibus. Scriptores perſici et arabici multa loquuntur, de Eſcandro quodam, heroe fabularum ſuarum. De quibus vid. St. Croix p. 42. et pag. 289. de traditionibus perſicis.

εἴπερ οὖν καὶ] *Siquidem etiam poſtquam Arabas viciſſet, permittere ipſis vellet, quemadmodum Indis, ut ſuis inſtitutis viverent.* Hoc beneficio Alexander ſperabat ſe facilius ab Arabibus divinos honores impetraturum, ſi contingeret, ut eos vinceret. *Raph.*

4. De cinamomo et caſia vide Plin. XII, 19., ubi utramque in Arabia naſci negat, ſed ex Aethiopia in Arabiam transferri.

5. παρασχεῖν δὲ καὶ etc.] *praebere eos portus locos, in quibus et urbes aedificari poſſint, et eas urbes opulentas futuras.* Sic malo. Raphelius vero vertit: *et urbes praebere, in quibus hoſpitio excipi poſſint ii, qui claſſe illuc deferan*[illegible] *baſane eſſe opulentas.*

ναι, καὶ ταύτας γενέσθαι εὐδαίμονας. Δύο δὲ νῆσοι 6
κατὰ τὸ στόμα τοῦ Εὐφράτου πελάγιαι ἐξηγγέλλοντο αὐτῷ· ἡ μὲν πρώτη οὐ πρόσω τῶν ἐκβολῶν τοῦ Εὐφράτου, εἰς ἑκατὸν καὶ εἴκοσι σταδίους ἀπέχουσα ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ τε καὶ τοῦ στόματος τοῦ ποταμοῦ, μικροτέρα δὲ αὕτη, καὶ δασεῖα ὕλῃ παντοίᾳ· εἶναι δὲ ἐν αὐτῇ καὶ ἱερὸν Ἀρτέμιδος, 7
καὶ τοὺς οἰκήτορας αὐτῆς ἀμφὶ τὸ ἱερὸν τὴν δίαιταν ποιεῖσθαι· νέμεσθαί τε αὐτὴν αἰξί τε ἀγρίαις καὶ ἐλάφοις, καὶ ταύτας ἀνεῖσθαι ἀφέτους τῇ Ἀρτέμιδι· οὐδὲ εἶναι θέ- 8
μις θήραν ποιεῖσθαι ἀπ' αὐτῶν, ὅτι μὴ θῦσαί τινα τῇ θεῷ ἐθέλοντα, ἐπὶ τῷδε θηρᾷν μόνον· ἐπὶ τῷδε γὰρ οὐκ εἶναι ἀθέμιτον. Καὶ ταύτην τὴν νῆσον λέγει Ἀριστό- 9
βουλος ὅτι Ἴκαρον ἐκέλευσε καλεῖσθαι Ἀλέξανδρος, ἐπὶ τιμῇ τῆς νήσου τῆς Ἰκάρου τῆς ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ, ἐς ἥν τινα Ἴκαρον τὸν Δαιδάλου, τακέντος τοῦ κηροῦ, ὅτῳ προσήρτητο τὰ πτερά, πεσεῖν ὁ λόγος κατέχει, ὅτι οὐ κατὰ τὰς 10
ἐντολὰς τοῦ πατρὸς πρὸς τῇ γῇ ἐφέρετο, ἀλλὰ μετέωρος γὰρ ὑπὸ ἀνοίας πετόμενος, παρέσχε τῷ ἡλίῳ θάλψαι τε καὶ ἀνεῖναι τὸν κηρόν, καὶ ἀπὸ ἑαυτοῦ τὸν Ἴκαρον τῇ τε νήσῳ καὶ τῷ πελάγει τὴν ἐπωνυμίαν ἐγκαταλιπεῖν, τὴν μὲν Ἴκαρον καλεῖσθαι, τὸ δὲ Ἰκάριον. Ἡ δὲ ἑτέρα 11
νῆσος ἀπέχειν μὲν ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Εὐφράτου ἐλέγετο,

Cap. XX.

11. Series vulgata verborum eſt: ἡ δὲ ἑτέρα νῆσος ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Εὐφράτου ἐλέγετο ἀπέχειν. Quam ex Optimo et duobus aliis pauliſper mutavi. Inſula vero haec in Veneta et Baſil. ſcribitur τύλος.

6. στόμα τοῦ Εὐφράτου] cf. c. 7, 9.

7. Ἀρτέμιδος] Id igitur erit, in quo pro ſtatua habuit lignum indolatum, ut Arnob. lib. VI. interpretatur verba Clementis Alex. ἐν Ἰκάρῳ τῆς Ἀρτέμιδος τὸ ἄγαλμα ξύλον ἦν οὐκ εἰργασμένον. *Gron.* Nomen, quod inſulani numini ſuo dederunt, ſine dubio aliud fuit; at quum cultus ſit ſimilis cultui Dianae, a Graecis ita vocata eſt.

9. Plerique non in inſulam ipſam, ſed in mare inſulae proximum Icarum cecidiſſe ſcribunt. Ceterum hoc notum eſt, altiorem quemque aërem frigidiorem eſſe, nec eam ob cauſam alas Icari diſſolvi potuiſſe, quod altior volaret. Omnia ſunt fabuloſa.

ὅσον πλοῦν ἡμέρας καὶ νυκτὸς κατ' οὖρον θεούσῃ νηΐ. Τύλος δὲ αὐτῇ εἶναι ὄνομα. Μεγάλη δὲ εἶναι, καὶ οὔτε τραχεῖα ἡ πολλὴ οὔτε ὑλώδης, ἀλλ' οἵα καρπούς τε ἡμέρους
12 ἐκφέρειν καὶ πάντα ὡραῖα. Ταυτὶ ἀπηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, τὰ μὲν πρὸς Ἀρχίου, ὃς ξὺν τριακοντόρῳ ἐκπεμφθεὶς ἐπὶ κατασκοπῇ τοῦ παράπλου τοῦ ὡς ἐπὶ τοὺς Ἄραβας, μέχρι μὲν τῆς νήσου τῆς Τύλου ἦλθεν, τὸ πρόσω
13 δὲ οὐκέτι περαιωθῆναι ἐτόλμησεν. Ἀνδροσθένης δὲ ξὺν ἄλλῳ τριακοντόρῳ σταλεὶς, καὶ τῆς χερρονήσου τι τῶν Ἀράβων προσέπλευσε· Μακροτάτω δὲ τῶν ἐκπεμφθέντων προυχώρησεν Ἱέρων ὁ Σολεὺς ὁ κυβερνήτης, λαβὼν
14 καὶ οὗτος παρ' Ἀλεξάνδρου τριακόντορον. Ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ προστεταγμένον περιπλεῦσαι τὴν χερρόνησον τὴν Ἀράβων πᾶσαν, ἔς τε ἐπὶ τὸν κόλπον τὸν πρὸς Αἰγύπτῳ τὸν Ἀράβιον, τὸν καθ' Ἡρώων πόλιν· οὐ μὴν ἐτόλμησέ γε τὸ πρόσω ἐλθεῖν, καίτοι ἐπὶ τὸ πολὺ παραπλεύσας
15 τὴν Ἀράβων γῆν· ἀλλ' ἀναστρέψας γὰρ παρ' Ἀλέξανδρον, ἐξήγγειλε τό μέγεθός τε τῆς χερρονήσου θαυμαστόν τι εἶναι, καὶ ὅσον οὐ πολὺ ἀποδέον τῆς Ἰνδῶν γῆς· ἄκραν
16 τε ἀνέχειν ἐπὶ πολὺ τῆς μεγάλης θαλάσσης· ἣν δὴ καὶ τοὺς ξὺν Νεάρχῳ ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς πλέοντας, πρὶν ἐπικάμψαι ἐς τὸν κόλπον τὸν Περσικὸν, οὐ πόῤῥω ἀνατείνουσαν, ἰδεῖν τε καὶ παρ' ὀλίγον ἐλθεῖν διαβαλεῖν ἐς αὐ-
17 τήν· καὶ Ὀνησικρίτῳ τῷ κυβερνήτῃ ταύτῃ δοκοῦν· ἀλλὰ Νέαρχος λέγει, ὅτι αὐτὸς διεκώλυσεν, ὡς ἐκπεριπλεύσας τὸν κόλπον τὸν Περσικὸν ἔχοι ἀπαγγεῖλαι Ἀλεξάνδρῳ,
18 ἐφ' οἷς τισι πρὸς αὐτοῦ ἐστάλη· οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ πλεῦσαι τὴν μεγάλην θάλασσαν ἐστάλθαι, ἀλλ' ἐπὶ τῷ κατα-

13. προσέπλευσε — ex Opt. vulgo παρέπλευσε.

12. Ταυτὶ ἀπηγγ.] *haec nunciata ſunt Alexandro, partim quidem ab Archia.* Quaedam ergo ex aliis cognovit. *Raph.* Reſpondet Ἀνδροσθένης δὲ, ſed conſtructio mutata eſt.

13. καὶ τῆς χερρονήσου τι etc.] *aliquam Cherſoneſi Arabum partem inſuper navigavit. Gron.*

15. ἄκραν] vocatur Maceta [illegible] Ind. 32, 9.

μαθεῖν τὴν χώραν τὴν προσεχῆ τῇ θαλάσσῃ, καὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν ἀνθρώπους, ὅρμους τε ἐν αὐτῇ καὶ ὕδατα, καὶ τὰ νόμαια τῶν ἀνδρῶν, καὶ εἴ τις ἀγαθὴ, καρποὺς ἐκφέρειν, ἢ εἴ τις κακή· καὶ οὖν καὶ τοῦτο αἴτιον 19
γενέσθαι ἀποσωθῆναι Ἀλεξάνδρου τὸν στρατόν· οὐ γὰρ ἂν σωθῆναι πλεύσαντας ὑπὲρ τῆς Ἀραβίας τὰ ἔρημα, ἐφ' ὅτῳ καὶ ὁ Ἱέρων ἐπιστρέψαι ὀπίσω λέγεται.

XXI. Ἐν ᾧ δὲ αὐτῷ ἐναυπηγοῦντο μὲν αἱ τριήρεις, 1
ὁ λιμὴν δὲ πρὸς Βαβυλῶνι ὠρύσσετο, ἐκπλεῖ ἐκ Βαβυλῶνος κατὰ τὸν Εὐφράτην, ὡς ἐπὶ τὸν Παλλακόπαν [καλούμενον] ποταμόν. Ἀπέχει δὲ οὗτος τῆς Βαβυλῶνος σταδίους ὅσον ὀκτακοσίους, καὶ ἔστι διῶρυξ αὐτὴ ὁ Παλλακόπας ἐκ τοῦ Εὐφράτου, οὐχὶ δὲ ἐκ πηγῶν τις ἀνίσχων ποταμός. Ὁ γὰρ Εὐφράτης ποταμὸς ῥέων ἐκ τῶν Ἀρ- 2
μενίων ὀρῶν, χειμῶνος μὲν ὥρᾳ προχωρεῖ κατὰ τὰς ὄχθας, οἷα δὴ οὐ πολλοῦ ὄντος αὐτῷ τοῦ ὕδατος· ἦρος δὲ ὑποφαίνοντος, καὶ πολὺ δὴ μάλιστα ὑπὸ τροπὰς, ἃς τινας τοῦ θέρους ὁ ἥλιος ἐπιστρέφει, μέγας τε ἐπέρχεται, καὶ ὑπερβάλλει ὑπὲρ τὰς ὄχθας ἐς τὴν γῆν τὴν Ἀσσυρίαν. Τηνικαῦτα γὰρ αἱ χιόνες αἱ ἐπὶ τοῖς ὄρεσι, τοῖς Ἀρμε- 3
νίοις κατατηκόμεναι, αὔξουσιν αὐτῷ τὸ ὕδωρ ἐπὶ μέγα· ὅτι ἐπιπολῆς ἐστὶν αὐτῷ καὶ ὑψηλὸς ὁ ῥοῦς, ὑπερβάλλει

18. εἴ τις ἀγαθοὺς καρποὺς ἐκφέροι, ἢ εἴ τις κακοὺς — (Veneta et Baſil. ac) MSS. omnes ἐκφέρειν. Duo etiam ἥτις ἀγ. tum quoque omnes κακή. (Ven. et Baſ. κακῇ.) Ut videri queat auctor ſcripſiſſe, εἴ τις ἀγαθὴ καρποὺς ἐκφέρειν, ἢ εἴ τις κακή, quod ſic integrum notavit ex V. l. Vulcanius. *Gron.* Quam lectionem reſtitui.

Cap. XXI.

1. Vocem καλούμενον uncis incluſi, quia in Optimo non invenitur.

3. ὅτι ἐπιπολῆς — Videtur deſiderari conjunctio καὶ, καὶ ὅτι. Ita certe interpres latinus. *Raph.* Forte ὅτι δ' ἐπιπολῆς.

19. cf. Jud. 32, 13.

C. XXI.

Arg. Pallacopas, alveus ex Euphrate. Pallacopae et circa [illegible] Euphratis deſcriptio, inque [illegible]us cura Alexandri.

1. αὐτῇ] *ibi*, in ea regione, ne[illegible]pe occidentem verſus a Babylone, quum pleraeque ex Euphrate foſſae in Tigrim effundantur.

3. ὅτι ἐπιπολῆς] *quia in ſuper-*

ἐς τὴν χώραν, εἰ μή τις ἀναστομώσας αὐτὸν κατὰ τὸν Παλλακόπαν ἐς τὰ ἕλη τε ἐκτρέψειε καὶ τὰς λίμνας,
4 αἳ δὴ ἀρχόμεναι ἀπὸ ταύτης τῆς διώρυχος, ἔς τε ἐπὶ τὴν ξυνεχῆ τῇ Ἀράβων γῇ, καὶ ἔνθεν μὲν ἐς τέναγος ἐπὶ πολύ, ἐκ δὲ τοῦ ἐς θάλασσαν κατὰ πολλά τε καὶ ἀφα-
5 νῆ στόματα ἐκδίδωσι· Τετηκυίας δὲ τῆς χιόνος, ἀμφὶ Πλειάδων μάλιστα δύσιν, ὀλίγος τε ὁ Εὐφράτης ῥέει, καὶ οὐδὲν μεῖον τὸ πολὺ αὐτοῦ κατὰ τὸν Παλλακόπαν ἐκδιδοῖ
6 ἐς τὰς λίμνας. Εἰ δή τις μὴ ἀποφράξῃ τὸν Παλλακόπαν αὖθις, ὡς κατὰ τὰς ὄχθας ἐκτραπὲν φέρεσθαι τὸ ὕδωρ κατὰ τὸν πόρον, ἐκένωσεν ἂν τὸν Εὐφράτην ἐς αὐτόν, ὡς μηδ' ἐπάρδεσθαι ἀπ' αὐτοῦ τὴν Ἀσσυρίαν γῆν.
7 Ἀλλ' ἀπεφράσσοντο γὰρ αἱ ἐς τὸν Παλλακόπαν τοῦ Εὐφράτου ἐκβολαὶ πρὸς τοῦ σατράπου τῆς Βαβυλωνίας πολλῷ πόνῳ (καίπερ οὐ χαλεπῶς ἀναστομούμεναι) ὅτι ἰλυώδης ἡ ταύτῃ γῆ, καὶ πηλὸς ἡ πολλὴ αὐτῆς, οἷα δεχομένη τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ, μὴ εὐμαρῆ τὴν ἀποστροφὴν αὐτοῦ παρέχειν· ἀλλὰ καὶ ἐς τρίτον μῆνα Ἀσσυρίων ἄνδρες
8 ὑπὲρ τοὺς μυρίους ἐν τῷδε τῷ πόνῳ ξυνείχοντο. Ταῦτα ἐπαγγελθέντα ἐπήγαγεν Ἀλέξανδρον ὠφελῆσαί τι τὴν χώραν τῶν Ἀσσυρίων. Ἔνθεν μὲν δὴ ἐς τὸν Παλλακό-

4. καὶ μάλιστα ἀφανῆ — Ex auctoritate Opt. et alius mediam vocem abjeci. Vide Gron. p. 374.
7. ἰλυώδης τε — alteram voculam ob Opt. abjeci.
8. τῶν Ἀσσυρίων — ex Opt. pro τὴν Ἀσσυρίαν.

ficie terrae et altus ejus fluxus eſt. Quia Euphrates non preſſo in profundum alveo fluit, ſed paſſim ſuis aquis terrae, quam alluit, altitudinem exaequat, VII, 7, 9. hinc cum primum torrentibus intumeſcere incipit, ſuper ripas, quibus fere nullis coercetur, in agros effunditur. *Raph.*

4. ἐπὶ πολύ] ſc. ἐπέχον.

ἐκ δὲ τοῦ] ſc. τενάγους. Τοῦ eſt pro τούτου, ut c. 17, 5.

5. ὀλίγος τε ὁ Εὐφράτης ῥέει] et quidem ita, ut tranſiri pedibus poſſit, prout fecit Lucullus, quod ita teſtatur Memnon in Excerptis. *Gron.*

7. τὴν ἀποστροφὴν αὐτοῦ] *retorſionem aquae.* Terra lutoſa non firma jacebat, ſicut petroſa: facile ab aqua irruente diſſoluta in paludes deferebatur, ut igitur difficulter os Pallacopae claudendum obſtrueretur.

παν ἐτρέπετο τοῦ Εὐφράτου ὁ ῥοῦς, ταύτῃ δὲ ἔγνω βεβαί-
ως ἀποκλεῖσαι τὴν ἐκβολήν. Προελθόντι δὲ ὅσον σταδί- 9
ους τριάκοντα ὑπόπετρος ἡ γῆ ἐφαίνετο, οἷα διακοπεῖσα
εἰ ξυναφὴς γένοιτο τῇ πάλαι διώρυχι τῇ κατὰ τὸν Παλ-
λακόπαν, οὔτ' ἂν διαχεῖσθαι παρέχειν τὸ ὕδωρ ὑπὸ
στερρότητος τῆς γῆς, τήν τε ἀποστροφὴν αὐτοῦ τῇ τεταγ-
μένῃ ὥρᾳ μὴ χαλεπῶς γίγνεσθαι. Τούτων ἕνεκα, ἐπί 10
τε τὸν Παλλακόπαν ἔπλευσε, καὶ κατ' αὐτὸν κατα-
πλεῖ ἐς τὰς λίμνας, ὡς ἐπὶ τὴν Ἀράβων γῆν. Ἔνθα 11
χῶρόν τινα ἐν καλῷ ἰδών, πόλιν ἐξῳκοδόμησέ τε καὶ
ἐτείχισε, καὶ ἐν ταύτῃ κατῴκισε τῶν Ἑλλήνων τινὰς τῶν
μισθοφόρων, ὅσοι τε ἑκόντες καὶ ὅσοι ὑπὸ γήρως ἢ κατὰ
πήρωσιν ἀπόλεμοι ἦσαν.

XXII. Αὐτὸς δὲ ὡς ἐξελέγξας δὴ τῶν Χαλδαίων 1
μαντείαν, ὅτι οὐδὲν πεπονθὼς εἴη ἐν Βαβυλῶνι ἄχαρι,
καθάπερ ἐκεῖνοι ἐμαντεύσαντο (ἀλλ' ἔφθη γὰρ ἐλάσας
ἔξω Βαβυλῶνος πρίν τι παθεῖν) ἀνέπλει αὖθις κατὰ

Cap. XXII.

1. πεπονθὼς εἴη ex Opt. Vulgò πεπόνθοι.

9. Προελθόντι δὲ etc.] *Progreſſus autem ſtadiis circiter triginta petroſam terram offendit* (quod fecerunt fabri ejus ſcrutando, ut ſolent mechanici, vel etiam in ipſa ſtatim ſuperficie et ripa id potuit apparuiſſe) *talem, quae diſciſſa ſi committeretur veteri foſſae Pallacopae* (vel quae, ſi inciſio aut foſſa illic fieret ac continuaretur usque in veterem Pallacopae curſum; quod ſpatium, ſi rectiſſime duceretur, minimum erat XXX ſtadiorum) *non conceſſura eſſet diffundi aquam propter firmitatem ſoli; at averſionem ejus certo tempore non difficulter fieri*, vel eadem ſoli firmitas, quae impeditura erat, ne diffunderetur inutiliter per fractos et repulſos imbecillos terrae obices, ut in priſco Pallacopa, in contrarium conceſſura erat, ut averſio aquae, et obturatio ejus foſſae tempore anni neceſſario facile fieret, quod alioqui tantum temporis et tot hominum operas requirebat. *Gronovius* pag. 375 in Exercitatione de foſſa ex Euphrate.

C. XXII.

Arg. Navigat Alexander per lacus Babylonicos. Sepulcra regum Aſſyriae in lacubus. Omeu potentiae Seleuci et mortis Alexandri.

1. ἐξελέγξας etc.] *falſi convicto Chaldaeorum oraculo. Gron.*

2 τὰ ἕλη θαῤῥῶν, ἐν ἀριστερᾷ ἔχων τὴν Βαβυλῶνα· ἵνα δὴ
καὶ ἐπλανήθη αὐτῷ μέρος τοῦ ναυτικοῦ κατὰ τὰ στενά,
ἀπορίᾳ ἡγεμόνος· πρίν γε δὴ αὐτὸς πέμψας τὸν ἡγησό-
3 μενον, ἐπανήγαγεν αὐτοὺς ἐς τὸν πόρον. Λόγος δὲ λέ-
γεται τοιόσδε. Τῶν βασιλέων τῶν Ἀσσυρίων τοὺς τά-
φους ἐν ταῖς λίμναις τε εἶναι τοὺς πολλοὺς καὶ ἐν τοῖς ἕλεσι
4 δεδομημένους. Ὡς δὲ ἔπλει Ἀλέξανδρος κατὰ τὰ ἕλη
(κυβερνᾷν γὰρ αὐτὸν λόγος τὴν τριήρη) πνεύματος με-
γάλου ἐμπεσόντος αὐτῷ ἐς τὴν καυσίαν, καὶ τὸ διάδη-
μα αὐτῇ συνεχόμενον, τὴν μὲν δὴ βαρυτέραν πεσεῖν ἐς
τὸ ὕδωρ, τὸ διάδημα δὲ ἀπενεχθὲν πρὸς τῆς πνοῆς
σχεθῆναι ἐν καλάμῳ· τὸν κάλαμον δὲ τῶν ἐπιπεφυκό-
5 των εἶναι τάφῳ τινὶ τῶν πάλαι βασιλέων. Τοῦτό τε οὖν
αὐτὸ πρὸ τῶν μελλόντων σημῆναι, καὶ ὅτι τῶν τις ναυ-
τῶν ἐκνηξάμενος ὡς ἐπὶ τὸ διάδημα, ἀφελὼν τοῦ καλά-
μου αὐτό, μετὰ χεῖρας μὲν οὐκ ἤνεγκεν, ὅτι νηχομένου ἂν
αὐτοῦ ἐβρέχετο, περιθεὶς δὲ τῇ κεφαλῇ τῇ αὐτοῦ, οὕτω
6 διήνεγκε. Καὶ οἱ μὲν πολλοὶ τῶν ἀναγραψάντων τὰ
Ἀλεξάνδρου, λέγουσιν, ὅτι τάλαντον μὲν ἐδωρήσατο αὐτῷ
Ἀλέξανδρος, τῆς προθυμίας εἵνεκα· ἀποτεμεῖν δὲ ὅτι
ἐκέλευσε τὴν κεφαλήν, τῶν μάντεων ταύτῃ ἐξηγησαμέ-
νων, μὴ περιϊδεῖν σώαν ἐκείνην τὴν κεφαλήν, ἥτις τὸ διά-
7 δημα ἐφόρησε τὸ βασίλειον. Ἀριστόβουλος δὲ τάλαντον
μὲν ὅτι ἔλαβεν λέγει αὐτόν, ἀλλὰ πληγὰς λαβεῖν τῆς
8 περιθέσεως ἕνεκα τοῦ διαδήματος. Ἀριστόβουλος μὲν δὴ
τῶν τινα Φοινίκων τῶν ναυτῶν λέγει, ὅτι τὸ διάδημα τῷ
Ἀλεξάνδρῳ ἐκόμισεν· εἰσὶ δὲ οἳ Σέλευκον λέγουσι· καὶ
τοῦτο τῷ τε Ἀλεξάνδρῳ σημῆναι τὴν τελευτήν, καὶ τῷ
9 Σελεύκῳ τὴν βασιλείαν τὴν μεγάλην· Σέλευκον γὰρ μέ-

9. Vulgata erat: *μέγιστον τῶν μετὰ Ἀλέξανδρον (διαδεξάμενον τὴν ἀρχὴν τὴν μεγάλην) βασιλέα γενέσθαι*, quam ex MStis emendavi.

4. *καυσίαν*] De Cauſia vide Euſtathium apud Henr. Steph. T. II. p. 176. Eam tradit fuiſſe *πῖλον πλατύν, ὃν οἱ Μακεδονικοὶ βασιλεῖς ἐφόρουν, λευκὸν αὐτῷ διάδημα περιειλοῦντες*.

γιςον, τῶν μετὰ Ἀλέξανδρον διαδεξαμένων τὴν ἀρχὴν, βασιλέα γενέσθαι, τήν τε γνώμην βασιλικώτατον, καὶ πλείςης γῆς ἐπάρξαι μετά γε αὐτὸν Ἀλέξανδρον, ὃ μοι δοκεῖ ἰέναι ἐς ἀμφίλογον.

XXIII. Ἐπανελθὼν δὲ εἰς Βαβυλῶνα καταλαμβάνει Πευκέςαν ἥκοντα ἐκ Περσῶν, ἄγοντα ςρατιὰν Περσῶν ἐς δισμυρίυς· ἦγε δὲ καὶ Κοσσαίων καὶ Ταπύρων ὐκ ὀλίγυς, ὅτι καὶ ταῦτα ἔθνη τῶν προσχώρων τῇ Περσίδι μαχιμώτατα εἶναι ἐξηγγέλλετο. Ἧκε δὲ αὐτῷ καὶ Φιλόξενος, ςρατιὰν ἄγων ἀπὸ Καρίας, καὶ Μένανδρος ἐκ Λυδίας ἄλλυς· καὶ Μενίδας τὺς ἱππέας ἄγων τὺς αὐτῷ ξυνταχθέντας. Καὶ πρεσβεῖαι δὲ ἐν τύτῳ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἧκον, καὶ τύτων οἱ πρέσβεις, αὐτοί τε ἐςεφανωμένοι Ἀλεξάνδρῳ προσῆλθον, καὶ ἐςεφάνυν αὐτὸν ςεφάνοις χρυσοῖς, ὡς θεωροὶ δῆθεν ἐς τιμὴν θεῦ ἀφιγμένοι. Τῷ δὲ ὐ πόρρω ἄρα ἡ τελευτὴ ἦν. Ἔνθα δὴ τύς τε Πέρσας ἐπαινέσας τῆς προθυμίας, ὅτι πάντα Πευκέςᾳ ἐπείθοντο, καὶ αὐτὸν Πευκέςαν τῆς ἐν κόσμῳ αὐτῶν ἐξηγήσεως, κατέλεγεν αὐτὺς ἐς τὰς Μακεδονικὰς

C. XXIII.

Arg. Supplementa, item legati ex Graecia cum coronis. Favor in Peuceſtam et Perſas. Reſponſum Hammonis de Hephaeſtionis cultu. Epiſtola Alexandri ad Cleomenem propter honores Hephaeſtioni habendos.

1. *ἐς δισμυρίυς*] ſagittariorum et funditorum, ut dicit Diod. XVII, 110. Tapuri, non procul a mari Caſpio inter Hyrcanios et Arios habitantes, longiſſime a Perſis aberant. Quomodo ergo Peuceſtas eos adducere, poteſt ex finitimis Perſarum? Ptolemaeus et Strabo l. XI. commemorant Tapuros in Media, de quibus noſtrum locum intelligendum, monet Blancardus. pag. 180.

2. *καὶ Μενίδας*] Menidae equites erant mercenarii, cum quibus in Media relictus erat. Deinde in Macedoniam miſſus erat (IV, 18, 5.) ad exercitum, praecipue credo equitem, conſcribendum, cum quo nunc videtur adveniſſe. Curt. VII, 10, 11. jam revertiſſe eum tradit, quum Alexander in Sogdiana verſaretur.

5 τάξεις· δεκάρχην μὲν τῆς δεκάδος ἡγεῖσθαι Μακεδόνα,
καὶ ἐπὶ τούτῳ διμοιρίτην Μακεδόνα, καὶ δεκαστάτηρον,
οὕτως ὀνομαζόμενον ἀπὸ τῆς μισθοφορᾶς, ἥν τινα μείονα
μὲν τοῦ διμοιρίτου, πλείονα δὲ τῶν οὐκ ἐν τιμῇ στρατευομέ-
νων ἔφερεν· ἐπὶ τούτοις δὲ δώδεκα Πέρσας, καὶ τελευ-
ταῖον τῆς δεκάδος, Μακεδόνα, δεκαστάτηρον καὶ τοῦτον·
6 ὥστε ἐν τῇ δεκάδι τέσσαρας μὲν εἶναι Μακεδόνας, τοὺς
μὲν τρεῖς τῇ μισθοφορᾷ προύχοντας, τὸν δὲ τῇ ἀρχῇ
τῆς δεκάδος· δώδεκα δὲ Πέρσας· τοὺς μὲν Μακεδόνας,
τὴν πάτριον ὅπλισιν ὡπλισμένους· τοὺς δὲ Πέρσας, τοὺς
7 μὲν τοξότας, τοὺς δὲ καὶ μεσάγκυλα ἔχοντας. Ἐν
τούτῳ δὲ πολλάκις μὲν τοῦ ναυτικοῦ ἀπεπειρᾶτο, πολλαὶ
δὲ ἔριδες αὐτῷ τῶν τριηρῶν, καὶ ὅσαι τετρήρεις κατὰ
τὸν ποταμὸν ἐγίγνοντο, καὶ ἀγῶνες τῶν τε ἐρετῶν καὶ
8 τῶν κυβερνητῶν, καὶ στέφανοι τῶν νικώντων. Ἧκον δὲ
καὶ παρὰ Ἄμμωνος οἱ θεωροὶ, οὕς τινας ἐστάλκει ἐρησο-
μένους, ὅπως θέμις αὐτῷ τιμᾶν Ἡφαιστίωνα; οἱ δὲ ὡς
ἥρωϊ ἔφησαν ὅτι θύειν θέμις ὁ Ἄμμων λέγει. Ὁ δὲ
ἔχαιρέ τε τῇ μαντείᾳ, καὶ τὸ ἀπὸ τοῦδε ὡς ἥρωα ἐγέ-
9 ραιρε. Καὶ Κλεομένει ἀνδρὶ κακῷ, καὶ πολλὰ ἀδική-
ματα ἀδικήσαντι ἐν Αἰγύπτῳ, ἐπιστέλλει ἐπιστολήν·
καὶ ταύτην, τῆς μὲν ἐς Ἡφαιστίωνα καὶ ἀποθανόντα

Cap. XXIII.

5. δεκάρχην ex Opt. pro δεκαδάρχην. Vide Gronovium.

5. δεκαστάτηρον] i. e. cujus ſtipendium X ſtateres ſunt, credo per annum. Nam ſtater idem valet, quod Daricus, decem ſtateres idem, quod duae minae, nempe 40 circiter thaleros. cf. Gron. de ſeſtertiis p. 360. ſeqq. De reliquorum apud Alexandrum ſtipendio nihil certi invenio.

8. cf. c. 14, 14. Diod. XVII, 115. Hammonem Hephaeſtioni tamquam deo ſacra fieri juſſiſſe refert. Unde Alexandrum X millia victimarum caedi juſſiſſe, iisque plebem ſplendido convivio excepiſſe. Eodem auctore et Luciano de cal. non cred. c. 17. ſacra Hephaeſtioni fiebant, tanquam malorum depulſori et coeleſtium adſeſſori. Reſponſum hoc Hammonis propter feſta inde nata Alexandro mortis occaſionem praebuiſſe plures tradidere, inter quos et Plut. V. Alex. c. 75.

9. De Cleomene vide ſupra III, 5, 5.

φιλίας ἕνεκα καὶ μνήμης, οὐ μέμφομαι ἔγωγε· ἄλλων δὲ πολλῶν ἕνεκα, μέμφομαι. Ἔλεγε γὰρ ἡ ἐπιστολὴ 10
κατασκευασθῆναι Ἡφαιστίωνι ἡρῷον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ Αἰγυπτίᾳ, ἔν τε τῇ πόλει αὐτῇ, καὶ ἐν τῇ νήσῳ τῇ Φάρῳ, ἵνα ὁ πύργος ἐστὶν ὁ ἐν τῇ νήσῳ μεγέθει τε μέγιστος, καὶ πολυτελείᾳ ἐκπρεπέστατος· καὶ ὅπως ἐπικρα- 11
τήσῃ καλεῖσθαι ἀπὸ Ἡφαιστίωνος· καὶ τοῖς συμβολαίοις, καθ' ὅσα οἱ ἔμποροι ἀλλήλοις ξυμβάλλουσιν, ἐγγράφεσθαι τὸ ὄνομα Ἡφαιστίωνος. Ταῦτα μὲν οὐκ 12
ἔχω μέμψασθαι, πλήν γε δὴ ὅτι οὐκ ἐν μεγάλοις μεγάλως διεσπουδάζετο· ἐκεῖνα δὲ καὶ πάνυ μέμφομαι. Ἢν 13
γὰρ καταλάβω ἐγὼ (ἔλεγε τὰ γράμματα) τὰ ἱερὰ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ καλῶς κατεσκευασμένα καὶ τὰ ἡρῷα τὰ Ἡφαιστίωνος, εἴτε τι πρότερον ἡμάρτηκας, ἀφήσω σε τούτων, καὶ τὸ λοιπὸν, ὁπηλίκον ἂν ἁμάρτῃς, οὐδὲν πείσῃ ἐξ ἐμοῦ ἄχαρι. Τοῦτο ἀνδρὶ ἄρχοντι πολλῆς μὲν 14
χώρας, πολλῶν δὲ ἀνθρώπων, ἐκ βασιλέως μεγάλου ἐπεσταλμένον, ἄλλως τε καὶ κακῷ ἀνδρὶ, οὐκ ἔχω ἐπαινέσαι.

11. καλεῖσθαι — ex Opt. pro ἐπικαλεῖσθαι.

12. ταῦτα μὲν οὐκ ἔχω — ex Opt. pro ταῦτα μὲν οὖν οὐκ ἔχω. Deinde ex eodem ἐν μεγάλοις pro ἐπὶ μεγάλοις, et mox τὰ ἡρῷα τὰ Ἡφ. pro τοῦ Ἡφαιστίωνος.

10. τῇ Φάρῳ] Caeſar de bello civili lib. III. extremo: „Pharus eſt in inſula turris, magna altitudine, mirificis operibus exſtructa, quae nomen ab inſula accepit. Haec inſula objecta Alexandriae, portum efficit, — et ponte cum oppido conjungitur. Hinc patet, cur τῇ πόλει addatur αὐτῇ, quod nimirum quae-[illegible] appendix Alexandriae fuerit inſula illa. *Raph.*

11. ὅπως ἐπικρατήσῃ] *ut templum illud nomine ſuperaret* [illegible]ri appellationem, eaque inſula *vocaretur de Hephaeſtionis nomine. Raph.*

καὶ τοῖς συμβολαίοις] Quaero, qua ratione, aut cujus rei cauſa Hephaeſtionis nomen ſit tabulis contractuum inſcriptum? Mihi quidem nihil aliud ſuccurrit, niſi ad firmandam jurejurando fidem in negotiis contrahendis adhibitum fuiſſe Hephaeſtionis, tanquam dei, nomen. Id adeo mihi veroſimile fit ex Luciano de non temere cred. calumniae, ubi cum multa alia habentur de divinis He-

1 XXIV. Ἀλλὰ γὰρ αὐτῷ ἤδη Ἀλεξάνδρῳ ἐγγὺς
ἦν τὸ τέλος. Καὶ τί καὶ τοιόνδε πρὸ τῶν μελλόντων
2 σημῆναι λέγει Ἀριστόβουλος: καταλοχίζειν μὲν αὐτὸν τὴν
στρατιὰν τὴν ξὺν Πευκέστα τε ἐκ Περσῶν, καὶ ἀπὸ θα-
λάσσης ξὺν Φιλοξένῳ καὶ Μενάνδρῳ ἥκουσαν, ἐς τὰς
Μακεδονικὰς τάξεις· διψήσαντα δὲ, ἀποχωρῆσαι ἐκ
τῆς ἕδρας, καταλιπόντα ἔρημον τὸν θρόνον τὸν βασίλειον.
3 Εἶναι δὲ κλίνας ἑκατέρωθεν τοῦ θρόνου ἀργυρόποδας, ἐφ'
4 ὧν οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι ἐκάθηντο. Τῶν τινα οὖν ἠμελη-
μένων ἀνθρώπων (οἱ δὲ καὶ τῶν ἐν φυλακῇ ἀδέσμῳ ὄντα
λέγουσιν) ἔρημον ἰδόντα τὸν θρόνον καὶ τὰς κλίνας, περὶ
τῷ θρόνῳ δὲ ἑστηκότας τοὺς εὐνούχους (καὶ γὰρ καὶ οἱ ἑταῖ-
ροι ξυνανέστησαν τῷ βασιλεῖ ἀποχωροῦντι) διελθόντα διὰ
τῶν εὐνούχων, ἀναβῆναί τε ἐπὶ τὸν θρόνον καὶ καθίζε-
5 σθαι· τοὺς δὲ οὐκ ἀναστῆναι μὲν αὐτὸν ἐκ τοῦ θρόνου, κατὰ
δή τινα νόμον Περσικόν· περιῤῥηξαμένους δὲ τύπτεσθαι
τά τε στήθη καὶ τὰ πρόσωπα, ὡς ἐπὶ μεγάλῳ κακῷ.
6 Ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, κελεῦσαι στρεβλω-
θῆναι τὸν καθίσαντα, μήποτε ἐξ ἐπιβουλῆς ξυντεταγ-
μένον τοῦτο ἔδρασε, γνῶναι θέλοντα· τὸν δὲ οὐδὲν ἄλλο
ἐξειπεῖν, ὅτι μὴ ἐπὶ νοῦν οἱ ἐλθὸν οὕτω πρᾶξαι· ᾗ δὴ καὶ
μᾶλλον ἐπ' οὐδενὶ ἀγαθῷ ξυμβῆναι αὐτῷ οἱ μάντεις

Cap. XXIV.

6. κατειπεῖν. Opt. ἐξειπεῖν. Et fane videtur eſſe differentia: nam vulgatum κατειπεῖν ſaepe uſurpat auctor, ſed ut ſignificet, nominare aliquem in tormentis; hic vero deſideratur confiteri aliquid, et prodere naturam rei, de qua quaeritur. *Gron.* Lect. Opt. recepi. Mox ſcripſi ᾗ δὴ *unde, quapropter*, ex conjectura Raphelii pro vulgata ἢ δή.

phaeſtionis honoribus, quibus eum Alexander coli voluit, tum hoc quoque tom. I. p. 827. καὶ ὁ μέγιστος ὅρκος ἦν ἅπασιν, Ἡφαιστίων. *Idem.*

C. XXIV.

Arg. Thronum vacuum regis alter occupat. Comeſſatio apud Medium.

4. Hos Eunuchos non ſecum in caſtris ducebat Alexander, ſed Babylone invenit.

5. περιῤῥηξαμένους] ſc. τὴν ἐσθῆτα.

6. Diod. XVII, 116. hominem interfectum tradit, ὅπως τὰ σημαινόμενα δυσχερῆ εἰς ἐκεῖνον τρέπηται.

ἐξηγοῦντο. Ἡμέραι τε οὐ πολλαὶ ἐπὶ τούτῳ ἐγένοντο, 7
καὶ τεθυκὼς τοῖς θεοῖς τάς τε νομιζομένας θυσίας ἐπὶ
ξυμφοραῖς ἀγαθαῖς, καί τινας καὶ ἐκ μαντείας, εὐω-
χεῖται ἅμα τοῖς φίλοις, καὶ ἔπινε πόῤῥω τῶν νυκτῶν.
Δοῦναι δὲ λέγεται καὶ τῇ στρατιᾷ ἱερεῖα, καὶ οἶνον κατὰ
λόχους καὶ ἑκατοστύας. Ἀπὸ δὲ τοῦ πότου, αὐτὸν μὲν 8
ἀπαλλάττεσθαι ἐθέλειν ἐπὶ κοιτῶνι, εἰσὶν οἳ ἀνέγρα-
ψαν· Μήδιον δὲ αὐτῷ ἐντυχόντα, τῶν ἑταίρων, ἐν τῷ
τότε τὸν πιθανώτατον, δεηθῆναι κωμάσαι παρά οἱ· γε-
νέσθαι γὰρ ἂν ἡδὺν τὸν κῶμον.

XXV. Καὶ αἱ βασίλειοι ἐφημερίδες ὧδε ἔχουσι, 1
πίνειν παρὰ Μηδίῳ αὐτὸν κωμάσαντα· ἔπειτα ἐξανα-
στάντα καὶ λουσάμενον, καθεύδειν τε, καὶ αὖθις δει-
πνεῖν παρὰ Μηδίῳ, καὶ αὖθις πίνειν πόῤῥω τῶν νυκτῶν·
ἀπαλλαχθέντα δὲ τοῦ πότου, λούσασθαι· καὶ λουσάμε-
νον ὀλίγον τὶ ἐμφαγεῖν, καὶ καθεύδειν αὐτοῦ, ὅτι ἤδη
ἐπύρεσσεν· ἐκκομισθέντα δὲ ἐπὶ κλίνης πρὸς τὰ ἱερὰ, 2
θῦσαι ὡς νόμος ἐφ' ἑκάστῃ ἡμέρᾳ· καὶ τὰ ἱερὰ
ἐπιθέντα, κατακεῖσθαι ἐν τῷ ἀνδρῶνι ἔς τε ἐπὶ κνέφας·

7. εὐωχεῖται ex Opt. pro εὐωχεῖτο.

7. ἐπὶ ξυμφοραῖς ἀγαθαῖς] Diod. potius ait τοῖς θεοῖς ἀποτροπαίοις.

8. Apud Medium, tradit Nicobulus apud Athenaeum X. p. 436., Alexandrum plus bibiſſe, quam XX convivas reliquos. Cf. etiam Plut. V. Alex. c. 75.

C. XXV.

Arg. Diarii regii fragmentum. Progreſſus morbi, donec vox defecit.

1. αὐτὸν κωμάσαντα] Recte, id enim est, de quo potiſſimum volebat probare. Interim haec comeſſatio apud Medium jam ſatis erat oſtentata, nec commentarii regii debuerunt omittere, quod annotarunt alii, nempe κυβεύσαντα. Hoc enim fuit alterum lutum, in quo haeſit Alexander praeter τὸ πίνειν. Hinc κυβεῖαι μεθημεριναὶ vituperantur apud Plutarchum de Fort. Alex. II. in quo etiam peculiariter ſcribitur: ἐκύβευε δὲ πρὸς Μήδιον πυρέττων. Verum optime iſta conveniunt et ultro ſatis patet vix fuiſſe κῶμον, quem κύβοι non comitarentur. Unde junguntur iſta duo apud Plutarchum in libello de liberis educandis: οἱ δὲ εἰς κύβους καὶ κώμους ἐξοκέλλουσιν. et rurſus: ἀμετρίαι γαστρὸς καὶ κλοπαὶ πατρῴων χρημάτων, καὶ κύβοι καὶ κῶμοι καὶ πότοι καὶ παρθένων ἔρωτες. Gron.

3 ἐν τούτῳ δὲ τοῖς ἡγεμόσι παραγγέλλειν ὑπὲρ τῆς πορείας, καὶ τοῦ πλοῦ· τοὺς μὲν, ὡς πεζῇ ἰόντας, παρασκευάζεσθαι ἐς τετάρτην ἡμέραν, τοὺς δὲ ἅμα οἱ πλέοντας, ὡς
4 εἰς πέμπτην πλευσουμένους· ἐκεῖθεν δὲ κατακομισθῆναι ἐπὶ κλίνης ὡς ἐπὶ τὸν ποταμὸν· καὶ πλοίου ἐπιβάντα, διαπλεῦσαι πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐς τὸν παράδεισον, κἀκεῖ
5 αὖθις λουσάμενον, ἀναπαύεσθαι. Ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν, λούσασθαί τε αὖθις, καὶ θῦσαι τὰ νομιζόμενα· καὶ εἰς τὴν καμάραν εἰσελθόντα, κατακεῖσθαι διαμυθολογοῦντα πρὸς Μήδιον· παραγγεῖλαι δὲ καὶ τοῖς ἡγεμόσιν,
6 ἀπαντῆσαι ἕωθεν. Ταῦτα πράξαντα, δειπνῆσαι ὀλίγον· κομισθέντα δὲ αὖθις ἐς τὴν καμάραν, πυρέσσειν ἤδη ξυνεχῶς τὴν νύκτα ὅλην· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ λούσασθαι,
7 καὶ λουσάμενον θῦσαι. Νεάρχῳ δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσι παραγγεῖλαι τὰ ἀμφὶ τὸν πλοῦν, ὅπως ἔσται ἐς τρίτην ἡμέραν· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ λούσασθαι αὖθις, καὶ θῦσαι τὰ τεταγμένα· καὶ τὰ ἱερὰ ἐπιθέντα, οὐκέτι ἐλιννύειν πυρέσσοντα, ἀλλὰ καὶ ὡς τοὺς ἡγεμόνας εἰσκα-
8 λέσαντα, παραγγέλλειν τὰ πρὸς τὸν ἔκπλουν ὅπως αὐτῷ ἔσται ἕτοιμα· λούσασθαί τε ἐπὶ τῇ ἑσπέρᾳ, καὶ λου-
9 σάμενον ἔχειν ἤδη κακῶς. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ μετακομισθῆναι ἐς τὴν οἰκίαν τὴν πρὸς τῇ κολυμβήθρᾳ, καὶ θῦσαι μὲν τὰ τεταγμένα. Ἔχοντα δὲ πονήρως, ὅμως ἐσκαλέσαι τῶν ἡγεμόνων τοὺς ἐπικαιροτάτους, καὶ ὑπὲρ τοῦ
10 πλοῦ αὖθις παραγγέλλειν. Τῇ δ' ἐπιούσῃ μόγις ἐκκομισθῆναι πρὸς τὰ ἱερὰ, καὶ θῦσαι, καὶ μηδὲν μεῖον ἔτι παραγγέλλειν ὑπὲρ τοῦ πλοῦ τοῖς ἡγεμόσιν. Ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν κακῶς ἤδη ἔχοντα ὅμως θῦσαι τὰ τεταγμένα.

7. ἐλιννύειν πυρέσσοντα] Non ſupprimendum cenſui ſcholion, quod in cod. III. ad marginem reperi: Ἐλιννύειν πυρέσσοντα — τοῦτο βούλεται λέγειν, ἢ ὅτι πυρέσσων οὐκ ἠρέμα, ἀλλὰ τῶν στόλων ἐξήρτυεν, ἢ ὅτι ὁ πυρετὸς οὐκ ἠρέμα. Ἐλιννύειν γὰρ τὸ βραδύνειν λέγεται. [illegible] Codice Grammatici cujusdam inter Barocciana Oxonienſia legebam ἐλινύειν (ſic uno ν) ἀργεῖν, σχολάζειν. Gron.

Παραγγεῖλαι δὲ, τοὺς μὲν στρατηγοὺς διατρίβειν κατὰ 11
τὴν αὐλήν· χιλιάρχας δὲ καὶ πεντακοσιάρχας πρὸ τῶν θυρῶν· ἤδη δὲ παντάπασι πονηρῶς ἔχοντα, διακομισθῆναι ἐκ τοῦ παραδείσου εἰς τὰ βασίλεια. Εἰσελθόν- 12
των δὲ τῶν ἡγεμόνον, γνῶναι μὲν αὐτοὺς, φωνῆσαι δὲ μηδὲν ἔτι, ἀλλ' εἶναι ἄναυδον· καὶ τὴν νύκτα πυρέσσειν κακῶς καὶ τὴν ἡμέραν, καὶ τὴν ἄλλην νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν· οὕτως ἐν ταῖς ἐφημερίσι ταῖς βασιλείοις ἀναγέγραπται.

XXVI. Καὶ ἐπὶ τούτοις, ὅτι οἱ στρατιῶται ἐπόθη- 1
σαν ἰδεῖν αὐτόν· οἱ μὲν, ὡς ζῶντα ἴδοιεν· οἱ δὲ, ὅτι τεθνηκέναι ἤδη ἐξηγγέλλετο, ἐπικρύπτεσθαι δὲ αὐτοῦ ἐτόπαζον πρὸς τῶν σωματοφυλάκων τὸν θάνατον, ὡς ἔγωγε δοκῶ· τοὺς πολλοὺς δὲ ὑπὸ πένθους καὶ πόθου τοῦ βασιλέως βιάσασθαι ἰδεῖν Ἀλέξανδρον. Τὸν δὲ ἄφω- 2
νον μὲν εἶναι. λέγουσι παραπορευομένης τῆς στρατιᾶς· δεξιοῦσθαι δὲ καὶ ὡς ἑκάστους, τήν τε κεφαλὴν ἐπαίροντα μόγις, καὶ τοῖν ὀφθαλμοῖν ἐπισημαίνοντα. Λέγουσι δὲ 3
αἱ ἐφημερίδες αἱ βασίλειοι, ἐν τῷ τοῦ Σεράπιδος ἱερῷ Πει-

C. XXVI.

a. καὶ ὡς ἑκάστους — ex Opt. primam vocem adjeci.

11. Mos erat principibus amicorum et cuſtodibus corporis, excubare ante praetorium, quoties regi adverſa valetudo incidiſſet. Curt. IX, 6, 4.

C. XXVI.

Arg. Militum poſtremus adſpectus. Serapidis oraculum.

2. Plut. in V. Al. c. 76. eundem cum noſtro fontem ſecutus, alia, inquit, janua introibant milites, ad ſalutandum ingreſſi; alia exibant.

3. τοῦ Σεράπιδος ἱεροῦ] Serapis fuit deus Aegyptiacus, et apud Aegyptios quoque deus recens. Nam Alexandri temporibus ejus cultum ortum mythographi docent. Unde igitur templum eius Babylone? Sed potuerunt Graeci deum aliquem aſſyriacum, cujus templum Babylone fuit, ob ſimilitudinem forte vel formae vel cultus Serapidem vocare, qui deus notior. Nomen vero corruptum ne credas, nam eandem narrationem habet Plut. ex eodem fonte c. 76. et nomen Serapidis tanquam dei aſſyriaci commemoratum vide apud eundem c. 73. Propter vo-

'θωνά τε ἐγκοιμηθέντα καὶ Ἄτταλον, καὶ Δημοφῶντα, καὶ Πευκέσταν· πρὸς δὲ, Κλεομένην τε καὶ Μενίδαν, καὶ Σέλευκον ἐπερωτᾶν τὸν θεὸν, εἰ λῷον καὶ ἄμεινον Ἀλεξάνδρῳ, εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ κομισθέντα καὶ ἱκετεύ-
4 σαντα θεραπεύεσθαι πρὸς τοῦ θεοῦ· καὶ γενέσθαι φήμην τινὰ ἐκ τοῦ θεοῦ, μὴ κομίζεσθαι εἰς τὸ ἱερὸν, ἀλλ' αὐτοῦ μένοντι ἔσεσθαι ἄμεινον· ταῦτά τε ἀπαγγεῖλαι τοὺς ἑταίρους, καὶ Ἀλέξανδρον οὐ πολὺ ὕστερον ἀποθανεῖν,
5 ὡς τοῦτο ἄρα ἤδη ὂν τὸ ἄμεινον. Οὐ πόρρω δὲ τούτων οὔτε Ἀριστοβούλῳ οὔτε Πτολεμαίῳ ἀναγέγραπται. Οἱ δὲ καὶ τάδε ἀνέγραψαν, ἐρέσθαι μὲν τοὺς ἑταίρους αὐτὸν, ὅτῳ

eam autem ἐγκοιμηθέντα oraculum ejus generis fuiſſe videtur, ut qui deum conſulerent, in templo pernoctantes per ſomnia reſponſa acciperent. Vox φήμη in ſeqq. non obſtat, ſignificans ſimpliciter reſponſum. Tale oraculum erat Amphiaraï in urbe Boeotiae, Oropo, de quo vide Pauſan. I, 24. Tale Amphilochi in Ciliciae oppido, Mallo. De Demophonte nihil amplius eſt in Arriano. Curt. IX, 4, 28 et Diod. XVII, 98. ſic vocant vatem, quem Alexandro, quum urbem Mallorum oppugnaret, periculum vitae praedixiſſe tradunt. De Cleomene, utrum fuerit Aegyptius ille an alius, nihil conſtat.

Noſter et Plut. c. 76. uterque ſequutum ſe fatetur ephemerides regias, ideoque conſentiunt. Arrianus vero plura eademque diligentius deſcripſiſſe videtur. Ex Plutarcho autem duo iſti addenda notavi, alterum minutum quidem, Nearchum regi aegrotanti de navigatione in mari magno narraſſe; alterum autem, Alexandrum mortuum τῇ τρίτῃ φθίνοντος (Δαισίου) πρὸς δείλην. Daeſius vero, Dacierio docente, convenit Thargelioni Atticorum. Mortuus igitur eſſet die 28. Apr. Ol. 114, 1. a. Chr. 323. St. Croix p. 159. cum Corſ. Faſt. Att. Tom. IV, p. 50. ſeqq. refert mortem in 114, 1. 324. a Chr. ut Alex. viveret 32 annos, 10 menſes, 22 dies, rex eſſet 12 annos, 8 menſes. Ariſtobuli de morte regis narrationem diſcrepantem ab ephem. ſervavit Plut. c. 75. Mortuus igitur eſt Alexander propter nimiam vini intemperantiam. Idem teſtatur Athenaeus X. p. 434., ubi plura de ejus temulentia. (De eadem et conviviis Alexandri Babylone cf. Freinsh. ad Curt. X, 4, 17. et Aelianus pluribus locis). Nec audiendi ſunt, qui cum Iuſt. XII, 13. amicos cauſam morbi intemperiem ebrietatis diſſeminaſſe ajunt, re vera autem inſidias fuiſſe, quarum infamiam ſucceſſorum potentia oppreſſerit.

τὴν βασιλείαν ἀπολείπει· τὸν δὲ ὑποκρίνασθαι, ὅτι τῷ κρατίστῳ. Οἱ δὲ, προσθεῖναι πρὸς τούτῳ τῷ λόγῳ, ὅτι 6 μέγαν ἐπιτάφιον ἀγῶνα ὁρᾷ ἐπ' αὐτῷ ἐσόμενον.

XXVII. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα οἶδα ἀναγεγραμμένα ὑπὲρ τῆς Ἀλεξάνδρου τελευτῆς· καὶ φάρμακον ὅτι ἐπέμφθη παρὰ Ἀντιπάτρου Ἀλεξάνδρῳ, καὶ ἐκ τοῦ

5. κρατίστῳ] i. e. ἰσχυροτάτῳ ἢ δυνατωτάτῳ, ut Heſychius interpretatur. Diod. XVII. habet etiam τῷ κρατίστῳ, at principio XVIIImi τῷ ἀρίστῳ. Hoc reſpexiſſe videtur Curt. lib. X., ubi vertitur *Optimo.* Caeterum hae voces ſimilem paene obtinent poteſtatem, niſi quod heic ad militarem potentiam referantur. Eam ſi quis favore militum conſequeretur, is vere rex et haeres imperii futurus erat. *Blanc.* Eo pertinet, quod praevidere ſe dixit Alexander grave de regno certamen, inter illos oriturum, ut proinde ſit neceſſe, rem ad eum inclinare, qui plus poſſit. *Raph.* Omnes aliae hujus vocis explicationes alienae ſunt. Sciebat Alexander, vel regum maximorum, ſi mortui ſunt, praecepta ab ſucceſſoribus non curari. Nihil ergo praecepit de Hercule filiolo, Aridaeo fratre, Roxane praegnante, praevidens, quaecunque mandaturus eſſet, tamen regnum ſuum praedam fore feliciſſimi fortiſſimique ducum.

μέγαν ἐπιτάφιον ἀγῶνα] Bene Curt. X, 5, 5. expreſſit per *magnos funebres ludos.* Ludi enim ſive ſpectacula certaminum inter funerum ſolennia exhiberi ſolebant, uti vel ex cap. 14, 20. hujus libri conſtat. (cf. Weſſel. ad Diod. XVII, 17.) — ἐπ' αὐτῷ *ob id,* propter eam cauſam, nempe propter regni contentionem. Ita ἐπὶ τῷ αὐτῷ III, 6, 8. VI, 28, 2. *Raph.*

C. XXVII.

Arg. Varietas rumorum de morte Alexandri.

1. παρὰ Ἀντιπάτρου] Diod. XVII, 118. auctor eſt, rege tandem Olympiadis querelas contra Antipatrum audiente, alienatum eſſe Antipatrum; nec parum terroris ei Parmenionis et Philotae (praecipue credo Alexandri Lynceſtae, generi ſui) mortem injeciſſe, easque cauſas fuiſſe, cur venenum in Aſiam mitteret. Hoc tamen, quamvis a paucis ſcriptum ſit, quia Caſſander poſt Alexandrum in Europa rex fuerit, factis Caſſandri conſtare, quod Olympiadem poſt caedem inſepultam abjecerit, et Thebas inſtaurarit; quod narratum vide XIX, 51, 53. Similia de cauſis Antipatrum impellentibus et de veneno vide in Curtio X, 10, 14—19., ubi a diligentibus interprett. quos nactus eſt, reliquorum loca allegata ſunt. De Calliſthene vide indicem.

Φαρμάκυ ὅτι ἀπέθανε· καὶ τὸ φάρμακον ὅτι Ἀριστοτέλης μὲν Ἀντιπάτρῳ ἐξεῦρε, δεδοικὼς ἤδη Ἀλέξανδρον Καλλισθένυς ἕνεκα. Κάσανδρος δὲ ὁ Ἀντιπάτρυ ἐκόμι-
2 σεν· οἱ δὲ, καὶ ὅτι ἐν ἡμιόνυ ὁπλῇ ἐκόμισε, καὶ τῦτο ἀνέγραψαν· δῦναι δὲ αὐτὸ Ἰόλλαν τὸν ἀδελφὸν τῦ Κασάνδρυ τὸν νεώτερον· εἶναι γὰρ οἰνοχόον βασιλικὸν τὸν Ἰόλλαν, καί τι καὶ λελυπῆσθαι πρὸς Ἀλεξάνδρυ ὀλί-
3 γῳ πρόσθεν τῆς τελευτῆς. Οἱ δὲ, καὶ Μήδιον μετασχεῖν τῦ ἔργυ, ἐραστὴν ὄντα τῦ Ἰόλλα· καὶ αὐτὸν γὰρ εἶναι τὸν εἰσηγητὴν γενόμενον Ἀλεξάνδρῳ τῦ κώμυ· ὀδύνην τε αὐτῷ ἐπὶ τῇ κύλικι γενέσθαι ὀξεῖαν, καὶ ἐπὶ τῇ
4 ὀδύνῃ ἀπαλλαγῆναι ἐκ τῦ πότυ. Ἤδη δέ τις ὐκ ᾐσχύνθη ἀναγράψαι, ὅτι αἰσθόμενος ὐ βιώσιμον ὄντα

Cap. XXVII.

2. καί τι καὶ. Alterum καὶ ex Opt. nunc adſcripſi.

2. Ἰόλλαν] Praeter Caſſandrum Antipatro filii erant Philippus et Iollas. Hi praeguſtare et temperare potum regis ſoliti, in aqua frigida venenum habuerunt, quam praeguſtatae jam potioni ſupermiſerunt. Iuſt. XII, 14. Ariſtotelem, quem Alexandro ad finem minus quam in principio carum fuiſſe teſtatur quidem Plut. V. Al. c. 8. et 74., idem tamen c. 77. crimine miſſi veneni abſolvit, haec ſcribens: „Qui Ariſtotelem dicunt cum Antipatro rei conſcium fuiſſe, adeoque venenum attuliſſe, Agnothenim quendam auctorem ſequuntur, qui rem ab Antigono rege audierit. Venenum vero aquam fuiſſe frigidam inſtar glaciei ex rupe Nonacridis, (regionis arcadicae) quam tanquam rorem levem exceperint atque in ungula aſini collocarint. Reliquorum enim vaſorum nullum ſuſtinere venenum poſſe, cujus acrimonia et frigor ea perrumpat. Plurimi vero omnem de veneno narrationem fictam putant. Nec parvum hoc eſt documentum, quod ducibus per multos dies diſſidentibus, corpus Alexandri in regionibus calidis fervidiſſimisque ſine cura relictum nullum haberet corruptionis per venenum ſignum, ſed purum manſerit et recens.“

3. γενέσθαι ὀξεῖαν] Inter hos pertinet Diod. XVII, 117. apud Medium Theſſalum πολὺν ἄκρατον ἐμφορηθεὶς ἐπὶ τελευτῆς Ἡρακλέυς μέγα ποτήριον πληρώσας ἐξέπιεν, ἄφνω δὲ ὥσπερ ὑπό τινος πληγῆς ἰσχυρᾶς πεπληγμένος ἀνεστέναξε μέγα βοήσας, etc. Similia dicunt Iuſt. XII, 13. et Seneca Epiſt. LXXXIII. Rem negat Plut. V. Alex. c. 75.

αὐτὸν Ἀλέξανδρος, ἐς τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ᾔει ἐμβαλῶν, ὡς ἀφανὴς ἐξ ἀνθρώπων γενόμενος, πιστοτέραν τὴν δόξαν παρὰ τοῖς ἔπειτα ἐγκαταλείποι, ὅτι ἐκ θεοῦ τε αὐτῷ ἡ γένεσις ξυνέβη, καὶ παρὰ θεοὺς ἡ ἀποχώρησις.
5 Ῥωξάνην δὲ τὴν γυναῖκα οὐ λαθεῖν ἐξιόντα, ἀλλὰ εἰργόμενον γὰρ πρὸς αὐτῆς, ἐποιμώξαντα εἰπεῖν, ὅτι ἐφθόνησεν ἄρα δόξης αὐτῷ τῆς ἐς ἅπαν, ὡς θεῷ δὴ γεγενημένῳ.
6 Καὶ ταῦτα ἐμοὶ, ὡς μὴ ἀγνοεῖν δόξαιμι μᾶλλον ὅτι λεγόμενά ἐστιν, ἢ ὡς πιστὰ ἐς ἀφήγησιν, ἀναγεγράφθω.

1 XXVIII. Ἐτελεύτα μὲν δὴ Ἀλέξανδρος τῇ τετάρτῃ καὶ δεκάτῃ καὶ ἑκατοστῇ Ὀλυμπιάδι, ἐπὶ Ἡγησίου ἄρχοντος Ἀθήνησιν· ἐβίω δὲ δύο καὶ τριάκοντα ἔτη, καὶ τοῦ τρίτου μῆνας ἐπέλαβεν ὀκτὼ, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος· ἐβασίλευσε δὲ δώδεκα ἔτη, καὶ τοὺς ὀκτὼ μῆνας τούτους·
2 τό, τε σῶμα κάλλιστος, καὶ φιλοπονώτατος, καὶ ὀξύτατος γενόμενος, καὶ τὴν γνώμην ἀνδρειότατος,

5. δόξης τῆς ἐς ἅπαν] aeterna et in omne tempus duratura gloria intelligitur. *Raph.* Hanc narrationem ſolus repetiit Zonaras.

C. XXVIII.

Arg. Mors Alexandri, quando acciderit. Laudatio ejus ex virtutum recenſione.

1. ἐβίω δὲ] Vide tabulam chronologicam, huic editioni praemiſſam et not. ad VII, 26, 4. Cujus intereſt, quam plurimorum de anno et die mortis Alexandri teſtimonia et opiniones videre, is adeat interprett. ad Curt. X, 5, 6. et cf. Weſſel. ad Diod. XVII, 117. De ſepultura regis vide Curt. X, 10, 9—13. et 20. Diod. XVIII, 26. Ael. Var. Hiſt. XII, 64. Suet. Aug. 18, 1. Plin. XXXVII, 2, 6.

2. τό τε σῶμα κάλλιστος] Plut. V. Alex. 4. tribuit ei ἀνάτασιν τοῦ αὐχένος εἰς εὐώνυμον ἡσυχῇ κεκλιμένου (quam ſucceſſores imitati) καὶ ὑγρότητα τῶν ὀμμάτων. Color erat λευκὸς, ἡ δὲ λευκότης ἐπεφοίνισσεν αὐτοῦ περὶ τὸ στῆθος μάλιστα καὶ τὸ πρόσωπον· ὅτι δὲ τοῦ χρωτὸς ἥδιστον ἀπέπνει καὶ τὸ στόμα κατεῖχεν εὐωδία καὶ τὴν σάρκα πᾶσαν, ὥστε πληροῦσθαι τοὺς χιτωνίσκους, ἀνέγνωμεν ἐν ὑπομνήμασιν Ἀριστοξενείοις. Corporis proceritas mediocris erat, procerior fuit Hephaeſtion.

ὀξύτατος] *celerrimus.* Nullam hujus regis virtutem magis laudandam ait Curtius, quam celeritatem. *Raph.*

καὶ φιλοτιμότατος, καὶ φιλοκινδυνότατος, καὶ τοῦ θείου
3 ἐπιμελέστατος· ἡδονῶν μὲν, τῶν μὲν τοῦ σώματος ἐγκρα-
τέστατος, τῶν δὲ τῆς γνώμης, ἐπαίνου μόνου ἀπληστότα-
4 τος· ξυνιδεῖν δὲ τὸ δέον ἔτι ἐν τῷ ἀφανεῖ ὂν δεινότατος,
καὶ ἐκ τῶν φαινομένων τὸ εἰκὸς ξυμβαλεῖν ἐπιτυχέστα-
5 τος, καὶ τάξαι στρατιὰν καὶ ὁπλίσαι τε καὶ κοσμῆσαι
δαημονέστατος· καὶ τὸν θυμὸν τοῖς στρατιώταις ἐπᾶραι,
καὶ ἐλπίδων ἀγαθῶν ἐμπλῆσαι, καὶ τὸ δεῖμα ἐν τοῖς
κινδύνοις τῷ ἀδεεῖ τῷ αὐτοῦ ἀφανίσαι, ξύμπαντα ταῦτα
6 γενναιότατος. Καὶ οὖν καὶ ὅσα ἐν τῷ ἀφανεῖ πρᾶξαι,
ξὺν μεγίστῳ θάρσει ἔπραξεν· ὅσα τε φθάσας ὑφαρπά-
σαι τῶν πολεμίων, πρὶν καὶ δεῖσαι τινὰ αὐτὰ ὡς ἐσό-
7 μενα, προλαβεῖν δεινότατος· καὶ τὰ μὲν ξυντεθέντα ἢ
ὁμολογηθέντα φυλάξαι βεβαιότατος· πρὸς δὲ τῶν ἐξα-
πατώντων μὴ ἁλῶναι ἀσφαλέστατος· χρημάτων δὲ ἐς
8 μὲν ἡδονὰς τὰς αὐτοῦ, φειδωλότατος· ἐς δὲ εὐποιΐαν τῶν
πέλας, ἀφθονώτατος.

1 XXIX. Εἰ δέ τι ἐπλημμελήθη Ἀλεξάνδρῳ δι'
ὀξύτητα, ἢ ὑπ' ὀργῆς, ἢ εἴ τι ἐς τὸ ὑπερογκότερον
προήχθη βαρβαρίσαι, οὐ μεγάλα τίθεμαι ἔγωγε, εἰ τὴν
νεότητά τέ τις τὴν Ἀλεξάνδρου ἀνεπιεικῶς ἐνθυμηθείη,
καὶ τὸ διηνεκὲς τῆς εὐτυχίας, καὶ τοὺς πρὸς ἡδονὴν οὐκ

C. XXVIII.

3. ἡδονῶν μὲν ex Opt. pro ἡδονῶν δέ.

3. ἡδονῶν μὲν etc.] cf. Vit. Alex. Plut. c. 21 — 23.

8. φειδωλότατος] quod concedit St. Croix de primis Expeditionis temporibus, negat de poſterioribus, pag. 138. Recte quidem, ſed valet etiam de poſterioribus, ſi locum comparative explicas. Nunquam fuit parcus; et neminem forte invenies *regum Perſarum*, qui pauciora in ſe, plura in ſuos impenderit. Cf. quae in laudem Alexandri ſcripſit Iuſt. XII, 16. Curt. X, 5, 25 — 36. cum interprett. Diod. XVII. 1. aliique.

C. XXIX.

Arg. Laudatio Alexandri ex vitiorum extenuatione. Ejusdem defenſio in patre Iove, veſte Perſica, Perſis inter Macedonas relatis, et epulis.

ἐπὶ τῷ βελτίστῳ τοῖς βασιλεῦσι ξυνόντας τε καὶ ἐπὶ
κακῷ ξυνεσομένους, ἀλλὰ μεταγνῶναί γε ἐφ' οἷς ἐπλημ- 2
μέλησε, μόνῳ οἶδα τῶν πάλαι βασιλέων Ἀλεξάνδρῳ
ὑπάρξαι ὑπὸ γενναιότητος. Οἱ δὲ πολλοὶ, εἰ καί τι 3
ἔγνωσαν πλημμελήσαντες, οἱ δὲ τῷ προηγορεῖν αὐτοῦ ὡς
καλῶς δὴ πραχθέντος, ἐπικρύψειν οἴονται τὴν ἁμαρ-
τίαν, κακῶς γιγνώσκοντες. Μόνη γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ 4
ἴασις ἁμαρτίας ὁμολογεῖν τε ἁμαρτόντα καὶ δῆλον εἶναι
ἐπ' αὐτῷ μεταγινώσκοντα· ὡς τοῖς παθοῦσίν τι ἄχαρι 5
οὐ πάντη χαλεπὰ τὰ παθήματα φαινόμενα, εἰ ὁ δρά-
σας αὐτὰ ξυγχωροίη ὅτι οὐ καλὰ ἔδρασεν· αὐτῷ τέ τινι
ἐς τὸ μέλλον ταύτην ἐλπίδα ἀγαθὴν ὑπολειπομένην,
μή ποτε ἂν παραπλήσιόν τι ἁμαρτεῖν, εἰ τοῖς πρόσθεν
πλημμεληθεῖσιν ἀχθόμενος φαίνοιτο. Ὅτι δὲ εἰς θεὸν 6
τὴν γένεσιν τὴν αὐτοῦ ἀνέφερεν, οὐδὲ τοῦτο ἐμοὶ δοκεῖ μέγα
αὐτῷ τὸ πλημμέλημα, εἰ μὴ καὶ σόφισμα ἦν τυχὸν ἐς
τοὺς ὑπηκόους τοῦ σεμνοῦ ἕνεκα. Οὔκουν δοκεῖ ἔμοιγε ἢ Μί- 7
νωος γενέσθαι βασιλεὺς ἀφανέστερος, ἢ Αἰακοῦ, ἢ Ῥαδα-
μάνθυος· οἷς δὴ ἐς Δία ἀνενεχθεῖσα ἡ γένεσις πρὸς τῶν
πάλαι ἀνθρώπων, οὐδεμιᾷ αὐτῶν ὕβρει προστίθεται·
οὐδὲ Θησέως τοῦ Ποσειδῶνος, οὐδὲ Ἴωνος τοῦ Ἀπόλλωνος.
Ὡς ἔμοιγε καὶ ἡ Περσικὴ σκευὴ σόφισμα εἶναι δοκεῖ 8
πρός τε τοὺς βαρβάρους, ὡς μὴ πάντη ἀλλότριον αὐτῶν
φαίνεσθαι τὸν βασιλέα, καὶ πρὸς τοὺς Μακεδόνας, ὡς
ἀποστροφήν τινα εἶναι αὐτῷ ἀπὸ τῆς ὀξύτητός τε καὶ

C. XXIX.

6. δοκεῖ εἶναι — alterum verbum propter Opt. abjeci.

6. εἰ μὴ καὶ σόφισμα] Illud καὶ non caret emphaſi. Duo dicit Arrianus, primum, ſi vel maxime conſecraſſet Alexander originem ſuam, et ad deum retuliſſet auctorem, non minus hoc ipſi licere oportuiſſe, quam Minoi, Aeaeo aliisque; deinde Alexandrum forſitan, ne quidem ipſum hoc credidiſſe, quod ab aliis credi voluerit, ſed hoc artificio tantum uſum, ad divinam auctoritatem ſibi conciliandam. *Raphel.* Cf. not. ad III, 3.

8. ὡς ἀποστροφήν τινα εἶναι] Ita Macedonum inſolentiam ul-

9 ὕβρεως τῆς Μακεδονικῆς. Ἐφ' ὅτῳ δὴ καὶ ἐγκαταμίξαι μοι δοκεῖ ταῖς τάξεσιν αὐτῶν τοὺς Πέρσας τοὺς μηλοφόρους, καὶ τοῖς ἀγήμασι τοὺς ὁμοτίμους· καὶ οἱ πότοι δὲ, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος, οὐ τοῦ οἴνου ἕνεκα μακροὶ αὐτῷ ἐγίγνοντο (οὐ γὰρ πίνειν πολὺν οἶνον Ἀλέξανδρον) ἀλλὰ φιλοφροσύνης τῆς εἰς τοὺς ἑταίρους.

1 XXX. Ὅστις δὲ κακίζει Ἀλέξανδρον, μὴ μόνον
ὅσα ἄξια κακίζεσθαί ἐστι προσφερόμενος, κακιζέτω,
ἀλλὰ ξύμπαντα Ἀλεξάνδρου εἰς ἓν χωρίον ξυναγαγὼν,
οὕτω δὴ ἐκλογιζέσθω, τίς τε ὢν αὐτὸς, καὶ ὁποίᾳ τύχῃ
κεχρημένος, ὅντινα γενόμενον ἐκεῖνον καὶ ἐς ὅσον εὐτυ-
χίας τῆς ἀνθρωπίνης ἐλθόντα, βασιλέα τε ἀμφοῖν ταῖν
ἠπείροιν ἀναμφιλογώτατα γενόμενον, καὶ ἐπὶ πᾶν ἐξικόμε-
2 νον τῷ αὐτοῦ ὀνόματι, κακίζει, σμικρότερός γε ὢν, καὶ
ἐπὶ σμικροῖς πονούμενος, καὶ οὐδὲ ταῦτα ἐν κόσμῳ τιθέ-
3 μενος. Ὡς ἔγωγε δοκῶ, ὅτι οὔτε τι ἔθνος ἀνθρώπων,
οὔτε τις πόλις ἐν τῷ τότε ἦν, οὔτε τις εἷς ἄνθρωπος, εἰς
4 ὃν οὐ πεφοιτήκει τὸ Ἀλεξάνδρου ὄνομα. Οὔκουν οὐδ' ἐμοὶ
ἔξω τοῦ θείου φῦναι ἂν δοκεῖ ἀνὴρ, οὐδενὶ ἄλλῳ ἀνθρώ-
πων ἐοικώς· καὶ ταῦτα χρησμοί τε ἐπισημῆναι ἐπὶ τῇ
τελευτῇ τοῦ Ἀλεξάνδρου λέγονται, καὶ φάσματα ἄλλα
5 ἄλλοις γενόμενα, καὶ ἐνύπνια φανέντα ἄλλοις· καὶ ἡ

C. XXX.

1. ὅστις τε ὢν — ex Opt. ſcripſi τίς τε ὤν. Eundem vero ſequi nolui, ſi in ἐς ὅσον εὐτυχίας primam particulam delet.

2. σμικρότερός γε ὢν αὐτὸς — Vocem ultimam propter optimum abjeci.

4. φανέντα ἄλλα ἄλλοις — Mediam propter Opt. delevi. Vide Gron. p. 308.

ciſci voluit. Unde apud Curtium X, 2, 29. ait: „Triumphabo mehercule de fuga veſtra, et ubicunque ero, expetam poenas, hos, cum quibus me relinquitis, colendo praeferendoque vobis.“ Pertinet huc tota oratio Alexandri apud eundem X, 3, 7. et ſeqq. *Raph.*

C. XXX.

Arg. Finitur laudatio cum concluſione hiſtoriae.

5. De oraculis Arriani circiter

ἐς τοῦτο ἐξ ἀνθρώπων τιμή τε αὐτοῦ καὶ μνήμη οὐκ ἀνθρω-
πίνη οὖσα· καὶ νῦν διὰ τοσούτου ἄλλοι χρησμοὶ ἐπὶ τῇ
τιμῇ αὐτοῦ τῷ ἔθνει τῶν Μακεδόνων χρησθέντες· ἐπεὶ 6
καὶ αὐτὸς ἐμεμψάμην ἔστιν ἃ ἐν τῇ ξυγγραφῇ τῶν Ἀλε-
ξάνδρου ἔργων, ἀλλ' αὐτόν γε Ἀλέξανδρον οὐκ αἰσχύ-
νομαι θαυμάζων· τὰ δὲ ἔργα ἐκεῖνα ἐκάκισα, ἀλη- 7
θείας τε ἕνεκα τῆς ἐμῆς, καὶ ἅμα ὠφελείας τῆς ἐς ἀν-
θρώπους· ἐφ' ὅτῳ ὡρμήθην, οὐδὲ αὐτὸς ἄνευ θεοῦ, ἐς
τήνδε τὴν ξυγγραφήν.

Τέλος τῆς ξυγγραφῆς τῶν Ἀλεξάνδρου ἔργων.

7. ἐς ἀνθρώπους — ex Opt. pro ἐπ' ἀνθρ.

temporibus in Alexandri honorem editis nihil inveni; de iis vero, quibus Alexander in ſomniis appareret, et alia in honorem Alexandri ab aliis vel ficta vel facta vide Freinshem. ad Curt. X, 10, 20. et in Indice Curt. ſub voce *honorare.*

7. οὐδὲ αὐτὸς ἄνευ θεοῦ] Reſpondent haec verbis ſectionis 4.: οὐδ' ἐμοὶ ἔξω τοῦ θείου φῦναι ἂν δοκεῖ ἀνήρ. Senſus: nec is vir videtur mihi absque numine terris datus (ſequuntur rationes) nec ego absque numine ad hanc hiſtoriam acceſſi, nempe quia, ut vero hiſtorico dignum, vitia ejus improbando utilitati publicae conſulerem, et idem fere ſim in litteris, qui Alexander in armis, ideoque Alexandro deſcribendo dignus. Talia enim de ſe ipſe gloriatur libro I, 12, 9.

Index Graecus.

Ἀ, ἔστι δὲ ἃ, quaedam.
ἄβατος, inacceſſus.
ἀβέβαιος, infirmus, inſtabilis.
ἀβελτηρία ὑπέρογκος IV, 12, 9. inepta arrogantia.
ἀβλαβὴς innoxius, active I, 1, 14, illaeſus, paſſ. III, 13, 12.
ἀβλαβῶς innocue.
ἀγαθὸς bonus, γῆ ἀγαθὴ terra fertilis IV, 28, 6. fortis V, 19, 1. ἄνδρας ἀγαθοὺς γίνεσθαι fortiter pugnare. ἐπ' ἀγαθῷ οὐδενὶ nullius boni cauſa; malo conſilio IV, 1, 7. VII, 2, 6. μὴ πρὸς ἀγαθοῦ εἶναι infauſtum fore VII, 16, 9. σφίσι τι ἀγαθὸν εὑρίσκεσθαι rebus ſuis conſulere III, 21, 8. ἀγαθὰ bona, opes.
ἄγαλμα, τὸ, ſimulacrum.
ἄγαν nimis.
ἀγαπάω malo, lubens accipio II, 25, 3. ſatis habeo IV, 29, 8.
ἀγγελία, ἡ, nuncium.
ἀγγέλλω, certiorem facio.
ἄγγελος, ὁ, nuncius.
ἄγγος, τὸ, vas.
ἄγε, age.
ἄγημα, τὸ. Vide notam ad I, 11, 4.
ἄγκιστρον, τὸ, hamus.
ἄγκυρα, ἡ, ancora.
ἀγνοέω, ignoro.
ἄγνοια, ἡ, ignorantia; imperitia V, 13, 4.
ἄγνωστος, incognitus.
ἀγορὰ, ἡ, forum; copia rerum venalium VI, 23, 2. 10.
ἄγριος, ferus VII, 20, 7.
ἀγροὶ, οἱ, rus I, 10, 4.
ἀγρυπνία, ἡ, inſomnia, vigiliae.
ἄγω, duco; ſine accuſativo ſaepe: exercitum duco, ut I, 4, 2. cum acc.: dux ſum, praeſum, ut II, 24, 4. 14, 10. adducere III, 2, 8. ἄγειν καὶ φέρειν τὴν χώραν, depopulari regionem I, 5, 5. γυναῖκα ἄγειν vel ἄγεσθαι uxorem ducere; ἄγειν ἡσυχίαν, quieſcere; εἰρήνην, pacem colere, II, 2, 4. habere VII, 6, 9. 12, 5. 14, 12. cogere VI, 24, 9. ἐπὶ μέγα, extollere, I 21, 1. celebrare I, 10, 4. ἄγειν τινὰ τινῶν aliquem inter aliquos numerare II, 16, 4. ἄγουσα, navis vehens III, 6, 3. centere.
ἀγὼν, ὁ, praelium III, 9, 2. diſcrimen III, 15, 1. certamen, ſaepiſſime.
ἀγωνίζομαι, pugno; proelium committo V, 22, 1. certo in ludis et certaminibus VII, 14, 20.
ἀγωνιστὴς, ὁ, certator in certaminibus ſolennibus VII, 14, 20.
*ἄδεος, τὸ, fiducia VII, 28, 5.
ἀδεὴς, tutus VII, 9, 5.
ἄδεια, ἡ, ſecuritas IV, 27, 11. impunitas II, 20, 4.
ἀδελφιδοῦς, ὁ, ſororis filius II, 1, 5.
ἀδελφὸς, ὁ, frater.
ἄδεσμος, qui eſt ſine vinculis.
ἀδιάβατος, qui trajici nequit.
ἀδιήγητος, inenarrabilis.
ἀδικέω, injuſte ago, injuria adficio.
ἀδίκημα, τὸ, maleficium.
ἀδικία, ἡ, injuria.
ἄδικος, injuſtus.
ἀδόκητος, inopinatus.
ἀδόκιμος, qui eſt ſine honore.
ἀδόλως, ſincere.
ἀδύνατος, qui non poteſt, impotens.
ἀδυνάτως ἔχειν, non poſſe I, 25, 10. VII, 3, 5.
ᾄδω, cano; proprium augurum vocabulum IV, 9, 6.
ἀεὶ, ſubinde, identidem. οἱ ἀεὶ βασιλεύοντες, qui unquam fuerunt eruntve reges II, 6, 7. IV, 8, 4.

ἀετὸς, ὁ, aquila.
* *ἄηθες*, τὸ, inſolentia I, 9, 6.
ἀθάνατος, immortalis.
ἀθέμιτον, nefas.
ἆθλον, τὸ, praemium.
ἆθλος, ὁ, labor II, 16, 7.
ἀθροίζω, congrego.
ἀθρόος, coacervatus, *ἀθρόοι*, omnes ſimul VI, 3, 5. *ἀθρόον ῥεῦμα*, profluvium alvi IV, 4, 17.
ἀθυμία, ἡ, animi dejectio.
ἄθυμος, qui eſt animo dejecto.
αἰγιαλὸς, ὁ, littus.
αἰδὼς, ἡ, reverentia.
αἰκίζω, virgis, ſupplicii cauſa, caedo.
αἰνίσσομαι, alludo ad aliquid.
αἱρετέον, quod eligendum eſt.
αἱρέω, expugno, capio. *κατὰ πόδας αἱρεῖν*, per veſtigia inſequendo capere; eligo, praefero, mecum ſtatuo V, 15, 6. VII, 16, 13.
αἴρω, tollo, aufero; caſtra moveo I, 7, 9. 26, 1. etc.
αἰσθάνομαι, ſentio.
αἴσθησις, ἡ, ſenſus.
αἰσχρὸν, turpe.
αἰσχύνη, ἡ, dedecus.
αἰσχύνομαι, dedecori mihi eſt I, 13, 9. me pudet.
αἰτέω, poſco.
αἰτία, ἡ, culpa.
αἴτιον γενέσθαι, cauſam fuiſſe.
αἴτιος, ὁ, auctor I, 10, 8. 16, 6. ſons, I, 17, 14.
αἰχμαλωτίζω captivum abduco.
αἰχμάλωτος, captivus.
ἄκαιρος, importunus.
ἄκανθα, ἡ, ſpina VI, 22, 13. piſcium VI, 23, 4.
ἀκινάκης, ὁ, gladius Perſicus.
ἀκίνδυνος, qui eſt ſine periculo; tutus.
ἀκινδύνως, ſine periculo.
ἀκμάζω, floreo, aetate ſum florente.
ἀκμαῖος, robuſtus, non defatigatus, *τὸ ἀκμαῖον* vel *ἡ ἀκμὴ τοῦ χειμῶνος*, media hiems.
ἀκμὴ, ἡ, flos, vigor, optima conditio.
ἀκμὴς, indefeſſus, recens, integer.
ἀκοὴ, ἡ, auditus VI, 11, 10. fama II, 12, 2.
ἀκολουθεῖν ἄλλοις, alios ſequi in militia, tanquam duces, cui contrarium *ἐξηγεῖσθαι*, ducem eſſe I, 1, 3. ſubſequi I, 6, 21.
ἀκοντίζω, jaculor, jaculo peto.
ἀκόντιον, τὸ, jaculum.
ἀκοντισμὸς, jaculatio.
ἀκοντιστὴς, jaculator.
ἀκούσιος, non voluntarius, invitus.
ἀκουσίως, praeter voluntatem.
ἀκούω, audio; *ἀκούειν τινὸς*, parere alicui III, 17, 2. IV, 17, 5.
ἄκρα, vertex, I, 1, 8. rupes I, 27, 1. V, 11, 1. VI, 5, 7. promontorium VII, 1, 4. 20, 15, arx I, 17, 3. 29, 2.
ἀκράτωρ, impotens, incontinens.
ἀκρίβεια, ἡ, acurrata diligentia. *τῶν κινδύνων*, magnitudo periculi I, 9, 7. *καταῤῥάπτειν ἐς ἀκρίβειαν*, accurate conſuere V, 12, 4.
ἀκριβὴς, accuratus, diligens; praeſtans II, 21, 13. III, 10, 5.
ἀκριβῶς, diligenter.
ἀκροβολίζομαι, e longinquo jaculor, velitor.
ἀκροβολισμὸς, jaculatio, velitatio.
ἄκρον ὑπερβάλλειν, verticem ſuperare; *ἄκρον τοῦ ποταμοῦ*, ora fluminis I, 14, 8. *τῆς φάλαγγος*, anguli extremi phalangis V, 13, 9. promontorium VI, 19, 8.
ἀκρόπολις, arx.
ἄκρος, *ἄκρον χῶμα*, caput molis II, 19, 6. *ὦτα ἄκρα* ſummae aures IV, 7, 5. *ἀκρότερος θεὸς*, ſublimius numen V, 26, 9.
ἀκρωτήρια, extremae corporis partes, naſus ſc. et aures.
ἄκων, invitus.
ἀλαζονεύομαι, glorior.
ἀλαζὼν, glorioſus, arrogans.
ἀλαλαγμὸς, clamor militum ante pugnam.
ἀλαλάζειν τῷ Ἐνυαλίῳ, clamo rem

edere ante pugnam, Marti ſacrum.
ἀλγέω, doleo.
ἄλγος, τὸ, dolor.
ἀλεεινὸς, calidus.
ἄλευρον, farina.
ἀλέω, molo.
ἀλήθεια, veritas.
ἀληθεύω, verum dico.
ἀληθὴς, verus. τὸ ἀληθὲς, revera VII, 19, 12.
ἀλήθω, molo.
ἁλιεία, piſcatio.
ἁλιεὺς, piſcator.
ἁλίσκω, capio. πρὸς Ἀλέξανδρον ἁλῶναι, captum ad Alexandrum adduci II, 11, 7.
ἀλκὴ, ἐς ἀλκὴν τραπῆναι, ad vim converti.
ἄλκιμος, robuſtus, fortis,
ἀλλὰ γὰρ, ſed, γὰρ redundante I, 24, 1. II, 6, 7. III, 2, 5. III, 3, 9. VI, 11, 15. VII, 2, 3. epanalepticum IV, 8, 3. inſervit occupationi, ut Latinorum *at* VII, 20, 1. copulandi particula I, 26, 7.
ἄλλῃ, vide ἄλλος.
ἀλλήλων, invicem.
ἄλλοθεν, ἄλλος ἄλλοθεν, pro ſe quisque.
ἄλλος, reliquus, I, 1, 15. 2, 10. etc. alius I, 8, 12. 5, 18. etc. τὰ ἄλλα, omiſſo κατὰ, aliis in rebus I, 5, 6. 18, 10. II, 4, 12. III, 2, 3. praeterea I, 18, 14. alioqui I, 25, 1. IV, 3, 16. τά τε ἄλλα, cum alias ob cauſas III, 2, 3. etc. ἄλλῃ, alio vel loco vel modo I, 1, 11. 18, 15. etc. τῇ μὲν, ἄλλῃ δὲ, hac, illac III, 18, 12. ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ, hinc inde, undique I, 2, 11. II, 27, 6. etc. modo hic modo illic I, 25, 9. II, 18, 10.
ἄλλοτε ἄλλῃ, aliter atque aliter, alias alibi, hinc inde, modo hic, modo iſtic I, 6, 4. 8, 13. VI, 6, 9.
ἀλλότριος, alienus.
ἀλλόφυλος, qui eſt ex alia gente.
ἄλλως, aliter; alias, alioqui I, 26, 1. IV, 18, 11. ἄλλως τε, praeterea I, 20, 2. II, 7, 7. ἄλλως τε καὶ, praeſertim etiam I, 7, 17. 15, 3. etc.
ἄλοβον ἧπαρ, hepar, cui deeſt extrema pars.
ἀλόγως, ſine ratione.
ἅλς, ὁ, ſal.
ἄλσος, τὸ, lucus.
ἄλυτος, non ſolutus.
ἄλφιτον, τὸ, farina, polenta.
ἅλωσις, ἡ, expugnatio, excidium.
ἁλωτὸς, qui capi poteſt.
ἅμα, ſimul, ſimul cum, cum; ὅτε ἅμα, ſimulac V, 7, 9. ἅμα μὲν, ἅμα δὲ, partim, partim.
ἅμαξα, ἡ, plauſtrum.
ἁμαξεύω, plauſtrum ago.
ἁμαξιτὸς, ἡ, via curribus apta.
ἁμαρτάνειν, falli, errare; delinquere VI, 25, 2.
ἁμαρτία, culpa, delictum.
ἀμαυρὸς, obſcurus.
ἀμαχεὶ, ſine pugna.
ἄμαχος, invictus II, 10, 10.
ἀμβάτης, qui conſcendit equum V, 19, 7. currum VI, 14, 5.
ἀμείβω, viciſſitudines ſubeo III, 4, 5. permuto IV, 7, 7.
ἄμεινον, melius; potius II, 7, 6.
ἄμειψις, mutatio.
ἀμελέω, non curo, nihili aeſtimo.
ἀμελητέον, quod negligendum eſt.
ἀμελῶς, negligenter.
ἀμήχανος, inſuperabilis.
ἄμμος, arena.
ἀμμώδης, arenoſus.
ἄμπελος, ἡ, vitis.
ἀμπέχομαι, induor.
ἄμπωτις, ἡ, refluxus maris.
ἀμύνομαι, reſiſto, repugno.
ἀμύνω, defendo.
ἀμφὶ, cum genitivo, dativo, et accuſativo, circa, circiter. οἱ ἀμφὶ Δημοσθένην, Demoſthenes, οἱ ἀμφὶ Κρατερὸν, Craterus I, 10, 7. IV, 24, 11. VI, 7, 5. 27, 9. ὁ ἀμφὶ τὸν Κλεῖτον, Clitus cum ſuis I, 5, 10, 16.
ἀμφίβολος πόλις, urbs dubia, incertae fidei II, 17, 2. anceps, dubius animi, incertus conſilii.
ἀμφιγνοέω, dubius ſum.
ἀμφίλογος, dubius.

* ἀμφίστομος φάλαγξ, τάξις, vid. not. ad III, 12, 1. V, 17, 2.
ἀμφότερος, uterque.
ἀμφοτέρωθεν, utrimque.
ἄν, (conj.) geminatum II, 25, 4. et ſaepius.
ἀνὰ, per, in, ἀνὰ κράτος, enixe, ſumma vi; ἀνὰ χρόνον, interjecto tempore.
ἀναβαίνειν, conſcendere, adſcendere.
ἀναβάλλω, impono.
ἀνάβασις, adſcenſio.
ἀναβάτης, idem quod ἀμβάτης.
ἀναβιβάζω, impono, tollo.
ἀναβοάω, clamorem tollo.
ἀναβολεύς, equorum ſtrator I, 15, 8.
ἀναγινώσκω, lego.
ἀναγκάζομαι, cogor.
ἀναγκαῖα, τὰ, res neceſſariae.
ἀνάγκη, neceſſitas.
ἀναγράφω, ſcribo, conſcribo, deſcribo.
ἀνάγω, e loco inferiore in ſuperiorem duco; a mari in ſuperiora II, 2, 2. IV, 18, 5. adduco IV, 22, 2. in paſſ. feror V, 18, 11. I, 19, 16. ſolvo, in altum provehor II, 2, 8. 13, 4. VI, 3, 3. accingor, me paro VII, 11, 9.
ἀναγωγή, provectio navis, ancoris ſolutis VI, 3, 3. 8. 18, 9.
ἀναδέχεσθαι, accipere.
ἀναζευγνύω, caſtra moveo.
ἀναθαῤῥέω, animum ſumo I, 13, 10. confido I, 18, 6.
ἀναθαρσέω, animum ſumo.
ἀνάθημα, donarium in templo.
ἀναιρέω, tollo, interficio.
ἀναίρησις, caedes.
ἀνακαλέω, appello; revoco II, 8, 15.; receptui canere jubeo I, 22, 8. IV, 26, 9. 27, 1.
ἀνακοινόω, communico.
ἀνακομίζω, in ſuperiora loca adduco VII, 19, 3. 5. adduco VII, 7, 5.
ἀνακωχεύειν, ſummiſſis velis in alto fluctuare, ſubſiſtere.
ἀνακωχή, requies.
ἀναλαμβάνω, aſſumo, recipio.
ἀναλέγομαι, lego.
ἀναλίσκω, conſumo, impendo.
ἀνάλωτος, inexpugnabilis.
ἀναμένω, maneo.
ἀναμίγνυμι, immiſceo.
ἀναμιμνήσκω, commemoro.
ἀνάμιξις, commiſtio.
* ἀναμφιλογώτατα, citra ullam controverſiam VII, 30, 1.
ἀνάξιος, indignus.
ἀναξυρὶς, braccae, veſtis, quae ſuris et feminibus induitur.
ἀνάπαυλα, ceſſatio, intermiſſio.
ἀναπαύω, do requiem; identidem inhibeo II, 10, 1. ἀναπαύομαι, requieſco.
ἀναπείθω, perſuadeo.
ἀναπέμπω, in locum ſuperiorem mitto.
ἀναπετάω, aperio, expando.
ἀναπηδάω, inſilio.
ἀναπλέω, e mari per flumen ad interiora vehor VII, 7, 2. 10. III, 1, 4. in altum vehor II, 7, 4. VI, 19, 10.
ἀνάπλεως, refertus.
ἀναπληρόω, ſuppleo.
ἀναπλήρωσις, ἡ, expletio.
ἀνάπλοος, ὁ, navigatio a mari per flumina in ſuperiora.
ἀναπτύσσω, explico, extendo, dilato.
ἀνάπωτις, receſſus maris.
ἀναῤῥηγνύω, refringo.
ἀναῤῥωννύεσθαι, convaleſcere.
ἀναρτάομαι ἐξ, pendeo.
ἀνασκευάζεσθαι τὰ ἐκ τῆς χώρας ἐς τὴν πόλιν, res ex agro in urbem vehere, quod in bello fit ſecuritatis cauſa I, 26, 8.
ἀνάσπαστος, ſedibus ſuis pulſus, ſive qui alio habitatum mittitur.
ἀνασπάω, extraho, attollo.
ἀνάστασις, erectio.
ἀναστέλλω, reprimo, repello, propulſo impetum irruentis.
* ἀναστομόω, patefacio, derivandi fluminis cauſa ripam perfodio VII, 21, 3. 7.
ἀναστρέφω, converto me III, 15, 4. IV, 29, 5. med. verſor III, 11,

19. V, 17, 11. 18, 8. ἀναστρέφεσθαι, ſubverti VI, 5, 1.
ἀνασώζω, conſervo; recupero II, 10, 10.
ἀναταννύω, extendo.
ἀναταράσσω, turbo.
ἀνατείνειν, porrigere, protendere.
ἀνατίθημι, donarium in templo figo I, 11, 12. II, 3, 10. 24, 11, conſecro VII, 14, 17.
ἀνατρέπω, retraho.
ἀνατρέφομαι, nutrio.
ἀνατρέχω, collem ſubeo IV, 24, 5.
ἄναυδος, qui loqui non poteſt.
ἀναφέρω, refero, attollo.
ἀναφεύγω, ſurſum fugio.
ἀναχέομαι, diffundor.
ἀναχωρέω, recedo.
ἀναχώρησις, receptus e pugna II, 11, 5. 22, 6.
ἀνδραγαθία, virtus.
ἀνδραποδίζω, in ſervitutem redigo.
ἀνδρεία, fortitudo.
ἀνδριὰς, ὁ, ſtatua viri.
ἀνδρόομαι, vir fio.
ἀνδρὼν, ὁ, conclave virorum.
ἀνειλέω, revolvo.
ἄνειμι, adſcendo, conſcendo.
ἀνέλκω, ſurſum traho.
ἀνέλπιστος, inſperatus.
ἄνεμος, ὁ, ventus.
* ἀνεπαχθέστατα, quam minima cum invidia II, 7, 11.
ἀνεπιεικὴς, iniquus, immitis.
ἀνεπιεικῶς, inique.
ἀνέρπω, ſurſum ſerpo.
ἀνέρχομαι, adſcendo.
ἄνευ, ſine.
ἀνευάζειν, evare, Baccho hymnum canere.
ἀνέχω, tollo VI, 13, 5. retineo, ſuſtineo V, 7, 7. 8. extendor, porrigor II, 20, 8. VI, 5, 7. VII, 20, 15. reſpicio II, 20, 16. 22, 10. emineo, exſurgo IV, 15, 13. ἀνέχομαι, tolero, patior II, 17, 6. IV, 11, 7. V, 29, 1.
ἀνεψιοὶ, affines, de filiis ſororum VII, 4, 7.
ἀνὴρ, ὁ, vir.
ἀνθάπτομαι τοῦ ἔργου, operi inſto.
ἀνθέω, floreo.
ἄνθος, flos.
ἀνθρώπεια, τὰ, quae homines attinent.
ἀνθρώπινος, humanus, ad homines pertinens.
ἄνθρωπος, homo.
ἀνιάω, offendo animum.
ἀνίημι, remitto; τὸν κηρὸν, reſolvere ceram VII, 20, 10.
ἀνίκητος, invictus.
ἀνιμάω, tollo, ſubtraho.
ἀνίστημι, inſtauro, exaedifico I, 9, 15. V, 20, 2. exſto III, 3, 8. VI, 26, 8. reſurgo VI, 11, 13. excito V, 22, 3. detraho VII, 24, 5.
ἀνίσχω, orior.
ἄνοδος, ἡ, adſcenſus; expeditio I, 12, 5.
ἄνοια, ἡ, amentia.
ἀνοίγω, aperio.
ἀνοικοδομέω, inſtauro aedificium.
ἀνοιμώζω, ingemiſco.
ἀνόνητος, inutilis.
ἄνοπλος, inermis.
ἀνορύσσω, eruo e terra.
ἀνταναγομαι, contra aliquem obviam progredior.
* ἀντεκθέω, excurro contra aliquem incurrentem I, 21, 5.
ἀντεκτρέχω, idem.
ἀντεπάγω, contra aliquem incurrentem duco.
ἀντέπειμι, obviam eo invadenti.
ἀντεπιστέλλω, reſcribo.
* ἀντέπω, verbis reluctor VII, 3, 3.
ἀντέχω, reſiſto.
ἀντὶ, contra; propter, praef. 5. ἀνθ᾽ ὧν propterea quod III, 18, 19. ἀντὶ ταύτης, loco ejus.
ἀντιγράφω, reſcribo.
ἀντιλαμβάνω, comprehendo. III, 13, 11. aggredior IV, 29, 14.
ἀντιλέγω, contradico.
ἀντιμέτωπος, frontem obverſam habens.
* ἀντιμηχανάομαι, contra machinor II, 18, 13.
ἀντιπαράγω, e regione alicujus progredior.
ἀντιπαραγωγὴ, productio copiarum adverſus hoſtem.

* ἀντιπαρακαλέω, viciſſim hortor III, 10, 1
ἀντιπάρειμι, contra eo.
ἀντιπαρεξάγω, exercitum educo contra hoſtes incurrentes
ἀντιπαριππεύω, contra adequito.
ἀντιπαταγῶ, obſtrepo.
ἀντιπέμπω, remitto.
* ἀντίπεμψις, remiſſio VI, 3, 7.
ἀντιπέρας, ἀντιπέραν, e regione.
ἀντίπορος, e regione ſitus.
ἀντίπρῳρος, proram adverſam habens, adverſus.
ἀντίῤῥοπος, par. III, 11, 10. e regione poſitus.
ἀντιστρατηγεῖν, exercitus ducem eſſe contra aliquem.
ἀντιτάσσομαι, in acie contra aliquem collocor.
ἀντοικοδομεῖσθαι, alterius loco aedificare.
ἄντρον, τὸ, antrum.
ἀνυδρία, aquae inopia.
ἄνυδρος, aqua carens.
ἀνύποπτος, qui nihil mali cogitat de aliquo.
ἀνυστὸν, quod effici poteſt.
ἀνύττω, ἀνύτω, perficio.
ἀνύω, conficio.
ἄνω, in loco ſuperiore; adhibetur ſaepe de locis mediterraneis, ſuperiora, ſi ad mare reſpicis.
* ἄνωθεν, ex loco ſuperiore; ſuper II, 18, 6. IV, 21, 10. VI, 29, 7. pro ἄνω I, 2, 8.
ἀνώμαλος, inaequalis.
ἀνώνυμος, ſine nomine.
ἀξία, ἡ, juſtum pretium II, 13, 2.
ἀξιαφήγητος, dignus memoratione.
ἀξιόμαχος, par viribus.
ἄξιος, dignus.
ἀξιοστρατηγότατος, qui maxime dignus eſt imperatore.
ἀξιόω, dignum cenſeo IV, 8, 4. volo II, 5, 12. peto II, 13, 5. 14, 5. puto I, 7, 17. I, 19, 1. I, 26, 5.
ἀξίως, digne.
ἀξίωσις, dignitas, honor.
* ἀξύμφορος, incommodus VI, 30, 3.
* ἀξυμφωνότεροι, minus conſentientes, praef. 2.
ἀπαγγέλλω, nuncio.
ἀπάγω, abduco; reduco V, 19, 9.
ἀπαθανατίζοντες, vide not. ad I, 3, 2.
ἀπαθὴς, incolumis.
ἀπαλλάσσω, dimitto, ἀπαλλάττομαι, abeo, diſcedo; liberor I, 7, 2. VII, 25, 8. morior VII, 3, 3. 16, 12.
ἀπαντάω, obviam eo.
ἅπαξ, ſemel.
ἀπαξιόω, dedignor, recuſo; vereor I, 17, 10. 29, 9.
ἀπαριθμέω, ſolvo pecunias.
ἀπαρκέω, ſufficio.
ἅπας, omnis. ἐς ἅπαν, plane, prorſus, in univerſum IV, 11, 15.
ἀπάτητος, non calcatus.
ἄπαυστος, non ceſſans.
ἄπεδος, planus, campeſtris.
ἀπείδω, video, e longinquo proſpicio.
ἀπειθέω, non pareo.
ἀπεικάζω, aſſimilo, imitor.
* ἀπεικότως, immerito IV, 12, 8. V, 26, 12.
* ἀπεικὼς, abſimilis VII, 14, 7. iniquus III, 24, 8.
ἄπειμι, abſum.
ἄπειμι, abeo.
ἀπείρατος, intentatus.
ἀπείρατος, expers.
ἀπείργω, arceo; deterreo III, 28, 13.
ἀπειρία, imperitia.
ἄπειρος, imperitus.
ἀπελαύνω, abigo.
ἀπείπω, detrecto.
ἀπέρχομαι, diſcedo; morior.
ἀπέχω, diſto; ἀπέχομαι, abſtineo.
ἀπέχθεια, ἡ, inimicitia.
ἀπιστέω, diffido.
ἀπιστία, ἡ, diffidentia, incredulitas.
ἄπιστος, incredibilis.
ἄπληστος, inexplebilis.
ἄπλοος, ad navigandum inutilis.
ἁπλόος, ſimplex.
ἀπὸ, praepoſ. cum genitivo: ab;

ex; poſt I, 3, 1. VII, 24, 8. III, 4, 4: etc.; de; in; VI, 23, 4.; *οἱ ἀπὸ τῶν σκοπῶν*, ſpeculatores, I, 13, 2.
ἀποβαίνω, exſcendo.
ἀποβάλλω, amitto.
ἀπόβασις, exſcenſus.
* *ἀποβατήριος Ζεύς*, Iupiter deſcenſor, cui debetur ſalvus e navi in terram reditus I, 11, 11.
ἀποβιβάζω, in terram expono.
ἀπογινώσκω, deſpero, non ſtatuo.
ἀπόγονοι, poſteri.
ἀπογράφομαι, nomen do; ex. c. militiae, III, 19, 11.
ἀποδείκνυμι, oſtendo; *ἔργα*, facinora edo, res gero; conſtituo I, 20, 5. 25, 4. II, 13, 3.
* *ἀποδέον ὀλίγῳ*, paulo minus IV, 21, 8.
ἀποδιδράσκω, aufugio.
ἀποδίδωμι, reddo, reſtituo; vendo III, 19, 12.
ἀπόθετος, repoſitus, conditicius.
ἀποθνήσκω, morior.
ἀποθραύω, abrumpo, diffringo.
ἄποικος, colonus.
ἀπόκειμαι, repoſitus ſum, ſeponor.
ἀποκλείω, intercludo.
ἀποκλίνω, me recipio, deflecto.
ἀποκνέω, pigreſco, ſubterfugio, piget me.
ἀποκομίζομαι, deportor.
ἀποκόπτω, abſcindo.
ἀποκρίνομαι, reſpondeo; diſcernor IV, 11, 5.
ἀπόκρισις, reſponſio.
ἀποκρούω, depello.
ἀποκρύπτω, abſcondo, contego.
ἀποκτείνω, interficio.
ἀπολαμβάνω, deprehendo.
ἀπολέγω, eligo.
ἀπολείπειν, relinquere.
ἀπόλειψις, relictio.
ἀπόλεμος, inhabilis ad bellum.
ἀπολλύειν, perdere, amittere; *ἀπόλλυσθαι*, interfici.
ἀπολογέομαι, defendo me ſermone.
ἀπολογία, defenſio, excuſatio.
ἀπολύω, ſolvo; *ἀπολύομαι*, diſcedo V, 17, 7.
ἀπομάχομαι, propugno, propulſo, pulſo.
ἀπόμαχος, inutilis ad bellum.
ἀπονήχομαι, enato.
ἄπονος, imbellis.
ἀπονοστέω, revertor.
ἀπονόστησις, reditus, reverſio.
ἀπόνως, ſine labore.
ἀποπαύομαι, deſino.
ἀπόπειρα, periculum, experimentum.
ἀποπειράομαι, exploro II, 21, 2. 22, 10. periculum facio II, 22, 12.
ἀποπέμπειν, dimittere.
ἀποπλέω, navi diſcedo.
ἄποπτος, qui conſpici poteſt.
ἀπορία, inopia; inopia conſilii VII, 15, 2.
ἄπορος, invius; difficilis; impoſſibilis; non aptus; irritus; dubius conſilii; inops; *τὰ ἄπορα*, res dubiae.
ἀπορρέω, defluo.
ἀπορρήγνυμι, abrumpo.
ἀπόρως ἔχειν, prorſus non poſſe; inopia laborare VII, 19, 7.
ἀποσκεδάννυσθαι, diſcedere.
ἀποσοβέω, abigo.
ἀπόστασις, defectio.
ἀποστάτης, qui deeſt V, 23, 13.
ἀποστέλλω, mitto.
ἀποστρέφω, repello, transfero, averto; revertor.
ἀποστροφή, retorſio, converſio.
ἀποσφάζω, macto.
ἀποσχίζω, abſcindo.
ἀποσώζω, ſervo.
ἀποτάττεσθαι, inſtrui.
ἀποτείνειν, protendere, dirigere.
ἀποτειχίζω, muro intercludo, intercludo.
ἀποτέμνω, abſcindo.
ἀποτίθημι, repono, reſtituo.
* *ἀποτίνω*, mercedem ſolvo IV, 9, 4.
ἀπότομος, praeruptus.
ἄποτος, qui ſine potu vivit.
ἀποτρέπομαι, convertor, digredior; deſiſto III, 15, 2.
ἀποτρέχω, aufugio.
ἀποφαίνω, affirmo, demonſtro, praedico.

ἀποφέρω, aufero, abduco; reporto; pendo.
ἀποφεύγω, effugio; abſolvor in judicio.
ἀποφορὰ τῶν φόρων, collatio tributorum I, 17, 8.
ἀποφράττω, obſtruo.
ἀποχρῶν, adj. ſufficienter, ſatis.
ἀποχρώντως, ſufficienter.
ἀποχωρέω, diſcedo; recedo.
ἀποχώρησις, deceſſus, fuga.
ἄπρακτος, qui non perficit, quod cupit.
* ἀπροσδόκητος, inopinatus; qui non expectat II, 2, 10. III, 10, 2.
ἀπροσδοκήτως, inopinato.
ἀπροφασίστως, excuſatione carens.
* ἅπτομαι, attingo; aggredior II, 10, 8. 23, 17. IV, 21, 5. V, 16, 6. invado IV, 4, 1.
ἀπωθέω, depello, protrudo.
ἄρα, quidem, particula intendendi. μὴ ἄρα, ne forte II, 17, 3.; nimirum III, 8, 14. IV, 10, 4. interim, jam VII, 23, 3. tamen V, 2, 6.
ἆρα, num IV, 11, 14.
ἀράσσω, illido.
ἀργυράσπιδες, quorum ſcuta laminis argenteis obducta ſunt.
ἀργύριον, pecunia.
ἀργυρόπους, argenteis pedibus inſtructus.
ἄρδομαι, irrigor.
ἀρετὴ, virtus.
ἀρίδηλος, praeclarus.
ἀριθμέω, numero.
ἀριθμὸς, numerus.
ἄριστα, optime.
ἀριστερὸς, laevus.
ἄριστος, optimus; ἄριστοι, optimates.
ἀρκέω, arceo.
ἄρκτος, ἡ, urſa, ſignum coeleſte.
ἅρμα, τὸ, currus.
ἁρμάμαξα, plauſtrum.
ἁρμόζω, conglutino, adapto, conſtituo.
ἁρμονία, compages.
ἀρνέομαι, nego.
ἀροτριάω, aro.
ἀρόω, aro.
ἁρπαγὴ, rapina, actio rapiendi.
ἁρπάζω, rapio.
ἀῤῥωστέω, adverſa valetudine laboro.
ἄῤῥωστος, aeger.
ἀῤῥώστως, aegre.
ἄρτι, modo.
ἀρύομαι, haurio.
ἀρχὴ, initium, caput, fons; imperium, provincia, magiſtratus, praefectura; τὴν ἀρχὴν, initio; ἐξ ἀρχῆς, denuo.
ἄρχω, initium facio; praeſum.
ἀσθένεια, adverſa valetudo.
ἀσθενὴς, infirmus.
ἄσιτος, jejunus, impaſtus.
ἀσκέω, exerceo.
ἄσμενος, gaudens.
ἀσπάζω, ſaluto; faveo I, 5, 3.
ἀσπὶς, ἡ, ſcutum; miles ſcutatus I, 5, 21. ἐπ' ἀσπίδα, ad ſiniſtram.
ἀσπουδεὶ, negligenter.
ἀστάθμητος, incertus.
ἀστιβὴς, inacceſſus.
ἄστρον, ſidus, aſtrum.
ἀσφάλεια, ſecuritas; δι' ἀσφαλείας tuto.
ἀσφαλὴς, ſecurus, tutus. ἀσφαλέστατος, cautiſſimus.
ἄσφαλτος, bitumen.
ἀσφαλῶς, tuto.
ἄτακτος, confuſus, perturbatus.
ἀτάκτως, ſine ordine.
ἀταλαίπωρος, negligens, non accuratus VI, 11, 16.
ἀταλαιπώρως, ſine periculis.
ἀτασθαλία, impietas.
ἀτάσθαλος, improbus, iniquus, indecens.
ἀταξία, confuſio.
ἅτε, quippe, utpote.
ἀτέκμαρτος, obſcurus.
ἀτέλεια, immunitas a publicis tributis.
ἀτιμάζειν, contumelia afficere.
ἀτιμία, ignominia.
ἄτιμος, inhonoratus.
ἀτόλμως, ſine audacia, timide.
ἄτοπος, inſolens, novus; immanis, immenſus V, 7, 2. VI, 4, 7. abſurdus, incredibilis V, 4, 5.

ἀτρέκεια, veritas, certitudo.
ἀτρεκὴς, certus.
ἀτρεκῶς, certo.
ἀτρέμα, placide, ſenſim.
ἀτρεμέω, quieſco.
ἄτρωτος, invulneratus.
ἄττα, attice pro τινὰ, nonnulla.
ἅττα, att. pro ἅτινα, quae, quaecunque.
ἀτυχέω, non impetro, repulſam fero.
αὖ, rurſum.
αὐθάδεια, arrogantia, inſolentia.
αὖθις, rurſus; νῦν μὲν, αὖθις δὲ, modo, modo.
αὐλίζομαι, caſtra loco; claſſem II, 2, 9.
αὐξάνω, augeo; verbis extollo IV, 28, 3. V, 5, 3. creſco V, 1, 9.
αὔξω, amplifico.
αὔρα, ventus lenior.
αὐτάγγελος, nuncius, qui ipſe rei interfuit.
αὐτίκα, ſtatim; primum VI, 11, 6.
αὐτόθεν, confeſtim.
αὐτόθι, illic.
αὐτοκράτορες πρέσβεις, legati cum libera poteſtate.
αὐτόματος, ſponte naſcens.
αὐτομάτως, ſua ſponte, ultro.
αὐτομολέω, transfugio.
αὐτόμολος, transfuga.
αὐτόνομος, qui ſuis vivit legibus.
αὐτὸς, ipſe, idem.
αὐτοσχεδιάζω, ex tempore facio.
αὐτοσχέδιος, ex tempore factus.
αὐτοῦ, ibi.
αὐτοχειρίᾳ κτείνειν, ſua manu interficere.
αὐχὴν, cervix.
ἀφαιρέω, adimo. Conſtruitur ſaepe cum duplici accuſativo ut I, 2, 12. II, 1, 9. 6, 10. 11, 7. III, 2, 7.
ἀφανὴς, obſcurus, qui non cernitur; incertus, dubius VI, 23, 8. VII, 12, 9. 28, 4. 6. ignobilis VII, 11, 9. 29, 7. V, 27, 16.
ἀφανίζω, ex adſpectu removeo; perdo, everto; ſilentio praetereo VI, 26, 1.
ἀφανῶς, clam.
ἀφειδῶς, nemini parcendo.
ἄφεσις, dimiſſio; telorum jactus I, 15, 2. IV, 4, 8.
ἄφετος, deo ſacer VII, 20, 7.
ἀφηγέομαι, duco; narro.
ἀφήγησις, narratio.
ἀφθονία, abundantia.
ἄφθονος, abundans.
ἀφθόνως, affatim.
ἀφίημι, dimitto, immitto, emitto, jacio, remitto, ignoſco, permitto, ſino; omitto; deſino VII, 11, 5.
ἀφικνέομαι, venio.
ἀφιππάζομαι, equo aufugio.
ἀφίστημι, deſciſco, deficio; abſum, diſto.
ἄφνω, repente.
ἄφοβος, metu carens.
ἀφοράω, proſpicio.
ἀφορμάω, abeo.
ἄφρακτος, non munitus.
ἀφύλακτος, incuſtoditus, non tectus; inevitabilis V, 27, 18.
ἄφωνος, voce deſtitutus.
ἄχαρις, incommodus.
ἄχθομαι, aegre fero, iraſcor; poenitet me VII, 29, 5.
ἄχθος, pondus.
ἀχρεῖον, inutile.
ἄχρυσος, auro carens.

B.

βάδην, pedetentim.
βαδίζω, pedibus incedo.
βάθος, altitudo.
βαθὺς, altus, profundus.
βαθύτης, profunditas.
βαίνω, incedo, vado.
βακχεία, bacchatio.
βακχεύω, bacchor.
βάλανος, fructus palmae VI, 23, 10.
βάλλω, jacio, ferio.
βαρβαρίζω, barbarice loquor I, 26, 6. barbaros imitor VII, 29, 1. barbaris faveo VII, 6, 9.
βαρβαρικὸς, ad barbarorum morem accedens.
βαρβαρικῶς, barbarorum more.

βαρβαρισμὸς, imitatio barbarorum.
βάρβαρος, peregrinus, non graecus.
βαρέως, graviter, valde.
βαρὺς, gravis.
βαρύτης, gravitas; moleſte imperium I, 7, 2.
βασιλεία, regnum.
βασίλειον, regia.
βασίλειος, regalis.
βασιλεὺς, rex.
βασιλεύω, regno.
βασιλικὸς, regius.
βασιλικῶς, regie.
βασίλισσα, regina.
βατὸς, pervius, acceſſu facilis.
βέβαιος, firmus, conſtans.
βεβαιότης, firmitas.
βεβαίως, firmiter; certo.
βεβαίωσις, confirmatio.
βέλος, telum. ἐντὸς βέλους (ſc. βολῆς) γίγνεσθαι, intra teli jactum eſſe.
βέλτιστος, optimus.
βῆμα, τὸ, tribunal.
βία, vis. βίᾳ τινὸς, invito aliquo III, 2, 4. πρὸς βίαν στρατεῦσαι, coactum militare cum aliquo.
βιάζομαι, vi adorior, vi repello, cogo, vi aſſequor.
βίαιος, violentus.
βιαίως, violenter.
βίος, vita.
βιόω, vivo.
βιώσιμος, ſpem vitae habens.
βιωτὸς, οὐ βιωτόν ἐστι, vivere non poſſum IV, 13, 6.
βλάβη, damnum.
* βλακεύω, cunctor, tardus ſum VI, 9, 5.
βλάπτειν, damno adficio.
βοάω, clamo.
βοὴ, clamor, vox.
βοήθεια, auxilium.
βοηθεῖν, auxilio venire.
βοηθὸς, auxiliator.
* βοιωταρχοῦντες, vide not. ad I, 7, 17.
* βοιωτιάζω, Boeotorum dialecto utor VI, 13, 13.
βορέας et βορρᾶς, boreas.
βόσκω, paſco, alo.
βούλευμα, conſilium.
βουλεύω, delibero, conſilia agito.
βουλὴ, conſilium; id de quo deliberandum I, 25, 8. οἱ ἀπὸ βουλῆς, ſenatores.
βούλομαι, volo. βούλει attice pro βούλῃ V, 2, 5.
βουλυτὸς, veſpera.
βοῦς, bos.
βραδὺς, tardus.
* βραχέα τῆς θαλάσσης, non profunda maris II, 18, 5.
βραχὺς, brevis.
βροντὴ, tonitru.
βρόχος, laqueus.
βύζην, confertim.
βωμὸς, altare.

γαμβρὸς, gener.
γαμέω, uxorem duco.
γάμος, nuptiae.
γὰρ, nam. ἀλλὰ γὰρ, ſed.
γε, quidem, certe.
γελάω, rideo.
γέλως, riſus.
γενεὰ, generatio.
γένεσις, ortus, origo.
γεννικὸς, ingenuus, generoſus, ſtrenuus.
γενναιότης, generoſitas.
γένος, genus; gens VI, 15, 3. III, 22, 8.
γεραίρω, honoro, veneror.
γέρας, praemium.
γέρραι, crates vimineae.
γέρρον, ſcutum.
γέρων, ſenex.
γεύομαι, guſto.
γέφυρα, pons.
γεφυρόω, ponte jungo.
γεφύρωσις, pontium exſtructio.
γῆ, terra.
γήϊνος, terrenus.
γήλοφος, collis.
γῆρας, ſenectus.
γίγνομαι, fio; naſcor; γίνεσθαι ὁμοῦ, convenire ad confligendum I, 5, 12., congregari I, 6, 21. γίγνεται τὰ ἱερὰ, exta proſpera ſunt.

γιγνώσκω, cognoſco, intelligo; diſcerno, ſtatuo; puto; conjicio; conſulo.
γλυκὺς, dulcis.
γλῶσσα, lingua; ἀπὸ γλώσσης, verbis.
γνώμη, ſententia; animus; γνώμη προὐτέθη, conſultabatur I, 9, 14.
γνωρίζω, agnoſco.
γνώριμος, notus, clarus.
γονεῖς, parentes.
γόνυ, genu.
γράμματα, epiſtola; literae.
γραμματεὺς, ſcriba.
γραμμάτιον, parva epiſtola.
γράφω, ſcribo, pingo; ſum auctor decreti I, 10, 5.
*γρὺψ, gryps, avis fabuloſa V, 4, 4.
γυμνικὸς ἀγὼν, certamen gymnicum, id eſt certamen in currendo, luctando etc.
γυμνὸς, nudus; leviter armatus I, 2, 7. 28, 9.
γυμνόω, nudo.
γύναιον, femina.
γυνὴ, femina; uxor.
γύψος, gypſum.

Δ.

δαήμων, peritus.
δαιμόνιον, numen, fortuna.
δαίμων, numen.
δαίομαι, depaſcor.
δάκρυον, lacrima.
δανείζομαι, mutuor.
δάπεδον, pavimentum; ſolum.
δᾳς, fax.
δασμὸς, tributum.
*δασὺς, denſus; arboribus et fruticibus obtectus I, 5, 10. III, 23, 2. V, 11, 1.
δάφνη, laurus.
δὲ, vero, autem, tamen; καὶ δὲ, etiam, porro; καὶ τότε δὲ, ac tunc quoque; ὁ δὲ, tunc vero III, 19, 7. VII, 14, 2. 17, 5. οἱ δὲ, IV, 2, 9. Interdum abundat, et geminatur.
δεδίττομαι, terreo.
δεῖ, opus eſt. ὀλίγου δεῖν, ferme IV, 4, 5. τοσούτου ἐδέησαν, tantum abfuit, ut etc.
δείδω, timeo.
δείκνυμι, oſtendo.
δείλη, veſpera.
δεῖμα, metus.
δειμαίνω, timeo.
δεινὸς, terribilis; qui excellit VII, 28, 4, 6.
δεινῶς, mire.
δειπνέω, coeno.
δεῖπνον, coena.
δειπνοποιέομαι, coeno.
δεκάρχης, decurio.
δεκὰς, decuria.
*δεκαστάτηρος, qui ſtipendium decem ſtaterum accipit VII, 23, 5.
δεκαταῖος, decimo die quid faciens, ex. c. venit.
δέμω, condo, exſtruo.
δένδρον, arbor.
δεξιὸς, dexter; aptus IV, 3, 16.
δεξιόομαι, dextram alicujus prehendo.
δέομαι, rogo, precor. οὐδὲν δέομαι, nihil opus eſt.
δέον, neceſſarium.
δέος, timor.
δέρρις, pellis.
δεσμὸς, vinculum.
δεσμώτης, vinctus, captivus.
δεσπότης, dominus.
δεῦρο, huc.
δευτεραῖος, qui ſecunda die ſc. venit.
δεύτερος, ſecundus, alter.
δέχομαι, capio, accipio, recipio; excipio, ſuſtineo.
δέω, vincio.
δὴ, tandem, vero, quidem, certe, demum, itaque. Multis locis verti nequit.
δῆθεν, quaſi, tanquam, ſcilicet.
δῆλος, conſpicuus.
δηλόω, manifeſto.
δημοκρατέομαι, plebis imperio ſervio.
δημοκρατία, imperium populare.
δῆμος, populus.
δημοτελὴς, publicus.
δημοτικὸς, popularis.

δῆπυ, ſcilicet.
διὰ, cum genitivo: per; δι' ὑποψίας ἔχειν ſuſpectum habere; ſimiliter IV, 12, 9. V, 21, 7. I, 7, 15. 12, 16. VI, 4, 4. δι' ὀλίγυ, brevi; διὰ μακρῦ, multo poſt, e longinquo; διὰ πολλῶν, multis verbis, cum accuſativo: propter.
διαβαίνω, tranſeo, trajicio.
διαβάλλω, idem.
διάβασις, tranſitus.
διαβατὸς, qui trajici poteſt.
διαβιβάζω, traduco.
διαβοάω, celebro.
διαβολὴ, criminatio.
διάγω, traduco.
διαγωνίζομαι, pugno.
διαδέχομαι, excipio, ſuccedo.
διάδημα, faſcia candida, qua redimitur regum caput.
διάδοχος, ſucceſſor.
διάδυμι, ſubeo, clam intro.
διαιρέω, divido.
δίαιτα, victus.
διαιτάομαι, utor aliqua ratione victus.
διάκειμαι, conſtitutus ſum.
διακινδυνεύω, extrema experior.
διακομίζομαι, tranſvehor, traducor.
διακονέω, miniſtro.
διακόπτω, perfringo.
διακύω, audio.
διακρίνω, dirimo, divido; διακριθῆναι, judicio contendere I, 27, 6.
διακωλύω, prohibeo.
διαλανθάνω, deliteſco.
διαλέγομαι, loquor.
διάλειμμα, interſtitium.
διαλείπω, deſino IV, 9, 5. remaneo VI, 2, 5. diſto V, 11, 3. τὰ διαλείποντα, interſtitia.
διαλλάττω, reconcilio.
διαλύω, diſſolvo.
διαμάομαι, effodio.
διαμαρτία, erratum.
διαμέλλω, futurus ſum.
διαμπὰξ, penitus.
διαμυθολογέω, colloquor.
διανέμω, divido, diſtribuo.
διανήχομαι, tranſnato.
διαπέμπω, dimitto.
διαπίπτω, dilabor; irritus ſum IV, 13, 11.
διαπλέω, trajicio.
διάπλυς, trajectus.
διαπολεμέω, bellum finio; decerto
διαπορεύομαι, eo per locum aliquem.
διαπράσσομαι, perficio.
διαπρεπὴς, illuſtris, eximius.
διαπρέπω, excello.
διαπυνθάνομαι, cognoſco.
διαρκὴς, ſufficiens.
διαρπάζω, rapio.
διασείω, collido.
διασκεδάζω, διασκεδάννυμι, diſpergo, diſſipo.
διασπάω, ſubverto, divello.
διασπυδάζομαι, ambitioſe aliquid ago.
διασώζω, ſervo.
διατειχίζω, munio.
διατελέω, permaneo.
διατέμνω, diſſeco.
διατίθημι, ſtatum rei alicujus formo, inſtituo; διατίθεμαι, venum expono I, 2, 1.
διατριβὴ, locus, ubi Philoſophi docent.
διατρίβω, tempus tero, moram traho.
διαφέρω, fero; excello; διαφέρομαι, diſſideo.
διαφαίνομαι, tranſpareo.
διαφεύγω, effugio.
διαφθείρω, corrumpo, interficio.
διαφορὰ, diſſenſio.
διάφορον, τὸ, differentia.
διαφυγγάνω, effugio.
διαφυλάσσω, conſervo.
διαχειμάζω, hiberno.
διαχέομαι, diffundor.
διαχράομαι, utor; interficio IV, 8, 15.
διαχωρέω, diſcedo.
δίγλωσσος, duarum linguarum peritus.
δίδωμι, do, trado, concedo.
διείργω, dirimo.
διεκπαίω, cum impetu egredio
διεκπίπτω, evado, pervado.

…ος, irruptio navium.
…ομαι, pervado.
…τυχέω, ad finem usque felix …ium.
…χω, pateo; diſto.
…ηνεκής, continuus.
δίκαιος, juſtus.
δικαίως, merito.
δικαιότης, juſtitia.
δίκη, juſtitia; judicium III, 27, 3. poena I, 9, 12. VII, 27, 12. III, 18, 19.
δίκροτος, biremis.
δίμηνον, tempus bimeſtre.
διμοιρίτης, duplaris, vel miles, cui dupla annona datur, vel duplex ſtipendium.
δίνη, aquarum vortex, gurges.
διορύσσω, perſodio.
διπλάσιος, duplo major.
διπλοῦς, duplex.
δίστομος, duo oſtia habens.
διφθέρα, pellis.
δίχα, διχῆ, in duas partes.
δίχα, praepoſ. ſine, absque.
δίψα, ſitis.
διψάω, ſitio.
δίψος, ſitis.
διωκτέα, perſequendum.
διώκω, perſequor.
δίωξις, perſecutio.
δόγμα, decretum.
δοκέω, videor, videor conſultum, utile.
δόκιμος, princeps; probatus, fide dignus V, 5, 1.
δομέω, aedifico.
δόξα, gloria; opinio, ſententia.
δοξάζω, opinor.
δόρυ, haſta; ἐπὶ δόρυ, dextram verſus.
δορυάλωτος, bello captus.
δορύκτητος, bello captus.
δόσις, largitio.
δουλόω, in ſervitutem redigo.
δουπέω, ſonitum edo.
δράκων, ſerpens.
δρασμός, curſus, fuga.
δράω, facio.
δρεπανηφόρον ἅρμα, currus falcatus.
δριμύς, qui acri guſtu eſt.
δρόμος, curſus.
δύναμαι, poſſum.
δύναμις, potentia, vis; exercitus.
δυνάστης, dominus, regulus; potentiam habens.
δυνατός, qui poteſt; princeps.
δύο, duo.
δύσις, occaſus.
* δυσμαὶ, αἱ, occidens.
δύσνοια, odium.
δύσπορος, impervius, difficilis tranſitu.
δυσχεραίνω, indignor.
δυσχωρία, difficultas locorum.
δώδεκα, duodecim.
δωρεά, donum.
δωρέομαι, dono.
δῶρον, donum.

E.

ἑαυτοῦ, ſui ipſius.
ἐάω, mitto.
ἑβδομαῖος, ſeptimo die.
ἐγγίνεται, licet.
ἐγγράφω, inſcribo.
ἐγγύθεν, prope.
ἐγγύς, prope. Hinc ἐγγυτέρω, ἐγγυτάτω, ἐγγύτατα.
ἐγείρομαι, excitor.
ἐγκαθίστημι, inſtruo.
ἐγκαθορμίζω, appello.
ἐγκαθόρμισις, invectio in portum, appulſus.
ἐγκαίομαι, inuror.
ἐγκάρσιος, obliquus, transverſus.
ἐγκαταλαμβάνω, intercipio.
ἐγκαταλείπω, derelinquo.
ἐγκαταμένω, remaneo.
ἐγκαταμίγνυμι, immiſceo.
ἔγκειμαι, urgeo, inſto.
ἐγκελεύομαι, hortor, incito.
ἐγκελευσμὸς ἐς ἀλλήλους, celeuſma mutuum II, 21, 14.
ἐγκλίνω, inclino.
ἐγκοιμάομαι, dormio in, ex. c. templo.
ἐγκρατής, qui aliquid in poteſtate habet.
ἐγκύρω, incido.
ἐγχαράττω, inſculpo.
ἐγχείρημα, conatus.
ἐγχειρίζω, dedo, trado.

ἐγχώριος, incola.
ἔδαφος, τὸ, ſolum.
ἕδος, τὸ, templum.
ἕδρα, ſedes.
ἑδραῖος, certam ſedem habens.
ἐθελοκακέω, ultro malus ſum.
ἐθελοντὴς, qui ſponte ſua aliquid facit.
ἐθέλω, volo.
ἔθνος, gens.
ἔθος, conſuetudo.
ἔθω, conſueſco.
εἰ, εἴπερ, ſi; εἰ καὶ, etſi; εἴποτε, ſi quando; εἴπυ, ſicubi; εἴπως, ſi qua ratione; εἴποι, εἴπῃ, ſi forte; εἰ δὴ, ſi forte.
εἰδέω, εἴδημι, ſcio.
εἶδος, facies, genus V, 11, 1.
εἴδω, ſcio, video.
εἰκάζω, conjecto; comparo, confero.
εἰκῇ, nullo ordine.
εἰκὸς, veroſimile, credibile.
εἴκω, ſimilis ſum; cedo.
εἰκὼν, ſtatua.
εἰλέω, includo; tego.
εἰμὶ, ſum; ἔστιν οἳ, εἰσὶν οἳ, quidam.
εἶμι, vado, proficiſcor,
εἵνεκα, propter.
εἴπῃ, ſi forte.
εἴργω, arceo, prohibeo.
εἴργομαι, carcere detineor.
εἰρεσία, remigatio.
εἰρήνη, pax.
εἰς vide ἐς.
εἰσάγω, induco, impono.
εἰσάπαν, prorſus.
εἴσειμι, ingredior.
εἰσηγητὴς, auctor.
εἰσκαλέω, intro voco.
εἴσοδος, introitus.
εἰσότε, ſi quando.
εἰσπίπτω, incido.
εἰσπλέω, navi intro.
εἰσποιέω, uſurpo.
εἰσπράσσω, pecuniam exigo, exigo.
εἰσφορὰ, tributum.
εἴσω, intra.
ἐκ, ex, inde ab; poſt; a, ab; propter; ἐξ ἐφόδυ, primo impetu.
ἕκαστος, quiſque, ſinguli.
ἑκάτερος, uterque.
ἑκατέρωθεν, utrinque.
ἑκατοστὺς, centuria.
ἐκβαίνω, exſcendo, appello.
ἐκβάλλω, ejicio.
ἔκβασις, exſcenſio.
ἐκβιάζομαι, nitor.
ἐκβοηθέω τινὶ, auxilio venio alicui, ἐπί τινα, eruptionem, impetum facio in aliquem.
ἐκβολὴ, oſtium; τῦ λόγυ, digreſſio.
ἐκδέχομαι, ſuſcipio.
ἐκδέω, alligo.
ἐκδίδωμι, trado; illabor (de fluviis.)
ἐκδρομὴ, excurſio.
ἐκδύω, exuo.
ἐκεῖ, illic.
ἐκεῖθεν, illinc.
ἐκεῖνος, ille.
ἐκεῖσε, illuc.
ἐκθέω, procurro, p[illegible]
ἐκθλίβω, elido.
ἐκκαλέομαι, provoco.
ἐκκάμνω, defatigor, labori ſuccumbo.
ἐκκλησία, concio.
ἐκκλίνω, cedo, pedem refero.
ἐκκρεμάννυμαι, pendeo.
ἐκλανθάνομαι, obliviſcor.
ἐκλέγω, colligo.
ἐκλείπω, deſero, praetermitto; deficio, pereo.
ἐκλιπὴς, deficiens.
ἐκλογίζομαι, reputo.
ἐκμανθάνω, diſco, cognoſco.
ἐκνήχομαι, enato.
ἔκνομος, iniquus.
ἑκούσιος, ſpontaneus.
ἐκπέμπω, emitto.
ἐκπεριέρχομαι, circumvenio.
ἐκπεριπλέω, circumnavigo.
ἐκπηδάω, exſilio.
ἐκπίνω, ebibo.
ἐκπίπτω, excido, decido; ejicior; elabor, aufugio.
ἐκπλέω, enavigo.
ἔκπληξις, admiratio.
ἐκπλήσσω, obſtupeſco, perterrefacio.
ἔκπλοος, eruptio navium.

..., exſpiro.
...ῶν, e medio, e conſpectu.
...έω, conficio.
...ρίζομαι, ſuppedito.
...ρεπής, decorus.
...πωμα, poculum.
...ρίπτω, dejicio.
ἔκρους, effluvium, oſtium.
ἐκρύω, effluo.
*ἐκσιωπάω, ſileo VI, 4, 9.
ἐκστρέφεσθαι, evelli.
ἔκταξις, inſtructio aciei.
ἐκτάσσειν, ordinare, inſtruere.
ἐκτείνω, extendo.
ἐκτειχίζω, aedifico, inſtauro.
*ἐκτειχισμὸς, aedificatio VI, 20, 2.
ἐκτίω δίκην, poenas luo.
ἐκτοξεύω, telum emitto.
ἐκτρέπω, converto.
ἐκτρέφω, enutrio.
ἐκτρέχω, excurro.
ἐκτρυχόω, conficio, attero.
ἐκφαίνω, edico.
ἐκφαυλίζω, extenuo.
ἐκφέρω, egero, exporto, profero; memoriae prodo.
ἐκφορέω, exporto.
ἔκφρων, amens.
ἐκχέω, effundo.
ἑκὼν, voluntarius.
ἐλαία, oliva.
ἔλαιον, oleum.
ἔλασις, expeditio; ingreſſus.
ἐλάτη, abies.
ἐλαττόομαι, numero minor ſum.
ἐλάττων, minor.
ἐλαύνω, progredior, pervenio.
ἔλαφος, cervus.
ἐλάχιστος, pauciſſimus.
ἔλεγχος, notitia, judicium, argumentum.
ἐλέγχω, ſciſcitor; convinco.
ἐλευθερία, libertas.
*ἐλευθέριον, generoſitas, ingenuum VII, 15, 7.
ἐλεύθερος, liber.
ἐλευθερόω, libero.
ἐλέφας, elephantus.
ἐλιννύω, moror, deſino.
ἕλκω, traho.
ἑλλὰς, adj. graeca ſc. lingua I, 14, 9. 26, 6.
ἕλλην, Graecus.
ἑλληνικὸς, ἡ, ὸν, graecus, a, um.
ἑλληνικῶς, graece.
ἕλος, locus paluſtris.
ἐλπίζω, ſpero.
ἐλπὶς, ſpes.
ἑλώδης, paluſtris.
ἐμβαίνω, inſcendo, ingredior.
ἐμβάλλω, injicio, interpono; invado; adorior.
ἐμβάτης, eques.
ἐμβοάω, clamorem tollo.
ἐμβολὴ, impetus.
ἔμβολος, cuneus vel peditum vel equitum.
ἐμμένω, permaneo,
ἔμπαλιν, retrorſum, rurſum, iterum, vice verſa.
ἐμπειρία, peritia; peritia belli.
ἔμπειρος, peritus.
ἐμπείρως, perite.
*ἐμπηγνύω, infigo VI, 20, 6.
ἐμπίμπλημι, impleo.
ἐμπίπρημι, incendo.
ἐμπίπτω, incido.
ἐμπλάττω, locum obſtruo.
ἐμπλέκω, implico.
ἐμπλέω, innavigo.
ἐμπλήθω, impleo; onero VI, 22, 8.
ἐμποδὼν ſc. εἶναι, impedimento eſſe.
ἐμποιεῖν, injicere.
ἐμπορία, commercium.
ἔμπορος, mercator.
ἐμπρήθω, incendo.
ἔμπροσθεν, antea.
ἐμφαγεῖν, comedere.
ἐμφανὴς, conſpicuus, apertus.
ἐμφυτεύω, inſero.
ἐν, in, apud. Saepe ſcribitur pro εἰς.
ἐναγίζω, parento.
ἐνάγω, induco, incido.
ἐναντιόομαι, adverſor.
ἐναντίος, contrarius.
ἐνδεὴς, deficiens; τὸ ἐνδεὲς, indigentia.
ἔνδεια, inopia.
ἐνδέω, deficior.
ἐνδεῶς, minus, non ſufficienter.
ἔνδηλος, manifeſtus.

ἐνδίδωμι, concedo; dedo. ἐνδίδομαι, deditionem polliceor; recedo; praeſcribo VI, 3, 5.; impello IV, 19, 14.
ἔνδικος, juſtus.
ἔνδον, intus.
ἐνδόσιμον, τὸ, invitamentum, occaſio.
ἔνδροσος, roſcidus.
ἐνδύω, induo; med. ſubeo.
ἐνέδρα, inſidiae.
ἐνεδρεύω, inſidior.
ἔνειμι, inſum.
ἕνεκα, propter.
ἔνθα δή, tum, tunc vero, ubi, ibi, quo, hic.
ἐνθάπτω, ſepelio in etc.
ἔνθεν, inde, hic, unde, qua, hac de cauſſa, ἔνθεν καὶ ἔνθεν, utrinque, diverſis locis. ἐνθένδε ποθὲν inde uſpiam VI, 1, 3. ἔνθενπερ, unde.
ἐνθυμέομαι, cogito, reputo.
ἐνθύμημα, cogitatio.
ἐνιππάζομαι, equo invehor.
ἐννοέω, cogito.
ἐννόμως, legitime.
ἐνοικέω, habito.
ἐνοικίζω, domo excipio.
ἐνοίκιον, pretium habitationis.
ἐνοικοδομέω, obſtruo VI, 29, 16.
ἐνοχλέομαι, turbor.
ἐνσείω, impello, incutio.
ἐντείνω, intendo.
ἐντελής, plenus, perfectus.
ἐντέλλομαι, jubeo.
ἐντεῦθεν, hinc, exinde.
ἐντίθημι, impono.
ἔντιμος, qui in honore habetur.
ἐντολή, mandatum.
ἐντός, intus, intra; cis II, 4, 2. II, 3. 25, 2. ἡ ἐντὸς θάλασσα, mare mediterraneum V, 6, 10. VI, 1, 4. ἡ ἐντὸς Ἅλυος, regio cis Halyn fluvium II, 4, 2. 11, 3. etc.
ἐντυγχάνω, ſum; incido; obviam venio.
ἐνύπνιον, adv. per ſomnum.
ἐνώτιον, τό, inauris.
ἐξ, vide ἐκ.
ἐξαγγέλλω, renuncio.
ἐξάγω, educo.
* ἐξαιρετέος, expugnabilis IV, [illegible]
ἐξαιρέω, extraho, eximo; e[illegible]gno, capio.
ἐξαίρω, tollo.
ἐξαιτέω, depoſco.
ἐξαίφνης, ſubito.
ἐξακοντίζω, jaculor.
ἐξακούομαι, exaudior.
ἐξακουστός, qui facile exaudiri poteſt.
ἐξαλλάσσειν, relinquere III, 13, 3.
ἐξαναγκάζω, cogo.
* ἐξανδραποδίζω II, 27, 12. VI, 17, 2. ομαι, in ſervitutem redigo.
ἐξανίστημι, ſurgo, erigo.
ἐξανύω, pervenio, progredior VI, 26, 2.
ἐξαπατάω, decipio.
ἐξάπτω, alligo, accendo.
ἐξαρκέω, ſufficio.
ἐξαρτάω, ſuſpendo.
ἐξαρτύω, inſtruo, apparo.
ἐξάρχω, praeſum; incipio.
ἔξαψις, inflammatio, incenſio.
ἐξεγείρω, exſuſcito.
ἔξειμι, [illegible]
ἐξείργω, cohibeo.
ἐξελαύνω, expello; egredior, invehor.
ἐξέλασις, expeditio.
ἐξελέγχω, convinco; inquiro.
ἐξελιγμός, evolutio equitum.
ἐξελίσσω τὴν ἱππασίαν ἐς κύκλους, equitatum in orbes duco IV, 4, 14.
ἐξελκύω, extraho.
ἐξεργάζομαι, perficio; perficior V, 10, 7.
ἐξέρχομαι, egredior.
ἔξεστι, licet.
ἐξεταστής, inquiſitor.
ἐξευρίσκω, invenio.
ἐξηγεῖσθαι, ducem eſſe; interpretari; narrare.
ἐξήγησις, gubernatio.
ἐξηγητής, interpres, enarrator.
ἐξήκω, ad finem venio.
ἐξηττάομαι, vincor.
ἐξίημι, exeo; effundor.
ἐξικνέομαι, pervenio.
ἐξοικοδομέω, aedifico, munio.

ἐξονειδίζω, exprobro.
ἐξοπλίζω, armo.
ἐξορμάω, cohortor, incito; feror III, 15, 9.
ἐξόρμησις, profectio; inſtigatio.
ἐξότε, ex eo, ex quo tempore.
ἔξω, extra, praeter, ſine; ἔξω ἦν, alienus erat VII, 2, 3.
ἐξώθειν, depellere.
ἔξωθεν, ab externo.
ἐξωτάτω, extime.
ἐπαγγελία, renuntiatio.
ἐπαγγέλλω, praecipio, impero; *med.* polliceor I, 29, 3. IV, 15, 6.
ἐπάγειν, adducere; accedere; incitare.
ἐπᾴδω, accino.
ἐπαιδέομαι, erubeſco.
ἐπαινέτης, laudator.
ἐπαινέω, laudo.
ἔπαινος, ὁ, laus.
ἐπαίρω, incito, inflo, extollo.
ἐπακολουθέω, ſubſequor.
ἐπαλαλάζω, laetus acclamo.
ἔπαλξις, pinnaculum, murorum faſtigium.
ἐπὰν, quando.
ἐπανάγω, reduco, adduco; revertor.
ἐπαναίρομαι, ſuſcipio.
ἐπάνειμι, revertor.
ἐπανελκύω, attraho.
ἐπανέρχομαι, redeo.
ἐπανήκω, revenio.
ἐπανίστημι, redeo.
ἐπάνω, ſupra.
ἐπαξίως, pro dignitate.
ἐπαπειλέω, minor.
ἐπάρδω, irrigo.
ἐπάρχω, impero.
ἐπασκέω, ἐπήσκηται V, 8, 1. uſitatum eſt.
ἐπαυθαδιάζομαι, contumaciter perſevero.
ἐπαυξάνω, augeo.
ἐπαφιέναι, immittere contra aliquem.
ἐπεὶ, quandoquidem; poſtquam; quanquam, etſi; ἐπεὶ καὶ, porro, praeterea; ἐπεὶ μέντοι, poſteaquam quidem.
ἐπείγομαι, conor, annitor.
ἐπειδὰν, cum.
ἐπειδὴ, poſtquam.
ἐπεῖδον, vidi.
*ἐπείκω, ἐπεοικὼς, comparandus I, 12, 4. II, 7, 12. οὐκ ἐπέοικεν, non conveniebat, non decuit IV, 9, 1. VII, 15, 9.
ἔπειμι, inſum.
ἔπειμι, invado: ἐπιοῦσα ἡμέρα, dies poſterus.
ἐπεισπίπτω, ſuperincido.
ἔπειτα, poſtea.
ἐπεκβαίνω, poſt alios egredior.
ἐπέκεινα, ultra.
ἐπεκθέω, poſt alios excurro.
ἐπεκτρέχω, idem.
ἐπέλασις, invaſio.
ἐπελαύνω, invado, invehor.
ἐπεμβαίνω, ingredior.
ἐπεξέρχομαι, pervado.
ἐπέξειμι, perſequor, commemoro.
*ἐπέπω, adjicio verba.
ἐπεργαζόμενοι, agricolae.
ἐπέρχομαι, ſupercurro I, 1, 12. percurrere; obire, inviſere; adire, accedere.
ἐπερωτάω, interrogo.
ἐπεσβαίνω, poſt alios ingredior.
ἐπευφημέω, laudo.
ἐπευφημίζω, fauſtum precor.
ἐπέχειν, habere; tenere, obtinere; imminere, tendere; ſuperſedere VII, 16, 8.
ἐπήρης, paratus.
ἐπηχέω, reſono.
ἐπὶ, cum genit. dat. et accuſ. in; verſus, contra; ad; apud; ob, propter, cauſa; ſuper; poſt; c. gen. ſub. c. dat. pro, cum, de, prope; c. acc. per; ἐπὶ τεσσάρων, quaternis; ἐπὶ σφῶν, ſeorſim; ἐπὶ πολέμου, belli inferendi cauſa; ἐπὶ σφίσι, in ſua poteſtate; ἐφ' ὅτῳ unde, quare; ἐπὶ πολὺ, diu; procul. ἐπὶ τάδε, cis.
ἐπὶ, adv. deinde, praeterea, denique.
ἐπιβάθρα, pons.
ἐπιβαίνειν, conſcendere, inſcendere; venire.

ἐπιβάλλω, immitto, injicio, impero.
ἐπιβάτης, rector; miles claſſiarius.
ἐπιβιβάζω, impono.
ἐπίβλημα, opus variegatum VI, 29, 8.
ἐπιβουλεύειν, inſidias ſtruere.
ἐπιβουλή, inſidiae.
ἐπιγελάω, arrideo.
ἐπιγίνομαι, ſupervenio.
ἐπίγονοι, tirones, quos Alexander hoc nomine appellabat.
ἐπίγραμμα, inſcriptio.
ἐπιγράφω, inſcribo.
ἐπιδείκνυμι, oſtendo.
ἐπίδειξις, ſpecimen.
ἐπιδίδωμι, inſuper do.
ἐπίδοσις, donum, quod inſuper datur.
ἐπιδρομή, impetus, ſubita incurſio.
ἐπιεικής, aequus, modeſtus.
ἐπιεικῶς, clementer, non inique.
ἐπιθειάζω, interpretor prodigium.
ἐπίθεσις, invaſio, irruptio.
ἐπιθεσπίζω, oraculum edo.
ἐπιθεσπισμός, oraculum.
ἐπιθέω, incurro.
ἐπιθυμέω, cupio.
ἐπιθυμία, cupiditas.
* ἐπιϊσχυρίζομαι, affirmo V, 25, 4.
ἐπίκαιρος, opportunus; praecipuus.
ἐπικαλέω, advoco; accuſo. ἐπικαλέομαι, nominor; accerſo, advoco I, 7, 17. II, 15, 8. III, 2, 8.
ἐπικαμπή, anfractus, inflexio montis, aciei.
ἐπικάμπτω, inflecto.
ἐπικαχλάζω, aeſtuo, colliſo ſtridore.
ἐπίκειμαι, adjaceo; premo, urgeo.
ἐπικερτομέω, exprobro, cavillor.
ἐπικηρυκεύομαι, praeconem, legatum mitto.
ἐπικλίνειν, reclinare.
ἐπικλύζομαι, inundor, ſubmergor.
* ἐπικοσμέω λόγῳ, laudo II, 12, 2.
ἐπικουρέω, auxilior.
ἐπικουφίζω, allevo.
ἐπικράτεια, ditio.
ἐπικρατέω, praevaleo, ſuperior ſum; imperium obtineo; αὖθις, recupero.
ἐπικρύπτω, occulto.
ἐπικτυπέω, perſtrepo.
ἐπικυλίω, devolvo.
ἐπιλαμβάνω, adſumo.
ἐπιλέγω, addico; deligo. ἐπιλέγομαι, eligo, cogito, conſidero, conjicio.
ἐπιλείπω, deficio.
ἐπίλεκτος, ſelectus.
* ἐπιμάχιμος IV, 25, 3. et ἐπίμαχος, oppugnabilis.
ἐπιμειδιάω, ſubrideo.
ἐπιμέλεια, cura, diligentia.
ἐπιμελέομαι, curam gero.
ἐπιμελής, qui curam agit.
ἐπιμελητής, curator.
ἐπιμένω, permaneo.
* ἐπιμηνυτής, index III, 26, 3.
ἐπιμιμνήσκομαι, mentionem facio.
ἐπινέμομαι, depaſcor.
* ἐπινίκια, τά, ſacrificia pro victoria V, 20, 1.
ἐπινοέω, cogito, mente agito.
ἐπίπαν, omnino, prorſus.
ἐπιπίπτω, incido.
ἐπιπλεῖστον, quam plurimum.
ἐπιπλέω, adnavigo.
ἐπίπλους, navigatio adverſus aliquem.
ἐπιπνέω, ſpiro.
ἐπιπολῆς adv. in ſummo.
ἐπιπολύ, diu, longe, late.
ἐπίπροσθεν, ante.
ἐπιρρώννυμι, confirmo.
ἐπισημαίνω, indico.
ἐπισιτίζω, frumentor.
ἐπισιτισμός, frumentatio.
ἐπισκέπτομαι, exploro.
ἐπισκευάζειν, inſtaurare.
ἐπίσκοπος, inſpector.
ἐπιστάτης, ὁ, rector.
ἐπιστέλλω, literas mitto; alicui ſcribo.
ἐπιστένω, ſuſpiro, ingemo.
ἐπιστολεύς, ὁ, tabellarius cum literis III, 16, 10.
ἐπιστολή, epiſtola, literae.
ἐπιστρέφω, converto, convertor.
ἐπιστροφή, converſio.
ἐπιτάσσω, appono; praepono.

ἐπιτάφιος, funebris.
ἐπιτειχίζω, caſtellum munio, ad regionem in poteſtate cohibendam.
ἐπιτείχισμα, propugnaculum contra aliquem munitum.
ἐπιτελέω, perficio, perago.
ἐπιτελής, ad ſinem perductus.
ἐπιτέμνω, incidendo laxo VI, 11, 2. 3.
ἐπιτήδειος, idoneus, commodus; amicus, familiaris; τὰ ἐπιτήδεια, neceſſaria, commeatus.
ἐπιτηδείως, commode.
ἐπιτίθεμαι, adorior, invado.
ἐπιτίθημι, impono; perago VII, 25, 2-7.
ἐπιτίμησις, reprehenſio.
ἐπίτομος, brevis.
ἐπιτρέπω, trado, committo; ſe dedere IV, 21, 12. 16. VI, 17, 4. ὅτῳ ἐπιτέτραπται, qui hanc poteſtatem habet IV, 20, 5.
ἐπιτρέχω, excurro.
ἐπιτρίβω, tero, imminuo, affligo, perdo.
ἐπιτυγχάνω, incido.
ἐπιτυχής, felix.
ἐπιτυχία, felicitas.
ἐπιφαίνομαι, appareo, conſpicior.
ἐπιφανής, conſpicuus.
ἐπιφέρω, infero; paſſ. adorior.
ἐπιφημίζω, nomen alicujus commemoro, adjicio IV, 28, 4.
ἐπιφλέγω, incendo.
ἐπιφορέω, ingero, infero.
ἐπιφράζομαι, excogito; cognoſco.
ἐπιφύω, annaſcor.
ἐπιχειρέω, conor, tento; invado, aggredior.
ἐπιχείρησις, excurſio V, 10, 7.
ἐπιχύω, infundo.
ἐπιχωρέω, concedo I, 27, 7. me confero II, 21, 13.
ἐπιχώρησις, permiſſio.
ἐπιχώριος, indigena; uſitatus, ſolennis in aliqua regione.
ἐποικέω, inhabito.
ἐποικοδομέομαι, ſuperſtruo.
ἔποικος, incola V, 4, 8.
ἐποιμώζω, adgemo.
ἐποκέλλω, appello ad littus; illidor V, 20, 15.
ἕπομαι, ſequor.
ἐπομνύω, jurejurando confirmo.
ἐπονομάζω, voco, nomen do.
ἐποποιός, heroici carminis ſcriptor.
ἔπος, carmen heroicum I, 11, 3. verſus VII, 16, 9.
ἐπωνυμία, appellatio, nomen.
ἐπώνυμος, qui nomen traxit ab aliquo.
ἐπωφελέω, juvo, proſum.
ἐραστής, amator.
ἐράω, amore proſequor.
ἐργάζομαι, laboro, opus facio; ſaepe: agrum colere; κακὰ, mala affero II, 14, 3. III, 18, 19. efficio II, 3, 12.
ἐργασία, opus, elaboratio.
ἐργάσιμα, loca culta, ſata.
ἐργάσιμος γῆ, quae coli poteſt; ὕλη, ſilva caedua IV, 30, 16.
ἐργάτης, qui terram colit V, 25, 1. τῆς θαλάσσης, operarius marinus.
ἔργον, opus; res; res geſta, res gerenda; praelium; bellum I, 11, 12.
ἐρείδω, figo, firmo; paſſ. innitor VI, 9, 13.
ἐρείπομαι, labor, cado.
ἐρέσσομαι, remigo.
ἐρέτης, remex.
ἔρημος, deſertus, orbatus; vacuus.
ἐρήμη, ἡ, deſertum IV, 17, 1.
ἐρημία, ſolitudo, orbitas, abſentia.
ἐρημόω, deſertum reddo, vaſto.
ἐρήμωσις, vaſtatio.
ἐρίζω, contendo.
ἐρίπτομαι, labor, cado.
ἔρις, contentio, lis.
ἑρκεῖος Ζεύς, Iupiter Herceus, cf. nota ad I, 11, 13.
ἕρματα, ſaburra, ſaxa et arenae, aliaque ſimilia, quibus navis degravari queat.
ἑρμηνεύς, interpres.
ἔρομαι, interrogo.
ἐρρωμένως, fortiter.
ἐρυθρὰ θάλασσα, mare Erythraeum.

ἔρυμα, locus munitus.
ἔρχεσθαι, ire, proficiſci, venire, cedere; extendi; διὰ κινδύνων, pugnare, διὰ φιλίας, amice componere; παρ' ὀλίγον ἦλθε, parum abfuit.
ἔρως, amor.
ἐς, εἰς, contra, in, ad, circiter; ἐς ὀλίγον, paululum, leviter; ſaepe ponitur pro ἐν, ut IV, 22, 3. IV, 13, 4.
ἐσαγγέλλω, nuncio.
ἐσακοντίζω, jaculor.
ἐσβαίνω, inſcendo.
ἐσβάλλω, injicio; invado.
ἔσβασις, introitus, inſcenſio.
ἐσθής, veſtis, veſtitus.
ἐσκαλέω, intro voco.
ἑσπέρα, veſpera.
ἐσπίπτω, incido.
ἐσπλέω, innavigo.
ἔσπλοος, irruptio cum navibus; fauces portus II, 20, 12.
ἔστε, quamdiu, donec; ἔς τε ἐπὶ, usque ad.
ἔστι δὲ ὅπου, alicubi; οὐδέ ἐστιν, neque eſt quicquam cauſae; ἔστιν οἱ αὐτῶν, nonnulli, quidam eorum; ἔστι ποιεῖν, licet facere.
ἔστωρ τοῦ ῥυμοῦ, paxillus temonis.
ἔσχατος, ultimus, poſtremus.
ἔσωθεν, intra.
ἑταιρία, ſodalitium, amicitia.
ἑταιρικὴ ἵππος, equitatus amicorum.
ἑταῖροι, qui eſt ex agminibus amicorum. cf. not. ad I, 11, 4.
ἐτήσιοι ἄνεμοι, vide not. ad VI, 21, 1.
ἔτι, adhuc, ad haec, praeterea, jam; ἔτι πρόσθεν, jam ante.
ἕτοιμος, paratus.
ἔτος, τὸ, annus, ἐς ἔτος, ὅσα ἔτη, quotannis.
εὔβοτος, paſcuis abundans, bonas pecudes habens.
εὐδαιμονία, felicitas.
εὐδαιμονίζω, beatum praedico.
εὐδαιμονιστέος, fortunatus exiſtimandus.
εὐδαίμων, beatus, dives.
εὐδοκιμέω, bene audio, clarus ſum.
εὐεργέτης, qui bene alicui fecit.
εὐεφοδώτερος, conſcenſu facilior.
εὔζωνος, expeditus.
εὐθαρσής, alacer.
εὐθύς, rectus. ἐκ τοῦ εὐθέος, aperte, palam.
εὐκλεής, clarus.
εὐμαρής, facilis.
εὐμαρῶς, facile.
εὐνή, cubile.
εὔνοια, benevolentia.
εὔνους, bene affectus contra aliquem.
εὐνοῦχος, eunuchus.
εὔογκος, facilis portatu.
εὔοπλος, bene armatus.
εὔοσμος, bene olens.
εὐπειθής, facilis perſuaſu.
εὐπετής, facilis, aptus, commodus.
εὐπετῶς, faciliter.
εὐποιία, beneficentia.
εὐπορία, copia, abundantia.
εὔπορος, facilis acceſſu, tranſitu, aditu; habilis VI, 1, 1.
εὐπραγία, felicitas in re gerenda II, 10, 10.
εὐπρεπής, conveniens.
εὐπρόσοδος, acceſſu facilis.
εὑρίσκειν, invenire, impetrare; med. quaerere.
εὖρος, latitudo.
εὐρυχωρία, regio late patens.
εὔρωστος, robuſtus.
εὐρώστως, robuſte.
εὐσχήμων, decens.
εὐτολμώτατοι, audaciſſimi.
εὐτυχέω, felix ſum.
εὐτυχία, felicitas.
εὔφλεκτος ὕλη, materia, quae facile flammam concipit.
εὔφορος, qui facile portari poteſt.
εὐφροσύνη, laetitia.
εὔχομαι, precor.
εὐώνυμος, ſiniſter, laevus.
εὐωχέομαι, epulor.
ἐφεδρεύω, maneo; inſidior.
ἐφέπομαι, ſubſequor.
ἐφεξῆς, ordine.
ἐφήδομαι, laetor.
ἐφημερίς, commentarius, diarium, libellus, in quo acta diurna deſcribuntur.

ἐφίημι, immitto; paſſ. peto.
ἐφίστημι, ſtatuo, conſtituo; ſiſto, inhibeo; conſiſto; adſto, urgeo; inſideo; impono.
ἔφοδος, adventus, incurſus, impetus.
ἐφομαρτέω, inſequor, ſum praeſens.
ἐφοράω, conſpicio, obſervo.
ἐφορμέω, maneo in portu, ſtationem habeo.
ἐφυμνέω, decanto, celebro.
ἔχθος, τὸ, odium.
ἔχθρα, inimicitia, odium.
ἐχθρὸς, ὰ, ὸν, inimicus, hoſtilis.
ἔχω, habeo, eſt mihi; teneo, praefectus ſum; retineo; poſſum; in aliquo ſtatu ſum; obſto, impedio, excipio; ἔχω μεῖον, inferior ſum; ἔχειν ἀμφὶ τὰ σφέτερα, ſuis rebus occupari; ὡς ἔχομεν, ut ſumus, ſtatim. ὅπως ἔχομεν, ut poſſumus; ἔχοντες, locupletes II, 1, 9. ἔχομαι, habeor, captus ſum; retineor, ſiſtor; in poteſtate alicujus ſum; ſequor; immineo, in tergo alicujus haereo, premo, aggredior; ἐχόμενοι τούτων, proximi his.

ἕωθεν, prima luce.
ἑῷος, orientalis.
ἕως, aurora, oriens.
ἕως, ad circiter; quam diu.

Z.

ζάω, vivo.
ζεῦγος, boves ſub jugo; currus.
ζεῦγμα, pons V, 7, 1. 11.
ζευγνύω, jungo ponte.
ζέφυρος, favonius.
ζῆλος, aemulatio.
ζηλωτὸς, invidendus, invidioſus V, 26, 14. VII, 8, 2. 10, 9.
ζημία, mulcta.
ζήτησις, inveſtigatio.
ζυγὸν, jugum II, 3, 1.
ζωγρέω, vivum capio.
ζῷον, animal.
ζωστὴρ, baltheus.

H.

ᾗ, quia, ubi, qua parte.
ἤ, quam.
ἡβάσκω, pubeſco.
ἡγεμὼν, dux, praefectus.
ἡγεμονία, principatus, imperium; primus locus. cf. not. ad I, 14, 9.
ἡγέομαι, praeſum, dux ſum.
ἡδέως, libenter.
ἤδη, jam; etiam VII, 10, 3. adeo; ſtatim II, 7, 16. ἤδη ποτὲ, tandem aliquando I, 7, 2.
ἥδιστον, ſuaviſſime.
ἥδομαι, laetor, delector.
ἡδονὴ, voluptas, ſuavitas, τὰ καθ' ἡδονὴν, quae grata ſunt.
ἡδὺς, dulcis, jucundus. ἡδίω, comp. pro ἡδίονα.
ἦθος, locus conſuetus, natale ſolum, domicilium; ornatus VII, 8, 4.
ἠϊὼν, littus.
ἥκιστα, minime. οὐχ ἥκιστα δὲ, tum vero, maxime vero, non parum, potiſſimum.
ἥκω, venio; παρ' ὀλίγον ἧκεν, parum abfuit.
ἡλικία, aetas.
ἡλικιώτης, aequalis.
ἥλιος, ſol.
ἡμέρα, dies. μεθ' ἡμέραν, interdiu.
ἥμερος, mitis.
ἡμέτερος, noſter.
ἡμιολία, genus quoddam navigiorum. Cf. not. VI, 1, 1. plerumque naves piraticae.
ἡμίονος, mulus.
ἥμισυς, dimidius.
ἡνιοχέω, aurigor.
ἧπαρ, hepar, jecur.
ἤπειρος, terra continens.
ᾗπερ, ubi, qua parte: uti.
ἦρ, ver.
ἠρεμέω, quieſco.
ἡρῷον, fanum herois.
ἥρως, heros.
ἧσσα, clades.
ἡσυχία, quies, καθ' ἡσυχίην, quiete.

ἡττάομαι, vincor; perſuadeor, ab inſtituto deducor.
ἧττα, clades.
ἠὼς, aurora.

Θ.

Θάλασσα, mare.
θαλάσσιος, maritimus.
θαλασσοκρατέω, maris imperium teneo; mari, navibus praevaleo.
Θάλπω, calefacio.
Θαμβέω, obſtupeo.
Θάνατος, mors.
Θάμνος, fruticetum.
Θάπτω, ſepelio.
Θαῤῥαλέος, audax.
Θαῤῥεῖν, bono animo eſſe.
Θαρσέω, animum ſumo.
Θάρσος, audacia.
Θᾶσσον, celerius.
Θάτερον — ἐπὶ θάτερα, in diverſum, in alteram partem.
Θαῦμα, res mira, admiratio.
Θαυμάζω, admiror; ob admirationem imitor IV, 9, 14.
Θαυμαστὸς, admirandus.
Θέα, ſpectatio.
Θεὰ, dea.
Θέαμα, ſpectaculum.
Θεάομαι, ſpecto.
Θεάτης, ſpectator.
Θειάζω, vaticinor.
Θεῖον, ſulphur.
Θεῖον, numen.
Θεῖος, divinus.
Θεμέλιον, fundamentum.
Θέμις, fas.
Θεὸς, deus.
Θεραπεία, miniſterium, famulatus; cultus; refectio, ſanatio VII, 14, 17.
Θεραπεύω, colo, obſervo; curo; medeor.
Θέρμη, calor, aeſtus.
Θερμὸς, calidus.
Θέρος, aeſtas.
Θέω, curro.
Θεωρέω, cerno.
Θεωρὸς, oraculi externi conſultor; qui ad ſacra exterorum deorum mittitur.
Θήκη, conditorium, ſepulcrum.
Θήρα, venatio.
Θηράω, venor.
Θηρίον, fera.
Θησαυρὸς, theſaurus.
Θνήσκω, morior.
Θοίνη, convivium.
Θολερὸς, turbidus.
Θορυβωδέστερον, turbulentius.
Θόρυβος, tumultus, turba.
Θρασέως, audacter.
Θρασύνομαι, audeo, ferocio.
Θρασύτερον, audacius.
Θρίαμβος, triumphus.
Θρὶξ, capillus, villus.
Θρόνος, thronus.
Θρύπτω, frango, contero.
Θυμίαμα, odoramentum.
Θυμὸς, ſpiritus; animus; πρὸς θυμοῦ εἶναι, gratum, cordi eſſe.
Θύρα, porta.
Θυρὶς, portula.
Θυσία, ſacrificium.
Θύω, ſacrificio.
Θώραξ, thorax.

I.

Ἰαμβεῖον, verſus jambicus
Ἰάομαι, medeor.
Ἰάσιμος, ſanabilis.
Ἴασις, ſanatio, medicina.
Ἰατρικὴ, ars medica.
Ἰατρὸς, medicus.
Ἰδέα, forma; modus.
Ἰδίᾳ, privatim; ſeorſum.
Ἴδιος, ſuus, proprius.
Ἰδιώτης, privatus.
Ἱδρόω, ſudo.
Ἱδρύω, ἱδρύομαι, conſtituo, firmo, ſtruo.
Ἱερεῖον, victima, hoſtia.
Ἱερεὺς, ἱέρεια, ſacerdos.
Ἱερὸν, templum.
Ἱερὸς, ſacer, dicatus. ἱερὰ γίγνεται αὐτῷ; exta laeta fuere, ſacrificia proſperos eventus portendebant.
Ἵημι, mitto, edo.
Ἱκανὸς, idoneus; ſufficiens, Fido

dignus VII, 3, 9. ἱκανὸν εἶναι, ſatis eſſe. ἱκανὸν ποιεῖσθαι, ſatis habere.
ἱκετεύειν, ſupplicem eſſe.
ἱκετηρία, ſignum ſupplicis.
ἰλαδὸν, turmatim.
ἰλάρχης, praefectus turmae.
ἴλη, turma, ala.
ἰλιγγιάω, vertigine corripior.
ἴλιγγος, vertigo.
ἰλὺς, lutum.
ἰλυώδης, limoſus.
ἵνα, ut; ubi, quo, in quem locum.
ἵναπερ, quo, ubi.
ἰξὸς, viſcum.
ἴον, viola.
ἱππαγωγὸς, equos vehens ſc. navis.
ἱππακοντιστὴς, jaculator equeſtris.
ἱππαρχία, praefectura equitum.
ἵππαρχος, praefectus equitum.
ἱππασία, equitatio, equitatus.
ἱππάσιμος, equitabilis.
ἱππεὺς, eques.
ἱππεύω, equito.
ἱππικὸς, equeſter.
ἱπποκόμος, equiſo.
ἱπποκρατέω, equitatu praevaleo.
ἱππομαχία, praelium equeſtre.
ἵππος, ὁ, equus; eques; ἡ, equitatus.
ἱπποτοξότης, ſagittarius equeſtris.
ἴσημι, ſcio, cognoſco.
ἰσθμὸς, terra anguſta inter duo maria.
ἰσόπεδος, planus.
ἰσόπλευρος, aequilaterus.
ἴσος, par, idem; ἴσον, ἴσα, aeque ac.
ἰσότης, aequalitas, aequitas.
ἰσοχείλης τῇ γῇ, altitudinem ripae exaequans.
ἵστημι, conſtituo, colloco; ſiſto.
ἱστίον, velum navis.
ἱστορέω, narro.
ἱστὸς, malus navis.
ἰσχυρίζομαι, confirmo.
ἰσχυρὸς, firmus, vehemens.
ἰσχὺς, robur.
ἰσχύω, robuſtus, potens ſum.
ἴσχω, contineo me, decreſco.
ἴσως, fortaſſe.
ἰχθὺς, piſcis.
ἰχθυοφάγοι, qui piſcibus vivunt.
ἴχνος, veſtigium.

K.

καθὰ, quemadmodum.
καθαιρέω, detraho, ſumo; deſtruo, ſubverto.
καθαίρεσις, ſubverſio.
καθαίρω, purgo.
* καθάπερ, καθαπερεὶ, ſicut, veluti.
καθαρὸς, purus.
καθέζεσθαι, ſedere.
καθείργω, includo.
καθελκύω τὰς ναῦς, deduco naves in mare.
καθεύδω, dormio.
καθηγεμὼν, dux viae.
καθηγέομαι τινὰ, duco.
καθήκω, pertineo, protendor.
κάθημαι, conſideo; de exercitu III, 7, 7.
καθίζω, conſideo, ſedeo.
* καθίημι, demitto; πεῖραν, probo, exploro VII, 5, 2.
καθίστημι, conſtituo; αἴτιος, auctor ſum VI, 17, 3. Perfectum et plusquamperfectum ſaepe adhibetur ſignificatione paſſivi.
κάθοδος, deſcenſus.
καθομιλέω τὸν vel τῷ, colloquor cum.
καθοράω, conſpicio.
καθορμίζομαι, in ancoris ſtationem habeo.
καθότι, qua parte VI, 10, 8. quoniam VII, 7, 7.
καὶ, et, etiam. καίπερ, quamvis; καίτοι et καίτοιγε, quamquam, et quidem, cum tamen.
καιρὸς, tempus.
καίω, uro.
κακίζω, reprehendo, improbo.
κακοπάθεια, calamitas.
κακοπαθέω, malis adfligor.
κακὸς, malus.
κακότης, malitia, improbitas.
κακόω, damnum infero.
κακῶς, male.
κάλαμος, calamus.
καλέω, arceſſo IV, 18, 2.

κάλλος, pulcritudo.
καλὸς, bonus, pulcher; ἱερὰ καλὰ, ſacrificia proſperos eventus portendentia.
καλύβη, tugurium.
καλώδιον, funiculum.
καλῶς, pulcre, bene.
καμάρα, cubiculum.
καματηρὸς, feſſus.
κάματος, laſſitudo.
κάμηλος, camelus.
κάμνω, labore deficio.
κάνδυς, veſtimentum perſicum.
καπνὸς, fumus.
καρπόομαι, capio fructum; utor VII, 9, 11.
καρπὸς, fructus.
καρτερὸς, robuſtus, potens, violentus fortis, munitus I, 5, 12.
καρτερέω, ſuſtineo, tolero; me contineo; permaneo.
καρτερία, laborum tolerantia.
καρτερῶς, fortiter.
κάρφη, palea.
κασία, caſſia, frutex aromaticus.
κατὰ, cum genitivo: e, per, ab, in, de, contra; cum accuſativo: in, ad, contra, per, juxta, prope, adverſus, circa, e regione, ad praeſcriptum, propter, a, ex; ſecundum; ſaepe omittitur, praecipue, ſi verti poteſt, quod attinet ad; ſaepe cum nomine appoſito adverbialiter vertendum eſt, ex. c. κατὰ σπουδὴν, celeriter; κατὰ σφᾶς, ſeorſim; κατὰ κέρας, uno tantum cornu, non tota acie; καθ' ἕνα, ſinguli, κατὰ μῆνα, ſingulis menſibus; κατὰ Λάβδακον aetate Labdaci; verti poteſt per *ſicut*, ex. c. III, 27, 10. IV, 16, 13. per *pro* I, 12, 3. I, 22, 4.
καταβαίνω, deſcendo.
καταβάλλω, dejicio, proſterno; deprimo IV, 8, 10. interjicio V, 24, 3.
κατάβασις, deſcenſus.
καταβιβάζω, deſcendere jubeo.
κατάγω, deduco, reduco.
καταδέχομαι, recipio.
καταδέω, vincio.
καταδρομὴ, incurſio.
καταδύω, demergo.
καταθέω, accurro.
καταιδέομαι, pudefio.
καταίρω, navigo, appello.
κατακαίνω, interficio.
κατακαίω, comburo.
κατάκειμαι, jaceo.
κατακλείω, concludo, includo.
κατακλίνω, reclino.
κατάκλισις, accubatio epularis.
κατακομίζομαι, deferor.
κατακοντίζω, jaculo confodio.
κατακόπτω, caedo, trucido; confringo III, 15, 16. V, 18, 3.
*κατάκουσις, auditio.
κατακούω, audio; morem gero.
κατακράτος, vi.
κατακτείνω, interficio.
καταλαμβάνω, includo, cohibeo; offendo; occupo, capio; recipio.
καταλέγω, narro, expono; conduco, conſcribo.
καταλείπω, relinquo.
καταλεύω, lapido.
κατάληψις, expugnatio; comprehenſio I, 9, 12.
καταλογάδην, ſoluta oratione.
καταλοχίζομαι, in decurias, in turmas deſcribor.
καταλύω, diſſolvo, dimitto; compono.
καταμανθάνω, audio, cognoſco, intelligo.
καταμένω, remaneo.
καταναλίσκομαι, conſumor.
κατανέμω, diſtribuo.
καταντικρὺ, e regione.
καταπατέω, conculco.
καταπαύω, coerceo; finio.
καταπέλτης, catapulta, ma ad eminus jacienda magna tela.
καταπέμπω, demitto.
καταπετάννυμι, expandendo tego.
καταπηγνύω, υμι, defigo.
καταπηδάω, deſilio.
καταπίπτω, decido.
καταπλέω, navigo.
καταπλέως, plenus.
καταπλὴξ, perculſus.

καταπλοος, καταπλους, navigatio ſecundo flumine.
κατάποδας, per veſtigia inſequendo.
καταπράσσω, gero.
καταῤῥάκτης, catarracta, locus praeceps in flumine.
καταῤῥάπτω, conſuo.
καταῤῥάττω, frango, deturbo.
καταῤῥήγνυμι, frangor; εἰς, ruo, confugio V, 17, 5.
κατάῤῥυτος, irriguus.
κατάρχεσθαι, auſpicari II, 26, 8.
κατασείω, concutio, quaſſo.
κατασημαίνομαι, obſigno.
κατασιωπάω, conticeſco.
κατασκάπτω, ſubverto, ſolo adaequo.
κατασκέπτομαι, exploro.
κατασκευάζω, paro, reddo; aedifico
κατασκευή, impedimenta, ſupellex; extructio V, 20, 2.
κατασκήπτω, invado, incido, de morbis.
κατασκοπή, ſpeculatio.
κατάσκοπος, ſpeculator.
κατασπάω, detraho.
καταστρατοπεδεύω, caſtra pono.
καταστρέφομαι, ſubigo, in poteſtatem redigo.
καταστρέφω, morior VII, 3, 2.
κατάστρωμα, tabulatum.
κατασχίζω, diſcindo.
κατατάσσω, in ordine appono.
κατατήκω, colliquefacio.
κατατίθημι, depono, repono.
κατατιτρώσκω, vulnero.
κατατοξεύω, telis obruo.
κατατρέχω, decurro.
καταυλέομαι, tibiae cantum audio VI, 28, 1.
καταφαίνομαι, appareo.
καταφανής, apertus, conſpicuus.
καταφέρεσθαι, deferri, invehi, delabi.
καταφεύγω, fugio.
καταφλέγω, comburo.
καταφράσσω, munio, ſepio.
καταφρονέω, contemno; deſpero VII, 4, 4.
καταψηφίζομαι, ſententiam fero.
κατείδω, video, conſpicio.
κατειλέομαι, condenſor, includor.
κάτειμι, deſcendo, revertor; incumbo VI, 18, 11.
κατέπω τινός, defero aliquem.
κατερείπω, diruo.
*κατερείπτομαι, dejicior, deturbor II, 22, 11.
κατέρχεσθαι, redire, deſcendere.
κατεσθίω, edo, devoro.
κατέχω, contineo, detineo, retineo, occupatum teneo; appello, curſum dirigo II, 13, 4. 20, 3. et ſaepius; pertingo II, 27, 6. potiri; durare V, 13, 5.
κατηγορέω, accuſo.
κατοικέω, habito.
κατοικίζω, coloniam deduco; κατοικίζομαι, habitatum mittor.
κατοίκτισις, miſericordia.
κατόπιν, a tergo, poſt.
κατόπτομαι, conſpicio.
κατορθόω, reſtituo; inſtauro.
κατοχή, numinis afflatus.
κάτοχος, afflatus IV, 13, 9. oppreſſus VI, 25, 7.
κάτω, infra, deorſum.
καυλός, caulis.
καῦμα, ardor, calor nimius.
καυνάκης, ſtragulum.
καυσία, regium capitis ornamentum.
καχλάζω, ſtrepito.
κάχληξ, ſabulum.
κεῖμαι, jaceo.
κείρω, tondeo.
κελεύω, dico, moneo, jubeo, ſed non imperioſe.
κελευστής, qui nautas hortatur.
κελήτιον, parva celox.
κενός, vacuus.
κενόω, evacuo.
κεραία, antenna.
κεραΐζω, populor, vaſto, ſcindo.
κέρας, cornu; κατὰ κέρας, a latere. ἐπὶ κέρως, anguſta acie.
κερκοῦρος, genus navigii brevioris.
κεφαλή, caput.
κηρός, cera.
κήρυγμα, praeconium.
κῆρυξ, praeco.
κηρύσσω, praeconio promulgo.

κῆτος, bellua marina.
κίδαρις, pileus regius perſicus.
κιθαρῳδὸς, citharoedus, qui citharam pulſat et voce accinit.
κινάμωμον, cinnamomum.
κινδυνεύειν, in diſcrimine verſari; pugnare, praelium committere.
κίνδυνος, periculum; praelium.
κινέω, moveo.
κίνησις, motus.
κισσὸς, κιττὸς, hedera.
κλάω, frango.
κλεῖθρον, clauſtrum.
κλέος, fama.
κλέπτω, furor; clam facio.
κλήζομαι, vocor.
κλῆμα, ſarmentum.
κλίμαξ, ſcala.
κλίνη, lectus, lectica.
κλίνω, vergo V, 6, 1.
κλοιὸς, vinculum, quod collo circumdatur.
κλύδων, fluctus.
κνέφας, crepuſculum.
κνήμη, crus.
κόγχη, concha.
κοῖλος, cavus.
κοιμάομαι, dormio.
κοινῇ, communiter.
κοινὸς, communis.
κοινόω, communico.
κοινωνία, communitas.
κοινωνὸς, ſocius, particeps.
κοιτὶς, ciſtula.
κοιτὼν, cubiculum.
κολακεία, adulatio.
κολακεύω, adulor.
κολαστὴς, punitor, caſtigator.
κολλητὸς, ligatus, compactus.
κόλπος, ſinus.
κολπώδης, ſinuoſus.
κολυμβήθρα, balneum.
κολυμβητὴς, urinator.
κόμη, coma.
κομιδὴ, vectura II, 13, 3. extractio teli e vulnere VI, 11, 4.
κομίζομαι ἐπιστολὴν, accipio epiſtolam.
κομίζω, porto, duco; eximo VI, 11, 4.
κομπάζω, jacto.
κόμπος, jactantia.
κονίζω, pulvere foedo.
κοπὶς, gladius.
κόπτω, caedo; interficio; frango.
κόραξ, corvus.
κόρη, puella.
κορυφὴ, vertex, cacumen.
κοσμέω, orno; guberno; inſtruo; duco, militibus praeſum, armo; colo.
κόσμησις, ornatus militaris VII, 8, 4.
κοσμίως τίθεσθαι, modeſte ſe gerere IV, 12, 8.
κόσμος, ornatus; ordo; laus; cultus; modus.
κοῦφος, levis; expeditus.
κρανέα, cornus arbor.
κρανέϊνος, corneus.
κράνος, galea.
κρατέω, vinco; in poteſtatem recipio; praevaleo; praeſum; poſſideo.
κρατὴρ, crater.
κρατιστεύω, princeps ſum.
κράτιστος, optimus, lectiſſimus.
κράτος, vis; imperium.
κρέας, caro.
κρείσσων, melior, fortior.
κρεμάω, ſuſpendo, paſſ. pendeo.
κρημνὸς, praeceps rupes.
κρημνώδης, praeruptus, praeceps.
κρίνω, decerno.
κριὸς, aries.
κρίσις, judicium; eventus.
κροκόδειλος, crocodilus.
κρότος, plauſus.
κρούω, percutio, ferio, pulſo. κρουόμεναι πρύμνην νῆες, naves, quae retro aguntur V, 7, 6., ubi v. not.
κρύπτω, occulto.
κρύσταλλος, cryſtallus.
κτάομαι, comparo, poſſideo.
κτείνω, trucido.
κτῆμα, poſſeſſio.
κτῆνος, jumentum, pecus.
κτῆσις, poſſeſſio.
κτίζειν, condere.
κτίσμα, colonia; opus.
κτύπος, ſtrepitus.
κύαμος, faba.

κυβερνάω, guberno.
κυβερνήτης, gubernator.
κύκλος, circulus, orbis; ambitus.
κυκλόω, cingo.
κύκλωσις, actio cingendi.
κύλιξ, poculum, potio medicinalis; hauſtus.
κῦμα, fluctus.
κυμαίνω, fluctuo.
κυνηγέτης, venator.
κυπάρισσος, cupreſſus.
κύριος, dominus.
κυρόω, decerno; conſtituo.
κώλυσις, impeditio.
κωλυτὴς, qui impedit.
κωλύω, impedio.
κωμάζω, comiſſor.
κώμη, pagus, vicus.
κῶμος, comiſſatio.
κώπη, manubrium remi, et remus ipſe.

Λ.

λάβρος, vehemens, immodicus, largus.
λαγωὸς, lepus.
λαθραῖος, clandeſtinus.
λάλος, loquax, garrulus.
λαμβάνειν, capere, accipere, arripere, manu prehendere; audire, cognoſcere.
* λαμπὰς, certamen cum facibus.
λαμπρὸς, manifeſtus, egregius.
λαμπρότης, ſplendor.
λαμπρῶς, manifeſte, ſplendide.
λανθάνειν, lateo. Saepe vertendum eſt adverbio *clam*.
λέβης, lebes, pelvis.
λεγόμενα, rumor, non vera.
λέγω, dico.
λεία, omne id, quod hoſtes abripere ſolent; praeda.
λειμὼν, pratum.
λείπειν, relinquere; λείπομαι, inferior ſum.
λειποψυχέω, animo linquor.
λειποψυχία, animi defectio.
λειτουργία, ſervitium.
λευκὸς, albus.
λεωφόρος ὁδὸς, publica via.
λήγω, deſino.
λήϊον, ſeges.
ληστεύειν, praedari.
ληστὴς, pirata.
ληστρικὸς, piraticus.
λιβανωτὸς, thus.
λίθος, lapis.
λιμὴν, portus.
λίμνη, ſtagnum.
λιμὸς, fames.
λίνον, linum.
λιπαρέω, aſſidue rogo.
λοβὸς, infima pars.
λογὰς, ſelectus.
λόγιον, oraculum.
λόγιος, vates.
λογισμὸς, ratio; cogitatio.
λογοποιὸς, fabularum ſcriptor; hiſtoricus.
λόγος, ſermo; fama; litterae I, 12, 8.; mandatum; proportio III, 29, 6. ratio IV, 1, 7.
λόγχη, lancea.
λοιπὸς, reliquus.
λοξὸς, obliquus.
λούομαι, lavor.
λόφος, collis.
λοχαγὸς, cohortis praefectus.
λοχίτης, manipularis.
λόχος, cohors, manipulus.
λύγος, vimen.
λύειν, ſolvere, laxare.
λυπέω, dolore afficio.
λυπηρὸς, triſtis; infeſtus.
λύσις, ſolutio.
λωβάομαι, mutilo.
λώβη, mutilatio.
λῷον, melius.

M.

μὰ Δία, per Iovem.
μακρὸς, longus.
μαλακίζομαι, aegroto, langueſco.
μαλακὸς, mollis, effeminatus.
μαλακῶς, molliter, aegre.
μαλθακὸς, mollis, iners, effeminatus.
μαλθακῶς, ſegniter, remiſſe.
μάλιστα, maxime; circiter.
μᾶλλόν τι, tanto magis, potiſſimum.
μανθάνειν, audire, cognoſcere, intelligere; experior.

μαντεία, ars vaticinandi; vaticinium.

μαντεῖον, vaticinium.

μαντεύομαι, vaticinor.

μαντικὸς, vaticinandi peritus.

μάντις, vates.

μαστιγόω, flagris caedo.

μαστὸς, mamma.

μάταιος, vanus.

μάχαιρα, gladius, culter.

μάχη, pugna, praelium.

μάχιμος, miles, bellicoſus.

μάχομαι, pugno; repugno IV, 11, 1.

μεγαλήγορον, magniloquentia.

μεγαλοπρεπῶς, magnifice.

μεγάλως, μεγαλωστὶ, vehementer.

μέγας, magnus.

μέγεθος, magnitudo.

μέθη, ebrietas.

μεθόριον, confinium.

μείων, minor.

μειονεκτέω, vincor.

μειρακίζομαι, adoleſco.

μέλας, niger, fuſcus.

μέλει, curae eſt.

μελετάω, curo; exerceo me; meditor.

μέλλω, futurus ſum; vertitur plerumque cum verbo appoſito per futurum.

μέλος, carmen, praecipue lyricum.

* μέμνημαι, cogito, ſtatuo III, 9, 16.

μεμπτὸς, improbandus.

μέμφομαι, reprehendo, incuſo.

μὲν, quidem; reſpondet δὲ; μέντοι, tamen.

μένος, ardor animi.

μένω, ſubſiſto; non fugio; maneo.

μέρος, pars. ἐν μέρει, viciſſim.

μεσάγκυλα, amentata jacula.

μεσημβρία, meridies.

μεσόγαια, mediterranea.

μεσοπύργιον, murus, qui duas inter turres.

μέσος, medius.

μεστὸς, plenus.

μέσως, mediocriter.

μετὰ, praep. cum genit. una, cum; cum accuſ. in, poſt, trans.

μεταβάλλειν, convertere, reverti; mutare.

μεταγινώσκω, muto ſententiam; poenitentia ducor.

μετάγω, transfero.

μεταδίδωμι, impertior.

μετακαλέομαι, me revoco VII, 15, 1.

μετακινέομαι, dimoveor.

μετακίνησις, tranſitio.

μετακομίζω, transporto.

μετακοσμεῖν, immutare.

μετακόσμησις, immutatio.

μεταλαμβάνω, aſſumo.

μέταλλον, metalli fodina.

μεταξὺ, inter.

μεταπέμπομαι, arceſſo.

μετάπεμπτος, arceſſitus.

μετάπεμψις, arceſſitus, accitus.

μεταποιέομαι, vendico, ſtudeo.

μεταπύργιον, ſpatium inter duas turres in moenibus.

μεταχωρέω, abeo; deficio.

μέτειμι, adſum.

μέτειμι, circumeo, inquiro; accedo, advenio.

μετεξέτεροι, quidam.

μετέρχομαι, arceſſo.

μετέχειν, participem eſſe, partem, ſocietatem habere.

μετεωρίζω, in ſublime tollo.

μετέωρος, altus; mare altum; in aqua ſtans II, 24, 1. quaſi ſuſpenſus et ſuperne innatans VI, 5, 3. attonitus VI, 4, 9.

μετουσία, communicatio.

μετρίως, moderate.

μέτρον, metrum, verſus.

μέτωπον, frons; ordo.

μέχρι, usque.

μὴ ὅτι, ἀλλὰ καὶ, non tantum, ſed etiam.

μήκιστον, latiſſime.

μῆκος, longitudo.

μηλοφόροι, vide notam ad III, 11, 6.

μὴν, vero, ſane. οὐ μὴν, non tamen; καὶ μὴν, quin etiam.

μὴν, menſis.

μῆνις, ira.

μηνοειδής, lunae formam habens.
μήποτε, ne quando; numquam; num forte.
μήτοιγε, nedum.
μητρόπολις, urbs capitalis.
μηχανάομαι, machinor, molior, ſtruo.
μηχανή, machina bellica.
μηχανοποιός, machinarum bellicarum faber.
μηχανοφόρος, machinas vehens.
μίμησις, imitatio.
μιμνήσκω, in memoriam revoco.
μισθός, ſtipendium.
μισθοφορὰ, ſtipendium.
μισθοφορέω, ſtipendia facio.
μισθοφόρος, mercenarius.
μισθωτός, mercede conductus.
μῖσος, odium.
μνῆμα, monumentum.
μνημεῖον, monumentum.
μνήμη, memoria, recordatio; mentio.
μνημονεύω, memoria teneo; memoro.
μνημόσυνον, monumentum.
μόγις, vix, aegre.
μοῖρα, pars.
μόλις, aegre, cum labore.
μονονοὺ, tantum non.
μονόξυλος, ex uno ligno confectus.
μουσικὸς ἀγὼν, vide notam ad II, 5, 10.
μοχθηρία, improbitas, pravitas.
μοχλὸς, peſſulus, vectis.
μυέομαι, initior.
μυθεύομαι, narror.
μῦθος, fabula, narratio.
μυριὰς, numerus decem millium.
μύριοι, decem millia.
μύρμηξ, formica.
μυστήρια, myſteria.
μυστικὸς, myſticus.
μυχὸς, ſinus III, 30, 15.

N.

ναὸς, templum.
νάπος, νάπη, vallis nemoroſa, nemus, ſylva.
νάρδος, nardus.
ναυάγιον, fragmentum navis.
ναύαρχος, praefectus claſſis.
ναυμαχέω, praelium navale committo.
ναυμαχία, praelium navale.
ναυπηγέω, naves ſtruo.
ναυπηγία, navium fabricatio.
ναυπηγός, navium fabricator.
ναῦς, navis.
ναυσίπορος, navium patiens.
ναύσταθμος, ſtatio navium.
ναύτης, nauta.
ναυτικὸς, navalis, claſſicus.
νεκρὸς, mortuus; cadaver.
νέμω, verſor, moderor; incolo.
νέμομαι, fruor, victito; paſcor.
νεόγαμος, qui nuper uxorem duxit.
νεόκτιστος, nuper conditus.
νέος, puer, juvenis.
νεότης, juventus.
νεφέλη, nubes.
νεωλκέω, navem in portum ſubduco.
νεώριον, navale.
νέως, attice pro ναός.
νεωσοίκοι, navalia, domicilia, quibus naves per hiemem teguntur.
νεωστὶ, nuper, noviſſime.
νεωτερίζειν, res novas moliri; τι, aliquid innovare, quod non mandatum, non conſuetum fuit.
νεωτερισμὸς, rerum novarum ſtudium, ſeditio.
νηίτης, nauticus, navalis.
νηνεμία, tranquillitas ventorum.
νήπιος, infans, parvulus.
νησὶς, inſula parva.
νησιώτης, inſularis.
νησιωτικὸς, inſularis.
νήχομαι, nato.
νήω, accumulo, congrego.
νικάω, vinco.
νίκη, victoria.
* νοέω, intelligo, cogito; portendo II, 26, 9. VII, 18, 8.
νομάδες, vagabundi.
* νομαὶ, praefecturae provinciarum III, 5, 5.
νόμοι, leges, mores, inſtituta.

νομάρχης, provinciae praefectus.
νομεὺς, paſtor.
νομίζομαι, habeor. νομιζόμενα, conſueta. νενομισμένον, uſitatum.
νομίζω, cenſeo.
νόμιμα, inſtituta.
νόμος, lex; mos, ritus.
νοσέω, aegroto.
νόσημα, morbus.
νόσος, morbus.
νότιος, auſtralis.
νότος, notus, auſter.
νοῦς, mens; ſententia; ratio; animus.
νυκτερινὸς, nocturnus.
νύκτωρ, noctu.
νυμφίος, ſponſus.
νῦν μὲν, αὖθις δὲ, modo quidem, modo vero I, 6, 3.
νὺξ, nox.
νῶτος, tergum.

Ξ.

* ξενικὸν, exteri milites III, 23, 15.
ξένος, exterus, hoſpes.
ξηρὸς, vacuus IV, 3, 4. ſiccus.
ξίφος, enſis.
Compoſita cum ξυγ — vide in συγ —.
ξύλινος, ligneus.
ξύλον, lignum.
Compoſita cum ξυλ —, ξυμ —, ξυν —, et ξυρ —, vide in συλ —, συμ —, συν —, et συρ —.
ξυστὸν, haſtile, haſta ipſa.

O.

ὁδίτης, viator.
ὀδμὴ, odor.
ὁδοιπορέω, iter facio.
ὁδοποιέω, viam facio.
ὁδὸς, via, iter.
ὀδύνη, dolor.
ὀδύρομαι, lamentor.
ὅθεν, unde, quam ob rem.
οἱ μὲν, alii, οἱ δὲ, alii.
οἷα, utpote.
οἴκαδε, domum.
οἰκεία, ἡ, patria.
οἰκεῖν, habitare.
οἰκεῖος, domeſticus, proprius, ſuus; amicus; conjunctus.
οἰκειότης, neceſſitudo, affinitas.
οἰκέω, incolo; condo. ᾠκῆσθαι, ſitum eſſe; οἰκουμένη, terra habitata.
οἴκημα, aedicula.
οἰκήσιμος, habitabilis.
οἴκησις, habitatio.
οἰκήτωρ, incola.
οἰκία, domus.
οἰκίζομαι, habito; condo.
οἴκισις, aedificatio.
οἰκισμὸς, exaedificatio; ἐπὶ οἰκισμῷ, ad habitandum I, 26, 6.
οἰκοδομέω, aedifico.
οἰκοδόμησις, aedificatio.
οἴκοθεν, domo.
οἴκοι, domi. τὰ οἴκοι, res domeſticae.
οἶκος, domus.
οἶκτος, commiſeratio.
οἰκτείρω, miſereor.
οἰμωγὴ, ejulatus.
οἶνος, vinum.
οἰνοχόος, pincerna.
οἴομαι, puto.
οἷον, exempli gratia; tanquam, quaſi.
οἷος, α, qui, quae poteſt.
οἰστὸς, ſagitta.
οἴχομαι, abeo.
οἰωνὸς, omen.
ὀκνέω, piger ſum; metuo.
ὄκνος, ignavia.
ὄλεθρος, pernicies.
ὀλιγαρχία, paucorum dominatus.
ὀλίγος, parvus, paucus, de tempore et de loco. ὀλίγου ἀποδέον, paulo minus; ὀλίγου, ferme; item ὀλίγου δεῖν; item ἐπ' ὀλίγον et παρ' ὀλίγον. δι' ὀλίγου, paulo poſt, brevi tempore; παρ' ὀλίγον ἦλθε καὶ, parum abfuit, quin.
ὀλιγοστὸς, pauciſſimus.
ὁλκὰς, navis oneraria.
ὅλα, τὰ, univerſa res.
ὀλυμπιὰς, ſpatium 4 annorum.
ὀλύμπια, τὰ, certamen olympicum.

ὀλυμπιονίκης, victor in ludis olympicis.
ὁμαλὸς, planus.
ὄμβρος, imber.
ὅμηροι, obſides.
ὁμιλέω τῷ, verſor, ago cum.
ὁμιλητὴς, diſcipulus.
ὅμιλος, turba.
ὅμοιος, ſimilis, aequalis; planus VI, 26, 8.
ὁμολογέω, confiteor; conſentio; ſpondeo, polliceor.
ὁμολογία, pactio; conditio.
ὁμόνοια, conſenſus, concordia.
ὅμορος, conſinis, finitimus.
ὁμότιμοι, proprie; dignitate pares. Apud Perſas hoc nomine vocabantur circiter ducenti proceres, qui primi militum duces, et in ſummo honore erant. Vide de iis Xenoph. Cyrop. lib. I. et II.
ὁμοῦ, una cum, ſimul; prope; uno eodemque tempore vel loco.
ὁμόφυλος, tribulis.
ὅμως, tamen.
ὀνειδίζω, exprobro.
ὄνομα, nomen; vocabulum II, 5, 5.
ὀνομάζω, nomino; celebro.
ὀνομαστὶ, nominatim.
ὀνομαστὸς, celeber, clarus.
ὄντα, facultates, bona.
ὀξέως, confeſtim, celeriter.
ὀξὺς, acutus; celer, repentinus; proclivis, praeceps VII, 8, 6. IV, 21, 9.
ὀξύτης, celeritas; acerbitas VII, 12, 11. inſolentia VII, 29, 8.
ὅπερ, quodnam.
ὅπη, ubi, quo, quacunque, ubicunque.
ὁπηλίκον, quantumcunque.
ὄπισθεν, a tergo, pone.
ὀπισθοφυλακέω, a tergo agmen cuſtodio.
ὀπισθοφυλακία, cuſtodia militum a tergo.
ὀπίσω, retro.
ὅπλα, arma.
ὁπλὴ, ungula.
ὁπλίζω, armis inſtruo.
ὅπλισις, armatura.
ὁπλίτης, gravis armaturae miles; interdum quivis armatus.
ὁπλιτικὸν, gravis armaturae milites.
ὅπλον ἐκ χειρὸς, telum, quo cominus ferimus VII, 10, 3.
ὁπόθεν, unde.
ὅποι, ubi, quacunque.
ὁποῖος, qualis, qualiscunque.
ὀπὸς, ſuccus ex plantis vel ſtirpibus inciſis effluens.
ὁπόσοι, quot.
ὁπότε, quando, ſi quidem, quoties VII, 10, 6.
ὁποτέρως, utro modo.
ὅπου, ubi.
ὄπτομαι, video.
ὀπτὸς, coctilis, ex. c. later VII, 17, 2.
ὅπως, quomodo, quo pacto, ut, prout.
ὁπωσοῦν, quomodocunque.
ὁράω, video.
ὀργὴ, ira, iracundia.
ὀργίζομαι, iraſcor.
ὀργυιὰ, orgyia, menſura circiter 6 pedum.
ὀρεινὸς, montanus.
ὄρειος, montanus.
ὄρθιος, rectus, arduus, acclivis.
ὀρθὸς, erectus.
ὀρθόω, in rectum conſtituo.
ὁρίζω, termino, finio.
ὅριον, finis, terminus.
ὄρειος, montanus.
ὁρμάω, incito, inſtigo; paſſ. feror, moveor, proficiſcor, impetum facio; ire incipio, orior; in praeſto ſum I, 7, 16.
ὁρμέω, ſto ad ancoras.
ὁρμὴ, motus conferentium ſe ſ. abeuntium aliquo, cupiditas eundi; impetus; iter, expeditio.
ὁρμίζω, duco in portum, ſum in portu, in ſtatione.
ὁρμίζομαι, intro portum, navem appello, in ſtationem duco.
* ὁρμιστέα, ubi navis in ſtatione habenda eſt VI, 19, 5.
ὅρμος, portus, locus, ubi navis in

ſtatione eſſe poteſt; quomodo differat a λιμὴν, vide VII, 19, 9. 20, 5.
ὄρνις, avis.
ὅρος, terminus.
ὄρος, mons.
ὀρυκτὸς, foſſus, foſſilis.
ὀρύσσω, fodio.
ὀρχέομαι, ſalto.
ὄρχησις, ſaltatio.
ὃς, ille, ipſe, qui.
ὁσάκις, quoties.
ὁσημέραι, quotidie.
ὅσια, juſta, quae legibus divinis et humanis conveniunt.
ὅσα, tanquam II, 27, 12.
ὅσον, quantum, quam, quaſi; circiter; ὅσον ὄπω tantum non; ὅσον ὀ πολὺ ἀποδέον, non multo minor; ὅσον κατ᾽ ἄνδρα, per ſe quemque; ἐφ᾽ ὅσον, quanto ſpatio.
ὅσος, η, ον, quantus; quot; quicunque; ὅσα ἔτη, quotannis.
ὀστέον, os, oſſis.
ὅστις, quis, quisquis, quicunque.
ὅσῳ, cum ſequente comparativo vel ſuperlativo; quo.
ὅτε, quando, cum primum, ὅτε ἅμα, ſimulac.
ὅτι, ut, quod, quia, ὅτι μὴ, niſi. Interdum redundat, interdum cum infinitivo ponitur; uſurpatur etiam in recenſendis aliorum opinionibus et narrationibus.
ὅτυ, attice pro ὅτινος; ὅτῳ pro ᾧτινι et ὅτων pro ὧντινων.
ὁ, ubi, ἀφ᾽ ὁ, ex quo tempore.
ὀ μὴν, non tamen; ὀ μὴν ἀλλὰ καὶ, quin etiam, attamen et.
ὀδαμῇ, nullo modo.
ὀδαμοῦ, nuſquam.
ὀδαμῶς, minime.
ὀδὲ, ne quidem, neque. ὀδ᾽ ὧς, ne ſic quidem; ὀδὲν ἄλλο ὅτι μὴ, tantum non.
ὀδέτερος, neuter.
ὀκ, non. ὀχ ὅτως τι non tam.
ὀκέτι, non amplius.
ὄκουν, non igitur; ὀκοῦν, itaque, igitur.
οὖν, ergo, igitur; certe, nimirum; Saepe plane vacat.
οὕνεκα, propter.
οὔπω, nondum. ὀ γάρ πω, nondum enim.
οὐρανὸς, coelum.
οὖρος, ventus ſecundus.
οὖς, auris.
οὗτος, hic.
οὕτω, ſic; tum demum, adeo; οὕτω δὴ, itaque tunc vero; ita demum; tunc; ὀχ οὕτω τι, non tam.
ὀφείλομαι, debeo.
ὄφελος, quod utile eſt.
ὀφθαλμὸς, oculus.
ὄχθη, ripa.
ὀχυρότης, munitio, firmitas.
ὀχυρόω, munio.
ὀχύρωμα, munitio, munimentum.
ὀχυρὸς, natura, vel arte munitus.
ὀψέ ποτε, ſero, tandem.
ὄψις, conſpectus, ſpectaculum.

Π.

πάθημα, afflictio, malum; clades, caedes, inſidiae, vulnus, aeſtus maris; defectio lunae III, 7, 10.
πάθος, clades, calamitas; morbus.
παιὰν, hymnus in laudem deorum.
παιανίζω, paeanem cano.
παιδάριον, puellus, puella.
παίδευσις, inſtitutio, diſciplina.
παιδοποιέομαι, liberos procreo.
παίζω, ludo, jocor. cf. II, 5, 5.
παῖς, filius, filia; puer.
παίω, percutio, ferio.
πάλαι, diu, dudum; ante.
παλαιὸς, priſtinus, vetus.
παλτὸν, jaculum.
πᾶν, rerum ſumma; τὸ πᾶν, omnino.
πανδημεὶ, univerſi, omnibus copiis.
πανοπλία, univerſa armatura.
παντάπασιν, prorſus, plane.
πανταχόθεν, undique.
πανταχοῦ, ubique.

παντελὴς, perfectus.
παντελῶς, omnino.
πάντη, omnino, undique.
παντοδαπὸς, omnis generis.
πάντοθεν, undique, omni ex parte.
παντοῖος, omnimodus.
πάνυ, omnino, prorſus; ἐκ πάνυ πολλȣ͂, a multo tempore.
παρὰ, cum genitivo: ab, de I, 10, 3. cum dativo: apud, cum accuſativo: ſupra, adverſus, praeter, juxta, prope, inter, ad. παρὰ πολὺ, longe. παρ' ὀλίγον, ferme, pene. παρὰ μέγα, magni momenti.
παραβοηθέω, ſuppetias fero.
παραγγέλλω, praecipio, moneo, edico.
παράγγελμα, juſſum, mandatum.
παραγίνομαι, interſum, advenio.
παράγω, traduco.
παράδεισος, hortus, viridarium.
παραδέχομαι, accipio.
παραδίδωμι, trado; do; prodo; dedo; praebeo.
παράδοξος, inopinatus, incredibilis.
παράδοσις, traditio.
παραθέω, praetercurro, accurro.
παραινέω, hortor, moneo.
παραιτέομαι, deprecor.
παρακαθέζομαι, aſſideo.
παρακαλέω, voco, hortor, obſecro; excito.
παρακελευσμὸς, adhortatio.
παρακινέω, demoveo.
παράκλησις, evocatio, adhortatio.
παρακομιδὴ, praetervectio.
παρακομίζομαι, praetervehor.
παρακόπτω, praeſcindo.
παραλαμβάνω, accipio, recipio.
παράλιος, maritimus.
παραλλάσσω, praetereo.
παράλογος, inopinatus.
πάραλοι, qui ad mare habitant.
πάραλος, ἡ, navis publica Athenienſium III, 6, 3.
παραλύω, dimitto.
παραμείβω, praetereo.
παραμένω, permaneo.
παραμυθέομαι, conſolor.
παρανομία, ſcelus.
παραπέμπω, deduco, comitor.
παραπλέω, praetervehor.
παραπλήσιος, ſimilis; aequalis, par.
παράπλȣς, praeternavigatio.
παραπορεύομαι, ad latus iter facio.
παραῤῥηγνύω, diſſipo, disjungo, perfringo.
παράῤῥηξις, perruptio.
παραρτέομαι, comparor.
παρασάγγη, viae menſura apud Perſas, triginta ſtadiorum.
παρασκευάζω, paro.
παρασκευὴ, apparatus.
παρασκηνόω, tentorium juxta habeo, figo.
παραστρατοπεδεύω, caſtra juxta metor.
* παραταννύω, extendo III, 28, 9. V, 15, 10.
παρατάσσομαι, aciem inſtruo.
παρατείνω, protendo, extendo.
παραυτίκα, ſtatim; ἐν τῷ παραυτίκα, tum temporis, in praeſentia; ἐκ τȣ͂ παραυτίκα, ex tempore.
παραφέρομαι, adferor.
παραφυλάττω, obſervo, cuſtodio.
παραχρῆμα, extemplo.
παραχωρεῖν, concedere.
πάρεδρος, aſſidens, prope ſedens.
παρείκω, concedo, permitto. ὅπῃ παρείκοι, ubicunque liceret.
πάρειμι, adſum.
πάρειμι, accedo.
παρεκκλίνειν, diffugere.
παρελαύνω, praeterveho.
παρέλκω, protraho.
παρέρχομαι, praetergredior; proficiſcor; intro; regnum ſuſcipio II, 22, 4.
παρέχω, praebeo, adfero, reddo, faceſſo; locum do, anſam praebeo.
παρήκω, pertingo, extendor.
παρθένος, virgo.
παρίημι, transmitto; intromitto; παρειμένος, remiſſus, languidus.
παριππεύω, obequito, praeterequito.
παρίσταμαι, in poteſtatem redigo.
πάροδος, tranſitus; aditus, ingreſſus.

παροινέω, ſuper vinum contumelioſus ſum.
παροινία, ſuper vinum orta contentio.
παρόντα, praeſens rerum ſtatus; ἐν τῷ παρόντι in praeſentia.
παροξύνω, irrito, incito.
παῤῥησία, libertas.
πᾶς, omnis, totus. πᾶς τις, quisque; ἐκ πάντων, omnibus modis.
πάσσαλος, claviculus, paxillus.
πάσχω, afficior vel bono vel malo.
πάτριος, patrius; priſtinus.
πατρὶς, patria.
πατρῷος, paternus.
παύομαι, deſino, ceſſo.
παύω], depono VI, 27, 1.
πέδη, compes.
πεδίον, campus, planities.
πεζέταιροι, cf. nota ad I, 11, 4.
πεζῇ, pedeſtri itinere.
πεζικὸς, pedeſter.
πεζομαχία, pugna pedeſtris.
πεζὸς, pedes; τὸ πεζὸν, agmina peditum.
πείθω, ſuadeo, perſuadeo II, 14, 16. confido III, 17, 9. πείθομαι, morem gero.
πεῖρα, experimentum.
πειράζομαι, experior.
πειράομαι, tento.
πελάγιος, marinus.
πέλαγος, mare.
πελάζω, appropinquo.
πέλας, prope. οἱ πέλας, propinqui; amici.
πέλεκυς, ſecuris, bipennis.
πέλτη, ſcutum brevius.
πέμπω, mitto.
πένης, pauper.
πενθικῶς, lugubriter.
πένθος, luctus.
πεντακοσιάρχης, quingentorum militum praefectus.
πεντάπηχυς, quinque cubitorum.
πεντηκόντορος, navis quinquaginta remorum.
πεντήρης, quinqueremis.
περαίνω, finio, termino.
περαιόομαι, trajicio, procedo.
πέραν, trans, ultra.
πέρας, finis.
περάσιμος, qui tranſiri poteſt.
περατὸς, permeabilis.
περάω, trajicio.
πέρι, idem quod περὶ, cum nomini poſtponitur.
περὶ cum genitivo: de. cum dativo: ad, circa. cum accuſativo: apud, juxta, in, circiter. οἱ περὶ Ἀλέξανδρον, Alexander.
περιαγγέλλω, enuncio.
περιάγω, circumduco.
περιβαίνω, ſto ante vel circa.
περιβάλλω, circumjicio, includo; potior.
περίβολος, circuitus.
περιγίγνεσθαι, ſupereſſe.
περιγράφω, circumſcribo.
περιείδω, ſino, permitto, patior; omitto, negligo, contemno.
περίειμι, 1) ſuperſum, praeſto, ſuperior ſum. 2) circumeo.
περιείργω, περιέργω, cohibeo, circumſepio, circumcludo.
περιέρχομαι, circumvenio.
περιήκω, circumvenio.
περίθεσις, circumpoſitio.
περιϊππεύω, circumequito.
περιΐστημι, circumſto.
περικαταλαμβάνω, undique circumdo.
περίκειμαι, circumjacio.
περικλάω, flecto; circumago.
περιλείπω, relinquo.
περιλιμνάζω, ſtagnando inundo.
πέριξ, circum.
περίοδος, circuitus.
περίοικος, circumhabitator, vicinus.
περιοράω, ſino, patior.
περιπετὴς, incidens, incurrens.
περιπίπτειν, collidi.
περιπλέω, circum navigo.
περίπλοος, circumnavigatio.
περιποιέω, acquiro, comparo.
περίπολος, nomen navis Rhodiorum II, 20, 2.
περιπυνθάνομαι, certior fio de aliqua re.
περιῤῥήγνυμαι, lacero.
περισταδὸν, circumſtando.
περιστρατοπεδεύω, caſtra loco.

περιστρέφεσθαι, circumagi.
περιτειχίζω, muro circumdo.
περιτειχισμὸς, circumvallatio.
περιτίθημι, circumpono.
περιττὸς, eximius.
περιττῶς, accurate, eleganter.
περιτυγχάνειν, incidere in aliquem, reperire.
περιφανὴς, inſignis; adverb. περιφανῶς.
περιφέρομαι, vagor, circumferor.
περιφράσσω, circumſepio, munio.
περόνη, fibula.
περσίζειν, Perſas imitari.
πέταμαι, volo.
πέτρα, rupes.
πετροβατέω, rupes adſcendo.
πῆ, ἄλλῃ πῃ, ulla alia in re; alicubi.
πηγὴ, fons.
πηγνύναι, figo, conſtringo, concreſco.
πηδάω, ſalio.
πηλὸς, lutum.
πηλώδης, lutoſus.
πήρωσις, mutilatio.
πῆχυς, cubitus.
πίδαξ, fons.
πιέζομαι, urgeor, premor.
πιθανὸς, cui credi poteſt, appoſitus, accommodatus.
πικρῶς, acerbe.
πίνω, bibo.
πίπτω, cado.
πίσσα, pix.
πίστις, fides, fiducia; fidei teſtimonium; perfidia III, 30, 9.
πιστὸς, fidus, fide dignus.
πιστῶς, cum fiducia.
πλάγιος, obliquus.
πλαίσιον, quadratum, proprie forma lateris.
πλανάομαι, erro, vagor.
πλάνη, peregrinatio.
πλανήτης, vagans.
πλάτος, latitudo.
πλάττω, fingo.
πλατὺς, latus.
πλέγματα, crates.
πλέθρον, jugerum, apud Graecos menſura c pedum.
πλεκτὸς, plexus, nexus.
πλέον, plus, amplius.
πλεονεκτέω, ſuperior ſum, vinco.
πλεονεξία, melior conditio.
πλέω, navigo.
πληγὴ, ictus, vulnus.
πλῆθος, multitudo.
πλημμελέω, delinquo, pecco.
πλημμέλημα, erratum.
πλὴν, praeterquam, excepto tamen.
πλήρης, plenus.
πληρόω, impleo.
πληρώματα, homines, quibus naves implentur.
πλήρωσις, repletio.
πλησίον, prope.
πλήσσω, repello; ferio.
πλίνθινος, lateritius.
πλίνθος, later.
πλοῖον, navis.
πλόϊμος, navigabilis.
πλόος, navigatio.
πλοῦτος, divitiae.
πνεῦμα, ſpiritus; ventus.
πνευστιάω, anhelo.
πνέω, ſpiro.
πνιγηρὸς, quaſi ſuffocans, anguſtus.
πνοὴ, ventus.
πόα, herba, gramen.
ποθέω, deſidero.
πόθος, cupiditas.
ποιέω, facio; judico; carmina facio.
ποίημα, opus; fictio, narratio.
ποίησις, carmen IV, 1, 1.
ποιητὴς, poeta.
ποιητὸς, factus.
ποικίλος, varius.
ποιμὴν, opilio, paſtor.
ποίμνη, grex ovium.
πολεμέω, bellum gero.
πολέμιος, hoſtilis.
πολεμικὸς, bellicus, militaris.
πολεμίως, inimice.
πόλεμος, bellum.
πολιορκέω, obſidione cingo.
πολιορκία, obſidium.
πόλις, urbs, civitas.
πόλισμα, oppidulum.
πολίτευμα, reipublicae adminiſtratio.

πολιτεύω, rempublicam gero.
πολλαχῆ, multis locis, paſſim.
πολλοςὸς, multeſimus, minimus.
πολυάνθρωπος, frequens hominibus.
πολυπραγμονέω, res novas molior II, 13, 3. curioſius inquiro VII, 10, 6.
πολυπραγμοσύνη, curioſitas, ſollicitudo de negotiis alienis.
*πολυπράγμων, negotia aliena ſuſcipiens.
πολὺς, multus. ἐκ πολλῦ, jam dudum; ex longinquo loco; οἱ πολλοὶ, plerique, vulgus, multitudo. τὰ πολλὰ, τὰ πολὺ, maxima pars, plerumque. διὰ πολλῶν, multis verbis. ἐπιπολὺ, diu; procul, late.
πολυτέλεια, ſumtuoſitas.
πολυτελὴς, ſumtuoſus.
πολυχειρία, operarum multitudo.
πομπεύω, pompam duco.
πομπὴ, miſſio; legatio; pompa.
πονέομαι, laboro, operor; ſtrenue rem gero, pugno; graviter ab hoſte premor.
πονέω, laboro; corrumpor.
πονηρὸς, malus.
πονήρως, male; peſſime.
πόνος, labor.
πόντος, mare.
πορεία, iter.
πορεύομαι, iter facio.
πορθέω, populor, vaſto.
πορθμὸς, fretum.
πορίζω, ſuppedito, paro.
πόρος, tranſitus; vadum; locus ubi tranſitur flumen; alveus fluminis.
πόῤῥω, procul. πόῤῥω τῶν νυκτῶν, in multam noctem.
πῤῥωτάτω, longiſſime.
πόῤῥωθεν, e longinquo.
πορφύρα, purpura.
πορφυρεὺς, qui purpuras capit.
πορφυρῦς, purpureus.
ποτάμιος, fluvialis.
ποταμὸς, fluvius.
πότερος, uter.
πότος, potus, convivium.
πυ, ferme, circiter.
πῦς, pes.
πρᾶγμα, res; rerum adminiſtratio; negotium.
πρανὴς, pronus.
πρᾶξις, actio, res geſta.
πράσσειν, facere, gerere.
πρέμνον, ramus, truncus arboris.
πρέπει, decet.
πρεσβεία, legatio.
πρεσβευτὴς, legatus.
* πρεσβεύω, legatione fungor; praefero VI, 30, 5. extollo IV, 8, 10. πρεσβεύομαι, illuſtris ſum VII, 11, 14.
πρέσβεις, legati.
πρεσβύτατος, ſenior.
πρὶν, ante, priusquam; πρίν γε δὴ, donec tandem.
πρὸ, ante. Saepe ſignificat *ad latus*; ſaepe, praecipue in compoſitis, prorſus vacat, et ſenſum contrarium daret, ſi verteretur.
προαγγέλλω, praenuncio.
* προαγρυπνέω, pro alio vigilo VII, 9, 17.
προάγω, progredior, produco, adduco, impetum facio.
προαδικέω, injuria laceſſere incipio.
προαπέρχεσθαι, prius mori.
προαποθνήσκω, ante morior.
προασπίζω, ſcuto aliquem tego.
προβάλλω, projicio.
πρόβατον, ovis.
προβολὴ, tegmen; ἐς προβολὴν, in adverſum I, 6, 3.
πρόβολος, ſaxa in mare projecta, quibus acceſſus ad murum impediebatur II, 21, 11.
πρόγονοι, majores.
πρόδηλος, manifeſtus.
προδίδωμι, prodo.
προδοσία, proditio.
πρόδρομοι, antecurſores.
προϊέναι, progredi, procedere, praecedere.
προεκθέειν, procurrere.
προεμβάλλειν, prius invadere.
προεξαγγέλλω, praenuncio.
προεπαγγέλλω, idem.
προέπω, praedico, jubeo.

προέρχομαι, progredior.
προέχω, emineo.
προηγορέω, tueor, defendo.
προθυμία, animi alacritas.
πρόθυμος, alacer.
προθυμότερον, alacrius.
προΐξ, dos.
προϊππεύω, proequito.
προΐστημι, praeſum.
προΐσχομαι, praetendo, praetexo, allego.
προκαλέω, provoco.
προκάλυμμα, tegumentum.
προκάμνειν, ante fatigor.
προκαταγωγή, deductio in portum ante facta.
προκαταλαμβάνω, ante occupo.
προκατασκέπτομαι, praemiſſus ſpeculor.
πρόκειμαι, ante poſitus, objectus ſum.
προκινδυνεύω, inter primos dimico, pro aliquo pugno.
προκρίνω, praefero.
προλαμβάνω, anticipo.
προμάχομαι, propugno.
πρόμαχος, propugnator, anteſignanus.
πρόνοια, cura.
προνομεύω, pabulatum egredior.
προνομή, pabulatio, frumentatio.
πρόξενος, publicus hoſpes, qui peregrinos hoſpitio excipit totius civitatis nomine.
προπάτωρ, generis auctor.
προπέμπειν, praemittere.
προπετάομαι, volo ante.
προπίνω, propino, praebibo.
προπομπεύω, in ſolenni pompa praeeo.
προπορεύομαι, ante iter facio, praeeo.
πρόποσις, propinandi ordo, propinatio.
πρός, cum genitivo: ab, pro (convenienter, congruenter I, 13, 10.) πρὸς θυμοῦ, cordi. οἱ πρὸς γένους, propinqui. verſus II, 20, 13: in III, 29, 6. cum dativo: ad, in, prope, praeter. cum accuſativo: ad, prae II, 16, 13. IV, 13, 5: contra. πρὸς βίαν vi, cum, per, erga II, 5, 6. adverbialiter: adhaec, praeterea.
προσαγγέλλω, nuncio.
προσάγειν, advenire, adducere, applicare, recipere; in ditionem redigere; προσάγομαι, adſciſco.
προσαγωγή, adductio.
προσακοντίζομαι, jaculis conficior.
προσαναγκάζω, cogo inſuper.
προσαπολλύω, perdo inſuper.
προσάπτομαι, corripio, aggredior.
προσαρτάω, appendo, affigo.
προσβάλλω, adorior, affero.
πρόσβασις, acceſſus, adſcenſus.
προσβοηθέω, auxilio venio.
προσβολή, appulſus, vis, impetus, incurſus et acceſſus violentior, invaſio.
προσγίγνομαι, accedo, conjungo me.
προσδέχομαι, exſpecto.
προσδοκᾶν, exſpectare, ſperare.
πρόσειμι, accedo.
προσελαύνω, admoveo.
προσεπαίρομαι, animum ſumo, efferor.
προσέπω, alloquor.
προσέρχομαι, accedo.
προσέχειν, appellere; ſe conferre, animum adjicere; partes alicujus ſequi.
προσεχής, adjacens.
προσήκω, pertineo.
προσημαίνω, praeſignifico.
πρόσθεν, ante. οἱ πρόσθεν, priores.
πρόσθεσις, applicatio.
προσίημι, admitto.
προσιππεύω, adequito.
προσκάθημαι, adſideo.
προσκαταλέγω, allego.
προσκατοικίζειν, alios colonos deducere.
πρόσκειμαι, adorior, adgredior; urgeo; admoveor, adjaceo, incumbo, adſum.
προσκηρύσσω, per praeconem indico.
προσκλύζομαι, alluor.

προσκτάομαι, inſuper adquiro.
προσκυνέω, in ſolum proſtratus veneror, ſaluto.
προσκύνησις, veneratio.
προσλαμβάνω, inſuper accipio.
προσλιπαρέω, adhaereo, non diſcedo.
προσμάχομαι, oppugno.
προσμένω, exſpecto, maneo, ſubſiſto.
προσμιγνύειν, manus conſerere, cominus pugnare.
πρόσμιξις, conflictus.
προσναυπηγέω, inſuper conſtruo.
πρόσοδος, aditus.
προσοικεῖν, adhabitare.
πρόσοικοι, accolae.
προσορμίζομαι, appello, navi accedo.
προσόρμισις, appulſus.
προσπίπτω, incido, irruo.
προσπλέω, adnavigo.
προσποιέομαι, ſubjugo, in poteſtatem redigo.
προσποίησις, ſimulatio.
προσπολεμεῖσθαι, bello laceſſi.
πρόσταξις, juſſum.
προστάσσω, praecipio.
προστάτης, defenſor.
προστίθεμαι τινι, aſſentior alicui; deficio ad aliquem.
προστίθημι, infligo, addo, adjungo; admoveo.
προστυγχάνω, occurro.
πρόσφασις, praetextus.
προσφερὴς, ſimilis.
προσφέρομαι, profero, adduco; occurro; immittor, infligor.
πρόσφορος, conveniens.
προσχωννύω, terra adgeſta munio.
προσχωρέω, accedo, dedo me, conjungo me; procedo.
πρόσχωροι, finitimi.
πρόσχωσις, terrae aggeſtio.
πρόσω, ulterius.
πρόσωπον, facies.
προτάσσομαι, procollocor, collocor.
προτείνομαι, proponor, praemittor.
προτείχισμα, vallum, propugnaculum.
προτεραίᾳ, ſc. ἡμέρᾳ, pridie.
πρότερον, antea.
πρότερος, prior.
προτίθημι, propono.
προτιμάω, prae aliis honoro.
προτροπάδην, curſu concitato.
προὔργου, operae pretium.
πρόφασις, praetextus.
προφέρειν, proferre.
προφυλακή, procubiae, propugnaculum, praeſidium.
προφυλάσσω, ante excubo.
προχέω, effundo.
προχωρέω, procedo, progredior, prodeo, moveo; ſuccedo, feliciter cedo.
πρύμνα, puppis.
πρῷρα, prora.
πρῶτος, primus.
πταῖσμα, clades, detrimentum.
πταίω, ſum inferior, vincor; labor, incido in adverſam fortunam.
πτερὸν, ala; pinna.
πτηνὸς, alatus.
πύελος, ſolium.
πυκνὸς, denſus.
πυκνότης, denſitas, frequentia.
πύλη, porta, anguſtiae.
πυλὶς, portula.
πυνθάνομαι, accipio, cognoſco, audio; interrogo.
πῦρ, ignis.
πυραμοειδὴς, ſpeciem pyramidis habens.
πυρὰ, rogus.
πύργος, turris.
πυρέσσω, febricito.
πυρὸν, rogus.
πυρσὸς, fax.
πυρφόρος, ignifer.
πῶμα, operculum.

Ρ.

ῥαδιεργότερον, laſcivius.
ῥᾳδίως, faciliter.
ῥαΐζω, ex morbo recreor, melius habeo.
ῥᾷον, facilius.
ῥεῦμα, fluminis curſus, fluvius; profluvium alvi.
ῥέω, fluo.

ῥίζα, radix.
ῥίπτω, abjicio; dejicio.
ῥὶς, nares.
ῥέϑιον, impetus.
ῥόπαλον, clava.
ῥοῦς, fluxus.
ῥύμη, impetus, vehementia.
ῥυμὸς, temo.
ῥυτὴρ, habena, lorum.
ῥώμη, robur, fortitudo.
ῥωννύω, confirmo, corroboro.

Σ.

σαλεύω, concutio, labefacio.
σαλπιγκτὴς, tubicen.
σάλπιγξ, tuba.
σανὶς, tabula.
σάρισσα, ſariſſa; haſta macedonica, longitudine circiter XIV cubitorum. cf. Weſſel. ad Diod. XVII, 57.
σαρισσοφόροι, ſariſſam ferentes.
σαρκοφάγος, carne vivens.
σατραπεία, praefectura provinciae; provincia, regio.
σατραπεύω, ſatrapa ſum.
σατράπης, ſatrapa, provinciae praefectus.
σαφέστερον, accuratius.
σαφῶς, certo.
σβεστήριον, exſtinguendi vim habens.
σέβομαι, veneror.
σέλας, fulmen.
σελήνη, luna.
σεμνὸν, auctoritas, veneratio VII, 29, 6.
σῆμα, ſignum.
σημαίνω, indico, impero; ſignum tuba do, portendo.
σημεῖον, prodigium, augurium; ſignum, nota.
σιγάω, taceo.
σιγὴ, ſilentium.
σίλφιον, ſilphium, laſerpitium.
σινδὼν, linteum.
σιτέομαι, veſcor.
σιτίον, commeatus.
σῖτος, frumentum; cibus.
σιωπὴ, ſilentium.
σκαιότης, aſperitas morum.
σκάφος, foſſa, alveus.
σκεδαννύω, diſpergo.
σκέπη, tutamen.
σκέπτομαι, ſpecto.
σκευαγωγεῖν, vaſa colligere.
σκευὴ, impedimenta; cultus.
σκευοφόρα, jumenta vel naves impedimenta vehentes.
σκηνὴ, tentorium; tabernaculum.
σκηνόω, in tabernaculo commoror.
σκιὰ, umbra.
σκληρὸς, vehemens, gravis.
σκόλοψ, murex.
σκοπέω, conſidero.
σκόπος, ſpeculator.
σκυϑρωπάζω, vultu triſti ſum.
σκυλεύω, ſpolio; armis exuo.
σμικρὸς, paucus.
σμικρότης, paucitas.
σμύρνα, myrrha.
σοβαρῶς, arroganter.
σὸς, tuus.
σόφισμα, aſtus, inventum.
σοφιστὴς, ſapiens.
σπάνος, penuria.
σπασμὸς, convulſio.
σπένδειν, libare; paciſci.
σπλάγχνα, viſcera.
σπονδαὶ, induciae; foedus.
σπουδάζω, feſtino.
σπούδασμα, molitio.
σπουδῇ, celeriter, conſulto, data opera, caute.
σπουδὴ, cura, ſtudium; celeritas.
ϛάδιον, ϛάδιος, ſtadium; ϛάδιον, curriculum.
ϛαϑμὸς, proprie: iter unius diei.
ϛασιάζω, diſſideo ſeditione, inſurgo.
ϛάσις, ſtatio; mora; ſeditio
ϛεγάζω, tego.
ϛέγη, tectum.
ϛέλλω, mitto.
ϛέλλομαι, expeditionem ſuſcipio contendo; proficiſcor, ſolvo veſtior.
ϛενὰ, τὰ, anguſtiae.
ϛενὸς, anguſtus.
ϛενόπορος, anguſtos meatus habens
ϛενότης, anguſtia.
ϛερεὸς, firmus.
ϛέρησις, privatio.

στέρνον, pectus.
στεῤῥότης, firmitas.
στέφανος, corona.
στεφανόω, corono.
στῆθος, pectus.
στῆλαι, columnae; col. in quibus foedera inſcribuntur.
στίβος, veſtigium.
στῖφος, acies, acies conferta.
στοὰ, porticus.
στοῖχος, ordo.
στολὴ, veſtis.
στόλος, expeditio, iter, progreſſus; claſſis.
στόμα, os, oſtium.
στρατεία, expeditio.
στράτευμα, exercitus, caſtra.
στρατεύω, milito, expeditionem facio.
στρατηγέω, exercitum duco.
στρατηγία, praefectura exercitus.
στρατηγὶς, ναῦς, navis praetoria.
στρατηγὸς, dux exercitus.
στρατιὰ, exercitus.
στρατιώτης, miles.
στρατοπεδεία, caſtra.
στρατοπεδεύω, caſtra pono.
στρατόπεδον, caſtra, caſtellum; exercitus, ut II, 10, 3. 11, 6. III, 13, 1.
στρατὸς, exercitus, copiae.
στρεβλόω, torqueo.
στρεπτὸς, torques.
στρογγύλος, rotundus.
στρῶμα, ſtragulum.
συγγενεῖς, cognati. Erat nomen agminis perſici.
συγγίνομαι, cum aliquo ſum, concumbo.
συγγινώσκω, ignoſco.
συγγνώμη, venia.
συγγνωστὸς, venia dignus.
συγγραφεὺς, ſcriptor, auctor, hiſtoricus.
συγγραφὴ, hiſtoria.
συγγράφω, conſcribo.
συγκαλέω, convoco.
συγκάμνω, ſimul laboro.
συγκατέρχομαι, ſimul redeo.
σύγκειμαι, de rebus, de quibus inter aliquos convenit.
συγκινδυνεύω, una cum aliis periclitor.
σύγκλεισις, concluſio, incluſio.
συγκλείω, includo; concludo, ex. c. ut fit in teſtudine ſcutorum.
συγκομιδὴ, comportatio.
συγκομίζω, comporto.
συγκόπτω, concido.
συγχωρέω, permitto, aſſentior, fidem habeo, fateor.
συγχώρησις, conceſſio.
συζευγνύω, conjungo.
συκῆ, ficus.
συλάω, ſpolio, eripio.
συλλαμβάνω, complector; comprehendo.
συλλέγω, colligo.
σύλληψις, comprehenſio.
συλλογὴ, collectio, delectus.
σύλλογος, conventus.
συμβαίνω, accido, incido, convenio; pactionem facio; impleor II, 3, 14. conſentio V, 29, 7.
συμβάλλω, confero, collido, comparo; intelligo, conjicio, interpretor; conjungor V, 5, 3. VII, 16, 2.
σύμβασις, compoſitio, pactum.
συμβατικὸν, quod ad deditionem pertinet.
σύμβλησις, interpretatio.
συμβλητὸς, comparandus.
συμβολαὶ, confluentes.
συμβόλαιον, commercium, pactum.
συμβολὴ, confinia.
συμβουλεύω, conſulo, ſuadeo.
συμμαχία, ſocietas in bello.
συμμαχικὸν, copiae auxiliares.
σύμμαχοι, ſocii, confoederati.
συμμετασχεῖν, conſocium eſſe.
σύμμετρος, reſpondens, conveniens.
συμμέτρως, convenienter.
συμμιγνύω, commiſceo, concurro, confligo; conjungo me cum.
συμμιγὴς, mixtus.
συμπαρατάσσομαι, ſocius ſum in acie.
σύμπας, univerſus.
συμπείθω, una perſuadeo.
συμπέμπω, ſimul mitto.
συμπεριάγω, una circumduco.

συμπηγνύω, compingo.
συμπίνω, cum aliquo bibo.
συμπίπτω, accido, evenio.
συμπλέω, cum aliis navigo.
συμπληρῶν ὑπηρεσίας, naves inſtruere, implere nautis.
συμπλήσσω, perterreo.
συμπομπεύω, una cum aliis pompam facio.
συμπονέω, ſimul laboro.
συμπρεσβεύω, cum aliis legatus ſum.
συμφέρομαι, contingo, accido, evenio; aſſentior, deferor.
σύμφευγω, una fugio.
σύμφημι, aſſentior.
συμφορὰ, calamitas.
σύμφορος, conveniens, utilis.
σύμφωνος, conſentiens.
συμφωνέω, concino, non diſſentio ab aliis.
σὺν, cum.
συνάγω, cogo, congrego, comparo.
συναγωγὴ, congregatio, concilium.
συναίτιος, culpae ſocius.
συνακολουθέω, una ſequor.
συναλίζω, congrego, coacervo.
συναλλάσσω, concilio.
συναναβαίνω, ſimul adſcendo.
συνανίστημι, una excito.
συναπτὸς, cohaerens, conjunctus.
συνάπτω, conjungo me; advenio; committo pugnam.
συναῤῥάττω, confringo, rumpo.
συνασπίζω, clypeos confero.
συναφὴς, conjunctus, continuus.
συναφίστημι, una deficio, ſimul ad defectionem traho.
σύνδεσμος, vinculum, colligatio.
συνδέω, colligo, connecto.
συνδιαβαίνω, una tranſeo.
συνδιαίτησις, eadem vitae ratio.
σύνεγγυς, prope.
συνείδω, conſcius ſum, ſcio.
σύνειμι, ſum cum aliquo; convenio aliquem.
συνεισπίπτω, ſimul irruo.
συνεκσώζω, ſimul ſervo.
συνελέγχομαι, convincor, coarguor.
συνεμβάλλειν, una cum aliis invadere.
συνενδύω, induo.
συνεξαίρω, ſimul tollo.
συνεπικαλέω, una advoco.
συνεπιλαμβάνω, adjutor ſum; me conjungo.
συνεπίσπομαι, una attrahor.
συνεπιτίθημι, ſimul impono.
συνέπομαι, comitor, ſequor.
συνέρχεσθαι, convenire.
συνεσβάλλω, ſimul impetum facio.
συνεσπίπτω, ſimul irruo.
συνεχὴς, continuus; propinquus.
συνέχω, contineo.
συνέχομαι, occupor, verſor.
συνεχῶς, continuo.
συνήγορος, defenſor.
συνήθης, conſuetus, familiaris.
σύνθημα, conſtitutum, ſignum.
συνθλάω, confringo.
συνίημι, committo; intelligo.
συνίστημι, excito, coeo; conſto, conglobatus ſum; duro; commendo IV, 15, 9.
συννέω, congero, exſtruo.
* συννεύω, reclino.
συνοικέω, una habito; de conjugibus.
συνοικίζω, colonias deduco.
* συνοίκισις, actio, qua quidam coguntur, in urbe habitare IV, 3, 17.
σύνοικος, ſocius VII, 2, 8.
συνοράω, conſpicio.
συνορθόω, bene conſtituo, gero.
συνοχὴ, commiſſura, coagmentatio.
σύνταξις, deſcriptio, ex. c. tributorum.
συντάσσω, impono; compono, inſtruo in aciem.
συντελέω, perficio; ſum ex aliquo ordine; pendo.
συντέμνω, conſcindo.
συντίθημι, perpendo; promitto; fingo; compono; conjungo; conjicio, colligo; ſuſpicor.
σύντονος, contentus, vehemens.
συντρέχω, concurro.
συντρίβω, rumpo.

σύντροφος, ſimul habitans, nutritus.
συντυχία, conjunctio, affinitas.
συριγμὸς, barritus.
συῤῥάπτω, conſuo.
συῤῥέω, confluo.
σῦς, ſus.
συσκευάζομαι, ſimul comparo, inſtruo.
συσκηνόω, contubernalis ſum.
σύσκιος, opacus.
συσκοτάζω, obnubilo.
συστρατεύω, cum aliquo milito.
συστρέφω, colligo, contorqueo.
συχνὸς, multus.
σφαγὴ, trucidatio.
σφαγιάζομαι, macto.
σφάγιον, victima.
σφαλερὸς, lubricus; periculoſus.
σφάλλω, fallo.
σφάλμα, infortunium.
σφάσσω, occido.
σφενδονᾷν, funda petere.
σφενδονήτης, funditor.
σφέτερος, ſuus.
σφραγὶς, ſigillum.
σφυρήλατος, fabricatus malleo, ſolidus.
σφυρὸν, malleolus pedis.
σχεδιάζω, ex tempore et tumultuario opere facio.
σχεδία, pons tumultuarius.
σχεδόντι, fere.
σχέτλιος, ſceleſtus.
σχῆμα, modus, geſtus, decorum.
σχίζω, ſcindo.
σχοῖνος, funis.
σχολαῖος, tardus.
σώζω, ſervo; retineo; paſſ. ſuperſtes ſum, convaleſco.
σῶμα, corpus.
σωματοφύλαξ, vide notam ad I, 22, 5.
σῶος, ſalvus.
σωτὴρ, ſervator.
σωτηρία, ſalus.
σωφρονέστατος, temperantiſſimus.
σωφρονέω, ſum modeſtus, non efferor rebus proſperis; ſum temperans, moderatus; matrimonii fidem ſervo IV, 20, 3.
σωφρονίζω, modeſtum reddo, emendo, compeſco.
σωφροσύνη, modeſtia.
σώφρων, honeſtus, prudens.

τὰ μὲν, τὰ δὲ, partim, partim. ἐπὶ τάδε, cis II, 17, 10. III, 25, 14.
ταινία, corolla, faſcia.
ταλαιπωρέω, laboribus vexor.
* ταλαιπώρησις, miſeria.
ταλαιπωρία, miſeria, fatigatio.
ταλαιπώρως, aerumnoſe, miſere.
τάλαντον, talentum.
τἀναντία, contraria.
ταξιάρχης, praefectus agminis.
τάξις, cf. nota ad I, 11, 4. agmen, cohors; acies. ἐν τάξει, paulatim; per vices.
ταπεινὸς, humilis, depreſſus.
ταπεινότης, humilitas.
ταπεινόω, humilio, prorſus opprimo.
ταπεινῶς, humiliter, miſere.
τάπης, tapes.
ταράσσω, confundo, perturbo.
ταραχὴ, turba, tumultus.
ταριχηρὰ κρέα, carnes ſalitae.
τάσσω, praecipio; inſtruo; conſtituo.
ταῦρος, taurus.
ταυτὰ pro τὰ αὐτὰ.
ταύτῃ, ibi, illac, illuc; tanto; hoc modo, hac via; hac ratione; ob hanc cauſam.
ταυτὶ pro ταῦτα.
ταφὴ, ſepultura.
τάφος, ſepulcrum.
τάφρος, foſſa.
τάχος, celeritas.
ταχίστην, τὴν, citiſſime. ὡς τάχιστα, quam primum.
ταχυναυτέω, celeriter navigo.
ταχὺς, celer.
τε, et, quidem, nempe, quippe. Saepiſſime abundat.
τειχίζω, munio.
τειχισμὸς, munimentum.
τεῖχος, murus, moenia.
τεκμαίρομαι, conjicio, ex ſignis colligo.
τεκμήριον, documentum.

τεκμηριόω, conjecto; teſtor.
τεκμηρίωσις, teſtimonium.
τελευταῖον, poſtremo.
τελευταῖος, poſtremus.
τελευτάω, finio; morior; pereo.
τελευτή, obitus.
τελευτῶν, tandem.
τέλος, finis, mors; tandem; agmen, turma; οἱ ἐν τέλει, principes.
τέμενος, templum, delubrum.
τέμνω, ſeco, caedo; vaſto.
τέναγος, locus coenoſus et paluſter.
τεναγώδης, coenoſus, paluſter.
τέρας, portentum, prodigium.
τέρμινθος, terebinthum.
τετράγωνον, quadrangulus.
* τετράποδος, VI, 29, 6., a quatuor pedibus ſuſtentus.
τετραρχία, imperium in quatuor turmas.
τετρήρης, quadriremis.
τεῦχος, vas.
τέχνη, ars.
τεχνῖται, artifices.
τέως, (reſpondet ὡς δὲ), tamdiu; aliquamdiu.
τῇ μὲν, τῇ δὲ, hinc, illinc.
τήκω, liquefacio.
τηλικοῦτος, tantus.
τηνικαῦτα, tunc.
τηρέω, obſervo.
τιάρα, tiara, capitis geſtamen apud Perſas.
τίθημι, pono, colloco; judico, puto.
τιμάω, honore afficio.
τιμή, honor; pretium.
τιμωρέω, punio; ulciſcor.
τιμωρία, poena; ultio.
τιμωρός, ultor.
τὶς, quidam; quisque. πᾶς τις, quilibet.
τιτρώσκω, vulnero.
τμῆμα, ſegmentum, particula.
τοὶ, καὶ μέν τοι, et quidem; καί τοιγε, cum tamen.
τοῖχος, paries, murus.
τόλμα, audacia.
τολμάω, audeo.
τόλμημα, auſum.

τοξάρχης, praefectus ſagittariorum.
τόξευμα, *telum, ſagitta.*
τοξεύω, *ſagitto.*
τόξον, arcus.
τοξότης, *ſagittarius.*
τοπάζω, conjecto, ſuſpicor.
τοσοῦτος, *tam multus, adhibetur etiam de tempore et longitudine.* cf. nota ad praef. 5.
τοσόσδε, tantus. τοσῷδε, tanto, tam diu. ἐς τοσόνδε, adeo; tam diu; tam longe.
τοὔμπαλιν pro τὸ ἔμπαλιν.
τραῦμα, vulnus.
τραυματίας, vulneratus.
τραχὺς, aſper.
τρέπομαι, convertor, in fugam vertor; ſpecto; me comparo.
τρέφω, alo.
τριακόντορος, navis triginta remorum.
τριήρης, triremis.
τριπλοῦς, triplex.
τριταῖος, tertio die.
τριχῆ, τριχῇ, τρίχως, in tres partes.
τροπή, fuga; ſolſtitium; mutatio; aequinoctium, VI, 21, 2.
τρόπος, modus; mores.
τροφεῖον, educationis merces.
τροφή, educatio.
τροφός, nutrix.
τρύζω, ſtridorem facio.
τρυφάω, deliciis indulgeo.
τρυφή, mollities; luxus.
τυγχάνω, ſum; ἔτυχεν, contigit; τυχεῖν παρ — conſequi ab —; forte accipere. τυχὸν, fortaſſe.
τύλος, clavus ligneus.
τύπτω, ferio.
τυραννέω, tyrannus ſum.
τυραννὶς, tyrannis.
τυραννικός, tyrannicus.
τύραννος, tyrannus, rex.
τύχη, fortuna.

Υ.

ὑακινθινοβαφὴς, hyacinthino tinctus colore.
ὑβρίζειν, inſolenter, arroganter agere; ſtuprare.

ὕβρις, inſolentia, injuria; ſtuprum.
ὑδρεύομαι, aquam peto ſeu haurio.
ὕδωρ, aqua; amnis. ἐξ οὐρανοῦ, pluvia.
ὕλη, ſilva; materia.
ὑλώδης, ſilvoſus.
ὑμνέω, laudo, celebro.
ὕμνος, hymnus.
ὕομαι, pluvia irrigor.
ὑπάγροικος, ſubruſticus.
ὑπάγω, duco, adago.
ὑπαίθριος, ſub dio agens.
ὑπαίτιος, qui in cauſa eſt.
ὑπακούω, obedio, exaudio.
ὑπαρχὴ, ἐξ ὑπαρχῆς, VI, 29, 5., ad exemplum ejus, quale ab initio fuit.
ὕπαρχος, praeſes, praefectus.
ὑπάρχω, ſum, contingo; praeſto.
ὑπάρχομαι, incipio.
ὑπάρχων, praefectus V, 20, 9.
ὑπασπιστὴς, ſatelles. cf. nota ad I, 11, 4.
* ὑπεικάθω, concedo VII, 3, 3.
ὕπειμι, inſum.
ὑπεκτίθημι, ſubduco, exporto.
ὑπεκφεύγω, elabor.
ὑπεναντίος, contrarius.
ὑπεξάγω, ſubduco.
* ὑπέπω, ſubjicio.
ὑπὲρ, cum genitivo: ſuper, ſupra, de, pro, ultra, in, nomine. cum accuſativo: ultra, trans, ſuper, ſupra, plus quam.
ὑπεραλγέω, ſupra modum doleo.
ὑπερασπίζω, clypeo tego, propugno.
ὑπερβαίνω, transſcendo, excedo.
ὑπερβάλλω, plura addo, quam capere poteſt; ſupero; altior ſum; inundo; praetergredior.
ὑπέρβασις, transgreſſio.
ὑπερβολὴ, tranſitus, τῶν τιμῶν, nimii honores.
ὑπερδέξιος, editior, altus.
ὑπερέχω, objicio.
ὑπερίσχω, emineo.
ὑπέρογκος, inſolens, ſupra modum magnus.
ὑπεροράω, contemno.
ὑπερπέτομαι, ſupervolo.
ὑπερπηδάω, tranſſilio.
ὑπερύψηλος, excelſiſſimus.
ὑπερφαλαγγέω, ultra hoſtem extendo aciem.
ὑπερφέρω, transveho; ſupero.
ὑπέρφοβος, qui valde timet.
ὑπήκοος, ſubditus.
ὑπηργμένα, quae ſunt ſuppeditata.
ὑπηρεσία, ſervitium; remiges in navibus.
ὕπνος, ſomnus.
ὑπὸ, cum genitivo: ab, prae, ſub, cum, propter. cum dativo: ſub, poſt, in, per. cum accuſativo: ſub.
ὑποδέχομαι, recipio, polliceor.
ὑποδοχὴ, exceptio.
ὑποδύνω, ſubjicio me.
ὑποζύγια, jumenta; impedimenta.
ὑποθερμαίνω, calefacio.
* ὑποκαταβαίνω, deſcendo IV, 25, 1.
ὑποκινέω, leviter moveo, commoveo.
ὑποκρίνομαι, reſpondeo.
ὑπολαμβάνω, ſubjicio, reſpondeo; puto, arbitror, ſentio.
ὑπολείπω, relinquo.
ὑπομένω, maneo, non aufugio, exſpecto; remaneo, commoror.
ὑπομιμνήσκω, in memoriam revoco.
ὑπόμνημα, monumentum.
ὑπόνομος, cuniculus.
ὑπονοστέω, recedo, abſcedo.
ὑπόπετρος, ſaxoſus.
ὑποπτεύω, ſuſpicor.
ὑποπτήσσω, formido.
ὕποπτος, ſuſpectus.
ὑπορύττειν, ſuffodere.
ὑπόσπονδος, qui pactis induciis aliquid facit.
ὑποστρέφω, reverto.
ὑποστροφὴ, reverſio, ſi pedem paulatim referunt.
ὑποστρωννύω, ſtratum ſubjicio.
ὑποτάσσω, ſubdo, ſuppono.
ὑποτέμνω, praeſeco, ſuccido.
ὑποτίθημι, ſuppono; ὑποτίθεμαι admoneo, doceo.
ὑποτοπέω, ſuſpicor, vereor.

ὑποφαίνω, illuceſco, conſpicior; ineo.
ὑποφέρω, aufero.
ὑποφεύγω, ſubterfugio.
ὑποφθάνω, praevenio.
ὑποχωρέω, recedo.
ὑποψία, ſuſpicio.
ὕπτιος, ſupinus.
ὑπώρεια, radix montis.
ὑστεραῖος, τῇ ὑστεραίᾳ, ἐς τὴν ὑστεραίαν, poſtridie.
ὑστερέω, ſerius advenio.
ὑστερίζειν, praeveniri, praeverti.
ὕστερον, poſtea. ἐς ὕστερον, in poſterum.
ὕφαλος, ſub mari latens.
ὑφαρπάζω, clam rapio; clam celeriter transmitto V, 10, 1.
ὑφηγέομαι, praeëo.
ὑφιζάνω, ſubſideo.
ὑφίστημι, polliceor.
ὑψηλὸς, excelſus.
ὕω, pluo.

φαίνω, oſtendo: φαίνομαι, cernor; videor.
φάλαγξ, phalanx, 1) acies univerſa, diviſa in cornu dextrum et ſiniſtrum; 2) pedeſtris acies Macedonum et Perſarum; 3) pars totius phalangis; 4) copiae ſingulis ducibus proprie attributae; 5) acies, quae recta fronte in hoſtem pergit.
φανερὸς, conſpicuus, apertus; notus.
φανερῶς, aperte.
φανὸς, lucidus, conſpicuus.
φάος, lux.
φάραγξ, torrens, vorago.
φάρμακον, medicamentum, venenum.
φάσκω, dico.
φάσμα, viſum, portentum.
φαῦλος, exiguus, parvus.
φείδομαι, parco.
φειδωλὸς, parcus.
φέρω, fero; ſpecto; accipio; aufero. praedam; affero; gigno; pertineo; recipio; tolero; obtineo. φέρομαι, volo; ruor.
φεύγω, fugio, aufugio; recedo.
φήμη, fama, rumor; oraculum.
φημὶ, fateor.
φημίζω, vulgo.
φθάνω, praevenio.
φθέγγομαι, ſonum edo.
φθείρω, corrumpo; interficio.
φθονέω, invideo.
φθόνος, invidia.
φθόρος, ſtrages.
φιάλη, phiala, patera.
φιλάνθρωπος, humanus, benignus.
φιλανθρώπως, humaniter, comiter.
φιλέταιρος, amicorum ſtudioſus.
φιλέω, amo.
φίλημα, oſculum.
φιλία, amicitia; amor.
φίλιος, adj. amicus; ſuus.
φιλίως, amice.
φιλοκινδυνότατος, periculi adeundi cupidiſſimus.
φιλόπονον, τὸ, laborum amor.
φιλόπονος, laborum amans.
φιλορχήμων, ſaltationis amans.
φίλος, amicus; gratus.
φιλοσοφία, philoſophia.
φιλοτιμία, aemulatio; ſtudium.
φιλότιμος, ambitioſus.
φιλοφροσύνη, benevolentia, comitas.
φίλτατος, cariſſimus.
φιλῳδὸς, ſtudioſus cantus.
φλοιὸς, cortex.
φλὸξ, flamma; incendium.
φοβερὸς, terrorem incutiens; trepidus, timidus.
φοβέω, terreo.
φόβος, timor, metus.
φοίνιξ, palma.
φοιτάω, ito, frequento; ſpargor.
φονεὺς, homicida, occiſor.
φονεύω, occido, interficio.
φόνος, ſtrages.
φορὰ αἵματος, fluxus ſanguinis.
φορέω, fero; veſtitus ſum.
φόρος, tributum.
φορυτὸς, confuſa materia, congeries, ſarmenta.
φράζω, dico; narro.
φράσσω, obtego; munio.

φρέαρ, puteus.
φρενήρης, prudens.
φρίττω, horreo, fremo.
φρονέω μέγα, elato animo ſum.
φρόνημα, animus; animi elatio.
φρόνιμος, prudens.
φροντίζω, curo.
φροντὶς, cura.
φρουρὰ, cuſtodia, praeſidium.
φρούραρχος, praeſidii praefectus.
φρουρέω, obſideo.
φρούριον, praeſidium.
φρουρὸς, cuſtos, praeſidiarius.
φρυγανισμὸς, lignatio, ſarmentorum lectio.
φυγὰς, exul.
φυγὴ, fuga; exilium.
φυλακὴ, cuſtodia; vigilia; praeſidium; tutela.
φυλακτέος, cuſtodiendus.
φύλαξ, cuſtos.
φυλάσσειν, ſervare; exſpectare; cavere; cuſtodire.
φύσις, natura.
φύω, naſcor; ſum.
φωνέω, loquor.
φωνὴ, lingua, ſonus, vox.
φῶς, lux.

X.

χαίρω, gaudeo.
χαλεπαίνω, iraſcor, ſaevio.
χαλεπὸς, difficilis, gravis.
χαλεπότης, difficultas.
χαλεπῶς, difficulter; indigne; aegre.
* χαλκοῦς, χαλκαῖ εἰκόνες I, 16, 7, III, 16, 13, aereus.
χαράδρα, alveus torrentis.
χάραξ, vallum; vallus ligneus II, 18, 6. IV, 29, 13. V, 24, 1.
χαρίζομαι, gratificor.
χάρις, gratia.
χαριστήριον, munus, quod datur gratiae cauſa.
χεῖλος, labrum, ripa.
χειμάῤῥους, torrens.
χειμὼν, hiems; tempeſtas.
χεὶρ, manus.
χείρων, pejor, minus fortis.
χειρόομαι, ſubjugo.
χειροποίητος, manu factus.
χειροτονία, ſuffragium (proprie, quod datur, dum manus attollunt.)
χελιδὼν, hirundo.
χεῤῥόνησος, cherſoneſus.
χθαμαλὸς, humilis, declivis.
χιλιάρχης, χιλίαρχος, mille militibus praefectus.
χιλιαρχία, imperium in mille milites.
χίλιοι, mille.
χιλὸς, pabulum.
χιτὼν, tunica, ſubucula.
χιὼν, nix.
χλαμὺς, veſtis magnifica, quae tunicae ſuperinduitur.
χλιδάω, delicate vivo.
χόνδρος, mica, granum ſalis.
χορηγία εἰς, ſumtus in.
χοροὶ, chori.
χοῦς, terra.
χράομαι, utor, ſtatuo; opus mihi eſt; conſulo oraculum.
χράω, tracto.
χρέος, debitum.
χρῆμα, res, in plur. opes, pecunia.
χρησμὸς, oraculum.
χρηστὸς, utilis, melior.
χρόα, color.
χρόνιος, longe durans.
χρόνος, tempus. χρόνῳ, unquam. ἀνὰ χρόνον, in poſterum, ſubinde.
χρυσὸς, aurum.
χωννύω, e terra ſtruo.
χώρα, regio; provincia; locus, ager, terra.
χωρέω, eo, progredior, procedo.
χωρίον, locus, arx.
χῶρος, locus, ſolum.
* χωστέον, e terra ſtruendum IV, 21, 4.

Ψ.

ψάμμος, arena.
ψαμμώδης, arenoſus.
ψαύω, contingo.
ψεύδομαι, mentior.
ψεῦδος, mendacium.

ψῆφος, ſuffragium.

ψιλὸς, miles, cujus corpus thorace aliisque munimentis corporis non tegitur; locus arboribus vacuus, apertus.

ψόφος, ſtrepitus.

ψύχω, frigefacio.

ψυχρὸς, frigidus.

Ω.

ᾧ, ἐν ᾧ, dum, interea dum.

ὧδε, ſic.

ᾠδὴ, muſica.

ὠθέω, impello, premo, repello, irrumpo.

ὠθισμὸς, niſus, impulſus.

ὠκὺς, celer.

ὠκύτης, celeritas.

ὦμος, humerus.

ὠνέομαι, emo.

ὤρα, cura.

ὥρα, tempus, praecipue aeſtivum; tempus ſtatum vel oportunum; maturitas virginum IV, 19, 8.

ὡραῖος, tempeſtivus.

ὡς, ita, ut; fere, circiter; quam; quapropter, cum, quando, poſtquam; tanquam, quaſi, utpote, quemadmodum, verſus; ad (ex. c. I, 4, 9. IV, 22, 7. V, 15, 6. deeſt vero πρὸς vel ἐπὶ) nam; ὡς ἕκαστοι, univerſi; ὡς πλεῖστα, quamplurima; ὡς τάχιστα, cum primum; ὡς τάχους, quanta celeritate; ὡς μὴ, ne, καὶ ὡς, etiam propterea; οὐδ' ὥς, ne ſic quidem; καὶ ὥς, etiam ſic, nihilominus, hoc non obſtante; ὡς ἐπὶ, πρὸς, verſus; ὡς τὸ πρῶτον, cum primum; εὐθὺς ὡς, ſtatim ac; ὡς σκέψασθαι, ſi ſpectentur; ὡς συμβαλεῖν, ſi conferantur; ὥσπερ, ſicut.

ὡσαύτως, aeque, ſimili modo.

ὥστε, ita ut; itaque, quapropter.

ὠφέλεια, utilitas; auxilium.

ὠφελέω, juvo.

ὠφέλιμος, utilis.

Index nominum propriorum.

Abaſtani, gens Indica VI, 15, 1.
Abdera I, 11, 6.
Abii, Scytharum gens IV, 1, 1.
Abiſſares, rex Ind. mont. IV, 27, 10. V, 20, 7 ſeqq. 22, 3. 29, 6.
Abreas, τῶν διμοιριτῶν ſervat Alexandrum in Mallis et moritur VI, 9, 7 ſeqq. et VI, 11, 12.
Abulites, Perſa, Satrapa Suſianorum III, 16, 15. 19, 5. ob delicta necatus VII, 4, 1. ejus fil. Oxathres.
Abydus I, 11, 9.
Acarnan II, 4, 12. 13, 2.
Aceſines fl. Ind. V, 4, 1. 5, 7. 20, 14 ſeqq. 25, 10. 29, 4. 8. VI, 1, 2 ſeqq. 3, 2. 4, 2. 6. 13, 2. 14, 8 ſeqq. 15, 9. VII, 10, 12.
Achaeorum portus I, 11, 9.
Achilles, ejus ſepulcrum coronatur I, 12, 2. occurrit VII, 14, 7. 16, 13.
—— al. Athen. legatus III, 6, 3.
Acuphis Nyſaeus III, 1, 4 ſeqq. et cap. 2.
Ada, Hecatomni filia, Satrapa Cariae I, 23, 8—12.
Addaeus, χιλιάρχης, ejus τάξις I, 22, 5. ejus mors I, 22, 9.
Admetus, ſcutatorum dux, expugnat Tyrum et moritur II, 23, 3. 7. 9. 24, 7.
Adraïſtae, gens Ind. V, 22, 5.
Aeacidae II, 27, 9. IV, 11, 11.
Aeacus, Iovis fil. VII, 29, 7.
Aegae urbs Maced. I, 11, 1.
Aegaeum mare VII, 20, 9.
Aegina inſ. VI, 11, 11.
Aegos potamoi I, 9, 4.
Aegyptus II, 13, 3. 16, 4. 17, 7. 25, 7. Alexander ibi III, cap. 1—6. 22, 2. 7. IV, 28, 3. V, 6, 7. 25, 8. VI, 1, 2. 8. VII, 9, 12. VII, 23, 9.
—— flumen Aeg. V, 6, 8.
Aeolis III, 22, 6. VII, 9, 11. I, 18, 2. V, 6, 6.
Aëropus I, 7, 8. vid. Alexander Aëropi fil.
Aeſchylus alter inſpector eorum, qui Aegypto praeſunt III, 5, 4.
Aeſculapius II, 5, 10. VII, 14, 9.
Aetoli res novas moliuntur I, 7, 5. 10, 3. III, 5, 4.
Aethiopes V, 4, 8. VI, 1, 4. VII, 1, 2. 15, 5.
Agamemnon I, 11, 8.
Agathocles I, 18, 2. Lyſimachi pater VI, 28, 6.
Agathon dux equitatus Thracum ad Granicum I, 14, 4. Tirymmae fil. dux Odryſarum equitum ap. Gaugamela III, 12, 7.
Agenor Pythonis pat. VI, 15, 9.
Agenorion vel arx, vel domus, vel fanum ab Agenore, vel in ejus honorem conditum, vel ſupplendum eſt πεδίον, ut Tyri eſſet campus quidam Agenorius, quod praefert Lamb. Bos Ell. gr. pag. 261. II, 24, 3.
Agerrhus Andronici pater, quem vide.
Ageſilaus Spartanus II, 13, 7.
Agis Lacedaem. rex II, 13, 5.
—— al. Argivus et poëta IV, 9, 14.
Agrianes gens thracica, cujus pars cum Alexandro militabat. Formam Agrianes (non Agriani) diſerte primo caſu ſcriptam vide IV, 26, 6. I, 5, 1—7. 17. 6, 11. 16. 20. 21. I, 1, 15. 8, 4. 8. II, 8, 5. I, 18, 5. 20, 8. 27, 11. 14, 2. II, 4, 4. 5, 7. 9, 7. 8. aliiſque locis multis.
Albani, gens Aſiae III, 8, 7. 11, 5. 13, 1.
Alcetas, ejus τάξις IV, 22, 1. 27, 1. V, 11. ad oppidum Ora miſſus IV, 27, 7. 8.

Alcias Eleus, praeeſt recentibus Eleorum copiis apud Alexandrum I, 29, 6.

Alcmene Herc. mat. II, 16, 1.

Aleion πεδίον in Aſia min. II, 5, 11.

Alexander Philippi filius, Argivus genere, a Heraclidis oriundus II, 6. III, 3. IV, 7. rex Macedoniae 20 annos natus; a Graecis dux ſupremus adverſus Perſas creatus I, 1.

expeditiones ejus in Thraces I, 1. in Triballos I, 2. in Getas I, 3. 4. in Agrianes et Paeones I, 5. in Autariatas Langarum mittit I, 5. exped. in Illyrios et Taulantios I, 5, 6. contra Thebanos I, 7—9. Iter per Thraciam ad Helleſpontum I, 11. ad Granicum I, 12. capit Sardes et Epheſum I, 17. Miletum I, 18. 19. Halicarnaſſum I, 20—23. Subigit Lyciam, Milyadem I, 24. Pamphyliam, ubi iter miraculoſum per littus I, 26. Aſpendum I, 27. Piſidas I, 28. Phryges I, 29. Paphlagoniam, Cappadociam et Ciliciam II, 4. 5. Syriam et Phoenicen II, 13. Arabiam ad Antilibanum II, 20. capit Tyrum II, 18—23. Syriam Palaeſtinam II, 25. Gazam II, 26. 27. Aegyptus ſubacta III, 1. 5. iter ad Hammonem III, 3. 4. reditus in Phoeniciam III, 6. Babylon et Suſa receptae III, 16. expeditio in Uxios III, 17. Perſidem III, 18. Paraetacas et Medos III, 19. Perſequutio Darii III, 19—21. exped. in Parthyaeos III, 22. Hyrcanios et Tapuros c. 23. Mardos c. 24. Arios c. 25. Ariaſpas 27. Drangas, Gadroſios, Arachotos et Indos his vicinos c. 28. Bactrianos c. 29. Expugnat urbes ad Iaxarten IV, 2. 3. Sogdiana ſubacta IV, 16—18. Petra Oxyartae capta IV, 17. petra Chorienae IV, 21. Indiam ingreditur IV, 22. Aſpaſii et Guraei ſubacti IV, 23—25. Aſſaceni, c. 26, 27. Ora et aliae cis Indum urbes captae c. 27. 28. Aornus petra expugnata c. 29. 30. Nyſa urbs recepta V, 1. 2. India inter Indum et Hydaſpen V, 8. bellum cum Poro V, 9—19. ſubacti Glauſae V, 20. Adraiſtae, c. 22. Cathaei c. 22. 23. Sangala expugnata c. 24. et urbes uſque ad Hyphaſin *ibid.* cogitur Alex. reverti ab Hyphaſi V, 26—28. Claſſem, per Indum navigaturus, conſcendit VI, 3. expeditio in Mallos ex Oxydracas VI, 6—14. Subigit Indos ad Indum, Abaſtanos, Xathros, Oſſadios, Sogdos, deinde regna Muſicani, Oxycani et Sambi, denique Patala VI, 15—18. navigat in Oceanum indicum c. 19. 20. Subiguntur Arabitae et Oritae c. 21. iter periculoſum per deſerta Gadroſiae VI, 22—26. venit in Caramaniam c. 27. navigat in mari perſico VII, 7. expeditio in Coſſaeos VII, 15. mittit qui mare caſpium explorent c. 16. intrat Babylonem c. 17. Expeditionem in Arabiam conatur VII, 19. Expeditiones Alexandri futurae, ſi longius vixiſſet VII, 1.

praelium Alexandri cum Thracibus I, 1. Triballis I, 2. cum Illyriis et Taulantiis I, 6. cum Thebanis I, 8. cum Perſis ad Granicum I, 13 ſeqq. cum Salagaſſenſibus I, 29. cum Dario apud Iſſum II, 8—10. navale cum Tyriis II, 22. ad Gaugamela III, 11. 15. ad pylas perſicas III, 18. cum latronibus Scythis III, 30. cum Scythis IV, 4. in India cis Indum IV, 24. cum Pori filio V, 14. cum Poro V, 15—19. ad Sangala V, 23. ad Hydraoten cum Mallis VI, 8.

ſtratagemata Alexandri I, 1. 2. 6. 8. 27. IV, 26.

tranſit Iſtrum I, 3. Helleſpontum I, 11. pylas Syriacas II, 6,

3. 8, 1. 2. Euphratem et Tigrim III, 7. Indum V, 8. Hydaſpen V, 12. 13. Aceſinen et Hydraoten V, 21.

inclinat ad pericula I, 13. ejus fortitudo I, 15. audacia (cum intraret Ciliciam) II, 4. IV, 21. VI, 10.

vulneratur I, 15. II, 12, 1. 27, 3. III, 30. IV, 3. 23. 26. VI, 10. VII, 10. *ejus morbus* in Cilicia II, 5. morbus et mors ejus VII, c. 24—27.

inſidiatur ei Lynceſtes I, 25. Philotas III, 26. pueri IV, 13.

ſermo ejus cum Celtis I, 4. cum Gymnoſophiſtis VII, 1. cum Diogene VII, 2. cum Poro V, 19. cum Beſſo capto IV, 30. dictum de Olympiade VII, 12. dictum aliud III, 25, 5. explicat portentum I, 18. reſponſum magnanimum de praelio nocturno III, 10. oratio ad praefectos II, 7. 17. III, 9. ad milites V, 25. 26. VII, 9. 10. literae ad Athenienſes I, 10. ad Darium II, 14. 25. ad Cleomenem VII, 23.

ſacra facit Iovi, Herculi et Iſtro I, 4. Iovi et Muſis I, 11. Minervae Iliadi et Priamo; diis marinis; Iovi, Minervae et Herculi altaria exſtruit I, 11. heroibus ſacra facit I, 11. Minervae Ath. CCC panoplias mittit I, 16. Sardibus Iovi templum exſtrui jubet I, 17. Dianae Epheſiae ſacrificat I, 19. Aeſculapio, Minervae et Amphilocho II, 6. Herculi Tyrio II, 24. aliis diis et Apidi III, 1. fluviis indicis VI, 3. et ſaepius. aras exſtruit ad Hyphaſin V, 29.

laudatur Alexander I, 17. VII, 28—30. magnanimitas in captivas feminas regias II, 12. continentia in Darii uxorem IV, 20. in alia re VI, 26. juſtitia III, 24. fides in amicos II, 5. III, 6. benignitas in legatos Graecos ad Darium captos II, 15. humanitas in Graecos III, 7.

vituperatur Alexander tanquam ſuperbia perſica inflatus; quam oſtenderet in crudelitate, veſtium commutatione IV, 7. exemplum iracundiae I, 16. incendit Darii regiam III, 18. ad vitia proclivus; Cliti caedes IV, 8. dolores ob caedem hanc IV, 9. perſico more adorari vult IV, 9. 10. ira in Leonnatum et Calliſthenem IV, 12. Crudelitas in Indos mercenarios IV, 27. propenſio ad ſupplicia VII, 4. potationes VII, 14.

urbes condidit Alexandriam in Aegypto III, 1. ad Paropamiſum III, 28. ad Tanaim IV, 1. 3. Nicaeam et Bucephala in India ad Hydaſpen V, 19. alias urbes in India V, 29. VI, 15. ad Pallacopam VII, 21.

merita Alexandri de Macedonia VII, 9. 10.

ſeveritas Alex. qua reſiſtentes terrebat I, 29. gravitas in Graecos pro Perſis militantes. *ibid.* ſeveritas in ſatrapas III, 22. VI, 27. 29. 30. in milites ſeditioſos VII, 8.

coronatur a Menoetio I, 12. a Phaſelitis I, 24. a Stratone II, 13.

nuptiae Roxanes IV, 18, 8. aliarum VII, 4. ſomnium Alex. II, 18. mortuus narratur apud Illyrios I, 7. Praemia, quae Langaro concedit I, 5. ſervat Pindari poſteritatem I, 9. Cum Athen. reconciliatus; Charidemum in exilium mittit I, 10. infeliciorem Achille ſe credit I, 12. Achillem imitatur VII, 14. aemulus Perſei et Herculis III, 3. armorum ſplendore inſignis eſt I, 14. honores, quos caeſis et fauciis habet I, 16. II, 12. libertatem reddit Graecis aſiaticis I, 18. claſſem diſſolvit I, 20. aliam cogit II, 20. filium ſe adoptari patitur ab Ada I, 23. Macedones neogamos in Macedoniam remittit hiematum I, 24. a Lyſippo ſo-

ſummodo fingi vult I, 16. nodum gordium ſolvit II, 3. ab Hammone ſe genitum credi vult III, 3. venatur elephantos IV, 30. Cyri ſepulcrum reſtaurari jubet VI, 29. milites parat ex barbaris VII, 6. dimittit ſenes et mutilatos militum, quorum ſeditio VII, 8. benignitas in Perſas; reconciliatio cum militibus et benignitas in eosdem VII, 11, 12. luctus de Hephaeſtionis morte VII, 14. monetur a Chaldaeis, ne Babylonem intret VII, 16. benigne audit haruſpicem mala ſibi praedicantem VII, 18. Graecis ſpolia Xerxis reddit c. 19. Vult deus videri Arabibus VII, 20. navigat in Pallacopa VII, 22. Comeſſatio apud Medium, morbus et mors ejus VII, 24—27.

Alexander Aëropi filius I, 7, 8. Peloponneſiis et ſociis praefectus I, 17, 9. ex amicis, στρατηγὸς in Thracia, equitum Theſſal. praef. ex occiſoribus Philippi cur ſervatus, inſidiatus Alexandro, captus I, 25, 1 ſeqq. idem frater Heromenis et Arrabaei *ibid.*

Alexander Epirota III, 6, 11.

Alexander Amphoteri et Crateri pater I, 25, 12.

Alexandria in Aegypto III, 1, 7. V, 1, 8. VII, 23, 10. in Parapamiſo III, 28, 6. V, 1, 8. IV, 22, 5. 6. (nunc Candahar vocatur, et ex traditione indica conditor eſt Scander, i. e. Alexander,) ad Tanaim IV, 1, 3. 3, 17. nunc Cogend.

Alinda oppidum Cariae I, 23, 11. 12.

Althaemenes Demetrii pater, quem vide.

Amanicae, πύλαι ex Cilicia in Syriam II, 7, 1.

Amaſtrine filia Oxyartae, Darii fratris, nubit Cratero VII, 4, 8.

Amathuſius II, 22, 2.

Amazones IV, 15, 6. VII, 13, 4. ſeqq.

Ambracia II, 16, 7.

Ammon vid. Iupiter.

Amminapes Parthyaeus, Aegyptum tradit et Satrapa Parthyaeorum et Hyrcan. factus III, 22, 2.

Amphion Thebis I, 8, 12. 13.

Amphilochus heros Malli II, 5, 12.

Amphilochi urbs in Epiro II, 16, 7.

Amphipolis I, 1, 6, 2, 9. 11, 5. III, 16, 7. VII, 18, 1.

Amphoterus, Alexandri fil. Crateri frater I, 25, 12. 13. Con inſ. occupat III, 2, 8. adverſus Lacedaem. claſſe miſſus III, 6, 4. 5.

Amyntas unus τῶν τὴν Καδμείαν ἐχόντων, occiſus a Thebanis I, 7, 1.

—— pater Balacri, quem vide, et Soſtrati.

—— Arrabaei fil. ſpeculatorum dux I, 12, 12. praefectus equitibus ſariſſatis (i. e. prodromis) Paeonibus et Socratis turmae I, 14, 2. 9. 15, 1. praeeſt cornu ſiniſtro I, 28, 5.

—— Andromenis fil. ejus τάξις qua cum Perdicca Thebas occupat I, 8, 2. ejus φάλαγξ I, 14, 3. arcem Sardium recipit I, 17, 4. recentem exercitum e Macedonia adducit III, 11, 16. 16, 18. ob amicitiam cum Philota accuſatus et abſolutus III, 27, 1 ſeqq. ejus mors 27, 7. Hic fortaſſe is eſt qui nominatur I, 20, 7. II, 8, 6. III, 23, 5. 25, 9. 18, 9.

—— Nicolai fil. praefuerat Sogdianis et Bactrianis militibus. Satrapa Bactrianorum IV, 13, 3. 4. 22, 4.

—— Philippi fil. librariorum incuria natus III, 11, 15.

—— Antiochi fil. transfuga ab Alexandro II, 6, 5. 8. I, 17, 10. 25, 5. ejus fuga poſt pugnam apud Iſſum et mors in Aegypto II, 13, 2. 3.

Anaxarchus ſophiſta IV, 9, 9—14. 10, 8 ſeqq. 11, 1 ſeqq.
Anaxippus, ἑταῖρος, dux equeſtrium jaculatorum apud Arios III, 25, 4. ejus mors 25, 7.
Anchialus urbs Ciliciae II, 5, 2. 6.
Ancyra Galat. urbs II, 4, 1.
Andaca urbs Indiae IV, 23, 9.
Androcles Amathuſius II, 22, 2.
Androclus Archelai pater III, 29, 2.
Andromachus ναύαρχος II, 20, 16.
—— Hieronis filius, praefect. equitum exterorum mercenariorum III, 12, 8. 25, 6. adverſus Spitamenem IV, 3, 15. 5, 11 ſeq. 6, 3.
Andromenes pater Amyntae, Polemonis, et Attali Simmiaeque, quos vide.
Andronicus Agerrhi fil. qui Graecos, Dario merentes, Alexandro ſubmiſit iisque praefectus eſt III, 23, 17. 24, 10, eſt Proteae pater.
Androſthenes navigat per ſinum perſicum VII, 20, 13.
Anicetus Archon Ath. II, 24, 12.
Anomas legat. Spart. ad Darium III, 24, 7.
Antaeus Libys III, 3, 1.
Antalcidae pax II, 1, 7. 2, 4.
Anteas Leonnati pater, q. v.
Anthemuſia turma II, 9, 5.
Antibelus é filiis Mazaei III, 21, 1.
Anticles Theocriti filius e pueris Alexandro inſidiantibus IV, 13, 7—14, 7.
Antigenes ducit phalangem V, 16, 6. ejus τάξις VI, 17, 6.
Antigonus Philippi fil. Phryg. Satr. antea ſociorum dux I, 29, 15.
—— al. VII, 18, 10.
Antilibanus mons II, 20, 5.
Antimachus, Agathoclis fil. Aeoliam occupat I, 18, 2.
Antiochus ſagittariorum dux II, 9, 3. ejus mors III, 5, 7.
—— al. chiliarchiae ſcutatorum praefectus IV, 30, 11.
—— Amyntae et Heracliti pater, quos vide.
Antipater Aſclepiodori fil. e pueris Alexandro inſidiantibus IV, 13, 7—14, 5.
—— Macedoniae praefectus ante exped. aſiaticam I, 7, 8. Macedoniae, Thraciae, Theſſalis et Graecis praefectus VII, 12, 7. I, 11, 4. II, 2, 7. III, 5, 1. bellum parat contra Lacedaem. III, 16, 17. ad Alexandrum venire juſſus VII, 12, 7. Alexandrum veneno necaſſe narratur VII, 27, 1 ſeqq. Eſt pater Caſſandri, et Iollae.
Aornus urbs Bactriana III, 29, 1. 2.
—— petra Ind. IV, 28, 1 ſeqq. c. 29. c. 30, 1—8. V, 26, 9.
Apis Aegypt. deus III, 1, 5.
Apollo III, 27, 11. VII, 29, 7.
Apollodorus, Amphipolites, ἑταῖρος, praef. militum Babyloniae III, 16, 7. VII, 18, 1 ſeqq.
Apollonia I, 12, 12.
Apollonides Chius, captus ob defectionem et in exilium miſſus III, 2, 6. 9.
Apollonius Charini fil. Libyae, Aegypto proximae, ſatrapa III, 5, 5.
Apollophanes Satrapa Oritarum et Gedroſiorum VI, 22, 4. ſatrapatu privatur VI, 27, 1.
Arabia II, 20, 5. 25, 8. 27, 1. III, 1, 3. 5, 5. V, 25, 8. VII, 1, 2. 19, 12. 20, 1 ſeqq.
Arabius fluv. Aſiae VI, 21, 4. 8.
Arabitae gens Aſ. VI, 21, 7.
Arachoti et *Arachoſia* III, 8, 6. 11, 4. 21, 2. 28, 1. V, 11, 5. VI, 15, 9. 17, 6. VII, 6, 5. 10, 11.
Aradus, inſula prope Phoenic. II, 13, 10. 11. II, 20, 1.
Araſaci popul. Aſiae IV, 23, 1.
Araxes fl. Armeniae VII, 16, 6.
Arbela urbs Aſ. III, 8, 12. 15, 13. 14. 16, 5. 22, 8. VI, 11, 8—11.
Arbupales Artaxerxis e Dario nepos, ejus mors ap. Granicum I, 16, 5.
Arcades I, 9, 7. 10, 1.
Archelaus rex Macedoniae I, 11,

Archelaus Theodori fil. militibus apud Suſianos praefectus III, 16, 15.
—— Androcli fil. ἑταῖρος, praef. arcis Bactris III, 29, 2.
Archias navigat per ſinum perſicum VII, 20, 12.
Aretes vel Aretas dux Paeonum antecurſorum III, 12, 4. 13, 6. 14, 1. 4.
Aretis equorum regis ſtrator I, 15, 8.
Argaeus Heraclidis pat. VII, 16, 1.
Argivi I, 17, 9. II, 5, 12. 16, 1.
Ariaces praeeſt Cappadocibus Darii apud Gaugamela III, 8, 9.
Ariaspae, gens Aſiae III, 27, 9.
Arigaeum, urbs ind. IV, 24, 10.
Arii gens Aſiae III, 8, 6. 25, 3. 4. 7. 9. 28, 3 ſeqq. 29, 10. VII, 6, 5. Urbs Aria nunc Herat.
Arimmas Satrapatu Syriae privatur III, 6, 12.
Ariobarzanes praeeſt ap. Gaugamela accolis maris Erythraei III, 8, 8. Perſarum Satrapa pugnat cum Alexandro ad pylas perſicas III, 18, 3 ſeqq. Artabazi filius III, 23, 13.
Arisbe oppid. Phrygiae I, 12, 10.
Ariſtander Telmiſſeus, mantis Alexandri I, 11, 3. 25, 11. II, 18, 2. 26, 9. 27, 4. III, 2, 3. 7, 10. 15, 17. IV, 4, 5. 6. 18. 15, 14.
Ariſtobulus, Ariſtobuli filio Cyri maj. ſepulcrum reſtaurare juſſus VI, 29, 15. Idem ſcripſit Hiſtoriam Alexandri, quam Arrianus ſaepiſſime laudat.
Ariſtogiton Athen. liberator III, 16, 13. IV, 10, 4. VII, 19, 4.
Ariſtomachus equitum praef. IV, 5, 9.
Ariſtomedes Pheraeus, transfuga ad Darium II, 13, 2.
Ariſton, Paeonum equitum praefectus II, 9, 3. III, 12, 4.
—— alius, turmae amicor. praef. III, 11, 12.
Ariſtonicus Methymnaeorum tyrannus III, 2, 5. 6.
Ariſtonicus citharoedus IV, 16, 9—13.
Ariſtonus, Piſaei fil. Pellaeus, Somathophylax VI, 28, 6. ab Alexandro coronatur VII, 5, 9.
Ariſtophanes Archon III, 7, 1. 15, 17.
Ariſtophon Archon Ath. III, 22, 3.
Ariſtoteles IV, 10, 1. VII, 27, 1.
Ariſtus hiſtoriam ſcripſit de Alexandro VII, 15, 7.
Arius fl. Ariorum IV, 6, 12.
Armenia III, 7, 5. 8, 9. 11, 9. 16, 1. V, 5, 2. VII, 21, 1. 2.
Arrabaeus Amyntae et Neoptolemi pater; Alexandri, Aeropi filii, et Heromenis frater, I, 25, 2.
Arrybas, ejus mors III, 5, 7.
Arſames dux Perſarum ad Granicum I, 12, 14. e Tarſo fugere coactus II, 4, 7. 9. ejus mors in proelio apud Iſſum II, 11, 10.
—— al. Artabazi fil. III, 23, 15. forte idem, qui parti Indiae praefectus V, 29, 6 ſeqq.
—— alius Satrapa Ariorum III, 25, 12. comprehenſus III, 29, 10. IV, 7, 2.
Arſeas, Epimenis pater IV, 13, 7. et Eurylochi, 13, 12.
Arſes, rex Perſarum II, 14, 2. 10.
Arſimas legatus Darii ad Alex. II, 14, 5.
Arſites Satrapa Phrygiae maritimae praeeſt ad Granicum I, 12, 14—19. ejus mors I, 16, 6.
Artabazus Perſa, non probat vincula Darii et relinquit Beſſum III, 21, 6. 23, 13 ſeqq. dux Alex. contra Arios III, 28, 3. Satrapa Bactriorum III, 29, 3. IV, 15, 9. adverſus Sogdianos IV, 16, 2. 4. munere ſolvitur IV, 17, 3. Ejus filii ſunt Cophen, Ariobazanes, Arſames, Pharnabazus; filiae Artacamas et Artonis.
Artacamas Artabazi filia, Ptolemaei Lagi uxor VII, 4, 8.
Artacoana urbs Ariorum III, 25, 7—11.

Artaxerxes I, 12, 5. II, 14, 2. III, 25, 5. nepos ejus Arbupales.
Artemiſium VI, 11, 12.
Artiboles Mazaei fil. agemati adſcriptus VII, 6, 7. III, 21, 1.
Artonis Artabazi fil. Eumenis uxor, VII, 4, 8.
Aſander Philotae fil. Lydiae et Ioniae Satrapa I, 17, 8. vincit Orontobatem III, 5, 8. Graecos mercenarios adducit IV, 7, 4.
Aſclepiadae VI, 11, 2.
Aſclepiades hiſtoriam ſcripſit de Alexandro VII, 15, 7.
Aſclepiodorus Eunici fil. praefectus Thracum equitum III, 5, 1. Satrapa Syriae III, 6, 12. IV, 13, 7. ὁ ὕπαρχος ἐπὶ θαλάσσης IV, 7, 4. fortaſſe pater Antipatri, pueri.
—— Philonis fil. reditibus ex Babylonia praef. III, 16, 7.
Aſcania lacus Aſiae I, 29, 1.
Aſiae terminus Tanais III, 30, 15. diviſio V, 5, 2 ſeqq. c. 6. Aſia ἡ κάτω I, 20, 5. Aſianus IV, 19, 8.
Aſiſines Perſa I, 25, 5—7.
Aſpaſii pop. Aſiae IV, 23, 1. 24, 1.
Aſpendus in Aſia min. I, 26, 4. 8. I, 27, 1—6.
Aſſaceni vel Aſſacani, gens Ind. et Aſſacanus IV, 25, 7 ſeqq. c. 26. c. 27, 5. 30, 9. V, 20, 12. 13.
Aſſagetes Indus IV, 28, 11.
Aſſyrii II, 5, 1. 4. 5. 6, 1. 4. 10. III, 7, 11. VII, 17, 5. 19, 7. 21, 2. 22, 3.
Aſtes, Peucelaotidis praeſ. IV, 22, 11 — fin.
Athenae I, 1, 1. novas res moliuntur, at irritas I, 1, 4. Alexandro ſuſpectae I, 7, 5. clades apud Sicil. I, 9, 2. ad Aegos flumen I, 9, 4. 14. ab Alex. territae I, 10, 4—11. occ. I, 16, 11. 29, 8. 9. II, 11, 14. 15, 3. 6. 16, 4. 17, 4. 24, 12. III, 6, 3. 7, 1. 15, 17. 16, 13. 14. 18, 19. 22, 3. 24, 7. IV, 10, 4. 5 ſeqq. V, 19, 5. 7. 9, 7. adv. Amazones VII, 13, 9 ſeqq. VII, 19, 4. 28, 1.
Atizyes Phrygiae magnae Satrapa I, 25, 6. praefuit apud Granicum et moritur apud Iſſum II, 11, 10.
Atlas mons VII, 1, 2.
Atropates praeerat Medis ap. Gaugamela III, 8, 7. Mediae Satrapa ſub Alex. IV, 8, 3. VI, 29, 4. VII, 4, 1. 8. 13, 4. 12.
Attalus dux Agrianum II, 9, 3. III, 12, 3. 21, 13.
—— Andromenis fil. Amyntae frater, accuſatus et abſolutus III, 27, 1—7. ejus τάξις IV, 22, 1. 24, 1. 17. VI, 17, 1. Interdum nominatur nude Attalus quis, ex. c. IV, 16, 1. 27, 1. V, 12, 1. VII, 26, 3.
Attica I, 7, 13.
Auſtanes Paraetaca, rebellat IV, 22, 1. 2.
Autariatae gens Illyrica I, 5, 1. 4. 5.
Autobares ex Perſis, agemati adſcriptis VII, 6, 7.
Autophradates ſub Dar. et Alex. Satrapa Tapurorum, deinde Mardorum III, 23, 13. 24, 6.
—— alius, ut videtur, praeeſt Perſarum claſſi II, 15, 9. 2, 1. 2. 13, 4—10. 15, 10. 20, 1. III, 2, 4.
Azemilcus, rex Tyriorum II, 15, 10. II, 24, 8.

B.

Babylon et *Babylonii* II, 7, 14. 17, 3. III, 1, 6. 8, 8. 9. 11, 7. 16, 3—12. V, 25, 8. VI, 29, 8. VII, 9, 12. 14, 16. 13, 4. 16, 8. 19, 3, 5. 7. 21, 1. et ſaepius usque ad finem.
Bacchi V, 1, 7.
Bacchus II, 16, 2—4. IV, 8, 2. 9, 6. 10, 8. V, 1 et 2. 3, 5. 26, 8. VI, 3, 8. 10, 14, 2. 28, 2. VII, 10, 12. 20, 1 ſeqq.
Bactra urbs III, 19, 3. 29, 1. 19, 3. 23, 2. 25, 7. 28, 1. IV, 22, 1. VII, 9, 13.
Bactriana IV, 16, 6.

Bactrii III, 8, 4. 11, 4. 13, 5. 7. 16, 1. 21, 2. IV, 17, 3 ſeqq. V, 5, 3. VII, 6, 5. 7. 10, 11. Vocantur etiam *Bactri* V, 12, 3. IV, 16, 1. VII, 16, 6. et *Bactriani* III, 11, 8. 25, 5. V, 25, 9. IV, 1, 6.
Bagoas II, 14, 10.
Bagiſtanes Babylonius III, 21, 1. 5.
Balacrus Amyntae fil. Sociorum peditatui praefectus I, 29, 5. copiis in Aegypto praefectus III, 5, 6—8.
—— Nicanoris fil. Somatophylax, Satrapa Ciliciae II, 12, 3.
—— al. jaculatorum praefectus, III, 12, 5. III, 11. IV, 4, 12. ejus taxis IV, 24, 17.
Bardyles, Illyrius, Clitis pater I, 5, 1.
Barſaentes, Arachotorum, Drangarum et Indorum montanorum Satrapa, quibus praeeſt apud Gaugamela III, 8, 6. Darium cum Beſſo in cuſtodia tenet III, 21, 16. in Indiam fugit, et mors III, 25, 14.
Barſine Darii filia natu maxima, Alexandri uxor VII, 4, 6.
—— alia, uxor Mentoris VII, 4, 9.
Baryaxes Medus VI, 29, 4.
Barzanes a Beſſo Parthyaeorum ſatrapa factus, ab Alex. captus IV, 7, 2.
Batis Eunuchus Gazam defendit II, 25, 8.
Bazira urbs Indiae IV, c. 27 et 28. hodie Bijore.
Belus deus Babyl. III, 16, 6, 9. VII, 16, 9. 17, 2. 5.
Berrhoeaeus nom. gent. III, 6, 6.
Beſſus Syriae Satr. per librarios IV, 7, 4.
—— Bactrianorum Satr. praeeſt apud Gaugamela Indis, Bactrianis et Sogdianis III, 8, 4. 5. in cuſtodia tenet Darium III, 21, 2 ſeqq. rex Aſiae et Artaxerxes nominatur III, 25, 5. 8. quem Alexander perſequitur III, 28, 1 ſqq. 29, 1 ſeqq. captus III, 30, 1—12. ejus mors IV, 7, 2. 5. 8, 3.
Bianor Acarnan, transfuga II, 13, 2.
Biſtanes Ochi regis fil. III, 19, 8.
Bithyni I, 29, 7.
Boeotii ſaeviunt Thebis I, 8, 14. II, 7, 13. VI, 13, 13.
Boeotia I, 7, 7.
Borealis portus, Tenedi, II, 2, 4.
Bosporus V, 7, 1.
Bottiaea I, 2, 9.
Brachmanes VI, 7, 6 ſeqq. 16, 7.
Brettii, gens Ital. VII, 15, 4.
Briſon dux Macedonum ſagittariorum III, 12, 3.
Britannia VII, 1, 6.
Bubaces Perſa, moritur II, 11, 10.
Bucephala urbs V, 29, 8. 19, 6.
Bucephalas equus V, 14, 8. 19, 6. ſeqq.
Bumadus vel *Bumelus* fl. prope Gaugamela III, 8, 12. VI, 11, 10.
Bupares dux Babyl. in Gaug. III, 8, 8.
Buſiris deus Aeg. III, 3, 1.
Byblus urbs Syr. II, 15, 8. 20, 1.
Byzantium I, 3, 3.

C.

Cadmea arx Theban. I, 7, 1. 13—16. 9, 16.
Cadmus II, 16, 2. 3.
Caduſii gens Aſ. III, 8, 7. 11, 4. 19, 6. 7. 15.
Caïcus fluv. Myſiae V, 6, 6. 10.
Calanus praeeſt ſociorum peditatui III, 5, 8.
—— ſophiſta Ind. VII, 2, 9. 3, 1 ſeqq. 18, 11.
Calas Harpali fil. praef. equit. Theſſal. I, 14, 4. fit Satr. Phrygiae ad Helleſp. I, 17, 1. contra Memnonis ſatrapatum 14, 9. occurrit I, 25, 4. et Satr. Paphlagonum II, 4, 1.
Callatianus nom. gent. VI, 23, 9.
Callines praef. equit. amicorum VII, 11, 9 ſeqq.
Callipolis II, 5, 8. urbs Aſiae min.

Calliſthenes, Olynthius, philoſophus apud Alex. Ariſtotelis diſcipulus, Alexandro exoſus ob intempeſtivam loquendi libertatem IV, 10, 1 — 12, 10. 13, 3. inſidiarum in regem ſuſpectus in vincula datur et moritur 14, 1—6. 22, 3. VII, 27, 1.
Calliſtratidas legat. Spart. ad Dar. III, 24, 7.
Cambyſes IV, 11, 11.
Canobus III, 1, 7.
Cappadocia et *Cappadoces* I, 16, 5. II, 4, 2. III, 8, 9. 11, 9. V, 25, 8.
Caranus ἑταῖρ. contra Arios III, 28, 3. 4. equit. mercen. praef. adverſus Spitamenem miſſus IV, 3, 15. 5, 11 ſeqq. IV, 6, 3.
Cardaces pars exercitus perſici II, 8, 9.
Caria et *Cares* I, 20, 3. 23, 8—12. III, 8, 9. III, 11, 6. 13, 1. 22, 6. V, 6, 6. 25, 8. VI, 1, 8.
Cares ἀνάσπαστοι III, 8, 9.
Carmania regio Aſ. VI, 17, 6. 27, 3 ſeqq. 28, 1, 4. 7. VII, 20, 13.
Carthago II, 24, 8. III, 24, 9. V, 27, 14. VII, 1, 2. 15, 5.
Caſander Antipatri fil. venenum contra Alex. attuliſſe narratur VII, 27, 2.
Caſpiae πύλαι III, 19, 4. 20, 2. 3. 6 VII, 10, 12.
Caſpium mare V, 5, 6. 25, 9. 26, 2. VII, 10, 11. VII, 16, 1 ſeqq.
Caſtor IV, 8, 4.
Catanes Paraetaca, rebell. IV, 22, 1. 2.
Cathaei Indi V, 22, 1 ſeqq. hodie forte Kettris.
Caucaſus III, 28, 6 ſeqq. 29, 4. 30, 12. IV, 22, 5. V, 1, 8. 3, 3. 11. 5, 3—6. 6, 1—4. 9, 7. 25, 9. VII, 10, 12.
Caunus urbs Car. II, 5, 8.
Cayſtrus et Καΰστρου πεδίον V, 6, 6. 10.
Celaenae opp. Aſ. I, 29, 2.
Celcaea, cognomen Dianae VII, 19, 4
Celtae I, 3, 1. 4, 9—12. VII, 15, 5.
Ceramicus Ath. III, 16, 14.
Cerdimas II, 13, 9.
Cercinitis lacus I, 11, 5.
Chalcis ad Euripum II, 2, 8.
Chaldaei III, 16, 9. VII, 16, 8 ſqq. 17, 1. 22, 1.
Chares Athen. I, 10, 7. 12, 1. III, 2, 7.
Charicles Alexandri fil. e pueris Alex. inſidiantibus IV, 13, 12—14, 5.
Charidemus I, 10, 7. 11.
Charinus pater Apollonii, quem vid.
Chius et *Chii* II, 1, 2. II, 13, 4. 6. III, 2, 4. 5.
Choes fl. Aſiae IV, 23, 2.
Choraſmii IV, 15, 5. 6. V, 5, 2. VII, 10, 11.
Chorienes Paraetaca, et ejus petra IV, 21, 1—19.
Cidaris perſica IV, 7, 7. VI, 29, 4.
Cilicia II, 4, 2. 12, 3. III, 7, 7. 16, 16. 22, 7. 28, 9. V, 5, 2. montana II, 5, 7. 6, 6. Cil. pylae Cappad. verſ II, 4, 2 ſeqq. Aſſyriam verſus II, 5, 1. 6, 1. 3. 7, 1.
Cilluta inſ. Ind. VI, 19, 6.
Cimon ſcriptor vel pictor pugnae Athenienſium cum Amazonibus VII, 13, 10.
Clazomenius VII, 19, 10.
Cleander στρατηγὸς moritur I, 28, 11.
——. Polemocratis fil. in Peloponenſium ad conſcribendum exercitum miſſus I, 24, 3. redit II, 20, 6. idem fortaſſe veteranis exteris praeeſt III, 12, 3. ſub Parmenione in Media III, 26, 5. et ob delicta interfectus VI, 27, 8. 9.
—— Pantordani pater, q. v.
Clearchus τοξάρχης moritur I, 22, 9.
—— qui cum Xenophonte erat I, 12, 5. IV, 1, 16.
—— exteris praefectus III, 6, 12.
Cleomenes Naucratius Arabiae ad Heroum urbem praefectus III, 5, 5. fortaſſe idem, qui Aegyptios preſſiſſe narratur VII, 23, 9.
—— al. VII, 26, 3.

Clitus Bardilis fil. Illyr. rex, rebell. I, 5, 1 ſeqq. 6, 1—25.
—— Dropidae fil. ſervat Alexandrum I, 15, 12. turmae regiae praefectus VII, 11, 11. ducit contra Parthyaeos III, 19, 16. manet alter ἱππάρχης ἐπὶ τῶν ἑταίρων III, 26, 7. ejus obitus IV, c. 8 et 9, 1—8.
Cliti alius τάξις occurrit IV, 22, 9. V, 12, 3. alius hipparchia V, 22, 9. VI, 6, 6.
Coenus Polemocratis fil. ejus phalanx I, 14, 3. reducit τοὺς νεογάμους in Maced. I, 24, 2. redux 29, 6. miſſus adverſus Sogdianos IV, 16, 2. 4. 17, 4—9. 18, 1. in Bazira IV, 27, 6—12. oratio ad Alex. V, 27, 2. mors VI, 2, 1. Occurrit nomen hoc III, 18, 9. 20, 6. 21, 3. V, 8, 7. 21, 7. ejus taxis οἱ πεζέταιροι καλούμενοι II, 23, 3. taxis nude I, 6, 20. II, 8, 5. 24, 5. III, 11, 15. 25, 9. IV, 24, 1. 9. 28, 13. V, 12, 1. 21, 1. hipparchia V, 16, 3. 17, 1.
Coeranus Berrhoeaeus tributis in Phoenicia cogendis praepoſitus III, 6, 6.
—— ſociorum equitatui praeeſt apud Gaugamela III, 12, 7.
Colchi IV, 15, 6. VII, 13, 7.
Colonae urbs I, 12, 11.
Cophaeus ὕπαρχ. Indiae IV, 28, 11.
Cophen fl. Parapamiſadarum IV, 22, 6. 7. V, 1, 1. nunc Cow.
—— Artabazi fil. II, 15, 1. ad Alexand. venit III, 23, 13. agemati adſcriptus VII, 6, 7.
Cos inſ. II, 5, 8. 13, 4. III, 2, 8. VI, 11, 2.
Coſſaei gens Aſ. VII, 15, 1 ſeqq. 23, 1.
Crateas Pythonis pater VI, 28, 6.
Craterus Alexandri fil. ejus phalanx vel taxis I, 14, 3. III, 11, 17. VI, 15, 14. III, 23, 5. IV, 22, 1. occurrit cum imperio II, 8, 7. 20, 8. III, 25, 9. 13. contra Uxios III, 17, 7 ſeqq. Perſas 18, 6. 11. 21, 4. Tapuros 23, 3, 12. Cyropolin IV, 2, 2. 3. 3, 7. Maſſagetas IV, 17, 1. 18, 1. adverſus Paraetacas IV, 22, 1—3. ad fluv. Choën 23, 9. 24, 11. contra Aſſacenos IV, 25, 8. Aornum 28, 12. equit. praeeſt ad Hydaſp. V, 11, 5. 12, 1. 15, 6 ſeqq. 18, 1. urbes condit V, 20, 2. in India V, 21, 7. VI, 2, 4. 4, 2. 5, 10, 11. 15, 7. 14. ex India in Carmaniam partem exercitus reducit VI, 15, 9. 17, 6. 27, 6. uxorem ducit VII, 4, 8. reducit Macedones et praeficitur Maced. Thrac. Theſſ. et Graeciae VII, 12, 5.
Cretheus Callatianus VI, 23, 9.
Creta et *Cretenſes* II, 7, 13. 9, 5. 13, 7. 1, 8, 8. III, 5, 7.
Critodemus medicus Cous ex genere Aſclepiadum VI, 11, 2.
Croeſus VII, 16, 12.
Cteſias hiſtor. V, 4, 2.
Cydnus fluv. Cilic. II, 4, 19. 11.
Cyclades inſ. II, 2, 3.
Cymae I, 26, 6.
Cyna Alex. M. ſoror I, 5, 7.
Cyprus et *Cyprii* II, 17, 7. 20, 3. 8. 10. 16. 21, 1. 24, 2. III, 6, 5. VI, 1, 8. I, 18, 13. II, 13, 3. 10. 17, 2.
Cyrene et *Cyrenaei* III, 28, 12. VII, 9, 12. V, 3, 1.
Cyrus Cambyſ. fil. III, 18, 17. 27, 9. IV, 11, 16. V, 4, 9. VI, 24, 3. 4. VI, 29, 5.
—— jun. I, 12, 5. II, 4, 3. 6.
Cyropolis ad Tanaim IV, 2, 2. 3, 1. ſeqq.
Cythnus inſ. II, 2, 9.

D.

Daae gens Aſ. III, 11, 4. III, 28, 13. V, 12, 3.
Damaſcus II, 11, 11. 14. 15, 1.
Dandamis Soph. Ind. VII, 2, 5.
Daricus moneta IV, 18, 11.
Darius Xerxis pater IV, 4, 5.
—— *Artaxerxis fil. vid. Arbupales.*
—— *Codomannus, Perſiae rex,* Memnonem Aſiae minori prae-

ficit II, 1, 1. mercenarios graecos cogit II, 2. Sochis Alexandrum cum exercitu expectat II, 6, 1. ab aſſentatoribus locum, praelio commodum relinquere compellitur II, 6, 4—10. tranſit pylas amanicas in Ciliciam, et Iſſo recepto fluvium Pinarum II, 7, 1. 2. aciem inſtruit II, 8, 8 ſeqq. praelium apud Iſſum c. 10. 11. fuga ejus c. 11. 13. impedimenta Damaſcum miſſa II, 12. et capta c. 15, 1. epiſtola ad Alexandrum II, 14. captae mater, conjux et filiae ejus cum filio, nec non caſtra c. 11. literae ſecundae ad Alexandrum II, 25. praelium ap. Gaugamela III, 14. VI, 11, 9. ejus fuga in Mediam III, 16, 1. in vincula conjectus occiditur III, 21. ſepulcrum c. 22. Darii preces pro Alexandro IV, 20.

Daſcylion urbs I, 17, 2.

Datames Perſa, navibus praeeſt II, 2, 3 ſeqq.

Datapherna Beſſum prodit, ipſe fugit III, 29, 12. 30, 1, 11.

Delphi IV, 11, 12.

Delta Nili et Indi V, 3, 12. VI, 14, 11. 17, 4.

Demades orat. Athen. I, 10, 5.

Demaratus Corinth. ἑταῖρ. I, 15, 9.

Demetrius Althaemenis fil. turmae praef. III, 11, 12. IV, 27, 7. V, 16, 5. 21, 8. VI, 7, 2. 3.

—— Somatophylax, comprehenſ. III, 27, 11.

—— Pythonactis fil. ἑταῖρ. IV, 12, 7.

Demophon VII, 26, 3.

Demoſthenes orat. I, 10, 7.

Diana I, 17, 11—13. 18, 4. VII, 20, 7. Cerlaea VII, 19, 4.

Dice paredros Iovi IV, 9, 9.

Dindymene mater V, 6, 8.

Diogenes Tyrann. Inſulae Lesbi II, 1, 9.

—— Sinop. VII, 2, 2.

Dionyſius Menetis pater, q. v.

Dionyſodorus, Olympionices II, 15, 3. 5.

Diophantes Ath. III, 6, 3.

Dioſcuri IV, 8, 2 ſeqq.

Diotimus, Ath. I, 10, 7.

Dium urbs Maced. I, 16, 7.

Doloaſpis Aegyptius III, 5, 3.

Doxareus Indus V, 8, 4.

Drangae gens Aſ. III, 21, 2. 28, 1. VI, 15, 9. VII, 10, 11. III, 25, 13. VI, 17, 6. VII, 6, 15.

Drapſaca urbs Aſ. III, 29, 1.

Dropides leg. Athen. III, 24, 7.

Dropidas Cliti pater, quem vide, et Lanices.

Drypetis Darii fil. uxor Hephaeſtionis. VII, 4, 7.

Dyrta urbs Aſſacenor. IV, 30, 10.

E.

Ebrus Thraciae fluv. I, 11, 7.

Ecbatana urbs Mediae III, 19, 4—16. IV, 7, 5. VII, 14, 1. 9.

Elaeus urbs Cherſon. thrac. I, 11, 8. 10.

Elei I, 10, 2. 29, 6.

Elephantine urbs Aeg. III, 2, 9.

Eleuſis III, 16, 14.

Eleutherae urbs, ubi ſita I, 7, 13.

Elymiotis regio Maced. I, 7, 6.

Embolima urbs Ind. IV, 28, 12.

Enyalius cognomen Martis I, 14, 10.

Enylus rex Bibli II, 20, 1.

Eordaea, *aeus* I, 7, 6. VI, 28, 6.

Eordaicus fl. I, 5, 9.

Epaminondas I, 9, 7.

Epardus fl. Mardorum IV, 6, 12.

Epheſus I, 17, 10—15. 18, 4.

Ephialtes Ath. I, 10, 7.

Ephippus ἐπίσκοπος Aegypti III, 5, 4.

Epidaurus VII, 14, 10 ſeqq.

Epimenes Arſei fil. e pueris Alexandro inſidiantibus IV, 13, 7—14, 5.

Epocillus Polyidis fil. reducit Theſſalos III, 19, 12. IV, 7, 3. in Maced. miſſus IV, 18, 5.

Eratoſthenes Cyren. laudatur V, 3, 1. 5. 5, 1. 6, 2.

Erigon fl. I, 5, 8.
Erigyius Larichi fil. Philippo regnante fugerat III, 6, 8. 9. equitum ſoc. praef. III, 11, 17. (equit. mercen. praef. III, 20, 1.) 23, 6. impedimento praeeſt 23, 13. ἑταῖρ. contra Arios III, 28, 3—5.
Erythia, inſula II, 16, 6.
Erythraeum mare III, 8, 8.
Eteſiae venti VI, 21, 1.
Etymandros fluv. Scyth. IV, 6, 12.
Euacae, equit. Perſ. VII, 6, 5.
Euaſpla fluv. IV, 24, 1.
Euboea II, 2, 7. III, 19, 12.
Eudanemi ara, Athenis III, 16, 14.
Eudemus praeeſt parti Indiae VI, 25, 5.
Euergetae pop. Aſ. III, 27, 9. Scythae IV, 6, 22.
Eugnoſtus, ἑταῖρ. Xenophanti fil. ſcriba milit. exterorum III, 5, 4.
Eulaeus fl. Aſiae VII, 7, 2—10.
Eumenes; γραμματεὺς βασιλικὸς VII, 4, 8. V, 24, 9. uxorem ducit VII, 4, 8. rixatur cum Hephaeſtione VII, 13, 1. 14, 18.
Eunicus Aſclepiodori pater, quem vide.
Euphrates II, 13, 1. 17, 10. 25, 2. III, 6, 6, 7, 5. 6. V, 5, 7. 6, 3. 7, 4. VI, 19, 12. VII, 1, 1. 7, 6. 9. 17, 7. 19, 5, 6. VII, 20, 11. 21, 1 ſeqq.
Euripides alleg. VII, 16, 9.
Euripus II, 2, 8.
Europae terminus Tanais III, 30, 15. fluvii I, 3, 1. II, 7, 9.
Eurybatas Cres, τοξάρχης, ej. mors I, 8, 8.
Eurydice Philippi Maced. uxor III, 6, 8.
Eurylochus Arſiae fil. e pueris Alex. inſidiantibus IV, 13, 12—14, 5.
Eurymedon fluv. I, 27, 1.
Euryſtheus II, 16, 6—10. IV, 10, 6.
Euthycles Spart. II, 15, 3. 7.
Euxinus pontus I, 3, 2. III, 30, 15. IV, 15, 6. V, 27, 14. VII, 1, 4.

G.

Gabae arx Sogd. IV, 17, 4.
Gades III, 30, 16. VII, 1, 2.
Gadroſii gens Aſ. ſubacti III, 28, 1. VI, 22, 1 ſeqq. 23, 1 ſeqq. 28, 4. 7. VII, 10, 13.
Galatia II, 4, 1.
Ganges V, 3, 10. 4, 1. 4. 5, 7. 6, 10. 9, 8. 26, 2.
Gaugamela III, 8, 12. VI, 11, 10.
Gaza Syr. urbs II, 25, 8. 26, 1 ſqq. c. 27. III, 1, 1.
—— ad Tanaim IV, 2, 1—6.
Gelon Syrac. tyr. I, 12, 4.
Geraeſtus II, 1, 3.
Geroſtratus II, 13, 10. 20, 1. ej. fil. Straton.
Geryon II, 16, 6—8.
Getae ἀπαθανατίζοντες I, 3, 2. contra quos Alex. I, 3, 6. 4, 4—7.
Glaucanicae gens Ind. V, 20, 3. ſeqq.
Glaucias Taulantiorum rex I, 5, 1. 14—21. 6, 1—25.
—— turmae praef. III, 11, 12.
—— medicus VII, 14, 6.
Glaucippus Mileſi. I, 19, 1.
Glaucus Aetolus, dux exterorum mercen. apud Dar. III, 16, 2.
Glauſae gens Ind. V, 20, 3.
Gordius II, 3, 1—10.
Gordium I, 29, 5 ſqq. II, 3, 1 ſqq.
Gorgias ejus ταξ. IV, 23, 9. in Bactr. IV, 16, 1. occurrit nomen V, 12, 1.
Gorgo III, 3, 1.
Graeci Alexandrum ducem adv. Perſas creant I, 1, 2. ſtipendia merentur ſub Dario I, 12, 15. etc.
Granicus fl. I, 13, 1 ſeqq. VI, 11, 8, 9.
Gryllus Xenophontis pater II, 8, 18.
Guraei gens Ind. IV, 25, 10. 23, 1.
Guraeus fl. IV, 26, 3. 25, 10.

H.

Haemus mons I, 1, 7 ſeqq. 2, 1.

Halicarnaſſus I, 20, 3—23. 7. II, 5, 8. III, 22, 6. II, 13, 4. 8.
Halys fluv. II, 4, 2.
Harmodius et Ariſtogiton III, 16, 13. 14. IV, 10, 4. VII, 19, 4.
Harpalus, Machatae fil. Philippo regn. fugerat, theſauris deinde praefectus III, 6, 8—11. 19, 13. 14. theſauris direptis fugit VII, 12. in nota. pater *Calae*, q. v.
Hecataeus hiſt. II, 16, 6. V, 6, 7.
Hecatombaeon menſis II, 24, 12. III, 7, 1.
Hecatomnus Carus I, 23, 8.
Hegelochus claſſem cogere juſſus II, 2, 6. qua, multis rebus peractis, in Aegyptum venit III, 2, 4 ſeqq.
—— Hippoſtrati fil. ſpeculatoribus praef. I, 13, 1. et equit. reg. turmae III, 11, 12.
Hegemon archon Ath. V, 19, 5.
Hegeſander Menidae pater, q. v.
Hegeſion archon Ath. VII, 28, 1.
Hegeſiſtratus Mileti praef. I, 18, 6.
Heliopolis III, 1, 4.
Hellanicus turres ligneas conſervare juſſus I, 21, 10.
Helleſpontus I, 11, 10. IV, 15, 11. V, 7, 1. 3. 25, 8. VII, 9, 10. 14, 9.
Hephaeſtion Patrocli tumulum coronat I, 12, 2. ἑταῖρ. pro Alex. habitus II, 12, 10—12. vulneratus III, 15, 6. III, 26, 7. V, 12, 3. IV, 12, 6. adverſ. Sogdianos IV, 16, 2. 4. in Peucelaotidem IV, 22, 9. 12. 23, 1. condit urbes IV, 28, 9. ad Ind. flum. miſſus IV, 23, 1. V, 3, 6. in India V, 21, 8. urb. condit 29, 5. VI, 2, 4. 4, 2. 5, 10. 13. 13, 2. 17, 7. 8. 18, 1. 20, 2. in reditu VI, 21, 7. 11. 12. 22, 6. Somatophylax, Pellaeus VI, 28, 6. exercit. in Perſ. ducit VI, 28, 10. uxorem ducit VII, 4, 7. ab Alex. coronatur VII, 5, 9. exercitum ducit VII, 7, 1. reconciliatus Eumeni VII, 13, 1. ejus mors et funus VII, 14, 2 ſeqq. 16, 13. 18, 3—5. 23, 8 ſeqq.
Heracleum Thebis I, 8, 6. 7.
Heraclides equit. e Bottiaea et Amphipoli praef. I, 2, 9. Argaei fil. ad mare Caſp. miſſus VII, 16, 1.
—— leg. Carthag. III, 24, 9.
Heraclidae II, 5, 12. IV, 10, 6.
Heraclitus Antiochi fil. turm. equit. praef. III, 11, 12.
Heracon cum Parm. in Media VI, 27, 8. 12.
Hercules I, 4, 8. 11, 11. II, 15, 10, 16, 1—20. 18, 1—2. 24, 8. 10. III, 3, 1—4. 6, 2. IV, 10, 8. 11, 12. 28, 2—4. 30, 8. V, 3, 4. 26, 8. VI, 3, 3. VII, 13, 9. ejus columnae V, 26, 3.
Hermodorus Sopolidis pater, q. v.
Hermolaus Sopolidis fil. e pueris Alex. inſidiantibus IV, 13, 3—14, 5.
Hermotum I, 12, 11.
Hermus fl. Lydiae I, 17, 4. IV, 6, 6. 10.
Herodotus hiſt. II, 16, 4. III, 30, 14. VII, 13, 2. 11. V, 6. 7. 7, 3.
Heroes pop. prope Aegyptum III, 5, 5. VII, 20, 14.
Heromenes Aeropi fil. ex occiſoribus Philippi I, 25, 2.
Heropythus Epheſiorum libertatis auctor I, 17, 12.
Hidrieus Carus I, 23, 8. 9.
Hiero Syracuſ. I, 12, 4.
Hieron Solenſis, gubernator VII, 20, 13.
Hippias II, 13, 7.
Hippolyte regina Amaz. VII, 13, 9.
Hippoſtratus Hegelochi pater, quem vide.
Hiſtanes Oxyartae fil. VII, 6, 7.
Homerus I, 12, 2. IV, 1, 1. V, 6, 8. VI, 1, 4.
Homotimi apud Perſ. II, 11, 12. VII, 29, 9.
Hydarnes Mazaei fil. e Perſis agemati adſcriptis VII, 6, 7.
Hydaſpes fl. Ind. V, 3, 8. 4, 1. 4. 5, 7. 8, 2—9. 9, 8. 11, 1 ſeqq.

19, 5, 6. VII, 10, 12. V, 20, 1. 25, 10. 29, 8. VI, 1, 1. 6. 3, 1. 2. 4, 1. 6. 14, 9.
Hydraotes fluv. Ind. V, 4, 1. 5, 7. 21, 6 ſeqq. 25, 10. 29, 4. VI, 5, 15. 7, 1. 8, 5. 7. VI, 13, 1. 2. 14, 7 ſeqq. VII, 10, 12.
Hyparna opp. Cariae I, 24, 6.
Hyperides orat. Ath. I, 10, 7.
Hyphaſis fl. Ind., V, 4, 1. 5, 7. 24, 14. 25, 1. 10. 26, 5. 29, 4. VII, 10, 12.
Hyrcanii III, 8, 7. 11, 5. 19, 3. 15. 22, 2. 3. 23, 1—11. 29, 5. 30, 13 V, 25, 9. VII, 10, 11.
Hyrcanium mare III, 29, 5. 30, 13. V, 5, 6. 25, 9. 26, 3. VII, 16, 2. 3.
Hyſtaſpes praefectus Perſarum, agemati adſcriptorum, Bactrius VII, 6, 7.

I.

Iacchus myſticus II, 16, 4.
Iapygia promont. VII, 1, 4.
Iapyx ventus V, 6, 4.
Iaſſus I, 19, 17.
Iaxartes fluv. III, 30, 13. et VII, 16, 6.
Iazyges gens Eur. I, 3, 2.
Iberes VII, 15, 5.
Iberi II, 16, 5—9.
Icarus Daedali et mare Icar. VII, 20, 9. 10.
Ichthyophagi Aſiae VI, 28, 7.
Idaei montes I, 12, 11.
Ilium I, 11, 8 ſeqq. 12, 1. 10.
Illyrii novas res mol. I, 1, 5. et 5, 1 ſeqq. V, 26, 11. VII, 9, 2.
Indi III, 8, 4. ὄρειοι III, 8, 6. 11. 11, 6. 13, 1. 14, 7. 15, 3. 25, 14. 29, 5. liber V, c. 1— c. 29. lib VI, c. 1— c. 21. IV, 15, 10. 22, 4— c. 30 fin. VII, 9, 12.
Indi Sophiſtae VII, 1, 7 ſeqq. 2, 4 ſeqq.
Ind. mare V, 26, 3.
Indus fl. IV, 22, 9 ſeqq. 28, 9—11. 30, 13. V, 1, 1. 3, 8. 10— c. 4, 4. 5, 7. 6, 4. 10. 7, 1. 8, 2. 7. 9, 8. 20, 16. VI, 1, 2 ſeqq. 3, 2.
14, 8 ſeqq. 18, 11. 20, 2, 3. VII, 20, 12. 13.
Iolai templ. prope Thebas I, 7, 9.
Iollas Antipatri fil. Alexandro a poculis, eum veneno neceſſe fertur VII, 27, 2. 3.
Ion Apollinis fil. VII, 29, 7.
Ionia III, 22, 6. VII, 9, 11. V, 25, 8. I, 12, 14. 18, 2.
Ionicus ſinus I, 4, 9.
Iphicrates, Iphicratis fil. Athen. II, 15, 3. 6.
Ipſus VII, 18, 10.
Iſis Aeg. III, 1, 8.
Iſmenius Theſſalici pater II, 15, 3.
Iſſus, praelium ibi II, 7, 1 ſeqq. 20, 3. III, 1, 3. 8, 14. 22, 7. VI, 11, 8.
Iſthmus Cor. VI, 11, 11.
Iſter fluv. I, 2, 1. 2. 3, 1. 5—10. 4, 8. V, 3, 12. 6, 10. 7, 1. 4.
Italia III, 6, 11. VII, 15, 4.
Iupiter Soter I, 4, 8. Olympius I, 11, 1. 17, 6. 7. deſcenſor I, 11, 11. Hercius I, 11, 13. regius II, 3, 6. 10. III, 5, 2. IV, 20, 5. ſimpl. II, 16, 2. 4. Ammon III, c. 3. et 4. IV, 9, 9. 13. VI, 3, 3. 19, 8. VII, 8, 5. 14, 14. 23, 8. 29, 7. IV, 28, 2.

L.

Labdacus Theb. Polydori fil. II, 16, 3.
Lacedaemonii negant Alexandro ſe auxilia ad bell. perſ. daturos I, 1, 3. Alexandro ſuſpecti I, 7, 5. clades eorum olim acceptae I, 9, 6. 7. occurrunt II, 13, 5. 14, 12. 15, 3. 7. 17, 4. III, 6, 4. 16, 17. 24, 7. V, 4, 10.
Lade inſula I, 18, 7—9. 19, 3.
Lagus Ptolemaei pater, q. v.
Lagus Theb. rex II, 16, 3.
Lampſacus I, 12, 11.
Langarus Agrianum rex I, 5, 3.
Lanice Dropidae fil. Alex. nutrix IV, 9, 4.
Laomedon Larichi fil. Erigyii frater, Philippo regnante fugit, de-

inde captivis praefectus III, 6, 8. 9.
Larichus Erigyii et Laomedontis pater; quos vide.
Leonnatus ἑταῖρ. II, 12, 7. 9. IV, 12, 3. Somatophylax, Onaſi fil. III, 5, 7. vocatur etiam Anteae fil. Pellaeus VI, 28, 6. occurrit cum imperio IV, 21, 7. 24, 17. 25, 5. in Oris VI, 22, 4. VII, 5, 8. ſervat Alex. VI, 9, 7. 10, 4. 11, 12. ab Alex. coronatur VII, 5, 8. occurrit IV, 23, 6. VI, 18, 6. 20, 5.
Lesbus II, 1, 1—9. 13, 3. III, 2, 7.
Leucani pop. It. VII, 15, 4.
Leuctra I, 9, 6.
Leugaea turma, amicorum II, 9, 6.
Libya III, 3, 1. 5, 5. 15, 8. 26, 3. 4. VII, 1, 2. 15, 4.
Libyes Nomades, Europ. verſus III, 30, 16.
Lycagoras Panegori pater, q. v.
Lycia I, 24, 5. 7 ſeqq. II, 2, 1. 20, 2. III, 6, 9. 22, 6. V, 25, 8.
Lycidas Aetolus, exteris praef. III, 5, 4.
Lycomedes Rhodius, praef. praeſidii apud Mitylen. II, 1, 9.
Lycus fl. Aſ. III, 15, 10.
Lycurgus orat. Ath. I, 10, 7.
Lydia I, 17, 4—8. III, 6, 12. V, 25, 8. VII, 9, 11. 12.
Lydius fl. V, 6, 6.
Lyginus fluv. Thrac. I, 2, 1.
Lyſanias I, 2, 1.
Lyſimachus Somatophylax V, 13, 1. 24, 8. Agathoclis fil. Pellaeus VI, 28, 6. VII, 3, 6. ab Alex. coronatur VII, 5, 9. 18, 20.
Lyſippus I, 16, 7.

M.

Mabares dux Sacarum apud Gaug. III, 8, 5.
Macedonia ſuperior I, 2, 8. ejus imperium Graecis grave I, 7, 3. quantum debeat Philippo et Alexandro VII, 9, 10. Macedonum peritia belli et audacia laudatur I, 8, 13. praeſidium in Cadmea habebant I, 7, 1. 13. Macedoniae Antipater ab Alexandro praefectus I, 7, 8.
Machatas Harpali pater et Philippi, quem vide.
Maeander fl. V, 6, 6. 10. I, 19, 10. 11.
Maemacterion menſis II, 11, 14.
Maeotis lacus III, 30, 14. V, 5, VII, 1, 4.
Magarſus II, 5, 11.
Magi VI, 29, 10. 17. VII, 11, 15.
Magneſia Aſiae I, 18, 1.
Malea prom. II, 1, 3.
Mallos urbs Aſ. min. II, 5, 12. 6, 1. 20, 1.
Malli gens Ind. V, 22, 2. VI, 4, 4. 5, 8. 6, 1. 6. 7, 2— c. 10 fin. 11, 6. 7. 14, 1 ſeqq.
Mandrodorus Thoantis pater VII, 23, 3.
Mantinea I, 9, 6.
Maracanda urbs Sogdianae IV, 3, 14. 5, 3. 4. 6, 6. 16, 3. 4. III, 30, 12. (hodie Samarcand. Vide Sprengelii libr. Geſchichte der Geogr. Entdeck. 1792.)
Marathus urbs Syr. II, 13, 11. 14, 1. 8.
Marcatnius Peuceſtae pater, q. v.
Marcomanni I, 3, 1.
Mardi gens Aſ. III, 11, 6. 13, 1. 24, 1—7. IV, 6, 12. 18, 2.
Maria lac. III, 1, 7.
Mariamne urbs II, 13, 11.
Maronea I, 11, 6.
Mars I, 14, 10. V, 10, 4.
Maſſaga urbs Aſ. IV, 26 ſqq. 28, 8.
Maſſagetae IV, 16, 6 ſeqq. 17, 2 ſeqq.
Mazaces Aeg. Satr. III, 1, 3. eam tradit Alex. III, 22, 2. eſt pater Artibolis.
Mazaeus Euphratem male tuetur III, 7, 2—4. ap. Gaugam. praeeſt Syris III, 8, 10. Babyl. Satrapa II, 16, 7. 21, 1. ej. mors IV, 18, 4. VII, 18, 1. eſt pater Hydarnis et Antibeli.
Mazarus ἑταῖρ. praef. praeſidii arcis Suſianae III, 16, 15.
Medea VII, 13, 4.
Media et *Medi* I, 9, 12. II, 6, 20. III, 8, 7. 11, 5. 16, 1. 3. 4. 19, 1.

5, 20, 4. 25, 6. 26, 5. IV, 7, 5. V, 25, 8. 5, 2. VII, 10, 11.
Medius ἑταῖρ. comiſſatus eſt cum Alex. VII, 24, 8. 25, 1 ſeqq. 27, 3.
Megacles Polemonis pater III, 5, 4.
Megaris III, 6, 11.
Megareus III, 6, 2.
Megaſthenes hiſt. vide Proleg.
Melamnidas IV, 7, 3.
Melas fl. Thraciae I, 11, 7.
Meleagrus (vide Gronov. ad I, 29.) vel *Meleager* I, 4, 7. ej. phalanx I, 14, 5. τάξις πεζικὴ 20, 8. II, 8, 6. III, 18, 6. IV, 17, 4. 22, 9. VI, 17, 6. in Bactr. IV, 16, 1. Neoptolemi fil. νεόγαμος, remiſſus I, 24, 2. redux I, 29, 6. ej. τάξις III, 11, 15.
Meleager alius, cujus ἴλη III, 11, 12. V, 16, 1.
Melos inſula I, 9, 9.
Memnon Rhodius, ad Granicum I, 13, 15. 19. 15, 3. fuit Epheſi I, 17, 12. inferioris Aſiae et totius claſſis perſ. praefectus, munit Halicarnaſſum I, 20, 5. 23, 1. inſulas Chium et Lesbum capit II, 1, 1 ſeqq. ejus mors II, 1, 4.
—— alius occurrere videtur I, 17, 9.
Memphis III, 1, 4—6. 4, 9. 5, 1. 3. 6, 1.
Menander τῶν ἑταίρων, exterorum praef. deinde Satr. Lydiae III, 6, 12. exercit. e Lydia ducit ad Alex. VII, 23, 2. 24, 2. ejus filius Charicles.
Menedemus adv. Spitamenem IV, 3, 15. 6, 3.
Menelaus V, 6, 8.
—— Philippi pater, q. v.
Menes Dionyſii fil. Somatophylax II, 12, 3. Satr. Syriae Phoenic. et Ciliciae III, 16, 16. 19, 12. IV, 7, 3.
Meneſtheus Peridiae pater, q. v.
Menidas Hegeſandri fil. adducit ex Macedonia 400 Graecos mercenarios equites III, 5, 1. equit. merc. praef. III, 12, 4. 6. 13, 5. vulneratur 15, 6. in Media ſub Parmen. relictus III, 26, 5. in Macedoniam mittitur, ad exercitum inde adducendum IV, 18, 5. redit VII, 23, 2. 26, 3.
Meniſcus II, 14, 5.
Menoetius I, 12, 1.
Menon Cerdimae fil. Satr. Syr. Coeles II, 13, 9.
—— Satr. Arachotorum III, 28, 1.
Mentoris filia Barſine, filius Thymondas.
Meroes Indus V, 18, 12.
Merus mons Ind. V, 1, 9. 2, 7.
Meſopotamia III, 7, 5. 11, 5. VII, 7, 6. 9, 12.
Methymnaeus III, 2, 5.
Metroon templ. Athenis III, 16, 14.
Miccalus Clazomenius VII, 19, 10.
Midas II, 3, 1—11.
Miletus I, 18, 5—19, 9. V, 6, 6. VII, 9, 11.
Milyas I, 24, 8.
Minerva Ilias I, 11, 11. 12. I, 16, 11. Magarſis II, 5, 11. IV, 22, 7. VI, 9, 6.
Minos Iov. fil. VII, 29, 7.
Mithrauſtes Armen. ap. Gaugam. dux III, 8, 9.
Mithrenes praef. arcis Sard. I, 17, 3. 4. Satrapa Armen. III, 16, 8.
Mithridates Darii gener I, 15, 10. 16, 5.
Mithrobaeus e Perſis agemati adſcriptis VII, 6, 7.
Mithrobarzanes Cappad. ὕπαρχος I, 16, 5.
Mitylenaei II, 1, 1—9. III, 2, 7.
Moerocles I, 10, 7.
Monimus III, 24, 7.
Munychion Martius menſ. V, 19, 5.
Muſae I, 11, 11.
Muſicanus rex Ind. VI, 15, 9 ſeqq. ab Alexandro praef. Ind. mont. VI, 16, 4 ſeqq. rebell. 17, 1 ſeqq.
Mycale I, 18, 8. 19, 3. 10. V, 5, 2.
Mycene II, 16, 6.
Mylaſa urbs Aſ. I, 20, 7. 21, 2.
Myndus I, 20, 8—12. II, 5, 8.
Myriandros urbs II, 6, 3.
Myſia regio Aſ. V, 6, 6.

N.

Nabarzanes equit. praef. cum Beſſo in cuſtodia tenet Darium III, 21, 2. dedit ſe Alexandro III, 23, 9.

Nautaca urbs Sogdianae III, 28, 15. IV, 18, 1. 2.

Nearchus Androtimi fil. Philippo regnante fugit II, 6, 8. Lyciae uſque ad Taurum Satrapa III, 6, 9. Graecos mercen. ad Alexandrum ducit IV, 7, 4. chiliarchiae ſcutatorum praeeſt IV, 30, 11. claſſi praefectus VI, 2, 6. 5, 12. 13, 2. 19, 12. 21, 4. 28, 7 ſeqq. uxorem ducit VII, 4, 9. ab Alex. coronatur VII, 5, 9. 19, 5. 20, 16. 17. circum Arabiam navigaturus VII, 25, 7.

Neoptolemus ex Aeacidarum genere, ἑταῖρ. II, 27, 9. forte pater Meleagri.

—— Arrabaei fil. Amyntae frater, transfuga ad Dar. moritur I, 20, 15.

——*(Achillis fil.) I, 11, 13.

Neptunus I, 11, 10. VI, 19, 11. VII, 29, 7.

Nereides I, 11, 10.

Neſus fluv. Thrac. I, 1, 7.

Nicaea non procul a fluv. Cophene IV, 22, 7. ad Hydaſpem V, 9, 6. 29, 8.

Nicanor Parmen. fil. praef. ſcutatis τῶν ἑταίρων I, 14, 3. II, 8, 5. III, 8, 14. 21, 13. ejus mors III, 25, 6.

—— claſſi praef. I, 18, 7. 8. 19, 4. ἑταῖρ. Alexandriam ad Parapamiſum condit IV, 22, 6. Satrapa reg. ad Ind. IV, 28, 10. eſt fortaſſe Balacri pater.

Nicias reditibus e Lycia praef. I, 17, 8.

Nicolaus pater Amyntae, q. v.

Nicoſtratus archon II, 11, 14.

Niloxenus Satyri fil. inſpector cum exercitu in Satrap. ad Caucaſum III, 28, 7.

Nilus fl. III, 1, 4. 6, 1. term. Aſiae III, 30, 16. V, 6, 8. 10. VI, 1, 2 ſeqq.

Niphates dux ad Gran. I, 12, 14. mors ej. I, 16, 5.

Nomades Libyi III, 30, 16. Scythae IV, 5, 5. VII, 16, 7.

Nyſaei equi VII, 3, 6. campus Nyſaeus VII, 13, 2.

Nyſa et *Nyſaei*, gens Ind. V, 1, 1—c. 2, 9. 26, 9. VI, 2, 5.

O.

Ochus rex II, 14, 9. III, 19, 8. ej. filia Paryſatis, filius Biſtanes.

Ocondobates ap. Gaug. praeeſt accolis maris Erythraei III, 8, 8.

Odryſae III, 12, 7.

Oedipus II, 16, 3.

Oeager vid. Orpheus.

Olympia ludi I, 11, 1.

Olympias Alex. mater III, 6, 8. IV, 10, 3. VI, 1, 5. VII, 12, 9 ſeqq.

—— ſpatium 4 annorum VII, 28, 1. victoria Olympiaca II, 15, 5.

Olympionices II, 15, 3.

Olynthius vide Calliſthenem.

Omares Graecorum mercen. Darii ad Granicum dux I, 16, 5.

Ombrion Cretenſ. ſagittariorum Al. dux III, 5, 7.

Onaſus Leonnati pater, q. v.

Oncheſtus I, 7, 6.

Oneſicritus gubernator navis Alex. VI, 2, 6. navigavit cum Nearcho, ab Alex. coronatur VII, 5, 9. 20, 16.

Opis urbs ad Tigrim VII, 7, 11. 8, 1.

Ora urbs Aſ. IV, 27, 6 ſeqq. 28, 8.

Orbelus mons I, 1, 6.

Orchomenus I, 9, 19.

Ordanes ob defectionem captus VI, 27, 6.

Oreſtis provinc. Maced. VI, 28, 6.

Oritae et *Ori* gens indica VI, 21, 6 ſeqq. 28, 7. VII, 5, 8. 10, 13.

Orobatis urbs Ind. IV, 28, 9.

Orontobates Halicarnaſſi I, 23, 7. Satrapa Cariae I, 23, 10. Perſa, victus II, 5, 8.

00079963

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 02 July, 2018